བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་སྟོན་པའི་གཞུང་གཅེས་བཏུས།

བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་སྟོན་པའི་གཞུང་གཅེས་བཏུས།

© Institute of Tibetan Classics, 2009
All rights reserved.
Compiled, edited and published by the Institute of Tibetan Classics
www.tibetanclassics.org

དཔེ་དེབ་འདི་མ་དཔེ་ངོས་འཛིན་ཁ་གསལ་ཡོག་བསྐྱར་དུ་དཔར་སྐྲུན་གནང་ན་དགག་བྱ་མེད།

བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བཏུས་བོད་ཕྱེད། ༡༠

བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་སྟོན་པའི་གཞུང་གཅེས་བཏུས།

བརྩོད་བྱ། ཞེག་པ་ཆེན་བོའི་བསྟན་པ་དང་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་པ།

བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཞིབ་དཔྱོད་ཁང་ནས་ཡྱོགས་བསྒྲིགས་དང་དཔར་བསྐྲུན་ཞུས།

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༩ ལོར་ཡྱི་ཞིར་དཔར་ཞེངས་དང་བོ་བསྐྲུན།

Series title: *bod kyi gtsug lag gces btus* vol.10
Volume title: *bstan pa la 'jug pa'i rim pa ston pa'i gzhung gces btus*
Authors: dge bshes dol pa-sgam po pa bsod nams rin chen-sa pan kun dga' rgyal mtsan

1. Indo-Tibetan Buddhism-Stages of the Doction (*bstan rim*)-Stages of the Path (*lam rim*)
2. *Be'u bum sngon po-thar pa rin po che'i rgyan-thub pa dgongs gsa*l
3. *Kadam Teachings-Kagyud-Sakya-Atisha-Potowa-Dolpa-Gampopa-Sakya Pandita*

ISBN 81-89165-10-0

Printed in New Delhi, India

༢གོང་ས་མཆོག་གི་གནང་འཛིན།

༦། །བོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྷོངས་སུ་མི་ཡི་ཤིས་སྟོང་བརྒལ་བའི་སྔོན་ནས་སྣད་ཡིག་གིས་མཆོན་པའི་རིག་གནས་དང་འཕེལ་ཤིན་ཉུ་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད། ཤྲག་པར་བཙན་པོ་ཆོས་རྒྱལ་ལོ་བཅ་རྩམས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་བགའ་དྲིན་ལས་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཚུལ་དཔལ་ནུ་ལེཆྭའི་མ།ངས་བའི་བཞེད་རྒྱུན་ནང་དོན་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་རྩ་བ་བརྟན་པོ་ཚུགས་ཏེ་སྐྱེ་རྒྱ་བོད་ཡུལ་འདས་པའི་འདི་ཕྱིའི་རི་བ་སྐོང་ཐུབ་པ་བྱུང་ཡོད་པ་ནི་འདས་པའི་ལོ་རྒྱུས་དེབ་ཐེར་ནང་གསལ་བ་ཤྲུར་ཡིན། དེང་གི་དུས་སུའང་བོད་མི་རིགས་དང་། དེ་མཚུངས་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བོད་ཀྱི་ནང་ཆོས་རིག་གཞུང་ཁྲབ་གདལ་ཆེན་པོ་བྱུང་བའི་ཆེན་པོ་ཉོར་ཀྱི་ཡུལ་དང་། རྒ་སུའི་ཁོངས་ཀྱི་ཐུ་བ་དང་ཀལ་མུག་སོགས། དེ་བཞིན་ཆེན་པོ་རྒྱ་ཡི་ཡུལ། ཕྱོགས་མཚུངས་རི་བོ་ཉི་མ་ལ་ཡའི་ཤྲོ་རྒྱུད་དུ་ཆགས་བའི་འབྲུག་འབྲས་དང་ལ་དྭགས། ཁུ་ན། སྤྱི་ཀྱི་སོགས་ཀྱིས་མ་ཚད་བར་འཛམ་གླིང་གི་ས་ཁུལ་དུ་མར་བོད་ཀྱི་ནང་ཆོས་ཤྲོ་གྲྭབ་ཀྱིས་སྤྱིར་འགྲོ་བ་མིའི་བདེ་དོན་དང་། ཤྲག་པར་ནང་སེམས་ཀྱི་ཞི་བདེའི་ཐོག་ཤེབས་འདེགས་གང་འཚམས་བསྒྲུབས་དང་སྒྲུབ་མུས་སུ་ཡོད་པར་མ་ཟད་སྤྱད་ཀྱང་ཕྱིའི་ཚན་རིག་དང་རྩུ་འབྲེལ་བའི་སྤྱོ་ནས་སྐར་ཤྲག་ཤེབས་འདེགས་སྒྲུབ་ཐུབ་ཀྱུ་ཡིན་པ་གདོན་མི་ཟ།

ཀྱུ་མཚན་དེ་ཤྲར་ལ་བརྟེན་ནས་ད་ལམ་ཁེ་ན་ང་མོན་ཀྱི་ཡལ་བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཤེབ་དབྱོད་ཁང་གིས་བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བཏུས་ཤེས་པ་བོད་ཀྱི་རིས་མེད་མ།ངས་གྲྭ་ཚད་ཤྲེན་དུ་མས་བཀྱམས་པའི་བསྟན་བཅོས་པོད་ཟེང་སོ་གཉིས་ཁྱོགས་གཅིག་ཏུ་བཞིགས་ཏེ་ཤེས་དག་རིས་དཔེ་ཁ་ཤས་ལེན་པ་དང་མཐུན་པ་དེ་ཙམ་བཀྲིགས་ཐོག་དཔར་སྐྱན་བྱེད་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་པར་སྐྱིད་ནས་ཡི་རང་བསྟོགས་བཏང་ཤེས་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཤེས་ཀྱི་ཡོ་བྱད་ཚང་བ་ཞིག་ཡིན་པ་ཡིན། ཤྲག་པར་རང་རིགས་བློ་གསར་གཞོན་ལྟ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་བགའ་དྲིན་ལས་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཚུལ་དཔལ་ནུ་ལེཆྭའི་མ།ངས་བའི་བཞེད་རྒྱུན་ལུགས་ཀྱི་རྩ་བ་བརྟན་པོ་ཚུགས་ཏེ་སྐྱེ་རྒྱ་བོད་ཡུལ་འདས་པའི་འདི་ཕྱིའི་རི་བ་སྐོང་ཐུབ་པ་བྱུང་ཡོད་པ་ནི་འདས་པའི་ལོ་རྒྱུས་དེབ་ཐེར་ནང་གསལ་བ་ཤྲུར་ཡིན། དེང་གི་དུས་སུའང་བོད་མི་རིགས་དང་། དེ་མཚུངས་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བོད་ཀྱི་ནང་ཆོས་རིག་གཞུང་ཁྲབ་གདལ་ཆེན་པོ་བྱུང་བའི་ཆེན་པོ་ཉོར་ཀྱི་ཡུལ་དང་། རྒ་སུའི་ཁོངས་ཀྱི་ཐུ་བ་དང་ཀལ་མུག་སོགས། དེ་བཞིན་ཆེན་པོ་རྒྱ་ཡི་ཡུལ། ཕྱོགས་མཚུངས་རི་བོ་ཉི་མ་ལ་ཡའི་ཤྲོ་རྒྱུད་དུ་ཆགས་བའི་འབྲུག་འབྲས་དང་ལ་དྭགས། ཁུ་ན། སྤྱི་ཀྱི་སོགས་ཀྱིས་མ་ཚད་བར་འཛམ་གླིང་གི་ས་ཁུལ་དུ་མར་བོད་ཀྱི་ནང་ཆོས་ཤྲོ་གྲྭབ་ཀྱིས་སྤྱིར་འགྲོ་བ་མིའི་བདེ་དོན་དང་། ཤྲག་པར་ནང་སེམས་ཀྱི་ཞི་བདེའི་ཐོག་ཤེབས་འདེགས་གང་འཚམས་བསྒྲུབས་དང་སྒྲུབ་མུས་སུ་ཡོད་པར་མ་ཟད་སྤྱད་ཀྱང་ཕྱིའི་ཚན་རིག་དང་རྩུ་འབྲེལ་བའི་སྤྱོ་ནས་སྐར་ཤྲག་ཤེབས་འདེགས་སྒྲུབ་ཐུབ་ཀྱུ་ཡིན་པ་གདོན་མི་ཟ།

ཀྱུ་མཚན་དེ་ཤྲར་ལ་བརྟེན་ནས་ད་ལམ་ཁེ་ན་ང་མོན་ཀྱི་ཡལ་བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཤེབ་དབྱོད་ཁང་གིས་བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བཏུས་ཤེས་པ་བོད་ཀྱི་རིས་མེད་མ།ངས་གྲྭ་ཚད་ཤྲེན་དུ་མས་བཀྱམས་པའི་བསྟན་བཅོས་པོད་ཟེང་སོ་གཉིས་ཁྱོགས་གཅིག་ཏུ་བཞིགས་ཏེ་ཤེས་དག་རིས་དཔེ་ཁ་ཤས་ལེན་པ་དང་མཐུན་པ་དེ་ཙམ་བཀྲིགས་ཐོག་དཔར་སྐྱན་བྱེད་ཤེས་ཀྱི་ཡོ་བྱད་ཚང་བ་ཞིག་ཡིན་པ་ཡིན། ཤྲག་པར་རང་རིགས་བློ་གསར་གཞོན་ལྟ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་བགའ་དྲིན་ལས་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཚུལ་དཔལ་ནུ་ལེཆྭའི་མ།ངས་བའི་བཞེད་རྒྱུན་ལུགས་ཀྱི་རྩ་བ་བརྟན་པོ་ཚུགས་ཏེ་སྐྱེ་རྒྱ་བོད་ཡུལ་འདས་པའི་འདི་ཕྱིའི་རི་བ་སྐོང་ཐུབ་པ་བྱུང་ཡོད་པ་ནི་འདས་པའི་ལོ་རྒྱུས་དེབ་ཐེར་ནང་གསལ་བ་ཤྲུར་ཡིན། དེང་གི་དུས་སུའང་བོད་མི་རིགས་དང་། དེ་མཚུངས་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བོད་ཀྱི་ནང་ཆོས་རིག་གཞུང་ཁྲབ་གདལ་ཆེན་པོ་བྱུང་བའི་ཆེན་པོ་ཉོར་ཀྱི་ཡུལ་དང་། རྒ་སུའི་ཁོངས་ཀྱི་ཐུ་བ་དང་ཀལ་མུག་སོགས། དེ་བཞིན་ཆེན་པོ་རྒྱ་ཡི་ཡུལ། ཕྱོགས་མཚུངས་རི་བོ་ཉི་མ་ལ་ཡའི་ཤྲོ་རྒྱུད་དུ་ཆགས་བའི་འབྲུག་འབྲས་དང་ལ་དྭགས། ཁུ་ན། སྤྱི་ཀྱི་སོགས་ཀྱིས་མ་ཚད་བར་འཛམ་གླིང་གི་ས་ཁུལ་དུ་མར་བོད་ཀྱི་ནང་ཆོས་ཤྲོ་གྲྭབ་ཀྱིས་སྤྱིར་འགྲོ་བ་མིའི་བདེ་དོན་དང་། ཤྲག་པར་ནང་སེམས་ཀྱི་ཞི་བདེའི་ཐོག་ཤེབས་འདེགས་གང་འཚམས་བསྒྲུབས་དང་སྒྲུབ་མུས་སུ་ཡོད་པར་མ་ཟད་སྤྱད་ཀྱང་ཕྱིའི་ཚན་རིག་དང་རྩུ་འབྲེལ་བའི་སྤྱོ་ནས་སྐར་ཤྲག་ཤེབས་འདེགས་སྒྲུབ་ཐུབ་ཀྱུ་ཡིན་པ་གདོན་མི་ཟ།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༢ ཟླ་ ༡༢ ཚེས་ ༣༠ བཟང་པོ་ལ།

། བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བཀྲས་བོད་ཞེང་ཆ་ཚང་ཕྱོགས་སྒྲིག་དང་དཔར་སྐྲུན་ཀྱི་རྒྱུ་འགྲིལ་མཐུན་རྐྱེན་ཡོངས་རྫོགས་ཤི་རིའི་མི་རིགས་སྐུ་ཞབས་སྤྲེ་རི་ཅེར་ཤེ་དང་། Barry J.Hershey ཡུམ་སྐུ་ཁོ་ནེ་ཅེར་ཤེ Connie Hershey ཅེར་ཤེའི་ཁྱིམ་ཚང་གི་དགེ་རྒ་ The Hershey Family Foundation བཅས་ནས་སྤྱར་བར་དད་གཏོང་སྤྱིན་བདག་རྣམས་ཚེ་ལྷག་དོན་ལྡན་ཐོག་འདི་ཕྱིའི་ལེགས་ཚོགས་བསམ་དོན་བཞིན་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྐོན་འདྲུན་ཞུ།

ཕྱོགས་སྒྲིག་བའི་གླེང་བརྗོད།

དཔལ་ལམ་འདིར་རིས་མེད་བོད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་དུ་མས་བརྩམས་བསྒྲིགས་མཛད་བའི་གཞུང་གལ་ཆེ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་གཉིས་ཤུགས་ཙམ་ཞིག་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ཏེ་བོད་ཀྱི་གསུང་ལག་གཅེས་བཏུས་ཞེས་བའི་ཡོད་ཁྲེད་གསར་དུ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་ཀྱིས་དཔར་བསྐྲུན་ཞུ་བ་ནི། གཙོ་བོ་རང་རེའི་བོད་ཀྱི་ཆེས་མཐོའི་རིག་གནས་སྒྲུ་དང་ཤུགས་བར་དོན་རིག་བའི་གནས་ཟབ་མོ་རྣམས་ཚ་ཚང་བ་ཡོད་གྲངས་མི་མང་བ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་དེང་རབས་བློ་གསར་བའི་ཡིད་ངོར་ལེགས་པར་མཆོན་ཐུབ་པ་དང་། དེ་མཚུངས་བློ་གསར་དོན་གཅེར་ཅན་རྣམས་ནས་གལ་ཆེའི་བསྟན་བཅོས་འདི་རྣམས་ལ་ཐོས་བསམ་བགྱི་བའི་ཚོ་སྐབས་བཟང་ཡོ་ཐོབ་བའི་དམིགས་ཡུལ་གྱི་ཆེད་དུ་ཡིན། དམིགས་ཡུལ་གཞན་ཡང་རིམ་པས་གལ་ཆེའི་བོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་འདི་རྣམས་དབྱིན་ཡིག་སོགས་འཛམ་གླིང་སྐད་ཡིག་གཞན་དུ་ཚབ་སྒྱུར་གྱི་ལམ་ནས་ནམ་ཞིག་གཞུང་རྩོམ་པ་ཡོའི་བོད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་ཆེ་ཁག་རྣམས་ཀྱི་མཚན་འཛམ་གླིང་ཡོངས་ལ་གྲགས་ཐུབ་པ་མ་ཟད་དེ་རྣམས་ཀྱིས་བརྩམས་པའི་གཞལ་ཆེའི་གཞུག་ལག་གི་གྲལ་དུ་སྤྲེབས་ཏེ་སྤྱི་རྒྱུ་མངའ་ཐོག་ཡོང་བའང་སྤྱིའི་སྤྱི་ཆེའི་གཞུག་ལག་གི་གྲལ་དུ་སྤྲེབས་ཏེ་སྤྱི་རྒྱུ་མངའ་ཐོག་ཡོང་བའང་སྤྱིའི་སྐྱེ

དང་། ཟབ་མོ་དགྱའིའུ་བ། ཚད་མ་རིག་པ། མངོན་པ་གོང་འོག་གཉིས། གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་བཅས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཕེགས་བཤད་ཡུམ་ས་བཅུ་བྱ་སོགས་སྟོན་པའི་མ།ཁས་པ་དང་གྲུབ་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོའི་གཞུང་གཅེས་སྤྲ་ཚོགས། གཞན་ཡང་གསོ་བ་རིག་པ་སྨན་ཀྱི་གཞུང་། རྩ་རྩོལ་ཀྱི་རྩེས། བོད་ཀྱི་ཡུ་མོའི་གཞུང་ཚེན་ཁག རྒྱལ་རབས་དང་ཆོས་འཇུང་རྟེད་རིགས་གལ་ཆེ་དའི་མཚོན་བཅས་སྣེ་ཚན་འདི་ཚ་ཚང་པོད་གྲངས་སྣུམ་ཐུའི་ནང་ལེགས་པར་མཚོན་པྱབ་པ་ཞུས་ཡོད།

པོད་ཕེང་འདི་བཞིན་ཞུསྒྲིག་དངོས་གཞི་ཞུསྐབས་ཐོག་མར་གཞུང་སོ་སོ་ཀམ་ཁུ་ཤའི་ནང་འཛུག་དུས་མ་དའེ་བོད་དཔར་རྟིང་པ་ཚད་ཡུན་ཞིག་ཧུ་ཚུགས་ཀྱི་ཐེབ་བྱས་ཏེ་ཕྱི་མོར་བཟུངས། དེ་ནས་གཞུང་དེའི་མ་དའེ་བོད་དཔར་མི་འདུ་བ་ཇི་བཞུགས་ཁན་ཚུན་ཞིག་བསྡུར་བྱས་ཏེ་མ་དའེ་མི་འདུ་བའི་ནང་དཔར་ཡིག་མཐུན་མིན་ཇི་ཙོད་དོས་ཤེགས་པར་བཟུང་སྟེ་མཚན་ཐོ་བགོད་དེ་མ་དའེའི་ནང་མངོན་གསལ་ཅན་ཀྱི་ནོར་རིགས་རྣམས་བཅོས་ཤིང་གཤམ་དུ་མཚན་ནང་དེ་དོན་གསལ་བཤད་དང་། གཞན་དོགས་གཞི་ཡོད་པ་རྣམས་རང་སོར་བཞག་སྟེ་འོག་གི་མཚན་ནང་ནོར་བཅོས་ཇི་ལྟར་དགོས་མིན་ཀྱི་བསམ་འཆར་ཞུལ་ཡོད་པ་ལས་རུ་བའི་མ་དའེ་བོད་དཔར་གང་ལ་གཞི་བཅོལ་བ་དེ་ཚད་ལྡན་རང་དུ་བྱས་ཏེ་ཞུ་དག་གཙང་རིས་ཐེངས་དུ་མ་སོང་བ་ཞུས་ཡོད། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་ཀློག་པ་པོ་དོན་གཉིར་ཅན་རྣམས་ནས་ལྷུས་བཅོལ་ཀྱི་ཡིག་ཆ་ཁག་ལ་དབྱད་ཞིབ་གནང་བའེའི་སྤྱད་ལུང་གཞུང་སོ་སོའི་ནང་ལུང་འདེན་ཇི་ཡོད་གང་ཐུབ་དོས་འཛིན་ཀྱི་བཀའ་བསྩལ་དང་གསུང་འཕྲལ་སོགས་གང་ཡིན་ཚད་ལྡན་དཔར་མ་ཞིག་གི་སྟེང་ནས་ཕྱག་དའེ་སོ་སོའི་མཚན། དཔར་མ་གང་ཡིན་ཀྱི་ངོས་འཛིན། པོད་ཨང་གངས། ཤོག་བུ་དང་ཡིག་ཕྱེང་གི་ཨང་གངས་བཅས་གསལ་བ་པོ་དོད་དེ་གཤམ་དུ་ཞུསྒྲིག་བའི་མཚན་ཞེས་བའི་ནང་བཀྲག་ཡོད། དཔེ་ཁ་ཤས་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་ཚེས་ཀྱི་ཟླ་ཐོ་ཡོད་ཀྱང་ཁ་ཤས་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་ཚེས་ཀྱི་ཟླ་ཐོ་མེད་པ་ཞིག་ཡོད། དེ་ལྟ་བུ་ཁག་ཐེག་ཚན་ཁག་ཏུ་ཐོ་ཡིག་ཚ་ཐག་ཏུ་ཁྱབ་ཁེབ་གནང་བའེའི་སྤྱད་ལུང་གཞུང་སོ་སོའི་ནང་ལུང་འདེན་ཇི་ཡོད་གང་ཐུབ་དོས་འཛིན་ཀྱི་བཀའ་བསྩལ་འཕྲལ་སོགས་གང་ཡིན་ཚད་ལྡན་དཔར་མ་ཞིག་གི་སྟེང་ནས་ཕྱག་དའེ་སོ་སོའི་མཚན། དཔར་མ་གང་ཡིན་ཀྱི་ངོས་འཛིན། པོད་ཨང་གངས། ཤོག་བུ་དང་ཡིག་ཕྱེང་གི་ཨང་གངས་བཅས་གསལ་པོ་བགོད་དེ་གཤམ་དུ་ཞུསྒྲིག་བའི་མཚན་ཞེས་བའི་ནང་བཀྲག་ཡོད། དེ་དག་ཐོག་ཏུ་ཕེགས་བཤད་ཡུམ་ས་བཅུ་བྱ་སོགས་ཀྱི་ཐེབ་བྱས་ཏེ་མ་དའེ་བོད་དཔར་ཡིག་མཐུན་མིན་ཇི་ཙོད་དོས་ཤེགས་པར་བཟུང་སྟེ་ཞུ་དག་གཙང་རིས་ཐེངས་དུ་མ་སོང་བ་ཞུས་ཡོད། དེ་ནས་ཁྱབ་ཁེབ་གནང་བའེའི་སྤྱད་ལུང་གཞུང་སོ་སོའི་ནང་ལུང་འདེན་ཇི་ཡོད་གང་ཐུབ་དོས་འཛིན་ཀྱི་བཀའ་བསྩལ་འཕྲལ་སོགས་གང་ཡིན་ཚད་ལྡན་དཔར་མ་ཞིག་གི་སྟེང་ནས་ཕྱག་དའེ་སོ་སོའི་མཚན། དཔར་མ་གང་ཡིན་ཀྱི་ངོས་འཛིན། པོད་ཨང་གངས། ཤོག་བུ་དང་ཡིག་ཕྱེང་གི་ཨང་གངས་བཅས་གསལ་པོ་བགོད་དེ་གཤམ་དུ་ཞུསྒྲིག་བའི་མཚན་ཞེས་བའི་ནང་བཀྲག་ཡོད། དེ་དག་ཐོག་ཏུ་ཕེགས་བཤད་ཡུམ་ས་བཅུ་བྱ་སོགས་ཀྱི་ཐེབ་བྱས་ཏེ་མ་དའེ་བོད་དཔར་ཡིག་མཐུན་མིན་ཇི་ཙོད་དོས་ཤེགས་པར་བཟུང་སྟེ་ཞུ་དག་གཙང་རིས་ཐེངས་དུ་མ་སོང་བ་ཞུས་ཡོད། དེ་ནས་ཁྱབ་ཁེབ་གནང་བའེའི་སྤྱད་ལུང་གཞུང་སོ་སོའི་ནང་ལུང་འདེན་ཇི་ཡོད་གང་ཐུབ་དོས་འཛིན་ཀྱི་བཀའ་བསྩལ་འཕྲལ་སོགས་གང་ཡིན་ཚད་ལྡན་དཔར་མ་ཞིག་གི་སྟེང་ནས་ཕྱག་དའེ་སོ་སོའི་མཚན། དཔར་མ་གང་ཡིན་ཀྱི་ངོས་འཛིན། པོད་ཨང་གངས། ཤོག་བུ་དང་ཡིག་ཕྱེང་གི་ཨང་གངས་བཅས་གསལ་པོ་བགོད་དེ་གཤམ་དུ་ཞུསྒྲིག་བའི་མཚན་ཞེས་བའི་ནང་བཀྲག་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་ཕེགས་བཤད་ཡུམ་ས་བཅུ་བྱ་སོགས་སྟོན་པའི་མ།ཁས་པ་དང་གྲུབ་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོའི་གཞུང་གཅེས་སྤྲ་ཚོགས། གཞན་ཡང་གསོ་བ་རིག་པ་སྨན་ཀྱི་གཞུང་། རྩ་རྩོལ་ཀྱི་རྩེས། བོད་ཀྱི་ཡུ་མོའི་གཞུང་ཚེན་ཁག རྒྱལ་རབས་དང་ཆོས་འཇུང་རྟེད་རིགས་གལ་ཆེ་དའི་མཚོན་བཅས་སྣེ་ཚན་འདི་ཚ་ཚང་པོད་གྲངས་སྣུམ་ཐུའི་ནང་ལེགས་པར་མཚོན་པྱབ་པ་ཞུས་ཡོད།

པོད་ཕེང་འདི་བཞིན་ཞུསྒྲིག་དངོས་གཞི་ཞུསྐབས་ཐོག་མར་གཞུང་སོ་སོ་ཀམ་ཁུ་ཤའི་ནང་འཛུག་དུས་མ་དའེ་བོད་དཔར་རྟིང་པ་ཚད་ཡུན་ཞིག་ཧུ་ཚུགས་ཀྱི་ཐེབ་བྱས་ཏེ་ཕྱི་མོར་བཟུངས། དེ་ནས་གཞུང་དེའི་མ་དའེ་བོད་དཔར་ཡིག་མཐུན་མིན་ཇི་ཙོད་དོས་ཤེགས་པར་བཟུང་སྟེ་ཞུ་དག་གཙང་རིས་ཐེངས་དུ་མ་སོང་བ་ཞུས་ཡོད། དེ་ནས་ཁྱབ་ཁེབ་གནང་བའེའི་སྤྱད་ལུང་གཞུང་སོ་སོའི་ནང་ལུང་འདེན་ཇི་ཡོད་གང་ཐུབ་དོས་འཛིན་ཀྱི་བཀའ་བསྩལ་འཕྲལ་སོགས་གང་ཡིན་ཚད་ལྡན་དཔར་མ་ཞིག་གི་སྟེང་ནས་ཕྱག་དའེ་སོ་སོའི་མཚན། དཔར་མ་གང་ཡིན་ཀྱི་ངོས་འཛིན། པོད་ཨང་གངས། ཤོག་བུ་དང་ཡིག་ཕྱེང་གི་ཨང་གངས་བཅས་གསལ་པོ་བགོད་དེ་གཤམ་དུ་ཞུསྒྲིག་བའི་མཚན་ཞེས་བའི་ནང་བཀྲག་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་ཕེགས་བཤད་ཡུམ་ས་བཅུ་བྱ་སོགས་སྟོན་པའི་མ།ཁས་པ་དང་གྲུབ་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོའི་གཞུང་གཅེས་སྤྲ་ཚོགས། གཞན་ཡང་གསོ་བ་རིག་པ་སྨན་ཀྱི་གཞུང་། རྩ་རྩོལ་ཀྱི་རྩེས། བོད་ཀྱི་ཡུ་མོའི་གཞུང་ཚེན་ཁག རྒྱལ་རབས་དང་ཆོས་འཇུང་རྟེད་རིགས་གལ་ཆེ་དའི་མཚོན་བཅས་སྣེ་ཚན་འདི་ཚ་ཚང་པོད་གྲངས་སྣུམ་ཐུའི་ནང་ལེགས་པར་མཚོན་པྱབ་པ་ཞུས་ཡོད།

བཞིན་དུང་ཚོ་ཞུམྨིག་པ་རྣམས་གཞུང་མཐོང་རྒྱ་ཞན་པ་དང་། ལྷག་པར་མ་དཔེ་ལག་སོན་མ་ཀྱུར་བ་སོགས་ཀྱིས་པོད་ཕྲེང་འདི་ནང་ངེས་པར་བཞུགས་སུ་འོས་པའི་དཔེ་གཞུང་གལ་ཆེའི་རིགས་མང་པོ་ཞིག་ལུས་ཡོད་ངེས་པས་མང་ཐོས་མ།གས་པའི་མདུན་སར་བཙོད་གསོལ་ཞུ་བ་དང་ཆབས་ཅིག་སྟྲད་ནས་ཀྱང་རིམ་པས་པོད་ཕྲེང་འདི་ར་པོད་གྲངས་གསར་པ་བསྟོན་པའི་གོ་སྐབས་ཀྱང་འོང་ཁྱིད་ན་དེར་སྐན་པའི་བཀའ་སྩལ་དགོངས་འཆར་ཡང་སྐྱ་སྟོལ་ཡོང་བ་ཞེས་རེ་བསྐུལ་ཡང་ཞུཀྱུ།

མཐའ་དོན་བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བཏུས་ཀྱི་ཐོབ་ཕྲེང་འདི་བཞིན་ཡོ་གས་བསྒྲིགས་ཀྱིས་དཔར་བསྐྲུན་རིམ་པས་ཞུ་བའི་གལ་ཆེའི་ལས་དོན་འདི་ཐོག་ངཚོར་ཤྲ་རྣ་སྤྱི་བོད་ཀྱི་ཆེ་མཐོའི་སློབ་གཉེར་ཁང་ནས་ཞུ་སྒྲིག་པ་ཚོར་མཐོ་སློབ་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་དུ་ཇི་བཞུགས་ཀྱི་བོད་དཔེ་རྙིང་ཞིབ་ཙུའི་གོ་སྐབས་གནང་བ་དང་། དེ་མཚུངས་མ་དཔེ་རྣམས་ཀམ་ཀྱ་ཏའི་ནང་འཇུག་རྒྱའི་ཐུགས་འགན་དགའ་ལྟན་ཀར་རྩེ་ཐོག་ཞུ་རྒྱ

དཀར་ཆག

སྔོན་གྲེང་དོ་སྣོད།.....xiii

དབེ་སྐྲུན་གསལ་བཤད།.....xliii

བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་སྟོན་པའི་གཞུང་གཅེས་བཏུས།

༡ པོ་ཏེ་བའི་མན་ངག་བེའུ་འབུམ་སྔོན་པོའི་རྩ་བ། དགེ་བཤེས་དོལ་པ། 1

༢ དམ་ཚོས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན། སྒམ་པོ་པ་བསོད་ནམས་རིན་ཆེན།

བསྟན་བཅོས་ཀྱི་སྔོན་འགྲོ་བཤད་པ།.....43

སྤྱི་དོན་དང་པོ་བློ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུབཤད་པ།

ལེའུདང་པོ། རྒྱུ་བའི་གཤེགས་སྙིང་པོ་བསྟན་པ།.....46

སྤྱི་དོན་གཉིས་པ་བློ་མེད་བྱང་ཆུབ་སྤྱད་པའི་རྟེན་བཤད་པ།

ལེའུགཉིས་པ། རྟེན་མི་ཡུས་རིན་ཆེན་བསྟན་པ། 52

སྤྱི་དོན་གསུམ་པ་བློ་མེད་བྱང་ཆུབ་སྤྱད་པའི་ཆེུན་བཤད་པ།

ལེའུགསུམ་པ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ།.....59

སྤྱི་དོན་བཞི་པ་བློ་མེད་བྱང་ཆུབ་སྤྱད་པའི་ཕབས་བཤད་པ།

ལེའུབཞི་པ། འདུས་བྱས་མི་རྟག་པར་བསྟན་པ། 67

ལེའུལྔ་པ། འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་བསྟན་པ། 75

ལེའུདྲུག་པ། ལས་འབྲས་ཡོངས་སུ་བསྟན་པ། 90

ལེའུབདུན་པ། བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་བསྟན་པ། 99

ལེའུབརྒྱད་པ། སྒྲབས་སུ་འགྲོ་ཞིང་སྡོམ་པ་བཟུང་བ། 107

ལེའུ་དགུ་པ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ། 115
ལེའུ་བཅུ་པ། སྨོན་པ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་བསྔགས་བྱ་བསྟན་པ། 140
ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ། ཕར་ཕྱིན་དྲུག་གི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པ། 146
ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ། སྒོམ་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ། 149
ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ། 158
ལེའུ་བཅུ་བཞི་པ། བཟོད་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ། 166
ལེའུ་བཅོ་ལྔ་པ། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ། 172
ལེའུ་བཅུ་དྲུག་པ། བསམ་གཏན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ། 177
ལེའུ་བཅུ་བདུན་པ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ། 189
ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཐབས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པ། 210
ལེའུ་བཅུ་དགུ་པ། སྐབས་གཞན་བསྟན་པ། 214

སྒྱི་དོན་ལྔ་པ་བློ་མེད་བྱང་ཆུབ་གྲུབ་པའི་འབྲས་བུསངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུབཞད་པ།

ལེའུ་ཉི་ཤུ་པ། འབྲས་བུརྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ། 229

སྒྱི་དོན་བྱ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྲིན་ལས་བཤད་པ།

ལེའུ་ཉེར་གཅིག་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྲིན་ལས་བསྟན་པ། 239

མཇུག་གི་དོན། 243

ཟླ་ བྱབ་པ་དགོངས་གསལ། སཁཔ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན། 247

སྐྱབས་འགྲོ་བཤད་པ། 249

སེམས་བསྐྱེད། 258

སྒྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ། 268

ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ། 276

བཟོད་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ། 283
བསྟོན་འགྲུས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ། 289
བསམ་གཏན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ། 296
འཕགས་པའི་སྤྱོད་པ། 314
བསྟུ་བའི་དངོས་པོ་བཞིའི་སྤྱོད་པ། 346
ལམ་ལྔ། 350
སྐབས་ཀྱི་རྣམ་གཞག 371
མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ། 374
བརྒྱས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་མཇུག་གི་དོན། 394

ཞུ་སྒྲིག་པའི་མཆན། 395
ལྷང་འདེན་ཕྱག་དཔེའི་མཚན་གཞུང་། 473
ཞུ་སྒྲིག་པའི་ཁྲངས་བཅོལ་གྱི་ཡིག་ཆ་ཁག 483

སྟོན་གླིང་དོ་སྤྲོད།

སྤྱི་བཤད།

༄༅། །འདི་ང་ཚོས་«བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བཏུས»བོད་ཐེང་བཅུ་པ་«བསྟན་རིམ་གྱི་གཞུང་གཅེས་བཏུས»ཞེས་བའི་ནང་ཇོ་བོ་བཀའ་གདམས་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་པོ་ཏོ་བའི་མན་ངག་དགེ་བཤེས་དོལ་བས(༡༥༤ང-༡༡༦)ཡི་གེར་བཏབ་པ་«བེའུ་བུམ་སྟོན་པོ»ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་རྩ་ཚོག་དང་། དེའི་སྟེང་ཇོ་བོ་བཀའ་གདམས་དང་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་མན་ངག་གི་ཆུ་བོ་གཉིས་གཅིག་འདྲེས་སུ་སྦྱོལ་བའི་མཉམ་མེད་དྲྭགས་པོ་ལྷ་རྗེའི(༡༥༣ང-༡༡༥ཅ) གསུང་«ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན»ཀྱི་དྲྭགས་པོའི་ཐར་རྒྱན་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་ལེགས་བཤད་དེ་དང་། མཐར་བོད་ཀྱི་ཆེས་མཐོའི་རིག་གནས་ཀུན་ལ་སྐུ་དྲིན་མཐན་དུ་མེད་པ་འཛམ་མགོན་ས་སྐྱ་པཎ་ཆེའི(༡༡ཅཅ-༡ཅ༤༡)གསུང་«ཕྱུབ་པ་དགོངས་གསལ་» བཅས་གསུམ་ཞུ་དག་ལེགས་གྲུབ་ཐོག་སྟོན་གྱི་དཔར་མ་མི་འདུ་བ་རྣམས་ནང་ཚན་རྩེས་བསྟུར་ཞིབ་དང་འབྲེལ་གཞུང་སོ་སོར་དྲངས་པའི་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུང་རྣམས་ཁྱངས་འཚོལ་ཞུས་ཏེ་ཞུ་སྤྲིག་པའི་མཚན་དུ་བགོད་ཐོག་ད་ལམ་དེབ་གཟུགས་སུ་དཔར་བསྐྲུན་ཕྱབ་པ་དགའ་གྱས་ཀྱི་གནས་སུ་གྱུར། གཞུང་དེ་གསུམ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བོད་ཀྱི་ནང་ཚོས་ཀྱི་ཡིག་ཚ་གལ་ཆེ་འཐའ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པ་མ་ཟད་གཞུང་རང་གི་ངོ་བོའི་ཚ་ནས་དཔྱད་ན་འདི་རི་ཁའི་ཐིག་ཡིག་ཚ་ཆེན་པོའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཞིག་ཡིན་པས་རང་ཅག་བོད་རིགས་རྣམས་ཀྱི་རྒ་བར་འཛུགས་བའི་ཞིང་། བརྩོན་བྱ་སྐོན་ཚུལ་ཡང་ལས་དང་པོ་པ་ཞིག་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་བློ་རིམ་གྱིས་སྦྱངས་པའི་བགྲོད་དང་བསྟུན་པས་ལག་ལེན་ཏུ་ཁྲེར་བའི་བ་སོགས་དམིགས་བསལ་ཁྲད་ཆོས་ལྡན་པའི་གཞུང་ཤ་སྟག་ཏུ་ཡོད་སྟབས། འདས་པའི་མི་རབས་དུ་མར་རང་ཅག་ཁ་བ་རི་བའི་ནང་ཆོས་ཀྱིས་ཁྲབ་པའི་ས་ཁུལ་མང་པོར་རྩེ་ཚའི་གཞུང་དེ་གསུམ་ཀྱིས་བསྟན་པ་

དང་འགྲོ་བའི་དོན་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཆུས་པར་ཞུས་ཟེན་ལ་དུ་དུང་ཡང་མི་རབས་དུ་མར་སྐྱེ་འགྲོ་མང་པོ་ཞིག་གི་འདོད་དོན་སྐོང་ངེས་པ་ཞུས་མི་དགོས།

“བསྟན་རིམ་གྱི་”གོ་དོན།

སྤྱིར་བསྟན་རིམ་ཞེས་པ་ནི་བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པའི་རིམཔ་བཤད་པའམ་བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་བཤད་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་བསྡུས་ཡིན་ཅིང་། ཐ་སྙད་དེ་ཐོག་མར་ཕལ་ཆེར་ཇོ་བོ་རྗེ་དཔལ་ལྡན་ཨ་ཏི་ཤའི་(೧೪೪-೧೦೮೬)དང་རོམ་སྟོན་རྗེ་ལོ་ལེགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་གསུང་ལ་གཞི་བྱས་ཏེ་རྗེ་ལོ་ཙྪ་བ་ཆེན་པོས་(೧೦೮೯-೧೧೭೯)མཛད་པར་སྣང་ལ། ཐོ་ཡོན་ཡེ་ཤེས་དོན་གྲུ་བ་ཀྱི་«བཀའ་གདམས་གཅེས་བཏུས»སུ་གསུངས་པ་ལྟར་ན་ཐོག་མར་རྗེ་ལེགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བསྟན་རིམ་ཚིགས་བཅད་བྱུག་མ་མཛད་ཅིང་། དེ་ལ་འགྲེལ་པའི་ཚུལ་དུ་རྗེ་ལོ་ཙྪ་བས་བསྟན་རིམ་གྱི་རྩ་ཚིག་ཧྲིཿཀ་ཅེ་ཤུ་ཅན་གཅིག་བརྩམས་ལ། དེའི་འགྲེལ་པའི་ཚུལ་དུ་རྗེ་ལོའི་སློབ་མ་གྲོ་ལུང་པ་བློ་གྲོས་འབྱུང་གནས་(དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་སྐབས་)ཀྱིས་དཔལ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་«བསྟན་རིམ་ཆེན་མོ་»བྱ་བ་དེ་དང་བསྟན་རིམ་ཆུང་བ་བཅས་གཉིས་བརྩམས་པར་བཤད།[1] གྲོ་ལུང་པའི་བསྟན་རིམ་གྱི་མཚན་ལ་«བདེ་བར་གཤེགས་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་འཇུག་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་བཤད་པ་»ཞེས་བཏགས་པ་""""དང་། གཞུང་དེའི་མཇུག་བྱང་དུ་འདི་ལྟར།

> བདེ་བར་གཤེགས་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་འཛུགས་པའི་རིམ་པ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་པར་""""བཤད་པ། བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུ་ཀ་བ་ཅན་གྱི་ཕྱོངས་སུབྱང་བ། བྲ་མ་རྡེ་བཙུན་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་ཀྱི་པདྨའི་ཟེའུ་འབྲུས་ཀྱི་བོས་ལེན་པས། ཡུང་དང་རིགས་པའི་ཐུགས་ལ་ཡི་རངས་པ་རྣམས་ལ་ཡོངས་སུསྨྱངས་པས་ངལ་བ་མི་དམན་ཞིང་མི་ཤན་ལ་མི་ཚུར་བར་བྱས་པ། རིགས་པ་དང་གྲོལ་བའི་སྟོབས་པ་དག་པ་ཅན། ཀུན་ལ་དགེ་སྟོང་བྲོ་གོས་འཇུང་གནས་ཤེས་བྱ་བ་ཐུབ་པའི་བཀུལ་ཤུགས་ལ་ལེགས་པར་གནས་པས་རང་གི་དྲན་པ་གོམས་པ་སྟེལ་བའི་བརྟེད་བྱང་ཙམ་དུ་ཞེ་བར་སྨྲར་བ་རྗོགས་སོ།།[2]

ཤེས་བྱ་ང་བ་ལས་ཀྱང་བསྟན་རིམ་ཤེས་པའི་ཚེ་ཐ་འདི་འི་དོན་གསལ་བར་རྟོགས་ནུ་སྟ་པས། ཚེག་

འདིའི་དོན་སྙིང་པོ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་འཇུག་པའི་རིམ་པ་བཤད་པའམ། ཡང་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་སྣོའི་བགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པའི་སྐོ་ནས་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་བཤད་པ་ཞེས་པར་གོ་དགོས། དེ་ཡང་གོ་ལུང་པའི་བསྟན་རིམ་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་ཉམས་ལེན་མཐའ་དག་ ༡ བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་དང་། ༢ དལ་འབྱོར། ༣ འཆི་བ་མི་རྟག་པ། ༤ ལས་འབྲས། ༥ འཁོར་བ་སྡུག་བྱེ་བག་གི་སྟུག་བསྔལ། ༦ བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ། ༧ རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་བསླབ་པ། ༨ ཤེས་རབ་ཕར་ཕྱིན་གྱི་སྤྱོད་པ་ཚོས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ལེགས་པར་བསྒོམ་པ། ༩ བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱམས་རིམ་གྱིས་བགྲོད་པ་དང་། ༡༠ འབྲས་བུ་སྐུ་གསུམ་ཡི་ཤེས་ལྡ་ལྡན་གྱི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱ་བ་བཅས་དོན་ཚན་བཅུ་ལེ་ནང་དུ་བསྟས་ཏེ་ལགས་ཏུ་ལེན་ཚུལ་རིམ་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལས་ཀྱང་བསྟན་རིམ་ཞེས་པའི་ཚོགས་གི་གོ་དོན་གསལ་བར་རྟོགས་ནུས།

སྤྱིར་གོང་དུ་སྤྲོས་པ་བཞིན་བསྟན་རིམ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་དངོས་ནི་རྫོགས་ལོས་མཛད་པར་སྣང་ན་འང་། བསྟན་རིམ་གྱི་མན་ངག་གི་རྩ་བའི་ཁུངས་ནི་ལམ་རིམ་གྱི་གཞུང་དང་མན་ངག་མཐའ་དག་གི་མ་ཕྱི་ཐོ་རྟེ་དཔལ་ལྡན་ཨ་ཏི་ཤའི་«བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་སྒྲོན་མ»ཡིན་པར་གདོན་མི་ཟ། ཕྱོགས་གཅིག་ན་ས་ཤའད་ན་བསྟན་རིམ་གྱི་གཞུ་ང་དང་མན་ངག་རྣམས་ལམ་རིམ་གྱི་གཞུ་ང་དང་མན་ངག་གི་ནང་གསེས་ཁྲད་པར་བ་ཞིག་ཏུ་ངོས་འཛིན་དགོས་པར་སྣང་ལ། ཕྱོགས་གཞན་གཅིག་ན་ས་ཤའད་ན་ལམ་རིམ་དང་བསྟན་རིམ་ཞེས་ངོ་བོ་སོ་སོར་འཛོག་རྒྱང་བ་ཞིག་ཏུ་འཛིན་ལ། ཕྱོགས་གཞན་གཅིག་ན་ལམ་རིམ་ཞེས་རྒྱུན་ལྡན་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་ཡང་སྣང་ངོ། ཕྱོགས་གཅིག་ན་ལམ་རིམ་ཞེས་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཐེག་ཚན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་ཞིག་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་ཡང་སྣང་ངོ། ཕྱོགས་གཅིག་ན་ལམ་རིམ་ཞེས་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཐེག་ཚན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་ཞིག་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་ཡང་སྣང་ངོ། ཕྱོགས་གཅིག་ན་ལམ་རིམ་ཞེས་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཐེག་ཚན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་ཞིག་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་ཡང་སྣང་ངོ། ཕྱོགས་གཅིག་ན་ལམ་རིམ་ཞེས་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཐེག་ཚན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་ཞིག་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་ཡང་སྣང་ངོ། ཕྱོགས་གཅིག་ན་ལམ་རིམ་ཞེས་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཐེག་ཚན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་ཞིག་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་ཡང་སྣང་ངོ།

སྤྱིར་གོང་དུ་སྤྲོས་པ་བཞིན་བསྟན་རིམ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་དངོས་ནི་རྫོགས་ལོས་མཛད་པར་སྣང་ན་འང་། བསྟན་རིམ་གྱི་མན་ངག་གི་རྩ་བའི་ཁུངས་ནི་ལམ་རིམ་གྱི་གཞུང་དང་མན་ངག་མཐའ་དག་གི་མ་ཕྱི་ཐོ་རྟེ་དཔལ་ལྡན་ཨ་ཏི་ཤའི་«བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་སྒྲོན་མ»ཡིན་པར་གདོན་མི་ཟ། ཕྱོགས་གཅིག་ན་ལམ་རིམ་ཞེས་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཐེག་ཚན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་ཞིག་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་ཡང་སྣང་ངོ། ཕྱོགས་གཅིག་ན་ལམ་རིམ་ཞེས་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཐེག་ཚན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་ཞིག་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་ཡང་སྣང་ངོ། ཕྱོགས་གཅིག་ན་ལམ་རིམ་ཞེས་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཐེག་ཚན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་ཞིག་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་ཡང་སྣང་ངོ།

ཀུམས་ལེན་མཐའ་དག་གོ་རིམ་མཐར་ཚགས་སུ་བསྒྲིགས་ཏེ་གཏན་ལ་འབེབས་ནའང་དངོས་སུ་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་རིམ་གྱི་ཁྲིད་དང་མ་སྦྱར་བ་རྣམས་ལ་བསྟན་རིམ་ཞེས་རྣམ་དབྱེ་འབྱེད་རྩྭ་བར་མངོན། དེ་ཡང་སྤྱི་ར་སྟངས་བྱས་ན་ལམ་རིམ་གྱི་གཞུང་དུ་སྣབས་སྟོངས་གྱི་ཀུམས་ལེན་དཔེ་ར་ན་བཞེས་གཅིག་བསྟེན་ཚུལ་དང་དལ་འབྱོར་བསྟེད་དགའ་ལྟ་བུ་རྣམས་བསྟན་སྣབས་གཅོོ་བོར་ཀུམས་ལེན་གྱི་རིམ་པར་བསྒྲིགས་ཏེ་ནང་གསེས་ཀྱི་ཀུམས་ལེན་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་དམིགས་སྐོར་ལྟ་བུར་བྱས་ནས་ཁྲིད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་སྟོོན་ཅིང་། སྣབས་དུ་མར་བློ་འཕྲལ་བའི་གདམས་ངག་ཀྱང་སྟོོན་གྱི་འཕགས་ཡུལ་པཾ་སྤྱབ་ཀྱི་གསུང་གྱི་སྐེང་བགའ་གདམས་གོང་མའི་གསུང་བསྒྲོས་མང་དག་གཅིག་དྲངས་ཏེ་འཐད་གའི་ཀུམས་ལེན་རྩལ་འདོོན་མཛད་ལ། བསྟན་རིམ་དུ་ནི་བསྟན་པ་ལ་རིམ་གྱིས་འཇུག་པའི་ཀུམས་ལེན་རྣམས་དོན་ཚན་དུ་བསྡུས་ཏེ་གཏན་ལ་འབེབས་མོད་ཀྱང་ལམ་རིམ་བཞིན་འཐད་གཱ་འཐད་གའི་དམིགས་སྐོར་གྱི་ཁྲིད་རྣམས་རྩལ་འདོོན་མི་བྱེད་པ་དང་། སྣབས་སོ་སོར་གཞུང་གཞན་ནས་ལུ་ང་འདེན་སྤྲབས་འཐགས་ཡུ་ལ་བཏ་སྤྱ་བ་གྱི་གསུ་ང་གཅོོ་བོར་དྲངས་པ་ལས་བོད་ཀྱི་བགའ་གདམས་གོང་མའི་གསུང་བསྒྲིགས་རྣམས་དམིགས་བསལ་མི་འདེན་པ་དང་། གཞན་ཡང་བསྟན་རིམ་ནང་ལུང་རིགས་ཀྱི་སྒྲིགས་པའང་ལམ་རིམ་ལ་བསྟོོས་ཏེ་རྩུང་རྒྱས་པར་བྱུང་བ་སོགས་གཞུང་རྩོོམ་ཚུལ་ལའང་ཞྭད་བར་ཐུན་བྱ་ཡོད།

ལམ་རིམ་དང་བསྟན་རིམ་གྱི་གཞུང་བྱུང་རིམ།[3]

དེ་ཡང་གོང་དུ་ཞུས་པ་བཞིན་ཇོ་བོ་བཀའ་གདམས་པའི་ལམ་རིམ་དང་བསྟན་རིམ་གྱི་གཞུང་ཐམས་ཅད་མཐར་གཏུགས་ན་ཇོ་བོ་རྗེའི་«ལམ་སྒྲོན་»གྱི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པས། ཇོ་བོའི་«ལམ་སྒྲོན་»ལ་འགྲེལ་པ་མི་འདྲ་བ་ཁག་འགའ་ཞིག་སྔ་ས་ནས་བྱུང་ཞིང་། ཇོ་བོ་རྗེས་ནག་ཚཱོ་ལོ་ཙཱ་བ(༡༠༧༧-༡༠༦༩)ལ་གསུངས་ཤིང་ནག་ཚོོ་ལས་ལག་སོར་བ་དང་། དེ་ལས་རྒྱལ་ཕྱ་བ་དང་། བྱ་འདྲུལ་འཇིན། རོག་འཆིང་ཕྱར་པ། གནམ་འབབ་བ། ཞུ་ཕྱན་པས་ཟིན་བྱིས་རེ་བཏབ་པ་ལས་ལམ་རིམ་གྱི་མན་ངག་ཐོག་མར་དང་བར་མཐོན་ལ། རྗོག་ལེགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཁུ་སྟོོན་ལས་གསན་

བའི་ལམ་རིམ་ཞིག་ཀྱང་མཛད་ལ། དགེ་བཤེས་དགོན་པ་བས་ (།०।।৬-।।০২২)རྗོ་བོ་ལས་དངོས་སུ་གསན་ཏེ་ལམ་རིམ་མཛད་བར་ཡང་བཤད། དེ་བཞིན་དུ་དགོན་པ་བའི་སྒོབ་མ་ཀ་མ་པ་དང་། སྐྱེ་རྒྱར་བས་(།০৩২-।।।।২)ཀྱང་ལམ་རིམ་མཛད་ཅིང་། སྐྱེ་རྒྱར་བའི་གསུང་ལས་ལམ་རིམ་མང་དུ་མཆེད་དེ། ཐོག་མར་པ་ཀ་བ་དར་སེང་གེས་ལམ་རིམ་དང་འདུ་ལ་བ་བསྡེས་མ་དང་། དགེ་མཛོས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གསུང་ལ་ཟིན་ཏོས་བྱས་བའི་ལམ་རིམ། སྐོར་ཆེན་ཐོས་ལམ་རིམ་ཆེན་ཐོ་བཅས་བྱུང་། སྐྱེ་རྒྱར་བས་དགྱེར་སྐོམ་ལ་གསུངས་ཤིང་། དེས་སངས་རྒྱས་དབོན་ལ་བརྒྱད་བའི་ལམ་རིམ་ཐོད་བཞེ་མ་ཞིག་བྱུང་བ་ཡང་བཤད་ཅིང་། དགོན་པ་བའི་སྒོབ་བརྒྱད་ལས་བྱུང་བའི་ལམ་རིམ་ཐམས་ཅད་འཛིབ་བ་འཛུག་ཡོག་ནས་ཁྲིད་བས་དགོན་པ་བའི་ལམ་རིམ་ལ་བཏེན། དབོན་སྐྱེན་གྱི་སྒོབ་མ་རྐོགས་ལྡན་བཟང་མོ་བ། དེའི་སྒོབ་མ་ལྷ་འཕྲང་ཐོ་བའི་གསུང་ལ་ཟིས་བྱས་པ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ནས་ཁྲིད་བའི་ལམ་རིམ་ལྷ་འཕྲང་མ་ཞེས་ཀྱེས་ཆེ་བར་བྱེད་པ་ཞིག་ཀྱང་བྱུང་། རྣལ་འབྱོར་པ་ཆེན་ཐོས་(།০।।৭-।।০৶২)རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་ཐོའི་གཞུང་□མདོ་སྡེ་རྒྱན་□བཞིན་རིགས་ནས་གསུངས་བའི་མན་ངག་སྐོད་ལུང་བ་དང་བྱ་ཡུལ་བའི་ལམ་རིམ་དུ་སྦེལ་ཞིང་། ཕྱི་མ་བྱ་ཡུལ་བའི་(།০৶৭-।।।২২)ལམ་རིམ་ནང་ཚུ་རྒྱུང་བའི་རྗེན་འབྲེལ་གྱི་ཁྲིད་ཚུལ་ཡང་བགོད། ཐོ་ཀོ་བའི་སྐྱེས་མ་ཤ་ར་བའི་(།০৶০-।।।৬।)ལམ་རིམ་ལ་ནེ་ཙོ་བས་ལམ་རིམ་རྒྱས་འབྲིས་བསྟུས་གསུམ་མཛད་པ་ལས། འབྲིང་ཐོ་ལ་ལུང་རྒྱུན་བཞུགས་པས་རྗེ་ཙོང་ཁ་བས་(།২།৶-।৬।৮)དེའི་སྟེང་ནས་བཀའ་གདམས་གཞུང་པ་གསན།[৬] གཞན་ཡང་ཁ་རག་སྐོམ་ཆུང་གི་ལམ་རིམ་དོན་ཚན་བཅུ་གཉིས། གླང་ལུང་བའི་གསུང་སྐྱན་ནས་སྐྱན་དུ་བརྒྱུད་བའི་ལམ་རིམ། གླང་ལུང་བའི་སྐྱེ་མ་ཡེ་ཤེས་བྱང་ཆུབ་ཀྱིས་བདེན་བཞིའི་ཁྲིད་ཀྱི་ནང་ལམ་རིམ་ཐམས་ཅད་སྡུད་ཏེ་འཛིབ་བ་འཛུག་ཡོག་གི་མན་ངག་ནས་བསྟན་བའི་ལམ་རིམ་མཛད་པར་བཤད། དེ་བཞིན་དུ་མཚོ་སྐྱ་བའི་གསུང་ལ་མོན་གྱ་བའི་ཟིན་བྱས་བའི་ལམ་རིམ་དང་མོན་གྱ་པ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་རིམ་ཁྲིད་ཡིད་གཅིག་མཛད་པ་བཅས་བྱུང་།

བསྟན་རིམ་ཀྱི་སྐོར་ལ་གོང་དུ་ཞུས་པ་བཞིན་ཐོག་མར་རྗོ་གླ་ལེགས་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བསྟན་རིམ་ཚོགས་བཅད་དུགྱ་མ། དེ་ལ་གཞི་བྱས་ཏེ་རྗོག་ལོ་ཆེན་ཐོས་བསྟན་རིམ་ཚོགས་ཅད་ཀེ་ཤུ་

པ། དེ་ལ་འགྲེལ་པའི་ཚུལ་དུ་རྫོགས་ཚོའི་སློབ་མ་གྲོ་ལྷང་པས་བསྟན་རིམ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་མཛད།[1] གཞན་ཡང་རྣལ་འབྱོར་པ་ཆེན་ཙའི་བསྟན་རིམ་དུ་གྱགས་པའི་བསྟན་རིམ་རྒྱས་ཅེམ་ཞེག་བཞུགས་ཤིང་། དེ་ནི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཞ་མེས་བྱང་ཆུབ་རིན་ཆེན་ཡིན་ལ་དེའི་གསུང་ལ་སྟེ་ཟུར་པས་ཟིན་བྱིས་སུ་བྱས་པ་ཐོ་ཡོན་ཡེ་ཤེས་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་བཤད།[2] བྱ་ཡུལ་པའི་སློབ་མ་གཙང་པ་རིན་ཙོ་ཆེས་མཛད་པའི་བསྟན་རིམ་དང་། སྟོད་ལུང་པ་དང་། ལྟ་བཟོ་ཉག་མོ་པ། གླང་ལུང་པ་སྟེ་རིན་ཙོ་ཆེ་ན་རིམ་གྱི་ཟིན་བྱིས་ལོ་པའི་བསྟན་རིམ་མཛད་བྱང་ཡོད་མེད་མང་ཙམ་ཞེག་བྱུང་བར་བཤད་ཅིང་། དབོན་སྟོན་གྱི་སློབ་མ་བལ་པོ་གོང་པས་ཀྱང་བསྟན་རིམ་རྒྱས་པ་ཞེག་མཛད་ལ། འཚད་ཀ་བའི་(1100-1174)སློབ་མ་བྱང་སེང་བྱ་བའི་བསྟན་རིམ་ཞིང་ཡོད་པ་དང་། འཆིམས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ནམ་མཁའ་གྲགས་(1174-1255)ཀྱི་བསྟན་རིམ་ཞེག་ཡོད་ཚུལ་ཐོན། ཚལ་པ་དེབ་དམར་དུ་ནག་ཚོ་ལོ་ཙྪ་བའི་སློབ་མ་རོང་པ་ཕྱག་སོར་བའི་གསུང་ལ་ཟུར་ཆོས་པ་བཞིས་ཟིན་བྱིས་སོ་སོར་བྱས་པ་ལས་བསྟན་རིམ་བཞི་བྱུང་བར་བཤད།[3]

གཞན་ཡང་པོ་ཏོ་བའི་གསུང་ལ་གཞི་བྱས་ཏེ། དགེ་བཤེས་དོལ་པོས་ཡི་གེར་བཏབ་བའི་«མན་ངག་བེའུ་བུམ་སྟོན་པོའང་»སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་རིམ་གྱི་མན་ངག་དངོས་སུ་བསྟན་པས་ལམ་རིམ་གྱི་ཁོངས་སུ་བཅུས་དགོས་ལ། བེའུབུམ་སྟོན་པོར་འགྲེལ་པ་ཤིན་ཏུ་ཆུས་པ་ཡུལ་འབྲི་སྦྱང་པས་(དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པ་)མཛད་པ་ད་ལྟའང་མཇལ་དུ་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་པོ་ཏོ་བའི་སློབ་མ་གྲགས་པ་ཡོན་ཏན་འོད་ཀྱིས་པོ་ཏོ་བའི་གསུང་ཡི་གེར་བཏབ་པ་«དབེ་ཚོས»རྒྱ་བ་དང་། དེ་ལ་དགེ་བཤེས་བྲག་དགར་བས་པོ་ཏོ་བ་ཉིད་ལས་དབེ་ཚོས་སྒྱུར་དུ་གསན་ཏེ་«དབེ་ཚོས་ཆུས་པ་»གཏན་ལ་ཕབ། བྲག་དགར་བའི་སློབ་མ་བྱང་ཆུབ་སྙང་བའི་སློབ་མ་བཀའ་གདམས་གསུང་བསྒྲོས་པོར་བྱ་སྒྲིག་མཁན་གྱུབ་པོབ་ཡྱེ་སྒོམ་ཀྱིས«དབེ་ཚོས་རིན་ཆེན་སྒྲུབས་པ་»ཡི་གེར་བཏབ་ཅིང་། དེའི་སྟེང་«མན་ངག་རིན་ཆེན་སྒྲུབས་པ་»དང་། «མདོ་སྡེ་རིན་ཆེན་སྒྲུབས་པ་»བཅས་མཛད་དེ་སྒྲུབས་པ་རྣམ་གསུམ་དུ་གྲགས་པ་བྱུང་། «ལགཱ་ལེན་རིན་ཆེན་སྒྲུབས་པ་»ཞེས་པ་ཞེག་ཀྱང་ཡོད་པར་བཤད།[4] དེ་ཐམས་ཅད་ཙོ་བོ་བཀའ་གདམས་པ་ལས་བརྒྱུད་པའི་ལམ་རིམ་དང་བསྟན་རིམ་གང་རུང་གི་གཞུང་འབའ་ཞིག་ཀུ་རེས་པས།

ལམ་རིམ་དང་བསྟན་རིམ་གྱི་མན་ངག་འདི་ཇོ་བོ་བཀའ་གདམས་བའི་སྐུ་དྲིན་ལས་བོད་མཐའ་དབུས་ཀུན་ཏུ་མཛད་ཕྱིན་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་བྱུང་།[୨]

གྲོ་ལུང་བའི་«བསྟན་རིམ་ཆེན་མོ།»

དེ་ཡང་གོང་དུ་ཞུས་པ་བཞིན་བསྟན་རིམ་ཀུན་ལས་གྲགས་ཆེ་ཤོས་དང་གཞུང་རྒྱས་ཤོས་ནི་གྲོ་ལུང་བའི་«བསྟན་རིམ་ཆེན་མོ་»ཡིན་ཅིང་། རྗེ་ཅོ་ཙ་པ་ཆེན་པོས་ཀྱང་བསྟན་རིམ་དེར་ཤིན་ཏུ་རྩི་གས་ཆེ་བར་མཛད་ཅིང་བཀུར་སྟི་ཆེན་པོས་བསུ་བ་མ་ཟད་རྗེས་སུ་ཡང་གདན་དྲངས་སོ་ཅོག་ལ་སྐུ་ཡར་བཞེངས་པ་སོགས་མཛད་པར་གྲགས།[୩] བསྟན་རིམ་འདི་ལ་ལེའུ་བཅུ་ཡོད་ལ་ལེའུ་རེས་བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་བཤད་པའི་དོན་ཚན་ཆ་ཁག་རེ་གཏན་ལ་འབེབས། དེ་ཡང་བསྟན་བཅོས་རང་ཉིད་ཀྱི་དབུར་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་རྣམ་གཞག་གི་སྐབས་སུ། འདི་ལྟར།

> དང་པོར་དགེ་ལེགས་འབྱུང་གནས་བྱ་མ་གུས་པས་ལེགས་བསྟེན་བྱ། ཁལ་འབྱོར་རྣེད་དགའ་ཚུལ་མི་གཟན་ཞིང་སྟིང་པོ་བྱང་བར་འབད། ཤེས་བོས་ཀྱི་ཤོལ་སྐབས་ནི་འཆི་བའི་འདུ་ཤེས་བསྒོམ་པས་སྤྲུབ། ཉེན་འཕེལ་ཡང་དག་ལྟ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག་རབ་བསྒྲིམས་སྤྱང་། ཁམས་གསུམ་མཐའ་དག་སྟུག་བསྔལ་ཡོངས་པོ་འབའ་ཞིག་ཉིད་དུ་བསྒོམ། སྟུག་བསྔལ་མང་ལྟན་འགྲོ་ལ་བརྩེ་བས་བྱང་ཆུབ་སེམས་མཆོག་བསྒྲུབ། ཤེས་རབ་ཐ་རོལ་ཕྱིན་པས་ཆོས་ཉིད་ལེགས་བསྒོམ་བྱ། ཁྱད་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་མཆོག་རྣམས་ནི་རིམ་གྱིས་ལེགས་བགྲོད་དེ། སྐྱེགས་སྒྲུ་ཡེ་ཤེས་ལྟ་ལྟན་སངས་རྒྱས་གོ་འཕང་མཐར་ཕྱིན་བྱ།[୪]

ཞེས་བྱུང་བ་བཞིན་འགོ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ནས་མཇུག་སྐྱེ་གསུམ་ཡི་ཤེས་ལྟ་ལྟན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་བར་དོན་ཚན་དེ་རྣམས་གང་ཟག་གཅིག་གི་ཤེས་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་བར་སྦྱར་ཏེ་རྒྱས་པར་བཤད་ལ། དོན་ཚན་བཅུ་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱི་གོ་རིམ་གཉིས་ལ་འབེབས་པ་ན་འདི་ལྟར་གསུངས་ཏེ། ཐོག་མར་འདས་མ་འདས་ཀྱི་བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་སམ་སྐོར་གྱུར་པ་ནི་བྱ་མ་ཡིན་ཅིང་དེ་རྣམས་ལ་སངས་རྒྱས་སུ་འདུ་ཤེས་པའི་སྐོ་ནས་བརྟེད་བཀུར་གྱིས་ཚུལ་བཞིན་བསྟེན་པ་ནི་"དཀར་པོའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་པས་དང་པོར་བསྟན་ལ། དེ་ནས་སྐྱོབ་མ་རྣི་

ཡུ་བར་རྟེས་སུ་བཟུང་ནས་ལམ་དུ་འཇུག་པ་ན་ཤིན་ཏུ་བསྟེད་དཀའི་དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་འདི་ཆུས་ཐོད་དུ་གྱུར་ན་སྣང་བ་ནས་མྱན་ཁོད་དུ་འགྲོ་བར་རེས་པས་དེ་ལས་ལྷོ་གནས་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་རྟེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་ཅི་ནུས་ཀྱི་བྱོ་ཚོས་ལ་བཀོལ་ཏེ་དལ་འབྱོར་གྱི་སྙིང་པོ་ལེན་པར་འབད་དུ་བཅུག་དགོས་པས་དལ་འབྱོར་གྱི་སྐོར་དོན་ཚན་གཉིས་པར་བསྟན་ལ། དེ་ཡང་ལེ་ལོ་དང་ཕྱིར་བཞོལ་གྱི་དབང་དུ་མི་འགྲོ་བའི་ཆེད་དུ་རགས་པའི་མི་རྟག་པ་འཆི་བ་རྟེས་སུ་དྲན་པ་བསྒོམ་དགོས་པས་འཆི་བ་མི་རྟག་པ་དོན་ཚན་གསུམ་པ་དང་། དེ་ལྟར་ཚེ་འདིའི་སྤྱོས་པ་ལ་ཞེན་པ་ལྷོག་ནས་ཕྱི་མ་དོན་གཉིར་གྱི་བྱོ་སྐྱེས་པ་ན་འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མར་དགེ་བ་ཐུབ་མོས་ཀྱང་བདེ་བ་མངོན་འདྲེན་ལ། སྔོག་པ་ཐུབས་ཀྱང་སྐུག་བསྔལ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པས་ན་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་རྟེན་འབྱེལ་གྱི་སྐོ་ལ་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་སྐོ་ནས་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ལ་འཇུག་པོ་བརྟེད་ཐོག་བླངས་པའི་སོ་སོར་ཐར་པ་སོགས་བླང་དོར་གྱི་གནས་རྣམས་ལེགས་པར་བསྟུ ང་ཞིང། ཉེས་ལྟུ ང་རྣམས་སྐོ་བས་བཞིས་བཤགས་བསྟམས་ལེ གས་པར་བྱས་ཏེ་ཚུ ལ་ཁྲིམས་ཀྱི་གཞི་བརྟན་པོ་བཏེ་བགོས་པས་ལས་འབྲས་ཀྱི་ཚུལ་དེ་དོན་ཚན་བཞི་པར་བསྟན།

དེ་ཡང་སྔིད་པའི་བདེ་བ་རྣམས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་བློ་ངོར་བདེ་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི། དོན་དུ་ན་ཁམས་གསུམ་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པས་དེ་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཚུང་ངེ་ཙམ་ཡིན་ཏེ་འབའ་ཞིག་ཏུ་བཟུང་ནས་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་སྡུག་བསྔལ་རྣམས་དོན་ཚན་པར་བསྟན། དེ་ཡང་རང་ཉིད་ཕྱི་མ་བདེ་འགྲོ་དང་མཐར་ཐྲག་ངེས་ལེགས་བསྒྲུབ་པ་ནི་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་ཚོས་ཡིན་གྱི། སྐྱེས་བུཆེན་པོའི་བློས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ལ་བསླབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ཏེ་སྙིང་རྗེ་དང་བྱམས་པའི་བློས་རྟེས་སུ་བཟུང་སྟེ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པའི་ཐབས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐུགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡིན་གྱི། སྐྱེས་བུཆེན་པོའི་བློས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ལ་བསླབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ཏེ་སྙིང་རྗེ་དང་བྱམས་པའི་བློས་རྟེས་སུ་བཟུང་སྟེ་དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་ཏུ་སྨོན་པ་བསྐྱེད་ཅིང

ཚར་ཕྱིན་དང་པོ་ལྟས་བསྟུས་པའི་ལག་ལེན་རྣམས་དོན་ཚན་བདུ་ན་པ་དང་། དེ་ཡང་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བསྐྱབ་པ་ཐབས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་རྒྱང་བས་མི་ཆོག་གི་ཐབས་ཤེས་ཟུ ང་འབྲེལ་དུ་ འབྲོ་དགོས་པས་ཤེས་རབ་ཚར་ཕྱིན་ཀྱི་ཉམས་ལེན་གྱི་སྐོ་ནས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་བསྒོམ་པའི་སྐོ་ནས་རྟག་ཚད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་དབུ་མར་འཇུག་ཚུལ་དོན་ཚན་བརྒྱད་པར་གཏན་ལ་ཕབ། དེ་ལྟར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ཐབས་ཤེས་ཟུང་འབྲེལ་ལ་བརྟེན་ནས་རིམ་གྱིས་རྒྱལ་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལམ་རྣམས་བགྲོད་དགོས་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སའི་རིམ་པ་རྣམས་དོན་ཚན་དགུ་པར་བསྟན་ལ། མཐར་དོན་ཚན་བཅུ་པར་བབྱས་བུ་སྐུ་གསུམ་ཡེ་ཤེས་ལྔ་ལྡན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་འཐོབ་མདོར་བྱ ར་ཚུ་ལ་གཏན་ལ་འབེབས་པས་བརྩོད་བྱའི་རིམ་པ་རྣམས་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པ་དང་བསྟུན་ནས་བསྒྲིགས་པར་གསལ་བར་རྩོམ་པ་ཡིན།[1]

བསྟན་རིམ་གྱི་གཞུང་འདི་བོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་རང་ཤུང་སྐར་གྱས་ལས་རྒྱས་ཤོས་སུ་སྣང་བ་མ་ཟད། གཞུང་རྩོམ་ཚུལ་ཡང་ཁྲད་ཆོས་དམིགས་བསལ་ལྡན་པ་ཞིག་སྟེ། སྔ་རྗེས་ཀྱི་བོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་དུ་མར་ས་བཅད་ཀྱི་སྒྲོས་པ་སྣེ་ལ་ཏེ་རུ་བའི་ས་བཅད་དང་། དེའི་ཡན་ལག་དང་ཉིད་ལག ཉིད་ལག་གི་ཉིད་ལག་ལྟ་བུ་རིམ་པ་ཤིན་ཁྲམང་ཁ་དབྱེ་སྒོལ་ཡོད་མོད། འདིར་དེ་ལྟ་བུམ་ཡིན་པར་དེང་དུས་ཀྱི་བྱིས་སྒོལ་བཞིན་གཞུང་ཚན་འཐད་ཀ་འཐད་ཀའི་དབུ་ར་སྐབས་དོན་གྱི་འགོ་བརྗོད་བཀོད་ཡོད། སྐབས་དོན་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་སྟོན་པ་ནའང་ཐོག་གཞུང་ཚན་འཐད་ཀ་ཕྱག་ཆའ་ཤོས་སུ་ཐུག་པ་ཡོ་རྣམས་འཇུག་པ་ཤིན་ཏུ་བདེ། ཁོ་བོས་བཏུག་ན་བསྟན་རིམ་འདིའི་ཁྲད་ཆོས་གལ་ཆེ་ཤོས་ནི་གཞུང་འདིར་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་གོང་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་ཤིན་ཏུ་མང་བ་ཞིག་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ཟིན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྙིང་དོན་རྣམས་བློར་ཏེ་གང་ཟག་གཅིག་ལ་འབེབས་པ་ཡིན་པར་མཐོང་། དེའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སྐབས་དོན་གྱི་བརྗོད་བྱ་གང་ཡིན་རུང་། དེ་གཏན་ལ་འབེབས་

པ་ན་ལུང་རིགས་ཚད་མའི་ལམ་ལས་དྲངས་ཏེ་སྟོན་པ་མ་ཟད། ཚད་ལྡན་གྱི་ལུང་གི་རྒྱབ་རྟེན་བཀོད་པ་ནའང་གཅོ་བོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་ཀྱི་བཀའ་དང་། དེ་ནས་འཕགས་ཡུལ་པཾ་ཐུ་བ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་འབའ་ཞིག་ལས་སྡེ་རྣས་གང་དུ་འང་བོད་ཀྱི་མཁས་གྲུ་བ་ཀྱི་གསུང་གཅོ་བོར་འདྲེན་པར་མི་མཛད་བའང་རྒྱུ་མཚན་དེ་འདྲ་ཞིག་ལ་ཐུགས།

བསྟན་བཅོས་འདིའི་ཁྲད་ཆོས་ཅི་བྱ་བ་གཞན་ཡང་འགའ་ཤས་ཤིག་རགས་ཙམ་སྨོས་ན། ལེའུ་གཉིས་པར་དལ་འབྱོར་བསྟོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ནང་དམ་པའི་ཆོས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རྟེན་དལ་འབྱོར་གྱི་མི་ལུས་གལ་ཆེ་བར་གསུངས་པའི་སྐབས། དལ་བ་དང་འབྱོར་བའི་ཁྲད་ཆོས་ཀྱི་སྟེང་ཐར་པའི་ས་བོན་རིགས་སད་དགོས་པར་གསུངས་པ་ལས་བརྒམས་ཏེ་རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་ཉེས་དམིགས་སད་པའི་རྐྱགས་སོགས་ཀྱི་ཚཧད་པ་«བྱང་སེ»དང་«མདོ་སྡེ་རྒྱན»གཞིར་བྱས་ཀྱི་ཚཧད་པ་བྱུང་ལ། ཡུག་པར་ལེའུ་བཞི་པ་ལས་འབྲས་ལ་འཇུག་པ་བཧད་པའི་ཚད་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་འབེབས་ཤིང་། དེ་ཡང་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སྤྱི་དང་། ཁྲད་པར་ལས་དགེ་སྡིག་གི་རྣམ་དབྱེ། སོ་སོའི་ངོ་བོ་དང་། བྱེད་ལས། འབྲས་བུ་སོགས་ཞིབ་པར་བཀྲལ་བའི་སྐབས་མང་པོར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ཤིན་ཏུམང་པོའི་ལུང་འདྲེན་མང་ལ། ཡུག་པར་མདོ་«མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ»དང་། «དྲན་པ་ཉེར་གཞག» «བདེན་པ་བའི་ལེའུ» «བྱང་ཆུ་བ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྣོད་»སོགས་ལས་ཀྱ ངས་ཤིན་ཏུ་ ་མང་པོ་འདྲེན་པར་མང་བས་སྐབས་སྐབས་སུ་ ཞེ་བ་ལྟའི་«བསླབ་བཏུས»ཀློག་པ་ལྟ་བུའི་ཚོར་བའང་ཐུབ་པ་ཡོད། དེའི་སྟེང་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ཀའི་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་བྱ་སོ་སོའི་འབྲས་བུ་སྟོན་པ་ན་མདོ་ལས་བྱུང་བའི་གཏམ་རྒྱུད་དུ་མའི་དབེ་བཀོད་བས་རང་ཅག་ལས་དང་པོ་རྣམས་ལ་བློ་འགྲལ་ཐེབས་ནུས་པའི་ཁྲད་ཆོས་ལྟན།[1][3] ལས་འབྲས་ཀྱི་སྐོར་ལ་བོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ནང་བསྟན་རིམ་ཀྱི་ལེའུ་འདི་ལས་སྡུད་ཆེ་བ་ཞིག་རྟེད་དཀའ།

དེ་བཞིན་དུ་ལེའུ་བདུན་པར་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྤྱིའི་ཉམས་ལེན་སྟོན་པ་ནས་ཐོག་མར་འཇུག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་འཇུག་པའི་སྟོམ་པ་ལེན་དགོས་ཚུལ་ལས་བསྟུམས་ཏེ་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་གནས་རེ་རེ་ནས་«མདོ་ཕལ་ཆེན་»དང་«དཀོན་བཅེགས་»གཞོ་བོར་བྱེད་པའི་རྒྱལ་བའི་བཀའ་མང་པོ་ཞིག་

དྲངས་ཏེ་གཏན་ལ་འབེབས་ཤིང་། ཞི་བ་ལྷའི་«བསྒྲབ་བཏུས»དང་«སྡོང་འཛུག»གཅོ་བོར་བཟུང་སྟེ་བགོད། དེ་ནས་དངོས་གཞི་ཐར་ཕྱིན་དྲུག་གི་སྐོར་ལ་མདོ་དང་ཚད་ལྡན་གྱི་གཞུང་གལ་ཆེ་བ་དུ་མ་ནས་ཕྱིན་དྲུག་གི་རྣམ་གཞག་སྟོན་ཚུལ་རྣམས་རེ་རེ་ནས་སྐྱིང་པོ་དྲིལ་ཏེ་བགོད་པ་དེའི་ཙམ་ཞིག་བགོད་ན། «ལག་བཟངས་ཀྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་»ལས་གསུངས་པའི་སྦྱིན་པའི་ཐར་ཕྱིན་གྱི་རྣམ་གཞག་སྟོན་པ་ན། ཐོག་མར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱིན་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཁྱད་པར་རི་འདྲ་བ་ཞིག་དགོས་ཚུལ་དང་། དེ་ནས་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་ཁྱད་པར་ལ་དངོས་པོ་དང་འབྲེལ་བ་དང་སྦྱོར་བ་དང་འབྲེལ་བ་རི་ལྟར་དགོས་ཚུལ། དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱིན་པ་ལ་རྟེས་སུ་ཡི་རང་བའི་ཁྱད་པར་དང་། བསྟོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་གང་དགོས་ཚུལ། གཞན་ཡང་དགག་བྱའི་ཁྱད་པར་གང་དང་བྲལ་དགོས་ཚུལ། ཞར་ལ་སྦྱིན་བྱའི་དངོས་པོ་དང་སྦྱིན་པའི་བསམ་པའི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་བཅས་སྦྱིན་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་གི་སྐོར་ལའང་ཤིན་ཏུ་སྟོམ་ཚེ་བ་བཞིན་ཕྱིན་དྲུག་རེ་རེ་ནས་སྦྱར་ཏེ་སྟོན་ལ།[1৬] དེ་རྟེས་«ཚོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པ་»ལས་བྱུང་བ་དང་། «བདེན་པ་བོའི་ལེའུ་»ལས་ཇི་ལྟར་གསུངས་ཚུལ་རྣམས་བགོད་པས་ཕེག་པ་ཚེན་པོའི་མདོ་ལས་ཕྱིན་དྲུག་གི་སྦྱོད་པའི་སྐོར་ཇི་ལྟར་གཏན་ལ་ཕབ་ཚུལ་ཞིབ་པར་རྟོགས་པ་ལ་བསྟན་རིམ་གྱི་ལེའུ་འདི་ལྟ་མིག་ལྟ་བུར་བཅུ་ཚེག དེ་ནས་གཞུང་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིན་དྲུག་དངོས་གཞི་སྟོན་སྐབས་ཐོག་མར་«མདོ་དགོངས་འགྲེལ་»ལས་བྱུང་བ་ལྟར་གྱི་ཕྱིན་དྲུག་སྦྱིའི་རྣམ་གཞག་མདོར་བསྡུས་ཏེ་སྟོན་ཅིང་། དེ་ནས་ཕྱིན་དྲུག་ལ་སྒོམ་པ་ན་དེ་སྟོན་པའི་སྟེ་སྦྱོད་ལ་མོས་པ་ཆེ་བ་དང་། ཚོས་སྦྱིད་བཅུའི་སྒོ་ནས་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྟེས་སུ་སྲུང་བ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་དང་། རྒྱུན་དུ་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་སྦྱོར་བ་སོགས་རྣམ་པ་ལྔའི་སྒོ་ནས་སྒོམ་པ་གསུངས་ལ།[1৭] དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་རྣམས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་མ་ཚགས་པ་དང་། ལན་དང་རྣམ་སྨིན་ལ་མི་ལྟ་བ། མཚན་ཉིད་ལ་སྐྱེ་ཇི་བཞིན་དུ་མི་ཤྲོག་པ། ཉོན་མོངས་དང་ཐབས་མ་ཡིན་པ་སྤངས་པས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ། བྱས་ཤིང་བསགས་པ་རྣམས་རྫོགས་བྱང་དུ་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་སོགས་ཁྱད་ཆོས་ལྟས་ཚ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པར་བཤད་ཅེས་ཚངས་ཕྱིན་

གྱི་དོན་ངོས་བཟུང་བ་སོགས་མཛད་དེ།[1.4] ཕྱིན་ངྷག་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་སྐབས་རྟེ་བཙུན་བྱམས་མགོན་གྱི་མདོ་སྡེ་རྒྱུད་དང་ཐོགས་མེད་ཀྱི་བྱང་སྡ་ལས་བྱུང་བ་བཞིན་སྨྲེན་སོགས་ཚར་ཕྱིན་ངྷ་བ། བསྟུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི། ཚད་མེད་བཞི་སོགས་«མདོ་དགོན་བརྩེགས»ཀྱི་ནང་ཚན་«བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྣོད་»ཅེས་བྱ་བའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས་ཇི་ལྟར་བྱང་བའི་སྒོ་ལ་དེ་བགོད་དེ་རྒྱས་བཏབ་པ་ལྟ་བུའོ།

དེ་ནས་"དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འབྲས་བུ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བསྒྲུབ་པའི་ཐབས་ཁོ་ན་དུ་ཕྱིན་པའི་སྒོ་ལ་བཤད་ནས། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཐུན་མོང་གི་འབྲས་བུ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒོ་ལ་སྟོན་ཏོ།"།[1.5] ཞེས་འཆམས་སྒྲུབ་ཞིག་བགོད་དེ་«མདོ་སྡེ་རྒྱུད་»དང་«བྱང་ས»ནས་བྱུང་བ་གཅོ་བོར་གྱུར་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྒྲོ་བ།[1.6] ༡ ངོ་ཚ་བ་དང་། ༢ བརྟན་པ། ༣ མི་སྐྱོ་བ། ༤ བསྟན་བཅོས་ཤེས་པ། ༥ འཇིག་རྟེན་ཤེས་པ། ༦ བརྩོན་པ་བཞི། ༧ སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི། ༨ ཚོགས་གཉིས། ༩ བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆམ། ༡༠ ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་། ༡༡ ཐབས་ལ་མཁས་པ། ༡༢ གཟུངས། ༡༣ སྒོམ་ལམ། ༡༤ ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་བཅས་བཟུ་བཞིར་བསྟུས་ཏེ་སྟོན་པ་རྣམས་གཏན་ལ་ཕབ་ཅིང་། དེ་ཡང་སྒོ་བ་པོ་དང་། སྒོ་བའི་རང་བཞིན། སྒོ་བ་དབང་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས། དེ་དབང་དུ་གྱུར་པའི་ནུས་པ་སོགས་བཞིར་བསྟུ་བ་གཞུང་ལས་གསུངས་ཏེ་དང་པོ་གསུམ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། བསྟན་བཅོས་ཤེས་པ་ནས་སོར་རིག་བཞི་བར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡན་ལག་སྟེ་དེ་བརྒྱད་ཀྱིས་སྒྲོ་བ་པའི་ཚོས་སྟོན་ཏེ། དེ་རྣམས་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་ཁོ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྒྲོ་བ་ལ་འཇུག་རྒྱས་བར་གསུངས། སྒྲོ་བའི་རང་བཞིན་ནི་ཚོགས་གཉིས་དང་། བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་དང་། སྒྲོ་བ་ལ་དབང་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་ནི་རྣལ་འབྱོར་མཉམ་བར་འཇོག་བར་བྱེད་པ་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་དང་། ལྡང་བའི་སྒྲོ་བའི་རང་བཞིན་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་། རྟོགས་པ་ཆུད་མི་ཟ་བའི་ཐབས་གཟུངས་ཐོབ་པ་དང་། སྒྲོ་བ་རྟེས་སུ་བསྒྲུབས་པ་ཆུད་མི་ཟ་བའི་ཐབས་སྒོམ་བཞི་ལམ་བཅས་ཡིན་ལ། སྒྲོ་བ་ལ་དབང་དུ་གྱུར་པའི་ནུས་པ་ནི་ཚོས་ཀྱི་སྣོམ་བཞི་རྣམ་པར་སྤྱད་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་ཐོབ་པས་ལོག་པར་འཛིན་པ་བདུན་སྒོང་བའི་མཐུ་ཐོབ་པ་

དེའོ།[19] །གང་ལྟར་ཡང་བསྟན་རིམ་གྱི་ལེའུ་འདི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཐུན་མོང་དང་ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱིན་དྲུག་གི་རྣམ་གཞག་རྣམས་ཤེའབ་མོར་རྟོགས་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་ཞན་ཆེ་བའི་བོད་ཀྱི་གཞུང་གལ་ཆེ་ཤེག་ཏུ་གྱུར་པར་བརྟེན་འདིར་ལེའུ་དེ་དོན་བསྡུ་ཙམ་ཤེག་གི་ཐོག་ནས་སྤྱོས་པའང་ཆུང་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཡིན་ལགས།

གོ་ལུང་བའི་བསྟན་རིམ་འདི་ནི་སྔོན་གྱི་འཕགས་ཡུལ་གྱི་གཞུང་ཐོགས་མེད་ཀྱི་«བྱང་ས»དང་། ཤེ་བ་ལྟའི་«བསྡུབ་བཏུས»ལྟར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་ཚོགས་སུ་ཤིན་ཏུ་ཆུས་པར་སྟོན་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་རྣམ་གཞག་རྣམས་ཡོགས་གཅིག་ཏུ་བཏུས་ཏེ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་གཞུང་སྔོན་མ་ཆེན་པོ་དེ་གཉིས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གནས་བརྟན་སྔེ་པའི་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་དབྱངས་ཀྱི་གསུང་པི་སྒྲིམས་ཟླ་«རྣམ་པར་དག་པའི་ལམ་ »ཀྱི་ནང་གནས་བརྟན་སྔེ་པའི་སྔེ་སློད་དུ་མའི་སྙིང་པོ་ཡོགས་གཅིག་ཏུ་སྡུད་དེ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་བསྟན་བཅོས་ལྟ་བུར་ཐུན་པས་རང་ཅག་བོད་སྐད་ཀྱི་ལམ་ནས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པ་རྣམས་བསྟན་རིམ་གྱི་གཞུང་འདི་ལ་སློ་ཀུན་ནས་གྱས་བཙི་ཆེན་པོ་ཞེག་བགྱིད་དགོས་པར་སྣང་ངོ་ཞེས་པ་ཁོ་བོའི་བློ་འཆར་ལགས། མདོར་བསྡུས་ན་གོ་ལུང་པ་ཉིད་ནས«བསྟན་རིམ་ཆེན་མོ»རང་ཉིད་ཀྱི་མཛུག་བྱང་དུ།

ཀྱེ་མ་གཞུང་ལུགས་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས། །དུབ་པ་དག་གི་ངལ་གསོའི་གནས།།
བསྟན་པ་རིན་ཆེན་མཆོག་གི་རོ། །འབད་པའི་འབྲས་བུ་འདི་གདོང་སྐྱོང་།།[20]

ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་རང་ཅག་བོད་རིགས་རྣམས་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བ་ཆེན་པོས་དུས་ཡུན་རིང་ཐལ་བ་བསྟེན་ཏེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་ཞིག་གི་སྙིང་པོ་བླངས་ཏེ་རང་ཅག་རྣམས་གཞུང་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་ཞིག་བཤུ་བའི་ངལ་བ་དམིགས་བསལ་བསྟེན་མི་དགོས་པར་ངལ་གསོ་བའི་གནས་ཤུ་བྱང་གཞུང་གཅིག་གི་ནང་དུ་འཇུག་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རོ་བའེ་བླག་ཏུ་སྐྱོང་ཐུབ་པར་བྱེད་པས་ན། གཞུང་འདི་ནི་དགོས་པ་དམིགས་བསལ་ཅན་གྱི་བོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བ་ཞེག་ཡིན་ཅིང་། འདི་ནི་བསྟན་རིམ་འདི་འི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁད་ཆོས་ཤིག་ཀྱང་ཡིན་རོ།།

བསྟན་རིམ་དང་ལམ་རིམ་གྱི་གཞུང་གལ་ཆེ་བ་ཁག་གཅིག

པོ་ཏ་བའི་དཔེ་ཚོམ། གོང་དུ་ཇོ་བོ་བཀའ་གདམས་པའི་ལམ་རིམ་དང་བསྟན་རིམ་གྱི་བྱུང་རིམ་རགས་བསྡུས་ཤིག་བཤད་པའི་ནང་བཀའ་གདམས་པའི་ལམ་བསྟན་གྱི་རིགས་ད་ལྟ་དོས་བཟུང་ཐུབ་པ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་བྱང་རྣམས་སྟོས་ཟིན་ལ། དེའི་ནང་ནས་གལ་ཆེ་བ་འགའ་ཤས་འདིར་ཡོགས་སུ་སྟོས་ན། ཐོག་མར་འབྲོམ་སྟོན་པའི་སློབ་མ་བཀའ་གདམས་སྐུ་མཆེད་གསུམ་གྱི་ཡ་བྱལ་པོ་ཏ་བའི་ཆེན་གསལ་(།།ཁ།-།།ཁ།) གྱི་མན་ངག་ལ་དེའི་སློབ་མ་གྲགས་པ་ཡོན་ཏན་འོད་ཀྱིས་ཚོགས་བཅད་ཏུ་བསྡེབས་པ་«དཔེ་ཚོས»རྩ་བ་ནི་ལམ་རིམ་གྱི་མན་ངག་གལ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་ལ། དེ་ལ་འགྲེལ་པ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་དུ་བྱུང་བ་ལས་གྲུབ་ཐོབ་ཡွེ་སྐོང་བའི་«དཔེ་ཚོས་རིན་ཆེན་སྒྲུབས་པ་»གྲགས་ཆེ། དཔེ་ཚོས་ནང་ཐོག་མར་སློབ་མ་སྟོང་རྩྭ་བའི་མན་ངག་དང་། དེ་ནས་གཞུང་དངོས་ལ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་སྐོ་ནས་བསྟོད་པ། སྐྱབས་འགྲོ་དལ་འབྱོར་བརྟེན་དཀའ། མི་རྟག་པ། ལས་རྒྱུ་འབྲས། འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས། རྟེན་ཞོ་ཝོར་ཐར་པའི་དོན་བཅས་སྐྱེས་བུ་ཆུང་འབྲིང་གི་སྐོར་དང་། དེ་ནས་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་བསྟན་པ་ལས་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་ཡུལ་ན་གནས་པ་ཝོགས་ཀྱི་ཚོས་སྐྱབ་པའི་མཐུན་རྐྱེན་དང་། དེ་ནས་བསྟེན་བྱ་སློབ་དཔོན་དང་སྟེན་མ་ཁན་སློབ་མའི་མཚན་ཉིད་དང་། དེ་ནས་རྩ་གཞི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་རྩ་ཞེས་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་བསྟན་པ་ལས་རིམ་གྱིས་སྦྱིན་སོགས་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་གི་ཉམས་ལེན་རྣམས་བསྟན། དེ་ནས་མདུག་ཏུ་ཇོ་བོའི་ «ལམ་སྒྲོན་»དུ་བྱུང་བཤུར་སྡུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་ཅིང་། བྱ་མའི་དྲིན་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་སྐོ་ནས་དད་གུས་ཀྱིས་བྱ་མ་མཉེས་པར་བྱ་བའི་སྐོར་བཤད་ལ། མཐར་བསྟོ་བའི་སྐོ་ནས་བསྟན་བཅོས་མདུག་བསྡུས་པར་མཛད་དོ། །བསྟན་བཅོས་འདིའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་ནི་དོན་ཐམས་ཅད་དབེའི་རྣམ་གྲངས་ཤིན་ཏུ་མང་པོའི་ཐོག་ནས་གཏན་ལ་འབེབས་པར་མ་ཟད། དེས་

མང་པོ་ཞིག་ལ་སྣང་དང་སྟོན་བྱེད་གི་གཏམ་བརྒྱད་ཀྱང་ཕྱག་པོ་ཡོད་པ་ནི། དཔེར་ན་དལ་འབྱོར་གྱི་སྐོར་ལ་དལ་འབྱོར་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྟོང་བར་གསུངས་པའི་ཐད་ཀྱི་དཔེ་བཀྲ་བྱུག་གསུང་སྟེ།

བྱིས་པའི་སྟེ་ཟན་གཅོང་པའི་ཀ། །ཞ་མེས་བཀྲག་སྟེ་ཆུངང་ནགས།།
བྱི་ཁ་བྱ་གླག་ཙོ་རོག་དང་། །རྨིག་པ་འཕྱི་བ་གཡག་འཐབ་དང་།།
སྐྱེ་སྐ་ཕྱི་བ་ཁུག་རྟ་རྣམས། །གསེར་སྟོད་ངན་སྐྱགས་འཕྱག་པ་འདྲ།།
རྫ་ཁྲུང་ལ་ཆ་གྲང་མོ་བཞིན།།[27]

དེ་ལྟར་དཔེ་བཅུད་བྱུག་པོ་དེའི་ནང་དཔེར་ན་"'བྱིས་པའི་སྟེ་ཟན་'" ཞེས་པ་ནི་སྟོན་སྡུ་གེ་ཆེན་པོ་བྱང་བའི་ཡུལ་ཞིག་ལ་ཁྱིམ་ཚང་ཞིག་གི་བྱིས་པ་གཅིག་གིས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཟན་དེ་ཆུབ་ཏུ་སྦས་དེ་ཕའི་ཟན་ལ་ཟོས་པས་ཁྱི་ཞིག་གིས་ཟན་ཆུབ་ཏུ་སྦས་པ་རྟས་ཀྱིས་ཁྱེར་བས་བྱིས་པ་དེ་ལན་གཅིག་ཐོབ་པའི་ཟན་ཁྱི་ལ་ཤོར་བས་དུ་དགོས་པ་བྱུང་བ་བཞིན། རང་ཅག་རྣམས་དལ་འབྱོར་ཐོབ་པ་འདིར་ཆོས་མ་བྱས་པར་ཤི་བ་འདྲ་བྱུང་ན་དེ་དང་འདྲ་བར་གྱུར་པར་གསུངས་པ་ཉ་བུ་གཏམ་ཆུང་ཀྱི་སྐོ་ནས་དཔེ་སྟོན་པ་ཤིན་ཏུ་མང་བ་ཞིག་བཞུགས་ལ།[27] དཔེ་དོན་རྣམས་«དཔེ་ཆོས»ཀྱི་འགྲེལ་པ་«དཔེ་ཆོས་རིན་ཆེན་སྒྲུབས་པའི་»ནང་དུ་བྱུང་ལ། དེར་དམིགས་བསལ་ཁ་གསལ་པོ་མེད་པ་རྣམས་དེ་བས་ཀྱང་ཁ་གསལ་བ་ཆུལ་སྲས་ཐོ་གས་མེད་བཟང་པོའི་(།རྒྱལ་།རྒྱཽ)སྨྲ་བ་མ་འགྲོ་མགོན་དཔལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་«གཏམ་བཆུད་རིན་ཆེན་ཕྲེང་མཛེས»ལས་རྟོགས་ནུས་སོ།།[27]

དགེ་བཤེས་དོལ་བའི་བེའུ་བུམ་སྟོན་པོ། ཡང་པོ་ཀོ་བའི་གསུང་ལ་དགེ་བཤེས་དོལ་བས་བརྟེད་བྱང་གི་ཚུལ་དུ་ཡི་གེར་བཀབ་པ་«བེའུ་བུམ་སྟོན་པོར་»གྲགས་པ་ཆོགས་བཅད་དུ་བསྒྲིགས་པ་ལམ་རིམ་གྱི་མན་ངག་གལ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡོད། མན་ངག་དེ་ནི་རྗེ་ཙོང་ཁ་ཆེན་པོས་ཀྱང་«བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོར་» རྗེགས་ཆེན་པོའི་ཐོག་ནས་སྣབས་དུ་མར་དེ་ལས་ལུང་འདྲེན་མཛད་ཡོད། དེ་ཡང་དགེ་བཤེས་དོལ་བའི་ཞལ་ནས། "རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཅི་ཕན་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་འཕངས་འཕངས་རྣམས་བརྟེད་ཀྱི་དོགས་ནས་བྱིས་པ་ཡིན། བཤད་པའི་གོ་ཆ་མ་བྱས། གོ་ཆ་བྱས་ན་དབྱར་དགུན་རེའི་ཆོས་གསུངས་ཚོད་རྣམས་བཟུང་ཡང་བ་མེད་པ་འོང་སྟེ། སུ་གྱུར་སྟོ་ན་དགོས་སྐྱམ་ནས་ཁ་ཡར་བྱིས་ནས་ཡོད་པ་ལ།

དགེ་བཤེས་ཚོ་བྱང་སྟིངས་པས་དབེ་ཚོས་དེ་བསྟེབས་འདུག་གསན་པས། འོ་ན་ངའི་དེ་རྣམས་ཀྱང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བསྟེབས་ན་གཞན་ལ་ཕན་པ་སྟིད་དམ་སྙམ་ནས་གང་དུ་བསྟེབས་པ་ཡིན་ཏེ། རྩོམ་ཡང་ལེགས་པ་ཅིག་བྱུང་།"[೩೮] ཞེས་གསུངས་པར་གྱུར། བེའུ་བྱམ་སྟོན་ཚོར་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་འགོ་བཤེས་གཅེན་བསྟེན་ཚུལ་ནས་བསྒྲིགས་ཤིང་། དེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་ནས་རིམ་གྱིས་འཇུག་སྟེ་དལ་འབྱོར་བརྙེད་དཀའ་དང་འཆི་བ་མི་རྟག་པ་རྗེས་སུའུན་པ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཚོས་ཀྱི་འགོ་ཟུགས་བས་དལ་འབྱོར་བརྙེད་དཀའ་དང་འཆི་བ་རྗེས་སུའུན་པ་བསྒོམ་པ་བསྟན། དེའི་འོག་ཏུ་ལས་རྒྱུ་འབྲས་སྤྱི་དང་ཡུག་པར་མི་དགེ་བཅུ་སྤོང་གི་ཚུལ་ནས་སྡེ་སྣོས་བྱུང་བའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་ཞིང་། སྡུག་བསྔལ་གང་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང་སྤྱི་དང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་གི་ཚུལ་རྣམས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་སྐོ་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྩ་བ་མ་རིག་པ་སྐོ་ཀུ ན་ནས་བཟློ་གཅི་ལ་རྣམས་གསུངས། དེ་ནས་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་རིམ་ལ་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེའི་ཤམས་ལེན་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་སྟོན་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྒོམ་པ་བཤད་ཅིང་། དེའི་འོག་ཏུ་འཇུག་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་སྐོར་ལ་གཞུང་དུ།

དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་སྤྱངས་ལ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་ཚོགས་བསགས། །
དགེ་བའི་རྩ་བ་ཅི་བྱེད་ཀྱང་རུང་། །དགེ་བཤེས་སྟོན་པའི་ཞལ་ནས་འདི་གསུངས།། །
སྤྱོར་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱིས་འཕངས་ལ། །དངོས་གཞི་ཐ་རོལ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལྟན།། །
ཟིན་རྗེས་མཇུག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྟོ། །ཐ་རོལ་ཕྱིན་ཚུལ་སྤྱོད་ཀུན་དེར་འདུས།།[೩೯]

ཞེས་བྱུང་བ་བཞིན་ཕྱིན་དྲུག་གི་ཉམས་ལེན་ལ་སྟོན་དུ་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པའི་«མངོན་རྟོགས་རྒྱན»དང་«མདོ་སྡེ་རྒྱན»དུ་བྱུང་བ་ལྟར་ཐར་ཕྱིན་དྲུག་ཐན་ཚུན་གཅིག་གི་ཉམས་ལེན་ནང་གཞན་རྣམས་ཚང་བ་ཐར་ཕྱིན་དྲུག་ལྡན་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་གསུངས་ཤིང་། དེ་ནས་ཕྱིན་དྲུག་རྣམས་རེ་རེ་ནས་སོ་སོར་གཏན་ལ་ཕབ་ལ། ལྷག་པར་བཟོད་པ་དང་བརྩོན་འགྲུས། བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་ཐར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་རྣམས་ཞེ་བ་ལྟའི་«སྤྱོད་འཇུག»རྩ་བར་བྱས་ཏེ་སྟོན། དེ་ནས་ཐབས་ཤེས་ཟུང་

འབྲེལ་སྐོམ་ཚུལ་ལས་འཕྲོས་ཏེ་སྟོན་མིན་གྱི་ལུགས་མི་འཐད་པའི་ཚུལ་དང་། ལྟ་གཅིག་ཏོ་བོ་རྗེ་ཉིད་ནི་སྟོང་དཔོན་ཨ་ཁུ་ཏྲེ་ཞེས་བཀའ་བསྩལ་པའི་བཞེད་པ་བཞིན་སྟོང་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པའི་ལུགས་ལ་ཆེས་ཆེར་དད་ལུགས་སོགས་ཀྱིས་ཟབ་མོ་ལྟ་བའི་སྐོར་ལ་བཤད་པ་ཆུས་ཙམ་ཞིག་བྱུང་། དེ་ནས་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ཕན་ཚད་དུ་ཕེག་ཆེན་བསྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཤེན་རྗེ་ལྟར་བསྟེན་དགོས་པ་དང་། བར་ཚད་ཇི་ལྟར་སྤྲོང་ཚུལ་དང་། བར་ཚད་སྤྲངས་ནས་གཞན་དོན་ལ་འཇུག་ཚུལ་དང་། མཐར་ཆོས་སྐྱོད་བཅུ་ལ་འཇུག་པའི་སྐོ་ནས་ཆོགས་བསགས་དགོས་ཚུལ་བསྟོ་བ་དང་བཅས་གཞུང་མཇུག་སྡུད་པར་མཛད་དོ། །«བེའུ་བུམ་སྟོན་ཡོར»དགེ་བཤེས་དོལ་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྤྲོ་མ་ལྟ་འབྱེ་སྐང་བས་འགྲེལ་པ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པ་ཞིག་མཛད་པ་གྲགས་ཆེ་ཞིང་དེའི་འཚད་ཉན་གྱི་རྒྱུན་དུ་ལྟའང་གནས་ལ། དུས་ཕྱིས་ཤ་སྟ་ཡོངས་འཛིན་དབྱངས་ཅན་དགའ་བའི་བློ་གྲོས་ཀྱིས«བེའུ་སྟོན་པའི་མིང་བརྗོ་གོ་དཀའ་བ་འགའ་ཞིག་གི་བཤད་པ་སོམ་ཉིའི་སྐུན་སེལ་»བརྩམས་པ་གཞུང་དེའི་གོ་དོན་རྟོགས་པར་ཤིན་ཏུ་ཕན་ཆེ།

དགས་པོའི་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན། ལམ་རིམ་དང་བསྟུན་རིམ་གྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་གཞུ ང་གལ་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ནི་མཁམ་མེད་དགས་པོ་ལྟ་རྗེ་སྟེ་མཚན་གཞན་རྗེ་སྐམ་པོ་བས(༡༠༧༨–༡༡༤༣)མཛད་པའི་«ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན»དེ་ཡིན་པར་གདོན་མི་ཟ་ལ། གཞུང་འདིའི་ནང་རྗེ་སྐམ་པོ་བས་ཇོ་བོ་བཀའ་གདམས་པའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་སྤྱང་རི་ཐང་པའི་(༡༠༥༩–༡༡༧༣)དངོས་སྐྱེབ་བྱང་ཆུབ་དཔལ་དང་། སྐྱན་རྟ་པའི་སྐྱེབ་མ་སྐྱེག་རྩམ་པ་བཙོན་འགྲུས་རྒྱལ་མཚན་(དུ་སི་རབས་བཅུ་གཅིག་པ་)བཅས་ལས་བཀའ་གདམས་གཞུ ང་པའི་མན་ངག་གསན་པ་རྣམས་གྱུ ང་བསྡིགས་ཏེ། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་མན་ངག་གིས་བརྒྱན་ཏེ་བཀའ་ཕྱག་ཆུ་བོ་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་གདམས་པ་སྟོན་པའི་གཞུང་གི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་ཞིག་ཡིན། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རྩོམ་པའི་ཚུལ་ལ་དཔགས་ན་བརྩོད་བྱ་གསར་པ་རེ་རེའི་དབུར་སྟོམ་གྱི་ཚུལ་དུ་ཆོགས་བཅད་བཀོད་འདུག་པས་གཞུང་འདིར་རྩ་འགྲེལ་གཉིས་ཚང་བ་ལྟ་བུར་འདུག་མོད། འོན་ཀྱང་ཆོག་བཅད་རྣམས་སྟོན་ནས་ལོགས་སུ་བཀོལ་ཏེ་རྩ་བར་བྱས་པའི་སྟོལ་ཕལ་ཆེར་བྱུང་བར་མི་སྣང་། དེ་བཞིན་དུ་རྩ་བའི་ཚིག་དེ་རྣམས་ལ་གཞན་གྱིས་བྱས་པའི་འགྲེལ་པ་ཡོད་མེད་ཀྱང་བརྟག་དགོས་པར་མངོན།

བསྟན་བཅོས་འདིའི་ནང་རྣལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོའི་མན་ངག་སྟོང་ལྡང་པ་དང་བྱ་ཡུལ་བ་ཆེན་པོའི་ལམ་རིམ་དུ་བྱུང་བ་བཞིན་རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན་གྱི་«མདོ་སྡེ་རྒྱན»དང་ཐོགས་མེད་ཀྱི་«བྱང་སა»ལྟ་བུང་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཐོག་མར་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུ་རིགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སྟོན་པས་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཁྱིད་པའི་ལམ་རིམ་གྱི་མན་ངག་ཁྲད་པར་བ་ཞིག་མཚོན། དེ་ནས་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་དལ་འབྱོར་བཞག། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ། འཆི་བ་མི་རྟག་པ། འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ། ལས་འབྲས་དང་། དེའི་མཇུག་ཏུ་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་བསྟན། དེ་ནས་སྒྲུབས་སུ་འགྲོ་ཤིང་སྡོམ་པ་བརྒྱང་བའི་ནང་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྒྲུབས་འགྲོ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་སྒོ་ནས་སྒྲུབས་འགྲོ་དང་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་བརྒྱང་ཚུལ་བསྟན། དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡོངས་སུ་བརྒྱང་ཚུལ་བཞག་དེ་སྒོམ་པ་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསླབ་བྱ་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་ཕྱིན་དྲུག་རྣམ་གཞག་རྣམས་སྦྱིར་བསྟན་ཏེ་སོ་སོ་ནས་རྒྱས་པར་བཞག་ཅིང་། དམིགས་རིམ་དེ་རྣམས་ཀོ་བོའི་ལམ་སྒོོན་གྱི་ལུགས་ལྟར་སྒྲིས་བྱ་ཚེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པར་ཡང་དངོས་སུ་སྦྱར་བར་མཛད། ལྟག་པར་ཤེས་རབ་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ལེའུའི་མཇུག་ཏུ་“དེ་གོམས་པར་བྱེད་པ་ལ་བཞི་སྟེ།”[೩೪] ཞེས་སྟོན་འགྲོ་དང་། མཉམ་གཞག རྗེས་ཐོབ། གོམས་རྟགས་བཅས་བཅད་བཞིའི་སྐེང་ནས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་རང་ལུགས་ལྟར་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་མན་ངག་དང་མཐུན་པའི་སྒོ་ནས་གསལ་བར་གཏན་ལ་ཕབ་ལ། དེའི་ནང་སྐབས་མང་པོར་སར་ཏའི་དོ་ཏ་སྒོར་གསུམ་དང་། གཞན་ཡང་ཀྱི་ལོ་པ་དང་། ཤ་ཁ་རི་དབང་ཕྱུག་སོགས་འཕགས་ཡུལ་གྱི་གྲུབ་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་ལུང་འདེན་མང་པའི་ཐོག སྐབས་དང་བསྟུན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོའི་བཤད་པ་བགོད་པ་དང་། མཐར་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་«རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ»དང་ཇོ་བོ་རྗེའི་«ལམ་སྒྲོན»སོགས་འཕགས་ཡུལ་གྱི་དབུ་མ་པ་ཚད་ལྡན་གྱི་བསྟན་བཅོས་བཤད་བྱེད་ཀྱང་བགོད་པ་སོགས་ཀྱིས་རང་ལུགས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་སྒྲོས་ཚུལ་ཤུང་ཚུགས་པ་ཞིག་གཏན་ལ་ཕབ། དེ་རྗེས་ལེའུ་བཅུ་དགུ་པར་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལྟར། ལེའུ་ཉི་ཤུ་པ་སྟེ་ཐ་མར་འབྲས་བུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གཏན་ལ་འབེབས་པ་སོགས་གཞུང་འདི་ང་ཚོའི་དེབ་འདིའི་ནང་བཞུགས་པས་དེ་གསལ་བ་ལྟར་ལགས། མདོར་ན་«དགས་པོའི་ཐར་རྒྱན་»གྱི་གཞུང་འདིས་རྗོ་བོ་བཀའ་གདམས་པའི་ལམ་རིམ་

ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་མན་ངག་གིས་བརྒྱན་ཏེ་བཀའ་ཕྱག་རྒྱ་བོ་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་སྒོལ་ལེགས་བར་བཏེབ་བས་གཞུང་འདི་བོད་ཀྱི་ནང་ཆོས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ནང་ཆེས་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བའི་བསྟན་བཅོས་ཞིག་ལགས་སོ།།

གཞན་ཡང་བཀའ་བརྒྱད་པའི་ཕྱོགས་ལ་བཀའ་གདམས་པའི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་པའི་ལམ་བསྟན་གྱི་གཞུང་གྲགས་ཆེ་བ་གཅིག་ནི་ཞག་མོ་གྱུ་པ་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་པོའི་(༡༡༡༠-༡༡ཚ༠)བསྟན་རྩིམ་དུ་གྲགས་པ་དེ་ཡིན། གཞུང་དེའི་མཚན་ལ་«སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་རིམ་གྱིས་འཇུག་པའི་རྒྱུས་»ཞེས་པ་ཡོད་བས་བསྟན་རྩིམ་གྱི་གོ་དོན་གཞུང་གི་མཚན་རང་ནས་ཐོན་ལ། དེ་ལ་དང་པོ་གང་ཟག་དང་དད་པའི་ལེའུ་ཞེས་པ་དད་པའི་སྐོར་ལ་བཤད་པ་མང་དུ་བཞུགས་པའི་ལེའུ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ། དེ་ནས་བློ་མའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པའི་ལེའུ། དལ་འབྱོར་བརྟེན་དཀའ་བའི་ལེའུ། འཆི་བ་རྟེས་སུ་དྲན་པའི་ལེའུ། འགོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསྒོམ་པའི་ལེའུ། སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་ལེའུ། ལས་རྒྱུ་འབྲས་དང་ཕོ་སོར་ཐར་པའི་སྟོམ་པའི་ལེའུ། སེམས་བསྐྱེད་པའི་ལེའུ་དང་། འབྲས་བུ་སྐུ་གསུམ་བསྟན་པའི་ལེའུ་བཅས་ལེའུ་བཅུ་བཞུགས། འགྲོ་མགོན་ཞག་མོ་གྱུ་པ་ནི་བཀའ་གདམས་པའི་དགེ་བཤེས་དུ་མ་ལས་གདམས་ངག་གསན་ཅིང་ཤུག་བར་བླ་མ་ཞང་དང་ཤུན་དུ་རྡོ་རྗེ་སྒོམ་པོ་པའི་དྲུང་དུ་ཚོས་མང་དུ་གསན་པ་ལས་རྡོ་རྗེ་སྒོམ་པོ་པའི་བཀའ་ཕྱག་རྒྱ་བོ་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཤིང་། བཀའ་བརྒྱད་ཚེ་བཞིའི་གྲས་ཞག་གྱུ་བཀའ་བརྒྱད་ཀྱི་སྒོལ་བཀོད་པའང་ཡིན་ནོ།།

སྐ་བཀ་ཀྱི་ཐུབ་པ་དགོངས་གསལ། ལམ་བསྟན་གྱི་རིགས་སུ་གཅིགས་པའི་བོད་ཀྱི་གཞུང་ཆེན་གཞན་ཞིག་ནི་དུ་སྐ་རབས་བཅུ་གསུ་མ་པའི་ནང་བསྡུམས་པའི་འཇམ་མགོན་སྐ་པཀ་(༡༡རཀ-༡རཀ༡)ཀྱི་«ཐུབ་པ་དགོངས་གསལ་»ཡིན། གཞུང་དེ་ཡང་བསྟན་བཅོས་རང་ཉིད་ཀྱི་རྩོམ་པ་དམ་བཅར། ''རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་ལམ་བཟང་ལ། །འཇུག་པའི་རིམ་པ་བསྟུས་ཏེ་བཤད།''[२५] ཅེས་བྱུང་བ་བཞིན་གཅོ་བོར་རྒྱལ་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་སྟོན་པའི་གཞུང་ཡིན་བས་འཕགས་ཡུལ་གྱི་གཞུང་བྱམས་པ་མགོན་པོའི་«མདོ་སྡེ་རྒྱན་»དང་། ཐོགས་མེད་ཀྱི་«བྱང་སེ།»

སྨོན་དཔོན་དཔའ་བོའི་«ཚངས་ཕྱིན་བསྟུས་པ།» ཞེ་བ་ལྟའི་«བསྒྲུབ་བཀྲས»དང་«སྨོན་འཇུག»ལྟ་བུ་དང་རིགས་མཚུངས། དེ་ཡང་གཞུང་དངོས་གཞིའི་སྨོམ་ནི་བསྟན་བཅོས་ཉིད་ཀྱི་དབུར་«ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མདོ་སྡེ་རྒྱན»ཀྱི་ཚིག

རིགས་དང་ཚོས་ལ་མོས་པ་དང་། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་དང་།།
སྤྱིན་ལ་སོགས་པ་བསྒྲུབ་པ་དང་། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སྨིན་བྱེད་དང་།།
སྟོན་མེད་པ་ལ་འཇུག་ཉིད་དང་། །ཞིང་ནི་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་།།
མི་གནས་མྱ་ངན་འདས་པ་དང་། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་དང་སྟོན་པའོ།།[27]

ཞེས་དྲངས་པ་བཞིན། ཐོག་མར་རིགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་། དེ་ནས་དོན་ཚན་གཉིས་པ་རིགས་དང་ལྡན་པའི་སྐྱེ་བོས་ཆོས་ལ་མོས་པ་སྟེ་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། གསུམ་པ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་ཉན་རང་ཐེག་ཆེན་གསུམ་གའི་སེམས་བསྐྱེད་ཡོད་པ་ལས་སྐབས་སུ་བབས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་སྟོན། དེ་ལའང་སྐབས་བཅུ་ཀྱིས་སྡུད་«སྟོམ་གསུམ་རབ་དབྱེར་»གསུངས་པ་ལྟར་སེམས་ཙམ་དང་དབུ་མ་ལུགས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྨོ་བ་དང་པོ་ནས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། ཚོ་ག་དང་བསྟུབ་བྱ་ལ་སོགས་པར་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པར་གསུངས་སྟེ་[28]སྐབས་བབས་དབུ་མ་ལུགས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་དང་དེ་ལའང་ནང་གསེས་སྨོན་སེམས་དང་འཇུག་སེམས་སོ་སོའི་བསྟུབ་བྱ་རྣམས་རྒྱས་བསྟན་ཀའི་སྐོ་ནས་གཉན་ལ་ཞབས། དོན་ཚན་བཞི་པར་རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ཥ་ངོ་དུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་གི་སྨྱོད་པ་སྟོན་སྟེ། དེ་ཡང་ཕྱིན་དྲུག་གི་སྐབས་དུ་མར་ཞི་བ་ལྟའི་«སྨྱོད་འཇུག»གི་ལུང་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཅིའི་ཐེ་ཚོམ་གཅོད་པ་ཡིན་པས་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕྱིན་ཏུ་བཤད་པ་ཡིན་ལ། དམིགས་བསལ་བསམ་གཏན་གྱི་སྐབས་སུ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་བསམ་གཏན་སྐོམ་པའི་ཅམས་ལེན་རིགས་གཉིས་གསུངས་ཤིང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བསྐོམ་པ་ལའང་ནང་གསེས་དབུ་སེམས་ཀྱི་ལུགས་གཉིས་ལས་སེམས་ཙམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ནི་ཐེག་བསྟུས་ལ་སོགས་པ་ལས་ཤེས་དགོས་པ་དང་། སྐབས་འདིར་དབུ་མ་པའི་ལུགས་«སྨྱོད་འཇུག»ལས་བྱང་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གཏན་ལ་འབེབས་པར་གསུངས།[29] དེ་ལྟ་ནའང་སྨྱོད་འཇུག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྒོམ་པར་གསུངས་པ་དེའི་སྟོན་དུ་ཚད་མེད་བཞི་བསྒོམ་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་

གོམས་པ་སྣུ་བས་བདག་གཞན་མཉམ་བརྗེའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེམ་པའི་སྔོན་དུ་ཚད་མེད་བཞི་བསྐྱེམ་ཚུལ་གཏན་ལ་ཕབ།

དེ་ནས་ཤེས་རབ་ཕར་ཕྱིན་གྱི་སྐབས་སུ་“འབྲུ་ལ་བའི་ཤེས་རབ་དགག་པ་”ཞེས་བའི་སྐབཅད་ཀྱི་ནང་གཞན་སྟེའི་ལུགས་དང་། རང་གིས་སྟེ་བས་བརྟགས་པའི་འདོད་པ་དགག་པ་ཞེས་གཉིས་བྱང་བ་ལས། ཕྱི་མ་ལ་ནང་གསེས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་འཛིན་པ་དགག་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་དྲང་དོན་ལ་ངེས་དོན་དུ་རྟོམ་པ་དགག་པ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་ཐེག་ཆེན་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པར་འདོད་པ་དགག་པ་ཞེས་གསུམ་ལས། ཕྱི་མ་ལ་ནང་གསེས་ས་བཅད་སྟོན་བྱང་བ་རྒྱ་ནག་ཡུགས་དང་། དེའི་རྗེས་འབྲང་ཕྱི་རབས་པའི་ལུགས། དེང་སང་གྲགས་པ་སེམས་ཙམ་རྣམ་མེད་ཀྱི་སྐོམ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོར་འདོད་པའི་ལུགས་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཉར་སྟང་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོར་འདོད་པ་དགག་པ་ཞེས་བཞིར་ཕྱེས་ཏེ། བོད་སྐད་མའི་བཞེད་པ་ཁག་གཅིག་དང་། ཉག་པར་པོ་གཅིག་ཕྱབ་ཏུ་བྱགས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་ལུང་རིགས་ཏུ་མའི་བརྒལ་བརྟག་མངོད་པས་འདིའི་ཐད་ཀྱི་གཞུང་དང་«སྟོམ་གསུམ་རབ་དབྱེའི་»ནང་བོད་སྐད་ཕྱི་སྐྱེམ་འགའ་ཤས་ལ་དགག་པ་བྱ་ང་བ་གཉིས་ཕན་ཚུན་གྱང་བསྐྱིགས་ན་ཉ་སྐྱེམ་གྱི་གནས་མང་པོ་ཞིག་ལ་དཔྱོད་པའི་སྐྱོ་འབྱེད་ཐུབ་པ་འོང་། ཤེས་རབ་ཕར་ཕྱིན་གྱི་རྗེས་སུ་ཕྱིན་དྲུག་སྦྱིའི་བཤད་པ་གྲངས་དེས་སོགས་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་དོན་ཚན་དྲུག་པ་གཞན་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུསྨིན་པར་བྱེད་པ་བསྟུ་བའི་དངོས་པོ་བཞིའི་སྐྱོད་པ་རྣམས་སྟོན། དེ་རྗེས་དོན་ཚན་དྲུག་པ་ལམ་ལྟ་དང་ས་བཅུའི་རྣམ་གཞག་སྟོན་ལ། དེ་ནས་དོན་ཚན་བདུན་པ་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་སྐུ་གསུམ་ཡེ་ཤེས་ལྟ་ཁྱབ་ཀྱི་གོ་འཕང་སྟོན་ལ། འདིའི་ཐད་དུ་སངས་རྒྱས་དང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་མེད་ཀྱི་དོགས་དཔྱོད་ཀྱང་མཛད། དེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བཤད་པའི་སྐོ་ནས་བསྟན་བཅོས་མཇུག་བསྟུ་བར་མཛད་ལ། གཤམ་དུ་མཇུག་བྱང་གི་འོག་ཏུ་འདི་ལྟ་སྟེ། “ཚོགས་ཆོས་འདི་དབུས་གཅིག་ཏུ་སངས་གསུམ་དུ་ངས་ཐམས་ཅད་ལ་བཤད་པ་ཡིན་པས། བའི་སློབ་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ལུ་ང་ཐོབ་པ་ཡིན་པས་ཡི་གེ་འདི་ལ་ལྟོས་ལ་ཤོད།”[३१] ཅེས་རྒྱུ་བསྐུལ་ཡང་མཛད་འདུག་པས། ས་པཎ་རང་ཉིད་ནས་ཀྱང་གཞུང་འདི་ལ་རྩེགས་ཆེན་པོར་མཛད་པར་

སྣང་། རྟེ་སྐ་བཏ་གྱི་གཞུང་འདི་ལ་ལྷན་ཐབས་ཀྱི་གཞུང་གལ་ཆེ་བ་ཞེག་ནི་སྐ་བཏ་རང་ཉིད་ཀྱི་སློབ་མ་ཞང་མདོ་སྡེ་དབལ་ཀྱི་སྐ་རྟེ་སྐ་བཏ་ཉིད་ཀྱི་གསུ ང་ལ་ཟིན་བྱེ་སྐ་བཏབ་པ་«ཐུ བ་པའི་དགོངས་གསལ་རྒྱལ་སྲས་འཕགས་པའི་ལམ་གྱི་སྣང་འགྲེལ་རྣ་བའི་འོད་ཟེར་»བྱ་བ་དེ་ལགས་ཤིང་། དེའི་ནང་ཐུབ་པ་དགོངས་གསལ་དུ་བྱངས་པའི་སྣང་ཁག་ཅིག་གི་ཞིབ་བཤད་མཛད་ཡོད། གཞན་ཡང་དུས་རབས་བཅོ་ལྔའི་དཀྱི་ལ་དུ་འབྲུངས་པ་ས་སྐྱའི་མཁས་པ་ཀློ་བོ་མཁན་ཆེན་བསོད་ནམས་ལྡན་གྱུ བ་ཀྱི་ཅིས་ཀྱང་ བསྟན་བཅོས་འདིའི་གཞུང་བཤད་ཐབས་ཁག་གཅིག་དང་། དེ་བཞིན་དུ་«ཐུབ་པ་དགོངས་གསལ་གྱི་ མདོ་བཤད་པ་»ཞེས་པའི་ བསྟན་བཅོ ས་བཅས་མཛད་ཅི ང་ཐ་མ་འདི འི་ནང་ཐུ བ་པ་དགོངས་གསལ་དུ་གཞུ ང་ཚན་སོ་སོའི་ཐད་དུ་བྱང་འོས་པའི་མདོ་ལུ ང་གལ་ཆེ་བ་ཁག་ཅིག་ཕྱོགས་བཀྲ ས་མཛད་དེ་བཀོད་ཡོ ད་པས་གོ ང་གསལ་ཞང་མདོ་སྡེ་དབལ་དང་ཀློ་བོ་མཁན་ཆེན་གྱི་གསུ ང་རྣམས་ཐུབ་པ་དགོངས་གསལ་གྱི་དོན་ལེགས་པར་རྟོགས་པར་ཤིན་ཏུ་ཞན་ཆེ་བའི་གསུང་རབ་འབའ་ཞིག་ཏུ་རེས་སོ།།[33]

ལམ་བསྟན་གྱི་རིགས་སུ་གཏོགས་པའི་གཞུང་གཞན།

ལམ་བསྟན་གྱི་རིགས་སུ་གཏོགས་པའི་བོད་ཀྱི་གཞུང་ཆེན་གཞན་ཡང་དུས་རབས་བཅུ་བཞི་པའི་ནང་ཀློ་བོ་ཆེན་རབ་འབྱམས་པས་(༡༣০৲-༡༤৩)མཛད་པའི་«རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་སེམས་ཀྱི་དཔལ་གསོ་»རྩ་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་དེ་ཡིན་ལ། གཞུང་དེའི་ཁྲད་ཆོས་དམིགས་བསལ་ཞིག་ནི་དགས་པོའི་ཐབ་རྒྱན་དུབཀལ་གདམས་པ་དང་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་མན་ངག་རྒྱང་དུ་འབྲེལ་བར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་བཞིན། ཀློ་བོ་ཆེན་གྱི་གཞུང་འདིའི་ནང་བཀའ་གདམས་པའི་ལམ་རིམ་གྱི་མན་ངག་དང་སྒྲ་འགྱུར་གྱི་རྟོགས་པ་ཆེན་པོའི་མན་ངག་དང་རྒྱང་དུ་འབྲེལ་ཏེ་མདོ་སྡེགས་རྒྱང་འབྲེལ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་གཏན་ལ་འབེབས་པར་མཛད་ཅིང་། དེ་ཡང་གཞུང་དེ་ཉིད་ཀྱི་མཇུག་བྱང་དུ་འདི་ལྟར།

བསྟན་བཅོས་འདིར་ནི་རྒྱུམཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པའི་རིམ་དོན་གཞི་ལམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་དང་། འབྲས་བུགསང་སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པའི་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་དོན་རྣམས། མདོ་དང་། རྒྱུད་དང་།

ལྡང་དང་། རིགས་པ་དང་། མན་ངག་གི་གནས་རྣམས་བསྟན་པ་ལས་རིམ་སྐད་ཆྱོང་བ་དང་། བྱ་མ་དམ་པ་ལས་འོངས་པའི་ཟབ་མོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྣམས་གཅིག་ཏུ་བསྟུས་ཏེ། གང་ནི་ཐོད་དཀར་གྱི་མགུར་ཙམ་རྣོན་གྱི་གླུབ་གནས་དམ་པར་བགོད་པ་ཡིན་ནོ།།[33]

ཞེས་བྱུང་བ་བཞིན་མདོ་རྒྱུད་བསྟན་བཅོས་དང་། མན་ངག་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་ཞིག་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བཏུས་ཏེ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་གཞུང་སྒོམ་ཆེན་པོ་ཞིག་སྟེ། ལྷག་པར་སྒོ་འགྱུར་ལུགས་ཀྱི་རྗོགས་པ་ཆེན་པོའི་ལྟ་སྒོམ་གྱི་གནས་རྣམས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་བསྟན་པ་སྤྱིའི་ལམ་གྱི་བགྲོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཤུང་བཙུགས་པར་མཛད་པས་མཛད་རྗེས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་གཞུང་དུ་གྱུར་པས་གསང་སྒགས་སྒོ་འགྱུར་ལ་མོས་པ་རྣམས་ལ་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་ལེགས་བཤད་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན།

དེ་ནས་ལམ་བསྟན་གྱི་ཁོངས་སུ་དེས་པར་བརྩི་དགོས་པའི་བོད་ཀྱི་ལེགས་བཤད་ཆེན་པོ་གཞན་ཞིག་ནི་ཆེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་བསྟན་བཅོས་རྗེ་ཚོང་པ་ཆེན་པོས་(༡༣༥༧-༡༤༡༩)དུས་རབས་བཅོ་བཞི་པའི་སྣང་ནས་བཅོ་ལྔ་པའི་དབུ་ཙམ་ལ་མཛུགས་རྗོགས་པར་མཛད་པའི་“བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་”དེ་ཡིན། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་འདི་ཉིད་ཅོ་བོའི་“ལམ་སྒྲོན་”གྱི་མན་ངག་ལ་དངོས་སུ་བརྟེན་པ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དབུ་ར་མཛད་པ་པོ་འི་ཆ་བ་བཤད་པའི་སྐབས་ལམ་སྒྲོན་རྩོམ་པ་པོ་ཡིན་[34]ཞེས་གསུངས་པ་ལས་ཤེས་ནུས་ལ། གཞན་ཡང་ “ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་”མཛུག་བྱང་བུ།

རྟེ་བཙུན་དམ་པ་ནམ་མཁའི་མཚན་ཅན་ལ་དགོན་པ་བ་ནས་སྟེལ་བྱེད་པ་ལ་བརྒྱ་པ་དང་། སྤྱན་སྔ་བ་ནས་བརྒྱ་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཐོས་ཤིང་། རྟེ་བཙུན་དམ་པ་བཟང་ཁོའི་མཐའ་ཅན་ལ་ཡང་བརྒྱ་པ་དང་། པོ་ཏེ་བ་ནས་དེལ་པ་ལ་བརྒྱ་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཐོས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་གདམས་ངག་འདིའི་ལམ་ནས་ཐེག་ཆེན་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་ཁྲིད་ཡིག་ཙམ་ལ་ཡང་མཁས་ཤིང་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཡང་ཡིན་ཞེས་ཐུབ་བསྟན་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་ཞལ་ནས་བཀའ་སྩལ་པ་ལྟར་ཁོ་ཚོ་ཡང་ཐོས་པ་ཙམ་ལ་ཆགས་ཤིང་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཡང་ཡིན་[35]

ཞེས་བྱ་ངབ་ལས་རྟེ་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་མན་ངག་རོ་བོ་བཀའ་གདམས་པའི་གདམས་ངག་ཉིད་ལ་གཙོ་བོར་བརྟེན་པ་གོ་ནུས། དེའི་ནང་ནས་ལྷག་པར་རྟོག་ལོ་ཙྪ་བ་དང་གྲོ་ལུང་པའི་བསྟན་རིམ་ཆེན་མོ་གཉིས་རྟེ་ངང་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དང་མཐུན་ཤེས་ཆེ་བར་གཟིགས་ཚུལ་རྟེའི་རྣམ་ཐར་དང་པའི་འཇུག་ངོགས་སུའང་བྱང་བསྟན་རིམ་ཆེ་ཆུང་ལ་གཅོ་བོར་བརྟེན་པར་གསལ།[३४] གཞུང་འདིའི་ཁྲད་ཆོས་དམིགས་བསལ་ནི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་སྐབས་སུ་ཐོན་ཅིང་། དེ་ཡང་བསམ་གཏན་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ཞི་གནས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ན་རྒྱ་ཆེན་སྤྱིད་བརྒྱད་ཀྱི་བླ་མ་ཐོགས་མེད་སྐུ་མཆེད་དང་རྟེ་བཙུན་ཁྱམས་པ་མགོན་པོའི་གཞུང་རྩ་བར་བཟང་ངས་ཀྱ་ཞི་གནས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྲྀད་ཆོས། སེམས་གནས་ཐབས་ཀྱི་རིམ་པ་རྣམས་རྗེ་ལྟར་སྤྲུབ་ཚུལ། འགལ་རྐྱེན་ཁྱིད་ཟོད་ཐྲ་རགས་ངོས་འཛིན་ཚུལ་སོགས་ལ་མཐའ་ཆོད་པའི་བཤད་པ་སྔོང་ཐོག་ནས་ཞིབ་མོར་མཛད་པ་དང་། དེ་དང་ཚུལ་མཚུངས་པར་ཤེས་རབ་ཕར་ཕྱིན་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་གཉིས་ལ་འབེབས་པ་ན་ཟབ་མོ་ལྷ་བུ་ད་ཀྱི་བླ་མ་དཔལ་མགོན་གྲུ་སྤྲུལ་ཡབ་སྲས་སྤྱི་དང་ལྷག་པར་དཔལ་ལྡན་བྲྀ་བ་གྲགས་པའི་«དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་»རྩ་འགྲེལ་དང་། «ཚོག་གསལ།» «བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ »སོགས་རྩ་བར་བྱས་ཏེ་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་རང་བཞིན་མེད་པའི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཐུ་བའི་དཀའ་གནད་རྣམས་ལུ་ང་རིགས་དང་། ཉམས་སྤྱོང་ཚད་མའི་རྒྱབ་རྟེན་དང་བཅས་པའི་སྐོ་ནས་གཏན་ལ་འབེབས་པར་མཛད་པས། ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་ནང་དུ་བཞུགས་པའི་ལྷག་མཐོང་གི་སྐབས་དེ་ལ་«ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོ་»ཞེས་སྐབས་འགར་བསྟན་བཅོས་རང་ཤུང་དུ་ངོས་འཛིན་པའི་སྤོལ་ཡང་དང་བ་བྱུང་བ་སོགས།[३५] གང་ལྷར་ཡང་རྟེའི་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་དེ་བོད་ཀྱི་གཞུང་གྲགས་ཆེན་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པ་བྱུང་། ཕྱི་སུ་རྟེ་ཅོང་ཁ་པ་རང་ཉིད་ནས་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་བརྟོད་བྱ་རྣམས་རྩུབ་ཟད་བསྟུས་པར་བྱས་ཏེ་ལམ་རིམ་འབྲིང་ཡོའམ་ཆུང་ངུར་གྲགས་པ་ཡང་མཛད། ལམ་རིམ་གྱི་གཞུང་དེ་རྣམས་ལ་གཞི་བྱས་ཏེ་འདས་པའི་དུས་རབས་བྱུག་ཙམ་གྱི་རིང་དགེ་ལྡན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ལམ་རིམ་གྱི་ཁྲིད་དྲྭགས་པོའི་«ལེགས་གསུང་ཉིང་ལུ» རྒྱལ་མཆོག་གསུམ་པའི་«གསེར་ཞུན་མ།»པཾ་ཆེན་བློ་བཟང་

ཚོས་རྒྱན་གྱི་«བདེ་ལམ་དམར་ཁྲིད།» རྒྱལ་མཚོག་ལྟ་བ་ཆེན་པོའི་«འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་།» བཾ་ཆེན་དཔལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་«སྒྲུབ་ལམ་དམར་ཁྲིད་»སོགས་གཞུང་རྒྱས་བསྡུས་ཤིན་ཏུ་མང་བ་ཞིག་བྱུང་།[३५]

དཔལ་ལྡན་ངོ་མོ་ནང་བའི་ཐྱོགས་ལའང་ངོ་བོ་བཀའ་གདམས་བའི་མན་ངག་སྤྱི་དང་ལྡག་བར་ལམ་བསྟན་ལ་བརྟེན་བའི་ཡིག་ཆ་དར་བ་ལས་གྲགས་ཆེ་བ་ནི་ངོ་ནང་ཏྲ་ན་ཐའི་གསུང་«རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གསུམ་གྱི་མན་ངག་གི་ཁྲིད་ཡིག་བདུད་རྩིའི་ཉིང་ཁུ་»ཞེས་བྱ་བར་མངོན་ལ། དུས་ཕྱིས་དུས་རབས་བཅོ་བརྒྱད་པའི་ནང་བསྟམས་པའི་འཇིགས་མེད་གླིང་པའི་«ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད་»རྒྱ་འགྲེལ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཡང་དུས་རབས་བཅུ་དགུ་པའི་སྨད་དུ་རྫ་དཔལ་སྨྲལ་རིན་པོ་ཆེས་ «རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་སྒོན་འགྲོ་ཀུན་བཟང་བླ་མའི་ཞལ་ལུང་»མཛད་པ་གཉིས་ཀྱང་ཀུན་མཁྱེན་ཀློང་ཆེན་པའི་«སེམས་ཉིད་ངལ་གསོ་»བཞིན་ལམ་རིམ་གྱི་གཞུང་དུ་བཅུ་དགོས་པས། མདོར་ན་བོད་གངས་ཅན་གྱི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བཀའ་རྒྱིང་རིས་སུ་ཆད་པར་ཇོ་བོ་བཀའ་གདམས་པའི་གདམས་ངག་ལམ་རིམ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གྲོ་ལུང་པའི་བསྟན་རིམ་གཅོ་བོར་གྱུར་པའི་བསྟན་རིམ་གྱིས་ཤུ་གས་གཙོན་ཞེ་བས་པ་ཤ་སྟག་ལགས་པས། ལམ་རིམ་དང་བསྟན་རིམ་གྱི་གཞུང་ངཆོའི་གླེགས་བམ་འདི་ན་བཞུགས་པ་ཁག་གསུམ་ལ་ཐོས་བསམ་བསྒོམ་གསུམ་བགྱིད་ན་རིས་སུ་ཆད་པའི་བོད་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱུད་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་དང་དེ་དང་མཐུན་པའི་ལམ་ཉམས་ལེན་གྱི་བགྲོད་ཚུལ་མ་ནོར་བར་ཤེས་པའི་དགེ་མཚན་ཆེན་པོ་ཡོད་དོ།།

མཐའ་དོན།

དེ་ལྟར་གོང་དུ་ཞུས་པ་བཞིན། ངོ་བོ་བཀའ་གདམས་པའི་གདམས་ངག་ལམ་རིམ་དང་བསྟན་རིམ་དུ་གྲགས་པ་ནི་བོད་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱུད་རིས་སུ་མ་ཆད་པ་ཀུན་ལ་ཁྱབ་ཅིང་། གདམས་ངག་འདིའི་ཁྱད་ཆོས་རྣད་དུ་བྱུང་བ་ནི་ཇོ་ཁ་པ་ཆེན་པོས་ལམ་རིམ་ཆེན་མོར་གསུངས་པ་བཞིན། བསྟན

་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཚེ་བ་དང་། གསུང་རབ་མ་ལུས་གདམས་པར་ཤར་བའི་ཚེ་བ། རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་བདེ་བླག་ཏུ་རྟེད་པའི་ཚེ་བ་དང་། ཉེས་སྤྱོད་ཆེན་པོའི་གཡང་ས་ལས་གྲོལ་བའི་ཚེ་བ་བཅས་ཚེ་བ་བཞི་དང་ལྡན་པའི་སྐོ་ནས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་བཀའ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་རྣམས་གང་ཟག་གཅིག་འཚང་རྒྱ་བའི་ཐབས་འབའ་ཞིག་དང་། དེས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་མན་ངག་ཏུ་མཐོང་ཐུབ་པ་ཞིག་འོང་བས། འདིར་ང་ཚོས་བོད་ཀྱི་གསུང་རབ་ལས་ལམ་རིམ་དང་བསྟན་རིམ་གྱི་རིགས་སུ་གཏོགས་པའི་གཞུང་གལ་ཆེ་བ་གསུམ་ཞུ་དག་ངེས་གཅོད་ཐོག་བོད་ཀྱི་གཙུག་ཏོར་བྱས་ཏེ་ཐོག་མར་ཡིད་ལ་བྱེད་ཚུལ་དུ་ཇི་ལྟར་ཡང་ཐོས་བསམ་གྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཇི་སྲིད་ཀྱང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཞིང་ལས་བརྒལ་ཞིང་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ཐབས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཐ་དད་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚེ་ཡང་རང་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་ནང་ནས་ཐེག་པ་སྐྱེ་བ་ཅིའི་ཕྱིར་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་ནང་ནས

དཔར་དུ་བསྒྲུབ་པའི་ནང་སྔོན་གྱི་དབེ་ནིང་ལས་བསྟན་རིམ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀ་དཔར་བཤུས་ཀྱིས་དཔར་དུ་བཏབ་འདུག

༣ འདིར་གཞན་དུ་ཇོ་བོ་བཀའ་གདམས་པའི་ལམ་རིམ་དང་བསྟན་རིམ་གྱི་གཞུང་གི་ཐོ་དང་མཚན་ངམས་པ་ཡོའི་མཚན་རྟགས་ཐོ་ཡོན་ཡེ་ཤེས་དོན་གྲུབ་ཀྱི་«བཀའ་གདམས་གཅེས་བཏུས།» དེབ། ཤོག ༡༡ ནས་ ༡༡༤ བར་བཀའ་གདམས་གོང་མའི་གསུང་གི་དཀར་ཆགས་ཤེས་པའི་ས་བཅད་ནང་བྱང་བ་ལ་གཅོ་བོར་གཞི་བཅོལ་ཏེ་བཀོད་ཡོད།

༤ གོང་མཚུངས། ཤོག ༡༡༢

༥ གྲོ་ལུང་པའི་བསྟན་རིམ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་གསུངས་པ་ཕལ་ཆེར་ཆེ་བ་ནི་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་བསྟན་རིམ་ཆེན་མོ་དེ་དང་། ཆུང་བ་ནི་དེའི་གསུང་«བསྟན་རིམ་ཆེན་མོའི་དོན་བསྡུ»ཞེས་པ་དེ་ཡིན་དེས། གྲོ་ལུང་པའི་གསུང་འབྲུམ་པོད་གཉིས་ཡོངས་པ་ཉེ་ཆར་དཔར་དུ་བསྒྲུབ་པའི་བཀའ་གདམས་གསུང་འབྲུམ་ཕྱོགས་སྒྲིགས་གི་ཚོད་བཞི་པ་དང་ལྡ་བར་བཞུགས།

༦ བསྟན་རིམ་འདི་ཐོ་ཡོན་རིན་ཚོ་ཆེས་ཆོས་སྐྱིདས་ཀྱི་ཕྱག་དབའི་གྲས་སུ་གཟིགས་ཤིང་། དེར་ཤོག་གྲངས་སུམ་བརྒྱ་ཡས་མས་བཞུགས་ཚུལ་གསུངས་ཤིང་། བསྟན་རིམ་འདི་ལས་གཅེས་ཤོག་གྲངས་འགའ་ཤས་«བཀའ་གདམས་གཅེས་བཏུས།» ཤོག ༡༣༥ ནས་ ༡༩༥ བར་དྲངས།

༧ ཚལ་པ་ཀུན་དགའ་རྡོ་རྗེ། «དེབ་ཐེར་དམར་ཡོ།» དེབ། ཤོག ༤༤ ༣

༨ «བཀའ་གདམས་གཅེས་བཏུས།» དེབ། ཤོག ༣༡༣ ཕྱེང་ ༡༠

༩ ཉེས་དུས་བོད་ནས་དཔལ་བརྩེགས་དབེ་ནིང་དབེ་སྒྲུན་ཁང་ནས། འབྲས་སྤུངས་སོགས་བོད་ཀྱི་དབེ་མཛོད་ནིང་མ་དུ་མའི་བཞུགས་པའི་བཀའ་གདམས་གོང་མའི་གསུང་རྩོམ་རྣམས་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་ཀྱིས་བཀའ་གདམས་གསུང་འབྲུམ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་དང་བོའི་ནང་ཐོག་སྐམ་རྩུ་སྐོར་ཞིག་དབེ་ནིང་རང་ལས་དཔར་བཤུས་ཀྱིས་དཔར་དུ་བཏབ་མོད། དེའི་ནང་གྲོ་ལུང་པའི་བསྟན་རིམ་ཆེ་ཆུང་ཙམ་ལས་བཀའ་གདམས་གོང་མའི་ལམ་རིམ་དང་བསྟན་རིམ་གྱི་གཞུང་གང་ཡང་མ་བཞུགས། འོན་ཀྱང་ལམ་བསྟན་གྱི་གཞུང་མང་དག་ཅིག་དུས་རབས་བཅུ་དགུ་པའི་ནང་ཐོ་ཡོན་ཡེ་ཤེས་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་དབུས་གཙང་གི་དེ་ཁོར་ཡུག་ཏུ་བཞུགས་པའི་ཚེ་མཛོད་དུ་བཀོད་པས། རིམ་པས་རྩ་ཚེའི་ལམ་བསྟན་གྱི་དབེ་དེ་རྣམས་བརྙེད་སོན་འོང་བའི་རེ་སྨོན་ཞུ་བཞིན་ཡོད།

༡༠ དབེར་ན་«བཀའ་གདམས་གཅེས་བཏུས།» ཤོག ༡༡༡ ལ་གཟིགས།

༡༡ «བསྟན་རིམ་ཆེན་མོ།» ཤོག ༡ བ། བསྟན་རིམ་ཆེན་མོ་འདི་བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བཏུས་ཀྱི་ཡོད་ཁྲིད་ནང་དེས་

པར་བཞུགས་སུ་གསོལ་འོས་པ་ཞིག་ཀྱང་། གཞུང་ཤིན་ཀུ་རྒྱས་པས་ཡོད་ཕྱིར་འདིའི་ཁོངས་འཇུག་མ་ཐུབ་པར་བརྗེན་འདིར་ཁོ་བོས་གཞུང་གལ་ཆེན་འདིའི་སྐྱིང་དོན་རབ་གསལ་ཙམ་ཞིག་ཞུས་ཡོད།

༡༢ དོན་ཚན་བཅུའི་གོ་རིམ་གྱི་བཤད་པ་འདི་གཞུང་རང་ཉིད་ཀྱི་ལུགས་རྣམ་གཞག་གི་འཐད་དུ་བྱང་བ་དེར་གཞི་བཅོལ།«བསྟན་རིམ་ཆེན་མོ།» ཞོག ༣ ན༣

༡༣ གཏམ་རྒྱུད་དེ་རྣམས་«བསྟན་རིམ་ཆེན་མོ་»ཞོག ༡༢༤ ན ནས་ ༡༣༡ བ བར་བྱང་།

༡༩ ལག་བཟངས་ཀྱིས་ཞེས་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་སྤྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་སྐོར་རྣམས་«བསྟན་རིམ་ཆེན་མོ།» ཞོག ༡༩༢ བ ནས་ ༡༩༤ ན བར་བཞུགས།

༡༤ «བསྟན་རིམ་ཆེན་མོ།» ལེའུ་བདུན་པ། ཞོག ༢༤༽ ན

༡༦ གོང་མཚུངས། ལེའུ་བདུན་པ། ཞོག ༢༤༽ ན

༡༧ གོང་མཚུངས། ཞོག ༢༧༢ བ

༡༨ བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བཅུ་བཞིར་བསྟུས་པ་དེ་རྣམས་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལེའུ་བཅུ་དགུ་པ་དང་། བྱང་སེམས་ལེའུ་བཅུ་བདུན་གཉིས་སུ་རྒྱས་པར་བྱང་བས་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་འདོད་པ་རྣམས་«མདོ་སྡེ་རྒྱན་»ཀྱི་ལེའུ་བཅུ་དགུ་པ་རུ་འགྲེལ་དང་། ཤྱགས་པར་«བྱང་སེམས་»རང་ཉིད་ལ་གཟིགས་འཚལ།

༡༨ གོང་མཚུངས། ཞོག ༢༧༣ ན

༢༠ གོང་མཚུངས། སྒྲུབ་ཆ། ཞོག ༡༡༧ བ༦

༢༡ «དཔེ་ཚོས།» «གང་ཟག་དེ་གཉིའི་སྐོ་འབྱེད་ལྟེ་མེག» དེབ་བཅུ་བདུན་པ། ཞོག ༣

༢༢ གཏམ་རྒྱུད་འདི་«དཔེ་ཚོས་རིན་སྤུངས་པ།» གོང་མཚུངས། ཞོག ༡༥ ནང་བཞུགས།

༢༣ «གཏམ་རྒྱུད་རིན་ཆེན་ཟེང་མཛེས»ཀྱི་གཞུང་ཆ་ཚང་གོང་གི་གང་ཟག་གཉིའི་སྐོ་འབྱེད་ལྟེ་མེག་གི་དེབ་དེའི་ནང་དུ་བཞུགས།

༢༩ གསུང་བསྐྱོས་འདི་ལས་ཆེན་ཀྱི་«བཀའ་གདམས་ཚོས་འབྱུང་གསལ་བའི་སྐྱོན་མེར་»བཀོད། དེབ། ཞོག ༩༩༽

༢༥ «མན་ངག་བེའུ་བུམ་སྟོན་པོ།» «གང་ཟག་ཟག་པའི་སྐོ་འབྱེད་ལྟེ་མེག» དེབ་བཅུ་དྲུག་པ། ཞོག ༡༢

༢༦ «ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྲེན།» དེབ་འདིའི་ཞོག་གྲངས་ ༢༠༢ ལ་གཟེགས། གཞན་ཡང་«གང་ཟག་ཟག་པའི་སྐོ་བཀྲ་

འབྱེད་པའི་ཡེ་མིག» ཅེའོ་ཞུ་པ། ཤོག ༡༥༥

༢᳘ «ཐུབ་པ་དགོངས་གསལ།» ཅེའོ་འདིའི་ཤོག་གྲངས་ ༢᳘ ལ་གཟིགས། གཞན་ཡང་། སྐྱེ་བཀའ་འབུམ། པོད། ཐ ཤོག ༢ བ། ཐ་སྐད་དོག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ས་པཾ་གྱི་«ཐུབ་པ་དགོངས་གསལ།» ཞེའོ་རྗོ་བོ་བཀའ་གདམས་པ་ལས་བརྒྱད་པའི་ལམ་བསྟན་གང་རུང་གི་མན་ངག་གི་ཁོངས་སུ་མ་བརྒྱི་བར་བསྟན་རིམ་གྱི་གཞུང་རང་ཤུང་བ་ཞིག་ཏུ་བརྒྱི་དགོས་པར་སྣང་མོད། ས་པཾ་གྱིས་གཞུང་ཞེའོ་མ་བསྟམས་གོང་གི་ལུང་པའི་བསྟན་རིམ་ཚེན་མོ་དང་། གཞན་ཡང་ཇོ་བོ་བཀའ་གདམས་པའི་ལམ་རིམ་གྱི་གཞུང་དག་ངེས་པར་གཟིགས་ཡོད་ངེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྗེ་སྐམ་པོ་པའི་ཐར་ཆུན་ཡང་གཟིགས་པར་ངེས།

༢᳘ སྡེ་དགེ ༩༠༢༠ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི མདོ་སྡེ་ཆུན། ཝེའུ་ཞེ་ཤུ་པ། ཤྲཱི་ཀ ༥᳘ ཤོག ༣᳘ ཁ ལ᳘ མདོ་སྡེ་ཆུན་ལ་ཆུ་འགྲེལ་གྲགས་ཆེ་བ་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་དང་བློ་བརྟན་གྱིས་མཛད་པ་ཡོད་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་བོད་འགྲེལ་ཡང་བོད་ཀྱི་མ་ཏས་པ་སྒ་རྗེས་ཀྱིས་མཛད་པ་ཤིན་ཏུ་མང་ལ་འགྲེལ་པ་གོ་བདེ་ལ་ཆུས་བསྡུས་འཚམས་པ་ཞིག་དཔལ་མང་དགོན་མཆོག་ཆུལ་མཚན་གྱི་གསུང་འབུམ་པོད་ ཀ བའི་ནང་བཞུགས།

༢᳘ «ཐུབ་པ་དགོངས་གསལ།» ཅེའོ་འདིའི་ཤོག་གྲངས་ ༢᳘᳘ ལ་གཟིགས། གཞན་ཡང་། སྐྱེ་བཀའ་འབུམ། པོད། ཐ ཤོག ᳘ ཧ᳘

᳘ གོངས་མཚུངས། ཅེའོ་ དང་། སྐྱེ་བཀའ་འབུམ། པོད། ཐ ཤོག ᳘ བ᳘

᳘ གོང་མཚུངས། ཤོག ᳘᳘ ཧ᳘

᳘ འདི་ར་སྒོས་པའི་ཡུན་ཐབས་ཀྱི་གཞུང་གསུམ་ཀ་ཉེས་དུས་མཚོ་སྨོན་མི་རེགས་དེའི་སྐུན་ཁང་ནས་དཔལ་ས་སྐྱ་པའི་གསུང་རབ་ཞེས་པའི་པོད་བསྡིགས་ཀྱི་ཡོད་བཅུགཅིག་པ་«ལམ་རིམ»ཞེས་པའི་དེབ་གཟུགས་སུ་དཔར་དུ་བཏབ།

᳘ «རྗོགས་པ་ཚེན་པོ་སེམས་ཉིད་རལ་གསོའི་འགྲེལ་པ་ཤིང་རྟ་ཚེན་པོ།» བོད་ཀྱི་གཏུགཡག་གཅེས་བཏུས་པོད་ཟེང་། ᳘

᳘ «བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཚེན་མོ།» དེབ། ཤོག ཅ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཚེན་པོའི་གསུང་འབུམ། པོད། བ ཤོག ᳘ ཧ᳘

᳘ «བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཚེན་མོ།» དེབ། ཤོག ᳘᳘ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཚེན་པོའི་གསུང་འབུམ། པོད། བ ཤོག ᳘᳘ བ᳘

᳘ «རྣམ་ཐར་དད་པའི་འཇུག་ངོགས།» རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཚེན་པོའི་གསུང་འབུམ། པོད། ཀ ཤོག ᳘ བ᳘

༢༣ དབེར་ན། དུས་རབས་བཅོ་དགུ་པའི་ནང་མདོ་སྨད་ཀྱི་མཁས་པ་ཞ་དམར་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་ཀྱིས་«ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་དཀའ་འགྲེལ་»བསྒྱུར་སོགས་བྱུང་།

༢༤ དཔལ་དགེ་ལྡན་པའི་ཕྱོགས་ལ་རྟེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་རིམ་ཆེ་རྒྱུང་ལ་བརྟེན་པའི་ལམ་རིམ་ཀྱི་གཞུང་ཆེ་རྒྱུང་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་ཞིག་བྱུང་བའི་སྐོར་དང་། དེ་དག་གྲགས་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་བྱང་བཅས་ཁོ་བོས་«དཔལ་དགེ་ལྡན་པའི་ལམ་རིམ་དང་སྦྱན་བརྒྱད་ཀྱི་ཚོས་སྐོར་»ཞེས་པ་བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བཏུས་བོད་ཡིང་། ༨ བའི་སྟོན་གྱིང་དུ་ཞུས་ཟིན་པས་དེར་གཟིགས་འཚལ།

དབེ་སྒྲུན་གསལ་བཤད།

༄༅ འདིར་ང་ཚོས་བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེང་བཞུགས་«བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་སྟོན་པའི་གཞུང་གཅེས་བཏུས»ཀྱི་དེབ་འདིའི་ནང་བཞུགས་སུ་གསོལ་བའི་གཞུང་རྣམས་མ་ཕྱི་གང་ལ་གཞི་བརྟུང་བ་ནི། ཐོག་མར་བཀའ་གདམས་སྐུ་མཆེད་གསུམ་གྱི་ཡ་བྱལ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་ཁོ་ནའི་མན་ངག་དགེ་བཤེས་དོལ་པས་ཡི་གེར་བཏབ་པ་«བེའུབླུམ་སྟོན་པོ»ནི་གཙང་བཀྲ་ཤིས་ཡུན་པོའི་དཔར་མ་མ་དབེར་བྱས་ཤིང་། དེ་དང་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོར་ཐེ་ཙོང་མི་རིགས་དབེ་སྒྲུན་ཁང་ནས་དཔར་དུབཏབ་པ་གང་ཅན་རིགས་ཅན་ཞིག་བསྒོ་འབྲིད་ཀྱི་ཐུགས་རྗེས་ཆུང་བ་དེའང་བཅུད་བསྡུས་པའི་ནང་བཀྲ་ཤིས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་ཀྱང་ཐུགས་ཁྱེར་ཏེ་ཕྱག་ལེན་ཞུས་ཤིང་། དེ་དང་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༦༠ ལོར་ཐེ་ཙོང་མི་རིགས་དབེ་སྒྲུན་ཁང་ནས་དཔར་དུབཏབ་པ་གང་ཅན་རིགས་ཅན་ཞིག་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་ཀྱང་ཐུགས་ཁྱེར་ཏེ་ཕྱག་ལེན་ཞུས་ཤིང་། ཕྱག་ལེན་པ་པོ་ཚོའི་ཐུགས་དགོངས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡོད་པས་ཐོག་མར་ཁྲིད་ཡིག་ཆུང་ངུ་ཞིག་ཏུ་བཀོད་ཅ

དུ་ཞ་ལུ་དགོན་གྱི་བྱིས་མ་དང་། ལུ་ཕུ་དགོན་དུ་བཞུགས་པའི་གསུང་འབུམ་བྱིས་མ་གཉིས་ཀྱི་དབེ་ར་ཚོའི་ལག་དུ་མ་འབྱོར་ཡང་། དེ་གཉིས་ནང་ལ་ཁོད་པའི་དག་ཚ་མི་འདུ་བ་རྣམས་ཤེ་འབྲས་བོད་ཀྱི་དབེ་རྩིང་དབེ་སྐྱན་ཁང་གིས་འཛམ་མགོན་ས་པ་ཉ་ཀྱི་གསུང་འབུམ་དབེ་བསྡུར་བྱས་པ་ལས་འདི་ནང་བློས་མ་བསྟོམས་པ་ཡིན་པས། འདི་ནང་དཔར་མ་དང་བྱིས་མ་བསྟོམས་པ་གང་མི་འདུ་བ་བདུན་ཕའི་མཚན་བགོད་འདུག་པ་ལས་འདི་ནང་བློས་པ་ཡིན་པས། འདི་ནང་དཔར་མ་དང་བྱིས་མ་བསྟོམས་པ་ཞེས་ཀྱང་ཐ་ན་ཚིག་ཙམ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་ཁ་ཅིག་ཏུ་འདི་ལྟར་ཡོད་ཅེས་ཟེར་བ་ཡིན་ནོ།།

གཞི་ཤར་ང་ཚོས་མ་དབེ་ནོར་བཅོས་ཞུ་སྐྱངས་གང་ཡིན་བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བཏུས་སྒྲིག་པ་ཐོའི་སྒེང་བརྩོད་ནས་མཉེན་དེས་ལ། གཞུང་སོ་སོར་བཀའ་བསྩན་དང་དེ་བཞིན་དུ་བོད་ཀྱི་མ་ཁས་སྒྲུབ་སྤྱི་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཤིན་ཏུ་མང་བ་ཞིག་ཡང་ན་དངོས་སུ་ལུང་འབྱེན་མཛད་པ་མང་ཡང་། ཡང་ན་ཞལ་འཕངས་མཛད་པ་རྣམས་ཅི་ནུས་ཀྱི་སོ་སོའི་ཁྲངས་འཆོལ་ཞིབ་ཞུས་ཏེ་མཛད་པ་ཐོ་དང་གཞུང་སོ་སོའི་མཚན། དེ་བཞིན་དུ་གསུང་འབུམ་གྱི་ཐོད་ཀྱི་ཡང་གངས། ཤོག་གངས་ཡིག་ཕྲེང་དང་བཅས་པ་གསལ་བར་ངོས་འཛིན་བྱས་ཏེ་མཚན་བཀོད་ཡོད། བཀའ་བསྩན་གྱི་ལུང་ངོས་འཛིན་སྐབས་ **སྔེ་དགེ་** ཞེས་པའི་བསྩས་ཡིག་བཀོད་པ་ནི་སྔེ་དགེ་བཀའ་འགྱུར་དང་བསྟན་འགྱུར་ལ་གོ་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་ང་ཚོས་དབུད་ཞིབ་ཞུ་ཡུལ་ནི་རྒྱ་གར་ཡི་ཤིར་དཔར་བསྒྲས་ཀྱི་དཔར་དུ་བཏབ་པའི་དཔར་མ་དེ་ཡིན་པས་ཡོད་ཀྱི་ཡང་གྲངས་དང་ཤོགས་བཀོད་པ་དཔར་མ་དེ་གཞི་བཟུང་ཡིན། དེ་ཡང་མདུན་ཤོག་ལ་རྟགས་ **ན་** དང་། རྒྱབ་ཤོག་ལ་རྟགས་ **བ་** བཅས་བཀོད་ཅིང་། དེའི་མཇུག་དུ་ཡིག་ཕྲེང་ཡང་ངོས་འཛིན་ཞུས་ཡོད། སྔེ་དགེ་དབེ་ཐོའི་ཡང་གྲངས་ནི་ཉི་ཟླ་ཁོང་ཁོ་ཁོ་ཀུ་མཐོ་སྟོན་ཀྱི་དབེ་མཇོད་ཁང་ནས་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་གནང་བའི་སྔེ་དགེ་བཀའ་བསྩན་གྱི་དཀར་ཆགས་གཞི་བཟུང་གི་ཡང་གྲངས་དེ་རྣམས་ཡིན། **ཅི་ཅིང་** ཞེས་པ་ནི་ཅི་ཅིང་ནས་དཔར་བསྐྲུན་གནང་བའི་བཀའ་བསྩན་ལ་གོ་དགོས་པ་དང་། དེའི་དབེ་ཐོའི་ཡང་གྲངས་ནི་ཉི་ཟླ་ཁོང་ནས་པ་ཅིང་དཔར་མ་དེ་ཡིན་པས་ཁོང་ཁོ་ཁོ་ཀུ་མཐོ་སྟོན་ཀྱི་ཤོག་ཨང་ཐ་ན་ཚིག་ཙམ་ཞིག་ཡོད་པ་ཅིག་ཤོས་ཡིན་ཏེ།

མཐའ་དོན་འདིར་ང་ཚོས་བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བཀླས་ནང་བོད་ཀྱི་ནང་བསྟན་རིག་པའི་གཞུང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་གྲགས་ཆེ་བ་གསུམ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བཏུས་ཏེ་འདིར་ཞུདག་གཙང་ཅིང་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཞིང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ཡིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་ཡིན་ལགས།

ལེགས་བར་བརྟེད་པ་མ་ཟད་གང་ཟུབ་ཐོས་བསམ་བསྒོམ་གསུམ་གྱི་ལམ་ནས་ལགེ་ལེན་ཡུངང་ཤུར་བའི་གོ་སྐབས་ལེགས་བོའང་ཐོབ་ཐུབ་བའི་རེ་སྨོན་ཞུ བོད་ཀྱི་གངས་ཀྱི་ལགེ་ཤེད་དཔྱོད་ཁང་ནས། ཟླ་ཚེས་ལ།

དང་པོ་མཆོད་བརྗོད་དང་དགོས་པ།

༄༅། །ཡོན་ཏན་གྱི་གཏེར་དུ་གྱུར་པའི། །བླ་མ་རྣམས་ལ་གུས་པས་བཏུད་ནས།། བདག་ཉིད་བློ་དམན་བརྗེད་བྱང་བྱས་པ། །སོ་སོར་འཕོར་བ་ཡུན་ཅིག་བསྡེབས་པའོ། །བསླབ་བཏུས་བཤེས་གཉེན་མི་བཏང་སྐབས་སུ། །མན་ངག་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པའི་མགོ་ནི། །བཤེས་གཉེན་དམ་པ་མི་བཏང་བ་ཡིན། །དེ་ལས་དད་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་སོགས། །ཀུན་འབྱུང་ཡོན་ཏན་གྱི་གཏེར་ཡིན།།

གཉེས་པ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཇི་ལྟར་བཙལ་ཞིང་བསྟེན་པའི་ཚུལ།

བཤེས་གཉེན་འཚོལ་དང་བསྟེན་པའི་ཚུལ་ནི། །དེད་ཀྱི་བཤེས་དེའི་ཚུལ་གྱི་རྟེས་བསླབ།། མང་པོ་མི་བཙལ་བཙལ་བ་སྟོག་བསྟོ། །བློ་མ་སྦྱངས་པས་མང་དུ་མི་རྙད། །ད་ལྟའི་དེད་ལྟགས་སྟོན་དབྱར་གླང་འདུ། །ཀུན་ལ་སྣས་སྟོམ་གང་ལའང་མི་འཛུག །དེ་བཞིན་ཀུན་ལ་ཉན་ཅིང་གཅིག་ལའང།། བླ་མར་འཛིན་མེད་དེད་ཀྱི་ལུགས་ཀེ། །དེ་ཡི་ཆོས་དང་ཆོས་སྦྱ་ཀུན་ལ། །མ་གུས་ཤེས་རབ་ཉམས་པའི་རྒྱུ་གཅོ། །དེ་བས་ཆོས་འབྲེལ་མ་བརྟགས་མང་མིན། །བརྟགས་ནས་བཟང་ལ་བླ་མར་གུས་བྱ། །མ་འོངས་བླ་མས་མི་ཚོངས་ཆོས་ཉིད། །ལས་རྣམས་ཆུང་མི་ཟ་བ་ཡིན་ཕྱིར། །གཙང་གཅིག་མ་ཡིས་བསྟེན་ཚུལ་ཞུས་པས། །བླ་མ་སངས་རྒྱས་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་བསྟེན། །འདུ་ཤེས་བཅོས་མས་མི་འོང་རྣལ་མ། །དེ་ལྟར་སྐྱེད་དགོས་གསང་སྔགས་ཀྱིའམ། །ཐ་རོལ་ཕྱིན་ཚུལ་བླ་མ་ཁྲད་མེད། །བལ་པོ་ཉང་དུའི་གཏམ་རྒྱུད་དབས་ནས།[1] །བླ་མ་ལྟ་བཅུའི་ཚུལ་ཡང་གཉིས་ཀར།[2] །དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་བདག་ལ་དེར་སྣང་། །ས་བཅུའི་དབང་ཕྱུག་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུར། །སྟོང་ལ་ཇི་ལྟར་འཚམ་པ་དེར་སྣང།། སྟམ་ནས་སངས་རྒྱས་འདུ་ཤེས་རྣལ་མས། །དེ་བསྟེན་ཆོས་ཀྱི་བགོ་སྐལ་སྤྱོད་པས། །ཟང་ཟིང་བགོ་

སྐལ་སྦྱོང་བ་མ་ཡིན། །བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཚུལ་ཀུན་དེར་འདུས། །ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བྱ་མར་
རག་ལས། །དེ་ཡང་རྒྱ་ཁྱི་འབྲལ་འགྲོགས་པས། །དོན་རྣམས་འགྲུབ་འགྱུར་དར་ཅིག་གིས་མིན།།
དད་དང་ཤེས་རབ་ཆེ་དང་ལྡན་ལ། །བྱ་མས་མན་ངག་དུས་གཅིག་རྫོགས་བསྟན། །ཤེས་ཤིང་གོ་བར་
གྱུར་ཁྱེད་ཀྱང་། །མི་འགྲོགས་ལོགས་སུ་འདུག་པས་བསྒྲུབས་ན། །དེ་ལ་ཡོན་ཏན་གང་ཡང་མི་སྣྲི།།
ཟུང་ཟད་སྐྱེས་ཀྱང་སྡུང་དུ་མེད་འགྱུར། །ཤེས་རབ་དམན་ཡང་དད་རྩ་ཡོད་པས། །བྱ་མ་མི་འབྲལ་
རྒྱ་ཁྱི་འགྲོགས་ན། །སངས་རྒྱས་ཆོས་རྣམས་དེ་ལ་ཡོད་ཟེན། །དེ་བས་རྒྱ་ཁྱུགས་པས་འགྲོགས་བྱ།།
རྒྱ་ཁྱི་ཡོན་ཏན་ངོར་བཤུ་སྐྱོན་མེན། །བྱ་མའི་ཡུས་ངག་མཛོད་སྦྱོང་གང་ཡའང་། །བྱང་དོར་གཉེས་
སུ་ནམ་ཡང་མི་བསམ། །ཐུབ་རྟུལ་ལ་སོགས་ཚུལ་དུའང་བྱོ་ཟེར། །དེ་ཤུར་བསམ་ན་ཀུན་ཀྱང་རྟུལ་
འགྱུར། །དེ་ཡི་མན་ངག་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བས། །གང་ལའང་བྱིན་རླབས་མི་འོང་ཆོས་ཉིད། །དེ་བས་མཛོད་
སྦྱོང་ཆོས་ལ་ཡིད་ཆེས། །དེ་ཤུ་ན་ནི་བྱིན་གྱིས་རླབས་འབྱུང་། །དགེ་བཤེས་སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་བྱེད་རིང།།
སྐྱོན་མེད་ནམ་ཡང་མེད་པས་དེའི་ཕྱིར། །དེ་ཡི་སྐྱོན་ལ་ནམ་ཡང་མི་བཤུ། །རྒྱ་ཁྱུ་དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་
བསམ་བྱ། །དེ་ཤུ་ན་ནི་བྱིན་གྱིས་རླབས་འཇུག །དེ་ལས་བཟློག་ན་མི་འཕྲད་རྒྱུར་འགྱུར། །དེ་རྟུང་
འགྲོ་ཡང་དུས་ཤེས་བྱ་སྟེ། །དེ་བསྟེན་པ་ལ་གཅིས་པ་ཆེན་པོ། །དེ་ཤུ་ན་ནི་དོན་ཀུན་འགྲུབ་འགྱུར།།
དུས་མ་ཤེས་ན་འགལ་བ་ཆེར་འབྱུང་། །ཀུན་གྱི་ཡོན་ཏན་བྱ་མར་རག་ལས། །རང་སངས་རྒྱས་ཀྱང་
ཆོས་མཆོག་མན་ཆད། །བྱ་མ་ལ་བརྟེན་དེ་ཡི་ཕྱིར་ན། །ཐབས་ཚུལ་ཀུན་གྱིས་བྱ་མ་མཉེས་བྱ། །རྟེད་
དང་བཀུར་སྟིས་དང་པོར་འདྲིས་བྱེད། །འདྲིས་ནས་ཆོགས་བསགས་ཞིང་གི་དམ་པ། །དགོས་པ་དེ་
གཉེས་ཡོད་བས་དེ་བྱའི། །རྣལ་མར་མཉེས་བྱེད་བཀའ་བཞིན་སྒྲུབ་པ། །བཀུར་སྟིས་མཉེས་ལ་སྒྲུབ་
པས་མིན་ན། །དེ་ལ་བྱ་མ་དག་ཀྱང་མི་བཀུབ། །ཐེག་ཆུང་སྟེ་སྟོང་གསུམ་ནི་ཤེས་ན། །བྱང་སེམས་མི་
ལྡན་ཁྱིམ་པ་ལས་ཀྱང་། །མཉན་རྒྱང་གསུང་སྟེ་དེ་ཡང་དཀའ་ན། །ཆེན་པོ་སྟོང་ཤེས་པར་ཀྱུར་ཀྱང་།།
བྱང་སེམས་མི་ལྡན་ཀུན་ལ་མི་རྟུབ། །མཉན་ཡང་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་མི་འབྱུང་། །ཐེག་ཆེན་བྱིན་གྱི་རླབས་
ལ་རག་ལུས། [3] །ཁ་ཅིག་ལ་ནི་སྨོན་པ་བཞི་ལྡན། །གང་ལས་བྱུང་ཡང་ཀུས་པས་མཉན་གསུང་།།
གང་ཟག་སྐྱོན་གྱིས་ཆོས་ལ་མི་གོས། །དེ་དང་སྦྱ་མ་དག་ལ་འགལ་མེད། །དེ་ནི་ཡ་ཚད་སོང་བ་ཀུན་

ལ། །སངས་རྒྱས་འདུ་ཤེས་སྐྱེ་ན་དེ་ཡིན། །མ་སྦྱངས་སྟ་མ་བཞིན་དེ་འགལ་མེད། །བྱང་ཕྱོགས་ཞུས་པའི་སྐབས་སུ། །རབ་རྟ་དེའི་གཏམ་རྒྱུད་དུངས་ནས།[ཁ] །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཀུན་གྱི་ལུགས་ནི། །བྱ་མ་མཉེས་ལས་བྱུང་བས་གལ་ཆེ། །བྱ་མ་ཤིན་ཏུ་དགྱེས་པར་སྐྱུར་བས། །ཅི་ཡང་རྟང་བས་དོན་ཆེན་ཉིད་འགྱུར། །དེ་ལས་བཟློག་པས་ཚང་གསུངས་ཀྱང་། །དེ་ལ་བྱིན་རླབས་གང་ཡང་མི་འབྱུང་། །དེ་ཕྱིར་འབད་པ་ཀུན་གྱིས་མཉེས་བྱ། །རང་གི་གུས་པ་རྒྱུན་མི་ཚད་ཅིང་།[ག] །འབད་པས་དེ་མཉེས་བྱས་ལ་ཞུགས་ན། །བྱ་མས་ཐུགས་ཀྱིས་སྦྱངས་པར་གྱུར་ཀྱང་། །ཚེ་འདིར་བྱིན་རླབས་མི་འབྱུང་འགྱུར་ཡང་།། ཕྱིས་དུས་བྱ་མས་མི་ཕོངས་ཆོས་ཉིད། །ལས་རྣམས་ཚུད་མི་ཟ་བ་ཡིན་ཕྱིར། །བཀྲས་པའི་དབུ་ཡི་བྱས་གཟོའི་སྐབས་སུ། །བྱ་མ་བྱིན་རླབས་ཆེ་དང་ཚུངས་པ། །དངོས་ལ་མ་ཡིན་རང་ལ་རག་ལས། །བྱས་གཟོ་མེད་ཅིང་ཡིད་མ་ཆེས་ན། །འཇམ་དཔལ་སྐྱན་རས་གཟིགས་དངོས་བྱོན་ཡང་། །དེ་ཡི་དོན་དུ་ཅིར་ཡང་མི་འགྱུར། །དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་གུས་ཤིང་བྱས་གཟོ། །ཡོན་ཏན་རྫོགས་པའི་བླ་མ་མིན་ཡང་། །དེ་ལ་དེ་ཡི་བྱིན་གྱི་རླབས་འབྱུང་།[ང] །དེ་བས་ཡིད་ཆེས་བྱས་གཟོ་གལ་ཆེ། །བསླབ་བཏུས་ཆོས་སྒོང་སྒྲིབ་པའི་སྐབས་སུ།[ཅ] །གཞན་གྱིས་འདུལ་བ་གཞན་གྱིས་མི་འདུལ། །གང་ལ་དད་པ་དེ་ཡིས་དེ་འདུལ། །དེ་བས་རང་ཉིད་གང་ལ་མ་དད། །དེ་ལ་དམ་ཚོས་མཉན་པར་མི་བྱ། །ཚོས་དང་ཚོས་སྨྲ་གཉིས་ཀར་མ་གུས། །དེ་ལས་ཤེས་རབ་ཉམས་པའི་རྒྱུ་ཡིན། །དེ་བས་རང་ཉིད་གང་ཉིག་དེ་ལས། །མཉན་བྱ་དེ་ཡིས་བྱིན་གྱིས་རླབས་འདྲུག །བཤེས་པའི་སྤྲིང་ཡིག་དབུ་ཡི་སྐབས་སུ།[ཆ] །བྱ་མ་དག་ལ་གུས་པ་མེད་ན།། སངས་རྒྱས་ཉིད་ལ་བརྟེན་ཡང་མི་ཕན། །དེ་བེར་ན་ལེགས་པའི་སྐར་མ་བཞིན་ཉི།[ཇ] །དེས་ན་ཉི་ཤུ་ཚང་བར་བསྟེན་ཅིང་། །མདོ་སྡེ་བཅུ་གཉིས་ཁ་ཅོན་བྱེད་ལ། །བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉིང་འཛིན་ཐོབ་ཀྱང་། །སངས་རྒྱས་ཡིད་ཆེས་ཟུང་ཟད་མེད་པས། །དེག་བའི་རྩ་བ་མ་ལུས་བཅད་ནས། །བསྐལ་མང་དམྱལ་བར་གནས་པར་ལུང་བསྟན། །བྱ་མ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དང་ལྡན་ཞིང་། །གུས་པས་མཉན་ན་མཁས་མི་མཁས་རྟུང་། །དེ་བས་དེ་ལ་བྱིན་གྱིས་རླབས་འཇུག །དེ་བས་མ་ཁེངས་བྱ་མར་གུས་པ། །དེ་ནི་དེ་ལ་དོ་གལ་ཆེར་གསུངས། །ལམ་སྐྱོན་རབ་ཏུ་གསལ་བྱའི་སྐབས་སུ།[ཉ] །རབ་ཏུ་གསལ་བྱེད་སངས་རྒྱས་སྐྱོང་ཡུལ། །ལྟ་ཅིག་གསལ་བྱེད་རི་ལྟར་ནུས་ན། །འཛམ་གླིང་གྱབ་བརྟེས་ཚལ་ཆེའི་མན་

དག །ཀུན་བརྒྱད་དང་ཆུལ་བྱམས་ནས་བརྒྱད། །མཐྱིན་པ་གསུམ་པ་ནས་བརྒྱད་ལ་སོགས།[11]། ཀུན་གྱི་མན་ངག་མངའ་བ་ཀུ་སུ། །ལི་དེའི་སྒོང་མ་ཀུ་སུ་ལི་ཆུང་། །གསེར་གྱིང་ལྷ་ཅིག་དེ་བས་ནུས་ཡོད། །མངོན་ཤེས་རྒྱ་ཆེན་མངའ་བའི་བློ་མཉང་། །གསུམ་ཡོད་ལོ་བདུན་འབྲངས་པའི་ཚ་རྣུ།། གཤིན་རྗེ་གཤེད་དང་བྱིན་རློབ་བློ་མ། །གཤིན་རྗེ་སྐྱ་ནས་སེམས་ཙམ་ལྟ་བ། །ཕྱིས་ནི་དབུ་མའི་རྟོགས་པ་བརྙེས་ཡིན། །བྱིན་རླབས་བློ་མ་སྐི་ལམ་ན་ཡིན། །ལྟ་ཅིག་ཏིང་འཛིན་ཁྲད་པར་ཅན་བརྙེས།། དེ་ནི་དེ་ཡིས་དངོས་སུ་བརླབས་ཡིན། །ཤེས་བྱེད་གཞན་གྱིས་ཁྲས་པ་དེས་ཤེས། །ང་དང་འབྲེལ་མེད་དེ་ལ་ཁྲས་དང་། །དེ་ཡི་[12] ཉེ་མ་བཞི་ལྟ་འདལ་ཟུལ། །ཁབས་ལ་རྩང་ཟད་ཟུལ་ནས་དྲིན་ཁྲབ། །ཉེ་རུ་གཡི་དཀྱིལ་འཁོར་མངོན་གྱུར། །དེ་ལྟར་བློ་མའི་མན་ངག་མངའ་ཞིང་། །ཐུགས་དམ་ལྟ་ཡི་ཁལ་ཡང་གཟིགས་ལ། །རིག་བའི་གནས་ལྟ་ཀུན་ལ་མ་ཁས་བས། །བྱང་ཆུབ་ལམ་ནི་གསལ་བར་མཛད་ནུས། །དེ་ལས་བརྒྱད་བའི་མན་ངག་བཅལ་བས། །བྱང་ཆུབ་ལམ་དུ་འཇུག་པར་བྱ་ཡི། །གང་ཡང་རུང་བའི་རྟེས་སུ་མི་འཇུག །ཁྲགས་ཀྱང་ལམ་དུ་འགྱུར་བ་རབ་དཀའ།།

གསུམ་པ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་དད་གུས་རྩོལ་ཚུལ།

བློ་མ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་སྐབས་སུ། །འདི་ཡང་མན་ངག་རང་གི་རྒྱུད་ལ། །ཡོན་ཏན་ཅི་སྐྱེས་བློ་མའི་བྱིན་རླབས། །དེ་ལྟར་རྟག་དུན་བྱིན་རླབས་རབ་འཇུག །བཟློག་ནས་བློ་མ་ལ་ཐོས་ཤེས་ཀྱང་། །རང་གི་ཤེས་རབ་རྩལ་ལས་བྱུང་སྙམ། །དེ་བཟློག་དེ་ལས་བྱིན་རླབས་མི་འབྱུང་། །མ་འོངས་དུས་ནལང་བཤེས་གཉེན་མི་འཕྲད། །འཕྲད་ནལང་དེ་ཡི་ཆོས་ཀྱིས་མི་ཕན། །དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་སྔར་བཞིན་རྟག་བསླབ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ལེའུར་བློ་མའི་སྐབས་སུ།[13]ཞལ་ཏེ་ཤ་ཉེད་གསུངས་པ་ཁྲངས་དྲངས།། དཔུང་བཟང་རྒྱུ་ལས་གོང་བློ་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང །ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྲག་ཏུ་ལྡན་ཡང་ཐུབ་པའི་སྐུ་ལ་ཕྱག་བྱས་ཀྱང་། །ཁྱོད་བའི་དུས་ཀྱི་དེ་དག་བྱང་རུང་། །དེ་ལྟ་མིན་ན་དེ་དག་རྒྱུན་འཆད། །རྣམ་གོལ་འདོད་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱིས།། བརྟགས་པ་ཅིག་ལ་བརྟེན་པར་བྱ་ཡི། །ཐ་དད་སྣ་ཚོགས་དག་ལ་མ་ཡིན། །སྟར་ཞུགས་ཚོས་ཀྱི་མལ་

ཡང་འཇིག་ལ། །དེ་དག་སྐྱོན་ནི་མཐོང་བར་འགྱུར་གྱི། །ཡོན་ཏན་ནང་དུ་འདུག་པ་མི་མཐོང་། །དེ་ལ་ན་གོས་ནི་ཀུན་ཏུ་བྱེད་ཀྱང་། །ས་རྡུལ་དག་ནི་རྩྭ་པས་འབྱང་གྱི། །རིན་ཆེན་བརྙིང་བས་མི་འབྱང་བ་བཞིན། །རིན་ཆེན་བློ་མའི་གསུང་ལ་དེའི་བྱས། །རང་གི་བློ་མར་ཐེ་ཚོམ་བཅད་ནས། །སངས་རྒྱས་འོད་དང་བཅས་པར་བྱོན་ཡང་། །གཞན་དུ་སྟོན་ལ་མ་ཉན་པར་མི་བྱ། །ང་རྒྱལ་ཆེན་པོ་དག་ཀྱང་བསྟོམ་བྱ། །ཁྱི་གླིན་ལམ་དུ་ཞུགས་བཞིན་བྱས་ན། །རང་གི་འདོད་སངས་ནམ་ཡང་མི་ཕྱིན། །བཤེས་དེས་ཁགས་ནང་ན་དེན་ཆེ། །སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་བློ་མ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ཡིས་བློ་སྦྱངས་སྤྲུལ་བའི་སྐུ་མཐོང་། །དེ་ནས་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུའང་མཐོང་བས། །དེ་བས་ནང་ན་དང་པོ་ཁོ་ན། །སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་བློ་མ་དེན་ཆེ། །དེ་བས་རྟག་ཏུ་དེ་ལ་དེན་གཅོ། །རྟེན་པ་རྣམ་པ་བཞི་ཡི་སྐབས་སུ། །དེས་བའི་དོན་དང་དྲང་བའི་དོན་སོགས།[1৭] །ཡིད་ཆེས་བློ་མའི་ཞལ་ལས་ཤེས་འགྱུར། །ཡི་གེ་ཙམ་གྱིས་དེ་དག་མི་ཤེས། །དེད་གྱི་ཡིད་ཆེས་བློ་མ་ལྟ་ཅིག །བྱང་ཆུབ་སེམས་སོགས་ཐ་རོལ་ཕྱིན་ལམ། །བཅོམ་ལྡན་བྱམས་པ་ནས་བརྒྱད་མངའ་ཞིང་། །སྤྲུབ་མཐའ་སྟོང་དཔོན་གྱུ་ནས་བརྒྱད་པ། །སྟོང་དཔོན་བྷ་གྷགས་བཀྲོལ་བའི་ལུགས་དང་། །ཉིད་ཀྱི་ལོ་བདུན་རྗེས་འབྲངས་བྱ་མ། །ཤ་སྟ་ལུགས་ཀྱི་རྟེན་པ་བཞི་པོ། །གཏན་ལ་ཕབ་པས་ལགཏ་ཏུ་བྱང་བྱ།།

བཞི་པ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་རྩོམ་དངོས་ལ་ཇི་ལྟར་འཇུག་ཚུལ།

སངས་རྒྱས་བསྟན་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པ། །མི་དང་འབྲེལ་ཞིང་གྲུབ་དང་འགྱུལ་ན། །བྱ་མ་ཡོན་ཏན་ཀུན་དང་ལྡན་ཞིང་། །སྟོང་མ་དག་ཀྱང་འཁྲིད་པར་ནུས་ལ། །སྟོང་མའང་ལམ་དུ་ཁྲིད་དུ་བཏུབ་ན། །དེ་ཡིས་སྟོང་མ་འདི་ལྟར་བསྟུང་བྱ། །འཛངས་མ[1৬] བུ་གཞོན་ཇི་ལྟར་སྐྱོང་བཞིན། །འཇུ་བའི་ཚེད་དང་[1৭] སྐྱར་བར་སྨྲིན་བྱ། །ཆེ་བཟང་སྟོན་དུ་བྱིན་ན་འཆི་འགྱུར། །གོང་དུ་འཕེལ་བ་ཤིན་ཏུ་རིང་ཀྱང་།[1৮] །དེ་ལྟར་སྐྱོང་ལས་གཞན་བའི་ཐབས་མེད། །དབུལ་པོ་ས་བོན་བཏབ་མ་ཐག་ཏུ། ། འབྲས་བུ་རིང་ཀྱང་[1৯] ཐབས་མེད་དེ་འབྲ། །བྱ་མས་སྟོང་མ་འཁྲིད་ཚུལ་འདི་ཡིན། །མ་འཛངས་བུ་ཚུང་བསྟོད་པ་བཞིན་ནམ། །ནད་གཡོག་འཛངས་པས་ནད་པ་གསོ་བཞིན། །འདོད་ཀྱང་མི་སྟེར་འཇུ་ཚོད་

དེས་འཛིན། །དེད་ཀྱི་ཉམས་སུ་ལྷོང་བས་དེར་གོ། །རོ་ལེགས་ན་ཚེ་དེད་གསུམ་གཡོག་བྱེད། །སྲུག་ཚེ་དེད་ལ་བཟའ་ཆུ་ཚེ་མེད། །དེད་རྣམས་གཞན་དུ་འགྲོ་བར་རིངས་པས། །ཁད་པ་སྐྱར་དུ་རྟས་པར་འདོད་ལ། །རྟས་ཐབས་བཟའ་བཟང་ཟོས་པ་ཡིན་ཡང་། །རྟས་ཀྱིས་དོགས་འདུ་ཆུང་དུ་ཉུང་སྟེར། །དགེ་བཤེས་ཚོས་ཀྱང་དེད་ཀྱིས་དེར་གོ། །དེ་བས་བླ་མ་སློབ་མ་དོད་མེད། །མི་དང་འདྲ་ཞིང་སྐྱབ་དང་འགྲུལ་ན། །དཔོན་ཀྱིས་སློབ་མ་འདི་ལྟར་སྟོར་ཡིན། །སྟོན་པའི་ཡོན་ཏན་རི་བཞིན་བསམས་པས།། སྐྱབས་སུ་བཏང་སྟེ་སངས་རྒྱས་པར་གཞུག །དེ་ནས་དལ་འབྱོར་རྣེད་དཀས་སྦྱངས། །འཆི་བ་རྣེས་སུ་དྲན་པ་ལ་སྦྱར། །དེ་ནས་དགེ་བཅུ་མི་དགེ་བཅུ་བསྟན། །དེ་སེམས་དེ་སྐོམ་དེ་ལྟ་བུ་བཀག །དེ་ནས་བདེན་བཞི་རྟག་ཏུ་བསམས་པས།[29] །འཁོར་བའི་ཅི་འདྲ་བ་དེ་འདྲར་ཤེས་པས། །ཀུན་ལ་བྱམས་དང་སྙིང་རྗེས་འཛུག་བྱ། །དེས་བསྐྱེད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དང་ལྡན་ན། །དེ་ལ་ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀུན་གནས། །ཏ་ཆེམས་རྒྱང་ལ་བསྐུར་ན་དེ་ཡིན། །དེ་བས་དེ་ལྟར་འཛུག་པར་བྱ་ཡི། །བན་གྱིས་མཆོངས་ས་གང་ན་ཡང་མེད། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར་གསུངས་ལས་ཤེས་ཏེ། །གངས་རྒྱར་སྐྱོན་མ་གསུང་བའི་སྐབས་སུ།[30] །གོ་རིམས་རི་ལྟར་བསྐབ་པ་གསུངས་ནས།[31] །མདོ་ཁམས་མཐར་བའི་གཏམ་རྒྱུད་དེའེར་བྱས།[32] །ང་ལ་ཐས་བསྐབས་བཟོ་ནི་དེ་ཡིན། །རོ་བཙུན་ང་ལ་རྒན་ཚོས་སྐྱེབས་ཟེར། །གཞོན་དུས་ཐོ་ལེ་ཐན་སོགས་སྐྱོང་སྐྱོང་། །ད་ནི་རྒས་ནས་ཚོས་ལ་ཞུགས་པས། །མགོ་ནི་མགོ་སྟེ་འཛི་ཚོས་དེ་ཡིན། །རྒན་ཚོས་གཞོན་ཚོས་ང་ལ་གཉིས་མེད།།

ལྟ་བ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་རྟེས་སུངན་པ་སྐྱོམ་ཚུལ།

དེ་བས་དང་པོ་རྟེས་ངན་བསམ་བྱ། །དེ་ཡང་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས། །རྒྱུ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ། །ཐ་རོལ་ཕྱིན་དྲུག་རི་ལྟར་སྤྱད་པས། །ཚོགས་གཉིས་རི་ལྟར་བསགས་པ་ལས་དྲན། །འབྲས་བུ་རང་དོན་གཞན་དོན་གཉིས་ལས། །རང་དོན་སྒྲིབ་པ་ཡེ་ཤེས་ལས་ཡིན།། གཞན་དོན་ཕྲིན་ལས་རྟེ་བྱིན་རླབས་ལས་ཡིན། །དེ་ལྟར་ཡང་དང་ཡང་དུ་དྲན་པས། །དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་དག་ལ་ཡིད་ཆེས། །དེ་ཡང་ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས་གསུངས།[33] །ཞེད་ལ་བསྐོ་ཞིང་ལ་སོགས་པ་བཞིན།།

དེ་གྱུབ་ན་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀུན་གྱུབ། །བཤེས་པའི་སྤྱིར་ཡིག་རྗེས་དྲན་སྐབས་སུ།[24] །ཆོས་ཀུན་རྩ་བ་དང་བ་ཡིན་ལ། །དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་དྲན་ལ་རགས་ལས། །སངས་རྒྱས་ཡོན་ཏན་རྣལ་མར་དྲན་ན།། ཆོས་དང་དགེ་འདུན་དྲན་པ་རང་འབྱུང་། །དེ་བས་ཡོན་ཏན་བཅུ་སོགས་རྗེས་དྲན། །དེ་ཡིས་སངས་རྒྱས་ཡོན་ཏན་ཀུན་རྫོགས། །དེ་ཡིས་དེ་གསུང་ཆོས་ཀྱང་གདོད་དྲན། །དང་པོར་ལས་འབྲས་དྲན་བས་སྡིག་སྤོང་། །དེ་ནས་ལགོར་བ་དྲན་པས་ཐར་འདོད། །དེ་ནས་སེམས་ཅན་དྲན་པས་མཆོག་འདོད། །དེ་ལྟའི་ཆོས་དྲན་ཆོས་རྗེས་དྲན་པས། །དེ་ལྟར་སྤྲོབ་པའི་དགེ་འདུན་རྗེས་དྲན། །གཏོང་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱུ་འབྲས་རྗེས་དྲན། །ལྟ་ནི་འཕགས་ལྟ་དཔང་པོར་[25] བྱན་པའོ། །སངས་རྒྱས་ཡོད་ཉིད་གྱུབ་མ་གྱུར་ན། །ལོ་ཡི་གཅོ་བོ་འདྲི་ལ་བརྟན་བཞིན། །སྟེའུ་སྣ་གོང་གྱུབ་པ་བཞིན་དུ། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ནས་བརྒྱུད་བའི་བློ་མའི། །གསུངས་ཆོས་ཡོད་ཅེས་དེ་ཡིས་དེ་གྱུབ། །ཡོན་ཏན་རྣ་ལྟར་ལྟན་པའང་དེས་གྱུབ། །དེ་གྱུབ་ན་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀུན་གྱུབ། །དེ་དཔང་མིན་ན་རྣ་ལྟར་ཡིད་ཆེས། །སྤྲིང་ཡིག་ཧོར་བདུན་གསུངས་བའི་སྐབས་སུ།[26] །དད་དང་ཤེས་རབ་རྗེས་སུ་འབྲང་ལས།། ཤེས་རབ་རྗེས་འབྲང་མཆོག་ཏུ་གསུངས་ཀྱང་། །འོ་ཅག་བདེན་པ་མ་མཐོང་རིང་ལ།། དད་པ་ཙམ་ནའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བྱ། །ལས་འབྲས་ལ་སོགས་ཆོས་རྣམས་ཀུན་ལ། །སངས་རྒྱས་དཔང་པོར་[27] བཞག་བས་དྲན་བྱ། །རང་གི་རིགས་བས་གང་ཡང་མི་ཕྱིན། །དེ་བས་དད་བའི་རྗེས་འབྲང་གཅོར་བྱ། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས། །སྐྱོབ་པ་བྱིན་རླབས་ལུང་གིས་སྐྱོབ་ཡིན།། སྐྱབས་ལ་ཡིད་ཆེས་ལུང་ལའང་ཡིད་ཆེས། །ལུང་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱང་ན་བྱིན་རླབས། །གདོད་ཅིག་དེ་ལ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཡིན། །བཟློག་ལ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཀྱང་སྐྱོབ་མིན། །རྗེ་སྲིད་དངོས་པོར་འཛོན་པ་བརྟན་རིང།། སྐྱབས་ལ་སྐྱ་མ་ཙམ་དུའང་མི་བསམ། །ཐམ་མཁའི་བདག་ཉིད་སྐྱོས་ཀྱང་ཅི་དགེས།[28] །དངོས་པོར་ཞེན་པ་ཁོ་ནས་བསྐོམ་བྱ། །དེ་ལྟ་མིན་ན་རང་ལ་མངོན་ཞེན། །སྐྱབས་དངོས་མེད་བས་གྱས་པ་མི་འབྱུང་། །དེ་བས་དེ་ནི་དོ་གལ་ཆེན་པོས། །གསུངས་ཕྱིར་དེ་ནི་དེ་ལྟར་བསྐོམ་བྱ།།

དྲུག་པ་སྐྱེས་བུཚང་དུལ་བློ་སྦྱངས་པ་ལས་དལ་འབྱོར་རྟེད་དཀའ་སྐོམ་ཚུལ།

དེ་ལྟར་སྐྱབས་ལ་ཡིད་ཆེས་གྱུར་ནས། །ཚོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་དཔང་པོར་[3]° དེ་དྲན། །དལ་བ་རྟེད་དཀའ་འཆི་བ་རྗེས་དྲན། །ལྟུན་ཅིག་བསམས་བས་ཚོས་ཀྱི་མགོ་གཟུགས། །དེ་ལྟར་བསམས་བས་ཚོས་རྣམས་སྐྱེ་འགྱུར། །དལ་བ་རྟེད་པར་དཀའ་ལ་སོགས་པ། །ཡང་དང་ཡང་བསམ་སྐེ་རྩ་ལ་གཟབ། །མདོ་ཁམས་སྐྱུ་བཞིན་རང་ཁར་མི་ཚུད། །དེ་བས་ཡང་དང་ཡང་དུ་དེ་བསམ། །ཡོན་ཏན་རང་བཞིན་དགེར་འོས་སྐབས་སུ། །རྩ་མའི་རྒྱུ་ལྟུན་ཡང་ན་སྟོང་རྩྭ། །དེ་བས་དགེར་འོས་སྟམ་སྟེམ་མི་འདུག །ཡོན་ཏན་རང་བཞིན་ཐོབ་པའང་རབ་དཀའ། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་རྗེས་དྲན་སྐྱབས་སོང། །དེ་ནས་འཆི་བ་གཅོ་བོར་བྱས་པའི། །ན་དང་ཏ་སོགས་རྒྱུན་མི་འཚད་པའི། །སྟུག་བསྔལ་བསམས་པས་[3]/ ནད་ཡུན་རིང་བ། །གསོ་བའི་སྨན་ནི་བསྟབ་པ་གསུམ་སོགས། །དེ་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་བྱེད་པ། །ད་རེས་དུས་ཡིན་སྐྱ་ཚོག་དབེར་བྱས། །རྒྱ་ཕྲ་གཙང་འདུག་གཞན་རྣམས་གྱུ་ལེན། །ལོ་སྟེང་བྱ་ཅིག་ཡིན་ནོ་ཅོག་ན། །གསེར་གྱི་རི་ལ་བརྩོས་ན་ཙམ་ཟེར། །ངའི་དེ་རང་ཉིད་ཡིན་སྨམ་ནས། །ཅི་ཕྱིར་མི་བརྩོ་འདི་ན་འདུག་ཅེས། །འདིར་འོང་གསེར་གྱི་རི་ལ་བརྩོས་ཟེར། །དེ་བཞིན་མིར་གྱུར་གཞོན་ནུར་བྱུང་སོགས།། སྨོན་ལམ་སྟེང་ཕྱིན་ཅི་ཡི་ཕྱིར་སྟོད། །སྨྲམ་བསམ་རང་ལ་རྟག་ཏུ་བསྒྲུབ་གདབ། །འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་གསུངས་པའང་ཁྲུངས་དྲངས། །མ་བཏུབ་ན་ཡང་དེ་ཉིད་རྒྱུན་བྱས། །ཤིན་ཏུ་འབད་པ་དེ་ཡང་ཅིག་ཡིན། །རིན་ཆེན་ཕྲེང་གི་ཏེ་ཅོར་གསོལ་སྐབས།[33] །དགེ་སློང་བདག་ནི་ཏེ་ཅོར་གསོལ་བ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་ལྟན་པའི་མདོ་བཞིན།[33] །དལ་བ་རྟེད་ཅིང་བསྟན་པར་ཤེགས་ནས། །དེ་དང་མི་མཐུན་ཀུན་ཏུ་སྤྱད་པས། །གཏན་དུ་སྟུག་བསྔལ་གྱུར་ཏ་རེ་བསམ། །དངགས་ཀྱི་དབེ་ཡོད་ལན་གཅིག་རྫའུ་ཟན།[3] །བྱས་པ་ཁྱིས་ཁྱེར་རིགས་པ་མིན་སྟམ། །མང་པོ་འདི་ལ་དེ་སྟམ་སེམས་ནས། །ཚུད་ཟོན་མི་བྱེད་བརྒྱ་འམ་བཅུ་ཞིག །བྱུང་ཡང་ཕིབ་ཕིབ་འགྲོ་བ་འདི་ལས། །ཅུང་ཟད་ཕེན་ཐུབ་ཡོས་ཀྱང་འབྱར་བས། །དེ་བས་དེ་ལྟའི་གང་ཟགས་རྣམས་ཀྱིས། །འདི་དང་གཞན་དུ་གཏད་པ་བརྗོད་པས། །

མཁྱེན་པར་མཛོད་དེ་རང་དང་གཞན་ལ། །ཐན་པར་འགྱུར་བས་ཁྱེད་ཀྱིས་དེ་མཛོད། །རང་ཐན་དངོས་
ཡིན་གཞན་ཐན་དྲོ་ཚོལ། །འདས་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། །དེད་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་དྲོ་
བཙལ། །དེད་ཀྱང་དྲོ་ཚོལ་འདོད་ན་གཞན་བརྟེན། །གཞན་རྣམས་ཡུལ་དུ་བྱས་ལ་ཚོགས་གསས་[34] །
དེ་ཉིད་རང་དོན་ཉམས་སུ་ལྡོང་འགྱུར། །སྡུག་འཇུག་དབུ་ཡི་དལ་འབྱོར་སྐབས་སུ་[35] །དལ་བ་རྣེད་
པར་དཀའ་བའི་ཚོག་འདི། །ཐོས་ཤིང་བཟང་ལ་མང་དུ་བཤད་ཀྱང་། །རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་མཚན་ཉིད་ལ་
ཕྱོས། །འདུན་མ་བྱས་ནས་མ་འཛིངས་སུ་ཡོད། །བྱང་ངོས་འདི་ན་དཀའ་བ་རྙེད་ཟད། །དེ་ཡང་སྤྲུལ་
ཤུའི་དཀར་བ་བཞིན་དུ། །ཁ་དཀར་གཏིང་ནི་ཀུན་ཀྱང་རྟ་བ་སྐྱུར། །དེ་བས་སྤྱི་ལ་ནམ་ཡང་རེ་མེད།།
སོ་སོ་འགའ་ལ་བརྒྱ་ལ་ཆོས་འདི། །བདེན་པའི་འདུ་ཤེས་ཟག་བྱས་བཟློག་ན། །འདི་ནི་བཞག་ཏུ་མེད་
དམ་སྐམ་ན། །དེ་བས་ཚོག་འདིའི་ཡན་ལག་རེ་རེའང་། །སྣ་ཚོགས་ཚུལ་གྱིས་ནན་ཏན་དུ་བསམ།།
ལན་ཅིག་[36] ལན་གཉིས་སོགས་ཀྱིས་མ་ཡིན། །དོན་འདི་རང་ལ་མ་སྐྱེས་བར་དུ། །བསམས་ན་ཆོས་
གཞན་ཀུན་ཀྱང་གདོད་འོང་། །ཟ་འདོད་ལགཆར་བཤད་པས་མི་འོང་། །རང་གིས་མཐོང་སར་ཕྱིན་
པས་བློས་བཅད། །བག་ཡོད་ལེའུའི་སྐབས་སུ་གསུངས་པ།[37] །མི་དང་འདྲ་ན་ཕྱ་མཁར་ཐོབ་བཞིན།།
རྨི་ལམ་མིན་ན་རྟུང་སྐམ་སྐྱབ་ཐང་། །དེད་ཅག་དུག་ལ་འབགས་པར་གྱུར་ནས། །ཆོར་བ་བཞིན་དུ་
འདུག་པ་ཅི་འདྲ། །ཁ་ཐུག་མདོ་ཡི་མི་བཞིན་དུ་རེས། །གཡས་ལམ་གཡོན་ལམ་ཤད་པ་གར་འཛོག།
མཐོ་དང་དམའ་བར་འགྲོ་བ་ཆོས་ཉིད། །གཡས་ལམ་བཞག་ན་མ་འོངས་པ་ན།[38] །རྣམ་རྟོག་བན་པ་
འདོད་ཀྱང་མི་འོང་། །གལ་ཏེ་གཡོན་ལམ་ཤད་པ་བཞག་ན། །མཐོ་རིས་ལམ་ཡང་འདོད་ཀྱང་མི་
འོང་། །འདི་འདྲ་ཐོས་ནས་གཡོན་ལམ་འཛོག་པ། །མི་རིགས་སྐམ་སྟེ་རང་ལ་དབང་མེད། །ལས་ཀྱིས་
མནར་བས་དེ་ཡུ་བྱར་ཐྱུར།།

ཚ་འདིར་དལ་བ་ཐུན་ཚོགས་ཐོབ་པ། །རྒྱུད་ལ་སྟིག་པ་ཟད་ནས་ཡི་མེད། །འདིར་སྐྱེས་མ་
ཡིན་དུས་འདིར་སྐྱེས་ཕྱིར། །དེ་བས་དེ་ནི་སྟིག་དང་བསོད་ནམས། །གཉིས་ལས་བསོད་ནམས་སྐར་
བྱས་པའམ། །ཡང་ན་བསོད་ནམས་སྐྱོབས་ཆེ་བའམ། །ཡང་ན་འཆི་ཁའི་སེམས་ལས་ཐྱུར་བའི།[39]།
དེ་རིས་དལ་འབྱོར་ཐུན་སུམ་ཚོགས་ཐོབ། །དེ་བས་དེ་ཐོབ་དོན་ཡོད་བྱ་ཕྱིར། །ཐོག་མ་མེད་ནས་

བསགས་པའི་སྡིག་སྒྲིབ། །དཀར་པོའི་བགེ་ཚགས་ཀུན་ནི་གསོས་གདབ། །དེ་ལྟ་ན་ནི་སྣང་མཐོང་ཐུག་འགྲོ། །མ་ལེགས་ན་ནི་བསོད་ནམས་ཟད་ནས། །སྡུག་མཐོང་ཐུག་པར་འགྲོ་བའི་ཉེན་ཆེ། །གསལ་རྒྱལ་གྱི་འཕ་སྒྲོབ་དཔོན་ཀླུའི་གསུང་།[৬৭] །སྣང་ནས་སྣང་བའི་མཐོང་ཐུག་གལ་ཆེ།[৬৪] །ཞེག་པ་ཀུན་ལས་ཕྱི་རོལ་མ་གྲུབ། །སྣང་ཚབས་འདི་ལས་ཆེ་མེད་དེ་ཐོབ། །སྡུག་མཐོང་འགྲོ་བའི་ལུགས་མེད་སྣང་མཐའ། །འདོད་ན་ཀླུ་ཡི་སྒྲོན་ལམ་གྱུབ་དགོས། །དེ་འདོད་མ་ཁན་སྒྲོབ་ལ་སོགས་ཀུན་དང་། །མི་མཐུན་བྱེད་དགོས་བསྟུན་བས་མི་འོང་། །སྣ་ཚོགས་ཚུལ་ནས་ཆོགས་རྣམས་གསོག་དགོས། །གནས་སྐབས་ཀུན་ཏུ་བེལ་ལེ་འདུག་པས། །ཚོགས་བསགས་[৬৫] བློ་སྦྱངས་སྒྲོན་ལམ་བཏབ་ན། །སྣང་བའི་མཐའ་འོང་མཐོང་ནས་ཐོབ་ཀྱི་ཡིན།།

བདུན་པ་འཆི་བ་མི་རྟག་པ་སྒོམ་ཚུལ།

དེ་ལྟར་དལ་འབྱོར་རྙེད་དཀའ་ཐོབ་ནས། །ཚེ་འདིའི་སྤྱོད་པ་དུད་འགྲོ་དང་མཚུངས། །དེ་ཡང་མི་བས་དུད་འགྲོ་རྣབས་ཆེ། །དེ་བས་ཚེ་འདི་ཤི་སྐར་འཐམས་པ།[৬৬] །སྣང་སེལ་ཆེན་པོ་བསྒོམས་པས་ཐག་བཅད། །སྣང་བ་སེལ་དང་མི་སེལ་བྱར་མེད། །དེད་གྱི་སྣང་སེལ་འཆི་བ་རྟེས་དྲན།། སྣང་བ་ཐམས་ཅད་བསལ་ནས་འགྲོ་ཕྱིར། །དེ་བས་ཐབས་ཚུལ་ཀུན་གྱིས་དེ་བསམ། །དེ་ཡང་རྣལ་མར་སྐྱེས་པའི་ཚད་ནི། །ཉེས་པ་ཐག་རིང་ཉེས་སུ་ཡུན་རིངས། །བསྟད་པ་དང་ནི་ཡུལ་དུ་འགྲོ་བ། །དེ་ཡང་ཕྱིན་མི་ལྟོག་བར་གནངས་འགྲོའི། །གྲོགས་པོ་ཐུག་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ཡི་ཇི་ལྟར་ལོང་མེད་དེ་འདྲ། །དེ་ལྟ་ན་ནི་བློ་ལ་བྱང་བ། །ཉེལ་བཏོད་བཞིན་ཚེ་འདིར་བཏགས་པས། །རྒྱང་རིང་འགྲོ་བཞིན་ཚོས་ལ་ཞུགས་ཀྱང་། །ཐ་ཕྱིར་འགོར་ཞིང་ཚེ་འདིར་སླར་དམ། །བཏོད་བགྲོལ་གྲོལ་དེ་བཅགས་ནས་འགྲོ་བ་བཞིན་དུ། །འདི་ལ་མི་ལྟ་གྲོད་ལ་སྐུར་གཞུག །ཁྱོད་ནི་བདོག་པ་ཀུན་ཏོར་དབང་མེད། །ག་ཤེད་གཤེགས་འཚལ་རྒྱལ་ལ་གསུངས་པ། །དེད་ལའང་དེ་ཡིན་ཕྱིར་མི་འོང་ལ། །ཕྱི་ཚོས་མེད་ཟེར་དེ་ཙམ་ཡང་མེད། །སྟུ་མའི་བདོག་པ་གསར་པའི་དབང་གྱུར། །སྟུ་མའི་ཚོས་སམ་བདེ་བའམ་གྲགས་འགྱུར།། གང་ཡང་མིན་ན་ཕྱི་ཚོས་ཅི་བྱེད། །ད་ལྟ་རྣལ་གནས་རིང་ལ་འབད་བྱ། །རི་ཞེག་ན་ནི་རང་དབང་མེད་

འགྱུར། །འཆི་བདག་ཉེན་གྱི་ནང་ན་གནས་པ། །རྒྱང་དམར་ནང་འདུག་མར་མེ་འདྲ་བའང་། །ཡང་དང་ཡང་བསམ་སྒྲུབ་དུ་འབད་བྱ།།

བརྒྱད་པ་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་ངེས་པ་ཇི་ལྟར་རྟེན་ཚུལ།

དེ་ལྟར་འཆི་བ་རྣེས་སུ་དྲན་པས། །ཐ་རོལ་བདེ་སྐྱག་ཅི་ལྟར་[1] འགྱུར་བསམ། །བདེ་སྐྱག་ཀུན་གྱི་རྒྱུ་ནི་ལས་ཡིན། །བསྐལ་པ་བརྒྱར་ཡང་[2] ལས་ཆུད་མི་ཟ། །ལས་ཆུང་འབྲས་བུ་དཔག་ཏུ་མེད་འབྱུང་། །དེ་ཡང་རང་ཉིད་ཁོ་ནའི་ལས་ལས། །རང་གི་བདེ་དང་སྐྱག་བསྟལ་འབྱུང་བས། །ལས་འབྲས་སྐོམ་པ་མདོར་བསྟན་དེ་ཡི་ན། །ལས་འབྲས་ཟ་མི་ཤས་ཆད་དག་ནས། །ཆོས་རྣམས་ཀུན་ལ་སངས་རྒྱས་དཔང་པོར།[3] །དེན་བས་དེ་ལས་འདའ་བར་མི་བྱ། །རྐྱེ་གེས་གང་ཡང་རྟོགས་པར་མི་ནུས། །མི་དགེ་བཅུ་སྤྱོང་ཐེག་པ་ཀུན་ལམ། །འཕོ་བར་ཡུལ་མིའི་བདེ་བ་འདོད་པས། །ལས་འབྲས་ཡིད་ཆེས་མི་དགེ་བཅུ་སྤྱོང་། །མངོན་མཐོའི་ཐེག་པ་སྐྱེས་བུ་ཐ། །བཅུ་པོ་འདི་ཉིད་བདེན་བཞིས་སྡུངས་ན། །ཉན་ཐོས་ལམ་ཡིན་རྟེན་འབྲེལ་ཀྱིས་སྡུངས། །རང་རྒྱལ་ལམ་དེ་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་ཡིན།། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་ཀྱིས་སྡུངས་པས། །ཐེག་ཆེན་ལམ་སྟེ་སྐྱེས་བུ་མཆོག་ཡིན། །མི་དགེ་བཅུ་པོ་སྤྱོང་ལ་ཉུང་མེད། །དེ་བས་ཀུན་གྱིས་མི་དགེ་བཅུ་སྤང་། །དེ་མ་སྤངས་པས་གང་ཡང་མི་ཐོབ། །སྟེ་བ་ཁ་ཅིག་དག་གི་ལུགས་ཀྱིས། །ངན་སོང་གསུམ་དང་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད། །ལས་ལ་རྣམ་སྨིན་འབྲས་བུ་མེད་འདོད། །ཡོད་པར་འདོད་པའང་འབྲས་བུ་ཆུང་འདོད། །འདོད་ཁམས་ལྟ་མི་ལས་ཀྱི་སྐབ། །དེ་ནང་གྲིང་གསུམ་དེ་ནང་འཛམ་གྲིང་། །དེ་ཡི་ནང་ནས་སྐྱེས་དང་བྲལ་མེད། །དེ་ནས་སྟོམ་པ་ཁས་བླངས་ཆེ་ཆེའི། །དགེ་དང་མི་དགེའི་ལས་ནི་སྟོབས་ཆེ། །དེ་ཕྱིར་མི་དགེའི་ལས་ནི་ཆུང་ཡང་། །མི་བརྟན་སྐྱང་བྱ་དགེ་ལས་ཆུང་འབད། །དེ་འབྲས་འཇིགས་ཤིང་དེ་འབྲས་བྱོད་པས། །འཇིགས་པའང་བཤེས་དེས་གསང་བ་དེ་གསུང་། །ལྟ་ཅིག་བླ་མ་ཙནྡྲའི་བཀའ་ལས། །པཉྩ་ཀ་དེ་ལས་འདིའི་འབྲས་བུས། །དེ་ལྟ་འདི་ན་ལྷུང་རྩལ་འབྱོར་པ་འདི་འང་། །ལས་བན་འདི་ཡི་འབྲས་བུས་ལྷུང་། །དེ་ལ་སོགས་པ་མང་དུ་གསུངས་ན། །དེ་བས་ཇི་སྲིད་བདག་འཇིན་ཡོད་རིང་། །ལས་འབྲས་ཟ་བའང་ཆུང་

མི་ཟ་བས། །སྟེགས་པ་ཐུབ་བའང་འཇིགས་པས་སྤང་བྱ། །འདི་ཡང་ལྷངས་དྲངས་མངོན་པ་ལས་ཀྱང་།། བདེན་པ་མཐོང་ལ་འཕེན་པ་མེད་གསུངས།[๙๔] །གསང་སྔགས་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་ནམ་མ་ཐག །ཤུ་བྱང་མཐོང་ན་ལས་ཀྱིས་སྲིད་པ། །མི་འཕེན་ཞེས་གསུངས་[๙๕] བརྒྱ་ལ་ལས་གཅོད། །དེ་བས་བདེན་པ་མ་མཐོང་རིང་དང་། །ནམ་མཁའ་ཤུ་བྱང་མ་མཐོང་རིང་ལ། །ལས་དང་འབྲས་བུ་ཁྱད་དུ་མི་བསད།།

ཟ་སྟན་སྟོན་པ་ལ་ནི་འདི་བརྒྱས། །ཞ་རོལ་ལས་འབྲས་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ཡང་། །དོན་འགྱུར་དོན་མི་འགྱུར་བ་དག་ལ། །ཐེ་ཚོམ་ཟ་ནའང་འཇུག་སྟོག་རྒྱུར་གསུངས། །དེལེར་ན་རྒྱལ་བ་སྟོང་ལྷང་འཁོན་བཞིན། །ཁོད་ལ་འགྱུ ལ་ཆད་མཚན་འགོས་ཀྱང་བྱེད། །དེ་བཞིན་ཏ་རར་བྱ ན་ནས་ཀྱང་འདེབས། །དེད་ལ་དེ་ཙམ་ཀྱང་མེད་མི་ལྟོག །ཚེ་འདིར་མགོ་མཐོ་བར་མགྱོགས་ཅི་འགྱུབ། །དེ་ཙམ་ལྟ་ཞིག་དུད་འགྲོ་རྣབས་ཆེ། །བྲག་རྒྱབ་བྱ་རོག་འགྲ་པ་དག་གམ། །སྨྲལ་དང་སྨིགས་བྱ་གཞོ་ཡི་བྱ་ཚང་།། མི་བས་རྟབས་ཆེའི་གཏམ་རྒྱུད་དན་བྱ།[๙๐] །མི་ཡི་སྨྱོད་པ་དེ་ཙམ་མ་ཡིན། །ཕྱི་མར་ངན་སོང་འཇིགས་པས་སྟེགས་སྤང་། །འཁོར་བའི་སྐྱེན་དྲན་ཐར་པ་འདོད་པས། །བདེན་བཞིའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟབ་པ་གསུམ་འཇུག །ཐེག་དམན་འཇིགས་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་སྤྱོང་།[๙๑] །དེ་ལྟ་བུ་ནི་མི་ཡི་སྤྱོད་པ། །གཞན་དུ་ན་ནི་ཅི་ཞིག་མི་ཡིན། །བརྩོན་འགྱུས་ལེའུའི་སྐབས་སུ་གསུངས་པ།[๙๒] །ནན་ཏར་ཟབ་པ་ལས་དང་འབྲས་བུ། །སྟོང་ཉིད་རིགས་པས་ཀྱང་ནི་གོར་རྩང་། །ལས་དང་རྟམ་སྨིན་བསམ་མི་ཁྱབ་གསུང་།[๙๓]། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་གནས་ལས་གཅིག་ཡིན། །དེད་ཀྱི་བློ་ལའང་དེ་ལ་རེ་མེད། །སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སྡུང་དུ་བློ་འཇུག །བོད་རྟམས་ལ་ནི་དེ་སྨོང་དོགས་མེད། །ཀ་ཁའང་ཤེས་རབ་སྟིང་ཐོར་བསྐབས་པས། །དེ་བས་ལས་འབྲས་ཟབ་པས་རྟག་ཏུ། །དེ་འབད་དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་དྲན་པས། །དང་པོ་དེ་ཉིད་གྱབ་པར་བྱས་ལ། །དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་དེས་གསུང་མི་སྨུ། །དེ་ལྟར་བསམས་པས་[๙๔] ལས་ འབྲས་ གོམས་བྱ།། འགྱོད་པ་མི་བཟད་མེ་འབར་སྐབས་སུ། །སྟེག་པ་བྱས་ལ་འགྱོད་པ་དེ་ཡང་། །དམྱལ་བར་སྐྱེས་པ་དང་པོར་སྐྱེ་དྲན། །དེ་དུས་འགྱོད་དེ་དེ་ནས་མི་དྲན། །དུད་འགྲོ་ལ་ནི་བྱན་པས་འགྱོད་མེད།[๙๙] །ཡི་དྭགས་སེམས་ལ་རང་དབང་མེད་པས། །ཉེས་པར་ཤེས་ཀྱང་འགྱོད་པར་རབ་དཀའ། །འགྱོད་ཀྱང་དེ་ལས་སྟོག་པར་མི་ནུས། །དེ་ཡི་གཏམ་རྒྱུད་ཀ་མ་ཤྱི་ལའི། །གནས་བརྟན་ཚེ་འཕོས་ཡི་དྭགས་སྐྱེས་པས། །སུ་

ཁེན་གོང་གི་བྱིས་པ་བཟུང་བའི།[৬] ཁཀ་ཏམ་རྒྱུད་ཐོས་ལས་རང་དབང་མེད་ཤེས། དེ་བས་ལས་དན་བྱས་ལ་འགྱོད་ནས། ཐོག་ན་མིར་སྐྱེ་དལ་བ་རྙེད་པས། ཐུགས་ཆེ་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ཀྱང་།[৭] ཁང་མེད་དེ་ཉིད་གཉེན་པོར་བྱས་ལ། དེ་ལ་འབད་གསུངས་དེས་ཀྱང་དེ་བཞིན། དེ་བས་འདྲེས་མའི་ལས་ཀྱང་སྣང་ས།[৮] ངཀར་པོ་འབའ་ཞིག་ལས་ལ་འབད་བྱ། སྟར་བྱས་ལས་དན་དག་ཀྱང་ཟད་བྱ། ངགེ་དང་མི་དགེའི་ལས་རྣམས་དག་ནི། རྣམ་སྨིན་རྒྱུ་མཐུན་བརྒྱད་པ་དག་གིས། གོང་ནས་གོང་དུ་ཕིན་ཏུ་འཕེལ་ཕྱིར། ཐར་ལ་ཕིན་ཏུ་ཉེ་དང་རིང་འགྱུར། དེ་བས་དགེ་ལ་ཕིན་ཏུ་གོམས་བྱ། མི་དགེའི་ལས་ལ་ཕིན་ཏུ་འཛེམ་བྱ། ངང་པོར་བདག་ཉིད་ཅི་རིགས་ཤེས་བྱ། ཁཅིག་ཏུ་དཀར་བའི་ལས་ལས་བྱུང་ངམ། ངོན་ཏེ་གཅིག་ཏུ་གནག་པའི་ལས་སམ། ངོན་ཏེ་འདྲེས་མའི་ལས་ལས་བྱུང་བའི། ཤེའུས་བྱ་ལ་སྐྱོད་གང་ཡིན་བསམས་ལ། ངཀར་བའི་ལས་སྐྱོད་འབྲས་བྱ་མཐོང་ནས། བགེ་ཡོད་མང་བའི་དཀར་བའི་ལས་རྣམས། ཅི་མི་ཉམས་བྱ་འདྲེས་མའི་འབྲས་བྱ། ངག་ལ་སྐྱོད་པ་མཐོང་ན་ཕྱིན་ཆད། སྐྱོ་བ་མང་བསྐོམས་འདྲེས་མཉང་སྤང་བྱ། དེ་ལྟར་ལས་འབྲས་གོམས་པ་བརྟན་ཞིང་། རྒྱུན་ནི་ཅིས་ཀྱང་སྟིག་མི་འཇུག་ན། ཤཇིག་རྟེན་ཡང་དག་ལྟ་ཆེན་ཞེས་བྱ། ཤཉགས་པ་ཐོགས་མེད་བཟོད་པ་ལ་གསུངས།[৯] དེ་ནི་དེ་ཡི་སྟོན་རོལ་དག་གི ཚོགས་ལམ་ཉིད་ལའང་མ་ཟིན་དུས་ན། དེ་ནི་ཡོད་རྩང་ཡང་དག་ཐ་ཚད་ལས་འབྲས་བསམས་པས། ཤདུན་སོགས་ཆོས་ལས་མི་འདའ་ན་ཡིན། དེ་བས་ལས་འབྲས་རྟག་ཏུ་གོམས་བྱ།།

དགུ་པ་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་ལ་བློ་སྦྱངས་པ་ལས་བདེན་བཞི་རྗེ་ལྟར་སྟོམ་ཚུལ།

འབྲིང་གི་བློ་སྦྱོང་མན་ངག་གསུངས་པ། ངན་སོང་འཇིགས་པས་སྡིག་ལས་ལོག་ནས། ལྷ་མི་ཕྱོགས་ཀྱང་ཕྱིན་སངས་མ་ཕྱིན། ལུགོང་བའི་སྣུག་བསྡལ་མཐར་མ་ཕྱིན་ན། བདེ་བའི་སྐ་ནི་གང་ན་ཡང་མེད། ལུགོང་བ་ཁང་པ་མེ་འབར་བཞིན་ནམ། བཅོ་དོང་མི་བཟད་ཚུད་པའི་མིའམ།[৯০] རྒྱ་མཚོའི་སྐྱོང་འཁྱིལ་ནང་ཆུ དུ་པའམ།[৯১] ཤའབྲ་དགོན་མི་བཟད་འཁྱམས་བཞིན་བསམས་ལ།། འགོང་ལས་ཐར་པར་རིངས་པའི་ཚད་ནི། སྤྲོ་བྱེད་གོས་སོགས་མེ་ཤོར་བས་ཀྱང་། ཐར་པ་རིངས་པ་

འབྲིང་བློ་སྐྱེས་པ། ཁེ་སྦིད་བར་དུ་བློ་ནི་སྣང་ལ། ཁེ་ནས་ཐར་པའི་ཐབས་ལ་འབད་བྱ། །ཉན་ཐོས་ཕྱིས་སུ་ལ་ནི་གསུངས་པ། །འཁོར་བ་ཐོག་མེད་ལུང་དང་རིགས་པས། །གཅིག་ཏུ་ཆད་པར་གསུངས་ཏེ་ཡང་། །ཤམ་མཁའ་ལ་ནི་ཐ་མ་མེད་བཞིན། །སེམས་ཅན་དག་ཀྱང་དེ་ཙམ་ཡིན་ན། །མར་མ་གྱུར་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད་གསུང་།[43] །ཤམ་མཁའི་ཕྱོགས་ནི་འདིར་མ་སྐྱེས་པའི། །ཕྱོགས་དེའང་ཟུང་ཟད་རྣེད་མིན་གསུངས་པས། །བདག་ཅག་འཁོར་བར་ཡུན་རིངས་[44] རྟག་འཁྱམས། །དེ་ཡི་རྒྱུ་རྩ་རང་གི་ཁོན་མོངས། །དེ་ཡི་གཙོ་བོ་མ་རིག་པ་སྟེ། །དེ་ཡིས་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་བསྐྱེད་པས། །རྟག་ཏུ་འཁོར་བ་རྒྱུན་མི་འཆད་འགྱུར། །དེ་བཟློག་དུས་ནི་ད་རེས་ཁོ་ན། །ཐབས་ནི་བསྟན་པ་གསུམ་པོ་དག་ཡིན།། དེ་ཡང་མདོར་བསྡུས་དང་དང་ཤེས་རབ། །དེ་གཉིས་སྣང་མ་ཐམས་ཅད་དེར་འདུས། །དེ་བས་དེ་གཉིས་རྟག་ཏུ་སྦྱང་བྱ། །མན་ངག་དེ་ཡིན་དེ་བས་དེ་བྱ།།

འཁོར་བའི་ཁང་ཆེན་འདི་ལ་སྐྲོ་མང་། །གང་ནས་བྱུང་ཡང་ཕྱིར་ནི་ཐོན་ཏེ། །གསང་སྔགས་ཐ་རོལ་ཕྱིན་ལམ་མཐའ་ཡས། །ལམ་གཅིག་ཉིད་ཀྱིའང་རེ་རེས་ཀྱང་ཐར། །རབ་འབྱིང་ཅིག་ལ་རྣལ་མར་སྐྱེས་ཀྱང་། །དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ནས་ཐར་ཏེ། །ཐར་ལམ་གང་ཡང་མེད་པ་ཅི་འདྲ། །མཁར་ཐོག་ཡུང་སྟོན་ལ་ནི་གསུངས་པ། །དེད་ཅག་ཟུང་ཡང་འཁོར་བར་ཡུན་རིང་། །བཟློག་པའི་དུས་ནི་ད་རེས་ཁོ་ན། །ཐབས་ནི་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དག་མི་མཐུན། །མི་མཐུན་པ་ཡི་ཚོས་ལ་འཇུག་དགོས། །དེ་ལའང་ཅིས་ཀྱང་བྱར་མེད་ཅིག་དགོས། །འདི་ཡང་དགོས་དང་འདི་ཡང་དགོས་ཀྱིས། །མི་འོང་ཅིས་ཀྱང་བྱར་མེད་པ་ལ། །དེ་རྣམས་གདོད་འོང་དེ་ཤུ་བུས་བཟློག །སྒྲགས་སུ་གཞོན་ནུ་འོད་ཟེར་གསུངས་པ། །འགྲོ་བའི་ན་དང་འཆི་བ་དག་ནི། །ན་རྒྱུ་ཡིན་འཆི་རྒྱུ་འཆི་ཡིན། །ཁྱོ་བུང་མ་ཡིན་དེ་ནི་གཉིག་མ། །དེ་ལས་ཡིད་བྱུང་དེ་མི་འདོད་པས།[45] །སྐྱེ་བ་སྣང་དགོས་དེ་ཡི་རྒྱུ་ནི། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཉོན་མོངས་མེད་ན། །ལས་ཀྱི་འབྲས་མིན་ཉོན་མོངས་སྤེད་ལེན། །མ་རིག་དང་གསུམ་མ་རིག་མེད་ན། །མི་སྤེད་མི་ལེན་མ་རིག་གཙོ་བོ། །ཐབས་ཚུལ་ཀུན་ཀྱིས་མ་རིག་བཟློག་བྱ། །བློག་བྱེད་རྒྱུ་ནི་བསྟབ་པ་[46] གསུམ་ཡིན། །དེ་ཙམ་དག་གིས་རང་ཉིད་ཞི་བ། །ཐོབ་ཚུལ་དེ་ཡིན་དེ་ནི་ཐེག་དམན། །གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་སློབ་པར་འདོད་པས། །བསྟབ་གསུམ་སློབ་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ།།

བཅུད་སྐྱེས་བུཆེན་པོ་ལ་བློ་སྦྱངས་པ་ལས་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚུལ།

དེ་ལྟར་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་བློ་སྦྱངས་ནས། །སྐྱེས་བུ་མཆོག་གི་བློ་ལ་སྦྱར་བ། །ཉན་ཐོས་བྱང་ཆུབ་གཉན་ཐབར་མ་ཡིན། །གཉན་དུ་ཐར་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ། །དེ་བས་དེ་ཐོབ་རྒྱུ་ལ་འབད་བྱ།། ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་དག་ནི། །འཕྲིག་དགོན་འཁྱམས་ལ་གློང་ཁྱེར་སྤྱལ་འདུལམ། །རྒྱ་མཚོའི་བར་དུ་གྲྭིང་སྤྱལ་བཞིན་དུ། །བློ་གོས་དམན་ལ་ཐེག་པ་དེ་བསྟན། །རབ་བརྟལ་གཅིག་ལ་རྩེ་ས་ཅང་གཅིས་མིན། །དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་ལམ་འདྲག །དེ་ཡི་རྒྱུ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཡིན། །དེ་ཡི་རྟ་བ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ། །དེ་ཡང་བྱམས་པ་སྟོན་དུ་སོང་ལས། །དེ་སྐྱེད་རྒྱུ་ནི་བྱས་པ་གཟོ་བ། །དེ་ཡང་ཐམས་ཅད་མར་ཤེས་ལས་ཡིན། །རྟ་བ་དེ་ལས་རིམ་གྱིས་འཕེལ་བས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་སོགས་ཡོན་ཏན་ཀུན་ཀློན་འབྱུང་།།

བཅུགཅིག་པ་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་སྐོམ་པ།

མ་ཉིད་རྒྱུར་བྱས་བྱས་གཟོ་སྐོམ་པ། །ཉོན་མོངས་མིན་པའི་བརྩེ་བའི་རྒྱུར་དགོངས། །སྡུག་པ་གཞན་རྒྱུར་བྱས་པས་མ་ཡིན། །མ་ལེགས་ན་ཉི་ཉོན་མོངས་ཆགས་པ། །དེ་བས་སྔར་བཞིན་གཅོ་བོར་ལྷས་གསུངས། །དེ་གོམས་ཚད་ཉི་ཟ་རྒན་བྱ་གཅིག །ཡོན་ཏན་ཀུན་བརྒྱན་སྡུག་ཅིང་ཞངས་ལ།། རྗེ་ཉང་ཞན་བཏགས་བློ་སྐྱེ་དེ་བཞིན། །སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་གྱུར་ན་དེ་ཡིན། །ལྟ་ཅིག་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས་དེ་གསུང་།[৬৬] །ཚད་མེད་བཞི་པོ་གཞན་ནས་གསུངས་ཀྱང་། །བྱམས་དང་སྙིང་རྗེ་བསྒོམས་བས་གཉིས་འདུས། །དེ་གཉིས་ཡོངས་ཚོམེད་ལས་བཏང་སྙོམས། །དགའ་བ་བདེ་ཐྲད་སྡུག་བསྔལ་བྲལ་ལས།[৬৭] །དེ་བས་བཞིར་གསུངས་[৬৮] གཉིས་ཀྱི་ནང་འདུ།།

བྱང་ཆུབ་ལ་ཡང་བློ་བརྟན་སྐབས་སུ། །བྱམས་དང་སྙིང་རྗེ་བྱང་སེམས་སྒྲོང་ན། །ལྟ་བ་བྱེ་བག་སྣ་བ་འཛིན་ཅིང་། །བདེན་པ་བཞི་ཡི་སྒོ་ནས་འཇུག་ཀྱང་། །དེ་ཡང་ཐེག་ཆེན་ལ་སློབ་ཐབས་སུ།། སློབ་དཔོན་རྟ་དབྱངས་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་ཏེ། །མདོ་སྡེ་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བའི་ཚོས་ལས། །དེ་ཡི་མན་ངག་རྒྱས་པར་གསུངས་པས།[৬৯] །དེ་བས་ལྟ་བ་དམན་པར་གྱུར་ཀྱང་། །བྱང་སེམས་སྒྲོང་ན་ཐེག་ཆེན་ལམ་

ཡིན། །ཚོས་གསུང་[20] དབུ་ཡི་བྱས་གཅིའི་སྐབས་སུ། །བྱས་པ་གཅི་དང་མི་གཅིའི་སྐྱོན་ཡོད། །རྫ་ཡི་ཚོགས་བཅད་ལས་འབྱུང་བཞིན་སྐྱོམ། །ཆུ་གང་གཅེན་ལ་བྱས་པའི་དབགས་ཀྱང་། །འདི་དང་གཞན་གྱི་སྐྱོན་ཡོན་དྲན་པས། །བྱས་གཅི་རྟག་བསྟེན་[21] མི་གཅི་རྟག་སྤང་། །སྤྲོབ་དཔོན་ཀ་ཤྱིས་བྱམས་པའི་སྟོན་དུ། །བཏང་སྙོམས་སྐོམ་བར་གསུངས་པའང་ལེགས་གསུང་།[22] །སྙོམས་པའི་ས་ལ་ཆུ་བཏང་སྤྱི་བཞིན། །ལྟས་ཀྱང་མ་བཞིན་མཉམ་སེམས་སྟོན་དུ། །སྐོམ་བར་གསུངས་པའང་དཀྱུས་ས་བསྟན་ནས།། རྟ་རྒྱག་བཞིན་དུ་འཕྱུར་བ་མན་ངག[23] །ཚེ་འདིར་བྱམས་པས་ཅི་ཙམ་ཁྱབ་པའི། །མ་འོངས་དུས་ན་བདག་པོར་འཕྱུར་བ། །ཚོས་ཉིད་ཡིན་ཞེས་གསང་ཐུབ་སྐུ་ཡལ། །བྱམས་དང་སྙིང་རྗེ་གོ་རིམས་ངེས་མེད། །དང་པོ་བྱམས་པ་གོམས་ལས་སྙིང་རྗེ། །བྱོ་མཐུ་ལྟན་ལ་སྙིང་རྗེ་སྟོན་སོང་། །བྱམས་པ་གདོད་སྐྱེ་ཕྱིས་ནི་འཆོལ་བ།[24] །གོམས་པར་བྱུར་ན་ཅི་ལྟར་ཡང་རུང་། །ཐེག་པ་ཆེ་ལ་སྙིང་རྗེ་གལ་ཆེ། །དེ་ཡང་སྐུལ་ཁར་ཚུད་པ་ལྟ་བུ། །མེད་ན་འང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མི་འོང་། །དེ་ཡང་དངོས་པོར་ཞེན་པང་བརྟན་བྱ། །དེ་ནས་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་ཡང་དེར་ཞེན། །དེར་འཛིན་གོམས་པའི་སྟོང་ཉིད་བསྒོམས་ཀྱང་། །དེར་འཛིན་རྩ་བ་ཆུ་སྲོང་བར་[25] དཀའ་བཞིན། །དེ་མ་གོམས་པར་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་ན། །སྙིང་རྗེའི་ཕྱོགས་འཛིན་ཤིན་ཆུ་དཀའ་བས། །དེ་བས་དངོས་པོར་ཞེན་རིང་བརྟན་བྱ།།

བཅུགཉིས་པ་སེམས་ཇི་ལྟར་བསྒྲིད་ཚུལ་དང་དེའི་བསླབ་བྱ་ལ་སྤྲོབ་ཚུལ།

ཐོག་མའི་སེམས་བསྒྲིད་དུས་སུ་གསུངས་པ། །བསླབ་བྱ་རྟག་ཏུ་བྱང་སེམས་སྐྱོང་བ། །རིང་དང་ཐུང་བ་གང་ལེགས་ཀྱང་ཟེར། །གཡོག་གིས་དཔོན་ལ་དྲིས་པའི་གཏམ་བཞིན། །བྱམས་དང་སྙིང་རྗེ་བྱང་སེམས་སྐྱོང་ན། །ཚོག་དང་མེད་ཀྱང་སེམས་སྐྱོང་ཡིན་ཏེ། །སེམས་མེད་ཚོག་གིས་དེ་ལྟར་མི་འཕྱུར། །སྐྱོང་སྙིང་འདོད་ཐྱིར་ཞན་ཡོན་དྲན་བྱ། །སྟོང་པོ་བཀོད་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་དུའོ།[26] །དེ་ཡི་ཤེས་བྱེད་ལྟ་ཅིག་ཡིན། །བསྐོང་བའི་ཚེ་ན་ནུབ་དང་བྱང་བུ། །ལྟས་བསྟན་པཉམ་ཀུ་སི་ལི་ལ།། གོགས་ཀྱིས་ཞུས་ནས་བྱ་ཞབ་པཉམ། །མདོར་ན་སེམས་དེ་ཡོད་ན་ཡོན་ཏན། །ཀུན་ཡོད་དེ་མེད་ཡོན་ཏན་ཀུན་མེད། །དེ་ལྟའི་ཡོན་ཏན་དྲན་པས་རྟག་སྐྱོང་། །དེ་ནི་འབད་པ་ཀུན་ཀྱིས་སྤེལ་བྱ། །འབད་

བའི་མཆོག་ནི་བྱམས་དང་སྙིང་རྗེ། །བྱང་སེམས་སྤྱོད་བ་གཞན་ཡང་ཆོགས་བསག །ཆོགས་ཀྱི་མཆོག་ནི་དཀོན་མཆོག་མཆོད་དང་། །དེག་འདུན་བསྟེན་བཀུར་གཞན་ཡང་སྣ་ཚོགས། །ལས་སྒྲིབ་སྤྱོང་ཞིང་སྡིག་ཐོགས་སྣང་ལ། །དེག་བཤེས་རྣག་བསྟེན་སྟོང་ཉིད་གོམས་བྱ། །དེ་ལ་སོགས་བའི་སྣ་ཚོགས་ཚུལ་ཤིས། །འཕེལ་བྱ་སེམས་སྤྱོང་བ་ཡང་དེ་ཉིད། །དད་རྩ་བྱང་སེམས་རྣག་ཏུ་སྤྱོང་ན། །ཡུ་བ་བྱེ་བག་སྣ་བ་འཛིན་ཡང་། །ཆོས་ཀྱི་གནས་ལུགས་སྐུར་དུ་རྟོགས་འགྱུར། །ལྟ་ཅིག་བྱ་མ་ཤ་བྱིན་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བོུ་མཐུས་གོ་བར་ནུས་ན། །དགྲ་མ་ཆེན་པོ་ཉིད་ལ་བསྒྲབ་བྱ། །ཆོས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཡེ་ནས་དེ་ཡིན། །དད་རྩ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དང་ཡེ་འགྲོགས། །དད་རྩ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་བརྟེན་ན།[๗๗] །དངོས་པོར་འཛིན་ཅིང་འཁོར་གསུམ་ཡོངས་དག །མིན་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཉེན་ཉིད་རྒྱུར་འགྱུར། །ཤེས་རབ་མ་སྒྲུབས་རིང་ལ་དེས་ཆོག །དེ་ལ་སྒྲུབས་ནས་དེ་ཡིས་གྲོགས་བྱེད། །སྣ་ཚོགས་ཚུལ་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་སྤྱོང་། །སེམས་ཅན་ཐན་པ་ཟུང་ཟད་ཅི་བྱས། །བསོད་ནམས་དེ་ནི་དེ་དང་གཞན་རྣམས། །ཐམས་ཅད་ཐར་བར་བྱ་ཕྱིར་བསྟོ་བྱ། །སྡུང་དུ་མངོན་རྟོགས་འཚང་རྒྱའི་ཐབས་ཆེན། །ང་མ་མཐོང་བས་མྱ་ངན་བྱེད་ནའང་། །དེས་ཀྱང་དེ་ཉིད་བཞིན་དུ་བསྒྲུབ་བྱ། །དེ་འོག་ང་མ་མཐོང་བའང་དེ་བཞིན། །ཚེ་འདིར་སྤྱོན་པ་མན་ཆོད་སེམས་སྤྱོང་། །དེ་གོང་ས་བོན་ཙམ་ཞིག་འདེབས་ཤིང་། །དེ་སྤྱོང་སྤྱོན་ལམ་རྣག་ཏུ་འདེབས་ན། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེ་ཐོབ་བཞིན་དུ་དོན་ཆེ།།

བཅུག་སྒམ་པ་སྨིན་པ་ལ་སྦྱོང་ཚུལ།

དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་སྤྱངས་ལ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་ཆོགས་བསག། དགེ་བའི་རྩ་བ་ཅི་བྱེད་ཀྱང་རུང་། །དེག་བཤེས་སྟོན་པའི་ཞལ་ནས་འདི་གསུངས། །སྤྱོང་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱིས་འཕངས་ལ། །དངོས་གཞི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལྟན། །ཟིན་རྟེས་མཉམ་ཀུ་བྱང་ཆུབ་ཀུབསྟོ།། ཕ་རོལ་ཕྱིན་ཚུལ་སྤྱོད་ཀུན་དེར་འདུས། །གོ་ཆ་དྲུག་དྲུག་སུམ་ཅུ་དྲུག་དང་། །བཀང་སྤུང་དག་སྤེལ་བཞི་ནི་དོན་གཅིག །རྩ་དྲུག་བཞིར་འདུས་བཞི་ལ་གྲིམས་ཕྱུང་། །བཞི་བསྒོམས་ཀིད་ཀྱིས་གོ་ཆའི་གོ་ཆོད།། མདོ་སྡེ་ཆུན་གྱི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་སྐབས།[๗๘] །བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་དྲུག །རེ་རེའང་དྲུག་པོ་

ཀུན་གྱི་རྒྱུར་འགྱུར། །དེ་ལྟ་ན་ནི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག །དེ་ལས་བརྒྱོག་པ་སེམས་དཔའི་མ་ཡིན། །དོན་སྒྲུབ་ཏི་བཞིན་བརྒྱང་བར་བྱ་མིན། །ཤེས་རབ་བསྒོམ་པར་ཐམས་ཅད་འདུས་གསུངས། །དེ་ནི་དགོངས་ཅན་དགོངས་པའི་གཞི་ནི། །ལྟ་རྣམས་བརྟན་ལ་དེ་ནི་དེར་ཞེན། །ཤེས་རབ་མི་འཇུག་པ་ལ་གསུངས་ཡིན། །ཤེས་རབ་བསྒོམས་ཀྱང་དེ་འདོར་དོགས་མེད། །དེ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་ལྟ་བུར་གསུངས། །དེ་ལས་གཞན་བས་དེ་ལྟ་མ་ཡིན། །སྔ་མ་བརྟན་བས་ཕྱི་མ་འཇུག་ཡིན། །དེ་བས་དེ་ཉིད་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པ། །ཚ་རོལ་ཕྱིན་དྲུག་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དག །སྟོང་པར་ཤེས་བས་མི་འཇུག་དེ་སྟོང་། །ཀུན་རྫོབ་རྒྱུ་འབྲས་མི་སླུར་ཤེས་ནས། །གཅེན་པོའི་ཕྱོགས་ནི་རྟག་ཏུ་བསྟེན་བྱེད། །དེ་ལྟ་ན་ནི་ཀུན་རྫོབ་དོན་དམ། །ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་ལམ་གྱི་ཐབས་ཆེན། །བརྒྱོག་ན་ལོག་པར་ལྟ་བའི་རྒྱུ་ཡིན།།

བཅུ་བཞི་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སློབ་ཚུལ།

སེམས་དཔའ་ཆེ་ལ་མི་དགེ་བདུན་པོ། །གནང་སྟེ་སྐྱིང་རྗེས་རང་དབང་མེད་ན། །ཡིན་ཕྱིར་སེམས་ལ་མཐུ་མེད་རྣམས་ཀྱིས། །སྐྱིང་རྗེས་ཀུན་རྫོབ་སེམས་ནི་རྟག་སྤྱོང་། །དེ་དོན་རང་ཉིད་ཞི་བུལ་གཅོོང་བྱ། །ལྟག་བས་མ་བསྐུལ་བའི་ཚོས་བཞི་བསྟན་བཞིན།[27] །སྐལ་ཆེན་འཚོས་པའི་དཔེ་ཡང་དེར་བསམ། །ས་མ་ཐོབ་པར་མཐའ་ཡས་བསྟོད་བཞིན། །བྱས་ན་དེ་ཉིད་སེམས་ཅན་དོན་ཡིན། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསླབ་པ་རྣམས་ལས། །གནང་དང་བཀག་པ་དཔག་མེད་གསུངས་ཀྱང་། །བསྟུན་གཉིས་པོ་འདི་ལས་མི་འདའ། །བྱམས་དང་སྐྱིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ལྟན། །ཉོན་མོངས་སེམས་དང་མ་འདྲེས་འདུག་ན། །བཀག་པ་དག་ཀྱང་དེ་ལ་གནང་ཡིན། །ཉོན་མོངས་སེམས་དང་ལྡན་པར་གནས་ཚེ།། བསླུབ་པར་གསུངས་པའང་དེ་ལ་མ་གནང་། །དེ་བས་གནང་དང་བཀག་པ་དག་ནི། །རང་གི་སེམས་ལ་བརྟགས་པས་ཤེས་བྱ།།

སོ་སོ་ཐར་དང་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ། །འདོོམ་ན་རང་སེམས་ལྟ་བས་ཚོོད་བཟུང་། །མ་འདྲེས་སེམས་ན་སེམས་དཔའི་གཙོོར་བྱ། །འདྲེས་པའམ་རང་དོན་འདོོད་ན་སྟ་མའོ། །སྐྱིང་རྗེས་རང་དབང་མེད་པར་སྐྱར་ན། །མདོོན་ཤེས་མེད་ཀྱང་སར་ཚུད་སྤྱོོད་པ། །བྱས་ཀྱང་ཉེས་མེད་ལྟ་ཅིག་དོོན་

བཞིན། །སོ་སོ་ཐར་དང་སེམས་དཔའི་གཉེས་ལྟན། །ཐར་ཐྱོགས་ལྷུང་བ་གང་ཟག་གཅོ་བོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐྱོགས་བྱུང་དཀོན་མཆོག །གཅོ་བོར་གསུངས་པས་བཟློག་པ་ཡང་བ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་གང་ཡང་། །ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་ག་ཚང་བར་ཤེས་བྱ། །མི་རྟག་མི་བྱེད་སྟོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས། །དེག་བ་སྦྱད་ཐྱིར་དགེ་བའི་ཚོས་སྤྱད། །དངོས་སམ་བརྒྱད་པས་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད།། དེ་ཐྱིར་གཅིག་ཀྱང་གསུམ་ཀ་ཚང་བ།།

བཅོ་ལྔ་པ་བཟོད་པ་ལ་སློབ་ཚུལ།

སྟོང་འཇུག་བཟོད་པའི་སྐབས་སུ་གསུངས་པ།[১০] །བཟོད་པའི་མི་མཐུན་ཐྱོགས་ནི་ཞེ་སྡང་།། དེ་ཡི་རྟས་བྱེད་ཡིད་མི་བདེ་བ། །དེ་ཡི་རྒྱུན་ནི་འཇིག་རྟེན་ཚོས་བརྒྱད། །དེ་བས་སྡུ་ཚོགས་ཚུལ་གྱི་གཉེན་པོས། །དེ་གཞོམ་པ་ལ་རྟག་ཏུ་འབད་བྱ། །སྐྱུ་མར་བསམ་པའང་དེ་ཡི་གཉེན་པོ། །འཁོར་བའི་ཉེས་པ་བསམས་[১১] བས་ཀྱང་ཡིན། ། ཡང་ན་དེ་ནི་སྡང་སེལ་ཆེན་པོས། །རྟག་ཏུ་ཞེ་བར་བྱས་ན་དེ་ནི།། བརྒྱད་པོའི་མི་མཐུན་བཞི་ལ་ཡིད་དགའ། །དེ་ལྟར་གྱུར་ན་བཟོད་པ་ཆོགས་མེད། །གཞན་ཡང་ཆོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན། །དེ་ཉིད་ཐྱིར་ན་དེ་ཡང་རྟག་ཏུ། །དེ་ལ་དགོངས་མཛད་དེ་ཡི་ཆོག་ཀྱང་། །མགོ་ཐྱང་མཏྱག་ཐྱང་དག་གིས་དེ་གོ །རྣལ་འབྱོར་ལ་ཡང་ནན་གྱིས་དེ་སྤྱར། །དེ་བས་དེ་ནི་དོ་གལ་ཆེན་པོ།། ཡིན་ཐྱིར་ཐབས་ཚུལ་ཀུན་གྱིས་དེ་གཞོམ། །འཇིག་རྟེན་ཆོས་ཀྱི་མི་འདོད་བཞི་ལྷན། །རྣམ་གྲོལ་སྤྱད་བས་དེ་ཉིད་འདམ་བྱ། །མ་ཚོར་གཉེར་ལ་གནོད་པ་མེད་བཞིན། །ཚོར་ན་གཞན་གྱིས་ཞུར་བ་དེ་ཉིད།། རྟེད་སོགས་བཞི་པོ་གཞན་ལ་སྤྱང་ཡང་། །དེ་ཉིད་ཤི་ཟིན་འདུ་བར་ཤེས་བྱ། །མདོ་སྤྱད་ཇོ་བོས་སྤྱང་མར་བློངས་བཞིན། །དེ་བས་རྟེད་སོགས་བཞི་ལ་དགྱར་བཟུང་། །མངའ་ཐང་མཐའ་རྒྱས་སྤྱག་བསྟལ་མཆོ་ཇོལ། །དངགས་ལས་ཀྱང་འབྱུང་དེ་ཤུར་ཤེས་བྱ།།

བཅུདྲུག་པ་བརྩོན་འགྲུས་ལ་སློབ་ཚུལ།

དགེ་བའི་ཆོས་ལ་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པས། །ཤིན་ཏུ་འཇིགས་སར་ཐྱིན་པའི་མི་བཞིན།།

རྟག་ཏུ་བསམ་པ་ཀུན་གྱི་གོོགས་ཡིན། །ཡང་ན་འབྲོག་དགོན་མི་བཟད་འཚྭམས་བཞིན། །ཡང་ན་བཙོན་དོང་བུ་རྒྱུད་མ་བཞིན། །ཁང་པ་མེ་འབར་རང་དང་མ་བཞིན། །རྟག་ཏུ་བསམས་པས་[1] དགེ་ཚོས་འབད་བྱ། །ཐོས་པ་དག་ལ་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པ། །ཤེས་རབ་ཞན་ཅིང་འཛིན་སོགས་ཞན་པས།། ཐོས་པ་གཅོོ་བོར་བྱ་བར་མ་གནང་། །མན་ངག་དག་གིས་སྣུབ་པ་གཅོོར་བྱ། །ཐོས་པའི་བག་ཚགས་ཡོན་ཏན་ཆེ་ཡང་། །དེ་བས་རྣབས་ཆེའི་སྣུབ་པས་དུས་འདའ། །གོོལ་བ་དོན་གཅེར་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པས། །སེ་མོ་གྲུ་བ་བཞིན་དུ་མི་བྱ། །ཁམས་པའི་སྒོོགས་ཆེན་ལམ་དུ་འཛུག་བཞིན། །གློོད་གུས་རྒྱུན་མ་ཚད་པས་འཛུག་བྱ། །དར་གཅིག་བརྒྱགས་པས་གར་ཡང་མི་ཕྱིན། །འགྲོོ་ནི་ཡེ་འགྲོོ་བན་མཆོོད་ས་མེད། །དེ་སྐད་གསང་ཕུར་སྐུ་ཡལ་དེ་གསུང་། །སྒྲུབ་ལ་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པར་བྱེད་པས། །རིའི་སྲིད་མ་གོོམས་པ་ཡི་རིང་ལ། །ཆོོས་ལ་ཞུགས་པའི་བདེ་བ་དག་དང་། །འདོོད་པའི་བདེ་བ་དག་གི་མཚན་ཉིད། །ཟན་མར་གྱ་ཕུབ་ཅ་མཆུངས་ཡིན་ཀྱང་། །མ་བསླབས་གྱ་ཕུབ་ཅ་ཞིང་ཟན་མིན། །མ་གོོམས་གང་ཟགས་དག་ཀྱང་དེ་བཞིན། །ཆོོས་ལ་རིམ་གྱིས་ཞུ་གས་པའི་མཁས་པ། །ཉམས་སུ་མྱོོང་བས་བསླབས་པའི་ཕྱགས་འདྲ། །དེ་བས་ཉམས་སུ་མྱོོང་ཕྱིར་འབད་བྱ། །ཟངས་རྩབ་གྲིན་ལ་སྒྲིལ་བ་བཞིན་དུ། །ཆོ་འདིར་ཤི་བསྒྲིམས་མ་བསྒྲིམས་འབད་ན། །ལ་ཁར་ཐོན་པའི་ཟངས་རྩབ་བཞིན་དུ། །མ་འོོངས་པ་ན་འབད་རྩོལ་མི་དགོོས། །ཕྱུན་གྱིས་གྲུབ་པས་[2] ངང་གིས་བོགས་ཆེ། །ཐབས་དང་ཤེན་པའི་ལས་ཀྱི་སྐབས་སུ། །ལི་སྒོོམ་ཟེར་བའི་རྟོགས་པ་དཔེར་བྱས། །སྟེང་ནས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འདོོད་ན། །མིག་རྒྱང་ཡིད་བསྲིངས་སེམས་རྒྱ་ཡིད་བསྒྲེད། །ཁོང་སོས་ཡིད་གདལ་བྱ་བྱེད་ཀུན་བོར།། ཚུལ་ཁྲིམས་གཙང་བྱས་ཐབས་ཚུལ་ཀུན་གྱིས། །ཆོོགས་གསོོག་སྒྲིབ་སྟོང་[3] རྣམ་གྲོལ་མི་རིང་།།

འཁོར་ལོ་བཞི་ནི་ཁྲོད་མངའ་སྐབས་སུ།[4] །བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པར་འདོོད་པ་རྣམས་ཀྱིས།། སྣ་དབབ་གཅེར་བསྟོོད་གཉིས་ཀྱི་བར་གཞུག །སྒྲིད་མ་[5] ལུག་པར་བརྩོན་འགྲུས་སྐུར་གཞུག །མདོོ་ཁམས་བྱང་མེད་གྲུ་ཆོག་དབེར་བྱས། །སྐྱ་ཐལ་ཅན་ཅག་གཡས་ན་བཀྲ་སོགས། །མཐུན་ཡུལ་ལ་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱོོམ་པ།[6] །དེ་དག་ལ་ལྷོོས་རང་ཅག་ཡི་སྐུག །ཕྱོགས་གཞན་མཐའ་དག་ཀུན་ནས་བལྟས་ན། །འཁོར་རྣམ་བཞི་ཡང་འདི་ན་རྒྱུ་ཞིང་། །ཐེག་ཆེན་ངོམ་ཞིང་འདི་ན་སྣུད་ཡོད། །རྒྱལ་

པོ་མེད་བས་རང་དབང་རང་ཆེ། །ལྟ་ཅིག་ཆོས་ཕྱད་བཤེས་གཉེན་དེ་ལས། །ལྟག་པ་འཛམ་བུ་གླིང་ན་འང་རབ་དགའ། །བདག་གི་ལེགས་སྤྱོད་བསྟབ་པ་གསུམ་ལྟན། །སྟོན་བསོད་བསགས་བས་འདི་དག་དང་ཕྲད། །དེ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་བལྟས་ན། །ཁོང་དག་དགའ་ཞིང་ཆོས་ལ་འཇུག་ཅྱ། །དེ་ལྟར་བསམས་བས་[1] སྣ་དབབ་གཅེངས་བསྟོད། །བཅོམ་འགྲུས་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་ཕབས་ཆེན། །རིན་ཆེན་འཕྲེང་བའི་སྐབས་སུ་གསུངས་པ།[2] །དུས་དང་གནས་སྐབས་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ། །བདག་གིས་ཐམས་ཅད་དགེ་བར་འགྱུར་ཅྱ། །ཅྱ་བག་ཆེ་སྟོད་ཆེ་སྨད་བར་དང་། །ལོ་ལའང་དེ་བཞིན་ཟླ་དང་ཉིན་ཞག[3] །ཐོག་མཐའ་བར་དང་གསུམ་པོ་དག་གམ། །ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་སྟོང་པ་ཅི་ཅྱེད། །ཐོག་མ་བར་དང་ཐ་མ་ཐམས་ཅད། །ཆོས་སུ་འགྱུར་ཞིང་ཆོས་མིན་མ་འདེས། །དེ་ལྟ་ན་ནི་སྐྱེ་བ་དོན་ཡོད།། དེ་ལྟར་འགྱུར་བར་བཙོན་འགྲུས་བརྩམ་ཅྱ། །མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་གནས་ལྟའི་སྐབས་སུ།[4] །གནས་ལྟ་དག་ལ་བཙོན་འགྲུས་བརྩམ་པ། །བདག་ཅག་ཆོ་ཐུང་བར་ཆད་མང་ལ། །བྱོ་ཡང་དམན་བས་རིག་བའི་གནས་ལྟ། །ཆོ་འདིར་ཐམས་ཅད་བསྟབ་པར་མི་ནུས། །ཐུང་ཟད་ནུས་ཀྱང་དེ་ཉིད་གཙོད་འགྱུར།། དེ་ཕྱིར་ནང་རིགས་ཕྱོགས་གཅིག་མན་ངག །བསྟོམས་བས་ཆེ་འདི་དོན་ཡོད་[5] ཅྱས་ལ། །རིག་བའི་གནས་ལྟ་སྟོན་ལམ་གྱིས་སྟུང་། །བཙོན་འགྲུས་ཀྱིས་ནི་དགེ་ཆོས་འཕེལ་བ། །རི་ལྟར་འཕེལ་ལྷགས་བཤེས་དེས་གསུངས་པ། །ཆེ་འདིར་གཉེན་པོའི་སྟོབས་དང་ལྡན་བས། །ཤིན་ཏུ་འཕེལ་ཡང་དེ་ཙམ་ཚོད་གྱིས། །སངས་རྒྱས་མ་འགྲུབ[6] མ་འོངས་དུས་ན། །རྣམ་སྨིན་རྒྱུ་མཐུན་དག་གི་འཕེལ་གྱིས།། བརྒྱ་འམ་སྟོང་ལ་སོགས་བར་འཕེལ་འགྱུར། །དེ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་མོད་ཀྱི། །རང་ལ་རྒྱུ་ཡོད་སངས་རྒྱས་བྱིན་རློབ། །རྒྱུ་མེད་པ་ལ་དེས་ཀྱང་ཐབས་མེད། །སྒྲིབས་ཤིང་རྒྱུ་དང་མི་ལྡན་ཞུངས་དྲངས། །དེ་བས་རྒྱུ་ལྡན་དེ་ཡིས་བྱིན་བརླབ[7] །དེ་རྣམས་ཀྱིས་འཕེལ་སྐྱེར་དུ་སངས་རྒྱ། །རི་ལྟར་འཕེལ་བའི་ལྷགས་ནི་དེ་ཡིན།།

བཙུབདྲུན་པ་བསམ་གཏན་ལ་སྙོམ་ཚུལ།

བསམ་གཏན་ལེའུའི་སྐབས་སུ་གསུངས་པ།[7] །ཉིང་འཛིན་ལྟན་བས་ཤེས་རབ་འཕེལ་

འགྱུར། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཉོན་མོངས་འཇོམས་བྱེད། །ཏིང་འཛིན་བསྒྲིད་ཕྱིར་ཡན་ལག་ལ་གནས།། དེ་ཡི་གཙོ་བོ་ཡན་ལག་ཚུལ་ཁྲིམས། །རྒྱལ་བ་བྱམས་པས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ།[৫৬] །འབྲས་བུ་ལྟ་ཡིས་དེ་ཡི་གོགས་བྱེད། །སྟོང་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་བརྟེད་ལ་སོགས། །རྣམ་པར་སྨིན་པས་དེ་ཡི་སྟོང་འགྱུར། །དེ་ཡི་དབང་གིས་སྟོབས་དང་ལྡན་འགྱུར། །རྒྱུ་མཐུན་དེ་འདོད་བྱེད་པས་དེ་འཕེལ། །བྱལ་འབྲས་དེ་ཡི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བྱལ། །དེ་ལྟའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་ཡི་ཡན་ལག །གོགས་ནི་ལྟ་དང་སྦྱོད་པ་མཚུངས་པ། །ལྟ་བ་དབྱུ་མ་སེམས་ཙམ་སོགས་མིན། །རྗེ་ལྟར་བྱེད་ཚུལ་བསམ་པ་མཐུན་པ། །དེ་ནི་གལ་ཆེ་མི་མཐུན་ན་ནི། །ལ་ལ་དབེན་འདོད་ལ་ལ་གཡེང་འདོད། །ལ་ལ་སྨོམ་འདོད་ལ་ལ་ཉན་འདོད། །དེ་ལ་སོགས་པ་མི་མཐུན་གྱུར་ན། །གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་འགྱེལ་བར་འགྱུར་ཞིང་། །འཕེལ་བར་མི་འགྱུར་མཐུན་པ་གལ་ཆེ།།

གཞུང་མ་ཁན་དུ་ཡང་སྨོམ་རིམ་གསུངས་དུས། །ཞི་གནས་ལྟག་མཐོང་རྣལ་མ་ཚོ་འདི་ར།། ཐག་རིང་དེ་ཡི་རྟེས་མཐུན་དག་ཀྱང་། །རབ་དཀར་དེ་དག་སོ་བོན་གྱང་ཡོ། །ཅི་ཐེབས་བྱ་ཞིང་དེ་གཉིས་ལས་ཀྱང་། །ལྟག་མཐོང་སོ་བོན་གལ་ཆེ་དེ་ཡང་། །སོ་སོར་རྟོག་པ་འབའ་ཞིག་དག་གིས།། བྱམས་སོགས་ཀུན་ལ་དེ་ལྟར་བརྟག་བྱ། །དེད་ལའང་མཐོང་ཐོས་ཉམས་སྐྱོང་ཡོད་དེ། །གནས་པ་བཟང་ཟེར་ཀུན་གྱིས་སྨོན་པ། །དིང་སང་མཐུ་བྱེད་ཡན་ཆད་ལ་གཏུགས། །སོ་སོར་རྟོག་པ་མང་དུ་བྱེད་པ། །གཉེན་པོ་ཆེ་གྱུར་ཉམས་སུ་སྐྱོང་བས། །ལྟག་མཐོང་ས་བོན་གྱང་པོ་གལ་ཆེ། །སོ་སོར་རྟོག་པས་མང་དུ་གནས་བྱ། །ཁཉེས་དེས་དེ་གསུང་ད་ལྟ་ཅང་ཟད། །བསྟོམས་པ་ལ་བརྟེན་མ་འོངས་དུས་ན།། རྒྱུ་མི་འཆད་དུ་བསྟོམ་པར་འགྱུར་བྱ། །གསུངས་པས་གཞན་ལའང་བསྟེ་བར་ཤེས་བྱ། །དེ་ནི་དོན་ཀུན་འགྲུབ་པའི་ཐབས་ཆེན། །དགེ་བའི་རྩ་བ་བཏང་བའི་སྐབས་སུ། །ད་ལྟ་སྣ་ཚོགས་ཚུལ་གྱིས་བསྟོམས་ལ། །ཚུལ་ཁྲིམས་དག་ཅིང་སྨོན་ལམ་བཏབ་ན། །འདི་ཡི་འོག་རོལ་སྟེ་བ་དྲན་པས། །རང་བཞིན་རྣལ་འབྱོར་འོང་བ་ཆོས་ཉིད། །དེར་མ་གྱུར་ཀྱང་བློན་པོའི་གུ་འམ། །ལྟ་ཅིག་ཏེན་རྟོགས་བློ་མ་དེ་འམ། །དཔོན་སྲུང་ཆོས་ལྟའི་དགེ་ཚུལ་དེ་བཞིན། །བློ་མས་འབྲག་[৫৭] བྱས་ཙམ་གྱིས་ཁ་སྐྱ། །དེར་མ་གྱུར་ཀྱང་བློ་མས་ཁྲིད་དུས། །རྗེ་ལྟར་ཁྲིད་བཞིན་སྐྱེ་བ་ཆོས་ཉིད། །དེ་བས་ཁྲིམས་དག་རྟག་ཏུ་བློ་

སྦྱང་། །སྨོན་ལམ་དག་གིས་ཁ་ལོ་བསྒྲུབ་བྱ། །དེ་ལྟ་ན་ནི་དེ་འགྲུབ་ཐབས་ཆེན། །རིན་ཆེན་ཕྲེང་བའི་ནགས་སྤྲིན་སྐབས་སུ།[৫] །སྐྱ་ཚོགས་རྒྱུ་ཡིས་ཏིང་འཛིན་འགྲུབ་འགྱུར། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཤེས་རབ་དག་ཀྱང་དེ་བཞིན། །དེ་ལ་བློ་སྦྱང་དེ་ཡི་[৬] ཀུན་སྦྱར། །གཞན་ཡང་དེ་ཉིད་ལ་སྦྱར་ལ་སོགས། །མཐུན་བའི་ཀུན་སྦྱབ་འགལ་བའི་ཀུན་སྤང་། །རྒྱུ་མེད་བར་ནི་གང་ཡང་མི་འགྱུབ། །ཟུང་ཟད་བསྒོམས་བས་དེ་མ་བྱུང་ན། །མན་ངག་ལན་སྣ་མ་གཞན་དུ་དེ་ཚོལ། །དེས་ཀྱང་མ་བྱུང་གཞན་དུཌང་དེ་ཚོལ། །དེ་བཞིན་བྱེད་ན་ཁྱེ་བྱ་སྟེགས་བཞིན། །ཐ་མར་དེ་འགྲོ་ཅི་ཡང་མི་འོང་། །དཀྱེ་བ་ཤེས་དེས་གསུངས་ད་ལྟ་དེད་ཅག །སེམས་ཤིག་གནས་གནས་པུ་ཅིག་འདོད་དེ། །དེ་དང་དེད་ཅག་འགོར་བར་འཁྱམས་ཚེ།། སྲིད་རྩེའི་ཏིང་འཛིན་མན་ཚད་ལན་མང་། །མ་ཐོབ་མ་མྱོང་གང་ཞིག་ཡོད་དེ། །འོན་ཀྱང་དེས་ཀྱང་ཐར་པ་མ་ཐོབ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དེ་སྟོན་ཚད་མ་སྐྱེས། །འབྲིང་བློ་རྣལ་མའང་སྐྱེས་པར་མ་ཀྱུར།། སྐྱེས་ན་ཐེག་ཆུང་ལམ་སྣ་ཅིན་ཡིན། །ད་ལྟ་བདག་ཅག་འདི་ལྟར་མི་འགྱུར། །དེ་བས་ད་རེས་སྟར་མ་མྱོང་བའི།། བྱང་ཆུབ་སེམས་དེ་ཅི་སྐྱེ་བྱས་ལ། །སྐྱ་ཚོགས་ཆུལ་གྱིས་ཚོགས་རྣམས་བསགས་ཏེ། །མ་འོངས་དུས་ན་འཁོར་བར་ལོ་བཞི་ལྟན། །ཅི་ཡོང་[৭০] བྱ་ཕྱིར་སྨོན་ལམ་རྒྱ་བསགས། །མ་འོངས་དུས་ན་སྐུར་བཏུག་འགྲོར་རྟུང་། །ཚེ་འདིར་ཁྲད་པར་ཅན་ནི་རབ་དཀའོ།།

བཅོ་བརྒྱད་པ་ཤེས་རབ་ལ་སློབ་ཚུལ།

ཤེས་རབ་ལེའུའི་སྐབས་སུ་གསུངས་པ།[৭১] །དང་པོ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ནས་བཟུང་། །འཆི་དང་ལས་འབྲས་བའིན་པ་བཞི་དང་། །བྱམས་དང་སྙིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དང་། །ཞ་རོལ་ཕྱིན་དྲུག་ལ་སོགས་མཐའ་དག །ཤེས་རབ་མེད་ན་ལམ་དུ་མི་འགྱུར། །དེ་བས་བློ་མ་དམ་པར་བསྟེན་པས།། དང་པོར་ཐོས་བྱ་དེ་ནས་བསམ་སྒོམ། །དེ་ལྟའི་ཤེས་རབ་ཀུན་གྱི་གོགས་ཡིན། །ཤེས་རབ་ལྟན་ལ་ཡོན་ཏན་ཀུན་བརྟེན། །ལས་འབྲས་སྙིང་རྗེ་ལ་སོགས་དག་ལ། །ཤིན་ཏུ་བརྟན་པར་མ་གྱུར་པ་ཡིས།། སྟོང་ཉིད་སྒོམ་ལ་འཇུག་པར་བྱས་ན། །ཉེས་དམིགས་གཉེས་ལས་གང་ཡང་རུང་འབྱུང་། །ཡིད་མ་ཆེས་ན་ཆོས་མིན་ཞེས་སྨོང་། །ཡིད་ཆེས་ན་ནི་ཚད་པར་ལྟ་འགྱུར། །དེ་ཕྱིར་དང་པོར་ཐབས་རྣམས་བརྟན་

བྱ། །བརྟན་པས་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པར་བྱས་ན། །ཚོར་རྣམས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་མོས་ཀྱང་། །ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་ལ་ཡིད་ཆེས། །དེ་མ་རྟོགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ། །སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བང་གིས་འབྱུང་ཡིན། །དེ་བས་དེ་ལྟར་བསྒོམ་པ་མན་ངག །ལས་དང་པོ་བས་དང་པོར་ཐབས་བརྟན། །བརྟན་པས་ཤེས་རབ་ཐབས་ནི་རེས་འཇོག །མི་ཡི་རྟང་པ་གཡས་དང་གཡོན་བཞེན། །ཤིན་ཏུ་བརྟན་པས་བྱ་ཡི་གཤོག་བཞིན། །ཚོས་རྣམས་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་ལ་འཇུག་པ། །རིམ་གྱིས་འཇུག་བྱ་མོད་ཅས་མ་ཡིན།། བཙུན་མོ་ཤི་བའི་བརྟ་སྤྲོད་བཞིན་ནམ། །ཕྱུགས་འདུལ་བཞིན་ནམ་བྱ་སྟོར་བཞིན་ནམ། །རྒྱ་མཚོར་འཇུག་བཞིན་དེ་ལྟར་བསླབས་ན། །སྤྲ་བས་འཇུག་འཕྱུར་བཟློག་ན་མ་ཡིན། །སྐྱེ་བས་སྤྲོང་ངམ་ཚད་ལྟ་ཅིའང་འཕྱུར། །བསླབ་བཏུས་ཡབ་སྲས་མཇལ་བའི་ཁྲངས་དྲངས། །གཞན་གྱི་དྲིད་ལ་མི་འཇོག་སྐབས་སུ། །བདག་ཅག་གཞན་དྲིད་མི་འཇོག་པ་ནི། །འདི་ལྟར་དད་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་སོགས།། བརྟན་བསྒོམས་འདི་ནས་གསུངས་བཞིན་སྤྲོབ་ཅིང་།[1][0][3] །ཡབ་སྲས་མཇལ་ནས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ།[1][0][4] །དེ་ལྟར་མང་དུ་སོ་སོར་རྟོག་ལ། །གཅོ་བོར་ཐབས་ལ་གནས་པར་བྱེད་ཅིང་། །ཐབས་ཀྱང་སྣ་ཚོགས་ཚུལ་གྱིས་བྱེད་ན། །གཅིག་གི་བར་ཚད་གཅིག་གིས་སེལ་འཕྱུར། །དེ་ཀུན་སྤྱུ་མར་ཤེས་པ་དག་གིས། །དེ་ལྟར་ཐག་བཅད་ལམ་དེར་འཇུག་བྱ། །སྤྲུ་རྩ་རྩ་གཞན་དུ་མི་ཚོལ། །དེ་ལས་གཞན་གྱིས་ཇི་སྐད་བསྟན་ཀྱང་། །གང་འགྲོའི་ལམ་དེ་ང་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས། །འགྲོ་སྡོང་མེད་ཀྱང་བེར་ཀ་དེར་སྟོན། །མི་གསུམ་ཁམས་ནས་དབུས་སུ་འོངས་བཞིན། །ཉེད་ན་གཞན་དྲིད་མི་འཇོག་དེ་ཉིད། །གོང་དུ་ཐབས་རྣམས་བརྟན་པར་ཐུབ་པས། །ཤེས་རབ་སྤྲོ་ཚེ་འདི་ལྟར་ཡང་ཡང་བསམ། །ལས་འབྲས་མེམས་པའི་དུས་ནའང་འདི་ལྟར། །ཅི་ཡང་མིན་པའི་འཁྲུལ་བའི་ལས་ལས། །ཅི་ཡང་མིན་པའི་འཁྲུལ་བའི་འབྲས་བུ། །འཁྲུལ་བ་མ་བྲལ་བ་ལ་བསྟོན་མེད། །སྐྱེ་བ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་ཤེས་ནས། །ལས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་དང་བྲལ་གསུངས་ཕྱིར། །སྐྱེ་ལམ་ཚུས་ཁྱེར་སྐུག་བསྔལ་བཞིན་དུ། །འགོར་བ་མཐའ་དག་སྐུག་བསྔལ་ཀུན་ཀྱང་། །དེ་ལྟར་ཤེས་བྱ་འཁྲུལ་བ་ལས་བྱུང་། །དེ་ཕྱིར་འཁྲུལ་བ་སྤོང་བར་འབད་བྱ།། སེམས་ཅན་ཀུན་ཀྱང་དེ་འདར་ཤེས་པས། །འགྲོ་ལ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་ལ། །ཀུན་གྱི་འཁྲུལ་བ་སྤྲང་བར་བྱ་ཕྱིར། །བཙོན་པ་བརྒྱ་འཕྱུར་དག་ཏུ་བྱ་རིགས། །དེ་ཡང་འགོར་དང་མྱ་ངན་འདས་དང་། །དེ་

ཐོབ་ལམ་ཡང་འདི་ཡུར་ཤེས་བྱ། །སྐྱུ་མ་མཁན་པོས་བློན་པོ་བསྐྱས་བཞེན། །མཆོ་དང་དེ་རྐལ་གྱུ་དང་མ་ཉན་པ། །འཁྲུལ་བ་མ་བྱལ་བ་ལ་བསྟོན་མེད། །མ་འཁྲུལ་བ་ལ་གང་ཡང་མ་ཡིན། །དེ་ཡི་སྐབས་སུ་འདི་གཉིས་ཁྲངས་དྲངས། །ཤམ་མཁས་བྱས་པའི་མདུད་པ་དེ་ནི། །ཤམ་མཁའ་ཉིད་ཀྱིས་གྲོལ་བའང་འགྱུར་རོ། །ཁ་ཅིག་ཐོས་བསམ་དུས་ན་རིགས་པས། །རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་ཕབ་ནས། །སྒོམ་དུས་མི་རྟོག་འབའ་ཞིག་སྒོམ་ཟེར། །དེ་ཡུ་ན་ནི་འབྲེལ་མེད་སྟོང་ཉིད། །ལོགས་སུ་བསྒོམས་ཕྱིར་གཉེན་པོར་མི་འགྱུར། །དེ་ཡུ་བས་ན་སྒོམ་དུས་ཉིད་ཅིའང་ཞེ་ན། །གཅིག་དང་དུ་བྱལ་རྟེན་འབྲེལ་ལ་སོགས།། གང་ལ་གོམས་པས་སོ་སོར་བརྟག་ཅིང་། །ཐུང་ཟད་མི་རྟོག་ཉིད་དུ་འཛད་གནས་བྱ། །དེ་ཡུར་བསྒོམས་ན་ཉོན་མོངས་གཉེན་པོ། །ཡུ་གཅིག་རྟེས་སུ་འབྲང་བར་འདོད་ཅིང་། །ཚར་ཟལ་ཕྱིན་ལྷགས་སྤྱོད་པར་འདོད་པས། །ཤེས་རབ་བསྒོམ་པའི་ལུགས་ནི་དེ་ཡིན། །དེ་ཡང་གང་ཟགཉ་ཅག་ཤེས་བྱ་སྟེ། ཕྱི་རོལ་ཕྱིན་ལྷགས་སྤྱོད་པར་འདོད་ཅིང་། །ཕ་རོལ་ཕྱིན་ལྷགས་སྤྱོད་པ་ཡང་ཐེག་ཆེ་ཆུང་ཁྱད་པར་ཡོད་ཀྱི་ཐེག་པ

འདས་དབུ་མ། ཡང་ན་དངོས་རྣམས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད། ཞེད་མིན་དོན་དམ་མེད་པས་ཡོད་མིན། དེ་ཕྱིར་ཡོད་མེད་མཐའ་འདས་དབུ་མ། ཞེས་གསུངས་དབུ་མའི་དོན་ནི་དེའོ། རྣམ་པར་དཀར་བར་ཕྱིན་པ་རྣམས་ཀྱིས། འདི་ལྟར་ཡང་ནི་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཆོས་རྣམས་ཀུན་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི། སྟོང་ཚོགས་མ་ཡིན་གཅིག་ཏུ་ཤེས་བྱ། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་སོགས་ཀྱིས། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་མེད་འདོད། ཅི་བཞག་སྟེ་ཀུན་རྫོབ་མི་འཇུར། བདག་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་མི་འདོད། བདག་དང་གཞན་ནི་ལྷོས་ནས་བཞག་པ། ཡིན་ཕྱིར་གཞན་ནི་གྲུབ་པར་མི་འགྱུར། དེ་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་དེ་ཡིན།[1-10] ལྟ་ཅིག་ཅིར་ལ་གཞན་གྱིས་ཞུས་པ། སྟོང་བ་མེལ་དང་མི་མེལ་གང་བཞེད། ཞུས་ཚེ་གཏམ་རྒྱུད་དེ་ཡིས་གོ་བྱས། སྐྱེ་མ་མཁན་པོས་བློན་པོ་བསྐུས་བཞེན། ཡང་ན་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་མཐོང་བཞིན། ཀུན་རྫོབ་དོན་དམ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། དེ་ལ་མེལ་དང་མི་མེལ་གང་ཟེར། དེ་སྐད་གསུངས་པས་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས། དེར་ཟིན་[1-11] རབ་རིབ་བསལ་ཕྱིར་འབད་བྱ། སྟོང་བ་མེལ་དང་མི་མེལ་ལ་སོགས། ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་གང་བདེན་མི་རྟོགས། སྟོ་ཆོགས་ཚུལ་གྱིས་ཆོགས་བསགས་བསྒོམས་པས། གང་ལྟར་བདེན་པ་རང་གིས་ཤེས་འགྱུར། དེ་བས་ཆོགས་བསགས་བསྒོམས་ལ་འབད་བྱ། ལས་དང་པོ་ལ་ལྟ་བའི་དགོས་པ། རྒྱུ་དུག་ལངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། ལུང་དང་རིགས་པ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས། ཞན་གྱིས་རང་སེམས་དབང་དུ་མི་གཏོང་། རྟག་ཏུ་ཐ་རོལ་ཅི་ཕྱིན་གཅོར་བྱ། ཐ་རོལ་ཕྱིན་ནས་རང་ལ་རང་གནོད།[1-12]

ཉེ་ཤུ་པ་ཐབས་ཤེས་ཟུང་འབྲེལ་སྒོམ་ཚུལ།

སྟོན་མིན་ལུགས་ཀྱང་འཕགས་པ་འོད་སྲུང་། དེ་ནས་བཟུང་པ་མན་ཆད་ཡིན་ཏེ། རྗོ་བོ་སེ་བཙུན་ཞལ་ནས་དེ་གསུང་། ཤེས་དང་རས་ཀྱང་དེ་ལུགས་ལེགས་ཤེས། སྒོམ་ནི་དར་ཅིག་ཙམ་ཡང་མ་བསྒོམས། མི་སྒོམ་རྒྱུ་ཡང་ཐེག་ཆེན་ལམ་མིན། སྒོབ་དཔོན་ཀ་ཤྱི་ལ་སོགས་རྣམས་ཀྱིས། དེ་ཡི་ལུགས་ནི་ལེགས་པར་སྣང་སེ་ཞིན། ཐབས་དང་བཅས་པ་ཡང་དག་ལམ་ཡིན། ཤེས་རབ་ཙམ་གྱིས་མྱ་ངན་འདས་འཆིང་། ཡང་ན་འཁོར་བ་ཉིད་དུའང་འཆིང་འགྱུར། ཐབས་མེད་ཤེས་རབ་རྣལ་

མཉང་མི་སྣྲི། །དེ་བས་ཐབས་དང་བཅས་པ་མཆོག་ཡིན། །ཐབས་ཀྱང་ཤེས་རབ་མེད་ན་འཁོར་རྒྱུ།། ཤེས་རབ་དག་གིས་འཚིང་བ་བཅད་པས།[111] །ཐར་བའི་རྒྱུ་ཡིན་འཕེལ་ཡང་དེར་ཆེ། །དེ་བས་གང་རྟང་རེ་རེ་མ་ཡིན། །གཞན་ཚོགས་རེ་རེ་མ་ཚང་བས་ཀྱང་། །མ་ཡིན་རི་མོ་མཁན་ནི་རི་བཞིན། །རྒྱུ་རྣམས་ཐམས་ཅད་འདུས་ཏས་སངས་རྒྱས། །བསོད་ནམས་དག་གི་རྒྱུ་མཐུན་སྐབས་སུ། །རྒྱུ་དུས་འཁོར་བའི་སྐྱོན་ལ་བརྟགས་དང་། །སྙིང་རྗེས་གཉེས་ལ་གནས་པར་མི་བྱེད། །ཡང་ན་མཚན་ཉིད་རིག་དང་སྙིང་རྗེས། །དེ་དག་མི་གནས་པེགཅེན་ལུགས་ཡིན། །དེ་ལ་འབྲས་བུའང་མི་གནས་ཚོས་ཉིད། །དེ་བས་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་པར། །བསོད་ནམས་རྒྱུ་མཐུན་ཟད་མེད་ལས་ཡིན། །དེ་ལྟ་ན་ནི་རྒྱུ་འབྲས་མཐུན་འགྱུར། །སྟོང་ཉིད་གོམས་བྱེད་རྒྱུ་མཐུན་སོགས་དང་། །སྙིང་རྗེ་མིན་ན་རི་ལྟར་མི་གནས། །བསོད་ནམས་རྒྱུ་མཐུན་དག་ཀྱང་ཇི་ལྟར། །འཁོར་དང་མྱ་ངན་འདས་མི་གནས་པའི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དག་གི་ཚུལ་ནི། །འཁོར་བའི་སྐྱོན་ཡང་ལེགས་པར་མཐོང་ཞིང་། །སྙིང་རྗེས་ཀྱང་ནི་རང་དབང་མེད་ན། །དེ་ལྟ་ན་ནི་གཉིས་ལ་མི་གནས། །དེལེར་ན་འབྲོག་དགོན་འཁྱམས་ལ་གྲོང་ཞིར། །ཐེམ་པར་ཤང་པ་བཞག་ནས་བྱུང་བན། །ཁང་པ་མེ་འབར་ནང་ནས་བྲོས་པས། །བྱུང་ནས་ནང་དུ་འཇུག་པ་བཞིན་ནམ། །མི་གཙང་དོང་དུ་ལྷུང་བའི་བུ་ལ། །མ་ཡིས་རྀ་ལྟར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཁོར་བར་གནས་ཀྱང་། །རང་བཞིན་ཤེས་པས་སྐྱོན་གྱིས་མི་གོས། །སྙིང་རྗེས་འཁོར་བ་སྤོང་བར་མི་བྱེད། །གཉེས་ལ་མི་གནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ། །སྙིང་རྗེས་རང་དབང་མེད་པར་འཕངས་པས། །སྟོང་ཉིད་མཉམ་གཞག་དུས་ནའང་ཟུང་འབྲེལ། །རྗེས་ཐོབ་ཐབས་ལ་གོམས་བྱེད་དུས་ནའང་། །རང་བཞིན་ཤེས་པས་དེ་ཡང་ཟུང་འབྲེལ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དག་ཏུ་ཅི་བྱེད།[112] །དེ་གཉིས་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བས་བསྟུབ་བྱ། །ཡུག་མཐོང་དུས་ན་སྣང་ཡང་མེད་པ། །གཅོར་བྱ་རེས་ནི་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུའོ། །འཚོལ་བར་བསམས་པས་དེས་པར་སྐྱུར་ཡིན། །དེ་རྗེས་དེ་མ་རྟོགས་ལ་སྙིང་རྗེ།། དེས་བསྟུངས་སྟ་ཚོགས་ཚུལ་གྱིས་ཚོགས་བསགཔ། །སྟོང་པ་སྙིང་རྗེའི་སྙིང་པོ་ཅན་དང་། །དམིགས་པ་མེད་པའི་བྱམས་པ་སོགས་ནི། །སྐྱོར་བའི་དུས་ན་སྙིང་རྗེ་ཞེན་པས། །དངོས་གཞི་སྟོང་ཉིད་སྐོམ་ཡང་དེར་འབྲེལ། །དེས་ན་དེ་ལ་དེ་དག་མིང་ཐོབ། །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཟུང་མ་འབྲེལ་ན། །བདག་མེད་

རྣམ་གཉིས་རྟོགས་ཙམ་གྱིས་མིན། །ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད། །རྟོགས་པར་སློབ་དཔོན་བྲྀ་གཤགས་གསུང་སྟེ།[೧೧೩] །དེ་ཡི་ལྷངས་ཀྱང་ས་བདུན་པ་ལ། །ཉན་ཐོས་སེམས་ཀྱིས་མི་འཕྲོགས་གསུངས་ཕྱིར། །གང་ཟག་བདག་མེད་ཙམ་ལས་མིན་ན། །ས་བདུན་པ་ལ་དོགས་བསུ་ཅི་དགོས།། མཐོང་ལམ་སྐྱེས་ནས་བྱེ་བྲག་ཕྱེད་ཕྱིར། །དེ་བས་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་རྟོགས་ནས། །འོན་ཀྱང་ཉན་ཐོས་སེམས་ཀྱིས་འཕྲོགས་པ། །ཐབས་དང་ཟུང་མ་འབྱེལ་བས་ལན་ཡིན། །ཅི་ཡང་མིན་པས་སྟུག་ཏུ་བཅུག་པ། །དེན་པར་བྱས་ལ་རང་དང་གཞན་ཕྱིར། །རྟག་ཏུ་འབད་བྱ་དུས་ནི་དེས།།

དབུ་མ་བདེན་ཚུང་གསུང་བའི་སྐབས་སུ།[೧೧೪] །ཤེ་ཅིག་བློ་མ་གསེར་གྱིང་ཤཱནྟི། །ཤེ་བ་སེམས་ཙམ་རྣམ་བདེན་རྣམ་བརྟུན།[೧೧೫] །ཤེ་ཅིག་རབ་ཏུ་མི་གནས་དབུ་མ། །རྣལ་འབྱོར་དབུ་མ་ཞེས་ཀྱང་མིང་འདོགས། །གསེར་གྱིང་དོ་མཚན་ཆེ་བས་ཡང་ཡང་། །ཞྭོད་ཤེར་ཤེས་རབ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཡང།། ཤེ་བ་འདི་ཤེར་གོ་བ་མཚན་ཆེ། །གསུང་ཡང་དེ་ལ་མོས་པ་སྣང་ཆེ། །བློ་མ་ཤཱནྟི་ཤེས་རབ་བཤད་སྐབས།[೧೧೬] །དབུ་མར་བཤད་པ་རེ་རེས་སུན་འབྱིན། །ངེ་ཡི་དབུ་མ་དེ་ཉིད་གསལ་བཏབ། །རྣལ་འབྱོར་དབུ་མ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་ལ། །སྟོང་དབོན་རྣ་གྲགས་ཡུགས་ལའང་བཏབ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་མཛད་རྣམ་བཤད་ཀྱི་བཞུང་། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཟབ་མོ་ཡི་ཞེས་ཀྱ

ཀེར་གཅིག་པ་ཐབས་ཤེས་རྣོ་འབྲེལ་སྒོམ་པའི་འབྲས་བུསྟོན་པ།

རྒྱན་རྣམས་རྒྱུན་ནི་ཚད་གྱུར་ན། །ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་མི་འབྱུང་ངོ་།[1196] །དེ་ཡི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་འདི་གསུངས། །འཕེལ་བ་མཁས་ནི་གཞན་དུ་འང་འཆད་དེ། །དེ་ལྟ་ན་ནི་ཉན་ཐོས་འདོད་པའི། །སྡུ་ངན་འདས་དང་ཆུད་པར་ཅི་ཡོད། །དེ་བས་དེ་ནི་འདི་ལྟར་བཤད་བྱ། །སངས་རྒྱས་འབྱུང་བའི་རྒྱན་ནི་སེམས་ཅན། །ཅི་ཕྱིར་ཞེ་ན་དང་པོ་བྱང་ཆུབ། །སེམས་བསྐྱེད་དུས་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད། །མ་བརྒལ་བསྒལ་སོགས་ཁས་བླངས་ཕྱིར་ན། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མ་ལུས་མ་གྲོལ། །དེ་སྐིད་སངས་རྒྱས་སྡུ་ངན་མི་འདའ། །ལྟ་ཅིག་ལུགས་ནི་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། །ཡེ་ཤེས་རྒྱུན་ནི་སྣུ་མ་ལྟ་བུ།། ཡེ་གནས་རྣེས་ལ་ཐོབ་པ་མི་མངའ། །དེ་ཡང་མངའ་བཞིན་སྐར་གྱི་འཕེན་པས། །ཞེས་གསུངས་སྐར་གྱི་དེ་དང་དེ་མཐུན། །དེ་ནས་སྨོན་དོགས་ཤེ་བ་ལྟ་བཞིན། །ཡེ་ཤེས་རྒྱུན་ཆད་འདོད་ན་འང་བཏུབ་སྟེ།། དང་པོར་སྨིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་སོགས། །འཕངས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བཟུང་བས། །སེམས་ཅན་དོན་ནི་མཐའ་དག་རྫོགས་པའི། །མཐུ་དང་ལྡན་ན་རྗེ་རྗེ་ལྟ་བུ། །མངོན་དུ་བྱས་ན་དེ་ནི་རྒྱུན་ཆད།། དེ་ལྟ་ན་ཡང་སེམས་ཅན་དོན་འབྱུང་། །མ་ཁད་ཤིང་བསྒྲུབས་ནས་འདས་པ་ཅི་བཞིན། །དེ་ཡི་རྒྱུན་ནི་སེམས་ཅན་ཁོ་ན། །ཁྱད་པར་ཅི་འདི་ཐོབ་ཅིང་ཐོབ་ཀྱང་། །བྱམས་དང་སྨིང་རྗེས་སེམས་ཅན་ཡོངས་བཟུང་། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་དཔག་མེད་ཚོགས་བསགས། །འབྲས་བུའི་དུས་ན་རྗེ་ལྟར་ཤེས་ཏེ། །ཐུབ་པ་ཐོབ་ཅིང་ཐོབ་ཀྱང་མ་ཚད་བཞིན། །དེ་བས་བདག་ཅག་དང་པོ་སྒྲུབ་དུས། །བྱམས་དང་སྨིང་རྗེས་སེམས་ཅན་ཡོངས་བཟུང་། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་དཔག་མེད་ཚོགས་བསགས། །འབྲས་བུའི་དུས་ན་རྗེ་ལྟར་ཤེས་ཏེ། །ཐུབ་པ་ཐོབ་ཅིང་ཐོབ་ཀྱང་མ་ཚད་བཞིན། །དེ་བས་བདག་ཅག་དང་པོ་སྒྲུབ་དུས། །བྱམས་དང་སྨིང་རྗེས་སེམས་ཅན་ཡོངས་བཟུང་། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་དཔག་མེད་ཚོགས་བསགས། །འབྲས་བུའི་དུས་ན་རྗེ་ལྟར་ཤེས་ཏེ། །ཐུབ་པ་ཐོབ་ཅིང་ཐོབ་ཀྱང་མ་ཚད་བཞིན། །དེ་བས་བདག་ཅག་དང་པོ་སྒྲུབ་དུས། །བྱམས་དང་སྨིང་རྗེས་སེམས་ཅན་ཡོངས་བཟུང་། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་དཔག་མེད་ཚོགས་བསགས། །འབྲས་བུའི་དུས་ན་རྗེ་ལྟར་ཤེས་ཏེ། །ཐུབ་པ་ཐོབ་ཅིང་ཐོབ་ཀྱང་མ་ཚད་བཞིན། །དེ་བས་བདག་ཅག་དང་པོ་སྒྲུབ་དུས། །བྱམས་དང་སྨིང་རྗེས་སེམས་ཅན་ཡོངས་བཟུང་། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་དཔག་མེད་ཚོགས་བསགས། །འབྲས་བུའི་དུས་ན་རྗེ་ལྟར་ཤེས་ཏེ། །ཐུབ་པ་ཐོབ་ཅིང་ཐོབ་ཀྱང་མ་ཚད་བཞིན། །དེ་བས་བདག་ཅག་དང་པོ་སྒྲུབ་དུས། །བྱམས་དང་སྨིང་རྗེས་སེམས་ཅན་ཡོངས་བཟུང་། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་དཔག་མེད་ཚོགས་བསགས། །འབྲས་བུའི་དུས་ན་རྗེ་ལྟར་ཤེས་ཏེ། །ཐུབ་པ་ཐོབ་ཅིང་ཐོབ་ཀྱང་མ་ཚད་བཞིན།།

བཅོམ་ལྡན་ལྷང་ནི་དགོངས་པ་སྣ་ཚོགས། །བཅོམ་ལྡན་ཉིད་ཀྱིས་ལྷང་བསྟན་སྐྱོབ་དབོན།[1197] །ཀླུ་ཡི་ལུགས་ལ་བདག་ཅག་བརྟེན་བྱ། །ལྟ་ཅིག་ཉིད་ཀྱང་དེ་ལ་གཅོར་མཛད། །བྱི་ཚེ་ཚ་གཙོའམ་མེ་ཚ་ལ་སོགས། །བོད་ལ་བཟོ་ཁུང་ཚུང་ངུམཐོང་ཡང་། །སྐྱོབ་དབོན་ཀྱིས་འདི་ཇི་ལྟར་མ་མཛད། །གསུངས་སོགས་ཡོན་ཏན་ཀུན་བདག་ངེར་དགོངས། །ལུ་ཅག་འཛམ་བུ་གླིང་བའི་སྐོས་དབོན། །དེ་བས་དེ་ཉིད་ལུང་ལ་གཅོར་བྱ། །སྐྱོད་པ་བསོད་སྟོམས་སྐྱེ་བ་བསྒྲུལ་བ། །འདོད་ཆུང་

བསྟེན་བྱ་སེམས་ཀྱིས་མི་གདུང་། །ཉེ་རྒྱ་བཞིན་དུ་ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་བྱ། །གནས་གཅིག་མི་བརྗང་ས་གཅིག་
མི་བསྡད། །སྤྲིན་བདག་གཅིག་མིན་གོགས་གཅིག་མ་ཡིན། །སུ་ལའང་གཉའ་ཤ་སྦྱིན་པར་མི་བྱ།།
དར་རེ་ཟ་བའི་སྦྱིན་བདག་ཀྱང་འདམ། །མཐུ་ཆེན་མ་ཡིན་ཁམ་ནག་མ་ཡིན། །འཚལ་བ་མ་ཡིན་ངར་
བརྗང་མ་ཡིན།། མཇོ་ཅན་མ་ཡིན་ནང་ན་ཁྱིམས་ལྡན། །ལྷག་མ་མཆོག་ཡིན་གཞན་ཡང་ཅི་རིགས།།
དཔྱད་པས་འདམ་བྱ་དེ་ཡང་རིང་མིན། །རིང་ནའང་ལོ་གཅིག་དབྱར་རེ་དགྱུན་རེ། ། རང་ཚོད་འཕྲལ་
གཟུང་རིང་ན་བདག་འཛིན། །བཅོོན་དང་ཁྱད་མེད་བློ་བཀལ་བཏུབ་ལའང་། །གཟེ་རེ་མ་ཆེ་ཆེ་ན་ཆོག་
ཟ། །སྤྱག་བསྟལ་བཟོད་པར་དཀའ་བའི་ཆོག་གཟུང་། །སྦྱིན་བདག་ཁང་གཉེར་དགོན་བྱ་མ་བྱེད། །དེ་
བས་སྟེ་ཆེན་བཟའ་མིའི་ནང་རྣང་། །ཡང་ན་བབས་རྣང་དེ་ལས་ཐུ་མེད། །མ་ལེགས་ན་ནི་སྐུར་པའང་
མི་རིང་། །ཟང་ཟིང་འཕེལ་བ་བསོད་ཅན་མ་ཡིན། །དངོས་མཐུན་བློ་སྐྱེ་དེ་ནི་བསོད་ཅན། །དེ་ལྟར་
ཤེས་པའང་ཤིན་ཏུ་ཐག་རིང་། །ལོག་པར་སྨོན་ན་མ་བཏུབ་རྣག་ཡིན། །གཞན་གྱིས་བདག་ལ་སྐྱིང་
རྡེའི་གནས་བྱེད།། བདག་ནི་དག་འབས་རྣག་ཏུ་གནས་ན། །དེ་ལ་ཆོས་ཡོད་གཞན་དུ་ན་མིན། །འདོར་
བ་དོན་མེད་སྤྱག་བསྟལ་དུན་པས། །ཆོས་སྐྱབ་རྒྱ་ཡི་[1]སྤྱག་བསྟལ་བརྟག་བྱ། །སྲོག་དང་བསྟོ་
གསུང་དེ་ཙམ་མི་དགོས། །ཚུང་ཟད་སྤྱག་ལ་བོར་བའི་ཁ་མེད། །དཔའ་བོའི་ཆོག་བཞིན་འབྲོས་སྐྱིང་
འདོད་ན། །ཁོང་ཡང་དེ་འདྲ་གོམ་གསུམ་ཕྱིར་བསྐྱར། །སྦྱིན་པའི་བསོད་ནམས་ཡེ་མེད་མིན་ན། །ཡེ་
བསྟན་མི་དགོས་རིང་ན་ལོ་གསུམ།[2] །ཀུན་ལ་མཐའ་གཉིས་བྱལ་བ་གལ་ཆེ། །ཆོས་གཅོོར་བྱེད་
ཅིང་མི་ཐན་མི་འདོགས། །བསྐུམ་ནས་འདུག་ན་ཁོངས་པ་ཆོས་ཉིད། །དེ་ཡང་ཤྱོགས་ནས་འཆི་བར་མི་
འགྱུར། །འདོད་ཆུང་ཤྱ་དང་མི་ཡིས་མཆོད་བྱེད། །སྤྱོད་པ་ཚུགས་ཐུབ་དམ་བཅའ་མི་བྱ། །ཁད་ནས་
ཚོད་བློངས་རིམ་གྱིས་འཇུག་བྱ། །ཤིན་ཏུ་བཏུབ་ན་ཀུན་དང་མི་བསྟུན། །བཤེས་དེས་དེ་གསུང་ཡོན་
ཏན་ཀུན་རྫོགས།། བློ་མའི་དྲུང་མིན་ཉ་ཅང་རིང་མིན། །བོང་ཆོས་བཞིན་དུ་མི་དག་ཁོང་གློད། །ཀུན་ན
ས་འཇུག་བྱ་དོ་གལ་ཆེ་གསུང་། །གཀྲག་གིས་ཐུག་ན་ཤན་ལ་གོས་དྲིས། །བྱ་གཉེས་གཅིག་གི་ནོར་སྐལ་
དེ་ཡིན། །གཅམ་རྒྱུད་ཀྱང་ཡོད་ཤན་པོ་ཉམས་ཆེ།[3] །དགོས་བའི་གོས་ཡོད་མི་ལ་དྲིས་ཟེར། །དེ་
ཡང་གཏད་ཡོད་རང་ལ་བློ་འཚར། །རྒྱལ་པོ་མིག་ནའི་གཅམ་རྒྱུད་ཀྱང་ཡོད།[4] །ཤེས་རྒྱུད་གོས་

གསང་ཤེས་ཆེ་གོོས་འདྲི། །དེ་བས་དེ་ཡང་གཏེར་ཆེན་ཅིག་ཡིན། །སྟིང་ནས་ཐར་པ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས། །སྐྱེས་བའི་ཡུལ་སྣང་ས་ཉི་ཐག་བསྲིངས། །མཐུན་བའི་ཡུལ་འདུག་བཤེས་གཉེན་རྣག་བསྟེན། །འདུ་འཛི་གྲུབ་སྣང་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ཆེད། །དེ་ལ་ཐར་པ་རིང་བ་མ་ཡིན། །དེ་བཞིན་སྐྱབ་བས་དམན་བའི་ས་བཟུང་། ཏུལ་བའི་གོས་གྱོན་བན་བའི་ཟས་ཟ། །རྒྱ་གད་ཚུ་འཐུང་དཀའ་གྲུབ་དང་ལེན། །དེ་ཡུར་གནས་བས་སྟ་མ་དེ་འགྲུབ། །བཟློག་པ་འདོད་ལ་སྟ་མ་ཐག་རིང་།།

ཉེར་གཉིས་པ་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ཐན་ཆད་དུ་ཐེག་ཆེན་བསྒྲུབ་པའི་མཐུན་རྐྱེན་ཇི་ལྟར་བསྟེན་ཚུལ་བཤད་པ།

སེམས་ཅན་དོན་དུ་རྣམ་གྲོལ་འདོད་ན། །འཁོར་ལོ་བཞི་ལྡན་མེད་པའི་གླགས་མེད། །སྟ་མར་རྒྱུ་ལ་འབད་མ་བྱས་པས། །ཚེ་འདིར་དེ་དག་གང་ཡང་མ་ཚང་། །ཕྱི་མར་དེ་དག་མེད་པའི་གླགས་མེད། །དེ་དག་རྒྱུ་ལ་ད་རེས་འབད་དགོས། །དེ་དག་རྒྱུ་ཡང་མཐུན་ཡུལ་ལ་སོགས། །ཚེ་འདི་ཉིད་ལའང་འབད་ནས་བཙལ་ཞིང་། །རྟག་ཏུ་སློོན་ལམ་དག་གིས་དེ་སྐྱབ། །བསོད་ནམས་བསགས་པ་ཀུན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན། །མཐུན་ཡུལ་ཡན་ལག་གཅོོ་བོ་གྲོགས་བཟང་། །དེ་ཡང་ད་ལྟ་གྲོགས་བཟང་བསྟེན་བས། །རྣལ་འབྱོོར་བདེ་བའི་ཡོན་ཏན་ཡང་ངེ། །སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ཕྲད་བའི་རྒྱུ་ནི། །དཀའ་དབོན་དབོན་ལ་དབོན་དུ་འཛིན་པ། །དེ་ཡི་རྒྱུ་ཡི་གཅོོ་བོ་དེ་ཡིན། །སྨོོན་མོན་གྱིས་ཞུས་བཤེས་དེས་གསུངས་པ། །ཚོོས་མཁན་ལ་སོགས་སྟར་གྱི་དབོན་ལ། །མ་གྲུས་བཞམ་མཁེས་མ་བྱས་ལ། །དཀའ་མཁེས་བྱའི་ཡུལ་མ་གྲུར་ན། །དེ་ཡི་ཐབས་ཀྱི་དམ་པ་འདི་ཡིན། །བླ་མ་ཀུན་ཀྱང་ཚོོས་སྐུར་གཅིག་པས། །དཀའ་མངོོན་བྱུར་བ་དག་ལ། །འབད་པ་ཀུན་གྱིས་མཁེས་པར་བྱས་ན། །སྟ་མའི་ལས་ཀྱི་སྐྱིབ་པ་དེས་འབྱང་།། དེ་བསྟེན་ཐད་བའི་སྐྱོན་ལམ་རྒྱུན་དུ། །ལེགས་སྐྱོོན་རྒྱ་ཡང་ད་ལྟ་འབད་ནས། །ལེགས་སྐྱོོན་སྐྱོོང་ན་རྒྱ་ཡི་གཅོོ་བོ། །སྐྱོོན་ལམ་རྟེན་ནི་ཚེ་འདིའི་བཞི་བོ། །བག་འདུ་ལ་བརྟེན་མ་འོངས་དུས་ན། །བཞི་པོ་རྣལ་མ་འགྲུབ་པའི་ཚོོགས་ཀྱིས། །དེ་ཡོད་ཡོན་ཏན་ཚོོས་ཀྱན་རབ་འོངས།།

ཐུན་ཀྱ་གྱ་སྟོོས་བཏེན་པའི་དུས་སུ།[1][2][3] །ཐབ་ལ་རྒྱ་ཆེའི་ཚོོས་ཤིག་ཞུ་འཚལ། །འོོན་བར་

གཏན་དུ་སྟོང་པའི་ལུགས་མེད། །མ་བཟློག་ན་ནི་རང་བཟློག་མི་འོང་། །དེ་བཟློག་རྒྱུ་ནི་འགོར་ལོ་བཞི་ལྡན། །མཐུན་པའི་ཡུལ་ནི་ཀོར་ཚེ་མ་ཡིན། །རྒྱ་ཆེའི་ཚོས་རྣམས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན། །བསྒྲུབ་ཏུ་བཏུབ་ཡུལ་འགལ་རྐྱེན་ཀུན་མེད། །མཐུན་རྐྱེན་ཀུན་ཚང་མཐུན་ཡུལ་དེ་ཡིན། །སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ཐོས་མང་ལ་སོགས། །ཡོན་ཏན་དྲུག་གམ་བདུན་དང་ལྡན་ཡིན། །དཔྱའི་དཔོན་ལ་མིག་འབྲས་བཞིན་གྱུས། །དེ་འགྲུབ་རྒྱུ་ཡིན་ལེགས་བར་སྨོན་པ། །དང་པོ་ཉིད་ནས་དད་དང་བྱང་སེམས། །རྩ་བ་བརྟན་ཞིང་མཉན་ན་གོ་ནུས། །སྨོན་ན་བཀོལ་བཏུབ་དེ་ནི་ལེགས་སྨོན། །དེ་རྒྱ་ཚེ་འདིར་འབད་ནས་བློ་སྦྱོང་། །དེ་སྐྱབ་གོགས་བྱ་དེ་ཡི་ཐབས་ཆེན། །བསོད་ནམས་བསགས་པ་ཀུན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན། །དེ་ཡན་འགོར་བ་མྱ་ངན་འགྲུར། །རང་གིས་མི་ཚེགས་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན། །ཤེས་པས་[1][2] ཀུན་གྱི་དོན་དུ་དེ་བཟློག །བློག་དུས་ཉིད་ན་ཡམ་ཡོགས་ཞེར་བཞིན། །བསྟུ་བ་རྣམ་བཞིས་བསྟུས་ནས་ཀུན་བཀྱི། །དེ་ཡང་བསྟོད་བྱ་རྒྱ་ཆེ་ཟབ་ཡང་། །ཡོན་ཏན་ལྟ་ལྟན་མཐུན་པའི་ཡུལ་དེ། །དེ་རྣམས་གཅོད་བཅས་ཏེ་ཁྱིམས་ལྟན་ལྟ་མཚུངས། །བློགས་བཟང་ཡིན་ཏེ་གཉིས་གསུམ་མན་ཆད། །དཔུང་གདང་བཅས་ཏེ་ཡུལ་ལ་རེས་མེད། །མདོ་སྡེ་གནས་བཅའ་མན་ངག་མི་འཚོལ། །སྔར་ཞུགས་ཚུལ་དུ་རྟག་ཏུ་བློ་སྦྱོང་། །དེ་ལྟར་སྦྱོད་ན་ཆུང་ཟད་བཏུབ་སྟེད། །མཐུན་པར་གྱུར་པའི་ཡུལ་དང་གྲོགས་ཀྱི་ཚོགས་ཉམས་བའི་བསླབ་གསུམ། །གང་དུ་གནས་པས་འཚེལ་བ་མཐུན་ཡུལ། །གང་དང་འགྲོགས་པས་འཚེལ་བ་དེ་གྲོགས། །དེ་ལས་བཟློག་པ་ཡུལ་དང་གྲོགས་མིན། །ཏ་ལྟ་སྣང་དང་སྡུག་པའི་སོ་མཚམས། །ཡིན་ཕྱིར་དེ་རེས་དག་ལ་རག་ལས། །ཚེ་འདིར་ཀུན་རྫོགས་རེ་བ་མི་བསྐྱེད། །ཕྱི་མའི་བསླབ་པ་དག་ལ་འཇུག་བྱ། །དེ་ཡང་འགོར་ལོ་བཞི་ལྟ་ལྟན་ཅི་འགྲུབ། །ཕྱི་མའི་སྐྱབ་པ་ཀུན་ཀྱང་དེ་ར་འདུ་ས། །དེ་ལ་མ་ཁན་སློབ་ལ་སོགས་དང་ཡང་། །སྐྱོད་པ་མི་བསྟུན་པ་ཡི་ས་བསྐྱབ་དགོས།། གཞན་དང་མི་བསྟུན་སྐྱོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། །དེ་ཡང་ཚེ་འདིར་ཕྱག་རྫོགས་ཚེན་པོ། །འདོད་པས་སྐྱབ་པ་ཅི་འདུར་སྐྱབ་དགོས། །ཇ་ཡ་རྟོ་ནས་སྟོན་སྐབས་ཤུས་པ། །ཡུན་རིང་བསྟེན་ཀྱང་ཚོས་དང་རྒྱུད་མིན། །དེ་བས་དེ་གཉིས་འདྲེས་ཐབས་ཅི་བཀྱི། །དེ་གཉིས་འདྲེ་བའི་ཐབས་ཀྱི་གཅོ་བོ། །མང་དུ་སེམས་ཡིན་དེ་ཡང་གྱས་པས། །ཡུན་རིང་བར་མ་ཚད་བར་བསམ་བྱ། །དེ་ཡང་བློགས་དང་བཤེས་གཉེན་གནས་

གསུམ། །མཐུན་པའི་རྒྱུན་དང་ལྡན་པས་བསམས་ན།[1.35] །ཡིན་གྱི་གཞན་དུ་ན་ནི་མ་ཡིན། །གཞན་ཡང་ཐབས་ཚུལ་ཀུན་གྱིས་ཚོགས་བསགཔ། །དེ་ཡང་དེ་གཉིས་འདྲེ་བའི་ཐབས་ཡིན། །འདྲེས་པའི་མཚན་ཉིད་རང་རྒྱུད་བསྟེད་བྱང་། །སྐྱ་མ་བརྟེས་ཤིང་ཕྱི་མ་སྟེས་པས། །ཐ་མ་སངས་རྒྱས་སུ་ཡི་བར་ཡིན།། དེ་བས་དེ་གཉིས་འདྲེ་བའི་[1.36] རྒྱུ་དང་། །མཚན་ཉིད་དགུ་ནི་དེ་ལྟར་ཤེས་བྱ།།

ཉེར་གསུམ་པ་འགལ་རྐྱེན་བར་ཚད་ཇི་ལྟར་སྟོང་སྟོན་པ།

སྟོག་པ་རྣབས་ཆེན་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ན། །དགེ་ཚོས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་གེགས་བྱེད། །སྡོང་ངེས་བྱེད་ངེས་ཁྲད་པར་དུ་ཡང་། །དེ་བས་སྟོངས་བཞིས་སྡུར་དུ་ཟད་བྱ། །གཉེན་པོ་སྟོང་པ་ཁྲད་པར་དུ་ཡང།། དེ་ཉིད་ཟད་བྱའི་ཆེད་དུ་དམིགས་བྱ། །སྟོང་བྱེད་རྟེན་ནི་དབྱིབས་དེ་ཉིད་དམ། །ཡང་ན་གོས་དཀར་བཞོས་པས་ཀྱང་རུང་། །དབྱིབས་དེ་ཉིད་ནི་ས་ནས་ཕྱིར་བསྟམ། །མཚན་མ་མ་བྱུང་བར་དུ་བཤགས་བྱ། །མཚན་མ་རྣལ་མ་བྱུང་བར་གྱུར་ན། །རང་གི་ཚྭགས་ནས་དེ་ཉིད་སོར་ཆུད། །གཞན་གྱི་ངོས་ནས་བཅས་པ་ཇི་བཞིན། །དད་རྟོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཤིག་ཡོད་ན། །རྟ་བའི་ལྟེ་བ་བཞི་ཀ་བྱུང་ཡང།། སྟོབས་བཞིས་ཟད་པར་བྱ་ལ་ཚེགས་མེད། །དེ་མེད་ཟད་པར་བྱ་བ་ཐབས་རྣགས། །དེ་སྟྲོང་དུས་ན་གཞན་དང་མི་བསྟུན། །སྟོབས་བཞིའི་ལག་ལེན་གོ་རིམས་ཉིད་ནི། །དང་པོར་སྡུན་འབྱིན་དེ་ནས་སོང་ཆུད། །དེ་ནས་རྟེན་ཏེ་དེ་ནས་གཉེན་པོ། །དེ་ལས་གཞན་པ་བཤད་པའི་གོ་རིམས། །སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་མར་འགྲིབ་དུས་ན། །ནག་པོའི་ཕྱོགས་ལ་དགའ་བ་མཐུ་ཆེ། །དཀར་པོའི་ཕྱོགས་ལ་དགའ་བ་མཐུ་ཉམས། །དེ་ཕྱིར་ཚོས་མིན་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ། །ཐན་ཐོགས་མང་ཞིང་ཚེ་རིང་གནོད་མེད།། ཚོས་ལ་ཞུགས་པ་དེ་ལས་སྐྱོག་པ། །རང་བཞིན་ཡིན་པས་ཚོས་ཞུགས་མ་ཞུམ། །དེགེ་བཤེས་སྟོན་པས་དེད་ལ་དེ་གསུང་། །དེ་ལྟ་བས་ན་གཉེན་པོར་དེ་བསམ། །དབེན་ཚ་ཁ་བོར་བཞུགས་པའི་ཚེ་ན།། བསོད་ནམས་ཆེ་དང་ཚུངཔ། །ཟངས་མང་དང་ཕུང་བས་མ་ཡིན། །རང་རྒྱུད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་ཤེས་པ། །སྐྱེ་དང་མི་སྐྱེ་དེ་གཉིས་ཁྲུད་ཡིན། །བློ་མས་བསྟན་བཞིན་རྒྱུད་ལ་བཏུབ་ན། །བསོད་ནམས་དཔག་མེད་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བས། །དཀའ་བས་འཚོ་ཡང་བསོད་ནམས་ཁྲུད་འཕགས། །ཟངཔ་ཟིང་

འཕེལ་ཡང་དེ་ལྟར་མིན་ན། །བསོད་ནམས་དག་ལས་ཉམས་པར་ཤེས་བྱ། །དེ་གཉིས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྨོན་ན། །རང་ལ་མ་བཏུབ་རྟགས་སུ་ཤེས་ཀྱིས།།

དམ་པའི་ཆོས་ཀྱིས་མི་སྣུའི་མཚན་མ། །གསང་སྔགས་མཐུ་སོགས་མངོན་སུམ་མཐོང་བ།། རྒྱུ་བྱས་ཆོས་རྣམས་ཀུན་ལ་བསྒྲེ་བས། །ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་གཅོར་བྱ། །མི་སྣུའི་མཚན་མ་འཕྲལ་ལ་མཐོང་འགྱུར། །ཐམས་ཅད་ཅིང་ཐམས་ཅད་འཕྲུང་བའི། །གདེང་ཐོབ་སེང་གེ་ལྟ་བུ་དག་ལ། །གནས་སོགས་གང་དུའང་བགག་པ་ཡོད་མིན། །དེ་ལས་གཞན་པའི་བློ་མཐུ་རྒྱུད་བས། །གནས་སོགས་དག་ལ་བདམ་པར་བྱ་སྟེ།[1.14] །མི་མིན་གདུག་པ་ལ་སོགས་གནས་པའི། །ས་ཕྱོགས་དག་ཏུ་གནས་པར་མི་བྱ། །ཡུལ་གཅིག་མི་བསྡད་གནས་གཅིག་མི་བཟུང་། །གོགས་དང་སྦྱིན་བདག་ཡུན་རིང་ཚད་མིན། །འཕྲལ་ཆོད་བཟུང་བས་དེ་དག་ཀུན་བྱ། །མལ་བཅའ་འདོད་ལ་ཐག་རིང་རྟོད་ལང་།། ཅོག་འདུག་མོ་ནི་ཚ་ཐོང་སྐེང་དུའང་། །རྣམ་ཐར་སྐོ་ལམ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ། །གཅིག་གིས་ཀུན་ནས་འཇུག་པ་མ་ཡིན། །དེ་ཕྱིར་གཞན་གྱིས་སྐྱ་ཆོགས་བསྟན་ཀྱང་། །རང་གིས་སྐར་ཞུགས་ལམ་ནི་མི་གཏོང་། །དེ་ལའང་སྐུར་བ་མི་གདབ་མི་བརྟན། །ཉན་ཐོར་སྐོམ་ཆོས་ལ་ནི་གསུངས་པ། །རི་མོའི་སྦྱིན་བདག་ཟེར་བ་དའེར་བྱས། །ཐོས་མང་ཁྱེམས་བཙུན་ཉིང་འཛིན་བཟང་ཡང་། །དེ་ལའང་བློ་མེད་ཀུང་དུ་མི་འབེབས། །ཟུར་ལ་ཞོན་པ་དེ་ལ་ཡོད་སྐམ།།

གསང་སྔགས་ཐ་རོལ་ཕྱིན་ལམ་སྦྱོང་བས།[1.15] །གང་ཡང་རུང་བས་སེམས་ཅན་ཀུན་ནམ།། ཁྲད་པར་དུ་ཡང་མིར་གྱུར་པ་ལ། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བརྟན་དང་མ་གྲུས། །སྨོད་དང་སྐྱོན་ནས་གློད་ལ་སོགས་པ། །སྨང་བྱ་གཅེད་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཕྱིར། །ཐ་རོལ་ཕྱིན་ལམ་སྦྱོང་བའི་གཉེན་པོར། །ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མི་མཐའ་མཉམ་ཞིང་། །དོན་དམ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་མཉམ་བས། །རྟག་ཏུ་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་གྲུས་བྱ།། གསང་སྔགས་ཚུལ་སྦྱོང་རྣམས་ཀྱིས་གཉེན་པོར། །རང་ལྟའི་འདུ་ཤེས་རྟག་ཏུ་གྲུས་བྱ། །སེམས་ཅན་སྐྱེན་གྱི་བདག་པོ་ཡིན་ཕྱིར། །སྐྱོན་རྣམས་གང་ལའང་མི་རིགས་མི་བསམ། །ཡོན་ཏན་རྒྱང་ཟད་སུ་ལ་མཐོང་ཡང་། །ངོ་མཚར་ཆེན་པོས་དེ་ལ་གུས་བྱ། །དེ་ནི་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་དཀོན་ཕྱིར། །རང་གི་ཡོན་ཏན་གཞན་གྱི་ཉེས་པ། །བརྗོད་འདོད་རང་སེམས་དང་པོར་བལྟ་བྱ། །ལྟག་པའི་བསམ་པ་ཁོ་ནས་

ཡིན་ན། །བརྟོད་བྱ་འདྲེས་ནའང་ཤིང་བཞིན་གནས་བྱ། །ཇོན་མོངས་བསླངས་ན་སྨོས་ཀྱང་ཅི་དགོས།། གནོད་པ་སྣང་བའི་ཐབས་ཀྱི་སྐབས་ནས། །རྒྱ་འོད་གཞོན་ནུས་ཞུས་པའི་སྐབས་སུ།[1.24] །འཚལ་སོགས་སྟོག་པ་ཀུན་སྤྱོད་ཡིན་ཡང་། །དེ་ཡི་བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོ་བསམ་དང་། །སངས་རྒྱས་བསྟན་ལ་བྱ་བ་མང་བྱས། །ལམ་ནི་བསྟུངས་པ་དག་ཀྱང་དྲན་ནས། །རྟག་ན་གུས་པས་རིམ་གྲོ་ཕྱག་བྱ། །བསྟེན་པར་མི་བྱ་བརྟན་པར་མ་ཡིན། །བསྟེན་ན་གཅིས་ཀ་ཉམས་འགྱུར་སྐམ་ནས། །སེམས་ཀྱིས་སྤང་བྱ་སྤྱོད་ནི་མི་བསམ།།

མི་ནི་ཙ་སྐའི་འབྲས་འདྲའི་སྐབས་སུ།[1.25] །འདི་ནི་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་ཀུན་ལས།། ཤིན་ཏུ་ནན་ཏན་ཆེ་བར་གསུངས་པས། །ཞ་རོལ་མ་བརྟགས་པ་ལ་སྤྱོན་མེད། །བརྟགས་པས་སྤྱོན་མང་དེ་བས་མི་བརྟག །རིགས་སུ་[1.26] བཅད་ནས་ སྤྱོན་བརྗོད་སོགས་ཀྱིས། །ཡན་བརྒྱར་རྗ་མོར་སྤྱེས་ཀྱང་མིན་ནམ། །རང་ལ་རང་རྟོག་གཞན་ལ་མ་སེམས།[1.27] །ཅི་ཡང་མིན་པར་དམྱལ་བར་འགྲོ་བས། །མི་འགྲོ་བ་ནི་ཆུང་མི་རྟང་རམ། །གནོད་པ་སྤོང་བས་བདག་ཡུས་བསྲུང་བ། །གཅོར་བྱ་སེམས་ཅན་དོན་ནི་དྲན་པས། །ཁྲོད་པར་དུ་ནི་སེམས་དཔའ་ལའོ། །དེ་ཉིད་ཀུན་ལ་སྟོན་པའི་འདུ་ཤེས། །རྟག་ཏུ་བ་དོ་གལ་ཆེན་པོ། །མ་རྟོས་[1.28] འདོད་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱིས། །རང་གི་སྐྱོན་ལ་དཔྱད་པར་བྱ་ཡི། །གཞན་སྐྱོན་ཅི་འདྲའང་མི་བརྟག་བཏང་སྟེམས། །མ་འདྲེས་སེམས་ན་བཟློག་པར་བྱ་སྟེ།། གཞན་དུ་ན་ནི་ཐར་ཆུལ་ཁོ་ནའོ། །ཆོས་སྤོང་སྒྲིབ་པའི་གནོད་པའི་སྐབས་སུ།[1.29] །ཆོས་ཀུན་ཟེགས་པ་ཆེ་ལ་གཞོལ་བས། །ཀུན་ལ་མི་སྣང་མཉམ་པར་གྱུར་བྱ། །ཟེགས་པ་ཆེ་ཆུང་ཁྱད་པར་ཤེས་སྤོང་བ་བདུན་དང་བཅུར་གསུངས། །ཆེད་ནི་རང་དོན་གཞན་ཀྱི་དོན་ཡིན། །ཡུ་བ་མི་རྟག་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། །འབྲས་བུ་མྱ་ངན་འདས་ཟད་གཟོད་ཞི། །དེ་དག་ཀུན་ཀྱང་སྟོང་ཀྱི་བྱེ་བྲག །རྟོགས་པ་ཆེ་ཆུང་དག་གིས་ཡིན་ཀྱི། །བསྟན་པ་ལ་ནི་བྱེ་བྲག་ཡོད་མིན། །དེ་བས་ཀུན་ལ་མཉམ་པར་གུས་བྱ། །ཆོས་སྤོང་སྒྲིབ་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཕྱིར། །ཟེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཤེས་གསུམ་བསྟན། །རལ་ལ་བར་དུ་གྲིང་སྤུལ་བཞིན་དུ།། རེ་ཞིག་ངལ་གསོའི་གནས་སུ་གསུངས་ཡིན།[1.30] །གཏན་དུ་ཐར་པ་ཐམས་ཅད་མཉེན་པ། །དེ་ཕྱིར་

ཚོས་དང་ཚོས་སྨྲ་ཀུན་ལ། །མི་སྨད་ཀུས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེར་བྱ། །ཚོས་སྨངས་པ་ལས་སྐྱེ་བ་ཆེ་མེད་ཕྱིར།། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱ་འབྱིན་སྐབས་སུ།[1-35] །གང་ལ་བཅེན་ནས་གནོད་པ་བྱུང་བ། །དེ་ཉིད་ལ་བཅེན་ཀུ་ས་སོགས་བཟོད་གསོལ། །བྱས་ན་སྟིག་པ་དེ་ནི་སྨྱངས་སྟེ། །དཀོན་མཆོག་གཞན་བཅེན་བསགས་པའང་དེ་བཞིན།།

ཉེར་བཞི་པ་བར་ཚད་སྨངས་ནས་གཞན་དོན་ལ་འཇུག་ཚུལ་སྟོན་པ།

དེ་ལྟར་རང་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ། །ལས་དང་པོ་ཡིས་གཙོ་བོར་དེ་བྱ། །གཞན་དོན་གཙོ་བོར་བྱ་བ་མ་གནང་། །ལྟག་པའི་བསམ་པ་བསྒུལ་བཞིན་གནས་བྱ།[1-36] །སེམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་དོན་ལས་གཞན་མེད། །ལུས་ངག་དག་གིས་དངོས་སུ་མི་འཇུག །མངོན་ཤེས་མེད་རིང་སེམས་ཅན་བྱེད། །དམྱས་ལོང་རི་དྭགས་མིང་གིས་མདའ་འཕེན། །དེ་བས་ཙའ་ཙུའ་[1-37] ཤུང་བ་གཙོར་བྱ།། བདག་ཅག་[1-38] ཐམས་ཅད་ཙན་དན་བསྟན་ལྟོ། །ཙན་དན་བསྟན་པས་འཚོ་བ་མིན་ཞིང་། །ཙན་དན་ཀིད་དང་ལྡན་པར་འདོད་ན། །ཙན་དན་བསྟན་པས་འཚོ་བ་སྨངས་ལ། །ཙན་དན་བཙལ་ཕྱིར་རྟག་ཏུ་འབད་བྱ། །མངོན་ཤེས་མི་ལྡན་སེམས་ཅན་དོན་ནི། །དོན་མེད་དམྱས་ལོང་རི་དྭགས་མདའ་བཞིན། །ཪོ་སྟེ་བསྟོད་རིང་སེམས་ཅན་དོན་ལ། །ཕལ་ཆེར་དོན་མེད་གསུངས་ཏེ་དེ་ཡང།། མངོན་ཤེས་ལྡན་པར་གྱུར་ན་དེ་ཡིན། །མི་ལྡན་རིང་ལ་ཐམས་ཅད་དོན་མེད། །ལྟ་ཅིག་དེ་གསུང་ད་ལྟ་འགྲོ་དོན། །དངོས་སུ་མི་ནུས་གོང་གི་དབེ་བཞིན། །ཅི་ནས་བྱེད་འདོད་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ། །འཇིག་རྟེན་ཡུན་རིང་ཅི་གནས་བྱ་སྟེ། །དེ་ཡང་དགེ་འདུན་སྡེ་ལ་རག་ལས། །ནུས་པ་ཡོད་ན་དེ་གནས་ཐབས་བྱ། །ནུས་མེད་རང་རྒྱུད་ཇི་ལྟར་ཐས་བླངས། །སེམས་ཅན་ཆེད་དུ་མི་འམས་བསྲུང་ཞིང་། །ལྟག་བསམ་བསྒུལ་བཞིན་ཆོས་བཞིས་གནས་ན། །ལས་དང་པོ་ཡི་སེམས་ཅན་དོན་དེ། །ཚུལ་དེ་ལས་གཞན་རང་མགོ་བསྐོར་ཐབས། །དེ་ནི་བསྟུ་བའི་དངོས་པོའི་སྐབས་སུའོ། །བསླབ་བཏུས་ཀྱེན་ཆོགས་ཆོལ་བའི་སྐབས་སུ།[1-39] །བསྟན་པ་འཛིན་སྐྱང་སྐྱོང་དང་གསུམ་ནི། །བསླབ་པ་གསུམ་པོ་ཐོས་བསམ་གསུམ་གྱིས། །རང་རྒྱུད་འཛིན་པ་དེ་ནི་དང་པོ། །དེ་འཛིན་གང་ཟག་གཅོད་སྐྱང་གཉིས་པ། །ཐབས་ཚུལ་ཀུན་

གྱིས་ཞན་འདོགས་གསུམ་པ། །ནུས་པ་ཆེ་ཆུང་ཁྱད་པར་མིན་པ། །སྲུང་དང་སྐྱོང་བ་ཀུན་ལ་ནུས་ཡོད།། ཐ་ན་སྐྲང་པོའི་བུས་པ་ལ་ཡང་། །སྤྱིལ་པོ་སྲུང་སོགས་ནུས་པ་ཡོད་བཞིན། །ཞེ་ནས་བསྲུང་སྐྱོང་རྒྱལ་པོ་སོགས་ཀྱི། །འོན་ཀྱང་དཔྱ་རང་ཅག་ལ་བབ། །སྔོ་ཚོགས་ཚུལ་གྱིས་གསུམ་ལ་འབད་བྱ། །ནུས་པ་མེད་པའི་ཡུལ་ལ་ཉེས་མེད། །ཚོས་མི་མཐུན་པས་སྐྱོང་སྲུང་མ་གནང་། །མཐུ་ཡོད་བཞིན་དུ་གཞན་དག་བརླག་པའང་། །ཡལ་བར་བོར་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱང་མིན། །དེ་བས་དེ་ནི་ནུས་མེད་ཡུལ་ལའོ།།

བདུད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་གནོད་པའི་སྐབས་སུ།[༡༩༠] །མན་ངག་ཡིན་ཏེ་ཁྲོམ་བོས་བྱས་ན། །བདུད་ནི་གཉིས་ཏེ་མི་མིན་རྣམ་རྟོག །རེ་དོགས་སྲངས་ཤིང་རི་ལྟར་མི་གཡོ། །དེ་ལ་དེ་དག་གཉིས་ཀ་མི་འབྱུང་། །ཟློག་ལ་དེ་དག་གཉིས་ཀ་སྤྱན་འདེབ། །དང་པོའི་གཉེན་པོ་གསུམ་སྟེ་རྟེས་དྲན། །བྱམས་དང་སྙིང་རྗེ་སྐྱ་མ་ནམ་མ་ཁའ། །གཉིས་པའི་གཉེན་པོར་ངང་སེམས་འཁྲུལ་པར། །ཤེས་པ་ཉིད་ཡིན་གཞན་དུ་མི་བཅལ། །སྐྱ་མ་ལྟ་བུར་ཚོལ་བའི་སྐབས་སུ།[༡༩༡] །འདི་ཡང་མན་ངག་ཁྲོམ་བོས་བྱས་ན།། སྟོམ་པར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ལ། མཚོར་མཚོར་དུའམ་ཡགས་ཡགས་སུའམ། །བཟང་བཟང་པོ་ནི་ཇི་ལྟར་བྱང་ཡང་། །ང་རྒྱལ་མི་བྱ་བྱེད་ན་འདྲེས་ཞེར། །སྤར་མ་ཞེར་ཡང་དཀོད་སྤྱན་འདེབ། །དེ་བས་སྤྱིར་སྐང་སྐྱ་མར་ཤེས་བྱ། །གཉེན་པོས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བཅོམ་པ་ཡང་། །སྐྱ་མའི་རྒྱལ་པོས་དེ་འདྲའི་རྒྱལ་པོ། །བཅོམ་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་བྱ་མན་ངག །སེམས་ལས་འཇིགས་པ་གཞན་འགའ་མེད་སྐབས། །དེ་བས་རང་གི་རྣམ་རྟོག་བགེགས་ཡིན། །དེ་མེད་པ་ལ་གཞན་གྱིས་ཅི་བྱ། །སྟོན་ཤེས་གཡུང་གིས་ཕྱགས་ལ་སྟེགེ་འབྲལ། །ཟེད་བས་ཀུན་གྱིས་སྐད་ངན་བརྟེན་བཞིན། །ཐུ་གར་མི་ཡིས་ཞ་བོང་འདོན་དུས། །གཞན་གྱིས་ཀ་བཏུགས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བརླག །སྟོམ་གཡོག་བག་ཕྱེས་ཤིང་ཤུགས་སྟིགས་བཞིན། །གཞན་ཡང་དེ་ཕྱ་བུ་ནི་མང་ཡོད། །ཁེ་ཕྱ་བུས་ཀྱང་གནོད་བ་མི་འབྱུང་། །སྤྱག་དང་མི་སྤྱག་ཅི་ཕྱར་སྐང་ཡང་།། མི་ཞེག་མངོན་སུམ་འདུག་བཞིན་སེམས་ན། །ཕྱ་ཅིག་རྟ་མགོ་ཅན་བཞིན་འཇིགས་མེད། །རང་སེམས་འཁྲུལ་ལ་མངོན་ཞེན་མི་བྱ། །སྐྱབ་པ་གང་ལ་འཇུག་པར་ཀྱང་། །དང་པོ་ཉིད་ནས་རེ་དང་དོགས་སྐང་སེ། །དེ་དོགས་ཅན་ལ་གནོད་པ་འབྱུང་ཉེ། །བྱ་གཡོད་ལ་རྩྭ་འཇུག་རི་བཞིན། །ཞང་ཞུང་ཐན་

ཡུར་གྱིགས་བཙལ་སྟེ་ན། །ཀུན་གྱི་[1]ཅོ་འདྲི་མིན་ན་སུམ་འདྲི། །དེ་བས་དང་པོར་ཅེ་དོགས་ཀུན་སྤང་།[2] ཡང་ཞིང་སྤབ་བའི་སེམས་ཀྱང་སྤངས་ལ། །བར་དུ་ཅི་སྟངས་རང་སེམས་ཉིད་བཤུ། །བྱམས་དང་སྙིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་སྟེང་། །རང་གིས་ཁས་བློངས་ཚུལ་ཁྲིམས་གཙང་བྱ། །སྟ་ཚོགས་ཚུལ་གྱིས་ཚོགས་ཀྱང་གསོག་ན། །དེ་ཡུ་བུ་ལ་བར་ཆད་མི་འབྱུང་། །བྱང་ཡང་སྡུག་དུ་ཉེ་བར་ཞི་འཚུར། །རང་གི་སེམས་ལ་རྟ་རྣམས་མེད་ན། །བདུད་ཀྱིས་བསྐྱགས་སོགས་བར་ཆད་བྱར་མེད། །དེས་ཀྱང་དང་པོ་རྣེད་པ་སོགས་སྐྱབ། །འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་སོགས་ཀྱི་རྒྱུན་སྐྱབ། །དེ་ལས་ཉོན་མོངས་འཕེལ་བས་རྒྱུད་སྡེག །དེ་ནས་དམྱལ་སོགས་དག་ཏུ་དེས་ཡྱང་། །བདུད་ཀྱིས་བར་ཆད་བྱེད་ཚུལ་དེ་ཡིན། །དེའང་ན་ཉེ་མས་ནགས་བསྡེགས་བཞིན་ཏེ། །ཉེ་མ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་སུ་མི་སྡེག །མེ་ཤེལ་ལ་ཐོག་འོད་ཀྱིས་བར་བྱར། །དེ་ཡིས་ནགས་ཏེ་བརྒྱད་པས་ཀུན་སྡེག །ཉེ་མས་ནགས་སྡེག་ཚུལ་ནི་དེ་བཞིན། །དཀར་ཐོའི་ཆོས་རྣམས་བདུད་ཀྱིས་སྡེག་པས། །དེ་བས་བདུད་ཀྱིས་མི་བརྡི་བྱ་ཕྱིར། །རང་གི་སེམས་ལ་རྣ་མེད་མན་ངག །དགོན་པར་གནས་པས་འཇིགས་སྤྲུང་སྤངས། །སོ་སོར་རྟོག་པའི་སྟོངས་ཀྱིས་བདག་མེད། །རྣམ་གཞིས་སྐོམ་ལ་སྤྲུག་པ་མི་འབྱུང་། །དེ་ལ་བར་ཆད་དག་གིས་མི་བརྡི། །གང་གི་གཞིན་ཐོར་གང་གསུངས་དེ་ཡང་། །རང་གི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེར་མི་བཏུབ་ན། །དེ་ལ་གཞིན་ཐོར་གང་བཤད་པའང་།། གཞིན་ཐོ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན། །དེས་ནི་མན་ངག་ཐེ་ཚོམ་མི་བྱ། །རང་རྒྱུད་མ་བཏུབ་རྟགས་སུ་ཤེས་ཀྱིས། །དེ་བཏུབ་བྱ་ཕྱིར་ཚོགས་བསགས་སྤྲིབ་སྤྱང་། །བློ་མར་གསོལ་བཏུབ་སྟ་ཚོགས་ཚུལ་ནས།། བཏུབ་པར་གྱུར་ན་གཞིན་ཐོར་འགྱུར་དེས། །བར་ཆད་དག་ཏུ་གསལ་བ་བྱུང་ན། །བསམ་པའི་ཁྲད་པར་རྒྱུ་ངང་བྱེད། །དེ་ཉིད་གཞིན་ཐོ་གཞན་དུ་མི་བཙལ། །སངས་རྒྱས་རྟེས་དྲན་བྱམས་དང་སྙིང་རྗེ།། ཡུ་ཡི་སྐུའམ་སྟོང་ཉིད་བསྒོམས་པ། །འདྲ་སྟེ་དུས་དེ་ཉིད་དྲན་བྱ། །མདོན་སུམ་བཞུགས་ནས་ཆོས་རྣམས་སྟོན་ཡང་། །དེགའ་བའི་བསམ་མེད་སྟོང་ཉིད་མི་གཡོ། །དེ་ལ་སོགས་ལ་ཅིས་ཀྱང་མི་བརྗེ། །ཡུ་དང་བདུད་གཞིས་ཤེས་བར་བྱ་བ། །སྟོང་ཉིད་བསྒོམས་པས་རབ་ཏུ་གསལ་འགྱུར། །གཅིག་ཤོས་དེ་བསྒོམས་སྐྱུར་དུ་མེད་འགྱུར། །དེ་གཞིས་མཚན་ཉིད་གཅིག་ནི་དེ་ཡིན། །དེ་མཐོང་རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཉོན་མོངས། །ཞི་དང་འཕེལ་ལས་བརྟག་པའམ་གཅིག་ཡིན། །དེགེ་བཤེས་དེས་གསུངས་གཡུང་རྒྱང་བ་ལ།།

དེད་རྣམས་ཚོ་ལ་ནང་ན་ཁྱོད་གཞོན། །ཁྱོད་ཀྱིས་བརྒྱད་ཐུའི་བར་དུ་སྟོད་ལ། །དེ་ཡི་དུས་ན་སྐོམ་ཆེན་ཁ་ཅིག །རས་ནི་སངས་རྒྱས་ཞལ་མཐོང་ཟེར་ལ། །ཉོན་མོངས་འཕེལ་ལ་ཆུང་དུ་མ་སོང། །དེ་ལྟར་སྣང་ན་འདྲེས་ཁྱེར་ཤེས་ཀྱིས། །སངས་རྒྱས་ཞལ་མཐོང་དེ་ལས་བརྙོག་པ། །རྨི་ལམ་སོགས་ནའང་དེ་བཞིན་ཤེས་ཀྱིས། །ཁ་ཅིག་ངས་ནི་ཉིང་འཛིན་ཐོབ་ཟེར། །ཉོན་མོངས་ཆེར་སོང་དེ་ཡང་དེ་བཞིན།། ངས་ནི་ལྟ་བ་རྟོགས་ཟེར་ལས་འབྲས། །ཁྱད་དུ་གསོད་ཅིང་སྡིག་ལ་འཇུག་ན། །དེ་ཡང་ལོག་ལྟ་སྐྱེས་བར་ཤེས་ཀྱིས། །ཡང་དག་ལྟ་བའི་མཚན་ཉིད་དག་ནི། །ཆོས་རྣམས་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་ཤེས་ཀྱང་།། དེ་རྟོགས་བྱ་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་ལས་འབྲས། །ཚུང་དུ་ཙམ་ཡང་ཁྱད་དུ་མི་གསོད། །བདེན་པ་མ་མཐོང་གང་ཟག་རྣམས་ལ། །སྡིག་པ་ཆུང་ཡང་འབྲས་བུ་འབྱིན་ཕྱིར། །དགེ་བསྟེན་ཏད་པོ་དེ་ཟེར་ཀྱིས་ལ། །ཁྱོད་ཀྱིས་མི་ལ་དེ་སྐད་དུ་བྱེད། །དེ་སྐད་གསུངས་བས་དེ་ལྟར་ཤེས་བྱ།།

ཉེར་ལྔ་པ་ཆོས་སྨྲོད་བཅུལ་སོགས་པའི་སྐོ་ནས་ཆོགས་བསགས་དགོས་ཚུལ་སྟོན་པ།

དེ་ལྟའི་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་ལྡན་དང་། །སྐྱོན་རྣམས་མ་ལུས་ཟད་བར་འདོད་ན། །སྡུ་ཚོགས་ཚུལ་ནས་ཆོགས་རྣམས་བསགས་བྱ། །དེ་ཡང་གང་ཡང་རུང་བ་ཅིག་ལའང་། །དེ་ཉིད་གཅིག་པུ་བྱེད་པ་འདྲ་བའི། །བསོད་ནམས་ལས་ལ་རྟག་ཏུ་འབད་དགོས། །ཆོགས་ཀྱིས་ཉེ་བར་བརྟན་མ་བྱས་ན།། བཏུབ་བཏུབ་འདྲ་ཡང་ཅི་ཞིག་ལྟར་ན། །ཅི་ཡང་རུང་བ་ཞིག་གིས་མེད་འགྱུར། །གཉེན་པོ་ཅི་ཡིས་བཅོས་ཐབས་ཀྱང་མེད། །དེ་བས་ཆོགས་ཀྱིས་བརྟན་པ་གལ་ཆེ། །མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་མོས་པའི་སྐབས་སུ།[1-99] །ཐབས་ཚུལ་ཀུན་གྱིས་བསོད་ནམས་བསགས་བྱ། །བསོད་ནམས་བསགས་ལ་ཡོན་ཏན་ཀུན་སྐྱེ། །དེལེར་ན་བྱི་ཤའི་རྒྱལ་པོ་བཞིན་ནམ། །སྐྱོབ་དཔོན་ཤེས་རབ་འབྱུང་གནས་སྐབས་བཞིན། །ཐུགས་སྤྱང་ཚད་བཟློས་རང་གི་ལྟ་འཕྱུར། །རྣལ་འབྱོར་དབུ་མའི་བདེན་པའི་སེམས་རྣེད། །ཞུན་བ་ལོའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱང་ཡིན། །ཀླུ་ཡི་དབུ་མ་ལྟས་བ་[1-100] ཙམ་གྱིས། །ཕྱི་རོལ་ལྟ་སྤྱད་དབུ་མ་ཆེན་པོ། །དེ་ལ་སོགས་བ་དབག་མེད་གསུངས་ཕྱིར། །སྤྲིན་སྐྱང་བསོད་ནམས་བསགས་ལ་འབད་བྱ། །ལམ་ཐུན་ལེགས་འོང་གཏམ་རྒྱུད་ཀྱང་བསམ།[1-101] །རྣལ་འབྱོར་ཆོགས་བསགས་[1-102] བར་ཚད་སྐྱང་བའི། །ཞིང་

གི་དམ་པ་དག་འདུན་བསྟེན་བཀུར།། འབྱོར་པ་མེད་ན་དེ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐོར། །གཅིག་ལ་བསྟེན་བཀུར་ཀུན་ལ་བྱས་མཚུངས། །འབྱོར་མེད་གསོལ་བ་བཀའ་ཅིང་བསྐྱེས་ཕྱིར། །བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ཀྱིང་འཛིན་དག་ཀྱང་།། དཔག་མེད་ཚོགས་བསགས་མེད་པར་མིན་ན། །འཇིག་རྟེན་ཀུན་དང་མི་མཐུན་སེམས་ནི། །དཔག་མེད་ཚོགས་ལ་ལྷོས་དགོས་ཅི་སྨོས། །ཞར་རོལ་ཕྱིན་བའི་ཚུལ་ཀྱི་ལམ་ལས།། གསང་སྔགས་ལམ་ནི་ཅེའམ་སྙམ་ན། །བྱ་ནི་རྟེ་ལས་ཤོར་བ་བཞིན་ནམ། །མི་ནི་བཙོན་ལས་ཤོར་བ་བཞིན་དུ། །ཐ་མལ་རྣམ་རྟོག་མ་འདྲེས་པ་ཡིས། །བསྒྲུབས་ན་གསང་སྔགས་ཞ་རོལ་ཕྱིན་ལམ། །ཅེ་ཅིང་ཁྱད་མེད་ཤིན་ཏུ་སྣང་ཡིན། །ལྟ་ཅིད་དེ་གསུངས་གསང་སྔགས་ལམ་དང་། །ཞ་རོལ་ཕྱིན་ལམ་ཅེ་ཅིང་ཁྱད་མེད། །གཅིག་ནི་ཅེ་བར་གསུངས་པ་དགོངས་ཅན། །དགོངས་པའི་གཞི་ནི་གང་ཟགཔ་མམ་པ། །ནན་ཏར་ན་ནི་ཞ་རོལ་ཕྱིན་ཅེ། །རྒྱ་ཀུ་དུ་ཡི་གཏམ་གྱིས་དེ་ཤེས། །དང་པོ་ཚོགས་ལམ་སྤྱ་ལས་ཅན་ཕྱིར། །ཆོས་རྒྱུན་ཏིང་འཛིན་མ་སྐྱེས་དེས་ཤེས། །མཐོ་ན་ཡོ་གཅིག་ལྟ་བརྒྱའི་ལམ་ཕྱིན། །མཐོང་ལམ་དེ་ཙམ་ཡུན་གྱིས་སྐྱེས་ཀྱང་། དེ་བས་ཐ་མལ་རྣམ་རྟོག་སྤངས་ན། །འདྲ་སྟེ་ལམ་ལ་ཅེ་ཅིང་ཡོད་མིན། །བྱ་མ་མཚན་ཅིད་དག་དང་ལྡན་པས། །སྤྲོ་བ་མ་སྟོང་དང་རྣལ་མར་ལྟ་ལ། །མཅེས་པས་དབང་བསྐུར་མན་ངག་བྱིན་ནས། །བསྒྲུབས་ན་སངས་རྒྱས་ལག་གིས་བྱེད་འདྲ། །ཡོག་གིས་རྒྱོག་ན་དམྱལ་བའི་གཏིང་རྒྱ། །ལྟ་ཅིག་བཤེས་དེའི་གསུང་རྟེས་འབྲངས་ན། །གསང་སྔགས་ལམ་ལ་ངེད་ཅག་མ་དག་འ། །དེ་ལྟར་མཚན་ཅིད་ལྡན་པའང་རབ་དཀའ།།

ཅིར་བྱུག་པ་མཇུག་སྡུད་པ་དང་དགེ་བ་བསྟོ་བ།

བྱ་མའི་མན་ངག་བརྟེད་བྱང་བྱས་པ། །ཚེན་ཚེན་དུ་བསྟས་བསྟེབས་པ་འདི་ཡིན།། རང་ཅིད་དྲན་པ་ཞན་པས་བརྟེད་དོགས། །བྱིས་པ་གསང་ནས་གཞག་པར་འདོད་པ། །ཆོས་ལ་སེར་སྣ་བྱེད་འདོད་མིན་ཀྱང་། །བྱིན་རླབས་ཅམས་དང་སྟོང་མིན་ལགཏ་ཏུ།། སོང་ན་བརྟས་སོགས་ཆོས་སྤྲོང་ལས་གསོག །དེ་བས་ཤིན་ཏུ་སྐྱས་པ་ཡིན་ཀྱང་། །གལ་ཏེ་འཕྲུགས་ནས་མི་ལག་འགྱིམས་ན། །ཐུགས་ཀྱི་བས་ན་བཟོད་པ་མཛོད་ཅིག །བྱ་མའི་མན་ངག་བརྟེད་བྱང་བྱས་པའི། །དགེ་བ་ཅུང་ཟད་བདག་གིས་

བསགས་དེས། །བདག་དང་སེམས་ཅན་ཐེག་ཆེན་ལམ་ནས། །འགྲོ་ལ་ཕན་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་
ཀོག །བླ་མའི་མན་ངག་བརྟེད་བྱང་བྱས་པ། །ཐོག་མ་དང་བར་དང་ཐ་མར་དགེ་བ་རྫོགས་སོ།། །།

༄༅། །དམ་ཚོས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་
རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

རྗེ་སྤྲུལ་པོ་པས་མཛད།

བསྟན་བཅོས་ཀྱི་སྔོན་འགྲོ་བཤད་པ།

༄༅། །འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །རྒྱལ་དང་དེ་སྲས་རྣམས་དང་དམ་པའི་ཚོས་རྣམས་དང་། །དེའི་ཡང་རྩ་བར་གྱུར་པ་བླ་མ་ལ་བཏུད་ནས། །ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ལྟ་བུའི་དམ་ཚོས་རིན་ཆེན་འདི། །མི་ལ་རྗེ་ཡི་དྲིན་ལ་བརྟེན་ནས་[1] རང་གཞན་དོན་དུ་བྱེ།།

སྨིན་ཚོས་ཐམས་ཅད་འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་གཉིས་སུ་འདུ་ས་སོ། །དེ་ལ་འཁོར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན། རྣམ་པ་འབྱུལ་པ་ཡིན། མཚན་ཉིད་སྣུག་བསྟལ་དུ་ཤར་བ་ཡིན་ནོ། །མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན། རྣམ་པ་འབྱུལ་པ་ཐམས་ཅད་ཅིང་ཡལ་བ་ཡིན། མཚན་ཉིད་སྣུག་བསྟལ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འཁོར་བར་འབྱུལ་པ་འདི་ཡང་སུ་འབྱུལ་ན། ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འབྱུལ་ལོ།། གཞི་ཅི་ལས་འབྱུལ་ན། སྟོང་པ་ཉིད་ལས་འབྱུལ་ལོ། །རྒྱུ་ཅི་ལས་འབྱུལ་ན། མ་རིག་པ་ཆེན་པོས་འབྱུལ་ལོ། །ཚུལ་རི་ལྟར་འབྱུལ་ན། འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་གི་སྐྱོད་ཡུལ་དུ་འབྱུལ་ལོ། །དེའི་ཇི་ལྟར་འབྱུལ་ན། གཉིས་སྣང་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་སྨོས་ཀྱི་ཚེ་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཡང་ཕུང་པོ་ལྔ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཚེ་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། །ཁམས་བཅུ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཚེ་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། །སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གི་སྐྱོད་ཡུལ་དུ་འབྱུལ་ལོ། །རེག་པ་ཚོར་བ་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། །སྲེད་པ་ཆེན་པོས་འབྱུལ་ལོ། །ལེན་པ་རིགས་དྲུག་གི་སྐྱོད་ཡུལ་དུ་འབྱུལ་ལོ། །དེའི་ཇི་ལྟར་འབྱུལ་ན། གཉིས་སྣང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན། རྣམ་པ་འབྱུལ་པ་ཐམས་ཅད་ཅིང་ཟད་ཅིང་ཡལ་ཞིང་བ་ཡིན་ནོ། །སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ཡང་འབྱུལ་ན། ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འབྱུལ་ལོ།། གཞི་ཅི་ལས་འབྱུལ་ན། སྟོང་པ་ཉིད་ལས་འབྱུལ་ལོ། །རྒྱུ་ཅི་ལས་འབྱུལ་ན། མ་རིག་པ་ཆེན་པོས་འབྱུལ་ལོ། །ཚུལ་རི་ལྟར་འབྱུལ་ན། འགྲོ་བ

བའི་ཏིལ་དང་། དེ་སྨུག་པའི་ཐབས་དང་། དེ་གྲུབ་[།] པའི་འབྲས་བུ་དང་། དེ་གྲུབ་ནས་སངས་རྒྱས་[།] ཀྱི་ཕྲིན་ལས་རྣམས་ཤེས་དགོས་པའོ། །དེ་དག་རིམ་པར་བསྟན་པ་ནི། རྒྱུ་ནི་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་སྟེ།། རྟེན་ནི་མི་ལུས་རིན་ཆེན་མཆོག །ཏིལ་ནི་དག་པའི་བཤེས་གཉེན་ཡིན། །ཐབས་ནི་དེ་ཡི་གདམས་ངག་སྟེ། །འབྲས་བུ་རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ། །འཕྲིན་ལས་རྟོག་མེད་འགྲོ་དོན་མངོད། །ཅེས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །དེ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ལུས་རྣམ་གཞག[།] བསྟན་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ།།

(སྒྲིབ་དོན་དང་པོ་བློ་མེད་བྱང་ཆུབ་སྐྱབ་པའི་རྒྱུ་བཤད་པ།)

ལེའུ་དང་པོ། རྒྱུ་བདེ་བཤེགས་སྙིང་པོ།

དཔེ་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་འཆད་དོ། །དེ་ལ་དང་པོ། རྒྱུ་ནི་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་སྟེ། །ཞེས་པ་ནི།[།] འོ་ན་འགོང་བ་འབྲུལ་པའི་རང་བཞིན་འདི་ལས་གློལ་ནས། བླ་མེད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་དགོས་པ་དེ། བདག་ཅག་ལ་སོགས་པ་གང་ཟག་དམན་པ་དག་གིས་འབད་པ་བྱས་ཀྱང་ཐོབ་པར་ཅང་འགྱུར་རམ་སྙམ་ན། འབད་པས་བསྒྲུབས་ན་བྱང་ཆུབ་ཅིས་ཏེ་མི་ཐོབ་སྟེ། བདག་ཅག་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཉོན་མོངས་ལའོ་མདོ་ལས།[།] བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོས་འགྲོ་ཀུན་ཡོངས་ལ་ཁྱབ།[།] །ཅེས་གསུངས་སོ། །མདོ་སྡུད་ལས་འདས་ཆུང་ལས་ཀྱང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ཅན་ཡིན་ནོ།[།]° །ཞེས་དང་། མདོ་སྡེ་སྡུད་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ་ལས་ཀྱང་། དབེར་ན་འོ་མ་ལ་མར་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་གནས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་གནས་སོ།[།]¹ །ཞེས་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ཐམས་ཅད་ལ། །ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་དག་ལྡན་པ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་ཉིད་དེ་ཡི་ཕྱིར། །འགྲོ་ཀུན་དེ་ཡི་སྙིང་པོ་ཅན།[།]² །ཞེས་གསུངས་སོ།།

འོ་ན་རྒྱུ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཅན་ཡིན་ཞེ་ན། ཚོས་སྐུ་སྟོང་

ཉིད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ལ་ཁྱབ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཚོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དབྱེ་བ་མེད་བའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རིགས་ཡོད་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ན་རྒྱུ་མཚན་གསུམ་ཡོད་བས། སེམས་ཅན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་རྒྱུ་དབྱ་མ་ལས། རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཆེ་འཕྲོ་ཕྱིར་དང་། །དེ་བཞིན་ཉིད་དབྱེར་མེད་ཕྱིར་དང་། །རིགས་ཡོད་ཕྱིར་ན་ཡུས་ཅན་ཀུན། །རྒྱ་ཆུ་སངས་རྒྱས་སྙིང་པོ་ཅན།[13] །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ཚོས་སྐུ་སྟོང་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ལ་ཁྱབ་བ་ཞེས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ནི་[14] ཚོས་ཀྱི་སྐུ་ཡིན་ལ།[15] ཚོས་སྐུ་ནི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྟོང་ཉིད་དེས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་བའི་ཕྱིར་ན་ཡང་།[16] སེམས་ཅན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཅན་ཡིན་བའོ། །ཚོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དབྱེ་བ་མེད་པ་ཞེས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། སེམས་ཅན་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་བཟང་ངན་ནམ། ཆེ་ཆུང་ངམ། མཐོ་དམའ་ཡི་[17] དབྱེ་བ་མེད་པས་ན་ཡང་། སེམས་ཅན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཅན་ཡིན་བའོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རིགས་ཡོད་པ་ཞེས་པ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་རྣམ་པ་ལྔར་གནས་ཏེ། གང་ཞེ་ན། སྟོབས་ནི། རིགས་ཚད་རིགས་དང་མ་རེས་རིགས། །ཉན་ཐོས་རིགས་དང་རང་རྒྱལ་རིགས། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་ཏེ། །ལྔས་ནི་སངས་རྒྱས་རིགས་ཅན་བསྟུས། །ཞེས་བའོ།།

དེ་ལ་རིགས་ཚད་ཀྱི་རིགས་ནི། གང་དག་ཁེལ་མེད་པ། ངོ་ཚ་མེད་པ། སྙིང་རྗེ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་མཚན་ཉིད་དུག་ལྡན་དུ་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་གསུངས་པ་དེ་དག་སྟེ། རི་སྐད་དུ། འཁོར་བའི་སྐྱོན་རྣམས་མཐོང་ཡང་སྐྱོ་བ་ཟུང་ཟད་མེད། །སངས་རྒྱས་ཡོན་ཏན་ཐོས་ཀྱང་དད་པ་ཟུང་ཟད་མེད། །ཁེལ་མེད་ངོ་ཚ་མེད་ཅིང་སྙིང་རྗེ་ཟུང་ཟད་མེད། །སྲིག་པ་ལྟག་པར་སྤྱོད་ལ་འགྱོད་པ་ཟུང་ཟད་མེད། །མེད་དུག་འཛོམ་ལ་སངས་རྒྱས་སྐལ་བ་མེད།[18] །ཅེས་གསུངས་པའོ། །མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། ལ་ལ་གཅིག་ཏུ་ཉེས་པ་སྤྱོད་ངེས་ཡོད། །ལ་ལ་དཀར་པོའི་ཆོས་རྣམས་ཀུན་ཏུ་བཅོམ། །ལ་ལ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་དག་བ་མེད། །དཀར་པོ་དམན་པ་ཡོད་པ་རྒྱུ་དང་བྲལ།[19] །ཞེས་གསུངས་སོ། །ལར་རྟགས་དེ་དག་དང་ལྡན་པ་རིགས་ཚད་དུ་གསུངས་པ་དེ་ཡང་། འཁོར་བར་ཡུན་རིང་དུ་འགོར་བ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱིས། གཏན་ནས་བྱང་ཆུབ་མི་ཐོབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འབད་པ་

བྱས་ན་དེས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྐྱེང་རྟེ་བརླ་དཀར་པོའི་མདོ་ལས། ཀུན་དགའ་བོ། གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་སྐལ་བ་མེད་པ་ཞིག་གིས། སངས་རྒྱས་ལ་དམིགས་ནས་ཐ་ན་མེ་ཏོག་གཅིག་ནམ་མཁའ་ལ་འཕོར་ན་ཡང་། དེ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་ཏེ། མྱ་ངན་ལས་འདས་བར་གྱས་པ་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་བའི་མཐས་གཏུགས་པར་བསྟོའོ།[70] །ཞེས་གསུངས་སོ།།

མ་རིས་བའི་རིགས་ཅན་ནི། རྒྱན་ལ་རགས་ལས་པ་ཅན་ཏེ། གང་དག་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པཞམ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་གྲོགས་པོ་དང་འགྲོགས་པཞམ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མདོ་སྡེ་མཐོང་ན་ཉན་ཐོས་ལ་དད་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་སུ་གྱུར་ནས་ཉན་ཐོས་སུ་མངོན་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་ལ། དེ་བཞིན་དུ་རང་རྒྱལ་ལམ། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྒྱན་དག་དང་ཕྲད་ན། རང་རྒྱལ་ལམ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ཡིན་ནོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ནི། གང་དག་འཁོར་བ་ལ་འཇིགས་པ།[71] མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་དད་པ། སྐྱེང་རྟེ་ཆུང་བ་དེ་དག་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་མཐོང་ནས་འཇིགས། །མྱ་ངན་འདས་ལ་མངོན་པར་དད། །སེམས་ཅན་དོན་ལ་མི་དགའ་བ། །རྟག་གསུམ་ལྟན་པ་ཉན་ཐོས་རིགས།[72] །ཞེས་གསུངས་སོ། །རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ནི། གང་དག་རྟག་དེ་གསུམ་ཀྱི་སྐྱེང་དུ་ང་རྒྱལ་ཆེ་བ་དང་། སྨོན་དཔོན་གསར་བ་དང་། གཅིག་ཤུར་དབེན་པ་ལ་དགའ་བ་དེ་དག་སྟེ།[73] ཇི་སྐད་དུ། སྤྱི་པས་སྐྱོ་ཞིང་སྡུག་བསྔལ་ལ་སྨྲོ། །སྐྱེང་རྟེ་ཆུང་ཞིང་ལྷག་པར་ང་རྒྱལ་ཆེ། །སྨོན་དཔོན་གསང་ཞིང་གཅིག་ཤུར་འདུག་ལ་དགའ། །མ་ཁས་པས་[74] རང་རྒྱལ་རིགས་སུ་ཤེས་པར་བྱ།[75] །ཞེས་གསུངས་སོ།།

ཉན་རང་གི་རིགས་དེ་གཉིས་ཐེག་པ་དེ་གཉིས་[76] ལ་ཞུགས་ནས། །རང་རང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཀྱང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དངོས་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་དེའི་ཚེ་དེ་དག་ཇི་ལྟར་གནས་ན། མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་ལ་བརྟེན་ནས། ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་ཀྱིས་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་བཟུང་ནས་གནས་སོ། །འོན་ཀྱང་དེའི་ཚེ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡོད་པས། དེ་ལ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ནོ་སྨམ་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དངོས་མིན་ན།

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལམ་དེ་གཉིས་སྟོན་པ་མི་རིགས་ཤེ་ན། རིགས་ཀྱི། དབེར་ན་འཛམ་བུའི་གླིང་ནས་ཚོང་པ་དག་ཕྱིའི་རྒྱ་མཚོར་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ལེན་དུ་འགྲོ་བ་ལ། བར་སྐབས་སུ་འབྲོག་དགོན་པ་ཆེན་པོར་དལ་ཞིང་ཚད་ནས། བདག་གི་[23] ནོར་བུ་མི་ལོན་སྟམ་སྟེ་ཕྱིར་ལྡོག་པར་འགྱུར་བ་རྣམས་ལ་དེད་དཔོན་ཆེན་པོའི་རྗུ་འཕྲུལ་གྱིས། གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་པོ་ཞིག་དེར་སྐུལ་ནས་དལ་བསོར་འཇུག་པ་ལྟར། སེམས་ཅན་སྙིང་སྟོབས་ཆུང་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཐོས་ནས་[24] དངངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་བསྟུབ་པ་འདི་ཉོན་མོངས་སོ། །བདག་གིས་མི་ནུས་སོ་སྟམ་ནས་མི་འཇུག་པའམ། ཕྱིར་ལྡོག་པ་རྣམས་ལ་ཉན་རང་གི་ལམ་འདི་གཉིས་བསྟན་ནས། ཉན་རང་གི་གོ་འཕང་དུ་དལ་བསོར་[25] འཇུག་པ་ཡིན་ནོ།། དམ་ཚོས་པདྨ་དཀར་པོ་ལས་ཀྱང་། དེ་བཞིན་ཉན་ཐོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །མྱ་ངན་འདས་ཐོབ་འདུ་ཤེས་ཏེ། །རྒྱལ་བས་གསུངས་པ་[26] དེ་དག་ལ། །མྱ་ངན་མ་འདས་དེ་དལ་གསོ།[27] །ཞེས་གསུངས་སོ།།

སེམས་ཅན་དེ་དག་ཉན་རང་གི་གོ་འཕང་དུ་དལ་བསོས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་བས་མཞེན་ནས་དེ་དག་སངས་རྒྱས་བསྟུབ་པ་ལ་བསྐུལ་བའོ། །དེ་ཡང་རྗེ་ལྟར་བསྐུལ་ན། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱིས་བསྐུལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཐུགས་ཀྱིས་འོད་ཟེར་སྤྲོས་པས། ཉན་རང་ཡིད་ཀྱི་ལུས་ཅན་དེ་དག་ལ་རེག་པ་ཙམ་གྱིས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་སད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་སྐྱེའི་སྡུང་བ་བསྟན་ཏེ། གསུང་གིས་འདི་སྐད་དུ། དགེ་སློང་དག་ཁྱེད་དེ་ཙམ་གྱིས་བྱ་བ་བྱས་པ་མ་ཡིན། བྱེད་པ་བྱས་པ་མ་ཡིན། ཁྱེད་ཀྱི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དེ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དགེ་སློང་དག་དེ་ནི་ཁྱེད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཉེ་བར་སྐྱབས་གྱིས་ལྷོས་ཤིག །རྟོགས་ཤིག་ཅེས་བསྐུལ་བའོ། །དེ་ཉིད་དམ་ཚོས་པདྨ་དཀར་ལས་ཚོགས་སུ་བཅད་དེ། ཡང་གསུངས་པ། དགེ་སློང་ཁྱེད་ཅག་དེ་རིང་དེ་ཕྱིར་བསྟན། །འདི་ཙམ་གྱིས་ནི་མྱ་ངན་མི་འདའ་སྟེ། །ཁྱེད་ཅག་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་ཕྱིར། །བརྩོན་འགྲུས་རྩྭས་བཞིན་དམ་པ་བསྟེད་པར་གྱིས། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཕྱིར། །བདག་གི་[28] ནོར་བུ་མི་ལོན་སྟམ་སྟེ་ཕྱིར་ལྡོག་པར་འགྱུར་བ་རྣམས་ལ་དེད་དཔོན་ཆེན་པོའི་རྗུ་འཕྲུལ་གྱིས། གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་པོའི་རྡོ་ཤེལ་གྱི་ཕོ་བྲང་ཆེན་པོ་ཞིག་དེར་སྐུལ་ནས་དལ་བསོར་འཇུག་པ་ལྟར། སེམས་ཅན་སྙིང་སྟོབས་ཆུང་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཐོས་ནས་[29] ངོ་མཚར་ཞེས་ཟེར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེ་ལྟ་བུའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཐུགས་ཀྱི་ཡིད་ཆེས་ཤིང་ཡིད

ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བཤད་ལ། དམ་ཚོས་པད་དཀར་ལས་ཀྱང་། ཅན་ཐོས་དེ་དག་སྐྱ་ངན་མ་འདས་ཏེ། །དེ་དག་བྱང་ཆུབ་སྙིང་པ་རབ་སྦྱད་ནས། །ཅན་ཐོས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་འགྱུར།[35] །ཞེས་གསུངས་སོ།།

ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ནི་ཇི་ཡུ་བྱ་ཞེ་ན། སྟོམ་ནི། དབྱེ་བ་ངོ་བོ་རྣམ་གྲངས་དང་། །གཞན་ལས་ཁྱད་འཕགས་རྒྱུ་མཚན་དང་། །རྣམ་པ་རྟགས་དང་དོན་དྲུག་གིས། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་བསྟུས་སོ། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལ་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི་གཅིག་ཅེས་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས[36] གནས་པའི་རིགས་དང་། ཡང་དག་པར་བསྒྲུབས་པའི་རིགས་སོ། །རིགས་དེ་དག་སོ་སོའི་ངོ་བོ་འཆད་པ་ལ། དང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པའི་རིགས་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་སྐྱེད་པའི་ཁུས་པ། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཅན། ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པའོ། །ཡང་དག་པར་བསྒྲུབས་པའི་རིགས་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་སྐྱེད་པའི་ཁུས་པ་སྟོན་དགེ་བའི་རྩ་བ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་ཐོབ་པ་དེའོ། །དེ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཀ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐལ་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ནི། རིགས་ཞེས་ཀྱང་བྱ། ས་བོན་ཞེས་ཀྱང་བྱ། ཁམས་ཞེས་ཀྱང་བྱ། རང་བཞིན་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །རིགས་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ཅན་རང་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་རིགས་ནི་དམན་པ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་བྱང་བ་ཙམ་གྱིས་རིགས་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ནི་མཆོག་ཡིན་ཏེ། སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཆར་བྱང་བས་རིགས་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་དེ་རིགས་ཐམས་ཅད་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་བློ་ན་མེད་པ་ཡིན་ནོ།།

རིགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི། རིགས་སད་པ་དང་། མ་སད་པའོ། །དེ་ལ་རིགས་སད་པ་ནི། འབྲས་བུ་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་རྟགས་དམིགས་པའོ། །རིགས་མ་སད་པ་ནི། འབྲས་བུ་ཡང་དག་པར་མ་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་རྟགས་མི་དམིགས་པའོ།[37] །འོ་ན་རིགས་དེ་ཇི་ཙམ་སད་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། འགལ་བའི་ཆ་དང་ནི་བྱལ། མཐུན་པའི་ཆ་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཀྱིས་ཏེ། དེ་ལས་བཟློག་ཅིང་ཕྱིར་ཟློག་པ་ཙམ་གྱིས་སོ། །དེ་ལ་འགལ་བའི་ཆ་ཅི་ཞིག་ཅེ་ན། མི་ཁོམ་པར་སྣོས་པ་དང་། བག་ཚགས་[38] མེད་པ་དང་། ལོག་པར་ཞུགས་པ་དང་། སྒྲིབ་པའི་ཉེས་པའོ། །མཐུན་པའི་ཆ་ཅི་ཞིག་

ཏེ། ཕྱི་དམ་བའི་ཚོས་སྟོན་པ་གཞན་གྱི་ཆུན་དང་། ནང་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དགེ་བའི་ཚོས་ལ་འདུན་པ་ལ་སོགས་པའོ། །རིགས་ཀྱི་རྣགས་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རིགས་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་མཚན་མ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། ཚོས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བློ་ལྡན་ཀྱི། །རིགས་ནི་མཚན་མ་དག་ལས་ཤེས། །དུ་བ་ལས་ནི་མེར་ཤེས་དང་། །ཆུ་སྐྱར་ལས་ནི་ཆུ་བཞིན་ནོ།[34] །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །འོ་ན་མཚན་མ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། གཅེན་པོ་ལ་མ་ལྷོས་པར་ལུས་ངག་རང་བཞིན་གྱིས་འཇམ་པ་དང་། སེམས་གཡོ་སྐུ་ཤས་ཆུང་བ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་བྱམས་ཤིང་དད་པ་[35] དག་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཚོས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། མི་རྟུབ་བརླབ་པ་མ་ཡིན་ལ། །གཡོ་དང་སྐྱེ་ནི་རྣམ་སྦྱངས་ཤིང་། །སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་རབ་དང་བ། །དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན།[36] །ཞེས་གསུངས་སོ།། ཡང་ན་སྟྲོང་པ་ཉིད་བྱེད་ཀྱི་སྟོན་རོལ་ནས། སེམས་ཅན་ལ་སྙིང་རྗེ་སྐྱེ་བ་དང་། ཕེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ལ་མོས་པ་དང་། དཀའ་བ་སྤྱོད་པ་ལ་ཇི་མི་སྐམ་དུ་བཟོད་པ་དང་། ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་རང་བཞིན་གྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡང་དག་བར་སྤྱོད་པའི། །དེ་ལྟར་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། སྤྱོད་པའི་སྟོན་དུ་སྙིང་རྗེ་དང་།། མོས་པ་དང་ནི་བཟོད་པ་དང་། །དགེ་བ་ཡང་དག་སྤྱོད་པ་ནི། །རིགས་ཀྱི་རྣགས་སུ་ཤེས་པར་བྱ།[37]། ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེ་ལྟར་ན་རིགས་ལྔ་པོ་དེ་ལས། ཕེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཡོད་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉེ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཀྱང་མཐར་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པས་ན་རིང་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །རིགས་མ་ངེས་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ཉེ་བའི་རྒྱུ། ཁ་ཅིག་རིང་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཚད་བའི་རིགས་ཀྱང་། ཡུན་རིང་བ་ལ་དགོངས་པ་ཙམ་ལས། གཏན་ནས་བྱང་ཆུབ་མི་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་[38] བས་ཤིན་ཏུ་རིང་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སེམས་ཅན་ལ་རིགས་དེ་རྣམས་ཡོད་བའི་ཕྱིར་ན་ཡང་། སེམས་ཅན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཅན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྒྱུ་མཚན་གསུམ་གྱིས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཡོད་པར་བསྟན་ཏོ། །དེ་ཡང་དབེ་ཚེ་ལྟར་ཡོད་ན། དཔྱལ་རྩེ་ལ་དཔྱལ་གནས་བཞམ། ཉིལ་ལ་ཉིལ་མར་གནས་བཞམ། འོ་མ་ལ་མར་གནས་པ་ལྟར་ཡོད་དོ། །དེས་ན་དཔྱལ་རྩེ་ལ་དཔྱལ་བསྐྱབ་ཏུ་བཏུབ་བཞམ། ཉིལ་ལ་ཉིལ་མར་བསྐྱབ་[39] ཏུ་བཏུབ་བཞམ། འོ་མ་ལ་མར་བསྐྱབ་

ཏུ་བཏང་པ་ཡིན། སེམས་ཅན་ལ་སངས་རྒྱས་བསྒྲུབ་ཏུ་བཏང་པ་ཡིན་ནོ། །དམ་པའི་ཆོས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལས་རྒྱུའི་ལེའུ་སྟེ་དང་པོའོ།།

(སྦྱི་དོན་གཉིས་པ་བློ་མེད་ཐུབ་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་བཤད་པ།)

ལེའུ་གཉིས་པ། རྟེན་མི་ལུས་རིན་ཆེན།

རྟེན་ནི་མི་ལུས་རིན་ཆེན་མཆོག །ཅེས་པ་ལ། འོ་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཅན་ཡིན་ན། དམྱལ་བ་ཡི་དྭགས་ལ་སོགས་པ་ལྟ་ཆར་གྱིས་སངས་རྒྱས་བསྒྲུབ་ཏུ་ནུས་པ་ཞེག་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་བྱ་བ། ལུས་དལ་འབྱོར་རྣམ་གཉིས་དང་ལྡན་པ། སེམས་དང་པ་རྣམ་གསུམ་དང་ལྡན་པ་འདི། སངས་རྒྱས་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཏུ་བཟང་ངོ་། །དེ་འཚད་པ་ལ།

སྟོམ་ནི། དལ་བ་དང་ནི་འབྱོར་བ་དང་། ཕིད་ཆེས་འདོད་དང་དང་བ་སྟེ། །ལུས་ནི་གཉིས་དང་སེམས་ནི་གསུམ། །དོན་ལྡ་ཡིས་ནི་རྟེན་མཆོག་བསྟུས། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལ་དལ་བ་ནི་མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བའོ། །མི་ཁོམས་པ་བརྒྱད་ནི། མདོ་ངན་པ་ཉེར་བཞག་ལས། དམྱལ་བ་ཡི་དྭགས་དུད་འགྲོ་དང་། །ཀླུ་གློ་ཆེ་རིང་ལྡ་དང་ནི། །ལོག་ལྟ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྟོང་པ། །ལྷགས་པ་འདི་དག་མི་ཁོམས་བརྒྱད།[๔๔] །ཅེས་གསུངས་སོ། །འདི་དག་ཇི་ལྟར་མི་ཁོམ་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དམྱལ་བ་ནི་རྟག་ཏུ་སྡུག་བསྔལ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡི་དྭགས་ནི་སེམས་ཚོགས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དུད་འགྲོ་ནི་ཀུན་ཏུ་རྨོངས་པ་ཤས་ཆེ་བའི་ཕྱིར། དེ་དག་གསུམ་ཆར་ཡང་ངོ་ཚ་མེད་པ་དང་། ཁྲེལ་མེད་པས་རྒྱུད་མ་རྟོགས་པར་གྱུར་བའི་ཕྱིར། ཆོས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གོ་སྐབས་མེད་པ་ཡིན་ནོ།། ལྷ་ཆེ་རིང་ཐོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འདུ་ཤེས་མེད་པ་སྟེ། དེར་འཇུག་པའི་རྣམ་ཤེས་འགོར་དང་བཅས་པ་རྒྱུན་ཆད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གོ་སྐབས་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་འདོད་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་རང་ཡང་ཡིན་ཏེ། མི་ལ་ལྷོས་ན་ལྷ་ཆེ་རིང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མི་ཁོམ་པ་ཡིན་ཏེ། གནས་སྐབས་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་ནས་དགེ་བ་ལ་མི་འབད་པ་[๔๕] མི་ཁོམ་པས་སོ། །དེ་བས་ན་དལ་ལྷ་

མིའི་སྤུག་བསྡུལ་བགེ་ཙམ་པ་འདི་ལ་ཡོན་ཏན་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་བ་ལ་སྐྱོ་བ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། རང་གི་ང་རྒྱལ་ཞེ་བར་འགྱུར། སེམས་ཅན་ལ་སྙིང་རྗེ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། སྡིག་པའི་ལས་ལ་འཇིམ་ཞེང་དགེ་བ་ལ་དགའ་བར་འགྱུར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། གཞན་ཡང་སྤྲུལ་བསྡུལ་ཡོན་ཏན་ནི། །སྐྱེ་བས་དེགས་པ་སེལ་བར་བྱེད། །འཁོར་བ་པ་ལ་སྙིང་རྗེ་སྐྱེ། །སྡིག་ལ་འཇིམ་ཞེང་དགེ་བ་དགའ།[৬৬] །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་འགྲོ་བ་རིགས་བཞི་ལ་དལ་བ་མེད་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །མི་ཡིན་དུ་ཟིན་ཡང་། ཀླ་ཀློ་ནི་སྐྱེས་གྲུབ་པ་དང་ཕྲད་པར་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རོ།། ལོག་ལྟ་ཅན་ནི་དགེ་བ་ལ་མཐོ་རིས་དང་ཐར་པའི་རྒྱུ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྟོངས་[৬৭] པའི་འཇིག་རྟེན་དུ་སྐྱེས་པ་ནི། བྱ་བ་དང་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷུགས་པ་ནི་ལེགས་པར་བཤད་པ་དང་ཉེས་པར་བཤད་པའི་ཚོས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་དང་བྲལ་བ་ནི་དལ་བ་ཞུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཞེས་བྱ་བའོ།།

འབྱོར་བ་ནི།[৬৮] རང་གི་འབྱོར་བ་ལྟ་དང་། གཞན་གྱི་འབྱོར་བ་ལྟ་སྟེ་བཅུའོ། །དེ་ལ་རང་གི་འབྱོར་པ་ལྟ་ནི། རི་སྐད་དུ། མི་ཉིད་དབུས་སྐྱེས་དབང་པོ་ཚང་། །ལས་མཐའ་མ་ལོག་གནས་ལ་དད།[৬৯] །ཅེས་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་མི་ཉིད་ནི། མི་རྣམས་དང་སྐལ་པ་མཉམ་པར་[৭০] སྐྱེས་པ་དང་བྱད་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་དང་ལྡན་པའོ། །ཡུལ་དབུས་སུ་སྐྱེས་པ་ནི། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་རྣམས་ལ་བསྟེན་[৭১] ཏུ་ཡོད་པའི་སར་སྐྱེས་པའོ། །དབང་པོ་ཚང་བ་ནི། གྲེན་པ་དང་ལྷགས་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། དགེ་བའི་ཚོས་བསྒྲུབ་པའི་སྐལ་པ་ཡོད་པའོ། །གནས་ལ་དད་པ་ནི། སྟོན་པས་གསུངས་པའི་དམ་པའི་ཚོས་འདུལ་བ་དཀར་པོའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་སུ་གྱུར་བ་ལ་དད་པའོ། །ལས་ཀྱི་མཐའ་མ་ལོག་པ་ནི། ཚེ་འདི་ལ་མཚམས་མེད་པའི་ལས་མ་བྱས་པའོ། །གཞན་གྱི་འབྱོར་པ་ལྟ་ནི། སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པ་དང་། དམ་པའི་ཚོས་བསྟན་པ་དང་། ཚོས་བསྟན་པ་རྣམས་གནས་པ་དང་། ཚོས་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་དང་། གཞན་གྱི་ཕྱིར་སྙིང་བརྩེ་བར་བྱེད་པ་ཡོད་པའོ། །དེ་ལྟར་རང་གཞན་གཉིས་ཀྱི་བརྩུ་བོ་དེ་དག་དང་ལྡན་པ་ནི་འབྱོར་བ་ཞུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱའོ།།

དེ་ལྟར་དལ་འབྱོར་རྣམ་གཉིས་འཛོམ་[৭২] པ་དེ་མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་དེ་ལ་

རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཚོས་མཐུན་པ་སྟེ། རྣེད་པར་དཀའ་བས་ན་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་བྱའོ། །ཐན་འདོགས་ཆེ་བས་ན་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་རྣེད་པར་དཀའ་བ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྣོད་ལས། མིར་གྱུར་བ་ནི་དཀའ་བ་སྟེ། །མི་སྲོག་ཐོབ་པའང་དཀའ་བ་ཡིན། །དམ་པའི་ཚོས་ཐོབ་དཀའ་བ་སྟེ། །སངས་རྒྱས་འབྱུང་བའང་དཀའ་བ་ཡིན།[3] །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། སྐྱིང་རྡེ་པདྨ་དཀར་པོའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། མིར་སྐྱེ་བ་ནི་རྣེད་པར་དཀའ། དལ་བ་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པའང་རྣེད་པར་དཀའ། སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་འབྱུང་བའང་རྣེད་པར་དཀའ། དགེ་བའི་ཚོས་ལ་འདུ་ན་པའང་རྣེད་པར་དཀའ། ཡང་དག་པའི་སྒོན་ལམ་ཡང་རྣེད་པར་དཀའ་བ་ལགས་སོ།[4]ཞེས་གསུངས་པ་དང་། འཕགས་པ་སྟོང་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་ལས་བཟློག་པའང་རྣེད་པར་དཀའ། མིར་གྱུར་པའང་རྣེད་པར་དཀའ། དལ་བ་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམ་པར་དག་པའང་རྣེད་པར་དཀའ། སངས་རྒྱས་འབྱུང་བའང་རྣེད་པར་དཀའ། དབང་པོ་མ་ཚང་བ་མེད་པའང་རྣེད་པར་དཀའ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཉན་པའང་རྣེད་པར་དཀའ། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་དང་འགྲོགས་པའང་རྣེད་པ་དཀའ། ཡང་དག་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་ཀྱང་རྣེད་པར་དཀའ། ཡང་དག་པའི་ཚུལ་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ཉེ་བར་བསྒྲུབ་པའང་རྣེད་པར་དཀའ། ཡང་དག་པའི་འཚོ་བའང་རྣེད་པར་དཀའ། མིའི་འདོག་རྟེན་ན་ཚོས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཚོས་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་པའང་རྣེད་པར་དཀའ།[5] ཞེས་གསུངས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡུད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། དལ་འབྱོར་འདི་ཅི་ཤིན་ཏུ་རྣེད་པར་དཀའ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེ་ཡང་དབེ་ཅི་ལྟར་རྣེད་པར་དཀའ། གང་ཟག་གང་གིས་རྣེད་པར་དཀའ། རྒྱུ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་རྣེད་པར་དཀའ་ཞེན། དེ་ལ་དབེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡུད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས། དེ་ཉིད་ཕྱིར་ན་བཅོམ་ལྡན་གྱིས། །རྒྱུ་མཚོ་ཆེར་གཡེངས་གཉའ་ཤིང་གི །བུ་གང་རུས་སྦལ་ལ་མཐིན་ཆུང་ལྟར།། མི་ཉིད་ཤིན་ཏུ་ཐོབ་དཀའ་གསུངས།[6] །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །གང་ནས་གསུངས་ན་ཡང་དག་པའི་ལུང་ལས་ཏེ། རྗེ་སྐད་དུ། ས་ཆེན་པོ་འདི་ཆུ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཐུར་ལ། དེར་མི་ཞིག་གིས་གཉའ་ཤིང་བུ་གཅིག་པ་ཞིག་བོར་བ་རླུང་གིས་ཕྱོགས་བཞིར་འཕྱོའོ། །དེ་ན་རུས་སྦལ་ཞར་བ་ལོ་སྟོང་ཕྲག་དུ་མ་ཐུབ་

པ་ཞེག[1] །ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །གང་ཟག་ནི་བན་སོང་གསུམ་དུ་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྟེད་པར་དཀའ་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་རྒྱུ་ཆུན་ཅིའི་ཕྱིར་རྟེད་པར་དཀའ་ན་དལ་འབྱོར་ཀྱི་ལུས་ནི་རྒྱུ་དག་བ་བསགས་པས་ཐོབ་པ་ཡིན་ལ། བན་སོང་གསུམ་དུ་སྐྱེས་པས་ནི་དགེ་བའི་ལས་གསོག་མི་ཤེས་པར་རྟག་ཏུ་སྡིག་པ་འབའ་ཞིག་ལ་སྦྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བན་སོང་གསུམ་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་སྡིག་པ་ཤས་ཆུང་བ་དང་། ལན་གྲངས་གཞན་ལ་སྡུག་བསྔལ་བའི་ལས་བསགས་པ་ཞིག་གིས་རྟེད་པ་ཡིན་ནོ།།

ཞན་འདོགས་པ་ཆེ་བ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས། སྐྱེས་བུའི་དོན་སྒྲུབ་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་ལ།[2] །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་སྐྱེས་བུ་ནི་རྒྱ་གར་གྱི་སྐད་དུ་ན། པུ་རུ་ཥ་བ་ཡིན་ལ། པུ་རུ་ཥའི་སྒྲ་ནི་སྟོབས་སམ་ནུས་པ་ལ་འཇུག་སྟེ། དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་ལ་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་སྒྲུབ[3] པའི་སྟོབས་སམ་ནུས་པ་ཡོད་པས་སྐྱེས་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང[4] ནུས་པ་རབ་འབྱིང་གསུམ་ཡོད་པས། སྐྱེས་བུ་ཡང་རབ་འབྱིང་གསུམ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་སྒོོན་མ་ལས། ཆུང་ངུའབྱིང་དང་མཆོག་གྱུར་པའི། །སྐྱེས་བུ་གསུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱ།[5] །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུ་ལ་རང་ཉིད་བན་སོང་དུ་མི་ལྟུང་བར་ལྟ་མི་སྡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། གང་ཞེག་ཐབས་ནི་གང་དག་གིས། །འགོར་བའི་བདེ་བ་ཙམ་དག་ལ། །རང་ཉིད་དོན་དུ་གཉེར་བྱེད་པ། །སྐྱེས་བུ་དེ་ནི་ཐ་མར་བཤད།[6] །ཅེས་གསུངས་སོ། །སྐྱེས་བུ་འབྱིང་ལ་རང་ཉིད་འགོར་བ་ལས་གྲོལ་ནས་ཞི་བདེའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། སྡིད་པའི་བདེ་ལ་རྒྱབ་ཐུགས་ཤིང་། །སྡིག་པའི་ལས་ལས་བཟློག[7] བདག་ཉིད། །གང་ཞེག་རང་ཞི་ཙམ་དོན་གཉེར། །སྐྱེས་བུ་དེ་ནི་ཐ་མར་བཤད།[8] །ཞེས་གསུངས་སོ།།

ཡང་ཞན་འདོགས་པ་ཆེ་བར་སློབ་དཔོན་ཙན་ཏྲ་གོ་མིའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། གང་ཞེག་ཐོབ་ནས་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མཚོ་མཐར་འཁྱེན་ཞིང་། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་ས་བོན་དག་བཞང་འདེབས་བྱེད་པ། །ཡིད་

བཞིན་ནོར་བུ་བས་ཀྱང་ཡོན་ཏན་ཆེས་ལྷག་པའི། །མི་ཉིད་དེ་ནི་སུ་ཞིག་འབྲས་བུ་མེད་པར་བྱེད།། སེམས་ཀྱི་སྟོབས་ཆེན་མི་ཡིས་རྣེད་པ་གང་ཡིན་པའི། །ལམ་དེ་ལྟ་དང་ཀུ་ཡིས་མི་རྣེད་ལྟ་མིན་དང་།། མ་ཁའ་ལྷིང་རིག་འཛིན་མིའམ་ཅི་དང་ལྟོ་འཕྱེས་མིན།[৬৪] །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དལ་འབྱོར་གྱི་མི་ལུས་འདིས་མི་དགེ་བ་སྤོང་ནུས་པ། དགེ་བ་བསྒྲུབ་ནུས་པ། འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་བརྒལ་ནུས་པ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་ལ་བསྟོད་[৬৫] ནུས་པ། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་ནུས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ལྟ་དང་ཀུ་ལ་སོགས་པ་འགྲོ་བ་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ། ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་བས་ཀྱང་ལྷག་པར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་དལ་འབྱོར་གྱི་མི་ལུས་འདི་ནི་བར་དོཀའ་ཞིང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་ཡིན་པས་ན་ཐོག་མར་ཉོན་ཅིག་ཏུ་བསྒྲུབ་པ་ཞིག་ཅེས་བྱའོ།།

དེ་ལྟར་རྣེད་པར་དཀའ་ཞིང་ཐན་འདོགས་པ་ཆེ་ཡང་འཇིག་པར་ཤིན་ཏུ་སྐྱེ་སྟེ། ཚེ་སྲོག་ལ་གསོས་མ་འདེའབས་མ་ཐག་ནི་མེད། འཆི་བའི་རྒྱུན་ནི་མང་། དུས་སྐད་ཅིག་མ་ནི་མི་སྡོད་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས། དེ་རིང་ཁོ་ན་མི་འཆི་ཞེས། །བདེ་བར་འདུག་པ་རིགས་མ་ཡིན། །བདག་ནི་མེད་པར་འགྱུར་བའི་དུས། །དེ་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་འགྱུང་།[৬৭] ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་རྣེད་པར་དཀའ་ཚོད་དམ། འཇིག་པར་སྐྱ་ཚོད་དམ། ཐན་འདོགས་ཆེ་ཚོད་དེ་ལྟར་ལགས་པས། ལུས་ལ་གྱའི་འདུ་ཤེས་བཞག་ལ་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་ཅི་སྐྱོལ་བྱེད་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། མི་ཡི་གྱ་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། སྡུག་བསྔལ་ཆུ་བོ་ཆེ་ལས་སྐྱོལ། །གྱ་འདི་ཕྱིས་ནས་རྣེད་དཀའ་བས། །སྐྱོངས་པ་དུས་སུ་གཉེད་མ་ཡོག[৬৮] །ཅེས་གསུངས་སོ། །ལུས་ལ་འོག་རྟའི་འདུ་ཤེས་བཞག་ལ། འཁོར་བ་སྡུག་བསྔལ་ཕྱིར་[৬৯]ལས་བྱོས།[৭০] །ཞེས་གསུངས་སོ། །ལུས་ལ་གཡོག་གི་འདུ་ཤེས་བཞག་ལ་དགེ་བའི་ལས་ལ་བཀོལ་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། མི་འོ་ཅག་[৭১] གི་ལུས་འདི་ནི། །བཀོལ་བར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་ཟད།[৭২] །ཅེས་གསུངས་སོ།།

དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ལ་ཡང་དད་པ་དགོས་ཏེ། དད་པ་མེད་ན་དཀར་ཡོའི་ཆོས་རྒྱུ་ལ་མི་སྐྱེ་གསུང་། དེ་ལྟར་ཡང་འཕགས་པ་ཆོས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། དད་པ་མེད་པའི་མི་རྣམས་ལ། །དཀར་

པོའི་ཚོས་རྣམས་མི་སྐྱེ་སྟེ། །ས་བོན་མེ་ཡིས་ཚོགས་པ་ལ། །སྐྱུ་གྱེ་སྟོན་པོ་རྗེ་བཞིན་ནོ།[24] །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཕལ་པོ་ཆེའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། སྔོད་པའི་གནས་ཅན་དང་པ་ཆུང་བ་ཡིས། །སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་ཤེས་པར་མི་ནུས་སོ།[25] །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་དད་པ་བསྐྱེད་[26]པར་བྱ་སྟེ། འཕགས་པ་རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་ལས་ཀྱང་། བཀའ་སྩལ་པ། ཀུན་དགའ་བོ། དད་པ་ལ་སྨྱོར་བར་གྱིས་ཤིག། འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསོལ་བ་འདེབས་པའོ།[27] །ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་དད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། དད་པ་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་ཡོད་དེ། ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་དང་། འདོད་པའི་དད་པ་དང་། དང་བའི་དད་པའོ། །དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་ནི། ཡུལ་ལས་དང་འབྲས་བུ་དང་སྟུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་དང་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུས་འདོད་ཁམས་ཀྱི་བདེ་བ་འབྱུང་བར་ཡིད་ཆེས། མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུས་འདོད་ཁམས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བར་ཡིད་ཆེས། མི་གཡོ་བའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུས་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་བདེ་བ་འབྱུང་བར་ཡིད་ཆེས། ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་སྤྱད་པས། སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་ཐོབ་པར་ཡིད་ཆེས་པའོ།། འདོད་པའི་དད་པ་ནི། བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་དེ་ཉིད་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་མཐོང་ནས། དེ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་ཀུས་པ་དང་ལྡན་པས་ལམ་ལ་སློབ་པའོ། །དད་བའི་དད་པ་ནི། ཡུལ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། ལམ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་དང་། ལམ་དུ་གྱུར་པ་ཆོས་དཀོན་མཆོག་དང་། ལམ་བསྒྲུབ་[28]པའི་གྲོགས་སུ་གྱུར་པ་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ལ་མོས་ཤིང་གུས་ལ་སེམས་དང་བའོ།།

དེ་ལྟར་ཡང་ཆོས་མངོན་པ་ལས། དད་པ་གང་ཞེ་ན། ལས་དང་། འབྲས་བུ་དང་། བདེན་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་ལ་མངོན་པར་ཡིད་ཆེས་པ་དང་། འདོད་པ་དང་། སེམས་དང་བའོ།[29] །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། འདུན་དང་ཞེ་སྡང་འཇིགས་པ་དང་། རྟོངས་པས་གང་ཞིག་ཆོས་མི་འདའ། །དེ་ནི་དད་པ་ཅན་ཞེས་བྱ། །དེས་པར་ལེགས་པའི་སྟོང་མཆོག་ཡིན།[30] །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་འདུན་པས་ཆོས་ལས་མི་འདའ་བ་ནི། འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ནས་ཆོས་མི་གཏོང་

བ་སྟེ། དཔེར་ན་གཞན་ཞིག་ན་རེ། ཁྱོད་ལ་ཟས་ནོར་རམ། བྱད་མེད་དམ། རྒྱལ་སྲིད་ལ་སོགས་པའི་བྱ་དགའ་ཆེན་པོ་སྟེར་གྱི་ཚོས་ཐོང་།[1] ཟེར་ཡང་མི་གཏོང་བའོ། །ཞེ་སྡང་གིས་ཚོས་ལས་མི་འདའ་བ་ནི། ཁོང་ཁྲོ་བའི་ཡྱོགས་ནས་ཚོས་མི་གཏོང་བ་སྟེ། དཔེར་ན་གཞན་ཞིག་གིས་བདག་ལ་སྡུར་ཡང་གནོད་པ་ཆེན་པོ་བྱས་ལ། དུ་རྩྭ་ཡང་གནོད་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་དུ་བླུང་ཚོས་མི་གཏོང་བའོ། །འཇིགས་པས་ཚོས་ལས་མི་འདའ་བ་ནི། བྱེད་པའི་ཡྱོགས་ནས་ཚོས་མི་གཏོང་བ་སྟེ། དཔེར་ན་འགའ་ཞིག་ན་རེ། ཁྱོད་ཚོས་མི་གཏོང་ན་དཔའ་བོ་སྐུམ་བརྒྱ་བཀྲལ་ལོ།[2] ནས། ཁེན་རེ་བཞིན་ཁྱོད་ཀྱི་ལུས་ལས་ཤ་སྡང་ལྟ་ལྟ་གཅོད་ཟེར་ཡང་ཚོས་མི་གཏོང་བའོ། །སྨོངས་པས་ཚོས་ལས་མི་འདའ་བ་ནི། མི་ཤེས་པའི་ཡྱོགས་ནས་ཚོས་མི་གཏོང་བ་སྟེ། དཔེར་ན་འགའ་ཞིག་ན་རེ། ལས་མི་བདེན། འབྲས་བུ་མི་བདེན། དགེ་མཚོག་གསུམ་མི་བདེན། ཁྱོད་ཚོས་བྱས་ནས་ཅི་བྱེད། ཚོས་ཞོག་ཟེར་ཡང་ཚོས་མི་གཏོང་བའོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་པ་བཞི་དང་ལྡན་པ་དེ་དག་པ་ཅན་ཡིན། དེས་ལེགས་བསྒྲུབ་པའི་སྟོང་མཚོག་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལྟར་དད་པ་དེ་དག་ཡོད་ན་ཚན་ཡོན་དཔག་ཏུ་མེད་དེ། སྐྱེས་བུ་མཆོག་གི་སེམས་སྐྱེ་བ་ཡིན། མི་ཁོམ་པ་རྣམས་སྤྲོང་བ་ཡིན། དབང་པོ་རྣོ་ཞིང་གསལ་བ་ཡིན། ཚུལ་ཁྲིམས་མི་ཉམས་པ་ཡིན། ཉོན་མོངས་པ་འཇིལ་བ་[3] ཡིན། བདུད་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ལས་འདའ་བ་ཡིན། ཐར་པའི་ལམ་རྣེད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། དགེ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་གསོག་པ་ཡིན། སངས་རྒྱས་མང་པོ་མཐོང་བ་ཡིན། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་རློབས་[4] པ་ཡིན། དེ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ཡང་དགོན་མཆོག་ཀ་ལའི་གཟུངས་ལས། རྒྱལ་དང་རྒྱལ་བའི་ཚོས་ལ་དད་གྱུར་ཞིང་། །སངས་རྒྱས་སྲས་ཀྱི་སྤྱོད་ལ་དད་བྱེད་པ། །བྱང་ཆུབ་བློ་ན་མེད་ལ་དད་གྱུར་ན། །སྐྱེས་བུ་ཚེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་སྐྱེའོ།[5] །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །ཡང་དད་པ་ཡོད་ན་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱང་དེའི་དྲུང་དུ་བྱོན་ནས་ཚོས་བསྟོན་[6] པར་ བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྣོད་ལས། ཁྱོད་ཀྱིས་ཚོས་ཐོས་ཤིང་། ཚོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཐོབ་ཅིང་། ཚོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཐོབ་ནས་ཅི་བྱེད། ཚོས་ཞོག་ཟེར་ཡང་ཚོས་མི་གཏོང་བའོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་པ་བཞི་དང་ལྡན་པ་དེ་དག་པ་ཅན་ཡིན། དེས་ལེགས་བསྒྲུབ་པའི་སྟོང་མཚོག་ཡིན་ནོ།།

ལུས་དལ་འབྱོར་རྣམ་པ་གཅིག་དང་ལྡན་པ། སེམས་དང་པ་རྣམ་པ་གསུམ་དང་ལྡན་པ་དེ།[১৫] བླ་མེད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོ་ བའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟགཡིན་ནོ། །དམ་བའི་ཚིག་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཕར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལས་རྟེན་གྱི་ལེའུ་སྟེ་གཅིག་པའོ། ||

(སྒྱིད་ཀོན་གསུམ་པ་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་སྙིང་པའི་རྒྱན་བཤད་པ།)

ལེའུ་གསུམ་པ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ།

རྒྱན་ནི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཡིན། །ཞེས་པ་ལ། དེ་ལྟར་རྟེན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་ཡང་། རྒྱན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་མ་བསྐུལ་ན། སྔར་གྱི་[১৬]བྱ་བ་ངན་པ་ལ་གོམས་ཤིང་། བག་ཚགས་བརྐས་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱང་ཆུ བ་ཀྱི་ལམ་ལ་འཇུ ག་པར་དཀའོ། །དེ་ས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པར་བྱ་སྟེ། སྔོན་ནི། འཕད་པ་དང་ནི་དབྱེ་བ་དང་། །ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དང་། །བསྟེན་བའི་ཐབས་དང་ཕན་ཡོན་ཏེ། །ཕྱི་ཡིས་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་བསྟན། །ཞེས་བའོ།།

དེ་ལ་དང་པོ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་དགོས་པའི་འཕད་པ་ནི་གསུམ་སྟེ། ལུང་དང་། རིགས་པ་དང་།[১৭] དབེའོ། །དེ་ལ་ལུང་ནི། འཕགས་པ་སྟུང་པ་ལས། སྤྲོ་མ་བཟང་པོས་བླ་མར་གྱུར་ལྟན་དེ་དག་གིས། །བླ་མ་མ་ཁས་པ་དག་ལ་རྟག་ཏུ་བསྟེན་པར་བྱ། །ཅི་ཡི་ཕྱིར་ན་མ་ཁས་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་ལས་འབྱུང་།[১৮] །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཕགས་པ་བཟུང་སྟོང་པ་ལས་ཀྱང་། འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འདོད་པས། དང་པོ་ཉིད་ཏུ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དག་ལ་བསྟེན་པར་བྱ། བསྟེན་པར་བྱ། བསྟེན་བཀུར་བར་བྱའོ།[১৯] །ཞེས་གསུངས་སོ། །རིགས་པ་ནི། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་གང་ཟགདེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་དགོས་པར་དམ་བཅའ། རང་ཉིད་ཀྱིས་ཚོགས་གསོག[২০] པ་དང་། སྒྲིབ་པ་སྤྱོང་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི་གཏན་ཚིགས་སོ། །མཐུན་པའི་དཔེ་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་བཞིན་ནོ། །བཟློག་པའི་དཔེ་རང་སངས་རྒྱས་བཞིན་ནོ། །དེའི་དོན་བཤད་ན། བདག་ཅག་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱེད་

པ་ལ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་གསོག་དགོས་ཤིང་། དེ་གསོག་པའི་ཐབས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཤེས་བྱས་བསྟུས་པའི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་སྤོང་དགོས་ལ། དེ་སྤོང་བའི་ཐབས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་རག་ལྟས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ནི། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི་ལམ་རྒྱས་མེད་ལ་འགྲོ་དུས་ཀྱི་ལམ་མ་ཁད་ཟུངམ། འཇིགས་པའི་ས་ཡོགས་ལ་འགྲོ་དུས་ཀྱི་སྐྱེལ་མ་ལྟ་བུའམ། ཆུ་བོ་ཆེན་པོ་ལས་བརྒལ་[৫৬] དུས་ཀྱི་མཁན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལ་དེའི་དང་པོ་བཤད་ན། ལམ་རྒྱས་མེད་ལ་འགྲོ་བའི་ཚེ་ལམ་མ་ཁད་མེད་ན། ལམ་ནོར་དོགས་དང་། གོལ་དོགས་དང་། འཁྲུར་དོགས་ཡོད་དོ། །ལམ་མ་ཁད་དང་འགྲོགས་ན་ལམ་ནོར་དོགས་དང་། གོལ་དོགས་དང་། འཁྲུར་དོགས་མེད་དེ་གོམ་པ་ཆུང་མ་ཟོས་པར་བསྟེས་[৫৭] ས་ཕྱིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྲག་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་ལ་ཞུགས་ནས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་འགྲོ་བ་ལ། ལམ་མ་ཁད་དང་འདྲ་བའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མེད་ན། གལ་ཏེ་སྐྱ་སྟེགས་པའི་ལམ་དུ་ནོར་དོགས་ཡོད། གལ་ཏེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་དུ་གོལ་དོགས་ཡོད། གལ་ཏེ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་དུ་འཁྲུར་དོགས་ཡོད། ལམ་མ་ཁད་དང་འདྲ་བའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་[৫৮]དང་འགྲོགས་ན། ལམ་ལ་ནོར་དོགས་དང་། གོལ་དོགས་དང་། འཁྲུར་དོགས་མེད་པར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་ཕྱིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དཔལ་འབྱུང་གི་རྣམ་ཐར་ལས། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི་ཐ་ཙམ་ཀྱང་ཕྱིན་པའི་ལམ་དུ་འཇུག་པའི་[৫৯] ལམ་མ་ཁད་ལྟ་བུའོ[৬০] །ཞེས་གསུངས་སོ།།

དཔེ་གཉིས་པ་བཤད་ན། འཇིགས་པའི་ས་ཡོགས་ནི་ཚོམ་རྐུན་ནམ། གཅན་གཟན་ལ་སོགས་པའི་འཚེ་བ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འགྲོ་བའི་ཚེ་སྐྱེལ་མ་མེད་ན། ལུས་སམ་སྲོག་གམ་ལོངས་སྤྱོད་ལ་ཉེ་ཞོ་བྱང་དོགས་ཡོད་ལ། སྐྱེལ་མ་བཙན་པོ་དང་འགྲོགས་ན་ཉེ་ཞོ་མེད་པར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་དུ་ཞུགས་ནས་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གསོག་ཅིང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་འགྲོ་བ་ལ་སྐྱེལ་མ་དང་འདྲ་བའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་

མེད་ན། ཚོམ་རྐུན་དང་འདྲ་བའི་རང་།[1][0] གི་རྣམ་རྟོག་གམ་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཕྱིའི་བདུད་དང་ལོག་འདྲེན་ལ་སོགས་པས་བགེ་བའི་ནོར་འཕྲོག་དོགས་ཡོད། བདེ་འགྲོའི་སྒོག་གཅོད་དོགས་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཉོན་མོངས་ཚོམ་རྐུན་ཚོགས་འདི་ནི། །བླགས་རྣེད་སྐྱོན་ན་དགེ་འཕྲོག་ཅིང་། །བདེ་འགྲོའི་སྒོག་གཅོད་པར་བྱེད།[1][1] །ཅེས་གསུངས་སོ། །སྐྱེལ་མ་དང་འདྲ་བའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་མ་བླལ་ན་དགེ་བའི་ནོར་མི་འཆོར། བདེ་འགྲོའི་སྒོག་མི་ཚད་པར་ཐམས་ཅད་མཉེན་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་ཕྱིན་པར་འགྲུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དཔལ་འབྱུང་གི་རྣམ་ཐར་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསོད་ནམས་ཐམས་ཅད་ནི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་བསྐྱང་།[1][2] བའོ།[1][3] །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དགེ་བསྙེན་མ་མི་གཡོ་བའི་རྣམ་ཐར་ལས་ཀྱང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་ནི་བདག་ཅག་ཐམས་ཅད་མཉེན་པའི་གནས་སུ་ཕྱིན་པར་སྐྱེལ་བའི་སྐྱེལ་མ་ལྟ་བུའོ།[1][4] །ཞེས་གསུངས་སོ།།

དབེ་གསུམ་པ་བཤད་ན། ཆུ་བོ་ཆེན་པོ་རྒལ་[1][5]བའི་ཚེ་མཁན་པ་མེད་པར་གྱུའམ་གཅིངས་སུ་ཞུགས་ཀྱང་། ཐར་ཀར་[1][6]མི་ཕྱིན་པར་ཆུ་ཤིད་དུ་བྱིང་བཞམ། ཆུ་ཤིད་ཀྱིས་ཁྱེར་བར་འགྱུར་ལ། མཁན་པ་ཡོད་ན་དེའི་འབད་རྩོལ་ཀྱིས་ཐར་ཀར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་བརྒལ་བའི་ཚེ། མཁན་པ་དང་འདྲ་བའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མེད་ན། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་གླུ་གཅིངས་ལ་ཞུགས་ནས་ཕྱིན་ཡང་། འཁོར་བ་ཤིད་དུ་བྱིང་ཞིང་འཁོར་བའི་རྒྱུན་ཀྱིས་ཁྱེར་རོ།། དེ་ལྟར་ཡང་། སྐྱ་བ་འཛིན་པ་མེད་པར་ནི། །གླུ་ཡིས་ཐ་རོལ་ཕྱིན་མི་འགྱུར། །ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རབ་རྫོགས་ཀྱང་། །བློ་མ་མེད་ན་སྙིད་མཐར་མིན།[1][7] །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་མཁན་པ་དང་འདྲ་བའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པར་བྱས་ན་[1][8]འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོའི་ཐ་རོལ་སྐྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་སྐམས་སུ་ཕྱིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྤོང་པོ་བགོད་པའི་མདོ་ལས། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི་འཁོར་བའི་ཆུ་བོ་ཆེན་པོ་ལས་སྐྲོལ་བས་ན་མཁན་པ་ལྟ་བུའོ།[1][9] །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་བས་ན་ལམ་མཁན་ནམ་སྐྱེལ་མའམ། མཁན་པ་ལྟ་བུའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པར་བྱའོ།།

དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་དབྱེ་བ་ནི་བཞི་སྟེ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སོ་སོར་སྐྱེ་བོ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ས་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་

གཉེན་སངས་རྒྱས་སྐུལ་བའི་སྐུ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུའོ། །དེ་དག་ཀྱང་རང་གི་གནས་སྐབས་དང་སྦྱར་ཏེ། རང་ལས་དང་པོ་པའི་དུས་སུ་སངས་རྒྱས་དང་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་བསྟེན་པའི་ཀུས་པ་མེད་པས། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ལ་བསྟེན་པའོ། །རང་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཕལ་ཆེར་དག་ཅིང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སངས་རྒྱས་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་བསྟེན་པར་ནུས་པའོ། །རང་ཚེགས་ལམ་ཆེན་པོ་ཡན་ཆད་ལ་གནས་ཅིང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སངས་རྒྱས་སྐུལ་བའི་སྐུ་ལ་བསྟེན་པར་ནུས་པའོ། །རང་སར་ཆེན་པོ་ལ་གནས་ཅིང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ལ་བསྟེན་པར་ནུས་པའོ། །དེ་ལྟར་བཞི་ལས་རང་ལ་དེན་གང་ཆེ་ན། བདག་ཅག་དང་པོ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲུབ་ཁང་ན་འདུག་པའི་ཚེ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གོང་མ་རྣམས་བསྟེན་པ་བས། ཞལ་མཐོང་བ་ཙམ་ཡང་མེད་པ་ལས། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དང་མཉམ་ལས་བས། དེའི་གསུང་གི་སྒྲོན་མེས་ལམ་སྣང་བར་བྱས་ནས། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གོང་མ་རྣམས་དང་མཉམ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེས་ན་དངོས་ཀྱིས་[1][1][1] དེན་ཆེ་བ་ནི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཡིན་ནོ།།

དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བཞི་པོ་དེའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པ་ལ། སངས་རྒྱས་ནི་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པ་གཉིས་སྤངས་པས་ན་[2][2][2]སྤངས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན། མཉེན་པ་རྣམ་པ་གཉིས་མངའ་བས་ན་ཡེ་ཤེས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ས་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ཡང་། ས་དང་པོ་ནས་ས་བཅུ་པའི་བར་གྱི་སྤངས་པ་དང་ཡེ་ཤེས་ཅི་རིགས་སུ་མངའོ། །ཁྱད་པར་དུ་ཡང་ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི། གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་དབང་བཅུ་ལ་མངའ་བཞེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཚེ་ལ་དབང་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་དང་། ཡོ་བྱད་དང་། ལས་དང་། སྐྱེ་བ་དང་། མོས་པ་དང་། སྨོན་ལམ་དང་། རྟུ་འཕྲུལ་དང་། ཡེ་ཤེས་དང་། ཆོས་ལ་དབང་བའོ། །དེ་ལ་ཚེ་ལ་དབང་བ་ནི་ཇི་སྲིད་འདོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་གནས་པར་ནུས་སོ། །སེམས་ལ་དབང་བ་ནི་བདག་ཉིད་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་ནུས་པའོ།། ཡོ་བྱད་ལ་དབང་བ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡོ་བྱད་རིན་པོ་ཆེ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ཚར་འབེབས་ནུས་

བའོ། །ལས་ལ་དབང་བ་ནི་ཁམས་དང་། ས་དང་། འགྲོ་བ་དང་། སྐྱེ་གནས་དང་། གནས་སྐབས་གཞན་དུ་སྐྱོང་བར་འགྱུར་བའི་ལས་རྣམས་གཞན་དུ་སྤྱོར་ནུས་པའོ། །སྐྱེ་བ་ལ་དབང་བ་ནི། བསམ་གཏན་ལ་གནས་ཤིང་ཡོངས་སུ་མ་ཉམས་བཞིན་དུ་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བར་ནུས་ལ། དེར་སྐྱེས་ནས་ཀྱང་དེའི་ཉེས་པས་མི་གོས་བའོ། །མོས་པ་ལ་དབང་བ་ནི་ས་ལ་སོགས་པ་ཆུ་ལ་སོགས་པར་མོས་ནའང་བསྒྲུབ་ནུས་པའོ། །སྨོན་ལམ་ལ་དབང་བ་ནི་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པར་བྱེད་པའི་སྨོན་ལམ་འདེབས་ཤིང་། དེ་མངོན་པར་འགྲུབ་པའོ། །རྫུ་འཕྲུལ་ལ་དབང་བ་ནི་སེམས་ཅན་འདུན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་ཚེ་འཕྲུལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ནི་སྟོན་ནུས་པའོ། །ཕེ་ཤེས་ལ་དབང་བ་ནི་ཚོས་དང་དོན་དང་དེས་པའི་ཚིག་དང་སྒྲོབས་པ་རྣམས་རབ་ཀྱི་[1113] མཐར་ཕྱིན་པར་མཁྱེན་པའོ། །ཚོས་ལ་དབང་བ་ནི་ཅི་རིགས་པར་ཅི་ཙམ་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ། མིང་དང་ཚིག་དང་ཡི་གེའི་ཚོགས་གཞན་དང་གཞན་དག་གི་ས་མདོ་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་རྣམ་པར་བཞག་ནས། ཅིག་ཆར་གསུང་གཅིག་གི་སོ་སོའི་སྐད་དང་མཐུན་པའི་སེམས་ཡོངས་སུ་ཚོམས་[1114] པར་བྱེད་ནུས་པའོ།།

དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའམ། ཡང་ན་བཞི་དང་ལྡན་པའམ། ཡང་ན་གཉིས་དང་ལྡན་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལས། དེ་ལ་རྣམ་པ་བརྒྱད་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། བརྒྱད་གང་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྣོད་མང་དུ་ཐོས་པ་དང་། རྟོགས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། རྣེས་སུ་སྐྱིང་བཅུ་བ་དང་ལྡན་པ་དང་། མི་འཇིགས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། བཟོད་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། ཡིད་ཡོངས་སུ་མི་སྐྱོ་བ་ཡིན་པ་དང་། ཚོགས་གི་བྱ་བ་དང་ལྡན་པའོ།[1115] །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། མདོ་སྡེ་ཆུབ་ལས། ཆུ་ཆེ་ཐེ་ཚོམ་སྤོང་བ་དང་། གཟུང་འཛིས་དེ་ཉིད་གཉིས་སྟོན་པ། །འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡི། །སྟོན་པ་ཕུན་ཚོགས་ཡིན་ཞེས་བྱ།[1116] །ཞེས་གསུངས་ཏེ། མང་དུ་ཐོས་པས་སྟོན་པ་ཆུ་ཆེ་བ་དང་། ཤེས་རབ་ཆེ་བས་གཞན་གྱི་ཐེ་ཚོམ་གཅོད་པ་དང་། སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་ལས་བྱེད་པས་

ཚོགས་གཟུང་བར་འོས་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་[1][1][2] དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པའོ།།

གསུམ་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས། རྟག་པར་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི། །ཐེག་ཆེན་དོན་ལ་མ་ཁས་པ་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག །སྨོག་གི་ཕྱིར་ཡང་མི་གཏོང་ངོ་།[1][1][3] །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དོན་ལ་མ་ཁས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོམ་པ་དང་ལྡན་པའོ།།

དེ་ལྟ་བུའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣེད་ནས་བསྟེན་པའི་ཐབས་ལ་གསུམ་སྟེ། བཀུར་སྟི་དང་རིམ་གྱིའི་སྒོ་ནས་ཉེར་བསྟེན་པ་དང་། མོས་པ་དང་གུས་པའི་སྒོ་ནས་ཉེ་ཉར་བསྟེན་པ་དང་། བསྒྲུབ་[1][1][4] པ་དང་ནན་ཏན་གྱི་སྒོ་ནས་ཉེ་ཉར་བསྟེན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། བཀུར་སྟི་ཉེ་ཉར་བསྟེན་པ་ནི། ཕྱག་འཚལ་བ་དང་། མྱུར་དུ་ལྡང་བ་དང་། ལུས་འདུད་པ་དང་། བསྐོར་བ་བྱ་བ་དང་། གདུང་བའི་སེམས་ཀྱིས་དུས་སུ་སྐྱེ་བ་དང་། ངོམས་[1][1][5] པ་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་ཚོང་དཔོན་གྱི་བུ་ནོར་བཟང་གིས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཉེ་ཉར་བསྟེན་པ་བཞིན་ནོ།[1][1][6] །འཕགས་པ་སྟོང་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བལྟ་བ་ལ་ངོམས་པ་མེད་པར་ཀྱིས་ཤིག དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་ནི་མཐོང་བར་དཀའོ། །འཕྲུང་བར་དཀའོ། །མཇལ་བར་དཀའོ།[1][1][7] །ཞེས་གསུངས་སོ། །རིམ་གྱིས་ཉེ་ཉར་བསྟེན་པ་ནི། ཆོས་དང་མཐུན་པའི་ཟས་དང་། གོས་དང་། མལ་ཆ་དང་། སྨན་དང་། བསྟན་གྱི་གསོ་སྐྱབ་དང་། ནོར་ལ་སོགས་པའི་ཡོ་བྱད་ཀྱིས་ལུས་དང་སྲོག་ལ་[1][1][8] མི་ལྟ་བར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱེད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་འཕགས་པ་རྟག་ཏུ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཉེ་ཉར་བསྟེན་པ་བཞིན་ནོ།[1][1][9] །དེལ་ལ་འབྱུང་གི་རྣམ་ཐར་ལས་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ནི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་རིམ་གྱི་བྱས་པས་ཐོབ་བོ།[1][2][0] །ཞེས་གསུངས་སོ། །མོས་པ་དང་། གུས་པས་ཉེ་ཉར་བསྟེན་པ་ནི། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཞག་ལ། ཉི་སྐད་གསུངས་པའི་བཀའ་མི་གཅོག[1][2][1] པ་དང་། མོས་པ་དང་། གུས་པ་དང་། དང་བ[1][2][2] བསྟེད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་པཊ་

ཆེན་ནུ་རོ་བས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཇི་ལྟར་བསྟེན་པ་བཞིན་ནོ།[1.21] །རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལས་ཀྱང་། ཁྱོད་ཀྱིས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་ནན་ཏན་དུ་གུས་པ་བསྟེད་པར་བྱའོ། །ཞངས་པར་བྱའོ། །རབ་ཏུ་དད་པར་བྱའོ།[1.22] །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ཕབས་མ་ཐས་བའི་སྤྱོད་པ་ལ་ཡང་། ལོག་པར་རྟོག་པ་སྤོང་ཞིང་ལྟུག་པར་ཡང་གུས་པ་བསྟེད་པ་སྟེ།[1.23] དབེར་ན་རྒྱལ་པོ་མེའི་རྣམ་ཐར་བཞིན་ནོ།[1.24] །བསྟུབ་[1.25] པ་དང་ནན་ཏན་གྱི་སྤོ་ནས་ཇི་ལྟར་བསྟེན་པ་ནི། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དེའི་ཚོས་ལ་ཐོས་པ་དང་། བསམ་པ་དང་། སྒོམ་པ་གསུམ་གྱི་སྤོ་ནས་བསྟུབ་པ་དང་། ནན་ཏན་དུ་བྱེད་པ་སྟེ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཆོག་ཏུ་མཉེས་པར་འདོས་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། བརྟན་པ་ཇི་སྐད་བསྟན་པ་བསྟུབ་པ་དེས། །དེ་ཡི་སེམས་ནི་ཡང་དག་མཐུ་བར་བྱེད།[1.26] །ཅེས་གསུངས་སོ། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཐུ་ན་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔལ་འབྱུང་གི་རྣམ་ཐར་ལས་ཀྱང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཐུ་བར་བྱས་ན་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་བོ།[1.27] །ཞེས་གསུངས་སོ། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་ཆོས་ཞུ་བ་དེ་ཡང་། སྤྱོད་བ་དང་དངོས་གཞི་མཉུག་གསུམ་འཛོམ་པའི་ཚུལ་ཀྱིས་ཞུ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་སྤྱོད་བ་ལ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་ལྡན་པས་ཞུའོ། །དངོས་གཞི་ལ་རང་ལ་དད་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། ཆོས་ལ་སྨན་གྱི་འདུ་ཤེས་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་སྨན་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། ཆོས་ལ་ནན་ཏན་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ནི་ནད་ཉེ་བར་འཚོ་བའི་འདུ་ཤེས་བསྟེད་པས་ཞུའོ། །མཉུག་ཏུ་ནི་སྤྱོད་ཁ་སྦྱབས་[1.28]ལྟ་བུ་དང་། སྤྱོད་ཤབས་རྟོལ་ལྟ་བུ་དང་། སྤྱོད་དུག་ཅན་ལྟ་བུའི་སྐྱོན་སྤང་བར་བྱའོ།།

དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཚན་ཡོན་ནི། དཔལ་འབྱུང་གི་རྣམ་ཐར་ལས་ཀྱང་། རིགས་ཀྱི་བུ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡང་དག་པར་ཟིན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི། ངན་སོང་དུ་མི་ལྟུང་ངོ་། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བསྲུང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི། སྔོག་པའི་གོགས་པོའི་ལག་ཏུ་མི་འགྲོའོ། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱངས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལས་མི་ལྷོག་གོ །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡང་དག་པར་ཟིན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི། སོ་སོར་སྐྱེ་བོའི་ས་ལས་ཡོངས་སུ་འདའོ།[1.29] །ཞེས་གསུངས་སོ།།

རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལས་ཀྱང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ནི་སྐུ་ར་དུ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱའོ།[1-23] །ཞེས་གསུངས་སོ། །དམ་པའི་ཆོས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཐབ་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལས། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ལེའུ་སྟེ་གསུམ་པའོ།། ||

(སྨྲི་དོན་བཞི་པ་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་བཤད་པ།)

ཐབས་ནི་དེ་ཡི་གདམས་ངག་སྟེ། །ཞེས་པ་ལ། འོ་ན་བདག་ཅག་ལ་རྒྱུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཡང་ཡོད། འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བརྒྱུད་པའི་མདོ་མདོར་[1-24] རྟེན་མི་ལུས་རིན་ཆེན་ཡང་རྙེད་ཅིང་། རྒྱན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་འཕྲད་འོང་བ་ལ། དེ་སྐ་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་པ་སྐྱོན་ཅི་ཞིག་བྱང་བ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་བདག་ཅག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སངས་རྒྱས་མི་ཐོབ་པའི་གེགས་བཞིའི་དབང་དུ་གྱུར་པའི་ཉེས་སྐྱོན་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་སངས་རྒྱས་མི་ཐོབ་པའི་གེགས་བཞི་པོ་དེ་གང་ཞེ་ན། ཚེ་འདིའི་སྐྱོད་ཡུལ་ལ་ཆགས་པ་དང་། སྲིད་པའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་། ཞི་བའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་སྐྱབ་[1-25] པའི་ཐབས་མི་ཤེས་པའོ། །གེགས་བཞི་པོ་དེ་གང་གིས་སེལ་ན། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་གདམས་ངག་ཐོས་ནས་དེ་ཉམས་སུ་བླངས་པས་སེལ་ལོ།།

དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་གདམས་ངག་དེ་ཅི་ཙམ་ཞིག་ཞེ་ན། སྔོན་ནི།[1-26] མི་རྐག་བསྐོམ་[1-27] དང་ འཁོར་བ་ཡི། །ཉེས་དམིགས་ལས་འབྲས་བཅས་པ་དང་། །བྱམས་དང་སྙིང་རྗེ་བསྒོམ་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་ཚོས་རྣམས་ཀྱི། དེ་ཉུང་ནམ་ཡང་ཞིག་ཡིས་ནི། །དེ་ཡི་གདམས་ངག་ཐམས་ཅད་བསྟུས། །ཞེས་པ་སྟེ། མི་རྐག་པ་བསྒོམ་པའི་གདམས་ངག་དང་། འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་ལས་འབྲས་དང་བཅས་པ་བསྒོམ་པའི་གདམས་ངག་དང་། བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་བསྒོམ་པའི་གདམས་ངག་དང་། བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་གདམས་ངག་རྣམས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་མི་རྐག་པ་བསྒོམས་པས་ནི་ཚེ་འདིའི་སྐྱོད་ཡུལ་ལ་ཆགས་པའི་གཉེན་པོར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་ལས་འབྲས་དང་བཅས་པ་བསྒོམས་པས་ནི། སྲིད་པའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པའི་

གཅེན་པོར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་བསྒོམས་པས་ནི་ཞེ་བའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པའི་གཅེན་པོར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཚོས་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་བསྒྲུབ་པའི་ཐབས་མི་ཤེས་པའི་གཅེན་པོར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། སྒྲུབས་འགྲོ་ནས་བཟུང་ནས་བདག་མེད་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་དོན་སྒོམ་པ་མན་ཆད་[1-9-2] དམ། ཡང་ན་ལམ་ལྔ་ས་བཅུ་མན་ཆད་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཚོས་སུ་འོང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཚོས་ཁ་ཅིག་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རྟེན། ཚོས་ཁ་ཅིག་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དམིགས་པ། ཚོས་ཁ་ཅིག་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཚོ་ག[1-9-3] །ཚོས་ཁ་ཅིག་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བསྟན་བྱ། ཚོས་ཁ་ཅིག་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཕན་ཡོན། ཚོས་ཁ་ཅིག་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྟེ། ཕེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་མ་འདྲས་པ་མེད་དོ། །དེས་ན་གདམས་ངག་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལས་འབྱུང་ཞིང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་ནོ།། འཕགས་པ་སྟོང་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི་དགེ་བའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་སོ།[1-9-4] །ཞེས་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ནི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་གདམས་ངག་ལ་རག་ལས།[1-9-5] ཞེས་གསུངས་སོ།།

ལེའུབཞི་པ། འདྲས་བྱས་མི་རྟག་པར་བསྟན་པ།

དེ་ལ་དང་པོ་ཚེ་འདིའི་སྡུག་ཡུལ་ལ་ཆགས་པའི་གཅེན་པོ་མི་རྟག་པ་བསྒོམ་པ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་སྤྱིར་འདྲས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། དགེ་སློང་དག་འདྲས་བྱས་ཐམས་ཅད་ནི་མི་རྟག་པའོ།[1-9-6] །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་མི་རྟག་ན། བསགས་པའི་ཐ་མ་ནི་འཇོད། བསྐང་བའི་ཐ་མ་ནི་འགྲོལ། འཕྲད་པའི་ཐ་མ་ནི་འབྲལ། གསོན་པའི་ཐ་མ་ནི་འཆི་བ་ཡིན་ནོ།[1-9-7] །དེ་ལྟར་ཡང་ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཚོམས་ལས། བསགས་པ་ཀུན་གྱི་མཐའ་འཇོད་ཅིང་། །བསྐང་བའི་ཐ་མ་འགྲོལ་བར་འགྱུར། །འཕྲད་པའི་མཐའ་ནི་འབྲལ་བ་སྟེ།། གསོན་པའི་མཐའ་ནི་འཆི་བར་འགྱུར།[1-9-8] །ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་བསྒོམ་ན། སྟོམ་ནི། དབྱེ་བ་དང་ནི་སྒོམ་ཐབས་དང་། །བསྒོམས་པ་ཡི་ནི་

ཚན་ཡོན་ཏེ། །རྣམ་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་གིས། །མི་རྟག་སྐོམ་པ་ཡོངས་སུ་བསྟུས། །ཞེས་པའོ། །དེ་ལ་དབྱེ་བ་ནི་གཉིས་ཏེ། ཕྱི་སྟོང་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་མི་རྟག་པ་དང་། ནང་བཟུང་གི་སེམས་ཅན་མི་རྟག་པའོ།། ཕྱི་སྟོང་གི་འཇིག་རྟེན་མི་རྟག་པ་ལའང་གཉིས་ཏེ། རགས་པའི་མི་རྟག་པ་དང་། ཕྲ་བའི་མི་རྟག་པའོ།། ནང་བཟུང་གི་སེམས་ཅན་མི་རྟག་པ་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། གཞན་མི་རྟག་པ་དང་། རང་མི་རྟག་པའོ།།

དེ་དག་སྐོམ་པའི་ཐབས་ལ། དང་པོ་ཕྱི་སྟོང་གི་རགས་པ་མི་རྟག་པ་ནི། མ་གི་རྒྱང་གི་དགྱིལ་འཁོར་ནས་ཡ་གི་བསམ་གཏན་བཞིའི་གནས་མན་ཆད་པོ་འདི་རྟག་པའི་རང་བཞིན་སྣ་མཐུང་ཅན་འགྱུར་མེད་མ་ཡིན་ཏེ། རེས་འགའ་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོ་མན་ཆད་མེས་འཇིག །རེས་འགའ་ནི་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་མན་ཆད་ཆུས་འཇིག །རེས་འགའ་ནི་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་མན་ཆད་རླུང་གིས་འཇིག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་མེས་བཤིག་པའི་དུས་སུ་ཐལ་བ་ཙམ་ཡང་མི་ལུས་ཏེ། དབེར་ན་མར་འཚོག་པ་བཞིན་ནོ། །ཆུས་བཤིག་པའི་དུས་སུ་སྐྱིགས་མ་ཙམ་ཡང་མི་ལུས་ཏེ། དབེར་ན་ལན་ཚྭ་ལྟ་བིམ་པ་བཞིན་ནོ། །རླུང་གིས་བཤིག་པའི་དུས་སུ་ལྷག་མ་ཙམ་ཡང་མི་ལུས་ཏེ། དབེར་ན་ཐལ་བ་རླུང་གིས་ཁྱེར་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་ལས། མེ་ཡིས་བདུན་ནོ་ཆུ་ཡིས་གཅིག །དེ་ལྟར་ཆུ་བདུན་ཐལ་ནས་ཀྱང་། །མེ་ཡིས་བདུན་ནོ་དེ་ནས་ནི།[1-96] །མཉྱག་ཏུ་རླུང་གིས་འཇིག་པ་ཡིན།[1-97] །ཞེས་གསུངས་སོ། །བསམ་གཏན་བཞི་པའི་གནས་ནི། མེ་ཆུ་རླུང་གསུམ་གྱིས་མི་འཇིག་སྟེ། ནང་གི་སེམས་ཅན་ཤི་འཕོས་པ་དང་རང་འཇིག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། མི་རྟག་དེ་ཡི་གཞལ་མེད་ཁང་། །སེམས་ཅན་བཅས་ཀེ་འབྱུང་འཇིག་ཕྱིར།[1-98] །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་དེ་རིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་མེ་ཡི་ཐལ་བ་ཙམ་ཡང་ལུས་ཏེ། ཕྱི་ནང་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གཡོགས་པའི་མངོན་ཏེ། དཔལ་སྦྱིན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། བསྐལ་པ་གཅིག་ལོན་ནས་ནི་འཇིག་རྟེན་འདི། །ཐམ་མ་ཁཁ་[1-99] རང་བཞིན་ནམ་མཁར་འགྱུར་བ་འོང་། །ཕྱོགས་པོ་དག་ཀྱང་འཇིག་ཅིང་རྣམ་པར་འཚོག[1-100] །ཅེས་གསུངས་སོ།།

གཉེས་པ་ཕྲ་བའི་མི་རྟག་པ་ནི། དུས་བཞི་[1-101] འགྱུར་བས་མི་རྟག་པ་དང་། ཉི་ཟླ་ཤར་ནུབ་ཀྱིས་མི་རྟག་པ་དང་། སྐད་ཅིག་མས་མི་རྟག་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། ནམ་ཟླ་དཀྱིལ་འཁྱུང་[1-102] བའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྟོང་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་འདི། ས་གཞི་ཡང་འབོལ་པོ། ཁ་དོག་ཀྱང་དམར་པོ། རྩ་ཤིང་སྐྱ་སྟོ་

ཡང་ཁ་འབྲས་ཏེ། དེ་ཡང་མི་རྟག་འགྱུར་བའི་དུས་ཤིག་ཡོད་དོ། །ཞམ་རྒྱ་དབྱར་འབྱུང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ས་གཞི་ཡང་རྩོན་པ། ཁ་དོག་ཀྱང་སྟོན་པོ། རྩ་ཤིང་སྟ་སྟོ་ཡང་ལོ་འདབ་རྒྱས་ཏེ། དེ་ཡང་མི་རྟག་འགྱུར་བའི་དུས་ཤིག་འོང་ངོ། །ཞམ་རྒྱ་སྟོན་བྱུང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ས་གཞི་ཡང་མཁྲང་པོ། ཁ་དོག་ཀྱང་སེར་པོ། རྩ་ཤིང་སྟ་སྟོ་ཡང་འབྲས་བུ་སྨིན་ཏེ། དེ་ཡང་མི་རྟག་འགྱུར་བའི་དུས་ཤིག་གཞི་ཡང་འཁྲུགས་པ། ཁ་དོག་ཀྱང་སྐྱ་ལམ།[1146] རྩ་ཤིང་སྟ་སྟོ་ཡང་སྐམ་ཞིང་ཚགས་སྟེ། དེ་ཡང་མི་རྟག་འགྱུར་བའི་དུས་ཤིག་འོང་ངོ། །ཉི་ཟླ་ཤར་ནུབ་ཀྱིས་མི་རྟག་པ་ནི། ཉིན་མོ་འབྱུང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྟོང་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་འདི་ཡང་དཀར་ཞིང་གསལ་ལ།[1147] མཚན་མོ་འབྱུང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ནག་ལ་ཕེབ་སྟེ།[1148] དེ་ཡང་མི་རྟག་འགྱུར་བའི་བརྡའོ། །སྐད་ཅིག་མས་མི་རྟག་པ་ནི། སྐད་ཅིག་མ་སྟ་མའི་དུས་ཀྱི་སྟོང་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དེ་སྐད་ཅིག་མ་ཕྱི་མའི་དུས་ན་མི་གནས་སོ། །གནས་པ་ལྟར་འདུག་པ་ནི་འདུ་བ་གཞན་འབྱུང་ཡིན་ཏེ། དབེར་ན་འབབ་ཆུའི་རྒྱུན་བཞིན་ནོ།།

ནང་བཟུང་གྱི་སེམས་ཅན་མི་རྟག་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་གཞན་མི་རྟག་པ་ནི། ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་ལས། སྤིད་གསུམ་མི་རྟག་སྟོན་ཁའི་སྤྲིན་དང་འདྲ།[1149] །ཞེས་གསུངས་སོ། །རང་མི་རྟག་པ་ནི། བདག་ཉིད་ཀྱང་བསྟད་[1150] དབང་མེད་དེ་འགྲོ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རང་རྒྱུད་ལ་བརྟགས་པ་དང་།[1151] གཞན་རྒྱུད་ལ་སྣང་བ་གཉིས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

དེ་ལ་དང་པོ་ནི་འདི་ལྟར་བསྒོམ་སྟེ། འཆི་བ་བསྒོམ་པ་དང་། འཆི་བའི་མཚན་ཉིད་བསྒོམ་པ་དང་། ཚེ་འཛོད་པ་བསྒོམ་པ་དང་། འབྲལ་བར་བསྒོམ་པའོ། །དེ་ལ་འཆི་བ་བསྒོམ་པ་ནི། བདག་འཇིག་རྟེན་འདིར་ཡུན་རིང་པོར་མི་སྡོད་ཕྱི་མ་ཐན་ཆད་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་སྟམ་དུ་བསམ་པའོ། །འཆི་བའི་མཚན་ཉིད་བསྒོམ་པ་ནི། བདག་གི་སྐོག་འདི་ནི་ཟད། དབུགས་འདི་ནི་འགག །ལུས་འདི་ནི་རོའི་རྣམ་པར་འགྱུར། སེམས་འདི་ནི་གཞན་ཞིག་ན་ཐར་འཁྱམས་དགོས་པ་ཡིན་སྟམ་དུ་བསམ་པའོ། །ཚེ་འཛོད་པ་བསྒོམ་པ་ནི། ན་ནིང་ནས་ད་ཐན་ཆད་ལ་ལོ་གཅིག་སོང་སྟེ། དེ་ཙམ་གྱིས་ཚེ་འདི་ཉིད་[1152] ཐུང་དུ་སོང་། ཁ་སང་ནས་མདང་ཐན་ཆད་ལ་ཟླ་བ་གཅིག་ལོན་ཏེ། དེ་ཙམ་གྱིས་ཚེ་འདི་ཉིད་ཐུ་སོང་། ཁ་

ཙང་ནས་དེ་རིང་བར་ལ་འཁག་གཅིག་ལོན་ཏེ། དེ་ཙམ་གྱིས་ཆེ་འདུ་གྱི་ཐུང་དུ་སོང་ངོ་། །ཏ་ཅི་ནས་དུ་ཡུ་ཐན་ལ་དར་ཅིག་སོང་སྟེ། དེ་ཙམ་གྱིས་ཆེ་ཐུང་དུ་སོང་བ་ཡིན་སྟམ་དུ་བསམ་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། ཉིན་མཚན་སྟོད་པ་ཡོངས་མེད་པར། །ཆེ་འདི་རྟག་ཏུ་གྱང་གྱིང་ཅིང་། །བསོད་ན་གྱང་ནས་ཡོད་མེད་ན། །བདག་ཡུ་འཆི་བར་ཅིས་མི་འགྱུར།[1-53] །ཞེས་གསུངས་སོ།། འབྲལ་བ་བསྒོམ་པ་ནི། དུ་ཡུ་ཡོད་པའི་བདག་གི་ཉེ་འབྲེལ་དང་། ནོར་རྫས་དང་། ལུས་ལ་སོགས་པའི་ཅིས་ཡོ་ཆེ་འདི་རྣམས་དང་ཡང་བདག་རྟག་ཏུ་འགྲོགས་སུ་མི་འོང་སྟེ། སྡུར་དུ་བྲལ་[1-54] བ་ཡིན་སྟམ་དུ་བསམ་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས། ཐམས་ཅད་བོར་ཏེ་ཆས་དགོས་པར། །བདག་གིས་དེ་ཡུར་མ་ཤེས་ནས།[1-55] །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ།།

ཡང་ན་འཆི་བ་དགུ་ཐུགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བསྒོམ་སྟེ། བདག་ངེས་པར་འཆི། ནམ་འཆི་ཆ་མེད་པར་འཆི། ཅིས་ཀྱང་མི་སྟོངས་པར་འཆི་སྟམ་དུ་བསམ་པའོ། །དེ་ཡང་ངེས་པར་འཆི་བ་ལ་རྒྱུ་མཚན་གསུམ་སྟེ། སྐར་མ་ཤི་བ་ལུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུས་འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚེ་སྐད་ཅིག་གིས་འཛད་པའི་ཕྱིར་ངེས་པར་འཆིའོ།།

དེ་ལ་སྔར་མ་ཤི་བ་[1-56] ལུས་པ་མེད་པས་ངེས་པར་འཆི་བ་ནི། སྟོང་བ་དཔོན་རྟ་དབྱངས་ཀྱི་ཞལ་ནས། ས་འམ་འོན་ཏེ་མཛོ་ངེས་ན། །སྐྱེས་ནས་ལ་ལ་མ་ཤི་བ། །འགའ་ཞིག་ཁྱོད་ཀྱིས་མཛོང་བའམ། །ཐོས་སམ་འོན་ཏེ་ཅི་ཚོམ་ཟ།[1-57] །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་དྲང་སྲོང་རྟ་དབྱངས་ལ་སྤྲུལ་ཅན་མངོན་ཤེས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱང་། མི་འཆི་བའི་ས་ཐྱོགས་སུ་འབྲོས་ས་དང་ཐར་ས་མི་རྣེད་པར་ཐམས་ཅད་འཆི་བ་ཡིན་ཏེ། འོ་སྐོལ་ལྟ་ཅི་སྨོས། དེ་ལྟར་ཡང་། དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་ལྟ་མངོན་ཤེས། །མཁའ་ལ་རྒྱང་རིང་འགྲོ་བ་ཡང་། །གང་ན་སྨྲོད་ཡུལ་འཆི་མེད་པར། །ས་དེར་འགྲོ་བ་མི་ནུས་སོ།[1-58] །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེར་མ་ཟད་ཀྱི་འཕགས་པ་རང་སངས་རྒྱས་དང་། ཤན་ཐོས་ཆེན་པོ་དག་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱང་མཐར་སྐུ་ལུས་གཏོར་ན། འོ་སྐོལ་ལྟ་ཅི་སྨོས། དེ་ལྟར་ཡང་ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཚོམས་ལས། གང་ཡང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཤན་ཐོས་ཀྱང་། །སྐུ་ལུས་འདི་ནི་སྨོད་མཛད་ན། །སྐྱེ་བོ་ཐལ་པ་སྨོས་ཅི་དགོས།[1-59] །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེར་མ་ཟད་ཡང་དག་

བར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྐུལ་བའི་སྐུ་མཚན་དང་དབེ་བྱད་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་རྣོ་རྗེའི་རང་བཞིན་ཡུ་བྱ་ཡང་སྐུ་ལུས་འཛིགས། འོ་སྐོལ་ལྟ་ཅི་སྨོས། དེ་ལྟར་ཡང་སྨོད་དབེན་དཔའ་བོའི་ཞལ་ནས། རྣ་སྐྱེད་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྐུ། །མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ཀྱིས་བརྒྱན་པའི། །རྗེ་རྗེའི་སྐུ་ཡང་མི་རྟག་ན། །ཚུ་ཤིང་སྐྱིང་པོ་མེད་འདུ་བའི། །ལུས་ཅན་གཞན་ལ་ལྟ་ཅི་སྨོས།[1-30] །ཞེས་གསུངས་སོ། །ལུས་འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རེས་པར་འཆི་བ་ནི། གང་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ནི་མི་རྟག་པ་ཡིན་ལ། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ནི་འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཚིམས་ལས། ཀྱེ་མ་འདུས་བྱས་རྣམས་མི་རྟག །སྐྱེ་ཞིང་འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན།[1-31] །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ལུས་འདི་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་ཞིང་། འདུས་བྱས་ཡིན་པས་ན་མི་རྟག་སྟེ་རེས་པར་འཆིའོ། །ཚེ་སྐད་ཅིག་གིས་འཇོད་པའི་ཕྱིར་ན་རེས་པར་འཆི་བ་ནི། ཚེ་སྐད་ཅིག་མ་རེ་རེ་འདས་ཤིང་འཆི་བའི་ཐྱོགས་སུ་ཉེར་སོང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་མི་མངོན་ཡང་དེ་དང་ཆ་འདྲ་བ་དབེར་ན། རྩ་ལོ་ཆེས་མདའ་འཕངས་པའམ། རི་གཟར་གྱི་ངོས་ནས་ཆུ་འབབ་པའམ། གསོད་སར་ཁྲིད་པའི་བཙོན་བཞིན་དུ་ཚེ་སྐྱུར་དུ་འདའ་བ་ཡིན་ཞོ། །དེ་ལ་དལེ་དང་པོ་སྐྱེས་ཟུ་རྩ་ལོ་ཆེས་མདའ་འཕངས་པ་ནི་བར་སྣང་ལ་གཞི་གཅིག་ཏུ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་སྡོད་དེ། བསྟེས་[1-32] པའི་ཐྱོགས་སུ་སྐྱུར་དུ་ཕྱིན་པ་ལྟར། ཚེ་ཡང་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་སྡོད་པར་སྐྱུར་དུ་འཆི་བ་ཡིན་ཞོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། དཔེར་ན་སྐྱེས་བུ་རྩ་ལོ་ཅན་གྱིས། །རྒྱུད་ལ་སྦྱིངས་ནས་མདའ་བསྐྱར་བ།། མི་སྡོད་བསྟེག་སར་སྐྱུར་དུ་ཕྱིན། །མི་རྣམས་ཚེ་ཡང་དེ་བཞིན་ཞོ།[1-33] །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་དབེ་གཉིས་པ་རི་གཟར་གྱི་ངོས་ནས་ཆུ་འབབ་པ་དེ་དང་ཅིག་ཀྱང་མི་སྡོད་པར་རྒྱུག་པ་ལྟར། མི་ཚེ་ཡང་སྡོད་དུ་མི་བཏུབ་པ་ལྟུག་པར་གསལ་བ་ཡིན་ཞོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འདུ་ས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ཉོག་ལས། གོགས་དག་ཚེ་འདི་སྐྱུར་འགྲོ་སྟེ། །རི་གཟར་ཆུ་དྲག་མགྱོགས་འདྲ་ན། །ཁྱིམ་པའི་སྐྱེ་བོས་མི་ཤེས་ཏེ།། མི་མ་འགས་ལོངས་སྤྱོད་དེགས་པས་སྐྱེས།[1-34] །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཚོམས་ལས་ཀྱང་། ཆུ་ཀླུང་ཆེན་པོའི་རྒྱུན་བཞིན་དུ། །ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་འགྲོ་བར་འགྱུར།[1-35] །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་གསུམ་པ་གསོད་སར་ཁྲིད་པའི་བཙོན་ནི། གོམ་པ་རེ་རེ་བོར་ཞིང་འཆི་བ་ལ་བསྟེན་པ་ལྟར། །འོ་སྐོལ་གྱི་ཚེ་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཕགས་པ་ལྷོན་ཤིང་གི་མདོ་ལས། གསོད་སར་ཁྲིད་པའི་བཙོན་བཞིན་དུ། ।

གོམ་རེ་བོར་ཞིང་འཆི་ལ་ཉེ།[1-34] །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཚོམས་ལས་ཀྱང་། དབེར་ན་རིས་བར་གསོད་པ་དག །གོམ་པ་གང་དག་གང་བོར་བ། །གསོད་པའི་དྲུང་དུ་བསྟེན་པ་ལྟར། །མི་རྣམས་སྡིག་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ།[1-35] །ཞེས་གསུངས་སོ།།

ནམ་འཆི་ཚ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཆི་བ་ལ་ཡང་རྒྱུ་མཚན་གསུམ་སྟེ། ཚེ་ལ་རིས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུས་ལ་སྙིང་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། འཆི་བའི་རྒྱུན་མང་བའི་ཕྱིར་ནམ་འཆི་ཚ་མེད་པར་འཆིའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་འགྲོ་བ་གཞན་ནམ། སྤྱིར་གཞན་གྱི་མི་ཚེ་ལ་རིས་པ་ཡོད་ཀྱང་། འོ་སྐོལ་འཛོམ་བྱྱིང་བའི་ཚེ་ལ་རིས་པ་མེད་དེ། ཚོས་མངོན་པ་མཛོད་ལས་ཀྱང་། འདི་ན་མ་རིས་ཐ་མར་ནི།། ལོ་བཅུ་དང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད།[1-36] །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་རིས་པ་མེད་ན། ཚོམས་ལས། ཁ་ཅིག་མངལ་དུ་འཆི་བར་འགྱུར། །དེ་བཞིན་ཁ་ཅིག་བཙས་པའི་སར། །དེ་བཞིན་ཁ་ཅིག་གོག་ཙ་ན།། དེ་བཞིན་ཁ་ཅིག་ཡོངས་རྒྱུག་ན། །ལ་ལ་རྒས་དང་ལ་ལ་གཞོན། །ལ་ལ་དར་ལ་བབས་པའི་མི། །རིམ་གྱིས་རབ་ཏུ་འགྲོ་འགྱུར་ཏེ།[1-37] །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ལུས་ལ་སྙིང་པོ་མེད་པ་ནི། ལུས་འདི་ལ་མི་གཙང་བའི་རྩ་སྣ་བཟང་ཁུ་རྒྱུ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་སྙིང་པོ་སྤ་མཁྲང་གཅིག་ཀྱང་མེད།[1-38] རྗེ་སྐད་དུ་སྤྲོད་འཇུག་ལས། ཐོག་མར་བགས་པའི་རིམ་པ་འདི། །རང་གི་བློ་ཡིས་ཐ་དད་ཕྱི། །ཤ་ཡང་རུས་པའི་དྲ་བ་ལས། །ཤེས་རབ་མཚོན་གྱིས་གྱད་དུ་ཕྱི། །རུས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཕྱེ་བྱས་ནས། །ཤང་གི་བར་དུ་བཤུ་བྱ་ཞིང་། །འདི་ལ་སྙིང་པོ་ཅི་ཡོད་ཅེས། །བདག་ཉིད་ཀྱི་གི་ནི་བཤུ་བར་གྱིས།[1-39] །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཆི་བའི་རྒྱུན་མང་བ་ནི། རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་འཆི་བའི་རྒྱུ་མ་གྱུར་པ་མེད་དེ། བཤེས་སྦྲིང་ལས། ཚེ་འདི་གཅོད་མང་རྟུང་གིས་བཏབ་པ་ཡིས། །ཆུ་ཡི་ཆུ་བུར་བས་ཀྱང་མི་རྟག་ན། །དབུགས་འབྱུང་དབུགས་རྗེབ་གཉིད་ཀྱིས་ལོག་པ་ནས། །སད་ཁོམ་གང་ལགས་དེ་ནི་ངོ་མཚར་ཆེ།[1-41] །ཞེས་གསུངས་སོ།།

ཅི་སྐད་མི་སྟོངས་པར་འཆི་བ་ལ་ཡང་།[1-42] རྒྱུ་མཚན་གསུ མ་སྟེ། ནོར་ཟས་ཀྱིས་མི་བསྟོངས་པ་དང་། གཉེན་བཤེས་ཀྱིས་མི་བསྟོངས་པ་དང་། རང་གི་ལུས་ཀྱིས་མི་བསྟོངས་པའོ། །དེ་ལ་ནོར་ཟས་ཀྱིས་མི་སྟོངས་པ་ནི། རི་སྐད་དུ་སྤྲོད་འཇུག་ལས། རྟེད་པ་མང་པོ་ཐོབ་ཀྱང་ཀེ། །ཡུན་རིང་

དུས་སུ་བདེ་སྐྱད་ཀྱང་། །ཚོམ་པོས་འཕྲོག་པ་ཇི་བཞིན་དུ། །སྐྱེན་མོ་ལག་པ་སྟོངས་པར་འགྲོ[1-5]། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ནོར་ཟས་ཀྱིས་འཆི་བ་ལ་མི་བསྟོངས་པར་མ་ཟད་དེ་འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀ་རྣ་གནོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཚེ་འདིར་གནོད་པ་ནི། ནོར་ཟས་ཀྱི་ཕྱིར་འཕབ་ཅོད་དང་། བསྲུང་བྱ་[1-6] གྱི་སྐྱ་བསྐལ་འབྱུང་ལ། ཕྱི་མ་དེའི་རྣམ་སྨིན་གྱིས་དན་སོང་དུ་བསྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལ་གཉེན་བཤེས་ཀྱིས་མི་བསྟོངས་པ་ནི། རི་སྐད་དུ་སྦྱོད་འཇུག་ལས། འཆི་བའི་དུས་ལ་བབས་པ་ན། །ཟུ་རྣམས་སྐྱབས་སུ་མི་འགྱུར་ཞིང་། །ཕ་ཡང་མ་ཡིན་གཉེན་འདུན་མིན། །ཆོད་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྱུར་བ་མེད།[1-7] །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་གཉེན་འདུན་ཀྱིས་འཆི་བ་ལ་མི་བསྟོངས་པར་མ་ཟད་དེ་འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀ་རྣ་གནོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཚེ་འདི་ལ་གནོད་པ་ནི། དེ་རྣམས་ཤི་དོགས་ན་དོགས་ཤམ་གྱིས་དོགས་ནས་སྐྱ་བསྐལ་ཆེ་ལ། ཕྱི་མ་དེའི་རྣམ་པར་སྨིན་པས་དན་སོང་དུ་བསྐྱེ[1-8] བ་ཡིན་ནོ།།

རང་གི་ལུས་ཀྱིས་མི་བསྟོངས་པ་ནི། ལུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱིས་མི་བསྟོངས་པ་དང་། ལུས་རང་གི་དངོས་པོས་མི་བསྟོངས་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། དབའ་ཞིང་ཤེད་ཆེ་ཡང་འཆི་བ་མི་བཟློག་གཟེ[1-9] ཞེག་བང་མགྲོགས་ཀྱང་འཆི་བ་ལ་བློས་པས་མི་ཐར། མཛངས་ཤིང་སྨྲ་མཁས་ཀྱང་བཤད་བྱང་གིས་མི་ལོ་སྟེ།[1-10] དཔེར་ན་ཀེ་མ་རིའི་ཕག་ཏུ་འགྲོ་བ་ལ་སུས་ཀྱང་བཤོལ་འདེབས་པའམ། བཟུང་བར་མི་ནུས་པ་དང་འདྲའོ། །ལུས་རང་གི་དངོས་པོས་མི་བསྟོངས་པ་ནི། རི་སྐད་དུ་སྦྱོད་འཇུག་ལས། དཀའ་བ་མང་པོས་བསྐྱབས་པ་ཡི། །ཟས་དང་གོས་ཀྱིས་བསྐྱངས་པའི་ལུས། །ཆོད་དང་མི་འགྲོགས་བྱ་ཉིས་ཟ། །ཡང་ན་འབར་བའི་མེ་ཡིས་འཚོག །ཡང་ན་ཆུ་ཡི་ནང་དུ་བྱུལ། །ཡང་ན་ས་ཡི་དོང་དུ་སྦྲ།[1-11] །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ལུས་འདིས་འཆི་བ་ལ་མི་བསྟོངས་པར་མ་ཟད་དེ་འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀར་གནོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཚེ་འདིར་གནོད་པ་ནི། ལུས་འདི་ན་མི་བཟོད། ཚ་མི་བཟོད། གྲང་མི་བཟོད། བཀྲེས་མི་བཟོད། སྐོམ་མི་བཟོད། རྒྱབ་ཀྱི་[1-12] དོགས། བསད་ཀྱི་དོགས། བཅིངས་ཀྱི་དོགས། བཀྲུས་ཀྱི་དོགས་ནས་སྐྱ་བསྐལ་དུ་ཆེ་ལ། ཕྱི་མ་ལུས་འདིའི་ཡན་ཅོག་གིས་དན་སོང་དུ་བསྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ།།

གཞན་རྒྱུད་དང་སྦྱར་བ་ནི། གཞན་ཤི་བ་མིག་གིས་མཐོང་བ་དང་། རྟ་བས་ཐོས་པ་དང་། སེམས་ལ་དྲན་པ་ཀུན་ཀྱང་རང་ལ་སྣང་ཞིང་བསྟོམ་པའོ། །དེ་ལ་གཞན་ཤི་བ་མིག་གིས་མཐོང་བ་དང་སྦྱར་ན། རང་གི་ཉེ་དུ་ལ་སོགས་པ་ལུས་ནི་སྟོང་བས་དང་ལྡན། བྱད་བཞིན་མདངས་དང་ལྡན། ཚོར་བ་ནི་བདེ་བ་དང་ལྡན། འཆི་བ་ཡིད་ཀྱི་དགུ་ལ་མི་བྱེད་པ་ཞིག །དེ་རིང་ལྟ་བུ་འཆི་ནད་ཀྱིས་བཏབ་ནས། ལུས་ཀྱི་སྟོབས་ཤོར་ནས་ཅོག་ཐུ་ཡང་མི་ནུས། བྱད་ཀྱི་བཀྲག་ཤོར་ཏེ། འོམ་ཐོ་བཀྲག་མེད་དུ་སོང་། ཚོར་བ་སྤུག་བསྔལ་ཏེ་ན་ཚ་ལ་ཚུགས་ཐབས་མེད། རྒྱ་ཆེར་[1] ལ་ཚུགས་པ་མེད། སྨན་དང་དཔྱད་ཀྱང་མ་རྙེད་རིམ་འགྲོས་ཀྱང་མ་ཕན། འཆི་བར་ནི་ཤེས། བྱ་ཐབས་ནི་མེད། གཉེན་ཀྱི་ཐ་མས་ནི་བསྐོར། ཟས་ཀྱི་ཐ་མ་ནི་ཟ། གཏམ་གྱི་ཐ་མ་ནི་བློ་ཙ་ན།[2] བདག་ཀྱང་འདིའི་རང་བཞིན་ཅན། འདིའི་ཚོས་ཅན། འདིའི་མཚན་ཉིད་ཅན། ཚོས་ཉིད་འདི་ལས་མ་འདས་པ་ཡིན་སྟམ་དུ་བསམ། དེ་ནས་དཀའ་[3] དབུགས་ཚད་ནས་དེ་རིང་ཕན་ཚད་རི་ལྟར་གཅིག་པ་ཁྱིམ་དེར་མེད་དུ་མི་བཏུབ་པ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་། དཀོ་དེ་ཁྱིམ་དེར་ཞག་གཅིག་ཀྱང་བཞག་མ་འོས་བར། མལ་དུ་ཁྲུར་ཐག་ཤར་ཀྱིས་བྱེས་ནས། ཁྱེས་པོ་སྦྲགས་ཏེ་[4]རོ་ཁྲུར་ཀྱིས་ཁྲུར་ནས་ཕྱིར་འདོན་པའི་ཚེ། ལ་ལས་ནི་རོ་དེ་ལ་འཇུ་ཞིང་འཕྱང་[5]བ་ལྟར་བྱེད། ཁ་ཅིག་ནི་དུ་ཞིང་གྱམ་པ་ལྟར་བྱེད། ཁ་ཅིག་ནི་འབོག་ཅིང་བརྒྱལ་བ་ལྟར་བྱེད་ལ། གཞན་ཁ་ཅིག་ན་རེ་འདི་ནི་སྡུག་ཡིན། འདི་ནི་རྟོག་ཡིན། ཁོད་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ཅོལ་ཆུང་བ་སྐད་ཅེར། རོ་དེ་ནི་ཞེམ་པ་ཐལ་གྱིས་བརྒལ་ནས། དཀའ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ནང་དུ་མི་ལྟོག་པ་མཐོང་ཙ་ན། བདག་ཀྱང་སྟར་བཞིན་དུ་བསམ། དེ་ནས་རོ་དེ་དུར་ཁྲོད་དུ་བསྐྱལ་ནས་འབྱས་གཞིག་[6]པ་དང་། ཁྱི་དང་ཕྱེ་སྐྱང་ལ་སོགས་པས་ཟོས་པ་དང་། ཀེང་རུས་འཐོང་བ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་ཙ་ན། བདག་ཀྱང་སྟར་བཞིན་དུ་བསམ་མོ། །གཞན་ཤི་བ་རྣ་བས་ཐོས་པ་དང་སྦྱར་ན། ཆེ་གེ་མོ་ཤིའོ་ཟེར་བའམ། དེ་ན་ཤི་བའི་རོ་ཞེག་འདུག་གོ་ཟེར་བ་ཐོས་ཙ་ན།[7] བདག་ཀྱང་སྟར་བཞིན་དུ་བསམ་མོ། །གཞན་ཤི་བ་སེམས་ལ་དྲན་པ་དང་སྦྱར་ན། རང་གི་ཡུལ་དང་། གྲོང་དང་། ཁྱིམ་དུ་རྣན་གཞོན་རང་དང་འགྲོགས་འགྲོགས་པ་ཇི་སྙེད་ཅིག་ཤི་སྟེ། དེ་ཀུན་བསམས་[8]ལ་རིང་ཐོ་མི་ཐོགས་པར་བདག་ཀྱང་སྟར་བཞིན་དུ་བསམ་མོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་ལས། སངས་དང་འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མ་

གཉེས། །སྟོན་དུ་གང་འོང་གཏོལ་མེད་བས། །སང་གི་ཚོས་ལ་མི་འབབ་བར། །ཕྱི་མའི་དོན་ལ་འབད་བར་རིགས།[१००] །ཞེས་གསུངས་སོ།།

མི་རྟག་པ་བསྒོམས་[१०१] བའི་ཕན་ཡོན་ནི། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པར་གོ་ནས་ཆེ་འདི་ལ་མངོན་ཞེན་ལྟོག་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་དད་བའི་གསོལ་འདེབས། བཅོན་འགྲུས་ཀྱི་སྒོགས་བྱེད། ཚགས་སྡང་དང་སྐྱ་ར་དུ་བལ་ནས་ཆོས་མཉམ་པ་ཉིད་རྟོགས་ཤྱེན་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དམ་ཚོས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལས། འདུས་བྱས་མི་རྟག་པར་བསྟན་པའི་ལེའུ་སྟེ་བཞི་པའོ།། ||

ལེའུ་ལྔ་པ། འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ།

དེ་ལྟར་མི་རྟག་པ་ཤི་ཡང་ཅི་ལྟོ་སྟེ།[१०२] ཡང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ། སྐྱེས་ཙ་ན་ལྟ་མིའི་ལོངས་སྤྱོད་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐོབ་སྟེ་འོང་། བདག་ལ་དེས་ཅི་མ་ཚོག་སྟམ་ན། དེ་ནི་སྲིད་པའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་གཉེན་པོར་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་སྒོམ་པ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། བསྟོམས་ནི། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ནི་སྡུག་བསྔལ་དང་། །དེ་བཞིན་འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། །སྡུག་བསྔལ་གྱི་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཏེ། །གསུམ་གྱིས་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསྟུས། །ཞེས་པ་སྟེ།

དེ་ལྟར་སྡུག་བསྔལ་གསུམ་པོ་དེ། དབེའི་སྒོ་ནས་བཤད་ན། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ནི་འབྲས་མ་སྨིན་པ་དང་འདྲའོ། །འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ནི། འབྲས་ཆན་དུག་དང་འདྲེས་པ་ཟ་བ་དང་འདྲའོ། །སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ནི། འབྲས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཚོལ་བྱང་བ་དང་འདྲའོ། །ཡང་སྡུག་བསྔལ་གསུམ་པོ་དེ་རང་གི་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་བཤད་ན། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ནི། ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་པ་ཡིན་ནོ། །འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ནི། ཚོར་བ་བདེ་བ་ཡིན་ནོ། །སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ནི། ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་ཡིན་ནོ།།

ཡང་སྡུག་བསྔལ་དེ་གསུམ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཤད་ན། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ནི། ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་འདི་བླངས་པ་ཙམ་གྱིས་སྡུག་བསྔལ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་

རྣམས་ཀྱིས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྟུག་བསྔལ་འདི་མ་ཚོར་ཏེ། དེའང་ན། རིམས་ནད་དྲག་པོས་ཟིན་ཙ་ན། རྣ་བ་ལ་སོགས་པ་ལུས་ཀྱི་ན་ཚ་ཁལ་ཁོལ་ཡོད་པ་མི་ཚོར་བ་བཞིན་ནོ། །རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྟུག་བསྔལ་འདི་གཟིགས་ཏེ། དེའང་ན། རིམས་ནད་ཞལ་ཆེར་སོས་ཙ་ན། རྣ་བ་ལ་སོགས་པ་ལུས་ཀྱི་ན་ཚ་ཁལ་ཁོལ་ཡོད་པ་ཚོར་བ་བཞིན་ནོ། །དེལ་གཞན་ཡང་། སྲུ་ཉག་མ་གཅིག་ལག་མཐིལ་ན་འདུག་ན་མི་བདེ་བ་དང་། སྟུག་བསྔལ་མེད་དེ། དེ་ཉིད་མིག་ཏུ་སོང་ན་མི་བདེ་བ་དང་སྟུག་བསྔལ་བསྐྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྟུག་བསྔལ་འདི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལ་ཡོད་ཀྱང་སྟུག་བསྔལ་དུ་མི་ཚོར་ཏེ། འཕགས་པ་རྣམས་ལ་སྟུག་བསྔལ་དུ་ཆེའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མཇོད་ཀྱི་ཉི་ཀ་ལས། ལག་མཐིལ་སྲུ་ཉག་གཅིག་འདུག་པ། །དེ་ནི་མིག་ཏུ་སོང་བ་ན། །མི་བདེ་བ་དང་སྟུག་བསྔལ་སྐྱེད། །བྱིས་པ་ལག་མཐིལ་འདུ་བ་ཡིས། །འདུ་བྱེད་སྟུག་བསྔལ་སྲུ་མི་རྟོགས། །འཕགས་པ་མིག་དང་འདུ་བ་ཡིས། །འདུ་བྱེད་ལ་ནི་སྟུག་བསྔལ་གཟིགས།[1-3] །ཞེས་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་འགྲུ་བའི་སྟུག་བསྔལ་ནི། འཁོར་བའི་བདེ་བ་ཇི་སྙེད་པ་ཐམས་ཅད་མཐར་འགྲུར་ནས་སྟུག་བསྔལ་དུ་འགྱོ་བས་ན། འགྲུར་བའི་སྟུག་བསྔལ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཉར་ཡང་སྙིང་རྗེ་པའྲ་དཀར་པོའི་མདོ་ལས། ཤ་ཉི་རྒྱལ་སྲིད་ནི་སྟུག་བསྔལ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ལགས་སོ། །མི་རྣམས་ཀྱི་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱང་སྟུག་བསྔལ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ལགས་སོ།[1-9] །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་མིའི་རྒྱལ་པོ་འཁོར་ལོ་བསྐྱུར་བ་ཤ་ཟའི་སྐྱོད་ཡུལ་ཐོབ་ཀྱང་། མཐར་སྟུག་བསྔལ་དུ་འགྱུར་ཏེ། བཤེས་སྐྱིང་ལས་ཀྱང་། འཁོར་ལོས་བསྐྱུར་རྒྱལ་ཉིད་དུ་ཀྱུ་རས་ཀྱང་། །འཁོར་བ་དག་ན་ཡང་བན་ཉིད་དུ་འགྱུ་ར།[1-5]། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེར་མ་ཟད་ཤྲེའི་དབང་ཐོ་བརྒྱ་བྱིན་ཤྲ་བྱའི་ལུས་དང་ལོངས་སྐྱོད་ཐོབ་ཀྱང་། མཐར་འཆི་འཕོ་ཞིང་ཤུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། བརྒྱ་བྱིན་མཆོད་འོས་ཉིད་དུ་ཀྱུ་རས་ཀྱང་། །ལས་ཀྱི་དབང་གིས་སྣང་ཡང་སྟེང་ཤྲུང་།[1-6] །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེར་མ་ཟད་ཤྲེའི་རྒྱལ་ཐོ་ཚངས་པ་ལ་སོགས་པ་ཤྲ་བྱ་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ནས། བསམ་གཏན་སྟོམས་འཇུག་གི་བདེ་བ་ཐོབ་ཀྱང་མཐར་ཤྲུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། ཚངས་ཉིད་ཆགས་བྲལ་བདེ་བ་ཐོབ་ནས་སྣར། །མནར་མེད་མེ་ཡི་བྱང་ཤིང་གྱུར་པ་ཡི། །སྟུག་བསྔལ་རྒྱན་མི་ཚད་པ་བསྟེན་འཚལ་ལོ།[1-7] །ཞེས་གསུངས་སོ།།

གསུམ་པ་སྟག་བསྟལ་གྱི་སྟག་བསྟལ་ནི། སྤྱིར་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཚུང་པོ་འདི་བློངས་པ་རང་གིས་སྟག་བསྟལ་ཡིན་པའི་སྟེང་དུ། སྟག་བསྟལ་ཆེན་པོར་མངོན་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་དན་འགྲོའི་སྟག་བསྟལ་དང་། བདེ་འགྲོའི་སྟག་བསྟལ་གཉིས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་བཤད་ན། ངན་སོང་ནི། དམྱལ་བ་ཡི་དྭགས་དུད་འགྲོ་གསུམ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་རེ་རེ་བཞིན་[1-10] དབྱེ་ན་དུ་ཡོད་པ་དང་། གནས་གང་ན་གནས་པ་དང་། སྟག་བསྟལ་ཅི་སྙོང་བ་དང་། ཚེ་རིས་སྐྱབ་པ་དང་བཞི་བཞིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་དམྱལ་བ་ལ་དབྱེ་ན། ཚ་བའི་དམྱལ་བ་བརྒྱད། གྲང་བའི་དམྱལ་བ་བརྒྱད་དེ་བཅུ་དྲུག །ཉི་ཚེ་བ་དང་། ཉེ་འཁོར་བ་གཉིས་ཀྱི་བཅོ་བརྒྱད་དོ། །ཚ་བའི་དམྱལ་བ་འདི་དག་གནས་གང་ན་གནས་ན། འཛམ་བུའི་གླིང་འདིའི་འོག་ན་གནས་ཀྱི། འདི་ནས་དེར་འགྲོ་བ་མང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་། འོག་ན་[1-10] མནར་མེད་བའི་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་གནས་སོ། །དེའི་སྟེང་ན་ཡར་ལ་རབ་ཏུ་ཚ་བ་དང་། ཚ་བ་དང་། དུ་འབོད་ཆེན་པོ་དང་། དུ་འབོད་དང་། བསྲེག་འཛོམས་དང་། ཕིག་ནག་དང་། ཡང་སོས་རྣམས་སོ།[1-10] །དེ་ཡུར་ཡང་ཚོས་མངོན་པ་མཛོད་ལས། འདི་འོག་སྟོང་ཕྲག་ཉི་ཤུ་ན། །མནར་མེད་བའོ་དེ་ཙམ་མོ། །དེ་ཡི་སྟེང་ན་དམྱལ་བ་བདུན།[1-11] །ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེ་དག་གིས་སྟག་བསྟལ་ཅི་སྙོང་ན། སྤྲུ་འཛུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་ཕྱན་མོང་དུ་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་དང་པོ་ཡང་སོས་ནི། དམྱལ་བ་གཅིག་ལ་གཅིག་ཐན་ཚུན་ཁུལ་ཕུག[1-12] བཅད་ཅིང་བསད་ནས། རྒྱང་གྲང་མོ་ལང་བས་ཡང་སོས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡུར་ཚེ་མ་ཟད་ཀྱི་བར་དུའོ། །ཕིག་ནག་ནི་གང་དུ་ཕིག་ནག་པོ་བཏབ་ནས། སོག་ལེ་མེ་རབ་ཏུ་འབར་བས་གཡོག་པ་[1-13] དང་། སྐྱ་རེ་མེ་རབ་ཏུ་འབར་བས་བཞོགས་པར་བྱེད་དེ། །རི་སྐད་དུ། ཁ་ཅིག་སོག་ལེས་དྲས་ཏེ་བཞིན་གཞན། །སྐྱ་རེ་མི་ཟད་སོ་རྟོན་རྣམས་ཀྱིས་བཞོགས།[1-14] །ཞེས་གསུངས་སོ། །བསྲེས་འཛོམས་ནི། རིའི་བར་དུ་བསྲེས་ཤིང་འཛོམས་པ་དང་། ཡུགས་ཀྱི་ཤན་འདར་གྱི་བར་དུ་བསྲེས་ཤིང་འཛོམས་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། གང་དུ་ཕྱོགས་གཉིས་ནས་རི་བོ་ལུ་གུ་གི་གདོང་པ་ལྟ་བུ་གཉིས་འོངས་ནས་སེམས་ཅན་དེ་དག་འཛོམས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་རི་དེ་གཉིས་ཕྱིར་གྱེས་[1-15] པ་དང་རྒྱང་གྲང་མོ་ལངས་པས་ལུས་སྲ་མ་ལྟར་སོས། ཡང་འཛོམས་ཏེ་ཀ་ལྟར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྐྲོ་བ་སྤྲིང་ལས། རི་དང་མཉམ་ལུགས་རུ

རིངས་འཇིགས་སུ་རུང་བ་གཉིས། །འདུས་པའི་ཕྱག་ཏུ་ལུས་ཀུན་ཕྱེ་མར་བརླག་ཅིང་འཇོམས།[3.15] ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །ཁ་ཅིག་ཡུགས་ཀྱི་ཞན་འདར་གྱི་བར་དུ་བཙོར་བས་ཁྲག་གི་རྒྱུན་ཆུ་བོ་བཞི་ཙམ་པ་འབབ་བོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཁ་ཅིག་ཉལ་བཞིན་འཚོར་ཏེ་དེ་བཞིན་གཞན། །ཕྱེ་མ་ཞིབ་མོ་བཞིན་དུ་རྡུལ་དུ་རྟོག[3.16] །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་འབྱོར་ཚད་ཀྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་ཡུག་བར་ད་རོ་འབྱིན་པའོ། །ཚ་བ་ནི། མེ་ལ་སོགས་པས་གདུང་བར་བྱེད་པ་སྟེ། ཁོ་ན་ཁོལ་མ་ཁར་བླུག་པས་ཁོང་པ་འཚོག་པ་དང་།[3.17] ཡང་མཚོན་རྩེ་གཅིག་པ་ཆོར་མ་ཅན་གྱིས་བཤད་[3.18] ལམ་ནས་སྤྱི་བོར་འབིགས་པའོ། །རབ་ཏུ་ཚ་བ་ནི། ཁྱད་པར་དུ་གདུང་བར་བྱེད་པ་སྟེ། ཁོ་ན་ཁོལ་མ་ལ་སོགས་པས་པགས་པ་མིན་པ་རྣམས་བསྲེགས་ནས། བུ་གა་དག་ནས་མེ་འབྱུང་བ་དང་། ཡང་མཚོན་རྩེ་གསུམ་པས་བཤད་ལམ་དང་ཤུང་མཐིལ་གཉིས་ནས་སྤྱི་བོ་དང་དཔུང་པ་གཉིས་སུ་འབིགས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། དེ་བཞིན་གཞན་དག་ཁོ་ཆུ་བཞུས་པ་ཡི། །ཁུ་བ་འབར་བས་འཁྲིགས་པ་ལྟད་པར་བགྱིད། །ཁ་ཅིག་ཡུགས་ཀྱི་གསལ་ཤིང་རབ་འབར་བ། །ཚོར་མ་ཅན་ལ་ཀུན་ཏུ་བརྒྱས་པར་བགྱིད།[3.19] །ཅེས་གསུངས་སོ།།

མནར་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་ནི། ཡུགས་ཀྱི་ཁང་པ་མེ་རབ་ཏུ་འབར་བ་དང་།[3.20] མཆུ་ཞེང་དང་། གནམ་འཕང་དུ་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་ཅི་ཤུ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་ཡུགས་ཟངས་དཔག་ཚད་དུ་མ་ཡོད་པའི་ནང་དུ་ཁྱོ་ཆུ་དང་ཟངས་ཆུ་བླུགས་ཏེ། དེར་བཙུག་ནས་ཕྱོགས་བཞི་ནས་མི་བཟད་པའི་མེས་བསྐོལ་བར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཁ་ཅིག་ཡུགས་ལས་བྱས་པའི་ཟངས་ཆེན་དུ། །སྤྱི་ཉུ་ཚུགས་འབྲས་ཀྱི་ཕྲག་པ་བཞིན་དུ་འཚོད།[3.21] །ཅེས་གསུངས་སོ། །སྐུག་བསྔལ་བར་མཚམས་མེད་པས་ན་མནར་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་དག་གི་ཚེ་ཡང་ཇི་སྲིད་དུ་ཕྱབ་ཅེ་ན། ཡང་སོས་ལ་སོགས་དུག་རིམ་བཞིན། །འདོད་ལྷའི་ཚེ་དང་ཉིན་ཞག་མཉམ། །དེས་ན་དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་ཚེ། །འདོད་བའི་ལྷ་དང་འདྲ་བ་ཡིན།[3.22] །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞིའི་ཚེ་ཚད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དམྱལ་བ་ཡང་སོས་ཀྱི་ཉིན་ཞག་གཅིག་ཡིན་ལ། དེ་སྙམ་ཅུ་ལ་རྩ་བ་གཅིག །རྩ་བ་བཅུ་གཉིས་ལ་ལོངས་བཅུ་སོ་བའི་ཡང་སོས་ཀྱི་ཉིན་ཞག་ཚེ་ལོ་ལྟ་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་བོ། །མི་ལོ་ལྔར་ན་ཁྱེ་བ་ཕྱག་འབྱམ་དྲུག་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་ཡོད་དོ། །དེ་

བཞིན་དུ་ལྟ་སྒོམ་ཅུ་རུ་གསུམ་དང་། དམྱལ་བ་ཡིག་ཆུང་སྦྱར་བས་དམྱལ་བ་དེས་རང་ལོ་སྟོང་ཐུབ་སྟེ། མི་ལོ་ལྔར་ན་བྱེ་བ་འབུམ་ཐུག་གཅིག་དང་། བྱེ་བ་ཐུག་དགུ་ཁྲི་དགུ་སྟོང་[1][1] ཡོད་དོ། །ལྟ་འཐབ་བཏལ་བ་དང་དམྱལ་བ་བསྲས་འཛིམས་སྦྱར་བས་དམྱལ་བ་དེས་རང་ལོ་ཉིས་སྟོང་ཐུབ་སྟེ། མི་ལོ་ལྔར་ན་བྱེ་བ་གཅིག་དང་། བྱེ་བ་ཐུག་དྲུག་ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་[1][2] ཡོད་དོ། །ལྟ་དགའ་ལྟན་པ་དང་། དམྱལ་བ་དུ་འབོད་སྦྱར་བས་དམྱལ་བ་དེས་རང་ལོ་བཞི་སྟོང་ཐུབ་སྟེ། མི་ལོ་ལྔར་ན་བྱེ་བ་ཐུག་བྱེ་བ་བརྒྱད་དང་། བྱེ་བ་ཐུག་སྐ་ཡ་བཞི་དང་།[1][3] བྱེ་བ་ཐུག་བཞི་འབུམ་བཞི་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་[1][4] ཡོད་དོ། །ལྟ་འཕྲུལ་དགའ་བ་དང་། དམྱལ་བ་རྩ་འབོད་ཆེན་པོར་[1][5] སྦྱར་བས་དམྱལ་བ་དེས་རང་ལོ་བརྒྱད་སྟོང་ཐུབ་སྟེ། མི་ལོ་ལྔར་ན་བྱེ་བ་ཐུག་བྱེ་བ་དྲུག་ཅུ་རྩ་དྲུག་དང་། བྱེ་བ་ཐུག་སྐ་ཡ་གསུམ་དང་། བྱེ་བ་ཐུག་ལྟ་འབུམ་ལྟ་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་ཡོད་དོ། །ལྟ་གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་པ་དང་། དམྱལ་བ་ཚ་བ་སྦྱར་བས་དེས་རང་ལོ་ཁྲི་དྲུག་སྟོང་ཐུབ་སྟེ། མི་ལོ་ལྔར་ན་ལོ་བྱེ་བ་ཐུག་བྱེ་བ་ལྟ་བརྒྱད་དང་། བྱེ་བ་ཐུག་བྱེ་བ་བཅུ་[1][6] དང་། བྱེ་བ་ཐུག་སྐ་ཡ་བརྒྱད་དང་། བྱེ་བ་ཐུག་བཞི་འབུམ་དང་། བྱེ་བ་ཐུག་སྟོང་[1][7] ཡོད་དོ། །དམྱལ་བ་རབ་ཏུ་ཚ་བས་ནི་ཚེ་བར་[1][8] ཀྱི་བསྐལ་པ་ཕྱེད་ཐུབ་བོ། །མནར་མེད་བས་ནི་ཚེ་བར་ཀྱི་བསྐལ་པ་གཅིག་ཐུབ་བོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། རབ་ཏུ་ཚ་ཕྱེད་མནར་མེད་ནི། །བར་ཀྱི་བསྐལ་པའོ།[1][9] །ཞེས་གསུངས་སོ།།

ཅེ་འཁོར་གྱི་དམྱལ་བ་ནི། དམྱལ་བ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་གི་ཕྱོགས་བཞི་ན་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་ཐོག་མར་མེ་མ་མྱར་ཁུས་ནུབ་ཙམ་ཡོད་ལ། སེམས་ཅན་དེ་དག་གནས་ཚོལ་དུ་འགྲོ་བ་ན། དེ་དག་གིས་ཤང་པ་བཞག་ན་ནི་བགས་པ་དང་། ཤ་དང་། ཁུག་ཀུན་ཞིག་པར་འགྱུར་རོ། །ཤང་པ་བཏེག་ན་དེ་དག་སོས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་ལྷག་པ་དང་པོའོ། །དེའི་རྗེར་ཉིན་དུ་རོ་མྱགས་མི་གཙང་བའི་འདམ་ཇ་བ་དག་ཏུ་འབུ་ལུས་དཀར་ཞིང་། མགོ་ནག་ལ་མཆུ་རྩེ་བ་དག་གནས་ཤིང་། དེ་དག་གིས་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་རྣས་བའི་བར་དུ་འབིགས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ནི་ལྷག་པ་གཉིས་པའོ། །དེའི་རྗེར་ཉིན་ན་སྐྱ་གྲིས་གཏམས་པའི་ལམ་པོ་ཆེ་དང་། རལ་གྲི་ལོ་མའི་ནགས་ཚལ་དང་། ཞིང་བས་[1][10] བོ་དང་། ཡུགས་ཀྱི་ཤལ་མ་ལི་དང་། ཁ་ཡུགས་[1][11] ཀྱི་མཆུ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་གཟོད་པ་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ནི་ལྷག་

པ་གསུམ་པའོ། །དེའི་དྲུང་ན་ཚུ་བོ་རབ་མེད་ཐལ་ཚུ་འཁོལ་[1346] མས་གང་བ་སྟེ། དེར་སེམས་ཅན་དེ་དག་འཚོད་ལ། འགྲམ་ན་སྐྱེས་བུ་ལག་ན་མཚོན་ཐོགས་པས་འགོག་སྟེ། དེ་ནི་ཤྲཱ་བ་བཞི་པའོ། །དེ་ཡང་ཡང་། བརྒྱད་པོ་ཀུན་ལ་ཤྲཱ་བཅུ་དྲུག །དེ་དག་གི་ནི་ངོས་བཞི་ན། །མེ་མ་སྐད་དང་རོ་སྐགས་འདམ། །སྐུ་གྲིའི་ལམ་སོགས་ཚུ་བོ་ཡིན།[1347] །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཅི་སྐྱེས་བུའི་ཚ་བྱད་ཀྱིས[1348] བསྡུད་མ་དང་། །ཁུ་ཤྲཱགས་ཀྱི་མཆུ་ཅན་ལ་སོགས་པ་དམྱལ་སྡུད་གི་འཁོར་དེ་དག་སེམས་ཅན་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན་ཞེན། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱ་བ་རྣམས་ནི་སེམས་ཅན་ཡིན་པར་འདོད། མདོ་སྡེ་པ་རྣམས་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པར་འདོད། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་[1349]དང་མར་པ་དང་མི་ལ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་བཞེད་པ་ནི་སེམས་ཅན་སྟེགས་པ་བྱས་པའི་དབང་གིས་རང་གི་སེམས་ཉིད་དེ་ཤུར་སྣང་བར་འདོད། དོན་འདི་དང་མཐུན་པར་སྤྱོད་འཇུག་ལས། སེམས་ཅན་དམྱལ་བའི་མཚོན་ཆ་རྣམས། །སུ་ཞེག་གིས་ནི་ཆེད་དུ་བྱས།། ཤུགས་བསྟེགས་ས་གཞི་སུ་ཡིས་བྱས། །མེ་ཚོགས་དེ་དག་ཅི་ལས་བྱུང་། །དེ་འདྲ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བྱམས་ཅད་ཀྱང་། །སྟོག་སེམས་ཡིན་པར་ཐུབ་པས་གསུངས།[1350] །ཞེས་འབྱུང་ངོ།།

གྲང་བའི་དམྱལ་བ་བརྒྱད་ནི། ཚུ་བུར་ཅན་དང་། ཚུ་བུར་རྡོལ་[1351] པ་ཅན་དང་། སོ་ཐམ་ཐམ་པ་དང་། ཨ་ཚུ་ཟེར་བ་དང་། ཀྱི་རྒྱུད་ཟེར་བ་དང་། ཤུཏྟལ་ཤྲཱ་གས་པ་དང་། བརླ་ཤྲཱ་གས་པ་དང་། བརླ་ཆེན་པོ་ཤྲཱ་གས་པའོ། །དེ་ཤྲཱ་ཡང་། ཚུ་བུར་ཅན་སོགས་གྲང་བརྒྱད་གཞན།[1352] །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་དག་གནས་གང་ན་གནས་ཤེ་ན། འཛམ་བུ་གླིང་འདི་ཤྲཱི་འོག་ན་དམྱལ་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཐད་ཀ་ནས་གནས་སོ། །དེ་དག་གིས་སྐྱག་བསྡུག་བསྔལ་ཅི་ཞིག་སྩོང་ཞེ་ན། སྐུ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་ཐུན་མོང་དུ་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། དང་པོ་གཉིས་ནི་གྲང་བ་མི་བཟོད་[1353] པས་ཉེན་པས་ལུས་ལ་ཚུ་བུར་བྱུང་བ་དང་། ཚུ་བུར་རྡོལ་བ་ཤྲཱ་བ་སྟེ། ལུས་འགྱུར་བ་ལས་མིང་དུ་བཏགས་སོ།། གསུམ་པ་ནི་གྲང་བ་མི་བཟོད་པའི་ཉེན་པས་སྐྲ་འགྱུར་བ་ལས་བཏགས་པའོ། །པགས་པ་སྟོ་ཞིང་། ཁ་ཕྱའམ་དུག་ཏུ་གས་པ་ནི་ཤུཏྟལ་ཤྲཱ་གས་པའོ། །སྟོ་བ་ལས་ཐལ་ནས་དམར་ཞིང་། ཁ་བཙུའམ་དེ་ལས་ཤྲཱག་པར་གས་པ་ནི་བརླ་ཤྲཱ་གས་པའོ། །ཤིན་ཏུ་དམར་བར་གྱུར་ནས་ཁ་བརླའམ་དེ་ལས་ཤྲཱག་པར་གས་པ་ནི་བརླ་ཤྲཱ་ཆེར་གས་པའོ། །ཕྱི་མ་འདི་གསུམ་ཡང་ལུས་འགྱུར་བ་ལས་མིང་དུ་བཏགས་

བའོ། །དེ་དག་གི་ཚེ་རིགས་བྱང་ཅི་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་དག་དཔེ་ཙམ་དུ། དགེ་སློང་དག་དཔེར་ན། འདི་ན་ཡུལ་མ་གཏོའི་ཏིལ་ཕྲང་[1]ཞེས་བརྒྱད་ཅུ་འགྲོ་བ་ཞིག་ཏིལ་གྱིས་བླུ་བཙོང་བཀང་སྟེ། དེ་ནས་ལ་ལ་ཞིག་གིས་ལོ་བརྒྱ་བརྒྱ་འདས་ཤིང་ཏིལ་རེ་རེ་ཕྱིར་བོར་ན། དགེ་སློང་དག་རིམ་པ་དེས་ན། ཡུལ་མ་གཏོའི་ཏིལ་ཕྲང་ཞེས་བརྒྱད་ཅུ་པོ་དེ་མ་ལུས་པར་ཡོངས་སུ་ཟད་པར་འགྱུར་བ་ནི་ཆེས་སྐྱར་གྱི། ཚུ་བུར་ཅན་དུ་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཚེ་ཡོངས་སུ་གཏྲགས་པར་ནི་ངམ་སྨོའོ། །དགེ་སློང་དག་ཚུ་བུར་ཅན་ཤེ་ཤུ་རི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཚུ་བུར་རྡོལ་བ་ཅན་གཅིག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནས། དགེ་སློང་དག་པརྦ་ལྟར་གས་པ་ཤེ་ཤུ་རི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ། པརྦ་ལྟར་གས་པ་ཆེན་པོ་གཅིག་ཡིན་ནོ།[2] །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྲོག་དང་བོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་དེའི་དོན་མདོར་བསྡུས་ནས་བསྟན་པ་ནི། ཏིལ་ཕྲང་ནང་ནས་ལོ་བརྒྱ་བཞིན། །ཏིལ་གཅིག་ཕྱུང་བས་ཟད་གྱུར་པ། །ཚུ་བུར་ཅན་གྱི་ཚེ་ཡིན་ཏེ། །གཞན་གྱི་ཚེ་ནི་ཤེ་ཤུ་འགྱུར།[3] །ཞེས་པ་སྟེ། དེས་ན་ཚུ་བུར་ཅན་གྱིས་ཏིལ་ཕྲང་གང་ངོ།། ཚུ་བུར་རྡོལ་བ་ཅན་གྱིས་ཤེ་ཤུའོ། །སོ་ཐམ་ཐམ་གྱིས་བཞི་བརྒྱའོ། །ཞ་ཚུ་ཟེར་བས་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་ཡིན་ནོ། །ཀྱི་ཤུར་ཟེར་བས་འབུམ་ཕྲག་གཅིག་དང་དྲུག་ཁྲི་ཡིན་ནོ། །ཤུཊྛལ་ཤྱར་གས་པས་ས་ཡ་ཕྲག་གསུམ་དང་། འབུམ་ཕྲག་གཉིས་སོ། །པདྨ་ཤྱར་གས་པས་བྱེ་བ་ཕྲག་དྲུག་དང་། ས་ཡ་ཕྲག་བཞི་ཡིན་ནོ། །པདྨ་ཆེན་པོ་ཤྱར་གས་པས་ཀིལ་ཙང་ཟེར་ཐམ་ཕྲག་གཅིག་དང་། དུང་ཕྱུར་ཕྲག་གཉིས་དང་། བྱེ་བ་ཕྲག་བཞི་ཡིན་ནོ། །ཉེ་ཆེ་བའི་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་ནི་མངོན་འཕགས་གཉིས་སམ་གཅིག་གམ། སོ་སོའི་ལས་དག་གིས་བྱང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གི་རྣམ་པའི་བྱེ་བྲག་དུ་མ་ཡོད་དོ། །འདིའི་གནས་ལ་རེས་པ་མེད་དེ། ཚུ་བོ་དང་། རི་དང་། མུ་ངམ་གྱི་ཕྱོགས་དང་། གཞན་དག་དང་། ས་འོག་དང་། ཁ་ཅིག་མིའི་ཡུལ་[4]ན་གནས་ཏེ། འཕགས་པ་མོའུ་གལ་གྱི་བུས་གཟིགས་པ་ལྟ་བུའོ།[5] །དེ་བཞིན་དུ་མྱ་ངམ་གྱི་ཕྱོགས་སུ་བཙུན་པ་དག་འདུན་འཚོས་གཟིགས་པ་ལྟ་བུའོ།[6] །འདིའི་ཚེ་ཚད་ལ་རེས་པ་མེད་བའོ། །སེམས་ཅན་དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

ཡི་དྭགས་ལ་དབྱེ་ན་ཡི་དྭགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གཤིན་རྗེ་དང་། དེ་ལས་འཕྲོས་བའི་ཡི་དྭགས་སོ། །དེ་དག་གང་ན་གནས་ཤེ་ན། ཡི་དྭགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གཤིན་རྗེ་ནི། འཛམ་བུ་གླིང་གི་འོག་དཔག་

ཚད་ལྡན་བརྒྱ་བཅད་པ་ན་ཡོད་དོ། །འཕྲོས་པའི་ཡི་དྭགས་ནི་མྱ་ངམ་གྱི་ཕྱོགས་ལ་སོགས་པ་རིས་པ་མེད་པར་གནས་སོ། །འཕྲོས་པའི་ཡི་དྭགས་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། ཟས་སྐོམ་ལ་ཕྱིའི་སྒྲིབ་པ་ཡོད་པ་དང་། ནང་གི་སྒྲིབ་པ་ཡོད་པ་དང་། ཟས་སྐོམ་ལ་སྒྲིབ་པ་ཡོད་པའོ། །དེ་དག་གིས་སྡུག་བསྔལ་ཅི་སྙོང་ཞེན། ཡི་དྭགས་རྣ་འཕྱལ་ཅན་ཁ་ཅིག་གིས་ནི་ལྟའི་དབལ་ལྟ་བུ་ཡང་ཉམས་སུ་སྙོང་ངོ་། །ཟས་སྐོམ་ལ་ཕྱིའི་སྒྲིབ་པ་ཡོད་པས་ནི། ཟས་སྐོམ་ལ་རྟག་ཏུ་མཐོང་བ་དང་། གཞན་གྱིས་འགོག་པར་མཐོང་ནས་བཟའ་བཏུང་གི་དབང་མེད་པའོ། །ནང་གི་སྒྲིབ་པ་ཡོད་པ་ནི། གཞན་གྱིས་མི་འགོག་ས་ཀྱང་།[୨୯୦] རང་གིས་བཟའ་བ་དང་བཏུང་བར་མི་ནུས་པ་སྟེ། རི་སྐད་དུ། ཁ་ཅིག་ཁ་ནི་ཁབ་ཀྱི་མིག་ཙམ་ལ། །ལྟོ་བ་རི་ཡི་ཁྲོན་ཙམ་བཀྱེས་པས་ཉེན། །མི་གཙང་གྱི་ནར་བོར་བ་ཟུང་ཟད་ཀྱང་། །འཚལ་བའི་མཐུ་དང་ལྡན་པ་མ་ལགས་སོ།[୨୯୨] །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཟས་སྐོམ་ལ་སྒྲིབ་པ་ཡོད་པ་ལ་ཡང་གཉིས། མེ་ཕྱེའི་ཕྲེང་བ་ཅན་དང་། ལྡན་ལྡིན་ཟ་བའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་ཟོས་པ་དང་། འཕྲུངས་པ་ཙམ་གྱིས་འཆོག་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི་ཕྱིས་ས་[୨୯୩] དང་། གཅིན་འཕྱང་བ་དང་། རང་གི་ཤ་བཅད་ཅིང་ཟ་བའོ། །དེ་ལ་ཡང་སྐྱ་ངམ་གྱི་ཕྱོགས་སུ་གྲོ་བཞིན་སྐྱེས་ནྱ་བ་ཟེ་བ་རིས་མཐོང་བ་ལྟ་བུའོ།[୨୯୩] །ཡི་དྭགས་ཀྱི་[୨୯୯] ཚེ་རིས་སྲིད་ཐུབ་ཅེ་ན། མི་རྣམས་ཀྱི་བླ་བ་གཅིག་གང་ཡིན་པ་ཡི་དྭགས་རྣམས་ཀྱི་ཉེན་ཞགས་གཅིག་ཡིན་ལ། དེ་བླ་བ་དང་ལོངས་བཅོས་བའི་ལོ་ལྟ་བཏུང་ཐུབ་བོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཡི་དྭགས་རྣམས། །བླ་བ་ཉེན་ཞགས་གི་ཉན་ཐོས་མཐོང་བ་ལྟ་བུའོ།[୨୯୯] །ཞེས་གསུངས་སོ།།

དུད་འགྲོ་ལ་དབྱེ་ན། ཤང་མང་དང་། ཤང་བཞི་དང་། ཤང་གཉིས་དང་། ཤང་མེད་དང་བཞིའོ། །འདི་དག་གང་ན་གནས་ཞེ་ན། ཆུ་དང་། ཐང་དང་། ནགས་མཐའི་སྒོང་ཡུལ་དག་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་གནས་ཀྱི་རྒྱ་བ་ནི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གི་[୩୦୦]སྡུག་བསྔལ་ཅི་སྙོང་ཞེན། བགོལ་སྒྲོང་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་དང་། བསད་བཅད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་དང་། གཅིག་ལ་གཅིག་ཟ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལོ།། དེ་ལ་དང་པོ་ནི། མིའི་དབང་དུ་གྱུར་པའི་དུད་འགྲོ་རྣམས་ཏེ། རི་སྐད་དུ། དབང་མེད་གཞན་དག་རྣོག་པ་ལག་པ་དང་། །ལྷག་པར་དང་ལྷག་ཀུས་[୩୦୨] གདབ་པས་བཏབ་སྟེ་བགོལ།[୩୦୩] །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་དེ་དག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཏེ། རི་སྐད་དུ། ཁ་ཅིག་མུ་ཏེག་བལ་དང་རུས་པ་ཁྲག །

ཤ་དང་པགས་པའི་ཆེད་དུ་འཆི་བར་འགྱུར།[1442] །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ཕལ་ཆེར་[1440] ཕྱིའི་རྒྱ་མཚོ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཏེ། རི་སྣད་དུ། ཟས་སུ་གདོང་དུ་གང་བབ་ཟ།[1441] །ཞེས་གསུངས་སོ། །དུད་འགྲོའི་[1442] ཚེ་རིའི་སྲིད་ཐུབ་ཅེ་ན། དེས་པ་མེད་དེ། ཡུན་རིང་ཤོས་ཀྱིས་བར་གྱི་བསྐལ་པ་ཉེ་ཉུབ་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། དུད་འགྲོ་རྣམས། མཚོག་རིང་བསྐལ་བའོ།[1443]། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེན་འགྲོའི་སྡུག་བསྔལ་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

བདེ་འགྲོའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་གསུམ་སྟེ། མིའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། ལྷ་མིན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་དང་། ལྷའི་བསྡུག་བསྔལ་ལོ། །དེ་ཡང་མི་ལ་སྡུག་བསྔལ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། རི་སྐད་དུ། མངལ་འཇུག་གི་མདོ་ལས། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་ཡང་སྡུག་བསྔལ་ལོ། །ཁ་བ་ཡང་སྡུག་བསྔལ་ཡིན་ནོ། །ན་བ་ཡང་སྡུག་བསྔལ་ཡིན་ནོ། །འཆི་བ་ཡང་སྡུག་བསྔལ་ཡིན་ནོ། །སྡུག་པ་དང་བྲལ་བ་ཡང་སྡུག་བསྔལ་ཡིན་ནོ། །མི་སྡུག་པ་དང་འཕྲད་པ་ཡང་སྡུག་བསྔལ་ཡིན་ནོ། །གང་འདོད་པ་བཅལ་ཏེ་མ་རྙེད་པ་ཡང་སྡུག་བསྔལ་ཡིན་ནོ། །ཡོད་པ་བསྲུང་དཀའ་བ་ཡང་སྡུག་བསྔལ་ཡིན་ནོ།[1444] །ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེ་ལ་[1445]སྐྱེ་བ་ནི་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡང་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྐྱེ་གནས་བཞི་ལས་སྐྱེ་བར་གསུངས་ཀྱང་ཕལ་ཆེར་མངལ་ནས་སྐྱེའོ། །འདིའི་དབང་དུ་བྱས་ན། དང་པོ་སྲིད་པ་བར་དོ་ནས་མངལ་དུ་འཇུག་ཁར་ཡང་སྡུག་བསྔལ་འདི་ལྟར་ཡོད་དེ། བར་དོའི་སྲིད་པ་ཐམས་ཅད་རྟུལ་འཕྲུལ་དང་ལྡན་པ། ནམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་ཞིང་ལྷའི་མིག་བཞིན་དུ་སྐྱེ་གནས་ཐག་རིང་པོ་ཡང་མཐོང་བར་ནུས་སོ།། དེ་ཡང་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ལོག་པའི་སྣང་བ་བཞི་འཆར་ཏེ། དཔེར་ན་རྩྭ་ཆེན་པོ་ལངས་པ་དང་། ཆར་ཆེན་པོ་བབས་[1446]པ་དང་། ནམ་སྨུག་[1447]པ་དང་། སྐྱེ་བོ་མང་པོའི་སྐྲ་ཅ་ཅོ་འཛིགས་སུ་རྩང་བ་གྲགས་པ་ལྟ་བུའི་སྣོད་ཡུལ་དུ་ཤར་བས། ལས་བཟང་ངན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་ཤེས་བཅུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། བདག་ནི་གཞལ་མེད་ཁང་དུ་འཇུག་གོ་སྙམ་པ་དང་། ཁང་པ་བརྩེགས་པའི་སྟེང་དུ་འཛེག་གོ་སྙམ་པ་དང་། ཁྲི་ལ་འཛེག་གོ་སྙམ་པ་དང་། རྟུའི་སྣོལ་པོར་འཇུག་གོ་སྙམ་པ་དང་། ལོ་མའི་ཁྲིམ་དུ་འཇུག་གོ་སྙམ་པ་དང་། རྩྭ་གསེབ་ཏུ་འཇུལ་ལོ་སྙམ་པ་དང་། ནགས་ཀྱི་ནང་དུ་འཇུག་གོ་སྙམ་པ་དང་། ཅིག་བའི་ཐུག་ཏུ་འཇུལ་ལོ་སྙམ་པ་དང་། སོག་མའི་གསེབ་ཏུ་འཇུལ་

ལོ་སྟོམ་དུ་སེམས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་སེམས་པ་དང་། ཚ་མ་འཁྲིག་པ་སྤྱོད་པ་དེ་ཐག་རིང་ཐོ་ནས་ཀྱང་མཐོང་ནས་དེར་འགྲོ་སྟེ། དེ་ཡང་བསོད་ནམས་ཆེར་བསགས་པ་དང་། སྐྱེ་གནས་མཐོན་ཐོ་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་གཞལ་མེད་ཁང་དང་། ཁང་པ་བརྩེགས་པ་ལ་སོགས་པར་མཐོང་ནས་དེར་རྒྱུ་གོ། བསོད་ནམས་འབྲིང་དུ་བསགས་པ་དང་། སྐྱེ་གནས་འབྲིང་དུ་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རྫི་ལྟེ་སྤྱིལ་བུ་ལ་སོགས་པར་མཐོང་ནས་དེར་རྒྱུ་གོ །བསོད་ནམས་མ་བསགས་པ་སྐྱེ་གནས་ངན་པ་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། ཅི་གའི་བའི་བུ་གླ་ལ་སོགས་པར་མཐོང་ནས་དེར་རྒྱུ་གོ །དེར་ཕྱིན་པ་དང་། གལ་ཏེ་རང་ཚོར་སྐྱེ་བ་ཡིན་ན་མ་ལ་ཆགས་པ་སྐྱེ་ལ། ཚ་ལ་ཞེ་སྡང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་རང་མོར་སྐྱེ་བ་ཡིན་ན། ཚ་ལ་ཆགས་པ་སྐྱེ་ལ། མ་ལ་ཞེ་སྡང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཆགས་སྡང་གཉིས་ཀྱིས་ཚ་མའི་མི་གཙང་བའི་རྡུས་དང་བར་དོའི་ཤེས་པ་འདྲེས་སོ། །དེ་ནས་བརྒྱང་ནས་ཞག་བདུན་ཕྱག་སྐམ་ཐུ་རུ་བརྒྱད་དུ་མངལ་དུ་གནས་པར་གསུངས།[2৬১] ཁ་ཅིག་ནས་སྐྲ་བ་བརྒྱད་དམ། སྐྲ་བ་དགུའམ། སྐྲ་བ་བཅུའི་བར་དུ་གནས་པར་ཡང་གསུངས་སོ། །ཁ་ཅིག་ལ་མ་ངེས་ཏེ་ལོ་དྲུག་ཙམ་ནི་མངལ་དུ་བསྡད་པ་ཡང་ཡོད་དོ།།[2৬২]

དེ་ཡང་ཞག་བདུན་ཕྱག་དང་པོའི་ཚེ་མའི་མངལ་དུ། ཟངས་ཚ་བའི་ནང་དུ་བཅོས་ཤིང་བརྩེས་པ་ཙམ་དུ། ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྟན་ཅིག་ཏུ་སྡུག་བསྔལ་མི་བཟད་པ་སྐྱོང་སྟེ། དེ་ནི་མེར་མེར་པོ་ཞེས་བྱའོ། །དེའི་དབྱིབས་ནི་འབྲས་ཀྱི་ཁུ་བའམ། ཞོའི་སྒྲིས་མ་དང་འདྲའོ།། དེ་ནས་ཞག་བདུན་ཕྱག་གཉིས་པ་ལ་མའི་མངལ་ནས་ཀྱང་། ཀུན་ཏུ་རེག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རླུང་བླུང་ནས་མངལ་ལ་རེག་པས་ཁམས་རྣམ་པ་བཞི་མངོན་དུ་སྣང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་ཁུར་ཁུར་པོ་ཞེས་བྱའོ། །དེའི་དབྱིབས་ནི་ཞོ་བསྐྲ་བའམ། མར་འཁྱགས་[2৬৩]པ་དང་འདྲའོ། །དེ་ནས་ཞག་བདུན་ཕྱག་གསུམ་པ་ལ་མའི་མངལ་ནས། མཛོད་ཀ་ཞེས་བྱ་བའི་རླུང་བླུང་ནས། མངལ་དེ་ལ་རེག་པས་ཁམས་བཞི་པོ་དག་ཤིན་ཏུ་མངོན་དུ་སྣང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་ལྟར་ལྟར་པོ་ཞེས་བྱའོ། །དེའི་དབྱིབས་ནི་ལུགས་ཀྱི་ཕྱག་གམ། སིན་བྱ་གོག་མ་དང་འདྲའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྣུར་ཏེ་ཞག་བདུན་ཕྱག་བདུན་པཎམའི་མངལ་ནས། འཁྱིལ་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རླུང་བླུང་སྟེ། རླུང་དེ་[2৬৪]མངལ་ལ་རེག་པས་ལག་པ་གཉིས་

དང་། ཤང་པ་གཉེས་འབྱུང་བར་བྱེད་དེ། དེའི་ཚེ་སྐྱེས་བུ་སྟོབས་དང་ལྡན་པས་ཡན་ལག་ནས་འཕེན་ནས་སྐྱེས་བུ་གཞན་ཞིག་གིས་དབྱུག་པས་གདལ་[1]བ་སྟམ་བྱེད་པའི་སྐུག་བསྔལ་འབྱུང་ངོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྨྲར་ཏེ། ཞག་བདུན་ཐུག་བཅུགཅིག་པ་ལ་མའི་མངལ་ནས། བུ་གསྲེང་བ་ཞེས་བྱའི་རྟུང་བྱུང་བ་ལྟར་ཕྱུང་ནས། མངལ་ལ་རེག་པས་བུ་དགུ་པོ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཚེ་རླུ་གསར་པ་མཉྩ་མོས་སྤོང་བ་ཙམ་གྱི་སྐུག་བསྔལ་ཡོད་དོ། །གཞན་ཡང་མས་ཟས་མ་སྟོམས་ཤིང་གྲང་བ་བཏེན་ན།[2] གཅེར་བུ་ཆབ་རོམ་དུ་བསྐྱར་བ་ཙམ་གྱི་སྐུག་བསྔལ་ཡོད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ། ཁ་ཟས་ཤིན་ཏུ་ཚ་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྐྱར་བ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་སྐུག་བསྔལ་བསྐྱེད་དོ། །ཟས་ཤིན་ཏུམང་བ་ཟོས་པའི་དུས་སུབྱག་བར་དུ་བཙོར་བ་ལྟ་བུའི་སྐུག་བསྔལ་ཡོད་དོ། །ཟས་ཁྱང་དུ་ཟོས་པའི་དུས་སུནམ་མཁའ་ལ་དབྱང་[3] ལ་བཏང་བ་ལྟ་བུའི་སྐུག་བསྔལ་ཡོད་དོ། །དགུ་ཏྲོས་བའམ། མཆོང་བ་བྱས་སམ། བརྡེག་འཚོས་ན་རིའོའོས་ལ་འདྲིལ་བ་ལྟ་བུའི་སྐུག་བསྔལ་ཡོད་དོ། །འཁྲིག་ཚགས་མང་དུ་སྤྱོད་པའི་ཚེ། ཚེར་ལྷགས་ཀྱིས་བྲབས་པ་ལྟ་བུའི་སྐུག་བསྔལ་ཡོད་དོ། །ཁག་བདུན་ཐུག་སོ་བདུན་པ་ལ་ནི་མངལ་ཀྱེད་དུ་ཤེས་པས་གཙང་བའི་འདུ་ཤེས་དང་། དྲི་མི་ཞིམ་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། སྡུན་ནག་གི་འདུ་ཤེས་དང་། བཙོན་རའི་འདུ་ཤེས་དང་། ཡོངས་སུ་སྐྱོ་ནས་ཕྱིར་འབྱུང་བའི་འདུ་ཤེས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཁག་བདུན་ཐུག་སྡུམ་ཙུ་རྩ་བརྒྱད་པ་ལ་མའི་མངལ་ནས། མེ་ཏོག་སྐུད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱང་འབྱུང་སྟེ། རྒྱང་དེ་མངལ་ལ་གནས་པ་དེ་བསྐྱུར་ནས་སྐྱེ་བའི་སྐོ་ལོགས་སུཕྱོགས་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་ཚེ་ཕྱོགས་ཀྱི་འཁྲུལ་འཁོར་ལ་བསྐྱོན་པ་ལྟ་བུའི་སྐུག་བསྔལ་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་དུས་དེ་སྲིད་དུ་མངལ་གྱི་དྲོད་ཟངས་ཚ་བ་དང་། རབ་ཏུ་ཚ་བ་ལྟ་བུས་ནི་བཙོས་ཤིང་བརྲེས། རྒྱང་མི་འདུ་བ་ཉི་ཤུ་རྩ་བརྒྱད་ཀྱིས་ནི་རེག་ཅིང་བསྐྱོད། མའི་ཁྲག་[4]ལ་སོགས་པའི་དངོས་མས་ནི་སྲེལ་ཞིང་བསྐྱེད་པས། མེར་མེར་པོ་ནས་བཟུང་ནས་ལུས་ཀུན་རྫོགས་པའི་བར་དུ་འགྱུར་ཏོ།[5] །དེ་ལྟར་ཡང་མངལ་འདྲུག་གི་མདོ་ལས། དང་པོ་མེར་མེར་པོ་ལས་ནི། །ཤ་ཡི་ཆུ་བུར་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ཆུ་བུར་ལས་ནི་ལྟར་ལྟར་སྐྱེ། །ལྟར་ལྟར་པོ་ནི་མཁྲང་བར་འགྱུར། །མཁྲང་བ་རྣམ་པར་འགྱུར་ནས་ནི། །མགོ་དང་ཡན་ལག་བཞི་སྐྱེས་པས། །རྒྱས་པ་འདུས་ནས་ལུས་གྲུབ་པ། །ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱི་རླུ་ལས་འབྱུང་།[6] །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་ཁ་ཐུར་དུ་

བལྟ་[1] བ་ཞེས་བྱ་བའི་རྟུང་འབྱུང་སྟེ། རྟུང་དེས་ལུས་དེ་མགོ་ཐུར་དུ་བཟློག་ནས་ལག་པ་བརྒྱང་སྟེ་ཕྱིར་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཚེ་ཉུགས་ཀྱི་འཇུར་མིག་ནས་འདེན་པ་ལྟ་བུའི་སྣུག་བསྟལ་ཡོད་དོ།། །ཅ་ཅིག་མངལ་ཤིད་དུ་ཤི་ནས་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། ।।ཅ་ཅིག་མ་དང་མཉམ་དུ་འཆི་བར་འགྱུར་རོ།།

ཡང་དེ་བཅས་ནས་ས་ལ་ལྟུང་བའི་དུས་སུ་ཚོར་ཁུང་དུ་བསྐྱུར་བ་ཙམ་གྱི་སྣུག་བསྟལ་ཡོད་དོ། །ཕྱིས་བའི་དུས་སུ་བགས་པ་བཤགས་ནས་ཅི་ནུས་ཀྱི་རྒྱུན་བཏང་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཉི་ཟླ་ལ་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་རི་རབ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་ཚོགས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་ཁ་ཏོན་བྱས་ཏེ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཇི་སྙེད་ཅིག་ཅར་ཡང་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཤེས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡ

ཡུལ་ལྷ་རྟ་ཆ་སྲིའི་ཐྲ་རས་སམ། རྒྱལ་ནང་དར་ལྷ་བུ་དེ་འགྲུར་ནས། མཐུག་ལ་གོབ་པ།[२५५] འཇྲུར་མཐུག་དང་། གཉེར་མའི་ཕྱང་པོ། ཟངས་གདུབ་སྐྱ་མ་བཞིན་དུ་འགྲུར་བའོ། །ཁ་དོག་ཡོངས་སུ་འགྲུར་བ་ནི། སྔར་གྱི་ཁ་དོག་བཀག་མདངས་དང་ལྡན་པ། མེ་ཏོག་པདྨ་ཁ་བྱེ་མ་ཐག་པ་ལྟ་བུ་དེ་འགྲུར་ནས། སྟོ་ཁོག་སྐྱ་ཁོག་པོ་མེ་ཏོག་རྣིང་པ་བཞིན་དུ་འགྱོ་བའོ། །མཐུ་སྟོབས་ཡོངས་སུ་འགྲུར་བ་ནི། སྔར་གྱི་ནུས་པ་དང་སྤྲོ་སེམས་འགྲུར་ནས་འགྱོ་བ་སྟེ། ལུས་ཀྱི་ཤེད་ཆད་པས་དཀའ་ལས་གང་ཡང་མི་ནུས། སེམས་ཀྱི་སྟོབས་ཉམས་པས་བྱ་བ་གང་ལ་ཡང་སྤྲོ་བ་རྙེད། དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་ནུས་པ་ཟད་པས་ཡུལ་མི་འཛིན་པའམ། གཞན་དུ་འཛིན་པར་འགྱོ་བའོ། །གཟི་བརྗིད་ཡོངས་སུ་འགྲུར་བ་ནི། སྔར་གཞན་གྱིས་བསྟོད་ཅིང་བཀུར་བ་[२५६] དེ་འགྲུར་ནས། རང་བས་དན་པས་ཀྱང་བརྣས་ཚོས་བྱེད། དོན་མེད་ཀྱི་མིའི་སྐྱིང་དུ་ཡང་མི་སྣུག །ཁྱིས་པས་བསྟེག་མོར་ཆེ། བུ་ཚའི་ཤུང་འདྲེན་དུ་ཆེ་བར་འགྱོའོ། །བསོད་ནམས་ཡོངས་སུ་འགྲུར་བ་ནི། སྔར་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་དང་ཟ་ཐང་ཐམས་ཅད་བྱི་ནས། ལུས་ཀྱིས་དྲོན་པོ་མི་སྲུང་། ཁས་ཞེམ་པོ་མི་སྲུང་། ཁྲད་པར་དུ་གང་མེད་པ་དེ་ཟ་སྐྱིང་འདོད་དེ། ཚོལ་མཁན་དང་། སྐྱེ་མཁན་ཡང་ཤིན་ཏུ་དགའོ། །ཤད་མེད་པ་ཡོངས་སུ་འགྲུར་བ་ནི། ནད་ཆེ་ཤོས་ཀས་ནད་ཀྱིས་ཞེབས་པས། ནད་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེས་དྲངས་ནས་སྟུག་བསྟལ་བའོ། །སེམས་ཡོངས་སུ་འགྲུར་བ་ནི། སྨྲས་པ་དང་། བྱས་པ་ཀུན་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བརྗེད་ཅིང་། བཅོས་པ་དང་འབྲེལ་བར་འགྱུར་བའོ། །གནས་སྐབས་འདས་ཤིང་ཚེའི་མཇུག་བརྟུལ་བ་ནི། དབུགས་ཀྱང་བརྫངས་[२५७] ཤིང་སྐྲ་དར་དར་ཡོ་འབྱུང་། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་རྣིང་བས་འཆི་བ་ལ་ཉེ་བའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཕགས་པ་རྒྱ་ཆེ་རོལ་པ་ལས། ཀཱས་བས་གཟུགས་སྟུག་གཟུགས་ནི་མི་སྟུག་བྱེད། །ཀཱས་བས་གཟི་བརྗིད་འཕྲོག་ཅིང་མཐུ་སྟོབས་ཉམས།། ཀཱས་བས་བདེ་བ་འཕྲོག་ཅིང་སྟུག་བསྟལ་སྐྱེ་ད། །ཀཱས་བས་འཆི་བྱེད་ཀཱས་བས་མདངས་ཀྱང་འཕྲོག[२५८] །ཅེས་གསུངས་སོ།།

ན་བའི་སྟུག་བསྟལ་ཡང་དཔག་ཏུ་མེད་དེ། མདོར་ན་བདུན་ཡོད་དོ། །དེ་ཡང་ཟུག་ངུ་བོས་བཏབ་པའི་[२५९] སྟུག་བསྟལ་དང་། དབྱར་རྩྭ་མ་བྱེད་པའི་སྟུག་བསྟལ་དང་། སྐྱན་ཚ་བ་བརྟེན་པའི་སྟུག་བསྟལ་དང་། བཟའ་བཏུང་སྐྱིད་ལ་འདོད་པ་འགོག་པའི་སྟུག་བསྟལ་དང་། སྐྱན་པའི་ངོ་བསྲུང་

བའི་སྐུག་བསྔལ་དང་། ཡོ་བྱད་ཟད་པའི་སྐུག་བསྔལ་དང་། ཤི་དོགས་པའི་སྐུག་བསྔལ་རྣམས་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཕགས་པ་རྒྱ་ཆེ་རོལ་པ་ལས། ནད་བརྒྱ་མང་དང་ནད་ཕྱིབས་སྐུག་བསྔལ་གྱིས།། འགྲོ་བ་གཅོས་ཏེ་མི་ཡི་ཡི་དྭགས་བཞིན།[೩೯೦] །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཆི་བའི་སྐུག་བསྔལ་ཡང་དཔག་ཏུ་མེད་དེ། རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པའི་མདོ་ལས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ། དེ་བཞིན་དུ་འཆི་བདག་གིས་གསལ་ཤིང་གིས་ཟུགས་སྟེ། རྒྱགས་པ་དང་ནི་བྲལ། སྐྱབས་ནི་མེད། མགོན་ནི་མེད། དཔུང་གཉེན་ནི་མེད། ནད་ཀྱིས་ནི་གདུངས། ཁ་ནི་སྐོམ། བཞིན་ནི་འགྱུར། ཤད་ལག་ནི་གཡོབ། ལས་ནི་མི་ནུས། ཁ་ཆུ་དང་། སྣབས་དང་། གཅིན་དང་། ངན་སྐྱུགས་ཀྱིས་ནི་ལུས་ལ་གོས། སྐྲ་ངར་ངར་པོ་ནི་འདོན། སྐན་བས་ནི་བོར། མལ་གྱི་ཐ་མ་ན་ནི་ཉལ། འགོར་བའི་རྒྱུན་དུ་ནི་ནུབ། གཤེན་རྗེའི་མིས་ནི་འཇིགས་སྐྲག། དབུགས་རྒྱུ་བ་ནི་ཚད། ཁ་དང་སྣ་ནི་གདངས། འཇིག་རྟེན་འདི་ནི་འདོར། འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་དུ་ནི་འགྲོ །སྐྱེས་ཆེན་པོ་ནི་འདེགས། སྡུག་པ་ཆེན་པོར་ནི་ཞུགས། གཡང་ས་ཆེན་པོར་ནི་ལྷུང་། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོས་ནི་འཁྱེར། ལས་ཀྱི་རླུང་གིས་ནི་བདས། ས་རྩུགས་མེད་པའི་ཕྱོགས་སུ་ནི་འགྲོ །ཁོར་བགོ་བཤད་བྱར་ནི་མེད། ཀྱི་ཧྲུད་མ། ཀྱི་ཧྲུད་ཐ། ཀྱི་ཧྲུད་བུ་ཞེས་ནི་ཟེར་ཏེ་དེའི་ཚེ་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཆོས་མ་གཏོགས་པ་སྐྱབས་དང་། མགོན་དང་། དཔུང་གཉེན་ནི་གཞན་མེད་དོ།[೩೯೧] །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྐུག་པ་དང་བྲལ་བའི་སྐུག་བསྔལ་ནི། ཚ་མ་བུ་ཚ་ལ་སོགས་པ་ཡིད་ལ་བཅགས་[೩೯೨] པ་ཤི་བའི་ཚེ། མྱ་ངན་དང་། གདུང་བ་དང་། སྨྲེ་སྐྱགས་དང་། ངུ་འབོད་ལ་སོགས་པའི་སྐུག་བསྔལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད་དོ། །མི་སྐུག་པ་དང་འཕྲད་པའི་སྐུག་བསྔལ་ནི། དགྲ་སྡང་བས་ཉེན་པའི་ཚེ། འཕྲད་ཅིང་ཀྱི་སྐུག་བསྔལ་ཡོད་དེ།[೩೯೩] འཕྲད་ཅིང་དང་། རྣག་འཚོག་ལ་སོགས་པའི་སྐུག་བསྔལ་མང་པོ་ཡོད་དོ། །སྐུག་བསྔལ་ཕྱི་མ་གཉིས་ནི་གོ་སླའོ།།

ལྟ་མིན་ལ་ལྟའི་སྐུག་བསྔལ་དང་ཚ་མཚུངས་པའི་སྟེང་དུ་ང་རྒྱལ་དང་། ཐག་དོག་དང་། འཕྲད་ཅིང་ཀྱི་སྐུག་བསྔལ་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ལྟ་མིན་དག་ནི་རང་བཞིན་གྱི་ལྟ་ཡི། །དཔལ་ལ་སྣང་ཕྱིར་ཡིད་ཀྱི་སྐུག་བསྔལ་ཆེ།[೩೯೪] །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདོད་ཁམས་ཀྱི་ལྟ་ལ་ཡང་ལྟ་མིན་དང་འཕྲད་པའི་སྐུག་བསྔལ་དང་། འདོད་པས་མ་དོམས་པའི་སྐུག་བསྔལ་དང་། དཔའ་བགོང་བའི་སྐུག་

བསྟལ་དང་། བཅད་པ་དང་། དུལ་བ་དང་། གསོད་པ་དང་། སྨྲ་གས་[1]པ་དང་། འཆི་འཕོ་བ་དང་། ལྟང་བའི་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བར་འགྱུར་ཏེ། རི་སྐད་དུ། ལྟའི་བུ་འཆི་བ་ན་ལྟས་རྣམ་པ་ལྔ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། གོས་དྲི་མ་ཅན་དུ་འགྱུར། མེ་ཏོག་གི་ཕྲེང་བ་རྙིང་བར་འགྱུར། མཆན་ལྡང་གཉིས་ནས་རྨུལ་འབྱུང་བར་འགྱུར། ལུས་ལ་དྲི་ང་བ་འབྱུང་བར་འགྱུར། རང་གི་སྐྱན་ལ་མི་དགའ་བར་འགྱུར།[2] ཞེས་གསུངས་སོ། །གཟུགས་ལམས་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ལམས་ན་ནི་སྡུག་བསྔལ་དེ་དག་མེད་དེ། འོན་ཀྱང་འཆི་འཕོ་བ་དང་། གནས་ལ་རང་དབང་མེད་བའི་ཕྱིར། གནས་ངན་ལེན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་བདེ་འགྲོ་དང་མཐོ་རིས་དེ་དག་ཀྱང་ལས་ཟད་པ་དང་ངན་སོང་དུ་ལྟུང་བ་ཡིན་ནོ།།

དེས་ན་འཁོར་བའི་གནས་འདི་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་མེ་འབར་བའི་ཁང་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། མངལ་འཇུག་གི་མདོ་ལས་ཀྱང་། ཀྱེ་མ་ཀྱེ་ཧུད། སྲིད་པ་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་འདི་ནི་འབར་བ། རབ་ཏུ་འབར་བ། མཆོག་ཏུ་འབར་བ། ཤིན་ཏུ་མཆོག་ཏུ་འབར་བ་ཡིན་པས། སེམས་ཅན་འགའ་ཙམ་ཡང་དེས་མ་བཅོམ་པ་མེད་དོ། །རབ་ཏུ་འབར་བར་བྱེད་པའི་མེ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྡང་དང་། གཏི་མུག་གི་མེ་དང་། རྒ་བ་དང་། རྟ་བ་དང་། འཆི་བའི་མེ་དང་། མྱ་ངན་དང་། སྨྲ་སྟགས་འདོན་པ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། འཁྲུག་པའི་མེ་དག་གིས་རྟག་ཏུ་བསྲེག་ཅིང་འབར་བར་བྱེད་པས། འགའ་ཙམ་ཡང་དེ་ལས་ཐར་པ་མེད་དོ།[3] །ཞེས་གསུངས་སོ།། །དེ་ལྟར་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དེ་དག་ཤེས་པས། སྲིད་པའི་བདེ་བ་ལས་བློ་ལྡོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཡབ་སྲས་མཉལ་བའི་མདོ་ལས། འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་མཐོང་བ་ན། །སྐྱོ་བའི་སེམས་ནི་རབ་ཏུ་སྐྱེ། །ཁམས་གསུམ་བཅོམ་རྟོགས་པས་ན། །བདེ་རྩོམ་པའི་སེམས་ཀྱིས་སྒོ་བསྩལ་ཏེ།[4] ཅེས་གསུངས་སོ། །སྐྱོ་བ་དཔོག་ཀླ་སྐྱབ་ཀྱིས་ཀྱང་དོན་དེ་ལྟར་གསུངས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། འཁོར་བ་དེ་འདྲ་ལགས་པས་ལྟ་མི་དགེ། །དམྱལ་བ་ཡི་དྭགས་དུད་འགྲོ་རྣམས་དག་ཏུ། །སྐྱེ་བ་བཟང་པོ་མ་ལགས་སྐྱེ་བ་ནི། །གནོད་པ་དུ་མའི་སྡོད་ཀྱང་ལགས་མཁྱེན་མཛོད་དོ།[5] །ཅེས་གསུངས་སོ། །དམ་ཚིག་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཐབ་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ཆུན་ལས། འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་བསྟན་པའི་ལེའུ་སྟེ་ལྔ་པའོ།།

ལེའུ་དྲུག་པ། ལས་ཆུ་འབབས།

དེ་ལྟར་བཤད་པའི་སྡུག་བསྔལ་དེ་དག་[३००] ཆུ་ཅི་ལས་བྱུང་སྙམ་ན། ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་ལས་བྱུང་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྡེ་ལས་བཆུ་པ་ལས། ལས་རྣམས་ཀྱང་ནི་སྣ་ཚོགས་ལས། །དེ་ཡིས་འགྲོ་འདི་སྣ་ཚོགས་བྱས[३०१] །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྲིད་རྩེ་བདུན་དཀར་པོ་ལས། འཇིག་རྟེན་ནི་ལས་ཀྱིས་བྱས་པ། ལས་ཀྱིས་སྐྱལ་བའོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་ལས་ཀྱིས་བྱས་པ། ལས་ཀྱི་ཆུ་ལས་བྱུང་བ། ལས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའོ།[३०२] །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཚེས་མདོན་པ་མཛོད་ལས་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་སྣ་ཚོགས་ལས་ལས་སྐྱེས[३०३] །ཞེས་གསུངས་སོ། །ལས་དེ་ཡང་ཅི་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། སེམས་པའི་ལས་དང་། བསམ་པའི་ལས་གཉིས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཚེས་མདོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལས། ལས་གང་ཞེ་ན། སེམས་པའི་ལས་དང་། བསམ་པའི་ལས་ཏེ།[३०९] ཞེསཁ་སྐྱངས་སོ། །མདོན་པ་མཛོད་ལས་ཀྱང་། ལས་ནི་སེམས་པ་དང་དེས་བྱས[३०५] །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྒྱ་ཤེ་ལས་ཀྱང་། དྲང་སྲོང་མཚོག་གིས་ལས་རྣམས་ནི། །སེམས་པ་དང་ནི་བསམ་པར་གསུངས[३०६] །ཞེས་གསུངས་སོ།། དེ་གཉིས་རང་ངོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། སེམས་པའི་ལས་ནི་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཡིན་ནོ། །སེམས་པས་བསྒྱིད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བསམ་པའི་ལས་ཡིན་ཏེ། ལུས་དང་ངག་གི་ལས་སུ་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོན་པ་མཛོད་ལས། སེམས་པ་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཡིན་ཏེ། །དེས་བསྒྱིད་ལུས་དང་ངག་གི་ལས།[३०७] ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ལས་དང་། དེས་བསྒྱིད་པའི་འབྲས་བུ་འཆད་པ་ལ། སྔོན་ནི། དབྱེ་བ་དང་ནི་མཚན་ཉིད་ཟིན་དང་། །བདག་གིར་བྱ་དང་བགོ་སྐལ་སྦྱོད། །ཚུད་ལས་ཆེར་སྨིན་ཚུལ་མི་ཟ། །སྡུག་པོ་དེས་ནི་ལས་འབྲས་བསྟན། །ཞེས་པའོ།།

དེ་ལ་དང་པོ་ལས་འབྲས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི་གསུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་ཆུ་འབྲས་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་ཆུ་འབྲས་དང་། མི་གཡོ་བའི་ལས་ཆུ་འབྲས་སོ།། གཉིས་པ་དབྱེ་བ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པ་ལ། དང་པོ་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་ཆུ་འབྲས་ནི། སྲིད་མང་ན་ཡང་ལས་ཀྱི་ལམ་གྱིས་བསྟུས་པ་མི་དགེ་བ་བཅུ་སྟེ། ལུས་ཀྱི་སྐྱོ་ནས་སྡོག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ། ངག་གི་སྐྱོ་ནས་རྫུན་[३०९] ལ་སོགས་པ་བཞི་དང་། ཡིད་ཀྱི་སྐྱོ་ནས་བརྣབ་སེམས་

ལ་སོགས་པ་གསུམ་མོ། །དེ་ལྟར་རེ་རེ་ལ་ཡང་དོན་གསུམ་གསུམ་སྟེ། དབྱེ་བ་དང་། འབྲས་བུ་དང་། ཁྱད་པར་རོ།།

དེ་ལ་དང་པོ་སྔོག་གཅོད་པ་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། འདོད་ཆགས་ཀྱི་སྐྲོན་ནས་སྔོག་གཅོད་པ་དང་། ཞེ་སྡང་གི་སྐྲོན་ནས་སྔོག་གཅོད་པ་དང་། གཏི་མུག་གི་སྐྲོན་ནས་སྔོག་གཅོད་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། ཤ་དང་། པགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར་རམ། རྩེད་མོའི་ཕྱིར་རམ། ནོར་གྱི་ཕྱིར་རམ། བདག་གམ། མཛའ་བོ་ཡོངས་སུ་བསྐྱང་བའི་ཕྱིར་སྔོག་གཅོད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། འགྲོས་ཤུགས་པ་དང་། འགྲན་ཟླར་ཐུབ་ལ་ཞེ་སྡང་སྐྱེས་ནས་སྔོག་གཅོད་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། མཆོད་སྦྱིན་ལ་སོགས་པའོ།། དེའི་འབྲས་བུ་ལ་ཡང་གསུམ་སྟེ། རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུ་དང་། རྒྱུ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་དང་། དབང་གི་འབྲས་བུའོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུ་ནི། སེམས་ཅན་དམྱལ་བར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །རྒྱུ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་ནི། གལ་ཏེ་མིར་སྐྱེས་ན་ཡང་ཚེ་ཐུང་ཞིང་ནད་མང་བར་འགྱུར་རོ། །དབང་གི་འབྲས་བུ་ནི། ཡུལ་བཀྲ་མི་ཤིས་ཤིང་གཟྱིད་ཆུང་བའི་སར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཁྱད་པར་ནི། སྔོག་གཅོད་པའི་ནང་ནས་ཚ་ཡང་ཡི་ན་ལ། དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་ཡི་ན་དེའི་སྔོག་གཅོད་པ་སྟི་ཆེ་བའོ།།

མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། མཐུས་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་དང་། འཇབ་བུས་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་དང་། གཡོ་སྒྱུས་མ་བྱིན་པར་ལེན་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། བསྟད་མེད་པར་བཙན་འཕྲོག་བྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཁང་པ་འབེགས་པ་ལ་སོགས་པསྟ་མ་ཚོར་བར་བརྐུ་བའོ། །གསུམ་པ་ནི། བྱེ་སྤང་ལ་སོགས་པ་ལ་ཟོལ་ཟོག་བྱེད་པའོ། །དེའི་འབྲས་བུ་ལ་གསུམ་ལས། རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུ་ནི། ཡི་དྭགས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །རྒྱུ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་ནི། གལ་ཏེ་མིར་སྐྱེས་ན་ཡང་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་ཚོངས་པར་འགྱུར་རོ། །དབང་གི་འབྲས་བུ་ནི། ཡུལ་སད་སེར་མང་བའི་སར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཁྱད་པར་ནི། མ་བྱིན་པར་ལེན་པའི་ནང་ནས་བླ་མ་དང་། དཀོན་མཆོག་གི་ནོར་ལ་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་སྟི་ཆེ་བའོ།།

འདོད་པས་ལོག་པར་གཡེམ་པ་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། རིགས་ཀྱིས་བསྐྱང་བ་དང་། བདག་

པོས་བསྡུང་བ་དང་། ཚོས་ཀྱིས་བསྡུང་བའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། མ་དང་སྲིང་མོ་ལ་སོགས་པ་ལ་ལོག་པར་སྤྱད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཁྱོལམ་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པས་བདག་ཏུ་བྱས་པའི་ཚུད་མེད་ལ་ལོག་པར་སྤྱད་པའོ། །གསུམ་པ་ལ་ལྟ་སྟེ། རང་གི་ཚུང་མ་ཡིན་ཡང་། ཡན་ལག་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡུལ་མ་ཡིན་པ་དང་། དུས་མ་ཡིན་པ་དང་། ཚོད་མ་ཡིན་པ་དང་། རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་སྤྱད་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པ་ནི། ཁ་དང་བཤད་ལམ་དུ་སྤྱད་པའོ། །ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ནི། བྲ་མའི་ཉེ་འཁོར་རམ། གཙུག་ལག་ཁང་རམ། མཆོད་རྟེན་གྱི་དྲུང་རམ། མང་པོ་འདུས་པའི་སར་སྤྱད་པའོ། །དུས་མ་ཡིན་པ་ནི། གསོ་སྦྱོང་ལ་གནས་པའི་དུས་སམ། སྐྱམ་མའམ། ནུ་ཞོ་འཐུང་བའམ། སྐད་བ་ཡོད་པའི་དུས་སུ་སྤྱད་པའོ། །ཚོད་མ་ཡིན་པ་ནི། གྲངས་མ་ལུ་^{30}ལས་ལྷག་པར་སྤྱོད་པའོ། །རིགས་པ་མ་ཡིན་པ་ནི། བརྟེག་ཅིང་སྤྱོད་པའོ། །ཡང་ན་ཚོའམ། མ་ནིང་གི་ཁའམ་བཤད་ལམ་དུ་སྤྱད་པའོ། །དེའི་འབྲས་བུ་ནི་གསུམ་ལས། རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུ་ནི། ཡི་དྭགས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །རྒྱུ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་ནི་གལ་ཏེ་མིར་སྐྱེས་ན་ཡང་དགྲ་སྟང་བ་ཅན་གྱི་ཚུང་མར་འགྱུར་རོ། །དབང་གི་འབྲས་བུ་ནི། ཡུལ་སྡུལ་ཤས་ཆེ་སར་^{31}སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེད་པར་ནི། འདོད་ལོག་གི་ནང་ནས་མ་ཡང་ཡིན་ལ། དགྲ་བཅོམ་མ་ཡང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ལོག་པར་སྤྱད་པ་སྟེགས་ཆེའོ།།

རྫུན་དུ་སྨྲ་བ་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། ཚམ་པའི་རྫུན་དང་། རྫུན་ཆེན་པོ་དང་། རྫུན་ཐ་མོའོ།། དེ་ལ་དང་པོ་ནི། མི་ཚོས་བློ་མའི་རྫུན་སྨྲ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། བདག་དང་གཞན་ལ་ཕན་གནོད་ཡོད་པའི་རྫུན་སྨྲ་བའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཕན་གནོད་མེད་པའི་རྫུན་སྨྲ་བའོ། །དེའི་འབྲས་བུ་ལ་གསུམ་ལས། རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུ་ནི། དུད་འགྲོ་ར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི། གལ་ཏེ་མིར་སྐྱེས་ན་ཡང་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་མང་བར་འགྱུར་རོ། །དབང་གི་འབྲས་བུ་ནི། ཁ་དྲི་མི་ཞིམ་པར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེད་པར་ནི། རྫུན་གྱི་ནང་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྐྱར་པ་བཏབ། བླ་མ་ལ་ཡང་རྫུན་ཚོག་སྨྲས་ན་ཉེས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་དེ་ཆེའོ།།

ཕྲ་མ་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། བཙན་ཕྲ་དང་། གཞོགས་ཕྲ་དང་། ལྷོག་ཕྲའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། མཛའ་བོ་གཉིས་ངོ་རང་དུ་བྱལ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞོགས་སྐྱོང་^{32}བྱས་ནས་མཛའ་བོ་དང་

ཐུལ་བའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཡོན་ཏན་བཟེན་བྱས་ཏེ་ཐུལ་བའོ། །དེའི་འབྲས་བུ་ལ་གསུམ་ལས། རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུ་ནི། དམྱལ་བར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི། གལ་ཏེ་མིར་སྐྱེས་ན་ཡང་མཛའ་བོ་དང་འབྲལ་བར་འགྱུར་རོ། །དབང་གི་འབྲས་བུ་ནི། ཡུལ་མཐོ་དམའ་ཅན་གྱི་སར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཉོད་པར་ནི། ཐུ་མའི་ནང་ནས་འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་ལ་མི་སྐྱན་པ་བརྗོད་པ་སྟེ་གཅིག་ཅེའོ།།

ཚོག་རྩུབ་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། ངོར་རྩུབ་པ་དང་། གཞོགས་ཏེ་རྩུབ་པ་དང་། བརྒྱུད་དེ་རྩུབ་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། ཚ་རོལ་པོ་ལ་དངོས་སུ་ངན་མཚང་སྨོ་ཚོགས་སྨྲ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡ་མ་བཟླའམ། ཀྱལ་ཀ་དང་བསྟེས་ནས་ཚ་རོལ་པོ་ལ་ཚིག་ངན་སྨོ་ཚོགས་སྨྲ་བའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཁོའི་མཛའ་བོ་ལ་སོགས་པའི་དྲུང་དུ་ངན་མཚང་སྨོ་ཚོགས་སྨྲ་བའོ། །དེའི་འབྲས་བུ་ལ་གསུམ་ལས། རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུ་ནི། དམྱལ་བར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི། གལ་ཏེ་མིར་སྐྱེས་ན་ཡང་ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་སྒྲ་སྨོ་ཚོགས་ཐོས་པར་འགྱུར་རོ། །དབང་གི་འབྲས་བུ་ནི། ཡུལ་ཚ་སྐོ་ཅན་དང་། ཡུལ་སྐམས་ཅན་དང་། སྐོག་ཤས་ཅན་གྱི་སར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཉོད་པར་ནི། ཚོག་རྩུབ་ཀྱི་ནང་ནས་ཁ་མའོམ། འཕགས་པ་རྣམས་ལ་གནོད་པའི་ཚོག་སྨྲ་བ་སྐོག་ཅེའོ།།

ངག་ཀྱལ་པ་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། ལོག་པའི་ངག་ཀྱལ་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་ངག་ཀྱལ་དང་། བདེན་པའི་ངག་ཀྱལ་ལོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། མུ་སྟེགས་པའི་བརྟས་བརྗོད་དང་ཁ་ཏོན་ལ་སོགས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། བྱེ་མོའི་གཏམ་ལ་སོགས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། མ་གྲུས་པ་དང་སྨོད་མ་ཡིན་པ་ལ་ཚོས་བཤད་པའོ། །དེའི་འབྲས་བུ་ལ་ཡང་གསུམ་ལས། རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུ་ནི། དྲུག་འགྲོ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི། གལ་ཏེ་མིར་སྐྱེས་ན་ཡང་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཚོག་མི་བཟུན་པར་འགྱུར་རོ། །དབང་གི་འབྲས་བུ་ནི། དུས་དབྱར་དགྱེ་ལོག་པ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཉོད་པར་ནི། ངག་ཀྱལ་གྱི་ནང་ནས་ཆོས་འདོད་པ་རྣམས་གཡེང་པར་བྱེད་པ་སྟོག་ཅེའོ། །བརྒྱབ་སེམས་[3]ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། བདག་གི་ལ་བརྒྱབ་སེམས་པ་དང་། གཞན་གྱི་ལ་བརྒྱབ་སེམས་པ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ལ་བརྒྱབ་སེམས་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། བདག་ཉིད་ཀྱི་ཚོ་རིགས་དང་། གཟུགས་བྱད་

དང་། ཡོན་ཏན་དང་། ནོར་རྫས་ལ་ཞེན་ཅིང་ཆགས་པ་སྟེ། བདག་ལྟ་བུ་མེད་སྟམ་དུ་སེམས་པའོ།། གཉིས་པ་ནི། ཚ་རོལ་པོའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་ཆགས་པ་སྟེ། འདི་བདག་གི་ཡིན་ན་ཅི་མ་རུང་སྟམ་དུ་སེམས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། ས་འོག་གི་ནོར་ལ་སོགས་པ་བདག་དང་གཞན་གྱིས་དབང་བྱར་མེད་པ་ལ་ཆགས་པ་སྟེ། བདག་དབང་ན་ཅི་མ་རུང་སྟམ་དུ་སེམས་པའོ། །དེའི་འབྲས་བུ་ལ་གསུམ་ལས། རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུ་ནི། ཡི་དྭགས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི། གལ་ཏེ་མིར་སྐྱེས་ན་ཡང་འདོད་ཆགས་ཤས་ཆེ་བར་འགྱུར་རོ། །དབང་གི་འབྲས་བུ་ནི། ཡུལ་འབྱུང་བ་འཕེལ་སར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཉེད་པར་ནི། བརླབ་སེམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཡང་དག་པར་སྤོང་བ་རྣམས་ཀྱི་རྣེད་པ་འཕྲོག་པར་འདོད་པའི་སེམས་འདི་སྟེགས་ཆེའོ།།

གཉིད་སེམས་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། ཞེ་སྡང་གི་ཆ་ལས་བྱུང་བའི་གཉིད་སེམས་དང་། ཕྲག་དོག་གི་ཆ་ལས་བྱུང་བའི་གཉིད་སེམས་དང་། འཐོན་འཛིན་གྱི་ཆ་ལས་བྱུང་བའི་གཉིད་སེམས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། གཡུལ་ངོ་ལྟ་བུར་ཐ་རོལ་པོ་ལ་ཞེ་སྡང་སྐྱེས་ནས་གསོད་པར་སེམས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། འགྲན་བྱ་ལྟ་བུ ཁོ་ན་ཀྱི་ཚོགས་པའི་བསམ་པས་གསོད་པ་ལ་སོགས་པར་སེམས་པའོ།། གསུམ་པ་ནི། སྐར་བདག་ལ་གཉིད་པ་བྱས་པ་ལྟ་བུ་ལ་མདུད་པར་གཟྭངས་[3]ནས་བསད་པ་ལ་སོགས་པར་སེམས་པའོ། །དེའི་འབྲས་བུ་ལ་གསུམ་ལས། རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུ་ནི། དམྱལ་བར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི། གལ་ཏེ་མིར་སྐྱེས་ན་ཡང་ཞེ་སྡང་ཤས་ཆེ་བར་འགྱུར་རོ།། དབང་གི་འབྲས་བུ་ནི། ཟས་ཁ་ཞིང་རྒྱ་བའི་སར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཉེད་པར་ནི། གཉིད་སེམས་ཀྱི་ནང་ནས་མཚམས་མེད་པ་གཅོམ་[3][6]པར་བྱེད་པ་འདི་སྟེགས་ཆེའོ།།

ལོག་པར་ལྟ་བ་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། ལས་འབྲས་ལ་ལོག་པར་ལྟ་བ་དང་། བདེན་པ་ལ་ལོག་པར་ལྟ་བ་དང་། དཀོན་མཆོག་ལ་ལོག་པར་ལྟ་བའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། ལས་དགེ་སྡིག་དེ་འབྲས་བུ་བདེ་སྡུག་གི་རྒྱུར་མི་འདོད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཉམས་སུ་ླངས་ཀྱང་འགོག་པའི་བདེན་པ་མི་ཐོབ་པར་འདོད་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། དཀོན་མཆོག་གསུམ་མི་བདེན་པར་ལྟ་ཞིང་སྐུར་བ་འདེབས་པའོ། །དེའི་འབྲས་བུ་ལ་ཡང་གསུམ་ལས། རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུ་ནི། དུད་འགྲོར་སྐྱེ་

བར་འགྱུར་ར། །རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི། གལ་ཏེ་མིར་སྐྱེས་ན་ཡང་གཏི་མུག་ཤས་ཆེ་བར་འགྱུར་ར།། དབང་གི་འབྲས་བུ་ནི། འབྲས་བུ་ཡི་མེད་པའི་སར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ར། །ཁྱད་པར་ནི། ལོག་ཤྱའི་ནང་ནས་ཤྱ་བས་གཟིར་སྟིག་ཆེའོ། །དེ་ལ་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་དེ་དག་ནི་སྤྱིར་བསྟན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ།།

ཉེ་བྱག་ཏུ་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། ཅོན་མོངས་པའི་སྒོ་ནས་རྣམ་པར་གཞག་པ་དང་། གྲངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྣམ་པར་གཞག་པ་དང་། ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་རྣམ་པར་གཞག་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། ཞེ་སྡང་གི་སྒོ་ནས་མི་དགེ་བ་དེ་དག་སྤྱད་ན་དམྱལ་བར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ར། །འདོད་ཆགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྤྱད་ན་ཡི་དྭགས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ར། །གཏི་མུག་གི་སྒོ་ནས་སྤྱད་ན་དུད་འགྲོར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ར། །དེ་ལྟར་ཡང་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། ཆགས་པས་ཡི་དྭགས་འགྲོ་བར་འགྱུར། །ཞེ་སྡང་གིས་ནི་དམྱལ་བར་འཕེན།། སྨོངས་པས་ཕལ་ཆེར་དུད་འགྲོར་འགྱུར།[3-14] །ཞེས་གསུངས་སོ། །གྲངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི། མི་དགེ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྤྱད་པས་དམྱལ་བར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ར། །མར་ཡོ་སྤྱད་པས་ཡི་དྭགས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ར། །འཁོད་ཙམ་སྤྱད་པས་དུད་འགྲོར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ར། །ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི། ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱད་ན་དམྱལ་བར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ར། །ཡུལ་འབྲིང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱད་ན་ཡི་དྭགས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ར། །ཡུལ་ཐ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱད་ན་དུད་འགྲོར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ར། །དེ་དག་གིས་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་རྒྱུ་འབྲས་བསྟན་ཏེ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་གཏི་མུག་དང་། །དེས་བསྐྱེད་ལས་ནི་མི་དགེ་བ། །མི་དགེ་ལས་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཀུན། །དེ་བཞིན་ངན་འགྲོ་ཐམས་ཅད་དོ།[3-15] །ཞེས་གསུངས་སོ།།

བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་རྒྱུ་འབྲས་ལ། ལས་ནི། མི་དགེ་བ་བཅུ་པོ་དེ་སྤངས་པ་ནི་དགེ་བ་བཅུ་ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་འཇིག་པའི་ལས་དང་བསྟུན་ན། གཞན་གྱི་སྲོག་འདོན་པ་དང་། སྤྱིན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་གཏོང་བ་དང་། ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་ལ་གནས་པ་དང་། བདེན་པ་དྲང་པོར་སྨྲ་བ་དང་། གཞན་མི་མཐའ་བ་རྣམས་བཟླུམ་པ་དང་།[3-16] ཞི་དེས་[3-17]དང་། གསོང་པོར་སྨྲ་བ་དང་། དོན་དང་ལྡན་པའི་ཚོག་སྨྲ་བ་དང་། ཆགས་པ་ཆུང་ཞིང་ཆོག་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་བསྒོམ་པ་

དང་། ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་འཇུག་པའོ། །དེའི་འབྲས་བུ་ཡང་གསུམ་ལས། རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུ་ནི། འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་དང་མིའི་ནང་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི། སོག་གཅོད་པ་སྤངས་ཤིང་། གཞན་གྱི་སོག་འདོན་བས་ཆེ་རིང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟྲུང་རོ། །དབང་གི་འབྲས་བུ་ནི། སོག་གཅོད་པ་སྤངས་པས་དངོས་པོ་རྣམས་བཟང་ཞིང་མཐུ་ཆེ་བའི་སར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟྲུང་རོ། །དེ་དག་གིས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་རྒྱུ་འབྲས་བསྟན་ཏེ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་གཉི་ཤུགས་མེད། །དེས་བསྐྱེད་ལས་ནི་དག་བ་ཡིན། །དག་ལས་བདེ་འགྲོ་ཐམས་ཅད་དང་། །སྐྱེ་བ་ཀུན་དུ་བདེ་བ་དག[ཟླ་ཁ] །ཅེས་གསུངས་སོ།། མི་གཡོ་བའི་ལས་རྒྱུ་འབྲས་ནི། རྒྱུ་སྟོམ་འཇུག་[ཟླ་ཁ] གི་བསམ་གཏན་བསྒོམས་པས། འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་བསམ་གཏན་[ཟླ་ཁ] ཐོབ་པ་སྟེ། དེ་ལ་སྟོམ་འཇུ་གཅི་བསམ་གཏན་ནི་ཉོན་བསྟོགས་བརྒྱད་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་དོངས་གཞི་བརྒྱད་དང་། བསམ་གཏན་ཁྲད་པར་ཅན་ནོ། །འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་ནི། གཟུགས་ཁམས་གནས་རིགས་བཅུ་བདུན་གྱི་ལྷ་དང་། གཟུགས་མེད་སྐྱེ་མཆེད་མུ་བཞིའི་ལྷའོ། །དེ་དག་གི་རྒྱུ་འབྲས་ཐད་ཀར་སྤྱད་ན། དག་པ་བཅུ་སྤྱད་པ་ནི་སྦྱིར་རོ། ། འཕེན་བྱེད་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉོན་བསྟོགས་མི་ཡྭོགས་པ་མེད་པ་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་བསྒོམས་ནས། རྫོགས་བྱེད་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་རྟོག་དཔྱོད་དང་། དགའ་བའི་དེ་བཅས་གཞི་ལྔ་པོ་ལམ་བསྒོམས་ནས། རྫོགས་བྱེད་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉོན་བསྟོགས་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་བསྒོམས་ནས། རྫོགས་བྱེད་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་གཞི་རྟོག་དཔྱོད་ནི་སྤངས་ལ། དགའ་བའི་དང་ལྡན་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་བསྒོམས་པས་འོད་ཆུང་ལ་སོགས་པ་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ལྷར་སྐྱེའོ། །དེ་བཞིན་དུ་འཕེན་བྱེད་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་གཞི་རྟོག་དཔྱོད་ནི་སྤངས་ལ། དགའ་བའི་དང་ལྡན་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་བསྒོམས་པས་འོད་ཁྱབ་ལ་སོགས་པ་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་དངོས་གཞི་དགའ་བ་སྤངས་ལ་བདེ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་བསྒོམས་པས་དགེ་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཟབ་མོ་ཐོབ་པ་བསམ་གཏན་བཞིའི་

བའི་ལྟར་སྣོའོ། །བསམ་གཏན་བཞིས་དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པ་ནི་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་དེ། དེ་བསྟོམས་པས་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ལྟར་སྣོའོ།། དེ་ལས་དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པ་ནི་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་དེ། །དེ་བསྟོམས་པས་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ལྟར་སྣོའོ།། དེ་ལས་དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པ་ནི་ཅི་ཡང་མེད་བའི་སྐྱེ་མཆེད་དེ། དེ་བསྟོམས་པས་ཅི་ཡང་མེད་བའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ལྟར་སྣོའོ། །དེ་ལས་དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པ་ནི་འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་དེ། དེ་བསྟོམས་པས་འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ལྟར་སྣོའོ།།

དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་ལམ་གང་ཡིན་ན། ས་འོག་མ་ལ་ཡིད་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་སོགས་པ་དེ་དག་ཀྱང་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་པས་དེའི་ཕྱིར་དེ་སྣད་དུ་བྱ་བའཌམ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་གསུམ་ནི་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ཚེ་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་དེ་སྣད་ཅེས་མིང་དུ་བཏགས་ཀྱི། ཕྱིས་སྟོམས་པར་ཞུགས་ཟིན་ནས་དེ་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཕྱི་མ་ནི་འདུ་ཤེས་དམན་པའི་སྐོ་ནས་མིང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། འདུ་ཤེས་གསལ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ལར་དངོས་གཞི་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་དགེ་བའི་སེམས་རྫི་གཅིག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གིས་མི་གཡོ་བའི་ལས་རྒྱུ་འབྲས་བསྟན་ཏེ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། བསམ་གཏན་ཚད་མེད་གཟུགས་མེད་ཀྱིས། །ཚངས་སོགས་བདེ་བ་སྐོང་བར་བྱེད།[३१३] །ཅེས་གསུངས་སོ།། དེ་ལྟར་ན་འཁོར་བའི་དངོས་པོ་འདི་བསྐྱེད་མ་ཐག་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་གསུམ་པོ་དེ་ཡིན་ནོ།།

དོན་གསུམ་པ་ལས་བདག་གིར་བྱ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ལས་རང་གིས་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་རང་སྐྱོད་པ་སྟེ། བྱེད་པ་པོ་ཟིན་པའི་ཚུངས་པོ་ཉིད་ལ་སྨིན་གྱི་གཞན་ལ་མ་ཡིན་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོར་བཀུས་པ་ལས། ལས་བདག་གིར་བྱ་བ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། རང་གིས་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་སྐྱེ་བའི་ཚེ་ཡང་ཞེས་ཀྱི་ལྟར་རོ། །གཞན་གྱི་ལས་ཀྱི་ཡང་ཞེས་[३१४] ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་ལས་བྱས་པ་ཆུད་ཟོས་པ་དང་། མ་བྱས་པ་དང་འཕྲད་པའི་ཉེས་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་མདོ་ལས་ཀྱང་། ལྟ་སྨིན་ཉིད་ཀྱིས་བྱས་པའི་ལས་ནི། ས་

དང་། ཚུ་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་སྨོན་གྱི། དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཕུང་པོ་དང་སྐྱེ་མཆེད་འབའ་ཞིག་ལ་སྨོན་པར་འགྱུར་ཏེ། གཞན་སུ་ཞིག་ལ་སྨོན་པར་འགྱུར།[3-11] ཞེས་གསུངས་སོ།།

དོན་བཞི་པ་ལས་ཀྱི་བགོ་སྐལ་ལ་སྦྱོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ལས་དེགེ་སྡིག་བསྡུས་པའི་འབྲས་བུ་བདེ་སྐྱག་མི་འབྱུལ་བར་སྨོང་བ་སྟེ། དགེ་བའི་ལས་བསགས་པས་འབྲས་བུ་བདེ་བ་སྨོང་ཞིང་། སྡིག་པའི་ལས་བསགས་པས་འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་སྨོང་བའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོར་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལས། ཇི་ལྟར་ན་ལས་ཀྱི་བགོ་སྐལ་ལ་སྦྱོད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རང་གིས་བྱས་པའི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་སྨོང་བ་སྟེ། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་སོ་སོའི་བགོ་སྐལ་ལ་སྦྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ།[3-12] །ཞེས་གསུངས་སོ།། དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ཚུང་བ་ལས་ཀྱང་། དགེ་བ་ཡིས་ནི་བདེ་བ་ཐོབ། །མི་དགེ་བ་ལས་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་། །དེ་ལྟར་དགེ་དང་མི་དགེ་བའི། །ལས་དང་འབྲས་བུ་གསལ་བར་བསྟན།[3-13] །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་པས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། ས་བོན་ཚ་བ་རྣམས་ལ་ནི། །འབྲས་བུ་ཚ་བ་སྨྲེ་བར་འགྱུར།། ས་བོན་མངར་བ་རྣམས་ལ་ནི། །འབྲས་བུ་མངར་བ་སྨྲེ་བར་འགྱུར། །དེའི་ཟླ་བ་འདི་ཡིས་ནི། །སྡིག་པའི་རྣམ་སྨིན་ཚ་བ་དང་། །དཀར་པོའི་རྣམ་སྨིན་མངར་བ་ཡང་། །མཁས་པ་ཡི་ས་ནི་ཤེས་པར་བྱ།[3-14]ཞེས་གསུངས་སོ།།

དོན་ལྔ་པ་ལས་ཆུང་ངུབྱས་པ་[3-15] ལས་འབྲས་བུ་ཆེན་པོར་སྨིན་པ་ནི། སྡིག་པའི་ལས་ཀྱི་དབང་ཏུ་བྱས་ན། སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་[3-16] གི་གྲངས་ཀྱི་བསྐལ་པར་དམྱལ་བ་སྨོང་བར་གསུངས་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། གང་ཞིག་དེ་འདྲའི་ཆུལ་སྡུག་སྤྱོད་བདག་ལ། །གལ་ཏེ་བན་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ནི། །བན་སེམས་བསྐྱེད་པའི་གྲངས་བཞིན་བསྐལ་པ་ནི། །དམྱལ་བར་གནས་པར་འགྱུར་ཞེས་བྱབ་པར་གསུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།། །བཀའ་ཡི་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ།[3-17]ཞེས་གསུངས་སོ།།

དོན་དྲུག་པ་ལས་ཀྱི་ཐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། སྡིག་པའི་ལས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་[3-18] གི་གྲངས་ཀྱི་བསྐལ་པར་དམྱལ་བ་སྨོང་བར་གསུངས་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། གང་ཞིག་དེ་འདྲའི་ཆུལ་སྡུག་སྤྱོད་བདག་ལ། །གལ་ཏེ་བན་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ནི། །བན་སེམས་བསྐྱེད་པའི་གྲངས་བཞིན་བསྐལ་པ་ནི། །དམྱལ་བར་གནས་པར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས།[3-19] །ཞེས་གསུངས་སོ། །དགེ་གི་ཉེས་པ་རེ་རེ་ཙམ་གྱིས་སྐྱེ་བ་ལྟ་བརྒྱ་ལ་སོགས་པར་སྡུག་བསྔལ་སྨོང་བར་འགྱུར་བར་གསུངས་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །ཚོམས་ལས་ཀྱང་། སྡིག་པ་ཆུང་ངུབྱས་པས་ཀྱང་། །འཇིག་རྟེན་ཁ་རོལ་འཇིགས་ཆེན་དང་། །ཕྱང་ཁྲོལ་ཆེན་པོ་བྱེད་འགྱུར་ཏེ། །ཁོང་བར་སོང་བའི་དུག་བཞིན་ནོ།[3-20] །ཞེས་གསུངས་སོ།། དགེ་བའི་ལས་ཆུང་ངུས་ཀྱང་འབྲས་བུ་ཆེན་པོ་འབྱིན་ཏེ། ཚོམས་ལས་ཀྱང་། བསོད་ནམས་ཆུང་ངུབྱས་

བས་ཀྱང་། །འཇིག་རྟེན་ཁ་རོལ་བདེ་ཆེན་འདྲེན། །དོན་ཆེན་དག་ཀྱང་བྱེད་འགྱུར་ཏེ། །འབྲུ་རྣམས་ཕུན་ཚོགས་སྨིན་པ་བཞིན།[३३३] །ཞེས་གསུངས་སོ།།

དོན་དྲུག་པ་ལས་ཆུད་མི་ཟ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི། ལས་དེའི་གཉེན་པོ་སྦྱེས་པ་མ་གཏོགས་པ། བསྒལ་པ་མཐའ་ཡས་པར་ཡང་འབྲས་བུ་མ་སྨིན་པར་བརྟགས་པའམ། ཆུད་ཟ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། བག་ལ་ཉལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་དག་ཀྱང་ཅི་ཞིག་ལྟར་ལ་རྒྱུན་དང་ཐབྲལ་ནི་འབྲས་བུ་འབྱིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་འཇིགས་ཤིང་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཙ་ན། རྗེ་སྐད་དུ། སྡིད་པའི་བདེ་ལ་རྒྱབ་ཡོགས་ཤིང་། །སྲིག་པའི་ལས་ལས་བཟློག་བདག་ཉིད། །གང་ཞིག་རང་ཞི་ཙམ་དོན་གཉེར། །སྐྱེས་བུ་དེ་ནི་འབྲིང་ཞེས་བྱ།[३३४] །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་གི་བློ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའང་ན་རྒྱལ་པོ་ཀྱི་ཀྱིའུ་བུམོ་བདུན་ལྟ་བུའོ།[३३५] །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྡེ་ལས་བརྒྱ་པ་ལས། ལུས་ཅན་དག་གི་ལས་རྣམས་ནི། བསྒལ་པ་བརྒྱར་ཡང་ཆུད་མི་ཟ། །ཚོགས་ཤིང་དུས་ལ་བབས་པ་ན། །འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་སྨིན་པར་འགྱུར།[३३६] །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེན་པ་ཉིད་གཞན་ཆུང་བ་ལས་ཀྱང་། མེ་ནི་གང་བར་འགྱུར་ཡང་སྲིད། །རྒྱུད་ནི་ཞགས་པས་ཟིན་ཡང་སྲིད། །ཉི་ཟླ་ཐང་ལ་ལྡང་ཡང་སྲིད། །ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་བསྒྲུབ་མི་སྲིད།[३३७] །ཅེས་གསུངས་སོ། །དམ་ཚིག་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཐབ་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལས། ལས་འབྲས་ཡོངས་སུ་བསྟན་པའི་ལེའུ་སྟེ་དྲུག་པའོ།། ||

ལེའུ་བདུན་པ། བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ།

དེ་ནི་ཞི་བའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པའི་གཉེན་པོ་ར་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་བསྒོམ་པ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ཞི་བའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བདག་ཉིད་འབའ་ཞིག་སྡུག་བསྔལ་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་འདོད་ཅིང་། སེམས་ཅན་ལ་བརྩེ་བ་མེད་པས་གཞན་དོན་མི་བྱེད་པ་སྟེ། ཐེག་པ་དམན་པ་དག་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། བདག་གི་དོན་ཕྱིར་གཞན་དོན་ནི། །མང་པོ་དག་ཀྱང་བཏང་བྱ་སྟེ། །རང་དོན་ཆེད་ཆེར་ཤེས་ཀྱང་ན། །རང་གི་དོན་གྱི་མཆོག་ཏུ་འགྱུར།[३३८] །ཞེས་གསུངས་སོ།། བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ན་སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་པས་རང་གཅིག་པུ་ཐོལ་བར་མི་ཐོད་དོ།།

དེས་ན་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་བསྒོམ་པར་བྱ་སྟེ། སྒོ་བ་དཔོན་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པས་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་དང་སྦྲགས་ཅིག་ཀྱང་འབྱལ་བར་མི་བྱ་སྟེ།[३३८] ཞེས་དང་། གཞན་གྱི་དོན་ནི་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེའི་རྟེས་སུ་བཟུང་གི་[३९०] ཞེ་སྡང་གིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།[३९१] ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེ་ལ་དང་པོ་བྱམས་པ་ལ། སྔོམ་ནི། དབྱེ་བ་དམིགས་ཡུལ་རྣམ་པ་དང་། །སྒོམ་[३९२] ཐབས་འབྱོར་ཚད་ཡོན་ཏན་དེ། །དེ་ལྟར་བྱག་པོ་འདི་དག་གིས། །བྱམས་པ་ཚད་མེད་ཡོངས་སུ་བསྟུས།། ཞེས་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་དབྱེ་བ་ནི་གསུམ་སྟེ། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་བྱམས་པ་དང་། ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་བྱམས་པ་དང་། དམིགས་པ་མེད་པའི་བྱམས་པའོ།[३९३] །དེ་དག་ཀྱང་འཕགས་པ་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་བྱམས་པ་ནི། སེམས་དང་པོ་བསྒོམ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིའོ། །ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་བྱམས་པ་ནི། སྟོང་པ་ལ་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིའོ། །དམིགས་པ་མེད་པའི་བྱམས་པ་ནི། མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིའོ།[३९४] །ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེ་ལ་སྐབས་འདིར་བྱམས་པ་དང་པོ་དེ་བཤད་ན། དེའི་དམིགས་པའི་ཡུལ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དོ། །རྣམ་པ་ནི། བདེ་བ་དང་འཕྲད་པར་འདོད་པའི་བློའོ། །དེ་སྐྱོམ་པའི་ཐབས་ནི། རྟ་བ་དྲིན་དྲན་པ་ལ་རག་ལས་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དྲིན་བསམ་མོ། །དེ་ལ་ཚེ་འདི་ལ་དྲིན་ཆེ་ཤོས་རང་གི་མ་ཡིན་ཏེ། མའི་དྲིན་ཅི་ཙམ་ཡོད་ཅེ་ན། ལུས་བསྐྱེད་པའི་དྲིན་དང་། དཀའ་བ་སྤྱད་པའི་དྲིན་དང་། སྲོག་བྱིན་པའི་དྲིན་དང་། འཛིག་རྟེན་བསྐྲན་པའི་དྲིན་དང་ཐེ་ཚོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཕགས་པ་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་འདིས་བདག་ཅག་བསྐྱེད་པ། འདིས་ནི་དཀའ་བ་བྱེད་པ། བདག་ཅག་གི་སྲོག་བྱིན་པ། འཛིག་རྟེན་ཀུན་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ།[३९५] །ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེ་ལ་ལུས་བསྐྱེད་པའི་དྲིན་ནི། བདག་ཉིད་ཀྱི་ལུས་འདི་དང་པོ་ནས་བོངས་ཚད་[३९४] རྫོགས་པ། ཤ་ལུས་རྒྱས་པ། ཁ་དོག་ལེགས་པ་ཅིག་བྱུང་བར་མི་གདའོ་སྟེ། མའི་ལྟོ་བར་མེར་མེར་ནུར་ནུར་གྱི་རང་བཞིན་ལས་ཁམས་ཀྱི་དྲངས་མ་རིམ་གྱིས་[३९७]མའི་ཤ་ཁྲག་གི་བཅུད་ཀྱིས་ནི་བསྐྱེད།

ཟད་ཀྱི་དྲྭངས་མས་ནི་སྒེལ། དོ་ཚ་དང་། ན་ཚ་དང་། སྐུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་བཟོད་པར་བྱས་པ་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན། ཕྱི་ནས་སྐྱེས་ནས་ཀྱང་། ཚུར་ཕྱད་བྱ་ཙམ་ནས་གསོ་སྐྱོང་བྱས་ནས། ཆེ་གཡག་པོ་ཙམ་དུ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དཀའ་བ་སྤྱད་པའི་དྲིན་ནི། བདག་ཅག་དང་པོ་ནས་གོས་གྱོན། རྒྱན་ བཀྲག་ནོར་སྐལ་བཟང་། རྒྱས་ཕྱེ་[39-5] ཁྱེར་ནས་འོངས་པར་མི་གདའ། ཁ་གྲོད་ཟུང་ཞིག་མ་ཡག་པ་ནོར་རྫས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཅི་ཡང་མེད་པར་སྟོང་སངས་དེ་བྱས་ནས། འདྲེས་པ་མི་གཅིག་ཀྱང་མེད་པར་ངོ་མི་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འོངས་པའི་དུས་སུ། མས་ལྷོགས་སུ་མ་བཙུག་པར་ཟས་བྱིན། བསྐོམ་དུ་མ་བཙུག་པར་བཀྱང་བ་བླུད། འཁྱགས་སུ་མ་བཙུག་པར་གོས་བསྐོན། ཚོངས་པར་མ་བཞག་པར་ནོར་བྱིན། ། དེ་ཡང་རང་ལ་མི་མཐོ་བ་བྱ་ལ་བྱིན་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གིས་[39-6] ཟ་མ་བྱ། བཀྱང་མ་བྱ། གྲོན་མ་བྱ། ཚེ་འདིའི་བདེ་བའི་དོན་དུ་ཡང་སྤྱད་མ་ཚོད། ཕྱི་མ་ཕན་ཚེད་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་དོན་དུ་[39-7] གཏོང་མ་ཚོད་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་ལ་རང་གི་ཚེ་འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀའི་བདེ་བ་ལ་མ་བལྟས་པར་བྱ་གསོ་བསྐྱངས་བྱས་པ་[39-8] ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་བདེ་དལ་ཀྱིས་རྟེད་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ཏེ། སྲིག་སྐྱག་དལ་ཚད་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་བསྐྱབས་ནས་བྱ་ལ་བྱིན་པ་ཡིན་ནོ། །སྲིག་པ་ལ་སོང་ན། ཉ་པ་དང་། བཤན་པ་ལ་སོགས་པ་མི་དགེ་བ་སྣ་ཚོགས་བྱས་ནས་བྱ་གསོས་པ་ཡིན་ནོ། །སྐུག་བསྔལ་ལ་སོང་ན། ཚོང་སྤྱོགས་ཀྱིས་བཤེས་གཉེན་ལ་ཕན་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་བྱེད་ནས། ཅིན་མཚན་དུ་བ་མོ་ལྤམ་དུ་གྱོན། སྐར་ཚེན་ཞྭར་གྱོན། བྱིན་པ་རྟར་ཞོན། སྣལ་མ་ལྷགས་ཏུ་བྱབས། །བྱིན་ཤ་ཁྱི་ལ་བྱིན། གདོང་ཤ་མི་ལ་བྱིན་ནས་བསགས་ཀྱིན་བྱ་ལ་བྱིན་པ་ཡིན། གཞན་ཡང་རང་རེའི་ཐ་མ་དང་བླ་མ་ལ་སོགས་པ་དྲེན་ཅན་གང་བས་ཀྱང་། ཅིར་མི་འོང་སྙམ་ཚ་མེད་པོ་དེ་ལ་གཅེས་པར་བྱས་ཏེ། བྱམས་པའི་མིག་གིས་ནི་བལྟས། འཇམ་པའི་དྲོད་ཀྱིས་ནི་བསྲོས། སོར་བཙུའི་ཁ་ལ་ནི་གཡེངས། སྐྱན་པའི་ངག་གིས་ནི་བོས་ཏེ། དགའོ། །ཞལ། །འབར་རེ། དགོས་མེ། ལུ་ལྷ། ཞ་མའི་སྐྱིད་པོ་ལགས་སམ། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྨས་པ་ཡིན་ནོ། །སྲོག་ཅིན་པའི་དྲིན་ནི། བདག་ཅག་དང་པོ་ནས་ད་ལྟ་འདུ་བའི་ཁ་ལག་འཕྲོད་པ། དཀའ་ལས་ཅི་ཡང་ཟུ་ས་པའི་ཤེད་པོ་ཆེ་ཞེས་བྱ་བ་མི་གདའ། སྙིན་བྱ་ཁོ་ན་འདུ་བའི་ཉ་རེ་ཉོ་རེ། འགོས་མེད་པོ། བསམ་བརྟག་པོ་ཞེས་བྱྱང་བ་ལ། མས་དེ་མ་བོར་བར་ཞབས་ཀོག་བྱས། །པང་དུ་བླངས། མེ་རྩུ་ལས་བསྐྱབས།[39-9] གཡང་

ས་ལས་བཟུང་། གནོད་པ་ནི་བསལ། རིམ་གྱི་ནི་བྱས་ཏེ། ཤི་དོགས།[३५३] ན་དོགས་ནས། མོ་དང་། རྩེས་དང་། གཏེ་དང་། ཀློག་པ་དང་།[३५४] ཚེ་གཡོ་སོགས་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ཅིང་། ཟློས་མི་འཁྱུད་པ་བྱས་ནས་བྱའི་སྡོག་གཏེན་,[३५५] བཡིན་ནོ། །འཇིག་རྟེན་བསྟན་པའི་དྲིན་ནི། བདག་ཅག་དང་པོ་ནས་མི་ཤེས་དགུ་ཤེས་པོ། མཐོང་གོམས་ཅན། སྐྱོ་དྲག་པོ་ཞེག་འདིར་ཡོང་བར་མི་གདའ། བཤེས་གཉེན་གྱི་རིགས་ལ་ཚོར་རེས་འབོད་པ་དང་། ཤར་ལགཀ་གཡོབ་པ་ཅིག་མ་ལགས་པ་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པ་ཅིག་ཡིན་པ་ལ། ཟ་མི་ཤེས་པའི་དུས་སུ་ཟ་བ་བསླབས། གྲོན་མི་ཤེས་པའི་དུས་སུ་གྲོན་པ་བསླབས། འགྲོ་མི་ཤེས་པའི་དུས་སུ་འགྲོ་བ་བསླབས། སྨྲ་མི་ཤེས་པའི་དུས་སུ་སྨྲ་བ་བསླབས་ཏེ། ཞ་གྱིས་དང་། ཞ་མ་གྱིས་དང་། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། བཟོ་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་སྣ་ཚོགས་བསླབས་ནས། མི་མཉམ་པ་དང་ནི་མཉམ། མི་མཚུངས་པ་དང་ནི་མཚུངས་པར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ཡང་དེ་ཙམ་ཀྱི་མ་བྱས་པར་མ་ཟད་དེ། འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འཁོར་བས་ན། ཡན་གྱངས་དཔག་ཏུ་མེད་པར་མ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པའི་མདོ་ལས། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་ས་རྡོ་དང་། རྩི་ཤིང་དང་། ནགས་ཚལ་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་གྲི་ཚོག་གུ་ཙམ་དུ་སྐྱེས་བུ་ཅིག་གིས་བྱས་ལ། སྐྱེས་བུ་གཅིག་པོས་དེ་རྣམས་གྲངས་སུ་བགྲངས་པས་ཟད་པའི་དུས་སྲིད་ཀྱི། སེམས་ཅན་གཅིག་གིས་བདག་གི་མ་བྱས་པ་ནི་བགྲངས་བར་མི་ནུས་སོ།[३५६] །ཞེས་གསུངས་སོ།། བཤེས་སྤྲིང་ལས་ཀྱང་། མ་ཡི་ཐུག་མཐའ་རྒྱུ་གྲི་ཚོག་གུ་ཙམ། །རིལ་བུར་བགྲངས་ཀྱང་ས་ཡིས་ལང་མི་འགྱུར།[३५७] །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་མ་བྱས་རེས་ཀྱིས་དྲིན་རྣ་མ་ལྟར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་མ་དེའི་དྲིན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད་པས། དེ་སྐྱིང་དུ་སྐྱག་ཅིང་ཕན་པ་དང་། བདེ་བར་འདོད་པའི་ཟློ་གཤའ་,[३५८] མ་ཅི་སྟེང་སྡོམ་མོ། །དེ་ནས་དེར་མ་ཟད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་བྱས་ལ། མ་བྱས་ཚད་སྣ་མ་ཁོ་ན་ལྟར་དྲིན་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུ་ཡི་ཚད་ནི་ཅི་ཙམ་ཞེ་ན། ནམ་མཁའི་མཐས་གར་ཁྱབ་སེམས་ཅན་གྱིས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བཟང་པོ་སྡུད་པའི་སྨོན་ལམ་གྱི་མདོ་ལས། ནམ་མཁའི་མཐར་ཐུག་གྱུར་པ་ཇི་ཙམ་པ། །སེམས་ཅན་མ་ལུས་མཐའ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ།[३५९] །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ནམ་མཁས་གར་ཁྱབ་གྱི་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་

བར་འདོད་པའི་བློ་གཤའ་མ་ཞིག་ཅི་སྣྱེར་སྒོམ་མོ། །དེ་སྐྱེས་ན་བྱམས་པ་དངོས་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་ལ། །བུ་གཅིག་པ་ལ་བྱ་བ་བཞིན། །རྣང་གི་ཁོང་ནས་བྱམས་པ་ཆེ། །དེ་ཡུར་རྟག་ཏན་བྱེད་པར་འདོད།[३५०] །ཅེས་གསུངས་སོ། །བྱམས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་མིག་ནས་མཆི་མ་འབྲུགས་[३५१] བའམ། ལུས་ཀྱི་བ་སྤུ་ལྟང་བར་བྱེད་ན་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མ་ཉམ་ཉིད་[३५२] ཀྱིས་སྐྱེས་ཙ་ན། བྱམས་པ་ཚད་མེད་པ་ཡིན་ནོ།།

འབྱོངས་པའི་ཚད་ནི་རང་བདེ་བར་འདོད་པའི་བློ་མེད་པར་སེམས་ཅན་ཁོ་ན་བདེ་བར་འདོད་ཙ་ན་བྱམས་པ་འབྱོངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བསྒོམས་པའི་ཡོན་ཏན་ནི་དཔག་ཏུ་མེད་དེ། བླ་བ་སྤྲོས་མའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། མཆོད་པ་ཚད་མེད་རྣམ་མང་རི་སྙེད་པ། །ཞིང་ནི་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྱེག་གཏམ་སྙེད་དུ།། སྐྱེས་བུ་མཆོག་ལ་མཆོད་པ་དེ་བྱས་པས། །བྱམས་པའི་སེམས་དང་གྲངས་ལ་ཆར་མི་ཕོད།[३५३] །ཅེས་གསུངས་སོ། །བྱམས་པ་དར་ཅིག་བསྒོམས་[३५४] པའི་བསོད་ནམས་ཀྱང་དཔག་ཏུ་མེད་དེ། རིན་ཆེན་ཁྱེང་བ་ལས་ཀྱང་། རྟེལ་ཆོང་སུམ་བརྒྱའི་ཁ་ཟས་དག །ཉིན་རེ་དུས་གསུམ་བྱིན་པས་ཀྱང་། །བྱམས་པ་ཡུད་ཙམ་ཐང་ཅིག་གི །བསོད་ནམས་དག་ལ་ཆར་མི་ཕོད།[३५५] །ཅེས་གསུངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཅི་བར་དུ་ཡང་ཐན་ཡོན་བརྒྱད་ཐོབ་སྟེ། རིན་ཆེན་ཁྱེང་བ་ལས། ལྟ་མིས་བྱམས་པར་འགྱུར་བ་དང་། །དེ་དག་གིས་ཀྱང་བསྲུང་བ་དང་། །ཡིད་བདེ་བ་དང་བདེ་མང་དང་། །དུག་དང་མཚོན་གྱིས་གནོད་མེད་དང་། །འབད་པ་མེད་པར་དོན་ཐོབ་དང་། །ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་སྐྱེ་འགྱུར་ཏེ། །གལ་ཏེ་གོལ་བར་མ་གྱུར་ཀྱང་། །བྱམས་ཆོས་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཐོབ་བོ།[३५६] །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་རང་གི་བསྲུང་[३५७]བར་ཡང་བྱམས་པ་བསྒོམ་པ་འདི་བཟང་བ་ཡིན་ཏེ། བྱམ་ཅི་སྨྱིན་པ་ཆེན་པོ་བཞིན་ནོ།[३५८]། གཞན་གྱི་བསྲུ ང་བར་ཡང་བྱམས་པ་བསྒོམ་པ་འདི་བཟང་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་པོ་བྱམས་པའི་སྟོབས་བཞིན་ནོ།།[३५९]

དེ་ལྟར་བྱམས་པ་ལ་འབྱོངས་པས། སྙིང་རྗེ་འབྱོངས་པ་ལ་ཆེགས་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །སྙིང་རྗེ་ལ་བསྟོམས་ནི། དབྱེ་བ་དམིགས་ཡུལ་རྣམ་པ་དང་། །སྒོམ་ཐབས་འབྱོངས་ཚད་ཡོན་ཏན་ཏེ། །དེ་ལྟར་བྱེ་འདི་དག་གིས། །སྙིང་རྗེ་ཚད་མེད་ཡོངས་སུ་བསྟུས། །ཞེས་པའོ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ།

སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་དང་། ཚོར་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་དང་། དམིགས་པ་མེད་པའི་སྙིང་རྗེའོ།།

དེ་ལ་དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བས་སྙིང་རྗེ་སྐྱེའོ། །གཉིས་པ་ནི། རང་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ལ་གོམས་ཅ་ན། རྒྱུ་འབྲས་རྣམ་གཉིས་ཤེས་ནས། རྟག་པ་དང་རིལ་པོར་འཛིན་པ་ལས་བློ་བཟློག་སྟེ། སེམས་ཅན་གཞན་རྒྱུ་འབྲས་མི་ཤེས་པར་རྟག་པ་དང་རིལ་པོར་འཛིན་པ་རྣམས་ལ་རེ་འཁྲུལ་སྣམ་དུ་སྙིང་རྗེ་སྐྱེའོ། །གསུམ་པ་ནི། རང་མཉམ་པར་བཞག་ནས། ཚོར་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ཅ་ན། སེམས་ཅན་དངོས་འཛིན་ཅན་རྣམས་ལ་ཁྱད་པར་དུ་སྙིང་རྗེ་སྐྱེ་སྟེ། རི་སྐད་དུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཉམ་བཞག་པས། །གོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྗོགས་པ་ན། །དངོས་འཛིན་གདོན་གྱིས་ཟིན་པ་ལ། །ཁྱད་པར་དུ་ཡང་སྙིང་རྗེ་སྐྱེ།[རྗ་] །ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེ་གསུམ་ལས་སྐབས་འདིར་ནི་སྙིང་རྗེ་དང་པོ་དེ་བསྒོམ་པའོ། །དེའི་དམིགས་པའི་ཡུལ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །རྒམ་པ་ནི་སྡུག་བསྔལ་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་བློའོ།། དེ་སྒོམ་པའི་ཐབས་ནི། རྒ་བའི་མ་ལ་སྦྱར་ནས་སྒོམ་པ་སྟེ། དེ་ཡང་བདག་གི་རྒ་བའི་མ་དེ་ས་ཡོན་གསལ་འདི་ན་སྐྱེས་བུ་གཞན་དག་གིས་བཅད་ཅིང་གྲུབས་[རྗ་] པའམ་བཅོས་ཤིང་བསྒོགས་པའང། ཡང་ན་ཤིན་ཏུ་འཁྲགས་ནས་ལུས་ལ་ཆུ་བུར་དུ་གྱུར་ཏེ། རྗེལ་[རྗ་] ནས་ཀྱང་གས་ཏེ་འདུག་ན་ཤིན་ཏུ་སྙིང་རྗེའོ། །དེ་བཞིན་དུ་དམྱལ་བར་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་བདག་གི་མ་ཡིན་དེས་ན། སྡུག་བསྔལ་དེ་ལྟ་བུས་ནི་གནད་གཅོད་ན། ཅི་སྟེ་སྙིང་རྗེ་མི་སྐྱེ་སྟེ། དེ་དག་སྡུག་བསྔལ་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་སྙིང་རྗེ་བསྒོམ་མོ། །ཡང་བདག་གི་མ་དེ་ས་ཡོགས་འདི་ན་བཀྲེས་ཤིང་སྐོམ་པས་ན། ནུ་ཞིང་ཚ་བས་ནི་གཅིར། འཇིགས་ཤིང་ཉམ་ང་བས་ནི་དཔའ་འཁྲམས་[རྗ་] ནས་འདུག་ན་ཤིན་ཏུ་སྙིང་རྗེའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡི་དྭགས་སུ་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་ཀྱང་བདག་གི་མ་ཡིན་ཏེས་ན། སྡུག་བསྔལ་དེ་ལྟ་བུས་ནི་གཡེན་སྐྱོ་ན། ཅི་སྟེ་སྙིང་རྗེ་མི་རྟེ་སྟེ། དེ་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་སྙིང་རྗེ་བསྒོམ་མོ། །ཡང་བདག་གི་མ་དེ་ཕྱོགས་[རྗ་] འདི་ན་ཆགས་ཤིང་དམན་པའམ།

གཞན་དག་གིས་དབང་མེད་པར་བཀོལ་ཞིང་སྤྱད་པའམ། རྟེག་ཅིང་འཚོག་པའམ།[རྟག] བསད་ཅིང་བཅད་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་ཅིང་འདུག་ན་སྐྱིང་རྟེའོ། །དེ་བཞིན་དུ་དུད་འགྲོར་[རྟག] སྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདག་གི་མ་ཡིན་དེས་ན། སྡུག་བསྔལ་དེ་ལྟ་བུས་ནི་ཉམ་ཐག་[རྟག] ན། ཅི་སྟེ་སྐྱིང་མི་རྟེ་སྟེ། དེ་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་སྐྱིང་རྟེ་བསྐོམ་མོ། །ཡང་བདག་གི་མ་དེ་དཔག་ཚད་སྟོང་དུ་ཕྱུང་བའི་གཡང་ས་ཆེན་པོ་ན་འདུག །ཟོན་ནི་མི་ཤེས།[རྟང] གཡང་ས་ལ་འགྲོ་ཞེས་སྨོན་མཁན་ནི་མེད། དེ་ནས་ལྟུང་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་ཞིང་ཡང་ཡང་ལྟུང་བའི་གཡང་ས་ཕྱུང་ལ་ཁད་འདུག་ན། ཤིན་ཏུ་སྐྱིང་རྟེའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལྟ་དང་མི་དང་ལྟ་མ་ཡིན་གསུམ་ཡང་ངན་སོང་གི་གཡང་ས་ཆེན་པོ་ན་འདུག །ཟོན་སྟེགས་པ་མི་དགེ་བ་ནི་སྐྱེ་མི་ཤེས། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ནི་མ་ཟིན། ལུང་བ་དང་ངན་སོང་གསུམ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེ་ཞིང་འཕེན་པར་དཀའ་བས་ན་ཅི་སྟེ་སྐྱིང་མི་རྟེ་སྟེ། དེ་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་སྐྱིང་རྟེ་བསྐོམ་མོ།།

འབྱོར་པའི་ཚད་ནི། རང་ལ་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་གདོས་ཐག་ཆོད་ནས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་བློ་ཚོགས་ཙམ་མ་ཡིན་པ་སྐྱེས་ན་སྐྱིང་རྟེ་འབྱོར་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བསྐོམས་པའི་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་དེ། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་བརྟེད་པ་ལས། ཆོས་གཅིག་ཡོད་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལག་མཐིལ་དུ་བཞག་པ་ལྟ་བུར་འགྱུར་ཏེ་གཅིག་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། སྐྱིང་རྟེ་ཆེན་པོའོ།[རྟང] །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཆོས་ཡང་དག་པར་སྡུད་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ། འཕོར་ལོས་སྐྱེར་བའི་རྒྱལ་པོའི་འཕོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་གང་དུ་མཆིས་པ་དེར་དཔུང་གི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་མཆིའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱིང་རྟེ་ཆེན་པོ་གང་དུ་མཆིས་པ་དེར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཆིའོ།[རྟཀ]། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསང་བའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། གསང་བའི་བདག་པོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་སྐྱིང་རྟེའི་རྩ་བ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ།[རྟཁ] །ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེ་ལྟར་བྱམས་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་བདེ་བ་ཐོབ་པར་འདོད་ཅིང་། སྐྱིང་རྟེས་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་ཙ་ན། རང་གཅིག་ལུ་ཞེ་བདེ་ཐོབ་པར་མི་སྤྲོ་སྟེ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་

སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་དགའ་བས་ཞེ་བ་ལ་ཚགས་པའི་གཉེན་པོར་འགྱུ ར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ བྱམས་སྙིང་རྗེ་རྒྱལ་སྐྱེས་པས། རང་ལས་གཞན་གཅིག་པར་འཛིན་ཙ་ན། རི་སྐད་དུ། རང་རྒྱུད་ རྐོགས་པའི་སྟུག་བསྔལ་གྱིས། །གང་ཞིག་གཞན་གྱི་སྟུག་བསྔལ་ཀུན། །ཡང་དག་ཟད་པར་ཀུན་ནས་ འདོད། །སྐྱེས་བུ་དེ་ནི་མཆོག་ཡིན་ནོ།[३५५] །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྐྱེས་བུ་མཆོག་གི་བློ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ ཏེ། དཔེར་ན་བྱམ་ཟེ་སྨིན་པ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུའོ། །དམ་ཚོས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ རྒྱན་ལས། བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་བསྟན་པའི་ལེའུ་སྟེ་བདུན་པའོ།། ||

(བྱང་ཆུབ་ཀུ་སུམས་བསྡེབ་པའི་ཚོས་རྣམས་བཤད་པ།)

དེ་ནི་སངས་རྒྱས་སྲུབ་པའི་ཐབས་མི་ཤེས་པའི་གཉེན་པོར། བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཀུ་སུམས་ བསྡེབ་པའི་ཚོས་རྣམས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ།[३५६] སྔོན་ནི། རྟེན་དང་ངོ་བོ་དབྱེ་བ་དང་། ཁམིགས་པ་རྒྱུ་ དང་བླང་ཡུལ་དང་། ཆོ་གा་ཐན་ཡོན་ཉེས་དམིགས་དང་། །འཆོར་རྒྱུ་བཅོས་ཐབས་བསླབ་བྱ་སྟེ། །བཅུ་ དང་གཉིས་པོ་འདི་དག་གིས། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་སེམས་བསྒྲེད་བསྟུས། །ཞེས་པའོ།།

དེ་ལ་དང་པོ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཀུ་སུམས་བསྡེབ་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ རིགས་དང་ལྡན་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་དང་། སོ་སོ་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་ རིས་བདུན་གང་རུང་གཅིག་དང་ལྡན་པ་དང་། སྨོན་པའི་སེམས་བསྒྲེད་པ་རྣམས་ནི། འཇུག་པའི་ སེམས་བསྒྲེད་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་ལ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་མན་ཆད་དང་ལྡན་པ་ནི། སྨོན་པའི་སེམས་བསྒྲེད་ཀྱི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འཇུག་པ་བསྒྲེད་[३५७] པ་ལ་ སྨོན་པ་སྟོན་དུ་འགྱོ་དགོས་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡ་ལས་བཤད་པ་དང་། སྨོན་པའི་སྟོན་དུ་ སྐྱབས་འགྱོ་དགོས་པར་བྱང་ཆུབ་ལམ་སྐྲོན་ལས་བཤད་པ་དང་། ཡང་འཇུག་པའི་རྟེན་དུ་སོ་སོ་ཐར་ པའི་སྡོམ་པ་དགོས་པར་བྱང་ཆུབ་ལམ་སྐྲོན་ལས་བཤད་པ་དང་། སོ་སོ་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་ལེན་པ་ལ་ ཡང་། སྐྱབས་འགྱོ་དགོས་པར་ཚོས་མངོན་པ་མཛོད་ལས་བཤད་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ མེད་པར་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཀུ་སུམས་བསྡེད་ཀྱང་མི་སྐྱེ་བར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡ་ལས་བཤད་པ་

སྟེ། དེས་ན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་འབྲེལ་ཞིང་ཚོགས་དགོས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོ་བཤད་ན། སྨིན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཡོད་པ། བྱ་བྲག་ཏུ་རིགས་སད་པ་ཅིག་དགོས་ཏེ། རྒྱས་པར་གོང་དུ་བསྟན་པ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱའོ།།

ལེའུ་བརྒྱད་པ། སྒྲུབས་སུ་འགྲོ་ཞིང་སྡོམ་པ་བརྟུང་བ།

དོན་གཉིས་པ་སྒྲུབས་འགྲོ་བཤད་ན། སྒྲུབས་སུ་འགྲོ་ས་འདི་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་དྲག་རྩལ་ཅན་ཚངས་པ་དང་། ཁྱབ་འཇུག་དང་། མ་དུའ་བ་ལ་སོགས་པའམ། རང་རང་གི་ཡུལ་གྱི་རིའམ། བག་གམ། མཚོའམ། ལྷོན་ཤིང་ལ་སོགས་པ་ལ་གནས་པའི་ལྷ་སྲུ་མཐུ་བོ་ཆེ་རྣམས་ལ་སྒྲུབས་སུ་འགྲོ་བར་བྱའམ་ཞེན། དེ་ཀུན་གྱིས་ཀྱང་སྒྲུབས་མི་ཐུབ་པས་སྒྲུབས་གནས་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ་མདོ་ལས། འཇིག་རྟེན་རྣམས་ནི་རི་དང་ནི། །ནགས་ཚལ་དང་ནི་མཆོད་གནས་ཀྱི། །ཀུན་དགའ་དང་ནི་རྡོ་བ་དང་།། ལྷོན་ཤིང་ལྷ་ལ་སྒྲུབས་འགྲོ་བ། །སྒྲུབས་དེ་གཅོ་བོ་མ་ཡིན་ཞིང་།[३५५] །ཞེས་གསུངས་སོ། །འོན་ཀྱང་མ་གཉིས་དང་གཉེན་གྲོགས་ལ་སོགས་པ་རང་ལ་བརྩེ་ཞིང་ཐན་པར་དགའ་བ་རྣམས་ལ་སྒྲུབས་སུ་འགྲོ་བར་བྱའོ། འཇམ་དཔལ་རྣམ་པར་རོལ་པའི་མདོ་ལས། ཐ་མ་ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲུབས་མ་ཡིན། །མཛའ་བཤེས་རྣམས་རྩ་ལགས་རྣམས་ཀྱང་མིན། །དེ་དག་གིས་ནི་ཁྱོད་བོར་ནས། །རྡོ་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་འགྲོ་[३५६] །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཀུན་གྱིས་སྒྲུབས་སུ་མི་ཐུབ་པ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྒྲུབས་ཐུབ་པ་ནི་ཁོ་ནང་འཇིགས་པ་ལས་ཐར་པ་སྟུག་བསྔལ་མེད་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། དེ་ཀུན་ཡང་འཇིགས་པ་ལས་མ་ཐར་ཞིང་། སྟུག་བསྔལ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྟུག་བསྔལ་ལས་གཏན་དུ་ཐར་པ་སངས་རྒྱས་ལས་མེད། སངས་རྒྱས་སྒྲུབ་པའི་ལམ་ཆོས་ལས་མེད། ཆོས་བྱེད་པའི་གོགས་པོ་དགེ་འདུན་ལས་མེད་པས་ཁོང་གསུམ་ལ་སྒྲུབས་སུ་འགྲོ་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། འཇིགས་པ་རྣམས་ཀྱང་སྒྲུབས་སུ་འགྲོ་བར་ཀྱིས།[३५७] །ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་ཁོང་ལ་སྒྲུབ་པའི་ནུས་པ་མངའ་ཡང་། བདག་གིས་སྒྲུབས་སུ་ཕྱིན་པས་སྒྲུབ་དེས་སམ་སྟམ་ན་ཐེ་ཚོམ་མི་ཟ་སྟེ། མདོ་སྡེ་སྐུ་

བན་འདས་ཆེན་ལས། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སོང་བ། །འཇིག་པ་མེད་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར།[३५५] །ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེས་ན་དེ་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་འཆད་པ་ལ། སྔོམ་ནི། དབྱེ་བ་རྣེན་དང་ཡུལ་དང་དུས། །བསམ་པ་ཚོ་གེ་བྱེད་པའི་ལས། །བསླབ་བྱ་དང་ནི་ཚན་ཡོན་ཏེ། །དོན་རྣམས་[३५६] དགུ་ཡིས་སྐྱབས་འགྲོ་བསྟུས། །ཞེས་པའོ།།

དེ་ལ་དང་པོ་སྐྱབས་འགྲོའི་དབྱེ་བ་ནི་གཉིས་ཏེ། ཐུན་མོང་གི་སྐྱབས་འགྲོ་དང་། ཁྱད་པར་གྱི་སྐྱབས་འགྲོའོ། །རྣེན་གྱི་གང་ཟག་ལ་ཡང་གཉིས་ལས། ཐུན་མོང་བའི་རྣེན་གྱི་གང་ཟག་ནི། འཕོངས་པའམ་སྐྱེས་བུའི་ཁ་དོག་ཅན། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ལྟར་འཛིན་པ་རྣམས་སོ། །ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྣེན་གྱི་གང་ཟག་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་ལྟ་མིའི་ལུས་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ་པ་རྣམས་སོ། །ཡུལ་ལ་ཡང་གཉིས་ལས། ཐུན་མོང་བའི་ཡུལ་འཆད་པ་ལ། སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་ནི། སྒྲངས་པ་དང་། ཕེ་ཤེས་དང་། ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་སོ། །ཆོས་དཀོན་མཆོག་ལ་ཡང་གཉིས་ལས། བསྟན་པའི་ཆོས་ནི་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སོ། །རྟོགས་པའི་ཆོས་ནི་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དང་། འགོག་པའི་བདེན་པའོ། །དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ལ་གཉིས་ལས། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་དགེ་འདུན་ནི། དགེ་སློང་རྣམ་པར་དག་པ་བཞི་ཡན་ཆད་ཚོགས་པ་ཡིན་ལ། འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་ནི། སྐྱེས་བུ་རྣང་བཞི་གང་ཟག་ཏུ་ཡང་བཞུད་པ་དག་གོ།

ཁྱད་པར་གྱི་ཡུལ་ནི། །མདུན་ན་བཞུགས་པའི་ཡུལ་དང་། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཡུལ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་དང་གསུམ་མོ། །དེ་ལ་མདུན་ན་བཞུགས་པའི་ཡུལ་ནི། སངས་རྒྱས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་གཟུགས། ཆོས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་པོ་ཏི། དགེ་འདུན་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་འདུན། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ནི། སངས་རྒྱས་སྐུ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ནོ།། ཆོས་ནི་དམ་པའི་ཆོས་ཞེ་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ།[३५७] །དགེ་འདུན་ནི་ས་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཡུལ་ནི་སངས་རྒྱས་ཉག་ཅིག་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་བླ་མ་ལས། དམ་པའི་དོན་དུ་འགྲོ་བ་

ཡི། །སྐྱབས་ནི་སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་ཡིན།[རཀ] །ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གཏན་གྱི་སྐྱབས་ཐུབ་པ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཐུབ་པ་ཚོགས་ཀྱི་སྐུ་ཅན་ཕྱིར། །ཚོགས་ཀྱང་དེ་ཡི་མཐར་ཐུག་ཕྱིར།[རཁ] །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཐུབ་པ་རྣམས་སྐྱེ་འགག་[རག]མེད་པ། རྣམ་པར་བྱང་བ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་དམ་པའི་སྐྱབས་ཡིན་ལ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཚོགས་ཀྱང་ཆོས་སྐུ་རྣམ་པར་དག་པ་མཐར་ཐུག་པ་ཐོབ་པས་མཐར་ཕྱིན་པར་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་དམ་པའི་སྐྱབས་ཡིན་ནོ།།

འོ་ན་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་གཉིས་གཅིག་ཏུ་སྐྱབས་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། རྒྱུ་བྱམ་པས། ཆོས་རྣམ་གཉིས་དང་འཕགས་པའི་ཚོགས། །གཅིག་ཏུ་སྐྱབས་མཆོག་མ་ཡིན་ནོ།[རཁ] །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་དག་ཅིའི་ཕྱིར་གཅིག་ཏུ་སྐྱབས་གནས་མ་ཡིན་ཞེ་ན། ཆོས་ལ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། བསྟན་པའི་ཆོས་ནི་མིང་གི་ཚོགས་དང་ཡི་གེའི་ཚོགས་ཡིན་པས། ལམ་བགྲོད་ཟིན་ནས་གཟིངས་ལྟར་སྤང་བྱ་ཡིན་པས། གཅིག་ཏུ་སྐྱབས་མ་ཡིན་པའོ། །རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་ལས། ལམ་གྱི་བདེན་པ་ནི་འདུས་བྱས་ཡིན་པས་མི་རྟག་སྟེ། བསྟུ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྐྱབས་མ་ཡིན་ནོ། །འགོག་པའི་བདེན་པ་ནི། ཉན་ཐོས་པའི་ལུགས་ཀྱི་མངམ་མེ་ཤི་བ་ལྟར་རྒྱུན་ཆད་དུ་འདོད་པས། མེད་པའི་ཕྱིར་གཅིག་ཏུ་སྐྱབས་མ་ཡིན་པའོ། །དགེ་འདུན་ནི་ཁོ་ནང་ཡང་འགོང་བས་འཇིགས་ནས་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ཡིན་ཏེ། འཇིགས་བཅས་ཡིན་པས་གཅིག་ཏུ་སྐྱབས་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་[རཀ]རྒྱུ་བྱམ་པས། སྟོང་ཕྱིར་བསྟུ་བའི་ཆོས་ཅན་ཕྱིར། །མེད་ཕྱིར་འཇིགས་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། །ཆོས་རྣམ་གཉིས་དང་འཕགས་པའི་ཚོགས། །གཅིག་ཏུ་སྐྱབས་མཆོག་མ་ཡིན་ནོ།[རཅ] །ཞེས་གསུངས་སོ།། དེས་ན་སྒོམ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། མི་ཟད་པའི་སྐྱབས། རྟག་པའི་སྐྱབས། གཡུང་དྲུང་གི་སྐྱབས། དམ་པའི་སྐྱབས་ནི་གཅིག་ཏུའོ་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སོ།[རཆ] །ཞེས་གསུངས་སོ།།

འོ་ན་གོང་དུ་སྐྱབས་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེན། དེའི་གདུལ་བྱ་དྲང་བའི་[རཇ]ཐབས་སུ་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཐར་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས། མདོར་ན་སྐྱབས་ནི་གཅིག་སྟེ་ཐབས་ཀྱིས་ནི་

གསུམ་མོ།[རཀཀ] །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཐབས་ཀྱིས་གསུམ་དུ་རྗེ་ལྟར་བཞག་ཅེ་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་བློ་མ་ལས། སྟོན་པ་བསྟན་པ་བསྐབ་དོན་ཀྱིས། །ཐེག་པ་གསུམ་དང་བྱེད་གསུམ་དང་། །མོས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་བྱས་ནས། །སྐྱབས་གསུམ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན།[ཅཀཀ] །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡོན་ཏན་གསུམ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་དང་། བྱེད་པ་གསུམ་དང་། མོས་པ་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྟོན་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའི་དོན་དུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པའི་གང་ཟག་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་མཆོག་ཏུ་བ་བྱེད་པར་མོས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་[ཅཀཀ] སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་ཡིན་ཏེ། ཤཱཀ་གཉེས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི་འོ། །ཞེས་སོ། །སྟོན་པའི་[ཅཀཁ] ཡོན་ཏན་བསྟན་པའི་དོན་དུ། རང་རྒྱལ་གྱི་ཐེག་པའི་གང་ཟག་དང་། ཆོས་ལ་མཆོག་ཏུ་བ་བྱེད་པར་མོས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཆོས་སྐྱབས་ཡིན་ཏེ། འདོད་ཆགས་དང་བལ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི་འོ། །ཞེས་པའོ། །སྐྱོབ་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའི་དོན་དུ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པའི་གང་ཟག་དང་། དགེ་འདུན་ལ་མཆོག་ཏུ་བ་བྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དགེ་འདུན་སྐྱབས་ཡིན་ཏེ། ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི་འོ། །ཞེས་པའོ།།

དེ་ལྟར་དོན་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་གང་ཟག་དྲུག་གི་[ཅཁཀ] དབང་དུ་བྱས་ནས། སྐྱབས་གསུམ་རྣམ་པར་བཞག་པ་འདི་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཐེག་པ་ལ་རིམ་གྱིས་གཞུག་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དུས་ལ་ཡང་གཉིས་ལས། ཐུན་མོང་བའི་དུས་ནི། དུས་འདི་ནས་བརྩང་ནས་རྗེ་སྲིད་འཚོའི་བར་དུ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའོ། །ཁྱད་པར་ཅན་ནི། དུས་འདི་ནས་བརྩང་ནས་རྗེ་སྲིད་སྙིང་པོ་བྱང་ཆུབ་ལ་མཆིས་ཀྱི་བར་དུ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ། །བསམ་པ་ལ་ཡང་གཉིས་ལས། ཐུན་མོང་བ་ནི། རང་གཅིག་པུའི་སྡུག་བསྔལ་བ་[ཅཁཁ] མ་བཟོད་པའི་བསམ་པའོ།། ཁྱད་པར་ཅན་ནི། གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་མ་བཟོད་པའི་བསམ་པས་སོ། །ཚོ་ག་ལ་ཡང་གཉིས་ལས། ཐུན་མོང་གི་ཚོ་ག་ནི་དང་པོ་སྐྱོབ་མས་སྐྱོབ་དཔོན་ལ་གསོལ་བ་གདབ། དེ་ནས་སྐྱོབ་དཔོན་གྱིས་དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་རྟེན་གྱི་སྐྱེན་སྔོན་མཆོད་པ་འབུལ་བ་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་སམ། ཡང་ན་དེ་མ་འཛོམ་ན་དགོན་མཆོག་གསུམ་ནམ་མཁའ་ལ་དམི གས་ཏེ། ཡི་དྭགས་ཕྱག་དང་མཆོད་པ་ཕུལ་

ནས།[๙๐๗] སློབ་དཔོན་གྱི་[๙๐๘] རྗེས་སུསློབ་མས་འདི་སྐད་[๙๐๙] བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ། སློབ་དཔོན་བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་དུས་འདི་ནས་བཟུང་ནས་རྗེ་སྲིད་འཚེའི་བར་དུ།[๙๑๐] ཤིང་གཅིག་རྣམས་ཀྱི་མཆོག །སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག །ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག །དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཞེས་སྲིད་ཐག་པ་ནས་ལན་གསུམ་བཟླས་པའོ།།

ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཆོ་ག་ནི། སྤྱོར་བ་དང་། དངོས་གཞི་དང་། རྗེས་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཏུ་རུང་བ་ལ། མཚན་ལ་མེ་ཏོག་དང་བཅས་པ་ཕུལ་ལ། གསོལ་བ་གདབ། དེ་ནས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དེས། སློབ་མ་དེ་ཕེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་དང་ལྡན་ཞིང་། སྡོང་ལྡན་ཏུ་ འའདུ་ག་ན་ཁས་བླངས་ཤིང་ནུ་ བ་དང་པོ་དགོན་མཆོག་གི་རྟེན་བགྱམ། མཆོད་པ་བཤམས།[๙๑๑] སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་ཚན་ཡོན་དང་། མ་སོང་བའི་ཉེས་དམིགས་བཤད་དོ། །ནུབ་གཉིས་པ་ལ་དངོས་གཞིའི་ཆོ་ག་བྱས་ཏེ།[๙๑๒] དང་པོ་མདུན་ན་བཞུགས་པའི་ཡུལ་ལ་དགོན་མཆོག་དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བསྒོམ་ནས། ཕྱག་དང་མཆོད་པ་ཕུལ་ལ། སློབ་དཔོན་གྱི་རྗེས་སུ་འཛིན་བརྒྱད་དོ། །སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ། སློབ་དཔོན་བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ། དུས་འདི་ནས་བཟུང་ནས་རྗེ་སྲིད་བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོ་ལ་མཆིས་ཀྱི་བར་དུ། ཤིང་གཅིག་རྣམས་ཀྱི་མཆོག །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག །ཞི་བ་སྡུ་ཏན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག །འཕགས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཕྱི་མི་ལྡོག་པའི་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་དོ། །དེ་ནས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཡུལ་སྨྲན་དྲངས་ལ། མངོན་སུམ་དང་འདྲ་བར་དམིགས་ཏེ། ཕྱག་དང་མཆོད་པ་ཕུལ་ལ། དད་ཅིང་གུས་པས་ཡན་ལག་བདུན་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་པར་བྱ་སྟེ།།

དེ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ལ། འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཕྱག་དང་

མཚོད་པ་ཐུལ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ནི། ཚོས་ཐམས་ཅད་གདོད་མ་ནས་བདག་མེད་ཅིང་ཅིའི་ངོ་བོར་ཡང་མ་གྲུབ་པས། སངས་རྒྱས་དང་། ཚོས་དང་། དགེ་འདུན་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་མཐོང་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་མི་ཟད་པའི་སྐྱབས། རྟག་པའི་སྐྱབས། གཡུང་དྲུང་གི་སྐྱབས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མ་དྲོས་པས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། ཟང་ཟིང་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་གང་ཞེ་ན། ཚོས་ཐམས་ཅད་མེད་པར་ཤེས་ནས་གཟུགས་སུ་མ་ཡིན། མཚན་དུ་མ་ཡིན། ཚོས་སུ་མ་ཡིན་པར་སངས་རྒྱས་ཡང་དག་པར་མཐོང་བ་ནི། སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བའོ། །ཚོས་ཐམས་ཅད་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཇེས་སུ་སོང་བར་མཐོང་བ་ནི། ཚོས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བའོ། །འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་གཉིས་སུ་མེད་པར་མཐོང་བ་ནི། དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བའོ།[ཅ།] །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཤུབ་གསུམ་པ་ལ་ཇེས་ཀྱི་ཚོ་གཉིས། དཀོན་མཚོག་ལ་གཉིས་[ཆ།] རགཏ་གི་མཚོད་པ་འབུལ་བའོ།།

བྱེད་པའི་ལས་ནི། མདོ་སྡེ་ཆུན་ལས། འཚེ་བ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་དང་། །ངན་སོང་དང་ནི་ཐབས་མིན་དང་། །འཇིག་ཚོགས་ཞེག་པ་དམན་པ་ལས། །དེ་ཕྱིར་སྐྱབས་ཀྱི་དམ་བའོ།[ཇ] །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་ཐུན་མོང་གི་སྐྱབས་འགྲོས་ནི། འཚེ་བ་ཐམས་ཅད་དང་། ངན་སོང་གསུམ་དང་། ཐབས་མ་ཡིན་པ་དང་། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་རྣམས་ལས་སྐྱོབ་པའོ། །ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྐྱབས་འགྲོས་ནི། ཞེག་པར་གསུམ་དང་། ཐབས་མ་ཡིན་པ་དང་། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་རྣམས་ལས་སྐྱོབ་པའོ། །ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྐྱབས་འགྲོས་ནི། ཞེག་པར་གསུམ་ལས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཞེག་པ་ནི། དུས་རྟག་ཏུ་དགེ་མཚོག་མཚོད་པ་ལ་བརྩོན་པར་བྱ་ཞིང་། ཐ་ན་རང་ཟས་ཅི་ཟ་བའི་ཚུད་ཀྱིས་ཀྱང་མཚོད་པ་དང་། སྡོག་དང་། བྱ་དག་ལི་ཕྱིར་ཡང་དགེ་མཚོག་མི་སྤང་བ་དང་། དཀོན་མཚོག་གི་ཡོན་ཏན་ཇེས་སུ་དྲན་པའི་སྐྱོ་ནས་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ལ་བསླབ་བོ། །ཉེ་བཞག་གི་བསླབ་བྱ་གསུམ་ལས། སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་ལྟ་གཞན་ལ་སྐྱབས་སུ་མི་འགྲོ་བ་སྟེ། མདོ་སྡེ་རབ་འདས་ཆེན་ལས། སངས་རྒྱས་དག་ལ་སྐྱབས་སོང་བ། །དེ་ནི་ཡང་དག་དགེ་བསྟེན་ཏེ། །ནམ་ཡང་ལྟ་རྣམས་གཞན་དག་ལ། །སྐྱབས་སུ་གསོལ་བར་མི་འགྱུར་རོ།[ཉ] །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཚོས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་འཚེ་བ་མི་

བྱེད་པ་སྟེ། མདོ་ལས་ཀྱང་། དམ་བའི་ཚིག་ལ་སྐྱབས་སོང་ན། །གནོད་ཅིང་འཚེ་བའི་སེམས་དང་བཅས།[৬৭] །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེག་འདྲུན་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་མུ་སྟེགས་ཅན་ལ་མི་བསྟེན་[৬৮] པ་སྟེ། མདོ་ལས་ཀྱང་། དགེ་འདུན་ལ་ནི་སྐྱབས་སོང་བས། །སུ་སྟེགས་ཅན་ལ་ཕྱོགས་མི་འགྱུར།[৬৯]། ཞེས་གསུངས་སོ། །ཆ་མཐུན་བའི་བསྟབ་བྱ་གསུམ་ལས། སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་གི་རྟེན་དེ་བཞིན་གཤེགས་བའི་སྐུ་གཟུགས་ཐ་ན་སྐ་ཚྭའི་[৭০] ཚགས་དུམ་ཡན་ཆད་ལ་གུས་པར་བྱ་བ་དང་། ཆོས་དཀོན་མཆོག་གི་རྟེན་དམ་ཆོས་ཀྱི་པོ་ཏི་དང་བླེགས་བམ། ཐ་ན་དེའི་ཡི་གེ་འཁྲུ་རེ་ཡན་ཆད་ལ་གུས་པར་བྱ་བ་དང་། དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་གི་རྟེན་སྟོན་བའི་ཆ་ལུགས་དང་། ཐ་ན་སེར་བའི་ལྟུན་པ་བཏབ་པ་ཡན་ཆད་ལ་གུས་པར་བྱའོ།།

སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་ཚན་ཡོན་ལ་བརྒྱད་དེ། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པར་ཚུད་པ་དང་། སྔོན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། སྔར་བྱས་ཀྱི་སྡིག་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་འགྱུར་བ་དང་། མི་དང་མི་མ་ཡིན་བའི་བར་ཚད་ཀྱིས་མི་ཚུགས་པ་དང་། བསམ་བའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་འགྱུབ་པ་དང་། རྒྱ་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བ་དང་། ངན་སོང་དུ་མི་ལྷུང་བ་དང་། སྐུར་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བའོ།།

དོན་གསུམ་པ་སོ་སོ་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་ནི། རྫས་སུ་ནི་བཞི། རྟེན་དུ་ནི་བརྒྱད་ཡོད་པ་ལས། འདི་ནས་བསྟེན་གནས་མ་གཏོགས་པའི་རིས་བདུན་པོ་གང་རུང་གཅིག་བླང་བའོ།[৭৭] །དེ་ལ་སོ་སོ་ཐར་པ་རིས་བདུན་ནི། དགེ་སློང་ཕ་མ་གཉིས། དགེ་སློང་མ་དང་གསུམ། དགེ་ཚུལ་ཕ་མ་གཉིས་ཀ་ལྟ། དགེ་བསྟེན་ཕ་མ་གཉིས་ཀ་བདུན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལས། སོ་སོ་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་བླངས་པའི་རིས་བདུན་པོ་དེ། དགེ་སློང་དང་། དགེ་སློང་མ་དང་། དགེ་སློབ་མ་དང་། དགེ་ཚུལ་དང་། །དགེ་ཚུལ་མ་དང་། དགེ་བསྟེན་དང་། དགེ་བསྟེན་མའི་ཚུལ་ཁྲིམས་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཁྲིམ་པ་དང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཕྱོགས་ལ་ཅི་རིགས་པར་རིགས་པར་བྱའོ།[৭৮] །ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་འཕྲུག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དོན་དུ་སོ་སོ་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་དགོས་པ་ཅི་ཞེན། དབེ་དང་། ལུང་དང་། འཐད་པ་སྟེ། རྒྱུ་མཚན་གསུམ་གྱི་སྐོ་ནས་རྟེན་དུ་དགོས་པར་རིས་བའོ། །དེ་ལ་

དང་པོ་ནི། དབེར་ན་འཁོར་ལོས་སྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་སྐྱན་དྲངས་ཤིང་བཞུགས་སུ་གསོལ་བའི་གནས་ནི། ལུང་དང་ལྡན་ལྡིན་ལ་སོགས་པ་མི་གཙང་བས་ཁྲབ་པའི་ས་ཕྱོགས་མ་ཡིན་ཏེ། ཁང་བཟང་ལེགས་པར་བྱི་དོར་བྱས་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་དུ་མས་སྤྲས་པ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཅིག་ཡིན་པ་ཡང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དེ་ཡང་བསྐྱེད་ཅིང་བཞུགས་སུ་གསོལ་བའི་གནས་ནི། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་མི་དགེ་བ་ལས་མི་སྡོམ་པ་དང་། སྤྱི་བའི་དྲི་མས་གོས་བའི་རྒྱུད་ལ་མ་ཡིན་ཏེ། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་སྤྱི་བའི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ། སྡོམ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བརྒྱན་བའི་ལུས་ལ་བསྐྱེད་ཅིང་བཞུགས་སུ་གསོལ་བ་ཡིན་པའོ། །ལུང་ནི། མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྐབས་ལས། སྡོམ་པ་རྒྱ་ཆེན་དེ་ཡི་རྟེན།[৭২] །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ནི། ཉེན་ཞགས་གཅིག་པའི་སྡོམ་པ་ཡིན་པས་རྒྱ་ཆུང་ལ། རིས་བདུན་པོ་དེ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པས་སྡོམ་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྟེ། དེས་ན་རིས་བདུན་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རྟེན་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་ལམ་སྒྲོན་ལས་ཀྱང་། སོ་སོ་ཐར་པ་རིས་བདུན་གྱིས། །རྒྱ་ཆུ་སྡོམ་གཞན་ལྟན་པ་ལ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་ཡི། །སྐལ་པ་ཡོད་ཀྱི་གཞན་དུ་མིན།[৭২] །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སོ་སོ་ཐར་པ་རིས་བདུན་ལས་གང་རུང་གཅིག་རྟེན་དུ་བཤད་པའོ། །འཐད་པ་ནི། སོ་སོ་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་ནི་གཞན་ལ་གནོད་པ་གཞི་དང་བཅས་པ་སྒྲིང་བ་ཡིན་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་ནི་གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་པ་ཡིན་ཏེ། གནོད་པ་ལས་མ་ལོག་པར་ཕན་གདགས་ཐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་གཞན་དག་ན་རེ། སོ་སོ་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་དེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་དུ་མི་འཐད་དེ། ཟ་མ་དང་། མ་ནིང་དང་། ལྷ་ལ་སོགས་པ་ལ་སོ་སོ་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་མི་སྐྱེ་བ་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་སྐྱེ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གནས་པའི་རྟེན་དུ་ཡང་མི་འཐད་དེ། སོ་སོ་ཐར་པ་ནི་[৭২] ཤི་འཕོས་པས་གཏོང་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་དེས་མི་གཏོང་བའི་ཕྱིར་རོ། ཞན་ནི། སོ་སོ་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་ལ་བསམ་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་[৭২] རིགས་གསུམ་ཡོད་དེ། རིགས་བདུན་པོ་དེ་ཁམས་གསུམ་གྱི་བདེ་བར་འདོད་པའི་བསམ་པས་བླངས་ནས་[৭২] ལེགས་སྐྱོན་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཤེས་བྱ་ལ། རང་གི་སྡུག་བསྔལ་གཏན་དུ་སྤང་བར་འདོད་པའི་བསམ་པས་བླངས་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་དེས་པར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་

ཁྲིམས་ཤེས་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་བསམ་པས་བླངས་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཤེས་བྱའོ། །དེ་ལ་སྔ་མ་གཉིས་པོ་ནི། ཟ་མ་དང་། མ་ནིང་དང་། ལྟ་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཤི་འཕོས་ནས་གཏེར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཉམས་ན་སྐར་གསོ་མི་རྙེད་བའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པའི་རྟེན་མ་ཡིན་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི། ཟ་མ་དང་། མ་ནིང་དང་། ལྟ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་ཡོད་པ་དང་། ཤི་འཕོས་ཀྱང་མི་གཏོང་བ་དང་། ཉམས་ན་སྐར་གསོ་རྙེད་བའི་ཕྱིར། སྐྱེ་བའི་རྟེན་ཡང་ཡིན་ལ་གནས་པའི་རྟེན་ཡང་ཡིན་ནོ།། དེས་ན་མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། སེམས་དེའི་རྟེན་གང་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ནི་རྟེན་ནོ།[৬৭] །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་ན་སྐྱེ་བའི་རྟེན་དུ་དགོས་ལ། གནས་པའི་རྟེན་དུ་དེས་པ་མེད་དེ། དཔེར་ན་ཟག་པ་མེད་པའི་སྡོམ་པ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་དུ། བསམ་གཏན་གྱི་སྡོམ་པ་དགོས་ཀྱང་། གནས་པའི་རྟེན་དུ་དེས་པ་མེད་པ་ལྟ་བུའོ།[৬৭] །ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སོ་སོ་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་དེ་ཡང་། ཚེན་པའི་ཚོ་གཅིག་ལོགས་སུ་མི་དགོས་ཏེ། སྔར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བསྟབ་པ་ཉིད་ཕྱིས་[৬৭] བསམ་པ་ཁྲད་པར་ཅན་གྱི་ཟིན་ན། གནས་ལྡུར་[৬৭] ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པར་འཛུར་བ་ཡིན་ཏེ། དམན་པའི་སེམས་བཏང་ཡང་སྡོང་བའི་སེམས་པ་མ་[৬৭] དོར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་དང་ལྡན་པ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ། སོ་སོ་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་རིམ་བདུན་ལས་གང་རུང་གཅིག་དང་ལྡན་པ་སྟེ། དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ནོ། །དམ་ཚིག་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཐབ་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྲེང་ལས། སྐྱབས་སུ་འགྲོ་ཞིང་སྡོམ་པ་བཟུང་བའི་ལེའུ་སྟེ་བརྒྱད་པའོ།། ||

ལེའུ་དགུ་པ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡོངས་སུ་གཟུངས།

བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི། གཞན་གྱི་དོན་དུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད་པ་སྟེ། མངོན་རྟོགས་ཚུན་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། །ཡང་དག་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད། [৬৭] །ཅེས་གསུངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་དབྱེ་

ན་གསུམ་སྟེ། དབེའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་། ས་མཚམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་། མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ཉིད་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་དབྱེ་བ་དབེས་བསྟན་པ་འཕགས་པ་བྱམས་པས་གསུངས་ཏེ། རི་སྐད་དུ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། དེ་ཡང་ས་གསེར་རྨ་བ་མེ། །གཉིར་དང་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་མཆོ། །རྫོ་རྗེ་རི་སྨན་བཤེས་གཉེན་དང་། །ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ཉི་མ་སྣུ། །རྒྱལ་པོ་མཛོད་དང་ལམ་པོ་ཆེ། །བཞོན་པ་བགོད་མའི་ཆུ་དང་ནི། །སྨྲ་བརྟན་ཆུ་པོ་སྦྲིན་རྣམས་ཀྱིས། །རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་སོ།[೨೨] །ཞེས་གསུངས་སོ།།[೨೨]

དབེ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་པོ་འདི་དག་ནི། དོན་འདྲན་པ་ནས་ཆོས་སྐྱེའི་བར་དུ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ལམ་ལྟ་དང་སྤྱོད་པ་དང་ལྟན་པ་ནི་ས་དང་འདྲ་སྟེ། ཆོས་དཀར་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞིའི་དངོས་པོ་བྱེད་བའོ། །བསམ་པ་དང་ལྟན་པ་ནི་གསེར་དང་འདྲ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་དུ་མི་འཕྱུར་བའོ།། ལྟག་པའི་བསམ་པ་དང་ལྟན་པ་ནི་རྨ་བ་ཆེས་པ་དང་འདྲ་སྟེ། དགེ་བའི་ཆོས་མཐའ་དག་རྣམ་པར་འཛེལ་བར་འཕྱུར་བའོ། །དེ་གསུམ་ནི་ཚོགས་ལམ་ཆུང་ངུའི་དང་ཆེན་པོ་ཉི་ལས་དང་པོ་པའི་སས་བསྟུས་པའོ། །སྦྱོར་བ་དང་ལྟན་པ་ནི་མེ་དང་འདྲ་སྟེ། ཐམས་ཅད་མཉེན་པ་ཉིད་གསུམ་ལ་སྦྱིབ་པའི་བྱད་ཤིང་བསྲེག[೨೨] པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ནི་སྦྱོར་བའི་ལམ་གྱིས་བསྟུས་པའོ། །སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་ལྟན་པ་[೨೫] ནི་གཉིར་ཆེན་པོ་དང་འདྲ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཚོམ་པར་བྱེད་པའོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྟན་པ་ནི་རིན་པོ་ཆེའི་འབྱུང་གནས་དང་འདྲ་སྟེ། ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེའི་རྒེན་གྱི་དངོས་པོ་བྱེད་བའོ། །བཟོད་པ་དང་ལྟན་པ་ནི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་དང་འདྲ་སྟེ། མི་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཐོག་ཏུ་བབ་པས་མི་འཐྲུག[೨೨] པའོ། །བརྩོན་འགྲུས་དང་ལྟན་པ་ནི་རྩ་རྗེ་དང་འདྲ་སྟེ། མི་ཤིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་སྤ་བའོ། །བསམ་གཏན་དང་ལྟན་པ་ནི་རིའི་རྒྱལ་པོ་དང་འདྲ་སྟེ། དམིགས་པའི་རྣམ་པར་གཡེང་བས་མི་བསྐྱོད་པའོ། །ཤེས་རབ་དང་ལྟན་པ་ནི་སྨན་དང་འདྲ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་ནད་ཞི་བར་བྱེད་པའོ། །ཐབས་དང་ལྟན་པ་ནི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་འདྲ་སྟེ། གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བའོ། །སྨོན་ལམ་དང་ལྟན་པ་ནི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་དང་འདྲ་སྟེ། རི་ལྟར་སྨོན་པའི་འབྲས་བུ་འཐྲུབ་པའོ། །སྟོབས་དང་ལྟན་པ་ནི་ཉི་མ་

དང་འདྲ་སྟེ། གདུལ་བྱ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པའོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་ཚིགས་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱངས་དང་འདྲ་སྟེ། གདུལ་བྱ་འདུན་པར་བྱེད་པའི་ཚིགས་སྟོན་པའོ། །དེ་ལྟར་བཅུ་ནི་རིམ་པ་ལྟར་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པ་ས་བཅུས་བསྟན་ཏེ། མཐོང་བའི་ལམ་དང་། བསྒོམ་པའི་ལམ་གྱི་སྒོ་ཉུལ་ཅན་ཡིན་ནོ། །མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དང་འདྲ་སྟེ། མཐུ་ཐོགས་པ་མེད་པས་གཞན་ཀྱི་དོན་སྒྲུབ་[ཅ་ལ་] བའོ། །བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་པ་ནི་བང་མཛོད་དང་འདྲ་སྟེ། ཚོགས་མང་པོའི་མཛོད་དུ་གྱུར་པའོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་དང་ལྡན་པ་ནི་ལམ་པོ་ཆེ་དང་འདྲ་སྟེ། འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་གཤེགས་ཤིང་རྟེས་སུ་གཤེགས་པས་སོ། །སྐིང་རྟེ་དང་ལྡག་མཐོང་དང་ལྡན་པ་ནི་བཞོན་པ་དང་འདྲ་སྟེ། འགོན་འདས་གང་དུ་ཡང་མི་བཏང་[ཤེས་] བར་བའི་བླག་ཏུ་འགྲོ་བའོ། །གཟུངས་དང་སྤོབས་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་བགོད་མའི་ཆུ་དང་འདྲ་སྟེ། ཐོས་པ་དང་མ་ཐོས་པའི་ཆོས་འཛིན་པས་མི་ཟད་པའོ། །དེ་ལྟར་ལྷ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཁྱད་པར་གྱིས་[ཤེས་] ལམ་ གྱིས་བསྟས་པའོ། །ཚོས་ཀྱི་སྐྱེད་མོས་ཚལ་དང་ལྡན་པ་ནི་སྒྲ་སྐྱན་པ་ཐོས་པ་དང་འདྲ་སྟེ། ཐར་པ་འདོད་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་སྐྱན་པར་སྒོགས་པའོ། །བགྲོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་དང་ལྡན་པ་ནི་ཆུ་བོའི་རྒྱུན་དང་འདྲ་སྟེ། གཞན་གྱི་དོན་བྱ་བ་མི་ཉམས་པའོ། །ཚོས་ཀྱི་སྐུ་དང་ལྡན་པ་ནི་སྨིན་དང་འདྲ་སྟེ། དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་སུ་བཞུགས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པའི་སྐོ་ནས། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བྱ་བ་རྣམས་དེ་ལ་རག་ལས་པའོ། །དེ་ལྟར་གསུམ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སས་བསྟས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ཉེ་ཤུ་རྩ་གཉིས་པོ་ལས་དང་པོ་པའི་སྡེ་ནས་བཟུང་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་གྱིས་བསྟུས་སོ།།

སྡོམཚམས་ཀྱི་སྐོ་ནས་དབྱེ་བ་ནི་བཞི་སྟེ། མོས་པ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་། ལྷག་པའི་བསམ་པ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་། རྣམ་པར་སྨིན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་། སྤྲིན་པ་སྤངས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། མོས་པས་སྤྱོད་པའི་སས་བསྟུས་པ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ས་དང་པོ་ནས་བདུན་པའི་བར་དག་གོ །གསུམ་པ་ནི། ས་བརྒྱད་པ་ནས་བཅུ་པའི་བར་དག་གོ། བཞི་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། སེམས་བསྐྱེད་དེ་ནི་ས་རྣམས་ལ།། མོས་དང་ལྷག་བསམ་དག་པ་དང་། །རྣམ་པར་སྨིན་པ་གཞན་དུ་འདོད། །དེ་བཞིན་སྤྲིན་པ་སྤངས་

བའོ།[99°] །ཞེས་གསུངས་སོ།།

མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་གཉིས་ཏེ། དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དགོངས་པ་དེས་བར་འགྲེལ་བའི་མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། དོན་དམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སོ།[99/]། ཞེས་གསུངས་སོ། །འོན་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ཅི་ཙམ་ཞིག་སྣམ་ན། སྟོང་ཉིད་སྙིང་རྗེའི་སྙིང་པོ་ཅན་གསལ་ལ་མི་གཡོ་བ་སྨོས་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་བའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྡེ་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལ་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ། སྨོས་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་བ། ཤིན་ཏུ་གསལ་བ། དོན་དམ་པའི་ཡུལ་ཅན། དྲི་མ་མེད་པ། མི་གཡོ་བ། རྒྱུ་མེད་པའི་མར་མེའི་རྒྱུན་ལྟར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའོ།[99²] །ཞེས་གསུངས་སོ། །འོན་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ཅི་ཙམ་ཞིག་ཡིན་སྣམ་ན། ཡང་མདོ་སྡེ་དེ་ཉིད་ལས། ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་སྙིང་རྗེ་སེམས་ཅན་མཐའ་དག་འཚོང་བ་ནས་འདོན་པར་དམ་བཅས་པའོ།[99³] །ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེ་ལ་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ནི་ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་ཡིན་ལ། ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་ཡང་དག་པར་བླང་བ་ཡིན་པར་མདོ་སྡེ་རྒྱུན་ལས་བཤད་དོ།[999]། དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་གནས་སྐབས་གང་ན་ཡོད་ཅེ་ན། ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཡན་ཆད་ན་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱུན་གྱི་འགྲེལ་པ་ལས། དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྒྲེད་པ་དེ་ཡང་ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་ཡིན་པས།[99⁴] ཞེས་གསུངས་སོ། །ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་དབྱེ་ན་གཉིས་ཏེ། སྨོན་པའི་སེམས་དང་། འཇུག་པའི་སེམས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྨོན་འཇུག་ཀྱི་སེམས་དེ་ཉིད་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དེ་མདོར་བསྡུ་ན། །རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཤེས་བྱ་སྟེ། །བྱང་ཆུབ་སྨོན་པའི་སེམས་དང་ནི། །བྱང་ཆུབ་འཇུག་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ།[99⁵] །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྨོན་འཇུག་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འདི་ལ་ཡང་བཞེད་པ་ཐ་དད་པ་མང་སྟེ། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་ནས། སྨོན་དཔོན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཐོག་མ་ནི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཐོག་མ་ནས་སོ།[99⁶] ཞེས་གསུངས་སོ། །འཇུག་པ་ནི་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ནས་མར་ལ་[99⁷] བཀྲུད་པའི་སྨོན་དཔོན་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་ཐོག་མ་ཡོད་ཅིང་། ཐ་མ་ཡང་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཇུག་པ་ནི་ཐོག་མ་ཡོད་ཅིང་། ཐ་མ་ཡང་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

སངས་རྒྱས་བསྐྱབ་[99][8] བའི་སྙོར་བ་ཡིན་པར་བཞེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྙོད་འཇུག་ལས། འགྲོ་བར་འདོད་དང་འགྲོ་བ་ཡི། །ཐེ་བག་རྗེ་བཞིན་ཤེས་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་མ་ཁས་པས་འདི་གཉིས་ཀྱི། །ཐེ་བག་རིམ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ།[99][0] །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཕགས་པ་བྱམས་པ་ནས། སྟོབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ནས་མར་ལ་བརྒྱད་བའི་རོ་བོ་གསེར་གློང་བ་ནི།[99][1] སྟོན་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་བདག་གིས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་འབྲས་བུ་ལ་དམ་བཅའ་ཞེན་པ་ཡིན་ལ། འཇུག་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུན་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་རྒྱུ་ལ་དམ་བཅའ་ཞེན་པར་བཞེད་པའོ། །དོན་དེ་དང་མཐུན་པར་ཆོས་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཁྱད་པར་ཅན་མ་ཡིན་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའོ། །དེ་ལ་ཁྱད་པར་ཅན་མ་ཡིན་པ་ནི། ཀྱེ་མའོ་བདག་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་ཤོག་ཅེག་སྙམ་པའོ། །ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྨྲིན་པའི་ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ཤོག་ཅེག་སྙམ་པ་ནས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་བར་དུའོ།[99][2] །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་དབེ་དང་། ས་མཚམས་དང་། མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐོར་ནས་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

བྱང་ཆུ བ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་དམིགས་པ་ནི། བྱང་ཆུ བ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་དམིགས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལས། དེ་ལྟ་བས་ན། སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་ལ་དམིགས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ།[99][3] །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་འཆོལ་བར་དམིགས་པ་སྟེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྐབས་ནས་ཀྱང་། དེ་བཞིན་དེའི་ཡེ་ཤེས་འཆོལ་བར་དམིགས་པའོ།[99][4]། ཞེས་གསུངས་སོ། །སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་། སེམས་ཅན་གཅིག་གམ། གཞི་ས་སམ། འགའ་ཙམ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་མཁས་གང་ཞུབ་ན་སེམས་ཅན་ཀྱིས་ཞུབ། དེས་གང་ཞུབ་པ་ན་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པས་ཞུབ་ལ། དེས་གང་ན་ཞུབ་པ་ན་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ཞུབ་པས། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་སེལ་[99][5] བར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བཟང་སྤྱོད་སྨོན་ལམ་ལས། ན

མ་མཁའི་མཐས་གཏུགས་གྱུར་པ་ཅི་ཙམ་པར། །སེམས་ཅན་མ་ལུས་མཐའ་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ། །རྗེ་ཙམ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་མཐར་གྱུ ར་པ། །བདག་གིས་སྨོན་ལམ་མཐའ་ཡང་དེ་ཙམ་མོ།།[৬৭৬] །ཞེས་གསུངས་སོ།།

བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ནི། ཚོས་བཟུང་པའི་མདོ་ལས། རྒྱ་བཞིས་སེམས་དེ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། སེམས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕན་ཡོན་མཐོང་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དད་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་སྐུག་བསྔལ་མཐོང་བ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡང་དག་པར་བསྐུལ་བའོ།[৬৭৭]། ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལས་ཀྱང་རྒྱ་བཞིར་གསུངས་ཏེ། རི་སྐད་དུ། དེ་ལ་རྒྱ་བཞི་གང་ཞེ་ན། རིགས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་དང་པོའོ།། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་གཉིས་པའོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྙིང་རྗེ་བ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་གསུམ་པའོ། །འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་དཀའ་བ་སྤྱད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཡུན་རིང་བ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ། དྲག་པ། བར་ཚད་མེད་པས་ཀྱང་མི་འཇིགས་པ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་བཞི་པའོ།[৬৭৮] །ཞེས་གསུངས་སོ། །མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་ནི། ཡང་དག་པར་བླངས་པ་བརྟ་ལས་བྱང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་རྒྱུ་སོ་སོར་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་དང་པོ་ནི། གོགས་སྟོབས་རྒྱུ་སྟོབས་རྩ་བའི་སྟོབས། །ཐོས་སྟོབས་དགེ་བ་གོ་མས་པ་ལས། །མི་བརྟན་པ་དང་བརྟན་བྱ ང་བ། །གཞན་གྱིས་བསྟན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་བཞིར།[৬৭৯] །ཅེས་གསུངས་ཏེ། གཞན་གྱིས་བསྟན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཅེས་པ་ནི། གཞན་གྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ལས་སེམས་སྐྱེ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་བརྟ་ལས་བྱང་བ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སོ། །དེ་ཡང་གོགས་ཀྱི་སྟོབས་ལས་ཏེ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ངོར་སྐྱེ་བ་ཡོད་དོ། །རྒྱུའི་སྟོབས་ལས་ཏེ་རིགས་ཀྱི་མཐུས་སྐྱེ་བ་ཡང་ཡོད་དོ། །དགེ་བའི་རྩ་བའི་སྟོབས་ལས་ཏེ། དེའི་རིགས་རྒྱས་པའི་སྐོ་ནས་སྐྱེ་བ་ཡང་ཡོད་དོ། །ཐོས་པའི་སྟོབས་ལས་ཏེ། ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་དེ་དང་དེ་བཞད་པ་ན་སྐྱེ་བ་ཡང་ཡོད་དོ། །དགེ་བ་ལ་གོམས་པ་ལས་ཏེ་ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་

རྟག་ཏུ་ཤན་པ་དང་འཛོད་པ་དང་འཚང་བ་ལ་སོགས་པ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡང་ཡོད་དོ། །དེ་ཡང་གྲོགས་ཀྱི་སྟོབས་ལས་མི་བརྟན་ལ། རྒྱུ་ལ་སོགས་པའི་སྟོབས་ལས་ནི་བརྟན་པར་འབྱུང་བའོ། །དོན་དམ་པའི་སེམས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ནི། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་བྱིན་བརླབས། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་རབ་བསགས། །ཚོས་ལ་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ནི། །སྐྱེ་ཕྱིར་དེ་ནི་དམ་པར་འདོད།[৬০] །ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཡུང་དང་། སྒྲུབ་པ་དང་།[৬১] རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་དག་གིས་བསྟེད་པའོ།།

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་བློང་བའི་ཡུལ་ནི། སྟོབ་དཔོན་ཡོད་པའི་ཡུགས་དང་། མེད་པའི་ཡུགས་གཉིས་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་སྟོབ་དཔོན་དེའི་སྐྱན་སྔར་འགྲོ་བ་ལ་སྡོག་གམ་ཚངས་པར་སྐྱོད་པའི་བར་ཆད་མེད་ན། ས་ཐག་རིང་ཡང་སྟོབ་དཔོན་ཡོད་པ་ཡིན་པས་དེའི་སྐྱན་སྔར་ཕྱིན་ལ་ཡུལ་དེ་ལས་བློང་བའོ། །སྟོབ་དཔོན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་། སྟོམ་པ་འབྱོགས་པའི་ཚེ་གཡ་མ་ཁས་པ་དང་། རང་ཉིད་སྟོམ་པ་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པར་གནས་པ་དང་། ལུས་དག་གི་རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་གོ་བར་ནུས་པ་དང་། ཟང་ཟིང་ཕྱུར་མི་བྱེད་པར་བརྩེ་བས་སྟོབ་མ་སྐྱོང་བའོ། །དེ་ཡུར་ཡང་བྱང་ཆུབ་ལམ་སྟོན་གསལ། ཡང་དག་གི་རིག་གོ་བར་ནུས་པ་ཡི། །བློ་མ་བཟང་ལ་སྟོམ་པ་བློང་། །སྟོམ་པའི་ཚེ་གཡ་མ་ཁས་དང་། །བདག་ཉིད་གང་ཞེག་སྟོམ་ལ་གནས། །སྟོམ་པ་འབོགས་བཟོད་སྙིང་རྗེ་ཡུན། །བློ་མ་བཟང་པོར་ཤེས་པར་བྱ།[৬২] །ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟོན་པའི་ཕྱིར། ཚོས་མཐུན་པ། སྟོམ་པ་བློངས་པ། མཁས་པ། ངག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་འཛོད་པ་དང་། གོ་བར་ནུས་པ།[৬৩] ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡུ་བུའི་བློ་མ་དེ་ཐག་ཉེ་བ་ན་བཞུགས་ཀྱང་དེའི་སྐྱན་སྔར་འགྲོ་བ་ལ་སྡོག་གམ། ཚངས་པར་སྐྱོད་པ་ལ་བར་ཆད་ཡོད་ན། བློ་མ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱན་སྔར་སྟོན་འདྲུག་གང་ལེན་པའི་ཚོགས་རྣམས་སྙིང་ཐག་པ་ནས་ལན་གསུམ་བརྗོད་པས་སྟོན་འདྲུག་པ་དེ་ཐོབ་བོ། །དེ་ཡུར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལས། གལ་ཏེ་ཡོན་ཏན་དེ་དག་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་མེད་པར་གྱུར་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱན་སྔར། བདག་ཉིད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྟོམ་པ་ཡང་དག་པར་བླང་བར་བྱ་སྟེ།[৬৪] ཞེས་གསུངས་སོ། །བློ་མ་དང་སྐུ་

གཟུགས་གཅིས་ཀ་མ་རྟེད་ན། མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་མངོན་སུམ་བསྒོམས་ནས། སྒོན་བཞམ་འཇུག་པའི་ཚོགཚྭམས་ལན་གསུམ་བརྗོད་པས་ཐོབ་བོ།། དེ་ལྟར་ཡང་བསྟབ་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལས། ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མེད་ན། ཕྱོགས་བཅུ་ན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་མངོན་སུམ་དུ་བསྒོམས་ནས། སྡོམ་པ་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་དང་སྦྱར་ལ་བླང་སྟེ།[৫৬] ཞེས་གསུངས་སོ།།

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་བླང་བའི་ཚོ་གཅིག། བླ་མ་མཁས་པ་དག་གི་བརྒྱད་པའི་མན་ངག་ལས། ཚུལ་ལུགས་ཐ་དད་པ་དུ་མ་སྣང་ངོ། །དེ་ལྟར་སྣང་ཡང་ནི། འདི་ལ་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་ནས་སྤྲོ་དཔོན་གླུ་སྒྲུབ་ན་མར་ལ་བརྒྱད་པ་སྤྲོ་དཔོན་ཞི་བ་ལྟའི་ལུགས་དང་། འཕགས་པ་བྱམས་པ་ནས་སྤྲོ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ན་མར་བརྒྱད་པ། ཇོ་བོ་གསེར་གླིང་པའི་ལུགས་དང་གཉིས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་ནས་སྤྲོ་དཔོན་གླུ་སྒྲུབ་ན་མར་བརྒྱད་པ་སྤྲོ་དཔོན་ཞི་བ་ལྟའི་ལུགས་ལྟར་ན་གསུམ་སྟེ། སྤྲོ་ན་བའི་ཚོ་གྲངས། དཔོས་གཞིའི་ཚོ་གྲངས། རྗེས་ཀྱི་ཚོ་གཅོ།། དང་པོ་ལ་དྲུག་སྟེ། མཆོད་པ་འབུལ་བ་དང་། སྡིག་པ་བཤགས་པ་དང་། དགེ་བ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ཡོ་བསྐོར་བར་བསྐུལ་བ་དང་། མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་གདབ་པ་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྟོ་བའོ།།

དེ་ལ་དང་པོ་མཆོད་པ་འབུལ་བ་འདི་ཡང་། ཡུལ་དང་མཆོད་པ་གཉིས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ།། དེ་ཡང་ཡུལ་ནི། དཀོན་མཆོག་མངོན་སུམ་ན་བཞུགས་པ་ལ་མཆོད་པ་དང་། མངོན་སུམ་ན་མི་བཞུགས་པ་ལ་མཆོད་པ་གཉིས་བསོད་ནམས་མཉམ་པར་བཤད་པས། མངོན་སུམ་དུ་ཐུབ་པ་དང་། མ་ཐུབ་པ་ཐམས་ཅད་ཡུལ་དུ་བྱས་ལ་མཆོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། རབ་དང་སེམས་དང་ལྡན་པ་ཡིས། །ཚོགས་གཉིས་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་གོས་ལ་སོགས། །མངོན་སུམ་མངོན་སུམ་མིན་པར་མཆོད།[৫৬] །ཅེས་གསུངས་སོ། །མཆོད་པ་ལ་ཡང་གཉིས་ལས། བླ་ན་ཡོད་པའི་མཆོད་པ་དང་། བླ་ན་མེད་པའི་མཆོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཟབ་གཏེར་གི་མཆོད་པ་དང་། བསྟོད་པའི་མཆོད་པ་དང་། རྫས་རིམ་པར་

བཤམས་བའི་མཆོད་པ་དང་། བདག་པོས་ཡོངས་སུ་མ་གཟུང་[ཅ།] བའི་རྫས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་མཆོད་པ་དང་། བློས་སྤྲུལ་བའི་མཆོད་པ་དང་། ལུས་དབུལ་བའི་མཆོད་པ་སྟེ། དེ་དག་རྒྱས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྤྲུལ་[ཆ།] བའི་མཆོད་པ་ནི། ལྷའི་སྐུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྟོམ་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་བྱུང་བའི་བཀོད་པས་མཆོད་པའོ། །བླ་ན་མེད་པའི་མཆོད་པ་ནི། དམིགས་པ་དང་བཅས་པའི་མཆོད་པ་དང་། དམིགས་པ་མེད་པའི་མཆོད་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྟོམ་པ་སྟེ། རིམ་སྐད་དུ། མཁས་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྟོམས་ན། །རྒྱལ་བ་སྲས་དང་བཅས་པ་ལ།། མཆོད་པ་འདི་ནི་དམ་པ་སྟེ།[ཅ།] །ཞེས་གསུངས་སོ། །དམིགས་པ་མེད་པའི་མཆོད་པ་ནི། བདག་མེད་ཀྱི་དོན་བསྟོམ་པ་སྟེ། མཆོད་པའི་མཆོག་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལྷའི་བུ་བློ་གྲོས་རབ་གནས་ཀྱིས་ཤུས་པའི་ལེའུ་ལས། བྱང་ཆུབ་འདོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིས། །བསྐལ་པ་བྱེ་བ་གང་གྱའི་བྱེ་སྟེད་དུ། །མེ་ཏོག་སྟོས་དང་དེ་བཞིན་ཟས་སྐོམ་དག །ཕུལ་ནས་མི་མཆོག་སངས་རྒྱས་མཆོད་པ་བས། །གང་གིས་གང་ལ་བདག་དང་སྔོག་དང་ནི། །གང་ཟག་མ་མཆིས་དེ་འདྲའི་ཆོས་འདི་དག །ཐོས་ནས་དེ་ལ་འོད་གསལ་བཟོད་ཐོབ་པ། །དེ་ཡིས་མི་མཆོག་དམ་པ་མཆོད་པ་ལགས།[ཅ།] །ཞེས་གསུངས་སོ།། སེང་གེ་སྒྲ་ཆེན་གྱི་མདོ་ལས་ཀྱང་། གང་འདུ་ཤེས་དང་མཚན་མ་སྐྱེད་པར་མི་བྱེད་པ་དེ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཆོད་པ་ཡིན་ནོ། །བྱང་དོར་མེད་པ་དང་། གཉིས་སུ་མེད་པར་འཇུག་པ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཆོད་པ་ཡིན་ནོ། །གོགས་པོ་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པས། དེ་ནི་དངོས་པོའི་འདུ་ཤེས་ལ་གནས་པས་མཆོད་པར་སྣང་བ་མ་ཡིན་ནོ།[ཅ།] ཞེས་གསུངས་སོ། །མཆོད་པ་འབྱུལ་བ་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

གཉིས་པ་ནི། སྟིག་པ་བཤགས་པ་བཤད་ན། སྦྱིར་དགེ་སྟིག་ཐམས་ཅད་ཡིད་ཀྱི་ཀུན་སློང་ལ་རག་ལས་ཏེ། ཡིད་གཅོ་བོ་ཡིན། ལུས་དག་བྱན་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉར་ཡང་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། ཆོས་རྣམས་ཡིད་ནི་སྟོན་འགྲོ་བས། །ཡིད་ནི་གཅོ་བོ་ཞེས་བྱགས་པས།[ཅ།] །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཡིད་ཆགས་སྡང་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསླང་ནས། མཚམས་མེད་པ་ཉལམ།། དེ་དང་ཉེ་བ་ཉལམ། མི་དགེ་བ་བརྒྱམ། སྟོམ་པ་དང་། དམ་ཚིག་ཉམས་པ་ལ་སོགས་པ་རང་གིས་

བྱས་པ་དང་། གཞན་བྱེད་དུ་བསྩལ་[1] པ་དང་། བྱེད་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་རྣམས་སྟོག་པ་མི་དགེ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེར་མ་ཟད་ཡིད་ཚགས་སྐང་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱིས་ཀུན་ནས་བསླང་[2] ནས་དམ་པའི་ཆོས་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་བྱས་པ་ཡང་མི་དགེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་ནི་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་གིས་སུ་ཞིག་གཅིག་སྲུག་གསུམ། །དེས་བསྐྱེད་ལས་ནི་མི་དགེ་བ། །མི་དགེ་བ་ལས་སྡུག་བསྔལ་ཀུན། །དེ་བཞིན་དན་འགྲོ་ཐམས་ཅད་དེ།[3]།ཞེས་གསུངས་སོ། །སྒོོད་འཇུག་ལས་ཀྱང་། མི་དགེ་བ་ལས་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་།། འདི་ལས་ཇི་ལྟར་དེས་ཐར་ཞེས། །ཉོན་མཚན་ཀུན་ཏུ་བདག་གིས་ནི། །འདི་ཉིད་འཕའ་ཞིག་བསམ་པར་རིགས།[4] །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་[5] སྟོག་པ་ཐམས་ཅད་བཤགས་པར་བྱའོ། །བཤགས་པས་འདག་དེས་སམ་སྟམ་ན། ཤིན་ཏུ་ཡང་དེས་ཏེ། མདོ་སྡེ་བཀའ་ཆེན་ལས། སྟོག་པ་བྱས་ནས་ཀྱང་ཕྱིས་འགྲོད་དེ་ཕྱིས་འཆོས་ན། ཆུ་རྒྱུས་པ་ཅན་ཧོར་བུ་ཆུ་དྲངས་ཀྱིས་དྲངས་པའམ་སྨྱིན་དང་བཟལ་ནས་རླུ་བ་གསལ་བ་དང་འདྲའོ།[6] །ཞེས་པ་དང་། དེ་བས་ན་སྟོག་པ་ལ་འགྲོད་ཅིང་མ་བཅབས་པར་བཤགས་ན་ཇི་ལྟ་བུ་ཡང་བྱང་བར་འགྱུར་རོ།[7] །ཞེས་གསུངས་སོ།།

བཤགས་ལུགས་ཇི་ལྟར་བཤགས་ན། སྟོབས་རྣམ་པ་བཞིའི་སྐོ་ནས་བཤགས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཆོས་བཞིན་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། བྱམས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཆོས་བཞིན་དང་ལྡན་ན། སྟོག་པ་བྱས་ཤིང་བསགས་པ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པར་འགྱུར་རོ། །བཞི་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། རྣམ་པར་སྣང་འབྱིན་པ་ཀུན་ཏུབསྟོད་པ་དང་། གཅེན་པོ་ཀུན་ཏུབསྟོད་པ་དང་། ཉེས་པ་ལས་ཟློག་པའི་སྟོབས་དང་། རྟེན་གྱི་སྟོབས་སོ།[8] །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་སྣང་འབྱིན་པ་ཀུན་ཏུབསྟོད་པ་ཞེས་སངས་རྒྱས་པོ་བསྐྱེད་[9] ནས་ཡུལ་གྱི་སྣང་སྲིད་མཐོལ་བཤགས་བྱེད་པའོ། །དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་འགྱོད་པ་བར་བྱ་ཞེན་ན། འགྱོད་པ་སྐྱེད་ལུགས་[10] རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། དོན་མེད་པར་བརྟགས་ལ་འགྱོད་པ་སྐྱེས་པ་དང་། འཇིགས་པར་བརྟགས་ལ་འགྱོད་པ་སྐྱེས་པ་དང་། སྡུང་དུ་འབྲལ་དགོས་པར་བརྟགས་ལ་འགྱོད་པ་སྐྱེས་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། བདག་གིས་བྱས་པའི་སྟོག་པ་དེ་ཡང་རེས་འགའ་དག་འདུ་ལ་བའི་ཚེད་དུ་བྱས། རེས་འགའ་གཉེན་བསྐྱང་

བའི་ཆེད་དུ་བྱས། རེས་འགའ་ལུས་གནས་པའི་ཆེད་དུ་བྱས། རེས་འགའ་རྫས་བསགས་པའི་ཆེད་དུ་བྱས་ཏེ། བདག་ཤེ་ནས་འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མར་སྐྱེས་འདེགས་པའི་ཚེ། དགྲ་དང་གཉེན་དང་ཡུལ་དང་ལུས་དང་ནོར་རྫས་རྣམས་བདག་དང་མི་འགྲོགས་པར། ལས་ངན་གྱི་སྟོག་སྤྲིའ་རྣམས་བདག་དང་འགྲོགས་ནས་གང་དུ་སྐྱེས་པ་དེར་གཤེད་མར་ཤུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཁྱིམ་བདག་དཔལ་སྦྱིན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། ཚ་མ་སྨྲན་དང་བྱ་དང་ཆུང་མ་དང་། །བྲན་དང་ནོར་དང་རྫ་ལག་ཆོགས་རྣམས་ཀྱང་། །ཤི་བའི་རྗེས་ཕྱི་ར་དེ་དག་འགྲོ་བ་མེད། །ལས་རྣམས་རྗེས་སུ་འབྲང་ཞིང་དེ་དག་འགྲོ།[ཁ་རྒྱ] །ཞེས་དང་། ཤིན་ཏུ་སྐྱག་བསྟལ་གྱུར་པ་དེ་དུས་སུ། །བྱ་དང་ཆུང་མ་སྐྱབས་སུ་འགྱུར་མ་ཡིན། །བདག་ཉིད་གཅིག་པུས་སྡུག་བསྟལ་སྤྱོད་བར་འོང་། །དེ་དག་དེ་ཚེ་བདག་གི་སྐལ་མི་ལེན།[ཁ་རླ] །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤྱོད་འཇུག་ལས་ཀྱང་། ཐམས་ཅད་བོར་ཏེ་ཆས་དགོས་པར། །བདག་གིས་དེ་ལྟར་མ་ཤེས་ནས། །མཛའ་དང་མི་མཛའ་དོན་གྱི་ཕྱིར། །སྡིག་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་བྱས།། མཛའ་བ་རྣམས་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར། །མི་མཛའ་རྣམས་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར། །བདག་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། །དེ་བཞིན་ཐམས་ཅད་མེད་པར་འགྱུར།[ཁ་རཀ] །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་སྡིག་པ་ནི་དག་གཉེན་གཉེས་དང་། ལུས་ལོངས་སྤྱོད་གཉེས་ཀྱི་དེ་བཞིའི་ཚེད་དུ་བྱས་པ་ལ། དེ་བཞི་དང་བདག་ཡུན་དུ་འགྲོགས་སུ་མེད་པས་ན། སྡིག་པ་ཉིད་ཚོགས་ཆེ་ལ་དོན་ཆུང་བར་བསམས་ནས་འགྲོད་པ་དག་པོ་བསྟེད་དོ།།

གལ་ཏེ་དོན་མེད་ཀྱང་དེས་བདག་ལ་གནོད་པར་མི་འགྱུར་སྙམ་ན། དོན་གཉེས་པ་སྡིག་པའི་འབྲས་བུ་དེས་འཇིགས་པར་བརྟགས་ལ་འགྲོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་སྡིག་པ་བྱས་པ་དེ་འཆི་ཀའི་ཚེ་འཇིགས་པ་དང་། ཤི་བའི་ཚེ་འཇིགས་པ་དང་། ཤི་བའི་འོག་ཏུ་འཇིགས་པ་དང་གསུམ་མོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་སྡིག་པ་ཅན་རྣམས་ནི་འཆི་ཀའི་དུས་སུ་ཡང་། གནད་[ཁ་རཉ] གཅོད་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་མི་བཟད་པ་སྤྱོད་སྟེ། རི་སྣད་དུ། བདག་ནི་མལ་ན་འདུག་བཞིན་དུ། །གཅེན་བཤེས་རྣམས་ཀྱིས་མཐའ་བསྐོར་ཡང་། །སྤོག་གཅོད་[ཁ་རའ]པ་ཡི་ཚོར་བ་དག །བདག་ཉིད་གཅིག་པུས་སྤྱོད་བར་འགྱུར།[ཁ་རཤ] །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་ཤི་བའི་ཚེ་འབྲས་བུ་འཇིགས་པ་ནི། གཤིན་རྗེའི་ཕོ་ཉ་སྐྱེས་བུ་ནག་པོ་མ་

རྟང་པ་ཞགས་པ་ཐོགས་པས་ནི་མགུལ་ནས་བཅིངས་ཤིང་དམྱལ་བའི་གནས་སུ་ཁྲིད། དབྱུག་པ་དང་། ཤང་ལང་ལ་སོགས་པ་མཚོན་ཆ་ཐོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཕྱི་ནས་གཅེས་ཏེ། གནོད་པ་དུ་མ་འབྱུང་ངོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། གཤིན་རྗེའི་ཞོ་ཤས་ཟིན་པ་ལ། །གཉེན་གྱིས་ཅི་ཕན་བཤེས་ཅི་ཕན། །དེ་ཚེ་བསོད་ནམས་གཅིག་སྐྱབས་ན། །དེ་ཡང་བདག་གིས་མ་བསྟེན་ཏེ།[ཅ་ལ] །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྲོག་སྙིང་ལས་ཀྱང་། དུས་ཀྱི་ཞགས་པས་སྐེ་ནས་བཏགས་ཏེ་གཤིན་རྗེའི་མི། །གཉུམ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་དབྱུག་པས་འདའ་ཞིང་ཁྲིད་པར་འགྱུར།[ཅ་ཅ] །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཤིན་རྗེའི་ཞོ་ཤ་ལ་བདག་མི་འཛིགས་སོ་སྙམ་ན། ཇི་སྐད་དུ། སྐྱེ་བོ་ཡན་ལག་གཅོད་པའི་སར། །དེ་རིང་ཁྱིད་པའང་བྱེད་ཀྱང་ཏེ། །ཁ་སྐམ་མིག་རྩ་བན་ལ་སོགས། །སྔར་ལས་གཞན་དུ་འགྱུར་སྣང་ན། །གཤིན་རྗེའི་ཞོ་ཤ་འཛིགས་འཛིགས་ལྟའི། །ཤ་ཚུགས་ཅན་གྱིས་བཟུང་ཀྱང་ཅིང་། །འཛིགས་ཆེན་ནད་ཀྱིས་ཟེབས་ཀྱང་པ། །རབ་ཏུ་ཤམ་ཐག་སྐྱོས་ཅི་དགོས།[ཅ་ཅ] །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཤི་བའི་འོག་ཏུ་སྙིག་པའི་འབྲས་བུ་འཛིགས་པ་ནི། དམྱལ་བ་ཆེན་པོར་ལྟུང་ནས། བཅོ་བསྟེག་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་མི་བཟད་པ་ཤམས་སུ་མྱོང་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཤིན་ཏུ་འཛིགས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། དམྱལ་བ་བྱིས་པ་མཐོང་དང་ཐོས་པ་དང་། །དྲན་དང་བཀྲག་དང་གཟུགས་སུ་བཏྱིས་རྣམས་ཀྱང་། །འཛིགས་པ་སྐྱེད་པར་འགྱུར་ན་མི་བཟོད་པའི། །རྣམ་སྨིན་ཤམས་སུ་མྱོང་རྣམས་སྐྱོས་ཅི་འཚལ།[ཅ་ཆ] །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་སྙིག་པའི་འབྲས་བུ་འཛིགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་ཤི་བ་ལས་སྡུག་བསྔལ་ཆེ་བ་ཞིག་ཏུ་ཡང་མི་ལྟ་བར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་བཤད་ན། སྙིག་པ་དེ་ཡང་དུས་ཕྱིས་བཤགས་པས་ཆོག་གམ་སྙམ་ན། མི་ཆོག་སྟེ་སྡུང་དུ་བཤགས་དགོས་སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྙིག་པ་མ་བྱང་བའི་འོག་ཏུ་བདག་འཆི་དོགས་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། བདག་ནི་སྙིག་པ་མ་བྱང་བར། སྟོན་དུ་འགྱུམ་པར་འགྱུར་དུ་མཆི། །ཇི་ལྟར་འདི་ལས་ཅིས་ཐར་བར་འགྱུར་བ་ལྟ། །གཉེན་གྱིས་ཅི་ཕན་བྱས་ཀྱང་ཞེས་ཏེ།[ཅ་ཇ] །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྙིག་པ་མ་བྱང་བར་བདག་མི་འཆིའོ་སྙམ་ན། འཆི་བདག་གི་བདུད་དེས་བདག་གི་སྙིག་པ་བྱང་བ་དང་མི་བྱང་བའི་ཚོས་[ཅ་ཉ] མི་བྱེད་པར། གླགས་རྣེད་ཀྱིས་[ཅ་ཊ] སྔོག་འཕྲོག་པས་ནམ་འཆི་ངེས་པ་མེད་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཡིད་བརྟན་མི་རྟུང་འཆི་བདག་འདིས། །བྱས་དང་མ་བྱས་མི་སྟོད་པས། །ན་དང་མི་ན་ཀུན་གྱིས་

ཀྱང་། །བློ་བུར་ཚེ་ལ་ཡིད་མི་བརྟན།[༡༡] །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཚེ་སྲོག་ལ་བློ་ཡྲོས་མེད་དེ།[༡༢] སྟོག་པ་མ་བྱང་བར་འཆི་དོགས་ཡོད་པས་སྡུར་དུ་སྦྱང་དགོས་སོ། །དེས་ན་གྲོང་ཁ་དེ་ལ་ཐུག་པས་ན་འགྲོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་རྒྱུ་མཚན་གསུམ་གྱིས་སྟོག་པ་ལ་འགྲོད་པ་བསྟེད་[༡༣] ལ། ཡུལ་ཞུད་པར་ཅན་དང་ཚལ་པོ་ཆེའི་སྦྱན་སྔར་མཐོལ་ཞིང་བཤགས་པར་བགྱིའོ།།

དེ་ལྟར་རྣམ་པ་སྣན་འབྱིན་པ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྟོག་པ་འདག་པ་ནི། དཔེར་ན་ཁ་དྲག་པོའི་ཐུ་ལོན་འོང་བ་ལ་མ་འཁོར་ནས་[༡༤] ཞུ་བ་བྱས་པ་དང་འདྲ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྟོན་མི་གདུང་བ་སོར་མོའི་ཕྲེང་བ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་མི་དགྱ་བརྒྱ་བཅུ་དང་དགྱ་བཅུ་རྩ་དགྱ་བསད་པའི་མི་སྟོག་ཅན་ཞེས་ཀྱང་། རྣམ་པར་སྣན་འབྱིན་པ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་སྟོབས་ཤམས་སུ་བླངས་པས། སྟོག་པ་བྱང་ནས་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་བོ།[༡༠] །དེ་ལྟར་ཡང་། གང་ཞེག་སྟོན་ཚད་བག་མེད་སྐྱེ་བ་ལ།། ཕྱི་ནས་བག་དང་ལྡན་པར་སྐྱེ་དེ་ཡང་། །རྒྱ་བསྟེན་བྱལ་ལྟ་བུར་རྣམ་མཛེས་ཏེ། །དགའ་བོ་སོར་ཕྲེང་མཐོང་ལྟན་བདེ་བྱེད་བཞིན་བཞེན།[༡༠] །ཞེས་གསུངས་སོ།།

གཉེན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་སྟོབས་ནི། སྟོག་པའི་གཉེན་པོར་དགེ་བ་སྤྱོད་པའོ། །དེས་ཟག་པ་[༡༡] ཟད་པར་བྱེད་དེ། མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལས་ཀྱང་། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ལས་ནི། གཉེན་པོའི་ལས་སྟོབས་དང་ལྡན་པར་བལྟ་སྟེ། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འཕངས་སུ་ཟིན་ཀྱང་། གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་གཞན་དུ་བསྒྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།[༡༢] །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མངོན་ལས་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་བསྒོམས་པས་སྟོག་པ་བྱང་བར་གསུངས་སོ།[༡༣] རྡོ་རྗེ་གཅོད་པ་ལས་ནི། མདོ་སྡེ་ཟབ་མོ་བཀོད་པས་སྟོག་པ་བྱང་བར་གསུངས་སོ།[༡༤] །དམ་ཚིག་གསུམ་བགོད་པའི་རྒྱལ་པོ་དང་། དཔུང་བཟང་གིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་ནི། གསང་སྔགས་ཀྱི་བརྒྱས་པ་བྱས་པས་སྟོག་པ་བྱང་བར་གསུངས་སོ།[༡༥] །མེ་ཀོག་བརྩེགས་པའི་གཟུངས་ལས་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཚོད་རྟེན་ལ་མཚོད་པ་བྱས་པས་སྟོག་པ་བྱང་བར་གསུངས་སོ།[༡༦] །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་གཟུགས་ཀྱི་ལེའུ་ལས་ནི། སྐུ་གཟུགས་བཞེངས་པས་སྟོག་པ་བྱང་བར་གསུངས་སོ།[༡༧] །གཞན་ཡང་ཚོས་ཉན་པ་དང་། ཀློག་པ་དང་། བྱི་བ་ལ་སོགས་པ་དག་བའི་ལས་གང་མོས་

བྱེད་པ་སྟེ། དེས་སྔོག་པ་བྱང་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འདུལ་བ་ལུང་ལས། གང་ཞིག་སྔོག་པའི་ལས་བྱས་པ། །དགེ་བ་ཡིས་ནི་འགོག་བྱེད་དེ། །ཉི་ཟླ་སྒྲིན་ལས་བྱུང་བ་བཞིན། །འཇིག་རྟེན་འདི་དེར་སྣང་བར་འགྱུར།[୨୯] །ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་སྔོག་པའི་གཉེན་པོར་དགེ་བ་བྱེད་པ་དེ་ཡང་སྔོག་པ་ཇི་སྙེད་བྱས་པ་དེ་སྙེད་[୩୦] ཀྱི་དགེ་བ་བྱ་དགོས་སམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། མྱ་ངན་འདས་ཆེན་གྱི་མདོ་ལས། དགེ་བ་གཅིག་བྱས་ཀྱང་སྔོག་པ་མང་པོ་འཇོམས་ཏེ།[୩୩] ཞེས་དང་། རྡོ་རྗེ་ཚུང་དུས་རི་རབ་བམ། མེ་ཚུང་དུས་རླུ་ཤིང་བམ། དུག་ཚུང་དུས་སེམས་ཅན་འཇོམས་པ་ལྟར། དགེ་བ་ཚུང་དུས་ཀྱང་སྔོག་པ་ཆེན་པོ་འཇོམས་པས་ན། དོན་དུ་གཉེར་བ་ཆེན་པོ་ཉིད་དོ།[୩୪] །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསེར་འོད་དམ་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། གང་གིས་བསྐལ་པ་སྟོང་རྩམས་སུ། སྔོག་པ་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་བཀྱེས།། ལན་གཅིག་རབ་ཏུ་བཤགས་པ་ཡིས། དེ་དག་ཐམས་ཅད་བྱང་བར་འགྱུར།[୩୫] །ཞེས་གསུངས་སོ།། དེ་ལྟར་གཉེན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྔོག་པ་འདག་པ་ནི། དབེར་ན་ངན་སྐྱགས་ཀྱི་འདམ་རྩ་བ་ཏུ་ཆུད་པའི་གང་ཟག་གཅིག་འདམ་རྩ་བ་ནས་ཕྱུང་[୩୬] ནས་ཁྲུས་བྱས་ཏེ་བྲི་བཟང་པོ་བྱུགས་པ་དང་འདྲ། ཞེས་གསུངས་སོ། །སྟོན་ཞྭེལ་བདེ་བྱེད་[୩୭] ཅེས་བྱ་བ་མ་བསད་པའི་སྔོག་ཅན་གཉེན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་སྟོབས་ཉམས་སུ་བླངས་པས་སྔོག་པ་དག་ནས་ལྷུན་སྐྱེས་ཏེ། འཕགས་པ་ཆུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་བོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། གང་ཞིག་སྟོན་ཚད་བགེགས་མེད་གྱུར་པ་ལས། ཕྱིས་ནས་བགེགས་ཏུ་འཐོན་པར་གྱུར་དེ་ཡང་། །བྲི་བ་སྤྲིན་བལ་ལྟ་བུར་རྣམ་མཛེས་ཏེ། །དགའ་བོ་སོར་ཕྲེད་མཐོང་ལྟུན་བའི་བྱེད་བཞིན།[୩୮] །ཞེས་གསུངས་སོ།།

ཉེས་པ་ལས་བཟློག་པའི་སྟོབས་ནི། རྣམ་སྨིན་གྱིས་འཇིགས་ནས། ཕྱིན་ཆད་སྡིག་པ་འཕྲོ་གཅོད་དེ་སྡོམ་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། འཕེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་གི་སྡིག །ཚོར་བ་ལགས་པར་གཟུང་ངུ་གསོལ། །འདི་ནི་བཟང་པོ་མ་ལགས་པས། །སྨན་ཚད་བདག་ནི་ཡོངས་མི་བགྱིད།[୩୯] །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་ཉེས་པ་ལས་བཟློག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྡིག་པ་འདག་པ་ནི། དབེར་ན་ཆུ་ཆུན་གཅིག་ཏུ་སྐམ་པར་བྱས་པ་དང་འདྲ། ཞེས་གསུངས་སོ། །གསེར་ཁ་སྦྱིན་བྱ་ཐོག་ཏུ་ཡང་། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་པ་ནི། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་པ་ནི། དབེར་ན་ངན་སྐྱགས་ཀྱི་འདམ་རྩ་བ་ཏུ་ཆུད་པའི་གང་ཟག་གཅིག་འདམ་རྩ་བ་ནས་ཕྱུང་ཞིང་ཁྲུས་བྱས་ཏེ་བྲི་བཟང་པོ་བྱུགས་པ་དང་འདྲ་བ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་པ་ནི། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ

པ་དག་ནས་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་བོ།[1.13] །དེ་ལྟར་ཡང་། གང་ཞེག་སྟོན་ཚད་བག་མེད་གྱུར་པ་ལས། །ཕྱིས་ནས་བག་དང་ལྡན་པར་གྱུར་དེ་ཡང་། །རྒྱ་བསྟེན་བལ་ལྟ་བུར་རྣམ་མཛེས་ཏེ། །དགའ་བོ་སོར་ཕྲེང་མཐོང་ལྟན་བདེ་བྱེད་བཞིན།[1.14] །ཞེས་གསུངས་སོ།།

རྟེན་གྱི་སྟོབས་ནི། དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དགོན་མཆོག་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་བྱས་པས་སྡིག་པ་འདག་པ་ནི། ཚག་མོའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་ལས། གང་དག་སངས་རྒྱས་སྐྱབས་སོང་བ། །དེ་དག་བན་འགྲོར་འགྲོ་མི་འགྱུར། །མི་ཡི་ལུས་ནི་སྦྱངས་ནས་སུ། །དེ་དག་ལྟ་ཡི་ལུས་ཐོབ་བོ།[1.15] །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །སྡུད་འདས་ཆེན་གྱི་མདོ་ལས་ཀྱང་། དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སོང་བས། །འཇིགས་པ་མེད་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར།[1.16] །ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པས་སྡིག་པ་འདག་པ་ནི། འཕགས་པ་སྟོང་ཐོ་བགོད་པའི་མདོ་ལས། མི་དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་བྱེད་པས་སའི་འོག་ཏུ་བུའོ། །ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་བསྡེགས་པར་བྱེད་པས་བསྐལ་པའི་མེ་ལྟ་བུའོ།[1.17] །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྡོང་འཇུག་ལས་ཀྱང་། སྡིག་པ་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་བྱས་ན་ཡང་། །དཔའ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇིགས་པ་ཆེན་པོ་ལྟར། །གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུད་ཀྱིས་སྤྲོལ་འགྱུར་བ། །དེ་ལ་བག་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཅིས་མི་བརྟེན།[1.18] །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་རྟེན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སྡིག་པ་འདག་པ་ནི། དཔེར་ན་(སྐྱབས་འགྲོ་བྱས་པའི་དཔེ།) ཁ་ཅིན་པོས་དབང་པོ་ཆེ་ལ་འཇུས་པའམ། དུག་ལ་(སེམས་བསྐྱེད་པའི་དཔེ།) སྔགས་ཀྱིས་བཏབ་པ་དང་འདྲ།[1.19] ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤྲོན་རྒྱལ་བྱ་མཐོང་ལྟན་ཞེས་བྱ་བ་ཐ་བསད་པའི་སྡིག་ཅན་ཀྱང་རྟེན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སྡིག་སྒྲིབ་ཐམས་སུ་བྱང་སངས་པས། སྡིག་པ་དག་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་གྱུར་ཏོ།[1.20] །དེ་ལྟར་ཡང་། གང་ཞེག་སྟོན་ཚད་བག་མེད་གྱུར་པ་ལས། །ཕྱིས་ནས་བག་དང་ལྡན་པར་གྱུར་དེ་ཡང་། །རྒྱ་བསྟེན་བལ་ལྟ་བུར་རྣམ་མཛེས་ཏེ། །དགའ་བོ་སོར་ཕྲེང་མཐོང་ལྟན་བདེ་བྱེད་བཞིན།[1.21] །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་སྟོབས་དེ་དག་རེ་རེས་ཀྱང་སྡིག་པ་འདག་པར་འགྱུར་ན། བཞི་ཀས་བཤགས་ན་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་བཤགས་པས་སྡིག་པ་དག་པའི་རྟགས་སྨི་ལམ་དུ་ཡོང་སྟེ། སྐུལ་བྱེད་ཀྱི་གཟུངས་ལས། སྨི་ལམ་ན་ཟས་བན་སྐྱགས་པ་དང་། ཁོ་དང་འོ་མ་ལ་

སོགས་པ་འཕྲང་བ་དང་། ཉེ་མ་དང་རླུ་བ་མཐོང་བ་དང་། ནམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་བ་དང་། མེ་འབར་བ་དང་། མ་ཉེ་དང་། མི་ནག་པོ་ཐུབ་པ་དང་། དགེ་སློང་དང་དགེ་སློང་མའི་དགེ་འདུན་མཐོང་བ་དང་། འོ་མ་འཐུང་བའི་ཤིང་དང་། གླང་པོ་དང་། ཁྱུ་མཆོག་དང་། རི་དང་སེང་གེའི་ཁྲི་དང་། ཁང་བཟང་གི་སྐེང་དུ་འཛོགས་པ་དང་། ཆོས་ཉན་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ན་སྡིག་པ་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་ཏེ།[༡༧] ཞེས་གསུངས་སོ། །སྡིག་པ་བཤགས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

དགེ་བ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ནི། གཞན་དག་དུས་གསུམ་གྱིས་བསྟས་པའི་དགེ་བ་བྱེད་པ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསོད་ནམས་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་བསྒོམ་པ་སྟེ། དེ་ཡང་འདས་པའི་དུས་སུ་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་བྱོན་པའི་སངས་རྒྱས་དཔག་ཏུ་མེད་པ། བག་ཆགས་ཀྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དང་པོ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཚོགས་རྫོགས་པ་གཉིས་བསགས་ཤིང་། སྒྲིབ་པ་རྣམ་གཉིས་སྤྱངས་ནས། མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་མ་རྒྱས་ཀྱི་བར་གྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་གང་ལགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ནས་ཀྱང་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་ཏེ། གདུལ་བྱ་རྣམས་སྨིན་པར་བྱས་ནས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ཀྱི་བར་གྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་གང་ལགས་པ་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ཀྱང་བསྟན་པ་མ་ཞིག་གི་བར་གྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་གང་ལགས་པ་དང་། དེ་དག་གི་བར་སྐབས་སུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམ་དག་ཅིག་བྱོན་པ་རྣམས་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་གང་ལགས་པ་དང་། འཕགས་པ་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་གང་ལགས་པ་དང་། འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་གང་ལགས་པ་དང་། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསགས་པ་གང་ལགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་བགྱིའོ་སྙམ་དུ་སྟོལ་བ་བསྒོམ་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཉ་ཡུར་དང་མ་འོངས་པའི་དེ་དག་གི་དགེ་བ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སྟོང་ལ། རྗེས་སུ་ཡི་རང་བསྒོམ་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། སྒྲིབ་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་དང་། །རྒྱལ་སྲས་སྐལ་ལའང་ཡི་རང་ངོ་།།[༡༨] །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ།། རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བར་བསྐུ་ལ་བ་ནི། ཉ་ཡུར་ཡང་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་

ཁམས་ན་སངས་རྒྱས་དག ཚོས་དཀོན་མཆོག་བཙུན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རམ། གསོལ་བ་འདེབས་པ་ པོའི་བསོད་ནམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཚོས་མི་གསུང་བ་མང་པོ་ཡོད་དོ། །དེ་དག་ལ་ དམིགས་པ་[1][2] ཚོས་གསུང་བར་ཞུ་བ་འབྱལ་བའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཕྱོགས་རྣམས་ཀུན་གྱི་སངས་རྒྱས་ལ། །ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ་གསོལ་བ་ནི། །སེམས་ཅན་སྨྱག་བསྟལ་སྐྱབ་འཇོམས་ལ། །ཚོས་ཀྱི་སྒྲོན་མེ་སྦྱར་ དུ་གསོལ།[3][4] །ཞེས་གསུངས་སོ།།

སྐྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་གདབས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཡང་ཕྱོགས་བཅུ་ལེ་འཛིག་ རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་ཡང་སངས་རྒྱས་དག རྟག་པར་ལྟ་བ་རྣམས་སྐྱབ་དབྱུང་བའམ། ལེ་ལོ་ཅན་རྣམས་ བརྩོན་འགྲུས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་སྐྱ་ངན་ལས་འདའ་ཁ་མ་མང་པོ་ཡོད་དེ། དེ་དག་ལ་དམིགས་ལ་སྐྱ་ ངན་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་གདབ་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། རྒྱལ་བ་སྐྱ་ངན་འདའ་བཞེད་ལ། ། ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ་གསོལ་བ་ནི། །འགྲོ་འདི་ལྟོངས་པར་མི་འགོད་ཕྱིར། །བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་བཞུགས་ པར་གསོལ།[5][6] །ཞེས་གསུངས་སོ། །བསྐུལ་ཞིང་གསོལ་བ་གདབ་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྟོ་བ་ནི། སྔར་བྱས་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་ ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱག་བསྟལ་བསལ་ཞིང་བདེ་བ་སྐྱབ་པའི་རྒྱུར་ཅིག་པར་བསྟོ་བའོ། །དེ་ལྟར་ ཡང་། དེ་ལྟར་འདི་དག་ཀུན་བྱས་ཏེ། །དགེ་བ་བདག་གིས་བསགས་པ་གང་། །དེས་ནི་སེམས་ཅན་ ཐམས་ཅད་ཀྱི། །སྐྱག་བསྟལ་ཐམས་ཅད་བསལ་བར་ཤོག[7][8] །ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ།། དེ་ལྟར་བསྟོ་བ་བྱ་སྟེ། དེ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་སྒྲོར་བའི་ཚོ་གཤད་ཟིན་ཏོ།།

དངོས་གཞིའི་ཚོ་གའི། དམ་བཅའ་ཚོགས་ཀྱང་བརྗོད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡང་བསྒྲབ་བཀྲས་ནས་ གསུངས་པ་ལྟར། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་སྟོན་རྒྱལ་པོ་ནམ་མཁའ་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲུབ་པ་ན། སངས་རྒྱས་ འབྲུག་སྒྲའི་དབྱངས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་སྐུན་སྐར་སེམས་བསྒྲེད་དང་སྟོམ་པ་སྐབས་ཅིག་ཏུ་མཛོས་པ་བཞིན་ དུ། བདག་ཅག་གིས་ཀྱང་སྐབས་ཅིག་ཏུ་ཞོད་པར་བྱ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། འཚོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ཡི།། སྟོན་གྱི་ཐ་མ་ཇི་སྲིད་པ། །དེ་སྲིད་སེམས་ཅན་ཕན་དོན་དུ། །སྒྲོད་པ་དཔག་ཡས་སྐྱད་པར་བགྱི།།

འཇིག་རྟེན་མགོན་པོའི་སྐྱབ་སྟ་འདིར། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དོ།[33] །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡན་གསུམ་བརྗོད་པའོ། །ཡང་ན་བྱང་ཆུབ་སྙིང་འཇུག་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་མདོར་བསྟུས་པའི་ཚོག་གིས་ནོད་པར་བྱ་སྟེ། རི་སྐད་དུ། རི་ལྟར་སྟོན་གྱི་བའི་གཤེགས་ཀྱིས། །བྱང་ཆུབ་ཐུགས་ནི་བསྐྱེད་པ་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསླབ་པ་ལ། །དེ་དག་རིམ་བཞིན་གནས་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་འགྲོ་ལ་ཕན་དོན་དུ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་བསྐྱེད་བགྱི་ཞིང་། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་བསླབ་པ་ལའང་། །རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསླབ་པར་བགྱིའོ།[34] །ཞེས་ཡན་གསུམ་བརྗོད་པའོ། །གལ་ཏེ་སེམས་བསྐྱེད་དང་སྟོམ་པ་བརྙང་བ་གཉིས་སོ་སོར་ལེན་པར་འདོད་ན། གང་ལེན་པའི་ཚོགས་དེ་བརྗོད་པས་བླང་དོ། །དོར་གཞིའི་ཚོ་ག་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

རྗེས་ཀྱི་ཚོ་གའི། དཀོན་མཆོག་ལ་གཏང་རག་གི་མཆོད་པ་ཕུལ་ལ། དོན་ཆེན་པོའི་བསམ་པས་དགའ་བ་དང་སྤྲོ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྐོམ་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྷི་དང་ལྡན་པ་ཡིས།། རབ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་བརྟུང་ནས། །མཏྲག་ཀྱང་རྒྱལ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །སེམས་ནི་འདི་ལྟར་གཟེངས་བསྟོད་དོ།[35] །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་སྐྱོར་དངོས་རྗེས་གསུམ་གྱིས་སྒོབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྟའི་ལུགས་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

འཕགས་པ་བྱམས་པ་ནས་སྒོབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ན་མར་བརྒྱུད་པའི། རོ་བོ་གསེར་གླིང་པའི་ལུགས་ལྟར་ན་གཉིས་སོ། སྒོན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། འཇུག་པའི་སྟོམ་པ་གཟུང་།[36] བའོ།། དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྐྱོར་བ་དང་། དངོས་གཞི་དང་། རྗེས་སོ། །སྐྱོར་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། གསོལ་བ་གདབ་པ་དང་། ཚོགས་བསགས་པ་དང་། སྒྲབས་འགྲོ་ཁྲད་པར་ཅན་བྱ་བའོ།།

དེ་ལ་དང་པོ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་པར་འདོད་པའི་སྒོ་བ་མ་དེས། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་སྐྱབ་སྟར་ཕྱིན་ལ་ཕྱག་བྱའོ། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དེས་ཀྱང་སྒོ་བ་མ་དེ་ལ་གདམས་ངག་བྱས་ལ་དེ་འཁོར་བ་ལ་སྐྱོ་བ་བསྐྱེད། སེམས་ཅན་ལ་སྙིང་རྗེ་བསྐྱེད།[37] སངས་རྒྱས་ལ་འདོད་པ་བསྐྱེད། དཀོན་མཆོག་ལ་དད་པ་བསྐྱེད། བླ་མ་ལ་གུས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་

སྨོད་མ་དེས་སྨོད་དཔོན་གྱི་རྗེས་སུ་འདི་སྐད་དུ། སྨོད་དཔོན་དགོངས་སུ་གསོལ། རི་ལྟར་སྟོན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དབུ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་དང་། སྐ་ཆེན་པོ་ལ་རབ་ཏུ་བཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས། དང་པོར་བློ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་ཡང་། སྨོད་དཔོན་གྱིས་བློ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་སེམས་བསྐྱེད་པར་མཛད་དུ་གསོལ། །ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་དོ།།

གཉིས་པ་ཚོགས་བསགས་པ་ནི། དང་པོར་བློ་མ་དཀོན་མཆོག་ལ་ཕྱག་བྱའོ། །དེ་ནས་དངོས་སུ་བཤམས་པའི་མཆོད་པ་དང་། མཆོད་པ་འབྱོར་ཚད་དུ་བློས་སྦྱལ་པ་ལ་སོགས་པ་འབྱལ་ལོ། །དེ་ཡང་དག་ཚུལ་གྱི་སྔོམ་པ་ནི་མཁན་སློབ་ལས་ཐོབ། དག་སྨོང་གི་སྔོམ་པ་ནི་དག་འདུན་ལས་ཐོབ། བྱང་ཆུ བ་ཀྱི་སེམས་རྣམ་པ་གཉིས་ནི། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་པ་ལས་ཐོ བ་པ་ཡི ན་གསུངས།[33] དེ་ལྟར་ཡང་རང་ལ་འབྱོར་བ་ཆེ་བར་ཡོད་ན་དངོས་སུ་ཆུང་བས་མི་འོང་སྟེ། ཆེ་བར་བཏང་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །སྟོན་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འབྱོར་བ་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཆེར་བཏང་སྟེ། གཙུག་ལག་ཁང་བྱེ་བ་ཙམ་ཕུལ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བསྐལ་པ་བཟང་པོའི་མདོ་ལས། བདེ་གཤེགས་གྲགས་སྒྲིན་འཛམ་གླིང་ཆུལ་པོའི་ཚེ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཟླ་བའི་ཏོ་སེམས་བསྐྱེད་དོ།[34]།ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་འབྱོར་བ་ཆུང་ན་དངོས་པོ་ཉུང་ཟད་ཙམ་ཅིག་ཕུལ་བས་ཚོགས་པ་ཡིན་ནོ། །སྟོན་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འབྱོར་པ་ཆུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་པོ་ཉུང་ཟད་ཙམ་བཏང་བ་ཡིན་ཏེ། ཐུ་ཤ་མ་གཅིག་གི་སྒྲོན་མེ་ཕུལ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡོད་དོ། །དང་པོར་བྱང་ཆུ བ་ཏུ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་དོ།[35]།ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་འབྱོར་བ་ཆུང་ན་དངོས་པོ་ཉུང་ཟད་ཙམ་ཅིག་ཕུལ་བས་ཚོགས་པ་ཡིན་ནོ། །སྟོན་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འབྱོར་པ་ཆུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་པོ་ཉུང་ཟད་ཙམ་བཏང་བ་ཡིན་ཏེ། རྡུ་ཤ་མ་གཅིག་གི་སྒྲོན་མེ་ཕུལ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། བདེ་གཤེགས་འོད་འཕྲོ་གྲོང་ཁྱེར་རྒྱལ་པོའི་ཚེ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཐའ་ཡས་འོད་དེ་ལ། །རྩ་ཡི་སྒྲོན་མེ་དག་ནི་ཕུལ་ནས་ཀྱང་། །དང་པོར་བྱང་ཆུ བ་ཏུ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་དོ།[36] །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་འབྱོར་བ་མེད་པར་སྐྱེ་ན་ཐབས་ཆགས་མེ་དགོས་ཏེ། ཕྱག་ལན་གསུམ་འཚལ་བ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་ཆོག་གོ །སྟོན་གྱི་བྱང་ཆུ བ་སེམས་དཔའ་འབྱོར་བ་མེད་པ་དག་གིས་ཀྱང་ཐལ་མོ་ལན་གསུམ་སྐྱར་ནས་

སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡོན་ཏན་ཕྲེང་ལྟན་གྱིས། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བསྐྱིངས་ལྟན་བཞུད་དེ་ལ། །སངས་རྒྱས་ཕྱག་འཚལ་ཐལ་མོ་ལན་གསུམ་སྐྱབ།། དང་པོར་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་དོ།[৬৭] །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་སྐྱབས་འགྲོ་ཁྱད་པར་ཅན་ནི།[৬৮] གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་འདིར་བྱའོ།།

དངོས་གཞི་ལ། སྨོན་དོན་གྱིས་སྨོན་མ་ལ་གདམས་དགེ་འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ། སྨིན་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱིས་གང་ཁྱབ་ན། སེམས་ཅན་གྱིས་ཁྱབ་ནས་ཡོད་ཡིན། སེམས་ཅན་གྱིས་གང་ཁྱབ་ན་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་ཁྱབ་ནས་ཡོད་པ་ཡིན། ཉོན་མོངས་ཀྱི་གང་ཁྱབ་ན་ལས་དན་གྱིས་ཁྱབ་ནས་ཡོད་པ་ཡིན། ལས་དན་གྱིས་གང་ཁྱབ་ན་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ཁྱབ་ནས་ཡོད་པ་ཡིན། སྡུག་བསྔལ་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བདག་གི་ཕ་མ་ཤ་སྟག་ཡིན། ཕ་མ་ཐམས་ཅད་དྲེན་ཅན་ཁོ་ན་ཡིན། དེས་ན་བདག་གི་ཕ་མ་དྲིན་ཅན་འདི་རྣམས་འགོང་བའི་རྒྱུ་མཚོ་ཆེན་པོར་ནི་བྱིང་། སྡུག་བསྔལ་དཔག་ཏུ་མེད་པས་ནི་གཟིར། མགོན་སྐྱབས་བྱེད་མཁན་ནི་མེད། ཤིན་ཏུ་འོ་ཅི་བརྒྱལ། ཉོན་རྟེ་མོངས། འདི་རྣམས་བདེ་བ་དང་ཐྲད་ན་ཅི་མ་རུང་ན། སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་ན་ཅི་མ་རུང་ན་སྐམ་དུ་བྱམས་སྙིང་རྗེ་དང་གཅིག་སེམས་སུ་གཞུག་གོ །དེ་ནས་ཡང་དུ་ཡུ་བདག་གིས་འདི་རྣམས་ཀྱི་དོན་བྱ་བར་མི་ནུས་པས། དུ་འདི་རྣམས་ཀྱི་དོན་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བ། ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་པ། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པ། འགྲོ་བ་མཐའ་དག་གིས་དོན་བྱ་བར་ནུས་པ། དེ་བདག་གིས་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་སེམས་སུ་གཞུག་གོ།

དེ་ནས་སྨོན་མ་དེས་སྨོན་དོན་གྱི་རྟེས་སུ་འདི་སྐད་དུ། ཕྱོགས་བཅུ་ན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ། སྨོན་དོན་བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་སྐྱེ་བ་འདི་དང་སྐྱེ་བ་གཞན་དག་ཏུ་སྨིན་པ་ལས་བྱང་བ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་བྱང་བ་དང་། སྒོམ་པ་ལས་བྱང་བའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་བགྱིས་པ་དང་། བགྱིད་དུ་སྟུལ་བ་དང་། བགྱིས་པ་ལ་རྟེས་སུ་ཡི་རང་བ་དེས། རི་ལྟར་སྟོན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་དང་། སྐ

ཆེན་པོ་ལ་རབ་ཏུ་བཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས། དང་པོར་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་ཕྱགས་བསྐྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་ཀྱང་། དུས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ། རི་སྲིད་བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོ་ལ་མཆིས་ཀྱི་བར་དུ། སེམས་ཅན་མ་བསྒྲལ་བ་རྣམས་བསྒྲལ་བ་དང་། མ་གྲོལ་བ་རྣམས་དགྲོལ་བ་དང་། དབུ་གསུམ་ཕྱིན་པ་རྣམས་དབུགས་དབྱུང་བ་དང་། ཡོངས་སུམྱ་ངན་ལས་མ་འདས་པ་རྣམས་ཡོངས་སུམྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་སྣང་དུ། བྱ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་སེམས་བསྐྱེད་པར་བགྱིའོ།། ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་པས་བླངས་བར་འགྱུར་རོ།།

དེ་ཡང་སེམས་ཅན་མ་བཟུལ་བ་རྣམས་ཞེས་པ་ནི། དམྱལ་བ་ཡི་དྭགས་དུད་འགྲོ་རྣམས་ཏེ་ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ལས་མ་བཟུལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བསྒྲལ་བ་ཞེས་པ་ནི། དེ་དག་མངོན་མཐོའི་ལམ་ལ་བགོད་ནས་ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་ལས་བསྒྲལ་ཏེ། ལྟ་མོའི་གོ་འཕང་ཐོབ་བར་བྱ་བའོ། །མ་གྲོལ་བ་རྣམས་ཞེས་པ་ནི། ལྟ་དང་མིའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཏེ། ཁོན་མོངས་པའི་འཆིང་བ་ལྟགས་སྐྲོག་ལྟ་བུ་ལས་མ་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གྲོལ་[ཇ] བ་ཞེས་པ་ནི། དེ་དག་དེས་ལེགས་ཀྱི་ལམ་ལ་བགོད་ནས་ཁོན་མོངས་པའི་འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་ཏེ་ཐར་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱ་བའོ། །དབུགས་མ་ཕྱིན་པ་ཞེས་པ་ནི། ཟན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཏེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་དབུགས་མ་ཕྱིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབུགས་དབྱུང་བ་དང་ཞེས་པ་ནི། དེ་དག་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལྟ་སྤྱོད་དུ་དབུགས་ཕྱུང་སྟེ་ས་བཅུ་[཈] གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱ་བའོ། །ཡོངས་སུམྱ་ངན་ལས་མ་འདས་པ་[ཉ] ཞེས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཏེ་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོངས་སུམྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་ཞེས་པ་ནི། དེ་དག་ས་ལམ་རྣམས་ལ་རིམ་པར་བགོད་ནས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱ་བའོ། །སྐད་དུ་ཞེས་པ་ནི། དགོས་ཆེད་ཀྱི་དོན་དེ་རྣམས་སྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱ་བར་དམ་བཅའ་བའོ།།

རྗེས་ནི་དོན་ཆེན་པོ་གྲུབ་པའི་བསམ་པས་དགའ་བ་དང་། སྨོ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡང་བསྐོམ་དུ་གཞུག །བསྒྲབ་བྱ་རྣམས་ཀྱང་བརྗོད་དོ། །དེ་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་

བྱ་སྟེ། སེམས་ཅན་གྱི་ཚེད་དུ་བྱང་ཆུབ་འདོད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ནས་སེམས་ཅན་བསྒྲལ་བར་འདོད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་དང་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་དང་། དེ་དག་གི་དོན་དུ་དཔའ་ཞིང་སྟོབས་ལྡན་པར་མཐོང་བའོ།[96] །སྨོན་པ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཚེ་གা་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

འཇུག་པའི་སྟོམ་པ་གཟུང་བ་ལ་ཡང་གསུམ་སྟེ། སྤྱོད་བ་དང་། དངོས་གཞི་དང་། རྗེས་སོ།། དང་པོ་ལ་བཅུ་སྟེ། གསོལ་བ་གདབ་པ་དང་། བར་ཆད་ཟུན་མོང་བ་དྲི་བ་དང་། ལྷུང་བའི་ཕྱི་ཡང་བརྗོད་པ་དང་། ཉམས་པའི་ཉེས་དམིགས་དང་། བླངས་པའི་ཚན་ཡོན་དང་། ཚོགས་བསགས་པ་དང་། བར་ཆད་ཟུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དྲི་བ་དང་། བསྒྲུལ་བ་དང་། བསམ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་བསྐྱེད་པ་དང་། བསྒྲབ་པ་མདོར་བརྗོད་པའོ།།

དངོས་གཞི་ནི། སྤྱོད་མས་སྟོམ་པ་ལེན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ། སྤྱོད་དཔོན་གྱིས་རིགས་ཀྱི་བུ་མིང་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ཁྱོད། བདག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མིང་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ལས། འདས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསྒྲུབ་པའི་གཞི་གང་དག་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་གང་དག་དང་། མ་འོངས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསྒྲུབ་པའི་གཞི་གང་དག་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་གང་དག་དང་། ད་ལྟ་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་བཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསྒྲུབ་པའི་གཞི་གང་དག་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་གང་དག་ལ། འདས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྒྲུབས[97] པར་གྱུར་པ་དང་། མ་འོངས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། ད་ལྟར་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ན་བཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསྒྲུབ་པའི་གཞི་ཐམས་ཅད་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཐམས་ཅད་དེ་སྟོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། དག་བའི་ཆོས་སྡུད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལེན་པར་འདོད་དམ། ཞེས་ཡན་གསུམ་དྲིས་ལ། སྤྱོད་མས་ཀྱང་འཚལ་ལགས། ཞེས་ཡན་གསུམ་བརྗོད་དོ།།

རྗེས་ལ་ཆོས་བྱུང་སྟེ། མཁྱེན་པར་གསོལ་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པར་འཇུག་པའི་ཕན་

ཡོན་དང་། སྔོམ་པ་གྱ་ཚོམས་སུ་མི་བསྒྲག[95] པ་དང་། བསླབ་པ་མདོར་བསྡུས་ནས་གོ་བར་བྱ་བ་དང་། བཀའ་དྲིན་དྲན་པའི་མཆོད་པ་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྔོ་བའོ། །འཇུག་པའི་སྔོམ་པ་བཟུང་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེ་དག་གིས་ཇོ་བོ་གསེར་གྲིང་པའི་ལུགས་བཤད་པའོ།།

བྱང་ཆུབ་ཀུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཚན་ཡོན་གཉིས་ཏེ། གྲངས་སུ་ཚད་པ་དང་། གྲངས་[96] མ་ཚད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྨོན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཚན་ཡོན་དང་། འཇུག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཚན་ཡོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་བརྒྱད་དེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་ཆུད་པར་འགྱུར་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསླབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། སྟོག་པ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་དང་། བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུ་ཚུགས་པར་འགྱུར་བ་དང་། བསོད་ནམས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཉེས་པར་འགྱུར་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པར་འགྱུར་བ་དང་། སྡུར་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འགྱུར་བའོ།། དེ་ལ་དང་པོ་བཤད་ན། གང་ལ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་སེམས་ཅིག[97] མ་སྐྱེས་ན། །དེ་ལྟར་སྨོད་པ་ཟུན་སྡུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཁོངས་སུ་མི་ཚུད་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་མ་ཚུད་ན་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མི་ཐོབ་བོ། །གང་ལ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བར་ཚུད་པ་ཡིན་ནོ། །བྱང་སེམས་ལས་ཀྱང་། སེམས་དེ་བསྐྱེད་མ་ཐག་ཏུ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ།[98] ཞེས་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པའི་དོན་བཤད་ན། སྨོན་པའི་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་བློ་མེད་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསླབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་པོ་སྐྱེ་བཞམ་གནས་པའི་དོན་མེད་ལ། སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་བློ་དེ་ཡོད་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་པོ་དེ་སྐྱེ་ཞིང་གནས་པ་ཡིན་པས་མེམས་དེ་བསླབ་པའི་རྟེན་ཡིན་ནོ། །བྱང་སེམས་ལས་ཀྱང་། སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསླབ་པ་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་ཏེ།[99] ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པའི་དོན་བཤད་ན། སྟོག་པའི་གཉེན་པོ་དགེ་བ་ཡིན་ལ། དགེ་བའི་ནང་ནས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་གཉེན་པོ་སྐྱེས་ན་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཟད་པར་གྱུར་[100] པ་ཚོས་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་།

དེ་ས་ནི་དུ་ སར་མཐའི་མེས་བཞིན་སྟེ་གཅིན་རྣམས། །སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་རེས་པར་བསྟེ་གར་བྱེད།[[[[৬]]]] །ཅེས་གསུངས་སོ། །བཞི་པའི་དོན་བཤད་ན། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ས་གཞི་ལྷ་བུ་ལ་བྱམས་སྟིང་རྗེའི་རླན་དང་འབྲེལ་ཞིང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྩ་བ་ལྷ་བུ་འདི་ཙམ་ན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་གྱི་ཡལ་འདབ་རྒྱས་ཤིང་། རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྨིན་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་ཕན་བདེ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་བྱང་སེམས་འདི་སྐྱེས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྩ་བ་ཙམ་པ་ཡིན་ནོ། །བྱང་སར་ལས་ཀྱང་། སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་ནི་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་ནོ།[[[[৭]]]] །ཞེས་གསུངས་སོ། །ལྟ་པ་བསོད་ནམས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ནི། དཔའ་སྤྱིན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་གང་། །གལ་ཏེ་དེ་ལ་གཟུགས་མཆེས་ན། །ནམ་མཁའི་ཁམས་ནི་ཀུན་བཀང་སྟེ། །དེ་ནི་དེ་བས་ལྟག་པར་འགྱུར།[[[[৮]]]] །ཞེས་གསུངས་སོ། །དྲུག་པ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཉེས་པར་འགྱུར་བ་ནི། དཔའ་སྤྱིན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། གཟུའི་བྱེ་མའི་གྲངས་སྙེད་ཀྱི། །སངས་རྒྱས་ཞིང་རྣམས་མི་གང་གིས། །རིན་ཆེན་དག་གིས་ཡོངས་བཀང་སྟེ། །བདེ་གཤེགས་རྣམས་ལ་ཕུལ་བ་བས། །གང་གིས་ཐལ་མོ་སྦྱར་བཀྱིས་ཏེ། །བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་སེམས་བཏུད་ན། །མཆོད་པ་འདི་ནི་ཁྱད་པར་འཕགས། །དེ་ལ་མཐའ་ནི་མ་མཆིས་སོ།[[[[৯]]]] །ཞེས་གསུངས་སོ། །བདུན་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པར་འགྱུར་བ་ནི། རི་སྐད་དུ། འཕགས་པ་སྟོང་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས། འཇིག་རྟེན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པས་བརྟེན་ལྟ་བུའོ།[[[[১০]]]] །ཞེས་གསུངས་སོ། །བརྒྱད་པ་སྐྱེ་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་ནི། བྱང་ས་ལས། སེམས་དེ་སྐྱེས་ན་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་གནས་ཏེ། སྐྱེ་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འགྱུར་བ་ནི།[[[[১১]]]] །ཞེས་གསུངས་སོ།།

འཇུག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཕན་ཡོན་ནི་བཅུ་སྟེ། སྔ་མ་བརྒྱད་པོའི་སྟེང་དུ། རང་དོན་རྒྱུན་ཆགས་སུ་འབྱུང་བ་དང་། གཞན་དོན་སྒྲ་ཚོགས་སུ་འབྱུང་བའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། འཇུག་པའི་སེམས་དེ་བསྐྱེད་ནས་སྔར་དང་མི་འབྲལ་སྟེ། རང་ཉིད་གཉིད་ཀྱིས་ལོག་གམ། བརྒལ་བར་གྱུར་ཏམ། བག་མེད་པར་སྤྱོད་དམ། དེ་ལ་སོགས་པའི་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཤུགས་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་

འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྙོད་འཇུག་ལས། སེམས་དེ་ཡང་དག་བློངས་གྱུར་པ། །དེ་ནས་བཟང་སྤྱེ་གཉིད་ལོག་གམ། །བག་མེད་གྱུར་ཀྱང་བསོད་ནམས་ཤུགས། །རྒྱུན་མི་ཆད་པ་དུ་མ་ཞིག །ནམ་མཁའ་མཉམ་པར་རབ་ཏུ་འབྱུང་།[৫০] །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་དོན་སྒྲུབ་ཆོགས་འབྱུང་བ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ནི་སེལ། བདེ་བ་ནི་སྒྲུབ། ཉོན་མོངས་པ་ནི་གཅོད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡང་སྙོད་འཇུག་ལས། གང་ཞིག་བདེ་བས་འཕོངས་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་མང་ལྡན་དེ་དག་ལ། །བདེ་བ་ཀུན་གྱིས་ཚིམ་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་གཅོད་བྱེད་ཅིང་། །གཏི་མུག་ཀུང་ནི་སེལ་བྱེད་དང་། །དེ་དང་དག་མཚུ་ངས་ག་ལ་ཡོད། །དེ་འདྲའི་ཁཉེས་ཀུང་ག་ལ་ཡོད། །བསོད་ནམས་དེ་འདྲ་ག་ལ་ཡོད།[৫১] །ཅེས་གསུངས་སོ། །གང་སུ་མ་ཚད་པ་ནི། འདི་ནས་བཟང་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། བགྱང་གིས་མི་ལང་ངོ།།

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་[৫২] དོར་བའི་ཉེས་དམིགས་ནི་གསུམ་སྟེ། ཉེས་པས་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བ་དང་། ཉེས་པས་གཞན་དོན་ལས་ཉམས་པ་དང་། ཉེས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལ་ཡུན་རིང་དུ་ཐོགས་པའོ།། དེ་ལ་དང་པོ་ནི། དམ་བཅའ་མ་སྐྱབ་སྟེ་སེམས་བསྐྱེད་ཤོར་ན་སེམས་ཅན་སྨྱལ་པར་སོང་བས། དེའི་རྣམ་སྨིན་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྙོད་འཇུག་ལས། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་དམ་བཅས་ནས། །ལས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པར་མ་བྱས་ན། །སེམས་ཅན་དེ་དག་ཀུན་བསྐྱལ་བས། །བདག་གི་འགྲོ་བ་ཅི་འདྲར་འགྱུར།[৫৩] །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཉེས་པས་གཞན་དོན་མི་ནུས་པ་ནི། རི་སྐད་དུ། འདི་ལྟར་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་ན། །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་ལས་དམན།[৫৪] །ཞེས་གསུངས་སོ། །ས་ཐོབ་པ་ལ་ཡུན་རིང་དུ་ཐོགས་པ་ནི། རི་སྐད་དུ། དེ་ལྟར་ལྷུང་བ་སྟོངས་ལྡན་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་སྟོངས་ལྡན་པ་དག། འཁོར་བར་རིས་ཀྱིས་འདྲེ་བྱེད་ན། །ས་ཐོབ་པ་ལ་ཡུན་རིང་ཐོགས།[৫৫] །ཞེས་གསུངས་སོ།།

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་འཆོར་བའི་རྒྱུ་ནི་གཉིས་ཏེ། སྨོན་པ་འཆོར་བའི་རྒྱུ་དང་། འདྲུག་པ་འཆོར་བའི་རྒྱུའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་བློས་སྤངས་པ་དང་། ནག་པོའི་ཆོས་བཞི་བསྟེན་པ་དང་། མི་མཐུན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པས་འཆོར་རོ། །འདྲུག་པའི་སྟོམ་པ་འཆོར་བའི་རྒྱུ་ནི། བྱང་སར་ལས། ཐམ་པའི་གནས་ལྟ་བུའི་ཆོས་བཞི་ཀུན་ནས་དཀྲིས་པ་ཆེན་པོ་སྟུང་ན་འཆོར་བར་བཤད་དོ། །ཀུན་ནས་

དགྱིས་པ་འབྱིང་དང་། ཆུང་ངུས་པ་ནི་ན་སྨད་ཙམ་དུ་བཤད་དོ།[།(།།ཨ] །སྟོམ་པ་ཉི་ཤུ་པ་ལས། དེའི་སྐེང་དུ་སྨོན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཤོར་བས་ཀྱང་འཚོར་བར་བཤད་དོ།[།(།།ཨ] །རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྟུ་བ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོམ་པ་གཏོང་བའི་རྒྱུ་བཞི་གསུངས་སོ།[།(།།ཨ] །སྟུ་མ་གཉིས་པོ་དང་། བསླབ་པ་ཕུལ་བ་དང་། ལོག་ཡུལ་སྐྱེས་བའོ། །སྨོན་དོཔན་ཞི་བ་ཡུའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་མི་མཐུན་པའི་སེམས་སྐྱེས་བས་ཀྱང་སྟོམ་པ་གཏོང་ངོ་།[།(།།ཨ] །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཤོར་ན་ཕྱིར་བཅོས་པའི་ཐབས་ནི། སྨོན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཤོར་ན་སྨད་བློངས་པས་སོར་ཆུད་དོ། །འཇུག་པའི་སྟོམ་པ་ཤོར་བ་ལ་ཡང་། སྨོན་པའི་སེམས་ཤོར་བས་འཇུག་པ་ཤོར་བ་དེ་ནི། སྨོན་པ་སོར་ཆུད་པས་འཇུག་པ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སོར་ཆུད་དོ། །རྒྱུ་གཞན་གྱིས་སྟོམ་པ་ཤོར་བ་ནི། སྐད་ལེན་དགོས་སོ། །ཞམ་པའི་གནས་ལྟ་བུ་བཞི་ལ་ཀུན་ནས་དཀྱིས་པ་འབྱིང་དང་ཆུང་ངུས་པ་ནི་བཤགས་པས་ཆོག་གོ །དེ་ལྟར་ཡང་སྟོམ་པ་ཉི་ཤུ་པ་ལས། སྟོམ་པ་སྐད་ཡང་བློང་བར་བྱ། །ཟག་པ་འབྱིང་ནི་གསུམ་ལ་བཤགས། །གཅིག་གི་མདུན་དུ་ལྟག་མ་རྣམས། །ཉོན་མོངས་མི་མོངས་བདག་སེམས་བཞིན།[།(།།ཨ] །ཞེས་གསུངས་སོ། །དམ་ཚོས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བྱ་ཐབ་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་ལེའུ་སྟེ་དགུ་པའོ།། ||

(བྱང་ཆུབ་ཀུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་བསླབ་བྱ།)

ལེའུ་བཅུ་པ། སྨོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བསླབ་བྱ།

བྱང་ཆུབ་ཀུ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བསླབ་བྱ་[།(།།ཨ]་ནི་གཉིས་ཀའི། སྨོན་པ་བྱང་ཆུབ་ཀུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་བསླབ་བྱ་དང་། འཇུག་པ་བྱང་ཆུབ་ཀུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་བསླབ་བྱའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་འཆད་པ་ལ། སྟོམ་ནི། སེམས་ཅན་བློས་མི་བཏང་བ་དང་། །སེམས་དེའི་ཚན་ཡོན་དྲན་བྱ་དང་། །ཚོགས་གཉིས་བསགས་པར་བྱ་བ་དང་། །ཡང་ཡང་བྱང་སེམས་སྨྲང་བ་དང་། །དཀར་ནག་ཆོས་བཙུལ་བློང་དོར་ཏེ། །ལྟ་པོས་སྨོན་པའི་བསླབ་བྱ་བསྟུས། །ཞེས་པའོ།།

དེ་དག་ཀྱང་[།(།།ཨ]་དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་མི་འཆོར་བའི་ཐབས་སོ། །གཉིས་པ་ནི།

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་མི་ཉམས་པའི་ཐབས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་སོ། །བཞི་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་འཕེལ་བའི་ཐབས་སོ། །ལྔ་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་མི་བརྗེད་པའི་ཐབས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོ་སེམས་ཅན་བློ་མི་བཏང་བ་ལ་བསླབ་པ་ཞེས་བྱ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་མི་འཚོང་བའི་ཐབས་བཤད་ན། མ་དྲོས་བས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚོས་གཅིག་དང་ལྡན་ན། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ཡོངས་སུ་འཛིན་ཏོ། །ཚོས་གཅིག་པོ་གང་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་བློས་ཡོངས་སུ་མི་བཏང་བའི་སེམས་སོ།[๒๓] །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་སེམས་ཅན་གང་དག་གིས་བདག་ལ་མི་རིགས་པ་ཞིག་བྱས་པས། བདག་དེ་ལ་སེམས་རྒྱང་བསྲིངས་ནས། ཤ་ཚ་བ་དང་བྲལ་ཏེ་ཕྱི་ན་ཚད་ཁྱོད་ལ་ཕན་པའི་དུས་བྱང་ཡང་མི་གདགས། གཞོད་པ་བཟློག་པའི་དུས་བྱང་ཡང་མི་བཟློག་སྐྱམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་སེམས་ཅན་བློས་བཏང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བློས་བཏང་བ་ལ་ཟེར་རམ། གཅིག་ཙམ་བློས་བཏང་བ་ལ་ཡང་ཟེར་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བློས་སྤངས་པ་ནི་ཉན་ཐོས་མ་ཡིན་པ། ཁ་དང་སྤྱང་ཀི་ལ་ཡང་མི་འོང་སྟེ། དེས་ན་སེམས་ཅན་གཅིག་ཙམ་བློས་བཏང་བས་ཀྱང་ཐུན་ཚོད་ཀྱི་ནང་ཁོངས་སུ་གཉེན་པོས་མ་སྤེལ་ན་བྱང་སེམས་འཚོར་རོ། །དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་བློས་སྤོང་ཞིང་བསླབ་བྱ་གཞན་ལ་གནས་ན་ས་བཅུ་སེམས་དཔར་ཁས་ལེན་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ། དབེར་ན་བུ་གཅིག་ལུ་བས་ནས་བྱའི་རྟ་སོགས་པ་དང་འདྲའོ།། དེ་བས་ན་སེམས་ཅན་བདག་ལ་ཕན་འདོགས་པ་རྣམས་ལ་བྱང་ཆུ་ཀྱི་སེམས་ག་ན་[๒๔]འཚོར་ཏེ། གཞོད་པ་བྱེད་པ་ལ་འཚོར་དོགས་ཡོད་པས། དེ་ལ་ཁྱད་པར་དུ་སྙིང་རྗེ་བསྐྱེད་པས་ཕན་བདེ་བསླུབ་པར་བྱའོ། །འདི་ནི་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་ལུགས་ཡིན་ཏེ། ཧི་སྐད་དུ། ཕན་བཏགས་ལན་དུ་གཞོད་བྱས་ན། ཡང་ལན་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་བསླན། །འཛམ་བུའི་གླིང་གི་སྐྱེས་མཆོག་ནི། །ཉེས་པའི་ལན་ཡང་ལེགས་བས་ལྷོན།[๒๕] །ཞེས་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཕན་ཡོན་དྲན་པར་བྱ་བ་ལ་བསླབ་པ་ཞེས་བྱ་བ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་ཉམས་པའི་ཐབས་དེ་བཤད་ན། བྱང་ཆུབ་ལམ་སྒྲོན་ལས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་སྨོན་པའི་སེམས་

དག་ནི། །བསྒྲེད་པའི་ཡོན་ཏན་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་སྟོང་པོ་ཉོད་པ་ཡི། །མདོ་ལས་བྱམས་པས་བཏུ་བཤད་ད།[๗๘] །ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་མདོ་དེ་ལས་སེམས་བསྒྲེད་པའི་ཕན་ཡོན་དཔེ་ཉིས་བརྒྱ་སྙམ་ནུ་ཙམ་གྱི་སྐོ་ནས་གསུངས་པ་ལ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཕན་ཡོན་གྱི་སྐོ་ཆེན་པོ་བཞིར་འདུས་པ་ཡིན་གསུང་། དེ་ཡང་། རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་བོན་ལྟ་བུའོ། །དབུལ་བ་ཐམས་ཅད་སེལ་བར་བྱེད་པའི་རྣམ་ཐོས་ཀྱི་བུ་ལྟ་བུའོ།[๗๙] །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་རང་དོན་འབྲུང་།[๘๐] བའི་ཕན་ཡོན་ནོ། །འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྨིན་པས་ན་གནས་ལྟ་བུའོ། །འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་བཟེན་པས་ཟེན་ལྟ་བུའོ།[๘๑] །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་གཞན་དོན་འབྱུང་བའི་ཕན་ཡོན་ནོ། །ཉོན་མོངས་པའི་དཔུང་གིས་རྒྱལ་བར་བྱེད་པའི་མདུང་ལྟ་བུའོ།[๘๒] སྤྲུག་བསྟལ་གྱི་ལྷོན་ཤིང་རབ་ཏུ་གཅོད་པར་བྱེད་པའི་སྟ་རེ་ལྟ་བུའོ།[๘๓] །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ཟློག་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་གཅོད་པའི་ཕན་ཡོན་ནོ། །བསམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་བྱམ་པ་བཟང་པོ་ལྟ་བུའོ། །འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྨྱུབ་པར་བྱེད་པའི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའོ།[๘๔] །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པའི་ཕན་ཡོན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཕན་ཡོན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བྱས་པས་ཕན་ཡོན་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ལ་རྩེས་ཆེ་ཞིང་མཆོག་ཏུ་འཕེན་པར་འགྱུར། །དེ་ལྟར་གྱུར་པས་ཉམས་སུ་ཏྲེན་པར་བྱ་ཞིང་། ཐ་ན་ཕྱན་ཚོད་ཀྱི་ནང་ཁོངས་སུ་ཡང་ལན་རེ་དྲན་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་ཚོགས་གཉིས་བསགས་[๘๕] པར་ བྱ་ བ་ ལ་ བསྟན་ པ་ ཞེས་བྱ་བ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྟོབས་བསྒྲེད་པའི་ཐབས་དེ་བཤད་ན། བྱང་ཆུབ་ལམ་སྒྲོན་ལས་ཀྱང་། བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་རང་བཞིན་གྱི། །ཚོགས་ནི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་རྒྱུ།[๘๖] །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ནི་ཚོས་སྦྱིན་བཅུ་དང་། བསྟེ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་ལ་སོགས་པ་ཐབས་ཀྱི་ཆ་འདི་དག་ཡིན་ལ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ནི་དེ་དག་འགོང་གསུམ་ཡོངས་དག་ཏུ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་འདི་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཚོགས་གཉིས་བསགས་པས་རང་གི་རྒྱུད་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་

སེམས་ཀྱི་སྟོབས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཚོགས་གཉིས་པོ་དེ་རྣམ་ཀུ་བསགས་ཅིང་། ཐ་ན་སྐལ་ཐུང་གཅིག་བརླག་[1] ཡ་ཡང་ ཚོགས་གཉིས་ཚང་དུ་བཀུབ་པས་ཐུན་ཚོད་ཀྱི་ནང་ཁོངས་སུ་ཡང་ལན་རེ་བསགས་པར་བྱའོ། །ཚོགས་ཀྱི་གཏམ་ལས་ཀྱང་། དེ་རིང་བདག་གིས་བསོད་ནམས་དང་། །ཡེ་ཤེས་ཚོགས་ནི་གང་བྱ་དང་། །སེམས་ཅན་ཐན་པར་གང་བྱ་ཞེས། །བྱང་ཆུ བ་སེམས་དཔས་རྣག་ཀུ་བསམ།[2] །ཞེས་གསུངས་སོ།།

བཞི་པ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེད་བ་ལ་བསླབ་པ་ཞེས་བྱ་བ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་འཕེལ་བའི་ཐབས་དེ་བཤད་ན། བྱང་ཆུབ་ལམ་སྒོམ་ལས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སྒོམ་པའི་སེམས་དག་བསྒེད་ནས་ནི། །འབད་པ་མང་པོས་ཀུན་ཏུ་འཕེལ་བྱ་ཞིང་།[3] །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཆུའི་སེམས་སྐྱེ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་དངོས་ཀྱི་སེམས་སྐྱེ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སྒོམ་པའི་སེམས་སྐྱེ་བ་དང་གསུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་གསུམ་ལ་སྐྱེས་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་འཕེལ་བ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལ་དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེའི་སེམས་རྣག་ཀུ་བསམ་པའམ། ཐ་ན་ཡང་ཐུན་ཚོད་ཀྱི་ནང་དུ་ལན་རེ་བསམ་པའོ། །བྱང་ཆུབ་དངོས་ཀྱི་སེམས་སྐྱེ་བ་ནི། སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་པོའ་པར་འདོད་པའི་སྨོས། ཉེན་ལན་གསུམ་མཚན་ལན་གསུམ་དུ་བསམ་པའམ། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཚ་གྲངས་པར་བྱ་བའམ། ཐ་ན་ཐུན་ཚོད་ཀྱི་ནང་ལ་ཡང

བ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་མི་བརྗེད་པའི་ཐབས་དེ་བཤད་ན། བྱང་ཆུབ་ལམ་སྒོམ་ལས་ཀྱང་། འདི་ནི་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་འང་དུན་དོན་དུ། །རི་སྐད་བརྗོད་པའི་བསླབ་པ་ཡོངས་སུ་བསྲུང་།[1-50] །ཞེས་གསུངས་སོ། །བསླབ་པ་གང་ནས་བཤད་ན། འོད་སྲུངས་ཀྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས།[1-51] དེ་ཡང་ནག་པོའི་ཚོས་བཞིན་ནི། རི་སྐད་དུ། འོད་སྲུངས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚོས་བཞིན་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བརྗེད་པར་འགྱུར་ཏེ། བཞི་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ།[1-52] ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དེ་དག་གི་དོན་བསྡུ་ན། བླ་མ་དང་མཚོད་པར་འོས་པ་བསྟུས་པ་དང་། གཞན་འགྲོད་པའི་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་འགྲོད་པ་སྤྱིས[1-53] པ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཞེ་སྡང་གིས་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་མ་ཡིན་པ་བརྗོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་གཡོ་སྒྱུ་སྟྲུ་བའོ། །དཀར་པོའི་ཆོས་བཞི་ཡང་། རི་སྐད་དུ། འོད་སྲུང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚོས་བཞི་དང་ལྡན་ན། སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མངོན་དུ་འགྱུར་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་ལ་ཐུག་གི་བར་དུ་བར་མ་དོར་བརྗེད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །བཞི་གང་ཞེ་ན།[1-54] ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ[1-55] བ་གསུངས་སོ། །དེ་དག་གི་དོན་བསྡུ་ན། ཤེས་བཞིན་དུ་སྦྱོག་གི་ཕྱིར་ཡང་རྟུན་མི་སྨྲ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དགེ་བ་ལ་འགོད་ཅིང་དེ་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དགེ་བ་ལ་འགོད་པ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་ཅིང་དེའི་ཡོན་ཏན་ཕྱོགས་བཅུ་ར་བརྗོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་ཅིང་དེའི་ཡོན་ཏན་ཕྱོགས་བཅུ་ར་བརྗོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་པར་ལྟུག་པའི་བག་ཆགས་ཐམས་བཅད་ཡོངས་སུ་སྤོང་ངོ།།[1-56]

དེ་ལ་ནག་པོའི་ཚོས་དང་[1-57]པོ་དེའི་དོན་བཤད་ན། བླ་མ་དང་། མཁན་པོ་དང་། སློབ་དཔོན་དང་། སྨྱིན་གནས་ལ་སོགས་པ་མཚོད་འོས་དག་ལ་བསྙུ་སེམས་ཀྱིས་བརྗ་ན་སྨྲས་ཏེ་མགོ་བསྐོར་ན། དེ་དག་གིས་ཚོར་རྟུང་མ་ཚོར་རྟུང་། དགྱེས་རྟུང་མ་དགྱེས་རྟུང་། ཁམ་ཚེ་རྟུང་ཆུང་རྟུང་། མགོ་འགོར་རྟུང་མ་འགོར་རྟུང་། ཐུན་ཚོད་ལས་འདས་པར་གཞེན་པོས་མ་སྤྲིབ་ན་བྱང་སེམས་འཚོར་རོ། །དེའི་གཞེན་པོར་དཀར་པོའི་ཚོས་དང་པོ། ཤེས་བཞིན་དུ་སྦྱོག་གི་ཕྱིར་ཡང་རྟུན་མི་སྨྲ་བ་དེ་ལ་གནས་པར་བྱའོ། །ནག་པོའི་ཚོས་གཞེས་པ་དེ་བཤད་ན། གཞན་དག་གིས་དགེ་བའི་ལས་བྱས་པ་ལ་(སྨྲན་སྔ་བ་དང་བྱ་ཡུལ་བའི་ཞལ་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལས་གསུངས། རྒྱ་ཡོན་བདག་གིས་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱང་གང་ཡང་འདུ་གསུང་། སྨྲིན་པའི་

དབང་དུ་བྱས་ན། སྦྱིན་པ་བྱས་པ་དེ་ལ་བྱ་ཕྲིད་ནི་བཟང་སྟེ།)[৭৫২] འགྲོ་བ་བསྒྲེད་དུ་གཞུག་པའི་བསམ་པས་འགྲོ་བ་བསྒྲེད་པ་སྟེ། (སངས་གཞང་ལྷོགས་པར་སོང་ནས། སྒྲང་དགོས་པར་མཆི་ཡི་ཟེར་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ།)[৭৫৫] །ཁོ་འགྲོད་པ་སྐྱེས་རྗེར་མ་སྐྱེས་རྗེར། ཕུན་ཚོངས་ཀྱི་ནང་ཁོངས་སུ་གཅེན་པོས་མ་སྟེབ་ན་བྱང་སེམས་འཚོར་རོ། །དེའི་གཅེན་པོར་དཀར་པོའི་ཆོས་གཅེས་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དགེ་བ་ལ་འགོད་ཅིང་། དེ་ཡང་ཞེག་པ་ཆེན་པོའི་དགེ་བ་ལ་འགོད་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །ཞག་པོའི་ཆོས་གསུམ་པ་དེ་བཤད་ན། སེམས་བསྒྲེད་པའི་གང་ཟག་གཅིག་ལ་ཞེ་སྡང་བས་དེའི་སྐྱོན་བརྗོད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཐ་མལ་གྱི་སྐྱོན་ནས་བརྗོད་ཀྱང་རུང་། ཆོས་ཀྱི་སྐྱོན་ནས་བརྗོད་ཀྱང་རུང་། ངོར་ཡང་རུང་། ཤྱོག་ཏུ་ཡང་རུང་། དམིགས་ཀྱིས་ཕྱེས་ཀྱང་རུང་། མ་ཕྱེས་ཀྱང་རུང་། འཛམ་པོས་ཀྱང་རུང་། རྒྱབ་པོས་ཀྱང་རུང་། ཐོས་ཀྱང་རུང་། མ་ཐོས་ཀྱང་རུང་། དགའ་ཡང་རུང་། མ་དགའ་ཡང་རུང་སྟེ། ཕུན་ཚོངས་ཀྱི་ནང་ཁོངས་སུ་གཅེན་པོས་མ་སྟེབ་ན་བྱང་སེམས་འཚོར་རོ། །དེའི་གཅེན་པོར་དཀར་པོའི་ཆོས་གསུམ་པ། སེམས་བསྒྲེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བསྒྲེད་ཅིང་། དེའིཡོན་ཏན་ཕྱོགས་བཅུར་བརྗོད་པ་དེ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །ཞག་པོའི་ཆོས་བཞི་པ་དེ་བཤད་ན། སེམས་ཅན་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་གཡོ་སྒྱུའི་བསམ་པས་ཟོལ་ཟོག་གཅིག་བྱས་པ་སྟེ། ཁོས་ཚོར་རུང་། མ་ཚོར་རུང་། ཁོ་ལ་གནོད་རུང་མ་གནོད་རུང་། ཕུན་ཚོངས་ཀྱི་ནང་ཁོངས་སུ་གཅེན་པོས་མ་སྟེབ་ན། བྱང་སེམས་འཚོར་བའོ། །དེའི་གཅེན་པོར་དཀར་པོའི་ཆོས་བཞི་པ། སེམས་ཅན་ལ་ལྟག་པའི་བསམ་པས་གནས་པར་བྱ་བ་ཞེས་པ་རང་དོན་ལ་མ་འཁྲིས་[৬০০] པར་ཚན་གདགས་པར་འདོད་པའི་བསམ་པ་དེ་བྱའོ། །དམ་ཚོས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལས། སྨོན་པ་བྱང་ཆུབ་ཀུ་སེམས་བསྒྲེད་པའི་བསྟན་པ་ཇི་སྙེད་བྱ་བསྒྲུབ་པའི་ལེའུ་སྟེ་བཅུ་པའོ།། ||

(འཚུག་པ་བྱང་ཆུབ་ཏུསེམས་བསྐྱེད་པའི་བསྟབ་བྱ་བཤད་པ།)

ལེའུབཅུགཅིག་པ། ཚ་རོལ་ཏུཕྱིན་པ་དྲུག་གི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པ།

འཇུག་པ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་བསྟབ་བྱ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། ཡུག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྟབ་པ་དང་། ཡུག་པ་སེམས་ཀྱི་བསྟབ་པ་དང་། ཡུག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྟབ་པའོ། །དེ་ཡང་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཉམ་སྤྱོད་ལས། འཇུག་པའི་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་སྡོམ་གནས་པས། །ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟབ་པ་གསུམ་ལ་ཡེགས་བསྟབས་ནས། །ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟབ་པ་གསུམ་ལ་གུས་ཆེར་འགྱུར།[৬০৭]། ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེ་ལ་ཡུག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྟབ་པ་ནི། སྤྱིན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། བཟོད་པ་དང་གསུམ་ཡིན་ནོ། །ཡུག་པ་སེམས་ཀྱི་བསྟབ་པ་ནི་བསམ་གཏན་ཡིན་ནོ། །ཡུག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྟབ་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཡིན་ནོ། །བཅུ་ལས་འགྲས་ནི་གསུམ་ཆར་གྱི་བྱོགས་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱུན་ལས། བསྟབ་གསུམ་དབང་དུ་མཛད་ནས་ནི། །རྒྱལ་བས་ཚ་རོལ་ཕྱིན་པ་དྲུག །ཡང་དག་བཤད་དེ་དང་པོ་གསུམ། །ཐ་མ་གཉིས་ཀྱིས་རྣམ་པ་གཉིས། །གཅིག་ནི་གསུམ་ཆར་ལ་ཡང་གཏོགས།[৬০৯]། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ན། སྡོམ་ནི། སྤྱིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟོད་པ་དང་། །བཅུ་འགྲས་བསམ་གཏན་ཤེས་རབ་སྟེ། །དེ་ཡུན་རྣམ་པ་དྲུག་པོ་འདིས། །འཇུག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་བསྟབ་བྱ་བསྟུས།། ཞེས་པར་བྱའོ། །ལག་བཟངས་ཀྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། ལག་བཟངས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་མྱར་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་པོ་འདི་དག་ལ་རྟག་པར་རྩུན་དུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱའོ། །དྲུག་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། སྤྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། བཟོད་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། བཅུ་འགྲས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། དྲུག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟེ།[৬১১] ཞེས་གསུངས་སོ།།

ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་པོ་འདི་དག་ཀྱང་བསྟུས་ངོན་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། ཡན་ལག་

རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཀྱི་ས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དང་པོ་བསྟས་དོན་རྣམ་པར་གཞག་པ་ལ། སྤོམས་ནི། གྲངས་ངེས་གོ་རིམ་ངེས་པ་དང་། །མཚན་ཉིད་དང་ནི་ངེས་ཚིག་དང་། རབ་ཏུ་དབྱེ་དང་བསྟུ་བ་སྟེ། །དྲུག་གིས་ཁ་རོལ་ཕྱིན་དྲུག་བསྟུས། །ཞེས་པའོ།།

དེ་ལ་ཁ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ཏུ་གྲངས་ངེས་པ་ནི། མདོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། མདོན་མཐོའི་དོན་གསུམ་དང་། ངེས་ལེགས་ཀྱི་དོན་གསུམ་མོ། །དེ་ལ་མདོན་མཐོའི་དོན་གསུམ་ནི། ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་དོན་དུ་སྦྱིན་པའོ། །ལུས་ཀྱི་དོན་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ། །འགོང་གི་དོན་དུ་བཟོད་པའོ། །ངེས་ལེགས་ཀྱི་དོན་གསུམ་ནི། ཡོན་ཏན་འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་དོན་དུ་བརྩོན་འགྲུས་སོ། །ཞི་གནས་ཀྱི་དོན་དུ་བསམ་གཏན་ནོ། །ལྷག་མཐོང་གི་དོན་དུ་ཤེས་རབ་བོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱུད་ལས། ལོངས་སྤྱོད་དང་ལུས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། འགོང་ནི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མདོན་མཐོ་དང་།[৬০৫] །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ།།

གོ་རིམ་ངེས་པ་ནི། རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་གོ་རིམ་སྟེ། སྦྱིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་ལ་མི་བལྟ་བར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་པར་ལེན་ནོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་ན་བཟོད་པར་འགྱུར་རོ། །བཟོད་པ་དང་ལྡན་པས་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་[৬০৭] ནུས་སོ། །བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་ན་ཉོན་ངེ་འཛིན་སྤྱི་བར་འགྱུར་རོ། །ཉོན་ངེ་འཛིན་ལ་མ་ཉམ་པར་བཞག་ན་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ཡང་ན་དམན་པ་དང་མཚོག་གི་གོ་རིམ་སྟེ། གང་དམན་པ་ནི་སྟོན་དུ་བསྟན་ལ་མཚོག་ཏུ་གནས་པ་ནི་ཕྱིས་བསྟན་པའོ།། ཡང་ན་ཐུ་བ་དང་རགས་པའི་གོ་རིམ་སྟེ། གང་རགས་རགས་སུ་གྱུར་པ་འཇུག་སྡུག་སྔ་ནི་སྟོན་དུ་བསྟན་ལ། གང་ཐུ་ཐུར་གྱུར་པ་འཇུག་དཀའ་དཀའ་ནི་ཕྱིས་བསྟན་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱུད་ལས། སྔ་མ་ལ་བརྟེན་ཕྱི་མ་སྐྱེ། །དམན་དང་མཚོག་ཏུ་གནས་ཕྱིར་དང་། །རགས་པ་དང་ནི་ཐུ་བའི་ཕྱིར། །དེ་དག་རིམ་པས་གནས་པ་ཡིན།[৬০৮] །ཞེས་གསུངས་སོ།།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཐ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་རྣམ་པ་བཞི་ལྡན་ཡིན་ཏེ། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཉམས་དམན་[৬০৯]པར་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་དང་། འདོད་པ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་

སྨིན་པར་བྱེད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། སྨིན་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཉམས་དང་། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ལྟན། །འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་རྫོགས་བྱེད། །སེམས་ཅན་རྣམ་སྨིན་བྱེད་རྣམ་གསུམ།[৬০১] །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ།།

དེས་ཚོགཱ་ནི། དབུལ་བ་འདོད་པར་བྱེད་པས་ན་སྨིན་པའོ། །བསིལ་བ་ཐོབ་པར་བྱེད་པས་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ། །ཁྲོ་བ་བཟོད་པར་བྱེད་པས་ན་བཟོད་པའོ། །མཆོག་ལ་སྨོན་པར་བྱེད་པས་ན་བསྒོམ་གཉིས་སོ། །ཡིད་ནད་དུ་འཛིན་པར་བྱེད་པས་ན་བསམ་གཏན་ནོ། །འདིས་དོན་དམ་པ་ཤེས་པས་ན་ཤེས་རབ་བོ། །འདི་རྣམས་ཀྱིས་འཁོར་བའི་ཕ་རོལ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་[৬০৫] བྱེད་པས་ན་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། དབུལ་བ་འདོད་པར་བྱེད་པ་དང་། །བསིལ་བ་ཐོབ་དང་ཁྲོ་བཟོད་དང་། །མཆོག་སྨོན་བ་དང་ཡིད་འཛིན་དང་། །དོན་དམ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་བཤད་དོ།[৬৭০] །ཞེས་གསུངས་སོ།།

རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི། སྨིན་པའི་སྨིན་པ། སྨིན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རེ་རེ་ལ་ཡང་དྲུག་དྲུག་ཏུ་དབྱེ་སྟེ། དེ་ལྟར་སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག་གོ །དེ་ལྟར་ཡང་མདོར་རྟོགས་རྒྱན་ལས། སྨིན་པ་ལ་སོགས་རྣམ་དྲུག་ལ། །དེ་དག་སོ་སོར་བསྟུས་པ་ཡིས། །གོ་ཆའི་སྐྱབ་པ་གང་ཡིན་དེ། །དྲུག་ཚན་དྲུག་གིས་ཇི་བཞིན་བཤད།[৬৭৭] །ཅེས་གསུངས་སོ།།

བསྡུ་བ་ནི་ཚོགས་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་བསྡུས་པ་སྟེ། སྨིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཡིན། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཡིན། བཟོད་པ་དང་། བཟོད་འགྲུས་དང་། བསམ་གཏན་གསུམ་ཚོགས་གཉིས་ཀར་གཏོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། སྨིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བསོད་ནམས་ཀྱི། །ཚོགས་ཡིན་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། །གསུམ་པོ་གཞན་ནི་གཉིས་ཀའི་སྟེ།[৬৭৭] །ཞེས་གསུངས་སོ། །དམ་ཚོས་ཡིད་བཞིན་ཀྱི་ནོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལས། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་གི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པའི་ལེའུ་སྟེ་བཅུ་གཅིག་པའོ།། །།

(ཚ་རོལ་ཏུཕྱིན་པ་སྒྲུབ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།)

ལེའུབཅུགཉིས་པ། སྦྱིན་པའི་ཚ་རོལ་ཏུཕྱིན་པ།

ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་དྲུག་ལས། དང་པོ་སྦྱིན་པའི་ཚ་རོལ་ཏུཕྱིན་པ་ལ། སྟོན་ནི། སྐྱོན་ཡོན་རྣམ་གཉིས་བསམ་པ་དང་། ངོ་བོ་དང་ནི་དབྱེ་བ་དང་། ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དང་། སྟེལ་དང་དགག་པར་བྱ་བ་དང་། འབྲས་བུ་དང་ནི་དོན་བདུན་གྱིས། སྦྱིན་པའི་ཚ་རོལ་ཕྱིན་བསྟན་སོ། ཞེས་པའོ།།

དེ་ལ་དང་པོ་བཤད་ན། གང་ཞིག་སྦྱིན་པ་དང་མི་ལྡན་ན་རང་ཡང་རྟག་ཏུ་བཀྲེན་པས་སྡུག་བསྔལ་ཏེ། ཚལ་ཆེར་ཡི་དྭགས་སུ་སྐྱེ་ལ། གལ་ཏེ་མི་ལ་སོགས་པར་སྐྱེས་ན་ཡང་། དབུལ་ཞིང་འཚོངས་ནས་ཉམ་ཐག་པར་འགྱུར་བའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཕགས་པ་སྡུད་པ་ལས། སེར་སྣ་ཅན་ནི་ཡི་དྭགས་གནས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། ཅི་སྟེ་མིར་སྐྱེས་ན་ཡང་དེ་ཚེ་དབུལ་ཏོངར་འགྱུར།[ཤ།] ཞེས་གསུངས་སོ། །འདུལ་བ་ལུང་ལས་ཀྱང་། བྱི་བཞིན་སྐྱེས་ལ་ཡི་དྭགས་ཀྱིས་ལན་བཏབ་པ། བདག་ཅག་སེར་སྣས་འཇྲངས་པ་ཅན། །སྦྱིན་པ་ཟུང་ཟད་མ་བཏང་སྟེ། །བདག་ཅག་ཡི་དྭགས་འཇིག་རྟེན་ལྟགས།[ཤ།] ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །ཡང་སྦྱིན་པ་དང་མི་ལྡན་ན། གཞན་དོན་ཡང་མི་ནུས་ལ། བྱང་ཆུབ་ཀྱང་མི་ཐོབ་བོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། སྦྱིན་གཏོང་མ་སྐྱོང་ལོངས་སྤྱོད་མེད། །སེམས་ཅན་བསྐྱབས་ཡོངས་མི་ནུས། །བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས།[ཤ།] ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལས་བཟློག་སྟེ་སྦྱིན་པ་དང་ལྡན་ན་རང་ཡང་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་ལོངས་སྤྱོད་དང་ལྡན་ནས་བདེ་བ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཕགས་པ་སྡུད་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱིན་པས་ཡི་དྭགས་འགྲོ་བ་གཅོད། །དབུལ་བ་དང་ནི་དེ་བཞིན་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་གཅོད། །སྤྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ལམ་འདི་བསྟན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས། སྦྱིན་པ་ཡིད་ཀྱི་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཡིད་ཀྱི་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ན

ནས། །ཐུབ་པས་དང་པོར་སྨིན་པའི་གཏམ་མཛད་དོ།[ཤག་] །ཞེས་གསུངས་སོ།།

ཡང་སྨིན་པ་དང་ལྡན་ན་གཞན་དོན་བྱ་བ་ཡང་ནུས་ཏེ། སྨིན་པས་བསྟུས་ནས་དམ་ཚོས་ལ་དགོད་དུ་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། སྨིན་པས་སྟུག་བསྔལ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་ཡོངས་སྨིན་བྱེད།[ཤག་] ཅེས་གསུངས་སོ། །ཡང་སྨིན་པ་དང་ལྡན་ན་བླ་མེད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱང་བསྒྲུབ་པར་སྣ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྣོད་ལས། སྨིན་པ་གཅོང་ལ་བྱང་ཆུབ་རྣེད་མི་དགའ།[ཤཅ] ཞེས་གསུངས་སོ། །འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་ལས་ཀྱང་། སྨིན་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བྱང་ཆུབ་པོ།[ཤཉ] ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་ཁྱིམ་བདག་དྲག་ཤུལ་ཅན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། བྱིན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་མ་བྱིན་པའི་སྐྱོན་རྣམས་སྤེལ་མར་གསུངས་ཏེ། རི་སྐད་དུ། གང་བྱིན་པ་དེ་ནི་བདག་གི་ཡིན་ནོ། །གང་ཁྱིམ་ན་བཞུགས་པ་དེ་ནི་བདག་གི་མ་ཡིན་ནོ། །གང་བྱིན་པ་དེ་ནི་སྐྱིང་པོ་ཅན་ནོ། །གང་ཁྱིམན་བཞུགས་པ་དེ་ནི་སྐྱིང་པོ་མེད་པའོ། །གང་བྱིན་པ་དེ་ནི་བསྲུང་མི་འཚལ་བའོ། །གང་ཁྱིམ་ན་གཞུགས་པ་དེ་ནི་བསྲུང་འཚལ་བའོ། །གང་བྱིན་པ་དེ་ནི་འཇིགས་པ་མེད་པའོ། །གང་ཁྱིམ་ན་གཞུགས་པ་དེ་ནི་འཇིགས་པ་དང་བཅས་པའོ། །གང་བྱིན་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་ཉེ་བར་སྐྱེན་པའོ། །གང་ཁྱིམ་ན་བཞུགས་པ་དེ་ནི་བདུད་ཀྱི་ཕྱོགས་ཉེ་བར་སྐྱེན་པའོ། །གང་བྱིན་པ་དེ་ནི་ལོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོར་འགྱུར་རོ། །གང་ཁྱིམ་ན་བཞུགས་པ་དེ་ནི་ལོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོར་མི་འགྱུར་རོ། །གང་བྱིན་པ་དེ་ནི་ལོངས་སྤྱོད་ཟད་མི་ཤེས་པའོ།། གང་ཁྱིམ་ན་བཞུགས་པ་དེ་ནི་ཟད་པར་འགྱུར་རོ།[ཤཉཉ] །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ།།

སྨིན་པའི་ངོ་བོ་ནི་མ་ཚགས་པའི་སེམས་ཀྱིས་བདོག་པ་ཡོངས་སུ་གཅོང་བའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་ས་ལས། སྨིན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། མ་ཚགས་པ་དང་ལྡན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སེམས་གང་ཡིན་པ་དང་། དེས་ཀུན་ནས་བསླང་བ་སྨིན་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ཡོངས་སུ་གཅོང་བའོ།[ཤཉཨ] །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྨིན་པ་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། ཟང་ཟིང་གི་སྨིན་པ་དང་། མི་འཇིགས་པའི་སྨིན་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྨིན་པའོ། །དེ་ལ་ཟང་ཟིང་གི་སྨིན་པས་ནི་གཞན་གྱི་ལུས་བརླན་པར་བྱེད་པའོ། །མི་འཇིགས་པའི་སྨིན་པས་ནི་གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་བྱེད་པའོ། །ཆོས་ཀྱི་སྨིན་པས་ནི་གཞན་གྱི་སེམས་བརླན་པར་བྱེད་པའོ། །ཡང་སྨིན་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་གཞན་ལ་ཚེ་འདིའི་བདེ་བ་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ལ། ཆོས་ཀྱི་

སྦྱིན་པས་ནི་ཕྱི་མའི་བདེ་བ་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་དག་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་བཤད་ན། དང་པོ་ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མ་དག་པའི་སྦྱིན་པ་དང་། དག་པའི་སྦྱིན་པའོ། །དེ་ཡང་དང་པོ་ནི་སྤང་བར་བྱ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི་ཉམས་སུ་བླང་བར་བྱ་བའོ། །དེ་ལ་ཡང་མ་དག་པའི་སྦྱིན་པ་ནི་[ཤ་ཀ་ལ་] བཞི་སྟེ། བསམ་པ་མ་དག་པ་དང་། དངོས་པོ་མ་དག་པ་དང་། ཞིང་མ་དག་པ་དང་། ཐབས་མ་དག་པའོ། །དེ་ལ་བསམ་པ་མ་དག་པ་ནི། ལོག་པའི་བསམ་པ་དང་། དམན་པའི་བསམ་པའོ། །དེ་ལ་ལོག་པའི་བསམ་པས་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་ནི། གཞན་ལ་གཅོད་པའི་ཕྱིར་སྦྱིན་པ་དང་། ཚེ་འདིའི་གྲགས་པ་འདོད་པའི་ཕྱིར་སྦྱིན་པ་དང་། གཞན་དང་འགྲན་པའི་ཕྱིར་སྦྱིན་པའོ། །དེ་གསུམ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྤང་སྟེ། རི་སྐད་དུ་བྱང་སར་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་གཞན་དག་བསད་པའམ། བཅིངས་པའམ། ཚད་པས་བཅད་པའམ། གོ་རར་གཞུག་པའམ། བསྐད་པའི་ཕྱིར་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་དོ།[ཤ་ཀ་] །ཞེས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་གྲགས་པ་དང་ཚོགས་སུ་བཅད་པའི་ཕྱིར་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་གཞན་ལ་འགྲན་པའི་ཕྱིར་ཡང་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་དོ།[ཤ་ཀ་] །ཞེས་གསུངས་སོ། །དམན་པའི་སྦྱིན་པ་ནི། ཚེ་ཕྱི་མ་ལ་དགྱལ་གྱིས་དོགས་ནས་སྦྱིན་པ་དང་། ལྟ་མིའི་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་འདོད་ནས་སྦྱིན་པའོ། །དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་མི་བྱ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དགྱལ་པོར་འགྱུར་དུ་དོགས་པའི་འཇིགས་པས་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་དོ།[ཤ་ཀ་] །ཞེས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་བརྒྱ་བྱིན་ཉིད་དང་། འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བ་ཉིད་དང་། དབང་ཕྱུག་ལ་བརྟེན་ཞིང་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་དོ།[ཤ་ཀ་] །ཞེས་གསུངས་སོ།།

མ་དག་པའི་སྦྱིན་པ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་། བྱང་སེམས་སྤང་བར་གསུངས་ཏེ། དེ་དག་གི་དོན་བསྟན། དངོས་པོ་མ་དག་པ་སྤང་བ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་དུག་དང་མེ་དང་མཚོན་ཆ་ལ་སོགས་པ། ལེན་པ་པོ་ཁོ་རང་ལ་གནོད་པར་བྱ་བའམ། ཚ་རོལ་ལ་གནོད་པའི་ཕྱིར་སྨོང་ན་སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་དོ། །རིན་ཆེན་ཤེད་བ་ལས། གང་ལ་དུག་ནི་ཚན་ཐུང་ན། །དེ་ལ་དུག་ཀྱང་སྦྱིན་པར་བྱ། ।།ཅ་ཟས་མཚོག་ཀྱང་མི་ཚན་ན། །དེ་ལ་དེ་ནི་སྦྱིན་མི་བྱ། །སྨྲལ་གྱིས་ཟིན་པ་ཧ་ཤུ་བྱད། །སོར་མོ་བཅད་པ་

ཚན་བཤད་པ། །དེ་ནི་ཐུབ་པས་གཞན་ཚན་ལ། །མི་བདེ་བ་ཡང་བྱ་བར་གསུངས། །སྨོང་ན་སྨིན་པར་མི་བྱེད་དོ།[৪২৫] །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྒྱུ་དང་རྟོག་ཀྱི་འཁྲུལ་འཁོར་དང་དེའི་ཐབས་ལ་སོགས་པ་མདོར་ན་གཞོད་པར་འགྱུར་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་དུ་འགྱུར་བ་ཅི་ཡང་རུང་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྨོང་བ་རྣམས་ལ་སྨིན་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཚ་དང་མ་སྨིན་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཚ་དང་མ་གཏོལ་མར་འཇུག་པར་མི་བྱེད་དོ།། བྱ་དང་ཆུང་མ་ལ་སོགས་པ་མི་དག་འཁེན་དུ་གཞན་འདོད་པ་རྣམས་ལ་སྨིན་པར་མི་བྱེད་དོ། །ལོངས་སྤྱོད་མང་པོ་ཡོད་བཞིན་དུ་ཉུང་ངུ་སྨིན་པར་མི་བྱེད་དོ། །བསགས་པའི་སྨིན་པ་མི་བྱེད་དོ། །ཞིང་མ་དག་པ་སྣང་བ་ནི། བདུད་རིགས་ཀྱི་ལྷ་མཐོ་འཚམས་པའི་བསམ་པས་ལུས་སྣོང་ན་ཡང་། རང་གི་ལུས་དང་ཡན་ལག་གསེ་ཞིང་སྨིན་པར་མི་བྱེད་དོ། །བདུད་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས[৪২৩] སྐྱེས་པ་དང་སེམས་འབྲུགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡང་ལུས་སྨིན་པར་མི་བྱེད་དོ། །དེ་དག་ནི་འདོད་པའི་དངོས་པོ་མེད་དེ། སེམས་ལ་རང་དབང་མེད་པའི་ཕྱིར་བྱ་བརྗོད་དོ། །སེམས་ཅན་འགྲངས་ངོམས་ཅན་ལ་ཡང་བཟའ་བཀྱང་སྨིན་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཐབས་མ་དག་པ་སྣང་བ་ནི། མི་དག་ལ་དང་ཁོས་པ་དང་འབྲུགས་པས་སྨིན་པ་སྨིན་པར་མི་བྱེད་དོ། །དན་པ་ལ་བརྟགས་པ་དང་། མ་གྲུས་པ་དང་སྦྱར་ཏེ་སྨིན་པ་སྨིན་པར་མི་བྱེད་དོ། །སྨོང་བ་ལ་ཡང་འཕྲོ་བ་དང་། བསྟོག་པ་དང་[৪২৭] སྦ་བཀོད་བས་སྨིན་པ་སྨིན་པར་མི་བྱེད་དོ།།

དག་པའི་སྨིན་པ་ཉམས་སུ་བླང་བ་ལ་དོན་གསུམ་སྟེ། དངོས་པོ་དང་། ཞིང་དང་། ཐབས་སོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་ཉིས་ཏེ། ནང་གི་དངོས་པོ་དང་། ཕྱིའི་དངོས་པོའོ། །དེ་ལ་ནང་གི་དངོས་པོ་ནི། རང་གི་ལུས་སུ་གཏོགས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡང་སྡེད་མེད་ཀྱི་བྱས་ཁྲལ་པའི་མདོ་ལས། ཡོད་དེ་ཡོད་ན་ལག་པ་འདོད་པ་ལ་ལག་པ་སྨིན་ནོ། །ཤད་པ་འདོད་པ་ལ་ཤད་པ། མིག་འདོད་པ་ལ་མིག །ཤ་འདོད་པ་ལ་ཤ། །ཁྲག་འདོད་པ་ལ་ཁྲག[৪২৭] །ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་དང་པོ་བས་བདག་གཞན་མཉམ་པའི་བློ་མ་སྐྱེས་པའི་དུས་སུ་ལུས་རིལ་ཡོར་བཏང་གིས། ལུས་བསེལ[৪২৪] ཞིང་མི་བཏང་ངོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྨོད་འཇུག་ལས། སྐྱིང་རྡེའི་བསམ་པ་མ་དག་པར།། ལུས་འདི་བཏང་བར་མི་བྱ་སྟེ། །ཅི་ནས་འདི་དང་གཞན་དོན་དུ། །དོན་ཆེན་འགྲུབ་པའི་ཆུར་བཏང་

དོ་།[ཤ་ལ] ཞེས་གསུངས་སོ། །ཕྱིའི་དངོས་པོ་ནི། བཟའ་བ་དང་བཀྲུང་བ་དང་། གསོ[ཤ་ལ] བདུདཅཱཧྣ་བ་དང་། བུ་དང་ཆུང་མ་ལ་སོགས་པ་ཚེས་བཞིན་དུ་སྐྱབ[ཤ་ལ] པ་རྣམས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སེད་མེད་ཀྱི་བྱས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། ནོར་དང་། འབྲུ་དང་། དངུལ་དང་། གསེར་དང་། རིན་པོ་ཆེ་དང་། ཆུན་དང་། ཏ་དང་། གླང་པོ་ཆེ་དང་། བུ་དང་། བུ་མོ་དང་།[ཤ་ལ] ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱིམ་པས་ནི་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་བདོག་ཚད་བཏང་བར་གནང་སྟེ། མདོ་སྡེ་ཆུན་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དག། གཞན་ལ་མི་སྦྱིན་པ་ནི་ཡོང་མེད་དོ།[ཤ་ལ] །ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་ནི་གཞན་ཐམས་ཅད་བཏང་བ་ཉིད་ཀྱི། ཚོས་གོས་གསུམ་པོ་དེ་ནི་སྦྱིན་པར་མ་གནང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ཡང་སྤྱོད་འཇུག་ལས། ཚོས་གོས་གསུམ་མ་གཏོགས་པ་སྦྱིན།[ཤ་ལ] །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཚོས་གོས་རྣམས་བྱིན་ན་གཞན་དོན་ཉམས་པར་འགྱུར་བས་སོ།།

ཞིང་ནི་བཞི་ལས། ཡོན་ཏན་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཞིང་ནི། བླ་མ་དང་དཀོན་མཆོག་ལ་སོགས་པའོ། །ཕན་བཏགས་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཞིང་ནི། ཕ་དང་མ་ལ་སོགས་པའོ། །སྡུག་བསྔལ་བས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཞིང་ནི། ནད་པ་དང་། མཁོན་མེད་པ་ལ་སོགས་པའོ། །གནོད་པ་བྱེད་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཞིང་ནི་དགྲ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྤྱོད་འཇུག་ལས། ཡོན་ཏན་དང་ནི་ཕན་འདོགས་ཤིང་།[ཤ་ལ] །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ།།

སྦྱིན་པ་བཏང་བའི་ཐབས་ནི། བསམ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་སྦྱིན་པ་དང་། སྤྱིར་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་སྦྱིན་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་སྙིང་རྗེས་ཀུན་ནས་བསླང་ནས་བྱང་ཆུབ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སྦྱིན་པའོ། །སྤྱིར་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་སྦྱིན་པ་ནི། རིམ་གྲུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ཕུང་པོ་ལྔ་ཡང་བ་དང་། བཀུར་སྟི་དང་། རང་གི་ལག་པ་དང་། དུས་ལ་བབ་པ་དང་། གཞན་ལ་མི་གནོད་པར་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པར་བྱེད་དོ།[ཤ་ལ] །ཞེས་བྱང་སེམས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། དུས་གསུམ་དུ་དགའ་བ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། སྦྱིན་པའི་སྔ་རོལ་དུ་ཡིད་དགའ་བ་དང་སྦྱིན་པའི་ཚེ་སེམས་དང་བདག །བྱིན་ཟིན་ནས་འགྱོད་པ་མེད་པའོ། །བཀུར་སྟི་ནི་གཞན་ལ་མ་བཅོལ་

བར་སྤྱིན་པའོ། །དུས་ལ་བབ་པ་ནི་རང་གིས་ཐོབ་པའི་དུས་སུ་སྤྱིན་པའོ། །གཞན་ལ་མི་གནོད་པ་ནི། རང་གི་འགོར་དང་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་མི་གནོད་པར་སྤྱིན་པའོ། །དེ་ཡང་རང་གི་རྫས་ཡིན་ཡང་རྫས་སྐྱབ་པའི་འགོར་རྣམས་གདོད་མཆི་མ་དང་བཅས་པར་གྱུར་ན་ཡང་སྤྱིན་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་བཅས་པའི་ནོར་འཕྲོག་གམ།[૫૯૩] བཤིག་སམ། བསྟོན་ནས་ཀྱང་སྤྱིན་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཡང་ཆོས་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལས། ཕྱིར་ཞིང་སྤྱིན་པ་དང་། ཕྱོགས་མི་བྱེད་པར་སྤྱིན་པ་དང་། འདོད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་སྤྱིན་པའི་ཕྱིར་རོ།[૫૯૪] །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་ཕྱིར་ཞིང་སྤྱིན་པ་ཞེས་པ་ནི། སྤྱིན་བདག་གི་ཁྱད་པར་ཏེ་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྤྱིན་པའོ། །ཕྱོགས་མི་བྱེད་པར་སྤྱིན་པ་ཞེས་པ་ནི། ཞིང་གི་ཁྱད་པར་ཏེ་ཞིང་ལ་ཕྱོགས་རིས་མེད་པར་སྤྱིན་པའོ། །འདོད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་སྤྱིན་པ་ཞེས་པ་ནི། དངོས་པོའི་ཁྱད་པར་ཏེ་ལེན་པ་པོའི་བསམ་པ་དང་མཐུན་པར་ཅི་འདོད་པ་སྤྱིན་པའོ། །ཟང་ཟིང་གི་སྤྱིན་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

མི་འཇིགས་པའི་སྤྱིན་པ་ནི། ཆོས་ཀྱན་གྱིས་[૫૯૫]འཇིགས་པ་དང་། གཅན་ཟན་གྱིས་འཇིགས་པ་དང་། ནད་དང་ཆུ་ལ་སོགས་པས་འཇིགས་པ་དག་གི་སྐྱབས་བྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་སེམས་མི་འཇིགས་པ་སྤྱིན་པ་ནི། སེང་གེ་དང་། སྐྱ་དང་། ཆུ་སྲིན་འཛིན་འཁྲིད་དང་། རྒྱལ་པོ་དང་། ཆོས་ཀྱན་དང་། ཆུ་ལ་སོགས་པའི་འཇིགས་པ་ལས་ཡོངས་སུ་བསྐྱབ་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ།[૫૯૬] །ཞེས་གསུངས་སོ། །མི་འཇིགས་པའི་སྤྱིན་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

ཆོས་ཀྱི་སྤྱིན་པ་ལ་དོན་བཞི་སྟེ། སྤྱིན་པའི་ཡུལ་དང་། བསམ་པ་དང་། ཆོས་དངོས་དང་། ཆོས་བསྟན་པའི་ཐབས་སོ། །དེ་ལ་ཡུལ་ནི། ཆོས་དང་ཆོས་སྨྲ་བ་ལ་གྱས་པ་ཆོས་འདོད་པ་རྣམས་ལ་སྤྱིན་པའོ། །བསམ་པ་ནི་བན་པ་སྤྲངས་ཤིང་བཟང་པོ་བརྟེན་[૫૯૭] པ་སྟེ། དེ་ཡང་བསམ་པ་ངན་པ་སྤྲང་བ་ནི། རྟེད་བཀྲ་དང་བསྟོད་གྲགས་ལ་སོགས་པ་ཟང་ཟིང་གི་སེམས་དང་བྲལ་བས་ཆོས་སྟོན་པའོ།། དེ་ལྟར་ཡང་འཕགས་པ་སྡུད་པ་ལས། ཟང་ཟིང་མེད་པར་འགྲོ་ལ་ཆོས་ནི་རྗེས་སུ་སྟོན།[૫૯૮] །ཞེས་གསུངས་སོ། །འོད་སྲུངས་ཀྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། དག་ཅིང་ཟང་ཟིང་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་སུ།། ཆོས་ཀྱི་སྤྱིན་བྱེད་རྒྱལ་བས་རབ་ཏུ་བསྟགས།[૫૯૯] །ཞེས་གསུངས་སོ། །བསམ་པ་བཟང་པོ་བརྟེན་པ་

ནི། སྙིང་རྗེས་ཀུན་ནས་བསྐང་ནས་ཚོགས་སྟོན་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཕགས་པ་སྟུང་པ་ལས། སྟུག་བསྔལ་ཟད་པར་བྱ་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ཚོགས་སྨིན་བྱེད།[৬৭] །ཅེས་གསུངས་སོ། །ཚོགས་དངོས་ནི། མདོ་ལ་སོགས་པའི་དོན་མ་ནོར་བ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པ་སྟེ། བྱང་ས་ལས། ཚོགས་ཀྱི་སྨིན་པ་ནི། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཚོགས་སྟོན་པ་དང་། རིགས་པར་ཚོགས་སྟོན་པ་དང་། བསླབ་པའི་གཞི་ཡང་དག་པར་འཛིན་དུ་འཇུག་པ་སྟེ།[৬৮] ཞེས་གསུངས་སོ། །ཚོགས་བསྟན་པའི་ཐབས་ནི། ཚོགས་ཞུ་ལ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བཤད་པར་མི་བྱ་སྟེ། རྒྱ་བསྟོན་མེའི་མདོ་ལས། ཚོགས་ཀྱི་སྨིན་པའི་ཚེད་ཀྱི་ཕྱིར། །གལ་ཏེ་ཁྱོད་ལ་གསོལ་འདེབས་ན། །རབ་རྒྱས་བདག་གིས་མ་བསླབ་ཅེས། །ཐོག་མར་ཚིག་དེ་བརྗོད་པར་བྱ།[৬৯] །ཞེས་དང་། འཕུལ་དུ་བརྗོད་པར་མི་བྱའོ། །སྟོད་ལ་བཏུག་པ་བྱས་ནས་བྱ། །གལ་ཏེ་སྟོད་ནི་ཤེས་གྱུར་ན།། གསོལ་མ་བཏབ་ཀྱང་བཤད་པར་བྱ།[৭০] །ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེས་ན་ཚོས་འཆད་པའི་ཚེ་ཡང་ས་ཕྱོགས་གཙང་མ་ཡིད་དུ་འོང་བར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དམ་ཚོས་པདྨ་དཀར་པོ་ལས། གཙང་ཞིང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ས་ཕྱོགས་སུ། །ཡངས་པའི་གདན་ནི་རབ་ཏུ་བཤམས་བཏིང་སྟེ།[৭১] །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེར་ཚོས་ཀྱི་ཁྲི་ལ་བསྟད་ལ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། རིས་སྐད་དུ། བཅོམ་ལྡན་རས་ཆུམས་སྐྱ་ཚོགས་ལེགས་བཏིང་བ། །རྣང་རྟེན་བཅས་པའི་ཁྲི་ལ་རབ་འདུག་ཅིང་།[৭২] །ཞེས་གསུངས་སོ། །རང་ཡང་ཁྲུས་བྱ། གོས་ལེགས་པར་བགོས། གཙང་སྦྲ་བྱས། སྤྱོད་ལམ་གཟབས་པས་[৭৩] ཚོས་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བློ་གོས་རུ་མཚོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། ཚོས་སྐྱ་བས་གཙང་སྦྲ་དང་། ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་གཟོབས་པ་དང་། ལེགས་པར་གཏུགས་པ་དང་། ལེགས་པར་གོས་བགོ་བར་བྱའོ།[৭৪] །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་འགོར་ནི་འགོད། ཁྲི་ལ་ནི་བསྟད་པའི་ཚེ་ཐོག་མར་ཆད་ཀྱིས་མི་རུངས་པའི་ཕྱིར། བདུད་ཀྱི་ནུས་པ་གཞོམ་པའི་སྐུགས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། བློ་གྲོས་རུ་མཚོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། འདི་ལྟ་སྟེ། ཧཱུྃ་སྭཱ། ཀ་མེ་ཀ་མེ་ཁ་ཀི། ཀ་མེ་ཀ་ཀ་ཏྱི། ཨཱ་ཀུ་ར། མ་ཀུ་ར། མྲ་ར་ཎི་ཀེ་ཀ་ར་ཀེ། ཀེ་ཡྱེ་ར། ཀེ་ཎི་ཁ་ཀི། ཨོ་ལོ་ཡ་ནི། བི་ཤུད་ནི་རྨ་ལེ་མ་ལྱ་བ་ན་ཡེ། ཁུ་ཁུ་ར། ཁ་ཁ་ག་ས། ག་ས་ནེ། ཨོ་སྱ་ཁི། ཝ་རཱ་སྱ་ཁི། ཨ་སྱ་ཁི། ཀ་མི་ཀྱ་ནི། སཏ་ག་ཧ་ཌྷཌྷ་ནྱ་ནེ། ནི་གྲི་ཧི་ཀྱ། སཏ་ལྱ་ར་ཏྲ་ཁྱ་དི་ན། བི་སྱཀྵ་མྱ་ར་ལྱ་ཀ། སྦྱ་པི་ཀྱ། བཌྜྷ་སྱ་ངྷ། ཨ་ནུཏྟ་ཀི་ཀྱ། སཏ་

སྣ་རེ། ལུ་ཙ་རི་ཀ་པ་རི་ཤྭརྀ། བི་གཙྪན་ན། སཏ་སྣ་ར་ཀཱམ་ཏི། བློ་གོས་རྒྱ་མཚོ། སྐལ་གྱི་ཚོགས་འདི་དག་སྟོན་དུ་བྱས་ཏེ། ཚོས་ཀྱི་གཏམ་བྱས་ན། དེའི་ཚེར་ཡུག་དཔག་ཚད་བརྒྱ་ཆུན་ཆད་དུ་བདུད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་ཡུ་རྐམས་མཐོ་འཚམས་པའི་ཕྱིར་འོང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །གང་དག་འོང་བ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་བར་ཆད་བྱེད་པར་མི་ནུས་སོ།[৬৭৯] །དེ་ནས་ཚོས་ཀྱི་ཚོགས་འབྱེལ་བ་གསལ་བ་རན་པ་བཤད་པར་བྱའོ།། ཚོས་ཀྱི་སྒྲིན་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

སྒྲིན་པ་སྤེལ་བ་ནི། སྒྲིན་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཉང་དུ་ཡིན་ཡང་མང་པོར་བསྟུར་བའི་ཐབས་ཡོད་དེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྣོད་ལས་ཀྱང་། ཀུ་རིའི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཁས་པ་ནི། སྒྲིན་པ་ཉང་དུ་ཡང་མང་པོར་བྱེད་དེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ལྷག་པར་བྱེད་དོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཆུས་པར་བྱེད་དོ། །བསྟོད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དཔག་ཏུ་མེད་པར་བྱེད་དོ།[৬৭১] །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ལྷག་པར་བྱེད་པ་ཞེས་པ་ནི། འཁོར་གསུམ་ཡོངས་དག་ཏུ་ཤེས་པ་སྟེ། སྒྲིན་པའི་བསོད་ནམས་མངོན་འགྱུར་བའི་དོན་དུ། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཆུས་པར་བྱེད་པ་ཞེས་པ་ནི། སྒྲིན་པ་གང་གིས་ཀྱང་། སྒྲིན་པ་བྱེད་པ་པོ་ཡང་སྣ་ལྔ་བྱ། སྒྲིན་པའི་དངོས་པོ་ཡང་སྣ་ལྔ་བྱ། སྒྲིན་པར་བྱེད་པའི་ཡུལ་ཡང་སྣ་ལྔ་བྱའོ། །མཐར་སྒྲིན་པའི་རྣམ་སྨིན་ལ་ཅ་བ་དང་བྲལ་ན། སྒྲིན་པའི་བསོད་ནམས་ཆུས་པར་ཐོབ་པོ། །འཕགས་པ་སྤྱད་པ་ལས་ཀྱང་། སྒྲིན་པ་བྱིན་ནས་དངོས་ལ་གནས་པ་མེད་པར་བྱེད། །དེ་ནི་ནམ་དུའང་རྣམ་པར་སྨིན་ལ་རེ་བ་མེད། །དེ་ལྟར་གཏོང་བ་མཁས་པས་ཐམས་ཅད་གཏོང་བ་སྟེ། །ཆུང་ངུ་བཏང་ལ་མང་པོར་དཔག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར།[৬৭৫] །ཞེས་གསུངས་སོ། །བསྟོད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དཔག་ཏུ་མེད་པར་བྱེད་ཅེས་པ་ནི། སྒྲིན་པ་དེ་དག་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་བྱ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྟོས་ན་དཔག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་དོན་ཏོ། །དེས་ན་བྱང་སར་ལས། འབྲས་བུ་ལ་བལྟ་ཞིང་སྒྲིན་པ་སྒྲིན་པར་ཡང་མི་བྱེད་དོ། །སྒྲིན་པ་ཐམས་ཅད་བྱ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྟོས་པར་བྱེད་དོ།[৬৮০] །ཞེས་གསུངས་སོ། །བསྟོད་བས་ནི་འཕེལ་བ་གཅིག་པུར་མ་ཟད་ཀྱིས། མི་ཟད་པར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། འཕགས་པ་བློ་གོས་

མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས། བཙུན་པ་ཤྲ་ར་དྭ་ཏིའི་བུ། དཔེར་ན་ཆུ་ཕིགས་པ་གཅིག་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་ཡྱངང་བ་ནི་བསྐལ་པའི་མཐར་ཐུག་པའི་བར་དུ་བར་མ་དོར་ཟད་པ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་དགེ་བའི་རྩ་བ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོ་བ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་ལ་འདུག་གི་བར་དུ་བར་མ་དོར་འགའ་ཡང་ཟད་པར་མི་འགྱུར་རོ།[৬৬৭] །ཞེས་གསུངས་སོ།།

སྤྱིན་པ་དག་པར་བྱེད་པ་ནི་བསྟན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལས། སྟོང་ཉིད་སྙིང་རྗེའི་སྙིང་པོ་ཅན། །སྤྲོད་པས་བསོད་ནམས་དག་པར་འགྱུར།[৬৬৮] །ཞེས་གསུངས་ཀྱི། སྤྱིན་པ་དེ་དག་སྟོང་པས་བཟིན་པ་ནི་འཁོར་བའི་ཆུར་མི་འགྲོ་ལ། སྙིང་རྗེས་ཟིན་པ་ནི་ཕེག་པ་དམན་པའི་ཆུར་མི་འགྲོ་སྟེ། མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་འཐའ་ཁེག་གི་ཆུར་འགྲོ་བས་ན་དག་པའོ། །དེ་ལ་སྟོང་པས་ཟིན་པ་ནི། གཙུག་ན་རིན་ཆེན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། སྤྱིན་པ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆུ་བཞིས་གདབ་པར་གསུངས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། དེ་ཆུ་བཞིས་བཏབ་ནས་སྤྱིན་པར་བྱེད་དེ། བཞི་གང་ཞེ་ན། ནང་ལུས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆུས་གདབ་པ་དང་། ཕྱི་ཡོངས་སྤྱོད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆུས་གདབ་པ་དང་། ལེམས་ཡུལ་ཅན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆུས་གདབ་པ་དང་། ཆོས་བྱང་ཆུབ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆུས་གདབ་པ་སྟེ། ཆུ་བཞི་པོ་དེ་དག་གི་ཆུས་བཏབ་ནས་སྤྱིན་པ་སྤྱིན་པར་བྱེད་དོ།[৬৬৯] །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྙིང་རྗེས་ཟིན་པ་ནི། ལེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་ལུའམ་བྱེ་བྲག་གི་སྟུག་བསྔལ་མ་བཟོད་ནས་སྤྱིན་པའོ།།

སྤྱིན་པའི་འབྲས་བུ་ནི། མཐར་ཐུག་དང་གནས་སྐབས་གཉིས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་མཐར་ཐུག་ནི་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་སྟེ། དེ་ཡྱར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སྤྱིན་པའི་ཚ་ཏོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱས་ནས། བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འགྱུར་རོ།[৬৬৯] །ཞེས་གསུངས་སོ། །གནས་སྐབས་སུ་ནི་ཟང་ཟིང་གི་སྤྱིན་པ་བཏང་བས། མི་འདོད་ཀྱང་རང་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་འགྱུ ར། གཞན་ཡང་སྤྱིན་པས་བསྟུས་ནས་མཆོག་ལ་སྦྱོ ར་བར་བྱེད་ནུ ས་སོ། །དེ་ཡྱར་ཡང་འཕགས་པ་སྤྲུལ་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱིན་པས་ཡི་དྭགས་འགྲོ་བ་གཅིག །དབུལ་བ་དང་ནི་དེ་བཞིན་ཅོན་མོངས་ཐམས་ཅད་གཅིག །སྤྲོད་ཚེ་ལོངས་སྤྱོད་མཐའ་ཡས་ཆུས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར།།

སྤྲིན་པས་སྤུག་བསྡལ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་ཡོངས་སྨིན་བྱེད།[ཁཁཀ] །ཅིས་གསུངས་སོ། །བྱང་ས་ལས། ཟས་བྱིན་པས་ནི་སྐྱེས་ཅན་འགྱུར། །གོས་སྤྲིན་པས་ནི་ཏ་དོག་ལྡན། །བཞོན་པ་བྱིན་པས་བདེ་འགྲུང་བརྟན། །མར་མེ་བྱིན་པས་མིག་དང་ལྡན།[ཁཁཁ] །ཞེས་གསུངས་སོ། །མི་འཇིགས་པའི་སྤྲིན་པ་བཀྲང་བས་ནི་བདུད་དང་བར་ཚད་ཀྱིས་མི་ཚུགས་པར་འགྱུར་བའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། འཇིགས་ལ་མི་འཇིགས་སྤྲིན་པ་ཡིས། །བདུད་རྣམས་ཀུན་གྱིས་མི་ཚུགས་ཤིང་། །སྟོབས་བོ་ཆེ་ཡི་མཆོག་ཏུ་འགྱུར།[ཁཁག] །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་པ་བཀྲང་བས་ནི་སངས་རྒྱས་དང་སྡུར་དུ་མཉམ་ནས་འགྲོགས་པ་དང་། འདོད་པ་ཐམས་ཅད་སྡུར་དུ་ཕོབ་བོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། ཆོས་ཉན་པ་ལ་སྤྲིན་པ་དག །སྒྲིབ་པ་མེད་པར་བྱས་པ་ཡིས། །སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་འགྲོགས་པ་ཉིད། །འདོད་པ་སྡུར་དུ་ཕོབ་པར་འགྱུར།[ཁཁར] །ཞེས་གསུངས་སོ། །དམ་ཆོས་ཡིད་བཞིན་ཀྱི་ནོར་བུ་ཐབ་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱུན་ལས། སྤྲིན་པའི་ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལེའུ་སྟེ་བཅུ་གཉིས་པའོ།། ||

ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ།

ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ། སྟོམ་ནི། སྐྱོན་ཡོན་རྣམ་གཉིས་བསྟན་པ་དང་། ངོ་བོ་དང་ནི་དབྱེ་བ་དང་། ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དང་། སྒེལ་དང་དག་པར་བྱ་བ་དང་། ལབྷས་བྱ་དང་ནི་དོན་བདུན་གྱིས། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་བསྟན། །ཞེས་བའོ།།

དེ་ལ་དང་པོ་བཤད་ན། གང་ཞིག་སྤྲིན་པ་དང་ལྡན་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་མི་ལྡན་ན། དེས་ལྟ་མི་རྣམ་པར་དག་པ་ལྟ་བུའི་ལུས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མི་ཐོབ་བོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དབུམ་འཇུག་པ་ལས། སྐྱེས་བུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཤུང་པ་ཚགས་སྐྱུར་ན། །སྤྲིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་ལྡན་ཡང་ངན་འགྲོར་ལྟུང་།[ཁཁང] །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་མི་ལྡན་ན་དམ་པའི་ཆོས་དང་མི་ཕྲད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པའི་མདོ་ལས། ཇི་ལྟར་མིག་མེད་གཟུགས་མཐོང་མི་འགྱུར་བ། །དེ་བཞིན་ཚུལ་ཁྲིམས་མེད་ན་ཆོས་མི་མཐོང་།[ཁཅཀ] །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་མི་ལྡན་ན་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་ལས་མི་ཐར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་དེ་ཉིད་ལས། ཇི་ལྟར་རྐང་མེད་འཇུག་གཡ་

ནུས། །དེ་བཞིན་ཚུལ་ཁྲིམས་མེད་ན་ཕར་མི་འགྲུར།[༤༣༩] །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་མི་ལྡན་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་མ་ཚང་བས་བླ་མེད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་མི་ཐོབ་བོ། །དེ་དག[༤༤༠] ལས་ལྷོག[༤༤༡] སྐྱེ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་ན་ལུས་ཞུན་སྲུམ་ཚོགས་པ་ཐོབ་བོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཕགས་པ་སྡུད་པ་ལས། ཁྲིམས་ཀྱིས་དྲུད་འགྲོའི་འགྲོ་བ་དུ་མའི་ངོ་བོ་དང་། །མི་ཁོམ་བརྒྱད་སྤོང་དེ་ཡིས་དལ་བ་རྙག་ཏུ་རྙེད།[༤༤༢] །ཅེས་གསུངས་སོ། །ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་ན། བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་ཕེངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བཤེས་སྤྲིང་ལས། ཁྲིམས་ནི་རྒྱུ་དང་མི་རྒྱུའི་ས་བཞིན་དུ། །ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཞི་རྩེན་ལེགས་པར་གསུངས།[༤༤༤] །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་ན་ཞིང་ས་གཤིན་པ་དང་འདྲ་སྟེ། དེ་ལ་བརྩེན་ནས་ཡོན་ཏན་གྱི་ལོ་ཐོག་ཐམས་ཅད་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དབུ་མ་འཇུག་པ་ལས། ཡོན་ཏན་ཚུལ་ཁྲིམས་ཞིང་དུ་རྣམ་འཕེལ་ན། །འབྲས་བུ་ཉེར་སྤྱོད་ཚད་པ་མེད་པར་འགྱུར།[༤༤༥] །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་ན་ཉིང་རྗེའི་ཐབས་ཀྱི་སྐོ་ནས་ཤིན་ཏུ་མ་ཡང་སྐྱེའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བླ་བ་སྤྲོན་མའི་མདོ་ལས། ཚོན་མོངས་མེད་པའི་ཉིང་འཛིན་སྐྱོང་ཞིང་མ་ཡང་སྐྱེའོ། །འདི་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག་ཕན་ཡོན་ནོ།[༤༤༦] །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་ན་སྤྲོན་ལམ་ཅི་བཏབ་པ་འགྲུབ་བོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཡབ་སྲས་མཛལ་བའི་མདོ་ལས། ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག་གང་བསྲུངས་བས། །སྤྲོན་ལམ་ཐམས་ཅད་ཕུན་ཚོགས་པར་སྨྲ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་དེ་ཉིད་ལས། ཁྲིམས་གཙོར་ཕན་འདོགས་མང་བས་ན། །བྱང་ཆུབ་འགྲུབ་པ་ཡོངས་མི་དཀའ།[༤༤༧] །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་དེ།[༤༥༠] ཇི་སྐད་དུ། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པའི་མདོ་ལས། ཚུལ་ཁྲིམས་ལྡན་པ་སངས་རྒྱས་འབྱུང་དང་ཐབ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ལྡན་པ་རྒྱན་ཆེམས་ཀུན་གྱི་མཆོག །ཚུལ་ཁྲིམས་ལྡན་པ་དགའ་བ་ཀུན་གྱི་གནས། །ཚུལ་ཁྲིམས་ལྡན་པ་འཇིག་རྟེན་ཀུན་གྱིས་བསྟོད།[༤༥༡]། ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ།།

ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་ཡོན་ཏན་བཞི་ལྡན་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ་བྱང་སར་ལས། ཡོན་ཏན་བཞི་དང་ལྡན་པ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། བཞི་གང་ཞེ་ན། ཕ་རོལ་ལས་

ལེགས་པར་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་དང་། བསམ་པ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ཉམས་པར་གྱུར་ན་ཕྱིར་གསོ་བར་བྱེད་པ་དང་། མི་ཉམས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གྲུས་པ་བསྟེད་ནས་དྲན་པ་ཉེ་བར་གནས་པའོ།[ཤ་ཀ] །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡོན་ཏན་བཞི་པོ་འདི་དག་ཀྱང་མདོར་བསྡུས་ན། ལེན་པ་དང་བསྲུང་བ་གཉིས་སོ། །དེ་ལ་ལེན་པ་ནི་ཚོགས་དང་པོའོ། །བསྲུང་བ་ནི་ཚོགས་ཕྱི་མ་གསུམ་མོ།།

ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། དགེ་བ་ཆོས་སྡུད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་སེམས་གནས་པར་བྱེད་པའོ།། གཉིས་པ་ནི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་སྨིན་པར་བྱེད་པའོ། །གསུམ་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་དག་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་བཤད་ན། སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི། ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་ཐུན་མོང་བ་ནི། སོ་སོ་ཐར་པ་རིས་བདུན་པོའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་སར་ལས། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི། སོ་སོ་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་རིས་བདུན་པོ། དགེ་སློང་དང་། དགེ་སློང་མ་དང་། དགེ་སློབ་མ་དང་། དགེ་ཚུལ་དང་། དགེ་ཚུལ་མ་དང་། དགེ་བསྙེན་དང་། དགེ་བསྙེན་མའི་ཚུལ་ཁྲིམས་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཁྲིམ་པ་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཕྱོགས་ལ་ཅི་རིགས་པར་རིག་པར་བྱའོ།[ཤ་ཁ] །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་དག་ཀྱང་གཞན་ལ་གནོད་པ་གཞི་དང་བཅས་པ་ལས་ལོག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་སོ་སོ་ཐར་པ་རང་སྐྱ་བ་ནི་རང་དོན་དུ་ལོག་པ་ཡིན་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་གཞན་དོན་དུ་ལོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྡེད་མེད་ཀྱི་བྱས་ཤུལ་པའི་མདོ་ལས། དེ་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཚུལ་ཁྲིམས་མི་བསྲུང་། མཐོ་རིས་ཀྱི་ཕྱིར་མ་ཡིན། བརྒྱ་ཕྲག་ཀྱི་ཕྱིར་མ་ཡིན། ཚངས་པའི་ཕྱིར་མ་ཡིན། ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་ཕྱིར་མ་ཡིན། དབང་ཕྱུག་གི་ཕྱིར་མ་ཡིན། གཟུགས་ཀྱི་ཕྱིར་མ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་རྒྱུ་ལ། དམྱལ་བའི་འཇིགས་པས་འཇིགས་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུང་བ་མ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་དང་། གཤིན་རྗེའི་འཇིག་རྟེན་གྱིས་འཇིགས་སྐྲག་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་དགོད་པའི་ཕྱིར་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་དང་། བདེ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བས་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུང་ངོ་།[ཤ་ག] །ཞེས་གསུངས་སོ།།

ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལ། སྟོབ་དཔོན་ཞེ་བ་ལྟ་ནི། ཅམ་མཁའི་སྟེང་པོའི་མདོའི་རྩེ་སྐ་ལའྲངས་ནས། རྒྱལ་པོའི་རྩ་བའི་ལྟང་བ་ལྟ། བློན་པོའི་རྩ་བའི་ལྟང་བ་ལྟ། ལས་དང་པོ་བའི་རྩ་བའི་ལྟང་བ་བརྒྱད་དེ། མིང་དུ་བཅོ་བརྒྱད། རྩ་སྐུ་བཅུ་བཞི་པོ་སྟོང་བ་ལ་བསྟན་པའོ། །ཞེས་བཞེད་དོ།། དེ་ལྟར་ཡང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་དཀོར་འཕྲོག་པ། །ཕས་ཕམ་པ་ཡི་ལྟང་བར་འདོད། །དམ་བའི་ཚོས་ནི་སྟོང་བྱེད་པ། །གཉིས་པར་ཐུབ་པས་གསུངས་པས་ཡིན། །ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བའི་དགེ་སློང་ལའང་། །དུར་སྨིག་འཕྲོག་དང་བཏེག་པ་དང་། །བཙོན་རར་འཇུག་པར་བྱེད་པ་དང་། །རབ་ཏུ་བྱུང་ལས་འདེབས་པ་དང་། །མཚམས་མེད་ལྟ་བོ་བྱེད་པ་དང་། །ལོག་པར་ལྟ་བ་འཛིན་པ་དང་། །ཐོང་ལ་སོགས་པ་འཇིག་པ་དག། །རྩ་བའི་ལྟང་བར་རྒྱལ་བས་གསུངས། །བློ་སྦྱངས་མ་བྱས་སེམས་ཅན་ལ།། སྟོང་པ་ཉིད་ཀི་བརྗོད་པ་དང་། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ལ་ཞུགས་པ་དག །རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་བསྒོག་པ་དང་། །སོ་སོ་ཐར་པ་ཡོངས་སྤངས་ཏེ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོར་སྐྱོར་བ་དང་། །སྟོབ་པའི་ཕེག་པས་ཆགས་ལ་སོགས། །སྐྱོང་བར་འཚུང་བ་མིན་ཞེས་འཇིན། །ཚ་རོལ་དག་ཀྱང་འཇིན་འཛུགས་དང་། །རང་གི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་དང་། །ཉེད་པ་དང་ནི་བཀུར་སྟི་དང་། །ཚིགས་བཅད་སྐུ་ཡི་གཞན་སྐོར་དང་། །བདག་ནི་ཟབ་མོ་བཟོད་པའོ་ཞེས། །ལོག་པ་ཉིད་ནི་སྐུ་བ་དང་། །དགེ་སྐྱོང་ཚད་པས་གཅོད་འདུག་དང་།། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་སྐྱེན་བྱེད་དང་། །སྐྱིན་པ་ལེན་པར་བྱེད་པ་དང་། །ཞི་གནས་འདོར་བར་བྱེད་པ་དང་། །ཡང་དག་འཛིག་གི་ལོངས་སྤྱོད་རྣམས། །ཁ་ཏོན་བྱེད་ལ་སྐྱིན་པ་རྣམས། །དེ་དག་རྩ་བའི་ལྟང་བ་སྟེ། །སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་ཆེན་པོའི་རྒྱུ།[ཁཁཡ] །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཇོ་བོ་གསེར་གྱིང་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སའི་རྣམ་པ་བཅུ་པས་ཕམ་པའི་ལྟུང་བ་ཉམས་དང་། ཉེས་བྱས་བཞི་བཅུ་བ་ཡང་བསྟན་པའོ།[ཁཁཅ] །ཞེས་བཞེད་དོ། །དེ་ལ་ཕམ་པའི་གནས་ལྟ་བུ་བཞི་ནི། བྱང་སའི་དོན་བསྡུས་པ་སྟོམ་པ་ཉེ་ཤུ་པ་ལས། རྣེད་དང་བཀུར་སྟིར་ཆགས་པ་ཡིས། །བདག་བསྟོད་གཞན་ལ་སྨོད་པ་དང་། །སྦྱིན་བསྟལ་མཁོན་མེད་གྱུར་པ་ལ། །སེར་སྣས་ཆོས་ནོར་མི་སྟེར་དང་། །གཞན་གྱིས་བཤགས་ཀྱང་མི་ཉན་པར། །བྱོས་ནས་གཞན་ལ་འཚོག་པ་དང་། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྨོད་བྱེད་ཅིང།། དམ་ཚོས་འདུར་སྐྲངས་སྟོན་པའོ།[ཁཁའ] །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཉེས་བྱས་བཞི་བཅུ་རྒྱ་ཀྱང་དེ་ཉིད་ལས།

དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་གསུམ་མི་མཆོད། །འདོད་པའི་སེམས་ཀྱི་རྟེས་སུ་འཇུག[ཁ་ཁ] །ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ།།

དགེ་བའི་ཚོས་སྤྱད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི[ཁ་ཁ] སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་པར་བླངས་པའི་འོག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་ཕྱིར་ལུས་དང་དག་གིས་དགེ་བ་བསགས་པ་གང་ཅི་ཡང་རུང་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི། མདོར་བསྡུ་ན། དགེ་བ་ཚོས་སྤྱད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། བྱང་སེམས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བརྟེན་ཅིང་གནས་ནས། ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་སྒོམ་པ་དང་གཅིག་ཏུར་དགའ་བ་ལ་བརྩོན་པར་བྱེད་དོ། །ཟླ་མ་རྣམས་ལ་བཀུར་སྟི་དང་རིམ་གྱི་བྱེད་པ་དང་། ནད་པ་ལ་རིམ་གྱི་དང་ནད་གཡོག་བྱེད་པ་དང་། ལེགས་པར་སྦྱིན་ཞིང་ཡོན་ཏན་བསྒྲག་པ་དང་། གཞན་གྱི་བསོད་ནམས་ལ་ཡི་རང་ཞིང་བརྟས་པ་ལ་བཟོད་པ་དང་། དགེ་བ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོ་ཞིང་སྨོན་ལམ་འདེབས་པ་དང་། དགོན་མཆོག་མཆོད་ཅིང་བསྟོན་འགྲུས་རྩོམ་པ་དང་། བཟོ་ཡོད་པར་གནས་པ་དང་། བསླབ་པ་བྱན་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་གྱིས་བསྲུང་བ་དང་དབང་པོའི་སྐོ་བསྲུངས་ཞིང་ཟས་ཀྱི་ཚོད་ཤེས་པ་དང་། ནམ་གྱི་ཆ་སྟོང་དང་། ཆ་སྨད་ལ་མི་ཉལ་བར་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྩོན་པ་དང་། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བསྟེན་པ་དང་། རང་གི་འབྲུ ལ་པ་ལ་བརྟགས་ནས་དེ་འཚགས་ཤིང་གཏོང་བ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུ འི་ཚོས་རྣམས་བསྒྲུབ་པ་དང་། བསྲུང་བ་དང་། རྣམ་པར་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་ནི། དགེ་བ་ཚོས་སྤྱད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཞེས་བྱའོ[ཁ་ཁ]། ཞེས་གསུངས་སོ།།

སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི། མདོར་བསྡུ་ན་རྣམ་པ་བཅུ་གཅིག་ཏུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། གང་ཞེ་ན། བྱང་སེམས། བྱ་བ་དོན་དང་ལྡན་པ་ལ་གློག་སྐུ་འགྲོ་བ་དང་། སེམས་ཅན་སྐྱག་བསྡལ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱག་བསྡལ་སེལ་བ་དང་། ཐབས་མི་ཤེས་པ་ལ་རིག་པ་སྟོན་པ་དང་། བྱས་པ་བཟོ་ཞིང་ཚོར་ཀེ་ལན་དུ་ཕན་འདོགས་པ་དང་། འཇིགས་པ་རྣམས་ལས་སྐྱང་བ་དང་། སྐྱག་བསྡལ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་ངན་སེལ་བ་དང་། ཡོ་བྱད་མེད་པ་རྣམས་ལ་ཡོ་བྱད་སྟེར་བ་དང་། ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལེགས་པར་སྤྱད་པ་དང་། སེམས་དང་མཐུན་པར་འཇུག་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་དགའ་བར་

བྱེད་པ་དང་། ལེགས་པར་ཚར་གཅོད་པ་དང་། རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་སྐྱག་པ་དང་། འདུ་ཅ་པར་བྱེད་བའོ།[৬৫] །ཞེས་གསུངས་སོ།[৬৫] །གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་དག་ཅིང་རང་མི་ཉམས་པར་བྱ་བའི་ཚེད་དུ། སྐོ་གསུམ་གྱི་འདུ་བྱེད་མ་དག་པ་སྤང་ཞིང་། དག་པ་གསུམ་བརྟེན་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཡུས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་མ་དག་པ་ནི། དགོས་པ་དང་བྲལ་བའི་མཚོང[৬৫] ཆུག་ལ་སོགས་པ་དམུ་རྒོད་ཀྱི་སྡུད་པ་སྟེ་དེ་དག་སྤང་ངོ་། །འདུ་བྱེད་དག་པ་ནི། དལ་བ་དང་འཇམ་པ་ལ་གནས་ཏེ། བཞིན་འཛྱམ་པ་དང་བཅས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། དེ་ལྟར་རང་དབང་ཡོན་བགྱིས་ཏེ། །རྟག་ཏུ་འཛྱམ་པའི་བཞིན་དུ་གྱིས། །ཁོ་གཉེར་ངོ་ཟུམ་ཡོངས་སྤྱོངས་ཏེ། །འགྲོ་བའི་བཤེས་དང་གསོང་པོར་གྱིས།[৬৫] ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་བལྟ་བའི་ཚེ་ཇི་ལྟར་བལྟ་ན། མིག་གིས་སེམས་ཅན་བལྟ་ན་ཡང་། །འདི་དག་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་བདག །སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས། །དེང་ཞིང་བྱམས་པའི་ཚུལ་དུ་བལྟ།[৬৫] །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འདུག་པའི་ཚེ་ཇི་ལྟར་འདུག་ན། ཤར་པ་བཀྲུངས་ཏེ་མི་འདུག་ཅིང་། །ལག་པ་མཉམ་པར་མི་མཉེའོ།[৬৫] །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཟས་ཟ་བའི་ཚེ་ཇི་ལྟར་ཟ་ན། ཡང་ཇི་སྐད་དུ། ཁ་བཀབ་བ་དང་སྦྱ་བཅས་དང་། །ཁ་གདངས་ནས་ནི་བཟའ་མི་བྱ།[৬৫] །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སྐྱོད་ལམ་གྱི་ཚེ་ཇི་ལྟར་བྱ་ན། ཞི་ལ་སོགས་པ་བཅོ་ལྔ་དུ། །སྐྱ་དང་བཅས་པ་མི་འདོར་རོ། །སྐོ་ཡང་དག་ཏུ་མི་དབྱེ་སྟེ། །རྟག་ཏུ་བཅོམ་བསྡུད་དགའ་བར་བྱ།[৬৫] །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཉལ་བའི་ཚེ་ཇི་ལྟར་ཉལ་ན། ཅི་སྐད་དུ། མགོན་པོ་མྱ་ངན་འདས་གཟིམས་ལྟར། །འདོད་བའི་ཕྱོགས་སུ་ཉལ་བར་བྱ།[৬৫] །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

དགེ་འདུ་བྱེད་མ་དག་པ་ནི། སྐྱ་བ་མང་པོ་དང་། སྐྱ་བ་རྩོན་པོ་སྤངས་པའོ། །དེ་ཡང་སྐྱ་བ་མང་པོའི་ཉེས་པ་ནི། འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་ལས་གསུངས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། བྱིས་པ་དམ་པའི་ཆོས་ལས་རབ་ཏུ་ཉམས། །སེམས་ནི་མི་མཉེན་རབ་ཏུ་རྒྱུབ་པར་འགྱུར། །ཞི་གནས་ལྷག་མཐོང་མཐོང་དག་དང་རབ་ཏུ་རིང་། །སྐྱ་ལ་དག་འབའི་ཉེས་པ་འདི་དག་གོ །རྟག་ཏུ་བློ་མ་རྣམས་ལ་གུས་པ་མེད།། སྤགས་པའི་གཏམ་དག་ལ་ནི་དག་འ་སྐྱེ། །སྙིང་པོ་མེད་ལ་གནས་ཤིང་ཤེས་རབ་ཉམས། །སྐྱ་ལ་དག་འབའི་ཉེས་པ་འདི་དག་གོ[৬৬০০] །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །སྐྱ་བ་རྩོན་པོའི་ཉེས་པ་ནི།

ཟླ་བ་སྤྲོན་མའི་མདོ་ལས། གང་གིས་འཁྲུལ་པ་ཅི་མཐོང་ཡང་། ཉེ་དགེ་ཉེས་པར་མི་བསྒྲག་སྟེ། ཅི་འདྲ་བ་ཡི་ལས་བྱས་པ། །འབྲས་བུ་དེ་འདྲ་ཐོབ་པར་འགྱུར།[๖๐๑] །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཚོས་ཐམས་ཅད་འཕྲོ་བ་མེད་པར་བསྟན་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ལྟུང་བ་སྤྱིར་ན་བྱང་ཆུབ་དང་རིང་དུ་འགྱུར་རོ། །ཐུག་དོག་གིས་སྤྱིར་ན་བྱང་ཆུབ་དང་རིང་དུ་འགྱུར་རོ།[๖๐๒] །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དེས་ན་སྨྲ་བ་མང་པོ་དང་། རྟོག་པོ་སྟོང་བར་བྱའོ། །ངག་གི་འཁྲུལ་བ་དང་། ཡིད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་སྟེ། ཐུབ་པ་ཐོབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་ཉོན་མོངས་པ་ལ་ཆགས་པ་ལ་སོགས་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རྟེན་པ་དང་བཀུར་སྟི་ལ་ཆགས་པའི་ཉེས་པ་ནི། ལྟག་པའི་བསམ་པ་བསྒྲུལ་བའི་མདོ་ལས། བྱམས་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་རྟེན་པ་དང་བཀུར་སྟི་ནི་འདོད་ཆགས་བསྐྱེད་པར་བརྟག་པར་བྱའོ། །རྟེན་པ་དང་བཀུར་སྟི་ནི་ཞེ་སྡང་བསྐྱེད་པར་རིག་པར་བྱའོ། །རྟེན་པ་དང་བཀུར་སྟི་ནི་གཉི་ལྷག་བསྐྱེད་པར་རིག་པར་བྱའོ། །རྟེན་པ་དང་བཀུར་སྟི་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་གནང་བར་བརྟག་པར་བྱའོ།། རྟེན་པ་དང་བཀུར་སྟི་ནི་དགེ་བའི་རྩ་བ་འཕེག་པར་བརྟག་པར་བྱའོ། །རྟེན་པ་དང་བཀུར་སྟི་ནི་ཐར་ལ་འབྱེད་བར་བརྟག་པར་བྱའོ།[๖๐๓] །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ།། རྟེན་པ་རྟེན་ཀྱང་ངོམས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཡབ་སྲས་མཉམ་པའི་མདོ་ལས། རྩི་ལམ་རྩིས་པའི་མཚོ་ལྟུ་བ་བཞིན་དུ། ཐུབ་པ་ཐོབ་པར་བྱའོ། །ཐུབ་པ་ཐོབ་པར་ཀྱང་། ཐུབ་པ་ཐོབ་པ་ཡང་། ཐུབ་པ་ཐོབ་པ་ཡང་། ཐུབ་པ་ཐོབ་པ་ཡ

གནས་པའི་ཚེ་ན་འཚེ་བར་འགྱུར།[๗๐๗] །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དེས་ན་དེ་དག་སྤང་བར་བྱའོ། །ཡིད་ཀྱི་འདུ་བྱེད་དག་པ་ནི། དད་པ་ལ་སོགས་པ་སྟར་བསྟན་པ་དེ་དག་[๗๐๙] ལ་གནས་པར་བྱའོ། །རྒྱལ་ཁྱིམས་སྤེལ་བ་ནི། ཡེ་ཤེས་དང་། ཤེས་རབ་དང་། བསྟོ་བ་གསུམ་གྱིས་སྤེལ་བ་སྟེ། གོང་དུ་བསྟན་པ་ལྟར་རོ། །རྒྱལ་ཁྱིམས་དག་པར་བྱེད་པ་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་དང་སྙིང་རྗེས་ཟིན་པ་སྟེ་གོང་དུ་བསྟན་པ་ལྟར་རོ།།

རྒྱལ་ཁྱིམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི། མཐར་ཐུག་དང་གནས་སྐབས་གཉིས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་མཐར་ཐུག་ནི་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་སངས་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྒྱལ་ཁྱིམས་ཀྱི་ཚ་ངོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ནས། བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འགྱུར་རོ།[๗๐๙] །ཞེས་གསུངས་སོ། །གནས་སྐབས་སུ་ནི་མི་འདོད་ཀྱང་འཁོར་བའི་བདེ་སྐྱིད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐོབ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྣོད་ལས། ཤྲཱིའི་བུ་དེ་ལྟར་རྒྱལ་ཁྱིམས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ལྟ་དང་མིའི་དཔལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྐྱོང་བར་མི་འགྱུར་བ་གང་ཡང་མེད་དོ།[๗๑๐]།ཞེས་གསུངས་སོ། །འཁོར་བའི་བདེ་སྐྱིད་དེས་ཀྱང་ཟིལ་གྱིས་མི་ནོན་པར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། སྡིག་མེད་ཀྱི་བུས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་འཁོར་ལོས་སྦྱར་བའི་རྒྱལ་སྲིད་ལས་ཡོངས་སུ་མི་ཉམས་ཏེ། ལ་ལ་ཡང་བག་ཡོད་ཅིང་བྱང་ཆུ བ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །བརྒྱ་བྱིན་ལས་ཡོངས་སུ་མི་ཉམས་ཏེ། དེ་ལ་ཡང་བག་ཡོད་ཅིང་བྱང་ཆུབ་འདོད་པ་ཡིན།[๗๑๑] ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་དེ་མི་དང་མི་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་ཅིང་བསྟེན་བཀུར་བར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། དེ་ཉིད་ལས། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་རྟག་ཏུ་ཕྱག་བྱས་པ་ཡིན། ཀླུ་རྣམས་ཀྱིས་རྟག་ཏུ་བསྟུན་པ་ཡིན། གནོད་སྦྱིན་རྣམས་ཀྱིས་རྟག་ཏུ་བསྟོད་པ་ཡིན། དྲི་ཟ་རྣམས་ཀྱིས་རྟག་ཏུ་མཆོད་པ་ཡིན། བྱམ་ཟེ་དང་རྒྱལ་རིགས་དང་། ཚོང་དཔོན་དང་ཁྱིམ་བདག་རྣམས་ཀྱིས་རྟག་ཏུ་གསོལ་བ་ཡིན། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་རྟག་ཏུ་དགོངས་པ་ཡིན། ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱིས་རྟག་ཏུ་

དབང་བསྐུར་བ་ཡིན།[๒๗] ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དམ་ཚོས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལས། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཁ་དོལ་ཀུ་ཕྱིན་པའི་ལེའུ་སྟེ་བཅུ་གསུམ་པའོ།། ||

ལེའུ་བཅུ་བཞི་པ་བཟོད་པའི་ཕ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པ།

བཟོད་པའི་ཕ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པ་ལ། སྡོམ་ནི། སྐྱོན་ཡོན་རྣམ་གཉིས་བསམ་པ་དང་། ངོ་བོ་དང་ནི་དབྱེ་བ་དང་། ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དང་། སྦྱེལ་དང་དག་པར་བྱ་བ་དང་། ལབྷས་བྱ་དང་ནི་དོན་བདུན་གྱིས། བཟོད་པའི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་བསྟུས་སོ། ཞེས་པའོ།།

དེ་ལ་དང་པོ་བཤད་ན། གང་ཞིག་སྨིན་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་གཉིས་དང་ལྡན་ཡང་བཟོད་པ་དང་མི་ལྡན་ན། དེ་ལ་ཁོང་ཁྲོ་སྐྱེའོ། །ཁོང་ཁྲོ་སྐྱེས་ན་སྨིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་སྐར་བྱས་ཀྱི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་ལ་ཟད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ན།[๒๗] བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོ་སྣོད་ལས། ཁོང་ཁྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐལ་པ་བཆུ་སྟོང་དུ་བསགས་པའི་དགེ་བའི་ཤུ་བ་འཇོམས་པ་སྟེ།[๒๙] ཞེས་གསུངས་སོ། །སྡིག་འཇུག་ལས་ཀྱང་། བསྐལ་པ་སྟོང་དུ་བསགས་པ་ཡི། །སྨིན་དང་བདེ་གཤེགས་མཆོད་ལ་སོགས། །ལེགས་སྦྱར་གང་ཡིན་དེ་ཀུན་ཀྱང་། །ཁོང་ཁྲོ་གཅིག་གིས་འཇོམས་པར་བྱེད།[๓๗] །ཅེས་གསུངས་སོ། །ཡང་བཟོད་པ་དང་མི་ལྡན་ན། ཞེ་སྡང་ཁོང་དུ་ཆུགས་པས། མདའ་དུག་ཁོང་དུ་ཆུགས་པ་དང་འདྲ་སྟེ། ཡིད་[๓๗] ཟུག་རྔུ་ལང་ནས་དགའ་བའི་དང་ཞི་བ་མི་སྐྱོང་སྟེ། ཐ་མ་གཉིད་ཀྱང་མི་ཟེབས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཞེ་སྡང་ཟུགས་རྔུའི་སེམས་འཚང་ན། །ཡིད་ནི་ཞི་བ་ཉམས་མི་སྐྱོང་། །དགའ་དང་བའི་བའང་མི་ཐོབ་ལ། །གཉིད་མི་འོང་ཞིང་བརྟན་མེད་འགྱུར།[๓๗] །ཞེས་པ་དང་། མདོར་ན་ཁྲོ་བས་བའི་ཉ་གནས་པ། །དེ་ནི་འགའ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན།[๓๗] །ཞེས་གསུངས་སོ།། ཡང་བཟོད་པ་དང་མི་ལྡན་ན། ཁོང་དུ་ཞེ་སྡང་ཞུགས་པས་ཕྱི་རོལ་དུ་ཁྲོ་གཉམ་འབྱུང་སྟེ། དེས་མཛའ་བཤེས་དང་གཡོག་འཁོར་ཐམས་ཅད་སྐྱོ་ཞིང་སྡུག་ནས། ཚོར་ཆས་བྱིན་ཡང་འཁོར་དུ་མི་བཀྲལ་བོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། དེ་ཡིས་མཛའ་བཤེས་སྐྱོ་བར་འགྱུར། །སྨིན་པས་བསྟུས་ཀྱང་རྟེན་མི་བྱེད།[๓๗] །ཅེས་གསུངས་སོ། །ཡང་བཟོད་པ་དང་མི་ལྡན་ན། བདུད་ཀྱིས་བླུགས་རྟེད་ནས་བར་ཚད་འཇུག་གོ །དེ་ལྟར་

ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྣོད་ལས། སེམས་སྤང་བར་གྱུར་པ་ལ་བདུད་ཀྱིས་གླགས་རྣེད་ནས་བར་ཚད་འཇུག་གོ[๗๑๐] །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་བཅོད་པ་དང་མི་ལྡན་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ཐར་ལ་ཀུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ཀུམ་ལོངས་པས་བླ་མེད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་མི་ཐོབ་བོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཕགས་པ་སྡུད་པ་ལས། སྡང་ཞིང་བཅོད་དང་བྲལ་ལ་བྱང་ཆུབ་གཅལ་ལ་ཡོད།[๗๑๑] །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལས་ལྷོག་སྟེ་བཅོད་པ་དང་ལྡན་ན། དེ་ཉིད་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་མཆོག་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཞེ་སྡང་ལྟ་བུའི་སྡིག་པ་མེད། །བཅོད་པ་ལྟ་བུའི་དཀའ་ཐུབ་མེད། །དེ་བས་བཅོད་ལ་ནན་ཏན་བྱ། །སྣ་ཚོགས་ཚུལ་ཀྱིས་བསྒོམ་པར་བྱ།[๗๑๒] །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་བཅོད་པ་དང་ལྡན་ན། གནས་སྐབས་སུ་ཡང་བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཐོབ་བོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། གང་ཞིག་བསྒོམས་ཏེ་ཁྲོ་འཛོམས་པ། །དེ་ནི་འདི་དང་གཞན་དུ་བདེ།[๗๑๓] །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་བཅོད་པ་དང་ལྡན་ན་བྱ་མེད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་བོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཡབ་སྲས་མཉམ་བའི་མདོ་ལས། ཁྲོ་བ་སངས་རྒྱས་ལམ་མིན་ཞེས། །རྟག་ཏུ་བྱམས་པ་བསྒོམ་པ་ན། །བྱང་ཆུབ་དེ་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར།[๗๑๔] །ཞེས་གསུངས་སོ།།

བཅོད་པའི་ངོ་བོ་ནི། ཇི་མི་སྙམ་པ་སྟེ། བྱང་སེམས། ཟང་ཟིང་མེད་པའི་སེམས་དང་། སྙིང་རྗེ་འབའ་ཞིག་གིས་ཇི་མི་སྙམ་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི། མདོར་བསྡུས་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བཅོད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ།[๗๑๕] །ཞེས་གསུངས་སོ།།

བཅོད་པ་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། གཞན་གཅོད་པ་བྱེད་པ་ལ་ཇི་མི་སྙམ་པའི་བཅོད་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་དང་དུ་ལེན་པའི་བཅོད་པ་དང་། ཆོས་ལ་ངེས་པ་སེམས་པ་ལ་མོས་པའི་བཅོད་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། གཅོད་པ་བྱེད་པའི་སེམས་ཅན་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་དབྱུད་ནས་བཅོད་པར་བྱེད་པའོ།། གཉིས་པ་ནི། སྡུག་བསྔལ་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་དབྱུད་ནས་བཅོད་པར་བྱེད་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཉིད་ལ་སོ་སོར་བརྟགས་པའི་སྒོ་ནས་བཅོད་པར་བྱེད་པའོ། །ཡང་དང་པོ་གཉིས་ཀྱན་རྟོག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཅོད་པ་བསྒོམ་པ་ཡིན། ཕྱི་མ་དོན་དམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །དེ་དག་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་བཤད་ན། དེ་ལ་དང་པོ་ནི། བདག་གམ་བདག་གི་བ་ལ་བརྟེག་པ་དང་། གཤེ་བ་དང་། ཁྲོ་བ་དང་། མཚང་[๗๑๖]འབྱུ་བ་ལ་སོགས་པ་མི་འདོད་པ་བྱེད་པ་དང་། འདོད་པའི་

བགེགས་[๗๙๗] བྱེད་པ་བདག་གིས་བཟོད་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་དག་[๗๙๘] བཟོད་པ་གང་ཞེ་ན། མི་འཁྲུག་པ་དང་། ཕྱི་[๗๙๙] གནོད་པ་མི་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ལ་མི་འཛོན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བཟོད་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་། སྨོད་དཔོན་ཞི་བ་ལྟའི་ལྟར་ན། གཞན་དག་བདག་ལ་གནོད་པར་བྱེད་པ་དེ། ཁོ་ལ་རང་དབང་མེད་པར་བརྟག་པ་དང་། རང་གི་ལས་ཀྱི་ཉེས་པར་བརྟག་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་ཉེས་པར་བརྟག་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་ཉེས་པར་བརྟག་པ་དང་། སྐྱོན་ཅན་ཐུབ་མེད་དུ་འཇུར་བར་བརྟག་པ་དང་། ཕན་འདོགས་པར་བརྟག་པ་དང་། དྲིན་ཆེ་བར་བརྟག་པ་དང་། སངས་རྒྱས་མཉེས་པར་བརྟག་པ་དང་། ཕན་ཡོན་ཆེ་བར་བརྟགས་ལ་བཟོད་པར་བྱ་བར་གསུངས་སོ།།

དེ་ལ་དང་པོ་ནི། ལྟ་སྨྱིན་ལྟ་བུ་བདག་ལ་གནོད་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་ཞེ་སྡང་གིས་རང་དབང་མེད་ལ། ཞེ་སྡང་ནི་ཡུལ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བས་དབང་མེད་དེ། དེས་ན་ཁོ་ལ་རང་དབང་མེད་པ་ཡིན་པས། བདག་གིས་ལན་བྱ་བར་མི་རིགས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། དེ་ལྟར་ཐམས་ཅད་གཞན་གྱི་དབང་། །དེ་ཡི་དབང་གིས་དེ་དབང་མེད། །དེ་ལྟར་ཤེས་ན་བླུལ་ལྟ་བུའི། །དངོས་པོ་ཀུན་ལ་མི་ཁྲོ་འགྱུར།[๗๙๐] ཞེས་གསུངས་སོ། །རང་གི་ལས་ཀྱི་ཉེས་པར་བརྟག་པ་ནི། བདག་གིས་ད་ལྟ་སྡུང་བའི་གནོད་པ་འདི་ཁོ་ན་འདུ་བ་ཞིག་སྐྱེ་བ་སྔ་མ་ལ་བྱས་པས་གནོད་པ་འདི་བྱུང་བ་ཡིན། དེས་ན་རང་གི་ལས་ངན་གྱིས་ཉེས་པས་ན་གཞན་ལ་ལན་བྱ་བར་མི་རིགས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། བདག་གིས་སྔོན་ཆད་སེམས་ཅན་ལ།། འདི་འདུ་བ་ཡི་གནོད་པ་བྱས། །དེ་བས་སེམས་ཅན་འཚེ་བྱེད་པ། །བདག་ལ་གནོད་པ་འདི་འབྱུང་རིགས།[๗๙๑] །ཞེས་གསུངས་སོ། །རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཉེས་པར་བརྟག་པ་ནི། རང་ལུས་འདི་མེད་ན་ཚ་རོལ་པོས་མཚོན་ཆ་ལ་སོགས་པ་བརྡེག་ས་མི་རྟེད་དེ། །དེས་ན་ལུས་འདི་ཡོད་པས་གནོད་པ་དེ་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། གཞན་ལ་ལན་བྱ་བར་མི་རིགས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། དེ་ཡི་མཚོན་དང་བདག་གི་ལུས། །གཅིག་ཀ་སྐྱ་བསྐལ་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། །དེས་མཚོན་བདག་གིས་ལུས་སྡུང་ན། །གང་ཞེས་ལ་ནི་ཁྲོ་བར་བྱ།[๗๙๒] །ཞེས་གསུངས་སོ། །སེམས་ཀྱི་ཉེས་པར་བརྟག་པ་ནི། རང་སེམས་འདིས་ལུས་བཟང་ངོ་གཞན་གྱིས་གནོད་པར་མི་བྱ་བ་མི་འཛིན་པར།[๗๙๓] ལུས་དན་པ་གཟེ་རེ་ཅན་བཟུང་བས་[๗๙๔] གནོད་པས་ཚུགས་པ་ཡིན། དེས་ན་རང་གི་སེམས་ཀྱིས་ལན་བས། གཞན་ལ་ལན་བྱ་བར་མི་རིགས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཤུ་བ་མི་

ཡི་གཟུགས་འདྲ་བ། །རེག་ཏུ་མི་བཟོད་སྤུག་བསྔལ་ཅན། །སྲེད་ཟོར་དས་བདག་གིས་བཟུང་སྐྱུར་ན། །དེ་ལ་གནོད་པ་སུ་ལ་ཁྲོ།[ཀ་རྩ] །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྐྱོན་ཅན་ཁྱད་མེད་དུ་འགྱུར་བར་བརྟག་པ་ནི། རྣ་སྐད་དུ། ལ་ལ་རྩོངས་ཏེ་ཉེས་པ་བྱེད། །ལ་ལ་རྩོངས་ཏེ་ཁྲོས་གྱུར་ན། །དེ་ལ་སྐྱོན་མེད་གང་གིས་བྱ།། སྐྱོན་དང་བཅས་ཏེ་གང་ཞེག་ཡིན།[ཀ་རྩུ] །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་སྐྱོན་ལ་འཛེམས་ལ་བཟོད་པར་བྱའོ། །ཚན་འདོགས་པར་བརྟག་པ་ནི། གཞོད་བྱེད་ལ་བརྟེན་ནས་བཟོད་པ་བསྒོམ། བཟོད་པ་བསྒོམས་[ཀ་རྩི] བས་སྟེགས་པ་བྱང་།[ཀ་རྩེ] སྟེགས་པ་བྱང་བས་ཚོགས་རྫོགས། ཚོགས་རྫོགས་པས་འཚང་རྒྱ་སྟེ། དེས་ན་གཞོད་བྱེད་འདི་དོན་གྱིས་ཚན་འདོགས་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་བཟོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། འདི་དག་ལ་ནི་བརྟེན་བཅས་ནས། །བཟོད་པས་བདག་སྟེགས་མང་དུ་བྱང་།[ཀ་རྩོ] །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དྲིན་ཆེ་བར་བརྟག་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་[ཀ་རྩོ་] པ་ལ་བཟོད་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་མེད་དུ་མི་བཏུབ་ལ། བཟོད་པ་སྒོམ་པ་ལ་གནོད་བྱེད་མེད་དུ་མི་བཏུབ་སྟེ། དེས་ན་གནོད་བྱེད་འདི་ཚོས་ཀྱི་ཐོགས་པོ་དྲིན་ཅན་ཡིན་པས་གནོད་པ་ལ་བཟོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། བྱང་ཆུབ་སྙིང་པའི་ཐོགས་སུ་བཏང་བ། །བདག་གིས་དགྲ་ལ་དགའ་བར་བྱ། །འདི་དག་བདག་གིས་བསྒྲུབས་པས་ན།། དེ་ཕྱིར་བཟོད་པའི་འབྲས་བུ་འདི། །ཐོག་མར་འདི་ལ་བརྟེན་འོས་ཏེ། །འདི་ལྟར་དེ་ནི་བཟོད་པའི་རྒྱུ།[ཀ་རྩྱ] ཞེས་གསུངས་སོ། །སངས་རྒྱས་མཉེས་པར་བརྟག་པ་ནི། རྣ་སྐད་དུ། གཞན་ཡང་གཡོ་མེད་གཉེན་གྱུར་པ། །ཞན་པ་དཔག་མེད་མཛོད་རྣམས་ལ། །སེམས་ཅན་མགུ་བྱས་མ་གཏོགས་པ། །གཞན་གང་ཞེག་གིས་ལན་འགྱུར།[ཀ་རྩྲ] །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞན་ཡོན་ཆེ་བར་བརྟག་པ་ནི། རྣ་སྐད་དུ། འདི་དག་མགུ་བྱས་མངོན་པོ་ཞེག །འདི་ལྟར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རོལ་ཕྱིན།[ཀ་རྩྭ] །ཞེས་གསུངས་སོ།།

བྱང་སར་ལས། འདུ་ཤེས་ལྟ་བས་སྐྱེད་ལ་བཟོད་པ་བསྒོམ་པར་གསུངས་ཏེ། རྣ་སྐད་དུ། གཞོད་པ་དེ་ལ་སྙིང་དུ་སྡུག་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། ཆོས་ཙམ་དུ་རྟེས་སུ་འབྱང་བའི་འདུ་ཤེས་དང་། མི་རྟག་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། སྡུག་བསྔལ་བའི་འདུ་ཤེས་དང་། ཡོངས་སུ་བརྟང་བའི་འདུ་ཤེས་སོ།[ཀ་རྩྴ]། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། དེ་ལྟ་གཞོད་བྱེད་ཀྱི་སེམས་ཅན་འདི་སྡོན་ཀྱི་ཚེ་རབས་གཞན་དུ་ཁ་མའོམ། སྡུན་ཟླའམ། སློབ་དཔོན་མ་བྱས་པ་ནི་མེད་ལ། དེ་དག་གིས་བདག་ལ་དན་པར་བྱས་པ་

ནི་གྲངས་ཀྱིས་མི་ཚོད་པས། དཔྱ་གཉིད་པ་འདི་འདྲ་བ་ལ་བདག་ལན་བྱེད་པ་མི་བཟོད་[2]སྙམ་དུ་སྐྱིང་དུ་སྡུག་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་བཟོད་པར་བྱའོ། །ཚོས་ཙམ་དུ་རྟེས་སུ་འབྲང་བའི་འདུ་ཤེས་ནི། གཉེད་པར་བྱེད་པ་འདི་ནི་ཀུན་ལ་རག་ལས་པ་དང་། འདུ་ཤེས་ཙམ་ཚོས་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །འདི་ལ་ནི་གཤེ་བར་བྱེད་པའམ། བརྡེག་པ་དང་། མཚོང་འབྱུ་བ་དང་། བརྒྱད་བཀག་བྱེད་པའི་བདག་གམ་སེམས་ཅན་ནམ་སྔོག་གམ། སྐྱེ་བ་པོ་གང་ཡང་མེད་དོ། །སྙམ་དུ་བསམས་ནས་བཟོད་པར་བྱེད་པའོ།། མི་རྟག་པའི་འདུ་ཤེས་ནི། སེམས་ཅན་ནི་མི་རྟག་སྟེ་འཆི་བའི་ཚོས་ཅན་ཡིན་ལ། གཉེད་པའི་མཚོག་ནི་སྔོག་དང་འབྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་སེམས་ཅན་རང་བཞིན་གྱིས་འཆི་བས་སྔོག་བཅད་མི་དགོས་སྙམ་དུ་བསམས་ནས་བཟོད་པར་བྱེད་པའོ། །སྡུག་བསྔལ་བའི་འདུ་ཤེས་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མ་གྲོས་ཤིན་ལ། བདག་གིས་དེ་དག་བསལ་བར་བྱ་ཡི་སྡུག་བསྔལ་བསྐྱབ་པར་མི་བྱའོ་སྙམ་སྟེ། དེ་ཉིད་སྡུག་བསྔལ་བའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་གཉེད་པ་ལ་བཟོད་པར་བྱེད་པའོ། །ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་འདུ་ཤེས་ནི། བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་ཀུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་བྱའོ། །ཞེས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཚུང་མའི་ཚུལ་དུ་ཡོངས་སུ་བཟུང་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་བཟུང་ནས་གཉེད་པ་ཕྱན་ཆེགས་ལ་ལན་བྱེད་པར་མི་རེགས་སོ་སྙམ་ནས་བཟོད་པར་བྱེད་པའོ།།

གཉིས་པ་སྡུག་བསྔལ་དང་དུ་ལེན་པའི་བཟོད་པ་ནི། བྱ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་བསྐྱབ་པའི་སྡུག་བསྔལ་རྣམས་ཀྱིས་མི་སྐྱོ་བར་དགའ་བའི་སེམས་ཀྱིས་དང་དུ་བླང་བའོ། །དེ་ཡང་བྱང་སར་ལས། གནས་ལ་བཞེན་པའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་སྡུག་བསྔལ་བརྒྱད་དང་དུ་བླང་བར་གསུངས་སོ།[2]། དེ་ཡང་དོན་ཀྱིས་འཇམས་ཡིན་ཏེ། རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་ཆོས་གོས་དང་བསོད་སྙོམས་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། དཀོན་མཆོག་དང་བླ་མ་མཆོད་ཅིང་བསྙེན་བཀུར་བ་དང་། ཆོས་ཉན་པ་དང་། བཤད་པ་དང་། ཁ་ཏོན་དང་། བསྒོམ་པ་དང་། ནམ་ཀྱི་ཆ་སྟོད་ཆ་སྨད་ལ་མི་ཉལ་བར་རྟལ་འབྱོར་ལ་བརྩོན་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་སྒོ་མ་བཞེན་དུ་བཏུ་གཅིག་པོ་དེ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྒོ་ལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཏེ། དལ་བ་དང་། དུ་བ་པ་དང་། ཚ་བ་དང་། གྲང་བ་དང་།

བཀྲེས་[๒๙๕]པ་དང་། སྐོམ་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་[๒๙๖]འཁྲུག་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་སྐྱོ་བར་དང་དུ་ལེན་པའོ། །དེ་ཡང་དབེར་ན། ནད་དག་པོའི་སྐུག་བསྔལ་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་གཉར་[๒๙๗]ཀྱིས་ནད་འཚོས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐུག་བསྔལ་དང་དུ་ལེན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྐྱོད་འཇུག་ལས། བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་བསྒྲུབ་པ་ཡི། །སྡུག་བསྔལ་འདི་ནི་ཚོད་ཡོད་དེ། །ཟུག་རྔུ་ཁོང་བརླག་གནོད་བསལ་ཕྱིར། །ལུས་རྣམ་གཉིང་པའི་སྐུག་བསྔལ་བཞིན། [๒๙๐] །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་སྐུག་བསྔལ་དང་དུ་བླངས་ནས་འགོང་བའི་གཡུལ་ངོ་བཟློག་ཅིང་ཞེན་མོངས་པའི་དགྲ་འཇོམས་པ་ནི་དཔའ་བོ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །ཐ་མལ་པའི་དགྲ་རང་བཞིན་གྱིས་འཆི་བ་བསད་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་དཔའ་བོར་གྲགས་ཀྱང་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། རོ་ལ་མཆོག་བརྟེག་པ་དང་འདྲའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྐྱོད་འཇུག་ལས། སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ཁྱད་བསད་ནས། །ཞེ་སྡང་ལ་སོགས་དགྲ་འཇོམས་པ། །དེ་དག་རྒྱལ་བྱེད་དཔའ་བོ་སྟེ། ལྟག་མ་ངོ་ལ་གསོད་པ་ཡིན། [๒๙๑] །ཞེས་གསུངས་སོ།།

གསུམ་པ་[๒๙๒] ཚོས་ལ་ངེས་པར་སེམས་པ་ལ་མོས་པའི་བཟོད་པ་ནི། བྱང་སྟ་ལས། དཀོན་མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པ་གནས་བརྒྱད་ལ་མོས་པ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། [๒๙๓] །ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་བདག་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་རང་བཞིན་ལ་མོས་ཤིང་བཟོད་པའོ། །བཟོད་པ་སྟེལ་བ་ནི། ཡེ་ཤེས་དང་། ཤེས་རབ་དང་། བསྟོ་བ་གསུམ་གྱིས་སྟེལ་བ་སྟེ། གོང་དུ་བསྟན་པ་ལྟར་རོ། །བཟོད་པ་དག་པར་བྱེད་པ་ནི། སྟོང་པ་དང་། སྙིང་རྗེ་མེད་པ་སྟེ། གོང་དུ་བསྟན་པ་ལྟར་རོ།།

བཟོད་པའི་འབྲས་བུ་ནི། མཐར་ཐུག་དང་གནས་སྐབས་གཉིས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་མཐར་ཐུག་ནི་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་འདི་དག་ལ་བརྟེན་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འགྱུར་རོ། [๒๙๔] །ཞེས་གསུངས་སོ། །གནས་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི་ཐེག་ཆུང་ལས་ཀྱི་

འཚོ་བ་དང་། །འགོར་ལོས་སྐྱེར་བའི་བདེ་རྒྱས་ཐོབ།[๗๙] །ཅེས་གསུངས་སོ། །དམ་ཚོས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཐར་པ་རིན་ཆེའི་རྒྱན་ལས། བཟོད་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལེའུ་སྟེ་བཅུ་བཞི་པའོ།། ||

ལེའུ་བཅོ་ལྔ་པ། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ།

བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ། སྡོམ་ནི། སྐྱོན་ཡོན་རྣམ་གཉིས་བསམ་པ་དང་། ངོ་བོ་དང་ནི་དབྱེ་བ་དང་། ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དང་། སྟེང་དང་དག་པར་བྱ་བ་དང་།[๗๘] །འབྲས་བུ་དང་ནི་དོན་བདུན་གྱིས། །བརྩོན་འགྲུས་ཕ་རོལ་ཕྱིན་བསྟུས་སོ། །ཞེས་པའོ།།

དེ་ལ་དང་པོ་བཤད་ན། གང་ཞིག་སྨྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་དང་ལྡན་ཡང་། བརྩོན་འགྲུས་མེད་ན་ལེ་ལོ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ལེ་ལོ་ཡོད་ན་དག་བ་མི་འགྲུབ། གཞན་དོན་མི་ནུས། བྱང་ཆུབ་མི་ཐོབ་བོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། ལེ་ལོ་ཅན་ལ་ནི་སྨྱིན་པ་མེད་པ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བར་དུ་མེད་དོ། །ལེ་ལོ་ཅན་ལ་ནི་གཞན་དོན་བྱ་བ་མེད་དོ། །ལེ་ལོ་ཅན་ལ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཤིན་ཏུ་རིང་ཞིང་རྣམ་པར་རིང་ངོ་།[๗๗] །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལས་ལྷོག་སྟེ། བརྩོན་འགྲུས་དང་ལྡན་ན། དཀར་པོའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་མི་འགྱིབ་ཅིང་འཕེལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། སྡུད་པ་ལས། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་ནི་དཀར་པོའི་ཡོན་ཏན་འགྱིབ་མི་འགྱུར། །ཞེ་ཤེས་མཐའ་ཡས་རྒྱལ་བའི་བང་མཛོད་རྣེད་བར་འགྱུར།[๗๖] །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་བརྩོན་འགྲུས་དང་ལྡན་ན། འཇིག་ཚོགས་ཀྱི་རི་བོ་ལས་བརྒལ་[๗๕] ནུས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་ནི་འཇིག་ཚོགས་འདས་ནས་བྱོལ།[๗๔] །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་བརྩོན་འགྲུས་དང་ལྡན་ན་བླ་མེད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སྙིང་དུ་བོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་ནི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་འཚང་རྒྱ།[๗๓] །ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱོལ་སོང་ཆུ་མཚོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། བརྩོན་འགྲུས་བརྒྱ་རྩ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དཀའ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱོལ་སོང་ཆུ་མཚོ་གང་ན་བརྩོན་འགྲུས་ཡོད་པ་དེ་ན་བྱང་ཆུབ་ཡོད་དོ།[๗๒] །ཞེས་

གསུངས་སོ། །གང་པོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། རྒྱ་ཀྱ་བཙོན་འགྲེས་གང་བཙུམས་པ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཡོངས་མི་དཀའ།[๗๔๓] །ཞེས་གསུངས་སོ།།

བཙོན་འགྲེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི། །དགེ་བ་ལ་སྦྱོར་བའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཚོས་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལས། བཙོན་འགྲེས་གང་ཞེ་ན། ལེ་ལོའི་གཉེན་པོ་སྟེ། དགེ་བ་ལ་སེམས་མངོན་བར་སྤྱོད་བའོ།[๗๔๔] །ཞེས་གསུངས་སོ། །མདོ་སྡེ་རྒྱན་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། དགེ་ལ་ཡང་དག་སྤྱོད་པ་དང་།། ཞེས་བྱ་བ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ།[๗๔๕] ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེ་ཡང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལེ་ལོའི་གཉེན་པོ་ཞེས་པ་ལ། ལེ་ལོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྟོམས་ལས་ཀྱི་ལེ་ལོ་དང་། སྦྱིད་ལུག་པའི་ལེ་ལོ་དང་། སྨད་པའི་ལེ་ལོའོ། །དེ་ལ་སྟོམས་ལས་ཀྱི་ལེ་ལོ་ནི། ཉལ་བ་དང་། གཉེས་པ་དང་།[๗๔๖] གཉིད་ལ་སོགས་པ་ཡིད་དལ་གྱི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པ་སྟེ། དེ་དག་སྤང་བར་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་སྤང་ཞེ་ན། ཚེ་ལ་ལོང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་ལས། དགེ་སློང་དག་སྙིང་རྗེ་ཆེས་པ་ནི་འགྲེས་ལ་ཞི་བ་ཐོབ་པ་ཡང་ངེས་པར་འཇིག་པར་འགྱུར་ན། ཅིའི་ཕྱིར་བཙོན་འགྲེས་དང་བཏུལ་བ་བརྟན་པོས་སྐྱབ་པར་མི་བྱེད།[๗๔๗] ཅེས་གསུངས་སོ། །སྐྱོད་འཇུག་ལས་ཀྱང་། སྡུར་བ་ཉིད་དུ་འཆི་འགྱུར་བས། །རིས་སྲིད་དུ་ནི་ཚོགས་བསགས་བྱ།[๗๔๘] །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཆི་ཁར་ཚོགས་བསགས་པས་ཆོག་གམ་སྟམ་ན། དུས་ཐུག་ནས་བསགས་[๗๔๙] ལོང་མི་འོང་སྟེ། རི་སྐད་དུ། དེ་ཚེ་ལེ་ལོ་སྤངས་ཀྱང་ནི། །དུས་མ་ཡིན་པས་ཅི་ཞེག་བྱ།[๗๗๐] །ཞེས་གསུངས་སོ། །དགེ་བ་མ་ཟིན་གྱི་བར་དུ་བདག་ནི་མི་འཆིའོ་སྟམ་ན། བློ་ཡྭོས་མེད་དེ། རི་སྐད་དུ། ཡིད་བརྟན་མི་རྟག་འཆི་བདག་འདི། །བྱས་དང་མ་བྱས་མི་སྡོད་པས། །ན་དང་མི་ན་ཀུན་གྱིས་ཀྱང་། །གློ་བུར་ཚེ་ལ་ཡིད་མི་བརྟན།[๗๗๑] །ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་སྟོམས་ལས་ཀྱི་ལེ་ལོ་དེ་ཇི་ལྟར་སྤང་ན། བང་དུ་སྤྱལ་འོང་བ་ལྟར་འདོད་བའམ། མགོ་ལ་མེ་ཤོར་བ་གསོད་པ་ལྟར་སྤང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ཡང་སྤྱོད་འཇུག་ལས། དེ་བས་བང་དུ་སྤྱལ་འོང་ན། །ཇི་ལྟར་རིངས་པར་ལྟང་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་གཉིད་དང་སྟོམ་འོང་ན། །སྡུར་དུ་དེ་དག་བཟློག་པར་བྱ།[๗๗๒] །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཁཤེས་སྤྱིར་ལས་ཀྱང་། མགོ་འམ་གོས་ལ་གློ་བུར་མེ་ཤོར་ན། །དེ་དག་ཕྱིར་བཟློག་བཀྱི་བ་བཏང་ནས་ཀྱང་། ཡང་སྲིད་

མེད་པར་བགྱིད་སྟང་འབད་འཚལ་ཏེ། །དེ་བས་ཆེས་མཆོག་དགོས་པ་གཞན་མ་མཆིས།[ཀཀ་] །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྒོམ་ལུགས་པའི་ལེ་ལོ་ནི། བདག་ལྟ་བུ་ངན་པས་འབད་པ་བྱས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ག་ལ་ཐོབ་སྙམ་ནས་[ཀཁ་] སེམས་ཞུམ་པ་ཡིན་ཏེ།[ཀག] དེ་ལྟར་དུ་ཞུམ་མི་དགོས་པས་སྒོམ་ལུགས་དེ་སྦྱང་བར་བྱའོ།། ཇི་ལྟར་ཞུམ་མི་དགོས་སྙམ་ན། ཇི་སྐད་དུ། །སྦྱང་བྱ་ཕྱི་སྦྱང་བྱང་བ་དང་། །དེ་བཞིན་སྲིན་བྱང་གང་ཐུབ་པ། །དེས་ཀྱང་བརྩོན་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་ན། །བྱང་ཆུབ་ཐོབ་དཀའ་བློ་མེད་ཐོབ། །བདག་ལྟར་དེགས་ཀྱི་མིར་སྐྱེས་ལ། །ཚན་དང་གནོད་པ་ངོ་ཤེས་པས། །བྱང་ཆུབ་སྙིང་པ་མ་བཏང་ན། །བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་ཅིས་མི་ཐོབ།[ཀཁ] །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སྨད་པའི་ལེ་ལོ་ནི། དབྱ་འདུལ་བ་དང་རྫ་སྣ་བསགས་པ་ལ་སོགས་པ་མི་དགེ་བ་ལ་ཆགས་པ་དག་ཡིན་ཏེ། །དེ་དག་སྤྱག་བསྐལ་[ཀགཀ] དངོས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པས་སྤང་བར་བྱའོ།།

བརྩོན་འགྲུས་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། གོ་ཆའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། སྦྱོར་བའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། ཚོགས་མི་འཛིན་པའི་བརྩོན་འགྲུས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། བསམ་པ་ཟུན་སྐུམ་ཚོགས་པའོ།། གཉིས་པ་ནི། སྦྱོར་བ་ཟུན་སྐུམ་ཚོགས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཡན་ལག་གོ། དེ་དག་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་བཤད་ན། གོ་ཆའི་བརྩོན་འགྲུས་ནི། དུས་འདི་ནས་བཟུང་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་མ་འགོད་[ཀགཁ] ཀྱི་བར་དུ། བདག་གིས་དགེ་བའི་བརྩོན་འགྲུས་མི་འདོར་ཞོ་སྟམ་དུ་གོ་ཆ་གྱོན་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྣོད་ལས། ཤ་རིའི་བུ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་གོ་ཆ་བགོ་བར་བྱ་སྟེ། འགོར་བའི་ཐ་མ་ཅི་ཙམ་པར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱིར་བརྩོན་འགྲུས་ལྷོད་པར་མི་བྱ་སྟེ།[ཀགག] ཞེས་གསུངས་སོ། །གོ་ཆ་བགོད་པ་བསྟན་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སེམས་ཅན་རྣམས། །བསྡུ་ཕྱིར་གོ་ཆ་བགོ་བར་བྱ། །སེམས་ཅན་ཚད་ཀྱི་མེད་པའི་ཕྱིར། །གོ་ཆ་བགོས་པ་ཚད་མེད་དོ།[ཀཀ] །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཕགས་པ་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། དེ་བསྟན་པ་འདི་སྟེད་ཅིག་ཅུ་གོ་ཆ་བགོ །དེ་བསྟན་པ་འདི་སྟེད་ཅིག་ཅུ་གོ་ཆ་མི་བགོ་ཞེས་བསྟན་པ་བགྲང་བས་བྱང་ཆུབ་མི་འཚོལ་ཀྱི། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་གོ་ཆ་གྲོན་པར་བྱེད་དོ།[ཀཁ] །ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱང་སེམས། བདག་གིས་སེམས་ཅན་གཅིག་སྐྱག་བསྐལ་ལས་

ཐར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྒལ་པ་སྟོང་དང་མཉམ་པར་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་ཁོ་ནར་གནས་དགོས་ན་ཡང་བདག་སྟོང་བར་བྱེད་དེ། དུས་ཡུན་ཆེས་ཐུང་བ་དང་། སྐུག་བསྔལ་ཆེས་ཆུང་བ་ལྟ་ཅི་སྟོས་སྐམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གོ་ཆའི་བརྩོན་འགྲུས་ཡིན་ཏེ།[๗๑๓] ཞེས་གསུངས་སོ།།

སྟོང་བའི་བརྩོན་འགྲུས་ལ་གསུམ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་[๗๑๔] པ་ལ་བརྩོན་འགྲུས་བྱ་བ་དང་། དགེ་བ་སྒྲུབ་[๗๑๕]པ་ལ་བརྩོན་འགྲུས་བྱ་བ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བ་ལ་བརྩོན་འགྲུས་བྱ་བའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་དང་། དེ་དག་གིས་ཀུན་ནས་བསླང་བའི་ལས་རྣམས་ནི་སྤྱག་བསྟལ་གྱི་རྩ་བ་ཡིན་པས་དུས་ཡུན་རིང་པོ་དང་། སྐོས་གསེས་[๗๑๖]སུ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཅིང་ཅི་མི་འབྱུང་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྟོང་འཇུག་ལས། ཉོན་མོངས་ཚོགས་ཀྱི་ཁོད་གནས་ན། །རྣམ་པ་སྟོང་དུ་སྨན་རྒྱས་ཀྱང་། །ཤ་ལ་སོགས་པས་སེང་གེ་བཞིན། །ཉོན་མོངས་ཚོགས་ཀྱིས་མི་ཚུགས་པ།[๗๑๗] །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་དབེ་ཅི་ལྟར་བསྟེམ་[๗๑๘] ན། ཅི་སྐད་དུ། ཡུངས་མར་གང་བའི་སྟོད་བསྐུར་ལ། །རལ་གྲི་ཐོགས་ལ་དྲུང་བསྣད་དེ། །བོ་ན་གསོད་སྟེགཔ་འཇིགས་པ་ལྟར།། བརྒྱལ་ཞུགས་ཅན་གྱིས་དེ་ལྟར་བསྟེམ།[๗๑๙] །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཅིས་པ་དགེ་བ་སྒྲུབ་པ་ལ་བརྩོན་པར་བྱ་བ་ནི། ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་ལུས་དང་སྟོག་ལ་ཡང་མི་ལྟ་བར་འབད་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་འབད་ན། བརྩོན་འགྲུས་རྣམ་པ་ལྔས་འབད་པར་བྱ་སྟེ། རྟག་ཏུ་བྱེད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། གུས་པ་བྱེད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། མི་གཡེ་བའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། མི་སྟོག་པའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། ང་རྒྱལ་མེད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་སོ། །དེ་ལ་རྟག་ཏུ་བྱེད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྒྱུན་མ་ཆད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དགེའ་མཚོག་སྨིན་པར་བྱེད་པས། དགེ་ཚོགས་ཡུས་སྡུ་བར་མི་འགྱུར་བ་དང་། སེམས་སྡུ་བར་མི་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་རྩོམ་སྟེ། འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྟག་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཞེས་བྱའོ།[๗๒๐] །ཞེས་གསུངས་སོ། །གུས་པར་བྱེད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ནི། དགའ་བཞིན་སྡུ་བཞིན་སྨྲུར་དུ་བྱེད་པ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། དེ་ལྟར་ལས་ཚར་ཕྱིན་བྱའི་ཕྱིར། །ཉི་མ་ཕྱེད་དུསས་གདུངས་པ་ཡི། །གླང་ཆེན་མཆོར་ཕྱད་འཇུག་པ་ལྟར། །ལས་དེ་ལ་ཡང་འཇུག་པར་བྱ།[๗๒๑] །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །མི་གཡེ་

བའི་བཙོན་འགྲས་ནི། རང་རྣམ་རྟོག་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་གྱིས་གཅོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་གཡོ་བར་བྱེད་པའོ། །མི་ལྡོག་པའི་བཙོན་འགྲས་ནི། གཞན་གྱིས་འཚེ་བ་དང་། དམུ་རྒོད་དང་། འབྲུག་པ་དང་། ལྟ་བའི་སྐྱེགས་མ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བས་མི་ལྡོག་པ་སྟེ། འཕགས་པ་རྟོ་རྗེ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་མདོ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །ང་རྒྱལ་མེད་པའི་བཙོན་འགྲས་ནི། བཙོན་འགྲས་བརྒམས་པ་དེས་མཐོ་བར་སེམས་པ་མེད་པའོ།།

གསུམ་པ་[ཀ(ཁ)] སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བའི་བཙོན་འགྲས་ནི། བྱ་བ་ལ་གོགས་མེད་པའི་གོགས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བརྩུ་གཅིག་པོ་ལ་འབད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གིས་སྟོང་བའི་བཙོན་འགྲས་བཤད་ནས། ཚོག་པར་མི་འཛིན་པའི་བཙོན་འགྲས་ནི། བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་དགེ་བ་ལ་ངོམས་ཆོག་མེད་པར་འབད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡང་། སྐུ་གྲིའི་སོར་ཆགས་སྦྱང་ཆེ་ལྟའི། །འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་ངོམས་ན། །རྣམ་སྨིན་བདེ་ལ་ཞེ་བ་ཡི། །བསོད་ནམས་ཀྱིས་ལྟ་ཅི་སྟེ་ངོམས།[ཀ(ཁ)ཅ] ཞེས་གསུངས་སོ། །བཙོན་འགྲས་སྤྲེལ་བ་ནི། ཡི་ཤེས་དང་། ཤེས་རབ་དང་། བསྟོ་བ་གསུམ་གྱིས་སྤྲེལ་བ་སྟེ། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །བཙོན་འགྲས་དག་པར་བྱེད་པ་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་དང་སྙིང་རྗེས་ཟིན་པ་སྟེ་གོང་དུ་བསྟན་པ་ལྟར་རོ།།

བཙོན་འགྲས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི། མཐར་ཐུག་དང་གནས་སྐབས་གཉིས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་མཐར་ཐུག་ནི་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱང་སེམས་དཔའ་བཙོན་འགྲས་ཀྱི་ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་སྟེ། བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ། །མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འགྱུར་རོ། །[ཀ(ཁ)ཆ] །ཞེས་གསུངས་སོ། །གནས་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་བདེ་བ་མཆོག་རྣམས་ཐོབ་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། བཙོན་འགྲས་ཀྱིས་ནི་སྲིད་སྒྲོད་འདོད་པ་ཐོབ།[ཀ(ཁ)ཇ] །ཅེས་གསུངས་སོ། །དམ་ཆོས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བྱ་ཐར་པ་རིན་ཆེའི་རྒྱན་ལས། བཙོན་འགྲས་ཀྱི་ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལེའུ་སྟེ་བཅོ་ལྔ་པའོ།། ||

ལེའུ་བཅུདྲུག་པ། བསམ་གཏན་གྱི་ཞ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ།

བསམ་གཏན་གྱི་ཞ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ། སྔོན་ནི། སྐྱོན་ཡོན་རྣམ་གཉིས་བསམ་པ་དང་། ངོ་བོ་དང་ནི་དབྱེ་བ་དང་། ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དང་། སྒྲིལ་དང་དག་པར་བྱ་བ་དང་། འབྲས་བུ་དང་ནི་དོན་བདུན་གྱིས། །བསམ་གཏན་ཞ་རོལ་ཕྱིན་བསྟན་སོ། །ཞེས་པའོ།།

དེ་ལ་དང་པོ་བཤད་ན། གང་ཞིག་སྨིན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་ཡང་། བསམ་གཏན་དང་མི་ལྡན་ན། དེ་རྣམ་པར་གཡེང་བའི་དབང་དུ་གྱུར་ནས་སེམས་ཉོན་མོངས་པའི་མཆེ་བས་རྨས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྐྱོད་འཇུག་ལས། སེམས་ནི་རྣམ་པར་གཡེང་བའི་མི། །ཉོན་མོངས་མཆེ་བའི་ཕྱག་ན་གནས།[ལ་༡༤] །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་བསམ་གཏན་དང་མི་ལྡན་ན་མངོན་ཤེས་མི་སྐྱེ་ལ། མངོན་ཤེས་མ་སྐྱེས་ན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མི་ནུས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་ཆུབ་ལམ་སྒོམ་ལས། ཤི་གནས་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པས། །མངོན་ཤེས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ལ། །དེ་བཞིན་མངོན་ཤེས་སྟོབས་བྱལ་བས།། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ནུས་པ་མིན།[ལ་༡༥] །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་བསམ་གཏན་དང་མི་ལྡན་ན། ཤེས་རབ་མི་སྐྱེ་ལ། ཤེས་རབ་མ་སྐྱེས་ན་བྱང་ཆུབ་མི་ཐོབ་བོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བཤེས་སྦྱིང་ལས། བསམ་གཏན་མེད་པར་ཡང་ནི་ཤེས་རབ་མེད།[ལ་༡༦] །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལས་ལྷོག་སྟེ་བསམ་གཏན་དང་ལྡན་ན་དངོས་པོ་དམན་པ་ལ་ཞེན་པ་འདོད། མངོན་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྒོ་མང་པོ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཕགས་པ་སྡུད་པ་ལས། བསམ་གཏན་གྱིས་ནི་འདོད་བའི་ཡོན་ཏན་སྣང་བ་འདོད། །རིགས་དང་མངོན་པར་ཤེས་དང་ཉིང་ཟཱིན་མངོན་པར་འགྲུབ།[ལ་༡༧] །ཅེས་གསུངས་སོ། །ཡང་བསམ་གཏན་དང་ལྡན་ན་དེ་ས་ཤེས་རབ་བསྒྲེད་ནས་རང་གི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་འཇོམས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྨྲོད་འཇུག་ལས། ཞི་གནས་རབ་ཏུ་ལྡན་པའི་ལྟག་མཐོང་གིས། །ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་འཇོམས་པར་ཤེས་བྱས་ནས།[ལ་༡༨] །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་བསམ་གཏན་དང་ལྡན་ན་ཡང་དག་པའི་དོན་མཐོང་ཅན་ལ་སྐྱིང་རྡེ་སྐྱེའོ། །དེ་ལྟར་ཚོས་ཡང་དག་པར་སྟུད་པའི་མདོ་ལས། ཡིད་མ་ཉམ་པར་བཞག་པས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བཞིན་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བཞིན་མཐོང་བས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྐྱིང་རྡེ་ཆེན་པོར་འདྲུག་

གོ[১০০] །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་བསམ་གཏན་དང་ལྡན་ན། གདུལ་བྱ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ལ་འགོད་ནུས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱུན་ལས། བསམ་གཏན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་གསུམ་ལ་འགོད།[১০৭] །ཅེས་གསུངས་སོ།།

བསམ་གཏན་གྱི་ངོ་བོ་ནི། ཞི་གནས་ཀྱི་ངང་བཞིན་སེམས་ནང་དུ་དགེ་བ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་སའི་བསམ་གཏན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་བསྟན་པའི་སྐབས་ནས། སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་དགེ་བ་ལ་སེམས་གནས་པ།[১০৪] ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་བསམ་གཏན་དེ་ཡང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་སྤངས་པ་ལས་ཐོབ་པ་ཡིན་པས། དང་པོ་རྣམ་པར་གཡེང་བ་སྤང་བར་བྱའོ། །དེ་ཡང་རྣམ་པར་གཡེང་བ་སྤང་[১০৫] བ་ནི་དབེན་པ་སྟེ། ལུས་འདུ་འཛི་ལས་དབེན་པ་དང་། སེམས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལས་དབེན་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྦྱོད་འཇུག་ལས། ལུས་དང་སེམས་ནི་དབེན་པ་ཡིས། རྣམ་པར་གཡེང་བ་མི་འབྱུང་སྟེ།[১০৬] །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ལུས་འདུ་འཛི་ལས་རྣམ་པར་དབེན་པར་བྱ་བ[১০৭]ངོན་དུག་གིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འདུ་འཛིའི་མཚན་ཉིད་དང་། འདུ་འཛིའི་རྒྱུ་དང་། འདུ་འཛིའི་ཉེས་པ་དང་། དབེན་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། དབེན་པའི་རྒྱུ་དང་། དབེན་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ།།

དེ་ལ་འདུ་འཛིའི་མཚན་ཉིད་ནི། བདག[১০৮] བྱ་དང་ཆུང་མ་དང་འགོར་དང་ལོངས་སྤྱོད་དང་ཡྲན་ཅིག་ཏུ་གཡེངས་པའོ། །འདུ་འཛིའི་རྒྱུ་ནི། ཆགས་པ་སྟེ་བྱ་སྨད་དང་གཡོག་འགོར་ལ་སོགས་པ་སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་པ་དང་། ཟས་ནོར་ལ་སོགས་པ་རྣེད་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་། བསྟོད་པ་ལ་སོགས་པ་སྙན་གྲགས་ལ་ཆགས་པས་འདུ་འཛིའི་མི་སྤྲོང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཆགས་པའི་ཕྱིར་དང་རྣེད་སོགས་ལ། །སྲེད་པས་འཇིག་རྟེན་མི་སྤྲོངས་ཏེ།[১০৯] །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདུ་འཛིའི་ཉེས་པ་ནི། སྤྱི་དང་བྲེ་བཀ་གཉིས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་སྤྱིའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ལྷག་པའི་བསམ་པ་བསྒྲུབ་པའི་མདོ་ལས། བྱམས་པ་འདུ་འཛིའི་ཉེས་དམིགས་ཉི་ཤུ་པོ་འདི་དག་ཡིན་ཏེ། ཉི་ཤུ་གང་ཞེ་ན། ལུས་ཀྱིས་མ་བསྟམས་པ་ཡིན། ངག་གིས་མ་བསྟམས་པ་ཡིན། ཡིད་ཀྱིས་མ་བསྟམས་པ་ཡིན། ཚོན་མོངས་པ་ཆེ་བ་ཡིན། འཇིག་རྟེན་པའི་གཏམ་ཀྱིས་ཀྱང་གོས་པ་ཡིན། བདུད་ཀྱིས་གླགས་རྟེད་པ་ཡིན། བག་མེད་

པ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན། ཞེ་གནས་དང་ལྡན་མཐོང་མི་ཐོབ་པ་ཡིན།[১০২] ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །ཇི་ཐག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན། སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་པའི་ཉེས་པས་ནི་བྱང་ཆུབ་མི་ཐོབ་བོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། རྒྱ་བ་སྨིན་མའི་མདོ་ལས། འདོད་པ་དག་ནི་རབ་ཏུ་བསྟེན་ཅིང་། །བྱང་ཆུབ་མ་དག་ལ་སྡིད་བསྐྱེད་ནས། །སྨད་པར་བྱ་བའི་ཁྱིམ་ལ་བརྟེན་པ་དེས། །ཐམ་ཡང་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་མཆོག་མི་ཐོབ།[১০৫] །ཅེས་གསུངས་སོ། །སྤྲོད་འཇུག་ལས་ཀྱང་། སེམས་ཅན་ཉིད་ལ་ཆགས་བྱས་ན། །ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཀུན་ནས་བསྒྲིབས།[১১০] །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་དེ་ལ་ཆགས་པ་སྤང་བར་བྱ་སྟེ། རྣ་སྐད་དུ། དེས་ཀྱང་བདག་དོན་མི་བྱེད་ལ། །བདག་ཀྱང་དེ་དོན་མི་འགྱུར་བས། །བྱིས་ལས་ཐག་རིང་བྱོལ་བར་བྱ།[১১১] །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་དག་སྤྲངས་པའི་ཚན་ཡོན་ཡང་། རྒྱ་བ་སྨིན་མའི་མདོ་ལས། བྱ་དང་ཆུང་མ་དག་ལ་སྡིད་སྤངས་ནས། །ཁྱིམ་གྱིས་སྐྱག་སྟེ་ཁྱིམ་ལས་མངོན་བྱུང་བ། །དེ་དག་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ནི་རྣེད་མི་དཀའ།[১১২] །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྣེད་པ་དང་གྲགས་པ་ལ་ཆགས་པའི་ཉེས་པ་ཡང་གཞིས་ཏེ། རྣེད་གྲགས་དེ་གཏན་དུ་གཟུང་བར་མི་ནུས་པ་དང་། དེ་དག་གིས་སྤྱག་བསྡལ་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྲོད་འཇུག་ལས། རྣེད་དང་གྲགས་པའི་ཚོགས་བཅས་ཏེ། །གང་དུ་འགྲོ་བའི་གཏེ་ལ་མེད་དོ།[১১৩] །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཏེས་པ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གང་དང་གང་ལ་ཆགས་ཐྱུར་པ། །དེ་དང་དེ་བསྟོངས་སྟོང་འགྱུར་བ། །སྤྱག་བསྡལ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཞིང་ལྡང་།[১১৫] །ཞེས་གསུངས་སོ།།

དབེན་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། འདུ་འཛི་དེ་དག་དང་བྲལ་བའོ། །དབེན་པའི་རྒྱུ་ནི། གཅིག་པུར་དགོན་པར་གནས་པའོ། །དེ་ལ་དགོན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དུར་ཁྲོད་དམ་ནགས་གསེབ་བམ་བྱ་སྐྱིབས་སམ་ཐང་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་ནའང་ཡིན་ཏེ། གཞུ་འདོམ་ལྔ་བརྒྱ་སྟིད་དུ་ཡོད་པ་དེ་ལ་རྒྱང་གྲགས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། གོང་ལས་རྒྱང་གྲགས་གཅིག་ཐན་ཚད་འདས་པ་དེ་ལ་དགོན་པ་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཚོས་མངོན་པ་མཛོད་ལས་ཀྱང་། གཞུ་འདོམ་ལྔ་བརྒྱ་རྣམས་ལ་ནི། །རྒྱང་གྲགས་དེ་ལ་དགོན་པ་འདོད།[১১৭] །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེབེན་པའི་ཡོན་ཏན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་ཚེད་དུ། འདུ་འཛི་ལས་བྱོས་[১১৮]ཏེ་དགོན་པ་བཏེན་ན་ཡོན་ཏན་མང་སྟེ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་བསྟེན་བཀུར་གྱི་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། འཁོར་བ་ལ་ཡིད་དབྱུང་བར་[১১৯]འགྱུར་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཚོས་བརྒྱད་

དང་བྲལ་བར་འགྱུར་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་མི་འཕེལ་བ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་བཤད་ན། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་ཟས་སྐོམ་དང་། མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པའི་མཆོད་པ་སྣ་ཚོགས་ཕུལ་བ་བས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱིར་ཕ་རོལ་ཏུ་དགོན་པར་བསྟད་པའི་བསམ་པས། དགོན་པའི་ཕྱོགས་སུ་གོམ་པ་བདུན་བོར་བ་ཙམ་ལ་མཉེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཟླ་བ་སྐྱེན་མེའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། ཟས་དང་སྐོམ་དང་དེ་བཞིན་གོས་ནམས་དང་། །མེ་ཏོག་སྤོས་དང་ཕྲེང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། །ཁྱུ་མཆོག་རྒྱལ་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱས་མི་འགྱུར། །གང་ཞིག་བྱང་ཆུབ་རབ་ཏུ་འདོད་པྱེད་ཅིང་། །འདུས་བྱས་ངན་པས་ཡིད་འབྱུང་སེམས་ཅན་གྱི། །དོན་དུ་དགོན་པར་གནས་ཏེ་གོམ་བདུན་བོར། །འདི་ནི་དེ་བས་བསོད་ནམས་ཁྱད་པར་འཕགས།[১৭১] །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཁོར་བ་ལས་ཡིད་དབྱུང་བ་དང་། ཆོས་བརྒྱད་དང་བྲལ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་མི་འཕེལ་བ་ཡང་། མདོ་སྡེ་དེ་ཉིད་ལས། དེ་བཞིན་འདུས་བྱས་རྣམ་ཀྱི་ཡིད་འབྱུང་འགྱུར། །དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཅི་ལའང་འདོད་པ་མེད།། ཟག་པ་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་འཕེལ་མི་འགྱུར།[১৭৫] །ཞེས་གསུངས་སོ། །དགོས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཉིད་ཅེ་འཛིན་སྐྱུར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡང་། མདོ་སྡེ་དེ་ཉིད་ལས། གྲོང་དང་གྲོང་ཁྱེར་དག་ལ་དག་འབྲོངས་ལ། །རྣག་ཁྲ་དབེན་ཞིང་ཁྲོད་བསྟེན་པར་གྱིས། །བཞི་རྩ་བྱང་རྟག་ཏུ་གཉིས་མེད་བྱོས། །རིང་པོར་མི་ཐོགས་ཉིད་འཛིན་མཆོག་ཐོབ་འགྱུར།[১৭৩] །ཞེས་གསུངས་སོ། །ལུས་འདུ་འཛི་ལས་དབེན་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

སེམས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལས་དབེན་པར་བྱ་བ་ནི་དགོན་པར་བསྟད་ལ། བདག་དགོན་པར་འོང་བ་འདི་ཅིའི་ཕྱིར་འོངས་སྨྲམ་དུ་བསམ་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་བདག་དགོན་པར་འོངས་བ་འདི་གྲོང་དང་གྲོང་ཁྱེར་ལ་སོགས་པ་གཡེང་བའི་ས་ཕྱོགས་ནས་འཇིགས་ཤིང་སྐྲག་ནས་བྱོས་ཏེ། དགོན་པར་འོངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཅིས་འཇིགས་ན། ཁྱིམ་བདག་དྲག་ཤུལ་ཅན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། འདུ་འཛིས་འཇིགས་ཤིང་སྐྲག་གོ །རྟེད་པ་དང་བཀྲ་སྤྱིས་འཇིགས་ཤིང་སྐྲག་གོ །སྤྲིག་པའི་གྲོགས་པོས་འཇིགས་ཤིང་སྐྲག་གོ །མི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་འཇིགས་ཤིང་སྐྲག་གོ །འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་གསུམ་གྱིས་འཇིགས་ཤིང་སྐྲག་གོ །ཕུང་པོ་དང་ཉོན་མོངས་པ་དང་འཆི་

བདག་དང་ལྡའི་བུ་འདུ་དཀྱིས་འཇིགས་ཤིང་སྐྲག་གོ །དམྱལ་བ་དང་ཡི་དྭགས་དང་དུ་དཀྲོ་གསུམ་གྱིས་འཇིགས་ཤིང་སྐྲག་གོ །བདག་དེ་ལྟ་བུས་འཇིགས་ཤིང་སྐྲག་ནས་དགོན་པར་འོངས་སོ།[১৭৩] །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་འཇིགས་ཤིང་སྐྲག་ནས།[১৭৪] དལ་བདག་དགོན་པ་ན་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ཅི་བྱེད་ཅིང་འདུག་སྟམ་དུ་བརྟག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་བདག་དགོན་པ་ན་ལུས་ཀྱིས་སྒོག་གཅོད་པ་དང་། མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་ཅིང་འདུག་ན། འོ་ན་བདག་གཅན་ཟན[১৭৫] དང་། རྩོད་པ་དང་། ཚོམ་རྐུན་དང་ཡང་ལྡད་མེད་ན། དེས་འདོད་པའི་དོན་ཅང་འགྲུབ་བམ་སྟམ་དུ་བསམས་ལ་དེ་ལས་ལྷོག་པར་བྱའོ། །འདམས་ལ་བརྟགས་ལ་བདག་དགོན་པ་ན་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྡང་དང་། ཕྲག་དོག་ལ་སོགས་པ་མེམས་ཤིང་འདུག་ན། འོ་ན་བདག་རྨི་དུགས་དང་། སྐྲ་དང་སྲིལ་ཏུ་དང་དོམ་དང་ཏེད་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡད་མེད་ན། དེས་འདོད་པའི་དོན་ཅང་འགྲུབ་བམ་སྟམ་དུ་བསམས་ལ་དེ་ལས་བཟློག་པར་བྱའོ། །མེམས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལས་དབེན་པར་བྱ་བ་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

དེ་ལྟར་ལུས་མེམས་གཉེས་དབེན་པས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་མི་འབྱུང་ངོ་། །རྣམ་པར་གཡེང་བ་མེད་པས་བསམ་གཏན་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ཞོ། །དེ་ནས་རང་གི་མེམས་སྐྱང་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་རང་ཉོན་མོངས་པ་ཤས་གང་ཆེ་བརྟགས་ལ་དེའི་གཉེན་པོ་བསམ་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ནི་མི་སྡུག་པ་བསྒོམ་པའོ། །ཞེ་སྡང་གི་གཉེན་པོ་ནི་བྱམས་པ་བསྒོམ་པའོ། །གཏི་མུག་གི་གཉེན་པོ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་བསྒོམ་པའོ། །ཕྲག་དོག་གི་གཉེན་པོ་ནི་བདག་གཞན་མཉམ་པ་བསྒོམ་པའོ།། ང་རྒྱལ་གྱི་གཉེན་པོ་ནི་བདག་གཞན་རྟེ་བ་སྒོམ་པའོ། །ཉོན་མོངས་པ་ཆ་མཉམ་དུ་རགས་པའམ་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ཤས་ཆེ་ན་མི་སྡུག་པ་བསྒོམ་ན་འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ། དང་པོ་རང་གི་ལུས་འདི་ཤ་དང་ཁྲག་དང་། པགས་[১৭৬]པ་དང་། རུས་པ་དང་། ཤ་དང་། ཚུ་སེར་དང་། མཁྲིས་པ་དང་། བད་ཀན་དང་སྣབས་དང་། མཆེལ་མ་དང་། ཕྱི་སྣ་ལ་སོགས་མི་གཙང་བའི་རྣ་སྣ་

སྒོམ་རྒྱ་རྩ་བྱག་ཡིན་སྟམ་དུ་བསམ། དེ་ནས་དུར་ཁྲོད་དུ་སོང་སྟེ། རོ་དུར་ཁྲོད་དུ་བསྐྱལ་བ་ཤི་ནས་ཞག་གཅིག་ལོན་པ། དེ་བཞིན་དུ་ཤི་ནས་གཉིས་དང་། གསུམ་དང་། བཞི་དང་། ལྔ་ལོན་པ། རྣམ་པར་བམ་པ་དང་། རྣམ་པར་སྐྱོ་བ་[1-3-5]དང་། རྣམ་པར་རྩྭག་པ་[1-3-6]དང་། རྣམ་པར་འཐུས་གཞིལ་[1-3-7] བའི་རོ་མཐོང་ནས།[1-3-8] བདག་གི་ལུས་འདི་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན། དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཉིད་དེ་ལས་མ་འདས་པ་ཡིན་སྟམ་དུ་སྣང་རོ། །ཡང་ཤི་བའི་རོ་དུར་ཁྲོད་དུ་བསྐྱལ་བ་ཀེང་རུས་ལ་ཤ་ར་རི་ཆགས་པ་དང་། རྒྱས་པའི་དྭ་བ་བྱང་ཁེང་དུ་འདུག་པ་དང་། ཀེང་རུས་དུམ་བུ་དུམ་བུར་ཕྱེས་པ་དང་། ཤི་ནས་ལོ་དུ་མ་ལོན་པ་རུས་པ་དུང་གི་མདོག་ལྟ་བུར་འཕྱུར་བ་དང་། ཐལ་བའི་མདོག་ལྟར་ཕྱུར་བ་མཐོང་ན།[1-3-9] བདག་གི་ལུས་འདི་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན། དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཉིད་དེ་ལས་མ་འདས་པ་ཡིན་སྟམ་དུ་སྣང་རོ།།

ཡང་རང་ཞེ་སྡང་ཤས་ཆེ་ན་དེའི་གཉེན་པོར་བྱམས་པ་བསྒོམ་པ་ལ། སྡིག་བྱམས་པ་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། འདིར་ནི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་བྱམས་པ་སྟེ། གང་ཐོག་མར་སྡིང་དུ་སྡུག་པའི་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བ་བསྐྱབ་པ་བསམ་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་དང་མཐུན་པའི་བྱམས་པ་དེ་ཉེ་བར་བསྐྱབ་པའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་འདྲེས་པ་རྣམས་ལའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ཐ་མལ་པ་རྣམས་ལའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ཉེ་འཁོར་བ་རྣམས་ལའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་རང་གི་གྲོན་ན་གནས་པ་རྣམས་ལའོ། །དེ་ནས་ཤར་ལ་སོགས་པ་ཕྱོགས་བཅུར་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སྒོམ་མོ།

ཡང་རང་གཏི་མུག་ཤས་ཆེ་ན་དེའི་གཉེན་པོར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་སྒོམ་པ་ནི། སྤྲུལ་ལྡང་པའི་མདོ་ལས། དགེ་སློང་གང་ཞིག་སྤྲུལ་ལྡང་པ་འདི་ཤེས་པས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཤེས་སོ། །གང་གིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཤེས་པ་དེས་ཆོས་ཤེས་སོ། །གང་གིས་ཆོས་ཤེས་པ་དེས་སངས་རྒྱས་ཤེས་སོ།[1-3-10] །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ལུགས་ནས་འབྱུང་བ་ལྔར་འགོར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། ལུགས་ལས་བཟློག་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གཉིས་ཡོད་དོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། ཕྱི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དང་། ནང་[1-3-11] རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའོ།། འདི་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། ནང་གི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་དང་། ནང་རྟེན་ཅིང་

འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྟེན་དང་འབྲེལ་བའོ།།

དེ་ལ་དང་པོ་ནི། དགེ་སློང་དག་འདི་ཡོད་པས་འདི་འབྱུང་། འདི་སྐྱེས་པས་འདི་སྐྱེ་སྟེ། འདི་ཤྱ་སྟེ། མ་རིག་པའི་རྟེན་གྱིས་འདུ་བྱེད་ནས། སྐྱེ་བའི་རྟེན་གྱིས་ཀུ་ཤི་དང་། མྱ་ངན་དང་སྨྲེ་སྦྱགས་འདོན་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། འབྲུགས་པ་རྣམས་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ།[১৪৪] །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་འདི་ནི་ཁམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་འདོད་ཁམས་སུའོ། །སྐྱེ་གནས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་མངལ་སྐྱེས་ལའོ། །དེ་ཡང་ཐོག་མ་ཁོ་ནར་ཤེས་བྱ་ལ་སྣོངས་པའི་མ་རིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་གྲུབ་སྟེ། དེས་ཀུན་ནས་བསླང་ནས་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་དག་བཞམ་མི་དགེ་བཞམ་མི་གཡོ་བ་[১৪৫] མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དེ། དེ་ནི་མ་རིག་པའི་རྟེན་གྱིས་འདུ་བྱེད་ཅེས་བྱའོ། །ལས་དེའི་ས་བོན་སྐོས་[১৪৬] པའི་སེམས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་གྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ལས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སེམས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བསྒྱུར་ནས། མའི་མངལ་དུ་ཉིན་མཚམས་སྦྱར་ནས་ནུར་ནུར་པོ་ལ་སོགས་པར་འགྱུར་ཏེ་དེ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྟེན་གྱིས་མིང་དང་གཟུགས་ཞེས་བྱའོ། །མིང་དང་གཟུགས་དེ་ཉིད་འཕེལ་བས་མིག་དང་རྣ་བ་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་རྫོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་མིང་དང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་གྱིས་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ཅེས་བྱའོ། །མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་དང་ཡུལ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསུམ་འདུས་ནས་ཡོངས་སུ་སྤྱད་པ་ནི། སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གི་རྟེན་གྱིས་རེག་པ་ཞེས་བྱའོ། །རེ་ཤྱ་རེག་པ་བྱང་བ་དེ་ཤྱ་བའི་བཞམ་སྡུག་བསྔལ་ལམ་བཏང་སྙོམས་སུ་མྱོང་བའི་ཚོར་བ་འབྱུང་སྟེ། དེ་ནི་རེག་པའི་རྟེན་གྱིས་ཚོར་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཚོར་བ་མྱོང་བ་ལ་དགའ་བ་དང་། ཞེན་པ་དང་། ཤྱག་པར་ཞེན་པ་ནི་ཚོར་བའི་རྟེན་གྱིས་སྲེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཤྱ་ཞེན་པ་ལ་བྱལ་བར་མ་ཐྲུར་ཅིག་སྐྱམ་དུ་མི་གཏོང་བ་དང་ཕྱིར་ཞིང་དོན་དུ་གཅེར་བ་ནི་སྲེད་པའི་རྟེན་གྱིས་ལེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཤྱ་དོན་དུ་གཅེར་བ་ན། ཡང་སྲིད་པ་བསྐྱེད་པའི་ལས་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱིས་ཀུན་ནས་སྡུང་བ་དེ་ནི་ལེན་པའི་རྟེན་གྱིས་སྲིད་པ་ཞེས་བྱའོ།། ལས་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕུང་པོ་ཤྱ་རྣམས་གྲུབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྲིད་པའི་རྟེན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱའོ།། སྐྱེས་ནས་མངོན་དུ་གྲུབ་པའི་ཕུང་པོ་འཕེལ་བ་དང་། སྨིན་པ་ནི་ཐུས་[১৪৭]པ་དང་། འཇིག་པ་ནི་འཆི་བ་

ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་གྱིས་རྒ་ཤི་ཞེས་བྱའོ། །འཆི་བ་ན་སྨོངས་པས་མངོན་པར་ཞེན་ཅིང་ཚགས་པ་དང་བཅས་པའི་ནང་གི་ཡོངས་སུ་གདུང་བ་ནི་སྡུ་བན་ནོ། །སྡུ་བན་ལས་བྱུང་བའི་ཚོགས་ཏུ་སྐྱེ་སྟོགས་སོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྟའི་ཚོགས་དང་ལྡན་པའི་མི་བདེ་བ་སྐྱོན་བ་ནི་སྐུག་བསྔལ་ལོ། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་ལྡན་པའི་ཡིད་ཀྱི་སྐུག་བསྔལ་ནི་ཡིད་མི་བདེ་བའོ། །གཞན་ཡང་འདི་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་འཁྲུག་པ་ཞེས་བྱའོ།།

དེ་ཡང་དུམ་བུ་གསུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ།[১২৶] །མ་རིག་པ་དང་སྲེད་པ་དང་ལེན་པ་གསུམ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཡིན་ནོ། །འདུ་བྱེད་དང་སྲིད་པ་གཉིས་ནི་ལས་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་བདུན་ནི་སྐུག་བསྔལ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དག་མ་རྟོག་པས་ལྷག་པར་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ལྟ་བུ་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུ་གསུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱ། །ཐུབ་པས་རྟེན་འབྲེལ་གསུངས་པ་དག །ཉོན་མོངས་ལས་དང་སྐུག་བསྔལ་དང་། །གསུམ་པོ་དག་ཏུ་ཟད་པར་འདུས། །དང་པོ་བརྒྱད་པ་དག་ཉོན་མོངས། །གཉིས་དེ་བརྒྱད་ལས་ཡིན་ཏེ།[১২১] །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་དེའང་ན་མ་རིག་པ་ནི་སོན་འདེབས་མ་ཁན་ལྟ་བུའོ། །ལས་ནི་ཞིང་ས་ལྟ་བུའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ས་བོན་ལྟ་བུའོ། །སྲིད་པ་[১২৫] ནི་རྨན་ལྟ་བུའོ། །མིང་དང་གཟུགས་ནི་སྨུག་ལྟ་བུའོ། །གཞན་ནི་ཡལ་གག་དང་ལོ་མ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །གལ་ཏེ་མ་རིག་པ་མ་བྱང་ན་འདུ་བྱེད་ཀྱང་མི་མངོན་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་མ་བྱང་དུ་ཟིན་ན་ཏྲ་ཤིའི་བར་དུ་ཡང་མི་མངོན་པ་ཞིག་ན། འོན་ཀྱང་མ་རིག་པ་ཡོད་པ་ལས་འདུ་བྱེད་རྣམས་མངོན་པར་གྲུབ་པར་འགྱུར་བས་ན། སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་ལས་ཏྲ་ཤིའི་བར་དུ་མངོན་པར་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་མ་རིག་པ་ཡང་འདི་སྙམ་དུ་བདག་གིས་འདུ་བྱེད་རྣམས་མངོན་པར་བསྒྲུབས་སོ་སྙམ་དུ་ཡང་[১৩০] མི་སེམས་པ་ནས། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་ཡང་འདི་སྙམ་དུ་བདག་གིས་ཏྲ་ཤིའི་མངོན་པར་བསྒྲུབ་བོ་སྙམ་དུ་མི་སེམས་སོ། །ཏྲ་ཤི་ཡང་འདི་སྙམ་དུ་བདག་ནི་སྐྱེ་བས་མངོན་པར་བསྒྲུབས་སོ་སྙམ་དུ་མི་སེམས་པའི་བར་དུ་སྟེ། འོན་ཀྱང་མ་རིག་པ་ཡོད་པ་ལས་འདུ་བྱེད་རྣམས་མངོན་པར་གྲུབ་ཅིང་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་ལས་ཏྲ་ཤིའི་བར་དུ་

མངོན་པར་གྲུབ་ཅིང་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ།[১৩৶] དེ་ལྟར་ན་ནང་གི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྒྱུ་དང་བཅས་པར་བཤད་དོ།།

ཡང་ནང་གི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྐྱེན་དང་ཡང་འབྲེལ་བ་ཡིན་ཏེ། སྣ་དང་ཚུ་དང་མེ་དང་རླུང་དང་ནམ་མཁའ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ། ཁམས་དྲུག་ཏུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ལུས་ཀྱི་སྐྱ་བའི་དངོས་པོ་མངོན་པར་སྒྲུབ་[১৩৷] པར་བྱེད་པ་འདི་ནི་སའི་ཁམས་ཤེས་བྱའོ། །ལུས་སྐྱ་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་འདི་ནི་ཆུའི་ཁམས་ཤེས་བྱའོ། །ཚོས་པ་དང་འཐུངས་པ་ལ་སོགས་པ་འཇུ་བར་བྱེད་པ་འདི་ནི་མེའི་ཁམས་ཤེས་བྱའོ། །དབུགས་ཕྱི་ནང་དུ་རྒྱུ་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་འདི་ནི་རླུང་གི་ཁམས་ཤེས་བྱའོ།། ལུས་ཀྱི་ནང་སྲུབས་ཡོད་པ་འདི་ནི་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཤེས་བྱའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྟའི་ཚོགས་དང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ཤེས་བྱའོ། །རྐྱེན་འདི་དག་མེད་པར་ལུས་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་གྱི་ནང་གི་ཁམས་དྲུག་ཚང་བར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་འདུས་པ་དེ་ལས་ལུས་མངོན་པར་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་ཁམས་དྲུག་ཀྱང་འདི་སྙམ་དུ་བདག་གིས་ལུས་ཀྱི་སྐྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བསྒྲུབ་བོ་སྙམ་དུ་མི་སེམས་སོ། །ལུས་ཀྱང་འདི་སྙམ་དུ་བདག་ནི་རྐྱེན་འདི་དག་གིས་བསྐྱེད་དོ་སྙམ་དུ་མི་སེམས་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་རྐྱེན་འདི་དག་ལས་ཡོངས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ།།

དེ་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་པོ་འདི་ཚེ་དུ་ལ་རྟོགས་ཤེ་ན། འཕགས་པ་ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། མ་རིག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྔོན་གྱི་མཐའ་ལ་ལྟོས་པའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནས་ཚོར་བའི་བར་ནི་དཔྱད་བྱུང་བ་ལ་ལྟོས་པའོ། །སྲིད་པ་དང་སྲིད་པའི་བར་ནི་ཕྱི་མ་ལ་ལྟོས་པ་སྟེ། དེ་ཕན་ཚད་ཀྱང་རབ་ཏུ་འབྱུང་ངོ་།[১৩৷] །ཞེས་གསུངས་སོ། །ལུགས་ལས་བཟློག་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ནི། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པས་མ་རིག་པ་འགག་པར་འགྱུར་ལ། དེ་འགགས་པས་རྒྱ་ཤིའི་བར་དུ་རིམ་གྱིས་འགག་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། དེ་ནས་མ་རིག་པ་འགགས་པས་འདུ་བྱེད་འགག །ཅེས་བྱ་བ་ནས། སྐྱེ་བ་འགགས་པས། རྒ་ཤི་དང་། མྱ་ངན་དང་སྨྲེ་སྐགས་འདོན་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། འཁྲུག་པ་རྣམས་འགགཔར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་འབའ་ཞིག་པོ་འདི་འགགཔར་འགྱུར་རོ།[১৩৩]།

ཞེས་གསུངས་སོ།།

རང་ཕྱག་དོག་ཤས་ཆེ་ན་དེའི་གཉེན་པོར་བདག་གཞན་མཉམ་པར་བསྒོམ་པ་ནི། བདག་བདེ་བ་འདོད་པ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་གཞན་ཡང་བདེ་བ་འདོད་ལ། བདག་སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་པ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་གཞན་ཡང་སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་པས་ན། བདག་དང་སེམས་ཅན་གཅིག་པ་མཉམ་པོར་བསྒོམ་མོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྙོད་འཇུག་ལས། བདག་དང་གཞན་དུ་མཉམ་པ་ནི། །དང་པོ་ཉིད་དུ་འབད་དེ་བསྒོམ། །བདེ་དང་སྡུག་བསྔལ་མཉམ་པས་ན། །ཐམས་ཅད་བདག་བཞིན་བསྟུང་བར་བྱ།[১৬৭] །ཞེས་གསུངས་སོ།།

རང་ང་རྒྱལ་ཤས་ཆེ་ན་དེའི་གཉེན་པོར་བདག་གཞན་རྟེ་བ་བསྒོམ་པ་ནི། བྱིས་པ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ར་ང་ཁོ་ན་གཅེས་པར་བརྟ ང་ནས་རང་ཚོས་བྱས་པས་འཁོར་བ་ན་སྡུག་བསྔལ་ལ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་གཞན་གཅེས་པར་བརྟ་ང་ནས་གཞན་དོན་ཁོ་ན་མཛད་པས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་བོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། བྱིས་པས་རང་དོན་བྱས་པ་དང་། །ཐུབ་པས་གཞན་གྱི་དོན་མཛད་པ། །འདི་གཉིས་ཀྱི་ནི་ཁྱད་པར་ལྷོས།[১৬৮] །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་བདག་གཅེས་པར་འཛིན་པ་དེ་ནི་སྐྱོན་ཅན་དུ་ཤེས་པར་བྱས་ལ་བདག་འཛིན་དོར། གཞན་གཅེས་པར་འཛིན་པ་དེ་ཡོན་ཏན་དུ་ཤེས་པར་བྱས་ལ་གཞན་བདག་ཏུ་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྙོད་འཇུག་ལས། བདག་ཉིད་སྐྱོན་ཅན་གཞན་དག་ལ། །ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོར་ཤེས་བྱས་ནས། །བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དོར་བ་དང་། །གཞན་བྱང་བ་ནི་བསྒོམ་པར་བྱ།[১৬৯] །ཞེས་གསུངས་སོ།།

རང་ཉོན་མོངས་པ་ཆ་མཉམ་པའམ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཤས་ཆེ་ན་རྩུང་ལ་བསླབ་སྟེ། བག་བ་དང་རྟེས་འགྲོ་ལ་སོགས་པ་དྲུག་བསྒོམ་མོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཚོས་མངོན་པ་མཛོད་ལས། བག་དང་དང་རྟེས་འགྲོ་འཛོག་པ་དང་། །རྟོག་པ་དང་ནི་བསྒྲུབ་བ་དང་། ཡོངས་དག་རྣམ་པ་དྲུག་ཏུ་འདོད།[১৭১] ཅེས་གསུངས་སོ། །ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་སྤང་སྒྲུབ་སྤང་གསུམ་མེད་པར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་གསང་སྔགས་ཀྱི་ལུགས་སམ། མར་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ཕྱག་སྟོལ་དང་བཞིད་པ་ནི་ཞལ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། ལྟུན་ཅིག་སྐྱེས་སྤྲོར་དང་དཔལ་ནྡ་རོ་པའི་ཚོས་དྲུག་རྣམས་ཤེས་པར་བྱའོ།[১৭২] །དེ་དག་ནི་སེམས་

སྤྲོང་བའི་རིམ་པ་སྟེ་བསམ་གཏན་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པའོ།།

བསམ་གཏན་དངོས་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། མཐོང་བའི་ཚོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པའི་བསམ་གཏན་དང་། ཡོན་ཏན་སྒྲུབ་པའི་བསམ་གཏན་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་བསམ་གཏན་ནོ།། དེ་ཡང་དང་པོ་ནི་རང་གི་རྒྱུད་སྟོང་བར་བྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་རང་སྟོང་དུ་རྟོང་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་བསྒྲུབ་[1]པའོ། །གསུམ་པ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའོ།།

དེ་དག་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་བཤད་ན། དང་པོར་མཐོང་བའི་ཚོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པའི་བསམ་གཏན་ནི། བྱང་སར་ལས། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་གཏན་ནི། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ། ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་བསྒེད་པ། མཚོག་ཏུ་རབ་ཏུ་ཞི་བ། རྣོམ་སེམས་དང་བྲལ་བ། རོ་སྙོང་བ་མེད་པ། མཚན་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི། དེ་དག་གིས་ཚེ་འདི་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ།[2] །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ནི། ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པར་རྟོག་པའི་ཡིད་ཀྱི་ཀུ་སྐྱུ་མེད་པར་རྟེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའོ། །ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་བསྒེད་པ་ཞེས་ཅེས་པ་ནི། ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་ཐམས་ཅད་འཇིག་པའོ། །མཚོག་ཏུ་རབ་ཏུ་ཞི་བ་ཞེས་པ་ནི། ངང་གིས་འཇུག་པའོ། །རྣོམ་སེམས་དང་བྲལ་བ་ཞེས་པ་ནི། ལྟ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་བྲལ་བའོ། །རོ་སྙོང་བ་མེད་པ་ཞེས་པ་ནི། སྲིད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའོ། །མཚན་མ་དང་བྲལ་བ་ཞེས་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ལོངས་སྤྱོད་དང་བྲལ་བའོ། །ཡང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐོ་ཉར་ན། བསམ་གཏན་བཞི་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པ་དང་། བཞི་པའོ། །དེ་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནི། རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་དང་དཔྱོད་པ་དང་བཅས་པའོ། །བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ནི། དགའ་བ་དང་ལྡན་པའོ། །བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ནི། སིམ་པའི་བདེ་བ་[3] དང་ལྡན་པའོ། །བསམ་གཏན་བཞི་པ་ནི། བཏང་སྙོམས་དང་ལྡན་པའོ། ཡོན་ཏན་བསྒྲུབ་པའི་བསམ་གཏན་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་། ཐུན་མོང་བའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། སྟོབས་བཅུའི་རིགས་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྣམ་པ་སྟ་ཚོགས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཚད་མེད་པ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་མིང་ཙམ་

ཡང་མི་ཤེས་ན། སྟོམས་པར་འཇུག་པར་ཡུ་གུ་ལ་འགྱུར་བ་རྣམས་སོ། །ཐུན་མོང་བ་ནི། རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་། ཟིལ་གྱིས་གཏོན་པ་དང་། ཟད་པར་གྱི་སྒྲ་མཆེད་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་ཉན་ཐོས་དང་ཐུན་མོང་བ་རྣམས་སོ། །དེ་ཡང་མིང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་མཚུངས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་བསམ་གཏན་ནི། བསམ་གཏན་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྟེ་ལ། སེམས་ཅན་གྱི་དགོས་པའི་གོགས་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་བཟུང་གཅིག་པོ་བྱེད་པའི་བསམ་གཏན་ནོ།།

འོན་ཀྱི་ཤེ་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ཤེས་གྲགས་པ་ལ། ཤེ་གནས་ནི་ཅི་ཙམ། ལྷག་མཐོང་ནི་ཅི་ཙམ་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཤེ་གནས་ནི་ཡང་དག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ལ་སེམས་འཛོག་པ་དེའོ། །ལྷག་མཐོང་ནི་དེའི་རྗེས་ལ་བྱ་བ་དང་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པའི་ཚེས་རབ་ཏུ་རྟོམ་པར་འབྱེད་པ་དེའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱུན་ལས། ཡང་དག་གནས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། །སེམས་ལ་སེམས་ནི་འཛོག་ཕྱིར་དང་། །ཚེས་རབ་རྟོམ་པར་འབྱེད་པའི་ཕྱིར། །ཞི་གནས་དང་ནི་ལྷག་མཐོང་ཡིན།[১৭৪] ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ཞི་གནས་ནི་བསམ་གཏན་དངོས་སོ། །ལྷག་མཐོང་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚོའོ།།

བསམ་གཏན་སྤེལ་བ་ནི། ཡེ་ཤེས་དང་། ཤེས་རབ་དང་། བསྟོ་བ་གསུམ་གྱིས་སྤེལ་བ་སྟེ། གོང་དུ་བསྟན་པ་ལྟར་རོ། །བསམ་གཏན་དག་པར་བྱེད་པ་ནི། སྟོང་པ་དང་སྨིང་རྗེས་ཟིན་པ་སྟེ། གོང་དུ་བསྟན་པ་ལྟར་རོ།།

བསམ་གཏན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི། མཐར་ཐུག་དང་། གནས་སྐབས་གཉིས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ།། དེ་ལ་མཐར་ཐུག་ནི། བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་སེམས་དཔའ་ཐུན་མོང་བ་རྣམས་ཀྱི་ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ནས། བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ། །མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འགྱུར་རོ། །མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱའོ།[১৭৫] །ཞེས་གསུངས་སོ། །གནས་སྐབས་སུ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ལྷའི་ལུས་ཐོབ་སྟེ། སློབ་དཔོན་གླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། འདོད་སྲིད་དགའ་དང་བདེ་དང་སྐྱག་བསྟུལ་དག །རྣམ་པར་སྨིངས་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་པོ་ཡིས། །ཚངས་དང་འོད་

གསལ་དག་དང་དགེ་རྒྱས་དང་། །འབྲས་བུ་ཆེ་ལྟ་རྣམས་དང་བསྐལ་མ་ཉམ་ཐོབ།[১৭৭] །ཅེས་གསུངས་སོ། །དམ་ཚིག་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལས། བསམ་གཏན་གྱི་ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་བའི་ལེའུ་སྟེ་བཅུ་དྲུག་པའོ།། ||

ལེའུ་བཅུ་བདུན་པ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ།

ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ། སྟོམ་ནི། སྒོམ་ཡོན་རྣམ་གཉིས་བསམ་པ་དང་། ངོ་བོ་དང་ནི་དབྱེ་བ་དང་། །ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དང་། །ཤེས་དང་གོམས་པར་བྱ་བ་དང་། །འབྲས་བུ་དང་ནི་བདུན་གྱིས། །ཤེས་རབ་ཚ་རོལ་ཕྱིན་བསྟུས་སོ། །ཞེས་པའོ།།

དེ་ལ་དང་པོ་བཤད་ན། བྱང་ཆུ བ་སེམས་དཔའ་གང་ཞིག་སྒོམ་པ་ལ་གནས་པ་ནས། བསམ་གཏན་གྱི་བར་དུ་ལྷན་ཡང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་བྲལ་ན། དེས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་མི་ཐོབ་བོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལོང་ཁྱིད་མེད་པའི་ལོང་བའི་ཚོགས་ཀྱིས་ཡིད་ལ་འདོད་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་བགྲོད་པར་མི་ནུས་པ་དང་འདྲའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཕགས་པ་སྡུད་པ་ལས། དམྱས་ལོང་དམིགས་བྱ་མེད་པ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྱེག་རྩམས། །ལམ་ཡང་མི་ཤེས་གྲོང་ཁྱེར་འཇུག་པར་གཅལ་ལས། ཤེས་རབ་མེད་ན་མིག་མེད་ཚ་རོལ་ཕྱིན་ལྟ་ཡིས། །དམིགས་བྱ་མེད་པས་ཆུད་རེག་པར་ནུས་མ་ཡིན།[১৭৮] །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལས་བརྒྱ་སྟེ་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་ན། ལོང་ཁྱིད་ཀྱིས་ལོང་བའི་ཚོགས་གྲོང་ཁྱེར་དུ་ཁྱིད་པ་ལྟར་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དག་བའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྨོན་ལམ་ཡང་ཐོབ་བོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། དབུ་མ་འཇུག་པ་ལས། ཇི་ལྟར་ལོང་བའི་ཚོགས་ཀུན་བདེ་བླག་ཏུ། །མིག་ལྡན་སྐྱེས་བུ་གཅིག་གིས་འདོད་པ་ཡི། །ཡུལ་དུ་ཁྱིད་པ་དེ་བཞིན་ཤེས་རབ་ཀྱིས། །མིག་ཉམས་ཡོན་ཏན་བླངས་ཏེ་རྒྱལ་བར་ཁྱེད།[১৭৯] །ཅེས་གསུངས་སོ།། འཕགས་པ་སྡུད་པ་ལས་ཀྱང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོངས་ཤེས་ནས། །ཁམས་གསུམ་མ་ལུས་པ་ལས་ཡང་དག་འདའ་བར་འགྱུར།[১৭৭] །ཞེས་གསུངས་སོ།།

འོ་ན་ཤེས་རབ་ཙོ་ནས་ཆོག་མོད། སྒོམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་རྣམས་ཅི་དགོས་ཤེ་ན།

མི་ཚེགས་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ལམ་སྒོམ་ལས། ཐབས་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་དང་། །ཤེས་རབ་བྲལ་བའི་ཐམས་དག་ཀྱང་། །གང་ཕྱིར་འཆིང་བ་ཞེས་གསུངས་པས། །དེ་བས་གཉིས་ཀ་སྤྱངས་མི་བྱ།[১৭৫] །ཞེས་གསུངས་སོ། །འོན་ཏེ་ཐབས་ཤེས་ཡ་བྲལ་དུ་ཉམས་སུ་བླངས་ན་གང་དུ་འཆིང་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཐབས་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་བཟུང་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་འདོད་པའི་ཞི་བ་ཚོགས་གཅིག་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དེར་ལྷུང་ནས་བཅིངས་པ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་མི་ཉན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་འདོད་པའི་ལུགས་ཀྱིས་ནི་གཏན་དུ་དེར་བཅིངས་པར་འདོད་ལ། ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་ འདོད་པས་ཀྱང་བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་དུ་ དེར་བཅིངས་པར་འདོད་དོ། །ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བའི་ཐབས་བཟེན་ན་ཡང་བྱིས་པ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་ས་ལས་མི་འདའ་བས། འཁོར་བ་ཉིད་དུ་བཅིངས་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་བའོ། །དེ་ལྟར་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། ཐབས་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་འཆིང་ལ། ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བའི་ཐབས་ཀྱིས་འཁོར་བར་འཆིང་བས་ན་དུ་ འབྲེལ་བ་ཞེག་དགོས་སོ།[১৭০] །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཕགས་པ་དྲི་མ་མེད་པ་གྲགས་པས་བསྟན་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་འཆིང་བ་ནི་གང་། ཐར་པ་ནི་གང་ཞེ་ན། ཐབས་ཀྱིས་མ་ཟིན་པའི་ཤེས་རབ་ནི་འཆིང་བའོ། །ཐབས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཤེས་རབ་ནི་ཐར་པའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་མ་ཟིན་པའི་ཐབས་ནི་འཆིང་བའོ།། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཐབས་ནི་ཐར་པའོ།[১৭১] །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཡ་བྲལ་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ནི་བདུད་ཀྱི་ལས་ལ་སྦྱོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུའི་རྒྱལ་པོ་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། བདུད་ཀྱི་ལས་ནི་གཉིས་སོ། །ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བའི་ཐབས་དང་། ཐབས་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་སྟེ། བདུད་ཀྱི་ལས་སུ་ཤེས་པས་སྤང་བར་བྱའོ།[১৭২] །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་དཔེར་ན། ཡིད་ལ་འདོད་པའི་གོང་ཞེར་དུ་འགྲོ་བར་འདོད་པ་ལ་ལམ་བརྐྱ་བའི་མིག་དང་། སྐ་གཅོད་པའི་རྐང་པ་གཉིས་འཛོམ་དགོས་པ་ལྟར། མི་གཏན་པའི་སྡུ་ངན་ལས་འདས་པའི་གོང་ཞེར་དུ་འགྲོ་བ་ལ། ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་དང་ཐབས་ཀྱི་རྐང་པ་གཉིས་ཟུང་དུ་འབྲེལ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཡ་གོ་རིའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་མདོར་བསྡུ་ན་གཉིས་ཏེ། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་

བོ།[১৬২] །ཞེས་གསུངས་སོ།།

ཡང་ཤེས་རབ་དེ་ཡང་རང་དགར་མི་སྣང་སྟེ། དབེར་ན་ཤིང་ཁྱང་ཟད་ཙམ་ལ་མེ་སྤྲར་ཡང་། མེ་ཆེ་ལ་ཡུན་རིང་བ་མི་འབྱུང་ལ། ཤིང་ཤིན་ཏུ་སྐམ་ཞིང་མང་བ་བསགས་ནས་མེ་སྤྲར་ན། མེ་ཆེ་ལ་ཡུན་རིང་བ་བསད་ཀྱང་མི་སོང་པ་འབྱུང་ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ་བསོད་ནམས་ཁྱད་ཟབ་ཙམ་ལས་མ་བསགས་པ་ལ་ཤེས་རབ་ཆེན་པོ་མི་སྣང་ལ། སྨིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་བསགས་པ་ལ་ཤེས་རབ་ཆེན་པོ་འབྱུང་སྟེ། སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་བསྲེགས་ཀོ །དེས་ན་ཤེས་རབ་ཀྱིད་ཀྱི་ཆེད་དུ་སྨིན་པ་ལ་སོགས་པ་བརྟེན་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྨོད་འཇུག་ལས། ཡན་ལག་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི། །ཐུབ་པས་ཤེས་རབ་དོན་དུ་གསུངས།[১৬৩] །ཞེས་འབྱུང་ངོ་།།

ཤེས་རབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི། ཆོས་རབ་ཏུ་རྟོག་པར་འབྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོར་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལས། ཤེས་རབ་གང་ཞེ་ན། ཆོས་རབ་ཏུ་རྟོག་པར་འབྱེད་པའོ།[১৬৪] །ཞེས་གསུངས་སོ།།

ཤེས་རབ་ལ་དབྱེ་ན། མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ་ལས་རྣམ་པ་གསུམ་གསུངས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་རབ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དམན་པའི་ཤེས་རབ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའི་ཤེས་རབ་བོ།།

དེ་དག་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ཅཤད་ན། འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་རབ་ནི། གསོ་བ་རིག་པ་དང་། གཏན་ཚིགས་རིག་པ་དང་། སྒྲ་རིག་པ་དང་། བཟོ་རིག་པ་སྟེ། རིག་པའི་གནས་བཞི་པོ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་རབ་གང་ཡིན་པ་དེའོ། །འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་རབ་གཉིས་པོ་ནང་རིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་དམ་པའི་ཆོས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་རབ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ཡང་དང་པོ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དམན་པའི་ཤེས་རབ་ནི། ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་བ་དག་གི་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་སྟེ། ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་འདི་མི་གཙང་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། མི་རྟག་པ་དང་། བདག་མེད་པར་རྟོགས་པའོ། །གཉིས་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའི་ཤེས་རབ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པའི་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ཉིད་ཅེས་བ་མེད་པ། གཞི་མེད་རྩ་བ་ལ་དུ་ཤེས་པའོ།[১৬৫] །དེ་ལྟར་ཡང་ཤེས་

རབ་ཀྱི་ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བདུ་ན་བརྒྱ་པ་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མ་མཆིས་པར་ཤེས་པ་གང་ལགས་པ་དེ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལགས་སོ།[১৬৯] །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཕགས་པ་སྡུད་པ་ལས་ཀྱང་། ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་ས་ཐུར་བ། །འདི་ནི་ཤེས་རབ་ཚ་རོལ་ཕྱིན་མཆོག་སྟོང་པ་ཡིན།[১৬১] །ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་ལམ་སྟོན་ལས་ཀྱང་། ཕུང་པོ་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས། །སྐྱེ་བ་མེད་པར་རྟོགས་ཐུར་བའི། །རང་བཞིན་སྟོང་ཉིད་ཤེས་པ་ལ། །ཤེས་རབ་ཅེས་ནི་ཡོངས་སུ་བཤད།[১৬২] །ཅེས་གསུངས་སོ།།

ཤེས་རབ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ནི། ཤེས་རབ་ལ་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའི་ཤེས་རབ་དེ་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་འཆད་པ་ལ་དོན་རྣམ་པ་དྲུག་གིས་སྟོན་ཏེ། དངོས་པར་འཇོན་པ་དགག་པ་དང་། དངོས་མེད་དུ་འཇོན་པ་དགག་པ་དང་། མེད་པར་འཇོན་པའི་སྐྱེ་དང་། འཇོན་པ་གཉིས་ཚར་གྱི་སྐྱེ་དང་། གོལ་བར་འགྱུར་བའི་ཡམ་དང་། གོལ་བའི་རང་བཞིན་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ།།

དེ་ལ་དང་པོ་དངོས་པོར་འཇོན་པ་དགག་པ་ནི། རོ་བོའི་[১৬০] བྱང་ཆུབ་ཡམ་སྐྱོན་དུ། །ཡོད་པ་སྐྱེ་བར་རིགས་མིན་ཏེ། །མེད་པའང་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་བཞིན།[১৬১] །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གཏན་ཚིགས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་དབྱུད་ནས་གསུངས་ཏེ། ཡམ་རིམ་དུ་གསུང་ཙ་ན། དངོས་པོའམ་དུ་གསུང་ཙ་ན། དངོས་པོའམ་དངོས་འཇོན་ཐམས་ཅད་བདག་གཉིས་སུ་འདུས་ལ། བདག་གཉིས་པོ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །འོ་ན་བདག་རྣམ་པ་གཉིས་སམ།[১৬২] སེམས་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡིན་ན། གང་ཟག་གི་བདག་ཅེས་བྱ་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་ཅེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་གམ་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་[১৬৩] དེ་གང་ཡིན་ན། འདི་ལའང་འདོད་ལུགས་མང་སྟེ། དོན་ལ་གང་ཟག་ཅེས་བྱ་བ་ནི། རིག་པ་དང་བཅས་པའི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོའི་རྒྱུན་ནམ་མི་བྱེད་དགུ་བྱེད་རིག་རིག་གྱུ་གྱུ་པོ་[১৬৪]འདི་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྡེ་ལུ་ལས། རྒྱུན་ལ་གང་ཟག་ཅེས་བྱ་སྟེ། །གྱུ་གྱུ་འཕྲོ་བ་འདི་རང་ཡིན།[১৬৫]། ཞེས་གསུངས་སོ། །གང་ཟག་དེ་ལ་རྟག་པ་དང་གཅིག་ཤོས་གཟུང་ནས་ང་དང་བདག་ཏུ་ཞེན་ཅིང་ཆགས་པ་དེ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་གམ་སེམས་ཞེས་བྱ་སྟེ། བདག་དེས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་བསྐྱེད་དོ། །ཉོན་

མོར་ས་དེས་ལས་བསྒྲེད་དོ།[১৶৬] །ལས་ཀྱིས་སྦྱག་བསྟལ་བསྒྲེད་དོ། །དེས་ན་སྦྱག་བསྟལ་དང་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ནི་བདག་གམ་སེམས་དེ་ཡིན་ནོ།[১৶৭] །དེ་ལྟར་ཡང་རྣམ་འགྲེལ་ལས། བདག་ཡོད་ན་ནི་གཞན་དུ་ཤེས། །བདག་གཞན་ཚ་ལས་འཛིན་དང་སྡང་། །འདི་དག་དང་ནི་ཡོངས་འབྲེལ་ལས། །ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་འགྱུར།[১৶৮] །ཞེས་གསུངས་སོ།།

ཚོས་ཀྱི་བདག་དེ་གང་ཡིན་ན། དེ་ལ་ཚོས་ཞེས་པ་ནི། ཕྱི་གཟུང་བའི་ཡུལ་དང་། ནང་འཛིན་བའི་སེམས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་ཚོས་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། དེ་དག་རང་གི་མཚན་ཉིད་འཛིན་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སོལ་བྱ་ལས། མཚན་ཉིད་འཛིན་ལ་ཚོས་ཞེས་བྱ།[১৶৯] །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་གཟུང་འཛིན་གཉིས་པོ་১১০དོངས་པོར་བཟུང་ནས་ཞེན་པ་ནི་ཚོས་ཀྱི་བདག་ཅེས་བྱའོ།།

བདག་དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པར་འཆད་པ་ལ། དང་པོར་གང་ཟག་གི་བདག་དགག་སྟེ། སྒོ་བདུན་གྱུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛོད་པའི་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། བདག་ཡོད་བདག་གིར་ཡོད་ཅེས་པ། འདི་ནི་དམ་པའི་དོན་དུ་ལོག[১১১] །ཅེས་གསུངས་ཏེ། བདག་དེ་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པའི་དོན་ཏོ། །གལ་ཏེ་བདག་১১২གམ་སེམས་དོན་དམ་པར་གྲུབ་ནས་ཡོད་ན། བདེན་པ་མཐོང་བའི་དུས་ན་ཡང་ཡོད་དགོས་པ་ལ། བདེན་པ་མཐོང་བའི་སེམས་ཀྱིས་ངོ་བོ་མཐོང་བའི་১১২དུས་ན་བདག་དེ་མེད་པས་ན་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དེན་ཚེན་ཕྲེང་བ་ལས། གང་ཕྱིར་ཡང་དག་ཏེ་ལྟ་བ། །ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་གཉིས་མི་འབྱུང་།[১১৫] །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་ཞེས་པ་ནི་བདེན་པ་མཐོང་བཞམ་སེམས་སམ།[১১৫] གཉིས་མི་འབྱུང་བ་ནི་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པ་མི་འབྱུང་བའོ། །ཡང་གལ་ཏེ་བདག་གམ་སེམས་དེ་ཡོད་པར་གྱུར་ན་རང་ལས་སྐྱེ་བཞམ། གཞན་ལས་སྐྱེ་བཞམ། གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བཞམ། དུས་གསུམ་ལས་སྐྱེ་ཞེས་བརྟགས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་རང་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ། རང་གྲུབ་ཅིན་ནམ་མ་ཅིན། གྲུབ་མ་ཅིན་ན་རྒྱུར་མི་རུང་ཞིང་།[১১৬] གྲུབ་ཅིན་ན་འབྲས་བུར་མི་རུང་ཞིང་། རང་ལ་རང་བྱེད་པ་འགལ་བས་སོ། །གཞན་ལས་ཀྱང་མི་སྐྱེ་སྟེ། དེ་ནི་རྟོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།[১১৭] །རྒྱུ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན། འདི་ལྟར་རྒྱུ་ནི་འབྲས་བུ་ལ་ལྷོག་པ་ཡིན་པས་ཇི་སྲིད་འབྲས་བུ་མ་བྱུང་བ་དེ་སྲིད་ནི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཚེ་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ་འབྲས་བུ་ཡང་མི་སྐྱེད་[১১১]བས་

སྐྱ་མ་ཁོ་ན་བཞིན་ནོ། །གཅིག་ཀ་ལས་ཀྱང་མི་སྐྱེ་སྟེ། ཕྱོགས་གཅིག་ཀ་སྐར་བཤད་པ་ཡུར་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དུས་གསུམ་ལས་ཀྱང་མི་སྐྱེ་སྟེ། འདས་པས་མི་བསྐྱེད་པ་ནི་དེ་ཉིད་ས་བོན་རྒྱལ་བ་ནུས་པ་ཟད་པ་བཞིན་ནོ། །མ་འོངས་པས་མི་སྐྱེ་བ་ནི་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་བཞིན་ནོ། །ད་ལྟར་བས་མི་སྐྱེ་བ་ནི་ཐ་དད་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། དེ་ནི་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་དང་། །དུས་གསུམ་ཉིད་དུ་མ་ཐོབ་ཕྱིར། །རང་འཕེན་པ་ནི་ཟད་པར་འགྱུར།[ལ་] ཞེས་གསུངས་ཏེ། མ་ཐོབ་པ་ནི་མི་སྐྱེ་བའི་དོན་ཏོ།།[ལ་]

ཡང་ན་འདི་ལྟར་གོ་བར་བྱ་སྟེ། བདག་ཅེས་བྱ་བ་དེ་རང་གི་ལུས་ལ་ཡོད་དམ། སེམས་ལ་ཡོད་དམ། མིང་ལ་ཡོད་ཅེས་བརྟགས་པར་བྱའོ། །ལུས་འདི་འགྱུང་བ་བཞིའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ལུས་ཀྱི་སྐྱ་བ་ནི་སོ་ཡིན། གཉེར་བ་ནི་ཆུ་ཡིན། དབུགས་དང་གཡོ་འགྲུལ་ནི་རླུང་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་བཞི་ལ་བདག་གམ་སེམས་མེད་དེ། དབེར་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་ས་ཆུ་ལ་སོགས་པའི་འབྱུང་བ་བཞི་ལ་བདག་གམ་སེམས་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །སེམས་ལ་བདག་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། སེམས་ནི་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་སྟེ་རང་གཞན་གཉིས་ཀས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སེམས་རང་མ་གྲུབ་པས། བདག་གྲུབ་པ་མེད་དོ། །མིང་ལ་བདག་གམ་སེམས་[ལ་] ཡོད་དོ་ཞེ་ན། མིང་ནི་གློ་བུར་དུ་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། རྫས་སུ་ཡང་མ་གྲུབ་ལ། བདག་དང་ཡང་[ལ་] འབྲེལ་བ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་རྒྱུ་མཚན་གསུམ་གྱི་སྐོར་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་གམ་སེམས་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་ཏོ།།

དེ་ནི་ཚོས་ཀྱི་བདག་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཕྱི་གཟུང་བའི་ཡུལ་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་དང་། ནང་འཛིན་པའི་སེམས་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་བཤད་ན། ཁ་ཅིག་ཕྱི་གཟུང་བའི་ཡུལ་དངོས་པོར་གྲུབ་པར་འདོད་དེ། དེ་ཡང་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་ན་རེ། རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་དོ་བོ་རྒྱམ་གོང་ཚ་ཤས་མེད་པ་ཞེག་རྫས་སུ་ཡོད། དེ་དག་ཚོགས་པ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་འདི་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་རྡུལ་དེ་རྣམས་སིལ་བུར་སོ་སོར་[ལ་] བསྐོར་བ་བར་དང་བཅས་པར་ཡོད་དེ། ད་ལྟ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་སྣང་བ་ནི་དབེར་ན་གཡག་རྡ་དང་ནེའུ་སིང་གི་ཚུལ་ལྟར་ཡིན། མི་གྲེས་[ལ་] པ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་

ལས་ཀྱིས་བསྟུས་པ་ཡིན། ཞེས་ཟེར་རོ། །མདོ་སྡེ་པ་ན་རེ། རྟུལ་དེ་དག་ཀྱང་བསྒོར་བ་བར་མེད་པ་འབྱར་ལ་མ་རེག་པར་ཡོད་ཅེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟར་འདོད་ཀྱང་དེ་མ་གྲུབ་སྟེ། རྟུལ་དེ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་དམ་དུ་མར་ཡོད། གཅིག་ཡིན་ན་རྟུལ་དེ་ལ་ཕྱོགས་ཆའི་དབྱེ་བ་ཡོད་དམ་མེད། ཕྱོགས་ཆའི་དབྱེ་བ་ཡོད་ན་ཤར་ནུབ་དང་ལྷོ་བྱང་དང་སྟེང་འོག་གི་ཆ་སྟེ། ཆ་དྲུག་ཏུ་སོང་བས་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་ཉམས་སོ།། ཕྱོགས་ཆའི་དབྱེ་བ་མེད་ན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྟུལ་གཅིག་གི་ངོ་བོར་འགྱུར་དགོས་ན་དེ་ལྟར་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། མདོར་སྡུམ་གྱི་བསལ་བ་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཉེ་ཤུ་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལས། དྲུག་གིས་གཅིག་ཆར་སྦྱར་བ་ན། །ཁྲ་རབ་རྟུལ་ཆ་དྲུག་ཏུ་འགྱུར། །དྲུག་པོ་དག་ནི་གོ་གཅིག་ན། །གོང་བུ་རྟུལ་ཁྲན་ཙམ་དུ་འགྱུར།[১৫৭] །ཞེས་གསུངས་སོ། །དུ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེན། གཅིག་གྱང་ན་གཅིག་བསགས་པའི་དུ་མ་གྱུབ་ཏུ་རྟང་བ་ལས། གཅིག་མ་གྱུབ་པས་དེ་བསགས་པའི་དུ་མ་ཡང་མ་གྱུབ་བོ། །དེས་ན་རྟུལ་ཁྲ་རབ་རྫ་སྣ་སྡུམ་པས་དེའི་རང་བཞིན་ཕྱིའི་ཡུལ་འདི་ཡང་མ་གྱུབ་བོ།།

འོ་ན་ད་ལྟ་མདོན་སུམ་དུ་སྣང་ཞིང་འདུག་པ་འདི་ཅི་ཡིན་སྙམ་ན་འདི་ནི་རང་སེམས་ཉིད་[১৫৬] འཁྲུལ་ནས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་དུ་སྣང་བ་འདི་རང་གི་སེམས་ལ་དེ་ལྟར་དུ་ཤར་བས་སྣང་བ་[১৫৭] ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་པར་ཅིས་ཤེས་ན། ལུང་དང་། རིགས་པ་དང་། དབེ་དང་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ལུང་ནི། ཐལ་པོ་ཆེའི་མདོ་ལས། ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་དག །ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་མོ།[১৫১] །ཞེས་གསུངས་སོ། །ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། བག་ཆགས་ཀྱིས་ནི་དཀྲུགས་པའི་སེམས། །དོན་དུ་སྣང་བ་རབ་ཏུ་འབྱུང་། །དོན་ཡོད་མ་ཡིན་སེམས་ཉིད་དེ། །ཕྱི་རོལ་དོན་མཐོང་ལོག་པའོ།[১৫২] །ཞེས་གསུངས་སོ། །རིགས་པ་ནི། ཕྱི་སྣང་བ་འདི་ཆོས་ཅན་སེམས་ཀྱི་འབྲུ་ལ་སྣང་ཡིན་པར་དམ་བཅའ། མེད་པ་སྣང་ཞིང་འདུ་གི[১০০](མིའི་རྟའམ་བསྐོམ་པའི་ཡོན་ཏན་ཡུ་བྱ)[১০৩] བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི་གཏན་ཚིགས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་མི་སྣང་བའི་(སྣང་བ་རྟེན་གྱི་སྐོབས་ཀྱིས་འགྱུར་བ་དང་།) ཕྱིར་དང་།[১০২] སྣང་བ་འགྱུར་ཞིང་། (གོམས་པའི་སྐོབས་ཀྱིས་འགྱུར།)འགྲོ་བའི་ཕྱིར་དང་། (རིགས་དྲུག་གི།)ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་སྣང་བ་འདི་[১০৩] སེམས་ཀྱིས་འཁྲུལ་སྣང་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དབེ་ནི། རྨི་ལམ་དང་སྐྱུ་མ་ལ་སོགས་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་གིས་ཕྱི་གཟུང་བའི་ཡུལ་མ་གྱུབ་པར་བསྟན་ནོ།།

གཉིས་པ་བཤད་ན། ཁ་ཅིག་ནང་འཛོན་པའི་སེམས་རང་རིག (རང་རྒྱལ་བ་དང་སེམས་ཙམ་པས།)[୧୭] རང་གསལ་ དུ་དངོས་སུ་གྲུབ་པར་འདོད་དོ། །དེ་ལྟར་འདོད་ཀྱང་དེ་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་གསུམ་སྟེ། སེམས་དེ་སྐད་ཅིག་མར་བརྟགས་པས་མ་གྲུབ་པ་དང་། སེམས་དེ་སུས་ཀྱང་མཐོང་བ་མེད་པས་དངོས་སུ་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཡུལ་མེད་པས་སེམས་མ་གྲུབ་པའོ།།

དེ་ལ་དང་པོ་ནི། ཁྱོད་འདོད་པའི་སེམས་རང་རིག་རང་གསལ་དེ་སྐད་ཅིག་ཐུ་ཡོད་དམ། དུ་མར་ཡོད། སྐད་ཅིག་ཐུ་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་ལ་དུས་གསུམ་གྱི་ཚ་ཤས་ཡོད་དམ་དེ་ལ་དུས་གསུམ་གྱི་ཚ་ཤས་[୧୭]མེད། དང་པོ་ལྟར་ན་སྐད་ཅིག་མ་མ་གྲུབ་སྟེ་དུ་མར་ཐལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། ཇི་ལྟར་སྐད་ཅིག་མཐའ་ཡོད་པ། །དེ་བཞིན་ཐོག་ཏ་དབུས་བརྟགས་དགོས། །དེ་ལྟར་སྐད་ཅིག་གསུམ་བརྟགས་ཕྱིར། །འཇིག་རྟེན་སྐད་ཅིག་ལ་མི་གནས།[୧୫] །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་དུས་གསུམ་གྱི་ཚ་ཤས་མེད་ན་སྐད་ཅིག་མ་དེ་དངོས་མེད་དུ་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་སྐད་ཅིག་མ་མ་གྲུབ་པས་སེམས་ཀྱང་མ་གྲུབ་བོ། །དུ་མར་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། སྐད་ཅིག་གྲུབ་ན་སྐད་ཅིག་བསགས་པའི་དུ་མ་གྲུབ་ཏུ་རུང་བ་ལ། སྐད་ཅིག་མ་གྲུབ་པས་དེ་བསགས་པའི་དུ་མ་ཡང་མ་གྲུབ་བོ། །དུ་མ་མ་གྲུབ་པས་སེམས་ཀྱང་མ་གྲུབ་བོ།།

དོན་གཉིས་པ་བཤད་ན། སེམས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལུས་ཀྱི་ཕྱི་ནང་[୧୨] བར་གསུམ་སྟོང་སྣང་གང་དུ་གནས་པ་བཙལ། གཟུགས་སམ་ཏོག་ཅི་ལྟར་འདུག་པ་ལེགས་པར་བརྟགས་ལ། དེས་ཤེས་སྐྱེ་སྐྱེ་སུ་འཚོལ་བ་དང་། དམིགས་རིམ་སྤྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་ཞལ་ལས་ཤེས་པ་ལྟར་འཚོལ། །དེ་ཅི་ལྟར་བཙལ་ཡང་མ་མཐོང་མ་རྟེད་ན། མཐོང་རྒྱུའམ་ཏ་དོག་དངོས་པོའི་མཚན་མ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད། ཡོད་པ་དེ་མ་མཐོང་མ་རྟེད་པ་མ་ཡིན། བཙལ་བ་པོ་རང་འཚོལ་རྒྱུའམ། འཚོལ་མ་ཁན་རང་བློའི་ཡུལ་ལས་འདས་པ། སྣུ་བསམ་ཤེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་ཡིན་པས་གང་དུའང་བཙལ་བས་མི་མཐོང་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ་འོད་སྲུངས་ཀྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། འོད་སྲུངས་སེམས་ནི་ནང་ན་ཡང་མེད། ཕྱི་རོལ་ན་ཡང་མེད། གཉིས་ཀའི་བར་ལ་ཡང་མི་དམིགས་སོ། །འོད་སྲུངས་སེམས་ནི་དཔྱད་དུ་མེད་པ། བསྟན་དུ་མེད་པ། བརྟེད་དུ་མེད་པ། སྣང་བ་མེད་པ། རྣམ་པར་རིག་པ་མེད་པ། གནས་པ་མེད་པའོ།།

འོད་སྲུ ངས་སེམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་ཀུང་མ་གཟེ་གས་མི་གཟེ་གས་གཟེ་གས་པར་མི་འགྱུར་རོ།[୧୦୪] །ཞེས་གསུངས་སོ། །དམ་པའི་ཚིས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་།[୧୦୫] དེ་ཕྱིར་སེམས་ནི་གསོག་དང་གསོབ། །ཡོད་པ་མིན་པར་རབ་ཤེས་ནས། །དེ་ལ་སྙིང་པོར་མི་བཟུང་སྟེ། །དེ་དག་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཚེས། །དེ་དག་ལ་ནི་སྐྱབ་པ་མེད། །ཚེས་རྣམས་ཐམས་ཅད་བཏགས་པ་སྟེ། །རང་བཞིན་དེ་ལྟར་རབ་ཏུ་བསྟན། །མཐའ་གཉིས་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་སུ། །མ་ཁས་རྣམས་དབུ་མར་སྙོད་པར་བྱེད། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཚེས་སྟོང་པ། །དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་ལམ་ཡིན་ཏེ།། ངས་ཀྱང་དེ་ནི་བསྟན་པ་ཡིན།[୧୨୦] །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཚེས་ཉིད་མི་གཡོ་བའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། ཚེས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་གནས་པ། ལས་དང་བྱ་བའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ། རྟོག་པ་དང་མི་རྟོག་པའི་ཡུལ་ལས་འདས་པའོ།[୧୨୨] །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་སེམས་དེ་སུས་ཀྱང་མ་མཐོང་བས་ན། རང་རིག་རང་གསལ་དུ་བརྟོད་པ་དོན་མེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སྙིང་འཇུག་ལས་ཀྱང་། གང་ཚེ་འགས་ཀྱང་མཐོང་མེད་ན། གསལ་བཞམ་ནི་མི་གསལ་བ། །མོ་གཤམ་བུ་ཡི་འགྲིང་བགེ་བཞིན། །དེ་ནི་བརྟོད་ཀྱང་དོན་མེད་དོ།[୧୨୩] །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཉེ་ལོ་བས་ཀྱང་། ཀྱེ་ཧོ་འདི་ནི་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་ཉེ། །དགེ་གི་རྩྭ་ཡུལ་མིན།[୧୨୪] །ཞེས་གསུངས་སོ།།

དོན་གསུམ་པ་བཤད་ན། ཡང་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཕྱིའི་ཡུལ་མ་སྐྱབ་བས་ན། དེ་འཛིན་པའི་ནང་གི་སེམས་ཀྱང་མ་སྐྱབ་སྟེ། ཚེས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་དབྱེར་མེད་པར་བསྟན་པའི་ལེའུ་ལས་ཀྱང་། སེམས་འདི་ནི་སྟོང་པར་བཤད། སེར་པོའམ། དམར་པོའམ། ཅཱོར་བའམ། ཤེལ་ཀྱི་ཁ་དོག་ལྟ་བུའམ། ཡང་དག་པའམ། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའམ། རྟག་ཅེས་བྱ་བའམ། མི་རྟག་ཅེས་བྱ་བའམ། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཞེས་ཅེས་སོ་སོར་རྟོགས་ཤིག །སེམས་ནི་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ། བསྟན་དུ་མེད་པ། སྣང་བ་མེད་པ། ཐོགས་པ་མེད་པ། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པས། ནང་ན་མི་གནས། ཕྱི་རོལ་ན་མི་གནས། གཉིས་ཀའི་བར་ན་མི་གནས་པའི་ཕྱིར། ཡོངས་སུ་དག་པ། ཡོངས་སུ་མྱབ་པ་ཡིན་ཞིང་དེ་ལ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་མེད་དེ་ཚེས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ།[୧୨୯] །ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སྙིང་འཇུག་ལས་ཀྱང་།

ཤེས་བྱ་མེད་ན་ཅི་རིག་ནས། །གང་གིས་ཤེས་པ་དེ་རྟོད་བྱེད།[ཀ།] །ཅེས་པ་དང་། དེས་ན་ཤེས་བྱ་ཉིད་གཅིག་པ། །མེད་པར་ཤེས་པ་མེད་ཅེས་རིས།[ཀ།] །ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེ་དག་གིས་ནང་འཛིན་པའི་སེམས་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་ཏེ། དེ་ལྟར་དངོས་པོར་འཛིན་པ་བཀག་ནས། དོན་གཉིས་པ་དངོས་མེད་དུ་འཛིན་པ་དགག་པ་ལ། གལ་ཏེ་བདག་གཉིས་པོ་དེ་དངོས་པོ་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པས་དངོས་མེད་ཅིག་ཡིན་ནམ་ཞེན། དེ་ནི་དངོས་མེད་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་སྟེ། ཅི་ལྟར་ཞེན། བདག་གཉིས་པོའམ། སེམས་དེ་སྔར་དངོས་པོར་ཡོད་པ་ལ།[ཀ།] ཕྱིས་མེད་པ་ཡིན་ན་དངོས་མེད་ཅེས་བྱར་རྟུང་སྟེ། བདག་གཉིས་སམ། སེམས་ཤེས་བྱ་བའི་ཚོས[ཀ།] ཡེ་ནས་ར་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པས་ན། དངོས་པོར་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་མཐའ་ལས་འདས་སོ། །ས་ར་ཀ་པས། དངོས་པོར་འཛིན་པ་ཕྱུགས་དང་འདྲ་བ་སྟེ། །དངོས་མེད་འཛིན་ན་དེ་བས་ཀྱང་ནི་བླུན།[ཀ།] །ཞེས་གསུངས་སོ།། ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས་ཀྱང་། ཕྱི་རོལ་དངོས་པོ་ཡོད་མེད་མིན། །སེམས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་བརྟད་པ་མེད། །ཤུ་བ་ཐམས་ཅད་རབ་སྤངས་པ། །དེ་ནི་སྐྱེ་མེད་མཚན་ཉིད་དོ།[ཁ] །ཞེས་གསུངས་སོ། །རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས་ཀྱང་། གང་ཚེ་དངོས་པོ་མི་རྟེད་པ། །དེ་ཚེ་དངོས་མེད་གཟུང་།[ཁ] །ཞེས་གསུངས་སོ།།

དོན་གསུམ་པ་མེད་པར་འཛིན་པའི་སྐྱོན་འཆད་པ་ལ། འོ་ན་དོན་དངོས་པོར་འཛིན་པ་ནི་[ཁཁ]འཁོར་བའི་རྩ་བར་འདུག་ན། དངོས་མེད་དུ་བཤུས་ན་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་བམིན་ནམ་ཞེ་ན། སྔ་མ་བས་ཕྱི་མ་སྐྱོན་ཆེ་སྟེ། ས་ར་ཀས། དངོས་པོར་འཛིན་པ་ཕྱུགས་དང་འདྲ་བ་སྟེ།། དངོས་མེད་འཛིན་ན་དེ་བས་ཀྱང་ནི་བླུན།[ཁཁ] །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཇི་སྐད་དུ་དཀོན་མཆོག་བརྩེགས་པ་ལས། འོད་སྲུངས་གང་ཟག་ཀུ་བཤུ་བ་ནི་རབ་ཙམ་ལ་གནས་པ་ནི་སྲ་ཡི། མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤུ་བ་ནི་ཤུ་མ་ཡིན་ནོ།[ཁཅ] །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་ཇི་སྐད་དུ།[ཁཆ] སྟོང་པ་ཉིད་ལ་བཤུ་ཉེས་བས། །ཤེས་རབ་རྒྱུང་རྣམས་ཕྱིར་བར་འགྱུར།[ཁཇ] །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་ཐུབ་ཅི་ཤུ་བ་ཉིད་ཅེ་ན། ངའི་ན་ནད་པ་ལ་འཁྲུ་སྨན་བཏང་བས། ནད་དང་

འབྲུ་[23] སྣན་གཅིག་ཚར་འབྲུས་ན་ནད་སོས་པ་ཡིན་ལ། ནད་འབྲུས་ནས་འབྲུ་སྣན་མ་ཞུན། ནད་པ་གསོར་མི་རྟང་སྟེ་འཆི་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོར་བཤུ་བ་དེ་སྟོང་ཉིད་བསྒོམས་[24] བས་བྱད་ཀྱང་། སྟོང་ཉིད་ལ་ཞེན་ཅིང་བཤུ་ན། སྟོང་པའི་བདག་པོ་སྟོང་པར་འགྱོ་སྟེ། བན་འགྱོར་ཕྱོགས་པར་འགྱུར་བའོ། །རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས་ཀྱང་། ཡོད་པ་པོ་ནི་བདེ་འགྱོར་འགྱོ །མེད་པ་པོ་ནི་བན་འགྱོར་འགྱོ[25] །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་སྔ་མ་བས་[26] ཕྱི་མ་སྐྱོན་ཆེའོ།།

དོན་བཞི་པ་འཇིན་པ་གཉིས་ཚར་གྱི་སྐྱོན་འཆད་པ་ལ། དོན་ལ་ཡོད་པར་འཇིན་པ་དང་། མེད་པར་འཇིན་པ་གཉིས་ཚར་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་ཏེ། རྟག་ཆད་གཉིས་ཀྱི་མཐར་ལྷུང་བའི་ཕྱིར།[27] །རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལས་ཀྱང་། ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་རྟག་པར་ལྟ། །མེད་ཅེས་བྱ་བ་ཆད་པར་ལྟ།[28] །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐར་ལྷུང་བ་ནི་རྣམ་པར་འཇུག་པའོ། །རྣམ་པ་[29] ནི་འགོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་མི་འགྱུར་བའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་སྨིག་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ཡི། འཇིག་རྟེན་ཡོད་བཞམ་མེད་པ་ཞེས། །འཇིན་པ་དེ་ནི་རྣམ་པ་སྟེ། །རྣམ་པ་ཡོད་ན་མི་གྲོལ་ལོ།[30] །ཞེས་གསུངས་སོ།།

དོན་ལྔ་པ་གྲོལ་བར་འགྱུར་བའི་ལམ་འཆད་པ་ལས། འོ་ན་གང་གི་ཕྱོལ་ཞེ་ན། མཐའ་[31] ལ་མི་གནས་པ་དབུ་མའི་ལམ་གྱིས་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། ཡང་དག་ཅི་བཞིན་ ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་སྐྱེ་མེད་བུ། ཡོངས་ཤེས་པ། །གཉིས་ རྟག་ཆད། ལ་མི་བརྟེན་ཐར་ འགོར་བ་ལས། བར་འགྱུར།[32] །ཞེས་པ་དང་། དེས་ན་གཉིས་ རྟག་ཆད་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་ལ།[33] མི་བརྟེན་པ་གྲོལ།[34] །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལས་ཀྱང་། དེ་ཕྱིར་ཡོད་དང་མེད་པ་ལ། །མཉམ་མས་གནས་གནས་བར་མི་བྱའོ།[35] །ཞེས་གསུངས་སོ།།

འོ་ན་མཐའ་གཉིས་སྤང་[36] བའི་དབུ་མ་ཉིད་ཅི་ལྟ་བུ་ཡིན་སྙམ་ན། འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་བརྩེགས་པ་ལས། འོད་སྲུངས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཆོས་ལ་སྦྱོར་བ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། དབུ་མའི་ལམ་ཆོས་རྣམས་ལ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རྟོག་གོ །འོད་སྲུངས་དབུ་མའི་ལམ་ཆོས་རྣམས་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པ་གང་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་དུ་སྤྲུར་ཏེ། །འོད་སྲུངས་རྟག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མཐའ་

གཅིག་གོ །མི་རྟག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མཐའ་གཉིས་སོ། །མཐའ་དེ་གཉིས་ཀྱི་དབུས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དབྱད་དུ་མེད་པ། བསྟན་དུ་མེད་པ། སྣང་བ་མེད་པ། རྣམ་པར་རིག་པ་མེད་པ་སྟེ། འོད་སྲུངས་འདི་ནི། དབུ་མའི་ལམ་ཚོས་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཞེས་བྱའོ། །འོད་སྲུངས་བདག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མཐའ་གཅིག་གོ །བདག་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མཐའ་གཉིས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྣང་ངོ། འོད་སྲུང་འཁོར་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མཐའ་གཅིག་གོ །སྐུ་ངན་ལས་འདས་པ་འདི་ནི་མཐའ་གཉིས་སོ། །མཐའ་དེ་གཉིས་ཀྱི་དབུས་མ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དབྱད་དུ་མེད་པ་བསྟན་དུ་མེད་པ། སྣང་བ་མེད་པ། རྣམ་པར་རིག་པ་མེད་པ་སྟེ། འོད་སྲུངས་འདི་ནི་དབུ་མའི་ལམ་ཚོས་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཞེས་བྱའོ།[୧୧୩] །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞི་བ་ལྷས་ཀྱང་། ནང་ཡང་སེམས་མིན་ཕྱི་མིན་ཞེང་། །གཞན་དུ་ཡང་ནི་རྣེད་མ་ཡིན། །འདྲེས་མིན་ལོགས་སུ་འགར་མེད་དེ། །འདི་ནི་ཐུང་ཟད་མིན་དེའི་ཕྱིར། །སེམས་ཅན་བཞིན་སྐྱ་ངན་འདས།[୧୧୪] །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་རྟོག་ཅིང་དབུ་མའི་ལམ་བྱས་ཀྱང་། དབུ་མ་ཉིད་ལ་ཡང་བརྟག[୧୧୫] ཏུ་མེད་དེ། དོན་ལ་དེར་འཛིན་ཀྱི་ཞེས་པ་དང་བྲལ་བ་སྟོང་ལས་འདས་པར་གནས་པའོ། །རྡོ་བོས་ཀྱང་། དེ་ཡང་འདི་ལྟར་འདས་པའི་སེམས་ནི་འགགས་ཤིང་ཞེས། །མ་འོངས་པའི་སེམས་ནི་མི་སྐྱེ་ཞིང་མི་འབྱུང་། ད་ལྟར་ཀྱི་སེམས་ནི་ཤིན་ཏུ་བརྟགས་དཀའོ་སྟེ། ཁ་དོག་མེད་པ། དབྱིབས་དང་བྲལ་བ་ནི་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་བར་མ་གྲུ བ་བོ།[୧୧୬] །ཞེས་གསུངས་སོ། །མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། ཚུ་རོལ་ཕ་རོལ་མཐའ་ལ་མིན། །དེ་དག་བར་ན་མི་གནས་པ། །དུས་རྣམས་མཉམ་པ་ཉིད་ཤེས་ཕྱིར། །ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་བར་འདོད།[୧୧୭]། ཅེས་གསུངས་སོ།།

དོན་དུ་གཅིག་ལ་བདེ་རང་བཞིན་སྐུ་ངན་ལས་འདས་བའི་རང་བཞིན་འཆད་པ་ལ།[୧୧୪] འོ་ན་འགོར་བའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་དོངས་པོའམ། དངོས་མེད་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ན། སྐུ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་དངོས་པོ་ཅིག་ཡིན་ནམ།[୧୧୮] དངོས་མེད་ཞེག་ཡིན་ཞེ་ན། དམིགས་པ་ཅན་ལ་ལ་དག་སྐུང་འདས་དངོས་པོར་ཡོད་སྐམ་དུ་སེམས་སོ། །དེ་མ་ཡིན་ཏེ་རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། སྐུ་ངན་འདས་པ་དངོས་མེད་བཞད།[୧୧୯] །མིན་ན་དངོས་པོ་ག་ལ་ཡིན།[୧୨୦] །ཞེས་གསུངས་སོ། །ག་ལ་ཏེ་

དངོས་པོ་ཡིན་ན་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་འདུས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །འདུས་བྱས་ཡིན་ན་མཐར་འཇིག་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་རྟ་བ་ཤེས་རབ་ལས། གལ་ཏེ་མྱ་ངན་འདས་དངོས་ན། །མྱ་ངན་འདས་པ་འདུས་བྱས་འགྱུར།[৫৭] །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དངོས་པོ་མེད་པའང་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལ་དངོས་མེད་ཡོད་མ་ཡིན།[৫৭] །ཞེས་གསུངས་སོ། །འོན་ཅི་ཙམ་ལ་བྱ་ཞེ་ན། དངོས་པོར་འཛིན་པ་དང་། དངོས་མེད་དུ་འཛིན་པའི་བློ་ཐམས་ཅད་བཏང་བ།[৫৭] བློ་འདས་བརྗོད་བྲལ་དེ་ལ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། དངོས་པོ་དངོས་པོར་མེད་འཛིན་པ། །ཟད་པ་མྱ་ངན་འདས་ཞེས་བྱ།[৫৭] །ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། གང་ཚེ་དངོས་དང་དངོས་མེད་དག །བློ་ཡི་མདུན་ན་མི་གནས་པས། །དེ་ཚེ་རྣམ་པ་གཞན་མེད་པས། །དམིགས་པ་མེད་པར་རབ་ཏུ་ཞི།[৫৭] །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཕགས་པ་ཆོས་བས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བགྱི་བ་ནི། གང་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་ཞི་བ། གཡོ་བ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའོ།[৫৭] །ཞེས་གསུངས་སོ། །དམ་པའི་ཆོས་པདྨ་དཀར་པོ་ལས་ཀྱང་། འོད་སྲུངས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ།[৫৭] །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དེ་ནི། བློ་ཡི་འཇུག་པ་ཞི་བ་ཙམ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་སྐྱེ་འགག་གམ། སྒང་།[৫৭] ཐོབ་ལ་སོགས་ཆོས་གང་དུ་ཡང་གྲུབ་པ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་རྟ་བ་ཤེས་རབ་ལས། སྒངས་པ་མེད་པ་ཐོབ་མེད་པ། །ཚད་པ་མེད་པ་རྟག་མེད་པ། །འགག་པ་མེད་པ་སྐྱེ་མེད་པ། །དེ་ནི་མྱ་ངན་འདས་པའོ།[৫৭] །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་སྐྱེ་འགག་གམ།[৫৮] སྒང་ཐོབ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡང་མེད་པས་ན། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དེ་[৫৮] ལ་ རང་ གི་ས་བྱས་པའམ། བཅོས་པའམ། བསྒྲུབ་པ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ནམ་མཁའ་རིན་པོ་ཆེའི་མདོ་ལས། འདི་ལ་བསལ་བྱ་ཅི་ཡང་མེད། །བཞག་པར་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་མེད། །ཡང་དག་ཤིད་ལ་ཡང་དག་ལྟ། །ཡང་དག་མཐོང་ན་རྣམ་པར་གྲོལ།[৫৮] །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་བམ་རང་སེམས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཚོག་དེ་དག་ཀྱང་། རྟོག་པས་དབྱུད་པའི་ངོས་ནས་[৫৮] ཡིན་ལ། ཤེས་རབ་བམ་[৫৮] སེམས་ཀྱི་ངོན་ནི་ཤེས་པར་བྱ་བའམ། བརྗོད་པར་བྱ་བ་ལས་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། རབ་ཀྱི་[৫৮]རྒྱལ་ཀྱིས་

རྣམ་པར་གཏོན་བས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི། ཆོས་གང་གིས་བྱང་བརྟེད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚོགས་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པའོ།[৫৬৬] །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྒྲ་གཅན་འཛིན་གྱིས་ཡུམ་ལ་བསྟོད་པ་ལས་ཀྱང་། སྐྱ་བས་མ་བརྟེད་མེད་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན། །མ་སྐྱེས་མི་འགག་ནམ་མཁའི་ངོ་བོ་ཉིད། །སོ་སོ་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་སྐྱོད་ཡུལ་བ། །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།[৫৬৭] །ཞེས་ཤེས་རབ་ཅེས་བྱ་བ་བཤད་ཟིན་ཏོ།།[৫৬৮]

དེ་ནི་སེམས་སམ་ཤེས་རབ་དེ་གོམས་པར་བྱ་བ་[৫৬৯] འཆད་དེ། འོ་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ན། ཤེས་པ་དེ་ལ་གོམས་པར་བྱ་བ་ཅང་དགོས་སམ་ཞེན་དགོས་ཏེ། དབེར་ན་དབྱལ་རྡོ་དེ་དབྱལ་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ཡང་། བཞུ་གཏུལ་མ་བྱས་གྱི་བར་དུ་དབྱལ་མི་སྣང་།[৫৭০] དབྱལ་ཆུ་འདོད་ན་དབྱལ་རྡོ་དེ་བཞུ་བཏུལ་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཡང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དངོས་པོ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་ཞིང་སྐྱག་བསྟལ་སྣ་ཚོགས་སྐྱེ་བས་ཤེས་པ་དང་གོམས་པར་བྱ་དགོས། དེས་ན་གོང་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་བས་ན། དེ་གོམས་པར་བྱེད་པ་ལ་བཞི་སྟེ། སྟོན་འགྲོ་དང་། མཉམ་བཞག་དང་། རྗེས་ཐོབ་དང་། གོམས་རྟགས་སོ།།

དེ་ལ་སྟོན་འགྲོ་ནི། སེམས་རྣལ་དུ་དབབ་པའོ། །ཅི་ལྟ་དབབ་ན། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བདུན་བརྒྱ་པ་ལས། རིགས་ཀྱི་བུའམ། རིགས་ཀྱི་བུ་མོས་དབེན་པའི་ལམ་སྐྱན་བརྟན་པར་བྱ། འདུ་འཛི་མེད་པ་ལ་དགའ་བར་བྱ། མཚན་མ་ཐམས་ཅད་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་སྐྱེ་ལ་ཀུན་བཅས་སྐྱེ་འདུག་ནས།[৫৭১] ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་།[৫৭২] ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་སྟོན་འགྲོ་ལྟར།[৫৭৩] །དེ་ནས་མཉམ་པར་བཞག[৫৭৪] པའི་ཐབས་རྣམས་ཀྱང་། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཁྲིད་ལུགས་ལྟར་བྱས་ནས། ཡོད་མེད་བློང་དོར་ཅི་ལ་ཡང་མི་སེམས་པར་འབད་རྩོལ་དང་བྲལ་བར་བཞག་གོ །དེ་ལྟར་ཡང་ཉེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། །མི་བསྒོམ་མི་སེམས་རང་བབ་བཞག[৫৭৫] །ཅེས་གསུངས་སོ།། སེམས་ཉིད་ངལ་བསོར་ཡང་། བྱ་ཚོན་ཁྲོད་གང་རྣམ་པར་རྟོག །འདི་བདག་མ་བཅིངས་མ་གྲོལ་ཕྱིར། །མ་ཡེངས་མ་བཅོས་རང་དགར་ནི། །ཀུ་ཥ་དུབ་པ་ངལ་སོས་ཤེག[৫৭৬] །ཅེས་གསུངས་སོ། །ཀུ་

སྒྲུབ་ཀྱིས་ཀྱང་། སྤྱང་ཆེན་ཡོག་ནས་སེམས་ཚུགས་ཚུད་པ་ལྟར། །འགྲོ་འོང་བཅད་ན་ངང་གིས་དལ་བ་སྟེ། །འདི་ལྟར་རྟོགས་སོ་ང་ལ་ཆོས་ཅི་དགོས།[೨೨] །ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱིས། གང་ཡང་མ་རྟོག་ཅིར་ཡང་མ་སེམས་ཤིག །བཅས་བཅོས་མ་བྱེད་རང་བཞིན་ལྷུག་པར་ཞོགས། །མ་བཅོས་པ་ནི་སྐྱེ་མེད་རང་བཞིན་མཛོད། །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་གཞིགས་ཤུལ་ཡིན།[೨೩] །ཞེས་གསུངས་སོ།། རི་ཁྲོད་དབང་ཕྱུག་གིས་ཀྱང་། གང་ལའང་སྐྱོན་དུ་མི་ལྟ་ཞིང་། ཅི་ཡང་མ་ཡིན་ཉམས་སུ་བླང་། དྲོད་རྒྱས་ལ་སོགས་འདོད་མི་བྱ། །བསྒོམ་དུ་མེད་པར་བསྟན་མོད་ཀྱང་། །ལེ་ལོ་བཏང་སྙོམས་དབང་མི་གཏོང་། །རྒྱུན་དུ་དྲན་པར་བསྒོམ་པར་བྱ།[೨೪] །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྒོམ་དོན་གྱུབ་པ་ལས། བསྒོམ་པའི་ཚེ་ན་ཅི་ཡང་མི་བསྒོམ་སྟེ། །ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་དེ་ལ་སྒོམ་ཞེས་བྱ།[೨೫] །ཞེས་གསུངས་སོ། །ས་ར་ཧ་བས་ཀྱང་། གང་ལ་ཞེན་པ་ཡོད་ན་དེ་ཡང་ཐོང་། །རྟོགས་པར་ཐྱོན་ན་ཐམས་ཅད་དེ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ལས་གཞན་པ་སྒོམ་ཤེས་མི་འགྱུར།[೨೬] །ཞེས་གསུངས་སོ། །རོ་བོས་ཀྱང་། ཟབ་ཅིང་སྤྲོས་བྲལ་དེ་ཉིད་དོ། །འོད་གསལ་འདུས་མ་བྱས་པ་གང་། །མ་སྐྱེས་མི་འགག་གདོད་ནས་དག །རང་བཞིན་མྱ་ངན་འདས་པ་ཡི། །ཆོས་དབྱིངས་མཐའ་དང་དབུས་མེད་པ། །བྱོ་མིག་ཞེའ་མོས་རྟོག་བྲལ་བས། །ཐིང་ཚོད་རབ་རིབ་མེད་པར་ལྟ།[೨೭] །ཞེས་དང་། ཆོས་དབྱིངས་སྤྲོས་དང་བྲལ་བ་ལ། །ཤེས་པ་སྤྲོས་དང་བྲལ་བར་བཞག །ཅེས་གསུངས་སོ།།

དེ་ལྟར་བཞག་པ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་གོམས་པར་བྱ་བའི་ཐབས་ཕྱིན་ཅི་མ་ཡོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བདུན་བརྒྱ་པ་ལས། ཆོས་གང་ལ་ཡང་ཟག་པ་ཟད་པ་ཞེས་ཀྱང་། ཟག་པ་ཟད་པ་ཡང་ཐ་མ་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བསྒོམ་པ་ལགས་སོ། །གང་ཅི་ལ་ཡང་མི་གནས་པ་དེ་ཉིད་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བསྒོམ་པ་ལགས་སོ།། གང་ལ་ཡང་མི་སེམས་རྣམ་པར་མི་དམིགས་པ་དེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བསྒོམ་པ་ལགས་སོ།[೨೨] །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཕགས་པ་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས་ཀྱང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བསྒོམ་པ་འདི་ནི་ཆོས་གང་ཡང་མི་བསྒོམ་པ་ལགས་སོ།[೨೯] །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་མདོ་སྡེ་དེ་ཉིད་ལས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བསྒོམ་པ་ནི་ནམ་མཁའ་བསྒོམ་པ་ལགས་སོ།[೩೦] །ཞེས་

གསུངས་སོ། །འོ་ན་ནམ་མཁའ་ཅི་ལྟར་བསྒོམ་ན། ཡང་མདོ་སྡེ་དེ་ཉིད་ལས། ནམ་མཁའ་རྟོག་པ་མེད་པ་ཉིད་ལས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྟོག་པ་མེད་པ་ཉིད་དོ།[ཁ་ཅ] །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཕགས་པ་སྡུད་པ་ལས་ཀྱང་། སྐྱེ་བ་མེད་དང་སྐྱེ་བ་གཉིས་ཀར་མི་རྟོག་པ། །འདི་ནི་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་མཆོག་སྟོང་པ་ཡིན།[ཁ་ཆ] །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྟོང་དང་བོན་དག་གི་དབང་ཕྱུག་གི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། བསམ་བྱ་བསམ་པར་མི་བྱ་ཞིང་། །བསམ་མིན་པ་ཡང་མི་བསམ་མོ། །བསམ་དང་བསམ་མིན་མ་བསམ་ན། །དེ་ནས་སྟོང་ཉིད་མཐོང་བར་འགྱུར།[ཁ་ཇ] །ཞེས་གསུངས་སོ།།

སྟོང་པ་ཉིད་ཅི་ལྟ་བུར་མཐོང་ཞེ་ན།[ཁ་ཉ] རི་སྐད་དུ། ཆོས་ཡང་དག་པར་སྡུད་པའི་མདོ་ལས། སྟོང་པ་ཉིད་མཐོང་བ་ནི་མཐོང་བ་མ་མཆིས་པའོ། །ཞེས་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་མཐོང་བ་ནི་ཡང་དག་པར་མཐོང་བའོ། །ཞེས་པ་དང་། འཕགས་ཡང་མཐོང་བ་མེད་པ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བའོ།[ཁ་ཉ] །ཞེས་གསུངས་སོ། །དཀྱུ་མ་བདེན་ཚུང་ལས་ཀྱང་། མ་མཐོང་བ་ནི་དེ་མཐོང་བར། །ཤིན་ཏུ་ཟབ་པའི་མདོ་ལས་གསུངས།[ཁ་ཊ] །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཕགས་པ་སྡུད་པ་ལས་ཀྱང་། ནམ་མཁའ་མཐོང་ཞེས་སེམས་ཅན་ཚོགས་ཏུ་རབ་བརྗོད་པ། །ནམ་མཁའ་ཅི་ལྟར་མཐོང་སྟེ་དོན་འདི་བརྟགས་པར་གྱིས། །དེ་ལྟར་ཆོས་མཐོང་བ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསྟན།[ཁ་ཋ] །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྗེས་ཐོབ[ཁ་ཌ] ཐམས་ཅད་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་ལྟ་ཞིང་སྤྲིན་པ་ལ་སོགས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཅི་ནུས་སུ་བསགས་པའོ།[ཁ་ཎ] །དེ་ལྟར་ཡང་འཕགས་པ་སྡུད་པ་ལས། གང་ཞིག་ཕུང་པོ་ལྟ་དག་སྐྱུ་མ་འདྲར་ཤེས་ཤིང་། །སྐྱུ་མ་གཞན་དང་ཕུང་པོ་གཞན་དུ་མི་བྱེད་པ། །སྟོང་ཚོགས་འདུ་ཤེས་བྱལ་ཞིང་ཉེ་བར་ཞི་སྟོང་པ། །དེ་ནི་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་མཆོག་སྟོང་པ་ཡིན།[ཁ་ཏ] །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཉིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ་ལས།[ཁ་ཐ] སྐྱུ་མ་བྱེད་པ་དག་གིས་གཟུགས་སྐྱལ་ཞིང་། །ཉོན་གྲོགས་པོ་ཤེར་ཉི་ལ་ཞོག་ཅིང་། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཉིད་ལས་ཀྱང་། མི་རྟག་དྲན་པའི་བློ་ཡོད་ཀྱང་།། བསོད་ནམས་ཚོགས་ནི་རྒྱུན་མི་བཅད།[ཁ་ད] །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་གོམས་པ་དང་། མཉམ་རྗེས་གཉིས་ཀྱང་ཐ་མི་དད་དུ་འགྱུར་ཞིང་རྟོག་སེམས་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། བདག་ཉིད་

མ་ཉམ་པར་བཞག་ཅེའམ་ལང་ས་ཞེས་སྟོམ་སེམས་མེད། །ཅི་ཕྱིར་ཞེ་ན་ཚོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོངས་ཤེས་ཕྱིར།[୧୧୯] །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་དོན་དམ་སྟོང་ཉིད་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དེའི་བང་ལ་དར་ཅིག་ཙམ་གནས་[୨]୦୦୦ ནའང་[୨]୦୦୨ བསྐལ་པའི་བར་དུ་ཉན་པའམ། ཀློག་པའམ་དགེ་བའི་རྩ་བ་སྨིན་པ་ལ་སོགས་པ་བྱས་པ་བས་བསོད་ནམས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལྟར་ཡང་། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། ཤཱ་རིའི་བུ། གང་གིས་བསྐལ་པ་གཅིག་གི་བར་དུ་ཉན་པ་བས། གང་གིས་སེ་གོལ་གཏོགས་ཙམ་ཞིག་ཏུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྟོམ་ན་བསོད་ནམས་འཕེལ་ལོ། །ཤཱ་རིའི་བུ་དེ་ལྟ་བས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གཞན་ལ་ནན་ཏན་གྱིས་གདམས་པར་བྱའོ། །ཤཱ་རིའི་བུ་གང་ས་དེས་རྒྱས་སུ་ལྟང་བསྟན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཏིང་ངེ་འཛིན་འདི་ལ་གནས་པ་ཤ་སྟག་གོ[୨]୦୦୩ །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྒྱགས་པ་ཆེན་པོ་རྒྱས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་།[୨]୦୦୪ ཐང་ཅིག་བསམ་གཏན་ཐུན་ཚེགས་ན། །ཁམས་གསུམ་པ་ཡི་མི་རྣམས་ལ།། སྦོག་བྱིན་པ་བས་འདི་དོན་ཆེ།[୨]୦୦୯ །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཙུག་ཏོར་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། བསྐལ་པ་མང་པོའི་བར་དུ་ཐོས་དང་བསམས་པ་བས་ནི། ཉིན་གཅིག་ཆོས་ཀྱི་དོན་བསྒོམས་པས་བསོད་ནམས་ཆེའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེས་སྐྱེ་འཆིའི་ལམ་དང་རིང་དུ་བཟློ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ།[୨]୦୦୭ །ཞེས་གསུངས་སོ། །དད་པ་ལ་འཇུག་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་གྱིས་ཇི་སྲིད་འཚོའི་བར་དུ་འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་དོན་བསྒོམས་པས་བསོད་ནམས་ཆེའོ།[୨]୦୦୮ །ཞེས་གསུངས་སོ།།

སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཡིད་ལ་མི་གནས་ན། གཞན་དག་བ་དེ་དག་གིས་བདག་ཀྱོལ་བ་མི་ཐོབ་པར་བསྟན་ཏེ། ཚོས་འབྱུང་བ་མེད་པར་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། ཡུན་རིང་དུས་སུ་ཚུལ་ཁྲིམས་སྲུང་བྱེད་ཅིང་། བསྐལ་པ་བྱེ་བར་བསམ་གཏན་བརྟན་བྱས་ཀྱང་། །ཡང་དག་དོན་གྱི་མཐའ་འདི་མ་རྟོགས་ན། །བརྟན་པ་འདི་ལ་དེ་དག་ཀྱོལ་མི་འགྱུར། །ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཚོས་འདི་སུས་ཤེས་པ། །ཤམ་ཡང་འདི་ནི་ཚོས་ཀུན་ཆགས་མི་འགྱུར།[୨]୦୦୬ །ཞེས་གསུངས་སོ། །སའི་སྙིང་པོ་འཕེར་ཡོ་བྱུ་པ་ལས་ཀྱང་། ཀྱེ་འཕྲིན་བསྟོམས་པས་ཟེ་ཚོམ་གཅོད་འགྱུར་གྱི། །དེ་མ་གཏོགས་པ་གཞན་གྱིས་ཆུས་མ་ཡིན། །དེ་

བས་ཀྱང་འཛིན་བསྒོམ་པ་མཚོག་ཡིན་གྱི། །མ་ཁས་པ་དག་གིས་དེ་ལ་ནན་ཏན་བྱ།[1]ཞེས་པ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཆོས་བྱི་བ་དང་། ཀློག་པ་དང་། ཉན་པ་དང་། འཆད་པ་དང་། ཁ་ཏོན་བསྒལ་པར་བྱས་པ་བས། ཅི་མ་གཅིག་བསྒོམ་པ་བསོད་ནམས་ཆེའོ།[2] །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་དང་ལྡན་ན། ཆོས་འདི་ལ་མ་འདྲས་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད་དོ།།

སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ཡང་ཡིན་ཏེ། མ་དྲོས་པས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་མེད་པ། སེམས་ཅན་མེད་པ། སྲོག་མེད་པ། གང་ཟག་མེད་པར་ཤེས། གཟུགས་སུ་ཡིན། མཚན་དུ་མ་ཡིན། ཆོས་སུ་མ་ཡིན་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཡང་དག་པར་རྫོགས་སུ་མ་མཐོང་བ་དེ་ལྟ་བུ་ནི། ཟང་ཟིང་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སོ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་སུ་སོང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་སོང་བ་མཐོང་སྟེ། དེ་ལྟར་མཐོང་བ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཟང་ཟིང་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ཡིན་ནོ། །གང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་འདྲས་མ་བྱས་པར་བསྒོམ་པ་དང་། ཤན་ཐོས་ཀྱི་ཕེག་པ་འདྲས་མ་བྱས་པར་བརྟེན་པ་དང་། འདྲས་བྱས་དང་། འདྲས་མ་བྱས་པ་གཉིས་སུ་མེད་པ་འདི་ལྟ་བུ་ནི། ཟང་ཟིང་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་དགེ་འདྲུན་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ཡིན་ནོ།[3] །ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡང་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སེམས་བསྐྱེད་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས། འོད་སྲུང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་ལྟར་མཚན་ཉིད་མེད་ཅིང་། ཡེ་ནས་འོད་གསལ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ།[4] །ཞེས་གསུངས་སོ། །བསྐྱེད་རིམ་ལྟ་བསྒོམ་པ་དང་སྦྱགས་ཀྱི་བཟླས་བརྗོད་ཀྱང་འདི་ཡོད་ན་ཚང་བས་གསུངས། །དེ་ཡང་གང་ནས་གསུངས་ན། ཀྱེ་རྡོ་རྗེ་ལས། བསྒོམ་མེད་སྒོམ་པ་ཡོ་ཡང་མེད། །ལྟ་མེད་སྦྱགས་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན། །སྨྲོས་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ལ། །ལྟ་དང་སྦྱགས་རྣམས་ཡང་དག་གནས། །རྣམ་སྣང་མི་བསྐྱོད་དོན་གྱུབ་དང་། །རིན་ཆེན་དཔག་མེད་སེམས་དཔའོ།[5] །ཞེས་གསུངས་སོ། །སངས་རྒྱས་མཉམ་སྦྱོར་ལས། གཟུགས་བརྙན་ལྟགས་མ་ལ་སོགས་ལ། །རྣལ་འབྱོར་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་གྱི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ལ་རབ་བརྩོན་ན། །དེ་ལས་རྣལ་འབྱོར་

ལྟར་འགྱུར་རོ།[1077]ཞེས་གསུངས་སོ། །རྗེ་རྗེ་རྩེ་མོ་ལས་ཀྱང་། སྔགས་རྣམས་ཀུན་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི།། སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་ཐུགས་ཡིན་ཏེ། །ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་སྨྱབ་བྱེད་ཡིན། །ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་ཡང་དག་ལྡན། །སྔགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་བརྗོད།[1078] །ཅེས་གསུངས་སོ། །སྨིན་སྲེག་བྱེད་པ་ཡང་དེ་ཉིད་ལ་འདུས་པ་ཡིན་ཏེ། གསང་བ་བདུད་རྩི་རྒྱལ་བའི་རྒྱུད་ལས། །གང་གི་ཕྱིར་ན་སྨིན་སྲེག་ནི།། དངོས་གྲུབ་དམ་པ་སྟེར་བ་དང་། །རྣམ་རྟོག་འཇོམས་ཕྱིར་སྨིན་སྲེག་སྟེ། །ཤིང་སོགས་བསྲེགས་པས་སྨིན་སྲེག་མིན།[1079] །ཞེས་གསུངས་སོ།།

ལམ་ཁ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ཀྱང་འདི་ཉིད་ལ་ཚང་སྟེ། རྗེ་རྗེ་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་མདོ་ལས། སྐྱོང་པ་ཉིད་ལས་མ་གཡོས་ན། །ཁ་རོལ་ཕྱིན་པ་དྲུག་འདུས་སོ།[1080] །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཚངས་པ་ཁྱད་པར་སེམས་ཀྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། མི་བསམ་པ་ནི་སྨིན་པའོ། །ཐ་དད་ལ་མི་གནས་པ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ། །བྱེ་བྲག་མི་འབྱེད་པ་ནི་བཟོད་པའོ། །བློང་དོར་མེད་པ་ནི་བརྩོན་འགྲུས་སོ། །མ་ཚགས་པ་ནི་བསམ་གཏན་ནོ། །མི་རྟོག་པ་ནི་ཤེས་རབ་བོ།[1081] །ཞེས་གསུངས་སོ། །སའི་སྙིང་པོའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། མ་ཁས་པས་སྐྱོང་ཉིད་ཚོས་བསྒོམ་པ་ནི། །འཇིག་རྟེན་ཀུན་ལ་མི་བརྟེན་མི་གནས། །སྲིད་པ་ཀུན་ལ་གནས་པར་མ་ཡིན། །རྣམ་པར་དག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུང་ངོ་།[1082] །ཞེས་གསུངས་སོ།། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ངོ་གཅིག་མཐུན་པར། །སྐྱོང་པ་མཚན་མ་མེད་པའི་ཞི་བའི།། སེམས་ནི་ཅི་ལའང་མི་གནས་མི་ཚགས། །བཟོད་པའི་དེ་ནི་ཐན་ཡོན་ཆེ་བར་འགྱུར་རོ། །མ་ཁས་པས་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པ་དག་ནི། །ཚགས་པ་ཐམས་ཅད་རིང་དུ་སྤངས་པ་སྟེ། །སེམས་ནི་ཅི་ལའང་མི་གནས་མི་ཚགས། །ཡང་དག་བསོད་ནམས་ཞིང་ཞེས་དེ་ལ་བྱ། །སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཐན་དང་བདེ་བའི་ཕྱིར། །ཉིང་འཛིན་བསྒོམ་ཞིང་ཁྲོ་ཕྱི་ཡང་ལྡུ་སྟེ། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་སེལ་བ། །དེ་ནི་ཡང་དག་མ་ཁས་པའི་མཚན་ཉིད།[1083] །ཅེས་གསུངས་སོ། །ཕྱག་འཚལ་བ་ཡང་འདི་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ནམ་མཁའ་རིན་པོ་ཆེའི་མདོ་ལས། ཅི་ལྟར་རྒྱ་ལ་རྒྱ་བཞག་དང་། ཅི་ལྟར་མར་ལ་མར་བཞག་ལྟར།། རང་གིས་རང་རིག་ཕེ་ཤེས་འདི། །ལེགས་མཐོང་གང་ཡིན་འདིར་ཕྱག་ཡིན།[1084] །ཞེས་གསུངས་སོ།། ཡང་འདི་ཉིད་ཡོད་ན་མཆོད་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཡབ་སྲས་མཇལ་བའི་མདོ་ལས། སྐྱོང་ཉིད་ཚོས་ལ་རྟེན་

བགྱིད་ཅིང་། །སངས་རྒྱས་སྤྱོད་ཡུལ་གང་མོས་པ། །དེ་དག་སྟོན་པ་མཆོད་པ་དེ། །མཆོད་པ་དེ་ནི་བླ་ན་མེད།[1°2ག] །རིས་གསུངས་སོ། །བདུད་རྩི་གསང་བའི་རྒྱུད་ལས། མཉེས་པ་དོན་གྱི་མཆོད་པ་སྟེ། སྤྲོས་སོགས་ཐུ་ལ་བས་མཉེས་པ་མེད། །རང་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་དག །མཉེས་པའི་མཆོད་པ་ཆེན་པོའོ།[1°2ཅ] །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་འདི་ཉིད་དང་ལྡན་ན། སྔོག་པ་བཤགས་པ་ཡང་འདི་རང་ཡིན་ཏེ། ལས་རྣམ་པར་དག་པའི་མདོ་ལས། གང་ཞིག་བཤགས་པ་འདོད་བྱེད་ཅིང་། །དྲང་པོར་འདུག་ལ་ཡང་དག་ལྟོས། །ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཡང་དག་བལྟ། །འདི་ནི་འགྲོད་ཚངས་མཆོག་ཡིན་ནོ།[1°2ཅ] །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་དོན་འདི་ཉིད་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་དམ་ཆོག་བསྡུད་བ་ཡང་ཚང་སྟེ། ལྟའི་བུས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། གང་ལ་སྟོམ་པ་སྟོམ་པ་མ་ཡིན་པའི་རྟོམ་སེམས་མེད་པ་དེ་ནི། མ་དད་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ནོ།[1°2ཉ] །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཁོར་ལོ་བསྒྱུར་བའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། ཁྱིམ་ན་གནས་ཤིང་སྐྱ་དང་ཁ་སྦྱ་ཡང་མ་བྱེགས། ཆོས་གོས་ཀྱང་མ་གོན། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱང་མ་མཐོས་མོད་ཀྱང་། འཕགས་བའི་ཆོས་ཉིད་དང་ལྡན་པ་དེ་ཉིད་དོན་དམ་བའི་དགེ་སློང་ཞེས་བྱའོ།[1°2ཀ] །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་དོན་དེ་ཉིད་ལ་ཐོས་པ་དང་། བསམ་པ་དང་། བསྒོམ་པ་གསུམ་ཡང་ཚང་སྟེ། རབ་ཏུ་མི་གནས་པའི་རྒྱུད་ལས། མ་བཅོས་རྣལ་མའི་ཟས་གཅིག་ཟོས་སྐྱུར་ན།། གྲུབ་མཐའ་མ་ལུས་ཀུན་ཀྱང་ཚོམ་པར་འགྱུར། །ཁྱིས་པས་མ་རྟོགས་ཐ་སྙད་ཚོག་ལ་བརྟེན། །ཐམས་ཅད་གཡེ་སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན།[1°2ཁ] །ཞེས་གསུངས་སོ། །ར་ར་ཤ་པས་ཀྱང་། ཀློག་པ་དེ་ཡིན་འཛིན་དང་བསྒོམ་པ་དེ་ཡིན་ཏེ། །བསྟན་ཚོས་སྟིང་ལ་འཚང་བའང་དེ་ཡིན་ནོ། །ཅེ་ལ་མཚོན་པའི་ལྟ་བ་ཡོད་མིན་ཏེ།[1°2ག] །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་དོན་དེ་ཉིད་གཏོར་མ་ཚོས་སྤྱོད་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། གསང་བ་བདུད་རྩི་རྒྱལ་པོའི་རྒྱུད་ལས། མཚོད་དང་གཏོར་མ་ལ་སོགས་པ། །ལས་དང་བྱ་བ་སྣ་ཚོགས་ཀུན།། སེམས་ཀྱི་དེ་ཉིད་རྟེད་སྐྱར་བས། །ཐམས་ཅད་འདི་ཡིས་སྣང་བར་དེས།[1°2ང] །ཞེས་གསུངས་སོ། །

འོ་ན་ངོ་བོའམ་སེམས་ཉིད་གཅིག་ཏུ་ཡར་བསྟོམ་པ་ལ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་འདུས་ན། ཐབས་ཀྱི་རིམ་པ་མང་དུ་གསུངས་པ་དག་འབྱུང་བ་ཅི་ཡང་ཡིན་ཞེ་ན། གནས་ལུགས་ལ་རྟོངས་པའི་སྐལ་བ་དམན་པ་རྣམས་འཁྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡེ་ཤེས་སྣང་བ་རྒྱན་གྱི་མདོ་ལས། རྒྱ་རྒྱེན་འབྲེལ་བར་བཤད་

པ་དང་། །རིམ་པར་འཇུག་པ་བསྟན་པ་ཡང་། །སྒོ་དེས་པ་རྣམས་ལ་ཐབས་སུ་གསུངས་སྟེ། །ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཚོས་འདི་ལ། །རིམ་གྱིས་སྦྱོང་བ་ཅི་ཞེག་ཡོད།[1-34] །ཅེས་གསུངས་སོ། །བདེ་མཆོག་སྟོམ་པ་འབྱུང་བ་ལས་ཀྱང་། འདི་ལྟར་བདག་ཉིད་མཁའ་མཚུངས་ལྟར། །རྟག་ཏུ་གོལ་བའི་བདག་ཉིད་ཐོབ།[1-35] །ཅེས་གསུངས་སོ། །ཤམ་མཁའ་རིན་པོ་ཆེའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོར་མ་ཞུགས་ཀྱི་བར་ལ། ས་དང་ལམ་ཐ་དད་མོད་ཀྱི། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོར་ཕྱིན་ནས། ས་དང་ལམ་ཆུང་ཟད་ཀྱང་བགོད་དུ་མེད་དོ།[1-36] །ཞེས་གསུངས་སོ། །རོ་བོས་ཀྱང་། གཅིག་ཏུ་མ་ཉམ་བཞག་སེམས་བརྟན་ན། །ལུས་ངག་དག་ལ་མི་བསྐྱེན་བྱ།[1-37] །ཞེས་གསུངས་སོ།།

ཤེས་རབ་གོམས་པའི་རྒྱས་ནི། དགེ་བ་ལ་བག་ཡོད་པར་འགྱུར། །ཉོན་མོངས་པ་བགས་[1-38] ཆུང་བར་འགྱུར། །སེམས་ཅན་ལ་སྙིང་རྗེ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །སྐྱབ་པ་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་པར་འགྱུར།། གཡེང་བ་ཐམས་ཅད་སྤྱད་པར་འགྱུར། །ཚེ་འདི་ལ་མི་ཚགས་ཤིང་ཞེན་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ།། དེ་ལྟར་ཡང་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གོམས་པ་ཡི་ས། །དགེ་བ་དག་ལ་བག་ཡོད་ཐོབ།[1-39] །ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ།།

ཤེས་རབ་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི། མཐར་ཐུག་དང་། གནས་སྐབས་གཉིས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་མཐར་ཐུག་ནི་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྦྱངས་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་མྱར་དུ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འགྱུར་རོ།[1-40] །ཞེས་གསུངས་སོ། །གནས་སྐབས་སུ་ནི། བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་སྟེ། རི་སྐད་དུ། འཕགས་པ་སྡུད་པ་ལས། སངས་རྒྱས་སྒས་དང་ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་ལྟ་རྣམས་དང་། །འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་བདེ་སྐྱིད་ཆོས་རྣམས་ཅི་སྙེད་པ། །དེ་ཀུན་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་མཆོག་ལས་བྱུང་།[1-41] །ཞེས་གསུངས་སོ། །དམ་ཚོས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཐབ་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལེའུ་སྟེ་བཅུ་བདུན་པའོ།། ||

(བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་དང་ལམ་བཤད་པ།)

ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ལམ་གྱི་རྣམ་བཞག

དེ་ལྟར་དང་པོ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས། བསྟབ་བྱ་དེ་དག་ལ་ནན་ཏན་བྱས་པས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལམ་རྣམས་རིམ་གྱིས་བགྲོད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་ལམ་བཤད་ན། སྟོམ་ནི། ཚོགས་ཀྱི་ལམ་དང་སྦྱོར་ལམ་དང་། །མཐོང་བའི་ལམ་དང་སྒོམ་ལམ་དང་། །ཡོངས་སུ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡི་ལམ། །ལྟ་ཡིས་ལམ་རྣམས་ཡོངས་སུ་བསྟུས།[1-243] །ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེ་ལྟར་ལམ་ལྟ་བུ་དེ་བྱང་ཆུབ་ལམ་སྒྲོན་གྱི་གཞུང་ལྟར་ན་ཡང་། དང་པོ་སྐྱེས་བུ་ཆུང་འབྲིང་གཉིས་ཀྱི་ཚོས་བསྒོམས་ནས་གཞི་བརྟན་པར་བྱ་བ་དང་། དེ་ནས་སྒོན་འཇུག་གཉིས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། དེ་ནས་ཚོགས་གཉིས་བསགས་པ་ལ་འབད་པར་བསྟན་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ས་ཚོགས་ལམ་ལེགས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །རིམ་གྱིས་དྲོད་སོགས་ཐོབ་བྱས་ནས།[1-244] །ཞེས་པས་ནི་སྒོམ་ལམ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །རབ་དགའ་ལ་སོགས་ཐོབ་ཐྱུར་ཏེ།[1-245] །ཞེས་པས་ནི་མཐོང་ལམ་དང་སྒོམ་ལམ་དང་མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཚོགས་ལམ་ནི། རིགས་དང་ལྡན་པ་གཅིག་གིས་དང་པོར་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད།[1-246] སྒོབ་དཔོན་ལས་གདམས་ངག་མཆོས་ནས། དོད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མ་སྐྱེས་ཀྱི་བར་དུ་དག་བ་ལ་འབད་པ་[1-247] བྱེད་ཚད་རྣམས་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྐབས་སུ་རྟོགས་པ་དང་མོས་པ་ལས་གྱུར་པ་དང་། ལྷག་པར་འདོད་པ་ལས་གྱུར་པ་དང་། ཐོབ་པ་ལས་གྱུར་པ་དང་བཞིར་དབྱེའོ། །དེ་དག་ཅིའི་ཕྱིར་ཚོགས་ལམ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། དོད་ལ་སོགས་པ་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བའི་སྟོད་དུ་རྟུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དག་བའི་ཚོགས་གསོག་བྱེད་པས་ན་ཚོགས་ལམ་ཞེས་བྱའོ།། དེ་དག་ལ་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །གནས་སྐབས་དེ་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། དན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞི་དང་། ཡང་དག་པར་སྤོང་བ་བཞི་དང་། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་བཞི་སྟེ། ཚོས་བཞི་གསུམ་བརྟུ་གཉིས་བསྟོམ་པའོ། །དེ་ལ་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞི་ནི། ལུས་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་དང་། ཚོར་བ་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་དང་། སེམས་

དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་དང་། ཚོར་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་སྟེ། དེ་དག་ནི་ཚོགས་ལམ་ཆུང་ངུའི་དུས་སོ། །ཡང་དག་པར་སྤོང་བ་བཞི་ནི། སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཚོས་སྐྱེས་པ་སྤོང་བ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་མི་བསྐྱེད་པ་དང་། གཉེན་པོ་དགེ་བའི་ཚོས་མ་སྐྱེས་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། སྐྱེས་པ་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་དག་ནི་ཚོགས་ལམ་འབྲིང་གི་དུས་སུའོ། །རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་བཞི་ནི། བདུན་པའི་ཉིར་ཉེ་བའི་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཉིར་ཉེ་བའི་དང་། སེམས་ཀྱི་ཉིར་ཉེ་བའི་དང་། དཔྱོད་པའི་ཉིར་ཉེ་བའི་ཉེ། དེ་དག་ནི་ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོའི་དུས་སུའོ།།

སྒོམ་བའི་ལམ་ནི་ཚོགས་ལམ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པའི་རྗེས་ལ། བདེན་པ་བཞི་རྟོགས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་རྣམ་བཞི་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དོད་དང་། རྩེ་མོ་དང་། བཟོད་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ཚོས་མཆོག་རྣམས་སོ། །དེ་དག་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་ན་སྒོམ་ལམ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་སྒོམ་བའི་དོན་གྱིས་ན་སྒོམ་ལམ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་དྲོད་དང་རྩེ་མོའི་གནས་སྐབས་ན་དབང་པོ་ལྟ་དང་ལྡན་སྟེ། དད་པའི་དབང་པོ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། དྲན་པའི་དབང་པོ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དབང་པོ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོའོ། །བཟོད་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ཚོས་ཀྱི་མཆོག་གི་གནས་སྐབས་ན་སྟོབས་ལྟ་དང་ལྡན་ཏེ། དད་པའི་སྟོབས་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་སྟོབས་དང་། དྲན་པའི་སྟོབས་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྟོབས་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་སོ།།

མཐོང་བའི་ལམ་ནི། འཇིག་རྟེན་ཚོས་ཀྱི་མཆོག་གི་རྗེས་ཐོག་ཏུ།[1-93] འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་བཅས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སྟུག་བསྔལ་ལ་ཚོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། སྟུག་བསྔལ་ལ་ཚོས་ཤེས་པ་དང་། སྟུག་བསྔལ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། སྟུག་བསྔལ་ལ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་བདེན་པ་བཞི་ཡོ་རེ་ར་ལ་བཞི་བཞི་སྟེ། བཟོད་པ་དང་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གི་བདག་ཉིད་ཅན་ནོ། །དེ་དག་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་མཐོང་བའི་ལམ་ཞེས་བྱ་ན། སྔོན་མ་མཐོང་བའི་འཕགས་པའི་བདེན་པ་མཐོང་བས་ན་མཐོང་བའི་ལམ་ཞེས་བྱའོ། །གནས་སྐབས་དེ་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་དང་

ལྡན་ཏེ། དབུ་པ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་།[1-99] ཚོས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཡང་དག །འཕྲོ་འགྲས་ཡང་དག །དགའ་བ་ཡང་དག །ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ཡང་དག །ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡང་དག །བཏང་སྙོམས་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གོ།

སྒོམ་ལམ་ནི། མཐོང་ལམ་སྐྱེས་པའི་རྗེས་ཐོག་ནས་བཟུང་སྟེ། །དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གཉིས་སོ། །དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒོམ་ལམ་ནི། འཇིག་རྟེན་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པ་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་པ་དང་། ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་དང་། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་སོ། །འདི་དག་བསྒོམ་པ་ལ་དགོས་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། སྒོམ་སྤངས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་རྣམས་མགོ་གནོན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཚད་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའོ། །འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྒོམ་ལམ་ནི། ཡེ་ཤེས་གཉིས་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དང་ཅཅས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་མཐོང་བའི་ལམ་དུ་བདེན་པ་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་བཅོད་པ་དང་ཤེས་པ་བཞི་བཞི་སྟེ། བཅུ་དྲུག་ཏུ་མཐོང་བ་ལ་བཅོད་པ་བརྒྱད་ནི་མཐོང་ལམ་དུ་མཐོང་བ་དེས་ཆོག[1-100] །ཤེས་པ་བརྒྱད་པོ་ནི་སྒོམ་ལམ་དུ་བསམ་གཏན་བཞི་དང་། གཟུགས་མེད་གསུམ་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གོམས་པར་བྱེད་པའོ།། དེ་ཡང་ཆོས་ཉིད་ཟྭོགས་པ་རྣམས་གོམས་པར་བྱེད་པ་ནི་ཆོས་ཤེས་པའི་ཐྱོགས་ཡིན་ལ། ཡེ་ཤེས་ཟྭོགས་པ་རྣམས་གོམས་པར་བྱེད་པ་ནི་རྗེས་སུ་ཟྭོགས་པའི་ཤེས་པའི་ཐྱོགས་ཡིན་ནོ། །འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་ནི། འདུ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་ཡོངས་སུ་མི་གསལ་བའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་པ་ཉིད་དོ། །དེ་དག་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་སྒོམ་པའི་ལམ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། མཐོང་ལམ་དུ་ཟྭོགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྒོམ་པ་གོམས་པར་བྱེད་པས་ན་སྒོམ་ལམ་ཞེས་བྱའོ། །གནས་སྐབས་དེ་ནི་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྡན་ཏེ། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་ཟྭོགས་པ་དང་།[1-101] ཡང་དག་པའི་དགའ་དང་། ཡང་དག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་། ཡང་དག་པའི་འཚོ་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་རྩོལ་བ་

དང་། ཡང་དག་པའི་དྲན་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནོ།།

མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་ནི། རྗོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྗེས་ལ་སློས་པ་ཟད་པ་ཤེས་པ་དང་། མི་སློ་བ་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་རྗོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི། སྒོམ་ལམ་གྱི་མཐའི་སྤྱོད་བའི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཏེ། སྤྱོར་བའི་ལམ་དང་ཚད་མེད་པའི་ལམ་གྱིས་བསྟུས་པའོ།། ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཡང་བར་ཚད་མེད་པ། སྤ་བ། བརྟན་པ། ར་གཅིག་པ། ཁྱབ་པས་ན་རྗོ་རྗེ་ལྟ་བུ་ཞེས་བཏགས་པའོ། །དེ་ལ་བར་ཚད་མེད་པ་ནི་ཉོན་འཇིག་རྟེན་པའི་སྤྱོད་པས་མཐར་[1]ཅི་ཕྱིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤ་བ་ནི། སྤྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་ཤེགས་པས་སོ། །བརྟན་པ་ནི་རྣམ་རྟོག་གིས་མི་བསྐྱོད་པས་སོ། །རོ་གཅིག་པ་ནི་རྣམ་པར་རོ་གཅིག་པས་སོ། །ཁྱབ་པ་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱིའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་དེའི་རྗེས་ལ་སློས་པའི་ཟད་པ་ཤེས་པ་ནི། རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང་ཟད་པའི་དབང་གིས་བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །མི་སློ་བ་ཤེས་པ་ནི། འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་སྤངས་པའི་དབང་གིས་བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །ཡང་ན་རྒྱུ་ཟད་པ་དང་འབྲས་བུ་མི་སློ་བ་ལ་དམིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཟད་པ་དང་། མི་སློ་བ་ཤེས་པའོ། །དེ་དག་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། བསླབ་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིན་ཞིང་། སྡུ་ངན་ལས་འདས་པའི་གོང་ཁྱེར་དུ་འགྲོ་བས་ན་མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་ཞེས་བྱའོ། །གནས་སྐབས་དེ་ན་མི་སློབ་པའི་ཚོས་བཟུ་ཡོད་དེ། མི་སློབ་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ནས། མི་སློབ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བར་དང་། མི་སློབ་པའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། མི་སློབ་པའི་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །མི་སློབ་པའི་ཚོས་བཟུ་པོ་དེ་ཡང་ཟག་མེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔའོ་དང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། དེ་ལ་མི་སློབ་པའི་ཡང་དག་པའི་དག་དང་། ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་། འཚེ་བ་དང་གསུམ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོའོ། །ཡང་དག་པའི་དྲན་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་གཉིས་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཕུང་པོའོ། །ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་། རྟོག་པ་དང་། རྫོགས་པ་དང་། རྩོལ་བ་དང་གསུམ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕུང་པོའོ། །ཡང་དག་པའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཕུང་པོའོ། །ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ནི། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བའི་ཕུང་པོའོ།། དམ་ཚོས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྲེང་ལས། ལམ་གྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་བསྟན་

པའི་ལེའུ་སྟེ་བཅོ་བརྒྱད་པའོ།། ||

ལེའུ་བཅུ་དགུ་པ། སའི་རྣམ་བཞག

ལམ་ལྔ་པོ་དེ་དག་[1]ཅི་ལ་ས་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། སྟོམ་ནི། ལས་དང་པོ་དང་མོས་སྟོང་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུ་དང་། །སངས་རྒྱས་ས་སྟེ་དེ་ལྟར་ན། །བཅུ་དང་གསུམ་གྱིས་ས་རྣམས་བསྡུས། །ཞེས་སོ། །ས་དེ་རྣམས་ནི། བྱང་ཆུབ་ལམ་སྒོམ་ལས་ཀྱང་། རབ་དགའ་ལ་སོགས་ཐོབ་འགྱུར་ཏེ།[2] །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རབ་དགའ་ནི་ས་དང་པོ་ཡིན་ལ། ལ་སོགས་ཀྱིས་ནི་འོག་གི་ས་གཉིས་དང་གོང་གི་ས་བཅུ་བསྡུས་སོ།།

དེ་ལ་ལས་དང་པོ་པའི་ས་ནི། ཚོགས་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཏེ། རང་གི་རྒྱུད་མ་སྨིན་པ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་སོ། །མོས་པ་སྟོང་པའི་ས་ནི་སྟོང་པ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཏེ། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་མོས་པ་བྱེད་པ་ཙམ་ཡིན་པས་སོ། །དེའི་དུས་ན་ཁ་ངོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སེར་སྣ་ལ་སོགས་པ་དང་། མཐོང་སྤང་གི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཀུན་ཏུ་བཏགས་པ་རྣམས་མི་འཐུང་བར་མགོ་གནོན་པ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུ་ནི་ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ནས་བཅུ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་གྱི་བར་ངོ། །དེ་ཡང་ཡང་འཕགས་པ་ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་དག་བཅུ་པོ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་རྣམས་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དང་།[3]ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ནི། མཐོང་ལམ་སྐྱེས་པའི་གནས་སྐབས་ཏེ། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་དངོས་སུ་རྟོགས་པའོ། །ས་གཉིས་པ་ནས་བཅུད་ནས་བཅུ་པའི་བར་ནི། སྒོམ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཏེ། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་ལས་[4]གོམས་པར་བྱེད་པའོ།།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུ་པོ་དེ་དག་ཀྱང་སྤྱིའི་ཚོས་དང་། བྱེ་བྲག་གི་ཚོས་གཉིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་སྤྱིའི་ཚོས་ནི་གསུམ་སྟེ། སའི་ངོ་བོ་དང་། སའི་ངེས་ཚིག་དང་། ས་བཅུར་དབྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ།།

དེ་ལ་སའི་ངོ་བོ་ནི། ཚོས་བདག་མེད་པ་མངོན་སུམ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྲོགས་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་མཚུངས་པར་ཡུན་པ་སྟོབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྟུས་པའོ། །སའི་དེས་ཚོགས་ནི། སངས་དང་དེའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའམ། སགོང་མའི་[1]ས་ལས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པས་ན། སᵡེས་བྱའོ། །སའི་དེས་ཚོགཱ་གི་དཔེ་ནི།[2] ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་གནས་ཤིང་ཡོངས་སྤྱོད་པས་ན་སྟེ་དཔེར་ན་བ་གླང་གི་ཡུས་བཞིན་ནོ། །ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་བགྲོད་པས་ན་སྟེ། དཔེར་ན་རྟ་དཀྱུས་སྟབཞིན་ནོ། །ཡེ་ཤེས་དེ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་འགྲུངས་གི་གཞིར་གྱུར་པས་ན་སྟེ། དཔེར་ན་ཤིང་སྟབཞིན་ནོ། །ས་བཅུར་དབྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ཡོངས་སུ་སྤྱོང་བའི་ཁྲད་པར་གྱིས་ས་བཅུར་ཕྱེ་བའོ། །ཉེ་བྱག་གི་ཚོས་ནི་ས་རེ་རེ་ཞིང་[3]ཁྲད་པར་དགུ་དགུས་བསྟན་ཏེ། མིང་གི་ཁྲད་པར་དང་། དེས་ཚོགཱ་གི་ཁྲད་པར་དང་། ཡོངས་སུ་སྤྱོང་བའི་ཁྲད་པར་དང་། ཉམས་སུ་བླང་བྱའི་ཁྲད་པར་དང་། རྣམ་པར་དག་པའི་ཁྲད་པར་དང་། རྟོགས་པའི་ཁྲད་པར་དང་། སྤྲུལ་པའི་ཁྲད་པར་དང་། སྐྱེ་བའི་ཁྲད་པར་དང་། མཐུའི་ཁྲད་པར་རོ།།

དེ་ལ་ས་དང་པོའི་མིང་གི་ཁྲད་པར་ནི། རབ་ཏུ་དགའ་བའོ། །དེས་ཚོགཱ་གི་ཁྲད་པར་ནི། ས་དེ་ཐོབ་པ་དང་བྱང་ཆུབ་ཉ་ཉེ་ཞིང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་འགྲུབ་[4]པས་ རབ་ ཏུ་དགའ་བར་འགྱུར་བས་ན་རབ་ཏུ་དགའ་བའོ། །དེ་ཡུར་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། བྱང་ཆུབ་ལ་ནི་ཉེ་བ་དང་། །སེམས་ཅན་དོན་གྲུབ་མཐོང་ལ། །རབ་ཏུ་དགའ་བས་སྐྱེ་འགྱུར་ཏེ། །དེ་ཕྱིར་རབ་དགའ་ཞེས་བརྗོད་དོ།[5]། ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡོངས་སུ་སྤྱོང་བའི་ཁྲད་པར་ནི། གཞི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མེད་པའི་བསམ་པ་ལ་སོགས་པ། ཚོས་བཅུ་ལ་སྦྱངས་པས་ས་དེ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡུར་ཡང་མདོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། ཡོངས་སུ་སྤྱོང་བ་རྣམ་བཅུ་ཡིས། །ས་ནི་དང་པོ་ཐོབ་འགྱུར་ཏེ།[6] །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །ཉམས་སུ་བླང་བྱའི་ཁྲད་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ། སྤྱིར་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུ་ཀ་ཉམས་སུ་ལེན་ཡང་ཁྲད་པར་དུ་སྤྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཤས་ཆེ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཚོམ་[7]པར་བྱེད་འདོད་དོ། །དེ་ཡུར་ཡང་འཕགས་པ་ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། ས་དང་པོའི་ཐད་ཀ་ལས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུ་པོ་དག་ལས། དེ་སྤྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཆེས་ཤས་ཆེ་བ་

ཡིན་ཏེ། ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་མི་བསླུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།[1-0-11] །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྣམ་པར་དག་པའི་ཐུབ་པར་ནི། རྗེ་སྐད་དུ་ས་བཅུ་པ་ལས། ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་འདི་ལ་མཐོང་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། སྨོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱི་ས་སངས་རྒྱས་མང་པོ་སྣང་བར་འགྱུ ར་ཏེ། སངས་རྒྱས་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོ་དང་། སངས་རྒྱས་སྟོང་ཕྲག་མང་པོ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ཏེ། སངས་རྒྱས་བྱ་བ་ཁྲག་ཁྱིག་འབུམ་ཕྲག་མང་པོ་སྣང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་མཐོང་ནས་ལྷག་པའི་བསམ་པ་རྒྱ་ཆེན་པོས་མཆོད་པར་བྱེད། བསྟོ་སྐྱོང་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ཏེ། དེའི་དག་འདུན་གྱི་ཚོགས་ལ་ཡང་རེ་མོར་བྱེད་དོ། །དག་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་ཀྱང་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོ་བར་བྱེད་དེ། །ཚོས་དེ་དག་ཀྱང་ནན་ཏན་གྱིས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །བསྟུ་བའི་དངོས་པོ་བཞིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་དོ།[1-0-20] །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན། བསྐལ་པ་མང་པོར་སངས་རྒྱས་དང་ཚོས་དང་དགེ་འདུན་གསུམ་མཆོད་ཅིང་རྗེས་སུ་བརྩང་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱས་པ་དང་། དགེ་བ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོ་བ་སྟེ། རྒྱུ་གསུམ་པོ་དེས་དེའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྒྱ་ཆེར་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རྗེ་སྐད་དུ། དཔེར་ན་གསེར་སྣམ་དེ་ཉིད་གསེར་མགར་དག་གིས་ཅི་ཙམ་ཅི་ཙམ་དུ་མེར་བསྲེགས་པས། དེ་ཙམ་དེ་ཙམ་དུ་བྱང་བ་དང་། ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། ཅི་དགར་ལས་སུ་རུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ས་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡང་དག་པར་བྱང་བ་དང་། ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། ཅི་དགར་ལས་སུ་རུང་བར་འགྱུར་རོ།[1-0-27] །ཞེས་གསུངས་སོ།།

རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་ནི། སྨིར་ས་བཅུ་པོ་འདི་རྣམས་མཉམ་བཞག་ལ་རྟོགས་པ་གཅིག་ཏུ་མཚུངས་མོད་ཀྱི། རྗེས་ཀྱི་དེས་པ་འདྲེན་པའི་ཁྱེ་བྱག་ལ་ཤྱེས་ནས་སོ་སོ་ཡོད་དོ། །སོ་སོ་པོ་དེ་བཤད་ན། ས་དང་པོ་ལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་ཁྱེ་བྱག་ལ་ཤྱེས་ནས་སོ་སོ་ཡོད་དོ། །སོ་སོ་པོ་དེ་བཤད་ན། ས་དང་པོ་ལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་རྟོགས་པ་ཙམ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཤེས་བྱའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཙམ་ཞིག་ཏུ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས། ཀུན་ཏུ་འགྲོ་དོན་ཏོ།[1-0-34] ཞེས་གསུངས་སོ།།

སྦྱངས་པའི་ཁྱད་པར་ནི། ས་དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། མཐོང་སྦྱངས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། མ་ལུས་པར་སྦྱངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་དབང་

དུ་ན་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། ལྷགས་ཀུན་ལ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་སྣང་བ་ཡིན་ནོ། །འཇིགས་པ་ལྟ་དང་ཡང་བྲལ་ལོ། །འཕགས་པ་ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་འདི་ཐོབ་མ་ཐག་ཏུ་འཇིགས་པ་ལྟ་བོ་གང་ཡིན་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། འཚོ་བ་མེད་པའི་འཇིགས་པ་འཆམ། ཚོགས་སུ་བཅད་པ་མེད་པའི་འཇིགས་པ་འཆམ། འཆི་བའི་འཇིགས་པ་འཆམ། ངན་འགྲོའི་འཇིགས་པ་འཆམ། འཁོར་གྱི་ནང་དུ་བག་ཚ་བའི་འཇིགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་མེད་པ་ཡིན་ནོ།[1-084-3] །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྐྱེ་བའི་ཁྱད་པར་ནི།[1-084-4] ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ཚལ་ཆེར་འཛམ་བུའི་གླིང་ལ་དབང་བའི་འཁོར་ལོས་སྦྱིན་བའི་རྒྱལ་པོར་འགྱུར་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེར་སྣའི་དྲི་མ་སེལ་ལོ།། དེ་ལྟར་ཡང་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། དེ་ཡི་རྣམ་པར་སྨིན་པས་ནི། །འཛམ་གླིང་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོར་འགྱུར།[1-084-5] །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྐྱེ་བའི་ཁྱད་པར་གསུངས་པ་འདི་དག་ཀྱང་རང་བཞིན་ལ་བསམས་ཀྱི།[1-084-6] གཞན་དོན་ནི་གང་ལ་གང་འདུལ་དུ་རྣམ་པ་དུ་མར་ཡང་ཀུན་ཏུ་སྟོན་ཏེ། སྐྱེས་པའི་རབས་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །མཐུའི་ཁྱད་པར་ནི། རི་སྐད་དུ། རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ས་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི། འདོད་པས་བཙོན་འགྲས་རྩོམ་སྟེ། རབ་ཏུ་བྱུང་ན་སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཙམ་ཞིག་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་བརྒྱ་ཐོབ་ཅིང་སྟོམས་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་བརྒྱ་མཐོང་བ་དང་། དེ་དག་གི་བྱིན་རླབས་ཀྱང་ཡང་དག་པར་ཤེས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྒྱ་གཡོ་བར་བྱེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བརྒྱར་འགྲོ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྒྱ་སྣང་བར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་བརྒྱ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་དང་། བསྐལ་པ་བརྒྱར་གནས་པར་བྱེད་པ་དང་། སྔོན་གྱི་མཐའ་དང་། ཕྱི་མའི་མཐའི་བསྐལ་པ་བརྒྱ་ཡང་རབ་ཏུ་ཤེས་པ་དང་། ཚོས་ཀྱི་སྒོ་བརྒྱ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་སྐུ་ལ་བརྒྱ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ་དང་། ལུས་རེ་རེ་བཞིན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འཁོར་བརྒྱ་བརྒྱ་དང་ལྡན་པར་ཤེས་པ་དང་། ཞལ་གཅིག་ཏུ་བྱུང་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ་ལའོ།[1-084-7] །ཞེས་གསུངས་སོ།།

ས་གཉིས་པའི་མིང་གི་ཁྱད་པར་ནི། དྲི་མ་མེད་པའོ། །དེས་ཚིགས་གི་ཁྱད་པར་ནི། ས་དེ་ལ་འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བས་ན་དྲི་མ་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། འཆལ་ཚུལ་རྩོལ་བའི་དྲི་བྲལ་ཕྱིར། །དྲི་མ་མེད་པའི་ས་ཞེས་བརྗོད།[1-085-1] །ཅེས་གསུངས་སོ། །ཡོངས་སུ་སྨྱོང་བའི་

ཁྱད་པར་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཉན་པ་གཅོ་[1]ཅཏ་ ཅ་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སྤྱོད་བརྒྱད་ཀྱིས་ས་དེ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཉན་པ་གཅོ་དང་བཅོད། །རབ་ཏུ་དགའ་དང་སྟིང་བསྟེ་ཆེ། [2]ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །ཅམས་སུ་བླང་བའི་ཁྱད་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་ཉང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས། [3]སྤྱིར་ཚ་ངོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུ་ཀ་ཅམས་སུ་ལེན་ཡང་། ཁྱད་པར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཚ་ངོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཆེས་ཤས་ཆེ་བར་གསུངས་སོ། [4]ཐུམ་པར་དག་པའི་ཁྱད་པར་ནི། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་རྒྱུ་གསུམ་པོ་དེས། དེའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྒྱ་ཆེར་[5]ཐུམ་ པར་ དག་ པར་ འགྱུར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། དཔེར་ན་གསེར་ས་ལེ་སྦྱམ་དེ་ཉིད་གསེར་མཁར་དག་གིས་མཚུར་གྱིས་བཀུས་ནས་མེར་བཙུགས་ན། དེ་བས་ཀྱང་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ས་གཉེས་པ་ལ་གནས་པའི་ཉང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ནི། སྔར་བས་ཀྱང་ཆེས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། བྱང་བ་དང་ལས་སུ་རུང་བར་འགྱུར་རོ། [6]ཞེས་གསུངས་སོ། །ཇོ་གས་པའི་ཁྱད་པར་ནི། ས་དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མཆོག་གི་དོན་དུ་ཇོ་གས་ཏེ། དེས་འདི་སྙམ་དུ། བདག་གིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོངས་སུ་སྨྱང་བ་མངོན་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ་སྙམ་མོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། མཆོག་གི་དོན། [7]ཞེས་གསུངས་སོ། །སྨྱང་པའི་ཁྱད་པར་ནི། ས་གཉིས་པ་ནས་བརྩངས་ནས་བཅུ་པའི་བར་འདིས་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྐོམ་སྨངས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པ་ལས། དེ་རྣམས་ཀྱི་ས་བོན་ཙམ་ནི་མི་སྤོང་བར་འཇོག་ལ། མངོན་གྱུར་རྣམས་ནི་མཐོ་གཅོན་[8]ཅཏ་ པ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྤྱི་ལ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱི་བའི་ཁྱད་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་ཉང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ། ཚལ་ཆེར་གྱིང་བཞི་ལ་དབང་བའི་འཁོར་ལོས་སྐྱོང་བའི་རྒྱལ་པོར་འགྱུར་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་མི་དགེ་བ་བཅུའི་ལས་ལས་བརླྀག་ནས་དགེ་བ་བཅུའི་ལས་ལ་འགོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། དེ་ཡི་རྣམ་པར་སྨིན་པས་ནི། །དཔལ་ལྡན་རིན་ཆེན་བདུན་དག་གིས། །འཁོར་ཕན་འཁོར་ལོས་སྐྱོང་བར་འགྱུར།[9] །ཞེས་གསུངས་སོ། །མཐུའི་ཁྱད་པར་ནི། སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཙམ་ཞིག་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྟོང་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པ་དང་སྦྱར་རོ།།

ས་གསུམ་པའི་མིང་གི་ཁྱད་པར་ནི། འོད་ཅྱེད་པའོ། །རིམ་ཚོགས་གི་ཁྱད་པར་ནི། ས་དེ་ལ་

ཚོས་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྣང་བ་གསལ་བ་དང་། གཞན་དག་ལ་ཚོས་ཀྱི་སྣང་བ་ཆེན་པོ་བྱེད་པས་ན་འོད་བྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཚོས་ཀྱི་སྣང་བ་ཆེན་པོ་ནི། །བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་འོད་བྱེད་པའོ།[1-2-5] །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡོངས་སུ་སྨྱོང་བའི་ཁྱད་པར་ནི། ཐོས་པས་མི་ངོམས་པ་ལ་སོགས་ཚོས་ལྟ་ལ་བསྒབས་པས་ས་དེ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཐོས་པས་མི་ངོམས་ཉིད་དང་ནི། །ཟང་ཟིང་མེད་པར་ཚོས་སྨིན་དང་།[1-2-6] །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །ཉམས་སུ་བླང་བྱའི་ཁྱད་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་སྨྱིར་ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བརྒྱ་ཀ་ཉམས་སུ་ལེན་ཡང་ཁྱད་པར་དུ་བཟོད་པའི་ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཆེས་ཤས་ཆེ་བར་གསུངས་སོ། །རྣམ་པར་དག་པའི་ཁྱད་པར་ནི། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་རྒྱ་གསུམ་པོ་དེས་དེའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྒྱ་ཆེར་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། དཔེར་ན་གསེར་སྐ་ལེ་སྦྱམ་དེ་ཉིད་གསེར་མགར་མ་ཁས་པའི་ལག་ན་བསྲེལ་ན། དང་པོའི་སྐང་གྲངས་ཀྱི་ཚད་ལས་ཁྱད་དུ་མི་འགྱོ་བར། སྐྱེན་དང་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ས་གསུམ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ནི་མི་འགྱིབ་པར་གནས་ཤིང་། ཤིན་ཏུ་དག་པ་དང་བྱང་བ་དང་ལས་སུ་རུང་བར་འགྱུར་རོ།[1-2-10] །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་ནི། ས་དེ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེའི་རྒྱུམཐུན་པའི་ཚོས་དོན་གྱི་མཚོག་ཏུ་རྟོགས་ཏེ། དེས་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་རེ་རེ་ཙམ་ཐོས་པའི་ཕྱིར་ཡང་མེའི་འོབས་སྟོང་གསུམ་ཙམ་དུ་བདག་ཉིད་མཚོང་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། རྒྱུ་མཐུན་མཚོག་གི་དོན་ཉིད་དང་།[1-2-14] །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྐྱེ་བའི་ཁྱད་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ཚལ་ཆེར་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་དུ་འགྱུར་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་སྤོག[1-2-15] པ་ལ་མཁས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ལྷ་ཡི་དབང་ཆེན་མཁས་པ་སྟེ། །འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་སྤོག་པ་ཡིན།[1-2-16] །ཞེས་གསུངས་སོ། །མཐུའི་ཁྱད་པར་ནི། སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཙམ་ཞིག་ལ་ཉིད་དེ་འཛིན་འབྱམ་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེར་རོ།།

ས་བཞི་པའི་མིང་གི་ཁྱད་པར་ནི། འོད་འཕྲོ་བའོ། །དེས་ཚོགས་གི་ཁྱད་པར་ནི། ས་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འོད་འཕྲོ་བས། སྒྲིབ་པ་གཉིས་བསྲེགས་

པས་ན་འོད་འཕྲོ་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་མི་མཐུན་ཚོས། །རབ་ཏུ་སྤེགས་ཏེད་འོད་ལྟ་བུ། །དེ་ལྟན་ཕྱིར་ན་ས་དེ་ནི། །གཤེས་པོ་བསྟེགས་པས་འོད་འཕྲོ་ཅན།[1-1-9] །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡོངས་སུ་སྤྱོང་བའི་ཁྱད་པར་ནི། དགོན་པར་གནས་པར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བཅུས་ས་དེ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ནགས་གནས་འདོད་ཆུང་ཚོགས་ཤེས་དང་། སྤྱངས་པ་ཡང་དག་སྟོམ་བསྟེན་དང་།[1-1-10] །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །ཉམས་སུ་བླང་བྱའི་ཁྱད་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་སྤྱི་ཙམ་གཅིག་ཀ་ཉམས་སུ་ལེན་ཡང་ཁྱད་པར་དུ་བཅོན་འགྲུས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཆེས་ཤས་ཆེ་བར་གསུངས་སོ།[1-1-11] །རྣམ་པར་དག་པའི་ཁྱད་པར་ནི། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་རྒྱུ་གསུམ་པོ་དེས་དེ་[1-1-12] དག་བའི་རྩ་བ་རྒྱ་ཆེར་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། དཔེར་ན་གསེར་ས་ལེ་སྤྲམ་དེ་ཉིད་གསེར་མཁར་མཁས་པས་རྒྱན་གྱི་རྣམ་པར་བྱས་པ་ནི། རྒྱན་དུ་མ་བྱས་པའི་གསེར་རྣམས་ཀྱིས་མི་འཕྲོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ས་བཞི་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུ བ་སེམས་དཔའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་ཡང་། ས་འོག་མ་དག་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུ བ་སེམས་དཔའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མི་འཕྲོག་པ་ཡིན་ནོ།[1-1-13] །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པའི་དོན་དུ་རྟོགས་ཏེ། འདི་ལྟར་ཆོས་ལ་སྦེད་པ་ཡང་སྤོག་གོ །དེ་ལྟར་ཡང་། ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་དོན་དང་།[1-1-14] ཞེས་གསུངས་སོ། །སྐྱེ་བའི་ཁྱད་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ཐལ་ཆེར་ལྟལ་བོ་རབ་འཐབ་བྱལ་དུ་འགྱུར་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འཇིག་ཚོགས་ཀྱི་ལྟ་བ་འཇོམས་པ་ལ་མཁས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། རབ་མཐའ་བྱལ་གནས་ལྟ་རྒྱལ་འགྱུར། །འཇིག་ཚོགས་ལྟ་བ་རབ་བྱུང་བ། །ཀུན་ནས་འཇོམས་བྱེད་མཁས་པ་ཡིན།[1-1-15] །ཞེས་གསུངས་སོ། །མཐུའི་ཁྱད་པར་ནི། སྐད་ཅིག་ཙམ་ཅིག་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་བྱེ་བ་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པ་སྤྱར་རོ།།

ས་ལྟ་བའི་མིང་གི་ཁྱད་པར་ནི། ཤིན་ཏུ་སྤྱང་དཀའ་བའོ། །དེས་ཚོགས་གི་ཁྱད་པར་ནི། ས་དེ་ལ་སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱེད་པ་ལ་བརྩོན་ཞིང་སེམས་ཅན་གྱི་ འོག་བར་སྤྱབ་པས་ཀུ ན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཁཉེས་ཀ་སྤྱང་[1-1-16] དཀའ་བའི་ཕྱིར་སྤྱང་དཀའ་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་

ཡང་། སེམས་ཅན་དོན་ནི་ཉམ་ཐག་བཅད་དང་། །རང་གི་སེམས་ཀྱང་བསྲུང་བས་ན། །བློ་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱང་དཀའ་བ། །དེ་ཕྱིར་སྐྱང་དཀའ་ཞེས་བྱའོ།[1-13] །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡོངས་སུ་སྐྱོང་བའི་ཁྱད་པར་ནི། རྣེད་སོགས་ཀྱི་དོན་དུ་ཁྱིམ་པ་དང་འདྲིས་པར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་བཟུང་སྦྱངས་པས་ས་དེ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། འདྲིས་དང་ཁྱིམ་ལའང་འཁྱེན་པ་དང་། །འདུ་འཛིར་གྱུར་པའི་གནས་དང་ནི།[1-14] །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །ཉམས་སུ་བླང་བྱའི་ཁྱད་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྤྱིར་ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུ་ཀ་ཉམས་སུ་ལེན་ཡང་། ཁྱད་པར་དུ་བསམ་གཏན་གྱི་ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཆེས་ཤས་ཆེ་བར་གསུངས་སོ།[1-15] །རྣམ་པར་དག་པའི་ཁྱད་པར་ནི། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཆུ་གསུམ་པོ་དེས་དེའི་དག་བའི་ཙ་བ་ཆུ་ཆེར་རྣམ་པར་འགྱུར་ཏེ། རྗེ་སྐད་དུ། དབེར་ན་གསེར་ས་ལེ་སྤྲམ་དེ་ཉིད་གསེར་མཐར་མ་ཐས་པས་བྱི་དོར་བྱས་པ་དེ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྲགས་ཀྱིས་སྤྲས་ན་མཚུངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་མ་ཡིན་པའི་གསེར་དག་གིས་མི་འཕྲོག་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་བཞིན་དུ་ས་ལྟ་བ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེའི་དག་བའི་ཙ་བ་ཡང་ཐབས་ཤེས་རབ་གཉིས་ཀྱིས་དབྱུང་བས་རྣམ་པར་དག་སྟེ། ས་འོག་མ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་དག་བའི་ཙ་བས་མི་འཕྲོག་པ་ཡིན་ནོ།[1-16] །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྣོགས་པའི་ཁྱད་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཐ་དད་མེད་པའི་དོན་རྟོགས་ཏེ། མཉམ་པ་ཉིད་བཟུང་ཤེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། རྒྱུད་རྣམས་ཐ་དད་མེད་པ་དང་།[1-17] །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྐྱེ་བའི་ཁྱད་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ། ཚལ་ཆེར་ལྟུའི་རྒྱལ་པོ་དགའ་ལྡན་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། མུ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་བཟློག་པ་ལ་མ་ཐས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། དེ་ཡི་རྣམ་པར་སྨིན་པས་ནི། །དགའ་ལྡན་གནས་ཀྱི་ལྟ་རྒྱལ་འགྱུར། །མུ་སྟེགས་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །ཉོན་མོངས་ལྟ་གནས་བཟློག་པར་བྱེད།[1-18] །ཅེས་གསུངས་སོ། །མཐུའི་ཁྱད་པར་ནི། སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཙམ་ཞིག་ལ་ཉིང་དེ་འཛིན་བྱེ་བ་ཕྲག་སྟོང་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པ་སྦྱར་རོ།།

སྡུག་བའི་མིང་གི་ཁྱད་པར་ནི། མངོན་དུ་འགྱུར་བའོ། །དེས་ཚོགས་གི་ཁྱད་པར་ནི། ས་དེ་[1-19] ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས། འཁོར་འདས་གཉིས་ལ་མི་གནས་པའི་ཕྱིར།

འགོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དག་ལ་མངོན་དུ་གྱུར་བས་ན། མངོན་དུ་གྱུར་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཤེས་རབ་ཚ་རོལ་ཕྱིན་བརྒྱེན་ནས། །འགོར་བ་དང་ནི་མྱ་ངན་འདས། །གཉིས་འདི་མངོན་དུ་གྱུར་བའི་ཕྱིར།། མངོན་དུ་གྱུར་བའི་ས་ཞེས་བཤད།[1][0][1] །ཅེས་གསུངས་སོ། །ཡོངས་སུ་སྨྱོང་བའི་ཞུད་པར་ནི། སྨིན་པ་ལ་སོགས་ཚོགས་དུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བ་ལ་བསླབ་པ་དང་། ཉན་རང་ལ་འདོད་པ་ལ་སོགས་ཚོགས་དུག་སྤང་བ་ལ་བསླབ་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་བཙུགཉིས་ཀྱིས་ས་དེ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་ཡང་། སྨིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟོད་བརྩོན་འགྲུས། །བསམ་གཏན་ཤེས་རབ་རབ་རྫོགས་པས།[1][1][0] །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །ཉམས་སུ་བླང་བྱའི་ཞུད་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས། སྨིན་ཞིང་ཀུན་ཕྱིན་པ་བཙུ་ཀ་ཉམས་སུ་ལེན་ཡང་། ཞུད་པར་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཞི་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཆེས་ཤས་ཆེ་བར་གསུངས་སོ།[1][1][1] །རྣམ་པར་དག་པའི་ཞུད་པར་ནི། སྐར་བཤད་པ་ལྟར་རྒྱུ་གསུམ་པོ་དེས་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་ཏེ། རི་སྐད་དུ། དཔེར་ན་གསེར་ས་ལེ་སྦྱམ་དེ་ཉིད་གསེར་མཁར་མ་ཁས་བས་རིན་པོ་ཆེ་བཻ་ཌཱུ་རྱ་སྦྱས་ན་མཚུངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་མ་ཡིན་པའི་གསེར་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་འཕྲོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ས་དྲུག་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡང་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དབྱུང་བས་རྣམ་པར་དག་ཅིང་འོད་གསལ་ཏེ། དེ་མ་ཡིན་པའི་ས་འོག་མ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་མི་འཕྲོག་པ་ཡིན་ནོ།[1][1][2]ཞེས་གསུངས་སོ། །རྒོལ་བའི་ཞུད་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པ་དེས་གཉེན་ཏོག་ཅིང་མཐོ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ཡང་། ཚ་རོལ་ཕྱིན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཅི་ཞེས་ན། ཚ་རོལ་ཕྱིན་དེ

ཙམ་ཞིག་ལ་ཉིང་དེ་འཛིན་བྱེ་བ་ཐུག་འབྲུམ་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པ་སྣང་རོ།།

སྐབདུན་བའི་མིང་གི་ཁྱད་པར་ནི། རིང་དུ་སོང་བའོ། །དེས་ཚེགཀ་གི་ཁྱད་པར་ནི། སྐད་བགྱོད་པ་གཅིག་བའི་ལམ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རིང་དུ་སོང་བ་ཡིན་ཏེ་སྟོང་བའི་མཐར་[1]སོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། བགྱོད་གཅིག་ལམ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། །རིང་དུ་སོང་བའི་སར་འདོད་དོ།[2] །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡོངས་སུ་སྟོང་བའི་ཁྱད་པར་ནི། བདག་ཉུ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་ཀྱི་ཤུ་སྦྱངས་ནས། དེ་ལས་བཟློག་པའི་ཚོས་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཀྱི་ཤུ་བཏེན་པས་སད་དེ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། བདག་དང་སེམས་ཅན་འཛིན་པ་དང་།[3] །ཞེས་པ་དང་། རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་ཤེས་པ་དང་།[4] །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །ཉམས་སུ་བླང་བྱའི་ཁྱད་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་སྟོང་ཉིད་ཀུ་ཕྱིན་པ་བརྟུ་ཀ་ཉམས་སུ་ལེན་ཡང་། ཁྱད་པར་དུ་ཐབས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པ་ཆེས་ཤས་ཆེ་བར་གསུངས་སོ།[5] །རྣམ་པར་དག་པའི་ཁྱད་པར་ནི། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་རྒྱུ་གསུམ་པོ་དེས་དེའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྒྱུ་ཆེར་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་ཏེ། རི་སྐད་དུ། དབེར་ན་གསེར་སྐ་ལེ་སྨྲམ་དེ་ཉིད་གསེར་མཁར་མ།ཁས་པས་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྨྲས་ན་ཤིན་ཏུ་མཛོས་ཏེ། དེ་མ་ཡིན་པར་འཛམ་གླིང་གཅིག་ཏུ་རྒྱན་པའི་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་འཕྲོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ས་བདུན་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡང་ཆེས་རྣམ་པར་དག་པས། ཉན་རང་དང་དེ་མ་ཡིན་པའི་ས་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུ་བ་སེམས་དཔའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མི་འཕྲོག་པ་ཡིན་ནོ།[6] །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐ་དད་དུ་མེད་པའི་དོན་རྟོགས་ཏེ། མདོ་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་ཀྱི་མཚན་མ་ཐ་དད་མི་འབྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཐ་དད་མེད་པའི་དོན་ཤིན་དང་།[7] །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྐྱེ་བའི་ཁྱད་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ཚལ་ཆེར་སྐྱེའི་རྒྱལ་པོ་དབང་སྐྱེར་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཉན་རང་གི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བསྒྲུབ་པ་ལ་མཁས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། དེ་ཡི་རྣམ་པར་སྨིན་པས་སོ། །དབང་བསྐུར་ལྟའི་རྒྱལ་པོར་འགྱུར།། འཕགས་པའི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་པའི། །སྟོབ་དཔོན་ཁུ་མཆོག་ཆེན་པོར་འགྱུར།[8] །ཞེས་

གསུངས་སོ། །མཐུའི་ཁྱད་པར་ནི། སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཙམ་ཞིག་ལ་ཉིང་དེ་འཛིན་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་འབུམ་ཐུག་ཐོ་བ་ལ་སོགས་པ་སྣུར་རོ།།

ས་བརྒྱད་པའི་མིང་གི་ཁྱད་པར་ནི། མི་གཡོ་བའོ། །དེས་ཚོགས་གི་ཁྱད་པར་ནི། མཚན་མ་ལ་རྩོལ་བའི་འདུ་ཤེས་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་ལ་རྩོལ་བའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་མི་གཡོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། འདུ་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་མི་གཡོའི་ཕྱིར། །མི་གཡོ་བ་ཞེས་མངོན་པར་བརྗོད།[1111] །ཅེས་གསུངས་སོ། །ཡོངས་སུ་སྨྱོང་བའི་ཁྱད་པར་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྨྱོད་པ་རྣ་ལྟ་བ་ཞིན་དུ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་སྨྱོང་བ་བརྒྱད་ཀྱིས་ས་དེ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། སེམས་ཅན་ཀུན་ཡིད་ཤེས་པ་དང་། །མངོན་པར་ཤེས་པས་རྟེ་བ་དང་།[1112] །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ།། ཀུམས་སུ་བླང་བྱའི་ཁྱད་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་སྨྱིར་ཐ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུ་ཀ་ཀུམས་སུ་ལེན་ཡང་། ཁྱད་པར་དུ་སྨོན་ལམ་གྱི་ཐ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཆེས་ཤས་ཆེ་བར་གསུངས་སོ།[1113] །རྣམ་པར་དག་པའི་ཁྱད་པར་ནི། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་རྒྱུ་གསུམ་པོ་དེས་དེའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། དཔེར་ན་གསེར་ས་ལེ་སྨྲམ་དེ་ཉིད་མགར་བ་མཁས་པས་རྒྱན་དུ་ཟིན་པར་བྱས་ཏེ། ཨ་རྡམ་དུ། བཟོ་བ་ཁྱེར་ཞིང་ཐུབ་པ་ཡང་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཟོས་ཤིང་ཆེ་བར་གསུངས་སོ།[1114] །རྣམ་པར་དག་པའི་ཁྱད་པར་ནི། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་རྒྱུ་གསུམ་པོ་དེས་དེའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། དཔེར་ན་གསེར་ས་ལེ་སྨྲམ་དེ་ཉིད་མགར་བ་མཁས་པས་རྒྱན་དུ་ཟིན་པར་བྱས་ཏེ། འཛམ་བུའི་གླིང་གི་བདག་པོའི་མགོ་འམ་མགུལ་པར་བཏགས་ན། འཛམ་བུ་གླིང་བའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱན་གྱི་དམ་པ་[1115] རྣམས་ཀྱིས་མི་འཕྲོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ས་བརྒྱད་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་དཔའ་དེའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར། ཀུན་རང་ཐམས་ཅད་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་བདུན་པ་ལ་གནས་པའི་བར་དག་གིས་མི་འཕྲོག་པ་ཡིན་ནོ།[1116] །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པ་དེས་ཚོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་འདུ་ཤེས་དང་བྲལ་ཞིང་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་བར་ཁོང་དུ་ཆུད་པས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་མེད་ཀྱི་དོན་ལ་མི་དངངས་མི་སྐྲག་སྟེ། མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པས་བྱེ་བ་མེད་ཅིང་། འཕེལ་བ་མེད་པའི་དོན་རྟོགས་ཏེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་ཡང་བྱེ་བའམ། འཕེལ་བ་མི་མཐོང་བའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། བྱེ་མེད་འཕེལ་བ་མེད་དོན་དང་།[1117] །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་། དབང་

ནི་རྣམ་པ་བཞི་ཡི་གནས།[1111] །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་དབང་བ་དང་། ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལ་དབང་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བ་དང་། ལས་ལ་དབང་བ་དང་བཞི་ཡོད་པ་ལས། སངས་རྒྱས་པ་ལ་གནས་པ་དེས། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་དབང་བ་དང་། ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལ་དབང་བའི་གནས་ཏེད་དུ་རྟོགས་སོ། །གཞན་ཡང་སངས་བརྒྱད་པ་ལ་གནས་པ་དེས། དབང་རྣམ་པ་བཅུ་ཡང་ཐོབ་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་དབང་རྣམ་པ་བཅུ་ནི། ཚེ་ལ་དབང་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ། སེམས་ལ། ཡོ་བྱད་ལ། ལས་ལ། སྐྱེ་བ་ལ། སྨོན་ལམ་ལ། མོས་པ་ལ། རྫུ་འཕྲུལ་ལ། ཡེ་ཤེས་ལ། ཆོས་ལ་དབང་བའོ། །སྐྱེ་བའི་ཁྱད་པར་ནི། སངས་རྒྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ཚལ་ཆེར་སྐྱོང་སྤྱི་ལ་དབང་བའི་རྒྱལ་པོ་ཚངས་པར་འགྱུར་ཏེ། དགྲ་བཅོམ་པ་དང་། རང་རྒྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་གཏན་ལ་འབེབས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། དེ་ཡི་རྣམ་པར་སྨིན་པས་ནི། །སྐྱོང་གི་བདག་པོ་ཚངས་པར་འགྱུར། །དགྲ་བཅོམ་རང་སངས་རྒྱས་སོགས་ཀྱི། །དོན་གཏན་འབེབས་ལ་འཕྲོག་པ་མེད།[1130]། ཅེས་གསུངས་སོ། །མཐུའི་ཁྱད་པར་ནི། སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཙམ་ཞིག་ལ་ཉིང་དེ་འཛིན་སྐྱོང་གསུམ་འབྱམ་ཕྲག་བཅུའི་རྟུལ་ཕྲ་རབ་སྟེད་[1131] ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པ་སྟུར་རོ།།

སངས་རྒྱའི་མིང་གི་ཁྱད་པར་ནི། ལེགས་པའི་བློ་གྲོས་སོ། །དེས་ཚེགི་གི་ཁྱད་པར་ནི། སངས་ལ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པའི་བློ་གྲོས་བཟང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་བློ་བཟང་། སངས་ལེགས་པའི་བློ་གྲོས་ཡིན།[1132] །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡོངས་སུ་སྨྱོང་བའི་ཁྱད་པར་ནི། སྨོན་ལམ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་སངས་དེ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། སྨོན་ལམ་དག་ནི་མཐའ་ཡས་དང་། །ལྟ་ལ་སོགས་པའི་སྐད་ཅིས་དང་།[1133] །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །ཉམས་སུ་ལྡང་བའི་ཁྱད་པར་ནི། སངས་དེ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས། སྨིན་ཞར་ངོ་ལ་ཉི་ཤུ་ཐམ་པའི་ཚུ་ཐ་ཅན་ཡང་ཡང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཡིན་ནོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞ་ཤར་ཏེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞ་ཤར་ཏེ། ཆོས

བཏགས་ན། ཁམས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་དང་། སྤྲིང་བཞི་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱན་ཀྱི་དམ་པ་[1111] རྣམས་ ཀྱིས་མི་འཕྲོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ས་དགུ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་ཆེན་པོས་བརླན་པ། ཉན་ཐང་ཐམས་ཅད་དང་ས་འོག་མ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་འཕྲོག་པ་ཡིན་ནོ།[1116] །ཞེས་གསུངས་སོ།། རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་ནི། དབང་བཞི་པོ་དེ་ལས་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བའི་གནས་ཉིད་དུ་རྟོགས་ཏེ། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་གང་ཞེ་ན། འཕགས་པ་ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཆོས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་། དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་། ངེས་པའི་ཚིག་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་། སྤྲོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་རྣམ་པར་རྒྱུན་དུ་འབྱུང་ངོ་།[1117] །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྐྱེ་བའི་ཁྱད་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ཕལ་ཆེར་སྟོང་གཉིས་པ་བར་མའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ལ་དབང་བའི་རྒྱལ་པོ་ཚངས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལན་འདེབས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། དེ་ཡི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ནི། སྟོང་གཉིས་བདག་པོ་ཚངས་པར་འགྱུར། །སེམས་ཅན་བསམ་པ་དྲིས་པ་ལས། །དག་བཅོམ་སོགས་ཀྱིས་འཕྲོག་པ་མེད།[1118] །ཅེས་གསུངས་སོ། །མཐའི་ཁྱད་པར་ནི། སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཙམ་ཞིག་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གངས་མེད་པ་འབུམ་ཕྲག་བཅུ་ཚང་བའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་རྣལ་ལ་ཏིང་ངེ་ཟིན་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་ཤེས་པ་ཡང་ཡོད་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་ཀྱི་ཁྱོན་མོངས་པའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་རྣལ་ལ་ཏིང་ངེ་ཟིན་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་ཤེས་པ་ཡང་ཡོད་ཀྱི། ཞིང་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁྱོན་ཤེས་པ་ཡང་ཡོད་ཀྱི། ཞིང་ཁམས

ཀྱི་རྒྱལ་བའི་སྐས་དག །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལྟར་ས་དགུའི་བར་དུ་ཤེས་བྱ་ཚད་མེད་པ་ལ་རྣམ་པར་བརྟག་པའི་ཐྲོན་ཏུ་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ། རྣམ་པར་འབྱེད་པ།[111] ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་སྨྱོང་བ་བཅུས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བསྐུར་བའི་ས་ཐོབ་པར་གསུངས་སོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བསྐུར་བའི་ས་ཞེས་པ་ནི་ས་བཅུ་པའོ། །ས་བཅུ་པ་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བསྐུར་བའི་ས་ཟེར་བ་ཅི་སྟེ་ཞེ་ན། ས་བཅུ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ་ཐོག་མཉམ་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི། འོད་ཟེར་གྱིས་དབང་བསྐུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱས་པར་ནི་ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་ཇི་སྙེད་པ་ཐོབ་པ་དེ་ལྟ་ཡང་ཁྱོད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། །འོད་ཟེར་དབང་གིས་དབང་བསྐུར་ཕྱིར།[112] །ཞེས་གསུངས་སོ། །(བྱམས་པ་དང་བྱམས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུངས། གསང་སྔགས་ནས་ས་བཅུ་པའི་མཐར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ། ཁྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དབང་བསྐུར་བས་འཚང་རྒྱ་བར་གསུངས་པ་དེ་དང་། འདིར་སྨོས་པ་གཉིས་གཅིག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བ་ལན་མི་འདྲ་ཡང་དོན་ལ་འགལ་བ་མེད་དོ།།)[113] ཉམས་སུ་བླངས་བྱའི་ཞུད་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་སྨིན་ཞ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུ་ཀ་ཉམས་སུ་ལེན་ཡང་། ཞུད་པར་དུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཞ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཆེས་ཤས་ཆེ་བར་གསུངས་སོ།[114]།རྣམ་པར་དག་པའི་ཞུད་པར་ནི། སྐར་བཤད་པ་ལྟར་རྒྱུ་གསུམ་པོ་དེས་དེའི་དགེ་བ་རྩ་བ་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཧི་སྐད་དུ། དཔེར་ན་ལྟའི་རྒྱན་ཆེན་པོ་མ་ཁན་པོ་དང་བཟོ་བོས་མ་བྱས་པ། ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེས་སྤྲས་པ་དེ་ལྟའི་རྒྱལ་པོ་དབང་བསྐུར་གྱི་མགོ་འམ་མགུལ་དུ་བཏགས་ན། དེ་མ་ཡིན་པའི་ལྟ་དང་མིའི་རྒྱན་གྱི་རྣམ་པ་དག་གིས་མི་འཕྲོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ས་བཅུ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ས་བཅུ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་དེ་དག་གིས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དུ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྟོགས་པའི་ཞུད་པར་ནི། དབང་བཞི་པོ་དེ་དག་ལས། ལས་ལ་དབང་བའི་གནས་ཉིད་དུ་རྟོགས་ཏེ། ཧི་ལྟར་བཞེད་པ་བཞིན་སྨྲ་ལ་པ་སྐྱ་ཚོགས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱེ་བའི་ཞུད་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལྟའི་[115]རྒྱལ་པོ་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོར་འགྱུར་ཏེ། སེམས་ཅན་དང་། ཉན་རང་

དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཚེས་སྟོན་པ་ལ་མ་ཁས་པའོ།། དེ་ལྟར་ཡང་། དེ་ཡི་རྣམ་པར་སྨིན་པས་ནི། །གནས་གཅོང་ལྟ་ཡི་བདག་པོར་འགྱུར། །བསམ་ཡས་ཡེ་ཤེས་ཡུལ་གྱི་བདག །དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་མཆོག་ཡིན་ནོ།[༡༡༤] །ཞེས་གསུངས་སོ། །མཐུའི་ཁྱད་པར་ནི། སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཙམ་དག་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བརྩེ་དུ་མེད་པ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁིག་འབུམ་ཕྲག་བཅུའི་རྟུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་རྡུལ་སྙེད་ཐོབ་ཅིང་སྨོན་སངས་རྒྱས་པ་ལ་སོགས་པ་སྣང་ངོ།། གཞན་ཡང་བ་སྤྲའི་ཁྱུང་བུ་ངེ་ཤེ་ལས་ཀྱང་། གྲངས་ལས་འདས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འཁོར་ཚད་མེད་པ་དང་བཅས་པ་སྐད་ཅིག་ལ་སྟོན་པར་ནུས་སོ། །ལྟ་དང་མི་ལ་སོགས་པའི་འགྲོ་བ་མང་པོ་སྟོན་ནུས་སོ། །གདུལ་བྱ་གང་ལ་གང་འདུལ་དུ་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་བ་ཙམ་ཉིན་དང་། ཚངས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་བ་དང་། རྒྱལ་པོ་དང་། ཉན་ར་དང་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གནྡགས་སུ་གནས་ནས་ཚེས་སྟོན་པར་ནུས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། དབུ་མ་འཇུག་པ་ལས། བ་སྤྲའི་ཁྱུང་ནས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས། །གྲངས་མེད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འཁོར་བཅས་དང་། །གཞན་ཡང་ལྟ་དང་མི་དང་ལྟ་མ་ཡིན། །སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་སྟོན་པར་ནུས་པ་ཡིན།[༡༡༥] །ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུ་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ནི་མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཏེ། དོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེས་པས་སྒོམ་སྤང་གི་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྤྱིར་ཡོ་ལ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཅིག་ཅར་དུ་སྤོང་བའོ། །དེ་ལྟར་ས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་གསུམ་གྱིས་བགྲོད་པར་འགྱུར་ཏེ། རིམ་བཞིན་དུ། བྱང་ས་ལས། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་གྲངས་མེད་པ་གསུམ་གྱིས་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་སྟེ། བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་གྲངས་མེད་པ་དང་པོས་ནི། མོས་པ་སྤྱོད་པ་ལས་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པོ། བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་གྲངས་མེད་པ་གཉིས་པས་ནི། ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་ཀྱི་[༡༡༦] མི་འབད་པས་ནི་མཐའ་དག་ཏུ། བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་གྲངས་མེད་པ་གཉིས་པས་ནི། ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་[༡༡༧]ནས་ས་བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བའི་བར་ལ་[༡༡༨]འདས་ཏེ། ས་བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནི་རེས་པ་ཁོ་ན་སྟེ། འདི་ལྟར་བསམ་པ་དག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རེས་པར་འབད་པའི་

ཕྱིར་རོ། །བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་གྲངས་མེད་པ་གསུམ་བས་ནི། ས་བརྒྱད་པ་དང་། དགུ་པ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ནས་ས་བཅུ་པ་ཚིགས་ཀྱི་སྒྲིན་ཕོབ་པར་འགྱུར་རོ། །བྱང་ས་ལས།[1][1][3] སུ་བཙོན་འགྲུས་རྩོམ་པ་ཆེན་པོས་སྒོར་བ་དེའི་ནང་ན་ལ་ལ་ནི་བར་གྱི་བསྐལ་པ་མང་པོ་ཞིག་ཏུ་འདུམས་པར་བྱེད་དོ།། ལ་ལ་ནི་བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་དག་གི་བར་དུ་འདུམས་པར་བྱེད་ཀྱི། གྲངས་མེད་པ་འདུམས་པར་བྱེད་པ་ནི་འགའ་ཡང་མེད་པར་རིག་པར་བྱའོ།[1][1][5] །ཞེས་གསུངས་སོ། །དམ་ཚིག་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཕར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལས། སའི་རྣམ་བཞག་བསྟན་པའི་ལེའུ་སྟེ་བཅུ་དགུ་པའོ།། ||

(སྒྲིའོན་ལྷ་པ་བློ་མེད་བྱང་ཆུབ་གྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་བཞད་པ།)

ལེའུ་ཉི་ཤུ་པ། འབྲས་བུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས།

འབྲས་བུ་རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ། །ཞེས་པ་ལ། དེ་ལྟར་ས་ལམ་རྣམས་ཡོངས་སུ་བགྲོད་པར་གྱུར་པ་ལས་སྐུ་གསུམ་གྱི་ངང་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པ་འཚང་རྒྱའོ། །བྱང་ཆུབ་ལམ་སྒྲོན་ལས་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་ཡུན་མི་རིང་།[1][1][4] །ཞེས་གསུངས་སོ། །སངས་རྒྱས་དེ་ཡང་། སྟོམ་ནི། རང་བཞིན་སྐྱོད་དབྱེ་བ་དང་། །རྣམ་བཞག་གྲངས་དེས་མཚན་ཉིད་དང་། །ཁད་པར་དང་ནི་དོན་བདུན་གྱིས། །རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་རྣམས་བསྟུས། །ཞེས་པའོ།།

དེ་ལ་དང་པོ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི། སྣང་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའོ། །དེ་ལ་སྣང་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི། ཁོན་མོར་བའི་སྒྲིབ་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་དང་། ས་དང་ལམ་རྣམས་སུ་སྐྱན་ཕྱུང་ནས་རྫོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་འཇུག་པོགས་སུ་མ་ལུས་པར་སྤང་བས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སྟོམ་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་པོ་དེའི་དབྱེ་བར་ཟད་པས། གཉིས་པོ་དེ་སྤང་བས་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་སྤང་བ་ཡིན་ནོ། །ཡེ་ཤེས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་བཞེད་པ་ཐ་དད་དེ། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སངས་རྒྱས་ལ་རྣམ་རྟོག་ཀྱང་མངའ། ཡེ་ཤེས་ཀྱང་མངའ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ་སངས་རྒྱས་ལ་རྣམ་རྟོག་ནི་མི་མངའ་ལ་ཅི་ཡང་སལ་།[1][1][6]མཉེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་མངའ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ་ཡེ་ཤེས་རྒྱུན་ཆད་པ་ཡིན་

ཞེས་ཟེར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ་སངས་རྒྱས་ལ་ཡེ་ཤེས་ཡོད་མ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ཡང་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་གཉིས་ཚར་གྱི་གཞུང་ལས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བཤད་དེ། རྗ་སྐད་དུ། འཕགས་པ་སྡུད་པ་ལས། དེ་ལྟ་བས་ན་གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་མཚོག །རེག་པར་འདོད་ན་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་འདི་དང་དང་པར་གྱིས།[1-99] །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟོང་ཐུན་བརྒྱ་པ་ལས་ཀྱང་། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྲིའུ་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་བརྙེས་པ་སྟེ།[1-100] ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱི་ལེའུ་ཉེར་གཅིག་པ་ལས་ཀྱང་། བྱ་ན་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་དོ། །ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་ཡོད་དོ། །སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་ཡོད་དོ།[1-101] །ཞེས་གསུངས་སོ། །མདོ་གཞན་ལས་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་བཤད་པ་མང་པོ་ཡོད་དོ།། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། ཇི་ལྟར་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ཟེའུ་ཙམ་འཕྲུ་བ། །དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡང་། །ཡེ་ཤེས་འཕྲུ་བར་ཤེས་པར་བྱ།[1-102] །ཞེས་སོགས་དང་། མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་མི་གཡོ་སྟེ། །ཡེ་ཤེས་གསུམ་ནི་དེ་ལ་བརྟེན། །མཁའ་ཁྱིད་དང་སོ་སོར་རྟོགས། །བྱ་བ་གྲུབ་པ་ཏོ་ནའོ།[1-103] །ཞེས་གསུངས་སོ། །བསྟན་བཅོས་གཞན་ལས་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་བཤད་རྒྱས་ལ་ཡེ་ཤེས་མངའ་བར་བཞེད་དོ།།

དེ་ཡང་མངའ་ལུགས་བཤད་ན། ཡེ་ཤེས་དེ་མདོ་ར་བསྡུ་ན་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། དོན་དམ་མཁྱེན་པ་སྟེ། སྟར་བརྗོད་པ་ལྟར་དོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མཐར་ཐུག་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡོངས་སུ་གོམས་པ་ལས། ཡུལ་གྱི་སྒྲོས་པ་མ་ལུས་པར་བཅད་པ་ན། བློའི་འཇུག་པ་མཐའ་དག་ཏུ་ཞི་བས། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སྒྲོས་པ་མེད་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་སྒྲོས་པ་མེད་པ་གཉིས་ཏོ་གཅིག་པས། ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་པའམ་མར་ལ་མར་བཞག་པ་ལྟར་དབྱེར་མེད་པའམ། གཟུགས་ཅི་མཐོང་བ་ལ་ནམ་མཁའ་མཐོང་བར་བསྟད་པ་ལྟར་རམ། སྣང་བ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་ཆེན་པོ་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡང་། ཇི་ལྟར་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་དང་། །མར་ལ་མར་ནི་རྗེས་ཞུགས་ལྟར།།

ཤེས་བྱ་སྟོས་བཟལ་དེ་ཉིད་དང་། །དབྱེར་མེད་ཡེ་ཤེས་རྣམ་འདྲེས་པ། །དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི།། རང་བཞིན་ཚོས་སྐུ་ཞེས་བྱར་བརྗོད།[111]ཅེས་པ་དང་། ནམ་མཁའ་མཐོང་ཞེས་སེམས་ཅན་ཚོག་ཏུ་རབ་བརྗོད་པ། །ནམ་མཁའ་རི་ལྟར་མཐོང་སྟེ་དོན་འདི་བཏགས་པར་གྱིས། །དེ་ལྟར་ཚོས་མཐོང་བ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསྟན། །མཐོང་བ་དེའེ་གཞན་དེས་རྟོག་པས་ཀྱང་མ་ཡིན།[112]ཞེས་གསུངས་སོ། །རི་སྟེང་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀུན་རྫོབ་ཐ་སྙད་པའི་དོན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མཁྱེན་པ་ཡིན་ཏེ། རོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲིབ་པའི་ས་བོན་ཐམས་ཅད་བཅོམ་པས་ཤེས་རབ་ཆེན་པོར་གྱུར།[113]ཅེའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཤེས་བྱའི་ཚོགས་དུས་གསུམ་གྱིས་བསྟུས་པའི་དོན་མཐའ་དག་སྐྱུ་རུ་རློན་པ་ལག་མཐིལ་དུ་བཞག་པ་ལྟར་མཁྱེན་ཞིང་གཟིགས་པ་ཡིན་ནོ། །མདོ་ལས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་མཁྱེན་པར་བཤད་དེ། རི་སྐད་དུ། རྣ་བྱའི་མདོངས་ནི་གཅིག་ཏུ། རྣ་བྱའི་ཤ་མ་ཐ་དད་པ། །ཀུན་མཁྱེན་མིན་པའི་ཤེས་བྱ་མིན། །དེ་ཤེས་པ་ནི་ཀུན་མཁྱེན་སྟོང་ཉིས།[114]ཞེས་གསུངས་སོ། །རྒྱུད་བླ་མ་ལས་ཀྱང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་འཇིག་རྟེན་མཁྱེན། །འཇིག་རྟེན་ཀུན་ལ་གཟིགས་ནས་ནི།[115] །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་རི་ལྟར་མཁྱེན་ཞིང་གཟིགས་ན་དངོས་འཛིན་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐུ་མ་ལྟ་བུ་མཁྱེན་ཞིང་གཟིགས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཡང་ཚོས་ཡང་དག་པར་སྟུང་པའི་མདོ་ལས། དབེར་ན་སྐུ་མ་མཁན་པོ་འགའ། །སྐུ་མ་ཐར་པར་བྱ་ཕྱིར་བཙོན། །གང་ཕྱིར་དེ་ནི་མངོན་ཤེས་པས། །སྐུ་མ་ལ་ནི་དེ་མི་ཚགས། །དེ་བཞིན་སྲིད་གསུམ་སྐུ་མ་ལྟར། །རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མཁས་པས་མཁྱེན།[116] །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་སྒས་མཐལ་བའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། སྐུ་མ་མཁན་པོས་སྐུ་སྟེལ་པ། །སྐུ་མ་ལགས་པར་འཚལ་བས་ན། །དེ་ལ་རྨོངས་པར་འགྱུར་མ་ལགས། །ཁྱོད་ཀྱིས་འགྲོ་ཀུན་དེ་བཞིན་གཟིགས། །ཐམས་ཅད་ཤེས་ཤིང་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་ཀྱང་། །ཤེས་བྱའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་ཀྱང་། །ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པ་ཉིད་དོ།[117]ཞེས་གསུངས་སོ།།

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་རི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་དོན་དམ་མཁྱེན་པ་ནི་མངའ་ལ། རི་སྟེང་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ཀུན་རྫོབ་མཁྱེན་པ་མི་མངའོ། །དེ་ལྟར་མཁྱེན་རྒྱུ་ཡོད་པ་ལ་མ་མཁྱེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མཁྱེན་རྒྱུ་ཀུན་རྫོབ་མེད་པས་དེ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་མེད་པའོ། །དེ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ནི་[118]ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པས་རྒྱུ་བྱས་

པའི་བྱིས་པ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་སྣང་། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པས་རྒྱུ་བྱས་པའི་འཕགས་པ་གསུམ་ལ་སྣང་སྟེ། དབེར་ན་མིག་ནད་ཅན་ལ་སྐྲ་ཤད་དང་རབ་རིབ་སྣང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན། སངས་རྒྱས་ནི་རྟོ་རྩེ་ལྟ་ལུའི་ཉིང་དེ་འཛོད་ཀྱི་མཇུག་ཏུ་མ་རིག་པ་སྤངས་ནས། ཚོས་འགའ་ཡང་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཚུལ་དུ་དེ་ཁོ་ནའི་དོན་གཟིགས་པས། ཀུན་རྫོབ་འབྱུལ་པ་འདི་སངས་རྒྱས་ལ་མི་མངའ་སྟེ། དབེར་ན་མིག་ནད་དག་པའི་གང་ཟག་ལ་སྐྲ་ཤད་དང་རབ་རིབ་མི་སྣང་བ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་ཀུན་རྫོབ་སྣང་བ་འདི་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་ཡིན་པས། འཇིག་རྟེན་ལ་ལྷོས་ནས་བཞག་པར་ཟད་ཀྱི། སངས་རྒྱས་ལ་ལྷོས་ནས་མེད་པས་དེ་མཉེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་ལ་སྣང་བ་དང་བཅས་པའི་སྒོ་ཡོད་ན། འཕྲུལ་པའི་ཡུལ་སྣང་བས་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱང་འཕྲུལ་བཅས་སུ་འགྱུར་ལ། ཐུབ་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལ་སོགས་པའི་ལུང་དང་ཡང་འགལ་ལོ། །(རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་ལས། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས། །དུས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པར་བཞག་གོ །ཞེས་གསུངས་སོ།།)[1170] ཞེས་ཟེར་རོ།།

དེ་ལ་འདོད་པ་སྤྱ་མ་བ་ན་རེ། རྟེས་ཐོབ་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་གཡེང་བ་ལ་སོགས་པར་མི་འགྱུར་བས། རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལ་སོགས་པའི་ལུང་དང་ཡང་མི་འགལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།[1171] །འཕྲུལ་ཡུལ་སྣང་བ་ཙམ་འཕྲུལ་པར་བརྗོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། གཞན་གྱི་ཤེས་ངོའི་འཕྲུལ་ཡུལ་ཐམས་ཅད་སྣང་ཡང་། དེ་འཛོད་པའི་སྒོས་མ་ལུས་པ་འཕྲུལ་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་བཞིན་དུ། འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཐོ་རིས་དང་། བྱང་གྲོལ་གྱི་རྒྱུད་ཉིད་དུ་བརྟེན་པར་ཟད་པས་འཕྲུལ་བཅས་སུ་གལ་འགྱུར། དེས་ན། འཕྲུལ་པ་ཙམ་དུ་ཤེས་པ་ན། །མ་འཕྲུལ་ཉིད་དུ་དེས་པར་བརྗོད།[1172] །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་ཟེར་རོ།།

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བདེན་ཞེན་མེད་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ལ་ཚད་མའི་[1173]གནོད་པ་མེད་ལ། གནོད་པ་མེད་པ་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་ཀྱང་[1174]འཕྲུལ་པར་མི་འགྱོ །ཞེས་ཀྱང་ཟེར་རོ། །དེས་ན་འདོད་པ་སྤྱ་མ་ནི། རྗེ་སྐྱེད་པ་[1175]ཞེས་བྱ་བ་སངས་རྒྱས་ལ་རྟེས་ཐོབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མངའ་བར་འདོད་པ་སྟེ། རྗེ་སྐད་དུ། སྤྱ་མ་རི་ལྟར་མཉེན་པ་ནི། །འཕྲུལ་མེད་མཉམ་བཞག་བློ་

འཇུག་མེད། །ཕྱི་མ་ཇི་སྙེད་མཁྱེན་པ་ནི། །འཁྲུལ་སྣང་རྟེན་བོའི་བློ་འཇུག་ཅན།[1166] །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདོད་པ་ཕྱི་མ་ནི། སངས་རྒྱས་ལ་རྟེས་པོའི་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མི་མངའ་བར་འདོད་པ་སྟེ། འཕགས་པ་སྒོ་མཐའ་ཡས་པ་སྣང་བའི་མདོ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས། ཚོས་གང་ཡང་ཐུགས་སུ་མ་ཆུད་མ་མཁྱེན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མཁྱེན་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།[1167] །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་ལས་ཀྱང་། སྐྱེགས་བྱེད་པ་ཁ་ཅིག་ནི། །ཐར་པར་འགྲོ་དང་ལྡན་ཞེས་སྨྲ། །ཁྱོད་ནི་ཞི་བར་གཤེགས་ཐུབ་ནས། །ཤུགས་གཅིག་ལྟ་བུར་དུ་མེད།[1168] །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་འདོད་པ་ཐ་དད་པ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅེའོ།།

དགེ་བཤེས་པ་ནི། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དངོས་ནི་ཚོས་ཀྱི་སྐུ་ཡིན་ལ། ཚོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ནོར་བ་ཐམས་ཅད་ཟད་པའམ། རང་བཞིན་ལོག་པ་ཙམ་ཞིག་ལ། དེ་སྐད་དུ། ཐ་སྙད་བྱས་པ་ཙམ་ཡིན། དོན་ལ་ཚོས་སྐུ་སྐྱེ་མེད་སྤྲོས་བྲལ་ཡིན་ནོ།[1169] །རྟེ་བཙུན་མི་ལའི་བཞེད་ཀྱི། ཡེ་ཤེས་བྱ་བ་ཡང་། དེ་ཉའི་ཤེས་པ་བཟོ་བཅོས་མ་ཥོག་པ་འདི་ལ་ཡོད་མེད་དམ། རྟག་ཚད་ཚོག་དང་བྲལ་ལས་འདས་པ་འདི་རང་ཡིན། འདི་ལ་ཅི་ཉར་བརྗོད་ཀྱང་འགལ་བ་མ་ཡིན་པས། ཡེ་ཤེས་ཀྱང་དེ་ཉ་བུ་ཡིན་ཏེ། མཁས་སུ་རེ་བའི་བློས་བྱས་པས། སངས་རྒྱས་རང་ལ་ཞུས་ཀྱང་ཡོན་གས་གཅིག་པ་གཅིག་གསུང་དུ་ཡོད་མི་སྣམ། ཚོས་སྐུ་བློ་འདས་སྐྱེ་མེད་སྤྲོས་བྲལ་ཡིན། ང་ལ་མ་དྲི། སེམས་ལ་ཉོས་དང་། དེ་འདྲ་ཞེག་ཡིན་གསུངས་པས་དེ་ཉར་དུ་བཞེད་པ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། ཐར་པ་ནོར་ཟད་ཙམ་པ་ཉིད།[1170] །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་སངས་རྒྱས་ནི་ཚོས་ཀྱི་སྐུ་ཡིན་ལ། ཚོས་སྐུ་ནི་སྐྱེ་མེད་སྤྲོས་བྲལ་ཡིན་པས་ཡེ་ཤེས་མི་མངའོ། །འོན་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ནི་ཚོས་ཀྱི་སྐུ་ཡིན་ལ། ཚོས་སྐུ་ནི་སྐྱེ་མེད་སྤྲོས་བྲལ་ཡིན་པས་ཡེ་ཤེས་མི་མངའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འཐགལ་བར་ཐལ་ལོ། །ཞེ་ན། མི་འཐལ་ཏེ། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟོང་དུ་སྐྱེས་པ་ལ། སྟོན་པོ་མཐོང་ཞེས་ཟེར་བ་བཞིན་དུ། ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་གྱུར་པ་ལ་ཇི་ཡོ་བ་མཁྱེན་པར་བཞེད་ལ། ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པ་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པས་གདུལ་བྱའི་སྣང་བ་ལ་འཇོག་པས་ན། ལུགས་འདི་བདེ་བ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡོན་ན་སྒྲངས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའམ། ཡེ་ཤེས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ངོ་བོའམ་རང་བཞིན་ནོ། །རྒྱུད་བླ་མ་ལས་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་དབྱེ་མེད་

པ། །དག་པའི་ཚོས་ཀྱིས་རབ་ཕྱེ་བ། །ཞི་མཁའ་བཞིན་ཏེ་སྣང་སྲིད་པ་དང་། །ཡེ་ཤེས་གཅིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ།[།།ཅ།] །ཞེས་གསུངས་སོ། །མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། གང་ལ་ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་ས་བོན་དུས་རིང་རྒྱ་ཡན་པ། །སྒྲིང་བ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེན་རྣམ་པ་ཀུན་གྱིས་རབ་ཏུ་བཅོམ་ལྡན་ཞིང་། །གནས་འཇུག་ཚོས་དཀར་ཡོན་ཏན་མཆོག་ཡན་ཕོབ་པ་སངས་རྒྱས་ཉིད།[།།ཅ།] །ཅེས་གསུངས་སོ།།

སྒྲིའི་དོན་བཤད་ན། ཅིའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། མ་རིག་པ་གཉིད་དང་འདྲ་བ་ལས་སངས་ནས། ཤེས་བྱ་གཉིས་ལ་བློ་རྒྱས་པས་ན་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཡང་། མ་རིག་གཉིད་ལས་སངས་ཕྱིར་དང་། །བློ་རྒྱས་གཉིས་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཡིན།[།།ཅ།] །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་མ་རིག་པའི་གཉིད་ལས་སངས་ཤེས་པའི་དོན་ནི། སྔར་བཤད་པའི་སྒྲུབ་པ་ལྔས་སྤྱམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་བྱ་ལ་བློ་རྒྱས་ཤེས་པ་ཡང་སྔར་བཤད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཟུན་སྤྱམ་ཚོགས་པ་ཉིད་དོ།།

དབྱེ་བ་བཤད་ན། སངས་རྒྱས་ལ་དབྱེ་ན་སྐུ་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་དང་། སྤྲུལ་པའི་སྐུའོ། །དེ་ཡང་ཡང་། མདོ་གཞིར་འོད་དམ་པ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐུ་གསུམ་མངའ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་དང་། སྤྲུལ་པའི་སྐུའོ[།།ཅ།] །ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་ལུང་ཁ་ཅིག་ལས་སྐུ་གཉིས་སུ་བཤད་པ་དང་། སྐུ་བཞིར་བཤད་པ་ཡང་ཡོད། །སྐུ་ཡང་བཤད་པ་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེན། དེ་ཡང་བཤད་ཀྱང་ཐམས་ཅད་སྐུ་གསུམ་པོ་དེ་ར་དང་དུ་འདུས་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། སྐུ་གསུམ་དག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །སྐུ་བསྟུས་པར་ནི་ཤེས་པར་བྱ།[།།ཅ།] །ཞེས་གསུངས་སོ།།

སྐུ་གསུམ་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་བཤད་ན། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་སངས་རྒྱས་དངོས་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་ར་མི་བལྟ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུའོ[།།ཅ།] །ཞེས་གསུངས་སོ། །མདོ་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས་ཀྱང་། རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་ར་མི་བལྟ།[།།ཅ།] །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཟུགས་སྐུ་གཉིས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་བྱིན་རླབས་དང་། གདུལ་བྱའི་སྣང་བ་དང་། སྔོན་ཀྱི་སྨོན་ལམ་ལས་བྱུང་བའི་སྐུ་སྟེ། དེ་གསུམ་འཛོམ་པ་ལས་བྱུང་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་བྱིན་རླབས་འབའ་ཞིག་ལས་བྱུང་བ་

ཡིན་ན་ནི། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པས། ཀུན་འབད་པ་མེད་པར་གྲོལ་བར་རིགས་པའམ། ཡང་ན་སེམས་ཅན་ཀུན་སངས་རྒྱས་དང་ཞལ་མཇལ་བར་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་མི་འདུག་པས་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་བྱིན་རླབས་གཅིག་ཏུ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །གདུལ་བྱའི་སྣང་བ་འབའ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི། མེད་པ་སྣང་བ་དེ་ཡོག་ཤེས་ཡིན་ལ། ཡོག་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཡོག་ཤེས་ལ་སྦྱངས་ནས། དེ་ཙམ་[1]ཀུན་སངས་རྒྱས་ཟིན་པར་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་[2] མི་འདུག་པས་གདུལ་བྱའི་སྣང་བ་གཅིག་ཏུ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ།། སྣོན་ལམ་འབའ་ཞིག་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ན་ནི།[3] ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྣོན་ལམ་ལ་མངའ་བརྟེས་སམ་མ་བརྟེས། མ་བརྟེས་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ལ། བརྟེས་ན་སྣོན་ལམ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ཉེ་རིང་མེད་པར་བཏབ་པས། སྣོན་ལམ་གྱི་སྐོ་ནས་ཀུན་འབད་པ་མེད་པར་གྲོལ་བར་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་མི་འདུག་པས། སྣོན་ལམ་གཅིག་ཏུ་ལས་བྱུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་ནི། གསུམ་པོ་དེ་འཛོམ་པའི་མཐུ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །སྐུ་གསུམ་དུ་གྲངས་དེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། དགོས་པ་ལ་ལྟོས་པའི་གྲངས་ཏེ།[4] རང་དོན་དུ་ཚོས་སྐུ་ཡིན་ལ། གཞན་དོན་དུ་གཟུགས་སྐུ་རྣམ་གཉིས་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལ་ཚོས་སྐུས་རང་དོན་ཅི་ལྟར་བྱེད་ན། ཚོས་ཀྱི་སྐུ་དེ་ཐོབ་ནས་[5]ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་རྟེན་[6] ཡིན་པས། སྟོབས་དང་མི་འཇིགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བོས་པ་བཞིན་དུ་འདུ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ཚོས་སྐུ་དེ་ཐོབ་པར་མ་ཟད་དེ། ཚོས་ཀྱི་སྐུ་དེ་ལ་མོས་པ་བྱས་པ་དང་། རྩུབ་ཟད་རྟོགས་པ་དང་། ཕྱོགས་གཅིག་རྟོགས་པ་དང་། ཕལ་ཆེར་རྟོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཡོན་ཏན་རིམ་པ་ཕྱིར། རྩུབ་ཟད་དང་། མང་པོ་དང་། དུ་མ་དང་།[7] དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་ལྡན་ནོ། །དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་ཚོས་མཚོག་མན་ཆད་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། མངོན་ཤེས་དང་། མཐུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཚོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་མོས་པ་བྱས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ནོ། །འཕགས་པ་ཤེས་རབ[8] དཔག་ཏུ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྣང་བས་པ་དང་། མངོན་ཤེས་དང་། རྫུ་འཕྲུལ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཚོས་ཀྱི་སྐུ་ཟུང་ཟད་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ནོ། །འཕགས་པ་རང་སངས་རྒྱས་དཔག་བཅོམ་པ་

རྣམས་ཀྱི་སྒྲུབ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་།[1111] མངོན་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡོན་གཅིག་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཏོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་[1112]ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། མངོན་ཤེས་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཕལ་ཆེར་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ནོ། །ཤཱཀྱ་དོན་[1113] གཟུགས་སྐུ་རྣམ་གཉིས་ཡོད་པས་བཤགས་པ་ཡིན་ཏེ། དགེ་བའི་གདུལ་བྱའི་དོན་[1114] ལ་ལོངས་སྐྱེའོ། །མ་དག་པའི་གདུལ་བྱའི་དོན་ལ་སྐྱལ་སྐྱེའོ།། དེས་ན་སངས་རྒྱས་ལ་སྐུ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་དེས་སོ།།

སྐུ་གསུམ་པོ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པ་ལ། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་པ་དེ་ཡང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པས། ཧོར་བ་ཐམས་ཅད་ཟད་པའམ། འབྲུལ་དོར་སྣང་བའི་རང་བཞིན་ལོག་པ་ཙམ་ཞིག་ལ། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་ཐ་སྙད་[1115]བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་ཀྱི། དོན་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞིར་གྱུབ་པ་གང་ཡང་མི་མངའ་བའི་ཕྱིར། བྱ་མ་མི་ལས་གསུངས་པ་དེ་ཀ་ཡུར་ཡིན་ནོ།[1116] །ལྷོག་པའི་སྒོ་ནས་བཤད་ན་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་[1117]མཚན་ཉིད་བརྒྱད་དང་ལྡན་ཏེ། མ་ཉམ་པ་དང་། ཟད་པ་དང་། རྟག་པ་དང་། གཅིག་པ་དང་། ཡང་དག་པ་དང་། གཙང་བ་དང་། འོད་གསལ་བ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་དང་འབྲེལ་བའོ། །དེ་ལ་མ་ཉམ་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཟད་པ་ནི། སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་ཉོན་མོངས་པ་ཤེས་བྱའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟག་པ་ནི། འདུ་བ་མ་བྱས་པས་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་སྐྱེ་འགག་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཅིག་པ་ནི། དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་ཐ་མི་དད་པས་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དག་པ་ནི། སྒོ་སྐུར་[1118]གཉིས་ཀྱི་མཐའ་ལས་འདས་པས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཙང་བ་ནི། སྒྲིབ་པ་གསུམ་(ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་སྟོམས་འཇུག་གི)[1119]གྱི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོད་གསལ་བ་ནི། རྟོག་པ་མེད་པ་སྟེ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པས་མི་རྟོག་པ་དེ་ཉིད་དུ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་དང་འབྲེལ་བ་ནི། ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་ཀྱི། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡུར་ཡང་རྒྱུད་བླ་མ་ལས། ཐོག་མ་དབུས་མཐའ་མེད་ཅིང་རྣམ་དག་པ་མེད་རྣམ་རྟོག་མེད། །ཆོས་དབྱིངས་རང་བཞིན་གང་

ཡིན་དེ་རྟོགས་པས། །མ་ཉམ་པར་བཞག་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་མཐོང་།[1][1][5] །ཞེས་གསུངས་སོ།། མདོ་སྡེ་ཆུན་ལས་ཀྱང་། རང་བཞིན་སྐུ་ནི་མ་ཉམ་པ་དང་། །ཕྱ་ཁིང་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་འབྲེལ་དང་།[1][1][6] །ཞེས་གསུངས་སོ།།

ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ཡང་མཚན་ཉིད་བཅུད་དང་ལྡན་ཏེ། འཁོར་དང་། ཞིང་དང་། སྐུ་དང་། མཚན་དང་། ཚོས་དང་། མཛད་པ་དང་། ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། རང་བཞིན་མེད་པའོ། །དེ་ལ་གང་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་སྤྱོད་པའི་འཁོར་ནི། ས་བཅུ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཤ་སྟག་གོ། གང་དུ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཞིང་ནི། ཞིང་ཁམས་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །གང་གིས་ལོངས་སྤྱོད་པའི་སྐུ་ནི། དཔལ་ལྡན་པར་སྣང་མཛད་ལ་སོགས་པའོ། །གང་དང་ལྡན་པའི་མཚན་ནི། སྐུ་དེ་མཚན་བཟང་པོ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་། དེ་བྱང་བཟང་པོ་བརྒྱད་བཅུ་དང་ལྡན་པའོ། །གང་ལ་རྟོགས་པར་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཚོས་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འཁའ་ཞིག་གོ །གང་མཛད་པའི་འཕྲིན་ལས་ནི། རྒྱལ་སྲས་ལྷང་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པ་མཛད་པའོ། །ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་ནི། མཛད་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་འཁད་པ་དང་བྲལ་ཏེ། ཧོར་བུའི་རྒྱལ་པོ་ལྟར་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་འབྱུང་བའོ། །རང་བཞིན་མེད་པ་ནི། སྐུ་ལ་སོགས་པ་སྣང་ཚོགས་སུ་སྟོང་ཡང་། ཤེལ་གྱི་ཁ་དོག་ལྟར་སྟོང་ཚོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྡེ་ཆུན་ལས། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་ཁམས་ཀུན་ཏུ། །འཁོར་ཡོངས་སྤྱད་དང་ཞིང་དང་མཚན། །སྐུ་དང་ཚོས་རྫོགས་ལོངས་སྤྱོད་དང་། །མཛད་པ་དག་གིས་ཐ་དད་དོ།[1][1][7]།ཞེས་གསུངས་སོ། །མདོན་རྟོགས་ཆུན་ལས་ཀྱང་། མཚན་ནི་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་། །དེ་ལ་བྱང་བཟང་ཅུའི་བདག་ཉིད་ཏེ། །ཐེག་ཆེན་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་ཕྱིན། །ཐུབ་པའི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུར་བཞེད།[1][1][8] །ཅེས་གསུངས་སོ།།

སྐུལ་བའི་སྐུ་ཡང་མཚན་ཉིད་བཅུད་དང་ལྡན་ཏེ། རྟེན་དང་། ཆུ་དང་། ཞིང་དང་། དུས་དང་། རང་བཞིན་དང་། འཇུག་པར་བྱེད་པ་དང་། སྤྲིན་པར་བྱེད་པ་དང་། གོལ་བར་བྱེད་པའོ།། དེ་ལ་རྟེན་ནི། ཚོས་ཀྱི་སྐུ་སྟེ་གཡོ་བ་མེད་བཞིན་དུའོ། །ཆུ་ནི། འགྲོ་བ་མཐའ་དག་ལ་ཕན་པར་བཞེད་པའི་སྐྱིང་རྡེ་ཆེན་པོ་ལས་བྱུང་བའོ། །ཞིང་ནི། ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཞིང་དང་ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་ཞིང་ཡོང་ངོ་། །དུས་ནི། འཇིག་རྟེན་རྗེ་སྲིད་གཅས་ཀྱི་བར་དུ་ཆུན་མི་ཚད་པའོ། །རང་བཞིན་ནི། སྐུལ་བ་

གསུམ་གྱི་གཟུགས་ཀྱིས་ཀྱི། བཅོ་སྐུལ་པ་པོ་ལང་ལེན་པ་ལ་སོགས་པ་བཅོ་སྐ་ཚོགས་དེ་ལེ་མེད་པར་མ་ཁས་ཤིང་སྐྱོར་བ་དང་། སྐྱེ་བ་སྐུལ་པ་རི་བོང་ལ་སོགས་ལུས་དམན་པ་སྐ་ཚོགས་ཀྱང་ལེན་པ་དང་། མཆོག་གི་སྐུལ་པ་དགའ་ལྡན་ནས་གཤེགས་པ་དང་། ལྷ་མས་སུ་འཇུག་པ་ནས། ཞི་བ་ཆེན་པོར་གཤེགས་པའི་བར་སྟོན་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྡེ་ཆུན་ལས། བཅོ་དང་སྐྱེ་དང་བྱང་ཆུབ་ཆེ། །སྐུ་དང་འདས་པ་རྣམས་སོ། །སངས་རྒྱས་སྐུལ་པའི་སྐུ་ འདི་ནི། །རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཐབས་ཆེན་པོ།།[1][2][3]ཞེས་གསུངས་སོ། །རྒྱུད་བླ་མ་ལས་ཀྱང་། སྐུལ་པའི་རང་བཞིན་སྐ་ཚོགས་ཀྱིས། །སྐྱེ་བ་མངོན་པར་སྐྱེ་བ་དང་། །དགའ་ལྡན་གནས་ནས་འཕོ་བ་དང་། ལྷུམས་སུ་འཇུག་དང་བཤུམས་པ་དང་། །བཅོ་ཡི་གནས་ལ་མཁས་པ་དང་། །བཙུན་མོའི་འཁོར་ལ་དགྱེས་རོལ་དང་། །དེས་འཕྲུང་དཀའ་བ་སྤྱོད་པ་དང་། །བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོ་གཤེགས་པ་དང་། །བདུད་སྡེ་འཇོམས་དང་རྟོགས་པར་ནི།། བྱང་ཆུབ་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་། །སྐུ་ངན་འདའ་བར་གཤེགས་མཛད་རྣམས། །ཡོངས་སུ་མ་དག་ཞིང་རྣམས་སུ། །སྲིད་པ་ཇི་སྲིད་གནས་པར་སྐྱོན།[4] །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཇུག་པར་བྱེད་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་ཐ་མལ་པ་དག་ཅི་རིགས་པར་སྐུ་ངན་ལས་འདས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་འདུན་ཞིང་འཇུག་པར་བྱེད་པའོ། །སྨིན་པར་བྱེད་པ་ནི། ལམ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཚོགས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པའོ། །གྲོལ་བར་བྱེད་པ་ནི། དགེ་བས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་དག་སྲིད་པའི་འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་བར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་རྒྱུད་བླ་མ་ལས། འཇིག་རྟེན་ཞི་བའི་ལམ་ལ་འཇུ ག་པ་དང་། །རབ་ཏུ་སྨིན་དང་ལུ ང་སྟོན་རྒྱ་ཡི་གཟུགས།[5] །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་བརྒྱད་པོ་དེ་སྐུལ་པའི་སྐུའི་མཚན་ཉིད་དོ། །མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། གང་གིས་སྲིད་པ་རི་སྲིད་བར། །འགྲོ་ལ་ཕན་པ་སྣ་ཚོགས་པ། །མཉམ་དུ་མཛད་པའི་སྐུ་དེ་ནི། །ཐུབ་པའི་སྐུལ་སྐུ་རྒྱུན་མི་ཆད།[6] །ཅེས་གསུངས་སོ།།

ཁྱད་པར་ནི་གསུམ་སྟེ། །མཉམ་པའི་ཁྱད་པར་དང་། རྟག་པའི་ཁྱད་པར་དང་། སྣང་བའི་ཁྱད་པར་རོ། །དེ་ལ་དང་པོ་མཉམ་པའི་ཁྱད་པར་ནི། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་རྟེན་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཐ་དད་མེད་པས་མཉམ་པའོ། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ནི་དགོངས་པ་ཐ་དད་མེད་པས་མཉམ་པའོ། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུལ་པའི་སྐུ་ནི་འཕྲིན་ལས་

ཐུན་མོང་དུ་གྱུར་པས་མ་ཉམ་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། དེ་དག་རྟེན་དང་དགོངས་པ་དང་། འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་ནི་མ་ཉམ་པ་ཉིད།[1-13] །ཅེས་གསུངས་སོ། །རྒྱ་བའི་ཁྲུད་པར་ནི། ཚོས་ཀྱི་སྐུ་དོན་དམ་པར་སྣེ་འགག་དང་བྲལ་བའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་རང་བཞིན་གྱིས་རྟག་པའོ། །འོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ནི་ཚོས་ཀྱི་འོངས་སྤྱོད་རྒྱུན་ཆད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྒྱུན་གྱིས་རྟག་པའོ། །སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ནི་མི་སྣང་བར་གྱུར་ནས་ཀྱང་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྟོན་པ་སྟེ།[1-14] རི་གས་མཐུ་ན་རྒྱུ་ན་ཆད་ཀྱང་མཚམས་[1-15]བའི་དུས་ལས་མི་ཡོལ་བར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་བྱ་བ་བྱེད་པས་རྟག་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། རང་བཞིན་དང་ནི་རྒྱུན་མི་ཆད། །རྒྱུན་གྱིས་དེ་དག་རྟག་པ་ཉིད།[1-16] །ཅེས་གསུངས་སོ། །སྣང་བའི་ཁྱད་པར་ནི། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་དག་པས་ནི་ཚོས་སྐུར་[1-17]སྣང་ངོ་། །ཤེས་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་དག་པས་ནི་ལོངས་སྐུར་སྣང་ངོ་། །ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དག་པས་ནི་སྤྲུལ་སྐུར་སྣང་ངོ་། །དམ་ཚོས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཐབ་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལས། འབྲས་བུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བསྟན་པའི་ལེའུ་སྟེ་ཉི་ཤུ་པའོ།། ||

(སྒྲིབ་དོན་དྲུག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྲིན་ལས་བཤད་པ།)

ལེའུ་ཉེར་གཅིག་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས།

འཕྲིན་ལས་རྟོག་མེད་འགྲོ་དོན་མཛད། །ཅེས་པ་ལ། འོ་ན་དང་པོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། བར་དུ་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དང་། མཐར་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་བསལ་ཞིང་བདེ་བ་བསྐྱབ་པའི་དོན་ཆེད་ཁོ་ན་ཡིན་ན། སངས་རྒྱས་པའི་ཚེ་རྣམ་རྟོག་དང་འབད་རྩོལ་མི་མངའ་བར་འདུག་པས། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཅང་འབྱུང་བམ་སྙམ་ན། སངས་རྒྱས་ལ་འབད་རྩོལ་དང་རྣམ་རྟོག་མི་མངའ་བཞིན་དུ། འགྲོ་དོན་ལྷུན་གྲུབ་དང་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ཡང་རི་ལྟར་འབྱུང་བ་བཤད་ན། སྟོམ་ནི། སྐུ་ནི་རྟོག་མེད་འགྲོ་དོན་མཛད། །གསུམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་འཕྲིན་ལས་བསྟུས། །ཞེས་པའོ།།

དེ་ཡང་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྣམ་རྟོག་མེད་པས་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་མཛད་པ་དེ་དབེ་དང་སྦྱར་ནས། རྒྱུད་བློ་མ་ཡས་གསུངས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། བརྒྱ་ཕྲིན་རྫ་སྦྲིན་ཚངས་པ་དང་། །ཤེ་མ་ནོར་བུ་རིན་ཆེན་བཞིན། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྐུ་བརྟན་བཞིན། །ཐམ་མཁའ་དང་ནི་ས་བཞིན་ནོ།[1-10] །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་བརྒྱ་ཕྲིན་དུ་སྣང་བ་བཞིན་ཞེས་པ་ནི། སྐུ་རྟོག་པ་མེད་པས་འགྲོ་དོན་མཛད་པའི་དབེ་སྟེ། དབེར་ན་ཉ་དབང་བརྒྱ་ཕྲིན་དེ། ཉའི་བུ་མོའི་ཚོགས་དང་བཅས་ཏེ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཁང་བཟང་ན་བཞུགས་པ་ལ། ཁང་བཟང་དེ་བཀྲུའི་རང་བཞིན་དག་ཅིང་དང་བ་ཡིན་པས། བརྒྱ་ཕྲིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་ཁང་བཟང་གི་ཕྱི་རོལ་དུ་སྣང་བ་འབྱུང་ངོ་། །དེར་ས་གཞི་ལ་གནས་པའི་སྐྱེས་པ་དང་བྲང་མེད་གཞན་དག་གིས་བརྒྱ་ཕྲིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་དང་ལོངས་སྤྱོད་གྱི་གཟུགས་བརྙན་སྣང་བ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ནས། དེད་ཀྱང་སྐྱར་དུ་འདི་ཉར་གྱར་ཅིག་ཅེས་སྨོན་ལམ་འདེབས་ཤིང་དེའི་དོན་དུ་དགེ་བ་ལ་འབད་པས་ཤི་འཕོས་ནས་དེར་སྐྱེའོ། །གཟུགས་བརྙན་སྣང་བ་དེ་ལ་རྣམ་རྟོག་མེད་ཅིང་གཡོ་བ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་དོན་ཆེན་པོ་ལ་ཉེ་བར་ཞུགས་པས[1-20] དད་པ་ལ་སོགས་པ་བསྒོམ་པ་ལ། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་མཚན་དཔེ་ས་བརྒྱ་པ། འཕགས་པ་དང་བཞེངས་པ་དང་བཞུགས་པ་དང་གཟེ་མས་པ་དང་ཆོས་གསུ ང་བ་དང་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལ་སོགས་པ་ཆོ་འཕྲུ ལ་སྣ་ཚོགས་པ་རེ་མཛད་པ་[1-30]མཐོང་བར་འགྱུར་ལ། དེ་སྣང་བས་དེ་ལ་དད་ཅིང་འདུན་ཏེ། །ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར་དེའི་རྒྱུ་སེམས་བསྒེད་པ་ལ་སོགས་པ་འཇུག་པས། མཐར་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །སྐྱེ་སྣང་བ་དེ་ནི་རྣམ་རྟོག་མེད་ཅིང་གཡོ་བ་མེད་དོ། །དེ་ཉར་ཅི་ཟབ་ཅིང་ཞི་བ་ཡིན་ཏེ། ཡང་ཟབ་ཅིང་ཞི་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་ཏེ།

བྱས་ཐམས་ཅད་ནི་མི་རྟག་པའོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐད་ཀྱིས་བག་མེད་པའི་ལྟ་རྣམས་བསལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། རྗེ་ལྟར་ལྟ་ནང་ལྟ་རྣམས་ཀྱི། །བཀའ་རྟགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ནི་མི་རྟག་པའོ། །ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་མེད་པའོ། །ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་ནི་སྡུག་བསྔལ་བའོ། །ཞུ་དན་ལས་འདས་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བའོ།།[1313]སྟོན་ཀྱི་དཀར་བོའི་མཐུ་ཡིས་ནི། །འབབ་དང་གནས་དང་ཡིད་གཟུགས་དང་། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་བཞིན་དུ། །མི་རྟག་སྡུག་བསྔལ་བདག་མེད་དང་། ཞི་བའི་སྒྲ་ཡིས་བག་མེད་པའི། །ལྟ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཡང་ནས་ཡང་། །ཚོས་ཀྱི་རྣས་ནི་བསྒྲལ་[1314]བྱེད་ལྟར།[1315] །ཞེས་གསུངས་སོ།། དེ་བཞིན་དུ་འབབ་ཅོལ་དང་བལ་ཞིང་རྟོག་དབྱེད་[1316]མེད་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་གིས་སྐལ་ལྡན་རྣམས་ལ་རྗེ་ལྟར་འཚམས་[1317]པའི་ཚོས་སྟོན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། དེ་བཞིན་ཁྱབ་བདག་འབབ་སོགས་དང་། །བྱལ་ཡང་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ། །སངས་རྒྱས་གསུང་གིས་ཁྱབ་མཛད་དེ། །སྐལ་ལྡན་རྣམས་ལ་ཚོས་སྟོན་ཏོ།[1318] །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ནི་[1319] གསུང་རྣམ་རྟོག་མེད་པས་འགྲོ་དོན་མཛད་པའོ།།

སྨྲིན་བཞིན་ཞེས་པ་ནི། ཐུགས་རྣམ་རྟོག་མེད་པས་འགྲོ་དོན་མཛད་པའི་དཔེ་སྟེ། དཔེར་ན་དབྱར་གྱི་དུས་ན་འབབ་ཅོལ་མེད་པར་ནམ་མཁའ་ལ་སྨྲིན་ཚོགས་ཏེ། རྣམ་རྟོག་མེད་པར་ཆར་ས་ལ་བབས་ནས་ལོ་ཐོག་ལ་སོགས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྐྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། རྗེ་ལྟར་དབྱར་གྱི་དུས་ན་སྨྲིན། ལོ་ཐོག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་བའི་རྒྱུ། །ཆུ་ཡི་ཕུང་པོ་འབབ་མེད་པ། །ས་ལ་མངོན་པར་འབབ་པ་ལྟར།[1320] །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཐུགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་རྣམ་རྟོག་མེད་པར་ཚོས་ཀྱི་ཆར་གདུལ་བྱ་ལ་བབས་པས། དགེ་བའི་ལོ་ཐོག་སྨིན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། དེ་བཞིན་ཐུགས་རྗེའི་སྨྲིན་ལས་ནི། །རྒྱལ་བའི་དམ་ཚོས་ཆུ་ཡི་ཆར། །འགྲོ་བའི་དོན་དུ་ལོ་ཐོག་རྒྱུན། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པར་འབབ་པས།[1321] །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཐུགས་རྣམ་རྟོག་མེད་པས་འགྲོ་དོན་མཛད་དོ།།

ཚངས་པ་བཞིན་ཞེས་པ་ནི། དཔེར་ན་ལྟའི་རྒྱལ་པོ་ཚངས་པ་དེ། ཚངས་པའི་གནས་ནས་མ་འཕོས་བཞིན་དུ། ལྟའི་གནས་ཐམས་ཅད་དུ་གནས་པར་སྟོན་ཏོ། །དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལས་མ་བསྐྱོད་བཞིན་དུ། གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་མཛད་པ་བཟུ་གཉིས་ལ་སོགས་པར་སྣུལ་ནས་

དོན་མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། རྗེ་ལྟར་ཚངས་པ་ཚངས་པ་ཡི། །གནས་ནས་འཕོ་བ་མེད་བཞིན་དུ། །ལྟ་ཡི་གནས་ནི་ཐམས་ཅད་དུ། །སྣང་བ་འབད་མེད་སྟོན་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཐུབ་པ་ཆོས་སྐུ་ལས།། བསྐྱོད་པ་མེད་པར་ཁམས་ཀུན་ཏུ། །སྐལ་ལྡན་རྣམས་ལ་འབད་མེད་པར། །སྐུལ་བ་དག་ནི་སྟོན་པར་མཛད།[1111] །ཅེས་གསུངས་སོ།།

ཉེ་མ་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དཔེར་ན་ཉེ་མའི་འོད་ཟེར་གྱིས་རྟོག་པ་མེད་པར་དུས་གཅིག་ཅར་དུ། བརླ་ལ་སོགས་པ་མེ་ཏོག་གི་ཐུ་བྱག་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ཁ་འབྱེད་པར་ཐྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་རྣམ་རྟོག་དང་འབད་རྩོལ་མེད་བཞིན་དུ། གདུལ་བྱ་རིགས་དང་མོས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ཐྲོའི་བརླ་དག་བོའི་ཚྭགས་སུ་ཁ་འབྱེད་པར་མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཇི་ལྟར་ཉེ་མ་རྟོག་མེད་པར། །རང་འོད་ཅིག་ཅར་སྤྲོས་པ་ཡི། །བརླ་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་དང་། །གཞན་དང་སྤྲིན་པར་བྱེད་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡི། །ཉེ་མ་དམ་ཆོས་འོད་ཟེར་ཅིར་དག །གདུལ་བྱའི་སྐྱེ་བོའི་བརླ་ལ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པར་འདྲུག[1112] །ཅེས་གསུངས་སོ། །ཡང་དཔེར་ན། ཉེ་མ་དེའི་གཟུགས་བརྙན་སྟོང་དུ་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁྱུ་འཚར་བ་ལྟར། སངས་རྒྱས་གདུལ་བྱ་སྣང་བ་དག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་གཅིག་ཏུ་འཆར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། གང་ཕྱིར་གདུལ་བྱ་དག་པ་ཡི། །ཚུ་ཡི་སྟོང་ནི་ཐམས་ཅད་ལ། །བདེ་གཤེགས་ཉེ་མའི་གཟུགས་བརྙན་ནི། །དཔག་ཏུ་མེད་པ་གཅིག་ཅར་འཆར།[1113] །ཞེས་གསུངས་སོ།།

ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ཞེས་པ་ནི། དཔེར་ན་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་རྣམ་རྟོག་མེད་ཀྱང་། གསོལ་བ་བཏབ་པས་ཅི་དགོས་འབད་པ་མེད་པར་འབྱུང་བ་ལྟར། སངས་རྒྱས་ལ་བརྟེན་ནས་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་བསམ་པ་ཐ་དད་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་འགྲུབ་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཇི་ལྟར་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ནི། །རྟོག་པ་མེད་ཀྱང་ཅིག་ཅར་དུ། །སྤྲོད་ཡུལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི། །བསམ་པ་སོ་སོར་རྫོགས་བྱེད་ལྟར། །དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་ཡིད་བཞིན་ལ། །བརྟེན་ནས་བསམ་པ་ཐ་དད་རྣམས།། སྣ་ཚོགས་ཆོས་ནི་ཐོས་ཀྱང་ཀྱང་། །དེ་ནི་དེ་ལ་རྣམ་མི་རྟོག[1114] །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྤྲུལ་བརྟན་དང་། ནམ་མཁའ་དང་། ས་གསུམ་གྱི་ས་ཀྱང་རྣམ་རྟོག་མེད་པར་འགྲོ་དོན་མཛད་པའི་དབེ་

བསྟན་ཏོ། །དམ་ཚིག་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྲིན་ལས་བསྟན་པའི་ལེའུ་སྟེ། ཅི་ཤུ་རུ་གཅིག་པའོ།། ||

མཇུག་གི་དོན།

དམ་ཚིག་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་བཤད་པ་འདི་ནི་བཅོམ་སྐྱབས་ཀྱིས་བསྐུལ་བའི་ངོར།[1-1-6] ལྷ་རྗེ་བསོད་ནམས་རིན་ཆེན་གྱིས་བགོད་པ་རྫོགས་སོ། །ཡི་གེ་པ་ཡང་དག་མ་སྐྱབས་ཀྱིས་བགྱིས་པའོ། །དམ་ཚིག་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ཡི།[1-1-7] །རྟོག་མེད་འགྲོ་བའི་དོན་འབྱུང་བ། །ཁྱོད་ཉིད་བྱིས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས། །འགྲོ་ཀུན་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཐོབ་ཤོག[1-1-8] །དགེའོ།། ||

ཞེས། །ཐུབ་པའི་དགོངས་པ་རབ་ཏུ་གསལ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་

བསྟན་བཅོས་བཞུགས་སོ།།

སྒ་པཾ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན།

།།།། །རྒྱ་གར་སྐད་དུ། སུནིམཀྵཀཱཤནམཎྜཱརྦ། ནམ་གྱུར་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉི་ཟླ་དང་ཨ། སོཀེཀཡོངྐཱཏྟསྭཱཝཉྙ། རོནཔཱལྟཱརཀཱ་ཝོཏྟཱཔཱ་ཡཱ་ཡཱ་ཡཱ། ཏོད་སྐད་དུ། ཐུབ་པའི་དགོངས་པ་རབ་ཏུ་གསལ་བ་ཞེས་བྱ་བ།[1] བྷ་མ་དང་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་གྱས་པས་ཕྱག་འཚལ་ལོ།། ཚན་བདེའི་འབྱུང་གནས་རྫོགས་པ་ཡི། །སངས་རྒྱས་རྒྱལ་བའི་སྐས་ལས་འཁྱངས། །རྒྱལ་སྲས་སྟོང་ཉིད་སྙིང་རྗེ་ཡི། །བདག་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སེམས་ལས་འཁྱངས། །ཇི་ཕྱིར་འགྲོ་ལ་ཕན་དོན་དུ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ནས། །རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་ལམ་བཟང་ལ། །འཇུག་པའི་རིམ་པ་བསྟན་ཏེ་བཤད།།

བློ་དང་ལྡན་པས་བྱང་ཆུ་བ་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ། བྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་འདོད་པས། ཕེག་པ་ཆེན་པོ་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་འབྱུང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ནི། རིགས་དང་ཚོས་ལ་མོས་པ་དང་། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་དང་། །སྤྱིན་ལ་སོགས་པ་བསྒྲུབ་པ་དང་། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སྨིན་བྱེད་དང་། །སྐྱོན་མེད་པ་ལ་འཇུག་ཅིང་དང་། །ཞིང་ནི་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། །མི་གནས་མྱ་ངན་འདས་པ་དང་། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་དང་སྟོན་པའོ།[2] །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཉམས་སུ་ལེན་པར་འདོད་ན། ཐོག་མར་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པའི་གཞི་རིགས་ངེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། རང་བཞིན་དང་ནི་རྒྱས་པ་དང་། །དེ་ནི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་སྟེ། །ཡོད་མེད་ཉིད་[3]དང་ཡོན་ཏན་ནི། །སྒྲོལ་བའི་དོན་དུ་རིག་པར་བྱ།[4] །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་བཞིན་གྱི་རིགས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད། རྒྱས་པའི་རིགས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་ཡོད། མ་བསྐྱེད་པ་ལ་མེད། རང་བཞིན་གྱི་རིགས་རྟེན། རྒྱས་པའི་རིགས་བརྟེན་པའོ། །རིགས་ལ་སོ་སྐྱེ་ཏའི་སྐད་དུ་གོ་ཏྲ་ཟེར་ལ། ཚེའི་སྐྱ་ཡུར་བསྐྱེད། རྒྱུ་ཀ་བྱིན་པས་གླུ་ཏ། ཏྲ་སོ་སོར་ཐུལ་ན་ཏྲ་ར་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡོན་ཏན་ལ་བརྟེན་ནས་འཕོར་བའི་རྒྱུ་མཚོའི་ཞ་རོལ་ཏུ་སྐྱོལ་བས་ཡོན་ཏན་སྐྱོལ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ།།

རིགས་དེའི་རྣམས་ནི། སྐྱོར་བའི་སྟོན་དུ་སྨིན་རྗེ་དང་། །མོས་པ་དང་ནི་བཟོད་པ་དང་། །དགེ་བ་ཡང་དག་སྤྱོད་པ་རྣམས། །རིགས་ཀྱི་རྣམས་སུ་རིས་པར་བཤད།[5] །ཅེས་གསུངས་པས། ཚོས་

ལ་མ་ཞུགས་པའི་སྔོན་ཉིད་ནས་སྐྱིང་རྡེ་ཆེ་བ་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་མོས་པ་དང་། གཞན་ཐྱིས་གནོད་པ་བྱས་པ་ལ་བཟོད་པ་ཆེ་བ་དང་། །དགེ་བའི་རྩ་བ་བྱེད་པ་ལ་རང་བཞིན་ཐྱིས་མོས་པ་སྟེ། འདི་ཡུ་བྱ་སུ་ལ་ཡོད་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཡོད་པའི་རྒྱུགས་སོ།།

རིགས་དེའི་སྐྱོན་ནི། ཉོན་མོངས་གོམས་དང་གྲོགས་ངན་དང་། ཁོང་དང་གཞན་གྱི་དབང་ཉིད་དེ། །མདོར་ན་རིགས་ཀྱི་ཉེས་པ་ནི། །རྣམ་པ་བཞིར་ནི་ཤེས་པར་བྱ།[৬] །ཤེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཉོན་མོངས་པ་གོམས་པའི་ཤུགས་དྲག་པས་ཟས་དང་ནོར་དང་སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་སྡང་རྒྱོག་ཐབས་མེད་པ་སྐྱེ་བ་དང་། གྲོགས་ངན་པ་སྟེ། གཉེན་ཚོ་དང་འབྲེལ་བ་དང་། བླ་མ་ངན་པས་ཆོས་ལ་མི་འཇུག་ཅིང་། གལ་ཏེ་འཇུག་ནའང་ཆོས་ཡང་དག་པ་ལ་མི་འཇུག་པར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་འཇུག་ལ། ཁྱད་པར་དུ་བླ་མ་ངན་པ་གཅིག་དང་སྟོན་ལ་ཐུབ་ན་དེ་ཉིད་ལ་ཞུས་ན་ཆོས་ནོར་བ་ལས་མི་འབྱུང་། མ་ནོར་བ་བཤད་པའི་བླ་མ་ལ་ཞུས་ན་ཁོང་མི་དགེས་པ། དེ་དག་གི་ངོ་བསྲུངས་པས་ཆོས་ཡང་དག་པ་དང་མི་འཐུད་པས་རིགས་ཀྱི་སྐྱོན་དང་། ཟས་གོས་ཀྱིས་ཡོངས་སྤྱོད་པའི་སྤྲོབས་པ་ཞུམ་པ་དང་། ཉེ་དུ་དང་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱི་དབང་དུ་གྱུར་པས་ཆོས་ལ་འཇུག་ཏུ་མི་སྐྱེ་བ་སྟེ། ཚ་ན་ཀ་ལས། གཞོན་པའི་ཚེ་ན་ཕ་མའི་དབང་གྱུར་ལ། །དར་ལ་བབ་ནས་ཁྱིམ་ཐབ་དབང་དུ་གྱུར། །ཏས་པའི་ཚེ་ན་བུ་ཚའི་དབང་འགྱུར་བས། །བློན་པོ་རང་དབང་རྒྱ་ཏུ་ཡོད་མ་ཡིན།[৭] །ཤེས་བཞད་པ་ལྟར་རོ།།

རིགས་ཚད་བཞང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ལ་ལ་དཀར་པོའི་ཚ་མཐུན་དགེ་བ་མེད། །ལ་ལ་གཅིག་ཏུ་ཉེས་པར་སྤྱོད་རྣེས་འབྲང་། །ལ་ལ་དཀར་པོའི་ཆོས་ཀུན་རྣམ་པར་བཅོམ། །དཀར་པོ་དམན་པ་ཡོད་པ་རྣམ་དབྱེ་བ།[৮] །ཤེས་གསུངས་པ་ལྟར། རེ་ཞིག་རིགས་ཚད་པ་དང་། གཏན་དུ་རིགས་ཚད་པ་ལ་བཞི་སྟེ། དཀར་པོའི་ཚ་མཐུན་གྱི་དགེ་བ་མེད་པ། གཅིག་ཏུ་ཉེས་པར་སྤྱོད་པ། དཀར་པོའི་ཆོས་ཀྱི་ས་བོན་བཅོམ་པ། དཀར་པོའི་ས་བོན་ཡོད་ཀྱང་དགེ་བའི་བརྩན་གྱིས་མ་སྨིན་པའོ། །གཏན་ནས་རིགས་ཚད་པ་སེམས་ཙམ་པ་འདོད། དབུ་མ་པ་མི་འདོད་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་འཁོར་བ་མཐའ་མེད་དུ་འདོད་པ་དེ་དག་ནི་དོན་གྱི་རིགས་ཚད་པ་ཡིན་པར་བཤུ་སྟེ།

དེའང་ན་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་གྱི་བྱ་བའམ། རྒྱ་ནག་གི་ཉིས་པའི་གཏམ་རྒྱུད་བཞིན་ནོ།།

སྒྲབས་འགྲོ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ཚོས་ལ་མོས་པ་དང་ཞེས་པའི་དོན་ཚོས་འདི་ལ་མོས་པའི་དོན་དུ་སྒྲབས་སུ་འགྲོ་བ་བཤད་པ་ལ་བཞི་སྟེ། སྒྲབས་སུ་འགྲོ་བའི་ངོ་བོ་ངོས་གཟུང་བ་དང་། དེའི་རང་བཞིན་དེས་པར་བྱ་བ་དང་། དེས་པ་དེའི་བསླབ་བྱ་དང་། དེ་ལྟར་བསླབས་པའི་ཕན་ཡོན་ནོ།།

དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་མཚན་ཉིད་ནི། ཡུལ་མཆོག་ལ་བརྟེན་པར་ཁས་ལེན་པའོ། །གཉིས་པ་སྒྲིའི་དོན་ནི་ཤྲ་ར་རྀ་གཙྪ་མི་ཿ ཞེས་བྱ་བ་སྐྱོབ་པས་ན་སྒྲབས། དེ་ལ་རྟེན་པར་བསྟེན་པས་ན་འགྲོ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱུན་ལས། འཚེ་བ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་དང་། །འཇིག་ཚོགས་ཐེག་པ་དམན་པ་དང་། །ཐབས་མ་ཡིན་དང་བན་སོང་ལས། །སྐྱོབ་ཕྱིར་སྒྲབས་ཀྱི་དམ་པ་ཡིན།[1]° །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

གཉིས་པ་དེའི་རང་བཞིན་དེས་པར་བྱ་བ་ལ་སྒྲབས་སུ་འགྲོ་བའི་དབྱེ་བ་དང་། དེའི་ཁྱད་པར་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལའང་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་གཉིས། འཇིག་རྟེན་པ་ལའང་བློ་འཇིག་རྟེན་པ་དང་། ཡུལ་འཇིག་རྟེན་པ་གཉིས། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ལའང་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གཉིས། ཐུན་མོང་པ་ལའང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་གཉིས། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡང་ཕ་རོལ་ཀྱི་ཕྱིན་པ་དང་རྟོ་རྗེ་ཐེག་པ་གཉིས་ཀྱི་དེ་ལྟར་རྣམ་གོ།།

གཉིས་པ་དེའི་ཁྱད་པར་ལ་རྒྱུ་དང་། ཡུལ་དང་། དུས་དང་། ཆེད་དུ་བྱ་བའི་ཁྱད་པར་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲབས་སུ་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་འཇིགས་པ་དང་འདོད་པ་གཅོ་ཆེ་ལ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ལ་འཇིགས་པ་དང་འདོད་པའང་ཡོད་མོད་ཀྱི་རྒྱུ་དད་པ་གཅོ་ཆེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་རྒྱ་གསུམ་པོ་དེ་ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་གཅོ་ཆེའོ།།

གཉིས་པ་ཡུ ལ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་གཉིས་ལས། འཇིག་རྟེན་པ་ལ་ཡུལ་གཉིས་ཏེ། དམན་པ་དང་། མཆོག་གོ །དང་པོ་ནི་དབང་ཕྱུག་དང་ཚངས་པ་ལ་

སོགས་པ་ལྟ་ཆེན་པོ་དག་གམ། རི་དང་ཤིང་ལ་སོགས་པ་རང་གང་མོས་ལ་སྣང་བས་སུ་འགྲོ་སྟེ། འཇིགས་པས་ཉེན་པ་ཁ་ཅིག་ནི། །ཚལ་ཆེར་རི་དང་ནགས་ཚལ་ལམ། །ལྷོ་ན་ཤིང་ཆེ་ལ་སྣང་འགྲོ་ཡི། །སྣང་དེ་དམ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །སྣང་དེ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་སུ། །འཇིགས་པ་ཆེ་ལས་མི་གྲོལ་ལོ།[11] །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་མཆོག་ནི།[12] ཡུལ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྣང་བས་སུ་འགྲོ་ན་ཡང་བྱོ་འཇིག་རྟེན་པ་སྟེ། ཚེ་འདི་དང་ཕྱི་མའི་འཇིགས་པ་སྐྱོབ་པའམ། ལེགས་པ་ལ་སྐོན་པའི་སྐོ་ནས་སྣང་བས་འགྲོ་བྱེད་པ་སྟེ། བསམ་པ་དེས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྣང་བས་སུ་འགྲོའང་འགོར་བ་ལས་མི་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ལ་གཉིས་ཀྱི། ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ།། དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་ཉན་ཐོས་ནི་དགེ་འདུན་གྱིས་གཙོར་བྱས་པའི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྣང་བས་སུ་འགྲོ་ཞིང་། རང་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཀྱིས་གཙོར་བྱས་པའི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྣང་བས་སུ་འགྲོའོ།། གཉིས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལ་གཉིས་ལས། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གཙོར་བྱས་པའི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྣང་བས་སུ་འགྲོ་སྟེ། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། སྤང་ཕྱིར་སྨྲ་བའི་ཆོས་ཅན་ཕྱིར།། མེད་ཕྱིར་འཇིགས་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་རྣམ་གཉིས་དང་འཕགས་པའི་ཚོགས། །གཏན་གྱི་སྣང་གནས་མ་ཡིན་ཏེ། །དམ་པའི་དོན་དུ་འགྲོ་བ་ཡི། །སྣང་ནི་སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་ཡིན།། སྐྱོབ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཅན་ཏེ། །ཚོགས་ཀྱང་དེ་ཡི་མཐར་ཐུག་ཕྱིར།[13] །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་རྟོ་རྩེ་ཐེག་པའི་སྣང་བས་སུ་འགྲོ་བའི་ཚུལ་ནི། གསང་སྔགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པར་བྱ་བས་འདི་ར་མི་བཤད་དོ།།

དེ་ལྟ་བུའི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཡང་དོས་འཛིན་ལྟགས་མི་འདྲ་སྟེ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ནི་སངས་རྒྱས་ལ་སྐུ་གསུམ་མི་འདོད། རྟོ་རྩེ་གདན་དུ་སངས་རྒྱས་པའི་[14] ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་མཚན་ཉིད་པར་འདོད། ཆོས་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མི་འདོད། ཉན་ཐོས་ཀྱི་གསུང་རབ་ཉིད་འདོད། དགེ་འདུན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མི་འདོད་པར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་གང་ཟག་བརྒྱད་ཉིད་འདོད་དོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་སྐུ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་

ཅན། ཆོས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ། དགེ་འདུན་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁོ་ན་འདོད་དོ། །གསང་སྔགས་ཀྱི་དཀྱིན་མཆོག་གསུམ་ནི་འདིར་མི་བཤད་དོ།།

གསུམ་པ་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་ཆོ་འདི་ཕྱིའི་རང་དོན་ཐུ་མོ་ནམ་ཐོབ་པ་ལས་མ་གཏོགས་པ་ཇི་སྲིད་འཚོ་བ་དང་སྙིང་པོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་གྱི་ཐ་སྙད་མི་ཤེས་ཤིང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་ཇི་སྲིད་འཚོ་བ་ལས་མ་གཏོགས་པ་སྙིང་པོ་བྱང་ཆུ བ་ཀྱི་བར་གྱི་སྐྱབས་འགྲོ་མི་འདོད་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཇི་སྲིད་སྙིང་པོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་དུ་སྐྱབས་སུ་འགྲོའི་གཞན་མི་འདོད་དོ། །དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ཇི་སྲིད་འཚོ་བའི་སྐྱ།[1][4] ཚེ་ཇི་སྲིད་འཚོ་བ་ལ་མི་ཟེར་བར་སེམས་ཇི་སྲིད་འཚོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ཉིད་ཡིན། འདི་སེམས་བསྐྱེད་ཀུ་ཐབས་མ་བྱ་བ་ཡིན་ལོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་[1][5]ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐྱབས་འགྲོ་ཁྱད་མེད་དུ་འགྲོ་ཞིང་། སོ་སོར་ཐར་པ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་ཚུལ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ལ། མདོ་སྡེ་རྒྱུན་ལས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྐྱབས་འགྲོ་ཆོས་བཞི་ལྡན་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞིང་། མདོ་རྒྱུད་གང་ནས་ཀྱང་འདི་འདྲའི་ཚུལ་གསུངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་རྒྱས་ཆུང་ལ་འདོད་རྟམས་ཆེས་པའི་སྐྱོན་ཡིན་ནོ།།

བཞི་པ་ཆེད་དུ་ བྱ་བའི་ཁྱད་པར་ནི། འཇིག་རྟེན་པ་རང་གི་ཚེ་འདི་ཕྱིའི་དོན་ཙམ་ལ་དམིགས་ནས་སྐྱེ་ལ་མ་ལུ་བྱའི་ཚུལ་དུ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ། ཉན་ཐོས་ནི་རང་དོན་དུ་དག་བཅོམ་ཐོབ་པར་འདོད་པས། རང་སངས་རྒྱས་རང་དོན་དུ་རྟེན་འབྲེལ་རྟོགས་ནས་སངས་རྒྱས་མི་བཞུགས་པའི་ཁེད་དུ་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་འདོད་པས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་དོན་དུ་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་མཉེན་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་པས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་དོན་དུ་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་པས། སྟོན་པ་བསྟན་པ་བསྐྱབ་དོན་[1][3] གྱིས། །ཐེག་པ་གསུམ་དང་བྱེད་གསུམ་ལ། །མོས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་བྱས་ནས། །སྐྱབས་གསུམ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡིན།[1][2] །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

གསུ མ་པ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ལ་ཐུ ན་མོང་གི་བསྐྱབ་བྱ་དང་སོ་སོའི་བསྐྱབ་བྱ་གཉིས་སོ།། དང་པོ་ལའང་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་། སྤང་བར་བྱ་བ་གཉིས་ལས། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ལའང་གསུམ་སྟེ། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་དང་འགྲོགས་པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་མཉན་པ་དང་། ཆོས་བཞིན་བསྐྱབ་པའོ།།

དང་པོ་ནི་བླ་མ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ལ་ཚོས་མཉན་ཞིང་། ཚོས་བཞིན་སྒྲུབ་པའི་གྲོགས་པོ་ལ་ཡིད་རྟོན་ལ། ཉེ་དུ་འབྲེལ་བ་དང་གཡོག་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཚོས་ལ་འཇུག་པའོ། །གཉིས་པ་དམ་པའི་ཚོས་མཉན་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་ངེས་པའི་སྡེ་སྣོད་གསུམ་མམ། དབང་ཐོབ་པ་ཡིན་ན་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་མཉན། ཡང་ན་བཀའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་བསྟན་བཅོས་མགོན་པོ་བྱམས་པའམ་ཐོགས་མེད་སྐུ་མཆེད་དམ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་སམ། ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོའམ། ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པའམ། སྤྲོ་བ་དཔོན་ཞི་བ་ལྟ་འམ། ཡོན་ཏན་འོད་ལ་སོགས་པས་མཛད་པའི་ཁྲུངས་ཐུབ་པའི་ཚོས་མཉན་དགོས་ལ། གསང་སྔགས་ཡི་ན་ཡང་བྱང་ཆུ་བ་སེམས་དཔའི་འགྲེལ་པ་གསུ་མ་མམ། བླ་བ་ཐོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པའི་སྒྲུབ་པ་སྡེ་བདུན་ན

ཕྱོགས་ཀྱི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་བྱེད་ཅིང་འགྲོ་སྟེ། དབུས་ན་སངས་རྒྱས་རྣམ་པར་སྣང་མཛད། ཤར་ཕྱོགས་ན་མི་འཁྲུགས་པ། ལྷོ་ཕྱོགས་ན་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན། ནུབ་ཕྱོགས་ན་སྣང་བ་མཐའ་ཡས། བྱང་ཕྱོགས་ན་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་བཤགས་པ་རྣམས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་ཤིང་ཕྱིན་བས་གནས་སྐབས་ཀྱི་བར་ཚད་ཞི།[1][৫] བསམ་པ་འགྲུབ། མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་མཉམ་པ་འཐོབ་བོ། །ཟས་ཟ་བའི་ཚེ་ཡང་ཅི་ཅི་འཐུང་གི་ཐུན་མཚོད། དེ་འང་ཡི་དམ་བླང་བའི་ཚོ་གྱང་། སྨོན་དོན་མི་ཉི་བའི་ལྷ་བ་ངན་སེལ་དང་། ཚོས་རྗེ་ས་སྐྱ་པ་ཆེན་པོའི་ལས་དང་པོ་བའི་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས་གསུངས་པ་ལྟར། ཙོ་མ་ཀུ་ཀུ་ར་བརྟེ་ནི་དྲེ་ཡུ་ཐུཿཀྱེ་ཞེས་བས་བླ་མ་ལ་ནི་ཞི་དྲེ་གཅིག་དབུལ། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་རྣམས་ལ་སོ་སོར་གྲུབ་ནའང་ལེགས་མོད་ཀྱི་སྤྱི་ལ། ཙོ་སཏྭ་བརྟེ་བྱེ་སྤ་ཏྲ་ནི་བཏྟེ་ནི་ཞི་ཐུཿཀྱེ། ཞེས་བས་ཐུན་མོང་དུ་ནི་ཞི་ཏེ་གཅིག་དབུལ། དེ་ནས་གཏོར་མ་ཟ་བ་རྣམས་ལ་གཏོར་མ་གཅིག་སྤྱིན་ཏེ། དེ་འང་འབྱུང་པོ་སྤྱིའི་གཏོར་མའི་སྐབས་ནི། ཙོ་ཙཀྲ་རོ་སྲུཊི་སཏྭ་རྟྲ་སྨ་ཊྚེ་ཙཎྜ་ཀྲུདྡྷ་ཀྲཱ་ཙོ་ཙཀྲ་ཐཱ་སྤྱ་ཏྲ་ཞེས་པ་ཡིན་པར་གསུངས་ལ། ཡི་དྭགས་ལ་ནི་ཁ་འབར་མའི་གཏོར་མས་སྤྱིན་ཏེ། དེ་འང་ན་མཁས་ཏྲ་ཀ་པྲ་གཱ་ཀ་ཙ་པ་ལི་ཀི་ཏེ། ཙོ་སཾྶ་ར་ས་སྤྱ་ར་ཊྚེ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐབས་སྤོན་ལ་བརྗོད་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཞིའི་མཚན་ཕྱི་ནས་བརྗོད་པ་གཟུངས་ནས་གསུངས་པས་དེ་བཞིན་དུ་བྱའོ།།

ཁ་ཅིག་སྤོན་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཞིའི་མཚན་བརྗོད་ནས་སྐབས་ཕྱི་ནས་བརྗོད་པའི་ལུགས་ལེན་བྱེད་པ་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མ་གསུངས་པས་མ་དག་པ་ཡིན་ནོ། །ཚུལ་སྤྱིན་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམ་བཟང་དང་མ་འདྲེས་པ་དགོས། འདྲེས་ན་ཡི་དྭགས་འཇུར་གེགས་ཅན་ཀྱིས་མི་ཐོབ་པར་གསུངས་པས་ཚུལ་སྤྱིན་ལ་ཟན་འཇུག་པའང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མ་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་ཚང་བ་གཅིག་ཙོ་ཏ་དེ་ཏེ་སྟ་ཏྲ། ཞེས་པས་གནོད་སྤྱིན་མོ་འཕྲོག་མ་ལ་སྤྱིན། ཡང་ཙོ་ཏ་དེ་ཏེ་བརྟ་ཡ་ཀྵི་ནི་སྟ་ཏྲ། ཞེས་པས་འཕྲོག་མའི་བུ་ལྕམ་ལ་ཚང་བ་གཅིག་སྤྱིན་ནོ། །དེ་འང་ཕུང་ལ་དབང་བའི་འབྱུང་པོ་སྤྱི་ལ། ཙོ་ཙ་གྲ་པ་ཀྵི་སི་བྷཱ་ཥི་ཏྲ། ཞེས་པས་ཚང་བ་གཅིག་སྤྱིན་ནོ། །དེ་འང་འཕྲོག་མའི་མདོ་ལས། ང་སྐོན་པར་ཁས་འཆེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གནོད་སྤྱིན་མོ་འཕྲོག་མ་ལ་ཚང་བྱེད་ཅིག་[2][৬] ཅེས་གསུངས་ལ། རྡོ་རྗེ་རྩེ་མོའི་

རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། ཟས་ཀྱི་ཕུད་ལ་ཚང་བ་སྤྱིན།[27] །ཅེས་གསུངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པ་མདོ་རྒྱུད་མང་པོ་ནས་གསུངས་སོ། །དེང་སང་བོད་འདི་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་གཏེར་མ་དང་ཚང་བ་ལ་སོགས་པ་མི་བྱེད་པར། བཙན་མཆོད་པའི་ཡས་སྐྱགས་ལྟར་འབྲང་རྒྱས་དང་གྲུ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་[28]མཐོང་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཡིན་མ་ཡིན་ཐེ་ཚོམ་ཟའོ།། དེས་ན་ཟས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཡང་རང་རའི་གཞུང་དང་མཐུན་པར་བྱས་ལ་བཟའ་འོ།།

ཉལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་ཡང་། མགོན་པོ་མྱ་ངན་འདས་གཟིམས་ལྟར། །འདོད་པའི་ཕྱོགས་སུ་ཉལ་བར་བྱ།[29] །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མགོ་ཤར་རམ་བྱང་དུ་བསྟན་ལ་གཞོགས་གཡས་པ་འོག་ཏུ་བཙུ་གསྟེ་སྣང་བ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་ཉིང་ཏིང་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་གཞག་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་སྐུ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ངང་ལ་ཉལ་ལོ། །ལྟང་བའི་དུས་སུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་ལངས་ལ་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་ཡུལ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་མདོ་བཞིན་དུ་བྱའོ། །གཞན་ཡང་བདེ་བ་དང་སྐྱིད་བ་ཅི་བྱུང་ཡང་བླ་མ་དང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་དབུལ། ན་ཚ་དང་སྨུག་བསྲལ་ཅི་བྱུང་ཡང་བླ་མ་དང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བློ་གཏད། དེ་ལ་སྐབས་བྲིས་དང་། དམིགས་པ་དང་། སྨན་དབྱད་དང་། ཀློག་འདོན་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཆོས་དཀོན་མཆོག་གི་ཡན་ལག་ཡིན་པས་སྐུ་ར་པ་མི་གདབ་པར་འབད་ལ་བྱའོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག་སྨན་དབྱད་དང་ཀློག་འདོན་པ་ལ་སོགས་པ་བྱས་ན། ཆོས་དཀོན་མཆོག་ལ་བློ་མ་ཞེལ་བ་ཡིན་སྨན་དབྱད་པས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་བཟང་། སྨན་ཟོས་ན་སྐྱབས་འགྲོ་ལ་གཅོད་ཟེར་བ་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་ན་འདུལ་བ་ལུང་། སྨན་གྱི་གཞི་ལས་དགེ་སློང་ནད་པས་སྨན་པ་དང་སྨན་བསྟེན་པར་གསུངས་པ་དང་།[30] བཟའ་བཀྱང་ཡང་སྨན་རྣམ་བཞིའི་གཅིག་ཏུ་གསུངས་པས་བཟའ་བཀྱང་ཟོས་པས་ཀྱང་སྐྱབས་འགྲོ་ཉམས་ལ་སོགས་པ་ཅི་ཡང་མི་འགྱུར་རོ།། དེས་ན་བཟའ་བཀྱང་ཁ་བཞིན་དུ་སྨན་ཟོས་ན་སྐྱབས་འགྲོ་ལ་གཏོར་ཆེར་བ་གལ་ཅི་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡང་རོ།། མ་ཁས་པས་མཐོང་ན་ཁེལ་བར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་སོག་དང་བྱ་དགའི་ཕྱིར་ཡང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་མི་སྤང་ཞིང་བྱ་བ་ཅི་དང་ཅི་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཞབས་ཀྱི་བྱ་བ་ལ་བསྟབ་བོ།།

གཉིས་པ་སོ་སོའི་བསྟབ་བྱ་ནི། མདོ་ལས། གང་ཞིག་སངས་རྒྱས་སྐྱབས་སོང་བ། །དེ་ནི་

ཡང་དག་དགེ་བསྟེན་ཏེ། །ཁམ་དུའང་ལྟ་ནི་གཞན་དག་ལ། །སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དམ་བའི་ཚོས་ལ་སྐྱབས་སོང་བ། །འཚེ་ཞིང་གསོད་བའི་སེམས་དང་བལ། །དགེ་འདུན་ལ་ཡང་སྐྱབས་སོང་བ།། སུ་སྟེགས་གཞན་ལ་འཇུག་མི་བྱེད།[೩೪] །ཅེས་གསུངས་པས་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ན། ལྷ་གཞན་ལ་སྟོན་པར་མི་གཟུང་། དམ་བའི་ཚོས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ན། སེམས་ཅན་ལ་འཚེ་བ་མི་བྱེད། དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ན། སུ་སྟེགས་ཅན་ལ་སློབ་དཔོན་དུ་མི་བྱའོ། །གཞན་ཡང་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ན། ལྷ་གཞན་ལ་སྟོན་པར་མི་གཟུང་། ཚོས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ན། ཚོས་མ་ཡིན་པ་ལ་ལམ་དུ་མི་བྱ། དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ན། དགེ་འདུན་མ་ཡིན་པ་ལ་གྲོགས་དང་མཚོད་གནས་སུ་མི་གཟུང་ངོ་། །ཚོས་སྐྱོང་དང་ཕྱོགས་སྐྱོང་བཙུ་ལ་སོགས་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷ་ལ་ཕྱག་དང་མཚོད་པ་དང་གཏོར་མ་ཙམ་བྱས་པས་སྐྱབས་འགྲོ་མི་འཇིག་གི །དེ་དག་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་བྱས་ན་སྐྱབས་འགྲོའི་སྟོམ་པ་འཇིག་སྟེ། དཔེར་ན་འབངས་ཀྱིས་རང་གི་ཇོ་བོ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཕྱག་དང་མཚོད་པ་བྱས་ཀྱང་རང་གི་ཇོ་བོའི་ར་བ་ལས་མི་འདའ་ཡི། ཇོ་བོ་ལས་གཞན་ལ་སྐྱབས་བཅོལ་ན་ཇོ་བོས་རྟེན་མ་ཐུབ་པས་ཇོ་བོའི་ར་བ་ལས་འདས་པ་བཞིན་ནོ།།

དེང་སང་བོད་འདི་ན་ཁ་ཅིག །ཐང་ལྷ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཇོ་བོ་ཞེས་བརྗོད་ན། སྐྱབས་འགྲོ་ལ་གནོད་ཅེར་བཞིན་དུ་ཕྱོགས་སྐྱོང་དང་གནོད་སྦྱིན་གྱི་སྡེ་དབོན་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་ཡུལ་གྱི་ལྷ་ཚུན་ཆད་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་བྱེད་པ་མཐོང་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་སྐྱབས་འགྲོའི་སྟོམ་པ་ལ་གནོད་དོ། །གལ་ཏེ་འདི་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དག་འདུན་ཡིན་ནོ་ཞེན། དེ་ལྟ་ན་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་འདུའོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་དགོས་སུ་སྐྱབས་འགྲོ་བྱས་ན། སུ་སྟེགས་བྱེད་པ་ལས་ཀྱང་སྐྱབས་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་ཆོས་ལ་འགོམས་པ་ལ་སོགས་པ་མ་གྲུབ་པ་འམ། ཆོས་ལ་ཉེ་ཚོངས་ཅམ་ཉེད་པར་བཙུག་པ་ལ་སོགས་པས་ཆོས་སྤྲངས་པར་འགྱུར་བས། ཆོས་ཀྱི་སྐྱབས་འགྲོ་འཆོར་ཞེར་བཞིན་དུ། ཆོས་ཉན་བཤད་བཀག་པས། སྐྱབས་འགྲོ་ལ་མི་གནོད་སྐམ་ནས་ཉན་བཤད་མ་བྱེད་ཅེས་ཟེར་བ་འདུག་སྟེ། སྤྱིར་ཆོས་ལ་ཉེ་ཚོངས་བྱས་པའང་

ཉེས་པ་ཆེ་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཉོ་བ་པོའི་སར་ཡང་། ཀློག་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་པས་རང་ཉམས་པར་འགྱུ་ར་ཀྱི་བསྟན་པ་སྐྱི་འཇིག་མི་ནུ་སྟ་ལ། ཉན་བཤད་བཀག་ན་མཁས་པ་རྒྱུན་འཆད། ཆོས་ཤེས་པ་མེད་ན་ཐུ་སྟི་མང་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཞིག་པ་ཡིན། དེས་ན་ཉེས་པ་ཆུང་བའི་ཆོས་འཚོང་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་འཇིགས་ལ། ཉེས་པ་ཆེ་བའི་ཉན་བཤད་འགོག་པ་དེ་དག་གིས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱབས་འགྲོའི་རྩ་བ་མ་གོ་བ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ལ་ལ་[74] གོས་སེར་པོ་ལ་འགོམས་པས་དགེ་འདུན་ཀྱི་སྐྱབས་འགྲོ་འཆོར་ཟེར་བཞིན་དུ། སྔོམ་བཅོ་ན་རྣམས་དང་སྡེ་སྣོད་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་གནོད་ཅིང་མ་གྲུབ་པར་བྱེད་པ་མཐོང་སྟེ། དེ་ཡང་སེར་པོ་ལ་འགོམས་པས་མ་གྲུབ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་ཀྱི་སྐྱབས་འགྲོའི་དངོས་གཞི་མི་ཉམས། སྔོམ་བཅོ་ན་དང་སྡེ་སྣོད་འཛིན་པ་ལ་མ་གྲུབ་ཤིང་རྣམ་པར་འཚེ་ན། དགེ་འདུན་ཀྱི་སྐྱབས་འགྲོ་ལ་གནོད་པ་ཡིན། འདི་ལྟ་བུའི་རིགས་ཅན་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཐམས་ཅད་ལེགས་པར་ཕྱེ་སྟེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །བསླབ་པར་བྱ་བ་གཞན་ཡི་གེ་མངས་ཀྱིས་དོགས་ནས་མ་བྲིས་པས་མདོ་བསྟན་བཅོས་རྣམས་སུ་བལྟ་བར་བྱའོ།།

བཞི་པ་དེ་ལྟར་བསླབས་པའི་ཚན་ཡོན་ལའང་། གནས་སྐབས་ཀྱི་ཚན་ཡོན་དང་། མཐར་ཐུག་གི་ཚན་ཡོན་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལའང་གཉིས་ལས། བྱལ་བའི་ཚན་ཡོན་ནི། ལོག་པར་མོས་པའི་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་སྦྱོང་བ་དང་། མི་དང་མི་མ་ཡིན་པའི་གནོད་པས་མི་ཚུགས་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་ན་ཚ་དང་། སེམས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཆུང་ནུས་ཤིང་། མདོར་ན་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་མཐའ་དག་སྦྱོང་བའོ།། དེ་ཡང་བསམ་པ་ཞེ་ཐག་པ་མེད་ཀྱང་དག་ཏུ་འཇོད་པ་ཙམ་ལ་ཚན་ཡོན་འབྱུང་བར་གསུངས་ཏེ། སྔོན་ཆད་ཉུང་པོ་གཅིག་ལ། སྡིག་བདག་མོ་ཞིག་དང་དེ་རས་ཟུང་སྦྱར་ཕུལ་ནས་ཆོས་ཉན། དེར་ཆོས་བཤད་རྒྱུ་མ་རྟེད་ནས་ཡི་མུག་སྟེ། མི་ཤེས་པ་ང་སྐྱ་བསྟལ་ཞེས་ཡང་ཡང་བཟླས། དེར་སྡིག་བདག་མོས་རྒྱུ་མི་ཤེས་པ་ལས་འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བར་རྟོགས་ཏེ་བདེན་པ་མཐོང་། དེར་སློབ་དཔོན་ཀྱིས་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཀྱི་རྒྱུ་མཚོ་ལས་བསྐྱལ་ཞེས་བསྟོགས་པ་བརྗོད། དེར་ཤུན་པོ་ཞིག་གིས་བླུན་པོ་འདི་ལས་རས་བརྐུ་བར་བྱ་སྟམ་དུ་བསམས་ནས་ཕྱི་བཞིན་འབྲངས་སོ། །དེར་ཚན་ཡོན་དེ་ཁང་པར་ཞུགས་པ་དང་། ཤུན་པོས་རས་བྱིན་ཅིག་བཟླས། ཚན་ཡོན་སྐྱག་པས་ཕྱིར་

འབྱུང་མི་ནུས་ཀྱིས་ཁང་བའི་རྒྱ་སྐར་ནས་ལོང་ཅིག་བཟློས། རྒྱན་མས་ལག་པ་གཅིག་གིས་བླངས་བས། རྐན་ཞུགས་ཀྱིས་ཁོ་བོ་ལ་ཡང་སྨྱིན་བདག་གིས་ལག་པ་གཞིས་ཀས་བྱིན། ཁྱོད་ཀྱང་ལག་པ་གཞིས་ཀས་ལོང་ཅིག་སྨྲས། དེར་གཞིས་ཀ་བརྒྱང་པ་ན་ཐག་ཀྱས་བགྱིགས་ནས་ཀ་བ་ལ་བཏགས། དེ་ནས་རྐན་ཞུགས་ཕྱིར་བྱུང་སྟེ་སྐྱབས་འགྲོའི་ལད་མོ་ཀྱིས་ཞེས་བསྒྲགས་ནས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་སྐྱབས་འགྲོ་རེ་ལ་དབྱུག་པ་ན་རེས་པ་རེ་བརྒྱབ། དེར་རྒྱན་མ་བཏང་སྟེ། འཕེང་ཞིང་ཚུ་འགྲམ་ཞིག་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། འགྲོན་པོ་ཞིག་གིས་ཁྱོད་ཅི་སྟེ་འཕེང་ཞེས་དྲིས། སྨྲས་པ། ཁོ་བོ་རྒྱན་མ་ཞིག་ན། ཁོ་བོ་བས་ཀྱང་རྒྱན་ཆེན་དགེ་སྦྱོང་ཞིག་སྟེ། སྐྱབས་འགྲོ་རེ་དང་དབྱུག་པ་རེ་བསྟེབས་ནས་བརྟུངས། སངས་རྒྱས་མངོན་ཤེས་མངའ་བས་སྐྱབས་འགྲོ་གསུམ་དུ་བསྟུས། སྐྱབས་འགྲོ་བཞི་པ་སྦིད་ན་ཁོ་བོ་གདོད་མི་ཟ་བར་སྒོ་ག་དང་བྲལ་ཟེར་ནས། སངས་རྒྱས་ལ་དད་ཞིན་དུ་ཟམ་པ་གཅིག་གི་འོག་ཏུ་ཆུ་རྒྱས། དེའི་ཚེ་མི་མ་ཡིན་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པས་ཟམ་པ་ལ་འགྲོ་བར་བརྩམས་པ་ན་འགྲོ་མ་ནུས། བསམས་པ་སྟར་ཁོ་བོ་ཅག་བདེ་བླག་ཏུ་འགྲོ་ནུས་པ་ལ་འདི་ཅིས་ཏུ་ཆུ་རྒྱས། དེའི་ཚེ་མི་མ་ཡིན་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པས་ཟམ་པ་ལ་འགྲོ་མ་ནུས། བསམས་པ་སྟར་ཁོ་བོ་ཅག་བདེ་བླག་ཏུ་འགྲོ་ནུས་པ་ལ་འདི་ཅིས་ཡན། མི་དེ་ལ་སྨྲས་པ་ཁྱེད་ཀྱིས་རིག་པ་ཅི་ཤེས། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་ཞིག་ཤེས། དེ་ལས་གཞན་མི་ཤེས་ཟེར་བ་དང་། གདོན་དེ་དག་ཀྱང་སྐྱབས་འགྲོ་ལ་རེས་ཤེས་སྐྱེས་ཏེ་ཚེ་འཕོས་ནས་ལྷར་སྐྱེས་ཞེས་གྲགས །རྒྱན་པོ་དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ལ་དད་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞེས་པོས་སོ།།

གཞིས་པ་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ལའང་མིང་འཕོ་བ་དང་དོན་འཕོ་བ་གཞིས་ལས། དང་པོ་ནི་སངས་རྒྱས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་འཐོབ་པ་དང་། དམ་པ་དམ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲངས་སུ་ཆུ་དང་བའོ།། གཞིས་པ་དོན་འཕོ་བ་ནི། ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་མཆོད་གནས་སུ་འགྱུར་པ་དང་། སྨྱིན་བསྲུང་བ་ཆེན་པོར་འགྱོ་བ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་བསྟན་པ་ལ་དགའ་བའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་བསྲུང་བ་དང་། ཚོར་བས་སྐྱེལ་མ་རྟེད་པ་ལྟར། ཚེ་འདིར་བློ་བའི། སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་མི་འབྲལ་བའི་གདེར་ཐོབ་པའོ།།

གཞིས་པ་མཐར་ཐུག་གི་ཕན་ཡོན་ལ་རང་ལ་འབྱུང་བ་དང་གཞན་ལ་འབྱུང་བ་གཞིས་ལས། དང་པོ་ནི་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་རང་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ། ཚོས་ལ་སྐྱབས་སུ་

སོང་བས། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་བསྐོར། དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས། འཁོར་དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་འདུན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འདུ་བའི་ཉེན་འབྱེལ་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་གཞན་ལ་འབྱུང་བའི་ཕན་ཡོན་ནི། བདག་དེ་ལྟར་གྱུབ་པའི་སྟོབས་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་བྱ་རྣམས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་རིམ་གྱིས་ཚུད་ནས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་མངོན་དུ་འགྱུབ་པའོ།།

སེམས་བསྐྱེད་བཤད་པ།

གསུམ་པ་སེམས་བསྐྱེད་ལ་གཉིས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །དང་པོ་ལ་[27]དགྲ་བཅོམ་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་གསུམ་ཡོད་མོད་ཀྱི་ཐེག་པ་དམན་པ་ཡིན་པས་འདིར་མི་བཤད་དོ།།

གཉིས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལའང་། སེམས་ཙམ་དང་དབུ་མ་གཉིས་ལས། སེམས་ཙམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་མཚོན་པོ་བྱམས་པའི་བཀའ་སྩལ་སྐྱོབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལས་འབྱུང་བ་སྟོམ་པ་ཉི་ཤུ་པའི་ལུགས་དེ་ཡིན་ལ། དབུ་མ་པའི་ལུགས་ནི། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་བཀའ་སྩལ། སྐྱོབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ། ཕལ་པོ་ཆེ་ལས་བྱུང་བ་སྟོང་འཇུག་གི་ལུགས། རྗེ་ཀུ་རེ་ལ་སོགས་པས་མཛད་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱོབ་དཔོན་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། ཆོ་ག་དང་བསྟབ་བྱ་ལ་སོགས་པ་མི་མཐུན་པའི་ཁྱད་པར་དང་། ཉེ་བྱག་ཏུ་དབུ་མ་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཆོ་ག་དང་། བསྟབ་བྱ་ལ་སོགས་པ་ཁོ་བོས་བྱས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆོ་གའི་ཡི་གེར་གསལ་བས་དེར་བལྟ་བར་བྱའོ།།[28]

སྤྱིར་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་བསྐྱེད། གསང་སྔགས་ཀྱི་དབང་བསྐུར་རྣམས་ཆོ་ག་ལས་སྐྱེ། བསམ་གཏན་གྱི་སྡོམ་པ། ཟག་པ་མེད་པའི་སྡོམ་པ། དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་རྣམས་ཆོ་ག་ལས་མི་སྐྱེ་བར་གསུངས། འོན་རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་ལས་ཡན་ལག་

བདུན་པའི་སྐབས་སུ། དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྒེད་ཀྱི་ཚོགས་ཡན་གསུམ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་སྙམ་ན། འདིའི་ཡན་ལག་མགོ་བསྒྲིའི་ཡན་དང་། རྣལ་མའི་ཡན་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི་ཉེད་ཀྱང་ཐུག་རྒྱུ་ཆེན་པོ་སྒོམ་མེད་དུ་ འདོད་ན། དེ་ཉིད་བསྟུས་པར་ཐུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྒོམ་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །དེ་ཉིད་བསྟུས་པ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་ཡིན། དེ་ལ་ཤུའི་སྐུ་བསྒོམ་པ་ལ་ཐུག་རྒྱ་ཆེན་པོར་བཀྲག་པ་ཡིན་གྱི། རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་ལུགས་ཀྱི་ཐུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དངོས་མིན་སྙམ་ན། འོ་ན་རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་ཡང་སྒྲིད་ཡིན་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་པའི་སྐུགས་ལ་དོན་དམ་སེམས་བསྒེད་ཀྱི་མིང་བཀྲགས་པ་ཡིན་གྱི་ཐ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལུགས་ཀྱི་དོན་དམ་སེམས་བསྒེད་ཀྱི་ཚོ་གཞད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་གསང་སྐུགས་ཡིན་ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱི་ལུགས་ཐ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་པ་ལ་བྱས་ན་ཅི་འགལ་སྙམ་ན། དེ་ཉིད་བསྟུས་པ་ཡོ་གཡིན་ཡང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་ལུགས་ཐུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྣལ་འབྱོར་བློ་ཐ་དད་པས་ཚོ་གཞུ་གས་པས་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་གསང་སྐུགས་ཀྱི་རྒྱུ་ད་དང་དོན་དམ་སེམས་བསྒེད་ཐ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལུགས་དབྱུགས་པའང་ལ་འཐད། གལ་ཏེ་ཐེག་པ་མི་འདྲ་བའི་ཚོ་གཞན་ཀྱང་མོས་པའི་སྒོ་ནས། དོན་དམ་སེམས་བསྒེད་ཀྱི་ཚོ་གཅས་ཀྱང་ཅི་འགལ་སྙམ་ན། འོ་ན་རྒྱུད་སྡེ་ཐ་དད་ཀྱི་ལག་ལེན་འཁྲུགས་ཀྱང་ཡོ་གའི་ལུགས་ཀྱི་ཐུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྣལ་འབྱོར་བློ་ཐ་དད་པས་བསྒོམ་དུ་ཤོར་བ་སྐྱེན་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དོན་དམ་སེམས་བསྒེད་ཚོ་གར་ཤོར་བའང་སྐྱེན་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཚོ་གར་ཤོར་བ་ཅི་སྐྱེན་སྙམ་ན། འོ་ན་སྒོམ་དུ་ཤོར་བའང་སྐྱེན་ཅན་ཡིན་ནོ། སྒོམ་རྟོག་པ་ཡིན་ལ་ཐུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མི་རྟོག་པ་ཡིན་པས་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཚོ་གཱ་ཀྱན་རྫོབ་ཡིན་ལ་དོན་དམ་སེམས་བསྒེད་དོན་དམ་ཡིན་པས་འགལ་བར་འགྱུར་བ་མཚུངས་སོ།། དེས་ན་གྱུབ་མཐའ་དང་རྒྱུད་སྡེའི་རིམ་པ་མི་ཤེས་པའི་བློན་པོ་དག་གིས་མིང་མཐུན་པ་ཙམ་ལ་འཁྲུལ་གཞིར་གྱུར་ནས་དོན་གྱི་གནད་མ་ཤེས་པར་ཟད་དོ།།

གཉིས་པ་དངོས་པོའི་ཡན་ནི་སྦྱིར་ཚོས་ཐམས་ཅད་[೪೮]གྱུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་དང་། ཐེག་པའི་རིམ་པ་གལ་ཆེ། མཚན་ཉིད་པ་དང་བཅུགས་པའི་བྱེ་བྲག་ཤེས་དགོས། དེའང་གྱུབ་མཐའ་ལ།

ཅན་ཐོས་ཀྱི་དོན་དམ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འགྲོ་བ་ཡང་ཡོད། གསང་སྔགས་ལས་ཀྱང་། དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་སུ་བསྟོམ་པར་བཤད་པའང་ཡོད། ཤུ་ནྀ་དུ་དང་། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚེགས་གཅིག་ཏུ་སྟོང་པར་བསྟོམ་པ་ལ་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་དུ་མིང་བཏགས་པ་ཡང་ཡོད། རྒྱ་བ་ལ་ཀུན་རྫོབ། རྟོ་རྗེ་ལ་དོན་དམ་དུ་མིང་བཏགས་པ་ལ་སོགས་པ་དཔག་མེད་ཡོད་པས་དེ་དག་གི་རྒྱུ་མཚན་ལེགས་པར་ཤེས་དགོས། གསང་སྔགས་ཀྱི་ཚེ་གདང་ཐ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་བསྲེས་པས་མི་འདུ། ཐ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྨོན་འཇུག་ལ་ཚེ་གམདོ་བསྟན་བཅོས་ཀུན་ནས་བཤད། དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ལ་ཚེ་གམདོ་བསྟན་བཅོས་ཀུན་ནས་བཤད་པ་མེད། ཁྱད་པར་དུ་དབུ་མའི་ལུགས་སྨོན་དང་། སྨོན་དཔོན་ཞི་བ་ལྟའི་སྨོད་འཇུག་ལ་སོགས་པ་ལས་མ་གསུངས། སེམས་ཙམ་པའི་སྨོན་དཔོན་ཐོགས་མེད་དང་། སྟོམ་པ་ཉི་ཤུ་པ་དང་། ཅོ་ཥེའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཁ་ཏགྲེང་ལས་ཀྱང་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཚེ་གམ་གསུངས། མ་གསུངས་ཀྱང་མོས་པས་ཚོགས་ནི་ཅི་འགལ་ཞེ་ན། ཚེ་གམ་སྐྱེ་ན་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་དུ་འགྱུར་གྱི་དོན་དམ་དུ་གམ་ལ་འགྱུར། མདོ་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་མི་སྐྱེ་བའི་ཚེས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་གསུངས་ཀྱི། སྐྱེ་བའི་ཚེས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་གསུངས་པ་མ་ཐོས། དེས་ན་ཚེ་གམ་ལེད་པ་ལ་ཚེ་གང་བྱས། དོན་དམ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཕབ། མི་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བར་བྱས། བརྗོད་བྱལ་བརྗོད་པར་བྱས། དམིགས་མེད་དམིགས་པར་བྱས་པ་ལས་དཀྱུགས་པ་ཆེ་བ་གཞན་ཅི་ཡོད། མདོ་སྡེ་རྒྱུན་ལས། གང་ཞིག་ཡོད་པ་མི་མཐོང་མེད་མཐོང་བ། །དེ་འདྲའི་སྐན་ནག་རྣམ་པ་འདི་ཅི་ཞིག[30] །ཅེས་གསུངས་པའང་། དེའི་རིགས་ཅན་ཡིན་ཏེ། མིག་མི་གསལ་བས་ཡོད་པའི་གཟུགས་མི་མཐོང་བར་མེད་པའི་སྐྱ་ཤད་དང་། དུང་སེར་པོ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བ་ཉར་ན་པོ་དག་གི་ཤུང་ཆོས་ནས་བཤད་པའི་སྡེ་སྣོད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་། དབང་བསྐུར་ལ་སོགས་པ་ཆོ་ག་ཟབ་མོ་མི་མཐོང་བར་མ་བཤད་པའི་སྟོན་ལེགས་པ་ཤེས་ནས་ཀྱང་། དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ལ་རྟེ་ས་བརྟོད་ཀྱི་ཚེ་གའྱེད་པ་ལ་ཡིན་ཏེ། སྐབས་ནག་ཏུ་མིག་མི་གསལ་བ་ཞྭག་པ་དང་འདྲ་གསུང་བ་དེ་ཡིན།

འོ་ན་ཀུ་ན་རྫོ་བ་སེམས་བསྐྱེད་དང་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་སྐྱེ་བའི་ཅུན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། བོཏས་སྟོབས་རྒྱ་སྟོབས་རུ་བའི་སྟོབས། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། གཞན་གྱིས་བསྟན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་འདོད།[३७] །ཅེས་སྨོས་དོཔོན་གྱི་རྗེས་སུ་བརྗོད་ནས། ཡང་དག་པར་བླངས་པ་བཏུ་ལས་བྱང་བའི་ཀུན་རྫོ་སེམས་བསྐྱེད་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ། གཉིས་པ་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རབ་མཉེས་བྱ། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་རབ་བསགས། །ཚོས་ལ་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ནི། །སྐྱེ་ཕྱིར་དེ་ནི་དམ་པར་འདོད།[३८] །ཅེས་གསུངས་པས། དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད། སྨོན་དོཔོན་གྱི་ངག་ཏུ་བརྗོད་པ་ལ་རགས་པ་མ་ཡིན། སངས་རྒྱས་མཉེས་པར་བྱས། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་མང་དུ་བསགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས། འཇིག་རྟེན་ཚོས་མཆོག་གི་རྗེས་སུ་ཆོས་ལ་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་ལམ་སྐྱེས་པ་ལ། དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཟེར་བ་ཡིན། ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཡུར་ཆོ་ག་ལ་མ་ཡོས་པས་འདི་དོན་དམ་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་གཞན་གྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་རང་གིས་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ཡུར་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཆོ་ག་ལས་སྐྱེ་མི་སྐྱེའི་ཁྱད་པར་ཤེས་ནས། ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་སྨོན་འཇུག་གཉིས་ཀྱི་བསླབ་བྱ་ལུགས་གཉིས་ལས། སེམས་ཙམ་པའི་བསླབ་པར་བྱ་བ་ནི། སྟོམ་པ་ཉི་ཤུ་པ་ལ་སོགས་པར་ཤེས་པར་བྱ་བས་འདིར་མི་བརྗོད་དོ། །དབུ་མའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བསླབ་བྱ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྨོན་པའི་བསླབ་བྱ་དང་། འཇུག་པའི་བསླབ་བྱའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། བསྟས་པ་ནི། བསམ་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱ་སྙམ་པ་ཉིད་དོ།།

གཉིས་པ་འབྲིང་དུ་བསླབ་པ་ལ་སྨོན་པ་གཅོད་བའི་རྒྱུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་དེའི་གཉེན་པོ་བསྒོམ་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཞུམ་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཅོད་བ་ནི། དེ་ཡུ་བྱའི་[३९]གང་ཟགཀ་གིས་ཚོགས་གཉིས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བའི་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། སྨོན་པའི་བསླབ་བྱ་ལ་མི་འཇུག་པའི་

སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ། །རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཕོབ་དེའི་ཕྱིར། །ཞུམ་པ་དང་དུ་བླང་མི་བྱ།[35] །ཞེས་བྱ་བ་དང་། སྨོད་འཇུག་ལས། སྤང་བྱ་ཤ་སྤྲང་བྱང་བ་དང་། །དེ་བཞིན་སྨིན་བྱར་གང་གྱུར་པ། །དེས་ཀྱང་བརྩེན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ན། །བྱང་ཆུབ་ཕོབ་དཀའ་བླ་མེད་འཐོབ། །བདག་ལྟ་རིགས་ཀྱི་མིར་སྐྱེས་པ། །ཕན་དང་གནོད་པ་ངོ་ཤེས་ནས། །བྱང་ཆུབ་སྨོད་པ་མ་བཏང་ན། །བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་ཅིས་མི་ཕོབ།[36] །ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་བསམ་མོ། །དེ་ཡང་སྟོན་ཤིང་ཡོ་ལ་བཏེན་པའི་སྨིན་བྱ་བདུན་རྫུང་གིས་བདས་ནས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་ནང་ན་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱི་སྐུ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ལ་བསྐོར་བ་ལན་གསུམ་བྱས་པས། རིགས་ངན་ཀྱི་བུ་མོ་བདུན་དུ་སྐྱེས། དེ་རྣམས་རང་གི་རིགས་དང་ལོངས་སྤྱོད་ལ་སྐྱོ་བ་སྐྱེས་ནས་རྒྱ་ཤིང་བཀྲས། ཁོལ་མོ་བྱས་ཏེ་བསོད་ནམས་བསགས་པས་རྒྱལ་པོ་ཀྱི་ཀིའི་སྲས་མོ་བདུན་དུ་གྱུར་ནས་སངས་རྒྱས་འོད་སྲུངས་མ་ཉེས་པར་བྱས་པས། ཕྱིས་འཚང་རྒྱ་བར་ལུང་བསྟན་ནོ།། དེ་བཞིན་དུ་ཁྱིས་བདས་པའི་ཐགཀ་གིས་མཆོད་རྟེན་ལ་ལན་གསུམ་བསྐོར་བ་བྱས་པས། ཕྱིས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཕོབ་པ་དང་། བྲམ་ཟེའི་བུ་མོས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འབྲས་ཆན་ལྷུང་བཟེད་གང་ཐུལ་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས། སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་བདེ་འགྲོར་སྐྱེས་ནས་རང་སངས་རྒྱས་སུ་ལུང་བསྟན་པ་དང་། དེའི་ཁྱིམ་ཐབ་བྲམ་ཟེའི་ཁྱེའུས་གོལ་ཀ་རྒྱལ་སྲིད་སྤངས་ནས། དཀའ་ཆན་ལྷུང་བཟེད་རེའི་དོན་དུ་བརྟུན་ཁམ་ཅན་སྐྱེ་བ་འཕྲལ་ཞེས་བ་ལ། ཐུབ་པས་ཁྱོད་ཀྱི་སྐོ་དྲུང་གི་ཤིང་ཀུ་གྲི་ཉ་ཆེན་པོ་ཡི་དེ་ལས་ས་བོན་ཅི་ཙམ། དེས་གསོལ་བ་། ཡུངས་འབྲུ་བས་ཐྲའོ། །བཀའ་སྩལ་བ་ཁྱོད་བརྟུན་མ་ཟེར་གསུངས་པ་དང་།[37] དེ་བཞིན་དུ་བསྐལ་པ་བཟང་པོ་ལས། ཞ་རུ་རའམ། རྟུའི་སྐྱོན་མ་འམ་ལྷི་བ་གོང་བུ་རེ་ཙམ་ཐུལ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་ཞུས་པས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་དང་། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ཚུང་བ་ཡི། །ཡོན་ཐུལ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་འདི་དག་ཡིན། །འཁོར་ཚོར་དེ་ཡི་འབྲས་བུ་དེ་འདྲ་ན། །མ་ཁས་པ་སུ་ཞིག་བྱང་ཆུབ་སེམས་མི་བསྐྱེད།[38] །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

གཉིས་པ་སྐྱེད་ལུགས་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིང་བ་ནི། གང་ཟག་བླུན་པོ་ཁ་ཅིག་དགེ་བ་བྱས་ཀྱང་མཐོང་ཚོས་ཚེ་འདི་ལ་མ་བྱུང་པས་ཡི་སྡུག་ནས་དགེ་བ་མི་བྱེད་པ་ཡོད་དེ། དབེ་ར་ན་སྐྱེས་

བས་ལོངས་སྤྱོད་ཆུང་དུ་སོང་བ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ལུས་ཀྱང་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། དགེ་སྦྱོང་བྱས་ཀྱང་བྱིན་རླབས་མ་བྱུང་བའམ། ནད་པའི་རིམ་གྱིར་ཀློག་འདོན་པ་དང་། གཏེར་མ་དང་། ཐུན་དང་། ཉར་འདོན་དང་། རྟམ་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་ལ་ཤི་ན་དེ་རྣམས་མི་འཕྲོད་ཅིང་ནས་སྤྱིད་ལུགས་སྟེ་འདོར་བའོ། །དེའི་གཅེན་པོ་ནི། སྤྱོད་འཇུག་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་རྟར་ཞོན་ནས། །བདེ་ནས་བདེ་བར་འགྲོ་བ་ལ། །མ་ཁས་པ་སྙ་ཞིག་སྤྱིད་ལུགས་འཛུར། [33] །ཞེས་གསུངས་པས་སྤྲོ་བ་བསྐྱེད་དོ།།

དེའང་སྤྱིར་འཆི་བ་ལ་རིགས་བདུན་ཏེ། ཚེ་ཟད་པ་དང་། ལས་ཟད་པ་དང་། བསོད་ནམས་ཟད་པ་སྟེ། རྒྱང་དུ་ཟད་པ་གསུམ་དང་། དེ་དག་གཅིག་གཅིག་ཟད་པ་གསུམ་དང་། ཐམས་ཅད་ཟད་པའོ། །དེ་ལ་ཚེ་ཟད་པ་ལ། རྟམ་རྒྱལ་དང་། ངན་སོང་སྤྱོད་ཀྱི་ཚེ་བསྲིངས་པའི་ཚོ་ག་ལ་སོགས་པས་ཐན། ལས་ཟད་པ་ལ་གསོད་པར་ངེས་པའི་སྲོག་བསྲུ་བ་དང་། འཆི་བར་ངེས་པའི་ཚེ་བསྐྱབ་པ་དང་། ཉེ་འདོན་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་ཐན། བསོད་ནམས་ཟད་པ་ལ་བསོད་ནམས་གསོ་བ་བྱ་མར་མཚོད་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ངེམ་གྱོ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ལ་མཆོད་པ་དང་། ཆོས་ཀློག་འདོན་དང་། དགེ་འདུན་ལ་ཚོགས་སོག་པ་དང་། འཕྱང་པོ་ལ་གཏོར་མ་དང་། ཆགས་ཞེན་གྱི་གཉེན་པོ་སྦྱོང་དག་ལ་སོགས་པ་དང་། ནད་ཀྱི་གཉེན་པོ་སྨན་དང་། སེམས་ཀྱི་གཉེན་པོ་དམིགས་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ལ་ཐན་པའི་བྱིན་རླབས་དང་། རྟེན་འབྲེལ་ལ་སོགས་པས་འགལ་རྐྱེན་རྣམས་བློག་པ་ཡོད། དེ་ལ་གཉིས་གཉིས་ཟད་པ་གསུམ་ལ། ཚེ་དང་། ལས་ཟད་ན། དེ་གཉིས་གསོ། ཚེ་དང་བསོད་ནམས་ཟད་ན་དེ་གཉིས་གསོ། ལས་དང་བསོད་ནམས་ཟད་ན་དེ་གཉིས་གསོ། དེ་ཡང་བྱས་པས་རྐྱང་ཟད་གསུམ་སོས་ལ། གཉིས་ཟད་གསུམ་འབད་པ་ཆེན་པོས་སོས་ཤིང་། ཐམས་ཅད་ཟད་ནས་འཆི་བ་ལ་གསོ་བའི་ཐབས་མེད་དོ། །མེ་རྣལ་བའི་དུ་བའམ། འབབ་ཆུ་ཆད་པའི་རྫིང་བུ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་བློག་མི་ནུས་པས་རིམ་གྱི་བྱས་ཀྱང་འཆི་བ་དེ། ཐམས་ཅད་ཟད་པའི་རྒྱས་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རིམ་གྱི་མི་འཕྲོད་བྱས་ནས་དད་པ་བཟློག་ཏུ་མི་རུང་སྟེ། དཔེར་ན་མལ་དུ་ཤི་ན་མལ་མི་འཕྲོད་པའམ། ཁང་པར་ཤི་ན་ཁང་པ་མི་འཕྲོད་པའམ། བཟའ་བཏུང་གི་རྫས་ལ་ཤི་ན། བཟའ་བཏུང་མི་འཕྲོད་པའམ། སྨན་པས་བཅོས་ནས་ཤི་ན། སྨན་མི་འཕྲོད་བྱས་ནས་དོར་དུ་གལ་ལ་

བཀྲམ། དེ་བཞིན་དུ་ཚེའི་འཕེན་པ་ཟད་པ་ཡིན་གྱི། རིམ་གྱི་དང་དགེ་བའི་རྩ་བ་མི་འཕྱོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

གཞན་ཡང་ལས་ལ་གསུམ། མཐོང་བའི་ཚོས་ལ་མྱོང་བ། སྐྱེས་ནས་མྱོང་བ། ལན་གྲངས་གཞན་ལ་མྱོང་བ་གསུམ་ལས། དགེ་བཅམ་སྐོག་པ་གང་ཡང་རུང་སྐེ་ཚེ་འདི་ལ་མྱོང་བ་ལ། ཞིང་བསམ་པ་དངོས་པོ་ཕུལ་བྱུང་ཞིག་དགོས་ཏེ། ཞིང་དང་བསམ་པའི་བྱེ་བྲག་གིས། །མཐོང་ཚོས་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་ལས།[३८] །ཞེས་གསུངས་པས། ཞིང་ཕུལ་དུ་ཕྱུང་བ་ལ་བསམ་པ་བཟང་ངན་ཕུལ་བྱུང་ཞིག་གིས་དངོས་པོ་བཟང་ངན་ཕུལ་བྱུང་ཞིག་གི་སྣོད་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་ལྟོས་ཏེ་འདི་ལ་འབྱུང་བ་ཅིག་མཐོང་ཚོས་ཟེར་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་དགེ་སྐོག་སྟོང་པའི་གང་ཟག་ཤིན་ཏུ་དགོན་པ་ཡིན། དེའི་འོག་མ་དེ་བས་ཟུང་ཟད་ཚུང་བ་ཅིག་སྐྱེ་ན་ཚེ་ཕྱི་མ་ལ་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་ཅིག་སྐྱེས་ནས་མྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་ཡིན། དེ་བས་ཀྱང་ཚུང་བར་སྐྱེ་བས། ཕྱི་མ་ལའང་འབྱིན་མི་ནུས་པར། ཡང་ཕྱི་མ་ཕན་ཚད་ལ་འབྱུང་བ་དེ་ལན་གྲངས་གཞན་ལ་མྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྐོག་པ་འབའ་ཞིག་སྟོང་པ་ལ་སྐྱིང་མ་ཐང་པ་སྐྱིད་པ་དང་། བསོད་ནམས་འབའ་ཞིག་སྟོང་པ་སྤྱག་མི་ཐང་པ་སྤྱག་པ་ནི་སྐྱེས་ནས་མྱོང་འགྱུར་རམ། ལན་གྲངས་གཞན་ལ་མྱོང་འགྱུར་ལ་སྟོང་པའི་རྟགས་ཡིན་བས་དེའི་ཕྱིར་ལས་རྒྱུ་འབྲས་ལ་འཛིམ་དགོས་སོ།།

གསུམ་པ་འགོར་བའི་ཉེས་པ་ལས་སྐྲག་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིད་བ་ནི། སྐྱེ་རྒ་ན་འཆིའི་སྡུག་བསྔལ་མཐོང་། སྐྱེ་བོ་ངན་བའི་ཡོག་སྐྱུབ་ཀྱིས་སྡུན་ཐུང་། བསྐལ་པ་དུ་མར་འགོར་བར་སྟོད་པས་སྐྱོ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིད་བས་སྐྱེ་ཚེ་ཕྱི་སེམས་བཏང་མཉམ་པར་གཞག་ཅིང་། ཐེ་ཚོམ་ཟ་དང་འབྲེལ་བའི་བསྟོ་བས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒོང་བ་ལས་བཟློག་ནུས་ཏེ། དབེར་ན་སྐྱོབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིད་བ་ལས་བཟློག་ནུས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཐབས་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཞུགས་ཏེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཐོབ་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ།།

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཞུགས་པ་ལ་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཁོ་ནར་ངེས་པ་ཞིག་ཡོད་ཅིང་།

འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱིས་བཟློག་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་དག་གི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱང་ཅི་རིགས་པར་བཤད་དོ།།

གསུམ་པ་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ལ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་དང་། འཕེལ་བའི་རྒྱན་དང་། མི་ཉམས་པའི་ཐབས་གསུམ་ལས། དང་པོ་རྒྱུ་ནི་རང་དང་གཞན་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་སྙིང་རྗེ་དང་། བདེ་བ་དང་ཕྲད་པར་འདོད་པའི་བྱམས་པ་ལས་སྐྱེ་བས། དེ་གཉིས་བསྟོམ་པ་ལ་འབད་དེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། སྙིང་རྗེའི་ཆུ་བྱམས་པ་སྟེ། །དེ་སྡུག་བསྔལ་ལས་ཡང་དག་སྐྱེ།[৩] །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

གཉིས་པ་འཕེལ་བའི་རྒྱན་ནི། ཡང་དག་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་དང་དཀོན་མཆོག་ལ་འདོད་པ་དང་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། མདོ་ལས་འབྱུང་བ་ཞེན་བདུད་ཀྱི་ལས་ཤེས་པར་བྱས་ལ་སྣང་བ་དང་། ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་བདུད་ཀྱི་ལས་མི་འབྱུང་བར་གསོལ་བ་གདབ་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་དང་འཚོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་གཉིས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་སྤོམ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྗེ་འཕྲུལ་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དུན་པར་བྱ་བ་དང་། རང་གཞན་གྱི་དོན་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པའི་སྤྲོ་བ་བསྐྱེད་པ་སྟེ་བདུན་ནོ། །དེ་ལྟར་བསྒོམས་ན་འཚོར་བའི་ཉེས་དམིགས་མཐོང་བས་སྡིག་པ་བཤགས་པའི་བློ་སྐྱེ་ཞིང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཉེས་དམིགས་མཐོང་བས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་ཅིང་སྡུག་བསྔལ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་སྐྱེ་བ་མི་སྐྱེ་ཞིང་། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བས། གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་ལ་བློ་ལ། བྱ་མ་དང་དཀོན་མཆོག་ལ་མོས་ཤིང་གསོལ་བ་བཏབ་པས་བདུད་ཀྱི་ལས་མི་འབྱུང་། སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བྱིན་རླབས་སྐྱུང་བ་འཇུག །དེ་ལྟར་འགལ་རྐྱེན་སྤངས་མཐུན་རྐྱེན་བསྐྲུབས་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འཕེལ་བ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་མི་ཉམས་པའི་ཐབས་ལ། བྱ་མ་དང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་མི་མོས་པར་ཞེ་སྡང་དང་ཐྲག་དོག་གིས་གཞན་ཀྱི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་མི་བཙོད་ན་ཉམས་ལ། སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་

ལ་ཆེད་ཆེར་མི་འཛོན་ཞིང་རང་བདེ་བ་དོན་དུ་གཉེར་ན་ཉམས་ལ། ཐབས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་འབད་མི་ཤེས་པར་སེམས་ངོ་འཕྲོད་པ་ཙམ་གྱི་ས་ཆོག་པར་འཛིན་ན་ཉམས་ཤིང་། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུ་བ་སེམས་དཔའི་ཡོན་ཏན་མི་ཤེས་ཤིང་། རང་དེ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་ཆོལ་བ་ལ་མི་བརྩོན་ན་ཉམས་པས། དེ་དག་གི་གཉེན་པོར་མོས་པ་དང་སྨོ་བ་ལ་སོགས་པ་ཅི་རིགས་པར་བསྒོམ་མོ། །སྨོན་པའི་བསྟན་བྱའོ།།

གཉིས་པ་འཇུག་པའི་བསྟན་བྱ་ལའང་གསུམ་སྟེ། བསྟོས་པ་དང་། འབྱིང་དང་། རྒྱས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི་སྨོན་བ་ལ་ནུ སྡ་ཚད་ཀྱི་སྣོ་གཅིག་པ་སྣང་ཞིང་དགེ་བ་བསྒྲུབ་པ་ལ་བསྟན། དབང་མེད་ཀྱི་སྣོ་པ་བྱང་ན་ཉེན་མོར་བྱས་པ་མཚན་མོར་བཤགས། མཚན་མོར་བྱས་པ་ཉེན་པར་བཤགས་ཤིང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་ཆུང་ཟད་རེ་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་སུ་བསྟོའོ། །གཞན་ཡང་རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པ་ལས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ། འདི་ལྟར་ཁྱོད་ནི་བྱ་བ་མང་བ། བྱེད་པ་མང་བ་སྟེ། ཉིན་མཚན་དུ་སྨིན་པ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་བར་ལ་བསྒྲུབ་པར་མི་ནུས་ཀི། དེ་བས་ན་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཁྱོད་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་དད་པ་དང་། དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་། སྨོན་པ་རྟག་ཏུ་བརྟན་པར་གྱིས་ལ་ཡིད་ལ་ཟུང་སྟེ་སྨོམས་ཤིག །གཞན་གྱི་དགེ་བ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་གྱིས་ཤིག །རྗེས་སུ་ཡི་རང་ནས་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕུལ་ཅིག །ཕུལ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་དུ་གྱིས་ཤིག །དེ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་ཉེན་གཅིག་བཞིན་དུ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སྨོས་ཤིག །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཁྱོད་དེ་ལྟར་བྱས་ན་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱང་བྱེད་ལ། རྒྱལ་པོའི་བྱ་བའང་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ།[ཁ་] །ཞེས་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་འབྱིང་དུ་བསྟན་པ་ནི། ནག་པོའི་ཚོས་བཞི་སྒྲངས་ནས་དཀར་པོའི་ཚོས་བཞི་བསྟེན་པ་ལ་སྨོན་པ་སྟེ། དཀོན་མཆོག་བརྩེགས་པ་ལས། ཚོས་བཞི་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བརྩེད་པར་འགྱུར་ཏེ། བཞི་གང་ཞེ་ན། བླ་མ་དང་མཚོད་པར་འོས་པ་སྐུ་བ་དང་། གཞན་འགྱོད་པའི་

གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་འགྱོད་པ་སྐྱེད་པ་དང་། ཕེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཞུགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་མི་བསྟུགས་པ་དང་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་མ་ཡིན་པ་འབྱེན་པ་དང་། སྐུ་དང་གཡོས་གཞན་ལ་ཉེས་པར་སྤྱོད་ཀྱི་ལྟུག་པའི་བསམ་པས་མ་ཡིན་པའོ་ཞེས་སོ། །དཀར་པོའི་ཆོས་བཞི་ནི། ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་ན་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མངོན་དུ་འགྱུར་ཞིང་། བརྟེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། བཞི་གང་ཞེ་ན། ཤེས་བཞིན་དུ་བརྟུན་དུ་མི་སྨྲ་བ་དང་། གཡོ་སྒུ་མེད་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དྲུང་ན་ལྟག་པའི་བསམ་པས་གནས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོན་པར་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་ཅིང་། དེ་དག་གི་ཡང་དག་པའི་བསྟན་པ་ཐྱོག་བཞིན་བརྩོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་ཀི་ཆ་བའི་ཕེག་པ་མི་འདོད་པར་བློ་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཡང་དག་པར་འཛོག་དུ་འཇུག་པའོ།[৫৪] །ཞེས་གསུངས་པས། དེ་དག་སྣང་བ་དང་བསྟེན་པ་ལ་བསླབ་བོ།།

གསུམ་པ་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་འཇུག་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ནི། སྨོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བློ་ཞུགས་ལ། དེ་འཕེལ་བའི་ཐབས་ཚོལ་ཞིང་ཉམས་པའི་རྒྱུ་སྤོང་བ་དང་། འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཉེས་དམིགས་བསྟོམ་ཞིང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བ་ལས་སྒྲོལ་བར་དགོངས་ཏེ། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་ཆས་དུག་ཅན་ལྟར་ཡྱོག་པའོ།།

གཉིས་པ་འཕེལ་བའི་རྒྱུན་ནི། ཐྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྷ་མ་དང་བཅས་པ་དྲན་པར་བྱས་ལ་ཉེན་ལན་གསུམ་མཚན་ལན་གསུམ་དུ་ཡན་ལག་བདུན་པ་བྱའོ། །དེ་ཡང་རྒྱས་པར་ནི། བཟང་སྤྱོད་དམ། བྱང་ཆུབ་ལྟང་བ་ཤགས་སམ། བྱམས་པའི་སྨོན་ལམ་མམ། སྨོན་དཔོན་གྲྭ་སྣུབ་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་ཉི་ཤུ་པའམ། སྨོན་དཔོན་ཞི་བ་ལྟའི་སྤྱོད་འཇུག་བཞིན་བྱའོ། །དེ་ཙམ་བྱོས་མི་ལྷོགས་ན་ཁོ་བོའི་མཁན་པོས་མཛད་པའི་ཡན་ལག་བདུན་པའམ། ཁོ་བོས་བྱས་པའི་ཆོས་སྤྱོད་བཅུ་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་སྐྱེས་པའི་རབས་སྣ་ཚོགས་ནས་འབྱུང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ཅི་ནུས་སུ་བསླབ་པའོ།།

གསུམ་པ་མི་ཉམས་པའི་ཐབས་ནི། ནམ་མཁའི་སྙིང་པོའི་མདོ་ལས་འབྱུང་བའི་རྩ་བའི་ལྟུང་

བ་རྣམས་དང་། དགོན་མཆོག་བརྩེ་གས་པ་ལ་སོགས་པ་མདོ་གཞན་ནས་འབྱུང་བའི་རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་ལྷུང་བ་རྣམས་གཅེན་པོ་བསྟེད་ལ་མི་འབྱུང་བར་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡི་གེ་བརྙུ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟིག་པ་དང་ལྷུང་བའི་ཐབས་སྣ་ཚོགས་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ།།[୧୧]

སྟྲིན་པ་བཤད་པ།

བཞི་པ། སྟྲིན་ལ་སོགས་པ་བསླབ་པ་དང་། །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ལ་གཉིས་ཀྱི། རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ཙམ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་[୧୨] དུག་གི་སྟུང་བ་དང་། སེམས་ཅན་གཞན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་བསྡུ་བའི་དངོས་པོ་བཞིའི་སྟོང་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྟྲིའི་མཚན་ཉིད་དང་། རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། སོ་སོའི་སྒྲ་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། འཁོར་བ་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྒྲོལ་བའི་ཐབས་སོ།།

གཉིས་པ་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལ། གང་ལ་དབྱེ་བའི་གཞི། རྗེ་ལྟར་དབྱེ་བའི་དོན། དབྱེ་བ་ངེས་པར་བསྟན་པ་གསུ མ་ལས། དང་པོ་ནི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྐྱབས་པའི་ཐབས་ཁྱད་པར་བའོ།། གཉིས་པ་དབྱེ་བའི་དོན་ལ་དྲུག་ལས། ཐོག་མར་སྟྲིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྟྲིན་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། སྟྲིན་པའི་རང་བཞིན་ངེས་པར་བྱ་བ་དང་། སྟྲིན་པ་བཏང་བའི་ཚན་ཐོག་ནོ།།

དང་པོ་ནི་བདོག་པའི་དངོས་པོ་གཞན་ལ་ཕན་པས་[୧୩] སྐེ་བའོ། །དེ་སྟྲིར་དངོས་རྫེས་གསུམ་གྱིས་ཟིན་ན། སྟྲིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་དེའི་རང་བཞིན་ངེས་པར་བྱ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྟྲིན་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དོས་གཟུང་བ་དང་། གཉེན་པོའི་རང་བཞིན་སོ་སོར་དཔྱད་པ་དང་། དེ་དག་ཕྱིན་ཅི་མ་ཡོག་པར་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དག་པའི་སྟྲིན་པ་དང་འགལ་བ་དོས་བཟུང་ན། སེར་སྣ་གཞན་ལ་སྐེར་མི་ནུས་པ་དང་། ནུས་ཀྱང་མ་དག་པའི་སྟྲིན་པ་དང་འདྲེས་པ་སྐེ་ར་བ། མ་དག་པ་དང་མ་འདྲེས་ཀྱང་། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུ་མི་འགྲོ་བ་སྐེ་གསུམ་མོ། །གཉེན་པ་དེའི་ཉེས་པ་བསམ་པ་ལ་གཉེས་ཏེ། ཚེ་འདིའི་ཉེས་པ་དང་། སྟྲི་བ་གཉན་གྱི་བདེ་བ་འཇོམས་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྙས་པར་འགྱུར་བའང་། སྟོབ་

དཔོན་འཕགས་བས། སྐྱེ་བས་འདི་ལ་བདེ་བ་སྟེ། ཁྱིན་བས་གཞན་དུ་བདེ་བ་ཡིན། །མ་སྐྱེས་བྱིན་ཆུད་ཟོས་པ། །སྟུག་བསྔལ་འབའ་ཞིག་གི་ལ་བདེ།[৩] །ཞེས་གསུངས་ལ། གཞན་ཡང་ཨཥདྷ་པ། ཟླུན་པོས་སོག་པའི་སྟུག་བསྔལ་ཉིད། །སྲོང་གི་སྐྱོད་པའི་བདེ་མི་སྲོང་། །ཡང་ཡང་ཉལ་ཞིང་ལྟ་བ་ཡི།། འཇུག་པའི་ནོར་ནི་བྱི་བ་བཞིན། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། ནམ་དགོས་ཚེ་ན་ལེན་པ་ཡི། །ནོར་ནི་སྤྱིན་པར་ཐུབ་པས་གསུངས། །བསགས་པའི་ནོར་ནི་སྤྱང་རྩི་ལྟར། །ནམ་ཞིག་གཞན་གྱིས་སྐྱོད་པར་འགྱུར།། ཞེས་བར་སྣབས་ཀྱི་ཚོགས་བཅད་འདི་དག་གི་དོན་ཡང་བསམ་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་སྐྱེ་བ་གཏན་གྱི་བདེ་བ་འཇོམས་པའང་། སྐུད་པ་ལས། སེར་སྣ་ཅན་ནི་ཡི་དྭགས་གནས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ཅི་སྟེ་མིར་སྐྱེས་ན་ཡང་དེ་ཚེ་དབུལ་པོར་འགྱུར།[৪১] །ཞེས་གསུངས་པས། སྤྱིར་སེར་སྣ་ཅན་ལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མི་སྲིད། མ་དག་པའི་སྤྱིན་པ་བཏང་ཡང་ཞིང་ཚ་སྤྲོ་ཅན་ལ་སོ་བོན་བཏབ་པ་ལྟར་འབྲས་བུ་འབྱིན་མི་ནུས། འབྲས་བུ་ཟུང་ཟད་བདུད་ཡང་། ཆུ་སྐྱར་གྱིས་ཤ་ནོ་རྐྱེད་པ་ལྟར་ལོངས་སྤྱོད་བདེ་བའི་གོགས་སུ་མི་འགྱུར། ཟུང་ཟད་བདེ་བའི་གོགས་སུ་གྱུར་ནའང་། ཆུ་ཤིང་གི་འབྲས་བུ་སྨིན་པ་ལྟར་འཁོར་བ་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཟད་པར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་གཉེན་པོའི་རང་བཞིན་སོ་སོར་དབྱད་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་རྒྱུའི་གཉེན་པོ་ནི། སེར་སྣའི་རྒྱུ་ཡོ་བྱད་ལ་ཆགས་པ་ཡིན་པས། དེའི་གཉེན་པོ་བསྒོམ་སྟེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། བསགས་དང་བསྲུང་དང་བརྩགས་པའི་གདུང་བ་ཡིས། །ནོར་ནི་ཕུང་ཀོལ་མཐའ་ཡས་ཤེས་པར་བྱ། །ནོར་ལ་ཆགས་ཤིང་གཡེངས་པར་གྱུར་རྣམས་ལ། །སྲིད་པའི་སྟུག་བསྔལ་གོལ་བའི་ཐབས་མེད་དོ།[৫৫] །ཞེས་བྱ་བ་དང་། ནོར་མེད་ཚེ་ན་ཚོལ་བས་ཐོངས། །ཟུང་ཟད་རྣེད་ན་ཉངས་པས་ཐོངས། །མང་ན་ཚོམ་པ་མེད་པས་ཐོངས། །ཚོམ་མེད་ལོངས་སྤྱོད་སྟུག་བསྔལ་རྒྱུ། །ཞེས་བར་སྣབས་ཀྱི་ཚོགས་བཅད་འདི་འང་བན་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་རྒྱལ་[৫০] པོ་གྲགས་པ་མཐའ་ཡས་དང་། ང་ལས་ནུས་གྲིང་བཞི་ཉི་ཟླ་སུམ་རྒྱ་རྩ་གསུམ་གྱི་ཕྱེད་མན་ཆད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བྱས་ཀྱང་མ་ཚོམ་པར། དུད་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་རིལ་པོ་དབྱིག་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་ཏུ་བསོད་ནམས་ཟད་དེ་ས་ལ་ལྷུང་བའི་ལོ་རྒྱས་ཀྱང་བཞད་དོ།།

གཉིས་པ་འབྲས་བུའི་གཉེན་པོ་ནི། རྒྱུ་ཡོ་བྱད་ལ་ཆགས་པས་འབྲས་བུ་སེར་སྣ་སྐྱེ་ལ། དེ་བཟློག་པའི་གཉེན་པོ་སྦྱིན་པ་ཡིན་པས། དེ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཉེ་བ་འཚོང་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་སྦྱིན་པ་དང་། ཁྱིམ་པའི་སྦྱིན་པ་དང་། མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་སྦྱིན་པའོ། །དང་པོ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་སྦྱིན་པ་ནི། གཙོར་མི་འཇིགས་པ་དང་། བྱམས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་སྟེ་གསུམ་ཡིན། ཟང་ཟིང་ལ་སྣ་ཚ་དང་སྐྱ་ཤ་དང་ཤོག་བྱ་གསུམ་སྦྱིན་པར་གསུངས་ཀྱི།[1] རབ་ཏུ་བྱུང་བས་ནོར་རྣབས་པོ་ཆེ་སྟེང་བས་མགོ་གདོན་པར་གསུངས་པ་མེད་ལ། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་རྒྱལ་པོ་དང་། བློན་པོ་དང་། ཁྱིམ་བདག་དང་། ཚོང་དཔོན་ལ་སོགས་པར་གྱུར་ཏེ་ཁྱིམ་པར་བཞུགས་པའི་དུས་སུ་ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པ་མཛད་ལ། བྱང་ཆུ བ་སེམས་དཔའ་སྲིད་པ་ཐ་མ་པའི་གནས་སྐབས་སུ་གཞོན་ནུའི་རོལ་རྩེད་མཛད་པ་ན་བདོག་པའི་དངོས་པོ་སེམས་ཅན་ལ་བྱིན་ནས་ནི་རྟ་ཤའི་འགྲམ་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཚེ་ཏ་དང་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནོར་གྱི་བདག་པོ་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་ཤིང་ལ་བསྐུར་ལ། ཁེང་བའི་བུ་མོ་ལེགས་སྐྱེས་ཀྱིས་གསེར་སྟོང་དང་བཅས་པའི་བསོད་སྙོམས་ཕུལ་བའི་ཚེའང་། གསེར་སྟོང་བུ་མོ་ཤིང་ལ་གཏད་པས་བུ་མོས་བདག་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བས་བཞེས་པར་ཞུ་ཞེས་སྨྲར་ཕུལ་བ་ན། ནི་རཏྣ་རའི་རྩ་ལ་བསྐུར་བས་མུ་སྟེགས་འགའ་ཞིག་གི་བསམ་པ་ལ་གོའོ་ཉ་མའང་ནོར་ལ་བན་ཏེ་དུ་དང་རྒྱན། རྒྱལ་པོ་ནོར་ཀྱིས་མ་ཚོངས་པས་ཁྱོད་ཚོང་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་སྦྱིན་པ་རྣབ་པོ་ཆེས་མགོ་བཏོན་ན་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་གེགས་སུ་འགྱུར་བས། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡོ་བྱད་ལ་མ་ཆགས་ཤིང་སྦྱིན་པས་མགོ་མི་འདོན་པར། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་།[2] ཉིང་འེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་མགོ་འདོན་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་མཐུན་པའི་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་གསུངས་སོ།། དེས་ན་མདོ་ལས། རབ་ཏུ་བྱུང་བས་[3] ལྷུང་བཟེད་ཀྱི་ལྟག་རོལ་ཙམ་སྦྱིན་པར་གསུངས་ཀྱི། གཞན་

སྦྱིན་པར་མ་གསུངས་ཏེ། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལྟ་དང་བཅས་པའི་མཚོད་གནས་ཡིན་གྱི། ཡོན་བདག་མ་ཡིན་པས། ཡོན་མཆོད་གོ་བཟློག་ན་འཇིག་རྟེན་དུ་མྱ་གེ་ལ་སོགས་པ་རྒྱད་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱིམ་པའི་སྦྱིན་པ་ལ་གཉིས་ཀྱི། སྦྱིན་པ་རིལ་ལྟར་གཏང་བའི་ཚུལ་དང་། དེ་སྦྱང་བའི་ཐབས་སོ། །དང་པོ་ལའང་། ཐོག་མར་སྦྱིན་མི་ནུས་པ་ལས་བཟློག་པའི་དོན་ཏུ་ཅུང་ཟད་སྟོན་པ་ལ་བསྟན། སྟེར་ནུས་པ་རྣམས་མ་དག་པའི་སྦྱིན་པ་ལས་བཟློག་སྟེ་དག་པའི་སྦྱིན་པ་ལ་བསྟན། དག་པའི་སྦྱིན་པའང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་མི་འགྱོ་བ་ལས་བཟློག་སྟེ་འགྱོ་བ་ལ་བསྟན་པ་སྟེ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཚོད་མ་ལ་སོགས་སྦྱིན་པ་ལ། །འདྲེན་པས་ཐོག་མར་སྦྱོར་བ་མཛད།། དེ་དག་གོམས་ནས་ཕྱི་ནས་ནི། །རིམ་གྱིས་རང་གི་ཤ་ཡང་གཏོང་། །གང་ཚེ་རང་གི་ལུས་ལ་ནི། །ཚོད་སོགས་ལྟ་བུའི་བློ་སྐྱེས་ན། །དེ་ཚེ་ཤ་ལ་སོགས་གཏོང་བ། །དེ་ལ་དཀའ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད།[৬] ཅེས་སྦྱོད་འཇུག་ལས་གསུངས་པ་དང་། གསང་ཆེན་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མདོ་ལས། ལས་དང་པོ་པས་ཆུ་རྩེ་ལ་ཅམ་སྦྱིན་པ་ལ་བསྟན་པར་བྱའོ།[৭] །ཞེས་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་སྟེར་ནུས་པ་རྣམས་མ་དག་པའི་སྦྱིན་པ་ལས་བཟློག་སྟེ་དག་པ་ལ་བསྟན་པ་ནི། གང་ཟག་འགའ་ཞིག་སྦྱིན་པ་གཏོང་ནའང་དག་པ་དང་མ་དག་པ་ངོ་མི་ཤེས་པས་འཁོར་བ་དང་། དན་སོང་གི་ཆུང་འགྱུར་བའི་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་མང་པོ་ཡོད་པས་དེ་བཟློག་པ་ལ་བསྟན་པ་སྟེ་གསུམ་ཏུ་གཉིས་ཀྱི་དོན་འདི་ཙམ་ཚོགས་སུ་བཅད་པར་བསྟུ་ན། ལོག་ལྟ་མ་དད་ཕན་བཏགས་ལན། །མེ་ཆུ་ཆུལ་སྟེར་འཇིགས་པྱིར་ཏེ། །དུག་མཚོན་བསད་ཤ་བག་མེད་ཚང་། །བསྟུ་ཕྱིར་བསྟོད་ཕྱིར་རོལ་མོ་མཁན། །སྐར་མཁན་གཞན་ཞེན་ནོར་མཛའ་ལ་སྟེར། །གཞན་གྱི་འབྲུ་སྟོད་བཟོ་བོ་དང་། །ཚད་ཕྱིར་སྨན་པ་སྦྱོས་ནས་སྟེར། །རྣམ་སྨིན་རང་ཉིད་ལང་ཚོ་ཐག། །ན་དང་འཆི་ཚེ་བསྐུལ་ནས་མཆོད། །ཡུལ་གཞན་གྲགས་ཕྱིར་ཁོད་བསྟན་ཕྱིར། །བྱད་མེད་ཕྱིར་སྟེར་བྱ་མེད་ཕྱིར། །ཕྱི་མར་རྟེད་ཕྱིར་དམན་པ་རྣམས། །བོར་ནས་ཕྱུག་པོ་རྣམས་ལ་སྟེར། །མ་དག་སྦྱིན་པ་སྐྱམ་ཐུ་གཉིས། །རྒྱས་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་ཕྱིར་སྨོང་།[৮]། དེ་ཡུར་དག་པ་དང་མ་དག་པའི་སྦྱིན་པ་ཤེས་པར་བྱས་ལ། མ་དག་པ་སྤང་ཞིང་དག་པ་ལ་བསྟན་བོ།།

གསུམ་པ་ནི་དག་པའི་སྤྱིན་པ་འགའ་ཞིག་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུ་རམ་མི་འགྱུ་བ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་དགེ་བའི་རྩ་བ་འགའ་ཞིག་མཐོ་རིས་ལྟ་དང་མིའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་བར་འགྲོ། འགའ་ཞིག་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རྒྱུ་འགྲོ་བས་དེ་བཟློག་པའི་དོན་དུ་ཐབས་ཀྱིས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་མཐའ་མནན། ཤེས་རབ་ཀྱིས་འཁོར་བའི་མཐར་མནན། བཙོན་འགྲས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་གཉིས་སྡུར་དུ་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱས་པས་སྤྱིན་པ་གང་ཟུང་ཟད་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་མྱ་ངན་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བའི་རྒྱུ་འགྱུ་བ་ལ་བསྟུབ་སྟེ། མདོ་ལས། གང་དག་རྒྱལ་བ་རྣམ་འདྲེན་ལ། །བྱེད་པ་ཚུང་ངུ་འམ་བྱེད་འགྱུར་བ། །དེ་དག་མཐོ་རིས་སྣ་ཚོགས་པར། །བགྲོད་ནས་འཆི་མེད་གནས་ཐོབ་བོ།[3] །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

གཉིས་པ་དེ་སྤྱང་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བསམ་པ་དང་། སྤྱོར་བ་ལ་སྤྱང་བའོ། །དང་པོ་ནི་སློབ་མ་མཐོང་ན་སྤྱིན་པའི་ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་དུ་དགའ་བ་དང་། ཚེ་ཕྱི་མ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཟད་མི་ཤེས་པའི་ས་བོན་འདེབས་སྙམ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐུལ་པ་ཡིན་སྙམ་པ་དང་། དེ་དག་བདག་ལ་དགེས་པར་འགྱུ་ཀྱིས་སྙམ་པ་དང་། ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་ཚྲེན་དུ་སྐན་གྲགས་ཐོབ་པར་འགྱུ་ང་སྙམ་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་བྱེད་པ་ལ་བསྟུ་བའི་དངོས་པོ་འདི་ལྟ་བུས་བསྟུ་དགོས་སྙམ་པ་ལ་སོགས་པའི་འདུ་ཤེས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྒྲེད་དེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། སྤྲོང་བ་མཐོང་རྟོགས་དགའ་བ་དང་།[4] །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། མདོ་ལས། སྤྲོང་བ་དག་ནི་མཐོང་རྒྱུ་ལ། །སངས་རྒྱས་འདུ་ཤེས་རབ་ཏུ་བསྒྲེད།[5] །ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

གཉིས་པ་སྤྲོང་བ་ལ་སྤྱང་བ་ནི། ཡུལ་དུས་དངོས་པོ་ལ་སྤྱང་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཡུལ་ལ་སྤྱང་བ་ནི། གང་ཟག་གི་བསམ་བའི་ཀེ་བྱག་གིས་ལ་ལས་བྱ་མ་ལ་འབྱལ་ཚོད་ཀྱི་གཞན་ལ་མི་ཚོད་ལ། ལ་ལས་སངས་རྒྱས་ལ་མཆོད་པ། ལ་ལས་ཆོས་འདྲི་བློག །ལ་ལས་དགེ་འདུན་ལ་བསྟེན་བཀུར། ལ་ལས་ཚོངས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་གང་ཟུས་པ་ལ་མགོ་བཏེག་ཞེང་། མི་ཤུས་པ་ལའང་རིམ་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བོ།།

གཞིས་པ་དུས་ལ་བསླབ་པ་ནི། དུས་གཏན་དུ་སྟེར་མི་ནུས་པར་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་ནུས་པ་ཡོད་པས་དེ་དག་ཀྱང་དུས་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་གཙོ་བོར་བྱ་ཞེང་། དུས་གཞན་དུ་སྟེར་བ་ལ་བསླབ་བོ།། དེ་ལྟར་ཚུལ་རིལ་ལྟར་སྨོང་ན། དང་པོ་ཉི་མ་ཕྱེད་ཙམ་ཅི་འབྱོར་བ་སྟེར་བ་ལ་བསླབ། དེ་ལ་གོམས་ནས་ཉིན་རེ། དེ་ལ་གོམས་ནས་ཞག་རེ། དེ་ལ་གོམས་ནས་ཟླ་བ་རེ། དེ་ལ་གོམས་ནས་ལོ་རེ་ལ་སོགས་པ་དུས་བསྟུན་ཞིང་བསླབ་བོ།།

གསུམ་པ་དངོས་པོ་ལ་སྦྱང་བ་ནི། ཚུ་རྡེ་ལུ་རེའམ། ཚོད་ཐོར་རེའམ། ཟན་རྡོག་རེའམ། སྲད་བུ་རེའམ། ལྟན་པ་ཙམ་རེ་སྟེར་བ་ལ་བསླབ་ཅིང་ཆུ་བཞད་རེ་ལའང་སྦྱིན་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་སྟམ་དུ་བསམ། སྦྱིན་པ་འདི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་སྟམ་དུ་བསམ། མ་འོངས་པའི་དུས་སུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཅི་འདོད་པ་སྟེར་བའི་ནུས་པ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྨོན་ལམ་གདབ། ཅིའང་མི་སྟེར་བ་ལ་ལྷོས་ན་ཚུ་རྡེ་ལུ་རེ་ཙམ་ཡང་འོར་ཆེ། ཆོག་བ་ལ་ལྷོས་ན་མི་སྟེར་བའང་འོར་ཆེ། འཕྲོག་པ་ལ་ལྷོས་ན་ཆོག་བའང་འོར་ཆེ། གསོད་པ་ལ་ལྷོས་ན་ཆོག་ཞིང་རྗེག་བའང་འོར་ཆེ་སྟེ། མདོར་ན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡུས་བསྒྱུར་ན། སུ་དང་ཡང་ཞེ་མི་འགྲས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་ཉམས་པའི་ཆུར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་མདོ་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན། ཟས་འདོད་པ་ལ་ཟས། དེ་བཞིན་དུ་གོས་དང་། སྨན་དང་། མེ་ཏོག ཁྱད་པ་དང་། ཚོར་འདོད་པ་ལ་ཚོར་སྟེར་བའི་བར་དུ་བློ་འབྱོངས་བར་འགྱུར་རོ། །མི་སྟེ་བའི་ཚོས་ལ་བཟོད་པ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ། མགོ་དང་ཤ་ལག་ལ་སོགས་པ་སྟེར་ཐོད་ཀྱང་མི་གཏང་། དེའང་སྦྱིད་འཇུག་ལས། དམ་བའི་ཚོས་ནི་སྦྱིད་པའི་ལུས། །ཁན་ཚོགས་ཙམ་ལ་གཏང་མི་བྱ།[৫০] །དེ་ལྟར་བྱས་ན་སེམས་ཅན་ཀྱི། །བསམ་པ་སྐྱེར་དུ་རྫོགས་མི་འགྱུར། །སྐྱིང་རྡེའི་བསམ་པ་མ་དག་བར། །ལུས་འདི་གཏང་བར་མི་བྱ་སྟེ། །ཅི་ནས་འདི་དང་གཞན་དག་ཏུ། །དོན་ཆེན་སྒྲུབ་པའི་ཆུར་གཏང་ངོ་།[৫৭] །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ।।ཁ་ཅིག་འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་བྱས་ནས། ཅི་སྨོངས་པ་ལ་སྟེར་དགོས་མ་བྱིན་ན་སེམས་བསྐྱེད་ཉམས་འགྱོ་དེས་ན་སྟེར་མི་ནུས་ཀྱི་བར་དུ་གསང་དགོས་ཟེར་བ་ནི་སྡོ་སྨོད་ཀྱི་རྟམ་དབྱེ་མ་ཤེས་པ་ཡིན། སེམས་བསྐྱེད་སྲུང་བའི་ཐབས་གསང་བ་ལ་རེ་བ་ཐབས་རྟགས་པ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ནི་མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་སྤྱིན་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཏོང་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་གཏོང་བ་དང་། གཏོང་བ་ཆེན་པོའོ། །དང་པོ་ནི་རྒྱལ་སྲིད་སྟེར་བའོ། །གཉིས་པ་ནི་བྱ་དང་ཆུང་མ་ལ་སོགས་པ་གཉེན་ཕངས་པ་སྟེར་བའོ། །གསུམ་པ་ནི་མགོ་དང་ཤིང་ལག་ལ་སོགས་པ་རང་གི་ལུས་སྟེར་བའོ། །འདི་ལ་དགོངས་ནས་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལས། ཐབས་ལ་མཁས་པས་སྤྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ན་འཁོར་ལོ་སྣུར་བ་ལ་སོགས་པའི་ལུས་བློངས་ཀྱང་། ང་ལས་ཡོ་བྱད་རྣམས་ལོང་ལ་སྤྱིན་པ་ཐོང་། ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུངས་ཤེས་བྱ་བ་ནས་ད་ནི་ནང་གི་ལུས་ལའང་ཆགས་པ་མེད་ན། ཕྱིའི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཤེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།[৫২] ལུང་འདི་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་སྤྱིན་པ་ལ་སྤྱོད་བ་ཡོད་དེ། དེ་དག་གིས་མདོ་སྡེའི་དགོངས་པ་མ་ཤེས་པར་ཟད་དོ། །འདིའི་སྐབས་སུ་ཐམས་ཅད་སྤྲོ་ལ་གྱིས་བྱ་དང་བྱམོ་བྲམ་ཟེའི་གཡོག་ཏུ་བྱེད་པ་དང་། ཤི་བ་པའི་རྒྱལ་པོས་བྲམ་ཟེ་ལོང་བ་ལ་མིག་བྱིན་པ་དང་། རི་བོང་གིས་བྲམ་ཟེ་འཁྱམས་པ་ལ་ལུས་བྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེས་རབས་ནས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་དང་།[৫৩] རྒྱལ་པོ་བྲུ་འོད་གྱིས་བྲམ་ཟེ་ལ་དབུ་བྱིན་པ་དང་།[৫৪] རྒྱལ་པོ་གསེར་མདོག་གིས་ལུས་སྟོད་སྨད་དུ་གཉིས་ནས་བྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་[৫৫] མདོ་རྣམས་ལས་འབྱུང་བའི་དོན་རང་གིས་བསམ་ཞིང་གཞན་ལ་བསྟན་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་སྤྱིན་པ་དེ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡོན་ཏན་བཞི་བསྒྲུབ་པ་དང་། ཚགས་པ་བདུན་སྤྱང་བའོ། །དང་པོ་ནི་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། སྤྱིན་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཤམས་དང་། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ལྟན། །འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་རྫོགས་བྱེད། །སེམས་ཅན་རྣམ་སྨིན་བྱེད་རྣམ་གསུམ།[৫৬] །ཞེས་གསུངས་པས་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་སེར་སྣ་སྤངས་པ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ། གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ། འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྟེ་ཆོས་དང་མཐུན་པའི་ཅི་འདོད་པ་སྟེར་བ། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུསྨིན་པར་བྱེད་པ་གསུམ་ནི། སྤྱིན་པས་བསྟུས་ནས་ཀན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྟེ་གསུ མ་ལ་བསྒྲལ་བ་ཇི་ལྟ་བ་ཞིན་འགྲོད་པའོ།།

གཉིས་པ་ཚགས་པ་བདུན་སྤྱང་བ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱིན་པ་ནི། །མ་ཚགས་མི་

ཚགས་ཚགས་པ་མེད། །ཚགས་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ལ། །མ་ཚགས་མི་ཚགས་ཚགས་པ་མེད།[৫৶] །ཅེས་གསུངས་པས། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཚགས་པ་བདུན་སྟོང་བ་ནི། ལོངས་སྤྱོད་ལ་ཆགས་པ་དང་། བཞོལ་བ་སྟེ། ཕྱི་བཞོལ་ལ་ཚགས་པ་དང་། དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་འཛིན་པ་ལ་ཚགས་པ་དང་། ལན་ལ་རེ་བ་ལ་ཚགས་པ་དང་། རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལ་ཚགས་པ་དང་། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཚགས་པ་སྟེ་སེར་སྣ་ལ་སོགས་པ་སྟོང་མི་འདོད་པའོ། །རྣམ་པར་གཡེང་བ་ལ་ཚགས་པ་ལ་གཉེས་ལས། ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་གཡེང་བ་ནི། ཐེག་པ་དམན་པ་ལ་དགའ་བ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཡེང་བ་སྟེ་འཁོར་གསུམ་དུ་ཞེན་པའོ། །ལོངས་སྤྱོད་ཕྱི་བཞོལ་ཆོག་པར་འཛིན། །ལན་དང་རྣམ་སྨིན་མི་མཐུན་ཕྱོགས།། རྣམ་པར་གཡེང་ལ་ཚགས་པ་སྟེ། །བདུན་པོ་འདི་དག་མཁས་པས་སྤང་། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྟུ་བའི་ཚིགས་བཅད་དོ།།

གསུམ་པ་སྨིན་པའི་ཕན་ཡོན་ལ་གཉེས་ཏེ། གནས་སྐབས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་དང་། མཐར་ཐུག་གི་ཕན་ཡོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉེས་ལས། ཚེ་འདིར་འབྱུང་བའི་ཕན་ཡོན་ནི། སྨིན་པ་སེམས་ཅན་མགུ་བར་བྱས་པས་ལོངས་སྤྱོད་དང་། སྐན་པ་དང་། གྲགས་པ་དང་། དཔལ་དང་། བདེ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་འཐོབ་སྟེ། སྨིན་འཇུག་ལས། སེམས་ཅན་མགུ་ལས་བྱུང་བ་ཡི། །མ་འོངས་སངས་རྒྱས་འབྲུ་ལྟ་ཞོག །ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་དཔལ་ཆེན་དང་། །ཐགས་དང་སྐྱིད་འཕྱུར་ཅིས་མ་མཐོང་།[৫১] །ཞེས་བྱ་བ་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། སྨིན་པ་པོ་ནི་ལོངས་སྤྱོད་མི་འདོད་ཀྱང་། །ལོངས་སྤྱོད་ཤིན་ཏུ་མང་ལ་བཟང་དང་ཕྲད།[৫৲]ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཚེ་ཕྱི་མ་ལ་འབྱུང་བ་ནི། ཚོར་བ་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ཅི་འདོད་པའི་ལོངས་སྤྱོད་ཐོབ། བྱེད་པ་རྒྱ་མཐུན། གཞན་ལའང་ཅི་འདོད་པ་སྟེར་ཐོད་པར་འགྱུར། གཞན་ཡང་ཡུལ་ངན་པ་དང་། སུ་གཅིའི་བསྐལ་པ་ལ་སོགས་པར་གཏན་མི་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐན་ཡོན་དཔག་ཏུ་མེད་དོ། །སྟུང་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྨིན་པས་ཡི་དྭགས་འགྲོ་བ་གཅོད།། དབུལ་བ་དང་ནི་དཔེན་པོར་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི། །སྤྱོད་ཚེ་ལོངས་སྤྱོད་མཐའ་ཡས་རྒྱས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར།[৫৩] །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

གཉེས་པ་མཐར་ཐུག་གི་ཕན་ཡོན་ནི། སངས་རྒྱས་པ་ན་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་

འདས་པའི་འགོར་རྒྱུ་མཚོ་ཤུ་བྱ་འདུ། འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ལས་གྲུབ་པའི་མཚོད་པ་རྣམས་འབྱུང་། ནམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་དབང་བསྐུར་བ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཐོབ་བོ།།

ཚུལ་ཁྲིམས་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཞ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ངེས་པར་བྱ་བ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུངས་པའི་ཕན་ཡོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་གྱི་དོན་དུ་རང་གི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སྤང་བའོ། །དེ་སྟོང་དངོས་རྟེས་གསུམ་གྱིས་ཟིན་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཞ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་དེའི་རང་བཞིན་ངེས་པར་བྱ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དོས་གཟུང་བ་དང་། གཉེན་པོའི་རང་བཞིན་སོ་སོར་དཔྱད་པ་དང་། དེ་དག་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དོས་གཟུང་ན། དེའང་སྔོན་པ་གཏན་བསྲུང་མི་ནུས་པ་དང་། བསྲུངས་ཀྱང་མྱ་སྟེགས་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡུར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་ཀྱང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡུར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་མི་འགྱོ་བ་སྟེ་གསུམ་མོ། །གཉིས་པ་དེའི་ཉེས་པ་བསམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཚེ་འདིའི་ཉེས་པ་དང་། སྐྱེ་བ་གཏན་གྱི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་འཇོམས་པའོ། །དང་པོ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་ལ་ལུ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་ཕམས་ཅད་ཀྱིས་བཙལ་ཏེ་གཅིག་ཏུ་ཡང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཡང་། དེ་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་བློ་མ་དང་དགོན་མཆོག་གི་སྐྱེན་སྐུར་འགྱོ་བ་རང་ཉིད་ངོ་གཏོང་། །དེ་ལྟ་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་བློ་མ་དང་དགོན་མཆོག་གི་སྐྱེན་སྐུར་ཡང་། ཁྱོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྙད་བར་མི་འགྱུར། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱིས་བས་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་སྐྱེ་བ་གཏན་གྱི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་འཇོམས་པའང་། ཉེར་ངེ་འཇིན་རྒྱལ་པོ་ལས། ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་དན་འགྲོ་ཁོ་ནར་འགྲོ་སྟེ། །དེ་ལ་ཐོས་པ་མང་པོས་སྐྱེ་བ་མི་

ནུས།[๗] །ཞེས་གསུངས་པས། སྤྱིར་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་ལ་བདེ་འགྲོ་འབྱུང་བ་མི་སྲིད། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཉམས་པས་ཀྱང་ཀུའི་གནས་སུ་སྐྱེ་བར་གསུངས། བརྒྱ་ལ་ངན་སོང་ནས་ཐར་ནས་མཐོ་རིས་སུ་སྐྱེས་ནའང་། སྲོག་གཅོད་པས་ནི་ཚེ་ཐུང་ཞིང་། །མ་བྱིན་ལེན་པས་ནོར་དང་བཅས། །བྱི་བྱེད་པས་ནི་དགྲ་མང་ཞིང་། །བརྫུན་དུ་སྨྲ་བས་སྐུར་བར་འགྱུར།[๗๑] །བརྣབ་སེམས་ཡིད་ལ་རེ་བ་འཇོམས།། གནོད་སེམས་སྤྱག་བསྟལ་བསྐྱེད་པ་སྟེ།[๗๒] །མི་ཉིད་ཀྱི་ནི་འབྲས་བུ་ཉིད། །ཀུན་ཀྱི་དང་པོ་བཅུ་འགྲོར་འགྱོ།[๗๓] །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཚེ་ཐུང་བ་ལ་སོགས་པ་གང་མི་འདོད་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་པོཏི་ཀུ་འབའ་བར་འགྱུར་རོ། །འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་མི་དགེ་བ་བཅུ་སྤྱད་པས་སེམས་ཅན་དམྱལ་བའི་གནས་སུ་སྐྱེས་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཉམས་པས་ཀུའི་རྒྱལ་པོ་ཞེ་ལའི་འདབ་ཀུ་སྐྱེས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལ་སོགས་པ་བཤད་དོ།།[๗๔]

གཉིས་པ་གཉེན་པོའི་རང་བཞིན་སོ་སོར་དབྱད་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་རྒྱུའི་གཉེན་པོ་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བའི་རྒྱུ་ཉོན་མོངས་པ་ཤས་ཆེ་བ་ཡིན་པས་དེའི་གཉེན་པོ་ལ་གཉིས་ལས། ཐོག་མར་རེའི་མགོ་གནོན་ནི་དབྱང་བཟང་ལས། འདོད་ཆགས་ཤས་ཆེ་མི་གཙང་ཤ་ཚོལ་དང་། །པགས་པ་ཀེང་རུས་ལྟ་བས་རྣམཔར་བཟློག །ཞེ་སྡང་ལ་ནི་བྱམས་པའི་ཆུ་ཡིན་ཏེ། །གཏི་མུག་ལ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་ལམ་གྱིས་སོ། །ང་རྒྱལ་ལ་ནི་ཁམས་གྱིས་རབ་ཏུ་དབྱེ།[๗๕] །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། མཐའ་དག་དབྱིས་འབྱིན་གྱི་གཉེན་པོ་ཡང་རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྟོང་ཉིད་ལྟ་བས་གོལ་འགྱུར་གྱི། །སྨོམ་པ་ལྟག་མ་དེ་དོན་ཡིན།[๗๗] །ཞེས་བྱ་བ་དང་། སྤྲོ་བ་དཔོན་འཕགས་པས། མ་རིག་འགགས་པར་གྱུར་པ་ནི། །ཤེས་པས་དེ་ཉིད་བསྟོམས་པས་སོ། །དེ་དང་དེ་ནི་འགགས་གྱུར་པས། །དེ་དང་དེ་ནི་མངོན་མི་འགྱུར།[๗๘]། ཞེས་གསུངས་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་འདྲིས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་འབྲས་བུའི་གཉེན་པོ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ལས་ལུས་ངག་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་འབྱུང་བས། དེའི་གཉེན་པོ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གསུམ་སྟེ། སྔོན་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། དགེ་བ་ཆོས་སྤྱད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ། །དང་པོ་ལའང་སོ་སོར་ཐར་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྔོན་པ་གཉེས་

ལས། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་ལ་གཉིས་ཀྱི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱིམ་པས་བསླབ་པ་དང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བས་བསླབ་པའོ།།

དང་པོ་ནི། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་བྱེད་ནས་བསྟེན་གནས་ཙམ་བསྐྱང་བ་སྐྱབས་གསུམ་འཛིན་པའི་དགེ་བསྟེན། སྡོག་སྡོམ་བྱེད་པ་སྟ་གཅིག་སྦྱིད་པ། མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་སྤོང་བ་སྟེ་བ་སྟ་འཁའ་སྦྱིད་པ། བརྫུན་དང་གསུམ་སྤོང་བ་ཐལ་ཆེར་སྦྱིད་པ། འདོད་ལོག་དང་། ཚང་སྤོང་ན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དགེ་བསྟེན་ནོ། །མདོ་ལས་དགེ་བསྟེན་སྡོམ་པ་གཞན་ལ་མི་བཏེན་པ་ཆོས་དགེ་བ་བཅུར་སྦྱིད་པ།[24] ཞེས་གསུངས་པའང་དེ་ཡིན་ནོ། །འོན་མི་དགེ་བ་བཅུ་སྤངས་པ། དགེ་བ་བཅུ་བསྐྱབ་དགོས་པ་ལ་ཡན་ལག་ལྔ་ལས་མི་ལེན་པ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ལྔ་བསྐྱངས་པས་བཅུ་པོ་དོན་ཀྱིས་བསྐྱངས་བར་འགྱུར་ཏེ། སྡོག་གཅོད་པ་སྤངས་པས་གནོད་སེམས་ཤུགས་ལ་སྤངས་ཤིང་། མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་སྤངས་པས་བཙན་སེམས་ཤུགས་ལ་སྤངས་ལ།[25] བརྫུན་སྤངས་པས་ཕྲ་མ་དང་ཀུལ་བ་དང་ཚིག་རྩུབ་ཤུགས་ལ་སྤངས་ཤིང་། དགེ་བསྟེན་ལེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལས་རྒྱུ་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་པས་འོག་ལྟུགས་ལ་ཞེགས་སོ། །ཡང་དག་པར་ན་དགེ་བསྟེན་གྱིས་བསླབ་པའི་གཞི་བཅུ་ལེན་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི། དགེ་བསྟེན་བསླབ་པའི་གཞི་ལྔ་བྱང་ཆུབ་སེམས་བ་ཏི་གྲངས་མངས་པས་འཇིགས་པ་སྤངས་པའི་དོན་དུ་གསུངས་ཏེ། དགེ་བསྟེན་གྱི་སྡོམ་པ་བརྒྱད་པ་ལས། ཡན་ལག་ལྔ་ཡི་ཚེ་གཅིག་ལ། །གཞུག་པ་རྣ་ཞི་འདོད་པས་སོ།[26] །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཁ་ཅིག་དགེ་བསྟེན་གྱི་སྡོམ་པ་ལ་ལོག་ལྟ་སྤངས་བ་སེམས་པས་ཁོ་ནས་ཁྱད་པར་ཅི་ཞེ་ན། ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུས་ཆུད་བར་ཟད་དོ། །ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡང་ཐ་དད་ཅིག་ཡོད་ཀྱི། ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཐ་དད་ཅིག་ཡོད་ན་ཡང་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཐ་དད་ཅིག་ཡོད་པ་ཙམ་ཞིག་ལ་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཐ་དད་ཅིག་ཡོད་པ་ཁོ་ནས་ཁྱད་པར་ཅི་ཞེ་ན།

པ་ཆེན་པོ་བཞང་དོན་འདི་བཞེད་དོ། །དགོན་མཆོག་བརྩེ་གས་པ་ལས། རྒྱལ་པོའི་བུ་སྙིང་རྗེ་ཆེར་སེམས་ཀྱིས་བསྟེན་གནས་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ཇི་སྲིད་འཚོའི་བར་དུ་བླངས་པར་བཤད་དེ། འོན་ཀྱང་གོ་མིར་མིང་མ་བཏགས་སོ། །གོ་མི་འདི་སཾསྲི་ཏའི་སྐད་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་པ་དག །དག་ཕྱོགས་ས་དང་འོད་ཟེར་དང་། །བ་ལང་མིག་དང་ཏོ་རྗེ་དང་། །མཐོ་རིས་ཆུ་དང་དོན་དགུ་ལ། །མ་ཁས་པས་གོ་སྒྲ་དེས་གཟུང་བྱ།[১৩] །ཞེས་གསུངས་པས། བོད་སྐད་དུ་བསྒྱར་ན་སྒྲ་ཕྱོགས་སུ་ལྷུང་པར་འགྱུར་པས་གོའུ་ཏ་མའི་སྒྲ་ལྟར་ཆུ་སྐད་དུ་འཇོག་པའི་ཚུ་མཚན་དེ་ཡིན་ནོ། །འདུ་ལ་བ་མདོ་རྩ་ཐམས་ཅད་ཡོད་སྣའི་གཞུང་ཡིན་པས་ཚངས་སྤྱོད་དང་གོ་མི་གཅིས་མ་གསུངས། དེས་ན་འདུལ་འཛིན་རྣམས་ལ་འདི་གཅིས་ཀྱི་ཚོ་གཅི་ཞུང་པའི་ཆུ་མཚན་དེ་ཡིན། འདི་གཅིས་ཁྱིམ་ཐབ་སྤངས་པ་ཡིན་པས་རབ་ཏུ་བྱུང་པའི་ནང་དུ་འདུ་མོད་ཀྱི། བར་མའི་ཚེ་གཅ་མ་བྱས་པས་ཕྱེད་ཟགའ་ལས་གྲགས་སོ། འདི་དག་གི་དག་བ་དང་མི་དག་བའི་ཆུ་འབྲས་ངོས་བཟུ ང་བ་ནི་ཡི་གེ་མངས་ཀྱིས་དོགས་པས་མ་བྱིས་སོ།།

གཅིས་པ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་དགེ་ཚུལ་དང་དགེ་སློང་གི་བསྙབ་པར་བྱ་བ་ནི་འདུལ་བ་ནས་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་དག་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་འགོང་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པས་མ་ཟིན་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཡིན་ཡང་། དེ་དག་གིས་ཟིན་ཅིང་གཞན་དོན་དུ་སློད་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སོ་སོར་ཐར་པར་འགྱུར་རོ།།

གཅིས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་ནི། དབུ་མའམ། སེམས་ཙམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་བྱས་ནས་རང་གི་བསྙབ་པར་བྱ་བ་ལ་བསླབ། གཅིས་ཀ་ལ་ཐུན་མོང་དུ་ནག་ཏོའི་ཚོས་བཞི་སློང་བ་དང་། དཀར་ཏོའི་ཚོས་བཞི་ལ་སློབ་པ་ལ་གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་དུ་བསླབ་བོ།།

དེ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལའང་བསྡུས་པ་དང་རྒྱས་པ་གཅིས་སོ། །བསྡུས་པ་ལའང་། ཡུལ་དང་དུས་དང་ངོ་བོ་ལ་བསླབ་པ་གསུམ་ལས། ཡུལ་ནི་མི་དགེ་བ་བཅུ་ལ་དལེར་བཤྲེད་ན། སོག་གཅོད་པའི་ཡུལ་མི་འམ་དུད་འགྲོ་ལ་སོགས་པ་རང་དང་འགྲོགས་པ་མི་གསོད་པ་ལ་བསླབ། དེ་ལ་གོམས་ནས་མི་དང་དུད་འགྲོ་གཞན་མི་གསོད་པ་ལའང་རྒྱ་བསྐྱེད་ཅིང་བསླབ། དེ་བཞིན་དུ་མ་བྱིན་པར་ལེན་

པའང་ཐོག་མར་རང་གི་འབྲེལ་བའམ། ཁྱིམ་མཆེས་ལ་སོགས་པའི་ནོར་མི་ལེན་པ། དེ་ནས་གཞན་ལ་རྒྱ་བསྐྱེད་ཅིང་བསླབ། དེ་བཞིན་དུ་བརྫུན་དུ་སྨྲ་བ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ལའང་སྤྱད་ཅིང་བཤགས་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ།། དུས་ཀྱང་ཉི་མ་ཕྱེད་དང་ཉིན་གཅིག་དང་ཟླ་བ་ཕྱེད་དང་ཟླ་བ་དང་ལོའི་བར་སྡོང་བ་ལ་གོམས་པར་བྱ་ཞིང་བསླབ་བོ། །རང་གི་ངོ་བོ་ཡང་མི་དགེ་བ་བཟུ་གང་ནུས་པ་རེ་རེ་སྡོང་བ་ལ་བསླབ་ཅིང་། དེ་ནས་གཉིས་དང་། གསུམ་ནས་བཟུའི་བར་དུ་སྡོང་བ་ལ་བསླབ་སྟེ། དེ་ཡང་ཐོག་མར་སྤྲིག་པ་དང་ལྡང་བ་རགས་པ་སྤང་། དེ་ནས་འབྲེང་། དེ་ནས་ཕྲ་ཞིང་ཕྲ་བའི་བར་དུ་སྡོང་བ་ལ་བསླབ། ཉེས་པ་བྱ་ང་ན་ཕྱི་རབཅོས་པ་ཡང་ཐ་ཚོད་ལ་ལྟོས་པའི་ལྟ་ང་བ་རྣམས་ཐ་ཚོད་མ་སོང་བ་ལ་བཤགས་པ་བྱ་སྟེ། ཁོ་བོའི་བློ་མ་རྟེ་ས་སྐྱ་པ་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས། ཆུ་མཚོ་ཆེན་པོ་ར་དང་མི་འགྲོགས་པ་ལྟར། ཆོས་བྱེད་པ་ལྟང་བ་དང་མི་འགྲོགས་པ་དགོས་གསུངས།[15] དེའང་ཉལ་བའི་ཚེ་ཉིན་པར་ལྟང་བ་བྱུང་མ་བྱུང་བརྟག །མ་བྱུང་ན་དགའ་བ་བསྒོམ། དེའི་དགེ་བ་སངས་ཆུས་སུ་བསྔོ། བྱུང་ན་རང་གི་སེམས་ལ་ཞེལ་དེད་འགྱོད་པ་བསྐྱེད་དེ་ཕྱི་བཞོལ་མི་བྱ་བར་བཤགས་པ་བྱ། ཉེས་པ་མ་དག་པར་མི་ཉལ་ལོ། །ནང་པར་ལྟང་བ་ནའང་དེ་བཞིན་དུ་བྱས་ལ་ཉེས་པ་མ་བཤགས་པར་ཟས་མི་ཟ་བ་ལ་བསླབ་སྟེ། ལེགས་པར་གྱུབ་པ་ལས། ཉིན་མོར་བག་མེད་བྱས་པ་དག །མཚན་མོར་སོར་སོར་བཤགས་པར་བྱ། །ཆུ་བ་མོར་བྱས་ན་ནང་པར་བཤགས། །ལེགས་པར་བྱས་ལ་མངོན་དགའ་བྱ།[16] །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ར། །དེ་ལྟར་གོམས་ན་ཚོས་པ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་དང་འདྲ་བ་འབྱུང་སྟེ། མདོ་ལས་སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་ལས་གཉིས་ཏེ།[17] དང་པོ་ལྟང་བ་མི་འབྱུང་བ་དང་། བྱུང་བ་ཕྱི་ནས་བཅོས་པའོ་[18] ཞེས་གསུངས་པའང་དེ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འདུལ་བ་ལུང་གི་ལྟའི་བྱ་ཡན་ལག་ཉམས་པ་ལ་སོགས་པའི་གཏམ་དང་།[19] སོག་གཅོད་པ་སྟོང་བ་ལ་ལེགས་པར་ཐ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་རབས་དང་ཡང་སྐྱར་བར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་དགེ་བ་བཟུ་གཞན་ལའང་བསྡུ་དས་བའི་ཐན་ཡོན་དང་མ་བསྡུ་དས་བའི་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་གཏམ་རྒྱུད་སྐྱེས་རབས་སམ། མདོ་རྣམས་ལས་འབྱུང་བ་ཅི་རིགས་པ་སྐྱར་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་དགེ་བ་ཚོས་སྡུད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི། དགེ་བའི་ཚོས་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་མི་དགེ་བའི་

ཆོས་གཞི་དང་བཅས་པ་སྣང་བ་ལའི་སེམས་པ་རྒྱུན་ཆགས་སོ། །དབྱེ་ན་སྐྱབས་འགྲོ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཀྱི་བར་ཀྱི་དགེ་བའི་ཆོས་སྡུད་པ་ལ་ཅི་རིགས་པར་སློབ་པ་སྟེ། ལེགས་པར་བཤད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་ལས། རང་ལ་དགོས་པའི་བསྟན་བཅོས་འགའ། །ཉི་མ་རེ་རེར་ཚོགས་རེ་ཟུངས།། གོག་མཁར་དང་ནི་སྤྲང་ཀྱི་ཡུར། །རིང་པོར་མི་ཐོགས་མཁས་པར་འགྱུར།[৭] །ཞེས་པ་ཡུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེ་དག་རང་ས་དང་འགལ་བའི་སྣང་བྱ་རྣམས་ཅི་ནུས་སྣང་ཞིང་། སོ་སོའི་ཉེས་པ་གང་བྱུང་བ་ལ་རང་རང་གི་ཚུལ་དང་མཐུན་པའི་སྟོག་པ་དང་ཡུང་བ་བཤགས་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི། གཞན་དོན་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དེ་དང་འགལ་བ་གཞི་དང་བཅས་པ་སྤོང་བའི་སེམས་པ་རྒྱུན་ཆགས་སོ། །དེ་ལ་གཞན་དོན་དུ་འགྱུར་ན་རང་གི་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་འགལ་ཡང་གཞན་དོན་དུ་ཐམ་པ་བཞི་ཡང་སྤྱོད་པ་སྟེ། བམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་སྐར་མ་འམ། དེད་དཔོན་སྐྱིང་རྡེ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་གཞན་དོན་དུ་འགྱུར་ན་རང་གི་དགེ་བ་ཆོས་སྡུད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱང་འདོར་བ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མེ་ཏོག་ཟླ་མཛེས་སམ། བརྒྱ་བྱིན་མིག་མཛེས་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ།།

གསུམ་པ་དེ་དག་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་གཉེས་ཏེ། ཡོན་ཏན་བཞི་བསྒྲུབ་པ་དང་། ཚགས་པ་བདུན་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཉམས་དང་།[৭০] །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པས། མི་མཐུན་ཕྱོགས་འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སྤང་བ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་བདག་མེད་རྟོགས་པ། འདོད་པ་ཡོངས་རྫོགས་བྱེད་པ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་གཞན་ལ་ལུས་ངག་ཡིད་སྡོམ་པ། སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱེད་པ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་མགུ་བར་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཕེག་པ་གསུམ་ལ་འགོད་པའོ།།

གཉིས་པ་ཚགས་པ་བདུན་སྤང་བ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི། །མ་ཚགས་[৭১] ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ། ཚགས་པ་བདུན་སྤང་སྟེ་དེ་ཡང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས། ཕྱི་བཞོལ། དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་འཛིན་པ། ལན་ལ་རེ་བ། རྣམ་སྨིན་ལ་རེ་བ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཚགས་པ་སྟེ། དེའི་བག་ལ་ཉལ་མ་བཅོམ་པའོ། །གཡེང་བ་ལ་ཚགས་པ་

གཉིས་ནི་སྡུར་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཚགས་པ་བདུན་བཀུ་ལ་ཉལ་དང་བཅས་པ་སྣང་ངོ།།

གསུམ་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུངས་པའི་ཕན་ཡོན་ལ་གཉིས་ཏེ། གནས་སྐབས་དང་། མཐར་ཐུག་གི་ཕན་ཡོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། ཚེ་འདིར་འབྱུང་བ་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གནས་པས་འགྲོད་པ་མེད། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡིད་བདེ་ཞིང་སེམས་རྣལ་དུ་ཕེབས། ཤེས་རབ་གསུམ་གྱི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་དེ། ཉིང་དེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་སྟོང་པ་འདི་སྨོས་པ། །ཚུལ་ཁྲིམས་དག་བའི་མགོ་ལ་དེ་འདུག་སྟེ། །ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་རྟག་ཏུ་མཉམ་གཞག་པ། །བྱིས་པ་མི་རིགས་བརྩོན་པས་མི་ཤེས་སོ།[ཀ་] །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཞན་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དྲིའི་སྣན་པས་ཕྱོགས་བཟུང་ཞུབ། བོང་ཁྲེར་གྱི་བསོད་སྟོམས་དོན་ཡོད་པར་བྱེད། ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་མཆོད་གནས་སུ་འགྱུར། ཚོགས་པའི་ནང་ན་མཛོས་ཤིང་བརྗིད་པ་ལ་སོགས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མདོ་རྣམས་ལས་གསུངས་སོ།[ཁ་] །ཚེ་ཕྱི་མ་ལ་འབྱུང་བའི་ཕན་ཡོན། དང་བས་མི་ཁོམ་འགྲོ་མི་འགྱུར། །ཁྲིམས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་བཟང་ཡོར་སྐྱེ།[ག] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མཐོ་རིས་ཡོན་ཏན་བདུན་ལྡན་དུ་སྐྱེ་སྟེ་འདི་ལྟར། རིགས་ལྡན་གཟུགས་བཟང་ཡོངས་སྤྱོད་ཆེ། །ཤེས་རབ་ཕུན་ཚོགས་དབང་ཕྱུག་ལྡན། །ཐད་མེད་ཤིན་ཏུ་ཚེ་རིང་བ། །མཐོ་རིས་ཡོན་ཏན་བདུན་ཞེས་གསུངས། །ཡོན་ཏན་བདུན་བརྗོད་པའི་གཏམ་ལས་དོན་བསྡུས་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ།[ང] །ཚུལ་ཁྲིམས་ལེགས་པར་བསྲུངས་པས་གང་དང་གང་དུ་སྐྱེས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །སྡུད་པ་ལས། །ཁྲིམས་ཀྱིས་དུད་འགྲོའི་འགྲོ་བ་དུ་མའི་ངོ་བོ་དང་། །མི་ཁོམ་བརྒྱད་སྤོང་དེ་ཡིས་དལ་བ་རྟག་ཏུ་རྙེད།[ཅ] །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

གཉིས་པ་མཐར་ཐུག་གི་ཕན་ཡོན་ནི་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་ན། ནམ་མཁའི་མཐས་གླས་པའི་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེང་ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོན་པ་ཞེས་སྣན་པའི་གྲགས་པ་འབྱུང་བ་དང་། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཕྲིན་ལས་ཡོངས་སུ་དག་པས་གཞན་གྱིས་ཤེས་སུ་འོང་ཞེས་བཅའ་བར་དགོངས་པ་མི་མངའ་བའི་བསྟུང་བ་མེད་པ་གསུམ་འཐོབ་སྟེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། བསྟུང་མེད་བསྟེལ་བ་མི་མངའ་བར། །འཁོར་གྱི་ནང་དུ་བགེགས་གསུང་གསུང་། །ཀུན་ནས་

ཉོན་མོངས་གཉིས་སྤངས་པ། །འགོད་སྡུད་ཞྭད་ལ་ཐུགཝཚལ་ལོ།[೨೨] །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཐོབ་བོ།།

བཟོད་པ་བཤད་པ།

གསུམ་པ་བཟོད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བཟོད་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། བཟོད་པའི་རང་བཞིན་དེས་བར་བྱ་བ་དང་། བཟོད་པ་བསྒོམས་པའི་ཕན་ཡོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་གྱིས་གནོད་པ་བྱས་པ་ལ་སེམས་མི་འཁྲུགས་པའོ། །དེ་སྐྱོར་དངོས་རྗེས་གསུམ་གྱིས་ཟིན་ན་བཟོད་པའི་ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་དེའི་རང་བཞིན་དེས་པར་བྱ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་དོས་གཟུང་བ་དང་། གཉེན་པོའི་རང་བཞིན་སོ་སོར་དཔྱད་པ་དང་། དེ་དག་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། ཁོང་ཁྲོ་བ་དོས་གཟུང་བ་ནི་གཞན་གྱི་གནོད་པས་སེམས་ཁོང་ནས་འཁྲུགས་པའོ།། གཉིས་པ་དེའི་ཉེས་པ་བསམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཚེ་འདིའི་ཉེས་པ་དང་། སྐྱེ་བ་གཏན་གྱི་བདེ་བ་འཇོམས་པའོ། །དང་པོའང་སྟོང་འཇུག་ལས། ཞེ་སྡང་ཟུག་རྔུའི་སེམས་འཚང་ན། །ཡིད་ནི་ཞི་བའི་ཉམས་མི་སྐྱོང་། །དགའ་དང་བདེ་བ་མི་འཐོབ་ལ། །གཉིད་མི་འོང་ཞིང་བརྟན་མེད་འགྱུར།[೨೨] །ཞེས་གསུངས་པས། ཞེ་སྡང་ཅན་གྱི་ཡིད་ལ་རྒྱུན་དུ་དགའ་བའི་བསམ་པ་མི་འབྱུང་ཞིང་། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལུས་ལ་བདེ་བ་མི་རྟེད་ལ། མཚན་མོ་གཉིད་འཚག་ཅིང་། ཁོ་བ་དང་སྨྲ་བརྗོད་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ལུས་དང་སེམས་རྣལ་དུ་ཞེབས་པའི་བརྟན་པ་མི་རྟེད་པས། བདག་ཚུགས་མི་ཐུབ་ཅིང་གཞན་སྐྱེ་ཡིས། དྲིན་བྱིན་དེ་ལ་བརྟེན་གྱུར་པ།། དེ་དག་ཀྱང་ནི་སྡང་ལྡན་པའི། །རྗེ་དབོན་དེ་ལ་གསོད་པར་ཆོལ།[೨೨] །ཞེས་གསུངས་པས། ཏ་ཅང་གཤེས་ངན་དགས་ན་རང་རེ་ལ་བརྟེན་པའི་འཁོར་གཡོག་ཟས་ནོར་གྱིས་བསྐྱངས་པས་ཀྱང་རྗེ་དབོན་བསད་པའི་དཔེ་ཡོད་ལ། ཡང་། དེ་ཡིས་མཛའ་བཤེས་སྐྱོ་བར་འགྱུར། །སྡིག་པས་བསྲུས་ཀྱང་བརྟེན་མི་བྱེད།[೨೦೦] །ཅེས་གསུངས་པས། སྡུ་ཤྲང་བ་ལ་མཛའ་བཤེས་ཐམས་ཅད་སྐྱོ་བ་སྐྱེ་ཞིང་། ཟས་ནོར་བྱིན་

ཡང་ལག་ནས་སྟེ་ར་ཡང་ཁས་སྲེ་གུ་པ་ཡི་ན་ཞེས་ཟས་ནོ་ར་ཤོ་ར་ཞིང་གཞན་མ་མགུ་བ་ཅི་གུ་ལས་མི་འབྱུང་ཞིང་། མདོར་ན་ཁྲོ་བ་བདེར་གནས་པ། །དེ་ནི་གང་ནའང་ཡོད་མ་ཡིན།[1°1] །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གཤིས་ངན་ན་ཚེ་འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀར་སྐྱག་ཅིང་། ཆོས་བྱས་ཀྱང་སྤྲོ་བ་དཔོན་གྱིགས་མཆེད་ཡོན་མཆོད་གང་དང་ཡང་འགྲོགས་མི་ཤེས་པས་རང་སྐུག་ཅིང་གཞན་གྱིས་ཆོས་པར་མི་རྩི་བ་ཅིག་ལས་མི་འབྱུང་ལ། མི་ཆོས་པ་གཤིས་ངན་ཡང་རི་སྲིད་འཚོའི་བར་བཟའ་ཚོ་སྐུག་འཐབ་བྱེད་ཅིང་གཏམ་མེད་པར་བྱ་ཚ་ལ་ལོ་ཙྪ་བར་བཅོལ་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །གསོན་རིང་ལ་འཐབས་ནས་ཤི་ནས་སྡུ་ངན་བྱས་ཀྱང་རང་སྐུག་པ་མ་ཡིན་པ་ཅི་ལའང་[1°2] མི་ཕན་པས་ཞེ་སྡང་སྤང་དགོས་སོ།།

གཉིས་པ་སྐྱེ་བ་གཏན་གྱི་བདེ་བ་འཇོམས་པ་ཡང་། འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་བརྩེགས་པ་ལས། ཁོང་ཁྲོ་བ་གང་ཞེ་ན། བསྐལ་པ་སྟོང་དུ་བསགས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་སྲེག་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་ནོ།[1°3] །ཞེས་གསུངས་ལ། སྟོང་འཇུག་ལས་ཀྱང་། བསྐལ་པ་སྟོང་དུ་བསགས་པ་ཡི། །སྤྱིན་དང་བདེ་གཤེགས་མཆོད་ལ་སོགས། །ལེགས་སྤྱད་གང་ཡིན་དེ་ཀུན་ཡང་། །ཁོང་ཁྲོ་གཅིག་གིས་འཇོམས་པར་བྱེད།[1°4]ཅེས་གསུངས་ཤིང་། རིན་པོ་ཆེ་ཕྲེང་བ་ལས། ཞེ་སྡང་གིས་ནི་དམྱལ་བར་འཕེན།[1°5]། ཞེས་གསུངས་པས། ཞེ་སྡང་གིས་བསྐལ་པ་མང་པོར་བསགས་པའི་དགེ་བ་འཇོམས་ཤིང་དན་སོང་ལས་ཐར་བར་མི་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་གཉེན་པོའི་རང་བཞིན་སོ་སོར་དྲུད་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོའི་རྒྱུའི་གཉེན་པོ་ནི། ཞེ་སྡང་སྤང་པ་ལ་དེའི་རྒྱུ་སྤང་དགོས་པས། དེའང་སྟོང་འཇུག་ལས། ཡིད་མི་བདེ་བའི་ཟས་རྣེད་ནས། །ཞེ་སྡང་བརླས་ཏེ་བདག་འཇོམས་སོ།[1°6] །ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་སྤོང་བའི་ཐབས་ཀྱང་དེ་ཉིད་ལས། གལ་ཏེ་བཅོས་སུ་ཡོད་ན་ནི། །དེ་ལ་མི་དགའ་བྱ་ཅི་དགོས། །གལ་ཏེ་བཅོས་སུ་མེད་ན་ཡང་། །དེ་ལ་མི་དགའ་བྱས་ཅི་ཞན།[1°7] །ཞེས་གསུངས་པས་མི་ཤི་བ་དང་སྐྱོད་ཚ་པ་ལ་སོགས་བཅོས་སུ་མེད་པ་ལ། མི་དགའ་བ་བྱས་པས་མི་ཞན་པས། དེའི་ཚེས་ཉིད་དུན་པར་བྱས་ལ་བློ་བདེ་བདེ་བྱ། ལུས་སྨས་པ་དང་ཁང་པ་ཞིག་པ་ལ་སོགས་པ་བཅོས་སུ་ཡོད་པ་རྣམས་བཅོས་པས་ཆོག་པས་མི་དགའ་བ་བྱ་མི་དགོས། དེ་ལྟར་ཡིད་མི་བདེ་བ་མེད་ན་ཉེས་པ་བགེ་རེ་བྱང་ཡང་ཞེ་སྡང་སྤང་དགོ་པོ་མི་ལྡང་ངོ། །དེས་

ན་ཞེ་སྡང་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་སྤོང་བའི་ཐབས་ལ་འབད་དེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། གང་ཞིག་བསྒོམས་ཏེ་ཁོ་འཛོམས་པ། ཅེ་ནི་འདི་དང་གཞན་དུ་བདེ།[1-81] །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

གཉིས་པ་འབྲས་བུའི་གཉེན་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྡུག་བསྔལ་དང་དུ་ལེན་པའི་བཟོད་པ་དང་། ཆོས་ལ་རེས་པར་སེམས་པའི་བཟོད་པ་དང་། གནོད་པ་བྱེད་པ་ལ་ཇི་མི་སྐྱམ་པའི་བཟོད་པའོ། །དང་པོ་ནི་བདག་གཞན་གྱི་ལུ་ས་ངག་གི་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཐམས་ཅད་སྤོང་བ་དང་། དགེ་བའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་བསྒྲུབ་པའི་དོན་དུ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་དཀའ་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་དང་། ཚ་གྲང་བཀྱེས་སྐོམ་དང་། ནད་དང་གདོན་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་རྣམས་ཁྱད་དུ་བསད་ནས། སྟོན་གྱི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བྱ་དཀའ་བ་འདི་ལྟ་བུ་སྤྱད་ནས་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་པས། བདག་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གཞན་དོན་དུ་དམྱལ་བའང་བཟོད་དགོས་ན་འདི་ལྟ་བུ་ལི་སྡུག་བསྔལ་བཟོད་དགོས་ཞེས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་སྨོས་ཅི་དགོས་ཞེས་སྡུག་བསྔལ་དང་དུ་ བླངས་ནས་བཟོད་པ་བསྒོམ་སྟེ། མདོ་ལས། ཆོས་བྱེད་པ་འབྲོག་དགོན་པར་སྟོད་པའི་ཚེ་གཅན་ཟན་ཁྱོ་བོས་ཟ་བའམ། ཆོམ་རྐུན་གྱིས་གནོད་པ་བྱས་པ་ལ། བདག་གི་ལས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་འདི་ས་དག་པར་ཐྱུ་ར་ཅི་གི། བདག་སངས་རྒྱས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེར་འདི་ལྟ་བུའི་གནོད་པ་མི་འབྱུང་བར་ཐྱུར་ཅིག །ཅེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་ལ་བསྟན་པ་བོ།[1-82] །ཞེས་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་ཆོས་ལ་རེས་པར་སེམས་པའི་བཟོད་པ་ལ་ཀུན་རྫོབ་དང་། དོན་དམ་པའི་བཟོད་པ་བསྒོམ་པ་གཉེས་ལས། དང་པོ་ནི། བདག་ལ་ཕ་རོལ་གྱིས་གནོད་པ་བྱས་པ་ན་འདི་ལྟར་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། འགོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྟོག་བསྟལ་ཏམ་མ་ཐག་བཞིན་ཡིན། མེའི་རང་བཞིན་ཚ། དེ་བཞིན་དུ་ཆུ་བརླན། ས་སྐ། རླུང་གཡོ། ནམ་མཁའ་སྟོང་། སེམས་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་མི་བསྒྱུར་པ་ཡིན་པས། དེ་དག་ལ་ཁྲོ་བར་མི་རིགས་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། སྡིག་པའི་རང་བཞིན་མེ་ཅགོན་འདྲ།[1-83] །ཞེས་བྱ་བ་དང་། སེམས་ཅན་མི་བསྒྱུར་ནམ་མཁའ་བཞིན། །དེ་དག་གཞོམ་གྱིས་གཅལ་ལ་ལང་། །ཁྲོ་བའི་དགྲ་འདི་གཅིག་བཅོམ་ན། །དགྲ་དེ་ཐམས་ཅད་ཆོམས་དང་འདྲ།[1-84] །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གལ་ཏེ་

སེམས་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་བཟང་ལ། སྐྱོན་གློ་བུར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན་ཡང་ཁྲོ་བར་མི་རིགས་ཏེ། མ་ཁའ་ལ་དུད་འགྲུལ་བགོན་པ་བཞིན།[111] ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །གཞན་ཡང་རང་གི་ལས་ངན་ལ་བརྟགས་ལ་ཁྲོ་བ་བཟློག་སྟེ། དེ་འང་བདག་གིས་སྟོན་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་གནོད་པ་བྱས་པའི་རྣམ་སྨིན་ཐོག་ཏུ་བཏབ་པ་ལ་གཞན་ལ་ཁྲོ་ར་ཅི་ཡོད་དེ། མཛོད་ལས། ལས་ནི་ཤུན་བཅས་འབྲས་དང་བཅས།། དེ་བཞིན་སྨན་དང་མེ་ཉོག་བཞིན།[112] ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། སྐྱོད་འཇུག་ལས། བདག་གིས་སྟོན་ཚད་སེམས་ཅན་ལ། འདི་འདྲ་བ་ཡི་གནོད་པ་བྱས། ། དེ་བས་སེམས་ཅན་འཚེ་བྱེད་པ། །བདག་ལ་གནོད་པ་འདི་འབྱུང་རིགས།[113] ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེས་མཚོན་བདག་གིས་ལུས་སྐྱོན། །གང་ཞིག་ལ་ནི་ཁྲོ་བར་བྱ།[114] ཞེས་བྱ་བ་དང་། གང་གིས་གཞན་དག་གནོད་བྱེད་པའི། །ལས་དེ་སྟོན་ཚད་ཅི་ཕྱིར་བྱས། །ཐམས་ཅད་ལས་ལ་རག་ལས་ན། །བདག་གིས་དེ་ལ་ཅི་སྟེ་བཟོན།[115]། ཞེས་བྱ་བ་དང་། བདག་གི་ལས་ཀྱིས་བསྐུལ་བྱས་ནས། །བདག་ལ་གནོད་བྱེད་རྣམས་སྐྱོང་སྟེ། །དེ་ཡིས་སེམས་ཅན་དམྱལ་དོང་ན། །བདག་གིས་དེ་དག་མ་བརྟག་གམ།[116] ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཚོས་དྲན་པར་བྱས་ལ་བཟློག།

གཉིས་པ་དོན་དམ་པའི་བཟོད་པ་བསྒོམ་པ་ནི། བདག་ལ་གཞན་གྱིས་གནོད་པ་བྱས་པ་ན། དོན་དམ་པར་ན་གནོད་པར་བྱ་བའི་བདག་དང་། གནོད་པར་བྱེད་པའི་དགྲ་དང་། གནོད་པ་ཉིད་མ་གྲུབ་པར་ཤེས་པར་བྱས་ལ། སྐྱོས་བློས་གྱི་སྐྱོ་ནས་ཁྲོ་བ་ཞེ་བར་བྱ་སྟེ། སྐྱོད་འཇུག་ལས། དེ་ལྟར་སྟོང་པའི་དགེ་བཙལ་བྱས་ན། །གང་ཞིག་སྐྱེད་ཅིང་ག་ལ་སྐྱེད། །དཔྱད་ན་གསོན་པའི་འཇིག་རྟེན་འདི། །གང་ཞིག་འདིར་ནི་འཆི་འགྱུར་ཏེ། །འབྱུང་འགྱུར་གང་ཡིན་བྱུང་སྐྱར་གང་། །གཉེན་དང་བཤེས་ཀྱང་གང་ཞིག་ཡིན། །ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་འདྲ་བར་ནི། །བདག་འདྲས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བར་གྱིས།[117] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

གསུམ་པ་གནོད་པ་བྱེད་པ་ལ་རྟེ་མི་སྟོམ་པའི་བཟོད་པ་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་ལ། ཡུལ་དང་།

དུས་དང་། རང་བཞིན་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཡུལ་ནི། ཐོག་མར་གཉེན་ལ་བཟོད་པ་བསྒོམ། དེ་ནས་ བློ་གས་ལ། དེ་ནས་ཐ་མལ་བ་རྣམས་ལ། དེ་ནས་དགྲ་རྣམས་ལ་བཟོད་པ་བསྒོམ་པ་ལ་བསླབ། གཉེས་པ་དུས་ལ་བསླབ་པ་[1][9] ཐོག་མར་ཉི་མ་ཕྱེད་ཙམ་ཚད་སུས་གཅོད་པ་བྱས་ཀྱང་བཟོད་པ་མི་ བྱེད་རེ་ཞེས་མི་སྐྱས་མནའ་བསྐུལ་ལའང་བཟོད་ པ་བསྒོམ། དགེ་སྦྱོང་གིས་མནའ་དོར་བར་མི་ བྱ་[1][10] ཞེས་འདུལ་བ་ལས་འབྱུང་བས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་དཀོན་མཆོག་གི་དྲུང་དུ་དམ་བཅས་ ལ་བཟོད་པ་བསྒོམ། དེ་ནས་ཉི་མ་གཅིག་དང་། ཞག་གཅིག་དང་། ཟླ་བ་ཕྱེད་དང་། ཟླ་བ་གཅིག་དང་། ལོ་གཅིག་ལ་སོགས་པ་དུས་བསྒྲིས་ཤིང་བཟོད་པ་བསྒོམ་མོ།།

གསུམ་པ་རང་བཞིན་ལ་ཡང་གསུམ་ལས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གཉེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ ཡང་བཟོད་པ་བསྒོམ་སྟེ། སྤྲོ་བ་དཔོན་འཕགས་པས། མ་ཡི་གྲངས་ནི་ཟུར་ཤུགས་ཚོགས་གྱུ་ཙམ། །རི་ལུ་ བགྲངས་ཀྱང་སྡིས་ཡིས་ལང་མ་ཡིན།[1][11] །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རྡོ་རྗེ་རྩེ་མོ་ལས། བདག་གི་བྱ་ ལའང་མ་ཚགས་པའི། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ནི་སྐལ་བ་ངན། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་མཛད་པའི།། བསྐལ་བཟང་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་དཔལ།[1][12] །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མའམ་བྱ་ཡིན་ པས་གནོད་པ་བྱེད་པ་ལ་ཞེ་སྡང་མི་བསྐྱེད་པ་ལ་བསླབ། བཟོད་པ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡང་ བཟོད་པ་བསྒོམ་སྟེ། སྤྲོ་བ་འཇུག་ལས། གང་ཞེག་གང་མེད་མི་འབྱུང་ལ། །གང་ཞེག་ཡོད་ན་ཡོད་ཀྱང་ པ། །དེ་ནི་དེ་ཡི་ཕྱུ་ཡིན་ན། །རི་ལྟར་དེ་ལ་གེགས་ཞེས་བྱ།[1][13] །ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བས་རབ་ཏུ་སྡོང་ སེམས་ལ། །བཇེན་ནས་བཟོད་པ་སྐྱེ་བས་ན། །དེ་ཉིད་བཟོད་པའི་ཕྱུ་ཡིན་པས། །དམ་པའི་ཆོས་ བཞིན་མཆོད་པར་འོས།[1][14] །ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་པས་ངལ་བས་མ་བསྐྱབས་པའི། །ཕྱིམ་དུ་གཏེར་ ནི་བྱང་བ་ལྟར། །བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པའི་གོགས་གྱུར་པས། །བདག་གིས་དགྲ་ལ་དགའ་བར་བྱ།[1][15]། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དགྲ་མེད་ན་བཟོད་པ་མི་འབྱུང་བས། དགྲ་མཐོང་ན་བདག་གི་བཟོད་པའི་ཐ རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ་སྟམ་དུ་དགའ་བ་བསྒོམ། ལས་ངན་འཛོད་པའི་ཤུན་ ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡང་བཟོད་པ་བསྒོམ་སྟེ། སྤྲོ་བ་འཇུག་ལས། གསང་བྱའི་མི་ཤེག་ལགས་བཅད་དེ། །ཁལ་ ཏེ་ཐར་ན་ཅི་མ་ལེ་གས། །དེ་བཞིན་མི་ཡི་སྐུག་བསྔལ་གྱི་ས། །དམྱལ་བ་བྲལ་ན་ཅི་མ་

ལེགས།[1-36] །ཞེས་གསུངས་པས་གསང་དགོས་ཀྱི་མི་བརྗོད་བཀའ་བྱས་པཨམ། ལག་པ་བཅད་ནས། སོག་མ་བཅད་ན་དགའ་བ་ཤུར་གནོད་པ་འདིས་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བའི་ལས་ཟད་ནས་དེ་དག་ཏུ་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་རོ་སྙམ་དུ་དགའ་བ་བསྟོམ་མོ།།

གསུམ་པ་དེ་དག་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས་ཀ། ཡོན་ཏན་བཞི་བསྒྲུབ་པ་དང་། ཚགས་པ་བདུན་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། བཟོད་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཉམས་དང་།[1-37] །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པས། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཆོང་ཁྲོ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་བདག་མེད།[1-38] འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་རྫོགས་བྱེད་པ་ནི་བཟོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་གྱི་དོན་སྒྲུབ། སེམས་ཅན་སྨིན་པ་ནི་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་འགོད་པའོ།།

གཉིས་པ་ཚགས་པ་བདུན་སྤང་བ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བཟོད་པ་ནི། །མ་ཚགས[1-39] ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟར། ཚགས་པ་བདུན་ནི་ཁོང་ཁྲོ། ཕྱི་བཤོལ། ཚོག་པར་འཛིན་པ། ལན་ལ་རེ་བ། རྣམ་སྨིན་ལ་རེ་བ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཚགས་པ་སྟེ། དེའི་བག་ལ་ཉལ་མ་བཅོམ་པའོ། །གཡེང་བ་ལ་ཚགས་པ་གཉིས་ནི་སྐར་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཚགས་པ་བདུན་བག་ལ་ཉལ་དང་བཅས་པ་སྤང་ངོ་།།

གསུམ་པ་བཟོད་པ་བསྒོམས་པའི་ཕན་ཡོན་ལ་གཉིས་ཀ། གནས་སྐབས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་དང་། མཐར་ཐུག་གི་ཕན་ཡོན་ནོ། །དང་པོ་ལའང་གཉིས་ལས། ཚེ་འདི་ལ་འབྱུང་བ་ནི། གཞན་གྱི་གནོད་པ་ལ་བསྟན་ཐུབ་པས་དེ་ལ་ལན་མི་བྱེད། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་གཞན་གྱི་གནོད་པའི་བསམ་པ་དང་སྤྱོར་བ་རབ་ཞི་བར་འགྱུར། དེ་ལྟར་གྱུར་པས་རང་གི་ལུས་སེམས་བདེ། འཕྲལ་སོ་བསོད། ཕུགས་སུ་དག་ཐམས་ཅད་རབ་ཞི་བར་འགྱུ་ར། འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ཏུ་འགྲོ་ཡང་མི་སླག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕན་ཡོན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འབྱུང་ངོ་། །གཉིས་པ་ཚེ་ཕྱི་མ་ལ་འབྱུང་བའི་ཕན་ཡོན་ནི། གང་དང་གང་དུ་སྐྱེས་པར་གཟུགས་བཟང་། ཚེ་རིང་ནད་མེད། མི་དང་མི་མ་ཡིན་པའི་དགྲ་མི་འབྱུང་། འགོར་ལོས་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་དང་མིའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཤུགས་ཀྱིས་འབྱུང་སྟེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས།

འཁོར་ཆེ་བཟོད་པས་མཛེས་སོགས་དང་། །ཚད་མེད་པ་དང་བདེ་བ་ཡིས། །ཤིན་ཏུ་ཡུན་རིང་འཚོ་བ་དང་། །འཁོར་ལོས་སྒྲུབ་བའི་བདེ་རྒྱས་ཐོབ།[1-30] །ཅེས་བྱ་བ་དང་། སྤྲུལ་པ་ལས། བཟོད་པས་གཟུགས་བཟང་དམ་པ་རྒྱ་ཆེན་ཐོབ་འགྱུར་ཏེ། །གསེར་མདོག་སྤྲུག་ཅིང་འཁོར་བས་སུ་འགྱུར།[1-31] །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། བཤེས་པའི་སྨྲིང་ཡིག་ལས། ཁོ་བ་སྣངས་པ་ཕྱིན་མི་ལྡོག་པ་ཉིད།། ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞེས་སངས་རྒྱས་ཤལ་ཀྱིས་བཞེས།[1-32] །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

གཉིས་པ་མཐར་ཐུག་གི་ཚན་ཡོན་ནི། མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ཐོབ་ཅིང་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡིད་འཕྲོག་པའི་སྐུ་དང་གསུང་དུ་འགྱུར་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ལུས་ཅན་ཀུན་གྱིས་ཁྱོད་མཐོང་ན།། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལགས་པར་འཚལ། །མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་རབ་དང་བར། །མཛད་པ་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།[1-33] །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

བརྩོན་འགྲུས་བཤད་པ།

བཞི་པ་བརྩོན་འགྲུས་ལ་གསུམ་སྟེ། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། དེའི་རང་བཞིན་དེས་པར་བྱ་བ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་བརྒྱམས་པའི་ཕན་ཡོན་ནོ། །དང་པོ་ནི་གཞན་གྱི་དོན་དུ་དགེ་བ་ལ་སྦྱོར་བ་སྟེ། སྦྱོར་འཇུག་ལས། བརྩོན་གང་དགེ་ལ་སྦྱོར་བའོ།[1-34] །ཞེས་པས་སོ། །དེ་སྦྱོར་དངོས་རྣེས་གསུམ་གྱིས་ཟིན་ན་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཁ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་དེའི་རང་བཞིན་དེས་པར་བྱ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དོས་གཟུང་བ་དང་། གཉེན་པོའི་རང་བཞིན་སོ་སོར་དཔྱད་པ་དང་། དེ་དག་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། ལེ་ལོ་དོས་གཟུང་བ་ནི། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དགེ་བ་ལ་མི་འཇུག་པ་དང་། འཇུག་ཀྱང་མྱ་ངོགས་བྱེད་པ་ལྟར། དགེ་བ་མ་ཡིན་པ་ལ་དགེ་བར་བསྒོམས་ནས་བརྩོན་པ་དང་། དགེ་བ་ཡིན་ཀྱང་འཁོར་བ་དང་མྱང་ངན་ལས་འདས་པའི་མཐར་འགྱུར་བ་ལ་བརྩོན་པའོ།།

གཉིས་པ་དེའི་ཉེས་པ་བསམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཚེ་འདིའི་ཉེས་པ་དང་། སྐྱེ་བ་གཏན་གྱི་བདེ་

བ་འཛོམས་པའོ། །དང་པོ་ནི་སྤྲོད་འཇུག་ལས། ཞུམ་བཅས་རྩོལ་བ་དོར་བ་ལ། །ཐོངས་ལས་ཐར་པ་ཡོད་དམ་ཅི། །ང་རྒྱལ་རྩོལ་བ་བསྣེད་པས་ནི། །ཚེན་པོ་ཡིས་ཀྱང་ཐུབ་པར་དཀའ།[1-34] །ཞེས་པ་ལྟར། ཞུམ་ཞིང་ལེ་ལོས་ཕྱི་བཞོལ་ནུབ་པ་ལ། ཚེ་འདིའི་སོ་ནམ་ཉེ་ཚོངས་གོས་ཟས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་ན། ཐོས་བསམ་བསྒོམ་པ་ལ་སོགས་པ་དག་བའི་ཕྱོགས་འགྲུབ་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས། མདོར་ན་ལེ་ལོས་སངས་རྒྱས་དང་མི་མཇལ། བླ་མ་ལས་ཆོས་མི་ཐོས། དག་བའི་ཆོས་ཀྱི་གེགས་སུ་འགྱུར། རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་སྲིད་ལས་ཉམས་ཤིང་། ཐ་མལ་པ་རྣམས་ཀྱང་སོ་ནམ་དང་ཚོངས་ལ་སོགས་པ་ཉམས་པའི་ལོ་རྒྱུས་དང་། ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྙས་པར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ཡང་ཅི་རིགས་པར་བཤད་དོ།། གཉིས་པ་སྐྱེ་བ་གཏན་གྱི་བདེ་བ་འཛོམས་པ་ལའང་། རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལས། ལེ་ལོས་ནི་བདག་གི་དོན་ཡང་མི་འགྲུབ་ན་གཞན་གྱི་དོན་ལྟ་ཅི་སྨོས།[1-35] ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། སྤྲོད་འཇུག་ལས། ཁྱོད་ནི་ཅ་གསོན་འབྲེ་ལྟ་ཡི། །ཚེ་འདིར་འཇིགས་དང་ལྡན་གྱུར་ན། །སྲིག་བྱས་དམྱལ་བ་མི་བཟད་བའི། །སྡུག་བསྔལ་རྣམས་ནི་སྨོས་ཅི་དགོས།[1-36] །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་རྒྱས་པར་བྱས་ནས་བྱའོ།།

གཉིས་པ་གཉེན་པོའི་རང་བཞིན་སོ་སོར་དབྱད་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་རྒྱུ་ཉི་གཉེན་པོའང་། ལེ་ལོའི་རྒྱུ། སྤྲོད་འཇུག་ལས། ལེ་ལོ་ངན་ལ་ཞེན་པ་དང་། །སྤྲིད་ལུགས་བདག་ཉིད་བརྣས་པ་དང་། །སྟོམ་ལས་བདེ་བའི་རོ་སྐྱོང་དང་། །གཉིད་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྲེད་པ་དང་། །འཚོ་བའི་སྐྱེ་གཙང་མཐོ་ལ་ལས། །ལེ་ལོ་ཉེ་བར་སྤྱོད་པར་འགྱུར།[1-37] །ཞེས་གསུངས་པས། ལེ་ལོ་སྤྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཕྱི་བཞོལ་ལ་ལ་གཉེར་བ་དང་། བྱ་བ་ངན་པ་ལ་ཞེན་པ་དང་ཚོངས་སེམས་ཅན་ལ་སོགས་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་དམན་པ་ལ་ཞེན་པ་དང་། སྤྲིད་ལུགས་པ་སྤྱི་དག་བ་ལ་ཞུགས་ཀྱང་འདོད་པ་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་པ་དང་། བདག་ཉིད་བརྟན་པ་སྤྱི་ངན་ལེན་པ་དང་། སྤྲིད་ལུགས་པ་སྤྱི་དག་བ་ལ་ཞུགས་ཀྱང་འདོད་པ་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་པ་དང་། སྟོམ་ལས་ཉེ་སྐྱོང་བ་བཟང་བཉེར་བ་ལ། ཟེ་མོའི་གཉམ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་། གཉིད་ལ་བརྟེན་པ་སྤྱི་ཉིན་མཚན་དུ་གཉིད་ཀྱིས་དུས་འདས་ནས་དག་བ་ལ་མི་འཇུག་པ་དང་།

འཁོར་བ་ལས་མི་སྐྱོ་བ་སྟེ་སྐྱེ་ཏ་ན་འཆིའི་སྡུག་བསྔལ་གཏན་མ་རྟོགས་པས་དགེ་བ་ལ་མི་སྨྱོར་བའི་ལེ་ལོ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གི་གཉེན་པོའང་སྨྱོད་འཇུག་ལས། ཉོན་མོངས་ཉ་བས་བཤོར་ནས་ནི།། སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ནི་ཆུང་སྐྱུར་ནས། །འཆི་བདག་ཁར་ནི་སོན་སྐྱུར་པ། །ཅི་སྟེ་དུ་དུང་མི་ཤེས་སམ།[1-34]། ཞེས་བྱ་བ་དང་། རང་སྟེ་རིམ་གྱིས་གསོད་པ་ཡང་། །ཆྭོད་ཀྱིས་མཐོང་བར་མ་གྱུར་ཏམ། །འོན་ཀྱང་གཉིད་ལ་བརྟེན་པ་གང་། །གདོལ་བ་དང་ནི་མ་ཉེ་བཞིན།[1-35] །ཞེས་བྱ་བ་དང་། ལམ་ནི་ཀུན་ནས་བཀག་ནས་སུ། །འཆི་བདག་གིས་ནི་བཤུས་བཞིན་དུ། །རི་ལྟར་ཆྭོད་ནི་ཟ་དག་འཞིང་། །རི་ལྟར་གཉིད་ལོག་རི་ལྟར་དག་འ།[1-36] །ཞེས་བྱ་བ་དང་། སྐུར་བ་ཉིད་དུ་འཆི་འགྱུར་བས། །རི་སྙིད་དུ་ནི་ཚོགས་བསགས་བྱ། །དེ་ཚེ་ལོ་ལོ་སྣང་སར་ཀྱང་ནི། །དུས་མ་ཡིན་པས་ཅི་ཞིག་བྱ།[1-37] །ཞེས་བྱ་བ་དང་། འདི་ནི་མ་བྱས་བརྩམས་པ་དང་། །འདི་ཕྱེད་བྱས་པར་གནས་པ་ལ། །གླེ་བུར་འཆི་བདག་འོངས་ནས་ནི། །ཀྱི་ཧུད་བཅོམ་ཞེས་སེམས་པར་འགྱུར།[1-38] །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་མཐའ་དག་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བསམས་པས། ལེ་ལོ་ལས་སྟོག་པར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་འབྲས་བུའི་གཉེན་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྨྱོད་ཡུལ་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། གྲུབ་པ་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པའོ། །དང་པོ་ནི་སངས་རྒྱས་ཐལ་པོ་ཆེ་ལས། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡི་ཤེས་དཔལ་ལ་གསུ་ངས་པའི་སྨྱོད་ཡུ ལ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་མདོ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ།[1-39] །དེའི་ཚོགས་དོན་ཇི་ལྟ་བ་ཞེན་བློས་མ་ཡྱོགས་ན། སྨྲོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཡི་ཤེས་སྙིང་པོས་མཛད་པའི་སྨྱོད་ཡུལ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་དོན་བསྡུས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ།[1-40] བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱིམ་གྱི་ནང་དུ་འདུག་པའི་ཚེ། ཐར་པ་ཆེན་པོའི་གྲོང་ཁྱེར་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་དོ།།

དེ་བཞིན་དུ་སྤྱར་ཏེ། ཉལ་བའི་ཚེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག །སྡིན་ལམ་བྱང་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྨྲ་བའི་ཁྲུ་ན་རྟོགས་པར། གཉིད་སད་པའི་ཚེ་མ་རིག་པ་ལས་སད་པར། ལྷང་བའི་ཚེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་ཐོབ་པར། གོས་གྱོན་པ་ན་ངོ་ཚ་དང་ཁེལ་ཡོད་ཀྱི་གོས་གྱོན་པར། སྐ་རགས་འཆིང་བའི་ཚེ་དགེ་བའི་ཤ་བ་དང་འབྲེལ་བར། སྐྱན་ལ་འདྲུག་པའི་ཚེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་

སྟེང་པོ་རྣོ་རྩེའི་གདན་ཐོབ་པར། རྒྱབ་བརྟེན་པའི་ཚེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་ཐོབ་པར། མེ་གཏོང་བའི་ཚེ་ཁོན་མོངས་པའི་བྱད་ཤིང་སྲེག་པར། འབར་བའི་ཚེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་འབར་བར། གཡོས་ཟིན་པའི་ཚེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་རྩི་ཐོབ་པར། ཟས་ཟ་བའི་ཚེ་བསམ་གཏན་གྱི་ཟས་ཐོབ་པར། ཕྱི་རོལ་ཏུ་འགྲོ་བའི་ཚེ་འཁོར་བའི་གྲོང་ཁྱེར་ལས་ཐར་བར། སྐས་ལས་འབབ་པའི་ཚེ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་འཁོར་བར་འཇུག་པར། སྒོ་འབྱེད་པའི་ཚེ་ཐར་པའི་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་སྒོ་འབྱེད་པར། སྒོ་གཅོད་པའི་ཚེ་ངན་སོང་གསུམ་གྱི་སྒོ་གཅོད་པར། ལམ་དུ་འཇུག་པའི་ཚེ་འཕགས་པའི་ལམ་དུ་འཇུག་པར། གྱེན་ལ་འགྲོ་བའི་ཚེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མཐོ་རིས་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་འགོད་པར། ཐུན་ལ་འབབ་པའི་ཚེ་ངན་སོང་གསུམ་རྒྱུན་གཅོད་པར། སེམས་ཅན་དང་ཕྲད་པའི་ཚེ་རྟོག་པའི་སངས་རྒྱས་དང་མཉམ་པར། ཤང་པ་འཇོག་པའི་ཚེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ལ་རྟེན་པར། ཤང་པ་འདེགས་པའི་ཚེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བ་ལས་འདོན་པར། རྒྱན་དང་ལྡན་པ་མཐོང་ན་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ཀྱི་རྒྱན་ཐོབ་པར། རྒྱན་མེད་པ་མཐོང་ན་སྨྲེས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པར། སྟོང་གང་བ་མཐོང་ན་ཡོན་ཏན་ཀྱིས་གང་བར། སྟོངས་པ་མཐོང་ན་སྐྱོན་ཀྱིས་སྟོངས་པར། སེམས་ཅན་དགའ་བ་མང་བ་མཐོང་ན་ཆོས་ལ་དགའ་བར། མི་དགའ་བ་མཐོང་ན་འདུས་བྱས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་མི་དགའ་བར། སེམས་ཅན་བདེ་བ་མཐོང་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བདེ་བའི་ཡོ་བྱད་ཐོབ་པར། སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་བ་མཐོང་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བར་བྱེད་པར། ནད་པ་མཐོང་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བར། སེམས་ཅན་ཡིད་དུ་འོང་བ་མཐོང་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུ་བ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཐོབ་པར། གཟུགས་མེ་སྡུག་པར་མཐོང་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་ཐ་མལ་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར། ཚོར་བ་མི་སྡུག་པར་མཐོང་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དྲིན་ལན་སྒྲུབ་པར། དྲིན་མི་གཟོ་བ་མཐོང་ན་ལྷ་བ་ལོག་པ་ལ་དྲིན་དུ་མི་གཟོ་བར། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་མཐོང་ན་འཕགས་པའི་ཆོས་ལ་འཇུག་པར། དཀའ་བ་སྤྱོད་པ་མཐོང་ན་དམ་པའི་ཆོས་ལ་དཀའ་བ་སྤྱོད་ནུས་པར། གོ་ཆ་གྲོན་པ་མཐོང་ན་དམ་པའི་ཆོས་ཚོལ་བ་ལ་གོ་ཆ་གྲོན་པར། གོ་ཆ་མ་གྲོན་པ་མཐོང་ན་མི་དགེ་བའི་ལས་ལ་གོ་ཆ་མི་གྲོན་པར། ཚོལ་བའི་

སེམས་ཅན་མཐོང་ན་ཚས་ཀྱི་རྐོ་ལ་བ་ཐམས་ཅད་ཚར་གཅོད་པར། སེམས་ཅན་བསྟེད་པ་མཐོང་ན་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་བསྟེད་པར། གོང་ཁྱེར་མཐོང་ན་ཐར་པའི་གོང་ཁྱེར་མཐོང་བར། ནགས་ཚལ་མཐོང་ན་ལྟ་དང་བཅས་པའི་[1]བསྟེ་གནས་སུ། ཆོས་སྟེན་པ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལ་སྦྱོངས་པ་ཟད་མི་ཤེས་པར། ཆུ་ལས་བརྒལ་བའི་ཆེ་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་བརྒལ་བར། ཁྲུས་བྱེད་པའི་ཆེ་ལུས་དང་སེམས་དྲི་མ་མེད་པར། ཚད་པ་ཚ་བའི་ཆེ་ཉོན་མོངས་པའི་གདུང་བ་བསིལ་བར། གྲང་བའི་ཆེ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་བསིལ་བ་ཐོབ་པར། ཆོས་ཀྱི་གཏམ་བྱེད་པའི་ཆེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་མཐོང་བའི་ཆེ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལྟ་བ་ལ་སྦྱིབ་པ་མེད་པའི་མིག་ཐོབ་པར། མཆོད་རྟེན་མཐོང་བའི་ཆེ་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོད་པའི་རྟེན་དུ། བལྟ་བའི་ཆེ་ལྟ་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བལྟ་བའི་འོས་སུ། ཕྱག་འཚལ་བའི་ཆེ་ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱིས་སྤྱི་གཙུག་བལྟར་མི་མཐོང་བ་ཐོབ་པར། སྐོར་བ་བྱེད་པའི་ཆེ་ཐམས་ཅད་མཉེན་པའི་དོན་དང་མཐུན་པ་ཐོབ་པར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་ཆེ་ཡོན་ཏན་ཟད་མི་ཤེས་པའི་ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྣང་མཐུན་བརྩེས་ལ། ཚོང་བྱེད་པ་མཐོང་ན་འཕགས་པའི་ནོར་བདུན་ཐོབ་པར། ཁེང་ལ་ཆུ་ལུད་འགྲེམ་པའི་ཆེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ལོ་ཏོག་རྒྱས་པར། ས་བོན་འདེབས་པའི་དུས་སུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ས་བོན་ཞེབས་པར། གླང་དོར་དུ་བསྟེབ་པའི་དུས་སུ་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཟུང་དུ་འབྲེལ་པར། རྩོལ་བྱེད་པའི་ཆེ་ཉོན་མོངས་པའི་ཐ་བ་རྩོག་པར། ཡུར་མ་འདོན་པའི་ཆེ་ཉོན་མོངས་པའི་ཡུར་མ་འདོན་པར། བཙས་བརྟ་བའི་དུས་སུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལོ་ཏོག་སྟེང་པར། གཡུལ་བྱེད་པའི་དུས་སུ་སྦྱིབ་པ་བཀུ་ཆགས་དང་བཅས་པ་འདོན་པར། ནས་འཁྲུ་བའི་ཆེ་རྡོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར། སྐས་ལ་འཛེག་པའི་ཆེ་ས་བཅུ་རིམ་གྱིས་མཐར་ཕྱིན་པར། ཁང་བཟང་སྟེབ་པའི་དུས་སུ་རྡོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ཕྱིན་པར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བྱ་བ་ཅི་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་དེ་དང་ཚ་མཐུན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་དག་ནི་བློ་དམན་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཟུང་སྟ་བའི་ཕྱིར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱས་པར་ནི་སྨོད་ཡུལ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཉིད་དུ་བཤད་པར་བྱའོ། །འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའི་སེམས་ཀྱི་ལས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྤྱོད་བ་ཞེས་པ་སྟེ། འགྲོ་འཚག་ཉལ་དང་འདུག་པར་ཤེས་བཞིན་རབ་ཏུ་ལྟུན། །ཞེས་པའི་གདམས་ངག་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་སྤྱད་པ་ཚུན་སུམ་ཆོགས་པ་ནི། སྤྱོད་འཇུག་ལས། དངོས་སམ་ཡང་ན་བརྒྱད་ཀྱང་རུང་། །སེམས་ཅན་དོན་ལས་གཞན་མི་སྤྱད། །སེམས་ཅན་ཁོ་ནའི་དོན་ཀྱི་ཕྱིར། །ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཕྱིར་བསྟོའོ།[9-4] །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྤྱིར་རང་དོན་དང་གཞན་ཀྱི་དོན་གཉིས་ཡིན་ལ། ཉན་ཐོས་རང་གི་དོན་གཅོ་ཐོ་གཞན་དོན་ཤར་བྱུང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་དོན་གཅོ་ཐོ་རང་དོན་ཤར་བྱུང་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འདིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ཡིན་པས། མི་དགེ་བ་དག་ལྷང་མ་བསྡུན་གྱི་བྱ་བ་གཉིས་པོ་གཉེན་པོས་སྒྲུབས་པཞམ། ཡང་ན་ཐབས་མཁས་པས་དེ་གཉིས་ཀ་དགེ་བའི་རྩ་བར་འགྱུར་ཏེ། འཕགས་པ་ལྟས། བསམ་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ལ། །དགེ་བཞམ་ཡང་མི་དགེ་བ། །ཐམས་ཅད་དགེ་བ་ཉིད་འགྱུར་ཏེ། །གང་ཕྱིར་སེམས་དེ་གཅོ་བའི་ཕྱིར།[9-5] །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ཀྱང་། ཐབས་ཆེན་དང་ནི་ལྡན་པ་ལ། །ཉོན་མོངས་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་འགྱུར། །འཁོར་བའང་མྱ་ངན་མི་ཞུབ།[9-6] །དེ་ཕྱིར་རྒྱལ་སྲས་བསམ་མི་ཁྱབ། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཡང་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅན་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅན་ཡང་ཐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅན་ཡང་སྨོན་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་ནོ། །སྨོན་ལམ་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅན་ཡང་སྟོབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་ནོ། །སྟོབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅན་ཡང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅན་ཡང་ཐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅན་ཡང་སྨོན་ལམ་ཀ

རབ་ཀྱི་ཚ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ།།

གསུམ་པ་དེ་དག་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྟུབ་པ་ལ་གཉེས་ཏེ། ཡོན་ཏན་བསྟུབ་པ་དང་། ཚགས་པ་བདུན་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། བཙོན་འགྲས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཉམས་དང་།[1][0] །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པས། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལེ་ལོ་མེད་པ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་བདག་མེད་རྟོགས་པ། འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་རྫོགས་བྱེད་པ་ནི་བཙོན་འགྲས་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་དོན་བསྟུབ་པ། སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱེད་པ་ནི་བཙོན་འགྲས་དེས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་འགོད་པའོ།།

གཉིས་པ་ཚགས་པ་བདུན་སྤང་བནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བཙོན་འགྲས་ནི། མ་ཚགས་[1][1] ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་ཚགས་པ་བདུན་ནི། ལེ་ལོ། ཕྱི་བཞོལ། ཚོག་པར་འཛིན་པ། ལན་ལ་རེ་བ། རྣམ་སྨིན་ལ་རེ་བ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཚགས་པ་སྟེ་དེའི་བག་ལ་ཉལ་མ་བཅོམ་པའོ། །གཡེང་བ་ལ་ཚགས་པ་གཉིས་ནི་སྟར་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཚགས་པ་བདུན་བག་ལ་ཉལ་དང་བཅས་པ་སྤངས་ངོ།།

གསུམ་པ་བཙོན་འགྲས་བརྒམས་པའི་ཚན་ཡོན་ལ་གཉིས་ཏེ། གནས་སྐབས་ཀྱི་ཚན་ཡོན་དང་། མཐར་ཐུག་གི་ཚན་ཡོན་ནོ། །དང་པོ་ལའང་གཉིས་ལས། ཚེ་འདི་ལ་འབྱུང་བ་ནི། འཇིག་རྟེན་ཀྱི་བྱ་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་འགོར་དང་ལོངས་སྤྱོད་དང་། ཡོན་ཏན་ཕུན་སུམ་ཚོགས། ཆོས་དང་མཐུན་པའི་འབྱོར་བ་ཐོབ་པས་ཚེ་འདིར་སྐྱིད་ཅིང་། འཆི་བའི་ཚེ་འགྱོད་པ་མེད། མི་དང་མི་མ་ཡིན་པའི་བར་དུ་གཅོད་པས་གླགས་མི་རྟེད། ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྐྱོན་པའི་གནས་སུ་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཐོབ་བོ།། ཚེ་ཕྱི་མར་འབྱུང་བ་ནི། སྡུད་པ་ལས། བཙོན་འགྲས་ཀྱིས་ནི་དགར་བོའི་ཡོན་ཏན་འགྲིབ་མི་འགྱུར།། ཡེ་ཤེས་མཐའ་ཡས་རྒྱལ་བའི་བར་མཛོད་རྟེད་པར་འགྱུར།[1][2] །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྐད་ཅིག་ཅེ་ཙམ་ལ་མི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ཅིང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ། ཇི་ལྟར་བརྒམས་པའི་བྱ་བ་རྣམས་སྒྲུབ་དུ་འགྱུབ་པ་དང་། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འདིས་འགྱུབ་པར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་མཐར་ཐུག་གི་ཚན་ཡོན་ནི། མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་ན། སྟོབས་དང་མི་འཇིགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ལྡན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ལ་ཕྱིན་ལས་ཐོགས་པ་མེད་པར་འགྲུབ་སྟེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། སྟོབས་སོགས་སངས་རྒྱས་ཆོས་རྣམས་ལ། །ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་འདྲ། །འགྲོ་བའི་དགེ་བའི་ལེ་ཀོག་ལ། །སྨིན་ཆེན་དང་ཡང་འདྲ་བར་འདོད།[1-43] །ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱན་གྱི་བྱ་བ་ལ། །ཁྱོད་ནི་དུས་ལས་མི་འདའ་བས། །མཛད་པ་རྟག་ཏུ་དོན་མང་བ། །མི་བསྟེལ་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།[1-44]། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

བསམ་གཏན་བཤད་པ།

ལྟ་པ་བསམ་གཏན་ལ་གསུམ་སྟེ། བསམ་གཏན་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། དེའི་རང་བཞིན་དེས་པར་བྱ་བ་དང་། བསམ་གཏན་བསྒོམས་པའི་ཕན་ཡོན་ནོ། །དང་པོ་ནི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དོན་དུ་མཉམ་[1-45] པར་འཇོག་པའོ། །དེ་སྐྱོར་དངོས་རྣེས་གསུམ་གྱིས་ན་བསམ་གཏན་གྱི་ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་དེའི་རང་བཞིན་དེས་པར་བྱ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། བསམ་གཏན་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དོས་གཟུང་བ་དང་། གཉེན་པོའི་རང་བཞིན་སོ་སོར་དཔྱད་པ་དང་། དེ་དག་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། རྣམ་པར་གཡེང་བ་དོས་གཟུང་བ་ནི། སེམས་དམིགས་པ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་འདོག་མི་ནུས་པ་དང་། ནུས་ཀྱང་སྙེ་གཅིག་བྱེད་ཀྱི་བསམ་གཏན་ལྟར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་ཀྱང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་། ཁམས་གོང་མའི་རྒྱུན་འགྱུར་བའོ།།

གཉིས་པ་དེའི་ཉེས་པ་བསམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཚ་འདིའི་ཉེས་པ་དང་། སྐྱི་བ་གཏན་གྱི་བདེ་བ་འཇོམས་པའོ། །དང་པོ་ནི་སྟོང་པའི་ཐེག་པ་ལས། སྐྱེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་ཐོས་པ་ལྟར་ཏེ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་ཐོས་ཀྱང་། ཐེག་པ་ཆུང་ངུ་ལ་ཡང་ཐོས་ཀྱང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ

ལ་སྦྱོར། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་སེམས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་[1][2]སྣ་ཚོགས་ལ་འཇུག་སྟེང་འདོད་ཅིང་ཕྱང་བྱོལ་སྣ་ཚོགས་སྤྱད་ནས། འཆི་བའི་ཚེ་འབྱོད་པ་དང་བཅས་ནས་འཆི་བར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་སྐྱེ་བ་གཏན་གྱི་བདེ་བ་འཇིམས་པའང་སྤྱོད་འཇུག་ལས། དེར་ཡང་རྣམ་གཡེང་གོམས་པས་ན། །བརློག་པའི་ཐབས་ནི་གལ་ཡོད།[1][3] །ཅེས་གསུངས་པས། རི་གཟར་པོ་ལས་ཚུད་བག་འབབ་པའམ། སེད་མ་ཅན་ཟ་རྒྱན་ལ་ཞུགས་པ་ལྟར། སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་བརློག་དཀའ་ལ་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་མི་དགེ་བ་སྣ་ཚོགས་སྤྱད་ནས་འཆི་བ་དང་བན་སོང་གི་རྒྱུར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་མ་ཉམ་པར་གཞག་ཀྱང་། མ་དག་པའི་སྒོམ་གྱིས་སུ་སྟེགས་ཀྱི་ལམ་ལྟར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། ཉིང་དེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། འཇིག་རྟེན་པ་དག་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་ན་ཡང་། །དེ་ཡིས་དངོས་པོར་འཛིན་པ་བརློག་མི་ནུས། །དེ་ཡི་ཉོན་མོངས་ཕྱིར་ཡང་རབ་ཏུ་ལྡན། །ལྟག་སྤྱད་ཀྱིས་ནི་ཉིང་འཛིན་འདིར་བསྒོམས་བཞིན།[1][4] །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལྟག་སྤྱད་ཀྱིས་ལོ་བཅུ་གཉིས་སྟོང་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་གཞག་ཀྱང་། འབྲས་བུ་ཐྱེ་ལར་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། གཞན་ཡང་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་ལ་སོགས་པ་མ་ནོར་དུ་ཟིན་ཀྱང་འཚེར་བའི་རྟ་བ་མི་ཆོད་དེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། བྱམས་སོགས་རྣོངས་དང་འགལ་མེད་ཕྱིར། །ཉེས་པ་ཤིན་ཏུ་ཚར་གཅོད་མིན།[1][5] །ཞེས་གསུངས་པས། ཁམས་གོང་མ་ཙམ་དུ་འཕེན་ནུས་ཀྱི་འཚེར་བ་ལས་མི་བྱོལ་ལོ། །སྟོང་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྒོམ་ཤེས་ཀྱང་ཐབས་མ་གཏམ་དུ་འཕེན་ནུས་ཀྱི་འགོག་པར་འགྱུར་གྱི་འཚང་རྒྱ་མི་ནུས་ཏེ། རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་ལས། ཐབས་དང་མི་ལྡན་ཉན་ཐོས་ཀྱི། །ཤེས་རབ་བཅས་ཀྱང་ཐར་མི་ནུས་ཏེ། རྣམ་པར་མངོན་བྱང་ཀྱང་གསུངས་པ་ནི། །དཔའ་བོ་ཆེན་པོས་ཉན་ཐོས་རྣམས། །དེ་ལ་གཞུག་པའི་ཕྱིར་གསུངས་སོ།[1][6] །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

གཉིས་པ་གཉེན་པོའི་རང་བཞིན་སོ་སོར་དཔྱད་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་རྒྱུའི་གཉེན་པོ་ནི། རྣམ་གཡེང་གི་རྒྱུ་སེམས་ཅན་དང་། ལོངས་སྤྱོད་ལ་ཆགས་པ་ཡིན་པས། དེའི་གཉེན་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཆགས་པ་སྤང་བ་དང་། དབེན་པའི་ཡོན་ཏན་དྲན་པར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་པ་སྤང་བ་ནི། སྤྱོད་འཇུག་ལས། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆགས་བྱས་ན། །ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཀུན་ནས་སྐྲག་བ། །སྐྱོ་བའི་སེམས་ཀྱང་འཇིག་པར་བྱེད། །ཐ་མར་མྱ་ངན་གདུང་བར་འགྱུར། །དེ་ལ་

སེམས་དཔའ་འབའ་ཞིག་ཏུ། །ཚེ་འདི་དོན་མེད་འདའ་བར་འགྱུར། །རྒྱ་པ་མེད་པའི་མཛའ་ཤེས་ཀྱིས། གཡུང་དྲུང་ཆོས་ཀུང་འཛིག་པར་བྱེད།[1-67] །ཅེས་བྱ་བ་དང་། སྐད་ཅིག་གིས་ནི་མཛའ་འགྱུར་ལ། །ཡུད་ཙམ་གྱིས་ནི་དགྲར་ཡང་འགྱུར། །དེགའ་བའི་གནས་ལ་ཁྲོ་བྱེད་པས། །སོ་སོར་སྐྱེ་བོ་མགུ་བར་དགའ།[1-68] །ཞེས་བྱ་བ་དང་། མཐོ་ལ་ཕྱག་དོག་མཉམ་ལ་འགྲན། །དམའ་ལའང་ང་རྒྱལ་བསྟོད་ན་དེགས། །མི་སྐན་བརྗོད་ན་ཁོང་ཁྲོ་སྐྱེ། །ཉམ་ཞིག་བྱིས་ལས་ཕན་པ་ཐོབ། །དེ་ལྟར་བདག་གིས་གཞན་བསྟེན་པ། །དེས་ནི་ཕྱང་བར་འགྱུར་བར་ཟད། །དེས་ཀྱང་བདག་དོན་མ་བྱས་ལ། །བདག་ཀྱང་དེ་དོན་མི་འགྱུབ་བས། །བྱིས་ལས་ཐག་རིང་བྱོལ་བར་བྱ།[1-69] །ཞེས་བྱ་བ་དང་། བྱང་བས་མེ་ཏོག་སྤྲང་ཆེ་ལྟར། །ཆོས་ཀྱི་དོན་ཙམ་བློངས་ནས་ནི། །ཀུན་ལ་སྡོན་ཚད་མ་མཐོང་བཞིན། །འདྲེས་པ་མེད་པར་གནས་པར་བྱ། །བདག་ནི་རྣེད་མང་བཀུར་སྤྲི་བཅས། །བདག་ལ་མང་པོ་དག་འོ་ཞེས། །དེ་འདྲའི་སྐེམས་པ་འཆང་འགྱུར་ན། །ཤི་བའི་འོག་ཏུ་འཇིགས་པ་སྐྱེ། །དེ་བས་རྣམ་པར་རྩོངས་པའི་ཡིད། །གང་དང་གང་ལ་ཆགས་གྱུར་བ། །དེ་དང་དེ་བསྟོངས་སྟོང་འགྱུར་དུ། །སྤྲུག་བསྔལ་ཤིན་དུ་འགྱུར་ཅིང་ལྟང་། །དེ་བས་མ་ཁས་པས་ཆགས་མི་བྱ། །ཆགས་པ་ལས་ནི་འཇིགས་པ་སྐྱེ།[1-70] །ཞེས་བྱ་བ་དང་། སེམས་ཅན་མོས་པ་སྣ་ཚོགས་པ། །རྒྱལ་བ་ཡི་ས་ཀུ་ན། །བདག་འདྲ་བན་པས་སྨོས་ཅི་དགོས།། དེ་བས་འཇིག་རྟེན་བསམ་པ་གཏང་། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྨོད། །རྟེན་པ་ཅན་ལ་མི་སྐྱན་བརྗོད། །རང་བཞིན་འགྲོགས་དཀའ་དེ་དག་གིས། །དགའ་བ་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །གང་ཕྱིར་བྱིས་པ་རང་དོན་ནི། །མེད་པར་དགའ་བ་མི་འབྱུང་བས། །འགའ་ཡང་བྱིས་དང་བཤེས་མིན་ཞེས། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ས་གསུ་བས།[1-71] །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་དྲན་པར་བྱས་ལ་སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་པ་སྤང་སྟེ། དེའང་སེམས་ཅན་སྐྱོན་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་མགུ་ན་བདག་ལྟ་བས་སྨོས་ཅི་དགོས་ཏེ། ལྟས་བྱིན་མ་ཞུ་བའི་ནད་ཀྱིས་འཆི་བ་ལ་ཐུག་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བདེན་པའི་བྱིན་རླབས་ཀྱིས་གསོས་པ་ན། དགེ་སྦྱོང་གོའུ་ཏ་མ་འདི་སྨན་དབྱད་མ་ཐས་པ་ཞེག་སྟེ། རྒས་ཁར་འཚོ་བས་ཉོན་མི་མོངས་སོ་[1-72]ཞེས་མ་གྲས་པའི་ཚེག་སྨྲ་བ་དང་། གཞན་ཡང་། ལེགས་པའི་སྐར་མས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་གསོལ་བ། འཇིག་རྟེན་ན་གཅིར་བུ་བ་སྟག་

བསྟལ་འགྲུ་ར་མ་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་མཉེན་པ་མེད་དོ། །བཀའ་སྩལ་བ། ཁྱོད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་མཉེན་པ་ཞག་བདུན་ན་མ་ཞུ་བའི་ནད་ཀྱིས་འཆི་བར་འགྱུར་རོ། །ལེགས་པའི་སྐར་མས་གཅེར་བུ་པ་ལ་སྨན་པ། དགེ་སློང་གོ་ལྷ་ཀ་ན་རེ་ཁྱོད་ཞག་བདུན་ནམ་ཞུ་བའི་ནད་ཀྱིས་འཆི་ཟེར་ཀྱིས། དེའི་བར་ལ་ཁྱོད་ཟས་ལ་ཚོོད་ཟུང་ཤིག །དེས་ཞག་དྲུག་གི་བར་དུ་ཟས་བཅད་དེ་ཞག་བདུན་པ་ལ་བརྒྱད་བར་འགྱུལ་ནས་བུ་རམ་ཀྱི་ཕྱུ་བ་ཟོས་པས་མ་ཞུ་བའི་ནད་ཀྱིས་ཤི་སྟེ། སྐྱེགས་པ་ཟ་བའི་ཡི་དྭགས་སུ་སྐྱེས་སོ། །ཡི་དྭགས་ཀྱིས་ལེགས་པའི་སྐར་མ་ལ་སྨྲས་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ནི་ཐམས་ཅད་མཉེན་པ། ཐམས་ཅད་གཟིགས་པ་སྟེ། ངས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ལ་མ་མོས་པ་བྱས་པས་འགྲོད་ཀྱིས། ཁྱོད་ཕྱིན་ཆད་མོས་པར་གྱིས་ཤིག །ལེགས་པའི་སྐར་མས་སྨྲས་པ། དགེ་སློང་གོ་ལྷ་ཀ་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་མེད་ཀྱིས་ཁྱོད་དེ་སྐད་མ་སྨྲ་ཞེག །ཅེས་བཟློག་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དྲུང་དུ་སོང་ནས་གསོལ་པ། ཁྱོད་ན་ཏེ་སྟག་བསྟལ་འགྱུར་ཞག་བདུན་ན་འཆི་ཟེར་ཏེ་མ་ཤི་བར་སྣང་དོ། །བཀའ་སྩལ་བ། ཤི་ནས་ཁྱོད་རང་དང་ཐྲེད་པ་མི་ཤེས་སམ། སྨྲས་པ་ཤེས་ཏེ། འོན་ཀྱང་ལྟར་སྐྱེས་སོ། །བཀའ་སྩལ་བ། སྐྱེགས་པ་ཟ་བའི་ཡི་དྭགས་སུ་སྐྱེས་ནས་ཁྱོད་རང་དང་གཏམ་སྨྲས་པ་མི་དྲན་ནམ། དེར་སྐྱེངས་ཏེ་ཅང་མི་སྨྲ་བར་སོང་ངོ་། །དེ་ན་ལེགས་པའི་སྐར་མས་ཐམས་ཅད་མཉེན་པར་ཤེས་བཞིན་དུ་མ་མོས་ན། བདག་ཅག་ལྟ་བུ་ལ་གཞན་མོས་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས།[1652] ཞེས་ཤེས་པར་བྱས་ལ་སེམས་ཅན་ལ་ཚགས་པ་སྟངས་ངོ།།

གཉིས་པ་ལོངས་སྤྱོད་ལ་ཆགས་པ་སྟངས་བ་ནི། ལོངས་སྤྱོད་སྐྱབ་པ་དུས་གསུམ་དུ་མི་དགེ་བ་སྟེ། དང་པོ་བསགས་པ་ན་སྡིག་སྟུག་གཏམ་ངན་ལ་མི་ལྟ་ཞིང་དག་གཉེན་ཐ་མལ་པ་ཐམས་ཅད་དང་འགོན་པར་བྱས་ལ་བསགས་དགོས་ཀྱི། ཚོས་དང་མཐུན་པའི་ཆོར་མི་སོགས་པས་ཐོག་མར་མི་དགེའོ།། བར་དུ་བསྟུང་བ་ན་ཆོར་མ་འཕེལ་བ་དང་འཕེལ་ཡང་བརྟག་པར་དོགས་པའི་སྟུག་བསྟལ་གྱིས་ཉིན་མཚན་མེད་པར་སྟུག་བསྟལ་ཞིང་ཉིན་ཉི་མ་ཤར་ནས་ཡུ་སངས་ཡི་ཁ་སྐུ་མ་སྟེད་པའི་ཚེ་ལ་བོར་འགྱུར་བས་བྱེལ་ལ། རང་བྱེལ་བར་མ་ཟད་གཉེན་འབྱེལ་ཐམས་ཅད་ཆོར་ཕྱིར་འདོན་པ་དང་ནང་དུ་སྟུད་པའི་སྟུག་བསྟལ་གྱིས་རྒྱ་ཆུ་བྱེལ་ཏེ། ཚེ་འདི་ལ་ཐམས་ཅད་དང་འགོན། ཕྱི་མར་བན་སོང་གི་རྒྱུ་

མ་གཏོགས་པ་ཐན་ཡོན་ཅི་ཡང་མེད་པས་བར་དུ་མི་དགེ་བ་ཡིན། ཐ་མར་སྐྱེ་བ་སྐྱ་མའི་བསོད་ནམས་ཟད་པའམ། ཚེ་འདི་ར་རང་གི་གློས་ཉེས་སམ། གཉེན་ཚོའི་ཤན་ནམ། དགྲ་སྟོབས་ཅན་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་སྟོན་ཀའི་སྨིན་ནམ། དཀྱིལ་ཀའི་ཚབ་རོམ་བཞིན་རང་བཟློག་ལ་འགྲོ་བས་ཟད་པའི་སྐུག་བསྔལ་གྱིས་ཐ་མར་མི་དགེ་བ་ཡིན་ཏེ། སློབ་དཔོན་མི་ཏྲི་པས། ཟང་ཟིང་ཕྱིར་ན་རྩོད་འགྱུར་ཏེ། །ཟང་ཟིང་མེད་པ་བདེ་བའི་མཚོག །ཟང་ཟིང་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་ལས། །ཚུལ་སྐྱོན་བདེ་བ་ཐོབ་ལ་ལྷོས།[1-42] །ཞེས་བྱ་བ་དང་། སྔོན་སྨིན་པའི་སྐབས་སུ་ཡོ་བྱད་ལ་ཆགས་པའི་ཉེས་པས། བསགས་དང་བསྡུང་དང་བརྟགས་པའི་གདུང་བ་ཡིས།[1-43] །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བཤད་པར་བྱ་བ་དང་། གཞན་ཡང་། འདོད་ལྷན་རྣམས་ལ་དེ་ལ་སོགས། །ཉེས་དམིགས་མང་ལ་མཆོག་ཚུང་སྟེ། །ཤིང་ཏ་འདེན་པའི་ཕྱུགས་དག་གིས། །རྩྭ་ནི་ཁམ་གང་ཟོས་པ་བཞིན།[1-44] །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དྲན་པར་བྱས་ལ་ཆགས་པ་སྤང་ངོ།།

གཉེས་པ་དབེན་པའི་ཡོན་ཏན་དྲན་པར་བྱ་བ་ཡང་། སྟོང་འཇུག་ལས། ནགས་ན་ངི་དགས་བྱ་རྣམས་དང་། ཤིང་རྣམས་མི་སྐྱན་རྩོད་མི་བྱེད། །འགྲོགས་ན་བདེ་བ་དེ་དག་དང་། །ཉམ་ཞིག་ལྷན་རྣམས་ཅིག་གནས་པར་འགྱུར། །ཕྱུག་གམ་ལྷ་ཁང་སྟོང་པའམ། །ལྷོན་ཤིང་དྲུང་དུ་གནས་བཅས་ཏེ། །ཉམ་ཞིག་རྒྱབ་ཏུ་མི་བལྟ་བར། །ཚགས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཞིག་གྱུ། །ས་ཕྱོགས་བདག་གིར་བཟུང་མེད་པར།། རང་བཞིན་གྱིས་ནི་ཡངས་རྣམས་སུ། །རང་དབང་སྟོང་ཅིང་ཚགས་མེད་པར། །ཉམ་ཞིག་བདག་གིས་གནས་པར་འགྱུར། །སྐྱང་བཟེད་ལ་སོགས་ཉེ་ཚོ་དང་། །ཀུན་ལ་མི་མཁོའི་གོས་འཚང་ཞིང་།། ལུས་འདི་སྐྲ་བར་མ་བྱས་ཀྱང་། །འཇིགས་མེད་གནས་པར་ནམ་ཞིག་འགྱུར། །དུར་ཁྲོད་སོང་ནས་གཞན་དག་གི །རུས་གོང་དག་དང་བདག་གི་ལུས། །འཇིག་པའི་ཚོས་ཅན་དག་ཏུ་ནི། །ཉམ་ཞིག་མགོ་སྟོམས་བྱེད་པར་འགྱུར།[1-45] །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ཀུན་ནས་གདུང་བཞིན་དུ།། ཏི་སྲིད་སྐྱེས་བུ་བཞི་ཡིས་ནི། །དེ་ལས་དེ་ནི་མ་བཏེག་པ། །དེ་སྲིད་དུ་ནི་ནགས་སུ་སོང་། །ཁ་ཤེས་མེད་འཁོན་པ་མེད་བྱས་ནས། །ལུས་འདི་གཅིག་བུ་དབེན་གནས་ཏེ། །སྤྲ་ནས་ཤི་དང་འདྲར་བརྩེས་ནས།། ཤི་ནའང་མྱ་ངན་བྱེད་པ་མེད། །འདི་ཡིས་སངས་རྒྱས་རྟེས་དྲན་སོགས། །སུས་ཀྱང་གཡེངས་པར་འགྱུར་བ་མེད། །དེ་བས་ཤིན་ཏུ་མདངས་དགའ་བའི། །ནགས་ཚལ་ཆོགས་ཚུང་བདེ་སྐྱིད་ཅིང།།

གཡེང་བ་ཐམས་ཅད་ཞི་བྱེད་པར། །བདག་ཉིད་གཅིག་ལུ་གནས་པར་བྱ།[1-24] །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། གཞན་ཡང་སྐྱོ་བའི་གཏམ་སྐྱེས་རབས་ལས། ཀྱེ་མ་འཇིག་རྟེན་ཉོན་མོངས་དག །གནས་པ་མི་བརྟན་མི་དགར་འགྱུར། །ཀུ་སུ་ཀ་ཡི་དཔལ་འདི་ཡང་། །དེན་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར།[1-25] །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཀུ་སུ་ཀའི་དགའ་སྟོན་ལ་སོགས་པ་དུ་ཡང་ཡུད་མོ་དང་བདེ་སྐྱིད་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་དེ་མ་ཐག་འཛད་དེ། དེའི་ཚེ་འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་བ་ལ་ཞེས་དྲན་པས་མི་དགའ་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་གསུངས་པ་ལ་སོགས་པ་བསམས་ལ་དབེན་པ་ལ་གནས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་འབྲས་བུའི་གཉེན་པོ་ནི། བསམ་གཏན་ཡིན་པས་དེ་ལ་གསུམ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་པ་དང་ཐུན་མོང་བའི་བསམ་གཏན་དང་། ཉན་ཐོས་དང་ཐུན་མོང་བའི་བསམ་གཏན་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བསམ་གཏན་ནོ། །དང་པོ་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བསྟོགས་བདུན་དང་། དོན་གཞི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སོགས་པ་བསྒོམ་པ་སྟེ་ཏི་ཡང་ཞུས་པ་བཞེན་བསླབ་སྟེ། འོག་ཏུ་བསྒོམ་ལམ་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ཉན་ཐོས་དང་ཐུན་མོང་བ་ནི་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་འགོང་བའི་ཉེས་དམིགས་བསམས་ནས་ལམ་ལ་འཇུག་པ་ན། ཚུལ་གཉིས་ཀྱི། སྟོན་འགྲོའི་བསྒོམ་པ་དང་། དོན་གཞིའི་བསྒོམ་པའོ། །དང་པོ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཤས་ཆེ་ན་མི་སྡུག་པ་ནས་བརྩམས། ནམ་པར་རྟོག་པ་ཤས་ཆེ་བགྲང་བ་དང་རྗེས་སུ་རྟོག་པ་རྣུང་ནས་བསྒོམས་ཏེ། མཇོད་ལས། དེ་ལ་འཇུག་པ་མི་སྡུག་དང་། །དབུགས་དབྱུང་རྩ་བ་བྱ་བ་ཡིས། །འདོད་ཆགས་རྣམ་རྟོག་སྡུག་རྣམས་ལ།[1-26] །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ནི། ལམ་ལྟ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སྡུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་ལྟར་བསྒོམ་སྟེ། དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་བཞིས་ཚོགས་ཀྱི་ལམ། ཡང་དག་པར་སྤོང་བ་བཞིས་དོྲད། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་བཞིས་རྫོ་མོ། དབང་པོ་ལྔས་བཟོད་པ། སྟོབས་ལྔས་འཇིག་རྟེན་ཆོས་མཆོག །འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཀྱིས་མཐོང་ལམ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་གྱིས་བསྒོམ་ལམ་སྟེ་འདི་དག་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དང་དམིགས་པ་དང་གོ་རིམས་ལ་སོགས་པའང་མི་མཐུན། ཐེག་པ་དམན་པ་ཡིན་པས་རེ་ཞིག་བཞག་གོ།

གསུམ་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བསྟོམ་པ་ལའང་གཉིས་ལས། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས། སྟོང་དཔོན་ཐོགས་མེད་སྐུ་མཆེད་ཀྱི་རྗེ་སུ་འབྱང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ནི་ཐེག་བསྟུས་ལ་སོགས་པར་ཤེས་པར་བྱ་བས་འདིར་མ་སྟོས་སོ། །དབུ་མའི་ལུགས། སྟོང་དཔོན་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་པ་སྟོང་འཇུག་བསམ་གཏན་ལེའུར་འབྱུང་བ་ཉམས་སུ་བླང་བའི་ཚུལ་འདིར་བཤད་དོ། །དེའང་སྟོང་དཔོན་གྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྟོམ་པ་ནས་གསུངས་མོད་ཀྱི། དེའི་སྟོན་དུ་ཚད་མེད་བཞི་བསྟོམ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གོམས་པ་སྤྱ་བས་དེ་བརྟོད་པར་བྱའོ། །དེའང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བརྩེ་བ་ཅན། །ཐུབ་དང་བཟལ་བའི་དགོངས་ཅན། །མི་འབྲལ་བ་ཡི་དགོངས་པ་ཅན། །ཚན་བདེ་དགོངས་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ།[1-24] །ཞེས་གསུངས་པས་སྔ་མ་གསུམ་བདེ་བའི་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་ནི་ཚན་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ཀྱང་བརྩེ་བས་སེམས་ཅན་བདེ་བ་དང་ཐྲོད་པར་འདོད་པ་བྱམས་པ། སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པ་སྙིང་རྗེ། དེ་གཉིས་དང་མི་འབྲལ་བར་འདོད་པ་དགའ་བ། དགྲ་གཉེན་དང་ཆགས་སྡང་ལ་སོགས་པ་ཆོས་བརྒྱད་སྟོམས་པར་འདོད་པ་བཏང་སྙོམས་སོ། །ཚད་མེད་བཞི་པོ་དེ་ཉམས་སུ་ལེན་ན་བྱམས་སྙིང་རྗེ་གཉིས་སུ་བསྡུས་ལ་ཉམས་སུ་བླང་སྟེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། སྙིང་རྗེའི་ཚུལ་བྱམས་པ་སྟེ། །དེ་སྡུག་བསྔལ་ལས་ཡང་དག་འབྱུང་།[1-25]། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

དེ་ལ་ཐོག་མར་བྱམས་པ་བསྟོམ་པ་ལའང་། གང་ལ་བསྟོམ་པའི་ཡུལ་དང་། རྗེ་ལྟར་བསྟོམ་པའི་ཚུལ་དང་། དེ་ལྟར་བསྟོམས་པའི་ཕན་ཡོན་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི་སེམས་ཅན་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་བཏང་སྙོམས་དང་། བདེ་བའི་རྒྱུ་དམ་པའི་ཆོས་དང་མ་ཐྲད་པ་རྣམས་དང་། ཐྲད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡོན་ཏན་མ་ཐོབ་པ་རྣམས་ལ་བསྟོམ་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་རྗེ་ལྟར་བསྟོམ་པའི་ཚུལ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གཉེན་དུ་ཤེས་ན་བྱམས་པ་བསྟོམ་སྟེ་བས་མདོ་ལ་ལ་ནས་མར་བསྟོམ་པར་བཤད། རྗོ་རྗེ་རྩེ་མོ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུད་འགའ་ལས་བྱ་ར་བསྟོམ་པར་བཤད་མོད་ཀྱི། ཚ་དང་སྲེན་རྣ་ལ་སོགས་པར་མ་གྱུར་པ་[1-26]མེད་པས་རང་གང་

སེམས་ལ་ཉེ་ཞིང་གཅགས་པ་དེར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསྒོམས་ལ་བྱམས་པ་སྟེང་། དེའང་སེམས་ཅན་བདེ་བ་དང་ལྡན་པ་ཙམ་བས་མི་ཕན་བས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱུ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་ཤཱཀ་གི་ཁོང་རྒས་པའི་གཏེར་ནས་བསྒོམ། དེ་ལ་བདེ་བ་ནི་ལུས་དང་སེམས་ཚོར་དང་མཐུན་པའི་སྐྱིད་པ་ཐོབ་བའོ། །བདེ་བའི་རྒྱུ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་དམ་བའི་ཚོར་དང་ཕྲད་པར་འདོད་པ་སྟེ། རྒྱུ་ཚོར་སྤྱོད་པ་ལས་འབྲས་བུ་གཏན་གྱི་བདེ་བ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མ་བྱ་གཅིག་པ་ལ་བྱམས་པ་ལྟ་བུ་སྐྱེའོ།།

གསུམ་པ་དེ་ལྟར་བསྒོམས་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། མདོ་ལས། བྱ་བ་ཁྲག་ཁྱེག་གཏམས་པའི་ཞིང་རྣམས་ན། །མཚོད་པའི་བྱ་བྱག་རྗེ་སྟེད་ཡོད་པ་ཡིས། །སྐྱེས་ཆེན་རྣམས་ལ་ཉེན་རེ་ཞུ་བ་ཡིས།། བྱམས་པའི་སེམས་ཀྱི་གྲངས་དང་ཚར་མི་ཚོད།[1-24] །ཅེས་བྱ་བ་དང་། རིན་ཆེན་ཁྱེད་བ་ལས། རྗེའུ་ཚོས་སུམ་བརྒྱའི་ཁ་ཟས་དག །ཉིན་རེ་དུས་གསུམ་བྱིན་པ་བས། །བྱམས་པ་ཡུད་ཙམ་ཐང་གཅིག་གི། བསོད་ནམས་དག་ལ་ཚར་མི་ཚོད།[1-25] །ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པས། གནས་སྐབས་སུ་ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་དུ་སྐྱེ། དེར་མ་སྐྱེས་ཀྱང་ལྷ་མི་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་འཐོབ། མཐར་ཐུ་གཱ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུ་ར་འགྱུ་ར་ཉེ། དབེ་ར་ན་རྒྱལ་པོ་བྱམས་པའི་སྟོབས་ཀྱི་སྐྱེས་རབས་སམ།[1-26] གཱ་གྷ་དང་ཡ་སྐ་ནི་འདུས་པར་མ་སྐྱད་ཤི་བ་ཚངས་པར་སྐྱེས་པའི་ལོ་རྒྱུས་བཞིན་ནོ།།[1-27]

གཉིས་པ་སྙིང་རྗེ་བསྒོམ་པ་ལ་བཞི་སྟེ། གང་ལ་བསྒོམ་པའི་ཡུལ། དེ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུན། རྗེ་ལྟར་བསྒོམ་པའི་ཚུལ། དེ་ལྟར་བསྒོམས་པའི་ཕན་ཡོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་ཡུལ་ཕྱེ་ནས་བསྒོམ་པ་ནི། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། རབ་འབར་དགྲ་ཡི་དབང་དུ་སོང་། །སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ནོན་སྐྱན་པས་བསྒིབས། །བགོད་དཀའི་ལམ་དུ་ཀུན་དུ་ཞུགས། །འཆིང་བ་ཆེ་དང་ཡང་དག་ལྡན། །ཟས་ཆེན་དུག་དང་འདྲེས་ལ་ཞེན། །ལམ་ནི་རབ་ཏུ་སྟོང་སྐྱར་པ། །ལམ་གོལ་རབ་ཞུགས་སྟོབས་ཆུང་བའི། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྙིང་རྗེའོ།[1-28] །ཞེས་གསུངས་པས། རབ་འབར་ཏེ་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་འདོད་པའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པ་རྣམས་ལའོ། །དགྲ་བོའི་དབང་དུ་སོང་བ་ནི་དགེ་བ་ལ་ཞུགས་པ་ལ་བདུད་ཀྱི་བར་ཆད་བྱས་པ་རྣམས་སོ། །སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ནོན་པ་ནི་ངན་སོང་གསུམ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ཟིལ་

གྱིས་ནོན་པ་རྣམས་སོ། །སྐུན་པས་བསྒྲིབས་པ་ནི་ཤན་པ་ལ་སོགས་པ་གཅིག་ཏུ་ཉེས་པ་སྟོང་པ་རྣམས་
ཏེ། ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལ་ཀུན་དུ་སྤྱོད་པ་ལོ། །བགྲོད་དགའི་ལམ་ལ་ཞུགས་པ་ནི་འཁོར་བ་
ལས་གཏན་མི་ཐྲོལ་བ་རྣམས་སོ། །འཆིང་བ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་ནི་སྡུག་སྔོགས་ཅན་གྱི་ལམ་ལ་ཀུན་དུ་
ཞུགས་པ་རྣམས་ཏེ་ལྟ་བ་ངན་པ་སྟེ་ཚོགས་ཀྱི་འཆིང་བ་དམ་པོས་བཅིངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཟས་ཆེན་དུག་
དང་འདྲེས་པ་ལ་ཞེན་པ་ནི་སྐོམས་འཇུག་གི་བདེ་བ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ལ་ཞེན་པ་སྟེ། ཁ་ཟས་དུག་
དང་འདྲེས་པ་ལྟར། དེ་ལས་རབ་ཏུ་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལམ་རབ་ཏུ་སྟོར་བ་ནི་མངོན་
པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་རྣམས་ཏེ་ཐར་པའི་ལམ་ནོར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལམ་གོལ་བ་ལ་ཞུགས་པ་ནི་མ་དེས་པ་
ཐེག་པ་དམན་པ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་སོ། །སྟོབས་ཆུང་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚོགས་ཡོངས་སུམ་
རྫོགས་པ་རྣམས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་སེམས་ཅན་རྣམ་པ་བཅུ་པོ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟིང་རྗེའི་
དམིགས་པའི་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་དང་འགལ་བ་དྲུག་སྟིང་རྗེའི་ཡུལ་
ཡིན་ཏེ། བགེགས་ལ་བརྩེ་དང་མ་རྟུབས་པ་ལ་བརྩེ། །ཀུན་འབྲུགས་ལ་བརྩེ་བགེགས་མེད་རྣམས་ལ་བརྩེ།།
ཡུལ་གྱི་གཞན་དབང་ཅན་ལ་སྟིང་རྗེ་དང་། །ལོག་པར་མངོན་པར་ཞེན་ལ་སྟིང་རྗེའོ།[1-44] །ཞེས་
གསུངས་པས། བགེགས་པ་ནི་སེམས་སྟོང་ཅན། མ་རྟུབས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བས་གཞན་ལ་གནོད་པ།
ཀུན་ཏུ་འབྲུགས་པ་ཁོ་བ། བགེགས་མེད་པ་ལེ་ལོ་ཅན། ཡུལ་གྱི་གཞན་དབང་ཅན་ནི་འདོད་པ་ལ་སེམས་
གཡེངས་པ། ལོག་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་ནི་ཤེས་རབ་འཆལ་བ་སྡུག་སྔོགས་ཅན་ལ་སོགས་པའོ།།

གཉིས་པ་བསྟུས་ཏེ་བསྟོམ་པའི་ཚུལ་ནི། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ནི་
དེར་ཞུགས་ནས། །རི་དབང་མཐོ་སྟེང་བཞུགས་བཞིན་འགྲོ་ལ་གཟིགས། །ཞི་ལ་མངོན་དགའི་ཡིད་
ལའང་ཐུགས་རྗེ་ན། །སྲིད་ལ་མངོན་དགའི་ཡིད་ལ་སྨོས་ཅི་དགོས།[1-45] །ཞེས་གསུངས་པས། འཁོར་
འདས་གཉིས་ཀ་སྟིང་རྗེའི་ཡུལ་ཏེ། དེའང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རང་དོན་མ་རྫོགས། གཞན་
དོན་མི་འགྲུབ། བརྒྱ་ལ་འཚང་རྒྱ་ཡང་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་འཚང་རྒྱ་བ་བས་བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་བཞི་བཅུ་ལ་
སོགས་པར་འགྲངས་པས་ལམ་གོལ་བའི་ཕྱིར་སྟིང་རྗེའི་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་འཁོར་བ་ལ་སྐུག་
བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ལ་སྤྱོད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་ལྔ་དང་མི། འཁོར་དང་ལོངས་སྤྱོད་

ཤུན་སུམ་ཚོགས་ཀྱང་བསམ་པ་མི་དགེ་བས་ཟིན་པ། སྟོན་པ་བྱ་མ་དང་དགོན་མཆོག་གསུམ་དང་སེམས་ཅན་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་ནོར་བ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་མདའ་འཕངས་པ་ལྟར་བན་སོང་དུ་འགྲོ་བས། དེ་དག་ཁྲད་པར་དུ་སྐྱིང་རྡེ་བའི་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །གཉེས་པ་འབྲས་བུ་ལ་སྟོང་པར་བཤད་སོང་གསུམ་དང་། མཐོ་རིས་ཀྱི་བགེགས་ཅིང་ཐོངས་པ་དང་། ལུས་ན། སེམས་སུ་བན་གྱིས་ཟིན། མཛའ་བ་དང་བྲལ། སྡང་བ་དང་ཕྲད། ལུས་ཆགས། སེམས་ཞུམ། མཐོན་པོ་དམས། འདོད་པ་མ་རྟེད་པ་དེ་དག་སྐྱིང་རྡེའི་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་མ་བན་ལས་འདས་པའི་ཉེས་དམིགས་དང་། འགོང་བའི་སྐུག་བསྔལ་ཅི་རིགས་པ་བཤད་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་དེ་སྐྱེ་བའི་ཆྱེན་ནི། བདེ་དང་སྐུག་བསྔལ་དེ་རྒྱུ་ལས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱིང་རྡེ་སྟེ། །རྒྱུ་དང་བཤེས་གཉེན་རང་བཞིན་ལས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱིང་རྡེའོ།[1-16] །ཞེས་གསུངས་པས། ཕྱེད་གོང་མའི་དོན་དམིགས་པའི་ཆྱེན་གསུམ་སྟེ། ཚོར་བ་བདེ་བ་ལས་འཕྱུར་བའི་སྐུག་བསྔལ། སྐུག་བསྔལ་ལ་སྐུག་བསྔལ་གྱི་སྐུག་བསྔལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་བཏང་སྙོམས་ལས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྐུག་བསྔལ་འབྱུང་སྟེ། མདོ་ལས། ཚོར་བ་གང་ཅི་ཡང་རུང་བ་དེ་ཐམས་ཅད་སྐུག་བསྔལ་བའོ།[1-17]། ཞེས་གསུངས་པའང་དེ་ལ་དགོངས་སོ། །དེ་ལྟར་སྐུག་བསྔལ་གསུམ་སྐྱིང་རྡེ་སྟེ་བའི་དམིགས་པའི་ཆྱེན་ཡིན་ནོ། །ཕྱེད་འོག་མའི་དོན། རྒྱུའི་ཆྱེན་སྐྱིང་རྡེའི་ས་བོན། བདག་པོའི་ཆྱེན་དག་བའི་བཤེས་གཉེན། མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་ཆྱེན། རང་བཞིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཆྱེན་བཞི་ལས་སྐྱིང་རྡེ་སྟེ་བྱེའོ།།

གཉིས་པ་སྐྱིང་རྡེ་ཇི་ལྟར་བསྟོམ་པའི་ཚུལ་ལ་གསུམ་ལས། མུ་སྟེགས་གང་ཟག་ལ་དམིགས་པའི་སྐྱིང་རྡེ་བསྟོམ་སྟེ། རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་སྐུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའོ། །ཉན་ཐོས་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྐྱིང་རྡེ་བསྟོམ་སྟེ་ཕུང་པོ་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དུ་མ་ཆོས་ཙམ་དང་འབྲེལ་པའི་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་དུ་མ་ཆོས་ཙམ་གྱི་སྐུག་བསྔལ་དང་བྲལ་ན་ཅི་མ་རུང་སྟམ་པའོ། །སྔ་མ་འདི་གཉིས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བས་མི་བསྟོམ་སྟེ་ཤེས་རབ་སྙིང་པ་ཉིད་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟོམ་པ་ནི་དམིགས་པ་མེད་པའི་སྐྱིང་རྡེ་ཆེན་པོ་སྟེ། སྐུ་མ་ལུ་བྱའི་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་སྐུ་མ་ལུ་

བྱའི་སྐུག་བསྔལ་རྒྱུ་འབྲས་དང་བྲལ་ན་ཅི་མ་རུང་སྐྱམ་དུ་བསྒོམ་མོ།།

བཞི་པ་དེ་ལྟར་སྙིང་རྗེ་བསྒོམས་པའི་ཚན་ཡོན་ནི། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྐུག་བསྔལ་མེད། །བརྩེ་བས་སྐུག་བསྔལ་འཕྱུར་བ་མེད། །དེ་ལ་དང་པོར་ཀུན་ཏུ་སྨྲག །རིག་ན་ཤིན་ཏུ་མངོན་པར་དགའ།[1-11] །ཞེས་གསུངས་པས། དེའི་དོན་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་སྐུག་བསྔལ་མེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་མོས་པ་སྤྱོད་པའི་ས་ལ་བདག་གཞན་མ་ཉམ་པའི་སྐུག་བསྔལ་ལ་མ་རིག་པའི་ཕྱིར་གཞན་ལ་སྙིང་རྗེས་བདག་སྐུག་བསྔལ་སྤྱི་བ་དེ་ལ་དང་པོ་སྨྲག་པར་འཕྱུར་རོ། །ལྟག་པའི་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་ས་ལ་རེག་ནས་གཟོད་ཤིན་ཏུ་དགའ་བ་སྤྱི་བོ་ནས་ཐུག་པ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ཡང་ཐའི་ཕྱིར། དེ་འཛད་འཕགས་པ་ཆོས་ཡང་དག་པར་དཔྱད་པའི་མདོ་ལས། སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག་གི་གེས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་ལ་བསླབ་པར་མི་བགྱིའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཆོས་གཅིག་རབ་ཏུ་རྟོགས་ཤིང་བརྟུང་བར་བགྱིས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེའི་ལག་མཐིལ་དུ་མཆིས་པ་ལགས་སོ། །གཅིག་པོ་གང་ཞེ་ན། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལག་མཐིལ་དུ་མཆིས་པ་ལགས་སོ།[1-12] །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པས། གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་ཚན་ཡོན་ཐམས་ཅད་སྙིང་རྗེ་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལྟར་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་གོམས་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེ་སྟབས། དེ་བསྒོམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བདག་གཞན་མཉམ་པར་བསྒོམ་པ་དང་། བརྗེ་བ་བསྒོམ་པ་དང་། དེ་དག་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཐབས་སོ། །དེ་འང་སྤྱོད་འཇུག་ལས། བདག་དང་གཞན་དུ་མཉམ་པ་ནི། །དང་པོ་ཉིད་དུ་འབད་དེ་བསྒོམ། །བདེ་དང་སྡུག་བསྔལ་མཉམ་པས་ན། །ཐམས་ཅད་བདག་བཞིན་བསྒྲུབ་པར་བྱ།[1-13] །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཐོག་མར་བདག་གཞན་མཉམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྒོམ་མོ། །དེའི་ཚུལ་འདི་ལྟར་བསྒོམ་ཏེ། ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད། བདག་གི་ཕ་མ་གཉེན་ཚོར་མ་གྱུར་པ་གང་ཡང་མེད་དེ། སྤྲོད་དོན་ཀུན་གྱུ་སྦྲུབ་ཀྱིས། མ་ཡི་གྲངས་ནི་རྒྱུ་ཤུགས་ཚོགས་གྱུ་ཙམ། །རེ་ལྟར་བགྲངས་ཀྱང་ས་ཡིས་ལང་མ་ཡིན།[1-14] །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་སོགས་པའི་ལུང་དང་རིགས་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉེ་དུང་སྤྲོས་པ་བཅད་ལ། དེ་ནས་གཅིད་བདག་ལ་བདེ་བ་སྐྱེས་པ་ན།

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདག་གི་བདེ་བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱུ་འདི་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་ཞེ་ཐག་པས་བསྒོམ། ཡང་བདག་ལ་སྐྱག་བསྟལ་ཞེག་སྐྱེས་ན་ཡང་། བདག་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྐྱག་བསྟལ་དང་སྐྱག་བསྟལ་གྱི་རྒྱུ་འདི་ལྟ་བུ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ཅིག་སྙམ་དུ་ཤར་ཏེ་ཁོང་རྨས་པའི་གཏིང་ནས་བསྒོམ། དེའི་ཚེ་བསམ་པ་ལ་གཞན་འདི་ལྟ་བུ་སྐྱེ་སྲིད་དེ་བདག་གི་སྐྱག་བསྟལ་སེལ་བ་གཞན་ལ་མི་རེ། གཞན་གྱི་སྐྱག་བསྟལ་བདག་གིས་བསལ་བ་མི་འགྱུབ་སྙམ་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བློ་སྐྱེ་ན། སྨྱོད་འཇུག་ལས། མ་འོངས་པ་ཡི་སྐྱག་བསྟལ་ཡང་། །གཅིག་མི་བྱེད་ན་ཇི་ལྟར་བསྟུང་།[1-23] །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་ཉིད་ཀྱི་འང་ནང་པར་ཐན་ཆད་ཀྱི་ནད་མེད་པ་དང་ཟས་གོས་ལ་སོགས་པ་ཐོབ་པའི་འབད་པ་ཡང་ཅི་སྟེ་བྱེད། བདག་སྐད་ཅིག་གིས་འགགས་ནས་དེ་ཐན་ཆད་གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་འདི་སྙམ་དུ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས། ནང་པར་ཐན་ཆད་ཀྱང་བདག་ཡིན་ནོ་སྙམ་ན་འགྲུལ་ཏེ། སྨྱོད་འཇུག་ལས། བདག་གིས་དེ་ནི་སྨོང་སྙམ་པའི། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལོག་པ་སྟེ། །འདི་ལྟར་སྐྱེ་བའང་གཞན་ཉིད་ལ། །འཆི་བ་ཡང་ནི་གཞན་ཞེག་ཡིན།[1-24] །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། དཔེར་ན་བླུན་པོ་དག་འབབ་ཆུ་འདིས། ན་ཉིང་བའི་གོས་ཁྲེར་ནོ་སྙམ་པ་དང་ནང་བར་ཆུ་འདི་ལས་ཤལ་ལོ་སྙམ་དུ་སེམས་མོད་ཀྱང་། ན་ཉིང་གོས་ཁྲེར་བའི་ཆུ་དེ་ཡང་གཞན་ཡིན་ལ་ནང་བར་བཤལ་བའི་ཆུ་དེ་ཡང་གཞན་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་འདས་པའི་སེམས་ཀྱང་བདག་མ་ཡིན་ལ། མ་འོངས་པའི་སེམས་ཀྱང་བདག་མ་ཡིན་པར་གཞན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འདི་སྙམ་དུ། མ་འོངས་པའི་སེམས་ད་ལྟར་གྱི་བདག་མ་ཡིན་ཡང་བདག་གི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་ཡིན་ནོ་སྙམ་པའི་སེམས་ཀྱིས་རང་དོན་བསྒྲུབ་པོ་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་གཞན་བདག་མ་ཡིན་ཡང་བདག་གི་སེམས་ཅན་ཡིན་ནོ་སྙམ་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་གཞན་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་རྟོག་དཔྱོད་བཏང་ནས་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་། མ་དཔྱད་པའི་བློ་ངོར་ངས་ཡི་རྒྱུན་ཡིན་སྙམ་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་རང་དོན་ལ་འཇུག་གོ་སྙམ་ན། དེ་ལྟ་ན་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་ཡང་དའི་སེམས་ཅན་ཡིན་ནོ་སྙམ་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་གཞན་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་མགོ་གང་གི་ཁ་བ་སྨྱག་སྙམ་པའི་ཚུ་ལ་ཀྱིས་རང་རང་གི་དོན་ལ་འབད་ཀྱི། ཐན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་གི་དོན་སྒྲུབ་མི་ནུས་སོ་སྙམ་ན། སྨྱོད་འཇུག་ལས། ཤད་པའི་སྐྱག་བསྟལ་ལགས་ལགས་མིན།[1-25]།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཤིང་པ་ལ་ཚོར་མ་རྣག་པ་ཡང་ལག་པས་ཅི་སྟེ་མི་འདོན། དེ་བཞིན་དུ་མིག་ཏུ་རྨུལ་སོང་བ་ལ་ལག་པ་དང་། ཁུ་ཚའི་དོན་ཙ་མ་དང་། ཁར་ཟན་འཕྲུད་པ་ལ་ལག་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་རང་རང་གི་དོན་བྱེད་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ་ཉ་ཅང་ཐལ་ལོ། །མདོར་ན་ཚན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་གི་དོན་མ་བྱས་པར་རང་རང་གི་དོན་བསྒྲུབ་དགོས་ན་འགྲུབ་པ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་འོ། །དེས་ན་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱས་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྒོམ་པ་ཡང་། སྟོང་འཇུག་ལས། བདག་བའི་གཞན་གྱི་སྤྱག་བསྔལ་དང་། །ཡང་དག་བརྗེ་བར་མ་བྱས་ན། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱང་མི་འགྲུབ་ཅིང་། །འཁོར་བ་ན་ཡང་བའི་བ་མེད།[1][৫৭] ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། བདག་གི་བའི་བ་སེམས་ཅན་ལ་སྟེན། སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱག་བསྔལ་བདག་གིས་བསླང་ངོ་། །དེའི་དམིགས་པ་ཡང་། དམན་སོགས་བདག་ཏུ་བྱས་པ་དང་། །གཞན་ཉིད་དུ་ནི་བདག་བྱས་ནས། །རྣམ་རྟོག་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་སུ། །ཕྱག་དོག་འགྲན་སེམས་ང་རྒྱལ་བསྒོམ།[2][৫৮] །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། རང་ལས་དམའ་བའི་གནས་སུ་དག་བཞག །དག་འམ་གཞན་མཐོན་པོའི་གནས་སུ་རང་བཞག་ལ་རང་མཐོ་བ་དེ་ལ་དག་དམའ་བ་དེ་ཕྱག་དོག་བསྒོམ་དུ་གཞུག །བསྒོམ་དེ་ཚར་བ་ན་འདི་ལྟ་བུ་བསྒོམས་པའི་འབྲས་བུ་འབྱུང་སྟེ་རང་མཐོ་ནོར་བསྒོམས། །གཞན་དམའ་བར་བསྒོམས་པ་དེ་ས་རང་ལ་ཕྱག་དོག་བྱས་པར་བསྒོམས་པ་ལ་ཡང་། འདི་ལྟ་བུའི་སྤྱག་བསྔལ་འབྱུང་ན་གཞན་ལ་ཕྱག་དོག་བྱེད་པ་གཅིག་ལ་འཕད་ཅེས་ཕྱག་དོག་རང་ཉིད་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་བདག་དང་མཉམ་པ་ལ་བལྟས་ལ་འགྲན་སེམས་བསྒོམ་པ་ཡང་། བདག་དང་མཉམ་པའི་དགྲའི་གནས་སུ་རང་ཉིད་བཞག །རང་གི་གནས་སུ་དག་དེ་བཞག་ལ། དག་དེས་ཕྱོགས་མཐའ་དག་གི་སྐོ་ནས་བདག་ལ་འགྲན་པར་བསྒོམ་མོ། །བསྒོམ་དེ་གོལ་བ་ན་འདི་ལྟ་བུའི་བསམ་པ་འབྱུང་སྟེ། རང་དགྲར་བསྒོམས་ནས་གཞན་གྱིས་གཅོད་པ་དང་འགྲན་སེམས་བྱས་པར་བསྒོམས་པ་ལ་ཡང་འདི་ལྟ་བུ འི་སྤྱག་བསྔལ་འབྱུ ང་ན། གཞན་ལ་གཅོད་པ་ལ་འགྲན་སེམས་བྱང་གཡ་རྒྱལ་སྐྱམ་ནས་འགྲན་སེམས་རང་ཞི་བར་འགྱུར་རོ། །ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ང་རྒྱལ་བསྒོམ་པ་ཡང་། རང་བས་དམའ་བའི་གནས་སུ་བདག་ཉིད་བཞག །རང་གི་གནས་སུ་རང་བས་དམའ་བ་དེ་

བཞག་ལ་གཞན་མཐོ་བ་དེ་ས་རང་དམའ་བ་དེ་ལ་རི་གས་དང་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པའི་སྐོ་ནས་ང་རྒྱལ་བྱེད་དུ་གཞུག །བསྐོམ་དེ་ཚར་བ་ན་བདག་ལ་གཞན་གྱིས་ང་རྒྱལ་བསྐོམས་པ་ན། འདི་ལྟ་བུའི་སྐུག་བསྔལ་འབྱུང་ན། དེའི་ཕྱིར་བདག་གིས་གཞན་ལ་ང་རྒྱལ་བྱར་གྱ་ལ་རྩད་སྐམ་དུ་ང་རྒྱལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཞི་བར་འགྱུར་རོ། །འདི་དག་གི་དོན་ཞེབ་ཏུ་སྦྱོང་འཚུགས་ནས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་བཞིན་ཉམས་སུ་ལྡང་བར་བྱའོ།།

དེ་ཙམ་བསྐོམ་པར་མི་ནུས་པས་བསྐུས་ཏེ་བསྐོམ་པར་འདོད་ན། རིན་པོ་ཆེ་ཕྲེང་བ་ལས། བདག་ལ་དེ་དག་སྔོག་སྨིན་ཅིང་། །བདག་དགེ་མ་ཡུས་དེར་སྨིན་ཤོག །ཇི་སྲིད་སེམས་ཅན་འགའ་ཞིག་ཀྱང་། །གང་དུ་མ་གོལ་དེ་སྲིད་བྱ། །དེ་ཕྱིར་བླ་ན་མེད་པ་ཡི། །བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ཀྱང་གནས་སྐྱར་ཅིག། དེ་སྐད་བརྗོད་པའི་བསོད་ནམས་འདི། །གལ་ཏེ་དེ་ནི་གཟུགས་ཅན་འགྱུར། །གཏན་ལྟེ་བ་སྟེང་ཀྱི་ནི།། འཇིག་རྟེན་ཁམས་སུ་ཤོང་མི་འགྱུར། །འདི་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས། །གཏན་ཚིགས་ཀྱང་ནི་འདི་ལ་སྣང་།[1][2] །ཞེས་བྱ་བ་དང་། སྨྲོད་འཇུག་ལས་ཀྱང་། འགྲོ་བའི་སྡུག་བསྔལ་གང་ཅིའང་རུང་། །དེ་ཀུན་བདག་ལ་སྨིན་གྱུར་ཅིག །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་བ་ཡིས། །འགྲོ་བ་བའི་ལ་སྨྲོད་པར་ཤོག[1][3] །ཅེས་བྱ་བའི་དོན་བསྐོམ་ཞིང་ངག་ཏུ་ཡང་དག་པར་བསྒོམ་པ་ལ་སྨིན་ན་ནི་བདག་གིས་ཐེག་པ་ཆེ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཅན་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་བསྔོ་བ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེ་ཉིད་དོན་བསྐོམ་ཞིང་ངག་ཏུ་ཡང་དག་པར་བསྒོམ་པ་ལ་སྨིན་ན་ནི་བདག་གིས་ཐེག་པ་ཆེ་ཉི

འདི་དག་ནི་ཐབས་མི་མཁས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་མཐོང་ངོ་། །འདི་མི་འཐད་དེ་གནས་ཀྱི་བསྟོད་བ་མཐའ་བཅུན་ལ། གནས་མ་ཡིན་པའི་བསྟོ་བ་མཐའ་མི་བཅུན་པའི་ཁྱད་པར་མི་ཤེས་ཤིང་། སྨྲོད་འཇུག་ལས། བདག་བའི་གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་དག །ཡང་དག་བརྗེ་བ་མ་བྱས་ན། །སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་མི་འགྱུབ་ཅིང་། །འཁོར་བ་ན་ཡང་བའི་བ་མེད།[୨୭୭] །ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྔར་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་མ་ཤེས་པར་སྨྲ་བ་བས་སོ། །དེས་ན་བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐོམ་པའི་གནད་ཤེས་ན་སྡུར་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱའོ།།

གསུམ་པ་བསྐོམ་དེ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཐབས་ནི། རང་དོན་བྱས་པའི་ཉེས་པ། གཞན་དོན་བྱས་པའི་ཕན་ཡོན། དེས་ན་གཞན་དོན་ལ་འབད་དགོས་པའི་འཐད་པ་གསུམ་ཡིད་ཀྱིས་དྲན་པར་བྱ་ཞིང་བག་ཏུ་ཡང་། སྨྲོད་འཇུག་ལས་བྱང་བ་བཞིན་དུ། འོན་ཏེ་དེ་ལྟར་གདམས་ཀྱང་ནི། །སེམས་ཁྲོད་དེ་ལྟར་མི་བྱེད་ན། །ཁྲོད་ལ་ཉེས་ཀུན་བརྗེན་པས་ན། །ཁྲོད་ནི་ཚར་གཅད་བྱ་བར་ཟད།[୨୭୭] །ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་མི་འཇུག་ན་སེམས་ཉིད་ཚར་གཅད་པར་བྱའོ། །ཁྲོད་ཀྱིས་ཁོ་བོ་གར་བརླག་པའི། །སྟོན་གྱི་དུས་དེ་གཞན་ཡིན་ཏེ། །དས་མཐོང་ཁྲོད་དང་གང་དུ་འགྲོ། །ཁྲོད་ཀྱི་དེགས་པ་ཀུན་བཅོམ་བྱ། །ད་དུང་བདག་ལ་རང་གི་དོན། །ཡོད་སྙམ་སེམས་པ་དེ་དོར་ཅིག[୨୭୨] །ཅེས་པ་ནི། སྔར་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་དེང་སང་གི་བར་དུ་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་དོན་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པས་དེ་ཤེས་པར་བྱས་ལ་རང་དོན་དོར་རེ་ཞེས་པ་ཡིན་ནོ། །བདག་གིས་གཞན་ལ་ཁྲོད་བཅོངས་ཀྱིས། སྐྱོ་བར་མ་སེམས་ཤེ་ཤ་ཟུལ། །གལ་ཏེ་བག་མེད་ཀྱུར་ནས་ཁྲོད། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་མ་བྱིན་ན། །ཁྲོད་ཀྱིས་ཁོ་བོ་དམྱལ་བ་ཡི། །སྡུང་མ་རྣམས་ལ་བྱིན་དུ་དེས།[୨୭୩] །ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་དུས་སུ་སེམས་ཅན་ལ་ངས་བཅོངས་ཟིན་ལ། མ་བཅོངས་ན་ཁྲོད་ཀྱིས་ང་དམྱལ་བའི་སྡུང་མ་ལ་བྱིན་དེས་ཞེས་དྲན་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཁྲོད་ཀྱིས་གྲངས་མེད་པར། །ཁོ་བོ་བྱིན་པས་ཡུན་རིང་སྟོག །ད་ནི་ཁོན་རྣམས་དྲན་བྱས་སྟེ། །ཁྲོད་ཀྱིས་རང་དོན་སེམས་པ་གཞོམ།[୨୭୯] །ཞེས་གསུངས་པས། དེ་ལྟར་མ་ཉམ་པ་དང་བརྟེ་བ་བསྒོམས་ཀྱང་བདག་གི་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་ཤིང་། ལག་ལེན་ལ་མ་ཐེགས་ན་རྟ་ཆོད་ལྟག་གིས་བསྐུལ་བ་ལྟར། རང་གི་སེམས་ལ་གནད་དུ་ཐབ་ནས་སྟོབས་

ཀྱིས་ལག་ཏུ་བླང་སྟེ། ཡིད་ཚོད་རང་དོན་བྱེད་འདོད་པས། །བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་འདས་ཐུབ་ཀྱང་།། ངལ་བ་ཆེན་པོ་དེ་ལྟ་བུར། །ཁྱོད་ཀྱིས་སྐྱེག་བསྟལ་འབའ་ཞིག་བསྒྲུབས།[1०५] །ཞེས་གསུངས་པས་བསྐལ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པར་རང་དོན་བསྒྲུབས་ཀྱང་། རང་དོན་མ་གྲུབ་པའི་སྙིང་དུ་སྐྱེག་བསྟལ་འབའ་ཞིག་བསྒྲུབས་ཀྱི། བདེ་བའི་རྒྱུ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མ་བྱས་སོ་ཞེས་རང་གི་སེམས་ལ་ཞེལ་འདེད། གཞན་ཀྱི་རྟོག་ཆེན་བྱས་ནས་ནི། །བདག་གི་ལུས་ལ་ཅི་སྣང་བ། ། དེ་དང་དེ་ནི་ཁོ་གས་ནས་ཀྱང་། །ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་ལ་ཕན་པར་སྨོན།[1०६] །ཞེས་པས་གཞན་སྐྱེག་བསྟལ་མི་བསྟལ་ཀྱི་བྱ་ར་བྱས་ལ། སྐྱེག་བསྟལ་བ་མཐོང་ན། རང་གི་སེར་སྣ་ལས་སྐྱོ་བས་ཀྱིས་ཁོ་གས་ཀྱི་སྐྱེག་བསྟལ་བ་དེ་ལ་ཅི་ཕན་པར་སྨོན། བདག་སྙིང་གཞན་ནི་མི་སྙིང་ལ། །བདག་མཐོ་གཞན་ནི་དམའ་བ་དང་། །བདག་ནི་ཕན་བྱེད་གཞན་མིན་ཞེས། །བདག་ལ་ཕྱག་དོག་ཅིས་མི་བྱེད།[1०७] །དེའང་བདག་སྙིང་ཅིང་མཐོ་དྲགས་ལ། གཞན་སྐྱེག་ཅི་ངམའང་དྲགས་ཞེས་བསམས་ལ་རང་ལ་རང་གིས་ཕྱག་དོག་བསྐྱེམ་མོ། །བདག་ནི་བདེ་དང་བྲལ་གྱིས་ཀྱི། །གཞན་གྱི་སྐྱེག་བསྟལ་བདག་ལ་སྨྱོར། །རང་ལ་བདེ་བ་གང་ཡོད་པ། །ཕྲལ་ལ་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་བྱིན།[1०८]།སེམས་ཅན་གྱི་སྐྱེག་བསྟལ་གྱི་ཁུར་གང་ཡོད་པ་བདག་གིས་བླངས་ནོ།།

གང་ཚེ་འདི་ནི་ཅི་བྱེད་ཅེས། །བདག་གི་སྐྱོན་ལ་བརྟག་པར་གྱིས། །གཞན་གྱིས་ཉེས་པ་བྱས་ན་ཡང་། རང་གི་སྐྱོན་དུ་འཛུར་བྱོས་ལ། །བདག་གིས་ཉེས་པ་ཆུང་བྱས་ཀྱང་། །སྐྱེ་བོ་མང་ལ་རབ་ཏུ་ཤོགས།[1०९] །རང་གི་ལུས་བག་ཡིད་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་ལ་བརྟགས་ལ། སྐྱོད་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བྱེད་ན་སྟར་དེ་ཙམ་གྱིས་འཁྲམས་པས་མི་འཇིགས་པར་དུ་ད་ལྟོར་བ་དང་ངན་སོང་དུ་འཁྲམ་མམ་ཞེས་རང་གི་སེམས་ལ་ཞེལ་འདེད། གཞན་གྱིས་བདག་ལ་གནོད་པ་བྱས་ནའང་འདིས་མ་ལེན་ཏེ། བདག་ཉིད་ཀྱི་ལས་ངན་ཡིན་སྙམ་དུ་བསམ། རང་གིས་གཞན་ལ་ཉེས་པ་ཆུང་ཟད་ཙམ་བྱས་ན་བདག་གིས་འདི་ལྟ་བུའི་མ་ལེགས་པ་བྱས་ཞེས་སྨྲི་བོ་མང་པོའི་མདུན་དུ་བཤགས་པར་བྱ། སྐྱོད་འཇུག་ལས། གཞན་གྱི་གཏམ་པ་ལྟག་བརྗོད་པས། །རང་གི་གྲགས་པ་ཟིལ་གྱིས་གནོན། །བདག་ནི་བློན་གྱི་ཐ་མ་ལྟར། །ལས་རྣམས་ཀུན་ལ་བཀོལ་བར་གྱིས།[11०] །གལ་ཏེ་བདག་ལ་འཕུར་ཞིག་བསྐྱོད་ན་རིགས་དང་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པའི་སྐོ་ནས་ང་བས་ཀྱང་ལྟག་པ་འདི་ལྟ་བུ ཡོད་ཅེས་གཞན་གྱི་གྲགས་པ་

བརྟེད་ལ་རང་ཟེལ་གྱིས་མནན་ཅིང་ང་རྒྱལ་མི་བྱ་བར། བློ་མ་དང་དགོན་མཆོག་དང་སེམས་ཅན་གཞན་གཞན་གྱི་བྱ་བ་ལ་བློན་བཞིན་བགོལ་བར་བྱའོ། །ཡང་། འདི་ནི་སྐྱེན་ཅན་རང་བཞིན་པས། །གློ་བུར་ཡོན་ཏན་ཆས་མི་བསྟོད།[3.11] །བདག་ལ་ཡོན་ཏན་ཆུང་ཟད་མཐོང་ཡང་འདི་འདྲ་གློ་བུར་བ་ཡིན། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་སྙམ་དུ་བསམས་ལ་ང་རྒྱལ་བཅག །ཡང་། འདི་ཡི་ཡོན་ཏན་ཅི་ནས་ཀྱང་། །འགས་ཀྱང་མི་ཤེས་དེ་ཡུར་གྱིས། །མདོར་ན་བདག་གི་དོན་གྱི་ཕྱིར། །ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་ལ་གནོད་བྱས་གང་། །གནོད་དེ་སེམས་ཅན་དོན་གྱི་ཕྱིར། །བདག་ཉིད་ལ་ནི་འབབ་བར་གྱིས། །འདི་ནི་གཉའ་འབྲུར་ཚུལ་དུ། །ཤེད་བསྐྱེད་བར་ནི་མི་བྱ་སྟེ། །བག་མ་གསར་བའི་ཚུལ་བཞིན་དུ། །ངོ་ཚ་འཇི་གས་དང་བསྟམས་ཏེ་བཞག[3.12] །ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་བསམས་ལ་རང་ལ་འབད་པས་ཐུགས་དོག་བསྐོམ་ཞིང་། གཞན་ལ་ཕན་པ་ལ་སྦྱར་རོ།།

དེ་ཡུར་རང་དོན་སྒྲུབས་ཏེ། གཞན་དོན་བསྒྲུབས་པས་མཐར་རང་དོན་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པ་འབྱུབ་པ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། ཡང་། དེ་ཡུར་འབད་པས་གཞན་དག་གི། །དོན་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག་གྱིས་དང་། །ཐུབ་པའི་བཀའ་ནི་མི་སྐྱུབས། །འདི་ཡི་ཡོན་ཏན་ཕྱིས་མཐོང་འགྱུར།[3.13] །ཞེས་གསུངས་པས་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་བརྩུན་མི་མངའ་བའི་ཕྱིར་གཞན་དོན་ཉིད་ཀྱིས་རང་དོན་འབྱུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དེའང་། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྡུག་སྔུ། །ལས་འདི་བྱས་པར་གྱུར་ནས་ནི། །སངས་རྒྱས་ཕུན་ཚོགས་བདེ་མིན་པ། །གནས་སྐབས་འདི་འདྲར་འགྱུར་མི་སྲིད།[3.14]། ཞེས་བདག་གཞན་བརྟེ་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འདི་བསྒོམ་པ་འཕྱིས་པ་ཡིན། དང་པོ་བསྒོམས་ན། དེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཟིན་པ་ལ་དེ་ལྟའི་བའི་བ་མིན་པ་འདི་ལྟ་བུའི་སྡུག་བསྔལ་གྱ་ལ་འབྱུང་སྙམ་དུ་བསམས་ལ་བདག་གཞན་བརྟེ་བ་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ།།

འགའ་ཞིག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྒོམས་པའི་རྟེས་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་བསྒོམས་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྒྲོ་འདོགས་མ་བཅད་པའི་སྟོང་ཉིད་རྣུབ་པ་གོལ་སར་ཆེ་བའི་ཕྱིར་གནས་སྐབས་འདིར་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། སྒོ་བ་དོོན་འཕགས་པས། །སྟོང་པ་ཉིད་ལ་བལྟ་ཉེས་ན། །ཤེས་རབ་ཆུང་རྣམས་ཕྱང་བར་འགྱུར།[3.15] །ཞེས་བྱ་བ་དང་། སྐྱེ་མེད་ཅེས་དང་སྟོང་ཞེས་དང་། །བདག་མེད་

ཅེས་བའི་སྟོང་པ་ཉིད། །དམན་པའི་བདག་ཉིད་གང་བསྟོམ་པ། །དེ་ནི་འདི་ན་བདག་བསྟོམ་མོ།[२१६] ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པས། སྟོང་པ་ཉིད་བསྟོམ་པའི་ཚུལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པས་སྤྲོས་པ་གཅོད་པའི་འོག་ཏུ་བཤད་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་དེ་དག་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྟུབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡོན་ཏན་བཞི་བསྟུབ་པ་དང་། ཚགས་པ་བདུན་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། བསམ་གཏན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཉམས་དང་།[२१७] ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པས། མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཡེང་བ་མེད་པ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་སྟེ་བདག་མེད་པ་རྟོགས་པ། འདོད་པ་ཡོངས་རྫོགས་བྱེད་པ་ནི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་གཞན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པ། །སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱེད་པ་ནི་དེས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་འགོད་པའོ།།

གཉིས་པ་ཚགས་པ་བདུན་སྤང་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསམ་གཏན་ནི། །མ་ཚགས་[२१९] ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟར། ཚགས་པ་བདུན་ནི། མི་མཐུན་ཕྱོགས། ཕྱི་བཤོལ། ཆོག་པར་འཛིན་པ། ལན་ལ་ཉེ་བ། རྣམ་སྨིན་ལ་ཉེ་བ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཚགས་པ་སྟེ་དེའི་བག་ལ་ཉལ་མ་བཅོམ་པའོ། །གཡེང་བ་ལ་ཚགས་པ་གཉིས་ནི་སྔར་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཚགས་པ་བདུན་བག་ལ་ཉལ་དང་བཅས་པ་སྤང་ངོ་།།

གསུམ་པ་བསམ་གཏན་བསྟོམས་པའི་ཕན་ཡོན་ལ་གཉིས་ཏེ། གནས་སྐབས་དང་། མཐར་ཐུག་གི་ཕན་ཡོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། ཚེ་འདིར་འབྱུང་བ་ནི། བསམ་གཏན་བསྟོམས་པས་ཞི་གནས་སྐྱེ། དེས་ཉོན་མོངས་པ་གློ་བུར་བ་ལྟོག །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་བརྒྱད་མགོ་སྟོམས། བསམ་གཏན་གྱི་དགའ་བདེ་འཐོབ། རྗུ་འཕྲུལ་དང་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་ཅི་རིགས་པ་འབྱུང་། གཞན་གྱིས་གོ་བ་ཡང་ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱིས་ཡིད་དགའ་བའི་གནས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཚེ་ཕྱི་མ་ཕན་ཚད་དུ་འབྱུང་བའི་ཕན་ཡོན་ནི། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ལས་སུ་རུང་བ་དང་བསམ་གཏན་བཞི་དང་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྟ་ལ་སོགས་པ་འཐོབ་སྟེ། སྡུད་པ་ལས། བསམ་གཏན་གྱིས་ནི་འདོད་པ་བའི་ཡོན་ཏན་སྨད་པར་འདོ་ར། །ཅེག་དང་མངོན་པར་ཤེས་དང་ཉིང་ངེ་འཛིན་མངོན་པར་བསྒྲུབ།[२२८] །ཅེས་གསུངས་པས་སོ།།

གཉིས་པ་མཐར་ཐུག་གི་ཚན་ཡོན་ནི། སངས་རྒྱས་པ་ན་རང་གཞན་གྱི་ཕྲིན་ལས་རྒྱུན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་བཞི་ལ་སོགས་པ་འཕེ་བ་སྟེ། མདོ་སྡེ་རྒྱུན་ལས། ལེན་དང་གནས་དང་གཏོང་བ་དང་། སྨྲལ་དང་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་དང་ཡེ་ཤེས་ལ། །མངའ་བརྟེས་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།[222] །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

ཤེས་རབ་བཤད།

དྲུག་པ་ཤེས་རབ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། ཤེས་རབ་དེའི་རང་བཞིན་དེས་པར་བྱ་བ་དང་། ཤེས་རབ་བསྒོམ་པའི་ཕན་ཡོན་ནོ། །དང་པོ་ནི་ཤེས་བྱའི་གནས་ལུགས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པའོ། །དེ་སྐྱོན་དངོས་རྟེས་གསུམ་གྱིས་ཟིན་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་དེའི་རང་བཞིན་དེས་པར་བྱ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དོས་གཟུང་བ་དང་། གཉེན་པོའི་རང་བཞིན་སོ་སོར་དབྱད་པ་དང་། དེ་དག་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་བསྒྲུབ་པའོ།། དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། འཕལ་བའི་ཤེས་རབ་དོས་བཟུང་ན་བློ་པོ་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མི་ཚོལ་བ། སྐ་སྟེགས་ལྟར་ཚོལ་ཡང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་འབད་པ། ཉན་ཐོས་ལྟར་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་ཀྱང་རྩོལ་གསོ་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་མི་འགྱུར་བ་སྟེ་གསུམ་མོ།།

གཉིས་པ་དེའི་ཉེས་པ་བསམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཚེ་འདིའི་ཉེས་པ་དང་། སྐྱེ་བ་གཏན་གྱི་ཉེས་པའོ། །དང་པོ་ནི་མི་མཐས་པའི་སྐོབས་ཀྱིས་རང་ཉམ། བྱ་བ་དང་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཆ་མི་ཤེས། ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་ཚྱེན་གྱིས་བརླངས། སེང་གེའི་ཁྲོད་དུ་ཁ་སྐྱེས་ལྟར་མ་ཐས་པའི་གྲང་མི་རྩྭད་པ་ལ་སོགས་པ་ཉེས་པ་མང་སྟེ། འདུལ་བ་ལས། སེང་གེ་ལྟ་བུས་ཁ་ལྟ་བུ་ལ་བསྟེན་བཀུར་མི་བྱེད།[223]། ཅེས་གསུངས་པའང་དེའི་རིགས་ཅན་ཡིན། ཙ་ན་ཀ་ལས། ཤང་གཉིས་པ་ལ་མངོན་སུམ་སྨྲ་གས། །བྲན་པོ་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་བྱ།[224] །ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཐོས་པའི་ནོར་མེད་ས་སྟེང་འདི། །ལོང་བ་ཡིན་སྐམ་བསམས་ཀྱི་བྱ།[225] །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། གཞན་ཡང་། མ་ཐས་པའི་དྲྭང་ན་ཞུམ་ཞིང་

འཇུར་ར། །ཟླུན་པོའི་ཚོགས་ན་དགའ་ཞིང་རྩེ། །ཤོག་དང་ལྷོག་ཤལ་མེད་ན་ཡང་། །ཡ་སོ་ཅན་གྱི་བ་ལང་ཡིན།[೨೨೮] །ཞེས་བའི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚོགས་བཅད་འདི་ཡང་དྲན་པར་བྱའོ།།

གཅིས་པ་སྐྱེ་བ་གཏན་གྱི་ཉེས་པ་ལ། སྟོང་འཇུག་ལས། ནད་ཀྱིས་དཀྲུགས་པའི་མི་དག་ནི། །ལས་རྣམས་ཀུན་ལ་མཐུ་མེད་པ། །དེ་བཞིན་སྟོངས་པས་སེམས་དཀྲུགས་ན། །ལས་རྣམས་ཀུན་ལ་མཐུ་མེད་དོ།[೨೨೯] །ཞེས་བྱ་བ་དང་། མངོད་ལས། ཆོས་རྣམས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་མེད་པར་ཉོན་མོངས་རྣམས། །གང་ཕྱིར་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཐབས་མེད་ལ། །ཉོན་མོངས་པས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་སྲིད་མཆོ་འདིར་འཁྱམས་ཏེ། །དེ་བས་དེ་ཕྱིར་འདི་ནི་སྟོན་པས་གསུངས་སོ་ལོ།[೨೩೦] །ཞེས་གསུངས་པས། ཤེས་རབ་མེད་ན་བློང་དོར་གྱི་ཚ་མི་བྱེད་པས་བྱ་བ་གང་བྱེད་པ་ལ་སྟོན་ཚུལ། གང་ནས་གང་དུ་སྐྱེས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དབང་པོ་རྣུལ་པོར་འགྱུར། དེའི་སྟོན་གྱིས་ཆོས་གཅིག་བྱེད་ཀྱང་ནོར་བ་ལས་མི་རྟེད། སྐོམ་བྱས་ཀྱང་བདག་འཛིན་གྱི་རྟ་བ་མི་ཆོད། གལ་ཏེ་ཆོད་ཀྱང་ཐབས་མི་མཁས་པས། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འགོག་པར་ལྷུང་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་མང་ངོ།།

གཅིས་པ་གཉེན་པོའི་རང་བཞིན་སོ་སོར་དབྱུད་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་རྒྱུའི་གཉེན་པོ་ནི། ཤེས་རབ་འཆལ་བའི་རྒྱུ་མ་རིག་པ་དང་། རྒྱན་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་དན་པ་ལ་གྱུས་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། མ་རིག་ཉེས་པའི་རྩ་བ་སྟེ། །དེ་ཡང་འཇིག་ཚོགས་ལྟ་བ་ཡིན།[೨೩೧] །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། རྒྱན་བཤེས་གཉེན་དན་པའང་། འདི་ལའང་རྟེས་སུ་བརྟོད་པ་ཡོད། །དན་པའི་བདག་ཉིད་སྐན་ཁྲབ་བྱེད།[೨೩೨] །ཅེས་བྱ་བ་དང་། མདོ་ལས། ཁྱོད་དེ་ཙམ་དུ་སྐྱག་བསྟལ་གྱི་ཚོར་བ་མི་བཟོད་པ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་སྐུས་བྱས། གསོལ་བ་མི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དག་གིས་སོ།[೨೩೮] །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟར་ར། །དེས་ན་དེ་སྟོང་བའི་ཐབས་ཐོས་བསམ་ལ་འབད་པར་བྱ་སྟེ། མདོ་ལས། ཐོས་པས་ནི་མ་ཡིན་པ་སྟོང་། །ཐོས་པས་སྟིག་ལས་ལྡོག་པར་བྱེད། །ཐོས་པས་ཤེས་རབ་པར་འཕེལ། །ཐོས་པས་མྱ་ངན་འདས་པ་འཐོབ།[೨೩೦] །ཅེས་བྱ་བ་དང་། མཉན་པར་བྱས་ན་ལྟག་མཐོང་འཕེལ།[೨೩೭] །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པས། ཐོས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་བསྲབས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཐོས་པ་དེ་ཡང་། ཡང་དག་པའི་དགེ་བའི་

བཤེས་གཉེན་སྡེ་སྣོད་གསུམ་དང་། རྒྱུད་སྡེ་བཞི་དང་མི་འགལ་བར་སྟོན་པ་ཅིག་ལ་མཉན་པར་བྱའི་དེ་དག་དང་མི་མཐུན་པ་ཆོས་ལྟར་བཅོས་པ་འཆད་ན། འཕལ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་བཟང་པོ་ལྟར་སྣང་ཡང་བློ་མར་མི་བྱ་སྟེ། རི་དྭགས་ཀྱི་ཏ་མ་བསྟན་ནས་བོང་བུའི་ཤ་འཚོང་བའམ། རྔོན་པ་དག་སྤྱོང་གི་ཚ་བྱད་འཛིན་པ་ལྟ་བུའམ། ཟས་བྱིན་ནས་རྒྱབས་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པ་དེའི་བཤད་བརྗོད་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་འབྲས་བུའི་གཉེན་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། འཕྲུལ་པའི་ཤེས་རབ་དག་པ་དང་། མ་འཕྲུལ་པའི་ཤེས་རབ་བསྟུབ་པའོ། །དང་པོ་ལའང་། གཞན་གྱི་སྡུག་པའི་ལུགས་དང་། རང་གི་སྡུག་པས་ལོག་པར་བརྟགས་པ་དག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྐུ་སྐྱེགས་བྱེད་ལ་ལྟ་ལོག་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ཀུན་ཆད་གཉིས་སུ་འདུས་སོ། །དེ་ལ་རྟག་པར་སྨྲ་བ་སྡུ་བའི་སྐྱེ། རིག་བྱེད་པ། གྲངས་ཅན་པ། བྱེ་བྲག་པ། ཟད་བྱེད་པའོ། །ཆད་པར་ལྟ་བ་ནི་ཚུར་རོལ་མཇོས་པ་བ་གཅིག་ཁོ་ནར་གྲགས་སོ། །འདི་དག་ལ་བོད་ཀྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དག་གིས་རྣམ་དབྱེ་བྱས་པ་མང་པོ་སྣང་སྟེ་དེ་དག་འཕྲུལ་བར་མཐོང་ངོ་། །འདི་དག་ཀྱང་རྒྱུ་བདག་འཛིན་གྱིས་བསྐྱེད། རྒྱན་མི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་བཟུང་། ངོ་བོ་རྟག་ཆད་གཉིས་སུ་འདོད་དེ། དེའང་རྟག་ལྟ་བཞི་པོ་བདག་རྟག་པ་དེ། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པས་བཅིངས་པའི་ཚེ་འཕོར་བ། གྲོལ་བའི་ཚེ་ཐར་པར་འདོད་དོ། །ཆད་པར་ལྟ་བ་ནི་བདག་ཡོད་པ་དེ་ཤི་བའི་ཚེ་བཅིངས་པའི་འཕོར་བ་དང་གྲོལ་བའི་ཐ་གཉིས་ཀ་མི་འདོད་དོ། །འདི་དག་སྐུན་དབྱུང་བ་ལ་མདོ་ནས་བསྟན་ན། གང་ཟག་དང་ཚོས་ཀྱི་བདག་ཚོད་ནས་ཚོས་ཐམས་ཅད་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟག་ཆད་ལས་གྲོལ་བར་གསལ་ལོ།།

གཉིས་པ་རང་གི་སྡེ་པས་བརྟགས་པ་དག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཉན་ཐོས་སྒྲུབ་མཐའ་འཛིན་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་དྲང་དོན་ལ་ངེས་དོན་དུ་རྟོམ་པ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་ཐེག་ཆེན་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པར་འདོད་པ་དག་གོ་ལའོ། །དང་པོ་ལའང་ཉེ་བྱ་བག་ཏུ་རྟོམ་པ་དང་། དབུ་མ་པ་གཉིས། སེམས་ཙམ་ལ་རྣམ་བཅས་དང་རྣམ་མེད་གཉིས། དབུ་མ་ལའང་རང་རྒྱུད་དང་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲུབ་མཐའ་དེའང་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐར་ལྟང་ན་དབུ་མར་ཁས་ལེན་ཡང་དག་དག་གོས་ཀྱི་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་

ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་རྒྱས་པར་དགག་པ་ནི་ཁོ་བོས་བྱས་པའི་རིགས་པའི་གཏེར་དང་གྲུབ་པའི་མཐའི་དབྱེ་བར་བཤུ་བའོ།།[୨୩୩]

གསུམ་པ་ཉན་ཐོས་དང་ཞེག་ཆེན་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པར་འདོད་པ་དགག་པ་ལ་བཞི་སྟེ། སྔོན་བྱུང་བ་རྒྱ་ནག་གི་ལུགས་དེང་། དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཕྱི་རབས་པའི་ལུགས་དང་། དེང་སང་བྱ་གསལ་པ་སེམས་ཙམ་རྣམ་མེད་ཀྱི་སྒོམ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོར་འདོད་པའི་ལུགས་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལྟར་སྣང་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོར་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྷེ་བཙན་གྱི་དུས་སུ་རྒྱ་ནག་གི་དགེ་སློང་ན་རེ། ཚོག་ལ་སྐྱིང་པོ་མེད་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱིས་འཚང་མི་རྒྱ་སེམས་རྟོགས་ན་དཀར་པོ་ཆིག་ཐུབ་ཡིན་ཟེར། དེའི་བསྟན་བཅོས་བསམ་གཏན་ཉལ་བའི་འཁོར་ལོ། བསམ་གཏན་གྱི་ལོན། ཡང་ལོན། ཡུ་བའི་རྒྱབ་ཤ །མདོ་སྡེ་བརྒྱད་ཐུ་ལུངས་ཞེས་བྱ་བ་བཅུམས་ནས། དཀར་པོ་ཆིག་ཐུབ་འདི་བོད་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་འཕེལ་ལོ། །དེར་རྒྱ་གར་གྱི་ཆོས་ལུགས་དང་མ་མཐུ ན་ནས་དཔའ་ཡེ་ཤེས་དབང་པོ་རྒྱལ་པོས་སྐྱན་དྲངས་རྒྱ་གར་རྒྱ་ནག་གི་ཚོས་ལུ གས་གང་བདེན་དྲིས་པས། ཡེ་ཤེས་དབང་པོའི་ཞལ་ནས་སྒོ་བ་དཔོན་ཞི་བ་མཆོས་ཞལ་ཆེམས་འདི་ལྟར་བཞག་སྟེ། བོད་ཁམས་འདི་སྒོ་བ་དཔོན་བརླ་འབྲུ ང་གནས་ཀྱིས་བརྟན་མ་བཙུ གཉིས་ལ་གཏད་པས་མྱ ངས་རིའི་མི་འབྲུ ང། འོན་ཀྱང་ཉིན་མཚན་དང་གཡས་གཡོན་དང་ཡར་ངོ་མར་ངོ་དང་ཆོས་དག་མ་དག་གཉིས་གཉིས་འབྲུང་བ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆེ་བ་ཡིན་པས། ང་འདས་པའི་འོག་ཏུ་རྒྱ་གི་མཁན་པོ་ཞིག་འབྲུ ང་དེས་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ལ་སྐྱ ར་པ་འདེ བས་པ་དཀར་པོ་ཆིག་ཐུ བ་ཅེས་བྱ་བ་སེམས་རྟོགས་པ་འབའ་ཞིག་གིས་འཚང་རྒྱ་ཞེས་ཟེར་བ་གཅིག་འབྲུང་བར་འགྱུར། དེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་མདོ་ལས། སྐྱིགས་མ་ལྟའི་ནང་ན་ལྟ་བའི་སྐྱིགས་མ་ཞེས་བྱ་བ་སྟོ ང་པ་ཉིད་ལ་དགའ་བ་ཡིན་པར་[୨୩୪] གསུངས་པས་བོད་ཁོ་ནར་མ་ཟད་སྐྱིགས་མ་ལྟ་བའོ་བའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་དེ་ལ་དགའ་བ་ཆོས་ཉིད་ཡིན། འདི་འཕེལ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་སྤྱི་ལ་གནོད་པས།[୨୩୫] དེའི་ཚེ་ངའི་སློབ་མ་ཀ་མ་ལ་ཤི་ ལ་ཞེས་བྱ་བའི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་དེ་རྒྱ་གར་ནས་སྤྱན་དྲངས་ལ་རྒྱ་ནག་མཁན་པོ་དང་རྩོད་དུ་ཚུགཔ་བདེའི་ལུགས་ཀྱིས་ཤིག་ཅེས་བསྟན་པས་དེ་ལྟར་མཛད་འཚལ། ཞེས་ཞུས་

ནས་སྨོད་དོཏ་ཀ་མ་ལ་ཤི་ལ་སྦྱན་དྲངས། བསམ་ཡས་སུ་རྒྱལ་པོ་དང་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དཔང་པོ་བྱས་ནས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚོན་ཆ་རྣམས་བསྡུས། ལག་ཏུ་མེ་ཏོག་གི་ཕྲེང་བ་གཏད་ནས། གང་རྒྱལ་བ་ལ་བཏུད་དེ་ཞམ་པའི་ལུགས་བོར། དེ་ཡང་མི་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་རྒྱལ་པོས་ཆད་པས་གཅོད་པར་དམ་བཅས་པའི་ཚེ། ཀ་མ་ལ་ཤི་ལའི་གྲལ་དུ་རྒྱ་གར་གྱི་ཚོས་ལུགས་འཛིན་པ་འགའ་དང་བློན་པོ་འགོས་ལ་སོགས་པ་ཉུང་ཟད་ཅིག་ལས་མ་བྱུང་། རྒྱ་ནག་མཁན་པོའི་གྲལ་དུ་རྒྱལ་པོའི་བཙུན་མོ་འབྲོན་དུང་ཏད་གཟེ་དམལ་བ་གཅོ་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་ཚོགས་པ་ཤིན་དུ་ཆེ་བར་འདུས་སོ།།

དེའི་ཚེ་སྨོད་དོཏ་ཀ་མ་ལ་ཤི་ལས། རྒྱ་ནག་གི་ཚོས་ལུགས་ཇི་ཡང་ཡིན་ཞེས་ཕྱོགས་སྔོན་དུས་པ་ན། རྒྱ་ནག་ན་ཟེ།[ཀཀཡ] ཞེད་ཀྱི་ཚོས་ལུགས་སྣུབས་འགྲོ་དང་སེམས་བསྐྱེད་ནས་བཟུང་ནས་སྤྲུལ་ཤིང་རྩེ་ཤ་འཛོག་པ་ཡུར་མས་འཛོག་ཡིན། དེང་ཀྱི་ཚོས་ལུགས་འདི་བྱ་བྱེད་ཀྱི་ཚོས་ཀྱིས་འཚང་མི་རྒྱ་བས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་བསྒོམས་ནས་སེམས་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཚང་སྟེ། ཁྱང་ནམ་མཁའ་ལས་ཤིང་རྩེ་ཤ་འབབ་པ་ཡུར་ཡས་འབབ་ཀྱི་ཚོས་ཡིན་པས་དཀར་པོ་ཆིག་ཐུབ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ།། དེ་ལ་སྨོད་དོཏ་ཀྱིས་དེ་དོན་གཉིས་ཀ་མི་འཐད་པ་ལས་ཐོག་མར་དེ་མི་འཐད་དེ། ཁྱང་ནམ་མཁའ་ལས་གློ་བུར་དུ་འདབ་གཤོག་རྩོ་གས་པར་སྣུམ་ནས་ཤིང་རྩེ་ཤ་འབབ་བམ། བག་ལ་སོགས་པར་སྣུམ་ནས་རིམ་གྱིས་འདབ་གཤོག་རྩོ་གས་པར་བྱས་ཏེ་འབབ། དང་པོ་ནི་མི་སྲིད་ལ། གཉིས་པ་ནི་རིམ་གྱིས་པའི་དབེར་རྒྱུ་གི་ཅིག་ཅར་བའི་དབེར་མི་རྒྱུ་བོ། །དེ་ནས་མཁན་པོས་དེ་ལ་ལན་མ་ཞེའམ་པ་དང་། དེར་སྨོད་དོཏ་གྱིས་ཁྱོད་ཀྱི་དེ་ནོར་བར་མ་ཟད་དོན་ཡང་འཁྲུལ་ཏེ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་སྐོམ་དེ་ཅི་རྣམ་རྟོག་ཡོད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་གཉིད་དང་བརྒྱལ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་ཐལ། རྟོག་པ་ཡོད་གཅིག་བཀག་པ་ཙམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་མཐའ་དག་བཀག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ཁྱོད་མི་རྟོག་པ་སྐོམ་པའི་ཚེ་མི་རྟོག་པ་བསྐོམ་སྟམ་པའི་རྟོག་པ་སྟོན་དུ་གཏོང་དགོས་སམ་མི་དགོས། མི་དགོས་ན་ཁམས་གསུམ་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡང་སྐོམ་སྟེ་བར་ཐལ་ཏེ། བསྐོམ་སྟམ་པའི་རྟོག་པ་སྟོན་དུ་མ་བཏང་ཡང་བསྐོམ་སྟེ་བའི་ཕྱིར་རོ།།

མི་རྟོག་པ་བསྒོམ་སྟམ་པའི་རྟོག་པ་སྔོན་དུ་གཏོང་དགོས་ན་དེ་ཉིད་རྟོག་པ་ཡིན་པས་མི་རྟོག་པ་བསྒོམ་པའི་དམ་བཅའ་ཉམས་ཏེ། དབེར་ན་སྨྲ་བཅད་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་ན་སྨྲ་བཅད་ཟོར་བའམ། ཅ་ཅོ་མ་བྱེད་ཅ་ཅོར་འགྱོ་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལུང་དང་རིགས་པས་སྒྲུབ་ཕྱིར་བ་དང་། རྒྱ་ནག་མ་ཁན་པོ་སྤྲོབས་པ་མེད་པར་གྱུར་ཏེ། དེར་རྒྱལ་པོས་སྨྲས་པ། ཡན་ཡོད་ན་གསུངས་ཤིག །མ་ཁན་པོས་སྨྲས་པ། མགོར་ཐོག་བརྒྱབ་པ་དང་མཚུངས་པས་ཡན་མི་ཤེས་སོ།། རྒྱལ་པོས་སྨྲས་པ། དེ་ལྟར་ན་སྤྲོབ་དཔོན་ལ་མེ་ཏོག་ཕྲེང་བ་ཕུལ་ལ་བཟོད་པར་གསོལ་ཏེ། དཀར་པོ་ཆེག་ཐུབ་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་བོར་ལ་ལུང་རིགས་དང་མི་འགལ་བ་རྒྱ་གར་གྱི་ཆོས་ལུགས་བཞིན་དུ་གྱིས་ཤིག །ང་སྣན་ཚད་དཀར་པོ་ཆིག་ཐུབ་འདི་སུས་བྱེད་ཀྱང་ཚད་པ་གཅོད་དོ། །ཞེས་བོད་ཁམས་ཀུན་ཏུ་ཁྱིམས་བཅས་ཏེ། རྒྱ་ནག་གི་དཔེ་རྣམས་བསྡུས་ནས་བསམ་ཡས་སུ་གཏེར་དུ་སྤྲས་སོ། །དེར་རྒྱ་ནག་མ་ཁན་པོ་ཡི་མུག་སྟེ་རང་གི་གནས་སུ་སོང་། ཆོས་གྲྭ་དེར་ལྷམ་ལས་བས་ལྷས་དེ་ལ་དཔགས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་འཛིག་ཁར་ངའི་བསྟན་པ་ལྷམ་ཙམ་ལས་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་འཁོར་རྣམས་ལ་ལུང་བསྟན་ནོ་ཞེས་གྲགས་སོ།།

ཕྱིས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཁས་པ་རྣམས་ན་རེ། རྒྱ་ནག་མཁན་པོས་ཆོས་མི་ཤེས་ཀྱང་ལྷས་ཐུང་ཟད་ཤེས་པ་ཞིག་སྟེ་དེ་སང་ཆོས་ཁྲིད་མ་རྣམས་བོར་ཏེ་འཕྲོད་བསྟངས་རྒྱ་བར་འདོད་པ་དཀར་པོ་ཆིག་ཐུབ་དུ་འགྱོ་བའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་ཡི་ནག་སྲུང་། བཀའ་ཆེམས་ཀྱི་ཡི་གེ་གཞན་ཞིག་ལས་ནི་མཁན་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཉ་ཤང་གཞན་ཞིག་ཡི་ཚད་དེ་རྒྱ་ནག་ཏུ་འགྱོ་བའི་ཚེ་ལྷམ་ལས་པ་ལ་དཔགས་ནས་དེ་སྐད་ཅེར་ཞེས་ཡི་གེར་བྱིས་པའང་མཐོང་ངོ། །དེར་རྒྱ་ནག་མཁན་པོ་མགོ་ལ་མེ་སྐར་ཏེ་ནུབ་ཕྱོགས་བདེ་བ་ཅན་དུ་ཁ་བཤྱས་ཏེ་འདས། གཟི་དམལ་བ་གཅོ་རྒྱ་རང་གི་དབང་པོ་བརྟུབས་ནས་ཕྱེ་བས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འདི་ར་ཡི་གེ་མངས་བས་མ་བྱིས་ཏེ། རྒྱལ་བཞེད་དཔའ་བཞེད་འབའ་བཞེད་རྣམས་སུ་བཤྱ་བར་བྱའོ།།

གཉེས་པ་ཕྱི་རབས་པའི་ལུ གས་དགག་པ་ནི། དེ་ནང་འགའ་ཞིག་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་

གདམས་ངག གོལ་ས་གསུམ་དང་ཤོར་ས་བཞི། །སྒོངས་ཏེ་གཉུག་མ་བསྒོམ་པར་བྱ། །བྱམ་ཆེ་སྐུད་པ་འཁལ་བ་ལྟར། །སོ་མ་མ་བཅོས་ལྷུག་པར་བཞག[1-34] །ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པ་ལ་གོལ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་བདེ་བ་ལ་གོལ་ན། འདོད་ཁམས་ཀྱི་ལྷར་སྐྱེ། གསལ་བ་ལ་གོལ་ན། གཟུགས་ཁམས། མི་རྟོག་པ་ལ་གོལ་ན་གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་བ། ཤོར་ས་བཞི་ནི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་གཤེས་ལ་ཤོར་བ། བསྒོམ་དུ་ཤོར་བ། ལམ་དུ་ཤོར་བ། རྒྱས་འདེབས་སུ་ཤོར་བའོ། །དེ་དག་སྒངས་ཏེ་བྱམ་ཆེ་[1-35] སྐུད་པ་འཁལ་བ་ལྟར། སོ་མ་དང་། མ་བཅོས་པ་དང་། ལྷུག་པ་དང་། འབོལ་ལེ། ཤེག་གེ་འཛོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་རྒྱ་ནག་གི་དཀར་པོ་ཆིག་ཐུབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཡིན་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་འང་མདོ་སྡེ་དང་། འདུལ་བ། མདོན་པ་གསུམ་ནས་སྦྱིན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བཤད་པ་མེད། བྱ་བག་ཏུ་འདི་འདྲའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བཤད་པ་མ་མཐོང་། རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ནས། ལས་དང་ཆོས་དང་དམ་ཚིག་དང་། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞེས་བཤད་པ་ཡོད་དེ། དེ་དག་གི་ལུགས་ཀྱང་འདི་མ་ཡིན་ཏེ། སྨོན་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་པར། ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་མི་ཤེས་པ་དེ་དག་གིས་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་འཆད་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་ན། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་མིང་ཙམ་ཡང་ཤེས་པར་གཅོད་ཀྱང་[1-36] ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུད་སྡེ་རྣམས་དང་། བསྟན་བཅོས་རྣམས་ལས་དེ་ལྟ་བུའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བཀག་སྟེ་ལུང་རྣམས་ནི་གསང་སྔགས་ཡིན་པས་འདིར་མ་བྲིས་སོ།།

གལ་ཏེ་མདོ་རྒྱུད་བསྟན་བཅོས་ནས་མ་བཤད་ཀྱང་ཉམས་སུ་བླངས་པ་ལ་འགལ་བ་ཅང་ཡོད་དམ་སྟམ་ན། འདི་མདོ་རྒྱུད་དང་འགལ་ཞིང་རིགས་པས་མི་འཐད་པར་མངོན་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་གོལ་ས་གསུམ་[1-37]གྱི་ལྟར་སྐྱེ་བ་བས། མི་ཁོམ་པའི་ལྟར་སྐྱེས་པ་གོལ་ས་ཆེ་སྟེ། མི་ཁོམ་པའི་གནས་བརྒྱད་དུ་སྐྱེ་བར་མ་ཐུབ་ཅིག་ཅེས་མདོ་རྒྱུད་ཀུན་ལས་སྣོན་ལམ་བཏབ་པ་དང་། རྟོངས་པའི་སྐོམ་པ་གང་ཡིན་པ། །རྟོངས་པས་རྟོངས་པ་འཕྲོ་བ་བར་འགྱུར། །ཞེས་བྱོ་མ་བཅོས་པའི་དང་ལ་འཕོག་པའི་ཚུལ་འགའ་ཞིག་རྟོངས་པའི་སྐོམ་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱ་ནག་མཁན་པོའི་དཀར་པོ་ཆིག་ཐུབ་དང་ཁྲང་པར་ཅུང་ཟད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ཡང་འཚང་རྒྱ་བ་ལ་མི་ཁོམ་པའི་གནས་བརྒྱད་པས་ཀྱང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་

གོལ་ས་ཆེ་སྟེ། དམྱལ་བར་འགྲོ་བ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི། །གཏན་གྱི་གེགས་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། །ཉན་ཐོས་དང་ནི་རང་སངས་རྒྱས། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ནི་གཏན་གྱི་གེགས།[୨୯୦] །ཞེས་བྱ་བ་དང་། མཚན་བརྗོད་ཀྱི་ཕན་ཡོན་ལས། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ངེས་པ་ལ་ནམ་ཡང་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་རོ་[୨୯୨] ཞེས་བྱ་བ་དང་། རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལས། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུ་ཤེས་པར་བྱ། ལམ་ཤེས་པར་བྱ། འབྲས་བུ་ཤེས་པར་བྱ། ཤེས་ནས་སྤང་བར་བྱ་[୨୯୨] ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། སྣང་བ་ལས། གལ་ཏེ་བསྐལ་བ་དུ་མར་དགེ་བའི་ལས་ལམ་བཅུ། །སྤྱོད་ཀྱང་ཉན་ཐོས་ས་དང་རང་རྒྱལ་སེམས་བསྐྱེད་ན། །དེ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་སྐྱོན་བྱང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པ་སྟེ། །སེམས་བསྐྱེད་དེ་ནི་ཐས་ཙམ་བས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཕྱི།[୨୯୩] །ཞེས་བྱ་བ་དང་། འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་བརྩེགས་པ་ལས། ཀུ་རིའི་བུས་ཆོས་བཤད་ན། དགེ་སློང་ལྟ་བརྒྱ་བཅོམ་པར་འགྱུར་བར་མཐོང་ནས། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱིས་དེའི་སྟོན་ལ་ཆོས་ཟབ་མོ་གསུངས་པས་དགེ་སློང་དེ་དག་མ་མོས་ནས་འབར་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་དམྱལ་བར་ལྟུང་ངོ་། །འཇམ་དཔལ་ལ་ཀུ་རིའི་བུས་སློས་པ། ཁྱོད་ཀྱིས་ལས་མི་བཟད་པ་བྱས་སོ།། འཇམ་དཔལ་གྱིས་སློས་པ་ཀུ་རིའི་བུ་དེ་བཞིན་ཉེ་བོར་ལས་མི་བཟད་པ་བྱས་སོ། །དེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཀུ་རིའི་བུས་གསོལ་བ། འཇམ་དཔལ་གྱིས་ལས་མི་བཟད་པ་བགྱིས་སོ། །བཀའ་སྩལ་པ་ཅི་བྱས། གསོལ་པ་བདག་གིས་ཆོས་བཤད་ན་དགྲ་བཅོམ་པ་ལྟ་བརྒྱར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། འཇམ་དཔལ་གྱིས་ཆོས་བཤད་པས་དེ་དག་འབར་བཞིན་དུ་དམྱལ་བར་གྱུར་ཏོ། །བཀའ་སྩལ་པ། ཀུ་རིའི་བུ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཆོས་བཤད་ན་དེ་དགྲ་བཅོམ་པར་འགྱུ ར་མོད། གཏན་འཚངས་རྒྱ་བའི་སྐལ་བ་མེད་དོ།། འཇམ་དཔལ་གྱིས་ཆོས་བཤད་པས་རེ་ཞིག་དམྱལ་བར་གྱུར་ཀྱང་དེ་ནས་ཐར་ཏེ་སྡུ་ར་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བས། འཇམ་དཔལ་ཉིད་ཐབས་མཁས་པ་ཡིན་ནོ་[୨୯୯] ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་གོལ་ས་ཆེ་བས་མདོ་རྒྱུད་དང་བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་ལས་དགག་པ་མཛད་དོ།།

ཤེར་ས་བཞི་བས་ཆེ་བ་རྣོངས་པའི་སྐོམ་པར་ཤེར་བ་དང་། ཞི་གནས་སུ་ཤེར་ན་ཐབས་མཁས་པ་དང་། ས་ལམ་དང་། འབྲས་བུ་སྐུ་གསུམ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལྟ་དང་། སྟོབས་བཅུ་དང་། མི་

འཇིག་པ་བཞི་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་ལ་སོགས་པ་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་གྱི་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཏིག་སྡུ་འགྱུར་རོ།། བཅུ་ལ་གནས་ལྔགས་ལས་སེམས་འཇོག་པ་ལས་བཟློག་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་རླབས་ལ་སོགས་པས་བསལ་ཏེ་ཐབས་མཁས་པ་ལ་འབད་ཏུ་ཟིན་ཡང་བཟོ་ཉེས་པ་འཆོས་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་འཕོབ་པ་ལ་ཡུན་རིང་དུ་འགོར་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། དེ་གཉིས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་ནི། །རང་སེམས་ཀུན་དུ་འབྱུང་ལྟུན་པས། །མྱ་ངན་འདས་ལ་མངོན་དགའི་ཕྱིར། །རྟོགས་པ་བུལ་བ་ཡིན་པར་འདོད།[୨୯୩]། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

བྱམ་ཅི་སྐྱེ་བ་འཁལ་བའང་དཔེར་མི་རྙེད་སྟེ། སྐྱེ་བ་འཁལ་བ་ལ་བལ་ཕྱིག་པ་དང་། སྟོང་པ་དང་། ཁོང་ནས་སྐྱིམ་པ་དང་། གྲིམས་ན་གློད་པ་དང་། སྟོམ་ཐུ་དང་། འཇུར་མདུད་ལ་སོགས་པ་མ་བཅོས་པར་སྐྱེ་བ་ལེགས་པོ་མི་སྲིད་དོ། །དེས་ན་མ་བཅོས་པར་བཞག་ན་བལ་གྱི་ཐུང་པོ་ཉིད་ལས་མི་འདའ་ལ། བལ་བློངས་ཏེ་སྐྱེ་བ་ཆོས་པ་དེ་ཉིད་བཅོས་པ་ཡིན་མོད། དེ་བཞིན་དུ་ཐུགས་རྒྱ་ཆུ་ཆེན་པོ་ཡང་མ་བཅོས་པར་རང་དགར་འཛོག་ན་བླ་མའི་གདམས་ངག་ཅི་དགོས། གོ་ལ་ས་གསུམ། ཤོར་ས་བཞི་བཅད་ནས། གཉུག་མ་བསྒོམ་པ་དེ་ཉིད་ལས་བཅོས་ཚབས་ཆེ་བ་གཞན་ཅི་ཡོད། དེས་ན་དཔེ་དོན་ཕྱིན་ཅིག་ལོག་ཏུ་ཟུར་བས་རྒྱ་ནག་མ་ཁན་པོའི་ཐུང་གི་དཔེ་ལྟར་བརྟག་མི་བཟོད་བས་བླུན་པོ་དག་འབར་བའང་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་དེང་སང་བྱགས་པ་སེམས་ཙམ་རྣམ་མེད་པའི་སྒོམ་ལ་ཐུགས་རྒྱ་ཆེན་པོར་འདོད་པ་དགག་པ་ནི། སྒོད་དཔོན་ཤཱནྟི་པས་སེམས་ཙམ་རྒྱན་དང་། མན་ངག་ཅེས་པའི་བསྟན་བཅོས་ལས་རྣོ་གཅིག་སྒོས་བྱལ་ནོ་གཅིག །སྒོམ་མེད་ཅེས་རྣལ་འབྱོར་འདི་མ་བྱགས་སོ། །གལ་ཏེ་འདི་ལ་མོས་ན་ཤཱནྟི་པའི་གཞུང་ཉིད་ཏུ་བཤུ་བར་བྱའོ།།

དེང་སང་བོད་ཁ་ཅིག་རྣལ་འབྱོར་བཞི་ལམ་ལྟར། ས་བཅུ་ལ་སྒྲུབ་ནས་ཐུགས་རྒྱ་ཆེན་པོའི་སྒོམ་དུ་བྱེད་པ་མཐོང་སྟེ་འདི་མི་འཐད་དེ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཐུགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་གསང་སྔགས་ཀྱི་དབང་

དང་། རིམ་གཉིས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཟུང་ཇུག་ཐོབ་ལ། འདི་ནི་དེ་མ་ཡིན་ཏེ་རྒྱུད་སྟེ་རྣམས་ལས་ནི་ནང་རྟེན་འབྱེལ་གྱི་ས་ལམ་ངོ་མཚར་ཅན་གསུ ངས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བཞི་ལ་ས་ལམ་དུ་གང་ནས་ཀྱང་གསུངས་པ་མེད་པས་རང་བཟོ་ཡིན་ཞིང་། ཐུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཁོ་རང་ལ་ཡང་འདི་མི་འཐད་དེ། ཐུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཆིག་ཆོད་ལ། །ས་ལམ་བརྩི་བའི་སློངས་པ་འབྱུལ།[1-9-2] །ཞེས་ཐུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཆིག་ཆོད་ལ་ས་ལམ་བརྩི་ར་མེད་ཅེས་ཟེར་བ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ།།

བཞི་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཤུར་སྣང་ཐུག་རྒྱ་ཆེན་པོར་འདོད་པ་དགག་པ་ནི། འགའ་ཞིག་འབྱམ་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའི་ངང་ཚུལ་ཅན་ཞེས་བྱ་བར་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་ཏོ་[1-9-3] ཞེས་བྱ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། ཐུག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ངོ་སྤྲོད་གསུམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་སུ་ངོ་སྤྲད། སེམས་ནམ་མཁའ་ལ་ངོ་སྤྲད། ནམ་མཁའ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ངོ་སྤྲད་ཅེས་བྱ་བ་དང་། ཡང་ཁ་ཅིག་དྲན་པ་མེད་ཅིང་ཡིད་ལ་བྱ་བ་མེད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་རྟེས་སུ་དྲན་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། དྲན་པ་མེད་ཅིང་ཡིད་ལ་བྱ་བ་མི་བྱེད་པ་ཐུག་རྒྱ་ཆེན་པོར་འདོད་པ་དང་། ཡང་འགའ་ཞིག་གང་སེམས་དེ་ནི་སེམས་མ་མཆིས་པ་སྟེ་སེམས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བའི་སྣང་དུའོ་[1-9-4] ཞེས་བྱ་བ་ཐུག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་སྒོམ་དུ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཐུག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་བྱེ་བྲག་མང་པོ་གྲགས་སྟེ། དེ་དག་ཐལ་ཆེར་སྒོམ་མ་ཤེས་ན་ཁ་ཅིལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་གཟུགས་བརྟན་དུ་འགྱུར་ལ། སྒོམ་ཤེས་ཀྱང་གསར་སྦ་གས་ཀྱི་ཐུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མ་ཡིན་གྱི་ཁ་ཅིལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྒོམ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།

གལ་ཏེ་འདི་ལ་མོས་ཤིང་སྒོམ་པར་འདོད་ན། ཚུལ་གནས་ཐོས་དང་བསམ་ལྡན་པས།། སྒོམ་པ་ལ་ནི་རབ་ཏུ་སྦྱོར།[1-9-5] །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཞི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གནས་ཤིང་། ཐོས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུའི་རྒྱུད་སྦྱངས། རིགས་པའི་སྒོ་ནས་བསམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཐོས་པའི་དོན་འབྱུལ་མ་འབྱུལ་ལེགས་པར་བསམས་ནས་མ་འབྱུལ་བའི་དོན་ཁ་ཅིལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་གཞུང་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་སྒོར་དངོས་རྟེས་གསུམ་གྱིས་ཟིན་པར་བྱས་ལ་བསྒོམ་གྱི། གསང་སྔགས་ཀྱི་ཐུག་རྒྱ་ཆེན་པོར་བྱས་ལ་མི་བསྒོམ་མོ། །དེས་ན་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་ལ་སྙིང་རྗེ་གཞུ་ལྟ་བུ། ཤེས་རབ་མདའ་ལྟ་བུ། ཐབས་མཁས་པ་སྐྱེས་བུ་འཕོང་སྐྱེན་པ་ལྟ་བུ་གསུམ་འཚོགས་དགོས་ཏེ། སྒོབ་

དཔོན་ཙོན་གོ་མིས། ཞེ་མ་ཀོ། བཅོམ་ལྡན་རབ་དགེས་ཐུགས་རྗེའི་གཞུ་མོ་མངའ་བ་ཁྱོད་ལྟ་བཞུགས་ལགས་ཀྱང་།[३५७] །ཞེས་བྱ་བ་དང་། འཕགས་པ་ཚོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པའི་མདོ་ལས། སྐྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག་གིས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚོས་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་ལ་བསླབ་པར་མ་བགྱིའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོས་གཅིག་རབ་ཏུ་གཟུང་ཞིང་རྟོགས་པར་བགྱིས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་དེའི་ལག་མཐིལ་དུ་མཆིས་པ་ལགས་སོ། །གཅིག་པོ་གང་ཞེ་ན། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའོ།[३५८] །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྐྱབ་བྱེད་ཐུགས་རྗེ་གོམས་པ་ལས།[३५९] །ཞེས་བྱ་བ་དང་། དབུ་མ་འཇུག་པ་ལས། ཉན་ཐོས་སངས་རྒྱས་འབྱིང་རྣམས་ཐུབ་དབང་སྐྱེས། །སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་འཕྲུངས་ཤིང་། །སྙིང་རྗེའི་སེམས་དང་གཉིས་སུ་མེད་བློ་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ།[३६०] །ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མདོ་རྒྱུད་བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་ལས་སྙིང་རྗེ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་བསྟན་པ་གསུངས་པ་ཡྱིན་ནོ།།

ཤེས་རབ་མདའ་ལྟ་བུ་དགོས་པར་ཡང་། ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་བསྟོད་པ་ལས། ལྟ་ཚེན་ཁོས་པའི་མདའ་གཅིག་གིས། །གོང་ཁྱེར་སུམ་བརྒེགས་བསྲེགས་ཞེས་གདའ། །ཁྱེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མདའ་གཅིག་གིས། །ཉོན་མོངས་བག་ཆགས་དང་བཅས་བསྲེགས།[३६१] །ཞེས་བྱ་བ་དང་། སྐུད་པ་ལས། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཚོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོངས་ཤེས་ནས། །ཁམས་གསུམ་མ་ལུས་པ་ལས་ཡང་དག་འདའ་བར་འགྱུར། །མི་ཡི་ཁྱུ་མཆོག་འགོར་ལོ་རིན་ཆེན་བསྐོར་བྱས་ནས། །སྐུག་བསྔལ་ཟད་པར་བྱ་ཕྱིར་འགྲོ་ལ་ཚོས་ཀྱང་སྟོན།[३६२] །ཞེས་བྱ་བ་དང་། སྟོང་འཇུག་ལས། ཡན་ལག་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི། །ཐུབ་པས་ཤེས་རབ་དོན་དུ་གསུངས། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་སྐུག་བསྔལ་དག །ཞི་བར་འདོད་པས་ཤེས་རབ་བསྟེན།[३६३] །ཅེས་བྱ་བ་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྟོང་ཉིད་ལྟ་བས་གྲོལ་འགྱུར་གྱི། །སྐོམ་པ་ལྟག་མ་དེ་དོན་ཡིན།[३६४] །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་མདའ་དང་གཞུ་འབྲེལ་དགོས་པ་ལྟར། སྟོང་ཉིད་སྙིང་རྗེའི་སྙིང་པོ་ཅན། །བསྟེན་པས་བསོད་ནམས་དག་པར་འགྱུར།[३६५] །ཞེས་བྱ་བ་དང་། སྐྱོབ་

དབོན་སྐ་ར་ཤས་ཀྱང་། སྐྱིང་རྡེ་ཞིད་སྒངས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་། དེས་ནི་ལམ་མཆོག་རྣེད་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། ཁ་ལ་ཏེ་སྐྱིང་རྡེ་འབའ་ཞིག་སྒོམ་ན་ཡང་། ལའོང་བ་འདིར་གནས་ཐར་པ་ཡོད་དམ་ཅི།[۲۶۰]
ཞེས་བྱ་བ་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། བརྩེ་བས་ལེགས་དང་ཡེ་ཤེས་ལས། ཁདེན་པ་སྟོན་མཛད་སྒྲུབ་
བྱེད་བཅས། ཞེ་ཁསྲངས་པར་ཡང་མདོན་སྤྱོར་ལྡན།[۲۶۱] ཁཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་པར་ཁསྲངས་
པ་ལྟར་རོ།།

སྟོང་ཉིད་སྐྱིང་རྡེ་ཁཉིས་འགལ་བ་ལྟར་སྣང་ཤེར། མི་འགལ་བར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་
ཐབས་མཁས་པ་དགོས་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྣམ་པ་དུ་མར་ཐབས་མང་པོ། ཡུན་རིང་དུས་སུ་གོམས་
པ་ལས། ཞེ་ལ་སྐྱོན་དང་ཡོན་ཏན་དག །རབ་ཏུ་གསལ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར། ཞེས་ན་ཐུགས་ཀྱང་གསལ་
བའི་ཕྱིར། ཐུབ་ཨི་བག་ཚགས་སྣང་བ་ཡིན། ཐུབ་ཆེན་གཞན་དོན་འཇུག་ཅན་གྱི། ཁབས་རྒྱས་
ལས་ཁྱད་འདི་ཡིན། ཞེ་དོན་ཕྱིར་ན་ཐབས་གོམས་པ། ཞེ་ཉིད་སྟོན་པ་ཡིན་པར་འདོད།[۲۶۲] ཅེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐུབ་པར་གསུངས་སོ། ཐརྣམ་སྣང་མདོན་བྱང་ལས་ཀྱང་། ཐབས་དང་མི་ལྡན་ཡེ་
ཤེས་དང་། ཁསྣབ་པ་དག་ཀྱང་གསུངས་པ་ནི། ཁཁཉ་བོ་ཆེན་པོས་ཉན་ཐོས་རྣམས། ཞེ་ལ་གཞུག་
པའི་ཕྱིར་ཁཤད་དོ། ཁགང་དག་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་རྣམས། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ལྡན་པ་ལ།།
བསྣབས་ནས་བྱ་མེད་ཐེག་པ་ནི། ཁངས་མ་བྱས་པ་དེས་ཐོབ་བོ།[۲۶۳] ཞེས་གསུངས་པས། ཐབས་
ཤེས་རབ་རྣ་ང་དུ་འབྱེལ་བར་ཉམས་སུ་བླངས་པས་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་རྫོགས་ཏེ་
འཚང་རྒྱ། ཚོགས་གཉིས་མ་རྫོགས་ན་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་མི་འཐོང་དེ། སྒྲུབ་པ་ལས།
ཏི་སྒིད་ཚོགས་གཉིས་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་བར། ཁེ་སྒིད་སྟོང་ཉིད་དམ་པ་དེ་ནི་ཐོབ་མི་འགྱུར།[۲۶۴]
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ཁེས་ན་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་ཤིང་གཞན་གྱི་
དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་འབྱུང་། མི་མཁས་ན་གཞན་ལྟ་སྨོས་ཅི་དགོས་རང་དོན་ཡང་མི་འགྲུབ་པ།
འཕགས་པའི་ཚོས་ལྟ་ཅི་སྨོས། མིའི་ཚོས་ཀྱང་མི་ཤེས་ཏེ། ཁྲོན་པ་འབོད་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་བཞིན་
ནོ། ཁེའང་སྟོན་རྒྱལ་པོ་ཞེག་གི་བྱམ་ཆེ་ཕྱུག་པོ་གཅིག་ལ་སྐྱང་བཏགས་ཏེ། ནོར་དཔོག་པར་འདོད་ན
ས་ཁྲོན་པ་གཡར་བ་ན་བྱམ་ཆེ་སྐྱག་སྟེ་ནོར་གྱིས་བསྐུ་བར་བརྩམས་སོ། ཁེའི་ཚེ་བྱམ་ཆེའི་བུ་མོ་ཤེས་

རབ་ཅན་གྱིས་ཡབ་བཀག་སྟེ། ཁོ་མོས་སོང་ནས་དོན་དེ་བསྒྲུབ་བོ་ཟེར་ནས། རྒྱལ་པོ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྨྲས་སོ། །ཁོར་གྱིས་ནོར་རྣམས་འགྲུགས་བགྱིད་དེ། །གླང་པོ་ཆེས་ཀྱང་གླང་ཆེན་ལགས། །རྒྱལ་དབང་ཁྲོན་པའང་མངག་འཚལ་ལོ། །དེ་ནས་ཁྲོན་པ་འོང་པར་འགྱུར། །ཞེས་སྨྲས་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་དེ་མགུ་སྟེ་བྱ་དགའ་ཆེན་པོ་བྱིན་པར་གྱུགས་ཀོ །དེ་བཞིན་དུ་བླུན་པོས་རང་གཞན་གྱི་བྱ་བ་འབད་ཀྱང་བསྒྲུབ་མི་ནུས། མ་ཁས་པས་རང་གཞན་གྱི་ཕྱིན་ལས་ཆེན་པོ་བསྒྲུབ་པ་ན་ནུས་པའི་མཐུ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ།།

འོ་ན་སེམས་རྟོགས་ན་སངས་རྒྱས་ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་གཞན་དུ་མི་བཅལ་བའི་འདུ་ཤེས་བསྒོམ་པར་བྱའོ།[೨೬೫] །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འཚང་རྒྱ་བ་ལ་ཡོན་ཏན་གཞན་ཅི་ཞིག་དགོས་ཤེར་ན། དེ་སྐད་གསུངས་པ་ནི་སྐྱ་སྟེགས་གྲངས་ཅན་པ་ལ་སོགས་པ་རྟེས་སུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན། གྲངས་ཅན་གྱི་གཞུང་ལས། ལྷ་མིག་རྣམ་དག་བསྒྲུབ་ནས་ནི། །སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱ། །སྐྱེས་བུའི་བདག་ནི་སུས་རྟོགས་པ། །ཚ་ལུགས་གང་གིས་གནས་ཀྱང་གོ་ལ།[೨೬೬] །ཞེས་བྱ་བ་རྟེས་སུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་དགོངས་གཞི་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་སངས་རྒྱས་ལ་དགོངས། དགོས་པ་ནི་གྲངས་ཅན་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་སྐྱིང་གི་དཀྱིལ་ན་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་ཐམས་ཅད་མཉེན་པ་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པར་འདོད་པ་དག་དྲང་བའི་ཕྱིར་ཡིན། དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མའང་། གལ་ཏེ་རྒྱུ་ལ་འབྲས་གནས་ན། །ཟན་ཟ་མི་གཙང་ཟ་བར་འགྱུར། །ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཤེས་དེ་འཇིག་རྟེན་ལ་ཡང་ནི། །ཡོད་ན་ཅི་སྟེ་མཐོང་མི་འགྱུར།[೨೬೭] །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་པ་དང་། གཞན་ཡང་གྲངས་ཅན་འགོ་གཅི་བའི་རིགས་པ་རྣམ་འགྲེལ་ལ་ལ་སོགས་པ་ནས་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚ་གནོད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱ་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འདི་ལ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཞན་ཡང་དབེར་ན་རས་ལ་མར་མེ་སྦྱོར་ཞེས་ཟེར་ཡང་སྣུམ་དང་གོང་བུ་ལ་སོགས་པ་མེད་ན་གཞོང་ཀུ་འགྲིའི་སྒོན་མེ་མི་འབྱུང་བའམ་མདས་དག་གསོད་ཟེར་ཡང་གཞུ་དང་མི་མེད་ན་དོན་བྱེད་མི་ནུས། ས་བོན་ལས་ལོ་ཀོག་འབྱུང་ཟེར་ཡང་ཞིང་དང་ཆུ་ལུད་ལ་སོགས་པ་མེད་ན་ལོ་ཀོག་འབྱུང་མི་

ནུས། ཞིང་ལས་སྟེ་མ་འཐོན་ཟེར་ཡང་། བོང་གི་རྫོགས་ནས་སྟེ་མ་བྱུང་ན་ལོ་ལེགས་ཡིན་གྱི། མ་རྫོགས་པར་བྱུང་ན་ཐན་སྟེའི་རིགས་ལོ་ཉེས་སུ་འགྱོ། །དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ངོ་འཕྲོད་ན་འཚང་རྒྱ་ཟེར་ཡང་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མ་རྫོགས་ན་འཚང་རྒྱ་མི་ནུས། དེའང་གཞི་དད་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བརྟེན། ལམ་ཐ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའམ། གསང་སྔགས་ཀྱི་ཐབས་མཁས་པ་ལ་མ་བརྟེན་པར་ལམ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་འབད་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་འགོག་པར་ལྷུང་། དེ་བས་ཀྱང་དད་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དམན། ལུས་ངག་གིས་སྡིག་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་མ་བྱས་དགེ་བ་ཅི་རིགས་པ་བསགས། འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་། གཟུ་གས་ལ་ཞེན་པའི་རྣམ་རྟོག་སྤྲངས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ནམ་མཁའ་ལྟར་ངོ་འཕྲོད་ན་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ལྟར་སྐྱེ། དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་སུ་ངོ་འཕྲོད་ན་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད། ཅི་ཡང་མེད་པར་ངོ་འཕྲོད་ན་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་མ་ཡིན་མེད་པའང་མ་ཡིན་ཞེས་ངོ་འཕྲོད་ན་ཡོད་མིན་མེད་མིན་གྱི་ལྟར་སྐྱེའོ། །དེ་ལྟར་ན་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པར་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་དེ་སྤྲོས་ཞིང་ངོ་སྤྲད་པས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཁམས་སུ་སྐྱེའོ། །སངས་རྒྱས་ལྟ་ཞོག་དགྲ་བཅོམ་པའང་ཐོག་མར་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བརྟེན་ཏེ་ཐེག་པ་ཆུང་ངུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བརྟེན་པར་མི་ནུས་སོ། །དེ་བས་ཀྱང་བསོད་ནམས་དམན་ཞིང་གཟུགས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་བཀལ་མ་ནུས་པ་སྤྲུ་བསམ་བརྩོད་མེད་བསྒོམས་ནས་ངས་ཆོས་རྟོགས་སོ་ཞེས་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་དང་ལྡན་ཞིང་ཆོས་ཡང་དག་པ་ལ་མི་མོས་པའི་གང་ཟག་དེ་དག་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག །ཅེས་བྱ་བ་ལྟ་ཚེ་རིང་པོར་གྱུར་པ་མི་ཁོམ་པའི་གནས་དེ་ར་སྤྲེ་བ་ཡིན། དེ་བས་ཀྱང་ཇུ་ད་ཟད་དམན་པ་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བདག་མེད་གཉིས་མ་རྟོགས་པར་ཅི་ཡང་མི་བསམ་མི་མནོ་སྤྲ་བསམ་བརྩོད་མེད་བསྒོམ་པ་ནི། ཀླ་ཀློ་འམ་གླེན་ཞིང་ཤུགས་པའི་མི་ཁོམ་པའི་གནས་དེར་སྤྲེ་སྟེ།

བློ་གོས་རྒྱ་མཚོའི་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བསམ་གཏན་བཞི་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་བཞི་སྤྲེད་ཅིང་བསྒྲུབ་སྟེ། ཞི་བའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དེ་དག་ལ་གནས་ཤིང་སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱེད་པ་ལ་སློབ། ཆོས་བསྟན་པ་ལ་སློབ། སེམས་ཅན་དང་འགྲོ་བ་ལ་སློབ། བསོད་ནམས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་ལ་སློབ། མི་གཡོ་བའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རོ་སྐྱོང་། གཅིག་ཕུར་

དགའ་བ་ཐོབ་སྟེ་འདོད་པའི་ཁམས་དང་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ལ་སྐྱོན་དུ་ཤེས་ཤིང་། གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ཀྱི་ངོ་མྱོང་བར་བྱེད་ལ། དེས་ལས་དམན་པས་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བར་བྱེད་ཅིང་། ལྟ་ཚེ་རིང་པོ་རྣམས་དང་སྐལ་པ་མཉམ་པར་སྐྱེ་སྟེ་དེ་ར་སྐྱེས་ནས་སངས་རྒྱས་མཐོ་བ་དང་བཞལ་ཚོས་ཉན་པ་དང་བཞལ། དགེ་འདུན་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱེད་པ་དང་བཞལ་བར་འགྱུར། སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱེད་པ་དང་། དམ་པའི་ཚོས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་པ་དང་བཞལ་བར་འགྱུར། དེའི་དབང་པོ་རྣམས་ཟླུན་ཞིང་རྩུལ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་ཕི་འཕོས་ནས་གང་དང་གང་དུ་སྐྱེས་བ་དེ་དང་དེར་དབང་པོ་རྩུལ་བའི་ཆུ་ཅན་དུ་འགྱུར་ཞིང་སྨུགས་པ་དང་གཉིད་ཆེ་བར་འགྱུར་བ་འདི་ནི་བསམ་གཏན་དང་ལྡན་པའི་བདུད་ཀྱི་ཡུགས་ཀྱུ་སྟེ་ལྟ་བའོ། །བྱང་ཆུ་བ་སེམས་དཔའ་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པར་འགྱུ ར་ཏེ། བསོད་ནམས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་རྣམས་ལ་སྨོད། ཐབས་དང་བྲལ་ཏེ་སྨིན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། བཟོད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། བསམ་གཏན་ལ་བརྩོན་པར་མི་བྱེད་དེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་མཆོག་ཏུད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གཞན་རྣམས་ནི་དམན་པའོ་སྙམ་ནས་སྨོས་པ་མེད་པ་དང་། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་མྱོང་བར་བྱེད་པ་འདི་ནི། ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པའི་བདུད་ཀྱི་ཡུགས་ཀྱུ་སྟེ་བྱག་པའོ།[୨୬୨] །ཞེས་བྱ་བ་དང་།

ཡེ་ཤེས་སྣུབ་པ་ལས། །རྟོངས་པའི་སྐོམ་པ་གང་ཡིན་པ། །རྟོངས་པས་རྟོངས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར།[୨୬୯] །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་བས་ཀྱང་དམན་པ་སེམས་ངོ་འཕྲོད་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་གོ་ནས་ཡར་དགེ་བ་ལ་མི་སྨོན། མར་སྟིག་པ་ལ་མི་འཇིག་ནས་རོ་གཏོའི་ཁོག་པར་ལག་པ་བཟུག་པ་དང་ཁ་ཚེ་རོག་པའི་ནང་དུ་ལག་པ་བཟུག་པ་ལ་ཁྲད་པར་མེད་བཞིན་གསུང་རབ་དང་ཐུགས་ཀྱི་དོན་ལ་སྒོམ་པ་ཙམ་ཡང་མེད་ཅིང་། ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ཡུམ་ཆེན་མོ་ལ་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཙམ་ཡང་མེད་ཅིང་། ཐོས་པ་ཙམ་ཡང་ཡོངས་སུ་མི་རྫོགས་ཏེ། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་ཐོས་པ་ཙམ་ཡང་མེད་ཅིང་།

བར་འགྱུར། །རྗེ་ཡུར་སྨུལ་ལ་བཟུང་ཉེས་དང་། །རིག་སྔགས་ལོག་པར་བསྒྲུབ་པ་བཞིན།[২৶০] །ཞེས་བྱ་བ་དང་། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད། །ཡུ་ཀུན་རེས་པར་འབྱུང་བར་གསུངས། །གང་དག་སྟོང་པ་ཉིད་ཡུ་བ། །དེ་དག་སྐྱབ་ཏུ་མེད་པར་གསུངས།[২৶১] །ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཡོད་པ་པ་ནི་བདེ་འགྲོར་འགྱོ། །མེད་པ་པ་ནི་ངན་འགྲོར་འགྱོ། །ཡང་དག་ཇི་བཞིན་ཡོངས་ཤེས་པས། །གཉིས་ལ་མི་བརྟེན་ཐར་བར་འགྱུར།[২৶২] །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ལ། འོད་སྲུངས་ཀྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། འཇིག་ཚོགས་ལ་ཡུ་བ་རྣ་ཅབ་ཙམ་ནི་བླའི། མདོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་འགའ་ཞིག་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཡུ་བ་ནི་དེ་ཡུ་མ་ཡིན་ནོ།[২৶৩] །ཞེས་བྱ་བ་དང་། མདོ་ཀྱང་དེ་འདྲིན་རྒྱལ་པོ་ལས། འཇིག་རྟེན་པ་དག་སྟོང་ཉིད་སྨོམ་ན་ཡང་། རྣ་ཡིས་དངོས་པོར་འཛིན་པ་འཇིག་མི་ནུས། །དེ་ཡིས་ཉོན་མོངས་ཕྱིར་ཡང་རབ་ཏུ་ལྟད། །ལུག་སྨྱོད་ཀྱིས་ནི་ཀྱང་འཛིན་འདིར་བསྨོམ་བཞིན།[২৶৪] །ཞེས་ལུག་སྨྱོད་ཀྱིས་ལོ་བཟུ་གཉིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཀྱང་དེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་གཞག་པའི་མཐར་བྱེ་ལར་སྐྱེས་པ་དབེར་མཛད་ལ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། འགྲོ་མང་ལྷང་པོ་སྟོང་པར་སྟོན་བྱེད་ཀྱང་། །རྗེ་ཡུར་བདག་མེད་དེ་དག་མི་ཤེས་ཀེ། །མི་ཤེས་དེ་དག་གཞན་ཀྱི་བརྒལ་བ་ན། །ཁྱོ་བས་ཟིལ་ཀྱིས་གཙོན་ཅིང་ཚོག་རྩུ་བ་སྟེ།[২৶৫] །ཞེས་བདག་མེད་གཉིས་མ་རྟོགས་པར་སྟོང་པ་ཉིད་བསྒོམ་པ་འབྲུ་ལ་ལ། མ་ཁས་པ་དག་གི་ས་དེ་དག་འགལ་ལོ་ཞེས་བརྗོད་ན། སྟོང་པ་ཉིད་བསྒོམ་པ་དེ་དག་ཁྱོ་བར་འགྱུར་བར་ལུང་བསྟན་ཏོ།།

ཁ་ཅིག་དཀར་པོ་ཆིག་ཐུབ་བསྒོམ་པ་ལ་སྐྱོན་ཡོད་པ་བདེན་ཡང་ཁོ་བོ་ཅག་སྟོང་པ་སྐྱབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད། ཡི་དམ་དང་བླ་མ་བསྒོམ། དངོས་གཞི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་བློ་གཞོག །རྗེས་བསྟོ་བ་བྱེ་བ་ཆོག་ཐུབ་པས་འཕགས་སོ་སྙམ་ན། འདི་འང་བརྟག་རྩི། ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྒོམ་དུ་ཟེད་ན། ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་ལ་སོགས་པ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་དོན་དེ་དག་ཤེས་པར་བྱས། ཐོས་བསམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཡུ་ལ་དང་ཡུ་ལ་ཅན་བཞིན་མེད་པར་སྒོ་འདོགས་བཅད། གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་གི་མེད་ལེགས་པར་གོ །བསྐལ་བ་གྲངས་མེད་པ་གསུམ་ལ་སོགས་པར་མགོ་དང་རྐང་ལག་གཅིར་བའི་གོ་ཆ་ཀྱོན། བྱམས་པའི་ཆོས་ལྟ་ལ་སོགས་པའི་ལུགས་བཞིན་བྱེད་ཤེས་ན་ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྒོམ་དུ་འགྱུར་མོད་ཀྱི། ལུགས་འདི་མདོ་བསྟན་

བཅོས་གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་པས་ཁ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པའི་སྐོམ་ཡང་མ་ཡིན། འདི་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ་སྙམ་ན། དེ་འདང་མ་ཡིན་ཏེ། གསང་སྔགས་ཡིན་ན་དབང་བསྐུར་བ་དང་། ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། སྔོན་དུ་གསང་སྔགས་ཀྱི་སྨིན་པར་བྱེད་པ་རྒྱུད་སྡེ་དང་མཐུན་པའི་དབང་བསྐུར་མ་ཐོབ། རྒྱུད་སྡེ་དང་མཐུན་པའི་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་སྐོམ་མི་ཤེས། རིམ་པ་གཉིས་ལས་བྱང་བའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དོན་མ་རྟོགས། དེ་བཅུན་པར་བྱེད་པ་སྤྲོས་བཅས་དང་། སྤྲོས་མེད་དང་ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་ཇི་ལྟར་བསྟུབ་པ་གཏན་མི་ཤེས། ནང་རྟེན་འབྱེལ་གྱི་སྣ་ལམ་ཡང་བགོད་མི་ཤེས་པས། གསང་སྔགས་ཀྱི་རྒྱུད་ནས་བཤད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མ་ཡིན། སྐོམ་དེ་ཙམ་གྱིས་འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་མཐའ་ཡང་དགག་མི་ནུས་ཏེ། རྟོ་ཕྱ་མོའི་རྩིག་པས་གང་གླའི་འོང་བ་རློག་མི་ནུས་པ་བཞིན་ནོ། །རྟོ་ཕྱེད་ཆེན་པོས་གང་གླའི་འོང་བ་རློག་ནུས་པ་ལྟར། འཁོར་འདས་ཀྱི་མཐའ་འགོག་པ་ལ། ཚ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་གམ། གསང་སྔགས་ཀྱི་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་རྩིག་པ་བཟང་པོས་རློག་ནུས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྐོམ་དེ་ཇི་ལྟར་བཟང་ཡང་ཚིག་དང་གསང་སྔགས་གཉིས་ཀ་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་པས། དེ་གཉིས་ཀའི་སྐོམ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྐུ་སྟེགས་ཀྱི་སྐོམ་ཇི་ལྟར་བཟང་ཡང་སེམས་རྒྱས་པར་མི་འགྱུར་བའམ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྐོམ་ཇི་ལྟར་བཟང་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ།།

ཡང་བྱ་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱིས་འཚང་མི་རྒྱ། ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་བསྐོམ་སྟམ་པ་དེ་རྟོག་པའི་བྱེད་པ་ཡིན་པས། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དངོས་མ་ཡིན་ཡང་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བའི་ཐབས་ཡིན་ནོ་སྙམ་ན། དེ་ལྟར་ན་མི་རྟོག་པ་བསྐོམ་སྟམ་པ་དེ་རྟོག་པའི་བྱེད་པ་ཡིན་པས། བྱ་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱིས་འཚང་མི་རྒྱ་ཟེར་བའི་དམ་བཅའ་བྱད་པ་ཡིན། གལ་ཏེ་མི་རྟོག་པ་བསྐོམ་སྟམ་པ་ཙམ་ལས་མི་རྟོག་པ་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་ནད་མེད་པར་བྱའོ་སྟམ་པ་ཙམ་བསམ་པས་ནད་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཁས་བླངས་ན་ཅི་སྟེ། གལ་ཏེ་ཁ་ཟས་དང་སྨན་ལ་སོགས་པ་བསྟེན་པ། ནད་མེད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ཀྱི། ནད་མེད་པར་བྱ་སྟམ་པའི་བསམ་པ་རྐྱང་པ་ནད་མེད་པའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ནོ་སྙམ་ན། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཀྱིང་རེ་ཞིན་ཏེ་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་ཀྱི། མི་རྟོག་པ་བསྐོམ་སྟམ་པ་རྐྱང་པ་

མི་རྟོག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱ་མཚོའི་བར་མཚུངས་སོ། །དེས་ན་རྒྱ་མེད་པ་དང་རྒྱ་མ་ཚང་བ་ལས་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་བས། ནད་མེད་པ་དང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡང་རང་རང་གི་རྒྱུ་མེད་པ་དང་རྒྱ་མ་ཚང་བ་ལས་མི་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །སྟུང་པ་ལས། ངེ་སྡིང་ཚོགས་གཉིས་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པ། །དེ་སྡིང་སྟོང་ཉིད་དམ་པ་དེ་ནི་རྟོགས་མི་འགྱུར།[1-24] །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ། །བསོད་ནམས་ཚོགས་ལས་འབྱུངས་པ་སྟེ།། ཚོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་མདོར་བསྡུ་ན། །རྒྱལ་པོ་ཁེ་ཚོགས་ཚོགས་ལས་འབྱུངས།[1-25] །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

དེ་དག་གི་དོན་ཅུང་ཟད་གཏན་ལ་དབབ་ན། སྤྱིར་སེམས་ཀྱི་ངོ་སྤྲོད་པའི་ཚེ། སེམས་རྒྱང་པ་ངོ་སྤྲོད་དམ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡང་ངོ་སྤྲད་དགོས། སེམས་རྒྱང་པ་ནི་སྟེགས་པའི་ལུགས་ཡིན། དེས་གཟུང་འཛིན་སྤྲོང་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་ལམ་འབྲལ་བ་ཡིན། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ངོ་སྤྲོད་དགོས་ན་ཡུལ་འདི་དག་མུ་སྟེགས་ཀྱི་ལྟར་དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པའམ། ཅན་ཐོས་ལྟར་རྟུལ་ཕྲན་ནམ། སེམས་ཙམ་པ་ལྟར་སེམས་སམ། དབུ་མ་པ་ལྟར་རྟེན་འབྲེལ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་བརྟག །འདི་དག་ཀྱང་ཡོད་པ་དང་མེད་པར་འདོད་ན། རྟག་ཚད་ལས་མ་འདས་པས་དེ་སུན་འབྱིན་པ་ལ་ལུང་རིགས་ཤེས་དགོས། སྣང་བ་དང་སེམས་རྟེན་འབྲེལ་དུ་འདོད་པ་ཡང་སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་དང་རིགས་པ་ཤེས་དགོས། དེ་མ་ཤེས་ན་གང་ཟགས་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ལེགས་པར་མི་རྟོགས། གང་ཟགས་གི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་ན་སུ་སྟེགས་ཀྱི་སྒོམ་དང་ཐུབ་པར་མེད། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་ན་ཅན་ཐོས་ཀྱི་སྒོམ་དང་ཐུབ་པར་མེད། བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་པ་ལ་ཐོག་མར་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒོ་འདོགས་དགོས། ཐོས་བསམ་ལ་མ་ལྟོས་པར་བདག་མེད་རྟོགས་མི་སྲིད། བདག་མེད་མ་རྟོགས་ན་བདག་མེད་སྒོམ་མི་ཤེས། སྒོམ་མ་ཤེས་ན་བསྒོམས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་མི་སྐྱེ། བསྒོམས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་མ་སྐྱེས་ན་འཕགས་པའི་མཐོང་ལམ་སྐྱེ་མི་སྲིད་དེ། མདོ་ཀྱང་དེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། འགྲོ་མང་ཕུང་པོ་སྟོང་པར་སྟོན་བྱེད་ཀྱང་། །ཇི་ཡང་བདག་མེད་དེ་དག་མི་ཤེས་ཏེ། །མི་ཤེས་དེ་དག་གཞན་གྱིས་བརྒལ་བ་ན། །ཁྲོ་བས་ཟིལ་གྱིས་གཏོན་ཅིང་ཚོག་རྩྭ་སྐྱ།[1-26] །ཞེས་བྱ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་པ་དག་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་ན་ཡང་། །དེ་ཡིས་དངོས་པོར་འཛིན་པ་འཇིག་མི་ནུས།[1-27] །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་

གསུངས་པས། བདག་མེད་གཉིས་མ་རྟོགས་ན་དངོས་པོར་འཛིན་པ་འཇིག་མི་ནུས་པས། སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པ་འགོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཐོས་བསམ་མ་ནོར་བས་སྒོ་འདོགས་བཅད་པའི་བསྒོམས་བྱང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མཐོང་ལམ་སྐྱེ་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྣམ་འབྱོར་ཤེས་པ་སྟར་བཤད་པ། །དེ་དག་གི་དེ་བསྒོམས་བྱང་ཡིན། །རྟོག་པའི་དྲྭ་བ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། །གསལ་བ་ཉིད་དུ་སྣང་བ་ཡིན།[११०] །ཞེས་གསུངས་སོ།།

གལ་ཏེ་ཕྱི་ནང་ཐམས་ཅད་བཞིན་མེད་པར་དོ་སྣང་དོ་སྙམ་ན། མཉམ་གཞག་ལ་སྟོང་ཉིད་སྐྱེས་ནས་སྒོམ་དུ་ཆུག་ན་ཡང་། སྒོམ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དང་རྗེས་ཐོབ་ལ་སེམས་ལ་རྣམ་རྟོག་སྣ་ཚོགས་དང་། ཡུལ་གཟུགས་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་སྣ་ཚོགས་མཐོང་བའི་ཚེ། སྣ་ཚོགས་བྱང་བ་དེ་རྒྱུ་ལས་བྱང་ངམ། རྒྱུ་མེད་པ་ལས་བྱང་། རྒྱུ་ལས་བྱང་ན། རྒྱུ་དེ་རང་ངམ་གཞན་ནམ་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ། རང་ལས་སྐྱེ་ན་བྱེད་ཅན་ཀྱི་ལུགས། གཞན་ལས་སྐྱེ་ན་སུ་སྟེ་གས་དབང་ཕྱུག་པའམ། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོར་སྣ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས། གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ལས་མ་འདས། རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་དེ་སུ་སྟེ་གས་ཆད་ཡུ་བའི་ལུགས་ཡིན་པས། ལུང་དང་རིགས་པ་མེད་པར་མི་ཞེགས། ལུང་དང་རིགས་པ་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་མེད་པར་རྟོགས་པ་མི་སྲིད། དེས་ན་བསྒོམས་བྱང་སྐྱེ་བ་ལ་ཐོག་མར་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྒྲོ་འདོགས་བཅད། བསམས་བྱང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གོམས་པར་བྱས། བསྒོམས་བྱང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་འཁྲུལ་པ་མེད་པའི་གསལ་སྣང་དེ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བསྒོམས་བྱང་གི་ཤེས་རབ་སྐྱེས་ན་རྒྱ་གར་གྱི་གྲུབ་ཐོབ་ཤུར་འཚང་པ་དང་། རྩོམ་པ་དང་། རྩོད་པ་ལ་འཁྲུལ་པ་མི་འབྱུང་། དེང་སང་གི་དུས་ན་བསྒོམས་བྱང་གི་ཤེས་རབ་ཡོད་ཟེར་བའི་གང་ཟག་འགའ་ཞེས་མཐོང་མོད། འཚད་པའི་ཚེ་ཡང་ལུང་རིགས་དང་འགལ་བ་ཁོ་ན་འཚད། རྩོམ་པའི་ཚེགཀྱང་བརྟུལ་བྱིད་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཤུ་ཆ་མང་། དོན་ཡང་ལུང་རིགས་དང་འགལ་བའི་རྟོག་དཔྱོད་མང་བར་སྣང་། རྩོད་པ་ལའང་ཕྱོགས་སྐྱ་ཕྱི་མི་ཕྱེད། ཚར་གཅད་པ་དང་ཚར་གཅད་པའི་གནས་མ་ཡིན་པ་མི་ཤེས་པའི་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་འགའ་ཞིག་རྩོད་པར་སྣང་། དེ་ཤུར་ནོར་བ་ལ་བསྒོམས་བྱང་གི་ཤེས་རབ་མི་ཟེར། ལོག་རྟོག་འཆལ་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱ་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ཡིན།

དེས་ན་ཐོས་བསམ་གྱིས་སྤྲོ་འདོགས་བཅད་ལ་ཞི་ཚོམ་མེད་པའི་དོན་བསྟོམ་དགོས། གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་བསྟོམ་པ་ལ་ལུགས་མངའ་བར་སྣང་། ཅན་ཐོས་བདེན་པ་བཞི་སྟོམ། སེམས་ཙམ་རྣམ་མེད་ཀྱི་སྟོམ། སྤྲོས་དཔོན་ཤུན་ཆེ་བས། རྩེ་གཅིག ངོ་གཅིག སྤྲོས་བྲལ། བསྟོམ་མེད་ཉེ་རྣལ་འབྱོར་བཞི་ལ་བྱེད་པའང་སྣང་། དབུ་མ་པ་རང་རྒྱུད་པས་རྩེ་ཙུ་མི་གནས་པ་ལ་བྱེད། ཐལ་འགྱུར་བས་སྟོང་ཉིད་རབ་ཏུ་མི་གནས་པ་ལ་བྱེད། གསང་སྔགས་རྣིང་པ་བས་ཐེག་པ་རིམ་པ་དགུའི་མཐར་གྱུར་ཤིན་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་ལ་བྱེད། གསང་སྔགས་གསར་པ་བས་དབང་བཞི་དང་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་བྱེད། དེ་ལ་རྒྱུད་ཐ་དད་ཀྱི་དགོངས་པ་དོན་གཅིག་ཀྱང་དམིགས་པའི་རིམ་པ་མི་འདྲ་བ་ཡོད། སྤྲོ་བ་དཔོན་མཆོ་སྦྱེས་མ་ཡོག་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅེས་གསུང་། སྤྲོ་བ་དཔོན་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ཕྱུག་བིར་ཤ་པ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅེས་གསུང་། སྤྲོ་བ་དཔོན་ཀུ་སྒྲུབ་རིམ་པ་ལྔའི་མཐར་ཐུག་ཟུང་འཇུག་ཅེས་གྱང་གསུང་། རིམ་པ་གཉིས་ལ་ཕྱག་རྒྱ་བཞིར་བྱེད་ན་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ། ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ། དམ་ཚིག་གི་ཕྱག་རྒྱ། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞེས་ཀྱང་གསུང་། དེ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་པ་མངའ་པོ་ཡོད་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་དང་གྲུབ་ཐོབ་པ་གཅིག ཅའི་ཐམས་ཅད་དབང་བཞི་དང་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་བྱས་ཏེ་འཇིག་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཡིན། འདིའི་གནད་ཟབ་མོ་གསང་སྔགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འབྱུང་བས་འདིར་མི་བཤད་དོ།།

མདོ་ར་ན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡི་ན་ན་གསང་སྔགས་ཅམས་སུ་ བླངས་པ་ལས་འབྱུ ང་དགོས། དཔེར་ན་ལྷོ་བྱར་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་དུ་བར་མིང་བཏགས་ཀྱང་མེ་ལས་མི་སྣུ་བའི་ཕྱི་ར་དུ་བ་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་པཅམ། བྱའི་སྐད་མིས་འདོན་ཟེར་ཡང་བྱ་སྐད་བྱ་ཉིད་ཀྱི་ཁ་ནས་འབྱུང་གི །མིའི་ཁོང་ནས་འབྱུང་མི་སྲིད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྒོམ་ཟེར་ཡང་། རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལས་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ཚེ་འདི་ལ་འཚང་རྒྱ་བའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དངོས་མ་ཡིན་ནོ། །འདིར་རྒྱུད་སྡེའི་རིམ་པ་དེ་ཙམ་ཞེག་མ་བཤད་ན། མ་སྟེགས། ཅན་ཐོས། སེམས་ཙམ་པ། དབུ་མ་པ། གསང་སྔགས་ཀྱི་སྒོམ་ཀྱི་ཁྲད་པར་རྣམས་མི་ཤེས་བས་མྱན་སྨྲ་དུ་ཅམས་སུ་བླངས་ནས་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མ་སྟེགས་ཀྱི་སྒོམ་དང་འདྲ་བ་བག་རེ་མཐོང་བས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱས་པར་བླ་མའི་ཞལ་ལས་

ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་མ་འབྲེལ་པའི་ཤེས་རབ་བསྒྲུབ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྒོམ་བ་ཡུལ་བས་སྒོམ་པ་བཅད་པ། དངོས་གཞི་བསྒོམས་པས་དོན་ཉམས་སུ་བླངས་པ། རྗེས་སྦྱོད་པས་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི་སྟར་བཤད་པ་ལྟར། གཞི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གནས་ཤིང་ཐོས་པས་རྒྱུད་སྨིན་པའི་སྒོ་ནས་ལུ་བས་སྒོམ་པ་བཅད་དེ། དེ་འང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལུང་དང་། དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལ་སོགས་པའི་རིགས་པ་སྒོམ་དོན་ཏོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཤེས་པའི་མཁས་པ་ལས་མཉན་ཏེ། ཚོས་ནོར་བ་དང་མ་ནོར་བའི་གནད་དོ་ཤེས་པར་བྱ། དེ་ཙམ་མ་ནུས་ན་བསྒྲུབ་བཏུས་སམ་སྒོོམ་འཇུག་ལ་སོགཔ་རང་གི་བློ་དང་སྦྱར་བ་ཅིག་བསྒྲུབས་ཏེ་ལུ་བས་སྒོོས་པ་བཅད། དེ་ཙམ་ཞིག་མ་ཤེས་ན་ལོང་བས་ལོང་བ་ཁྱིད་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་སྐམ་ནས་ཉམས་སུ་བླངས་པས་སུ་སྟེགས་བྱེད་ལ་སོགས་པ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཚོས་སུ་འགྱོ་བ་སྲིད་དོ། །དེ་ལ་དགོངས་ནས་སྐར་བཤད་པ་ལྟར། ཐོས་པས་དོན་མ་ཡིན་པ་སྤོང་།[རེས] །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐོས་པའི་ཚན་ཡོན་དང་ཐོས་པ་མ་བྱས་པའི་ཉེས་པ་རྒྱས་པར་གསུངས་ཤིང་།

ཚོས་ཐམས་ཅད་འབྱུ ང་བ་མེད་པར་བསྟན་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། སྟོན་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་འདས་པའི་ཚ་ངོ་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རི་རབ་ལྟར་མདོན་པར་འཚགས་པའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རྗེས་ལ། དགེ་སློང་ཚོས་སྐྱ་བ་སྟོང་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཚོས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་བསྐོས་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེའི་ཚེ་དགེ་སློང་སྟོང་པ་འཛིན་པའི་ལྷག་མོས་བསྟན་པ་ཉམས་ཏེ། ཁ་ཅིག་ཏུ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡང་ཐོས་པ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་ཀྱི་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཅིག་བྱུང་བར་གྱུར་ཏེ། དེས་གཙུག་ལག་ཁང་ཞིག་བརྩིགས་ནས་དེ་ན་གནས་ཤིང་ལེགས་པ་ཅིག་བྱུང་བར་གྱུར་ཏེ། །དེ་ནས་ཚོས་སྐྱ་བ་སྟོང་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་བཏོན་པ་ཐོག་མ་ཅིག་ཏུ་ཁྱེར་ཏེ། དེ་ནས་ཚོས་སྐྱ་བ་སྟོང་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་ཏེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཚོས་སུ་འཛིན་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡང་ཐོབ་ཅིང་། ཕྱིས་ཀྱང

དེར་སེམས་ཅན་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མ་དང་བར་ཆེད་པ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ལ་སྨིན་པར་བྱས་པ་དང་། དགེ་སློང་སྦྱོད་པའི་བློ་གོས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ་མ་དད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནས་གཏན་དུ་བཏང་ཞིང་། དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་བསྡུས་ནས་དམ་ཚོག་བྱས་པ། བདག་ཅག་གི་ནང་ནས་གང་ཡང་རུང་བས་ཀྱང་གོང་དུ་འགྲོ་བར་མི་བྱའོ། །ཞེད་ནི་ཤེས་བཞིན་མེད་པར་སྦྱོད་པ་ཡིན། ཉང་དྲྭལ་བ་མ་ཡིན་ཀྱིས། ཆོད་གོང་དུ་ 'འགྲོ་བས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དགོན་པར་གནས་པ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གནང་ཞིང་བསྟན་པ་ཡིན་ཀྱིས། ཆོད་གོང་དུ་མ་འགྲོ་བར་བསམ་གཏན་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་གནས་པར་སྦྱོད་ཅིག་ཅེས་བསྒོའོ། །དེ་དག་གིས་ཟེར་བ་མ་མཉན་ཏེ། ཡང་གོང་དུ་འགྲོ་བར་སྐུར་ཏོ། །དེ་ནས་དགེ་སློང་དེ་དག་གོང་ནས་ཕྱིར་འོངས་པ་དང་། དགེ་སློང་སྦྱོད་པའི་བློ་གོས་ཀྱིས་ཡང་གཏྲྭ་བཏང་ནས་དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་བསྡུས་ནས། འདི་སྐད་དུ་གལ་ཏེ་དེང་ཕྱིན་ཆད་ཆེད་གོང་དུ་འདོང་ན་གཙུག་ལག་འདིར་མ་གནས་ཤིག་ཅེས་བསྒོའོ། །དེ་ནས་དགེ་སློང་ཆོས་སྨྲ་བ་སྦྱོད་པ་རྣམ་པར་དག་པས་དགེ་སློང་དེའི་སེམས་བསྡུང་བའི་ཕྱིར་རང་གི་འཁོར་རྣམས་བོས་ཏེ། འདི་སྐད་དུ་ཆེད་ལྟོད་སྡའང་གོང་དུ་མ་འགྲོ་ཞིག་ཅེས་སྨྲས་སོ། །དེ་ནས་དེའི་ཚེ་དགེ་སློང་དེ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གང་ཧི་སྐྱིན་སློན་པར་བྱ་བ་དེ་དག་དགེ་སློང་དེ་དག་དང་མ་ཕྲད་པས་ཤིན་ཏུ་མི་དགའ་བར་གྱུར། དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡང་ཡོངས་སུ་འགྲིབ་པར་གྱུར་ཏེ། དེ་ནས་རྒྱ་བ་གསུམ་འདས་པ་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་དེ་ནས་གཞན་འཚོས་ནས་གོང་དང་གོང་ཆེར་ལ་སོགས་པ་དང་། རྒྱལ་པོའི་ཚོ་བྱང་འགོར་དག་ཏུ་འགྲོ་ཞིང་སེམས་ཅན་དག་ལ་ཆོས་སྟོན་པར་གྱུར་ཏེ། །དགེ་སློང་སྦྱོད་པའི་བློ་གོས་ཀྱིས་ཆོས་སྨྲ་བ་སྦྱོད་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ཡང་དང་ཡང་གོང་དུ་འགྲོ་བ་ཡང་མཐོང་། འགོར་རྣམས་ཀྱང་སྦྱོད་ལམ་ཐ་མལ་པ་ཅན་དུ་མཐོང་ནས་མ་དད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ། དགེ་སློང་འདི་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་ཅན་འདུ་འཛིར་གནས་པའོ་ཞེས་འགྲོ་བ་མང་པོ་ལ་དེ་སྐད་བརྗོད་ཅིང་ཆོས་ཉན་པ་ལས་བཟློག་གོ །དེ་ནས་

བརྒྱ་སྟོང་ཐུག་མང་པོར་དབང་པོ་རྣལ་པོར་གྱུར་ཏོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དེའི་དུས་ན་དགེ་སློང་སྡོང་པའི་བློ་གྲོས་ནི་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཚེ་ཚོས་སྣ་བ་སྡོད་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་ཚོས་བཞད་ཅིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་བརྙིང་བའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེས་ཤར་ཐྱོགས་མངོན་པར་དགའ་བའི་ཁྱད་དུ་སངས་རྒྱས་མི་འབྱུགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ།[୨୨୨] །ཞེས་གསུངས་སོ།།

དཔལ་ལྡེང་སེང་གེ་སྐྱའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། སྐོན་ལམ་ཐམས་ཅད་སྐོན་ལམ་གཅིག་ཏུ་འདུ་བར་གསུངས་ཏེ། གཅིག་པོ་གང་ཞེ་ན། དམ་བའི་ཆོས་འཛིན་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བྱ་བའོ།[୨୨୩] །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། མདོ་གཞན་ལས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱིས་བཀང་སྟེ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཕུལ་བ་བས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཚིག་བཞི་པ་གཅིག་སེམས་ཅན་ལ་བཤད་ན་བསོད་ནམས་ཆེ་བར་གསུངས་སོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་ལོངས་སྤྱོད་འབྱུལ་བ་ནི་འགོར་བའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ལ། ཆོས་བཤད་པ་འཕགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་ཐོས་བསམ་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ།།

དེ་ལྟར་ཐོས་པ་རྒྱས་པར་མ་གྱུབ་ན། བདེན་པ་གཉིས་མི་ཤེས་ལ། དེ་མ་ཤེས་ན་གསུང་རབ་ཟབ་མོའི་དོན་མི་ཤེས་ཤིང་སེམས་རྣམ་པར་མི་གྱོལ་ལོ། །བདེན་པ་གཉིས་ཤེས་ཤིང་གོམས་ན་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ཤེས་ཤིང་གྱོལ་བའི་ཕྱིར་བདེན་པ་གཉིས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། སྟོབ་དཔོན་འཕགས་པས། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པ། །བདེན་པ་གཉིས་ལ་ཡང་དག་བརྟེན། འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། །དམ་པ་དོན་གྱི་བདེན་པའོ། །གང་དག་བདེན་པ་རྣམ་གཉིས་ཀྱི། །རྣམ་དབྱེ་རྣམ་པར་མི་ཤེས་པ། །དེ་དག་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ཡི། །ཟབ་མོའི་དེ་ཉིད་རྟོགས་མི་འགྱུར།[୨୨୯] །ཞེས་གསུངས་པས་དེ་དག་གཏན་ལ་དབབ་ན་གསུམ་སྟེ། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། མཚོན་བྱའི་རང་ཏུ་དབྱེ་བ། མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་དེས་པར་བསྒྲུབ་པའོ།།

དང་པོ་ནི་སྐྱོད་འཇུག་ལས། །དོན་དམ་བློ་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་མིན། །བློ་ནི་གྲུབ་རྟོག་ཡིན་པར་འདོད།[୨୩୦] །ཅེས་བྱ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། ཁ་ཅིག་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བློའི་ཡུལ་དུ་བྱར་རྩད་གྲུབ་རྟོག་པ། བློའི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་དོན་དམ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་མོད། འདི་མཚན་གཞི་ཡིན་གྱི་

མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རང་གི་ལུགས་ནི། མ་དཔྱད་བའི་བློ་ངོར་གྱུབ་པ་ཀུན་རྫོབ། དཔྱད་བའི་བློ་ངོར་མ་གྱུབ་པ་དོན་དམ་པ། རང་གི་བློ་ངོར་གནོད་པ་མེད་པ་བདེན་པའོ།།

གཉིས་པ་མཚོན་བྱའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལ་བཞི་སྟེ། དབྱེ་བའི་གཞི། དབྱེ་བའི་དོན། གྲངས་ངེས་པ། སྒྲིའི་དོན་ཏོ། །དང་པོ་ཁ་ཅིག་བདེན་པ་གཉིས་ལ་དབྱེ་གཞི་མེད་དེ། དེ་གཉིས་ལ་ཐུན་མོང་བའི་སྤྱི་མེད་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། དོན་ལ་ཐུན་མོང་བའི་སྤྱི་མེད་ཀྱང་གཞན་སེལ་གྱི་ངོར་ཐ་སྙད་དུ་བློ་ཙམ་ཞིག་མི་འགལ་ཏེ། སྒྲོབ་དཔོན་ཀླུ་བ་གྲགས་བས། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་བའི་འགྲེལ་བར། བདེན་པ་གཉིས་སུ་འཇོག་པ་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་བའི་བློ་ལ་ལྟོས་ནས་འཇོག་གོ་[2.46] ཞེས་གསུངས་བས་སོ།།

གཉིས་པ་དབྱེ་བའི་དོན་ལ། བློ་གང་ལ་ལྟོས་ནས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པར་དབྱེ་བ། གང་ཟག་གང་ལ་ལྟོས་ཏེ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་འཇོག་པ། བདེན་པ་གཉིས་པོ་དེ་གཅིག་དང་ཐ་དད་བསམ་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་བློ་གང་ལ་ལྟོས་ནས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་དུ་དབྱེ་བ་ནི། བདེན་གཉིས་ལས། ཇི་ལྟར་སྣང་བ་འདི་ཁོ་ན། །ཀུན་རྫོབ་གཞན་ནི་ཅིག་ཤོས་ཡིན།[2.47] །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ཀུན་རྫོབ། དེ་ཡང་དག་པར་མ་གྱུབ་པ་དོན་དམ་པའོ། །ཀུན་རྫོབ་ལ་ཡང་དག་དང་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི་ལས་མཐུན་པ་ལ་སྣང་བ་ཐ་དད་དུ་དོན་བྱེད་ནུས་ཤིང་[2.48] བརྟགས་ན་མ་གྲུབ་པ་སྟེ་མ་འཕྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ལ་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་དོ། །ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ནི་འཕྲུལ་ཤེས་ལ་སྣང་བ་ཐ་སྙད་དུ་འདོད་དོན་བྱེད་མི་ནུས་པ་ཟློ་གཉིས་དང་སྐྱེ་མ་ལ་སོགས་པ་མཐའ་དག་གོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག་མཐོ་རིས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ། བན་སོང་གི་རྒྱུ་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བཅད་བ་ནི་དབུ་མ་པའི་གཞུང་ལ་སོགས་པ་བསྟན་བཅོས་སམ། མདོ་གང་ན་ས་ཀྱང་བཤད་པ་མེད་པས་ཀྱི་ན་སྟེ། བདེན་གཉིས་ལས། སྣང་དུ་འདུ་ཡང་དོན་བྱེད་དག །ནུས་པའི་ཕྱིར་དང་མི་ནུས་ཕྱིར། །ཡང་དག་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི། །ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ནི་དབྱེ་བ་བྱས།[2.49] །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དོན་དམ་པའང་རྟོག་གེ་ལ་གྲགས་པའི་དོན་བྱེད་ནུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདིར་ནི་དབུ་མ་ལས་གྲགས་པའི་དོན་དམ་སྒྲོས་པ་དང་བཅལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཉིད་འདོད་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་གང་ཟགཀ་གང་གི་བློ་ལ་ཤྱོས་ནས་འཇོག་ཅེ་ན། འདི་ལ་ཉན་ཐོས་པ་དག་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་ཐྲོ་ཀུན་ཇོ་བ། འཕགས་པ་གསུམ་གྱི་མཉམ་གཞག་དོན་དམ། རྗེས་ཀུན་ཇོ་བ།[೩೮೦] མྱང་ངན་ལས་འདས་པ་དོན་དམ་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཡིད་ཆེས་པ་ཙམ་ཞིག་ཀྱང་ཇོ་བ། ཁོང་གི་ལུགས་ཀྱིས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་རྟ་སུ་སུ་ གྲུ་བ་པར་འདོད་པས་དེ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱི་ར་རོ། །སེམས་ཙམ་པ་དག་ཀུ་ན་བཀའས་ཀུན་ཇོ་བ། གཞན་དབང་ལ་མ་དག་པའི་གཞན་དབང་ཀུན་ཇོ་བ། དག་པའི་གཞན་དབང་དོན་དམ་པ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་འབའ་ཞིག་གོ །ཞེས་གསུངས་ཡང་། གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་མཐར་དཉོས་པོ་ལ་ཐུག་པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པར་མི་རྟུང་ངོ་། །དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དག་བདེན་པ་གཉིས་ལ་རྟམ་གྲངས་པ་དང་རྟམ་གྲངས་མ་ཡིན་པ་གཉིས་གཞི་ཡོད་པ་ལས་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་བློ་མ་དུག་པའི་ངོར་ཐལ་བ་ཐུག་ཇོ་བ། དུག་པའི་ངོར་བདེན་པ་རྟམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་པ། འཕགས་པ་གསུམ་གྱི་རྟམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་རྟམ་གྲངས་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་པ། དག་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་རྟམ་གྲངས་ཀྱི་ཀུན་ཇོ་བ་ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ལ་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པའི་ཕྱོགས་ལ་འདི་སྐྱེན་མེད་མོད་ཀྱི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་མེད་གཞི་ལས་འདས་ཤིང་རྟམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་དག་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡང་ཚུ་རོལ་མཐོང་བའི་བསམ་ངོན་ཡིན་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་གཉིས་མེད་དེ། དབུ་མ་ལས། འཁོར་དང་མྱ་ངན་འདས་པ་ཞེས། །དེ་ཉིད་མ་མཐོང་བ་རྟམས་འདོད། །དེ་ཉིད་གཟིགས་རྟམས་འཁོར་བ་དང་། །མྱ་ངན་འདས་པ་གཉིས་མི་བཞེད།[೩೮೧] །ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །ཐལ་འགྱུར་བ་དག་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་ཐྲོ་ཀུན་ཇོ་བ། འཕགས་པ་གསུམ་གྱི་མཉམ་གཞག་དོན་དམ། རྗེས་ཀུན་ཇོ་བ།[೩೮೨] མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དོན་དམ་འབའ་ཞིག་གོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཞིང་ཡེ་ཤེས་མེད་ན་ཚུ་ལ་དེ་རྟུང་མོད། སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་རྒྱང་པར་མི་འདོད་པས་ཡེ་ཤེས་མེད་པར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཆུང་ཟད་མི་འཐད་དོ།།

འོ་ན་འདིར་འཐད་པའི་ཐྱོགས་གང་ཡིན་ཞེ་ན། གང་ཟག་གང་ལ་ཤྱོས་ཀྱང་བློ་སྟེ་སྣང་བའི་ཚ་ཀུན་ཇོ་བ། སྟོང་པའི་ཚ་དོན་དམ། དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་ཚ་ཟུང་འཇུག་སྟེ། རིམ་པྱ་ལས། སྣང་བ་དང་

ནི་སྟོང་པ་གཉིས། །སོ་སོའི་ཚར་ནི་ཤེས་གྱུར་ནས། །གང་དུ་ཡང་དག་འདྲེས་འགྱུར་བ། །རྒྱང་དུ་འཕྲུག་པར་དེ་བཤད་དོ།[३८३] །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ཚུལ་གསུམ་པོ་འདི་ཡང་དངོས་པོ་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་རྟོགས་པ་ཤེས་བྱའི་གནས་སོ། །དེ་ཐབས་ཤེས་རབ་རྒྱུ་འཕྲུག་པའི་སྒོ་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་བསྒོམ་པར་བྱ་བའི་ལམ། དེ་རྟོགས་ནས་གནས་སྐབས་སུ་ས་དང་ལམ་བགྲོད་དེ། མཐར་ཐུག་སྐུ་གསུམ་ཐོབ་པ་འབྲས་བུའོ། །ཚུལ་འདི་ལུང་དང་རིགས་པ་དང་མི་འགལ་ངེས་པའི་དོན་གྱི་སྟེ་སྒོད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་གཅིག་དང་ཐ་དད་བསམ་པ་ནི། བདེན་པ་གཉིས་པོ་འདི་ཟླ་བ་དང་བསིལ་ཟེར་བྱེད་པ་ལྟར་གཅིག་ཉིད་ལ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་པའམ། བྱམ་པ་དང་སྙམ་བྱ་ལྟར་དངོས་པོ་ཐ་དད་དམ། བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལྟར་ངོ་བོ་གཅིག་ལྡོག་པ་ཐ་དད་དམ། དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་ལྟར་གཅིག་པ་བཀག་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ངོ་བོ་གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་དམིགས་པ་ཡིན་པ་ལྟར་དོན་དམ་པ་ཡང་དེ་ལྟར་ཐལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་བཞིའོ། །ངོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་ན་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་བཞི་མདོ་དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།[३८४] ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ན་དོན་དམ་པ་ལ་ངོ་བོ་གྱུ་བ་པར་ཐལ་བ་དང་། གཅིག་པ་བཀག་པ་ཡིན་ན་དོན་དམ་དངོས་མེད་དུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། ངོ་བོ་གྱུ་བ་པར་འདོད་པ་དང་དོན་དམ་དངོས་མེད་དུ་འདོད་ན་སྐྱོན་དེ་ཡོད་མོད་ཀྱི་འཕྲུམ་ལས་མཚན་ཉིད་མེད་པར་མཚན་ཉིད་གཅིག་པའོ་[३८५]ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཤྲ་རིའི་བུ་སེམས་མེད་པ་ལ་ཡོད་པའམ། མེད་པ་དམིགས་སུ་ཡོད་དམ་[३८६]ཞེས་བྱ་བ་དང་། སྟུད་པ་ལས། ཡོད་དང་མེད་པ་འདི་གཉིས་མེད་པའི་ཆོས་ཡིན་ཏེ།[३८७] ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དངོས་མེད་ངོ་བོ་ཡོད་མིན་པས། །ངོ་བོ་མེད་པ་དབྱད་བྱ་ཉིད། །མ་ཡིན་སྐྱ་ནི་དེ་དག་ཉིད། །རྣམ་དབྱེད་རྫོད་པར་བྱེད་པར་གྱུར།[३८८]ཅེས་གསུངས་པས། འདི་གཞན་སེལ་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལེགས་པར་འཆད་ཅེས་ན་སྐྱོན་མེད་མོད། མ་ཤེས་ན་སྟར་ཀྱི་སྐྱོན་དེ་དག་སྣང་བར་མི་ནུས་སོ། །དེས་ན་རང་གི་ལུགས་ལ་དོན་དམ་པ་དང་ཐ་སྙད་པའི་རྣམ་གཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱི་སྒྲོས་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། མདོ་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བ་ལས།

ཀུན་རྫོབ་ཁམས་དང་དོན་དམ་དེ་བཞིན་ཉིད། །གཅིག་དང་ཐ་དད་བཀལ་བའི་མཚན་ཉིད་དེ། །གཅིག་དང་ཐ་དད་ཉིད་དུ་གང་རྟོག་པ། །དེ་དག་ཚུལ་མིན་ལྟ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན།[१९९] །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ཐ་སྙད་པའི་རྣམ་གཞག་ནི། གཞན་སེལ་གྱི་དོར་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་ལྟོག་པ་ཐ་དད་ཅེས་བྱ་བའམ། དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཁས་བླང་ངོ་།།

གསུམ་པ་གྲངས་ངེས་པ་ནི། བདེན་པ་བཞི་དང་བཅུ་དྲུག་ལ་སོགས་པ་གསུངས་བཞིན་དུ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྱིར་གྲངས་ངེས་པ་ལ་དགོས་པ་ལ་ལྟོས་པ་དང་། ལོག་རྟོག་ལ་ལྟོས་པའི་གྲངས་ངེས་པ་ལ་སོགས་པ་མང་དུ་ཡོད་མོད་ཀྱི། འདི་ར་དངོས་འཁལ་གྱི་མཐའ་རྣམ་པར་གཅོད་པ་ལ་གཉིས་སུ་ངེས་ཏེ། འདི་ལྟར་བློ་འབྲལ་མ་འབྲལ་གཉིས་དངོས་འཁལ་ཡིན་ལ། དེའི་བར་ན་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་སྐྱབ་ཕྱོགས་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་དགག་ཕྱོགས་ཀྱི་ཞུང་པོ་གསུམ་པ་མི་སྲིད་པས་བདེན་པ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་སོ།།

བཞི་པ་སྐབས་དོན་ནི། ཀུན་རྫོབ་ལ་སོ་བྱིན་ཏུ་ས་ཏྲ། ས་སོ་སྐྱ་ཡང་དག་པ། བྱི་ལྷ་ཁ་ན་སྐྲིབ་པཁམ་འགེབས་པ་སྟེ། ཡང་དག་སྐྲིབ་པཁམ་ཀུན་འགེབས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཡང་། ལོ་ཙྪ་བ་སྒ་མས་དོན་འགྱུར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བསྟུན། དོན་དམ་པ་ལ་པ་ར་མ་ཨཏྲ་སྟེ། པར་མ་ནི་མཆོག་གམ་དམ་པ། ཨཏྲ་ན་དོན་ཏེ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་བདག་མེད་པའི་དོན་ཡི་ཏ་བས་ན་དོན་དམ་པ་ཞེས་བསྟུན། དེས་ན་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་སྐྲ་དོན་མཐུན་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།།

སྤྱི་དོན་གསུམ་པ་མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་དེས་པར་བསྟུན་པ་ནི། མཚན་གཞི་བློའི་ཡུལ་དུ་བྱར་རུང་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མ་དཔྱད་པའི་བློ་དོར་གྱུབ་པ་ཉིད་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་གྱུབ་ཀྱང་། མཚན་གཞི་བློའི་ཡུལ་དུ་བྱར་མི་རུང་བ་ལ་དཔྱད་པའི་རྟོག་པས་དཔྱད་ན། བློ་དོར་མ་གྱུབ་པ་ཇི་ལྟར་འགྱུབ་སྟེ། མཚན་གཞི་བློ་དོར་མ་གྱུབ་ན་དེ་ལ་དཔྱོད་པ་ཉིད་འགྱུབ་མི་སྲིད་ལ། མཚན་གཞིར་གྱུབ་ན་བློའི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ་གཞན་སེལ་གྱི་དོར་བློའི་ཡུལ་དཔྱད་པས་བློའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་འགྱུབ་ལ། ཡུལ་མ་ཡིན་པ་དཔྱད་པས་ཡུལ་འགྱུབ་སྟེ། དཔེར་ན་ཤེས་བྱ་དཔྱད་པས་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པ་དཔྱད་པས་ཤེས་བྱར་འགྱུ བ་པ་

བཞིན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེས་ན་ཤེས་བྱ་ལ་སོགས་ཚོག །ཐ་སྙད་དུ་ནི་འཇོག་རྣམས་ལ། །རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་འགའ་ཞིག་ཡོད། [३००] །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་དཔྱད་ན་བློ་ངོར་མ་གྲུབ་པས་དོན་དམ་པ་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་བློའི་ཡུལ་ལས་འདས་པས་བློ་རྟོག་པའི་སྐྱེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་གཙོ་དེ་འབེན་མེད་ན་མདའ་མི་འཕོག་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་འང་སློབ་དཔོན་འཕགས་པས། །དེ་ན་ཚོས་མངོན་པ་ལས། ཁས་མི་ལེན་བའི་ལྟ་བ་དང་ངན་གཡོའི་ལྟ་བ་ [३०१] ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཚུངས་པར་མི་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། མི་འགྱུར་ཏེ་དཔེར་ན་རྒྱན་མ་ཞིག་རྒྱས་པར་ཁས་མི་ལེན་ན་ཁས་མི་ལེན་པ་ངན་གཡོ་ཅན་ཞེས་བརྗོད་པར་འཐད་ཀྱི། མ་རྒྱས་པ་ཞིག་ཁས་མི་ལེན་ན་དྲང་པོར་སྣང་བ་ཡིན་ཀྱི་ཁས་མི་ལེན་པའམ་ངན་གཡོ་ཅན་ཞེས་བརྗོད་པར་གཏ་ལ་རིགས། དེ་བཞིན་དུ་མུ་སྟེགས་པ་ལྟར་དམ་བཅའ་ཡོད་བཞིན་དུ་སྐྱུ་ཐབས་ཀྱིས་ཁས་མི་ལེན་པ་ལ་ཁས་མི་ལེན་པ་དང་། ངན་གཡོ་ཅན་ཞེས་བརྗོད་པར་རིགས་ཀྱི། ཁོ་བོ་ཅག་དོན་དམ་པར་སྨོས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་དམ་བཅའ་ཁས་མི་ལེན་པ་ལ་ངན་གཡོ་ཅན་ཞེས་སྨྲ་བ་ཅི་སྟེ་འདེའམ། དྲང་པོར་སྣང་བ་ཞེས་བསྟོད་པར་རིགས་སོ།།

གཉིས་པ་ལྟ་བས་སྤྲོ་ས་པ་བཅད་ནས་བསྒོམས་པས་དོན་ཉམས་སུ་ བླངས་པ་ལས། དང་པོ་སྤྲོར་བའི་ཚོ་གི་གནས་དབེན་པར་སྟན་བདེ་བ་ལ་བསྟད། ལུས་སྐྱིལ་ཀྲུང་། ལག་པ་མཉམ་གཞག །ཁ་ལ་ཆོགས་དྲང་པོར་བསྲང་། མིག་སྟེ་རྩེ་ར་དབབ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐྱབས་འགྲོ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྟོན་དུ་སོང་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག །རྗེས་དགེ་བའི་རྩ་བ་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་དུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་ཞུགས་སུ་བསྟོའོ། །དེ་མ་རྟོགས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་མེད་པའི་སྙིང་རྗེ་ཐུན་གཅིག་བསྒོམས་ལ་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་རྨི་ལམ་ལྟ་བུའི་བང་ལ་ཚོས་ཉན་པ་དང་བཤད་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་བསྒྲུབ་བོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཀྱི་གནད་ནི་བློ་མ་མཁས་པའི་ཞལ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདིའི་དོན་ཡུམ་ཀྱི་

གྲུབ་གཞིའི་ལེའུ་ལས། དེ་རྣམས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིད་གདན་སེང་གེའི་ཁྲི་བཤམས་པ་ལ་སྐྱིལ་མོ་གྲུང་གིས་བཞུགས། སྐུ་དྲང་པོར་བསྲང་། དགོངས་པ་མངོན་དུ་བཞག །ཏིང་ངེ་འཛིན་གང་དུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་འདུ་བ་དང་། ཁོང་དུ་ཆུད་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་མཉམ་པར་གཞག་གོ་[३०३] ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་རྗེས་སྦྱོད་པས་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱ་བ་ལ་གཉིས་དེ། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དང་འཕགས་པའི་སྦྱོད་པའོ། །དང་པོའང་ལམ་ལྟའི་རིམ་པ་ལྟར་འཇུག་ན། ཚོགས་ལམ་ལ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ། སྦྱོར་བའི་ལམ་ལ་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཚ་དང་མཐུན་པ་བཞིའི་སྦྱོད་པ་ཐ་དད་གསུངས་ཀྱང་། གོ་བའི་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ལ་གནས་སྐབས་གསུམ་སྟེ། སྦྱོད་པ་དག་པ། ཤེས་རབ་སྣང་བ། ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒྲུབ་བའོ། །དང་པོ་ལྟག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྟན་པ། བར་པ་ལྟག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྟན་པ། ཐ་མ་ལྟག་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསྟན་པའོ། །དེ་དག་གི་རིམ་པའང་གཞི་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་ན་ཤེས་རབ་མཐར་ཕྱིན་ལ། ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གོལ་སར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཆུལ་པོ་ལས། ཏིང་འཛིན་ཆུལ་པོ་སྟོང་པ་འདི་བསྟོམ་པ། །ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པའི་མགོ་ལ་དེ་འདུག་སྟེ། །ཚོས་རྣམས་རང་བཞིན་རྟག་ཏུ་མཉམ་གཞག་པ། །བྱིས་པ་མི་རིགས་བརྩེན་པས་མི་ཤེས་སོ།[३०४] །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །མི་རིགས་པ་ལ་བརྩེན་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཚུལ་ཁྲིམས་མི་སྲུང་བར་ཐོས་པ་བྱེད། ཐོས་དང་མི་ལྡན་པར་སྟོམ་པ་ལ་བརྩེན་པ་བྱིས་པ་བློ་འགྲམ་མེད་པར་ལུ་ཤུ་རྩེ་མ་པ་ལྟར་མི་རིགས་པ་ལ་བརྩེན་པའི་གང་ཟགས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་འདི་མི་ཤེས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་གྱི་གོ་རིམས་ཀྱང་། སྟོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་སྟོད་བྱེད་པ་ལྟར་སྟོམ་གཅོང་། དགེ་བ་ཆོས་སྡུད་ཀྱིས་བཟུང་ལྟག་པ་གསོ་བ་ལྟར་རང་རང་གི་རྒྱུད་ཡོན་ཏན་གྱིས་གང་། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱིས་བཟུང་ལེན་གྱིས་ནད་པ་གསོ་བ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྦྱོད་པ་འདི་དག་ཀྱང་བྱེད་པ་པོ་དང་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་། བྱ་བའི་ཆོས་གསུམ་པོ་འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པ་སྟར་བཤད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཁ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་སྣུད་པར་བྱའོ། །མདོ་ལས་སྐུར་དུ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་

ལ་ཡན་ལག་བདུན་པས་མཐར་ཕྱིན་པར་གསུངས་པས་བཟང་པོར་སྨྲོད་པའམ།[३०५] བྱམས་པའི་སྨོན་ལམ་ལ་སོགས་པ་མདོ་ནས་འབྱུང་བའམ། རིན་པོ་ཆེ་ཁྲིད་བའམ། སྨྲོད་འཇུག་ལ་སོགས་པའི་བསྟན་བཅོས་ནས་གསུངས་པའི་ཡན་ལག་བདུན་པའམ། ཡང་ན་དེའི་སྐེད་དུ་སྐྱབས་འགྲོ་དང་སྨོན་འཇུག་གི་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་བསྟན་པའི་ཚོས་སྨྲོད་བཅུ། ཉིན་ལན་གསུམ་མཚན་ལན་གསུམ་དུ་གདོན་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ཐབས་མཁས་པའི་ཁྱད་པར་དུ་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་འཕགས་པའི་སྨྲོད་པ་ནི་འོག་གི་ས་ལམ་གྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་བཞིན་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་དེ་དག་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡོན་ཏན་བཞི་བསྒྲུབ་པ་དང་། ཚགས་པ་བདུན་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་རབ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཉམས་དང་།[३०६] །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པས། མི་མཐུན་ཕྱོགས་འཆལ་བའི་ཤེས་རབ་མེད་པ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་སྟེ་བདག་མེད་རྟོགས་པ། འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་རྫོགས་བྱེད་པ་ནི་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་གྱི་ཐེ་ཚོམ་གཅོད་ཅིང་དགོས་པ་སྒྲུབ་པ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་ནི། དེས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་འགོད་པའོ།།

གཉིས་པ་ཚགས་པ་བདུན་སྤང་བ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཤེས་རབ་ནི། མ་ཚགས་[३०७]ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟར། ཚགས་པ་བདུན་ནི། འཆལ་བའི་ཤེས་རབ། ཕྱི་བཤོལ། ཚོགས་པར་འཛིན་པ། ལན་ལ་རེ་བ། རྣམ་སྨིན་ལ་རེ་བ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཚགས་པ་སྟེ། དེའི་བག་ལ་ཉལ་མ་བཅོམ་པ། གཡེང་བ་ལ་ཚགས་པ་གཉིས་ནི་སྟར་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུ་ཚགས་པ་བདུན་བག་ལ་ཉལ་དང་བཅས་པ་སྤང་བར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་ཤེས་རབ་བསྒྲིད་པའི་ཐན་ཡོན་ལ་གཉིས་ཏེ། གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་ཐན་ཡོན་ནོ། །དང་པོ་གཉིས་ལས། ཚོ་འདིར་འབྱུང་བའི་ཐན་ཡོན་ནི། ཤེས་རབ་ལེགས་པར་སྤྱངས་པས་ཤེས་བྱ་ལ་མཁས་པའི་སྤྲོ་གྲོས། ཀུན་ལ་མི་འཇིགས་པའི་སྤྲོབས་པ། རྣམ་པར་དག་པའི་བརྩོན་པ་རྣམས་ཐོབ་ནས་རང་གི་ཤེས་རབ་རྣམ་པར་གྲོལ་ནས། ཡིད་བདེ་ལ། མཁས་པ་མཁས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲངས་སུ་འགྲོ། ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་དུ་སྐྱེ་བའི་གྲགས་པས་ཁྱབ། འཇིག་རྟེན་ཐམས་

ཅད་ཀྱི་ཚད་མའི་གནས་སུ་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་མང་པོ་འཐོབ་བོ། །ཕྱི་མར་འབྱུང་བ་ནི་གང་དང་གང་དུ་སྐྱེས་པར་ཤེས་རབ་ཕུན་སུམ་ཚོགས། དབང་པོ་རྣོ། ཐོས་པ་འཛིན། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུ་བ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་འབེལ་བའི་གཏམ་བྱེད་ན། རང་གི་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྤོང་། གཞན་ལ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་བསྐོར་བ་འབྱུང་སྟེ། སྟུད་པ་ལས། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོངས་ཤེས་ནས། །ཐམས་གསུམ་མ་ལུས་པ་ལས་ཡང་དག་འདའ་བར་འགྱུར།[३०५] །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པས་སོ།།

གཉིས་པ་མཐར་ཐུག་གི་ཕན་ཡོན་ནི། མདོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་ན། ཤེས་བྱ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་མཁྱེན། སོ་སོར་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞིའི་སྒོ་བས་པ་འཐོབ། མི་འཇིགས་པ་བཞི་དང་ལྡན་པས་ཆོལ་བ་ངན་པ་ཐམས་ཅད་གཅོད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྟེན་དང་བརྟེན་པ་བཤད་བྱ་དང་། །གསུང་དང་མཁྱེན་པ་འཆད་བྱེད་ལ། །ཟླ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་མི་མངའ་བས། །ལེགས་སྟོན་ཕྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།[३०६] །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེའི་བའི་དོན་བསྟན་ཟིན་ཏོ།།

གསུམ་པ་དབྱེ་བ་དེས་པར་སྐྱབ་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་གྲངས་དེས་ལ། དངོས་འཁལ་གྱི་མཐའ་རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་གྲངས་དེས་དང་། ལོག་རྟོག་དང་དགོས་པ་ལ་སྟོས་པ་ལ་སོགས་པ་མང་པོ་ཡོད་པ་ལས། འདི་ལ་གཉིས་ཏེ། དགོས་པ་ལ་སྟོས་ནས་གྲངས་དེས་པ་དང་། གང་ཟག་ལ་སྟོས་ནས་གྲངས་དེས་པའོ། །དང་པོ་ནི་མདོ་སྡེ་རྒྱུན་ལས། ལོངས་སྤྱོད་དང་ལུས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། །འཁོར་རྣམ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མངོན་མཐོ་དང་། །རྒྱ་ཆུ་ཉོན་མོངས་དབང་དུ་མི་འགྱོ་དང་།། བྱ་བ་རྣམས་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པའོ།[३०७] །ཞེས་གསུངས་པས་རང་གཞན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པ་ལ་ཆོས་དྲུག་དགོས་ལ། དེ་སྐྱབ་པ་ལ་ཐ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་དགོས་ཏེ། སྦྱིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་མངོན་མཐོའི་ལུས། བཟོད་པས་འཁོར། མདོ་ལ་ལ་ནས་བཟོད་པས་ལུས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་འགྲུབ་པར་བཤད་པའང་ཡོད། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་བྱ་བ་རྩོམ་པ། བསམ་གཏན་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་གཅོད་པ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་མ་སྐྱོངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་བཞན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པ་ལ་དྲུག་པོ་དེར་མ་འདུས་པ་མེད་པས་ལྷག་པ་མི་དགོས། དྲུག་ལས་གང་རུང་

གཅིག་གིས་ཉང་ནའང་། དེ་དང་འཚམ་པའི་དོན་མ་འགྲུབ་པས་མང་ཉུང་གི་མཐའ་ཁེགས་སོ།།

གཉིས་པ་གང་ཟག་ལ་ལྟོས་ནས་དྲུག་ཏུ་དེས་པ་ནི། གདུལ་བྱ་ཁྱིམ་པའི་དོན་དུ་སྨིན་པ་དང་བཟོད་པ་གཉིས། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་དོན་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བསམ་གཏན་གཉིས། གཉིས་ཀ་ལ་ཐུན་མོང་དུ་བརྩོན་འགྲུས་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་ཏེ་དྲུག་སྟེ། དེ་དག་གི་འཐད་པ་ཁྱིམ་པ་ལོངས་སྤྱོད་ཡོད་ཅིང་དགྲ་མང་བས་སྨིན་པ་དང་བཟོད་པ་གཅོར་བསྐྱབ་དགོས་ཀྱི། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡོ་བྱད་བསྐྱངས་པ་དང་དགྲ་མང་བས་དེ་ཉིས་ཀ་གཅོར་སྐྱབ་དགོས་པ་ཤས་ཆུང་ངོ་། །ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བསམ་གཏན་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་སྐྱབ་སྟེ། གཡེང་བ་སྤངས་ཤིང་དབེན་པར་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱིམ་པས་ནི་ཕན་བསྐེན་གནས་དང་། སྔོག་སྟོམ་ཙམ་ཡང་འཚོར་བ་མང་ལ། བསམ་གཏན་ཡང་ཁྱིམ་གྱི་བྱ་བ་དང་བྲལ་ཚའི་རིམ་གྱིས་གཡེངས་པས་སེམས་ནང་དུ་འཛོག་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བརྩོན་འགྲུས་དང་ཤེས་རབ་ནི་དགེ་བ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། ཚོས་ཀྱི་དོན་ཤེས་པ་གཉིས་ཀ་ལ་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀས་འབད་དགོས་སོ།།

གཉིས་པ་གོ་རིམས་དེས་པ་ནི། སྔ་མ་ལ་བརྟེན་ཕྱི་མ་སྐྱེ། །དམན་དང་མཚོག་ཏུ་གནས་ཕྱིར་དང་། རགས་པ་དང་ནི་ཐུ་བའི་ཕྱིར། །དེ་དག་རིམ་པར་བསྟན་པ་ཡིན།[३११] །ཞེས་གསུངས་པས་གོ་རིམས་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་སྔ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱི་མ་སྐྱེ་བ་ནི། ལོངས་སྤྱོད་ལ་མི་ལྟ་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་འཇུག །བདག་སྟོམ་པ་དང་ལྡན་ན་གཞན་གྱི་གཙོད་པ་བཟོད། བཟོད་པ་དང་ལྡན་ན་བརྩོན་འགྲུས་ལ་འཇུག །བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེ། སེམས་མཉམ་པར་གཞག་ན་ཚོས་ཀྱི་དོན་ཧི་ལྟ་བར་ཤེས་སོ། །གཉིས་པ་མཚོག་དམན་གྱི་རིམ་པ་ནི། སྔ་མ་དམན་ལ་ཕྱི་མ་མཚོག་སྟེ། སྨིན་པ་དམན་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་མཚོག་དང་། བསམ་གཏན་དམན་ལ་ཤེས་རབ་མཚོག་ཡིན་པའི་བར་དུའོ། །གསུམ་པ་ཐུ་རགས་ཀྱི་རིམ་པ་ནི། སྨིན་པ་ནི་འཇུག་སྤྲ་ཞིང་བྱ་སྤྲ་བའི་ཕྱིར་རགས་ལ། ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་བས་འཇུག་དཀའ་ཞིང་བྱ་དཀའ་བས་ཐུ། དེ་བཞིན་དུ་བསམ་གཏན་འཇུག་སྤྲ་བས་རགས། ཤེས་རབ་འཇུག་དཀའ་ཞིང་བྱ་དཀའ་བས་ཐུ་བའི་བར་དུ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་སྐྱོན་ནི་མདོ་སྡེ་ཆུན་ལས། དབུལ་བ་འདོར་བར་བྱེད་པ་དང་། །བསིལ་བ་ཐོབ་

དང་ཁྲོ་བཅོད་དང་། །མཚོག་སྦྱིན་བ་དང་ཡིད་འཕོན་དང་། །དོན་དམ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་བཤད་དོ།[3]། ཞེས་གསུངས་པས། སྦྱིན་པ་ལ་དུམ་སྟེ། དུ་རི་དྲ་ཐོངས་པ་ན། ན་ས་སེལ་བ་སྟེ་ཐོངས་པ་སེལ་བ། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་ཤྱེ་ལ་སྟེ། ཤྱེ་ཏ་བསིལ་བ། ལ་རྩྭ་ཐོབ་པ་སྟེ། མུ་ངན་ལས་འདས་པའི་བསིལ་བ་ཐོབ་པའོ།། བཅོད་པ་ནི་གླུ་ཀྱེ་སྟེ། གླུ་ཀླུ་རྒྱ་འབྲུག་པ། ཏེ། ཤཱནྟི་ཞེ་བ་སྟེ་སེམས་འཁྲུག་པ་ཞེ་བ། བཙོན་འགྲུས་ལ་བྱེ་རྫ་སྟེ། བི། བ་ར་མཆོག ཡན་སྦྱོར་བ་སྟེ། དགེ་བ་མཆོག་ལ་སྦྱོར་བས་བཙོན་འགྲུས། བསམ་གཏན་ལ་རྟ་ན་སྟེ་རྟ་ར་འཛིན་པ། མ་ན་ཡིད་དེ། ཡིད་འཛིན་པས་བསམ་གཏན། ཤེས་རབ་ལ་ཐུརྟ་སྟེ་བ་ར་མ་ཞཱ་དོན་དམ་པ། རྟོན་ཤེས་པ་སྟེ། དོན་དམ་པ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ། ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་གི་སྦྱོད་པ་བཤད་ནས།

བསྟུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི།

གཉིས་པ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སྨིན་བྱེད་དང་།[3] །ཞེས་པའི་དོན་བསྟུ་བའི་དངོས་པོ་བཞིའི་སྦྱོད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚན་ཉིད་དང་། རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། གྲངས་ངེས་པའོ། །དང་པོ་ནི་སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཐབས་མཁས་པས་འགོ་བ་ཡོངས་སུ་བསྒྲུང་བའོ། །དབྱེ་ན་བཞི་སྟེ། སྦྱིན་པ། སྙན་པར་སྨྲ་བ། དོན་སྤྱོད་པ། དོན་མཐུན་པའོ། །དང་པོ་ནི་ཚོས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཟིང་གིས་བསྟན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་མ་དག་པའི་སྨིན་པ་རྣམ་པར་སྨིན་ཏེ་དག་པའི་སྨིན་པས་མཐུ་བར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་སྙན་པར་སྨྲ་བ་ནི། སྨིན་པས་མཐུ་བར་བྱས་པའི་རྗེས་ལ་གཞན་སྨིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཚོས་འཆད་པའོ། །དེ་ཡང་མ་དག་པའི་ཚོས་དོར་ཏེ།[3] ལུང་རིགས་དང་མི་འགལ་བ། དྲང་དོན་རིས་དོན་མ་འཁྲུགས་པ། དགོངས་པ་དང་། ལེམས་དགོངས་དང་། དང་པོར་དགོངས་པ་དག་ཚན་ཚུ་ན་མ་འཆོལ་བ། གང་ཟགས་མཆོག་དམན་ལ་ཆོས་བཟང་བར་གྱི་རིམ་པ་གསུ བས་པ་རྣམས་མ་འཁྲུགས་པ། ཉན་ཐོས་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཐུན་པ་རྣམས་མི་འགལ་བ། མི་མཐུན་པ་རྣམས་ལ་འདེས་པ། ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་གསང་སྔགས་ཀྱི་དོན་གཅིག་ཏུ་བཤད་པ།[3] ཞུད་པར་སྔགས་ལ་

ཞེགས་པ་རྣམས་རྒྱུད་སྟེ་བཞི་དང་མཐུན་པར་བཤད་པ་སྟེ། མདོར་ན་བཤད་པའི་སྟོང་དང་ཚོས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། འཚང་པའི་ཚུལ་ཤེས་པས་བཤད་དེ། དེའང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། དེ་ལྟར་བློ་བཟང་སྐྱེ་བ་མེད་ལྟན་བཅོ་བ་ཅན། སྟན་པར་རབ་གྲགས་ཚོ་གা་བཟང་ཤེས་ལྟན་པ་ཡི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལེགས་པར་སྐྱེ་བ་ཡིན་པ་སྟེ། བཤད་པ་སྐྱེ་བོའི་ནང་ན་ཅི་མ་བཞིན་དུ་ལྟམ།[3-16] ཞེས་གསུངས་སོ།། རྒྱ་བ་གྲགས་པས་ཀྱང་། བྱ་མས་སྤྲོ་བ་མའི་བསམ་ཤེས་ནས། རྟེས་སུ་མཐུན་པར་སྐྱོར་བྱེད་པ།། མ་ཁས་པས་སྤྲོ་བ་མ་བསྟུབ་ཀྱི། བྱུན་པོས་སྤྲོ་བ་མ་ནམ་ཡང་མིན།[3-17] ཞེས་གསུངས་ལ། བཤད་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཉེས་པ་ཡང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། དོན་སྐྱ་རི་བཞིན་ཡོངས་རྫོགས་ན། །བདག་ཉིད་སྟེམས་ཤིང་བློ་ཉམས་འགྱུར།[3-18] ཞེས་བྱ་བ་དང་། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། གང་ཕྱིར་རྒྱལ་ལས་ཆེས་མ་ཁས་འགའ་ཡང་འཇིག་རྟེན་འདི་ན་ཡོད་མིན་ཏེ། །མ་ལུས་དེ་ཉིད་མཚོག་ནི་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་མཁྱེན་གཞན་མིན་ལ། །དེ་ཕྱིར་དྲང་སྲོང་རང་ཉིད་ཀྱིས་བཞག་མདོ་སྡེ་གང་ཡིན་དེ་མི་དབྱུག །ཐུབ་ཚུལ་བཤེག་ཕྱིར་དམ་ཚོས་ལ་ཡང་གཞོད་བར་བྱེད་བར་འགྱུར།[3-19] ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་རོ།། སྟོང་དང་འཚམ་པར་ཚོས་བཤད་པ་ཡང་། སྤྲོ་འཇུག་ལས། དམན་ལ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་དང་། །སྐྱེས་པ་མེད་པར་བྱད་མེད་མིན། །དམན་དང་མཚོག་གི་ཚོས་རྣམས་ལ། །མཚུངས་པར་གྱུར་པས་ཀུན་ཏུ་སྤྲུའོ།། རྒྱ་ཆེན་ཚོས་ཀྱི་སྟོང་ཉར་པ། །དམན་པའི་ཚོས་ལ་སྤྱར་མི་བྱ། །མདོ་དང་སྦྱགས་ཀྱིས་བཀྱི་མི་བྱ། །སྤྲོ་བའང་ཡོངས་སུ་དོར་མི་བྱ།[3-20] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

གསུམ་པ་དོན་སྤྲོ་བ་ནི། གཞན་ཚོས་ལེན་དུ་གཞུགས་པའི་ཕྱིར་དེའི་དོན་སྤྲུབ་པ་སྟེ། ཚ་རོལ་ཟང་ཟིང་གིས་བསྟེན། ཚོས་བཤད་ཀྱང་བཤད་པ་བཞིན་ཉམས་སུ་ལེན་མི་སྤྲོ་ན་ཐབས་མ་ཁས་བས་དེ་ལེན་དུ་འཇུག་སྟེ་དེའི་ན་སེམས་བསྐྱེད་བླངས་ཀྱང་མི་ཐུབ་སྐམ་པའི་གང་ཟག་ལ་ཁྱོད་སྤྱག་མི་དགོས་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་ལས་བདུད་སྡིག་ཅན་གྱིས་གཡོ་སྐྱས་བླངས་པ་དང་། ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེས་བསྡིགས་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པའང་འཚང་རྒྱ་ན། ཁྱེད་མོས་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཤེས་ལེན་དུ་འཇུག་པའམ། ད་ལྟ་བླངས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་བརྗེད་དེ་འོང་སྐམ་པ་ལ། བདག་བརྗེད་ཀྱང་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་མི་གཏོང་སྟེ། སྡིག་པ་ཆེན་པོ་བྱས་ན་རང་བརྗེད་ཀྱང་ལས་ཀྱིས་མི་གཏོང་བར་

བཅོ་སོང་དུ་ལྷུང་རིས་པ་དང་། ཁ་དོག་པོ་དང་གཅིག་སྦྱིལ་ན་ཁ་ཞན་པོ་མི་འདོད་ཀྱང་མི་གཏོང་བ་ལ་སོགས་པ་མང་དུ་གསུངས་པ་ལ། སྣོད་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་སྣོན་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་མ་བལ་ན། སྐེད་དང་འོག་དང་ཐད་ཀ་གང་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་བརྗེད་དོ་[૩૩૭]ཞེས་བྱ་བ་དང་། སྐྱེས་རབས་ལས། ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་བསམ་མི་ཁྱབ། །སྟིང་རྗེའི་བདག་ཉིད་ཅན་དུད་འགྲོར་སྐྱེ། །དེ་ན་ཚོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཉམས་པ་མེད།[૩૩૮] །ཅེས་བྱ་བ་དང་། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། དེ་ཉིད་གོམས་པས་སྐྱེ་བ་འདིར། །གལ་ཏེ་གྲུབ་པར་མ་གྱུར་ཀྱང་། །སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་འབད་མེད་པར།། ཅེས་པར་འགྱུར་བ་ལས་བཞིན་ནོ།[૩૩૯] །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྣུབ་སྟུ་བའི་སྒོ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་ལེན་དུ་འཇུག་པ་དང་། ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག མགོ་དང་ཤར་ལགས་གཏོང་ཞིང་ཞུམ་པའི་སེམས་ཀྱང་མེད། ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་ཐབས་སྦྱད་དཀའ་བ་དང་། བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ཡུན་རིང་བས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་འཇུག་མི་ནུས་སོ་སྙམ་པ་ལ། གསང་ཆེན་ཐབས་ལ་མ་ཁས་པའི་མདོ་ལ་སོགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ཆུ་རྗེའུ་རེ་ཙམ་མམ། སྦྱོད་འཇུག་ལས། ཚོད་མ་ལ་སོགས་སྤྱིན་པ་ལ། །འདྲེན་པས་ཐོག་མར་སྦྱོར་བ་མཛད། །དེ་ལ་གོམས་ནས་ཕྱི་ནས་ནི། །རིམ་གྱིས་རང་གི་ཤ་ཡང་གཏོང་། །གང་ཚེ་རང་གི་ལུས་ལ་ནི། །ཚོད་སོགས་ལྟ་བུའི་བློ་སྤྱིས་ནས། །དེ་ཚེ་ཤ་སོགས་གཏོང་བ་ན། །དེ་ལ་དཀའ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད།[૩૪૦] །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལས་དང་པོ་པས་སྤྱིན་པ་ཉང་དུ་བློ་དང་བསྟུན་ཏེ། སྤྲོ་ཚད་བཏང་བས་གོམས་ཏེ་མི་སྤྱི་བའི་ཚོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་ན། རང་གི་ལུས་དང་། ཚོད་མ་ཐོར་གང་ཞུད་མེད་པར་གྱུར་ནས་ལུས་ཀྱི་སྤྱིན་པ་གཏོང་བ་ཡིན་ཀྱིས་ཁྱོད་སྐྱག་པར་མ་བྱེད་ཅིག་ཅེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱང་བསྟེན་གནས་ཙམ་མམ། རྩ་བ་བཞི་ཉིན་ཞག་གཅིག་གམ་བླ་བའམ། ལོ་ལ་སོགས་པ་ཇི་ལྟར་ནུས་པ་བསྲུངས་པས་གོམས་ཏེ་སྟིག་པ་ལ་བསྐུལ་ཡང་བྱེད་མི་སྲིད་པའི་ཚེ་སྟོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་ལེན་ནོ།།

དེ་བཞིན་དུ་བཟོད་པའང་ཉིན་རེའམ་རང་རེའི་ཉེ་དུ་ཙམ་ལ་བསྒོམ་པ་ནས་བརྩམས་ཏེ་གོང་ནས་གོང་དུ་ སྤེལ་བ་དང་། བརྩོན་འགྲུ་སྐྱང་ཉིན་ཞག་ཙམ་གྱིས་དགེ་བ་ལ་སྤྲོ་བ་པ་ནས་བརྩམས་ཏེ། གོམས་ཏེ་འཕེལ་བ་དང་། བསམ་གཏན་ཡང་ཐུན་རེ་ཙམ་ལ་སྤྱངས་པས་བསམ་གཏན་

གྱི་སེམས་ཐོབ་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱང་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་རེ་རེ་ཙམ་གྱི་དོན་ལ་སྦྱངས་པས་གོམས་ཏས་ཕྱིས་སྟེ་སྟོང་གསུམ་གྱི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཤེས་པར་འགྱུར་གྱིས་ཞྱག་པར་མ་བྱེད་ཅིག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་སྟོང་བ་བསྟེན་ནས་ཚོས་ལེན་དུ་འཛུག་པ་སྟེ། སྟོང་འཛུག་ལས། གོམས་ཀྱི་སྐབས་མི་འགྱུར་བའི། །དངོས་དེ་གང་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །དེ་བས་གཞོད་པ་ཆུང་གོམས་པས། །གཞོད་པ་ཆེན་པོའང་བཟོད་པར་བྱ།[३२५] །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

བཞི་པ་དོན་མཐུན་པ་ནི། གཞན་དག་ཏ་ལ་གཞུག་པའི་དོན་དུ། རང་དགེ་བ་ལ་འཛུགས་པའོ།། དཔེར་ན་སྨིན་པས་བསྡུས། ཚོས་བཤད། དེའི་དོན་དེ་ཉམས་སུ་ལེན་དུ་བཅུག་ཀྱང་། ལེ་ལོ་དང་བག་མེད་པའི་སྐོ་ནས་དེ་ལ་བརྩོན་པར་མི་བྱེད་ན་དེ་གཞུག་པའི་དོན་དུ་རང་དེ་ལ་འཛུག་སྟེ། དཔེར་ན་བླ་མ་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བསྟེན་ཅཀྱར་བྱས་ན་བསོད་ནམས་ཆེའོ་ཞེས་བསྟུལ་བས་དེ་མི་ནུས་ཞེས་རེར་ན་དེ་ཉར་ན་ང་བསྟེན་བཀྱར་ཅིག་བྱེད་ལའོ་ན་ཁྱོད་དེའི་གོགས་བྱེད་དམ་ཞེས་དྲིས་པས་འོ་ན་ང་ཡང་དེའི་གོགས་བྱེད་དོ་ཞེས་རེར་ནས་འཛུག་པ་ཡུ་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཐ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་ཏེ་དམ་པའི་ཚོས་ཉན་མི་ནུས་ཞེས་རེར་ན་དེ་ཉ་ན་ཉན་འོ་ན་ང་ཡང་ཉན་ཞེས་འཛུག་པར་འགྱུར་བ་ཡུ་བྱའོ། །དཔེར་ན་སྟོན་བྱང་རྩྭ་སངས་དཔའ་སྒྲ་མཛེས་བྱ་བ་ཅིག་གྲོང་ཁྱེར་དུ་ཞུགས་པ། བྱད་མེད་ཞིག་བྱའི་ར་ལ་འཐམས་ཏེ་མ་ཕྲེལ་བ་མཐོང་ནས་དུ་ཁྲོད་ནས་དེ་དང་འདྲ་བའི་ར་གཅིག་བསལ་ཏེ་དེའི་ཕྱི་བཞིན་དུ་འབྲངས་པས་བྱང་མེད་ཞིག་ཏུ་ཞུགས་ཏེ། ཁ་ཟས་ན་སྟོན་ཀྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒྲ་མཛེས་བྱ་བ་ཅིག་གྲོང་ཁྱེར་དུ་ཞུགས་པ། བྱད་མེད་ཞིག་བྱའི་ར་ལ་འཐམས་ཏེ་མ་ཕྲེལ་བ་མཐོང་ནས་དུ་ཁྲོད་ནས་དེ་དང་འདྲ་བའི་ར་གཅིག་བསལ་ཏེ་དེའི་ཕྱི་བཞིན་དུ་འབྲངས་པས་བྱང་མེད་དེས་མི་ཤེས་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒྲ་མཛེས་བྱ་བ་ཡིན་ནམ་ཞེན། དོན་འདྲས་མོད་ཀྱི་གཅོར་རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་ཕ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པ་བྱགས་གི་སྟོང་པ་འབྱུང་ལ། སེམས་ཅན་གཞན་སྨིན་པ་ལ་བསྟུ་བའི་དངོས་པོའི་སྟོང་པས་འབྱུང་བ་མི་འགལ་ལོ། །དེས་ན་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། སྨིན་མཚུངས་དེ་སྟོན་ལེན་འཛུག་དང་། །བདག་ཉིད་རྗེས་སུ་འཛུག་རྣམས་ཀྱིས། །སྟོན་པར་སྨྲ་དང་དོན་སྟོང་དང་། །དོན་མཐུན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ཡིན།[३२६] །ཞེས་གསུངས་སོ།།

གསུམ་པ་གྲངས་ངེས་པ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་བཞིར་གྲངས་ངེས་སྨོས་ན། གདུལ་བྱ་ལ་གནས་སྐབས་སུ་ཐན་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཟབ་ཟིང་དང་། མཐར་ཐུག་གི་ཐན་པའི་ཚུལ་ཅི་ལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་གི་ཚོགས་འཛིན་པ་དང་། དེའི་དོན་ལ་འཇུག་པ་དང་། དོན་དེ་ལ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བསྟན་ཏེ་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡྔག་མ་གསུམ་སྟེ་བཞིར་གྲངས་ངེས་སོ། །དེའང་ཐན་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་དང་ནི།། འཛིན་དང་འཇུག་པར་བྱེད་པ་དང་། །དེ་བཞིན་རྗེས་སུ་འཇུག་བྱེད་པས། །བསྟུ་བའི་དངོས་པོ་བཞིར་བཤད་དོ།[३२७] །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་སྟོང་ཏུ་རྟུང་བར་བྱ་བ་དང་། མོས་པར་བྱ་བ་དང་། བསླུབ་པར་བྱ་བ་དང་། མཐར་ཕྱིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡང་བཞིར་ངེས་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། དང་པོས་སྟོང་འགྱུར་དངོས་པོ་སྟེ། །གཉིས་པ་ཡིས་ནི་མོས་པ་ཡིན། །གསུམ་པ་ཡིས་ནི་སྨྲ་བ་སྟེ། །བཞི་པ་རྣམ་པར་སྤྲོང་བའོ།[३२८] །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཏུས་གསུམ་གྱིས་བསྟུས་པའི་སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཐམས་ཅད་འདིར་འདུ་སྟེ། བསྟུས་དང་སྟུད་པར་འགྱུར་བ་དང་། །གང་དག་ད་ལྟར་སྟུད་བྱེད་པ། །དེ་ཀུན་དེ་འདྲ་དེ་ལྟ་བས། །དེ་ནི་སེམས་ཅན་སྨིན་བྱེད་ཐབས།[३२९] །ཞེས་གསུངས་སོ།།

ལམ་ལྟ་བཤད་པ།

དེ་དག་གིས་སེམས་ཅན་གཞན་སྨིན་པར་བྱེད་པ་བསྟུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་བཤད་ནས། སྐྱོན་མེད་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། །ཞིང་ནི་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་།[३३०] །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་ན། སྐྱོན་མེད་པ་དང་ཞིང་དག་པ་ནི་འཕགས་པའི་ཚོས་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་པས་ལམ་ལྟ་དང་སྒབ་བཅུའི་རྣམ་གཞག་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ལམ་ལ་གཉིས་ལས། ལམ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དང་། སོ་སོའི་རང་བཞིན་ངེས་པར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་འཇུག་ངོགས་སོ། །ཁ་ཅིག་ལམ་གྱི་ལྟོག་པ་ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་ལ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། ལམ་བགྲོད་པར་བྱ་བའི་འཇུག་ངོགས་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་ལ་ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་ནི་བྱེད་པ་པོ་གང་ཟག་ལ་འཇུག་པས་མི་སྲིད་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་སོ་སོའི་རང་བཞིན་ངེས་པར་བྱ་བ་ལ་ལྟ་སྟེ། ཚོགས་ལམ། སྦྱོར་ལམ། མཐོང་ལམ། བསྒོམ་ལམ། མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་མོ། །འདི་རྣམས་ལ་ཉན་ཐོས་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་

ལུགས་གཉིས་ལས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལུགས་བརྗོད་ན། ཐོག་མར་ཚོགས་ལམ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི། རྣམ་གྲོལ་གྱི་འཇུག་ངོགས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་ཐོག་མར་སྒོམ་པའོ།།

གཉིས་པ་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། ཚུང་ངུའང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོའོ། །དང་པོ་ནི་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་བཞི་བསྒོམ་པ་སྤྱོར་ལམ་ལ་འཇུག་པར་མི་ངེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་ཡང་དག་པར་སྤྱོང་བ་བཞི་སྒོམ་པ་སྤྱོར་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་དུས་ངེས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་བཞི་བསྒོམ་པའི་ཚེ་དེ་ཉིད་ལ་སྤྱོར་ལམ་དོད་སྐྱེ་བར་ངེས་པའོ།།

གསུམ་པ་དེའི་ངང་བཞིན་ངེས་པར་བྱ་བ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་གང་གང་ཟག་གང་ལ་སྐྱེ་ན། མངོན་པ་ལ་སོགས་པ་ཐེག་པ་ཟུན་མོང་བ་ནི། སྒྲིང་གསུམ་གྱི་སྐྱེས་པ་དང་བྱད་མེད་ཁོ་ན་ལ་ཚོགས་ལམ་སྐྱེའི། འགྲོ་བ་གཞན་དང་ཟ་མ་དང་མ་ནིང་ལ་མི་སྐྱེ་བར་བཞེད་དོ། །གཉིས་པས་གང་ལ་བརྟེན་ན། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་འདོད་པའི་ས་ལ་བརྟེན་ཏོ། །དུས་དུས་སུ་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྩོན་པ་ནི། བསམ་གཏན་ས་དྲུག་གམ་འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་བསམ་པ་རྩེ་གཅིག་པ་ལ་བརྟེན་ཏོ།། རྒྱུད་གྱུར་པའི་དགེ་བ་གཞན་ནི་འདོད་པའི་ས་ལ་བརྟེན་ཏོ། །གསུམ་པ་ཡུལ་གང་ལ་དམིགས་པ་ནི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལུས་ངག་གི་འཇུག་ཡོག་ལ་དམིགས། དུས་དུས་སུ་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྩོན་པས་ནི་མི་སྐུག་པ་ལ་སོགས་པ་སྤྱིད་པ་རྣམ་སྤྱོད་གི་དམིགས་པའམ། དྲན་པ་ཉེར་གཞག་གི་དམིགས་པ་ལུས་ལ་སོགས་པ་ལ་དམིགས། རྒྱུད་གྱུར་པའི་དགེ་བ་གཞན་གྱིས་གསུང་རབ། ཚོག་དང་དོན་དུ་བྱས་པ་ལ་དམིགས་སོ། །འགའ་ཞིག་ཚོགས་ལམ་ལ་བསྒོམས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་མེད་ཅེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། གང་རྒྱུད་གྱུར་པའི་དགེ་བ་གཞན་དང་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་སྒོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བསྒོམས་པས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པར་འགྱུར་བའི་གནས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ།[३३१] །ཞེས་གསུངས་སོ།།

བཞི་པ་ངེས་ཚིག་ནི། ཚོགས་ལམ་ལ་སོ་སྐྱ་རེ་ཞེས་ཟེར་ལ་སངས་ན་རྒྱན་དུ་བྱ་ཁ་ཁ་སྒོམ་པའང་རྨི་ནི་ཡང་ནས་ཡང་དུ་སྟེ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་ཡང་ནས་ཡང་དུ་སྒོམ་པ་ཞེས་བྱ། ལམ་ལ་སྨན་སྟེ་བགྲོད་པར་བྱ་བའི་འཇུག་ངོགས་ཡིན་པས་ཚོགས་ཀྱི་ལམ་མོ། །ཡང་ན་ཚོགས་ནི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་

ཀྱི་ཚོགས། དེ་གོམས་པས་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་ལམ་ལ་འཇུག་པས་ཚོགས་ལམ། ཐར་པ་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དེའི་ཚ་དང་མཐུན་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ནོ། །ཉོན་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལ་ཅན་ཐོས་པས་ནད་དང་ཤུ་བ་ལ་སོགས་པ་ཉེས་དམིགས་སུ་ཤེ་བ་དང་། ཕེག་པ་ཆེན་པོ་པས་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པས་སྐྱན་འབྱིན་པའི་གཉེན་པོའོ།།

སྟོང་ལམ་ལའང་བཞི་ལས། དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི། རྣམ་གྲོལ་གྱི་འཇུག་ངོགས་ཚོགས་ལམ་གྱིས་བསྒྲུབས་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྟོའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟོམ་པའོ།།

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་སྟོ་གསུམ་སྟེ། ཚོགས་སྟོར་གྱིས་དབྱེ་བ་དང་། ཆེ་འབྲིང་གིས་དབྱེ་བ་དང་། རྟོགས་ཚུལ་གྱིས་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཚོགས་ཀྱང་ཡིན་ལ་སྟོར་བའང་ཡིན་པ་དང་། ཚོགས་མ་ཡིན་ལ་སྟོར་བ་ཡིན་པའོ། །དང་པོ་ནི་ཚོགས་ལམ་གྱི་རྒྱུན་སྟོར་ལམ་ལ་ཡོད་པས་སོ།། གཉིས་པ་ནི་བདེ་ན་པ་བཞི་འམ་བདག་མེད་པ་གཉིས་ལ་སྟོར་བས་སྟོར་བ་ཡི་ན་ལ། ཚོགས་ལམ་དངོས་མ་ཡིན་པས་ཚོགས་མ་ཡིན་པའོ། །གཉིས་པ་ཆེ་འབྲིང་གི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ་ལས་སྟོར་ལམ་ཆུང་ངུའི་མཐོང་ལམ་སྐྱེ་བ་དུས་དེས་པ་མེད་པའོ། །འབྲིང་དེས་པ་ཡོད་པའོ། །ཆེན་པོ་ནི་ཚེ་འདི་ལ་མཐོང་ལམ་སྐྱེ་བའོ། །གསུམ་པ་ཏོགས་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་བཞི་སྟེ། དོད། རྩེ་མོ། བཟོད་པ། འཇིག་ཏེན་ཆོས་མཆོག་གོ །དེ་ལ་དོད་ནི་ཤིང་གཙུབས་པས་མེ་འབྱུང་བའི་སྔ་ཡུས་སུ་དོད་འབྱུང་བ་ཡུར། མཐོང་ལམ་མི་ཏོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་སྔ་ཡུས་སུ་གྱུར་པས་དོད་དོ། །རྩེ་མོ་ནི་སུ་རྟེ་ཟེར་ལ་སྒྲ་དེ་རྩེ་མོ་སྦྱི་གཙུག་ཐང་ཅིག་ཅེས་དགེ་བའི་རྩ་བ་གཡོ་བ་རྣམས་ཀྱི་རྩེ་མོའམ་སྦྱི་གཙུག་ཏུ་གྱུར་པ་སྟེ། རྩེ་མོ་ཐོབ་པ་རྩ་མི་འཚད།[३३१] །ཅེས་གསུངས་པའོ། །རིང་དུ་མི་གནས་པས་ཐང་ཅིག་གམ་རྩེ་མོ་ཤེས་ཟེར་བ་ཡང་ཡོད་དོ། །སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མི་སྐྱག་པས་བཟོད་པའོ། །འཇིག་ཏེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་ནང་ན་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པས་འཇིག་ཏེན་ཆོས་མཆོག་སྟེ་མཐོང་ལམ་ཟག་ཡོད་ཀྱི་བདག་ཉེན་བྱེད་པའོ།།

དེས་འབྱེད་བཞི་ཀ་ལ་ཆོས་བཞི་བཞི་ཡོད་པ་ལས་དོད་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། སོ་སོ་རང་གིས་བདེན་པ་རྣམས་ལ་[३३२]ཞེས་འབྱུང་བས་གཞན་གྱི་སེམས་བསྟན་པར་རང་ཉིད་ཀྱིས་བསྒོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སམ། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་སོ་སོས་བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་པའོ།།

དེ འང་རྣམ་པར་གཞག་པའི་བདེ་བ་ལ་དམི གས་པ་ཡི ན་གྱི་ རྣམ་པར་མ་བཞག་པའི་བདེ་བ་ལ་ དམི གས་པ་ནི་མ་ཡི ན་ནོ། །རྣམ་པ་ནི་གཟུ ང་བ་རང་བཞིན་མེ ད་པར་རྟོགས་པ་འམ་མི་རྟོག་པ་ལ་ སོགས་པ་སྟོང་པ་ཐོབ་པའོ། །ངོ་བོ་ནི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་སྟེ། དེ་འང་དམི གས་པ་ལ་རྟེ་གཅིག་ པ་ཉིད་དེ་འཛིན་གྱི་དབང་པོའོ། །གསལ་བར་སྟོང་ཞིང་སྒོ་འདོགས་གཅོད་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་ པོའོ། །འདི་གཉིས་གཅོ་ཚེ་བས་སྒོས་ལ་དད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། དྲན་པའི་དབང་པོ་གསུམ་ པོ་འང་འདི་དག་གི་འགོ་ར་དུ་འབྱུ ང་ངོ་། །ཞི་གསལ་ནི་དབང་པོ་དེ་དག་དང་མཚུ ངས་པར་ལྡན་པའི་ སེམས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རེག་པ་ལ་སོགས་པའོ། །རྟེ་མོའི་དམི གས་པ་ནི་སྟོང་ པའིན་བདེན་པ་བཞིའོ། །རྣམ་པ་ནི་སྟོང་པ་མཆེད་པའོ། །རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཅེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་བོ།། ཞི་གསལ་ནི་དེ་དག་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའོ། །བཟོད་པའི་དམི གས་ པ་ནི་སྟོང་དང་འདྲའོ། །རྣམ་་པ་ནི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཞུགས་པ་དང་རྟེས་སུ་སོང་བའོ། །རང་གི་ངོ་བོ་ནི་ ཉིང་ཅེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་བོ། །ཞི་གསལ་ནི་དེ་དག་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ ངོ་། །ཆོས་མཆོག་གི་དམི གས་པ་ནི་སྟོང་བཞིན་ནོ། །རྣམ་པ་ནི་འཛིན་པ་མེད་པར་རྟོགས་པ། རང་གི་ངོ་ བོ་ཉིང་ཅེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ། ཞི་གསལ་ནི་དེ་དག་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ ངོ་།།

འདི་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་དང་། མངོ་སྤེ་པ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལམ་ལ་ དམི གས་པ་དང་། རྣམ་པ་ཐ་དད་མི་འདྲ་བས་ཀུན་ལས་བཏུས་སྡུའང་དམི གས་པ་རྣམས་ཐ་དད་མ་ བཤད་དོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འགའ་ཞིག་ཐེག་པ་གསུམ་ཀའི་སྒོ་ནས་ལམ་འདི་ལྟར་འདྲ་དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ དྲྭ་དང་རྟེ་མོས་གང་ཟག་གི་བདག་གི་གཟུ ང་བ་རང་བཞིན་མེ ད་པར་རྟོགས་ལ། བཟོད་པ་དང་ཆོས་ མཆོག་གིས་གང་ཟག་གི་བདག་གི་འཛིན་པ་རང་བཞིན་མེ ད་པར་རྟོགས། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དྲྭ་ དང་རྟེ་མོས་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་གི་ཐུགས་རེའི་གཟུ ང་བ་རང་བཞིན་མེ ད་པར་རྟོགས། བཟོད་པ་དང་ཆོས་མཆོག་གིས་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་གི་ཐུགས་གཅིག་གི་འཛིན་པ་རང་བཞིན་ མེད་པར་རྟོགས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དྲྭ་དང་རྟེ་མོས་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་གཉིས་ཀའི་

གཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས། བཟོད་པ་དང་ཚེས་མཚོག་གིས་གང་ཟག་དང་ཚོས་གཉིས་ཀའི་འཛིན་པ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་སོ་ཞེས་ཟེར་བ་ཡོད་ལ། འགའ་ཞིག་ཐེག་ཆེན་པོ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དགོངས་པ་མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་ལམ། ཆུ་བོ་ཚ་སྐྱོ་ཅན་གྱི་མདོའི་དགོངས་པ། དྲོད་སྐད་བ་ཐོབ་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན། རྩེ་མོ་སྐད་བ་མཆེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན། བཟོད་པ་དོན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་གཅིག་ལ་ཞུགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན། ཆོས་མཆོག་དེ་མ་ཐག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཞེས་བཞེད་དོ། །འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཆུས་འབྲིང་གསུམ་གྱི་དགོངས་པས་ཐེག་པ་གསུམ་གའི་སྤྱོད་ལམ་ལ་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་ངེས་འབྱེད་བཞིའི་རང་རའི་དམིགས་པ་གསལ་མི་གསལ་གྱི་ཁྱད་པར་མ་གཏོགས་པ་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ལ་ཁྱད་པར་མི་བཞེད་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ལ་སློབ་པར་འདོད་པས་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། གང་དག་བདེ་གཤེགས་ཉན་ཐོས་འཕྱུར་བར་བྱ་སྟམ་དང་། །རང་སངས་རྒྱས་དང་དེ་བཞིན་ཚོས་རྒྱལ་འཕྱུར་འདོད་པ། །བཟོད་པ་འདི་ལ་མ་བརྟེན་ཐོབ་པར་མི་ནུས་ཏེ།[३३९] །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བཞེད་དོ།།

གསུམ་པ་དེའི་རང་བཞིན་ངེས་པར་བྱ་བ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་གང་ཟག་གང་ལ་སྐྱེ་ན། གྲྭིང་གསུམ་དུ་སྐྱེས་པའི་སྐྱེས་པ་དང་བྱད་མེད་དང་། འདོད་ཁམས་ཀྱི་ལྟ་རིགས་དྲུག་ལ་སྐྱེ་སྟེ། སྔོན་མིའི་གནས་སུ་ཚོགས་ལམ་རྒྱུད་ལ་བསྒེད་ནས། འདོད་ཁམས་ཀྱི་ལྟའི་རིགས་གང་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་སྐྱེའོ།། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་འགའ་ཞིག་ལས་ནི་དུད་འགྲོའི་ནུ་བ་གླུ་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་ལའང་སྐྱེ་བ་ཡོད་པས་ཁྱབ་བྱ་མ་ཐོབ་པར་ཟད་ཀྱི། ཐ་ཤོས་ཀྱི་ལུང་ལས་ནི་ཁྱབ་བྱ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བཞེད་དོ།།

དེ་ལ་སྔར་འདོད་ཁམས་ཀྱི་ལྟ་རིགས་དྲུག་ལ་སྐྱེ་སྟེ། ཁམས་གཞན་ལ་སྐྱེ་བ་ཡོད་ཀྱང་

སེམས་དཔའི་སྤྱོད་ལམ་ནི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྣུམ་བ་ན་རེ། སྟོན་དང་བས་རྒྱུད་ཚུབ་བར། །བསམ་གཏན་མཐའ་བཞེན་[33][1]ཞེས་ཟེར་བས། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་བཞེན་པར་འདོད་ལ། ཞེག་པ་ཆེན་པོ་པ་འགའ་ཞིག་བསམ་གཏན་བཞི་པོ་གང་རྟང་གི་དངོས་གཞི་ལ་བཞེན་པར་འདོད་པའང་ཡོད་དོ།།

གསུམ་པ་གྲངས་ངེས་པ་མདོ་སྡེ་པ་ན་རེ། གཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ། དོད་ཅི་མོ་བཅོད་པ་གསུམ། འཛིན་པ་རང་བཟིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཆོས་མཆོག་སྟེ་བཞིའོ། །དེ་ལ་གཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡའང་། ཚུར་དུསྟོང་བ་ཐོབ་པ་དོད། འཕྲིང་སྟོང་བ་མཆེད་པ་རྩེ་མོ། ཆེན་པོ་རྟོགས་པ་བརྟན་པ་བཅོད་པའོ། །འདི་ལ་ཞེག་པ་ཆེན་པོ་པ་ཁ་ཅིག་དོད་དང་རྩེ་མོས་གཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་ཤིང་། བཅོད་པ་དང་ཆོས་མཆོག་གིས་འཛིན་པ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་ཀེ། དེའང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་གཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་དོད། རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཕྱོགས་ཀྱི་གཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་རྩེ་མོ། །འཛིན་པ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡའང་གང་ཟག་ཏུ་རྟེན་ཅན་གྱི་འཛིན་པ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ནི་བཅོད་པ། སྐྱེས་བུ་བཀྲགས་ཡོད་ཀྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་འཛིན་པ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ནི་ཆོས་མཆོག་གོ་ཞེས་བཞེད་དེ། །མདོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། གཞི་དང་དེ་ཡི་གཉེན་པོ་ཡིས། །གཟུང་བར་རྟོགས་པ་རྣམ་པ་གཉིས། །རྣོངས་དང་ཕྱང་སོགས་བྱེ་བྲག་གིས། །དེ་ནི་སོ་སོར་རྣམ་པ་དགུ། །རང་དབང་བདག་སོགས་ངོ་བོ་དང་། །དེ་བཞིན་ཕྱང་སོགས་རྟེན་སྐོ་ནས། །ཐ་དད་བཏགས་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི། །འཛིན་པ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འདོད།[34] །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

ངེས་འབྱེད་འདི་དག་མངོན་པ་གོང་འོག་གཉིས་ཀ་མཐུན་པར་བཟོད་པ་མ་རྟོགས་པ་གཞན་ལ་ཆེ་འབྱིང་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བ་མེད། འཇིག་རྟེན་ཆོས་མཆོག་ལ་རྒྱུན་མི་བཞེད་དེ། མཛོད་ལས། ཇི་ལྟར་བཅོད་ཅན་སྐད་ཅིག་མ། །གཅིག་ཡིན་དེ་བཞིན་ཆོས་ཀྱི་མཆོག[35] །ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །དེས་ན་འདི་ལ་སྐྱན་གཅིག་པའི་ཉེར་ངེ་འཛིན་ཞེས་ཀྱང་བཤད་དོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་འགའ་ཞིག་ངེས་འབྱེད་ལས་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཆེ་འབྱིང་ཐུན་མོང་ཏུ་བཞག་བཅུག་གིས་སུ་བཞེད་དོ། །མདོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། ཚུར་དང་འབྱིང་དང་ཆེན་པོ་ཡིས།[36] །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་འཛིག་རྟེན་

ཚོས་མཆོག་ལ་ཡང་རྒྱུན་ཡོད་དོ།།

དེས་འབྲེད་ཚ་མཐུན་བཞི་པོ་དེ་བློ་གང་དུ་འདུ་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་རྣལ་འབྱོར་གྱི་མངོན་སུམ་ཡིན་ཏེ། བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་པར་དེས་པར་འབྲེད་པའི་ཚ་དང་མཐུན་པའི་དུས་ན་གསལ་བར་སྣང་བ་ཡོད་པར་བཤད་པས་སོ།[३३८] །རྟོག་བཅས་ཡིན་ན་གསལ་སྣང་ཡོད་པར་མི་རིགས་ཞེས་ཟེར་བ་འདི་བརྟག་སྟེ་དེའང་རྣལ་འབྱོར་གྱི་མངོན་སུམ་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ན་མིང་ལ་མི་བརྟད། མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ན་མཐོང་ལམ་དུ་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་མཐོང་ལམ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀུན་དུ་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་གི་མངོན་སུམ་ཡིན་ལ། སྒྲོང་ལམ་དུ་ཉེ་ཚེ་བ་ཡིན་ནོ་སྨྲམ་ན། སྔར་མ་རྟོགས་པའི་ཚོས་ཉིད་མཐོང་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཤུགས་ལ། རྒྱ་ཆེ་བས་མཐོང་ལམ་དུ་འཇོག་ན་སྒོམ་ལམ་ཀྱང་མཐོང་ལམ་དུ་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་སྔར་མ་མཐོང་བའི་ཚོས་ཉིད་མཐོང་བས་མཐོང་ལམ་དུ་བཤད་པ་མེད་དོ། །འགའ་ཞིག་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་སྐྱེས་པ་ལ་འཕགས་པས་མ་ཁྱབ་ཅེར་བ་ཡང་ལྷང་དང་རིགས་པ་ལ་མ་འདྲིས་པར་ཟད་དོ། །འོ་ན་གསལ་བར་སྣང་བར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན་མི་འགལ་ཏེ། གློ་བུར་བའི་རྟེས་དཔག་གིས་དུ་བ་མཐོང་བ་ན་མེ་གསལ་བར་རྟོགས་པ་ཞེས་གྲགས་པཞམ། དགེ་སློང་དེ་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མ་ཁས་པ་གསལ་བ་ཡིད་གཞན་པར་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ལ་གསལ་བའི་སྣ་ཚེས་གོམས་པ་ལ་འཇུག་གི་མངོན་སུམ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་འང་མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་མ་འགྲུ་ལ་བ་ཡིན་ལ་དེས་འབྲེད་ཚ་མཐུན་རྟོག་བཅས་སུ་དབུས་མཐའ་ལས་བཤད་པས་སོ།[३९०] །ཁ་ཅིག་ལུང་ལ་བརྟེན་པའི་ཡིད་དཔྱོད་དུ་འདོད་པ་འང་མི་འཐད་དེ། ཁོ་བོ་ཅག་ཡིད་དཔྱོད་འགོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགའ་ཞིག་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དང་བྱན་པ་དཔྱད་པའི་ཡུལ་ཅན་དུ་འདོད་པ་ནི་རྟོག་གེ་མི་ཤེས་པར་ཟད་དོ། །དེས་ན་རང་གི་ལུགས་ནི་ཤེས་རབ་གསུམ་གྱིས་གོམས་པར་བྱས་པའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་ཏེ། དབེར་ན་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་གོམས་པའི་རང་རིག་བཞིན་ནོ།།

བཞི་པ་དེས་ཚོག་ནི། སྒྲོར་ལམ་ལ་ཐུ་ཡོག་སྨན་ཟེར་ལ། དེའི་ཐུ་ནི་པ་ར་མཁན་སྟེ་དོན་དམ་པ། ཡོ་གས་སྒྲོར་བ་སྟེ། མཐོང་ལམ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་དོན་དམ་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལ་སྒྲོར་བར་

བྱེད་པས་སྨོན་ལམ་མོ།།

མཐོང་ལམ་ལ་ཡང་བཞི་སྟེ། མཚན་ཉིད་དང་། རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། རང་བཞིན་དེས་པར་བྱ་བ་དང་། དེས་ཚོགས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་འཇུག་དོགས་ལ་གསལ་སྣང་དང་པོར་སྐྱེས་པའོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་ན། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མཐོང་ལམ་སྟེ་གསུམ་མོ།།

གསུམ་པ་དེའི་རང་བཞིན་དེས་པར་བྱ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཐོང་སྤང་སྒོང་བའི་ཚུལ་དང་། མཐོང་ལམ་སྐྱེ་བའི་རྣམ་གཞག་གོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། སྤང་བྱའི་མཚན་ཉིད་ནི། སྒྲིབ་ཡོན་མོངས་པ་ཙམ་གྱི་མཚན་ཉིད་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་མ་ཞི་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། མཐོང་སྤང་གི་མཚན་ཉིད་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པས་རབ་ཏུ་མ་ཞི་བར་བྱེད་པའོ།།

གཉིས་པ་སྤང་བྱའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལ་རྩ་བ་དང་། ཉེ་བའི་ཡོན་མོངས་པ་གཉིས་ལ། དང་པོ་སྤང་པས་གཉིས་པ་ཤུགས་ལ་སྒྲོང་བའི་ཕྱིར་དང་པོ་བཤད་དོ། །དེ་ལ་དྲུག་སྟེ། འདོད་ཆགས། ཁོང་ཁྲོ། ང་རྒྱལ། མ་རིག་པ། ཕ་ཚོམ། ལྟ་བ་སྟེ་དྲུག་གོ། ལྟ་བ་ལ་ལྟ་སྟེ། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ། མཐར་འཛིན་པའི་ལྟ་བ། ལྟ་བ་མཆོག་འཛིན། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན། ཡོག་པར་ལྟ་བའོ། །དེ་དག་སྒྲོང་བའི་ཚུལ་གྱིས་དབྱེ་ན། མཐོང་སྤང་། སྒོམ་སྤང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཉི་ཁག་ཏུ་སྤྲུལ་བའི་ལུགས། མཇོད་ལས། དེ་དག་བཅུ་དང་བདུན་བདུན་བརྒྱད། །ལྟ་བ་གསུམ་གཉིས་མ་གཏོགས་པ། །འདོད་ན་སྟུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པ། །མཐོང་བས་རིམ་བཞིན་སྒྲོང་བར་བྱེད།[३९७] །ཅིས་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་བརྒྱད་དུ་འདོད་ལ། བསྟུ་བར་མཐོང་སྤང་དག་བཅུ་རྩ་བཞིར་བཞག་ཅིང་། ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། འདོད་ཁམས་ན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལྟ། ལྟ་བས་བསྟུས་པའི་ལྟ་སྟེ། བཅུ་པོ་བདེན་པ་བཞི་ལ་འཇུག་པས་བཞི་བཅུ་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ན་ཁོང་ཁྲོ་མེད་པས་དག། དེ་རྣམས་བདེན་པ་བཞི་ལ་ཡོག་པར་འཇུག་པས་དག་བཞི་སུམ་ཅུ་སོ་དྲུག་སྟེ། བརྒྱ་རྩ་བཅུ་གཉིས་སུ་བཞག་དོ།[३९८] །འོ་ན་གཟུགས་མེད་ན་ལུས་ངག་མེད་པས་ལུས་ངག་གི་སྒྲིད་པ་སྟོག་པ་འདག་གྲོལ་གྱི་རྒྱུན་འཛིན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་བཞི་མི་འཐད་པས། མཐོང་སྤང་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་དུ་འགྱུར་

ཞེ་ན་མི་འགྱུར་ཏེ། དེས་ན་ལུས་ངག་གི་སྤྱོད་པ་འདུག་གོལ་གྱི་རྒྱུར་འཛིན་པ་མེད་ཀྱང་ལྟ་བ་ལ་འདུག་གོལ་གྱི་རྒྱུར་འཛིན་པ་ཡོད་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་དུ་འདོགས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་འདི་ན་ལྟ་བ་མཆོག་འཛིན་དུ་མི་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན་མི་འགྱུར་ཏེ། ལྟ་བ་མཆོག་འཛིན་གྱི་རྣམ་པ་ནི་མཆོག་དང་གཅོ་ཐོ་ལ་སོགས་པར་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་གྱི་རྣམ་པ་ནི། འདུག་གོལ་ལ་སོགས་པར་འཛིན་པ་ཡིན་པས་འཛིན་སྐྱངས་མི་འདུའོ། །འོ་ན་སྐྱག་བསྟལ་གྱན་འབྱུང་ཁམས་གསུམ་དུ་གཏོགས་ཀྱང་འགོག་ལམ་ཟག་མེད་དེར་མ་གཏོགས་པས་ཁམས་གསུམ་སོ་སོའི་འགོག་པ་དང་། ལམ་ཞེས་བཞག་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། བསྟུ་བ་ལས། ཁམས་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་[३९३] ཞེས་བཤད་དོ། །སྒོང་བྱ་སྟག་བསྟལ་དང་གྱན་འབྱུང་འདོད་ཁམས་ཡིན་པས་སྟག་བསྟལ་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་འགགས་པ་ལ་འདོད་ཁམས་ཀྱི་འགོག་པ་ཞེས་བཏགས་ཤིང་། དེ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་ལ་འདོད་ཁམས་ཀྱི་ལམ་དུ་བཏགས་པའོ། །ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་འགོག་པ་དང་ལམ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་གྱན་ལས་བཏུས་ལས་མཐོང་སྤང་བརྒྱ་རྩ་རྩ་བཅུ་གཉིས་སུ་བཤད་པ་དང་བསྟུ་བ་ལས་དགུ་བཅུ་རྩ་དགུར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་རིམ་པ་བཞིན་དུ་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བ་དང་། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ཡིན་ཟེར་བ་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ཅི་སྟེ་ཞེ་ན། རགས་པ་དང་ཕྲ་བའི་རྣམ་པར་གཞག་པའི་མདོ་ཐ་དད་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་གཉེན་པོས་སྤོང་བའི་ཚུལ་ནི། ཉན་ཐོས་དག་མངོན་ལས། འགག་པར་འགྱུར་བའི་ལམ་གྱིས་ནི། །དེ་ཡི་སྤྲིབ་པ་རབ་ཏུ་སྤོང་།[३९९] །ཞེས་འགག་འགྱུར་གྱི་ལམ་གྱིས་སྤོང་བར་འདོད་ལ། ཐེག་པ་ཕུན་མོང་བ་དེ་ཉིད་འདོན་པ་བསྟུར་ནས། སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ལམ་གྱིས་ནི། །དེ་ཡི་སྤྲིབ་པ་རབ་ཏུ་སྤོང་། །ཞེས་གཉེན་པོ་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་ལམ་གྱིས་སྤོང་བར་འདོད་དོ། །ཐེག་པ་ཕུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་དོན་དམ་པར་ན་སྤང་བྱ་དང་གཉེན་པོ་མ་གྲུབ་པས་སྐྱེ་འགག་གཉིས་ཀ་མི་འཐད་དེ།[३९५] འདི་ལ་བསལ་བྱ་ཅི་ཡང་མེད། །གཞན་པར་བྱ་བ་ཡོད་མ་ཡིན། ཡང་དག་ཉེད་ལ་ཡང་དག་ལྟ། །ཡང་དག་མཐོང་ན་རྣམ་པར་གྲོལ།[३९४] །ཞེས་བྱ་བ་དང་། སྤྲོད་འཇུག་ལས། དེ་ལྟར་སྐྱོང་བའི་དངོས་རྣམས་ལ། །ཐོབ་པ་ཅི་ཡོད་ཤོར་ཅི་ཡོད།[३९७] །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་བརྟགས་

ན་གཅེན་པོས་སྤང་བྱ་སྤོང་བར་མི་འཐད་དེ་སྤོང་བྱ་ཡོད་ན། གཅེན་པོ་མེད་ལ། གཅེན་པོ་སྐྱེས་པ་ན་སྤང་བྱ་འགགས་བས་དུས་མི་མཉམ་པ་ལ་ཐུབ་པ་མེད་བའི་ཕྱིར་རོ། །མ་བརྟགས་བའི་བློ་ངོར་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་པ་ཉིད་ལ་སྤང་བྱ་སྤངས་པ་ཞེས་ཐ་སྙད་འདོགས་ཏེ་སྤང་མདའི་མཐོ་དམའ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་མཐོང་ལམ་སྐྱེ་བའི་རྣམ་གཞག་ལ་བཞི་སྟེ། གང་ཟག་དང་གང་ལ་སྐྱེ། ས་གང་ལ་བརྟེན། ཡུལ་གང་ལ་ཚུལ་རི་ལྟར་དུ་ངེས་གས། སྐད་ཅིག་དུ་ལ་སྐྱེ་དབྱད་བའོ། །དང་པོ་གྲིང་གསུམ་གྱི་སྐྱེས་པ་བུད་མེད་དང་འདོད་པ་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་ལ་སྐྱེ་བ་སྟེ། དབང་པོ་རྣོ་ཞིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལུང་ཡོད་ལ་སྐྱོ་ཤས་ཆེ་བས་སོ། །ངན་སོང་ལ་མི་སྐྱེ་སྟེ་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཆེན་པོས་བསྒྲིབས་པས་སོ། །གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་ལྷ་ལ་ཡང་མི་སྐྱེ་སྟེ། མངོན་ལས། མི་སྐྱོ་ལུང་ལས་འདིར་རྩོམ་ཞིང་། །དེ་མཐར་ཕྱིན།[३९५] ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱད་སྤྲ་མི་སྟན་པ་ལ་ཡང་མི་སྐྱེ་སྟེ། སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཁམས་གོང་མ་དང་ཆ་མཐུན་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནས་འགྲོ་བ་གཞན་ལ་སྐྱེ་བར་བཤད་པ་ཡོད་དོ།།

གཉིས་པ་ས་གང་ལ་བརྟེན་པ་ལ་གསུམ་ལས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བསམ་གཏན་སྙུག་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ཏེ་དེ་ལའང་ཚགས་བྱལ་སྟོན་དུ་མ་སོང་ན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ལ་བརྟེན་ལ། སྟོན་དུ་སོང་ན་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ཏོ། །འདོད་པའི་སྡ་ལ་མི་བརྟེན་ཏེ་མཐོང་ལམ་ཞི་གནས་ལྷག་མཐོང་མཚུངས་པར་ལྷན་པ་ཡིན་ལ། འདོད་པའི་ས་ནི་ཞི་གནས་ཤེས་ཚུང་ཞིང་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ཤས་ཆེ་བས་སོ། །ལྷག་མཐོང་ཤས་ཆུང་བས་གཟུགས་མེད་ལ་ཡང་མི་བརྟེན་ཏོ། །བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཉེར་བསྟོགས་ལ་སོགས་པ་ལ་འབད་ན་སྐྱེད་དུ་རུང་མོད་ཀྱི་ཞི་གནས་ཤས་ཆུང་ཞིང་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ཤས་ཆེ་བས་སོ། །ལྷག་མཐོང་ཤས་ཆུང་བས་གཟུགས་མེད་ལ་ཡང་མི་བརྟེན་ཏོ། །བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཉེར་བསྟོགས་ཙམ་ན་སྐྱེ་བ་བསྒྲུབ་དགོས་ལ། དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་ན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཙམ་ན་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པའི་ཉེར་བསྟོགས་ལ་མི་བརྟེན་ཏེ། དེ་བས་སྐྱ་བའི་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་པས་ཆོག་པས་སོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྒྱུན་ཞུགས་དང་ཕྱིར་འོང་དང་ཕྱིར་མི་འོང་གི་མཐོང་ལམ་ས་གང་ལ་བརྟེན་པ་ནི་ཡི་གེ་མངས་ཀྱིས་དོགས་པས་མ་

བྱིས་སོ། །གཉིས་པ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་གང་ལ་བརྟེན་པ་ནི། ཚོགས་ན་སྡུད་པ་བསམ་གཏན་ས་བྱུག་གང་རྟང་ལ་བརྟེན་ལ། བས་རྒྱུ་བྱ་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ཏོ། །འོན་བས་རྒྱུ་བྱ་དེ་ཤི་ནས་འདོད་ཁམས་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བ་མི་རིགས་ཏེ། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་མན་ཆད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ལས་ཀྱིས་མི་སྐྱེ་ཡང་སྨོན་ལམ་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མཐོང་ལམ་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཤིན་ཏུ་དག་པ་ལ་བརྟེན་ཏོ། །ཉེར་བསྟོགས་ལ་མི་བརྟེན་ཏེ། དེའི་གོང་དུ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པས་སོ།།

གསུམ་པ་ཡུལ་གང་ལ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པ་ནི། ཕེག་པ་བྱན་མོང་བ་ནི་ཉན་ཐོས་ཡུལ་བདེན་པ་བཞི་ལ་གང་ཟགས་གི་བདག་མེད་རྟོགས་ཏེ། དེ་འདར་རྣམ་པར་གཞག་པའི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་གྱི་རྣམ་པར་མ་གཞག་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་དམིགས་པའོ། །རང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གང་ཟགས་གི་བདག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་གི་གཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་རྟོགས་སོ། །འདི་ལ་ཆོས་མངོན་པ་ལས། སོ་སོར་རང་རང་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་བརྟུད་དང་། ཆོས་ཀྱི་བརྟུད་བསལ་བ་དང་། ཐམས་ཅད་དུ་གཉིས་གའི་བརྟུད་གསལ་བ་གསུམ་གསུངས་ཏེ། བསྟུ་བ་ལས། འཇིག་རྟེན་པའི་རིམ་པར་འབྱེད་པའི་ཚ་དང་མཐུན་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་མཐར་ཐུག་པའི་རོ་སོའི་བདག་ཉིད་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་བརྟུད་གསལ་བའི་ཆོས་ལ་དམིགས་ཤིང་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་གནས་ངན་ལེན་ཚུང་དུ་དང་བྲལ་བའི་སེམས་དང་པོ་སྐྱེ་བ་དང་། དེའི་རྟེས་ལ་སོ་སོའི་བདག་ཉིད་ལ་ཆོས་ཀྱི་བརྟུད་བསལ་བའི་ཆོས་ལ་དམིགས་ཤིང་། མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་གནས་ངན་ལེན་འབྱིང་དང་བྲལ་བའི་སེམས་ཅན་གྱི་བརྟུད་གསལ་བ་སྐྱེ་བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་དེ་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་ཡིན་ནོ།[३९८] །བརྟུད་བསལ་བ་གསུམ་པོ་འདི་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་གི་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་ལ་ཆེ་འབྱིང་གིས་ཕྱེ་བའི་ལུགས་ཡིན་ནོ། །ཐེག་པ་

ཆེན་པོ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་འགའ་ཞིག་ནི། ཡུམ་ལས། ཅན་ཙོས་ཀྱི་ས་ལ་སློབ་པར་འདོད་པས་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ཉིད་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ་[340]ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ནི། རིགས་ཅན་གསུམ་གསལ་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ལ་ཁྱད་པར་མི་བཞེད་དོ།།

བཞི་པ་སྐད་ཅིག་དུ་ལས་སྐྱེ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཞེག་པ་ཐུན་མོང་བ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལུགས་སོ། །དང་པོ་ནི་མཛོད་ལས། དེ་ལ་སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྔ་ནི། །མ་མཐོང་མཐོང་ཕྱིར་མཐོང་བའི་ལམ། །བཟུང་དུག་པ་ལ་དེ་འབྲས་གནས།[341] །ཞེས་གསུངས་པས་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་ནི། བདེན་པ་བཞི་ལ་སྟུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་སྟེ་བཞི་དང་། བདེན་པ་ལྟག་མ་གསུམ་ལའང་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱོར་བས་སྐད་ཅིག་བཅུ་དུག་ཏུ་སྐྱེ་བར་འདོད་ལ། དེའང་། བཟོད་དང་ཤེས་པ་གོ་རིམས་བཞིན། །བར་ཆད་མེད་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ།[342] །ཞེས་གསུངས་པས། བཟོད་པ་རྣམས་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ། ཆོས་ཤེས་པ་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་མོ། །ཡང་སྡེ་པ་འགའ་ཞིག་བརྒྱད་དང་བཞི་ལ་སོགས་པར་སྐྱེ་བར་འདོད་ལ། གནས་བརྟན་པ་དང་། ཚལ་ཆེན་པ་སྐད་ཅིག་གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བར་འདོད་ཅིང་། ཞེག་པ་ཆེན་པོ་འགའ་ཞིག་ཀྱང་བཟུང་དུག་ནས་གཅིག་གི་བར་ཅི་རིགས་པར་སྐྱེ་བར་འདོད་དོ།།

གཉིས་པ་ཞེག་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི་མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ལ་བཟོད་པ་[343] ཞེས་གསུངས་པས། དོན་དམ་པར་མཐོང་བའི་ལམ་སྐྱེ་བར་མི་བཞེད་དེ། མདོ་ལས། སྐྱེ་བ་མེད་པ་བདེན་པ་གཅིག་ཡིན་ན། །དེ་ལ་ཁ་ཅིག་བདེན་པ་བཞིས་ཞེས་ཟེར། །བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོར་འདུག་ནས་བདེན་གཅིག་ཀྱང་། །གྲུབ་པར་མ་མཐོང་བཞི་ཡུ་གა་ལ་ཞེག[344] །ཅེས་གསུངས་པ་དང་། རིགས་པ་དུག་ཅུ་པ་ལས། གལ་ཏེ་ཆོས་ཤེས་མཇུག་ཐོགས་སུ། །འདི་ལ་བྱེ་བྲག་ཡོད་ན་ནི། །ཤིན་ཏུ་ཐུ་བའི་དངོས་ལ་ཡང་། །གང་གིས་སྐྱེ་བར་རྣམ་བརྟགས་པ། །རྣམ་པར་མི་མཉས་དེ་ཡིས་ནི། །ཅྱུན་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་མ་མཐོང་།[345] །ཞེས་གསུངས་པས་སོ།།

དེ་ལྟར་ན་མདོ་ལས། མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་གཅིག་དང་བཅུ་དྲུག་ལ་སོགས་པར་སྐྱེ་བར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེན། དེ་ནི་དངོས་པོར་སྣུ་བ་རྣམས་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་དགོངས་གཞི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དགོས་པ་དངོས་པོ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་རྣམས་གཞུག་པ། དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་ནི་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལས། བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། །གཅིས་ལས་མ་ཡིན་རྒྱུ་མེད་མིན། །དངོས་པོ་གང་དག་གང་ན་ཡང་། །སྐྱེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན།[३५८] །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མུ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་ཅགག་པས་ཁེགས་སོ། །གཞན་ཡང་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་ཏུ་ལ་སྐྱེ་དཔྱོད་ན་ཏུ་ལ་འཇིག་པའང་དཔྱོད་དགོས་པས་ཏ་ཅང་ཐལ་ཏེ། རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལས། འབྱུང་བ་དང་ནི་འཇིག་པ་དག །ཡོད་དོ་སྙམ་དུ་ཆྭོད་སེམས་ན། །འབྱུང་བ་དང་ནི་འཇིག་པ་དག །གཏི་མུག་ཉོན་ཀྱིས་བསླད་པ་ཡིན།[३५९] །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གལ་ཏེ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་ཉིད་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེན་མ་ཡིན་ཏེ། མ་དྲོས་པས་ཞུས་པ་ལས། གང་ཞིག་རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་མ་སྐྱེས། །དེ་ལ་སྐྱེ་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་མ་ཡིན། །རྒྱུན་ལ་རག་ལས་གང་དེ་སྟོང་པ་ཉིད། །གང་གིས་སྟོང་ཉིད་ཤེས་དེ་བག་ཡོད་ཡིན།[३६०] །ཞེས་གསུངས་ལ། སྟོབ་དཔོན་འཕགས་པས་ཀྱང་། འདི་བརྟེན་འདི་འབྱུང་ཞེས་བྱ་བའི། །འཇིག་རྟེན་ཚུལ་འདི་འགོག་མི་མཛད། །རྟེན་འབྱུང་གང་དེ་རང་བཞིན་མེད། །དེ་ལ་ཡོད་ཅེས་རི་ལྟར་འགྱུར།[३६१] །ཞེས་བྱ་བ་དང་། གང་ཕྱིར་རྟེན་འབྱུང་མ་ཡིན་པའི། །ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ། །དེ་ཕྱིར་སྟོང་ཉིད་ཤེས་པ་ཡིན་པའི། །དངོས་འགའ་འང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།[३६०]། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་པར་གསུངས་པས། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཡིན་ནོ།།

བཞི་པ་རིས་པའི་ཚིག་ནི། དཀྲ་ན་སྤ་ཀ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྤར་མ་མཐོང་བའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མཐོང་བས་མཐོང་བ། ཐར་པའི་འཇུག་ངོགས་ཡིན་པས་ལམ་མོ། །ཞིན་ཐུ་ཁ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱ་ལས་དྲངས་ན། ཟག་པ་དངོས་ཀྱི་གཉེན་པོར་གྱུར་པས་ཟག་པ་མེད་པའི་དགེ་བ་དང་།[३६१] མཐོང་སྤང་གི་ཚོན་མོངས་པ་རྣམས་སྤོང་བར་བྱེད་པས་སྤོང་བའི་གཉེན་པོའོ། །འཕགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཐོག་མ་ཡིན་པས་སོ། །འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའོ། །མཐོང་བའི་ལམ་མོ།།

སྤོམ་ལམ་ལ་ཡང་མཚན་ཉིད་དང་། རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། དེས་ཆོག་བསྟན་པ་གསུམ་ལས།

དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི། ཉིང་དེ་འཛིན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་འཇུག་ངོགས་ལ་གོམས་པར་བྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྒོམ་ལམ་མོ། །དང་པོ་ལའང་གཉིས་ལས། མཚན་ཉིད་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བསྟོགས་ལ་བརྟེན་ནས། ཁམས་གོང་མའི་འཇུག་ངོགས་ལ་གོམས་པར་བྱེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཏོ།།

གཉིས་པ་དེའི་རང་བཞིན་དེས་པར་བྱ་བ་ལ་བཞི་སྟེ། གང་ཟགཀ་གང་ལ་སྐྱེ་བ། ས་གང་ལ་བརྟེན་པ། ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཚུལ། བྱེད་ལས་གང་ཡིན་པའོ། །དང་པོ་གང་ཟགཀ་ནི་གྲིང་གསུམ་གྱི་སྐྱེས་པ་བྱང་མེད་དང་། འདོད་པ་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་རིགས་དྲུག་ཁམས་གོང་མའི་ལྷ་གསུམ་མ་གཏོགས་པ། དེ་ནམས་ལ་སྐྱེ་སྟེ། བསོད་ནམས་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བན་སོང་གསུམ། བྱང་སྐྱ་མི་སྣ་བ། ཟ་མ་མ་ཧིང་། གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་མེད་པ་བ་ནམས་ལ་མི་སྐྱེ་སྟེ། སྐྱབ་པ་ཤས་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རོ།། གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་ཚངས་པ་ཆེན་པོ་ལ་མི་སྐྱེ་སྟེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལྟ་བའི་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཅོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁམས་གོང་མ་ལ་ཞི་བར་ལྟས་ས་མེད་ཅིང་སེམས་མི་གསལ་བས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྲིད་རྩེ་ལའང་མི་སྐྱེའོ།།

གཉིས་པ་ས་གང་ལ་བརྟེ་པ་ནི། གཟུགས་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་སྟོམས་འཇུག་བརྒྱད་ལ་བརྟེན་ཏོ། །གསུམ་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལ་གསུམ་སྟེ། བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བསྟོགས་དང་། དངོས་གཞི་དང་། དེ་དག་གི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བདུན་ཏེ། མཚན་ཉིད་རབ་ཏུ་བྱེད་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ། མོས་པ་ལས་བྱུང་བ། རབ་ཏུ་དབྱེ་བ། དག་འབ་སྟུད་པ། སྟོང་པ། སྟོང་བའི་མཐའ་པ། སྟོང་བའི་མཐའི་འབྲས་བུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི་འདོད་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅོན་མོངས་པ་མང་། དེས་དབྱུགས་པས། སེམས་སྐྱག །དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཚེ་ཐུང་། ཁམས་གོང་མ་དེ་ལས་བཟློག་པར་འདོད་ཁམས་ཀྱི་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཤེས་པས་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྐྱངས་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉིང་དེ་འཛིན་སྐྱེ། དེས་འདོད་པ་ཁམས་ཀྱི་སེམས་རགས་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་སེམས་ཞི་བར་རིག་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་མོས་པ་ལས་བྱུང་བ་ནི། སྐ་མ་ཤུར་སྐྱངས་པས་བསྟོ་མས་བྱ ང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཐོས་བསམ་ལས་འདས་པའི་བསམ་གཏན་དང་

པོའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཀྱང་པ་སྟེའོ།།

གསུམ་པ་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི། ཡང་སྔ་མ་བཞིན་དུ་བསྟོམ་པས་འདོད་ཁམས་ཀྱི་སྟོམ་སྤང་ཚེན་པོ་སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་སྐྱེས་ནས། འདོད་ཁམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་མངོན་ཐྱང་སྤོང་བའོ། །བཞི་པ་དགའ་བ་སྤྱད་པ་ནི། རབ་ཏུ་དབེན་པ་ལས་བྱང་བའི་དགའ་བ་དང་། བདེ་བ་ཆུང་ངུས་རགས་པ་སྤོང་བ་ལ་དགའ་ཞིང་དེ་ལ་ཞན་ཡོན་ཏན་དུ་མཐོང་ནས་དུས་དུས་སུ་དད་པ་ཆེན་པོ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་འབྱིང་སྤོང་བར་བྱེད་པའི་གཉེན་པོའོ། །ལྟ་བ་དཔྱོད་པ་ནི། དེ་ལྟར་གཉེན་པོས་ཉོན་མོངས་པ་ཞལ་ཆེར་སྤངས་པས་ཐམས་ཅད་སྤངས་སམ་སྟམ་པའི་བློ་སྐྱེ་སྟེ་སྤར་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་མི་སྐྱེ་བརྟག་པའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བ་དང་མཐུན་པའི་སྟོང་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །དུག་པ་སྟོང་བའི་མཐའ་བ་ནི། དེ་ལྟར་བརྟགས་པས་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བར་མཐོང་སྟེ། སྔར་བཞིན་ཞེ་རགས་ཀྱི་རྣམ་པར་བསྟོམས་པས་ཉོན་མོངས་པ་ཆུང་ངའི་གཉེན་པོ་ཐུབ་ལ་སྐྱེས་པའོ། །བདུན་པ་སྟོང་བའི་མཐའི་འབྲས་བུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི། དེའི་རྗེས་ལ་བསྟོམས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཉམས་སུ་སྤྱོང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །བསམ་གཏན་དང་པོ་ཇི་ལྟ་བར་གཉས་སྤྲིད་རྩེའི་བར་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བདུན་གྱིས་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་འང་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་སྤྲེལ་མར་བསྟོམས་པས། འཕགས་པའི་གནས་ལྔར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་ཡང་མཚན་ཉིད་རབ་ཏུ་རིག་པ་དང་མོས་པ་ལས་བྱུང་བ་གཉེས་སྤྲོར་ལམ། རབ་ཏུ་དབེན་པ་དང་དགའ་བ་སྤྱད་པ་དང་། སྤྲོར་བའི་མཐའ་བ་གསུམ་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ། དཔྱོད་པ་བ་ནི་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ། སྤྲོར་བའི་མཐའི་འབྲས་བུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་རྣམ་པར་གོལ་བའི་ལམ་མོ། །དེའི་ནང་ནས་ལམ་ཆུང་ངུ་ནི་ཉོན་མོངས་ཆེན་པོའི་གཉེན་པོ། རབ་ཏུ་དབེན་པ་ལམ་འབྲིང་པོ་ཉོན་མོངས་པ་འབྲིང་གི་གཉེན་པོ་དགའ་བ་སྤྱད་པ། ལམ་ཆེན་པོ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཆུང་ངུའི་གཉེན་པོ་སྤྲོར་བའི་མཐའ་བའོ།།

གཉིས་པ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྒྱད་དེ། གཟུགས་ཁམས་བསམ་གཏན་བཞི་དང་། གཟུགས་མེད་སྐྱེ་མཆེད་སྐུ་བཞིའོ། །དེ་ལ་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ། དངོས་གཞི་ཙམ་པོ་བ་དང་། དངོས་གཞི་ཁྱད་པར་ཅན་གཉིས་ལས། དངོས་གཞི་ཙམ་པོ་བ་ནི་རྟོག་པ་དང་

བཅས་པ་དམྱོད་པ་དང་བཅས་པ་དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ཅན་[རྒྱ་ཁ]ཞེས་གསུངས་པའོ། །དངོས་གཞི་ཐུང་བར་ཅན་ནི་རྟོག་པ་མེད་ལ། དམྱོད་པ་ཙམ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏོ།། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ནི་དགའ་བདེ་དང་བཅས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏོ། །བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ནི་དགའ་བ་མེད་ལ་བདེ་བ་ཙམ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏོ། །བསམ་གཏན་བཞི་པ་ནི་དགའ་བ་ཡང་མེད་བདེ་བ་ཡང་མེད་པ་བཏང་སྙོམས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏོ། །འདི་དག་ཀྱང་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་པའོ། །གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་མུ་བཞི་ལས། ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ནི། རྒྱུ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་བསམ་གཏན་དེ་ཡང་ཞུད་པར་གྱི་ལམ་སྒོམ་པའི་དུས་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་ཙམ་སྟེ་དེ་ཡང་མཐའ་ཡས་པར་བསྒོམ་པའོ། །རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པའང་དེ་བཞིན་ནོ། །འདི་རྣམས་ཀྱང་སྟེད་པ་དང་ལྡོག་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་བསྟེན་ནས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་བསམ་གཏན་ཡིན་ལ། ཡང་དག་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་དང་། གཟུགས་མེད་པ་བཞི་ལ་ཀུན་ནས་བཀྲིས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་དུ་རྒྱུའི་དྲི་མ་དང་བྲལ་ནས་རྣམ་པར་དྲངས་པའི་བསམ་གཏན་ཞེས་བྱ་སྟེ་དགེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དག་རྒྱས་པར་གཞུང་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་དེ་དག་གི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལ་ངོ་བོ་དང་། སྤང་བྱ་དང་། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་སྐོར་ནས་དབྱེ་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ངོ་བོའི་སྐོར་ནས་དབྱེ་ན་ཆ་མཐུན་བཞི་སྟེ། ཉམས་པ་དང་། གནས་པ་དང་། ཞུད་པ་དང་། དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་བསམ་གཏན་ནོ། །འདི་དག་གི་དོན་ཉན་ཐོས་རྣམས་དང་པོ་ནི་ས་འོག་མ་དང་མཐུན། གཉིས་པ་རང་ས་དང་མཐུན། གསུམ་པ་ས་གོང་མ་དང་མཐུན། བཞི་པ་ལམ་གྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའོ་ཞེས་ཟེར། སེམས་ཙམ་པ་ནི་དང་པོ་བསམ་གཏན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་མ་ཉམས་པ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ཤས་ཆེ་བ། གཉིས་པ་ནི་ཉམས་པ་དང་འཕེལ་བ་ཉིས་ཀ་མེད་པ། གསུ་མ་པ་ནི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་ཞུད་པར་ཅན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པ། བཞི་པ་ནི་འཕགས་པའི་ལམ་གྱི་རྟེན་དུ་རྩྭ་བའོ་ཞེས་འདོད་དོ། །འདི་དག་སྟོན་བའི་ལམ་དང་བར་ཆད་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་དང་སྦྱར་བར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་སྤང་བྱ་སྟོང་བའི་སྐོར་ནས་དབྱེ་ན། སྔོད་རྩེ་མ་གཏོགས་པ། ས་བརྒྱད་ལ་ཆེ་འབྲིང་

གི་ཏྭ་བཏ་གིས་དགུ་དགུར་ཕྱེ་བས་བདུན་ཐུ་རྩ་གཉིས་སོ། །གསུམ་པ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱིས་དབྱེ་ན་གཉིས་ཏེ། རྒྱུ་སྟོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་དང་། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་ནོ། །དང་པོ་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་བདུན་ལ་དེའི་ཡོན་ཏན་དྲན་པའི་གྲས་པ་དང་། རྟག་ཏུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྐྱོར་བ་རྒྱུན་དུ་བསྒོམས་པའོ། །དེ་འང་ཆེ་འབྲིང་གསུམ་སྟེ། གཉིས་ཀ་དང་མི་ལྡན་པ་ཆུང་ངུ། གང་རུང་གཅིག་དང་ལྡན་པ་འབྲིང་། གཉིས་ཀ་དང་ལྡན་པ་ཆེན་པོའོ། །ལྷག་མ་བསམ་གཏན་གསུམ་དང་། གཟུགས་མེད་སྐྱེ་མཆེད་བཞིའི་ཉེར་བསྟོགས་ལའང་ཆེ་འབྲིང་གསུམ་གསུམ་དུ་བསྒོམས་པ་དེ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཆུང་ངས་ཚངས་རིས། འབྲིགས་ཚངས་པ་མདུན་ན་འདོན། ཆེན་པོས་ཚངས་ཆེན་དུ་སྐྱེའོ། །བསམ་གཏན་ལྷག་མ་གསུམ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་བར་བྱའོ། །གཟུགས་མེད་པ་རྣམས་ལ་ནི་གཟུགས་སུན་ཕྱུང་བས་གཞལ་མེད་ཁང་གི་གནས་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། ས་ཐ་དད་པ་མེད། འོན་ཀྱང་ཆེ་འབྲིང་དུ་བསྟོམས་པས་གཟུགས་མེད་རྣམས་སུ་ཚེ་རིང་ཐུང་དང་མཐུ་ཆེ་ཆུང་དུ་སྐྱེའོ། །འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཆེ་འབྲིང་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་དེ་འཇིག་དེ་དག་འཇིག་རྟེན་པའི་ཆུང་ཞིང་དམན་ལ་ཟག་པ་དང་བཅས། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཟག་པ་མེད་ཅིང་འཇིག་རྟེན་པ་བས་རྒྱ་ཆེ། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསམ་གཏན་གྱི་ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་གནས་པའི་དཔའ་བར་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པའི་མདོ་རྒྱུད་རྣམས་ནས་འབྱུང་བ། དེ་དག་གི་མིང་ཙམ་ཡང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་མི་ཤེས་ཏེ། དེ་དག་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

བཞི་པ་བྱེད་པའི་ལས་ནི་བསམ་གཏན་བསྒོམས་པས་སྣང་བྱའི་ས་བོན་མགོ་ནོན་པ་དང་། ཚོད་མེད་པ་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྔ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། འཕགས་པའི་ལམ་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ།།

གཉིས་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་བསྒོམ་པ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་དང་།

དེའི་རང་བཞིན་དེས་པར་བྱ་བ་དང་། དེས་ཚོགས་བསྟན་པ་བཞི་ལས། དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་འཇུག་ངོགས་སྟར་མཐོང་བ་ཉིད་ཐོབ་པར་བྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་སྐྱོ་བཞི་སྟེ། གང་ཟག་དང་། སྤང་བྱ་དང་། ལམ་དང་། གོམས་ཚུལ་གྱིས་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟེ་གསུམ་མོ། །གཉིས་པ་སྤང་བྱས་དབྱེ་ན། སྐོམ་སྤང་བཞི་བརྒྱ་བཅུ་བཞི་ལ་གཉེན་པོའང་དེ་སྟེད་དོ། །གསུམ་པ་ལམ་གྱིས་དབྱེ་ན་བཞི་སྟེ། སྒོམ་པ་དང་། བར་ཆད་མེད་པ་དང་། རྣམ་གྲོལ་དང་། ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་མོ། །བཞི་པ་གོམས་ཚུལ་གྱིས་དབྱེ་ན། མཉམ་གཞག་དང་། རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སྐོ་ནས་གོམས་པར་བྱེད་པའོ།།

གསུམ་པ་དེའི་རང་བཞིན་དེས་པར་བྱ་བ་ལ་གཉེས་ཏེ། སྐོམ་སྤང་སྒོང་བའི་ཚུལ་དང་། སྐོམ་ལམ་སྐྱེ་བའི་རྣམ་གཞག་གོ །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྐོམ་སྤང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། གཉེན་པོས་སྒོང་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཉོན་མོངས་དག་གིས་སེམས་རབ་ཏུ་མ་ཞི་བར་བྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་ན། འདོད་ཁམས་ན་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་དྲུག་དང་། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ན་ཁོང་ཁྲོ་མེད་པས་ལྟ་ལྟ་སྟེ་བཅུ་དྲུག་གོ །འོན་བསྟུ་བར་བཅུ་བཞག་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན་མི་འགལ་ཏེ། རགས་པ་དང་ཕྲ་བའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་མདོ་ཐ་དད་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་དག་ཆེ་འབྲིང་གསུམ་ལ། ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་དགུ་དགུར་ཕྱེ་བས་བཞི་བཀྲ་དང་བཅུ་བཞི་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་གཉེན་པོས་སྒོང་བའི་ཚུལ་ནི། མཐོང་ལམ་དུ་བཤད་པ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་སྐོམ་ལམ་སྐྱེ་བའི་རྣམ་གཞག་ལ་གསུམ་སྟེ། གང་ཟགཀ་གང་ལ་སྐྱེ་བ་དང་། ས་གང་ལ་བརྟེན་པ། ཡུལ་གང་ལ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་དམིགས་པའོ། །དང་པོ་ནི་གྲིང་གསུམ་གྱི་སྐྱེས་པ་དང་བྲལ་མེད་དང་། འདོད་པ་ཁམས་ཀྱི་ལྟ་རིགས་དྲུག་དང་། གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་ཚངས་པ་ཆེན་པོ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པ་མ་གཏོགས་པ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་བཞི་སྟེ་དེ་རྣམས་ལ་སྐྱེའོ། །ཁ་ཤན་ལ་མི་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་མཚན་ནི་སྟ་མ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ས་གང་ལ་བརྟེན་པ་ལ་གསུམ་ལས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྐོམ་ལམ་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་བཞི་དང་། བསམ་གཏན་དང་བོའི་ཉེར་བསྟོགས་དང་། དངོས་གཞི་ཁྱད་

པར་ཅན་དང་བྲག །གཟུགས་མེད་ཀྱི་འབྲས་བུ་གསུམ་དང་དགྲ་ལ་བརྟེན་ཏེ། །གཞན་ལ་མི་བརྟེན་པའི་ཚུལ་མཚན་ཉི། འདོད་པ་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ལས་སུ་མི་རྟང་། སྲིད་རྩེའི་སེམས་མི་གསལ། བསམ་གཏན་ལྔ་མ་གསུམ་དང་། གཟུགས་མེད་གསུམ་གྱི་ཉེར་བསྟོགས་ལ་མི་བརྟེན་ཏེ། གོང་མ་ཐོབ་བ་ལ་འབད་རྩོལ་དང་བཅས་པས་ཞི་གནས་ཤས་ཆུང་། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་གཞི་གནས་ལྔ་མཐོང་ཟུང་འཇུག་པའོ། །བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱང་། ཞི་གནས་ཤས་ཆུང་བས་རྟེན་དུ་མི་རྟང་ངོ་ཞེན། བདེན་མོད་འོན་ཀྱང་གཞན་བས་འདི་སྣ་བའི་ཕྱིར་རྟེན་ཏོ། །ཡང་གལ་ཏེ་ཚངས་པ་ཆེན་པོའི་རྟེན་ལ་མི་སྣོ་ན། སེམས་ཀྱང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དོས་གཞི་ཁྲད་པར་ཅན་ལ་མི་སྣོ་བར་འགྱུར་ཞེན། སེམས་དེ་ལ་བཟང་ཡང་ཚངས་པ་ཆེན་པོའི་རྟེན་ཏེ། གཅོ་བོ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་སེམས་པ་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལྟ་བའི་རྟེན་ཡིན་པས་ཚངས་ཆེན་དང་འབྲེལ་བའི་སེམས་ལ་མི་སྣོ་ལ། རྟེན་གཞན་གྱི་སེམས་དེ་དང་རིགས་འདྲ་བར་སྣོད་ན་སྣོ་སྟེ། དཔེར་ན་སྒོམ་གྱི་ས་བོན་སྲུག་ཏུའི་རྟེན་མ་ཡིན་ཡང་དེ་དང་རིགས་འདྲ་བ་ཞིང་ལ་བཏབ་ན་སྣོ་བ་བཞིན་ནོ། །ཡང་སྲིད་རྩེའི་སེམས་ལ་མི་སྣོ་ན། སྲིད་རྩེའི་གང་ཟག་ལ་ཡང་མི་རྟེན་ལ། གང་ཟག་ལ་རྟེན་ན་སེམས་ལ་བརྟེན་པ་ཅི་འགལ་ཞེ་ན། སྲིད་རྩེའི་གང་ཟག་བརྒྱད་ཡང་སེམས་རྒྱུ་བ་མི་གསལ་བས་འཕགས་པའི་སེམས་མི་སྣོ་ལ། ཅི་ཡང་མེད་པའི་སེམས་གསལ་བའི་ཕྱིར་དེ་ལ་བརྟེན་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོས་མ་ཤེས་པ་བློན་པོ་ལ་འདྲི་བ་བཞིན་ནོ།། དེ་ཉིད་མདོད་ལས། སྲིད་རྩེའི་འཕགས་པ་ཅི་ཡང་མེད། །མདོན་སུམ་བྱས་ན་ཟག་པ་ཟད།[3৮৪] །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན། །ཡང་གཟུགས་མེད་པ་གསུམ་གྱི་སེམས་མི་གསལ་བས། མཐོང་ལམ་གྱི་རྟེན་དུ་མི་རྟང་བ་བཞིན་དུ་སྟོམ་ལམ་གྱི་ཡང་རྟེན་དུ་མི་རྟང་བ་མཚུངས་སོ་ཞེན། ཉན་ཐོས་སྟེ་པ་དག་ལ་ལན་གཞན་ཡོད་ཀྱང་། འཕད་པའི་ལན་འདི་ཡིན་ཏེ། མཐོང་ལམ་བསམ་གཏན་ས་བྱུག་ལ་བརྟེན་ནས་བསྒེད་སྣ་ཚ་དེ་བོར་ནས། དཀའ་བའི་གཟུགས་མེད་ལ་བརྟེན་ཅི་དགོས། སྟོམ་ལམ་ནི་གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེས་པའི་འཕགས་པ་ཕྱིར་མི་འོང་བ་དག་སྟོམ་སྣང་ལྟག་མ་སྣང་ནས། དག་བཅོམ་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལ། བསམ་གཏན་བཞི་པ་མན་ཆད་ཀྱི་སེམས་ཞི་གནས་ལྟག་མཐོང་ཟུང་ང་དུ་འབྲེལ་བ་ཁམས་འོག་མ་ལས་འདས་པས་[3৮৫] བསྒེད་མི་ནུས་པས་གཟུགས་མེད་གསུམ་ལ་དཀའ་ཡང་བརྟེན་

དགོས་ཏེ། ལགས་པ་གཡས་མེད་ན་གཡོན་གྱིས་འབད་ནས་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ན་མཐོང་ལམ་ཚེས་ཉིད་མ་མཐོང་བ་མཐོང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་སེམས་གསལ་དགོས་ལ། གཟུགས་མེད་པ་གསུམ་མི་གསལ་བས་དེ་ལ་བརྟེན་པར་མི་འཐད་ཅིང་མཐོང་བའི་དོན་གོམས་པས་སྒོམ་པའི་ལམ་ནི་མི་གསལ་བ་ལ་ཡང་གོམས་སུ་བཏུབ་པས་དེ་ལ་བརྟེན་པ་འགལ་བ་མེད་དོ།།

གཉིས་པ་རང་སངས་རྒྱ་ཀྱི་སྒོམ་ལམ་ས་གང་ལ་བརྟེན་པ་ནི། ཚོགས་ན་སྤྱོད་པ་བསམ་གཏན་ས་དྲུག་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ལ། བས་རྒྱ་ལྟ་བུ་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ཏོ།།

གསུ་མ་པ་བྱང་ཆུ་བ་སེམས་དཔའི་སྒོམ་ལམ་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཤིན་ཏུ་དགའ་ལ་བརྟེན་ལ། འོན་ཀྱང་སྐྱེ་བའི་ས་ནི་གཟུགས་མེད་མ་གཏོགས་པ་འདོད་པ་དང་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་གཉིས་སུ་ལས་དང་། སྤྲོན་ལམ་གྱིས་སྐྱེ་ཞིང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྩལ་སྦྱང་བ་ནི། སེང་གེ་རྣམ་པར་བསྒྲིངས་པ་དང་། ཐོད་རྒལ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྟེམས་པར་འཇུག་པའི་ཚེ། གཟུགས་མེད་པ་དང་། འགོག་པ་ལ་སྟེམས་པར་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཡུལ་གང་ལ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་དམིགས་པ་ལ། ཐེག་པ་ཐུན་མོང་བ་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་རྗེས་ལ་བདེན་པ་བཞིའི་ཚེས་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་མཚུངས་ལྡན་དུ་གོམས་པར་བྱེད་པའོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི་མཐོང་ལམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཚེས་ཉིད་དང་ཡེ་ཤེས་ཚེས་ཅན་མཐའ་དག་དང་འབྲེལ་བར་གོམས་པར་བསྒོམ་པའོ།།

བཞི་པ་ངེས་པའི་ཚིག་ནི་བྱ་ལྷན་སྐྱེས་ཉག་མཐོང་བའི་དོན་སྒོམ་པར་བྱེད་པས་སྒོམ་ལམ། ཟག་པ་མེད་པས་ཟག་པ་མེད་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྒོམས་པས་སྤང་བར་བྱ་བའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པས་སྤང་པའི་གཉེན་པོ་ཞེས་བྱའོ།།

མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་ལ་ཡང་བཞི་སྟེ། མཚན་ཉིད་དང་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། རང་བཞིན་ངེས་པར་བྱ་བ་དང་། ངེས་ཚིག་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་འཇུག་ངོགས་མཐར་ཕྱག་བསྒོམ་པའོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་

ཚུལ་སེམས་དཔའིའོ།།

གསུམ་པ་དེའི་རང་བཞིན་ངེས་པར་བྱ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། གང་ཟག་གང་ལ་སྐྱེ་བ་དང་། སྐ་གང་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ཡུལ་གང་ལ་དམིགས་པའོ། །དང་པོ་གང་ཟག་དང་ས་གང་ལ་བརྟེན་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་བཤད་པ་སྟར་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྒོམ་ལམ་དང་འབྲལ་ལ། ཕེག་པ་ཐུན་མོང་བས་རང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ནི། མིའི་རྟེན་ལ་སྐྱེ་ཞིང་ཁྲད་པར་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཛམ་བུའི་གླིང་ཡུལ་དབུས་ཀྱི་བྲམ་ཟེའམ་རྒྱལ་རིགས་ཀྱི་རྟེན་ལ་སྐྱེ་ཞིང་། ས་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་རྩ་རྟེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད། ཕེག་པ་ཆེན་པོ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི་སངས་བཅུ་པའི་རྟེན་དང་། ས་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་མཐར་བདག་ཉེན་རྩ་རྟེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་དོ། །རྩ་རྟེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་ཆུང་ངའི་མགོ་གཅོན་པ་སྤྱོང་ལམ། རྒ་བ་ཅན་འདོན་པ་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་མོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་ས་བོན་ཆུང་ངའི་མགོ་གཅོན་པ་སྤྱོང་ལམ། རྒ་བ་ཅན་འདོན་པ་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་མོ།།

གསུམ་པ་ཡུལ་གང་ལ་དམིགས་པ་ནི། ཕེག་པ་ཐུན་མོང་གི་ལུགས་ཀྱིས་ཡུལ་བདེན་པ་བཞིལམ་ཡང་ན་འགོག་པའི་བདེན་པལམ། མི་སློབ་པའི་ཚོས་བཅུ་ལ། ཏོ་ཏེ་ཤུ་བྱའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཀྱིས་དམིགས། དེ་ལ་མི་སློབ་པའི་ཚོས་བཅུ་ནི། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དག་དང་། ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་། འཚོ་བ་དང་། རྩོལ་བ་དང་། དྲན་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བའོ། །དེ་དག་ཕུང་པོས་བསྡུ་ན། ཡང་དག་པའི་ངག་དང་། ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་འཚོ་བ་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོའོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། དྲན་པ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཕུང་པོའོ། །ཤུ་བ་དང་། རྟོགས་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕུང་པོའོ། །རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཕུང་པོའོ། །རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བའི་ཕུང་པོའོ། །དེ་ལའང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་དང་། རྟེས་ལས་ཐོབ་པ་དག་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་

བསྟས་པའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཡུལ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་དམིགས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་དམིགས་སོ།།

བཞི་པ་དེས་ཚོགས་ནི། ནིཥྚ་ལྷག་ཞེས་བྱ་བ་སྦྱང་བྱ་སྦྱངས་པ་དང་ཤེས་བྱ་ཤེས་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པས་མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ། ཟག་པ་དང་བྲལ་བས་ཟག་པ་མེད་པ་དགེ་བའི་རྩ་བ་སྦྱངས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤྲུང་མི་སྤྲེ་བར་བྱེད་པས་ཐག་བསྲིད་བའི་གཉེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །འདི་དག་ལ་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་བའི་ལུགས་མཛོད་པས། མྱ་ངན་འདས་སོགས་གོང་ནས་གོང་། །ཐོབ་པ་ལ་ནི་དབང་བྱེད་ཕྱིར། །ཀུན་ཤེས་བྱེད་དང་ཀུན་ཤེས་དང་། །དེ་བཞིན་ཀུན་ཤེས་ལྟན་དབང་པོ།[३५५] །ཞེས་བཤད་པས་མཐོང་ལམ་ལ་དབང་སྒྲུབ་བ་མི་ཤེས་པ་ཀུ ན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་སྒྲུབ་ལམ་ན་ཡོད། སྒོམ་ལམ་ལ་དབང་སྒྲུབ་བ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་མཐོང་ལམ་ན་ཡོད། མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་ལ་དབང་སྒྲུབ་བ་ཀུན་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པའི་དབང་པོ་སྒོམ་ལམ་ན་ཡོད་ཅེས་པར་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐུན་མོང་པ་ནི། དབང་པོ་འདི་དག་གི་ཐ་སྙད་མི་འདོགས་སོ།།

ས་བཅུའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ས་བཅུའི་རྣམ་གཞག་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚན་ཉིད། རབ་ཏུ་དབྱེ་བ། སོ་སོའི་རྣམ་གཞག་གོ །དང་པོ་ནི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའོ། །དབྱེ་ན་གཉིས་ལས། མོས་པ་སྤྱོད་པའི་སའི་མཚན་ཉིད་ནི་འཕགས་པའི་ཚོས་ལ་འཇུག་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའོ། །འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སའི་མཚན་ཉིད་ནི། འཕགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་དེ་འང་དབྱེ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་གཉིས་ཏེ། རིན་ཆེན་ཁྲེང་བ་ལས། ཇི་སྐད་ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་ལས། །ཉན་ཐོས་ནི་བརྒྱད་བཤད་པ། །དེ་བཞིན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུ་བསྟན།[३५६] །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

གསུམ་པ་སོ་སོའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་

གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་བརྒྱད་དེ། དཀར་པོ་རྣམ་པར་མཐོང་བའི་སེམས་ཀྱི་ས། བརྒྱད་པའི་ས། བསྒབས་པའི་ས། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ས། བྱས་པ་རྫོགས་པའི་ས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའོ། །འོན་ཀྱང་འདི་དག་སྐབས་ཀྱི་དོན་མ་ཡིན་པས་རེས་འགའ་གོ།

གཉིས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལའང་བཞི་སྟེ། རབ་ཏུ་དགྱེ་བ། གྲངས་ངེས་པ། སོ་སོའི་ཡོན་ཏན། མིང་གི་དོན་ཏོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་བཅུ་སྟེ། ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ། གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པ། གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ། བཞི་པ་འོད་འཕྲོ་བ། ལྔ་པ་སྦྱང་དཀའ་བ། དྲུག་པ་མདོན་དུ་གྱུར་པ། བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བ་སྟེ། བདུན་ནི་མ་དག་པའི་ས། བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བ། དགུ་པ་ལེགས་པའི་བློ་གྲོས། བཅུ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན། གསུམ་པོ་དག་པའི་སའོ། །དེའང་མོས་པ་སྤྱོད་པའི་ས་ད་རྒྱལ་མང་། མ་དག་པའི་ས་བདུན་ད་རྒྱལ་ཐུ། དག་པའི་ས་གསུམ་ད་རྒྱལ་མེད་དོ། །མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ད་རྒྱལ་མང་དང་ད་རྒྱལ་ཐུ། །ད་རྒྱལ་མེད་པ་དག་ཀྱ་འདོད། [๓๔๗] །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

གཉིས་པ་གྲངས་ངེས་པ་ནི། ཐ་རོལ་ཀྱཻཕྱིན་པ་བཅུས་ས་བཅུ་སྟེ། ཐ་རོལ་ཀྱཻཕྱིན་པ་དྲུག་གིས་ས་དྲུག ཐབས། སྟོབས། སྨོན་ལམ། ཡེ་ཤེས་བཞིས་ས་བཞི་སྟེ་བཅུར་ངེས་སོ།།

གསུམ་པ་སོ་སོའི་ཡོན་ཏན་ལ་གཉིས་ལས། བྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་ནི། སྐུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་བོ་ཆེན་པོ་བཞི་བརྒལ་ཏེ། རྒྱུད་བློ་མ་ལས། འཕགས་པ་འཆི་དང་ན་བ་དང་། ཁ་བའི་སྐུག་བསྔལ་རྣུང་ནས་སྤངས། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་དབང་གིས་སྐྱེ། །དེ་ལ་དེ་མེད་ཕྱིར་དེ་མེད། [๓๔๙] །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཡང་འཇིགས་པ་ལྟ་ལས་གྲོལ་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཐལ་པོ་ཆེ་ལས། འཚེ་བ་མེད་དང་འཆེ་དང་མི་བསྟགས་ངན་འགྲོ་དང་། །འོོན་གྱི་འཇིགས་བྱལ་དེ་ལ་བག་ཚའི་རྣམ་པ་མེད། [๓๕๐] །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། འཚེ་བ་མེད་པ་དང་། དུས་མ་ཡིན་པར་འཆི་བ་དང་། གཏམ་ངན་དང་། ངན་སོང་དང་། འོོན་ལ་མི་སྤྲོབས་པའི་འཇིགས་པ་ལྟ་དང་བྲལ་བའོ། །གཞན་ཡང་འཇིགས་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ལས་གྲོལ་བ། མདོ་སྡེ་ས་བཅུ་པ་ལས། ཇི་སྐད་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། [๓๕๑] །དེ་དག་ཀྱང་ས་དང་པོ་ནས་ས་བཅུ་པའི་བར་ལ་རིམ་གྱིས་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་དོན་གྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འཇིགས་པ་ལས་གྲོལ་ཡང་སྐྱེ་ཏ་ན་འཆིའི་སྐུག་བསྔལ་ཡོད་པ་ལྟར་སྟོན་པ་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བསམས་

བཞིན་དུ་སྤིད་བར་སྐྱེ་བ་སྟེ། རྟེ་བཞིན་ཡང་དག་མཐོང་བའི་ཕྱིར། །སྐྱེ་སོགས་རྣམས་ལས་འདས་གྱུར་ཀྱང་། །སྟིང་རྗེའི་བདག་ཉིད་སྐྱེ་བ་དང་། །འཆི་དང་ན་དང་རྒ་བར་སྟོན།[རྟག] །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

གཉིས་པ་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། མདོ་སྡེ་ས་བཅུ་པ་ལས། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་གསུངས་ཏེ། ཉིང་དེ་འཛིན་བརྒྱ་འཐོབ། དེ་ལ་སྟོམས་པར་འདྲུག་སངས་རྒྱས་བརྒྱ་མཐོང་། དེ་དག་གི་ཕྱིན་རྒྱབས་ཤེས། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྒྱ་གཡོ། ཞིང་བརྒྱར་འགྱེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྒྱ་སྐྱང་བར་བྱེད། སེམས་ཅན་བརྒྱ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད། བསྐལ་པ་བརྒྱར་གནས། བསྐལ་པ་བརྒྱའི་སྔོན་དང་ཕྱི་མའི་མཐར་འཇུག ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་བརྒྱ་འབྱེད། ལུས་བརྒྱ་སྟོན། ལུས་རེ་རེ་ལའང་འགོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བརྒྱ་བརྒྱ་དང་ལྡན་པར་སྟོན་པའོ།[རྟག་རྟག] ཡོན་ཏན་དེ་དག་ས་གཉིས་པ་ལ་སྟོང་འགྱུར་རོ། །ས་གསུམ་པ་ལ་འབུམ་འགྱུར། བཞི་པ་ལ་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ། ལྔ་པ་ལ་བྱེ་བ་ཕྲག་སྟོང་། དྲུག་པ་ལ་བྱེ་བ་ཕྲག་འབུམ། བདུན་པ་ལ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྱིག་འབུམ། བརྒྱད་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འབུམ་གྱི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་དང་མཉམ་པ། དགུ་པ་ལ་འབུམ་ཕྲག་བཅུའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་དང་མཉམ་པ། བཅུ་པ་ལ་ས་དང་གྲུབ་གྱི་ཞིང་བརྩོད་དུ་མེད་པའི་རྡུལ་དང་མཉམ་པ་ཐོབ་ཅིང་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཡོན་ཏན་ཡང་འབྱུང་། གཞན་སའི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་མདོ་སྡེ་ས་བཅུ་པ་ཉིད་དང་། དགོངས་འགྲེལ་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལ་སོགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

བཞི་པ་མིང་གི་དོན་ལ་གཉིས་ལས། ཐུན་མོང་གི་མིང་དོན་ནི། ས་ལ་སྦྱི་མྱི་ཞེས་ཟེར་ལ། དེའི་སྒྲ་ལས་དྲངས་ནས། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། འབྱུང་པོ་དཔག་མེད་འཇིགས་མེད་ཕྱིར། །དཔག་ཏུ་མེད་པ་དེ་དག་ལ། །ཕྱི་བཞིན་གོང་དུ་བགོད་ལྟན་ཕྱིར། །དེ་དག་ཉིད་ནི་ས་ཡངོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རོ།[རྟག་རྟག] །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྦྱི་ཏ་འབྱུང་པོ། མི། ཞ་མི་ཏ་དཔག་མེད། ཞ་སྦྱ་ཡ་འཇིགས་མེད། མི། ཞ་མི་ཏ་ན་དཔག་མེད། སྦྱ་ཡ་ཕྱི་བཞིན། ཡུངྐྱི་གཱ་མ་ན་གོང་དུ་བགོད་ལྟན་ནོ། །སོ་སོའི་སྒྲ་དོན་ནི། བྱང་ཆུབ་ལ་ནི་ཉེ་བ་དང་། །སེམས་ཅན་དོན་གྲུབ་མཐོང་བ། །རབ་ཏུ་དགའ་བ་སྐྱེ་འགྱུར་བས། །སར་དེ་རབ་ཏུ་དགའ་བར་བཤད།[རྟག་རྟག] །ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་ལྟར་རོ།།

དེང་སང་བོད་འདི་ན་སྐ་ལམ་མི་བགྱིད་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འདོད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་མེད་པར་མཐོང་ལམ་སྣེ་བར་འདོད་པ་མཐོང་སྟེ། མདོ་རྒྱུད་བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་ནས་དེ་ལྟ་བུ་བཤད་པ་མ་མཐོང་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་དང་ས་དེ་དག་ཀྱང་། དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བརྟེན་ནས། ཤེས་རབ་སྟོང་པ་ཉིད་བསྒོམས་པས་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་དང་། ཐབས་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་ཡུན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུན་བྱས་ནས་ལམ་ལྟ་འགྲུབ། ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བརྟེན་ནས་ཐབས་སྙིང་རྗེས་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་དང་། ཤེས་རབ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡུན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུན་བྱས་ནས། ས་བཅུ་ཐོབ་ལ། སངས་རྒྱས་པ་ན་ཡང་ལམ་མཐར་ཐུག་པ་ཆོས་སྐུ་དང་། ས་མཐར་ཐུག་པ་གཟུགས་སྐུ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གིས། སྐྱོན་མེད་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། །ཞེང་ཡོངས་སུ་དག་པ་བཤད་ནས།

མཐར་ཕྱིན་གྱི་འབྲས་བུབཤད་པ།

བདུན་པ་མི་གནས་སུ་ངན་འདས་པ་དང་། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་དང་སྟོན་པའོ།[རྣམ་པ་] །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་སྟེ། དེ་ཡང་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱིས་འཁོར་བ། སྙིང་རྗེས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་མི་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། ཤེས་བས་སྲིད་ལ་མི་གནས་ཤིང་། །སྙིང་རྗེས་ཞི་ལ་མི་གནས་པ།[རྣམ་པ་] །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུན་མོང་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་ལྡུན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །སྟོན་པ་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ་སྟོན་པ་སྟེ། དེ་འང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལྟར་ཟད་པ་དང་། མི་སྣོ་བ་ཤེས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་གྱི། མྱ་ངན་ལས་འདས་ཀྱང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འགྱུར་བའོ།།

དེ་དག་གི་དོན་བསྟན་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། སྐུའི་རྣམ་གཞག ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་ཕྱེ་སྟེ་བཤད་བའོ། །དང་པོ་ནི་སྒྲུབ་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་བའོ། །དེ་ལ་སྒྲུབ་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤྲུབ་བའོ། །ཡེ་ཤེས་ནི་ཤེས་བྱ་

རིལ་ལྷ་བ་དང་། རིལ་སྐེད་པ་མཁྱེན་པ་སྟེ། སློབ་དཔོན་མ་ཏི་ཙི་ཏྲས། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ལ་ཡོན་ཏན་ཀུན། །མངའ་ལ་དེ་ཡང་ཉམས་མི་མངའ། །ཤེས་པ་བགཱ་ཚགས་དང་བཅས་ཏེ། །སྒྲོབ་པ་གཅིག་བྱ་ལ་མི་མངའ།[3-24-24] །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

གཉིས་པ་སྐྱེའ་རྣམ་གཞག་ལ་གསུམ་སྟེ། སྐུ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ། གཉིས་སུ་བསྟུ་བ། དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཡོད་མེད་དབྱད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ནི་དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་སྦུང་བ་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་ལས་གྲོལ་བ་དག་པ་གཉིས་དང་ལྡན་པ་སྟེ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། ཐུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ནི། །ཟག་པ་མེད་པའི་ཚོས་གང་དག །ཐོབ་གྱུར་རྣམ་ཀུན་རྣམ་དག་པ། །དེ་དག་རང་བཞིན་མཚན་ཉིད་ཅན།[3-24-25] །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

གཉིས་པ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ནི། གནས་སྐུག་པོ་བཀོད་པའི་ཞིང་ཁམས་ན། སྐུ་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ཀྱིས་བརྒྱན་པ། གསུང་ཕེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་བསྐོར་བ། ཐུགས་ཡེ་ཤེས་བཞིའི་རང་བཞིན་ཅན། འཁོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་བཅུ་པ་རྣམས་ཚོམ་པར་མཛད་པ་སྟེ། མཚན་ནི་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་། ཉེ་བའི་དཔེ་བྱད་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་ཏེ། ཕེག་ཆེན་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་ཕྱིར། ཐུབ་པའི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུར་བཞེད།[3-24-26] །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

གསུམ་པ་སྐྱལ་པའི་སྐུ་ནི། ངོ་བོ་ལོངས་སྐུའི་བདག་ཉིད་ལས་བྱུང་བ། ཡུལ་ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་གདུལ་བྱ་གང་ན་གནས་པ་ན། དུས་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་དང་། ཕྱིན་ལས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་འབའ་ཞིག་མཛད་པ་སྟེ། དེ་ལའང་དབྱེ་ན་སྤྲུལ་པ་གསུམ་ལས། སྐྱེ་བའི་སྤྲུལ་པ་དགའ་ལྡན་དུ་བཞུགས་པ་ལ་སོགས་པ། མཆོག་གི་སྤྲུལ་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་འཕྲུལ་དུ་མ། བཙོའི་སྤྲུལ་པ་དྲི་ཟའི་རྒྱལ་པོའི་བུ་བདག་གདུལ་བའི་དོན་དུ་པི་ཝང་ལེན་པ་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་སྟེ། དེའང་། གང་གིས་སྨིད་པ་ཇི་སྲིད་པར། །འགྲོ་ལ་ཕན་པ་སྟ་ཚོགས་དག །མ་ལུས་དུ་མཛད་པའི་སྐུ་དེ་ནི། །ཐུབ་པའི་སྤྲུལ་པ་སྐུ་རྒྱུན་མི་འཆད།[3-25-0] །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །མདོ་རྒྱུད་འགའ་ཞིག་ལས་སྐུ་བཞིར་བཤད་པ་ལྟར་ན་འདིར་བཤད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ལ་ཚོས་སྐུར་འདོགས། དེ་ལྟ་

བྱའི་སྐུ་གསུམ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་ཁྲད་པར་འགའ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུར་བཞེད་དོ།[377] །འོན་ཀྱང་འདི་གསང་སྔགས་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེ་ལས་གཅོའ་ཆེར་གྲགས་པས་འདིར་མ་བཤད་དོ།།

གཉིས་པ་བསྟུན། སྐུ་གསུམ་པོ་དེ་ཡང་ཆོས་སྐུ་དང་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་སོ། །དེ་ལ་རང་དོན་གྱི་སྐུ་གཞན་དོན་གྱི་སྐུ་ཞེས་བཤད་པཤད་ཡོད་དོ། །ཆོས་སྐུ་དོན་དམ། གཟུགས་སྐུ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་ཀྱང་གྲགས་སོ།།

གསུ མ་པ་དེ་ལ་ཡི་ཤེས་ཡོད་མེད་དབྱད་པ་ལ་གསུ མ་ལས། དང་པོ་གཞན་གྱི་ལུ གས་དགག་ན། ཁ་ཅིག་སངས་རྒྱས་ལ་རང་རྒྱུ ད་ཀྱི་ས་བསྡུས་པའི་ཡེ་ཤས་ཡོད་དེ་ཐམས་ཅད་མཉེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་གྱི་སྐུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡེ་ཤེས་མེད་པ་དངོས་མེད་དམ་བེམས་པོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་དང་མཚུངས་པར་ཐལ་བ་དང་སྡུ་སྟེགས་ཚད་ཕྱ་བ་དང་མཚུངས་པར་ཐལ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྷང་དང་རིགས་པ་དུ་མའི་སྒོ་ནས་ཡེ་ཤེས་མེད་པ་བཀག་ནས་རང་རྒྱུད་ལ་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པ་བསྒྲུབ་བོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ཡེ་ཤེས་ཡོད་ན་འཁྲུལ་སྣང་ཅན་དང་དར་འཛིན་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། སེམས་ཙམ་པ་དང་མཚུངས་པ་དང་། སུ་སྟེགས་རྟག་སྒྲ་བ་དང་ཁྲད་པར་མེད་པར་འགྱུ ར་བ་ལ་སོགས་པ་ལྷ ང་རིགས་པ་དུ་མའི་སྒོ་ནས་རང་རྒྱུ ད་ལ་ཡེ་ཤེས་མེད་པར་བསྒྲུབ་བོ། །དེ་གཉིས་ཀ་མི་འཐད་དེ། ཡེ་ཤེས་རང་རྒྱུད་ལ་བདེན་པར་གྱུབ་པ་ཡོད་ན་སུ་སྟེགས་རྟག་སྒྲ་དང་མཚུངས་པ་དང་། དར་འཛིན་ཅན་དང་མི་རྟག་པར་འགྱུ ར་བ་ལ་སོགས་པ་ཡེ་ཤེས་མེད་པར་འདོད་པས་བརྗོད་པའི་སྐྱོན་འཕྲལ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཡོད་ན་འཁྲུལ་སྣང་ཅན་དུ་འགྱུར་ནོ། །ཡང་སངས་རྒྱས་ཡོད་མེད་པར་གཞན་སྣང་ཡིན་ན་སངས་རྒྱས་ལ་ཡོན་ཏན་མེད་པར་འགྱུར་ནོ། །ཡང་སངས་རྒྱས་ཡོད་མེད་བརྟག་མེད་ན་ལམ་བསྒོམས་པ་དོན་དུ་འགྱུར་ཞིང་། ཡོད་ན་སངས་རྒྱས་ནི་ཡོད་ཡེ་ཤེས་མེད་པས[378] བེམས་པོར་འགྱུར་ནོ། །གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་ལ་ཡེ་ཤེས་མེད་ཀྱང་སྣོན་ལམ་གྱིས་གཞན་དོན་འགྱུབ་བོ་ཞེ་ན། སྣོན་ལམ་གྱུབ་ན་འཚང་རྒྱ་བར་སྣོན་ལམ་བཏབ་པ་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འགྱུབ་སྟེ། འཚང་རྒྱ་བའི་སྣོན་ལམ་མི་འགྱུབ་ལ། གཞན་དོན་གྱི་སྣོན་ལམ་འགྱུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་མེད་དེ། གྱུབ་ན་གྱུབ་མ་ཉམ། མི་འགྱུབ་ན་མི་འགྱུབ་མཉམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་སངས་རྒྱས་མེད་ལ་སྣོན་ལམ་ཡོད་

ཅེས་ཟེར་བ་ནི་རིགས་པས་བསྟུབ་དཀའ་འོ།།

གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ལ། དོན་དམ་དང་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་བློ་ལྡོག་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར། ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བ་སྟེ། དེ་ལ་དགོངས་ནས་མདོ་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། སྐྱ་ངན་འདས་པའི་ཚེས་ལ་ཚེས་མེད་དེ། གང་ཕྱིར་དེ་མེད་ནམ་ཡང་ཡོད་མི་འགྱུར། །རྟོག་ཅན་དག་གིས་ཡོད་དང་མེད་ཅེས་བསྟན། །དེ་ལྟར་བརྟགས་པས་སྟུག་བསྔལ་ཞི་མི་འགྱུར།[३१३] །ཅེས་བྱ་བ་དང་། སྣོད་དཔོན་འཕགས་པས། ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་རྟག་པར་འཛིན། །མེད་ཅེས་བྱ་བ་ཆད་པར་ལྟ།[३१४] །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཡོད་དང་མེད་པ་ལ་སོགས་བཞི། །ཞི་བ་འདི་ལ་གཏ་ལ་ཡོད།[३१५] །ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཤིང་། རབ་ཀྱི་རྒྱ་ཀྱིས་རྣམ་པར་གཞོན་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། ཡེ་ཤེས་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ལས་བྱོལ་བར་བཤད་དོ།།[३१६]

གཉིས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ལ་ཡེ་ཤེས་སུ་འདོགས་ན། མེད་དེ་འཁྲུལ་པ་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེས་བྱ་མ་ལུས་པ་མཁྱེན་པ་ལ་ལྷོས་ནས་ཡེ་ཤེས་ཡོད་དེ། གནས་ཀྱུར་ཀྱི་སྐུ་བརྙེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གནས་ཀྱུར་པ་དེ་ཡང་སྣོད་དཔོན་ཙཱན་ཏི་མིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལས། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་གང་ཡིན་པ། དེ་ནི་མེ་ལོང་ལེ་ཤེས་ཀྱུར། །དེ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཤེད་ཀྱི། །ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ཡང་དག་གསལ། །ཞེན་མོངས་ཅན་ཡིད་གནས་ཀྱུར་པ། །མཉམ་ཉིད་ལེ་ཤེས་དག་ཏུ་འདོད། །ཡིད་ཀྱི་ལེ་ཤེས་གནས་ཀྱུར་པ། །སོ་སོར་རྟོག་པ་ཅན་ཞེས་བྱ། །སྒོ་ལྔའི་རྣམ་ཤེས་གནས་ཀྱུར་པ། །དེ་ནི་དོན་ཀུན་གྲུབ་པ་ཉིད།[३१७] །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་ཀུན་རྫོབ་འཁོར་བ། དོན་དམ་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་ཡིན་ཏེ། སྣོད་དཔོན་འཕགས་པས། འཁོར་བ་དང་ནི་མྱ་ངན་འདས། །སོ་སོའི་ཚར་ནི་ཤེས་ཀྱུར་ནས། །གང་དུ་ཡང་དག་འཇུག་པར་དེ་བཤད་དོ།[३१८] །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རྣང་འཇུག་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་གནས་ནས། སྣང་ཞིང་གང་ལའང་མི་སྣོད་བོ། །འདི་ནི་རྫོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ། །རྫོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་འདི་ར། །རྣམ་པ་ཀུ་ན་ཀྱི་མཆོག་ལྡན་པ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་དེ་ནས་འགྱུར།[३१९] །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་སྣོད་དཔོན་འཕགས་པའང་ལྟ་བའི་སྐབས་སུ་མཐར་

ཐུག་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་པ་སྟོས་བྱལ་མཛད་ལ།[3८०] སྒོམ་པའི་སྐབས་སུ་མཐར་ཐུག་དོན་དམ་དང་མི་འགལ་བའི་ཐབས་མ་ཐས་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པ། འབྲས་བུའི་སྐབས་སུ་མཐར་ཐུག་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཟུང་འཇུག་ལ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི། ཡེ་ཤེས་དེ་རང་སྣང་ཡིན་ན་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པ་ལ་བརྗོད་པའི་སྐྱོན་འོང་ཞིང་། གཞན་སྣང་ཡིན་ན་ཡེ་ཤེས་མེད་པ་ལ་བརྗོད་པའི་སྐྱོན་མཚུངས་སོ་ཞེན། རང་སྣང་གཞན་སྣང་དུ་འཛིན་ན་གཟུང་འཛིན་ཡིན་ལ། གཟུང་འཛིན་གནས་ཀྱང་པས་གཟུང་འཛིན་ལས་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་འགྱུབ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་མིང་འཐོབ་བོ། །དེས་ན་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ང་ཡི་མེད། །ཡོངས་སུ་མ་ཚད་རྟག་པར་ལྟན།[3८१] །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་གྱུབ་པ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་ཀུན་ཡེ་ཤེས་ནི། །རང་ཉིད་དང་ནི་འགྲོ་བ་ཡང་། །དངོས་ཀུན་གཅིག་པར་ཐུགས་རྒྱུད་པས། །མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བཤད་དོ།[3८२] །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་རང་བཞིན་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སུ་གནས་གྱུར་པས་ན་རང་རྒྱུད་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་ཐ་སྙད་ལས་གྲོལ་ལོ། །རྣམ་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། གཟུགས་སོགས་དང་ནི་སེམས་དེ་ལྟར། །གཟུང་བའི་མཚན་ཉིད་དབྱེད་པ་འདི། །མ་དག་བློ་ཅན་ལ་ཡིན་གྱི། །རྣལ་འབྱོར་རྟོགས་པ་བསམ་མི་ཁྱབ།[3८३] །ཅེས་བྱ་བ་དང་། རྒྱུད་གཞན་གྱུབ་པ་ལས། གནས་གྱུར་བའི་ཡེ་ཤེས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།[3८४]

གསུ མ་པ་ཡོ་ན་ཀྱི་ཆོས་ཕྱེ་སྟེ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཐུ ན་མོང་དང་ཐུ ན་མོང་མ་ཡིན་པའོ།[3८५]།དེ་ལྟ་བའི་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་འདོད་པས་ཚོགས་སུ་བཅད་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་བསྟོད་པར་བྱ་སྟེ། དེའང་ཐོག་མར་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་བརྗོད་པ་ལྟ། དེར་ཆུང་ཟད་མ་རྫོགས་པ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཚོགས་སུ་བཅད་པས་ཁ་བསྐང་སྟེ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་དག་ཀྱང་འདི་ལྟ་སྟེ།[3८६] སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བརྩེ་བ་ཅན། །ཐུབ་དང་བྲལ་བའི་དགོངས་པ་ཅན། །མི་འབྲལ་བའི་བའི་དགོངས་པ་ཅན། །ཐན་དགོངས་ཁྲོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།[3८७] །ཚད་མེད་པ་བཞི་ཡང་བསྟུ་ན་ཕན་བའི་གཉིས་ལས། བའི་

བའི་དགོངས་པ་ནི། བདེ་བ་དང་ཕྲད་པར་འདོད་པ་བྱམས་པ། སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པ་སྙིང་རྗེ། དེ་གཉིས་དང་མི་འབྲལ་བར་འདོད་པ་དགའ་བ་སྟེ་གསུམ་མོ། །ཚན་པའི་དགོངས་པ་ནི། བཏང་སྙོམས་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་ཆགས། སྡུག་བསྔལ་ལ་སྡང་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་གཉིས་སྤྲོམས་པས་གཏན་དུ་ཚན་པར་དགོངས་པའོ། །རྣམ་པར་ཞི་ལ་གནོད་པ་སྐྱེ་མཆེད་ནི། ཕྱག་པ་སྤྲིབ་ཀུན་ངེས་པར་གྱོལ། །འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གནོད། །ཁྱོད་ཀྱི་མཁྱེན་པས་ཤེས་བྱར་ཁྲབ།། ཐུགས་གྱོལ་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།།[३९९]

གཟུགས་ཅན་གཟུགས་ལ་ལྟ་བའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལ་སོགས་པ་བརྒྱད་ནི། འཇིག་རྟེན་པའི་སྤྲིའ་པ་གཉིས་ཀ་ལས་མ་གྱོལ། ཅན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་གྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྲིའ་པ་སྤངས། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཤེས་བྱའི་སྤྲིའ་པ་ལས་ཀྱང་གྱོལ། ཟེལ་གྱིས་གཅོད་པ་ལ། འཇིག་རྟེན་བས་རང་གི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅམ་ཟེལ་གྱིས་གཅོད། ཅན་ཐོས་ཀྱིས་སྟོང་གཉིས་བར་མ། རང་རྒྱལ་གྱིས་སྟོང་གསུམ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གཅོད། ཟད་པར་བཅུའི། འཇིག་རྟེན་བས་རྒྱ་ཚུང་དུ་ཤེས། ཅན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་རྒྱ་ཆེ། སངས་རྒྱས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡེ་ཤེས་ཁྲབ་པར་གཟིགས་ཤིང་། འཇིག་རྟེན་པ་མ་གྱོལ་ཞིང་། ཅན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ། ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་དང་ཤེས་བྱའི་སྤྲིའ་པ་ལས་མ་གྱོལ་ལ། འདི་གྱོལ་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་གསུམ་གྱིས་ནི། ཡོན་ཏན་གྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་གྱོལ་བས་ན་ཐུགས་གྱོལ་ལོ།།

རྒྱལ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་མ་ལུས་པའི། །ཉོན་མོངས་མ་ལུས་ཐམས་ཅད་འདུལ། །ཉོན་མོངས་འཕེམས་མཛད་ཉོན་མོངས་ལ། །ཐུགས་རྗེར་བཅས་ཕྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ།[३९८] །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་འདུལ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོ་མཛད་པ་དང་། སྐྱེ་བོ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ལ་བརྩེ་བར་མཛད་པ་སྟེ། ཅན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱིས་ནི་རང་ལ་དམིགས་ནས། ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བ་ཙམ་སྤྲོང་གི་གཞན་གྱི་[९००] སེལ་བར་མི་བྱེད་དོ།།

སྤྲོན་ནས་མཁྱེན་པ་ནི། ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་ཚགས་མི་མངའ། །ཐོགས་པ་མི་མངའ་རྟག་པར་ཡང་། །མ་ཉམ་པར་གཞག་ཅིང་འདྲི་ཀུན་གྱི། །ལན་སྟོན་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།[९०१] །ཅན་ཐོས་ཀྱི་

སྨོན་ནས་མཁྱེན་པ་ནི། འབད་པ་དང་སྟོམས་འཇུག་ལ་བརྟེན་ནས་ཏི་ཚེ་བ་ཙམ་ཤེས་ཀྱི། ཐེ་ཚོམ་ཐམས་ཅད་གཅོད་མི་ནུས་ལ། སངས་རྒྱས་ནི་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། ཚགས་པ་མི་མངའ་བ་དང་། ཤེས་བྱ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པ་དང་། རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་གཞག་པ་དང་། འདི་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐེ་ཚོམ་གཅོད་པའོ།།

སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ནི། རྟེན་དང་བརྟེན་པ་བཤད་བྱ་དང་། ཁགས་དང་མཁྱེན་པ་འཆད་བྱེད་ལ། །བློ་གྲོས་རྟག་ཐོགས་མི་མངའ་བས། །ལེགས་སྟོན་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།[୧୦୨] །རྟེན་ཚོས་མཚན་གཞི་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པ་དོན་མཚན་ཉིད་གཉིས་ནི་བཤད་པར་བྱ་བའོ། །གསུངས་ངེས་པའི་ཚིག་སྒྲ་དོན་དང་། མཁྱེན་པ་སྟོང་པ་གཉིས་ནི་འཆད་བྱེད་དོ།།

མདོན་པར་ཤེས་པ་ནི། གཤེགས་ནས་སྐྱོད་པ་མཁྱེན་པར་མཛད། །དེ་དག་སྣང་ཀྱི་ས་སེམས་ཅན་གྱི། །འོང་དང་འགྲོ་དང་ངེས་འབྱུང་ལ། །ལེགས་འདོམས་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།[୧୦୩]། སྐྱའི་ཚེ་འཕྲུལ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་མདོན་ཤེས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་གང་ན་གནས་པ་དེར་གཤེགས་པའོ། །ཐུགས་ཀྱི་ཀུན་བརྗོད་པའི་ཚེ་འཕྲུལ་གྱི་ས་སེམས་མཁྱེན་པའོ། །གསུང་གི་རྗེས་སུ་བསྟན་པའི་ཚེ་འཕྲུལ་བཞི་ལས། ལྷའི་རྣ་བས་དེ་དག་གི་སོ་སོའི་སྐད་མཁྱེན་པའོ།།

གཉིས་པ་དོན་གྱི་དབྱེ་བ་སྟེ།[୧୦୫] སྟོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པས་སྟོན་གྱི་མཐའ་ནས་འདིར་འོང་བ་དང་། འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་ལྷའི་མིག་གིས་ཇི་ལྟར་འདི་ནས་ཕྱི་མའི་མཐར་འགྲོ་བ་དང་། ཟག་པ་ཟད་པ་མཁྱེན་པས་འཁོར་བ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ། མཁྱེན་པ་ལྷར་གདམས་ངག་སྟོལ་བས་དུས་གསུམ་ལ་རྣོངས་པ་སྤངས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །མདོན་ཤེས་སྔ་མ་ལྟ་ནི་ཟག་བཅས་འཇིག་རྟེན་པ་དང་ཕྱན་མོང་བ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་དྲུག་པ་ནི། ཟག་མེད་སྤོང་བ་དང་ཕྱན་མོང་མ་ཡིན་ནོ།།

མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ནི། ལུས་ཅན་ཀུན་གྱིས་ཁྱོད་མཐོང་ན། །སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལགས་པར་འཚལ། །མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་རབ་དང་བར། །མཛད་པ་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།[୧୦୮] །སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོར་མཚོན་པའི་མཚན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་། དེ་མཛེས་པར་བྱེད་པ་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུས་བརྒྱན་པས་དེའི་ཕྱིན་ལས་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ཐམས་ཅད་དང་པར་མཛད་པའོ།།

ཡོངས་སུ་དག་པ་བཞི་ནི། ལེན་དང་གནས་དང་གཏོང་བ་དང་། རླུང་དང་ཡོངས་སུ་བསྐྱེད་བ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཡེ་ཤེས་ལ། །མངའ་བརྟེན་ཆོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།[୧୦୬] །ཡོངས་སུ་དག་པ་བཞིས་དབང་བཞི་བསྟན་ཏེ། རྟེན་ཡོངས་དུ་དག་པ་ནི། ཉོན་མོངས་བའི་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་རྟེན་ལས་མ་ཡུས་པར་སྣང་བས་ཡུས་གང་བཞེད་པ་ལེན་པ་དང་། ཅི་བཞེད་པར་སྐྱེ་ཚེ་གནས་པ་དང་། ནམ་འདོད་པ་ན་གཏོང་བ་གསུམ་ལ་དབང་བའོ། །དམིགས་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ནི། མེད་པ་སྐྱལ་བ་དང་། ཡོད་པ་བསྐྱར་བ་ལ་དབང་འབྱོར་བ་དང་། ཐུགས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ནི། གནས་དན་ལེན་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ཞིང་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་བསགས་པས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བའོ།།

ཤེས་རབ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ནི། མ་རིག་པ་རྒྱུན་བཅད་པས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡེ་ཤེས་སྤྲིབ་པ་མེད་པ་ལ་དབང་བའོ། །སྟོབས་བཅུ་ནི། ཐབས་དང་སྐྱབས་དང་དག་པ་དང་། །ཕྱིག་ཆེན་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ལས། །སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་རབ་བསྒྲུ་བའི། །བདུད་འཛིན་ཐམས་ཆྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།[୧୦୭] །གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། ལས་བདག་གིར་བྱ་བ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། ཁམས་སྣ་ཚོགས་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། མོས་པ་སྣ་ཚོགས་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། དབང་པོ་དང་སྟོབས་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱིས་ཡན་ལག་དང་རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། སྐོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་རྣམ་པར་གཅོད་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། སྔོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། ལྷའི་མིག་གིས་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། ཟག་པ་ཟད་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སོ། །གནས་ལས་ཁམས་མོས་དབང་པོ་དང་། །ཀུན་འགྲོ་བཀོད་དང་སྔོན་གྱི་གནས། །འཆི་འཕོ་ཟག་པ་མེད་མཁྱེན་པ། །འདི་དག་ཐུབ་པའི་སྟོབས་བཅུ་ཡིན། །བསྟུ་བའི་ཚིག་བཅད་དོ།།

འདི་ན་ནི་དེ་དག་གི་ལས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་གསུངས་ཏེ། དེ་འང་དོན་བཞི་ལས་སེམས་ཅན་སྐྱུ་བའི་བདུད་འཛིན་ལས། །དེ་ལ་ཐབས་ལས་སྐྱ་བ་ནི། གསོད་པའི་མཚོད་སྦྱིན་དང་ཆུ་ལ་ཤ་ཁྱེའུ་པ་

ལ་སོགས་པས་མཐོ་རིས་དང་ཐར་པ་ཐོབ་པར་སྟོན་པ་ནི་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པས་བཟློག་སྟེ། རྒྱུ་འབྲས་ཕྱིན་ཅི་མ་ཡོག་པ་གཟིགས་པས་དགེ་བ་ལས་མཐོ་རིས་སུ་འགྲོ་བའི་གནས་ཡོད། སྟིག་པ་ལ་གནས་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་མཁྱེན་པའོ། །སྐྱབས་ལས་སྐྱ་བ་ནི། སྟིག་པ་བྱས་བསོད་ནམས་མ་བྱས་ཀྱང་དབང་ཕྱུ་གཏད་ཁྲབ་འཇུ་གཡ་སོགས་པ་མགུ་བར་བྱས་ན་ངན་འགྲོ་ལས་སྐྱོབ་པ་ལ་སོགས་པ་སྐྱ་བ་ནི་ལས་བདག་གིར་བྱ་བ་མཁྱེན་པས་འཇོམས་ཏེ། སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་བདེ་བར་འགྲུར་གྱི། དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པས་བདེ་བའི་རྒྱུར་མི་འགྲུར་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། སྤྱིན་སོགས་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི། །རྟེན་ཡིན་དབང་ཕྱུག་སོགས་མ་ཡིན།[৩০] །ཞེས་གསུངས་སོ། །དག་པ་ལས་སྐྱ་བ་ནི། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ལས་ཁྱེས་དང་། དཀའ་ཐུབ་ལ་སོགས་པས་དག་པར་སྐྱོ་མོད། དེ་ནི་ལམ་མ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་ལམ་དུ་སྟོན་པ། བསམ་གཏན་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་སྟོམས་འཇུག་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བཟློག་གོ །དེས་པར་འབྱུང་བ་ལས་སྐྱ་བ་ནི། སྟོད་དང་མི་མཐུན་པའི་ལམ་སྟོན་པའོ། །དེ་ནི་དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོབས་ལྔག་མ་བདུན་གྱིས་འཛོམས་ཏེ། འདི་ལྟར་དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པ་ནི་དད་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་པོ་རྣུང་དུ་དང་འབྲེང་དང་ཆེན་པོ་མཁྱེན་ནས་དེ་དང་འཚམ་པར་ཆོས་གསུང་པའོ། །ཁམས་སྐྱ་ཆོགས་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་འདོད་པ་དང་རྟོགས་པ་ཆེ་འབྲིང་གསུམ་མཁྱེན་པའོ། །ཁམས་སྐྱ་ཆོགས་ནི་རིགས་ཅན་གསུམ་དང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་སྟྲོད་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་ཁམས་རྣམས་མཁྱེན་པའོ། །ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་ལམ་ནི་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་འཇུག་པའི་སྐོ་དང་འཚམ་པ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་མི་སྡུག་པ་བསྒོམ་པ་ལ་སོགས་པ་མཁྱེན་པའོ། །རྟོག་པ་ཙམ་གྱིས་ནི་ཟབ་གསུམ་ལ་ཞུགས་ཏེ་སྤྱོད་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡང་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས

སོགས་པའི་བྱ་བ་དང་། དར་ཆུད་དང་། ཚེའི་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་སོ། །རྣམ་པ་ནི་སྦྱོང་པ་བྱགས་གོ །དོན་ཏྲགས་ནི་གཞི་བཟུང་དོ།།

ལྷའི་མིག་ནི་ལྷའི་གནས་སུ་བསམ་གཏན་བཞིའི་འབྲས་བུ་སྟེ་ཤིན་ཏུ་རྩོགས་ཤིང་དག་པའི་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་པས་ན་ཤིན་ཏུ་དག་པའོ། །འདོད་པའི་ལྷ་ལ་ནི་དེ་དང་མིང་མཐུན་པ་ཙམ་ཡོད་ཀྱི། མི་ལ་དེ་ཡང་མེད་པས་ན་མི་ལས་འདས་པའོ། །དེའི་ཡུལ་ནི་སེམས་ཅན་འཆི་བ་དང་བར་དོར་སྐྱེ་བ་གཞིས་སོ། །སྲུན་པ་ལ་འཇུག་པ་ཐུ་ར་ནག་པོའམ་སྔོན་ནག་ཏུ་འགྲོ་བ་ལྟ་དོག་བན་པ་དང་། སྐྱང་བར་འགྲོ་བ་རྣ་བའི་འོད་དམ། ཁྲ་རྣ་ཆ་སྤྱིའི་རས་ལྟ་བུ་ཏ་དོག་བཟང་པོ། བན་པ་དང་བཟང་པོ་ཡང་དེ་དག་ཅིད་དེ། བན་འགྲོ་དང་བའི་འགྲོར་འགྲོ་བས་སོ། །ལུས་དང་དག་དང་ཡིད་ཀྱི་ཉེས་པ་སྦྱོང་བ་དང་ལྡན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་འཚལ་བ་ཀུན་སྤྱོང་དང་བཅས་པའོ།།

ལོག་པར་ལྟ་བ་ལ་ནི་གཞིས་ཏེ། ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱར་བ་འདེའབས་པ་དང་། འཕགས་པ་ལ་སྐྱར་བ་འདེའབས་པའོ། །དེས་ལོག་པའི་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པས་ལོག་པའི་ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དེ། ཆོས་ཡང་དག་བླངས་པ་དག་ད་ལྟ་བདེ་ལ། ཕྱི་མར་སྐྱག་བསྡལ་བ་དང་། གཞིས་ཀར་སྐྱག་བསྡལ་བར་འགྱུར་བ་གཞིས་ལེན་ཏོ། །དན་འགྲོའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་རྒྱུ་དང་རྒྱེན་དེས་ཞེས་བྱ་བའོ། །ལུས་ཞིག་པ་ནི་མིང་དང་གཟུགས་ཐན་ཚུན་འབྲེལ་ཞིག་པའོ། །འཆི་བའི་འོག་ནས་འཆི་བ་ཐམས་ཅད་ལས་འདི་ཐ་ཚད་ཡིན་པས་སོ། །དན་སོང་ནི་ཆོས་དན་པ་དང་བར་མ་ཚད་པ་དང་། མང་པོ་སྡུད་བར་འགྱུར་བས་སོ། །ལོག་པར་ལྟུང་བ་ནི་འོག་ན་གནས་ཤིང་། གཡང་ས་ཆེ་ལ་ཅམ་ང་བ་དང་། སྟིང་རྗེ་བའི་སྒྲ་ཆེར་འབྱེན་པས་སོ། །སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་ནི་རང་བཞིན་དང་། ལུས་དང་དངོས་པོ་བསྟན་པའོ། །དེ་ཁོ་ན་སྟོས་པ་ནི་ཤས་ཆེར་སྐྱིད་ལུག་པའི་གནས་ཡིན་པས་ཏེ་དན་སོང་ཀུན་མཆོག་པའོ། །དགེ་བའི་ཕྱོགས་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པ་སྟེ། བདེ་འགྲོ་ལེགས་པར་སྟོང་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་སོ། །མཐོ་རིས་ནི་བདེ་བ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་མཆོག་ཡིན་པས་སོ། །ཟག་པ་ཟད་པ་མཁྱེན་པ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བག་ལ་ཉལ་མ་ལུས་པ་སྤངས་པ། གཉེན་པོ་ཟག་པ་མེད་པའི་སེམས་དང་

ཤེས་རབ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་སེམས་དང་། ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བསྟན་པ་སྟེ། ཟག་པ་མེད་པའི་སེམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། ཤེས་རབ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའོ། །དེའང་ སྟ་ར་ ལམ་ བསྒོམ་པ་ལ་[ཅ་ཙོ་] བཏེན་ཏེ་སྤིད་པ་ཐ་མ་དེ་ཉིད་ལ་ཐོབ་པ་ནས། བདག་གིས་ཐོབ་ཅོ་ཞེས་མངོན་པར་ཤེས་པ་དྲུག་ཡོས་རང་གིས་ཇི་ལྟ་བར་ཤེས་པས་འདོད་ན་གཞན་ལ་ཡང་སྟོན་པས་ན་ཚེ་འདི་ལ་རང་གི་མངོན་པར་ཤེས་པས་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་ཏེ། རྫོད་པར་བྱེད་ཅེས་བྱའོ།།

མི་འཇིགས་པ་བཞི་ནི། རང་གཞན་དོན་དུ་ཡི་ཤེས་དང་། །སྒྲིབས་དང་དེས་འབྱུང་གེགས་བྱེད་ལ། །སྟོན་མཛད་སུ་སྐེགས་གཞན་དག་གིས། །མི་བརྗི་ཁྲོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།[ཅ་ཀ་] །རང་གི་དོན་དང་གཞན་གྱི་དོན་དང་སྒྲིབས་པ་དང་དེས་པར་འགྱུ ང་བའི་གེགས་བྱེད་པའི་ཚེས་བཞི་སྟོན་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་འཇིགས་པ་དང་། ཡང་བ་དང་བགེ་ཚ་མེད་པར་དེ་དག་ཟིལ་གྱིས་གཏོན་པ་སྟེ། སྐྱེ་བའི་གནས་ལ་ང་རྒྱལ་བ་ལྟ་དང་། རྟུ་འཕྲུལ་གྱིས་ང་རྒྱལ་བ་བདུད་དང་། ཚད་མེད་བས་ང་རྒྱལ་བ་ཚངས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱིས་ང་རྒྱལ་བ་དགེ་སྦྱོང་དང་། རིགས་ཀྱིས་ང་རྒྱལ་བ་བྲམ་ཟེ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་ང་རྒྱལ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་དང་མཐུན་པར་བརྒལ་བ་ནི། སྐྱོན་ཡོད་པ་ལ་སྐྱོན་ཡོད་དོ་ཞེས་དྲང་པོར་ཚོགས་སུ་སུན་འབྱིན་པ་ཡིན་ལ། དེ་མི་མངའ་ཞིང་བརྗུན་གྱིས་སུན་འབྱིན་པ་ནི། ཆོས་དང་མི་མཐུན་པར་རྟོལ་བ་སྟེ། དེ་རང་གི་སྐྱོན་ཡིན་གྱི་གཞན་གྱི་སྐྱོན་མ་ཡིན་པས་དེ་ལྟ་བུས་རྟོལ་ཡང་སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།།

བསྒྲུབ་བ་མེད་པ་གསུམ་ནི། བསྒྲུབ་མེད་བསྟེལ་བ་མི་མངའ་བས། །འགོར་གྱི་ནང་དུ་བག་བཀྲུབ་གསུང་། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་གཉིས་སྤངས་པས། །འགོར་སྐུད་ཁྲོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།[ཅ་ཀ་]། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཕྱིར་ལ་ལས་སྐྱོན་འདོགས་སུ་འོང་ཞེས་བཅབ་པ་མི་མངའ་བས་འགོར་གྱི་ནང་དུ་བག་བཀྲུབ་ནས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་གསུང་པའོ། །དེན་པ་ཉིད་བཅ་གཞག་པ་གསུམ་ནི། གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ཆོས་གསུང་པ་ན། འགོར་འགའ་ཞིག་ལེགས་པར་སྒྲུབ། འགའ་ཞིག་ལོག་པར་སྒྲུབ། འགའ་ཞིག་གཉིས་ཀར་སྒྲུབ་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་། སྡང་བ་སྤངས་པ་སྟེ། འགོར་ལེགས་པར་སྐྱད་པའོ། །བག་ཆགས་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པ་ནི། ཀུན་མཁྱེན་ཁྱེད་

ནི་གཤེགས་པ་དང་། །བཞུགས་པ་ཀུན་ལ་ཐམས་ཅད་དུ། །ཀུན་མཁྱེན་མིན་སྨྱོད་མི་མངའ་བས།། ཡང་དག་དོན་ལྡན་ཁྱོད་ཐུབ་ལཟའོ།[৬৭২] །དག་བཅོམ་པ་ལ་ནི་འགྲོ་བ་དང་གནས་པ་དང་སྣྲ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། ཉོན་མོངས་པ་ཟད་ཀྱང་བག་ཆགས་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཀུན་མཁྱེན་མ་ཡིན་པའི་སྨྱོད་པ་གླང་པོ་ཆེར་འཁྲུལ་པ་དང་། ཤིང་རྟ་ལ་ཐུག་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་སྟེད་ལ། འདི་ལ་ནི་དེ་མི་མངའ་བས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡང་དག་པའི་དོན་དང་ལྡན་པའོ།།

བསྟེལ་བ་མི་མངའ་པའི་ཚོས་ཉིད་ནི། འཇིག་རྟེན་ཀུན་གྱི་བྱ་བ་ལ། །ཁྱོད་ནི་དུས་ལས་མི་འདའ་བས། །མཛོད་པ་རྣག་ཏུ་དོན་མངའ་བ། །མི་བསྟེལ་ཁྱོད་ལ་ཐུག་འཚལ་ལོ།[৬৭৩] །ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ནི་བསྟེལ་ན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཡལ་བར་འདོར་སྟེད་ལ། འདི་ལ་ནི་ཡུལ་གང་ན་སེམས་ཅན་གང་ལ་དུས་གང་གི་ཚེ། དོན་གང་ཞིག་རྣམ་པ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ལ་དུས་ལས་མི་འདའ་བར་དེའི་ཐབས་སྟོན་པ་ལ་བསྟེལ་བ་མི་མངའ་བས་མཛད་པ་རྣག་ཏུ་འབྱས་བུ་ཡོད་པའོ། །ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི། འཇིག་རྟེན་ཀུན་ལ་ཉིན་མཚན་དུ། །ལན་དུག་ཏུ་ནི་སོ་སོར་གཟིགས། །ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ། །ཞན་དགོངས་ཁྱོད་ལ་ཐུག་འཚལ་ལོ།[৬৭৪] །ལན་དུག་ཏུ་ཉི་ཤེ་བར་མཚོན་པ་སྟེ། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ཅན་སུ་ནི་ཉམས། སུ་ནི་འཚེལ། སུ་ནི་བན་སོང་ལས་དྲང་བར་བྱ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་ཕན་བར་དགོངས་པའོ།།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ནི། སྨྱོད་པ་དང་ནི་རྟོགས་པ་དང་། །ཡེ་ཤེས་དང་ནི་ཐྲིན་ལས་ཀྱིས། །ཉན་ཐོས་རང་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི། །བློ་མ་ཁྱོད་ལ་ཐུག་འཚལ་ལོ།[৬৭৫] །སྨྱོད་པས་བསྟུས་པ་དུག་ནི། སྐུ་ལ་འཁྲུལ་བ་མི་མངའ་སྟེ། དག་བཅོམ་པ་དག་ལ་ཤིང་རྟ་དང་གླང་པོ་ཆེ་ལ་ཐུག་པ་དང་། ཚེར་མའི་འོབས་སུ་ཤུང་བ་དང་། སྐུལ་ཤད་བས་བརྟེས་པ་དང་། བྱང་མེད་ཀྱིས་སྟོད་པའི་གནས་སུ་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ལ་མི་མངའ་བའོ། །གསུང་ལ་ཅ་ཅོ་མི་མངའ་སྟེ། དག་བཅོམ་པ་དག་ལུང་སྟོང་དུ་ཅ་ཅོ་དང་། གནས་མ་ཡིན་པར་རྟ་བགད་འབྱེན་པ་ཤུ་བུ་ཡོད་ལ། སངས་རྒྱས་ལ་མི་མངའ་བ་དང་། ཐུགས་མཉམ་པར་མ་གཞག་པ་མི་མངའ་བ་ནི། དག་བཅོམ་པ་ལ་མཉམ་གཞག་ལས་ལངས་ནས་རྗེས་ཐོབ་ལ་འཇུག་པ་ཤུ་བུ་[৬৭৬]འདི་ལ་མི་མངའ་སྟེ།

མཉམ་གཞག་དང་རྗེས་ཐོབ་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེན་པ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་ནི། དག་བཅོམ་པ་ལ་དྲན་པ་ཉམས་པ་སྤྱིད་པ་ལས། སངས་རྒྱས་ལ་མཛད་པ་དང་གསུངས་པ་ལ་བསྟེལ་བ་མི་མངའ་བ་དང་། ཐ་དད་པའི་འདུ་ཤེས་མི་མངའ་བ་ནི། དག་བཅོམ་པ་འཁོར་བ་ལ་གཅིག་ཏུ་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་བདེ་བར་འཛིན་པ་ཉུ་བུ་འདི་ལ་མི་མངའ་སྟེ། འཁོར་འདས་མཉམ་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སོ་སོར་མ་བརྟགས་པའི་བཏང་སྙོམས་མི་མངའ་བ་ནི། དག་བཅོམ་པ་དག་སོ་སོར་མ་བརྟགས་པར་སེམས་ཅན་ཀུ་དོན་ཡལ་བར་འདོར་བ་སྤྱིད་ལ། འདི་ལ་དེ་མི་མངའ་སྟེ་སོ་སོར་བརྟགས་ནས་བཏང་སྙོམས་སུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟོགས་པས་བསྟན་པ་དྲུག་ནི། དག་བཅོམ་པ་དག་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་མ་སྤངས་པས་འདུན་པ་ལ་སོགས་པ་དྲུག་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་སྤྱིད་ལ། འདི་ལ་མི་སྤྱིད་པས་འདུན་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། དྲན་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཉམས་པ་མི་མངའ་འོ། །ཞེས་ཤེས་གྱིས་བསྟན་པ་གསུམ་ནི། དག་བཅོམ་པ་དྲས་གསུམ་ལ་ཐོགས་པ་དང་ཚགས་པ་ཡོད་ལ། འདི་ར་དེ་དག་མི་མངའ་བའི་ཕ་ཤེས་བརྟེས་པའོ།། འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་བསྟན་པ་གསུམ་ནི། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཕྲིན་ལས་གསུམ་པོ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགེ་བ་ལ་འཇུག་ཀྱང་སྐབས་སུ་ལུང་མ་བསྟན་ཡང་སྤྱིད་ལ། འདིར་ཕ་ཤེས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་ཕ་ཤེས་སྟོན་དུ་འགོ་ཁྲིད་ཕ་ཤེས་དང་ཕྱན་ཅིག་སྤྱོད་པས་ཕ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའོ། །དེས་ན་བཅོ་བརྒྱད་པོ་འདི་ས་འདྲེས་པའི་ཚོས་དང་ལྡན་པས་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་བླ་མར་འགྱུར་བའོ།།

རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ནི། སྐུ་གསུམ་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་ཆེ། །རྣམ་པ་ཀུན་བརྟེས་ཐམས་ཅད་དུ། །སེམས་ཅན་ཀུན་ཀྱི་ཞེ་ཚོམ་དག །ཀུན་པ་ཁྱོད་པ་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།[৭১৯] །ཚོས་ཀྱི་སྐུ་རང་བཞིན་ཀྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་སྣང་བ་གློ་བུར་ཀྱི་དྲི་མ་ལས་གྲོལ་བ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་འོག་མིན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་བཅུ་པ་ལ་ཞེག་པ་ཆེན་པོ་རྣམ་མི་འཚད་པར་གསུང་པ་དང་། སྤྲུལ་པའི་སྐུ་སྐྱེ་བ་དང་། མཚོག་དང་། བཟོའི་སྤྲུལ་པའི་སྒོ་ནས་རྣམ་མི་འཚད་པར་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་མཛད་ཅིང་ཞེ་ཚོམ་ཐམས་ཅད་གཅོད་པའོ། །ཚོས་ཀྱི་སྐུ་ཟབ་ལ། གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་གཉིས་རྣམ་ཆེ་བས་

ཤེས་བྱ་རིལ་ལྟ་བ་དང་རིལ་སྟེད་པ་མཉེན་ཅིང་། རང་གཞན་གྱི་དོན་གྲུབ་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞི་ཚོམ་གཅོད་པའོ།།

ཚ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པ་དུག་ནི། འཛིན་པ་མེད་ཅིང་ཉེས་པ་མེད། ཉོན་པ་མེད་ཅིང་མི་གནས་པ།། མི་གཡོ་ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ལ། སྨྲོས་མེད་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།[৬৭] སྤྲིན་པ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་འཛིན་པ་མེད། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་ལྟུང་བའི་ཉེས་པ་མེད། བཟོད་པ་ལ་ཁོང་ཁྲོའི་ཉོན་མེད། བརྩོན་འགྲུས་ལ་ལེ་ལོའི་གནས་མེད། བསམ་གཏན་ལ་རྣམ་པར་གཡེང་བས་མི་གཡོ། ཤེས་རབ་ལ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྨྲོས་པ་མེད་པའོ། །དོན་གཉིས་གྲུབ་པ་ལས་ནི། ཐོབ་བྱའི་ཡོན་ཏན་གྱུན་བརྟེས་པས།། རང་དང་གཞན་གྱི་ཕྲིན་ལས་བསྒྲུབས། །མཉེན་པར་བྱ་བའི་ཚོས་རྣམས་ཀུན། །མ་ལུས་གཟིགས་པ་ཁྱོད་ཕྱག་འཚལ།[৬৭] །ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཡོན་ཏན་ཕུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་མཐའ་དག་བརྟེས་པས། རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་མ་ལུ ས་པ་བསྒྲུབས་པ་མཉེན་པར་བྱ་བའི་ཚོས་མ་ལུ ས་པ་གཟིགས་པའོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ནི། དན་དང་བཅོན་འགྲུས་ཏིང་ངེ་འཛིན། །སྨད་དུ་བྱུང་བའི་དབང་པོ་སྟོབས། །བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་འཕགས་པའི་ལམ། །ལེགས་སྦྱར་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ལུས་ལ་སོགས་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་མཉེན་པ་དུན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་བཞི་དང་། ཉེས་པའི་ཚོགས་སྤངས་པ་དང་། མི་སྐྱེ་བ་དང་། ཡོན་ཏན་ཀྱི་ཚོགས་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེད་པ་དང་། སྐྱེས་པ་འཕེལ་བའི་ཕྱིར། བརྩོན་འགྲུས་ཉེ་ཡང་དག་པར་སྤོང་པ་བཞི་དང་། འདུན་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། སེམས་པ་དང་། སྤྱོད་པའི་ཉེར་འཇོག་ཆུ་ཆེན་པོ་རྣམ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་བཞི་དང་། དད་པ་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་ལྔ་དང་། སྟོབས་ལྔ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། ཚོས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་དང་། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དེ། འདི་དག་གྲུབ་པ་ཙམ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ལའང་ཡོད་མོད་ཀྱི། ལེགས་པར་གྲུབ་པ་སངས་རྒྱས་ཏོ་ན་ལ་མའང་བས་སོ།།

སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལས་ནི།[৬৭০] ཁམས་གསུམ་གཏོགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག །སྣང་བའི་སྟོམས་འཇུག་རྣམ་དག་ཡིས། །སེམས་ཀྱི་ཐ་བ་འཇོམས་པའི་དབང་། །མཐར་སོན་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་

འཚལ་ལོ། །སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དགྱེ་ནི། ཁམས་གསུམ་དུ་གཏོགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐུ་རགས་དགྱེ་སྦྱོང་བ་སྟེ། འདོད་ཁམས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་སྤྱངས་བ་བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པ་དང་། བཞི་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་སྦྱོང་བ་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཚེད་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་དང་། ཅི་ཡང་མེད་པ་དང་། ཡོད་མིན་མེད་མིན་གྱི་སྐྱེ་མཚེད་བཞི་དང་། རྣམ་རྟོག་མཐའ་དག་སྦྱོང་བ་འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་སྟེ་དགུའོ། །འདི་དག་ལ་རིམ་གྱིས་སྟོམས་པར་འཇུག་ན། སེང་གེ་རྣམ་པར་བསྒྱིངས་པ་ཞེས་ཟེར་ལ། དགྲ་གས་ནས་འཇུག་ན་ཐོད་རྒལ་གྱི་སྟོམས་འཇུག་ཞེས་བྱ་བ་ཐོད་རྒལ་འདི་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལུགས་མཛོད་ལས། ས་བརྒྱད་རྣམ་གཉིས་འབྱེལ་བ་དང་། གཅིག་རྒལ་སོང་ཞིང་འོངས་ནས་ནི། རིགས་མི་མཐུན་པ་གསུམ་པར་འགྲོ། །ཐོད་རྒལ་གྱི་ནི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན།[୯୨] །ཞེས་གསུངས་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལུགས་ནི་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། འགོག་དང་བཅས་པའི་སྟོམས་འཇུག་དགུར། །རྣམ་པ་གཉིས་སུ་སོང་ཞོངས་ནས། །འདོད་པར་གཏོགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག །མ་ཉམ་གཞག་མིན་པའི་མཚམས་བཟུང་སྟེ། །གཅིག་དང་གཉིས་གསུམ་བཞི་དང་ལྔ། །བྱུག་དང་བདུན་དང་བརྒྱད་བརྒྱད་བརྒལ་ནས། །འགོག་པའི་བར་དུ་མི་འབྱར་འགྱོ། །ཐོད་རྒལ་གྱི་ནི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན།[୯୩] །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འདི་གཉིས་མི་འབྱ་བ་ནི། ཉན་ཐོས་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལུགས་ཡིན་པས་མི་འགལ་ལོ། །འདི་དག་ལ་ཉན་ཐོས་ནི་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་དང་། སྔང་བས་སྐྱོ་བ་དགག་པའི་ཕྱིར་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་དབང་འབྱོར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ཞིང་། སངས་རྒྱས་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་དབང་འབྱོར་བ་ཉིད་ཀྱིས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེའང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཆོས་ལ་བ་ལ་ཡོ་སྟེས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོས་ལ་བ་ཆུང་། སངས་རྒྱས་ལ་ཆོས་ལ་སྐྱེས་ཉིད། །ཉེ་བར་ལེན་ལ་སྐྱོན་མི་མངའ། །མཚན་མ་ཐམས་ཅད་རབ་ཞི་བས། །རྣམ་ཐར་མཆོག་བརྟེས་ཆོད་ཕྱག་འཚལ།། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་གཉིས་མི་མངའ་བས་རྣམ་པར་ཐའི་སྐྱོང་པ་ཉིད་དང་། ཉེ་བར་ལེན་

བའི་ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བས་སྟོན་པ་མེད་པ་དང་། དམིགས་བའི་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་ཞི་བས་མཚན་མ་མེད་བའོ། །ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ལའང་འདི་མའང་མོད་ཀྱི། བག་ཆགས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་མ་སྤངས་ལ། འདི་སྤངས་བས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ།།

བདུད་བཞི་བཅོམ་པ་ལ། ཡེ་ཤེས་དང་ནི་ཐུགས་རྗེ་ལ། །བསྐལ་པ་དུ་མར་ཐུགས་སྤྱངས་པས། །ཉེ་བར་འཚེ་བའི་བདུད་སྟེ་རྣམས། །ལེགས་འདུལ་ཆོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཡེ་ཤེས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཡིན་ལ། དེས་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུ་བདག་འཛིན་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པས་འབྲས་བུ་ཉོན་མོངས་པ་རང་གོལ་དུ་འགྱུར་བས་ན་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་དང་། གཞི་དེས་ཕུང་པོ་ཉེ་བར་གྱུར་པ་མེད་པས་ཕུང་པོའི་བདུད་དང་། ཕུང་པོ་མ་གྱུར་པ་ལ་ཉེར་མཚམས་སྦྱོར་བ་མེད་པས་འཆི་བདག་གི་བདུད་བཅོམ། ཐུགས་རྗེའི་རྩ་བ་བྱམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱ་གཅིག་པ་ལྟར་གཟིགས་པས་གནོད་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བས་ལྷའི་བུའི་བདུད་བཅོམ་མོ། །འདི་ལ་ཉན་ཐོས་དག་རྫོ་རྗེའི་གདན་དུ་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལྷའི་བུའི་བདུད་བཏུལ། ཡང་པ་ཅན་དུ་འཆི་བདག་གི་བདུད་བཏུལ། རྩ་མཚོག་ཏུ་ཕུང་པོའི་བདུད་བཏུལ་ཞེས་གསུངས་ལ། ཐེག་ཆེན་པ་དག་ནི། ཁྱོད་ཀྱིས་དང་པོ་ལྟ་ཡི་བྱའི། །བདུད་ཀྱི་མེ་ཏོག་རྒྱལ་མཚན་བསྐྱེལ། །དེ་ནས་ཉོན་མོངས་བདུད་ཀྱི་ནི། །ང་རྒྱལ་རི་བོ་མཐོན་པོ་བསྐྱེལ། །ཁྱོད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་མ་བརྟེས་པར། །འོད་ཟེར་ཁམས་དབང་ཕྱུག་ལས་རྒྱལ་ཏེ། །བྱང་ཆུབ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ། །ཁམས་གསུམ་དབང་ཕྱུག་ལས་རྒྱལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སངས་རྒྱས་པའི་སྐུ་ལོགས་སུ་འདུལ་བར་བཞེད་དོ།།

དབང་བཙུ་ལ། ཕྱི་དང་ནང་དང་གཉིས་ཀ་དང་། །འདུན་དང་མཉེན་དང་འདོམས་པ་ལ།། དབང་བཙུ་དག་གིས་འཇིག་རྟེན་ཀྱི། །བྱ་བ་ཀུན་སྒྲུབ་ཁྱོད་ཕྱག་འཚལ། །ཚེ་ལ་དབང་བ་ནི། ཚེ་བཞིད་ཚད་བཞུགས་པ་སྟེ་ལོངས་སྤྱོད་སྨིན་པས། སེམས་ཅན་ཀྱི་ཚེའི་རྒྱུར་གྱུར་པས་སོ། །སེམས་ལ་དབང་བ་ནི། ཅི་ལྟར་འདོད་པ་སེམས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་འཇུག་པ་ལས་སུ་རུང་སྟེ། སྨིན་པས་གཞན་ཀྱི་སེམས་ཚིམ་པར་བྱས་པས་སོ། །ཡོ་བྱད་ལ་དབང་བ་ནི། བསམ་པ་ཇི་ལྟ་བར་ཡོ་བྱད་འབྱོར་པ་སྟེ་གཞན་ཡོ་བྱད་ཀྱིས་ཚིམ་པར་བྱས་པས་སོ། །འདི་གསུམ་སྨིན་པའི་འབྲས་བུའོ། །ལས་ལ་དབང་བ་ནི། སྒོ་གསུམ་

གྱི་ལས་ཇི་ལྟར་འདོད་པས་བསྐྱབ་པ་སྟེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་གཞན་ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་ལས་གསུམ་ཏན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་ལ་བསམ་པ་ཇི་ལྟར་བསྒུལ་བའི་འབྲས་བུའོ། །སྐྱེ་བ་ལ་དབང་བ་ནི། གང་འདོད་པའི་འགྲོ་བ་དང་ལུས་ལ་སོགས་པ་འགྲུབ་པ་སྟེ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ་ཇི་ལྟར་གྱུབ་པ་དེའི་རྒྱུ་ཅན་ནོ། །འདི་གཉིས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་འབྲས་བུའོ། །མོས་པ་ལ་དབང་བ་ནི། སའང་གསེར་དུ་བསྒྱུར་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། བཟོད་པས་སེམས་ཅན་གྱི་མོས་པའི་རྟེས་སུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུའོ། །སྐྱོན་ལམ་ལ་དབང་བ་ནི། ཇི་ལྟར་སྐྱོན་པའི་དོན་འགྲུབ་པ་སྟེ། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བསྒྲུབས་པའི་འབྲས་བུའོ། །རྟུལ་འཕྲུལ་ལ་དབང་བ་ནི། བསམ་གཏན་གྱིས་དགོངས་པ་ཇི་ལྟ་བ་ལ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུའོ། །ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་གང་འདོད་པ་ལ་སྦྱར་བའི་འབྲས་བུའོ། །ཚོས་ལ་དབང་བ་ནི། མདོ་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་འདོད་པ་ཇི་ལྟར་སྟོན་པ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཤཱད་པས་ཐོབ་པའོ། །འདི་གཉིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་འབྲས་བུའོ། །ཡོ་བྱད་དང་སྐྱེ་བ་ནི་ཕྱིའོ། །སེམས་ནི་ནང་ངོ། །ཚེ་དང་ལས་དང་མོས་པ་དང་། རྟུལ་འཕྲུལ་ནི་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀས་བསྡུས་པའོ། །འདྲུན་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་དང་། ཆོས་ལ་དབང་བ་ནི། རིམ་བ་བཞིན་མོས་པ་དང་། མཉེན་པ་དང་། འདོམས་པ་ལ་དབང་བའོ། །ཚེ་དང་སེམས་དང་ཡོ་བྱད་དང་། །ལས་དང་སྐྱེ་བ་མོས་པ་དང་། །སྐྱོན་ལམ་རྟུལ་འཕྲུལ་ཡེ་ཤེས་ཆོས། །འདི་དག་ཐུབ་པའི་དབང་བཅུར་བཞེད། །བསྟུ་བའི་ཚོགས་བཅད་དོ།།

ཀིང་དེ་འཛིན་ནི། རྒད་བྱང་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཅན། །ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་ཐོགས་མེད་པ། །སྐྱབ་དང་སྒོང་བའི་ཀིང་འཛིན་ལ། །མངའ་བརྟེས་ཆོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།[ཇ་༢༣] །གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཤིང་། འབད་པ་ལ་མི་ལྷོས་པར་ཐྲིན་ལས་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཀིང་དེ་འཛིན་དཔའ་བར་འགྱོ་བ་དང་། རིན་ཆེན་ཕྱག་རྒྱ་དང་། སེང་གེ་རྟམ་པར་བསྒྱིངས་བ་ལ་སོགས་པ་བཞེད་པ་སྐྱབ་པའི་ཀི་དེ་འཛིན་ཡིན་ལ། རྡོ་རྗེ་ལྷ་བུ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྒོང་བ་ལ་སོགས་པ་སྒང་བྱ་སྒོང་བའི་ཀིང་དེ་འཛིན་ཀེ། རྒྱས་པར་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལས་ཇི་སྐད་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ།།

གཟུངས་ཀྱི་སྒོ་ནི། འཛིན་དང་ཚད་པ་ཆོས་ཀྱི་སྒོ། །ཉོང་བྱས་ཆོས་རྟམས་བདེ་བླག་ཏུ། །

སྟོན་མཛད་གཟུངས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་གཏེར། །ཁ་འབྱེད་ཁྲོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཟད་མི་ཤེས་པའི་ཟ་མ་ཏོག་བཀོད་པ་ལ་སོགས་པ་གཟུངས་ཀྱི་སྒོས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁ་འབྱེད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཡི་གེ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཡེ་གེ་བཞི་བཅུ་རྩ་གཉིས་སུ་སྣང་བ་དང་། བཞི་བཅུ་རྩ་གཉིས་པོ་ཡི་གེ་གཅིག་ཏུ་འདུ་བ་ལ་མ་ཁས་བས་གཞན་གྱིས་སྒྲས་པ་འཛིན་པ་དང་། རང་གིས་འཆད་པ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པ་སྟེ། འདི་འང་ཡུ་མ་ལས་ཡི་གེ་གཅིག་གིས་བྱང་བའི་རང་བཞིན་ལ་མ་ཁས་པར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ཡང་རོ། །སྒྲངས་པ་ཟུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ། །ཚགས་སོགས་དགག་དཀའི་དྲི་མ་དང་།། འགོར་གསུམ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཞི །བག་ཆགས་བཅས་པ་གཉན་སྒངས་པ། །སྒྲིབ་པ་ཀུན་གྱོལ་ཁྲོད་ཕྱག་འཚལ། །འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་ལ་སོགས་པ་ཟག་པས་བསྐུས་པ། ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་། བདག་དང་གནས་དང་ལོངས་སྤྱོད་ལ་སོགས་པ་འགོར་གསུམ་གྱིས་བསྐུས་པ་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤང་བས་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ལས་གྱོལ་བའོ།།

ཡེ་ཤེས་ནི། གསལ་དང་དྲི་མེད་ཡོན་ཏན་གཏེར། །ཕྲིན་ལས་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཡིས། །རང་གཞན་དོན་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཁྲོད་ཕྱག་འཚལ། །མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་མེ་ལོང་ལ་གཟུགས་བརྙན་ཤར་བ་ལྟར་ཤེས་བྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་མ་ལུས་པ་གསལ་བ་དང་། མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ང་དང་ངཡིར་འཛིན་པའི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་དང་། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྟོང་བར་མི་འཛིགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཏེར་དང་། བྱ་བ་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས། རང་གཞན་གྱི་ཕྲིན་ལས་ཐམས་ཅད་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའོ། །དེ་འང་མེ་ལོང་ལྟ་བུ་རྟེན་ཡིན་ལ། ཡེ་ཤེས་ཕྱི་མ་གསུམ། དེ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། སྐྱ་མ་གསུམ་ནི་རང་དོན་གཅོ་ཆེ་བ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་གཉིས་ནི་གཞན་དོན་གཅོ་ཆེའོ།།

གསུང་གི་ཡོན་ཏན་ནི། གསུང་དབྱངས་མི་འཛིགས་སེང་གེའི་སྒྲ། །ཡན་ལག་བྲུག་ཅུ་དང་ལྡན་པས། །སྐྱར་བཅས་འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད། །ལེགས་སྒྲོགས་ཁྲོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །གསུང་འཇམ་པ་དང་། རྣ་བར་སྙན་པ་དང་། ཆུང་དུ་བཏགས་པ་ལ་སོགས་པ་དབྱངས་ཀྱི་ཡན་ལག་བྲུག་ཅུ་སྟེ། ཆུས་པར་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །གནས་སྐྱར་པ་ལ་ནི། ཁྲོད་ཀྱིས་

ཟག་བཅས་འགྲོ་བའི་རྒྱུན། །གང་ལགས་ལམ་གྱི་བདེན་པས་བསྒྲུབ། །འགྲོ་བ་ཀུན་འཇུག་ཡེ་ཤེས་སུ། །མཉེན་པ་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཕུང་པོ་ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་གནས་གྱུར་པ་ལས་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་འགྲུབ་སྟེ། འགྲོ་བའི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་ཟད་པའི་ཡེ་ཤེས་བཐམས་གྱུར་པའི་མཁྱེན་པ་ཆེན་པོ་བསྟས་པ་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །འཁོར་བའི་ཁྱད་པར་ལ། འཇིག་རྟེན་སྲོག་མ་བས་རྣ་སྒྲས། །སྟོན་པའི་འཁོར་པ་ཕུལ་བྱུང་བ། །གང་ལགས་དེ་འདྲ་མངའ་བརྟེས་པས། །ལེགས་འཁོར་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །བརྒྱ་བྱིན་དང་ཚངས་པ་ལ་སོགས་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་འཁོར་པ་མཐའ་དག་སྲོག་པ་སྟེ། དག་བཅོམ་པ་གཅིག་གི་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ལ། དེ་བས་རྣ་སྟེ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། དེ་སྐས་ཉེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས། དེ་སྟོན་པ་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ཏེ། མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་འཁོར་པ་ནི། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་ཟིལ་གྱིས་གནོན། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་འཁོར་པ་ཡང་། །རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཟིལ་གྱིས་གནོན། །དེ་ཡིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡི། །འཁོར་པའི་ཚར་ཡང་མི་ཚོད་དོ།[৩৭] །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དཔེར་ན་འཕགས་པ་ཉེར་སྒྲས་བསམ་གཏན་ལ་མཉམ་པར་གཞག་པ་ན། བདུད་སྡིག་ཅན་གྱིས་ཅོ་འདྲི་བའི་ཕྱིར་མེ་ཏོག་གི་ཁེར་བ་དབུ་ལ་བཀྱིས་པ་ན། འཕགས་པས་བདུ་དཔྱིག་ཅན་གྱི་མགྲིན་པར་ཁྱེར་བམ་པ་འབྱུང་འཛིག་པ་ཅིག་དཀྱིས་པ་ལྟ་བུ་དང་།[৩৭] འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འདབ་ཆགས་སུ་མེས་འཇིགས་པ་ན་འཛམ་དཔལ་གྱིས་སྒྲས་པ་ཤུ་རིའི་བུ། ཁྱོད་ཀྱི་རྗུ་འཕྲུལ་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲོ་འམ། ཁོ་བོའི་རྗུ་འཕྲུལ་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲོ་བར་བྱ། ཤུ་རིའི་བུས་བསམས་པ། རང་གི་རྗུ་འཕྲུལ་གྱིས་འགྲོ་ན་ཡུན་རིང་དུ་ཕོགས་པ་ཞིག་པས། འཛམ་དཔལ་གྱི་རྗུ་འཕྲུལ་ཡང་བཤུའོ་སྙམ་སྟེ་ཁྱོད་ཀྱི་རྗུ་འཕྲུལ་གྱིས་འགྲོ་བར་བྱའོ། །དེ་ཡུ་ན་མིག་ཅུང་ཟད་ཚུམས་ཤིག ཤུ་རིའི་བུས་མིག་ཅུང་ཟད་ཚུམས་པར་བརྟགས་ཏེ། །ཤུ་རིའི་བུས་བསྟན་པ། ཁྱོད་ཀྱི་རྗུ་འཕྲུལ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་བོ། །འཛམ་དཔལ་གྱིས་སྨོན་པ་དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། ཁོ་བོའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཁྱེད་ཉན་ཐོས་མོས་པ་དམན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་ནོ་[৩৭]ཞེས་གསུངས་སོ།

པ་ལྟ་བུའོ།།

སྐྱབས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི། ཐུན་མོང་བ་དང་ཕྱལ་བྱུང་ཆོས། །རྟག་ཅིན་ཤིན་ཏུ་རྨད་བྱུང་བ། །བརྟེས་པས་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །སྐྱབས་གྱུར་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །དེ་དག་ལས་ཚད་མེད་རྣམ་ཐར་ཟིལ་གཏོན། ཟད་པར་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྟ་འཇིག་རྟེན་པ་དང་ཐུན་མོང་བ། ཟག་པ་ཟད་པའི་མངོན་ཤེས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་སྟོན་གནས་ཤེས་པ། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སྟོམས་འཇུག་དགུ། རྣམ་ཐར་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྟོབ་མ་དང་ཐུན་མོང་བ། གཞན་རྫུ་འཕྲུལ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་གནས་སྐྱབ་འགའ་ཞིག་ལ་སོགས་པ་མ་དག་པའི་ས་བདུན་པོ་དང་ཐུན་མོང་བའོ། །ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་གནས་གྱུར་པ་དང་། མཚན་དཔེ་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་བརྒྱད་པ་དང་ཐུན་མོང་བའོ། །གཟུངས་ཀྱི་སྐོ་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་ས་དགུ་པ་དང་ཐུན་མོང་བའོ། །ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་དབང་བཟུ་པ་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་ས་བཟུ་པ་དང་ཐུན་མོང་བའོ། །ཉན་ཐོས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཟུ་མི་བཞེད་པས་སྤས་དང་ཐུན་མོང་བ་ཞེས་མིང་འདོགས་སོ། །གཞན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་དང་། མི་འཇིགས་པ་བཞི་དང་། བསྡུད་བ་མེད་པ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་སོ།། འདི་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་བརྟེས་པས་ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དམ་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བསྟོད་པའི་སྐབས་བསྟུབས་ནས།

བསྟུབས་པའི་དགེ་བ་བསྟོ་བ་ནི། དེ་ལྟའི་དངོས་བསྟོད་སྟོན་པ་ཡིས། །བསྟན་པ་རིན་ཆེན་གསལ་མཛད་པས། །འགྲོ་བ་ཀུན་གྱིས་ཤེས་བྱ་ཡི། །དེ་ཉིད་ལེགས་པར་མཐོང་བར་ཤོག །དེ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་གྱི་དངོས་པོ་དང་ལྡན་པའི་སྟོན་པ་ནི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དེའི་བསྟན་པ་ནི་དགོས་འདོད་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བས་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་དང་འདྲའོ། །དེ་ལེགས་པར་ཕྱེ་ཞིང་གསལ་བར་བྱས་པའི་དགེ་བ་འདིས། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པ་མ་ལུས་པ་གསལ་བར་མཐོང་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བསྟོད་པའི་བསྟོ་བའོ།། །།

བརྩམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་མཛད་གི་དོན།

བདག་གིས་ཐུབ་པའི་དགོངས་པ་རི་ལྟ་བར། །ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེའི་མདོ་དོན་ལེགས་གཟིགས་པ། །རྒྱལ་པའི་སྲས་པོ་བྱམས་པའི་གསུང་རབ་བཞིན། །འགྲོ་ལ་ཕན་པའི་ཡིད་ཀྱིས་གསལ་བར་བྱས། །སྤྱིད་པ་རྒྱ་ཆེན་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་མདོ། །ལྟ་བའི་དེ་ཉིད་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན། །མི་འགལ་གསལ་བར་སྟོན་པ་ཁོ་བོའི་གཞུང་། །རིགས་པས་བསྒྲུབས་པ་བློ་མའི་གསུང་བཞིན་བཤད། །དེང་སང་ཤུཀ་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ནི། །ངུད་ཤིང་ཟད་པའི་མེ་བཞིན་ཉམ་ཆུང་བས། །བློ་ལྡན་སྐྱེ་བོ་སངས་རྒྱས་སྐྱབ་འདོད་རྣམས། །ལེགས་བར་སོམས་ལ་ཐུབ་པའི་གསུང་བཞིན་ཟུང་། །ཆོས་རྣམས་དེ་ཉིད་ཤིན་ཏུ་ཟློག་ཀྱང་ལ། །སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་སྤྱོད་པ་འབྲུལ་ཀྱང་བས། །འདི་ཡི་ལེགས་བཤད་བློ་མ་དམ་པའི་དྲིན།། ཉེས་པ་སྤང་གང་བདག་བློའི་ཉེས་པར་ཟད། །སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་སྤྲོན་མ་ནུབ་ཀྱང་ཅིང་། །མ་ཐས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཕལ་ཆེར་འདས་པས་ན། །ཐྲོ་བན་མ་སྤྱངས་གཟུ་ལུམ་སྤུ་རྣམས་ཀྱིས། །བདེ་གཤེགས་བསྟན་པ་དེང་སང་དུ་ཀུགས་སོ། །ཆོས་འདི་ལོག་པར་བཤད་ན་སྡིག་པ་ཕྱི། །ལེགས་པར་བཤད་ན་སྐྱེ་བོ་ཕལ་ཆེར་ཁྲོ། །སྙིགས་མའི་དུས་ཀྱི་ཆོས་སྤུ་དཀའ་མོད་ཀྱི། །འོན་ཀྱང་འགྲོ་ལ་ཕན་སྙམ་འདི་བརྩམས་སོ། །དེགེ་བ་འདི་དང་དེགེ་བའི་རྩ་བ་གཞན། །མ་ལུས་ཐྲོ་ཡིས་གཅིག་ཏུ་བསྡོམ་བྱས་ཏེ། །ཐམ་མཁའི་མཐས་གཏུགས་སེམས་ཅན་དོན་བསྒྲུབ་ཕྱིར། །ཀུན་མཁྱེན་རྒྱལ་བོའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་ཤོག །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་པ། ཐུབ་པའི་དགོངས་པ་གསལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་སྤེ་སྟོད་འཛིན་པ་དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱ་པཎྜི་ཏས་སྦྱར་བའོ། །ཇོ་གས་སོ།། ||

ཚོགས་ཆོས་འདི་དབུ་ས་གཙང་ཁམས་གསུམ་དུ་ དས་ཐམས་ཅད་ལ་བཤད་པ་ཡི་ན་བས། བའི་སྒོབ་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ལུང་ཐོབ་པ་ཡིན་བས་ཡི་གེ་འདི་ལ་སྟོས་ལ་ཤོད། འདི་བཞིན་ཉམས་སུ་ལོང་།།[୨୪] ||

ཞུ་སྒྲིག་བའི་མཆན།

བེའུ་བུམ་སྟོན་པོའི་རྩ་བའི་མཆན།

༡ གཏམ་བརྒྱུད་འདི་ཡུ་འབྲི་སྐང་བས་མཛད་བའི་བཀའ་གདམས་ཀྱི་མན་ངག་བེའུ་བུམ་སྟོན་པོའི་འགེལ་བ། དེ་ཅིང། ཤོག ༡༢ བ༡ ནང་བཞུགས།

༢ སྡེ་དགེ ༢༧༢༡ བསྐྲན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཚུ སྒོང་དཔོན་རྩ་དབྱངས། བྷ་མ་ཡུ་བཙུ་བ། ཤོག ༡༠ ན༣

༣ ཐེག་ཆེན་ཀྱི་ཀ་སྐབས་ལ་རག་ལས། ཨི་རིགས་དང་སྐྱེ་སྐྲན་ཁང་།

༤ གཏམ་བརྒྱུད་འདི་བེའུ་བུམ་སྟོན་པོའི་འགེལ་བ། ཤོག ༡༨ བ༧ ནང་འགོད།

༥ མ་དཔེར་འཆད་ཅིང་། ཞེས་བྱང་ཡང་མི་རིགས་དང་སྐྱེ་སྐྲན་ཁང་ཡུར་ཆད་ཅིང་། ཞེས་བཅོས།

༦ མ་དཔེར་སྐབས་མང་པོར་ཀྱི་ཀྱབས་ཞེས་འབྱེལ་སྐྱ་བྱང་ཡང་མི་རིགས་དང་སྐྱེ་སྐྲན་ཁང་བཞིན་ཀྱི་ཀྱི་ཀྱབས་ཞེས་ཀྱེད་སྐྱར་བཅོས་ཡོད།

༧ སྡེ་དགེ ༣༩༠ བསྐྲན། དབུ་མ། ཁི རྒྱལ་སྲས་ཞི་བ་ཡུ། བསྟབ་བཏུས། ལེའུ ༤ ཤོག ༡༥ ན༡། འདིའི་ཐད་བསྟབ་བཏུས་སུ་སྡེ་དགེ ༢༢༧ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཙ འཕགས་པ་རྣམ་པར་འཕགས་པ་བསྡུས་པའི་མདོ། ཤོག ༡༢༢ བ༡ དྲངས།

༨ སྡེ་དགེ ༤༡༢༢ བསྐྲན། སྤྱིར་ཡིག ཅ་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། བཞེས་སྤྱིང་། ཤྩོག ༢ ཤོག ༤༠ བ༨

༩ གཏམ་བརྒྱུད་འདི་སྡེ་དགེ ༡༡༩ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཀ མདོ་སྡུང་འཛད་ཚེན་པོ། ཤོག ༡༢༧ བ༣ ནང་བྱུང་།༡༠ སྡེ་དགེ ༣༩༧ བསྐྲན། དབུ་མ། ཁི ངོ་བོ་རྗེ་མར་མེ་མཛད་ཡེ་ཤེས། ཡམ་སྒོན། ཤྩོག ༡ ཤོག ༢༣༢ ན༧ བྱང་ཆུབ་ཡམ་ཀྱི་སྒོན་མ་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བྱ། །ཞེས་པ་དེའོ།།

༡༡ མཐིན་པ་གསུམ་པ་ནས་བརྒྱད་བའི་ངོས་འཛིན་ལ་ངོ་བོའི་བྱ་མ་རྣམ་རྟོག་ཀྱི་ཏ་ནས་བྱང་བའི་སྒོང་བའི་བརྒྱད་པ་ཉེ་བའི་ཁེན་བཞིའི་སྒོ་ནས་ཕེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་བྱོ་སྒོང་བའི་བརྒྱད་པ་དང་། ཡང་གསང་སྔགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལུགས་མི་འདྲ་བ་གསུམ་ངོས་འཛིན་སྒོལ་ཡོད་པར་བེའུ་བུམ་སྟོན་པོའི་འགེལ་པར་བྱང་།

༡༢ དེ་ཡིས། མི་རིགས་དབེ་སྐྲན་ཁང་།

༡༣ སྡེ་དགེ ༤༠༣༧ བསྐྲན། སེམས་ཙམ། ཕི འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། བྱང་སེམས་ཀུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ལེའུ། ཤོག ༡༨ བ༣ ནས་ཡང་འཁོར་ཡོ་གཅིག་བའི་མིང་རྟེན། །རྟ་དང་ལྡན་ཡང་ལམ་དུ་མི་འགྲོ་ལྟར།།

༡༥ བརྟེན་པ་བཞིའི་སྐབས་དྲང་དེས་སྐོར་གསུངས་པ་སྟེ་དགེ ༤༠༥ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི ཀྲམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ ༡༨ ཤློ་ཀ ༢༡ ཤོག ༢༨ བ། ལ་དགོངས།

༡༦ མ་དབེར་འཛངས་མ་ཞེས་བྱང་སར་མི་རིགས་དབེ་སྐྱན་ཁང་དུ། མཛངས་མ། ཞེས་འཁོད།

༡༧ ཚོད་དང་། མི་རིགས་དབེ་སྐྱན་ཁང་།

༡༨ རིངས་ཀྱང་། མི་རིགས་དབེ་སྐྱན་ཁང་།

༡༩ མ་དབེར་རིང་ཀྱང་ཞེས་བྱང་ཡང་། རིངས་ཀྱང་། ཞེས་མི་རིགས་དབེ་སྐྱན་ཁང་བཞིན་བཅོས།

༢༠ བསམ་པས། མི་རིགས་དབེ་སྐྱན་ཁང་།

༢༡ གསུངས་པའི་སྐབས་སུ། མི་རིགས་དབེ་སྐྱན་ཁང་།

༢༢ བསྟབས་པ་གསུངས་ནས། མི་རིགས་དབེ་སྐྱན་ཁང་།

༢༣ གཉམ་བརྒྱད་འདི་བེའུ་བུམ་སྟོན་པོའི་འགྲེལ་པ། ཤོག ༩༢ བ༢ ནང་བཞུགས།

༢༤ སྡེ་དགེ ༡༢ བཀའ། མདོ་སྡེ། ད ཉིང་དེ་འཛོན་རྒྱལ་པོའི་མདོ། ལེའུ ༤ ཤོག ༡༣ བ

༢༥ སྡེ་དགེ ༤༡༢ བསྟན། སྤྱིར་ཡིག དེ་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། བཤེས་སྤྱིང་། ཤློ་ཀ ༤ ཤོག ༩༠ བ

༢༦ མ་དབེར་འདིའི་དཔང་པོ་ཞེས་བྱང་ས་མི་རིགས་དབེ་སྐྱན་ཁང་། དབང་པོ་ཞེས་བྱང་བ་བརྟག

༢ བ སྡེ་དགེ ༤༡༢ བསྟན། སྤྱིར་ཡིག དེ་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། བཤེས་སྤྱིང་། ཤློ་ཀ ༣༢ ཤོག ༤༢ ན།

༢༨ དབང་པོར། མི་རིགས་དབེ་སྐྱན་ཁང་།

༢ཅ ཅི་དགོས། མི་རིགས་དབེ་སྐྱན་ཁང་།

༣༠ དབང་པོར། མི་རིགས་དབེ་སྐྱན་ཁང་།

༣༡ བསམ་པས། མི་རིགས་དབེ་སྐྱན་ཁང་།

༣༢ སྡེ་དགེ ༤༡༤ བསྟན། སྤྱིར་ཡིག གེ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ། ལེའུ ༤ ཤློ་ཀ ༣ ཤོག ༡༡༤ ན། ཁྲོད་ཀྱི་དགེས་པར་མཛད་སྨད་དང་། །ཞེས་སོགས།

༣༣ སྡེ་དགེ ༣༠༣ བཀའ། མདོ་སྡེ། ས ཚུལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་ལྡན་པའི་མདོ། ཤོག ༥༠ བ།

༣༤ རྣེའུ་ཟན། མི་རིགས་དབེ་སྐྱན་ཁང་།

༣༥ ཚོགས་བསག མི་རིགས་དབེ་སྐྱན་ཁང་།

༣༦ སྡེ་དགེ ༣༢ཅ། བསྟན། དབུ་མ། ལ ཆུལ་སྲས་ཞེ་བ་ལྷ། སྤྱོད་འཇུག ལེའུ ། ཤློ་ཀ ༤ ཤོག ། ན།

༣ཅ ལན་གཅིག མི་རིགས་དབེ་སྐྱན་ཁང་།

༣༡ སྡེ་དགེ ༣༡༧ བསྟན། དབུ་མ། ལ རྒྱལ་སྲས་ཞི་བ་ལྷ། སྤྲོད་འཇུག ལེའུ ༩ ཤློ་ཀ ༡༥ ཚོགས ༡ བ༥ དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འཕྲིང་བ་དང་། །ཞེས་སོགས།

༣༨ མ་འོང་བ་ན། མི་རིགས་དེའི་སྐྱེན་ཁང་།

༤༠ གྲུང་བས། མི་རིགས་དེའི་སྐྱེན་ཁང་།

༤༡ སྡེ་དགེ ༣༢༢ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཟ གསལ་རྒྱལ་གྱི་ཚོགས་སུ་བཅད་པ། ཚོགས ༢༠༡ བ༡།

༤༢ འདིར། སྣང་ནས་སྣང་བའི་མཐར་ཐུག་གལ་ཆེ། །ཞེས་བླ་སྐྱབ་ཀྱི་གསུང་དྲངས་པ་ནི་དེའི་བཤེས་བའི་སྒྲིང་ཡིག་གི་གཞུང་ཡིན་པ་ཞེའུ་བྱམ་སྟོན་ཐོའི་འགྲེལ་བར་གསུངས། སྡེ་དགེ ༤༡༢ བསྟན། སྒྲིང་ཡིག ཅ་ མགོན་པོ་བླ་སྐྱབ། བཤེས་སྒྲིང་། ཤློ་ཀ ༡༨ ཚོགས ༤༡ བ༢

༤༣ ཚོགས་བསགས། མི་རིགས་དེའི་སྐྱེན་ཁང་།

༤༤ འཕམ་པ། མི་རིགས་དེའི་སྐྱེན་ཁང་།

༤༥ ཇི་ཡུར། མི་རིགས་དེའི་སྐྱེན་ཁང་།

༤༦ བརྒྱ་ཡང་། མི་རིགས་དེའི་སྐྱེན་ཁང་།

༤༧ དབང་ཐོར། མི་རིགས་དེའི་སྐྱེན་ཁང་།

༤༨ སྡེ་དགེ ༣༡༤ བསྟན། མདོ་འགྲེལ། ཚ དབྱིག་གཉེན། རྟེན་འབྲེལ་དང་ཐོའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་བཤད་པ། ཚོགས ༡༢ བ༤

༤༩ སྡེ་དགེ ༤༡༤ བསྟན། རྒྱུད། ཐ རྣམ་པར་སྣང་མཛད་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་རྒྱུད། ཚོགས ༡༡༢ ན༦

༥༠ གཉན་བརྒྱད་འདི་བེའུ་བུམ་སྟོན་ཐོའི་འགྲེལ་པ། ཚོགས ༢༣ བ༦ ནང་བྱུང་།

༥༡ སེམས་སྤྲོངས། མི་རིགས་དེའི་སྐྱེན་ཁང་།

༥༢ སྡེ་དགེ ༣༢༧ བསྟན། དབུ་མ། ལ རྒྱལ་སྲས་ཞི་བ་ལྷ། སྤྲོད་འཇུག ལེའུ ༧ ཤློ་ཀ ༤༠ ཚོགས ༢༡ བ༤

༥༣ གསུངས། མི་རིགས་དེའི་སྐྱེན་ཁང་།

༥༤ བསམ་པས། མི་རིགས་དེའི་སྐྱེན་ཁང་།

༥༥ བློན་ཐོར་འགྱོད་མེད། མི་རིགས་དེའི་སྐྱེན་ཁང་།

༥༦ གཉན་བརྒྱད་འདི་བེའུ་བུམ་སྟོན་ཐོའི་འགྲེལ་པ། ཚོགས ༢༧ བ༣ ནང་བྱུང་།

༥༧ འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་གཞུང་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ། ཡུ་འབྲི་སྐང་པའི་བེའུ་བུམ་སྟོན་ཐོའི་འགྲེལ་པ། ཚོགས ༢༡ ན༦ ནང་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་གང་མེད་པ་དེ་ཉིད་གཉེན་ཐོར་བྱས་པར་གསུངས་ཞེས་བཀོད་ཀྱང་གཞུང་གང་ཡིན་ངོས་འཛིན་མ་མཛད།

๙๙ མ་དཔེར་འདྲེན་མའི་ལས། བྱང་ཡང་མི་རིགས་དབེ་སྐྱན་ཁང་བཞིན། འདྲེས་མའི་ལས། ཞེས་བཅོས།

๙๘ འདིར་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་བཅོད་པ་འབྱིང་ཐོབ་པའི་དུས་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་གསུངས་པ་བེའུ་བུམ་སྟོན་པོའི་འགྲེལ་པར་གཞུང་དངོས་སུ་ངོས་འཛིན་མ་ཐོན།

๘๐ མིའང་། མི་རིགས་དབེ་སྐྱན་ཁང་།

๘๑ ཚུད་པའམ། མི་རིགས་དབེ་སྐྱན་ཁང་།

๘๒ གསུངས། མི་རིགས་དབེ་སྐྱན་ཁང་།

๘๓ ཡུན་རིང་། མི་རིགས་དབེ་སྐྱན་ཁང་།

๘๔ ཡི་བྱུང་དེ་མི་འདོད་པའི། མི་རིགས་དབེ་སྐྱན་ཁང་།

๘๕ བསླབས་པ། མི་རིགས་དབེ་སྐྱན་ཁང་།

๘๖ དེ་གསུངས། མི་རིགས་དབེ་སྐྱན་ཁང་། མ་དཔེར་ཡུ་གཅིག་ལ་སྐབས་མང་པོར་ཡུ་ཅིག་ཅེས་གས་འཕུལ་མེད་པར་བྱུང་ཡང་ཚང་མ་མཐུན་པར་བཅོས།

๙๐๔ ཕྱིར་མར། མི་རིགས་དབེ་སྐྱན་ཁང་།

๙๐๕ བགྱང་བས། མི་རིགས་དབེ་སྐྱན་ཁང་།

๙๐๖ སྡེ་དགེ ๑๙๕๙ བསྟན། སྤྱིར་ཡིག གེ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ། ལེའུ ༢ ཤློ་ཀ ๙ ཞོག ๙๙๐ བ๓

๙๐๓ ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་དེ་མིན། ཞེས་མི་རིགས་དབེ་སྐྱན་ཁང་ལས་བྱུང་ཡང་ཡིག་ཆོར་ཏུ་དེས་ཏེ། མ་དཔེར་ན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་དེ་ཡིན། ཞེས་བྱུང་བ་མ་ཟད་མི་རིགས་དབེ་སྐྱན་ཁང་གི་འགྲེལ་བའི་དཀྱུས་སུ་རུ་བ་བཀོད་པ་ལས་ཀྱང་དེ་ཡིན་ཞེས་བྱུང་། དེ་བཞིན་དུ་གཞུང་གི་སྐབས་དོན་ལ་བརྟག་ནའང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་དེ་ཡིན། ཞེས་དགོས་པར་སྣང་།

๙๐๙ དེང་ཟིན། མི་རིགས་དབེ་སྐྱན་ཁང་།

๙๐๘ རང་གནས། མི་རིགས་དབེ་སྐྱན་ཁང་།

๙๑๐ བཅས་པས། མི་རིགས་དབེ་སྐྱན་ཁང་།

๙๑๑ དགེ་བའི་ཅི་བྱེད། མི་རིགས་དབེ་སྐྱན་ཁང་།

๙๑๒ སྡེ་དགེ ๓๙๗ བསྟན། དབུ་མ། འ དབུ་མ་འཇུག་པ། སེམས་བསྐྱེད། ๗ ཤློ་ཀ ๙ ཞོག ๙๐๒ ན། དང་། སྡེ་དགེ ๓๙๘๒ བསྟན། དབུ་མ། འ རྒྱ་བ་གྲགས་པ། འཇུག་པ་རང་འགྲེལ། སེམས་བསྐྱེད། ๗ ཞོག ๙๙๔ བ๒

๙๑๓ སྡེ་དགེ ๓๙๐๒ བསྟན། དབུ་མ། ཙ མར་མེ་མཛད་ཡེ་ཤེས། བདེན་གཉིས་ལ་འཇུག་པ། ཞོག ๗๒ ན๒

๙๑๔ རྣམ་རྫུན། མི་རིགས་དབེ་སྐྱན་ཁང་།

།།།ཀ སྡེ་དགེ ཅ०།ང བསྟན། སེམས་ཙམ། ཏི རིན་ཆེན་ཞི་བ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་བའི་མན་ངག ཤོག །ཅ༣ ན།

།།།ཁ སྡེ་དགེ ༣༤།། བསྟན། དབུ་མ། ལ སྒོང་འཇུག ལེའུ ༈ ཟློ་ཀ །།(ཤོག ༣། བ། སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར་དུ། ཅུའ་རྣམས་རྒྱུན་ནི་ཆད་པས་ན། །ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་མི་འབྱུང་དོ། །ཞེས་བྱུང་།

།།།ག མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལུང་བསྟན་མདོ་དང་རྒྱུད་ལས་ཇི་ལྟར་ཐོན་ཚུལ་ཡོངས་སུ་གཏན། དབེར་ན། སྡེ་དགེ ༤༤༤ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཁ སྒྲིན་ཆེན་པོའི་མདོ། ཤོག །།༤ བ།

།།།ང རྒྱ་ཡིན། མི་རིགས་དབེ་སྐྲན་ཁང་།

།།།ཅ ལོག་གསུམ། མི་རིགས་དབེ་སྐྲན་ཁང་།

།།ཀ གཉན་རྒྱུད་འདི་བེའུ་བུམ་སྟོན་པོའི་འགྲེལ་པ། ཤོག །།ཅ་ བ། ནང་བྱུང་།

།།ཁ གཉན་རྒྱུད་འདི་བེའུ་བུམ་སྟོན་པོའི་འགྲེལ་པ། ཤོག །།ཀ བཅ ནང་བྱུང་།

།།།བྱང་གཙོ་ཤེས་པ་ཤེས་རབ་སྐྱབས་ཀྱི་དགེ་བཤེས་པོ་ཏོ་པ་སྒྲགས་ན་བཞུགས་སྐབས་སྒོམ་པ་ཤེས་རབ་སྐྱབས་ཀྱིས་གསོལ་ཐ་ཞིག་ཕུལ་ཏེ་ཟབ་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཞུས་ཤུལ་འགྲེལ་པར་གསུངས། བེའུ་བུམ་སྟོན་པོའི་འགྲེལ་པ། ཤོག །།ཀ བ།

།།།ཁ ཤེས་པ། མི་རིགས་དབེ་སྐྲན་ཁང་།

།།ཅ བསམ་ན། མི་རིགས་དབེ་སྐྲན་ཁང་།

།།ཀ འདྲིས་པའི། མི་རིགས་དབེ་སྐྲན་ཁང་།

།།ཆ གདམ་པར། མི་རིགས་དབེ་སྐྲན་ཁང་།

།།ཇ སྒོང་བས། མི་རིགས་དབེ་སྐྲན་ཁང་།

།།།ཉ སྡེ་དགེ །།ཀ བཀའ། མདོ་སྡེ། ད ཉིང་དེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ། ལེའུ །། ཤོག །། བ།

།།ཏ སྡེ་དགེ ཅ།།། བསྟན། སྒྲིང་ཡིག ཅ་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། བཤེས་སྒྲིང་། ཟློ་ཀ ། ཤོག ཅ། བ།

།།ཐ རིས་སུ། མི་རིགས་དབེ་སྐྲན་ཁང་།

།།ད རང་ལ་རང་རྟོགས་གཞན་ལ་མི་སེམས། མི་རིགས་དབེ་སྐྲན་ཁང་།

།།ན མི་རྨས། མི་རིགས་དབེ་སྐྲན་ཁང་།

།།པ སྡེ་དགེ ༣ཅ།ཅ བསྟན། དབུ་མ། ཁི རྒྱལ་སྲས་ཞི་བ་ཡུ། བསླབ་བཏུས། ལེའུ ཅ ཤོག །། ན།

།།ཕ ངལ་བསོའི། མི་རིགས་དབེ་སྐྲན་ཁང་།

།།བ སྡེ་དགེ ༣ཅ།ཅ བསྟན། དབུ་མ། ཁི རྒྱལ་སྲས་ཞི་བ་ཡུ། བསླབ་བཏུས། ལེའུ ཅ ཤོག །། ན།

།།མ སྡེ་དགེ ཅ་ བཀའ། དཀོན་བརྩེགས། ཅ ཡུག་བའི་བསམ་པ་བསྡུལ་བའི་མདོ། ཤོག །།ཀ ན།

༡༩ཀ ཙཾ་ཙུྃབ། མི་རིགས་དབེ་སྐྱན་ཁང་།

༡༩༡ བདག་ཅན། མི་རིགས་དབེ་སྐྱན་ཁང་།

༡༩༨ སྡེ་དགེ ༣୯୦ བསྟན། དབུ་མ། ཁི བསླབ་བཏུས། ལེའུ ༡ ཤོག ༡༡ ན།

༡୯୦ སྡེ་དགེ ༣୯୦ བསྟན། དབུ་མ། ཁི བསླབ་བཏུས། ལེའུ ୯ ཤོག ༣୯ ན།

༡୯༡ སྡེ་དགེ ୯୦༠ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི བྱམས་པ་མཐོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ ༡༢ སྐྱོག ༡୯ ཤོག ༡༢ བ୬

༡୯༢ ཀུན་གྱིས། མི་རིགས་དབེ་སྐྱན་ཁང་།

༡୯༣ ཀུན་སྣང་སེ། མི་རིགས་དབེ་སྐྱན་ཁང་།

༡୯୯ སྡེ་དགེ ୯୦༠ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི བྱམས་པ་མཐོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ ༡༡ སྐྱོག ୬ ཤོག ༡༢ བ୯

༡୯୯ བཤེས་པ། མི་རིགས་དབེ་སྐྱན་ཁང་།

༡୯୬ སྡེ་དགེ ༣ བཀའ། འདུལ་བ། ཇ ལུང་རྟམ་འབྱེད། ལམ་ཕྱན་གྱི་གཏམ་རྒྱུད། ཤོག ୬ཀ བ དང་། སྡེ་དགེ ༣ བཀའ། འདུལ་བ། ཅ ལུང་རྟམ་འབྱེད། ལེགས་ཤོང་གི་གཏམ་རྒྱུད། ཤོག ༡୯ ན༣

༡୯ཀ ཚོགས་བསགས། མི་རིགས་དབེ་སྐྱན་ཁང་།

དྲགས་པོའི་ཐར་རྒྱན་གྱི་མཚན།

༡ གཞུང་འདིའི་མ་ཕྱི་རྟེད་རིས་དཔར་མར་གཞི་བཅོལ་ཤིང་། དཔར་མ་བསྟར་ཡུལ་དཔལ་སྐྱངས་དཔར་མ་དང་། མི་རིགས་དབེ་སྐྱན་ཁང་ནས་དཔར་ཆུ་བཏབ་བའི་གངས་ཅན་རིག་བརྒྱའི་སྐོར་འབྱེད་ཤེ་མིག་དེབ་གྲངས་ ༢୦ ནང་བཞུགས་པའི་དྲགས་པོ་ཐར་རྒྱན་གཉིས་ཡིན། དེས་ན་བསྟར་ཡིག་ཆུ་དཔལ་སྐྱངས་དང་། མི་རིགས་དབེ་སྐྱན་ཁང་ཤེས་བཅོད་ཡོད། བློ་མའི་གསུང་ལ་བརྟེན་ནས། དཔལ་སྐྱངས། མི་རྟེའི་དྲིན་ལ་བརྟེན་ནས། མི་རིགས་དབེ་སྐྱན་ཁང་།

༢ འགྲུལ་བ་ནམ་སངས་ན། དཔལ་སྐྱངས།

༣ ཐོབ་ཅ་ན་སངས་སོ། དཔལ་སྐྱངས།

୯ སྐྱབ། དཔལ་སྐྱངས།

༧ འགྲུབ། དཔལ་སྦྱངས།

༨ སངས་རྒྱས། ཞེས་པ་དཔལ་སྦྱངས་དཔར་མར་མི་བྱུང་།

༩ རྣམ་བཞག དཔལ་སྦྱངས།

༡༠ ཞེས་པ་ལ། དཔལ་སྦྱངས།

༡༡ སྡེ་དགེ ༡༢༩ བཀའ། མདོ་སྡེ། ད ཉིང་དེ་འཛིན་རྒྱལ་བོའི་མདོ། ལེའུ ༡༠ ཤོག ༣༢ བ༩ འདི་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནམ།

༡༢ སྡེ་དགེ ༡༢༠ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཐ མདོ་སྡུང་འདུས། ལེའུ ཐ་མ། ཤོག ༡༡༢ ནས

༡༣ གོང་མཚུངས། མདོ་སྡུང་འདུས། ལེའུ ཐ་མ། ཤོག ༡༡༡ བ༡

༡༤ སྡེ་དགེ ༩༠༠ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ ༡༠ ཐྲོག ༣༩ ཤོག ༡༠ ན༤

༡༥ སྡེ་དགེ ༩༠༡ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་བླ་མ། ལེའུ ༡ ཐྲོག ༢༩ ཤོག ༤༨ ན༢

༡༦ སངས་རྒྱས་ཀྱི། མི་རིགས་དབེ་སྐྱེན།

༡༧ ཆོས་སྐྱེ་ཡིན་ལ། དཔལ་སྦྱངས།

༡༨ ཡང་། ཞེས་བའི་རྒྱུན་སྡུད་ཀྱི་ཐུབ་དེ་དཔལ་སྦྱངས་དཔར་མར་མི་བྱུང་།

༡༩ དམན་ཀྱི། དཔལ་སྦྱངས།

༢༠ འདིར་དྲངས་པའི་ཚིགས་བཅད་འདིའི་ཁྲངས་དོས་འཛིན་མ་ཐུབ་མོད། ཐོགས་མེད་ཀྱིས་རིགས་ཚད་ཀྱི་གང་ཟག་ཁྲད་ཆོས་བྱུག་ལྟན་དུ་གསུངས་པ་དེའི་ཉན་སར་བྱུང་། སྡེ་དགེ ༩༠༤ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཇི ཡན་ཐོས་ཀྱི་སུ། ཤོག ༣ བ༤

༢༡ སྡེ་དགེ ༩༠༠ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ ༩ ཐྲོག ༡༡ ཤོག ༩ ན༥

༢༠ སྡེ་དགེ ༡༡༡ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཚ སྒྱིང་རྡེ་པད་དཀར་ཀྱི་མདོ། ལེའུ ༣ ཤོག ༢༣ ན༣

༢༡ འཛིག མི་རིགས་དབེ་སྐྱེན།

༢༢ ཚོག་བཅད་འདི་གཞུང་གང་ནས་དྲངས་གཞུང་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

༢༣ དེ་དག་ཡིན་ནོ།། དཔལ་སྦྱངས།

༢༤ མ་ཁས་པའི། མི་རིགས་དབེ་སྐྱེན།

༢༥ ཚོག་བཅད་འདི་གཞུང་གང་ནས་དྲངས་གཞུང་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

༢༦ ཞེག་པ་དེ་དག དཔལ་སྦྱངས།

༢༧ བདག་གིས། དཔལ་སྦྱངས། མི་རིགས་དབེ་སྐྱེན།

༢༨ ཐོས་ན། དཔལ་སྦྱངས།

༢৫ ངལ་གསོར། དཔལ་སྦྱངས།

༣০ རྒྱལ་བས་བཞད་པ། དཔལ་སྦྱངས།

༣༡ སྡེ་དགེ ༡༡༣ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཇ དམ་ཚོས་པད་དཀར་གྱི་མདོ། ལེའུ ༡ ཐྲོག ༢৯ ཤོག ༡৯ བ།

༣༢ གོང་མཚུངས། དམ་ཚོས་པད་དཀར་གྱི་མདོ། ལེའུ ༢ ཤོག ༢༤ ན༣

༣༣ དེ་དག་གདོང་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་བྱང་ཆུབ་ཏུ། དཔལ་སྦྱངས།

༣৬ སྡེ་དགེ ༡༡༣ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཇ དམ་ཚོས་པད་དཀར་གྱི་མདོ། ལེའུ ༡ ཤོག ༡০ བ།

༣৫ དཔལ་སྦྱངས་དཔར་མར་སྐབས་མང་པོར། རང་བཞིན་གྱིས་ཞེས་བྱེད་སྦྱོ་དགོས་སར་རང་བཞིན་གྱི་ཞེས་འབྱེལ་སྦྱོ་བྱུང་།

༣৮ མ་དམིགས་པའོ། །དཔལ་སྦྱངས།

༣৯ བག་མེད་པ་དང་། དཔལ་སྦྱངས།

༤༠ སྡེ་དགེ ༡༣ བཀའ། དགོན་བརྩེགས། ཁ ཚོས་བཟུ་བའི་མདོ། ལེའུ ৫ ཤོག ༡৯৯ བ৯

༤༡ དང་བ་དག དཔལ་སྦྱངས།

༤༢ སྡེ་དགེ ༡༣ བཀའ། དགོན་བརྩེགས། ཁ ཚོས་བཟུ་བའི་མདོ། ལེའུ ৫ ཤོག ༡৯༤ ན༡

༤༣ སྡེ་དགེ ༤০༡০ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ ৬ ཐྲོག ༡ ཤོག ৬ ན༣

༤༤ མི་ཐོབ་པ་མིན་པས། དཔལ་སྦྱངས།

༤৫ བསྒྲུབ་པའམ། དཔལ་སྦྱངས།

༤৬ ཚིགས་བཅད་འདི་མདོ་དུན་པ་ཉེར་བཞག་ཏུ་བཙལ་ཡང་རྟེད་སོན་མ་བྱུང་། ལུང་འདི་ཤེར་འབྱུང་བློ་གྲོས་ཀྱིས་སྐྱོད་འཇུག་འགྲེལ་པར་ཡང་དུངས། སྡེ་དགེ ༤༤৯༤ བསྟན། དབུ་མ། ཁ སྐྱོད་འཇུག་དཀའ་འགྲེལ། ཤེར་འབྱུང་བློ་གྲོས། ཤོག ৫৭ བ৫

৫৭ དགེ་བ་ལ་འབད་པ་མི་ཁོམ་པས་སོ། །དཔལ་སྦྱངས་དང་མི་རིགས་དེ་སྐྱན་ཁང་།

৫৮ སྡེ་དགེ ༤༤৯༡ བསྟན། དབུ་མ། ཁ སྐྱོད་འཇུག ལེའུ ৮ ཐྲོག ༡༡ ཤོག ༡৭ ན৯ དགེ་ལ་དགའ།

৫৯ སྟོང་། དཔལ་སྦྱངས།

৫১ འབྱོར་བ་ལ། མི་རིགས་དེ་སྐྱན་ཁང་།

৫২ སྡེ་དགེ ৫০༤৮ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཇ སྤྲོད་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ། ལེའུ ༡ ཤོག ༤ བ৫

৫০ མཉམ་པ། དཔལ་སྦྱངས། མི་རིགས་དེ་སྐྱན་ཁང་།

৫༡ བརྟེན། དཔལ་སྦྱངས། མི་རིགས་དེ་སྐྱན།

།།ཨརྱ་མས། མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན།

།།སྡེ་དགེ །། བཀའ། དཀོན་བརྩེགས། ཀ བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་དྲ། ལེའུ ་ ཤོག ་ བ།

།།ཅེ་དགེ ।।।। བཀའ། མདོ་སྡེ། ཚ སྨིང་རྗེ་ཆེན་པོ་པདྨ་དཀར་ཡིའི་མདོ། ལེའུ ། ཤོག ་ ན།

།།ཅེ་དགེ །། བཀའ། ཕལ་ཆེན། ཀ ལེའུ ། སྡེ་པོ་བཀོད་པའི་མདོ། ཤོག ། ན་

།།ཅེ་དགེ ། བསྟན། དབུ་མ། ལ སྒོད་འཇུག ལེའུ ། ཐྲི་ག ། ཤོག ། ན།

།་ ཁོང་མཆུངས། སྒོད་འཇུག ལེའུ ། ཐྲི་ག ། ཤོག ། བ།

།།ཅེ་དགེ ། བསྟན། དབུ་མ། ལ རྒྱལ་སྲས་ཞི་བ་ལྷ། སྒོད་འཇུག ལེའུ ། ཐྲི་ག ། ཤོག ། ན།

།། བསྒྲུབ། དཔལ་སྦྱིན།

།། དེ་ལ། དཔལ་སྦྱིན།

།། སྡེ་དགེ ། བསྟན། དབུ་མ། ཁི དཔལ་མར་མེ་མཛད་ཡེ་ཤེས། ལམ་སྒྲོན། ཐྲི་ག ། ཤོག ། ། ན་

།། ཁོང་མཆུངས། ལམ་སྒྲོན། ཐྲི་ག ། ཤོག ། ། བ།

།། སྒོ་ག དཔལ་སྦྱིན།

།། སྡེ་དགེ ། བསྟན། དབུ་མ། ཁི དཔལ་མར་མེ་མཛད་ཡེ་ཤེས། ལམ་སྒྲོན། ཐྲི་ག ། ཤོག ། ། བ།

།། ཁོང་མཆུངས། ལམ་སྒྲོན། ཐྲི་ག ། ཤོག ། ། ཟ།

།། སྡེ་དགེ ། ། བསྟན། སྒྲིང་ཡིག ངེ་ སྒོ་བ་དཔོན་ཙནྡྲ་གོ་མི། སྒོ་བ་སྒྲིང་། ཐྲི་ག ། ན་ ། ཤོག ། ན།

།། བགྱིད། དཔལ་སྦྱིན།

།། སྡེ་དགེ ། བསྟན། དབུ་མ། ལ རྒྱལ་སྲས་ཞི་བ་ལྷ། སྒོད་འཇུག ལེའུ ། ཐྲི་ག ། ཤོག ། ། ཨ།

།། ཁོང་མཆུངས། སྒོད་འཇུག ལེའུ ་ ཐྲི་ག ། ། ཤོག ། ། བ།

།། འཕྲང་། དཔལ་སྦྱིན། མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་།

།། ཚོགས་བཅད་འདི་གཞུང་གང་ནས་དང་གཞུང་དོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

།། མི་འོ་ཅོག དཔལ་སྦྱིན།

།། སྡེ་དགེ ། བསྟན། དབུ་མ། ལ སྒོད་འཇུག ལེའུ ། ཐྲི་ག ། ། ཤོག ། ། བ།

།། སྡེ་དགེ ། བཀའ། དཀོན་བརྩེགས། ། ཚོས་བཅུ་པའི་མདོ། ལེའུ ། ཤོག ། ། ན།

།། སྡེ་དགེ ། ། བཀའ། ཕལ་ཆེན། ཀ བམ་པོ་བདུན་པ། ཤོག ། བ།

๒๗ སྐྱེད། མི་རིགས་དེའི་སྐྱན།

๒๙ སྟེ་དགེ ๔๗ བཀའ། མདོ་སྟེ། ๓ རྒྱ་ཆེར་རོལ་བའི་མདོ། ལེའུ ๗ ཚོག ๙๔ བམ

๒๘ སྐྱབ། དབལ་སྤྲུངས།

๔๐ སྟེ་དགེ ๙๐๔๐ བསྟན། མངོན་པ། ཀུ མཛོད་བང་འགྲེལ། གནས། ๑ ཚོག ๘๗ ན།

๔๑ སྟེ་དགེ ๙๗๔ བསྟན། སྤྱིང་ཡིག གེ མཁོན་པོ་ཀུ་སྐྱབ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ། ལེའུ ། ཐྲོག ๘ ཚོག ๗๐๗ ན།

๔๑ ཐོངས། མི་རིགས་དེའི་སྐྱན།

๔๓ བརྒྱ་བསྟེལ། དབལ་སྤྲུངས།

๔๙ འཇིལ་བོ། མི་རིགས་དེའི་སྐྱན།

๔๗ སྐྱོབ། དབལ་སྤྲུངས། མི་རིགས་དེའི་སྐྱན།

๔๘ སྟེ་དགེ ๗๙๗ བཀའ། མདོ་སྟེ། ཅ དཀོན་མཆོག་ཅ་ལའི་གཟུངས། ལེའུ་ཐ་མ། ཚོག ๘๓ བམ

๔๗ ཆོས་སྟོན། དབལ་སྤྲུངས། མི་རིགས་དེའི་སྐྱན།

๔๔ སྟེ་དགེ ๗๘ བཀའ། དཀོན་བཅུག་ཐམས། གེ བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟེ་སྟོང་། ལེའུ ๗๗ ཚོག ๗๔๘ ན།

๔๘ ལྷན་ཀྱེ། མི་རིགས་དེའི་སྐྱན།

๕๐ བསྐྱབ། མི་རིགས་དེའི་སྐྱན།

๕๗ སྔོན་བྱས་ཀྱི། དབལ་སྤྲུངས།

๕๓ མ་དཔེར། རིག་བ་དང་། ཞེས་ཡང་འཇུག་ས་མེད་པར་བྱང་ཡང་། དབལ་སྤྲུངས་དཔར་མ་དང་མི་རིགས་དེའི་སྐྱན་ཁང་བཞིན་བཅོས།

๕๓ སྟེ་དགེ ๗๓ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ མདོ་སྡུད་པ། ཚོག ๕ ན๘

๕๙ སྟེ་དགེ ๗๑ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བརྒྱད་སྟོང་པ། ལེའུ ๑๑ ཚོག ๑๗๘ བ๗

๕๗ སོགས་པ། དབལ་སྤྲུངས།

๕๘ ཆེན་པོ་ལ་བརྒལ། དབལ་སྤྲུངས། མི་རིགས་དེའི་སྐྱན།

๕๘ བསྡིག མི་རིགས་དེའི་སྐྱན།

๕๑ འདུ་བའི་ཕེག་པ་ཆེན་པོའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན། དབལ་སྤྲུངས།

๕๕ འཇྲྀད་པས། དབལ་སྤྲུངས།

๗๐๐ སྟེ་དགེ ๙๙ བཀའ། ཚལ་ཆེན། ཙ དབལ་འབྱུང་གི་རྣམ་ཐར། ཚོག ๑๑๘ ན།

༡༠༡ ནང་གི། དཔལ་སྒྲུབ། མི་རིགས་དེའི་སྐྱེན།

༡༠༢ སྟེ་དགེ ༢༨༣ བསྟན། དབུ་མ། ཅ རྒྱལ་སྲས་ཞི་བ་ཕྱེ། སྨོད་འཇུག ལེའུ ༡ ཤློཀ ༢༨ ཤོག ༡༡ ན༥

༡༠༣ བསྒྲུབས། དཔལ་སྒྲུབས།

༡༠༤ སྟེ་དགེ ༤༤ བཀའ། ཕལ་ཆེན། ཙ དཔལ་འབྱུང་གི་རྣམ་ཐར། ཤོག ༢༨༤ བ༣

༡༠༥ སྟེ་དགེ ༤༤ བཀའ། ཕལ་ཆེན། ཙ དཔལ་འབྱུང་གི་རྣམ་ཐར། ཤོག ༣༥ བ༣ སྐྱེལ་བས་སྐྱེལ་མ་ཡུ་བྱའོ། །དཔལ་སྒྲུབས། སྐྱེལ་མ་ཡུ་བྱའོ། །མི་རིགས་དེའི་སྐྱེན་ཁང་།

༡༠༦ བརྒལ། མི་རིགས་དེའི་སྐྱེན།

༡༠༧ ཚ་གིར། མི་རིགས་དེའི་སྐྱེན།

༡༠༨ སྟེ་དགེ ༢༢༡༨ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཁ ཙིནྟ་བྱ་ཏ། ཙེ་ཤེས་གྲུབ་པ། ལེའུ ༡༩ ཤློཀ ༥ ཤོག ༥༡ ན༢

༡༠༩ བསྟེན་བྱས་ན། དཔལ་སྒྲུབས་དང་མི་རིགས་དེའི་སྐྱེན་ཁང་།

༡༡༠ སྟེ་དགེ ༤༤ བཀའ། ཕལ་ཆེན། ཙ དཔལ་འབྱུང་གི་རྣམ་ཐར། ཤོག ༢༨༤ ན༣

༡༡༡ དེས་ན་ནང་གྱི། དཔལ་སྒྲུབས། དེས་ན་ནང་གི། མི་རིགས་དེའི་སྐྱེན་ཁང་།

༡༡༢ བས་ན། མི་རིགས་དེའི་སྐྱེན།

༡༡༣ རབ་ནི། མི་རིགས་དེའི་སྐྱེན།

༡༡༤ ཚོམ། དཔལ་སྒྲུབས། མི་རིགས་དེའི་སྐྱེན།

༡༡༥ སྟེ་དགེ ༤༠༣༣ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཁི འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། བྱང་སེ། ལེའུ ༡༨ ཤོག ༡༢༣ ན༣

༡༡༨ སྟེ་དགེ ༤༠༢༠ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཁི བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ ༡༣ ཤློཀ ༡ ཤོག ༡༨ བ༨

༡༡༣ ཉིད་ཀྱིས། མི་རིགས་དེའི་སྐྱེན།

༡༡༤ སྟེ་དགེ ༣༤༣ བསྟན། དབུ་མ། ཅ ཤེ་བ་ཕྱེ། སྨོད་འཇུག ལེའུ ༡ ཤློཀ ༡༠༢ ཤོག ༡༤ ན༡

༡༡༨ སྐྱབ། དཔལ་སྒྲུབས།

༡༢༠ ངོམ། དཔལ་སྒྲུབས།

༡༢༡ སྟེ་དགེ ༤༤ བཀའ། ཕལ་ཆེན། ཙ སྡོང་པོ་བཀོད་པའི་མདོ། ཤོག ༣༠༤ ན༣

༡༢༢ གོང་མཚུངས། སྡོང་པོ་བཀོད་པའི་མདོ། ཤོག ༣༤༣ ན༢

༡༢༣ སྨོག་ལ་ཡང་། དཔལ་སྒྲུབས།

༡༢༤ སྟེ་དགེ ༡༢ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བརྒྱད་སྟོང་པ། ལེའུ ༣༠ ཤོག ༢༧༡ ན༣

༡༢༤ སྡེ་དགེ ཙཙ བཀའ། ཚལ་ཆེན། ཚ སྡོང་པོ་བགོད་པའི་མདོ། དཔལ་འབྱུང་གི་ལེའུ ཤོག ༢༤ཙ བ།

༡༢༥ བཅོག་པ། མི་རིགས་དབེ་སྐྱེན།

༡༢༧ དད་པ། མི་རིགས་དབེ་སྐྱེན།

༡༢༤ བཊ་ཆེན་ནུ་རོ་བས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་སྐོར་བཀའ་བརྒྱད་བའི་རྣམ་ཐར་པོད་དང་པོ། དཔལ་ནུ་རོ་བའི་རྣམ་ཐར་དྲི་མེད་ལེགས་བཤད་བདེ་ཆེན་འབྱུག་སྒྲ། ཤོག ༧༧ ནས་ ༡༡༤

༡༢ཀ སྡེ་དགེ ༡༡ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བརྒྱད་སྟོང་པ། ལེའུ ༣༠ ཤོག ༢ཙ༧ བ༤ ཕོངས་པར་བྱའོ། །རབ་ཏུ་དང་བར་བྱའོ། །དཔལ་སྦྱངས།

༡༣༠ ལོག་པར་རྟོག་པ་སྤོང་ཞིང་ལྷག་པར་ཡང་གུས་པ་བསྒྲིད་པ་སྟེ། ཞེས་པའི་ཚིག་འདི་དག་མ་དཔེར་མི་བྱང་ཡང་། མཚོ་སྟོན་མི་རིགས་དབེ་སྐྱེན་ཁང་ནས་དཔར་དུ་བཏབ་པ། བོད་ཀྱི་བཅུ་ཕྲག་རིག་མཛོད་ཆེན་མོ། བཀའ་བརྒྱད་གསུང་རབ་བོད་བརྒྱད་པའི་ཐར་རྒྱན་དུ་གསལ་བས་འདིར་བཀྲག་པ་ཡིན།

༡༣༡ སྡེ་དགེ ཙཙ བཀའ། ཚལ་ཆེན། ཚ སྡོང་པོ་བགོད་པའི་མདོ། ཤོག ༡༡ ན༤

༡༣༡ བསྐྱབ། མི་རིགས་དབེ་སྐྱེན།

༡༣༣ སྡེ་དགེ ༩༠༥ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི བྱམས་པ་མཐོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ ༡༨ ཐྲོག ༡༥ ཤོག ༡༥ བཙ

༡༣ཙ སྡེ་དགེ ཙཙ བཀའ། ཚལ་ཆེན། ཚ སྡོང་པོ་བགོད་པའི་མདོ། དཔལ་འབྱུང་གི་ལེའུ ཤོག ༡༡༨ ན༧

༡༣༥ སྐྱབ། དཔལ་སྦྱངས།

༡༣༦ སྡེ་དགེ ཙཙ བཀའ། ཚལ་ཆེན། ཚ སྡོང་པོ་བགོད་པའི་མདོ། དཔལ་འབྱུང་གི་ལེའུ ཤོག ༡༡༥ ན༡

༡༣༤ སྡེ་དགེ ༡༡ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བརྒྱད་སྟོང་པ། ལེའུ ༣༠ ཤོག ༢ཙ༧ བ༣

༡༣༡ བརྒྱད་པའི་ཕྱིར་། མདོར། གསུང་འབུམ་དཔར་མ།

༡༣ཙ བསྐྱབ། དཔལ་སྦྱངས། མི་རིགས་དབེ་སྐྱེན།

༡༤༠ མ་དབེར་སྡོམས་ཞེས་སྐབས་དུ་མར་བྱུང་ཡང་མི་རིགས་དབེ་སྐྱེན་ཁང་ཤར་སྡོམ་ཞེས་བཅོས།

༡༤༡ དཔལ་སྦྱངས་དང་མི་རིགས་དབེ་སྐྱེན་ཁང་གཉིས་སུ་བསྒོམ་ཞེས་པར་སྐབས་དུ་མར་སྒོམ་ཞེས་བས་འཕྲལ་མེད་པར་བྱུང་།

༡༤༢ ཡན་ཆད། དཔལ་སྦྱངས།

༡༤༣ སེམས་བསྒྲིད་ཀྱི་ཚོས། དཔལ་སྦྱངས།

༡༤༤ སྡེ་དགེ ༡༤ བཀའ། ཚལ་ཆེན། ཚ སྡོང་པོ་བགོད་པའི་མདོ། ཤོག ༢ཙ༤ བ༢

༡༩༤ གོང་མཚུངས། ཚལ་ཆེན། ཨ སྟོང་པོ་བགོད་བའི་མདོ། ཤོག ༢༡ ན།

༡༩༥ སྟེ་དགེ ༡༡༡ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཚ སྲིད་རྩེ་ཆེན་པོའི་བློན་དགར་པོ། ལེའུ ཇ ཤོག ༣༤ ན།

༡༩༦ འཕེ་བའོ། །དཔལ་སྒྲུབས།

༡༩༧ སྟེ་དགེ ༣༧ བཀའ། མདོ་སྡེ། ས ཆེད་དུ་བརྩོད་པའི་ཚིགས། ཚོགས། ༡ ཤྲོག ༡༠ ཤོག ༡༠༤ བ༥

༡༩༨ མེ་ཡི་བདུན་ཞོ་དེ་ནས་ནི།། དཔལ་སྒྲུབས་དཔར་མཁར་མི་གསལ།

༡༡༠ སྟེ་དགེ ༩༠༨ བསྟན། མདོན་པ། ཀུ དབྱིག་གཉེན། ཆོས་མདོན་པ་མཛོད། གནས། ༣ ཤྲོག ༡༠༣ ཤོག ༡༠ བ༥

༡༡༡ གོང་མཚུངས། ཆོས་མདོན་པ་མཛོད། གནས། ༣ ཤྲོག ༡༠༡ ཤོག ༡༠ བ༤

༡༡༢ ནམ་མཁའི། དཔལ་སྒྲུབས། མི་རིགས་དབེ་སྐྱེན།

༡༡༣ སྟེ་དགེ ༧༢ བཀའ། དཀོན་བརྩེགས། ཅ ཁྲིམ་བདག་དཔས་བྱིན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ། ཤོག ༢༠༡ བ༢

༡༡༤ དུས་བཞིའི། དཔལ་སྒྲུབས།

༡༡༥ དཔལ་སྒྲུབས་དཔར་མཁར་སྐབས་དུ་མཁའ་འགྲུང་ལ་བྱུང་ཞེས་སྣང་།

༡༡༦ སྐུ་གླུམ། དཔལ་སྒྲུབས།

༡༡༧ ལ། ཞེས་པ་མི་རིགས་དབེ་སྐྱེན་ཁང་ནང་མི་བྱུང་།

༡༡༨ འཕིབ་སྟེ། དཔལ་སྒྲུབས།

༡༡༩ སྟེ་དགེ ༡༤ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཁ རྒྱ་ཆེར་རོལ་པའི་མདོ། ལེའུ ༡༣ ཤོག ༡༡ ན༢

༡༢༠ བདག་ཉིད་ཀུང་སྟོད། དཔལ་སྒྲུབས། མི་རིགས་དབེ་སྐྱེན་ཁང་།

༡༢༡ བརྟག་པ་དང་། དཔལ་སྒྲུབས།

༡༢༢ དེ་ཙམ་གྱིས་ཚེ་འདུ་ཀྱིས། མི་རིགས་དབེ་སྐྱེན།

༡༢༣ སྟེ་དགེ ༣༧༡ བསྟན། དབུ་མ། ཅ རྒྱལ་སྲས་ཞི་བ་ཕྱེ། སྤྲོད་འཇུག ལེའུ ༢ ཤྲོག ༦༠ ཤོག ༥ བ༢

༡༢༤ འབྲལ། དཔལ་སྒྲུབས། མི་རིགས་དབེ་སྐྱེན།

༡༢༥ སྟེ་དགེ ༣༧༡ བསྟན། དབུ་མ། ཅ ཞི་བ་ཕྱེ། སྤྲོད་འཇུག ལེའུ ༢ ཤྲོག ༣༥ ཤོག ༥ ན༤

༡༢༦ མ་འཚི་བ། མི་རིགས་དབེ་སྐྱེན།

༡༢༧ སྟེ་དགེ ༤༡༧༡ བསྟན། སྤྲིང་ཡིག ངེ་ སྤྲོད་དཔོན་རྣ་དབྱངས། མྱ་ངན་བསལ་བ། ཤོག ༣༣ ན༤

༡༢༨ གོང་མཚུངས། མྱ་ངན་བསལ་བ། ཤོག ༣༣ བ༢

༡༢༩ སྟེ་དགེ ༣༧༤ བཀའ། མདོ་སྡེ། ས ཆེད་དུ་བརྩོད་པའི་ཚིགས། ཚོགས། ༡ ཤྲོག ༢༥ ཤོག ༢༡༠ ན།

༡༣༠ སྡེ་དགེ ཅ།༣༣ བསྟན། སྒྲིང་ཡིག རེ་ སློབ་དཔོན་རྟ་དབྱངས། མུ་ངན་བསལ་བ། ཤོག ༢༢ བ༢

༡༣༡ སྡེ་དགེ ༢༡༤ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཧ ཆེད་དུ་བརྩོད་པའི་ཚོམས། ཚོམས། ༢ ཤྲོག ༡ ཤོག ༢༠৫ ན༢

༡༣༢ བསྟོས། མི་རིགས་དབེ་སྐྱན་ཁང་།

༡༣༣ དཔེར་ན་སྐྱེས་བུ་རུ་ལ་ཅན་གྱིས། །རྒྱུད་ལ་སྒྲིངས་ནས་མདའ་བསྐྱར་བ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

༡༣৫ སྡེ་དགེ ༡༢༤ བཀའ། མདོ་སྡེ། ན འདུས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ཉོག ལེའུ ༢ ཤོག ༢༡༡ བ༢

༡༣৬ སྡེ་དགེ ༢༢৬ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཧ ཆེད་དུ་བརྩོད་པའི་ཚོམས། ཚོམས། ༡ ཤྲོག ༡༢ ཤོག ༢༡০ ན৬

༡༣৭ ལྷོན་ཤིང་གི་མདོ་ཞེས་པ་གཞུང་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ། འཆི་དང་ཉེ། དཔལ་སྦྱིན། མི་རིགས་དབེ་སྐྱན་ཁང་།

༡༣৮ སྡེ་དགེ ༢༢৬ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཧ ཆེད་དུ་བརྩོད་པའི་ཚོམས། ཚོམས། ༡ ཤོག ༢༠৫ བ།

༡༣৯ སྡེ་དགེ ৬০৬৫ བསྟན། མངོན་པ། ཀུ དབྱིག་གཉེན། ཆོས་མངོན་པ་མཛོད། གཅས། ༣ ཤྲོག ৯༤ ཤོག ৫ བ৯

༡༤০ སྡེ་དགེ ༢༢৬ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཧ ཆེད་དུ་བརྩོད་པའི་ཚོམས། ཚོམས། ༡ ཤོག ༢༠৫ ན།

༡༤༡ མེད་དེ། དཔལ་སྦྱིན།

༡༤༢ སྡེ་དགེ ༢༤৯ བསྟན། དབུ་མ། ཁ རྒྱལ་སྲས་ཞི་བ་ལྷ། སྒྲོད་འཇུག ལེའུ ༡ ཤྲོག ৬༢ ཤོག ༡༢ བ৬

༡༤༣ སྡེ་དགེ ৬།༤༢ བསྟན། སྒྲིང་ཡིག རེ་ མཁོན་པོ་ཀུ་སྐྱབ། བཤེས་སྒྲིང། ཤྲོག ༡༡ ཤོག ৬༣ ན৬

༡༤༤ ཡང་། ཞེས་པའི་རྒྱུན་སྡུད་ཀྱི་ཚོགས་དཔལ་སྦྱིན་དཔར་མར་མི་བྱུང་། དེ་བཞིན་དུ་དཔལ་སྦྱིན་དང་མི་རིགས་དབེ་སྐྱན་ཁང་གཉིས་ཀར། མི་སྟོངས་པ། ཞེས་བ་སྟོན་འཇུག་མེད་པ་བྱུང་།

༡༤৬ སྡེ་དགེ ༤༤།༢ བསྟན། དབུ་མ། ཁ རྒྱལ་སྲས་ཞི་བ་ལྷ། སྒྲོད་འཇུག ལེའུ ৮ ཤྲོག ༥༡ ཤོག ༡৮ བ།

༡༤৭ སྐྱང་དྲན། དཔལ་སྦྱིན།

༡༤৮ མ་དཔེར། སྒྲོད་འཇུག་ལས་གསུངས་ཀྱང་ཚོགས་བཅད་འདི་ཚོམས་སུ་ཟཁུགས། སྡེ་དགེ ༤༢৬ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཧ ཆེད་དུ་བརྩོད་པའི་ཚོམས། ཚོམས། ༡ ཤྲོག ৬༤ ཤོག ༢༡০ བ།

༡༤৯ སྐྱར། དཔལ་སྦྱིན།

༡༥༠ བཟེ། མི་རིགས་དབེ་སྐྱན།

༡༥༡ མི་ལྷོ་སྡེ། དཔལ་སྦྱིན། མི་ལོང་སྡེ། མི་རིགས་དབེ་སྐྱན།

༡৫০ ཡང་ན་ཚུ་ཡི་ནང་དུ་འདུལ། །ཡང་ན་ས་ཡི་དོར་དུ་སྦྲ། དཔལ་སྦྱིན། མ་དཔེར། སྒྲོད་འཇུག་ལས་གསུངས་ཀྱང་། ཚོགས་བཅད་འདི་ད་ལྟ་བསྟན་འགྱུར་དུ་བཞུགས་པའི་སྒྲོད་འཇུག་ནང་མི་བཞུགས་པས་རྟེ་སྐམ་པོ་པས་གང་ལས་དྲངས་བརྟག་དགོས།

༡༨༧ དབལ་སྦྱངས་དང་མི་རིགས་དེའི་སྐྱན་ཁང་གཉིས་ཀ། རྒྱབ་ཀྱིས། བསད། བཅིངས། བཤུས་བཅས་ལ་བྱེད་སྐྱུང་།

༡༨༨ གཟེར། དབལ་སྦྱངས། མི་རིགས་དེའི་སྐྱན་ཁང་།

༡༨༩ ཙོམ་ན། དབལ་སྦྱངས།

༡༨༩ དེ་ནས་དེ། དབལ་སྦྱངས།

༡༨༡ སྒོག་སྟེ། དབལ་སྦྱངས། སྤགས་ཀྱི། མི་རིགས་དེའི་སྐྱན།

༡༨༢ འགྱུར། དབལ་སྦྱངས།

༡༨༣ ཞིག དབལ་སྦྱངས།

༡༨༤ རོ་ཅིག་འདུག་ལོ་ཐོས་ཙོམ་ན། དབལ་སྦྱངས།

༡༨༥ བསམ། དབལ་སྦྱངས།

༢༠༠ མདོ་ལས། སངང་དང་འཛིག་རྟེན་ཕྱི་མ་གཉིས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

༢༠༡ བསྒོམ། དབལ་སྦྱངས།

༢༠༢ ཅི་སྟོ་སྟེ། དབལ་སྦྱངས། ཅི་ལྟ་སྟེ། མི་རིགས་དེའི་སྐྱན་ཁང་།

༢༠༣ སྟེ་དགེ ༩༠༠ བསྟན། མངོན་པ། ཀུ དབྱིག་གཉེན། མཛོད་ཟང་འགྲེལ། གནས། ༨ ཤོག ༣ བ༣

༢༠༤ སྟེ་དགེ ༡༡༢ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཚ སྨིང་རྗེ་ཡང་དག་ཀྱི་མདོ། ལེའུ ༣ ཤོག ༡༤ ཐ༨

༢༠༥ སྟེ་དགེ ༤༡༢ བསྟན། སྨྲ་ཡིག ཅ་ མཚོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། བཤེས་སྨྲིང་། ཤྲཱི་ཀ ༥༠ ཤོག ༤༤ ན༡

༢༠༦ གོང་མཆུངས། བཤེས་སྨྲིང་། ཤྲཱི་ཀ ༥༠ ཤོག ༤༣ བ༧

༢༠༧ གོང་མཆུངས། བཤེས་སྨྲིང་། ཤྲཱི་ཀ ༧༤ ཤོག ༤༤ ན༤

༢༠༨ རེ་རེ་ཞིང་། དབལ་སྦྱངས།

༢༠༩ ནངས་ཀྱི་འོག་ན། དབལ་སྦྱངས།

༢༡༠ རྣམས་གནས་སོ། དབལ་སྦྱངས།

༢༡༡ སྟེ་དགེ ༩༠༥ བསྟན། མངོན་པ། ཀུ དབྱིག་གཉེན། ཆོས་མངོན་པ་མཛོད། གནས། ༣ ཤྲཱི་ཀ ༥༨ ཤོག ༮ ན༤

༢༡༢ ཐན་ཆུན་བཏགས་ཤུག དབལ་སྦྱངས།

༢༡༣ གཤག དབལ་སྦྱངས།

༢༡༤ སྟེ་དགེ ༤༡༢ བསྟན། སྨྲ་ཡིག ཅ་ མཚོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། བཤེས་སྨྲིང་། ཤྲཱི་ཀ ༧༨ ཤོག ༤༤ ན༧

༢༡༥ ཀྱེད། དབལ་སྦྱངས།

༡༡༨ སྡེ་དགེ ཅ།༡༡ བསྟན། སྨིང་ཡིག ཅེ་ སྨོ་བ་དོན་ཙ་ཙོ་མི། སྨོ་བ་སྨིང་། ཤྲོ་ག ཅ༤ ཤོག ཅ༨ ན།

༡༡༩ སྡེ་དགེ ཅ།༡༡ བསྟན། སྨིང་ཡིག ཅེ་ མགོན་ཐོ་ཀླུ་སྒྲུབ། བཤེས་སྨིང་། ཤྲོ་ག ༣༡ ཤོག ཅཅ ན༨

༡༡༡ སྦྲག དབལ་སྐྱབས།

༡༡༨ ཚོག་པ་དང་། དབལ་སྐྱབས། ཁོང་ལ་འཚོག་པ་དང་། མི་རིགས་དབེ་སྐྱན།

༡༢༠ གཤང་ལམ། དབལ་སྐྱབས།

༡༢༡ སྡེ་དགེ ཅ།༡༡ བསྟན། སྨིང་ཡིག ཅེ་ མགོན་ཐོ་ཀླུ་སྒྲུབ། བཤེས་སྨིང་། ཤྲོ་ག ༣ཅ ཤོག ཅཅ ན༣

༡༢༢ དབལ་སྐྱབས་དབང་མར་དང་མི་གསལ།

༡༢༣ སྡེ་དགེ ཅ།༡༡ བསྟན། སྨིང་ཡིག ཅེ་ མགོན་ཐོ་ཀླུ་སྒྲུབ། བཤེས་སྨིང་། ཤྲོ་ག ༡༡ ཤོག ཅཅ བ༡

༡༢ཅ སྡེ་དགེ ཅ०༡ཅ བསྟན། མདོན་པ། ཀུ དབྱིག་གཅེན། ཆོས་མདོན་པ་མཛོད། གནས། ༣ ཤྲོ་ག ༡༡ ཤོག ༡༠ ན༡

༡༢ཅ དུག་སྟོང་། དབལ་སྐྱབས།

༡༢ཅ སུམ་འབྱུམ་དུག་ཁྲི། དབལ་སྐྱབས།

༡༢ཅ བྱེ་བ་ས་ཡ་གཉིས་དང་། དབལ་སྐྱབས།

༡༢༡ བྱེ་བ་ཕྲག་དགུ་འབུམ་བཞི་སྟོང་། དབལ་སྐྱབས། བྱེ་བ་ཕྲག་ཐུ་འབུམ་བཞི་ཁྲི། མི་རིགས་དབེ་སྐྱན།

༡༢ཅ ཆེན་པོ། དབལ་སྐྱབས། མི་རིགས་དབེ་སྐྱན།

༡༣༠ བྱེ་བ་སུམ་ཅུ། དབལ་སྐྱབས།

༡༣༡ བྱེ་བ་ཕྲག་ཁྲི་དུག་སྟོང་། དབལ་སྐྱབས། མི་རིགས་དབེ་སྐྱན་ཁང་།

༡༣༢ ཆེ་བར། དབལ་སྐྱབས།

༡༣༣ སྡེ་དགེ ཅ०ཅ བསྟན། མདོན་པ། ཀུ དབྱིག་གཅེན། ཆོས་མདོན་པ་མཛོད། གནས། ༣ ཤྲོ་ག ༡༣ ཤོག ༡༠ ན༢

༡༣ཅ ཁྱི་སྲེ། དབལ་སྐྱབས།

༡༣ཅ ཁུ་ཤུགས། དབལ་སྐྱབས། མི་རིགས་དབེ་སྐྱན།

༡༣ཅ ཁོལ། དབལ་སྐྱབས། མི་རིགས་དབེ་སྐྱན།

༡༣ཅ སྡེ་དགེ ཅ०ཅ བསྟན། མདོན་པ། ཀུ དབྱིག་གཅེན། ཆོས་མདོན་པ་མཛོད། གནས། ༣ ཤྲོ་ག ཅཅ ཤོག ཅ ན༩

༡༣ཅ ཆ་བྱད་ཀྱི་སྐུང་མ། དབལ་སྐྱབས།

༡༣ཅ རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བ་རྒྱལས་ནི་སེམས་ཅན་སྡིག་པ། དབལ་སྐྱབས།

༡ཅ༠ སྡེ་དགེ ༣ཅཅ། བསྟན། དབུ་མ། ཁ རྒྱལ་སྲས་ཞི་བ་ལྷ། སྤྱོད་འཇུག ལེའུ ཅ ཤྲོ་ག ། ཤོག ། ༠ བ།

༢༩༡ དབལ་སྦྱངས་དབང་མར་རྡོལ་ལ་བརྡོལ་ཞེས་བ་སྦོན་འཇུག་སྐབས་དུ་མར་བྱུང་།

༢༩༢ སྡེ་དགེ ཅ०༨ བསྟན། མངོན་པ། ཀུ དབྱིག་གཅེན། ཆོས་མངོན་པ་མཛོད། གནས། ༣ ཤྲོག ༡༠ ཤོག ༈ ནཿ

༢༩༣ མི་བཟད། དབལ་སྦྱངས། གཤམ་དུའང་དེ་བཞིན་དུ་བྱུང་།

༢༩ཅ དབལ་སྦྱངས་དབང་མར་འོག་ཏུ་སྐབས་དུ་མར་ཏིལ་རྩང་ལ་ཏིལ་སྦྱང་ཞེས་སྐབས་དུ་མར་གསལ།

༢༩༥ སྡེ་དགེ ༣०ཀ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཟ ཚེའི་མཐའི་མདོ། ཤོག ༡ཅ༣ ཅ༢

༢༩༦ སྡེ་དགེ ཅ०༨ བསྟན། མངོན་པ། ཀུ དབྱིག་གཅེན། ཆོས་མངོན་པ་མཛོད། གནས། ༣ ཤྲོག ༢ཅ ཤོག ༡० ནཿ

༢༩ཀ ལུས་ན། མི་རིགས་དབེ་སྐྱེན།

༢ཅ༡ སྡེ་དགེ ༣ཅ༡ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཚ མཛངས་སྤྲུན་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ། ལེའུ ༡༥ ཤོག ༡ཀ༣ ནཅ ནས་ ༡༢༢ བ༡

༢ཅ༨ སྡེ་དགེ ༡ བཀའ། འདུལ་བ། ཀ འདུལ་བ་གཞི། རབ་བྱུང་གི་གཞི། ཤོག ༡०० བ༣

༢༤० མི་འགོག་ཀྱང་། མི་རིགས་དབེ་སྐྱེན།

༢༤༡ སྡེ་དགེ ཅ༡༢༢ བསྟན། སྡེ་དགེ་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། བཤེས་སྦྱིང་། ཤྲོག ཅ༢ ཤོག ཅ༤ ན༡

༢༤༢ ཕྱི་སྐ། དབལ་སྦྱངས།

༢༤༣ སྡེ་དགེ ༡ བཀའ། འདུལ་བ། ཀ འདུལ་བ་གཞི། ཀོ་ཤུགས་ཀྱི་གཞི། ཤོག ༢༤༡ བ༣

༢༤ཅ ཀྱིས། དབལ་སྦྱངས། མི་རིགས་དབེ་སྐྱེན།

༢༤༤ སྡེ་དགེ ཅ०༨ བསྟན། མངོན་པ། ཀུ དབྱིག་གཅེན། ཆོས་མངོན་པ་མཛོད། གནས། ༣ ཤྲོག ༢༣ ཤོག ༡० ནཿ

༢༤ཅ དེ་དག་གིས། དབལ་སྦྱངས་དང་མི་རིགས་དབེ་སྐྱེན་ཁང་།

༢༤ཀ ཤུགས་ཀྱི། དབལ་སྦྱངས། མི་རིགས་དབེ་སྐྱེན།

༢༥༡ སྡེ་དགེ ༡༡༢ བསྟན། སྡེ་དགེ་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། བཤེས་སྦྱིང་། ཤྲོག ཅ० ཤོག ཅཅ བ༤

༢༥ཅ གོང་མཚུངས། བཤེས་སྦྱིང་། ཤྲོག ཅ० ཤོག ཅཅ བ༤

༢ཅ० ཚལ་ཐོ་ཆེ། དབལ་སྦྱངས།

༢ཅ༡ གཞུང་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

༢ཅ༢ དུད་གྲོས། དབལ་སྦྱངས། དུད་འགྲོས། མི་རིགས་དབེ་སྐྱེན།

༢ཅ༣ སྡེ་དགེ ཅ०༨ བསྟན། མངོན་པ། ཀུ ཆོས་མངོན་པ་མཛོད། གནས། ༣ ཤྲོག ༢༣ ཤོག ༡० ནཿ

༢ཅ༦ སྡེ་དགེ ༤ཀ བཀའ། དཀོན་བརྩེགས། ཀ དགའ་ཐོ་ལ་མངལ་གནས་བསྟན་པའི་མདོ། བམ་ཐོ། ༣ ཤོག ༢༢༣ བཀ

༢ཅ༤ དེ་ཡང་། དབལ་སྦྱངས།

༢༧༨ བཅ་པ། དཔལ་སྦྱིན།

༢༧༩ སྨྲས་པ། དཔལ་སྦྱིན།

༢༨༠ སྡེ་དགེ ༡༡ བཀའ། དཀོན་བརྩེགས། ཀ དགའ་བོ་མངལ་མདོ། བམ་པོ། ༣ ཤོག ༢༣༡ ཆ།

༢༨༡ སྡེ་དགེ ༣༤༣ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཙཱ གང་པོ་ལ་སོགས་པ་རྟོགས་བརྗོད་བརྒྱ་པ། ཤོག ༢༡༤ ཆ༨

༢༨༢ འཕྲུགས། དཔལ་སྦྱིན། མི་རིགས་དབེ་སྐྱེན།

༢༨༣ རྒྱང་དེས། དཔལ་སྦྱིན། མི་རིགས་དབེ་སྐྱེན།

༢༨༤ རྡེག་པ། དཔལ་སྦྱིན།

༢༨༥ བསྟེན་ན། དཔལ་སྦྱིན།

༢༨༦ ནམ་མཁར་དབྱིངས། དཔལ་སྦྱིན། ནམ་མཁའ་ལ་དབྱིད་ལ། མི་རིགས་དབེ་སྐྱེན།

༢༨༧ ཟས་ལ། དཔལ་སྦྱིན།

༢༨༨ ཀྱིར་ཀྱི། དཔལ་སྦྱིན། མི་རིགས་དབེ་སྐྱེན།

༢༨༩ སྡེ་དགེ ༡༩ བཀའ། དཀོན་བརྩེགས། ཀ མངལ་འཇུག་གི་མདོ། བམ་པོ། ༣ ཤོག ༢༣༡ བཅ

༢༩༠ ལུ་བ། དཔལ་སྦྱིན།

༢༩༡ ནང་བར། དཔལ་སྦྱིན།

༢༩༢ ཤེས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་ལོང་ཏེ་ སྒོང་དང་ཚོན་གོ་མི། སྒོང་སྦྱིང་། ཤྲོག ༡༨ ཤོག ༦༩ བ༣

༢༩༣ མ་དཔེར། འཇུག ཅེས་བྱུང་ཡང་། མཇུག ཅེས་དཔལ་སྦྱིན་དང་མི་རིགས་དབེ་སྐྱེན་ཁང་བཞིན་བཅོས།

༢༩༤ སྐྱེ་བོ། དཔལ་སྦྱིན།

༢༩༥ སྤྱི་ཐེར། མི་རིགས་དབེ་སྐྱེན།

༢༩༦ སྡུབ་ལ་འཇམ་པ། མི་རིགས་དབེ་སྐྱེན།

༢༩༧ འཕྲུག་ལ་ཀོབ་པ། དཔལ་སྦྱིན། མཕྲུག་པོ་གབ་པ། མི་རིགས་དབེ་སྐྱེན།

༢༩༨ ཁྲུར། དཔལ་སྦྱིན།

༢༩༩ བརྩེ་ངན། དཔལ་སྦྱིན།

༢༩༩ སྡེ་དགེ ༡༡ བཀའ། མདོ་སྡེ ཁ རྒྱ་ཆེར་རོལ་པའི་མདོ། ཚེའུ ༡༣ ཤྲོག ༢༧ ཤོག ༢༢ བ༦

༢༩༩ བཞག་པའི། དཔལ་སྦྱིན།

༣༠༠ སྡེ་དགེ ༡༡ བཀའ། མདོ་སྡེ ཁ རྒྱ་ཆེར་རོལ་པའི་མདོ། ཚེའུ ༡༣ ཤྲོག ༢༨ ཤོག ༢༢ བ ༡

།།ཀ།། སྡེ་དགེ །།།། བཀའ། མདོ་སྡེ ཙ རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པའི་མདོ། ཤོག ། བཀ།

།།ཁ། གཅགས། དཔལ་སྦྲུངས།

།།ག། འཕབ་རྩོད་ཀྱི་སྐྱག་བསྡལ་ཡོད་དེ་ཞེས་པའི་ཚིག་འདི་ཚ་ཚང་དཔལ་སྦྲུངས་དཔར་མར་མི་བྱུང། ཡོད་དོ། །མི་རིགས་དཔེ་སྐྱེན།

།།ང། སྡེ་དགེ ཅ།།།། བསྟན། སྒྲིང་ཡིག རེ་ མཚོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། བཞེས་སྒྲིང་། ཤྲོག །།ཀ། ཤོག ཅ། བ།

།།ཅ། སྐྱག དཔལ་སྦྲུངས།

།།ཆ། སྡེ་དགེ །།།། བཀའ། མདོ་སྡེ། ཉ མདོ་ཚེན་པོ་སྐྱང་འདས། ལེའུ ། བམ་པོ། །ཆ ཤོག །།ཀ། ནཟ

།།ཇ། སྡེ་དགེ །།ཀ། བཀའ། དཀོན་བརྩེགས། ཀ དགའ་བོ་མངལ་ན་གནས་པ་བསྟན་པའི་མདོ། ཤོག །།།། ནཡ། མ་དཔེར་ཡུང་འདི་ཡབ་སྲས་མཇལ་བའི་མདོ་ལས་ཞེས་དྲངས་ཀྱང་མདོ་དེར་མ་བཤེགས་མོད། དཀོན་བརྩེགས་སུ་མདོ་དེའི་མཇུག་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བཤེགས་པའི་གང་པོས་ཤེས་པའི་མདོ་བྱུང་བ་དེའི་ནང་དུ་བྱུང་།།

།།ཉ། སྡེ་དགེ ཅ།།།། བསྟན། སྒྲིང་ཡིག རེ་ མཚོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། བཞེས་སྒྲིང་། ཤྲོག །།།། ཤོག ཅ། བ།

།།།། དེ་དག་ཐམས་ཅད། དཔལ་སྦྲུངས།

།།།། སྡེ་དགེ །།ཅ། བཀའ། མདོ་སྡེ། ཏ ལས་བརྒྱ་ཐམ་པ། བམ་པོ། ཇ་ ཤོག །།ཅ ནཇ འདིའི་ཐད་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནམ།

།།།། སྡེ་དགེ །།།། བཀའ། མདོ་སྡེ། ཆ སྐྱིང་རྡེ་ཚེན་པོའི་བརྡ་དགར་པོ། ལེའུ ། ཤོག །།ཁ། ནཟ

།།།། སྡེ་དགེ ཅ།།ང། བསྟན། མངོན་པ། ཀུ དབྱིག་གཉེན། ཚོས་མངོན་པ་མཛོད། གནས། ཉ ཤྲོག ། ཤོག །། བཇ

།།།། སྡེ་དགེ ཅ།།ཇ། བསྟན། སེམས་ཙམ། རི འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། མངོན་པ་ཀུན་བཏུས། ལེའུ ། ཤོག །། ནཀ

།།།། སྡེ་དགེ ཅ།།ང། བསྟན། མངོན་པ། ཀུ ཚོས་མངོན་པ་མཛོད། གནས། ཉ ཤྲོག ། ཤོག །། བཇ

།།།། སྡེ་དགེ །།།ཉ། བསྟན། དབུ་མ། ཙ མཚོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ། རབ་བྱེད། །།ཇ ཤྲོག ། ཤོག ། བ།

།།།ཇ སྡེ་དགེ ཅ།།ང། བསྟན། མངོན་པ། ཀུ དབྱིག་གཉེན། ཚོས་མངོན་པ་མཛོད། གནས། ཉ ཤྲོག ། ཤོག །། བཇ

།།།། དཔལ་སྦྲུངས་དཔར་མར་སྐབས་དུ་མར་རྫུན་པ་བརྫུན་ཞེས་བ་སྤོན་འདྲག་ཡོད་པ་ཤ་སྐག་བྱུང་།

།།།ཅ བྱངས་མ་ལྟའམ། དཔལ་སྦྲུངས།

།།།ཀ ཚེ་བར། དཔལ་སྦྲུངས། མི་རིགས་དཔེ་སྐྱེན།

།།།། མ་དཔེར་གཞོགས་སྐོང་ཞེས་བྱུང་ཡང་དཔར་མ་གཞན་ལྟར་གཞོགས་སྐོང་ཞེས་བཅོས།

༄༡༢ དབལ་སྐྱེས་དབང་མར་སྐབས་དུ་མར་བརྟབ་སེམས་ལ་བརྟབས་སེམས་ཞེས་སྡ་ཡང་འཇུག་བྱུང་།

༄༡༣ བཟུང་། དབལ་སྐྱེས།

༄༡༤ ཤོམ། དབལ་སྐྱེས།

༄༡༥ སྡེ་དགེ ཅ།༡༥ བསྟན། སྒྲིང་ཡིག གེ མཚོན་པོ་ཀུ་སྐུབ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ། ལེའུ ༣ ཤློ་ཀ ༣༠ ཤོག ༡༡༥ བ༣

༄༡༦ གོང་མཚུངས། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ། ལེའུ ༡ ཤློ་ཀ ༡༠ ཤོག ༡༠ཨ བ༤

༄༡ཨ བསྡུམས་པ་དང་། དབལ་སྐྱེས། བསྡུམ་པ་དང་། མི་རིགས་དབེ་སྐྱན།

༄༡༨ ཞི་དུལ། མི་རིགས་དབེ་སྐྱན།

༄༡༩ སྡེ་དགེ ཅ།༡༥ བསྟན། སྒྲིང་ཡིག གེ མཚོན་པོ་ཀུ་སྐུབ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ། ལེའུ ༡ ཤློ་ཀ ༡༠ ཤོག ༡༠ཨ བ༤

༄༢༠ སྟོམས་འཇུག དབལ་སྐྱེས།

༄༢༡ འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན། དབལ་སྐྱེས།

༄༢༢ འདྲེ། དབལ་སྐྱེས།

༄༢༣ སྡེ་དགེ ཅ།༡༥ བསྟན། སྒྲིང་ཡིག གེ མཚོན་པོ་ཀུ་སྐུབ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ། ལེའུ ༡ ཤློ་ཀ ༡༩ ཤོག ༡༠ཨ བཨ

༄༢༤ སྡེ་དགེ ཅ༠ཅ༨ བསྟན། སེམས་ཙམ། རི འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། མངོན་པ་ཀུན་བཏུས། ལེའུ ༢ ཤོག ༢༨ བ༨

༄༢༥ སྡེ་དགེ ༡ བཀའ། འདུལ་བ། ཀ འདུལ་བ་གཞི། བམ་པོ། ཅ ཤོག ཅ༡ ན༡

༄༢༦ སྡེ་དགེ ཅ༠ཅ༨ བསྟན། སེམས་ཙམ། རི མངོན་པ་ཀུན་བཏུས། ལེའུ ༢ ཤོག ༢༨ བ༨

༄༢༧ སྡེ་དགེ ༡༡༨ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཉ ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་མདོ། ལེའུ ཨ བམ་པོ། ༡༨ ཤོག ༣༡ཅ ན༡

༄༢༨ སྡེ་དགེ ཨ།ཨ བཀའ། དགོན་བརྩེགས། ཅ དེས་པས་ཞུས་པའི་མདོ། ཤོག ༡༢༡ བ༨

༄༢ཅ བྱེད་པ། མི་རིགས་དབེ་སྐྱན།

༄༣༠ སེམས་སྐད་ཅིག དབལ་སྐྱེས།

༄༣༡ སྡེ་དགེ ༢༢ཨ༡ བསྟན། དབུ་མ། ལ རྒྱལ་སྲས་ཞེ་བ་ལྟ། སྒོམ་འཇུག ལེའུ ༡ ཤློ་ཀ ༣ཅ ཤོག ༣ བ༢

༄༣༢ སྡེ་དགེ ༢༢༨ བཀའ། མདོ་སྡེ། ས ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཚིགས། ཚིགས། ༢༤ ཤློ་ཀ ༢ཅ ཤོག ༢ཨ༣ ན༢

༄༣༣ གོང་མཚུངས། ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཚིགས། ཚིགས། ༢༤ ཤློ་ཀ ༢༨ ཤོག ༢ཨ༣ ན༣

༄༣༤ སྡེ་དགེ ༣༠ཅ།ཨ བསྟན། དབུ་མ། ཞི ཇོ་བོ་རྗེ་མར་མེ་མཛད་ཡེ་ཤེས། ལམ་སྦྲེལ། ཤློ་ཀ ཅ ཤོག ༢༣༤ བ།

༄༣༥ དེ་ལྟར་འཕོར་བའི་སྡུག་བསྔལ། ཞེས་པ་ནས། ཟུ་མོ་བདུན་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་ཚིག་འདི་རྣམས་དབལ་སྐྱེས་
དཔར་མར། ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་བསྡུ་མི་སྲིད། །ཅེས་པའི་འོག་ཏུ་བྱུང་ཞེང་། གཞུང་གི་ཚོ་རིམ་དང་བསྟུན་ནའང་དེ་ལྟར་

ལེགས་བར་སྣང་མོད། འོན་ཀྱང་འདིར་མ་དཔེ་རང་སོར་བཞག་ཡོད།

༢༢༨ སྡེ་དགེ ༢༩༠ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཇ ལས་བརྒྱ་པ། བམ་པོ། ༡ ཤོག ༡༨ ན༢

༢༢༩ དྲན་པ་ཉེར་བཞག་རྣང་བར་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་རྙེད། མདོ་སྡུད་འདས་ཚེན་པོར་ལུང་དེ་དང་མཚུངས་པ་ཞིག་བྱུང་། སྡེ་དགེ ༡༡༨ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཉ ཡོངས་སུ་སྨྱ་རན་ལས་འདས་པ་ཚེན་པོའི་མདོ། ཤོག ༢༡༤ ན༡

༢༣༠ བདག་གི་དོན་ཕྱིར་གཞན་དོན་ནི། །མང་པོ་དག་ཀྱང་བཏང་བྱ་སྟེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་དོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

༢༣༨ སྡེ་དགེ ༡༤༢༢ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཆ འཇམ་དཔལ་གྲགས་པ། རྗོ་རྗེ་ཕེགྲ་བའི་རྩ་བའི་ཡྱུང་བའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ། ལེའུ ༤ ཤོག ༢༡༠ ན༡

༢༤༠ སྐྱེང་རྗེས་རྗེས་སུ་བཟུང་། དཔལ་སྒྲུབ། བཟུང་གིས། མི་རིགས་དཔེ་སྐྱན། གཟུང་གི སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར།

༢༤༡ སྡེ་དགེ ༡༤༢༢ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཆ འཇམ་དཔལ་གྲགས་པ། རྗོ་རྗེ་ཕེགྲ་བའི་རྩ་བའི་ཡྱུང་བའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ། ལེའུ ༤ ཤོག ༢༡༠ བ༢

༢༤༢ དཔལ་སྒྲུབས་དང་མི་རིགས་དཔེ་སྐྱན་དཔར་མར་འོག་ཏུ་སྐབས་དུ་མར་སྒོམ་ལ་བསྒོམ་ཞེས་བ་སྟོན་འཇུག་བྱུང་།

༢༤༣ མ་དཔེ་དང་མི་རིགས་དཔེ་སྐྱན་ཁང་གཉིས་ཀར་བྱམས་པ་དང་། ཞེས་བྱུང་ཡང་། དཔལ་སྒྲུབས་ཡུར་བྱམས་པའོ། །ཞེས་བཅོས།

༢༤༤ སྡེ་དགེ ༡༣༤ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཨ བྷི་གྷི་མི་ཟད་པ་བསྟན་པའི་མདོ། བམ་པོ། ৎ ཤོག ༡༢༢ ན༢

༢༤༥ སྡེ་དགེ ༡༢ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བརྒྱད་སྟོང་པ། ལེའུ ༡༢ ཤོག ༡༢༨ བৎ

༢༤༨ བོངས་ཚོད། དཔལ་སྒྲུབས།

༢༤༧ ཁད་ཀྱིས་དང་རིམས་ཀྱིས། དཔལ་སྒྲུབས།

༢༤༢ བྱེ། དཔལ་སྒྲུབས།

༢༤༨ དཔལ་སྒྲུབས་དཔར་མར། རང་གི་ཞེས་འབྱེལ་སྒྲ་བྱུང་།

༢༥༠ དོན་དུ་ཡང་། དཔལ་སྒྲུབས། མི་རིགས་དཔེ་སྐྱན།

༢༥༡ གསོ་སྐྱོང་བྱས་པ། མི་རིགས་དཔེ་སྐྱན་ཁང་།

༢༥༢ སྐྱབས། མི་རིགས་དཔེ་སྐྱན།

༢༥༣ ཤིས་དོགས། དཔལ་སྒྲུབས།

༢༥ৎ བགྱིག་པད་ང། དཔལ་སྒྲུབས། ཀྱག་པ་དང་། མི་རིགས་དཔེ་སྐྱན།

༢༥༥ བཏོན། དཔལ་སྒྲུབས།

༢༥৮ འགོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པའི་མདོ་ཞེས་པ་བཀའ་འགྱུར་དུ་མ་བཞུགས། ལུང་ཚོག་འདི་དང་ཆེས་འདྲ་བ་ཞིག་མདོ་སྡེ་

འདས་བཞུགས། སྡེ་དགེ ༡༡༨ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཏ མདོ་སྨུང་འདས་ཚེན་པོ། བམ་པོ། ༢༨ ལེའུ ༡༠ ཤོག ༡༡ བ༙

༣༧ སྡེ་དགེ ༤༡༢ བསྟན། སྤྱིའཁིག དེ་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། བཤེས་སྤྱིང་། ཤྩཱ་ ༥༢ ཤོག ༤ཇ བ༙

༣༨ བཤད། མི་རིགས་དབེ་སྐྱན།

༣༨ སྡེ་དགེ ༤༤ བཀའ། ཕལ་ཆེན། ཨ སྡོང་པོ་བཀོད་པའི་མདོའི་ཧང་ཚན་བཟང་སྤྱོད། ཤྩཱ་ ༤༥ ཤོག ༣༥༡ ཆ༥

༣༥༠ སྡེ་དགེ ༤༠༩༠ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ ༡༤ ཤྩཱ་ ༢༠ ཤོག ༡༢ བ༡

༣༥༡ འགྲུགཔ། དབལ་སྐྱངས། མི་རིགས་དབེ་སྐྱན།

༣༥༢ མཉམ་གད། དབལ་སྐྱངས།

༣༥༣ སྡེ་དགེ ༡༢༧ བཀའ། མདོ་སྡེ། ད ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ། ལེའུ ༣༣ ཤྩཱ་ ༢༧༧ ཤོག ༡༡༤ བ༥

༣༥ཇ བསྟོམ། མི་རིགས་དབེ་སྐྱན།

༣༥༤ སྡེ་དགེ ༤༡༤ བསྟན། སྤྱིའཁིག གེ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། དབུ་མ་རིན་ཆེང་། ལེའུ ༣ ཤྩཱ་ ༤༤ ཤོག ༡༡༧ བ༣

༣༥ཇ གོང་མཚུངས། དབུ་མ་རིན་ཆེང་། ལེའུ ༣ ཤྩཱ་ ༤ཇ ཤོག ༡༡༧ བཇ

༣༥༧ སྐུང་། དབལ་སྐྱངས། གཞན་དུའང་སྐབས་དུ་མར་དབལ་སྐྱངས་དབར་མར་སྐུང་ཞེས་སྡོན་འདྲུག་མེད་པ་བྱུང་།

༣༥༤ སྡེ་དགེ ༣ཇ༡ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཨ མཛངས་བྱན་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ། ལེའུ ༣ ཤོག ༢༢༣ ན༣

༣ཇ་ གོང་མཚུངས། མཛངས་བྱན་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ། ལེའུ ༡༢ ཤོག ༡༤༤ བཇ

༣ཇ ཏྭང་ཆུབ་སེམས་དབའ་མཉམ་བཞག་བས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

༣ཇ༡ བཀྲབ། མི་རིགས་དབེ་སྐྱན།

༣ཇ༢ བརྗེལ། དབལ་སྐྱངས།

༣ཇ༣ འགོངས། དབལ་སྐྱངས།

༣ཇ༤ མ་དེ་ས་ཐྱོགས། དབལ་སྐྱངས།

༣ཇ༤ རྗེག་ཅིང་འཚོག་པའམ། དབལ་སྐྱངས། བརྗེག་ཅིང་འཚོག་གམ། མི་རིགས་དབེ་སྐྱན།

༣ཇ༨ བན་འགོར། མི་རིགས་དབེ་སྐྱན།

༣ཇཇ ཉམས་ཐག མི་རིགས་དབེ་སྐྱན།

༣ཇ༥ མི་ཤེས་སོ། མི་རིགས་དབེ་སྐྱན།

༣ཇ༧ སྡེ་དགེ ༢༣༥ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཁ ཆོས་ཡང་དག་པ་སྡུད་པའི་མདོ། བམ་པོ། ཇ ཤོག ༥ཇ ན༨

༣༥ གོང་མཚུངས། ཆོས་ཡང་དག་པ་སྡུད་པའི་མདོ། བམ་པོ། ཇ ཤོག ༥ཇ ན་ཇ

རཀ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསང་བའི་མདོ་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ་མོད། ལུང་འདི་སྐོ་དགེ ৬৫৬ བགལ། རྒྱུད། ཐ རྣམ་སྣང་མདོན་བྱང་གི་རྒྱུད། བམ་པོ། ৶ ཤོག ৲৭৯ ན৭ ནང་བཞུགས།

རཀཀ སྐོ་དགེ རཀ৬৶ བསྟན། དཀུ་མ། ཁི དཔལ་མར་མེ་མཛད་ཡེ་ཤེས། བྱང་ཆུབ་ཀམ་སྒོན། ཤྲཱི་ཀ ৭ ཤོག ཀཀཀ བཀ

རཀཁ མ་དཔེར་ཡེའུ་འདིའི་དབུར། སྐྱེས་བུ་དེ་ནི་མཆོག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་བྱུང་ཡང་མི་རིགས་དཔེ་སྐྱན་ཁང་དུ་མི་བྱུང་བ་བཞིན་འདིར་བཅོས།

རཀག འཇུག་པ་བྱེད་པ་ལ། དཔལ་སྐྱངས། འཇུག་པ་སྐྱེད་པ། མི་རིགས་དཔེ་སྐྱན།

རཀང སྐོ་དགེ ཀ৫ཀ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཀ མདོ་ཆེན་པོ་རྒྱལ་མཆོག་དམ་པ། ཤོག ཀ৬৶ ན རཀཅ སྐོ་དགེ ৫৬ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཁ འཇམ་དཔལ་རྟམ་པར་རོལ་བའི་མདོ། བམ་པོ། ཀ ཤོག ཀཀ৶ ན། རཀཆ གོང་མཚུངས། འཇམ་དཔལ་རྟམ་པར་རོལ་བའི་མདོ། བམ་པོ། ཀ ཤོག ཀཀ৶ ན ཀ རཀཇ སྐོ་དགེ ། ། ৫ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཅ སྡུ་ཏན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ལེའུ ৬ ཤོག ། ཀ০ ན৶ རཀཉ དོན་རྟམ། དཔལ་སྐྱངས། རཀཊ ཞི་བ་སྡུ་ཏན་ལས་འདས་པའོ། །དཔལ་སྐྱངས། རཀཋ སྐོ་དགེ ৬০ཀ৬ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི བྱམས་མགོན། རྒྱུད་བླ་མ། སྐབས། ། ཤྲཱི་ཀ ཀ། ཤོག ཀཀ བ৮ རཀཌ གོང་མཚུངས། རྒྱུད་བླ་མ། སྐབས། ། ཤྲཱི་ཀ ཀ০ ཤོག ཀཀ བ৮

རཀཎ འགག་སྐྱངས། དཔལ་སྐྱངས།

རཀཏ སྐོ་དགེ ৬০ཀ৬ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི བྱམས་མགོན། རྒྱུད་བླ་མ། སྐབས། ། ཤྲཱི་ཀ ཀ০ ཤོག ཀཀ བ৮

རཀཐ དེ་ཁྱོད་ན། མི་རིགས་དཔེ་སྐྱན།

རཀད སྐོ་དགེ ৬০ཀ৬ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་བླ་མ། སྐབས། ། ཤྲཱི་ཀ ཀ০ ཤོག ཀཀ བ৮

རཀདྷ སྐོ་དགེ ৬০ཀཀ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། རྒྱུད་བླ་མའི་རྣམ་བཤད། ཤོག ཀ৬ བ৶

རཀན དྲངས་བའི། དཔལ་སྐྱངས།

རཀཔ སྐོ་དགེ ཀ৬৬ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཨ ཐར་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ལེའུ ། ཀ ཤོག ཀཀཔ ན རཀབ སྐོ་དགེ ৬০ཀ০ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་བླ་མ། སྐབས། ། ཤྲཱི་ཀ ། ཤོག ཀཀ བ৮

৬০། བྱས་ནས། དཔལ་སྐྱངས། མི་རིགས་དཔེ་སྐྱན།

৬০ཀ བསྟན། མི་རིགས་དཔེ་སྐྱན།

৬০ཁ དཔལ་སྐྱངས་དཔར་མདར། དྲག་ཅེས་པ་མི་བྱུང་།

༡༠༩ སྐུག་བསྔལ་མ་བཟོད། དབལ་སྤྲངས། མི་རིགས་དབེ་སྐྱན།

༡༡༠ ཕྱལ་ལ། དབལ་སྤྲངས། མི་རིགས་དབེ་སྐྱན།

༡༡༤ མ་དབེར། སྟོབ་དཔོན་གྱིས། ཞེས་བྱེད་སྐྱ་བྱང་ཡང་དབལ་སྤྲངས་དང་མི་རིགས་དབེ་སྐྱན་ཁང་ལྟར་འབྱེལ་སྐྱར་བཅོས།

༡༡༣ འདི་སྐད་ཅེས། མི་རིགས་དབེ་སྐྱན།

༡༡༤ རྗེ་སྲིད་འཚོའི་བར་དུ། དབལ་སྤྲངས། མ་དབེར། འདི་ར་རྗེ་སྲིད་བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོ་ལ་མཆེས་ཀྱི་བར་དུ། ཞེས་བྱུང་ཡང་འདི་ཐུན་མོང་གི་སྐྱབས་འགྲོ་བཟུང་བའི་ཚོ་གའི་སྐབས་ཡིན་བས་དབལ་སྤྲངས་དབར་མར་བྱུང་བ་དེ་དག་བས་དེ་བཞིན་དུ་བཅོས།

༡༡༥ བཤམ། དབལ་སྤྲངས།

༡༡༦ ཚོ་གཅུ་སྟེ། དབལ་སྤྲངས། མི་རིགས་དབེ་སྐྱན།

༡༡༧ སྟེ་དགེ ༡༡༨ བཀའ། མདོ་སྟེ། ཅ ཀུའི་ཆུལ་པོ་མ་དོས་བས་ཞུས་བའི་མདོ། ཤོག ༡༡༠ ན༣

༡༡༨ གཏོང་རག དབལ་སྤྲངས།

༡༡༩ སྟེ་དགེ ༡༠༠ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི བྱམས་པ་མཐོན་པོ། མདོ་སྟེ་ཆུན། ལེའུ ༡༠ ཤློ་ཀ ༣ ཤོག ༈ ན།

༡༢༠ སྟེ་དགེ ༡༡༨ བཀའ། མདོ་སྟེ། ཀ སྡུ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ལེའུ ༤ ཤོག ༡༢༠ ན༤

༡༢༡ གོང་མཆུངས། སྡུ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ལེའུ ༤ ཤོག ༡༢༠ ན༤

༡༢༤ བཅེན། དབལ་སྤྲངས། མི་རིགས་དབེ་སྐྱན།

༡༢༣ སྟེ་དགེ ༡༡༨ བཀའ། མདོ་སྟེ། ཀ སྡུ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ལེའུ ༤ ཤོག ༡༢༠ ན༤

༡༢༤ ཚུ་ཚུའི། དབལ་སྤྲངས།

༡༢༥ བྱང་ཆུབ་པའོ། །མི་རིགས་དབེ་སྐྱན།

༡༢༦ སྟེ་དགེ ༡༠༣༣ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཤི འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། བྱང་སེ། ལེའུ ༡༠ ཤོག ༣༤ བ༣

༡༢༧ སྟེ་དགེ ༡༠༡༠ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི བྱམས་པ་མཐོན་པོ། མདོ་སྟེ་ཆུན། ལེའུ ༡ ཤློ་ཀ ༤ ཤོག ༤ བ༤

༡༢༨ སྟེ་དགེ ༣༡༤༣ བསྟན། དབུ་མ། ཁི བྱང་ཆུབ་ཡམ་སྟོན། ཤློ་ཀ ༢༡ ཤོག ༢༣༡ ན༤

༡༢༩ སོ་སོ་ཐར་བའི་སྡོམ་པ། དབལ་སྤྲངས།

༡༣༠ གྲྭས། དབལ་སྤྲངས།

༡༣༡ བྱང་ཆུབ་ན། མི་རིགས་དབེ་སྐྱན།

༡༣༢ སྟེ་དགེ ༡༠༣༤ བསྟན། སེམས་ཙམ། མི བློ་གྲོས་བརྟན་པ། མདོ་སྟེ་ཆུན་གྱི་འགྲེལ་བཤད། ལེའུ ༡ ཤོག ༡༣ བ༡

༄༢᳘ གཱཞུང་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

༄༢༎ བསླབ་པ་བློང་པ་ཉིད་ཕྱིས། མི་རིགས་དང་ལེ་སྐྱེན། བསླབ་པ་བློང་པ་ཉིད་ཀྱི། དབང་སྒྱུར།

༄༢༨ གནས་འགྱུར། མི་རིགས་དང་ལེ་སྐྱེན།

༄༣༠ མི་རིགས་དང་ལེ་སྐྱེན་ཁང་དབང་མར་དགག་སྒྲ་མི་བྱུང་།

༄༣༡ སྔོ་དགེ ༣᳘༸ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ༡ ཤློཀ ༡༨ ཚིག ༢ བཅ

༄༣༢ གོང་མཚུངས། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ༡ ཤློཀ ༢༠ ཚིག ༢ བཅ

༄༣༣ གསུངས་ཀྱི། དབང་སྒྱུངས།

༄༣༤ སྲེག དབང་སྒྱུངས།

༄༣༥ དབང་སྒྱུངས་དང་མི་རིགས་དང་ལེ་སྐྱེན་ཁང་གཉིས་སུ། དང་ལྡན་པ། ཞེས་བའི་ཚིག་མི་བྱུང་།

༄༣༨ འགྲུགས། དབང་སྒྱུངས།

༄༣᳘ བསྐྱེབ། དབང་སྒྱུངས།

༄༣༢ མི་ལྷུང་བར། དབང་སྒྱུངས།

༄༣༨ ཞུད་པར་གྱི། དབང་སྒྱུངས། མི་རིགས་དང་ལེ་སྐྱེན།

༄༤༠ སྔོ་དགེ ༥༢༠ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོ་སྤྱོ་རྒྱན། ལེའུ ༥ ཤློཀ ༢ ཚིག ༥ བ༢

༄༤᳘ སྔོ་དགེ ᳘༠༨ བཀའ། མངོ་སྤྱོ། ཅ མངོ་སྤྱོ་དགོངས་འགྲེལ། ལེའུ ༢ ཚིག ༣༥ བ᳘

༄༤༢ གོང་མཚུངས། མངོ་སྤྱོ་དགོངས་འགྲེལ། ལེའུ ༢ ཚིག ༣༥ བ᳘

༄༤༣ གོང་མཚུངས། མངོ་སྤྱོ་དགོངས་འགྲེལ། ལེའུ ༢ ཚིག ༣༥ བ᳘

༄༤༤ སྔོ་དགེ ༥༠༢༠ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོ་སྤྱོ་རྒྱན། ལེའུ ༥ ཤློཀ ᳘ ཚིག ༥ བ᳘

༄༤༥ སྔོ་དགེ ༥༠༣༥ བསྟན། སེམས་ཙམ། མི ཏྲི་པི་ཊཀ་པ། མངོ་སྤྱོ་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བཤད། ལེའུ ᳘ ཚིག ᳘᳘ ནི᳘

༄༤༨ སྔོ་དགེ ᳘᳘᳘ བསྟན། དབུ་མ། ཡ རྒྱལ་སྲས་ཞི་བ་ལྷ། སྤྱོད་འཇུག ལེའུ ᳘ ཤློཀ ᳘᳘ ཚིག ᳘ བ༥

༄༤᳘ མ་ལ། དབང་སྒྱུངས།

༄༤༢ མི་རིགས་དང་ལེ་སྐྱེན་དབང་མར་དོན་ཞེས་པ་མི་བྱུང་།

༄༤༨ སྐྱབ། དབང་སྒྱུངས། མི་རིགས་དང་ལེ་སྐྱེན།

༄༥༠ སྔོ་དགེ ᳘᳘᳘ བསྟན། དབུ་མ། ཡ རྒྱལ་སྲས་ཞི་བ་ལྷ། སྤྱོད་འཇུག ལེའུ ᳘ ཤློཀ ᳘᳘ ཚིག ᳘ བ༥

༄༥᳘ བས་ནི། མི་རིགས་དང་ལེ་སྐྱེན།

๙๗๑ སྡེ་དགེ ๑๐๙๙ བསྟན། སེམས་ཙམ། རི འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། མངོན་པ་ཀུན་བཏུས། ལེའུ ༡ ཤོག ๙๙ བ๒

๙๗๒ སྡེ་དགེ ๑๐๒๗ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། བྱང་སེ། ལེའུ ๗ ཤོག ๗ བ๒

๙๗๒ སྡེ་དགེ ๑๐๑๐ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ ๙ ཐོག ๒ ཤོག ๒ བ๒

๙๗๗ བསམ་བཟང་། དབུ་ཁ་སྦྱངས།

๙๗๘ སྡེ་དགེ ๑๑ བཀའ། ཚལ་ཆེན། ཚ སྡོང་པོ་བཀོད་པའི་མདོ། བཟང་སྤྱོད་སྨོན་ལམ། ཤོག ๒๙๗ ན๘

๙๗๗ སྡེ་དགེ ๗๒ བཀའ། དཀོན་བརྩེགས། ཁ ཆོས་བཟུ་བའི་མདོ། ལེའུ ๗ ཤོག ๗๙๎ ན๗

๙๗๎ སྡེ་དགེ ๑๐๒๗ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། བྱང་སེ། ལེའུ ๗ ཤོག ๙ ན๒

๙๗๙ སྡེ་དགེ ๑๐๑๐ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ ๙ ཤོག ๗ ཤོག ๑ བ๙

๙๘๐ གོང་མཆོད་སྡེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ ๙ ཤོག ๎ ཤོག ๑ བ๘

๙๘๗ བསྒྲུབ་པ་དང་། དབའ་སྦྱངས།

๙๘๒ སྡེ་དགེ ๓๙๑๗ བསྟན། དབུ་མ། ཁི ཇོ་བོ་རྗེ་དབའ་ལྡན་ཨ་ཏི་ཤ བྱང་ཆུབ་ལམ་སྒྲོན། ཤོག ๑๒ ཤོག ๑๒๙ ན๙

๙๘๒ སྡེ་དགེ ๑๐๒๗ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། བྱང་སེ། ལེའུ ๗๐ ཤོག ๎๑ ན๗

๙๘๑ གོང་མཆོད་སྡེ། བྱང་སེ། ལེའུ ๗๐ ཤོག ๎๓ བ๑

๙๘๙ སྡེ་དགེ ๓๙๑๐ བསྟན། དབུ་མ། ཁི རྒྱལ་སྲས་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྷ། བསྡུད་བཀྲས། ལེའུ ๗ ཤོག ๙ བ๗

๙๘๘ སྡེ་དགེ ๑๐๑๐ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ ๗๎ ཤོག ๗ ཤོག ๑๙ ན๑

๙๘๗ བཟང་། དབའ་སྦྱངས།

๙๘๎ བསྒྲུབ། དབའ་སྦྱངས།

๙๘๙ མ་ཁས་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྒོམས་ན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་དོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

๙๗๐ སྡེ་དགེ ๎๐ བཀའ། དཀོན་བརྩེགས། ཅ ལྷའི་བུ་བློ་གྲོས་རབ་གནས་ཀྱིས་ཞུས་པའི་མདོ། བམ་པོ། ๑ ཤོག ๑๐๐ ན๑

๙๗๗ སྡེ་དགེ ๘๗ བཀའ། དཀོན་བརྩེགས། ཅ སེང་གེ་སྒྲ་ཆེན་གྱི་མདོ། བམ་པོ། ๑ ཤོག ๗๐๑ བ๘

๙๗๑ སྡེ་དགེ ๙๗๎ བསྟན། སྤྲིང་ཡིག གེ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ། ལེའུ ๙ ཤོག ๗๑ ཤོག ๗๑๗ ན๗

๙๗๑ བརྩ་ལུ། མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན།

๙๗๙ བསྒྲུབ། མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན།

๙๗๎ སྡེ་དགེ ๙๗๎๎ བསྟན། སྤྲིང་ཡིག གེ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ། ལེའུ ๗ ཤོག ๑๐ ཤོག ๗๐๗ བ๙

๙๗๘ སྡེ་དགེ ๑๑๗๗ བསྟན། དབུ་མ། ཁ ཞི་བ་ལྷ། སྡུད་འཛུག ལེའུ ๑ ཤོག ๘๑ ཤོག ๘ བ๗

๔๗๗ དེ་ལ། མི་རིགས་དབེ་སྐྱན།

๔๗๙ སྡེ་དགེ ๗๗๙ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཅ ཡོངས་སུ་རྫོ་བ་ལས་འདས་པའི་མདོ། ལེའུ ๗ བམ་པོ། ๑๘ ཤོག ๓๐๙ བ།

๔๗๙ གོང་མཚུངས། ཡོངས་སུ་རྫོ་བ་ལས་འདས་པ་ཆེན་པའི་མདོ། ལེའུ ๗ བམ་པོ། ๑๘ ཤོག ๓๐๙ བ།

๔๙๐ སྡེ་དགེ ๑๔๙ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཟ ཆོས་བཞི་བསྡུན་པའི་མདོ། ཤོག ๗๙ བ།

๔๙๑ སྐྱེས། དཔལ་སྦྲུངས། མི་རིགས་དབེ་སྐྱན།

๔๙๑ སྐྱེ་ལུགས། དཔལ་སྦྲུངས། མི་རིགས་དབེ་སྐྱན།

๔๙๓ སྡེ་དགེ ๗๑ བཀའ། དཀོན་བརྩེགས། ཅ དཔལ་སྦྱིན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ། ཤོག ๑๐๗ བ།

๔๙๔ གོང་མཚུངས། དཀོན་བརྩེགས། ཅ དཔལ་སྦྱིན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ། ཤོག ๑๐๗ བ།

๔๙๔ སྡེ་དགེ ๓๙๗ བསྟན། དབུ་མ། ཁ ཞེ་བ་ཡྱ། སྦྱོང་འཇུག ལེའུ ๑ ཐྲོག ๓๘ ཤོག ๙ ན།

๔๙๘ གནོད། མི་རིགས་དབེ་སྐྱན།

๔๙๗ སྤོག་ཚད། དཔལ་སྦྲུངས།

๔๙๙ སྡེ་དགེ ๓๙๗ བསྟན། དབུ་མ། ཁ ཞེ་བ་ཡྱ། སྦྱོང་འཇུག ལེའུ ๑ ཐྲོག ๙๗ ཤོག ๙ བ།

๔๙๙ གོང་མཚུངས། སྦྱོང་འཇུག ལེའུ ๗๑ ཐྲོག ๙๑ ཤོག ๙ བ།

๔๙๐ སྡེ་དགེ ๙๗๑ བསྟན། སྤྱིར་ཡིག ཅ་ སྤྲོད་དཔོན་ཅན་གོ་མི། སྤྲོད་སྤྱིར། ཐྲོག ๓๙ ཤོག ๙๑ ན๗

๔๙๗ སྡེ་དགེ ๓๙๗ བསྟན། དབུ་མ། ཁ སྦྱོང་འཇུག ལེའུ ๑ ཐྲོག ๙๙ ཤོག ๙ བ།

๔๙๑ སྡེ་དགེ ๙๗๑ བསྟན། སྤྱིར་ཡིག ཅ་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། བཤེས་སྤྱིར། ཤོག ๙๙ བ།

๔๙๓ སྡེ་དགེ ๓๙๗ བསྟན། དབུ་མ། ཁ ཞེ་བ་ཡྱ། སྦྱོང་འཇུག ལེའུ ๑ ཐྲོག ๓๓ ཤོག ๙ ན།

๔๙๙ ཆོ་མས། དཔལ་སྦྲུངས།

๔๙๙ ཀློགས་རྟེད་ཚད་ཀྱི། དཔལ་སྦྲུངས།

๔๙๘ སྡེ་དགེ ๓๙๗ བསྟན། དབུ་མ། ཁ ཞེ་བ་ཡྱ། སྦྱོང་འཇུག ལེའུ ๑ ཐྲོག ๓๙ ཤོག ๙ ན།

๔๙๗ མེད་དོ། དཔལ་སྦྲུངས།

๔๙๙ སྐྱེས། མི་རིགས་དབེ་སྐྱན།

๔๙๙ འོང་བ་ལ་འཇིགས་ནས། མི་རིགས་དབེ་སྐྱན།

๙๐๐ སྡེ་དགེ ๓๙๗ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཙ མཛངས་བླུན་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ། ལེའུ ๓๘ ཤོག ๑๙๓ བ།

๙๐๗ སྡེ་དགེ ๙๗๑ བསྟན། སྤྱིར་ཡིག ཅ་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། བཤེས་སྤྱིར། ཐྲོག ๗๙ ཤོག ๙๗ ན๗

༡༠༢ སྟོག་པ། དབལ་སྦྱངས།

༡༠༣ སྡེ་དགེ ཅ༠ཅ༨ བསྟན། སེམས་ཙམ། རི ཞི་བ་ལྷ། བསླབ་བཏུས། ལེའུ ༡ ཤོག ༡༨ བཅ

༡༠ཅ སྡེ་དགེ ༣༨ཅ༠ བསྟན། དབུ་མ། ཁི ཞི་བ་ལྷ། བསླབ་བཏུས། ལེའུ ༤ ཤོག ༨ཤ ནི་བཞིན་གཤེགས་པ་མཛོད་ཀྱི་མདོ་བོད་སྐད་དུ་མ་བཞུགས་པས་བསླབ་བཏུས་སུ་དྲངས་པའི་ལུང་འདིར་བཀོད།

༡༠ཅ སྡེ་དགེ ༡༨ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ རྡོ་རྗེ་གཅོད་པ། ཤོག ༢༢ཅ བ

༡༠ཅ སྡེ་དགེ ༢༠ཅ བཀའ། རྒྱུད། ཇ དཔུང་བཟང་གིས་ཞུས་པའི་མདོ། ལེའུ ༡ ཤོག ༡༢ཅ བཅ

༡༠ཤ སྡེ་དགེ ༢༢ཅ བཀའ། གཟུངས་འདུས། ཛེ འཕགས་པ་མེ་ཏོག་བརྩེགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གཟུངས། ཤོག ༡ཅ༠ བཏ

༡༠༢ མདོ་ལུང་འདི་བཀའ་འགྲུར་ནས་མ་བརྐེད་མོད། བསླབ་བཏུས་སུ་དྲངས། སྡེ་དགེ ཅཅ༠ བསྟན། དབུ་མ། ཁི རྒྱལ་སྲས་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྷ། བསླབ་བཏུས། ལེའུ ༢ ཤོག ཅཤ ནཤ

༡༠ཅ སྡེ་དགེ ༡ བཀའ། འདུལ་བ། ཀ འདུལ་བ་གཞི། ཤོག ༡ཅ། ནཅ

༡༡༠ བྱས་པ་དེ་ཉིད། མི་རིགས་དཔེ་སྒྲུན།

༡༡༡ སྡེ་དགེ ༡༡ཅ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཉ ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་མདོ། ལེའུ ཇ བམ་པོ། ༡ཅ ཤོག ཅ༠ཅ བཅ

༡༡ཅ གོང་མཚུངས། ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པའི་མདོ། ལེའུ ཇ བམ་པོ། ༡ཅ ཤོག ཅ༠ཤ བཅ

༡༡ཅ སྡེ་དགེ ཅཅཅ བཀའ། རྒྱུད། ཙ གསེར་འོད་དམ་པའི་མདོ། ལེའུ ཉ ཤོག ཉཉ བཉ

༡༡ཉ བྱུང་། དབལ་སྦྱངས།

༡༡ཅ སྡེ་དགེ ༡ བཀའ། འདུལ་བ། ཀ འདུལ་བ་གཞི། རབ་བྱུང་གི་གཞི། བམ་པོ། ༡༠ ཤོག ༡ཅ༠ བ༡

༡༡ཤ སྡེ་དགེ ཉ༡ཅཅ བསྟན། སྒྲིང་ཡིག ཅ་ མཁོན་པོ་ཀུ་སུམ་པ། བཤེས་སྒྲིང་། ཐྲོག ༡ཉ ཤོག ཉ༡ ནཇ

༡༡ཇ སྡེ་དགེ ཅཤ༡ བསྟན། དབུ་མ། ཁ ཞི་བ་ལྷ། སྒྲོད་འཇུག ལེའུ ཅ ཐྲོག ཤཉ ཤོག ཤ བཅ

༡༡ཅ སྡེ་དགེ ༡ཇ བཀའ། དཀོན་བཅོག་བརྒྱ། ཊ བཅའ་བོ་མངའ་ན་གནས་པ་བསྟན་པའི་མདོ། ཤོག ༢༠ཅ བཅ

༡༡ཉ སྡེ་དགེ ཉ༡ཅཅ བསྟན། སྒྲིང་ཡིག ཅ་ མཁོན་པོ་ཀུ་སུམ་པ། བཤེས་སྒྲིང་། ཐྲོག ༡ཉ ཤོག ཉ༡ ནཇ

༡༢༠ སྡེ་དགེ ༣ཉཅ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཞོ ཚག་མོའི་རྟོགས་བརྗོད། ཤོག ༢ཅ༠ བཤ

༡༢༡ སྡེ་དགེ ༡༡ཅ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཉ ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པའི་མདོ། ལེའུ ཉ ཤོག ༡༢༠ ནཤ

༡༢༢ སྡེ་དགེ ཉཉ བཀའ། ཚལ་ཆེན། ཨ སྡོང་པོ་བཀོད་པའི་མདོ། ཤོག ༡༢༠ ནཤ

༡༢ཅ སྡེ་དགེ ༣ཤ༡ བསྟན། དབུ་མ། ཁ ཞི་བ་ལྷ། སྒྲོད་འཇུག ལེའུ ༡ ཐྲོག ༡ཅ ཤོག ཅ བཅ

༡༢ཉ དཔེར་ན་ཁ་ཅིས་པོས་དབང་པོ་ཆེ་ལ་འཇུས་པའམ། དུག་ལ་སྦགས་ཀྱིས་བཏབ་པ་དང་འདྲ། དབལ་སྦྱངས།

།༢༥ སྟེ་དགེ ༡༡༨ བཀའ། མདོ་སྟེ། ཏ སུ་ངན་ལས་འདས་བའི་མདོ། ཕེའུ ༡༢ ཤོག ༡༨༠ བཙ

།༢༦ སྟེ་དགེ ཅ༡༢༢ བསྟན། སྒྲིང་ཡིག ངེ་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། བཤེས་སྒྲིང་། ཤྲོག ༡ཅ ཤོག ཅ༡ ན༣

།༢༣ ལུང་འདི་བསྟབ་བཏུས་སུ་དངས། སྟེ་དགེ ༣༠ཅ༠ བསྟན། དབུ་མ། ཁི ཞི་བ་ལྷ། བསྟབ་བཏུས། ཤོག ༣ན ནཅ

།༢༢ སྟེ་དགེ ༢༢༣༡ བསྟན། དབུ་མ། ཀ ཞི་བ་ལྷ། སྒོད་འཇུག ཕེའུ ༢ ཤྲོག ༢ ཤོག ༤ བཀ

།༢༨ དམིགས་ལ། དཔལ་སྒྲུངས། མི་རིགས་དབེ་སྐྱན།

།༣༠ སྟེ་དགེ ༢༢༣༡ བསྟན། དབུ་མ། ཀ ཞི་བ་ལྷ། སྒོད་འཇུག ཕེའུ ༢ ཤྲོག ཅ ཤོག ༤ བ༤

།༣༡ གོང་མཚུངས། སྒོད་འཇུག ཕེའུ ༢ ཤྲོག ༡ ཤོག ༤ བ༤

།༣༢ གོང་མཚུངས། སྒོད་འཇུག ཕེའུ ༢ ཤྲོག ༤ ཤོག ༤ བ༣

།༣༣ སྟེ་དགེ ༡ཅ བཀའ། དཀོན་བརྩེགས། ཀ ཡོན་ཏན་བཀོད་པའི་མདོ། བམ་པོ། ༢ ཤོག ༢༣༢ བ༤

།༣ཅ སྟེ་དགེ ༢༢༣༡ བསྟན། དབུ་མ། ཀ ཞི་བ་ལྷ། སྒོད་འཇུག ཕེའུ ༢ ཤྲོག ༢༢ ཤོག ༣ བ༢

།༣༥ གོང་མཚུངས། སྒོད་འཇུག ཕེའུ ༢ ཤྲོག ༢ཅ ཤོག ༣ བ༢

།༣༦ བཟུང་། དཔལ་སྒྲུངས། མི་རིགས་དབེ་སྐྱན།

།༣༣ སྐྱེ། མི་རིགས་དབེ་སྐྱན།

།༣༢ གསུང་། དཔལ་སྒྲུངས། མི་རིགས་དབེ་སྐྱན།

།༣ཅ སྟེ་དགེ ཅ་ བཀའ། མདོ་སྟེ། ཀ མདོ་སྟེ་བསྡུས་བཞང་། ཕེའུ ༢ ཤོག ༣༡ བ༤

།ཅ་ གོང་མཚུངས། མདོ་སྟེ་བསྡུས་བཞང་། ཕེའུ ༢ ཤོག ༢ཅ ན་

།ཅ་ གོང་མཚུངས། མདོ་སྟེ་བསྡུས་བཞང་། ཕེའུ ༣ ཤོག ༢ཅ ན་

།ཅ་ ཅན་ཏྲ་བ་ཞི། དཔལ་སྒྲུངས། མི་རིགས་དབེ་སྐྱན།

།ཅ་ དཔལ་སྒྲུངས་དང་མི་རིགས་དབེ་སྐྱན་དཔར་མར་དགོ་ལ་ཞེས་ད་སྟོན་འཇུག་འོག་ཆུབར་བྱུང་།

།ཅ་ བཅུའི། དཔལ་སྒྲུངས། མི་རིགས་དབེ་སྐྱན།

།ཅ་ འདས་པ་རྣམས། དཔལ་སྒྲུངས། མི་རིགས་དབེ་སྐྱན།

།ཅ་ སྐྱིང་སྟོབས་ལྡན་པར་མཐོ་བའོ། དཔལ་སྒྲུངས།

།ཅ་ བསྟབ། དཔལ་སྒྲུངས། མི་རིགས་དབེ་སྐྱན།

།ཅ་ སྒྲག དཔལ་སྒྲུངས།

།ཅ་ གངས་སྟ། དཔལ་སྒྲུངས། མི་རིགས་དབེ་སྐྱན།

།།།० གཅིག དཔལ་སྒྲུབས། ཞིག མི་རིགས་དེའེ་སྐྱེན།

།།།། སྡེ་དགེ ९०३ཕ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། བྱང་སེ། ལེའུ ། ཤོག ཕ བ།

།།།२ གོང་མཚུངས། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེ། ལེའུ ། ཤོག ། ན३

།།།३ འཕྲིན་པ། དཔལ་སྒྲུབས། མི་རིགས་དེའེ་སྐྱེན།

།།།९ སྡེ་དགེ ३།ཕ། བསྟན། དབུ་མ། ལ ཞི་བ་ཡུ། སྒྲོད་འཇུག ལེའུ ། ཐྲོག ། ཤོག ། ། བ९

།།།། སྡེ་དགེ ९०३ཕ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། བྱང་སེ། ལེའུ ། ཤོག ། བ།

།།།८ སྡེ་དགེ ཕ། བཀའ། དཀོན་བརྩེགས། ཅ ཞྭེམ་བདག་དཔས་བྱིན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ། ཤོག ། ०། བ८

།།།ཕ གོང་མཚུངས། དཀོན་བརྩེགས། ཅ ཞྭེམ་བདག་དཔས་བྱིན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ། ཤོག ། ०། བ८

།།།། སྡེ་དགེ ९९ བཀའ། ཨཡ་ཆེན། ཨ སྡོང་པོ་བཀོད་པའི་མདོ། ཤོག ३०९ བ८

།།།८ སྡེ་དགེ ९०३ཕ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། བྱང་སེ། ལེའུ ། ཤོག ཕ བཕ

།།།० སྡེ་དགེ ३།ཕ། བསྟན། དབུ་མ། ལ ཞི་བ་ཡུ། སྒྲོད་འཇུག ལེའུ ། ཐྲོག ། ། ཤོག ། ། བཕ

།།།། གོང་མཚུངས། སྒྲོད་འཇུག ལེའུ ། ཐྲོག ། ། ཤོག ३ ན८

།།།२ སེམས་དེ། དཔལ་སྒྲུབས། མི་རིགས་དེའེ་སྐྱེན།

།།།३ སྡེ་དགེ ३།ཕ། བསྟན། དབུ་མ། ལ ཞི་བ་ཡུ། སྒྲོད་འཇུག ལེའུ ९ ཐྲོག ९ ཤོག ། ན९

།།།९ གོང་མཚུངས། སྒྲོད་འཇུག ལེའུ ९ ཐྲོག ། ། ཤོག ། ན།

།།།། གོང་མཚུངས། སྒྲོད་འཇུག ལེའུ ९ ཐྲོག ། ། ཤོག ། བ།

།།།८ སྡེ་དགེ ९०३ཕ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། བྱང་སེ། ལེའུ ། ། ཤོག ། ཕ བ९

།།།ཕ སྡེ་དགེ ९०།२ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཀི ཞི་བ་འཚོ། སྡོམ་པ་ཉི་ཤུ་པའི་འགྲེལ་པ། ཤོག ། ། བ

།།།། སྡེ་དགེ ९०३། བསྟན། སེམས་ཙམ། ཞི འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྟུ་བ། ཤོག ३། བ८

།།།८ སྡེ་དགེ ३८९० བསྟན། དབུ་མ། ཁི ཞི་བ་ཡུ། བསྡུབ་བཏུས། ལེའུ ། ཤོག ८८ ན།

།།།० སྡེ་དགེ ९०།། བསྟན། སེམས་ཙམ། ཀི སྤྲོབ་དཔོན་ཙནྡྲ་གོ་མི། སྡོམ་པ་ཉི་ཤུ་པ། ཤོག ། ། བ།

།།།། སེམས་བསྒོམ་ཏས་བསྡུབ་བ། དཔལ་སྒྲུབས། སེམས་བསྒོམ་པའི་བསྡུབ་བ། མི་རིགས་དེའེ་སྐྱེན།

།།།२ དེ་དག་ལས། མི་རིགས་དེའེ་སྐྱེན།

།།།३ སྡེ་དགེ ། ། བ། བཀའ། མདོ་སྡེ། ཥ ཀུའི་རྒྱལ་པོ་མ་དྲོས་པས་ཞུས་པའི་མདོ། ཤོག ३०། བ९

།།།९ སེམས་གནས། མི་རིགས་དེའེ་སྐྱེན།

།།ཚ།། བློ་སྟོང་བརྒྱ་རྩ་བཞུགས་པ་འཚང་ཀ་བའི་ཚོགས་བརྒྱད་མའི་འགེལ་པར་ཡང་ཐུབ་དེར་འདི་བྱང་དེར་འདི་ཁྱར་དྲངས། ཕན་བཏགས་ལན་དུ་གཝོད་ཟེར་ནའང་། །ཡན་ལག་སྐྱིང་རྡེ་ཚེན་པོ་བསྟོམ། །འཛམ་བུགྲིང་གི་སྐྱེས་མཆོག་ནི། །ཉེས་བའི་ལན་ནི་ལེགས་པས་འདོན། །གཞུང་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

།།ཚ།། སྡེ་དགེ ༣༡༩ བསྟན། དབུ་མ། ཁི དབལ་མར་མེ་མཛད་ཡེ་ཤེས། ལམ་སྒྲོན། ཐྲོག ༡༢ ཤོག ༡༣༤ བཅ

།།ཚ།། སྡེ་དགེ ༡༡ བཀའ། ཕལ་ཆེན། ཚ སྡོང་པོ་བཀོད་པའི་མདོ། ཤོག ༣༠༨ བ།

།།ཚ།། བྱུང་། མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན།

།།ཚ།། སྡེ་དགེ ༡༡ བཀའ། ཕལ་ཆེན། ཚ སྡོང་པོ་བཀོད་པའི་མདོ། ཤོག ༣།། བ༢ བ

།།ཁ།། གོང་མཚུངས། ཤོག ༣།। བ༡

།།ཁ།། གོང་མཚུངས། ཤོག ༣།। བ།

།།ཁ།། སྡེ་དགེ ༡༡ བཀའ། ཕལ་ཆེན། ཚ སྡོང་པོ་བཀོད་པའི་མདོ། ཤོག ༣།। བ༢

།།ཁ།། བསགས། དབལ་སྐྱངས།

།།ཁ།། སྡེ་དགེ ༣༡༩ བསྟན། དབུ་མ། ཁི དབལ་མར་མེ་མཛད་ཡེ་ཤེས། ལམ་སྒྲོན། ཐྲོག ༣༤ ཤོག ༡༣༨ བ།

།།ཁ།། ཅིག་བཟློས། དབལ་སྐྱངས།

།།ཁ།། སྡེ་དགེ ༠།།།། བསྟན། སྒྲིང་ཡིག གེ སྒོག་དང་བྱོན་དབྱིག་གཉེན། ཚོགས་ཀྱི་གཏམ། ཐྲོག ༡༢ ཤོག ༡།༣ བ༢

།།ཁ།། སྡེ་དགེ ༣༡༩ བསྟན། དབུ་མ། ཁི དབལ་མར་མེ་མཛད་ཡེ་ཤེས། ལམ་སྒྲོན། ཐྲོག ༡༤ ཤོག ༡༣༨ ནཏ

།།ཁ།། སྡེ་དགེ ༣༨།། བསྟན། དབུ་མ། གི མར་མེ་མཛད། སེམས་བསྒྲེད་པ་དང་སྟོམ་པའི་ཚོ་གའི་རིམ་པ། ཤོག ༡༩༤ ནཏ མ་དབེར་ཕྱག་དབེའི་མཚན་འདི་སངས་རྒྱས་ཚོས་ཚོགས་མའི་ཚོགས་བཅད་ཀྱི་འོག་ཏུ་བྱང་ཡང་དཔར་མ་གཞན་ཡུར་འགོར་བཀོད།

།།ཁ།། བསྟེན། དབལ་སྐྱངས།

།།ཅ།། སྡེ་དགེ ༣༡༩ བསྟན། དབུ་མ། ཁི དབལ་མར་མེ་མཛད་ཡེ་ཤེས། ལམ་སྒྲོན། ཐྲོག ༡༤ ཤོག ༡༣༨ ནཏ

།།ཅ།། མདོ་ལས་ཏེ། དབལ་སྐྱངས།

།།ཅ།། སྡེ་དགེ ༨།། བཀའ། དཀོན་བརྩེགས། ཚ འོད་སྲུང་གིས་ཞུས་པའི་ལེའུ། ཤོག ༡།༠ ནཁ

།།ཅ།། བསྟེད། དབལ་སྐྱངས།

།།ཅ།། སྡེ་དགེ ༨།། བཀའ། དཀོན་བརྩེགས། ཚ འོད་སྲུང་གིས་ཞུས་པའི་ལེའུ། ཤོག ༡།༠ བ།

།།ཅ།། འདི་ཡུ་སྡེ། ཞེས་པ་ལ་སོགས། དབལ་སྐྱངས། མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན།

།།ཀ་ཅ་བའོ།། དཔལ་སྒྲུབས།

།།ཀ་ཆ ཆོས་དང་དེའི་དོན། མི་རིགས་དབེ་སྐྱན།

།།ཀ་ཇ དཔལ་སྒྲུབས་དཔར་མར་གོང་གི་གཞན་དག་གི་དག་བའི་ལས་ཞེས་པ་ནས་བྱ་བྱེད་ནི་བཟང་སྟེ། ཞེས་བའི་བར་གྱི་ཚོག་རྣམས་མི་བྱུང་ལ། མ་དཔེར་ཚོག་འདི་རྣམས་གཞུང་དགྱུས་ལ་བཀོད་མོད། འོན་ཀྱང་མི་རིགས་དབེ་སྐྱན་ཁང་གི་དཔར་མར། སྐྱན་སྔ་པ་ཞེས་པ་ནས་བཟང་སྟེ། ཞེས་བའི་བར་ཡིག་ཆུང་དུ་བཀོད་འདུག་པ་ཡེགས་པར་སྦྱང་བས་འདི་ར་དེ་བཞིན་དུ་བྱས་ཡོད།

།།ཀ་ཉ མ་དཔེར་ཚོག་འདི་རྣམས་གཞུང་དགྱུས་ལ་བཀོད་འདུག་མོད། མི་རིགས་དབེ་སྐྱན་ཁང་བཞིན་ཡིག་ཆུང་དུ་བྱེད་ན་ཡེགས་པར་སྦྱང་བས་དེ་བཞིན་དུ་བྱས་ཡོད།

།།ཀ་ཊ ཨ་མཉིས། མི་རིགས་དབེ་སྐྱན།

།།ཀ་ཋ སྡེ་དགེ ༣༡༩ བསྟན། དབུ་མ། ཁི དཔལ་མར་མེ་མཛད་ཡེ་ཤེས། ལམ་སྒྲོན། ཤྲཱི་ཀ ༢༢ ཨོ་ག ༢༢༨ བ༢

།།ཀ་ཌ སྡེ་དགེ ༡༠༢༠ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ཤེའུ ༡༨ ཤྲཱི་ཀ ༣ ཨོ་ག ༢༡ བ༢

།།ཀ་ཎ སྡེ་དགེ ༣༠ བཀའ། དཀོན་བརྩེགས། ཅ ཡག་བཟང་ཀྱིས་ཞུས་པའི་མདོ། ཨོ་ག ༡༡༩ ན༨

།།ཀ་ཏ སྡེ་དགེ ༡༠༢༠ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ཤེའུ ༡༣ ཤྲཱི་ཀ ༢ ཨོ་ག ༢༡ ན༨

།།ཀ་ཐ བརྩོམ། དཔལ་སྒྲུབས།

།།ཀ་ད སྡེ་དགེ ༡༠༢༠ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ཤེའུ ༡༣ ཤྲཱི་ཀ ༡༩ ཨོ་ག ༢༡ བ༣

།།ཀ་ན ཆམས་དམས། དཔལ་སྒྲུབས།

།།ཀ་པ སྡེ་དགེ ༡༠༢༠ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ཤེའུ ༡༣ ཤྲཱི་ཀ ༤ ཨོ་ག ༢༡ བ༤

།།ཀ་ཕ འདས་པར་ཕྱིན་པར། དཔལ་སྒྲུབས།

།།ཀ་བ སྡེ་དགེ ༡༠༢༠ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ཤེའུ ༡༣ ཤྲཱི་ཀ ༡༡ ཨོ་ག ༢༡ བ༣

།།ཀ་བྷ སྡེ་དགེ ༣༣༤ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། སྐབས། ༡ ཤྲཱི་ཀ ༡༤ ཨོ་ག ༤ བ༡

།།ཀ་མ སྡེ་དགེ ༡༠༢༠ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ཤེའུ ༡༣ ཤྲཱི་ཀ ༡༥ ཨོ་ག ༣༠ ན༡

།།ཀ་ཙ སྡེ་དགེ ༡༣ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ མདོ་སྡེ་པ། ཤེའུ ༣༡ ཤྲཱི་ཀ ༡༡ ཨོ་ག ༡༨ ན༡

།།ཀ་ཚ སྡེ་དགེ ༡ བཀའ། འདུལ་བ། ཀ འདུལ་བ། ཀོ་ཤྭགས་ཀྱི་གཞི། ཨོ་ག ༢༡༤ ན༤

།།ཀ་ཛ གོང་མཆུངས། ཀོ་ཤྭགས་ཀྱི་གཞི། ཨོ་ག ༢༡༤ བ༣

།།ཀ་ཝ སྡེ་དགེ ༡༣ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ མདོ་སྡེ་པ། ཤེའུ ༣༢ ཤྲཱི་ཀ ༡ ཨོ་ག ༡༨ བ༡

ཁ།།ཟ སྡེ་དགེ ཅ།།རཀ བསྟན། སྒྲིང་ཡིག ངེ་ མགོན་པོ་ཀུ་སྒྲུབ། བཤེས་སྒྲིང་། ཤྲོག ༤ ཤོག ཅ། ནཀ

ཁ།།ར སྡེ་དགེ ཀཀ།། བསྟན། དབུ་མ། འ རྒྱ་བ་གཞས་པ། དབུ་མ་འཇུག་པ། སེམས་བསྒོམ། ། ཤྲོག ། ཀོ་ཤོག ། ོ། ནཀ

ཁ།།ཅ སྡེ་དགེ ། ཀ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ མདོ་སྡུད་པ། ལེའུ ཀཀ ཤྲོག ། ཤོག ། ཅ ཁ།

ཁཀ ། སྡེ་དགེ ། བ བཀའ། དཀོན་བརྩེགས། ཀ བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྣོད། ལེའུ ༤ ཤོག ཁ། ནཀ

ཁཀ། སྡེ་དགེ ཀཀ། བཀའ། མདོ་སྡེ། ཁ དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་གྱི་མདོ། ཤོག །ཀ ནབ

ཁཀཀ སྡེ་དགེ ༤ཀ བཀའ། དཀོན་བརྩེགས། ང ཆིམ་བདག་ངྲག་ཤུལ་ཅན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ། ཤོག ཀ༩ཅ ཅཁ

ཁཀཀ སྡེ་དགེ ཅ།།ཟ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕྱི འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། བྱང་སེ། ལེའུ ཅ ཤོག ཁ། ཅཅ

ཁཀཅ སྤྲིན་པ་ལ། དཔལ་སྤུངས།

ཁཀཆ སྡེ་དགེ ཅ།།ཟ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕྱི འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། བྱང་སེ། ལེའུ ཅ ཤོག ཁཀ ཅཁ

ཁཀཇ གོང་མཚུངས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེ། ལེའུ ཅ ཤོག ཟཀ ནཁ

ཁཀཉ གོང་མཚུངས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེ། ལེའུ ཅ ཤོག ཁཁ ཅཀ

ཁཀཊ གོང་མཚུངས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེ། ལེའུ ཅ ཤོག ཁཅ ནའ

ཁཀཋ སྡེ་དགེ ཀཀ།ར བསྟན། སྒྲིང་ཡིག གེ མགོན་པོ་ཀུ་སྒྲུབ། རིན་ཆེན་ཁྲེང་བ། ལེའུ ཀ ཤྲོག ཁཉ ཤོག ། ། ཅཟ སྒོང་ན་སྒྲིན་ན་སྒྲིན་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་པའི་ཚིག་འདི་མ་དེ་དང་མི་རིགས་དེ་སྐྱན་གཉིས་ཀར་མི་བྱུང་།

ཁཀཨ སེམས་ཙན་ནམ། དཔལ་སྤུངས།

ཁཀཀ སྐྱིགས་པ་དང་། དཔལ་སྤུངས།

ཁཀཁ སྡེ་དགེ །ཀཉ བཀའ། མདོ་སྡེ། ན སྡེད་མེད་ཀྱི་བུས་ཞུས་པའི་མདོ། མཚན་གཞན་བསྡོད་ནམས་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ། ཤོག ཁཁ ནཁ

ཁཀག ལུས་གསེ། དཔལ་སྤུངས།

ཁཀང སྡེ་དགེ ཀཁཀ། བསྟན། དབུ་མ། ཁ ཞེ་བ་ཡུ། སྒྲོད་འཇུག ལེའུ ། ཤྲོག ཁ། ཤོག །ཀ ཅཉ

ཁཀཅ བགོ་བ། དཔལ་སྤུངས།

ཁཀཆ བསྒྲུབ། དཔལ་སྤུངས།

ཁཀཇ སྡེ་དགེ །ཀཉ བཀའ། མདོ་སྡེ། ན སྡེད་མེད་ཀྱི་བུས་ཞུས་པའི་མདོ། མཚན་གཞན་བསྡོད་ནམས་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ། ཤོག ཁཀ ཅཇ

༥༩༥ སྡེ་དགེ ཅ༠༩ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ཤེལྟ ༮ ཤྲི་ཀ ༡༨ ཤོག ༥ ནཡ

༥༩༮ སྡེ་དགེ ༩༩ཀ བསྟན། དབུ་མ། ཁ ཞི་བ་ལྷ། སྒྲོད་འཇུག ཤེལྟ ༡ ཤྲི་ཀ ༢༠ ཤོག ༡༩ བ༩

༥༩༠ གོང་མཚུངས། སྒྲོད་འཇུག ཤེལྟ ༡ ཤྲི་ཀ ༢༡ ཤོག ༡༩ བ༡

༥༩༡ སྡེ་དགེ ཅ༠༩ཀ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། བྱང་སེ། ཤེལྟ ༡ ཤོག ཀ༡ བཀ

༥༩༢ འཕྲོགས་སམ། དབལ་སྒྲུབས།

༥༩༣ སྡེ་དགེ ཅ०९८ བསྟན། སེམས་ཙམ། རི འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། མངོན་པ་ཀུན་བཏུས། ཤེལྟ ༡་ ८ ཤོག ९༨ ན༡

༥९९ དབལ་སྒྲུབས་དབང་མར་འཇེལ་སྒྲ་གྱི་ཞེས་བྱུང་།

༥९༡ སྡེ་དགེ ཅ०९ཀ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། བྱང་སེ། ཤོག ཀཤ ན

༥९༤ བསྟེན། དབལ་སྒྲུབས། འོག་ཏུའང་སྐབས་མང་ཡོར་མ་དཔེར། བཏེན། ཞེས་ཡོད་སར་དབལ་སྒྲུབས་སུ། བསྟེན། ཞེས་བྱུང་།

༥९ཀ སྡེ་དགེ ༡༦ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ མདོ་སྡུད་པ། ཤེལྟ ༡ཀ ཤྲི་ཀ ༦ ཤོག ༡༠ ན༡

༥९༦ སྡེ་དགེ ༢ཀ བཀའ། དཀོན་བཅུགས། ཚ འོད་སྲུང་གིས་ཞུས་པའི་ཤེལྟ ཤོག ༡༦༡ བ९

༥९८ སྡེ་དགེ ༡༦ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ མདོ་སྡུད་པ། ཤྲི་ཀ ९ ཤོག ༡༡ ན༡

༥༡༠ སྡེ་དགེ ཅ०९ཀ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། བྱང་སེ། ཤོག ཀཤ བ༡

༥༡༡ སྡེ་དགེ ༡༦ཀ བཀའ། མདོ་སྡེ། ད རྒྱ་བསྟོན་མའི་མདོ། ཤེལྟ ༣༡ ཤྲི་ཀ ९९ ཤོག ༥༡ བཀ

༥༡༢ གོང་མཚུངས། རྒྱ་བསྟོན་མའི་མདོ། ཤེལྟ ༣༡ ཤྲི་ཀ ९८ ཤོག ༥८ ན༡

༥༡༣ སྡེ་དགེ ༡༡༦ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཇ དམ་ཚིག་བད་དཀར་ཀྱི་མདོ། ཤེལྟ ༡༦ ཤྲི་ཀ ༣८ ཤོག ༡०८ ན༦

༥༡९ གོང་མཚུངས། དམ་ཚིག་བད་དཀར་ཀྱི་མདོ། ཤེལྟ ༡༦ ཤྲི་ཀ ༣༥ ཤོག ༡०८ ན९

༥༡༡ གཟོབ་བས། དབལ་སྒྲུབས། གཟབ་བས། མི་རིགས་དཔེ་སྒྲུན།

༥༡८ སྡེ་དགེ ༡༡༢ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཅ བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པའི་མདོ། ཤེལྟ ༡༢ ཤོག ༡༡० བ༥

༥༡༥ གོང་མཚུངས། བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པའི་མདོ། ཤེལྟ ༡༢ ཤོག ༡༡༡ བ༡

༥༡༢ སྡེ་དགེ ༡८ བཀའ། དཀོན་བཅུགས། ཀ བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོང་། ཤེལྟ ८ ཤོག ८० བ८

༥༡८ སྡེ་དགེ ༡༦ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ མདོ་སྡུད་པ། ཤེལྟ ༢༢ ཤྲི་ཀ ༡९ ཤོག ༣८ ན༦

༥८० སྡེ་དགེ ཅ०९ཀ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ། ཤོག ५५ བ༡

༥८༡ སྡེ་དགེ ༡༥ཀ བཀའ། མདོ་སྡེ། ས བློ་གྲོས་མི་ཟད་པ་བསྟན་པའི་མདོ། ཤོག ༡०ཀ ན༡

ཡཡཀ སྡེ་དགེ ཀཀཀཀ བསྟན། དབུ་མ། ཁི རྒྱལ་སྲས་ཤེ་བ་ལྷ། བསྟབ་བཏུས། ཤྲོག ཀ། ཚོག ཀ བཡ

ཡཡཁ སྡེ་དགེ ཀ། བཀའ། དཀོན་བརྩེགས། ཆ གཙུག་ན་རིན་པོ་ཆེས་ཞུས་བའི་མདོ། ལེའུ ཚོག ཀཀཀ བཀ

ཡཡཉ སྡེ་དགེ ཉཀཀཅ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། བྱང་སེ། ཚོག ཅཅ བཡ

ཡཡཀ སྡེ་དགེ ཀཀ། བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ མདོ་སྡུད་པ། ལེའུ ཀཀ ཤྲོག ཀ ཚོག ཀཀ བཀ

ཡཡཡ སྡེ་དགེ ཉཀཀཅ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། བྱང་སེ། ཚོག ཡཀ བཀ

ཡཡཅ སྡེ་དགེ ཉཀཀཀ བསྟན། སྣིང་ཡིག གི མཁོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ། ལེའུ ཅ ཤྲོག ཅཀ ཚོག ཀཀཀ ནཀ

ཡཡཤ ཁོང་མཆུངས། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ། ལེའུ ཅ ཤྲོག ཅཉ ཚོག ཀཀཅ བཡ

ཡཡཨ སྡེ་དགེ ཀཀཡཀ བསྟན། དབུ་མ། འ རྒྱ་ཅ་གྲགས་པ། དབུ་མ་འཇུག་པ། སེམས་བསྒོམ། ཅ ཤྲོག ཉ ཚོག ཀཉཅ བཅ

ཡཀཉ སྡེ་དགེ ཅཉཅ བཀའ། མདོ་སྡེ། ས ཚུལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་པར་ཕྱིན་པའི་མདོ། ཚོག ཀཅཀ བཅ

ཡཀཀ ཁོང་མཆུངས། ཚུལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་པར་ཕྱིན་པའི་མདོ། ཚོག ཀཅཀ བཅ

ཡཀཁ དེ་ལས། མི་རིགས་དབེ་སྐྱན།

ཡཀཅ བཟློག་ཏེ། དཔལ་སྦྱིངས།

ཡཀཉ སྡེ་དགེ ཀཅ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ མདོ་སྡུད་པ། ལེའུ ཅཅ ཤྲོག ཅ ཚོག ཀཀ བཅ

ཡཀཀ སྡེ་དགེ ཉཀཅཅ བསྟན། སྣིང་ཡིག དེ་ མཁོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། བཤེས་སྤྲིང་། ཤྲོག ཡ ཚོག ཉཀ ནཅ

ཡཀཡ སྡེ་དགེ ཅཉཡཀ བསྟན། དབུ་མ། འ རྒྱ་ཅ་གྲགས་པ། དབུ་མ་འཇུག་པ། སེམས་བསྒོམ། ཅ ཤྲོག ཡ ཚོག ཅཀ བཀ

ཡཀཀ སྡེ་དགེ ཀཀཅ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ རྒྱ་བ་སྤྲོན་མའི་མདོ་འམ་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ། ལེའུ ཅཅ ཚོག ཅཡ ནཀ

ཡཀཁ མ་དཔེར་ལུང་འདི་ཡབ་སྲས་མཛལ་བའི་མདོ་ལས་ཞེས་དྲངས་ཀྱང་། བཀའ་འགྱུར་དུ་མདོ་དེའི་མཇུག་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ བཞུགས་པའི་གང་པོས་ཞུས་པའི་མདོར་བྱུང་། སྡེ་དགེ ཡཀ བཀའ། དཀོན་བརྩེགས། ང་ གང་པོས་ཞུས་པའི་མདོ། ལེའུ ཅ ཚོག ཀཀཅ བཉ

ཡཀཅ སྡེ་དགེ ཡཀ བཀའ། དཀོན་བརྩེགས། ང་ གང་པོས་ཞུས་པའི་མདོ། ལེའུ ཅ ཚོག ཀཀཅ བཉ

ཡཀཉ ཡོན་ཏན་སྣ་ཚོགས་ཡོད་དེ། དཔལ་སྦྱིངས།

ཡཀཀ སྡེ་དགེ ཅཀཉ བཀའ། མདོ་སྡེ། ས ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པའི་མདོ། ཚོག ཀཀཅ ནཅ

ཡཁཁ སྡེ་དགེ ཉཀཀཅ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། བྱང་སེ། ཚོག ཅཉ ནཅ

ཡཁཅ ཁོང་མཆུངས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ། ཚོག ཅཉ བཅ

ཡཁཉ སྡེ་དགེ ཀཅཉ བཀའ། མདོ་སྡེ། ན སྡེད་མེད་ཀྱི་བུས་ཞུས་པའི་མདོ། མཚན་གཞན་བསོད་ནམས་ཐམས་ཅད་བསྟུས་པའི་

ཉིང་དེ་འཛིན་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ། ཤོག ༡༣ བཅ

༤༡། སྡེ་དགེ ༣༡༩༠ བསྟན། དབུ་མ། ཁི རྒྱལ་སྲས་ཞི་བ་ལྷ། བསྡུབ་བཀྲས། རྫུལ་ཕྲིམས་ཀྱི་ལེའུ། ༡ ཤོག ༡༣ ན།

༤༢། འདིར་གསེར་གྲིང་བའི་གཞུང་གང་ལ་དགོངས་རོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

༤༣། སྡེ་དགེ ༡༠༤། བསྟན། སེམས་ཙམ། ཏི སྨོབ་དཔོན་ཅན་ཐོག་མེ། སྡོམ་པ་ཉི་ཤུ་པ། ཤོག ༡༤༤ བཅ

༤༤། གོང་མཚུངས། སྡོམ་པ་ཉི་ཤུ་པ། ཤོག ༡༤༤ བཅ

༤༥། སེམས་དཔའ། དཔལ་སྦྲེངས། མི་རིགས་དཔེ་སྒྲུན།

༤༦། སྡེ་དགེ ༡༠༣ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕྲི འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། བྱང་སེ། ལེའུ། ༡ ཤོག ༣༤ ན།

༤༧། གོང་མཚུངས། བྱང་སེ། ལེའུ། ༡ ཤོག ༣༤ ན།

༤༨། མི་རིགས་དཔེ་སྒྲུན་ཁང་དུ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་པའི་མཇུག་ཏུ། བཅུ་བཞི་པ། གཞན་ཡང་། ཞེས་བྱུང་ཡང་ནོར་བའང་རེས།

༤༩། འཚོང་རྒྱུག། དཔལ་སྦྲེངས།

༤༩། སྡེ་དགེ ༣༡༣། བསྟན། དབུ་མ། ཀ ཞི་བ་ལྷ། སྒྲོད་འཇུག ལེའུ། ༡ ཐྲོག ༣། ཤོག ༡༣ ན།

༤༡། གོང་མཚུངས། སྒྲོད་འཇུག ལེའུ། ༡ ཐྲོག ༢༠ ཤོག ༡༣ ན།

༤༢། གོང་མཚུངས། སྒྲོད་འཇུག ལེའུ། ༡ ཐྲོག ༨༢ ཤོག ༡༣ བཅ

༤༣། གོང་མཚུངས། སྒྲོད་འཇུག ལེའུ། ༡ ཐྲོག ༨༢ ཤོག ༡༣ བཅ

༤༤། གོང་མཚུངས། སྒྲོད་འཇུག ལེའུ། ༡ ཐྲོག ༣༢ ཤོག ༡༣ ན།

༤༥། གོང་མཚུངས། སྒྲོད་འཇུག ལེའུ། ༡ ཐྲོག ༨༤ ཤོག ༡༤ ན།

༣༠༠ གཞུང་དུ་དགོན་མཆོག་སྤྲིན་གྱི་མདོ་ལས་ཞེས་བྱུང་ཡང་ལུང་འདི་སྡེ་དགེ ༤༠ བཀའ། དགོན་བརྩེགས། ཅ ལྷག་བསམ་བསྒོམ་བར་བསྟན་པའི་མདོ། ཤོག ༡༤༤ བ། ནང་བཞུགས།

༣༠། སྡེ་དགེ ༡༢༣ བཀའ། མདོ་སྡེ། ད ཉིང་དེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ། ལེའུ། ༢༤ ཐྲོག ༡། ཤོག ༢༤ བཅ

༣༠༢ སྡེ་དགེ ༡༢༠ བཀའ། མདོ་སྡེ། མ ཆོས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་མེད་པ་བསྟན་པའི་མདོ། ཤོག ༢༣༤ བཅ

༣༠༣ སྡེ་དགེ ༣༢༣། བསྟན། དབུ་མ། ཀ ཞི་བ་ལྷ། སྒྲོད་འཇུག ལེའུ། ༡ ཐྲོག ༣༠ ཤོག ༡༣ ན།

༣༠༤ སྡེ་དགེ ༤༠ བཀའ། དགོན་བརྩེགས། ཅ ལྷག་པའི་བསམ་པ་བསྡུས་པའི་མདོ། ཤོག ༡༤༢ ན།

༣༠༥ སྡེ་དགེ ༥༠ བཀའ། དགོན་བརྩེགས། ང ཡབ་སྲས་མཇལ་བའི་མདོ། ལེའུ། ༢༨ ཐྲོག ཤོག ༡༦༢ ན།

༣༠༦ སྡེ་དགེ ༤༠ བཀའ། དགོན་བརྩེགས། ཅ ལྷག་པའི་བསམ་པ་བསྡུས་པའི་མདོ། ཤོག ༡༤༣ ན།

๓๐๓ གོང་མཚུངས། ཤོག ๑๙๓ ན།

๓๐๎ དེ་དག་ཡིན་བས་དེ་དག་ལ། དབལ་སྦྱངས།

๓๐๘ སྡེ་དགེ ๙๐๓๓ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། བྱང་སེ། ལེའུ ๙ ཤོག ๑๐๑ ན๙

๓๑๐ སྡེ་དགེ ๙๕ བཀའ། དཀོན་བརྩེགས། ཀ བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྣོད། ལེའུ ๓ ཤོག ๎๙ ན๙

๓๑๑ སྡེ་དགེ ๑๓๙ བཀའ། མདོ་སྡེ། ན སྡེད་མེད་ཀྱི་བུས་ཞུས་བའི་མདོ། ཤོག ๎๎ བ๙

๓๑๓ སྡེ་དགེ ๑๓๙ བཀའ། མདོ་སྡེ། ན སྡེད་མེད་ཀྱི་བུས་ཞུས་བའི་མདོ། ཤོག ๎๙ ན๓

๓๑๓ དེ་ཡུར་ཡང་། དབལ་སྦྱངས། དེ་ཡུར་ན། མི་རིགས་དབེ་སྐྱེན།

๓๑๔ སྡེ་དགེ ๙๕ བཀའ། དཀོན་བརྩེགས། ཀ བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྣོད། ལེའུ ๎ ཤོག ๑๎ བ๓

๓๑๔ སྡེ་དགེ ๓๎๓ བསྟན། དབུ་མ། ཅ ཞི་བ་ཡུལ། སྤྱོད་འཇུག ལེའུ ๘ ཐྲོག ๑ ཤོག ๑๔ བ๓

๓๑๘ ཡིད་ལ་ཟུགས། དབལ་སྦྱངས།

๓๑๙ སྡེ་དགེ ๓๎๓ བསྟན། དབུ་མ། ཅ ཞི་བ་ཡུལ། སྤྱོད་འཇུག ལེའུ ๘ ཐྲོག ๓ ཤོག ๑๔ བ๙

๓๑๎ གོང་མཚུངས། སྤྱོད་འཇུག ལེའུ ๘ ཐྲོག ๎ ཤོག ๑๔ བ๎

๓๑๘ སྡེ་དགེ ๓๎๓ བསྟན། དབུ་མ། ཅ ཞི་བ་ཡུལ། སྤྱོད་འཇུག ལེའུ ๘ ཐྲོག ๎ ཤོག ๑๔ བ๎

๓๒๐ སྡེ་དགེ ๎๘ བཀའ། དཀོན་བརྩེགས། ཀ བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྣོད། ལེའུ ๎ ཤོག ๎๎ བ๓

๓๒๑ སྡེ་དགེ ๑๓ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ མདོ་སྡུད་པ། ལེའུ ๎๙ ཐྲོག ๙ ཤོག ๑๙ བ๙

๓๒๓ སྡེ་དགེ ๓๎๓ བསྟན། དབུ་མ། ཅ ཞི་བ་ཡུལ། སྤྱོད་འཇུག ལེའུ ๘ ཐྲོག ๎ ཤོག ๑๙ བ๙

๓๒๓ གོང་མཚུངས། སྤྱོད་འཇུག ལེའུ ๘ ཐྲོག ๘ ཤོག ๑๙ བ๘

๓๒๙ མ་དཔེར་ཡབ་སྲས་མཇལ་བའི་མདོ་ལས་ཞེས་དྲངས་ཀྱང་། གང་ཟོས་ཞུས་བའི་མདོར་བཞུགས། སྡེ་དགེ ๘๑ བཀའ། དཀོན་བརྩེགས། ང་ གང་ཟོས་ཞུས་བའི་མདོ། ལེའུ ๑ ཤོག ๑๓๐ བ๎

๓๒๎ སྡེ་དགེ ๙๐๓๓ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། བྱང་སེ། ལེའུ ๑๑ ཤོག ๑๐๑ བ๓

๓๒๘ འཚང་འབྱུང་ དབལ་སྦྱངས།

๓๒๓ གེགས། དབལ་སྦྱངས།

๓๓๎ དེ་ལ་བཟོད་པ། དབལ་སྦྱངས། ཕྱིས་གཅོད་པ། མི་རིགས་དབེ་སྐྱེན།

๓๓๐ སྡེ་དགེ ๓๎๓ བསྟན། དབུ་མ། ཅ ཞི་བ་ཡུལ། སྤྱོད་འཇུག ལེའུ ๘ ཐྲོག ๓๑ ཤོག ๑๎ བ๘

๗๓๗ གོང་མཚུངས། སྤྱོད་འཇུག ལེའུ ༤ ཤློ་ཀ ༩༢ ཚིག ๑๔ ནས།

๗๓๢ སྡེ་དགེ ๓๙๗ བསྟན། དབུ་མ། ལ ཞི་བ་ཡུ། སྤྱོད་འཇུག ལེའུ ༤ ཤློ་ཀ ༩๓ ཚིག ๑๔ ན༤

๗๓๣ གཞོན་པར་བྱ་བ་མི་ནུས་པ་མི་འཛིན་པར། དཔལ་སྦྱིན།

๗๓๩ གཟེར་རགཱ་ཅན་བཟང་བས། དཔལ་སྦྱིན། མི་རིགས་དཔེ་སྒྲུན།

๗๓๙ སྡེ་དགེ ๓๙๗ བསྟན། དབུ་མ། ལ ཞི་བ་ཡུ། སྤྱོད་འཇུག ལེའུ ༤ ཤློ་ཀ ༩๙ ཚིག ๑๔ ན༤

๗๔๐ གོང་མཚུངས། སྤྱོད་འཇུག ལེའུ ༤ ཤློ་ཀ ༤๗ ཚིག ๑๑ ནས།

๗๔๗ བསྐོར་མ། མི་རིགས་དཔེ་སྒྲུན།

๗๔๑ སྒོག་པ་འབྱང་། དཔལ་སྦྱིན།

๗๔๘ སྡེ་དགེ ๓๙๗ བསྟན། དབུ་མ། ལ ཞི་བ་ཡུ། སྤྱོད་འཇུག ལེའུ ༤ ཤློ་ཀ ༩๑ ཚིག ๑๔ ཅ๗

๗๔๐ བསྒྲུབ། དཔལ་སྦྱིན།

๗๔๗ སྡེ་དགེ ๓๙๗ བསྟན། དབུ་མ། ལ ཞི་བ་ཡུ། སྤྱོད་འཇུག ལེའུ ༤ ཤློ་ཀ ๑๐๗ ཚིག ๑๑ ཅ๗

๗๔๓ གོང་མཚུངས། སྤྱོད་འཇུག ལེའུ ༤ ཤློ་ཀ ๑๑๘ ཚིག ๑๘ ན༤

๗๔๓ གོང་མཚུངས། སྤྱོད་འཇུག ལེའུ ༤ ཤློ་ཀ ๑๑๓ ཚིག ๑๘ ན๓

๗๔๔ སྡེ་དགེ ๔๐๓๗ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། བྱང་སེམས་ལེའུ ๑๑ ཚིག ๑๐๓ ཅ๓

๗๔๕ མི་འཐད་སྐམ་བུ། དཔལ་སྦྱིན། མི་བཟང་སྐམ་བུ། མི་རིགས་དཔེ་སྒྲུན།

๗๔๔ སྡེ་དགེ ๔๐๓๗ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། བྱང་སེམས་ལེའུ ๑๑ ཚིག ๑๐๓ ཅ๗

๗๔๗ དཀྱེས། དཔལ་སྦྱིན།

๗๔๑ མི་རིགས་དཔེ་སྒྲུན་དཔར་མཁར་འཕེལ་སྐྱིའི་ཀྱི་མི་བློང་།

๗๔๘ གཏུར་གསལ། དཔལ་སྦྱིན། མི་རིགས་དཔེ་སྒྲུན།

๗๕๐ སྡེ་དགེ ๓๙๗ བསྟན། དབུ་མ། ལ སྤྱོད་འཇུག ལེའུ ๗ ཤློ་ཀ ๑๑ ཚིག ๑๗ ན๗

๗๕๗ གོང་མཚུངས། སྤྱོད་འཇུག ལེའུ ༤ ཤློ་ཀ ๑๐ ཚིག ๑๙ ན๗

๗๕๑ མ་དཔེ་དང་མི་རིགས་དཔེ་སྒྲུན་དཔར་མ་གཉིས་སུ་གསུམ་པ་མ་བྱང་ཡང་། དཔལ་སྦྱིན་ཤུར་བཀོད་ཡོད།

๗๕๓ སྡེ་དགེ ๔๐๓๗ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། བྱང་སེམས་ལེའུ ๑๑ ཚིག ๑๐๙ ན๙

๗๕๔ གོང་མཚུངས། བྱང་སེམས་ལེའུ ๑๑ ཚིག ๑๐๗ ན๓

๗๕๙ སྡེ་དགེ ๓๙๗ བསྟན། དབུ་མ། ལ ཞི་བ་ཡུ། སྤྱོད་འཇུག ལེའུ ༤ ཤློ་ཀ ๑๓๔ ཚིག ๑๐ ན๓

།།།། བྱས་པ་དང་། དབལ་སྦྱངས།

།།།། སྡེ་དགེ །།།། བཀའ། མདོ་སྡེ། ཚ བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་བའི་མདོ། ཤེལྲ ། ཤོག ༡༠ ན།

།།།། སྡེ་དགེ །།ཇ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ མདོ་སྡུད་པ། ཤེལྲ ཇཇ པྲོག ཇ ཤོག །།ཀ བཇ

།།།། རྒྱལ། དབལ་སྦྱངས།

།།།། སྡེ་དགེ ༡༠།༠ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི བྱམས་མཛོད། མདོ་སྡེ་རྒྱུན། ཤེལྲ །།ཀ པྲོག ༤ཤ ཤོག །།ཉ བཇ

།།།། ཚོང་མཚུངས། མདོ་སྡེ་རྒྱུན། ཤེལྲ །།ཀ པྲོག ༤ཤ ཤོག །།ཉ བཇ

།།།། སྡེ་དགེ །།།། བཀའ། མདོ་སྡེ། ཚ བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་བའི་མདོ། ཤེལྲ ། ཤོག ༡༠ ན།

།།།། སྡེ་དགེ །། བཀའ། དཀོན་བརྩེགས། ང གང་ཟོས་ཞུས་བའི་མདོ། ཤེལྲ ། ཤོག །།ཀ བཅ

།།།། སྡེ་དགེ ༡༠༩། བསྟན། སེམས་ཙམ། རི མངོན་པ་ཀུན་བཏུས། ཤེལྲ ། ཤོག ༩། ན།། དོན་མཐུན་ཡང་ཚོག་མི་མཐུན།

།།།། སྡེ་དགེ ༡༠།། བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི དབྱིག་གཉེན། མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ། ཤེལྲ །། ཤོག །༠།། བཅ

།།།། གཉེར་པ་དང་། དབལ་སྦྱངས། མཉེས་པ། མི་རིགས་དབེ་སྐྱེན།

།།།། སྡེ་དགེ །༠། བཀའ། མདོ་སྡེ། ས ཚུལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་བར་ལྡན་བའི་མདོ། ཤོག །།ཀ ནཉ

།།།། སྡེ་དགེ །།།།) བསྟན། དབུ་མ། ཅ ཞི་བ་ལྷ། སྒྲོད་འཇུག ཤེལྲ ཅ པྲོག ཅ ཤོག །༠ ན།

།།།། བསགས། དབལ་སྦྱངས།

།།།། སྡེ་དགེ །།།།) བསྟན། དབུ་མ། ཅ ཞི་བ་ལྷ། སྒྲོད་འཇུག ཤེལྲ ཅ པྲོག ཅ ཤོག །༠ ན།

།།།། ཚོང་མཚུངས། སྒྲོད་འཇུག ཤེལྲ ། པྲོག །ཉ ཤོག ། ན།

།།།། ཚོང་མཚུངས། སྒྲོད་འཇུག ཤེལྲ ཅ པྲོག །།) ཤོག །། བཉ

།།།། སྡེ་དགེ ཅ།།། བསྟན། སྤྱིད་ཡིག ངེ་ མཚོན་པོ་ཀུ་སྐྱབ། བཤེས་སྤྱིད། པྲོག །०ཅ ཤོག ཅ། བཇ

།།།། སྟོམ་ན། དབལ་སྦྱངས།

།།།། ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་ཞུམ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར། མི་རིགས་དབེ་སྐྱེན།

།།།། སྡེ་དགེ །།།།) བསྟན། དབུ་མ། ཅ སྒྲོད་འཇུག ཤེལྲ ཅ པྲོག །། ཤོག །༠ བཧ

།།།། སྐུག་བསྔལ་ཀྱི། དབལ་སྦྱངས། མི་རིགས་དབེ་སྐྱེན།

།།།། བཀོད། དབལ་སྦྱངས། མི་རིགས་དབེ་སྐྱེན།

།།།། སྡེ་དགེ །། བཀའ། དཀོན་བརྩེགས། ཀ བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྣོད། ཤེལྲ ཇ ཤོག །།ཅ ནཅ

๗๔๐ སྡེ་དགེ ๗) བཀའ། དགོན་བརྩེགས། ཁ གོ་ཆའི་བགོད་པ་བསྟན་པའི་མདོ། བམ་པོ། ๅ ཤོག ๗๘ ན๗

๗๔๑ སྡེ་དགེ ๅ๗๔ བཀའ། མདོ་སྡེ། མ བློ་གྲོས་མི་ཟད་པ་བསྟན་པའི་མདོ། བམ་པོ། ๙ ཤོག ๅ๐๔ བ๗

๗๔๒ སྡེ་དགེ ๔๐๙๗ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། བྱང་སེ། ཡེའུ ๅ๙ ཤོག ๅ๐๗ བ๙

๗๔๓ སྤང་བ། མི་རིགས་དཔེ་སྒྲུན།

๗๔๔ བསྒྲུབ། དཔལ་སྤུངས། མི་རིགས་དཔེ་སྒྲུན། གཁམ་དུའང་སྐབས་མང་ཐོང་མ་དཔེར། སྒྲུབ། ཅེས་ཡོད་སར། བསྒྲུབ་ཅེས་བྱུང་།

๗๔๕ སྒོ་གསེས། དཔལ་སྤུངས། མི་རིགས་དཔེ་སྒྲུན།

๗๔๖ སྡེ་དགེ ๙๔๗) བསྟན། དབུ་མ། ལ སྤྱོད་འཇུག ཡེའུ ๗ ཐྲོག ๘๐ ཤོག ๙๙ བ๙

๗๔๗ སྒོམ་ན། དཔལ་སྤུངས།

๗๔๙ སྡེ་དགེ ๙๔๗) བསྟན། དབུ་མ། ལ ཞི་བ་ཡུ། སྤྱོད་འཇུག ཡེའུ ๗ ཐྲོག ๗๐ ཤོག ๙๙ ན๙

๗๕๐ སྡེ་དགེ ๙๙๗) བཀའ། མདོ་སྡེ། ག དགོན་མཆོག་སྤྲིན་གྱི་མདོ། བམ་པོ། ๙ ཤོག ๙๐ བ๙

๗๕๐ སྡེ་དགེ ๙๔๗) བསྟན། དབུ་མ། ལ ཞི་བ་ཡུ། སྤྱོད་འཇུག ཡེའུ ๗ ཐྲོག ๘๙ ཤོག ๙๙ བ๗

๗๕๑ དཀྱི་གསུམ་པ། དཔལ་སྤུངས།

๗๕๒ སྡེ་དགེ ๙๔๗) བསྟན། དབུ་མ། ལ ཞི་བ་ཡུ། སྤྱོད་འཇུག ཡེའུ ๗ ཐྲོག ๘๙ ཤོག ๙๙ བ๘

๗๕๓ སྡེ་དགེ ๔๐๙๗ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། བྱང་སེ། ཡེའུ ๅ๙ ཤོག ๅๅ๐ བ๘

๗๕๔ སྡེ་དགེ ๔๐๙๐ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ཡེའུ ๅ๗ ཐྲོག ๘๘ ཤོག ๙๔ བ๗

๗๕๔ སྡེ་དགེ ๙๔๗) བསྟན། དབུ་མ། ལ ཞི་བ་ཡུ། སྤྱོད་འཇུག ཡེའུ ๙ ཐྲོག ๅ ཤོག ๙๙ ན๗

๗๕๘ སྡེ་དགེ ๙๙๔๗ བསྟན། དབུ་མ། ཁི དཔལ་མར་མེ་མཛད་ཡེ་ཤེས། ལམ་སྒྲོན། ཐྲོག ๙๔ ཤོག ๙๙๙ བ๔

๗๕๗ སྡེ་དགེ ๔ๅ๙๙ བསྟན། སྤྱིར་ཡིག ཅ་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། བཤེས་སྤྱིར། ཐྲོག ๅ๐๘ ཤོག ๔๔ བ๔

๗๕๙ སྡེ་དགེ ๅ๓ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ མདོ་སྡུད་པ། ཡེའུ ๙๙ ཐྲོག ๓ ཤོག ๅ๙ བ๓

๗๕๙ སྡེ་དགེ ๙๔๗) བསྟན། དབུ་མ། ལ ཞི་བ་ཡུ། སྤྱོད་འཇུག ཡེའུ ๙ ཐྲོག ๔ ཤོག ๙๙ བ๗

๙๐๐ སྡེ་དགེ ๙๙๙ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཤ ཚོས་ཡང་དག་པ་སྡུད་པའི་མདོ། བམ་པོ། ๔ ཤོག ๗๙ ན๘

๙๐ๅ སྡེ་དགེ ๔๐๙๐ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ཡེའུ ๅ๘ ཐྲོག ๔๐ ཤོག ๙๓ ན๔

๙๐๙ སྡེ་དགེ ๔๐๙๗ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། བྱང་སེ། ཡེའུ ๅ๙ ཤོག ๅๅๅ ན๙

๙๐๓ སྒོང་། དཔལ་སྤུངས།

༢༠༤ སྡེ་དགེ ༣༢༣། བསྟན། དབུ་མ། ཁ ཞི་བ་ཡི། སྡུད་འཛུག ལེའུ ༢ ཐྲོག ༢ ཤོག ༢༣ ན།

༢༠༥ བྱ་བ་ལ་དོན། དཔལ་སྦྱིན།

༢༠༦ བདག་གི་བྱ། དཔལ་སྦྱིན།

༢༠༧ སྡེ་དགེ ༣༢༣། བསྟན། དབུ་མ། ཁ ཞི་བ་ཡི། སྡུད་འཛུག ལེའུ ༢ ཐྲོག ༢ ཤོག ༢༣ བ།

༢༠༨ སྡེ་དགེ ༥༤ བཀའ། དཀོན་བརྩེགས། ཅ ཡུག་པའི་བསམ་པ་བསྡུས་པའི་མདོ། ཤོག ༡༤༣ བ།

༢༠༩ སྡེ་དགེ ༡༢༧ བཀའ། མདོ་སྡེ། ད ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ། ལེའུ ༡ ཐྲོག ༡ ཤོག ༡༨ ན།

༢༡༠ སྡེ་དགེ ༣༢༣། བསྟན། དབུ་མ། ཁ ཞི་བ་ཡི། སྡུད་འཛུག ལེའུ ༢ ཐྲོག ༣ ཤོག ༢༣ བ།

༢༡༡ གོང་མཚུངས། སྡུད་འཛུག ལེའུ ༢ ཐྲོག ༡༤ ཤོག ༢༤ ན།

༢༡༢ སྡེ་དགེ ༡༢༧ བཀའ། མདོ་སྡེ། ད ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ། ལེའུ ༡ ཐྲོག ༤ ཤོག ༡༨ ན།

༢༡༣ སྡེ་དགེ ༣༢༣། བསྟན། དབུ་མ། ཁ ཞི་བ་ཡི། སྡུད་འཛུག ལེའུ ༢ ཐྲོག ༡༠ ཤོག ༢༤ ན།

༢༡༤ གོང་མཚུངས། སྡུད་འཛུག ལེའུ ༢ ཐྲོག ༡༢ ཤོག ༢༤ ན།

༢༡༥ སྡེ་དགེ ༤༠༨ བསྟན། མངོན་པ། ཀུ ཚོས་མངོན་པ་མཛོད། གནས། ༣ ཐྲོག ༢༣ ཤོག ༡༠ ན།

༢༡༦ མ་དཔེར། ཀོས་བྱུང་ཡང་དཔལ་སྦྱིན་དང་མི་རིགས་དང་ལྷུན་གང་ལྟར། བྱོས་ཞེས་བཅོས།

༢༡༧ འགོར་བ་ལས་ཡིད་འབྱུང་བར། དཔལ་སྦྱིན། འགོར་བ་ལ་ཡིད་དུ་བྱུང་བར། མི་རིགས་དང་ལྷུན།

༢༡༨ སྡེ་དགེ ༡༢༧ བཀའ། མདོ་སྡེ། ད ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ། ལེའུ ༡ ཐྲོག ༡༠ ཤོག ༡༦ ན།

༢༡༩ གོང་མཚུངས། ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ། ལེའུ ༡༩ ཐྲོག ཁ༣ བ༣ འགྲུར་ལ་ཞུད་ཚེ།

༢༢༠ གོང་མཚུངས། ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ། ལེའུ ༣༠ ཤོག ༥༡ ན།

༢༢༡ སྡེ་དགེ ༥༣ བཀའ། དཀོན་བརྩེགས། ང་ ཞྭེམ་བདག་དྲག་ཤུལ་ཅན་ཀྱིས་ཞུས་པའི་མདོ། ཤོག ༡༣༥ བ།

༢༢༢ སྐྱག་ནས་འོངས་ན། དཔལ་སྦྱིན།

༢༢༣ གཅན་གཟན། དཔལ་སྦྱིན། མི་རིགས་དང་ལྷུན།

༢༢༤ སྐྱ་ཞིང་། དཔལ་སྦྱིན། མི་རིགས་དང་ལྷུན།

༢༢༥ ཤྲགས་པ། དཔལ་སྦྱིན།

༢༢༦ རྣམ་པར་སྣོས་པ། དཔལ་སྦྱིན། རྣམ་པར་སྣོས་པ། མི་རིགས་དང་ལྷུན།

༢༢༧ གནག་པ། དཔལ་སྦྱིན། མི་རིགས་དང་ལྷུན།

༢༢༨ གཞིག དཔལ་སྦྱིན།

༡༢༨ མཐོང་ན། མི་རིགས་དེའི་སྐྱེན།

༡༣༠ ཕི་བའི་མདོག་ཡུར་ཁྱར་བ་མཐོང་ན་ཡང་། དཔལ་སྒྲུབས།

༡༣༡ སྡེ་དགེ ༢༡༠ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཚ སྣ་ལུ་ལྟར་བའི་མདོ། ཤོག ༡༡༤ ན༠

༡༣༢ ནང་གི། དཔལ་སྒྲུབས།

༡༣༣ སྡེ་དགེ ༢༡༠ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཚ སྣ་ལུ་ལྟར་བའི་མདོ། ཤོག ༡༡༤ ན༣

༡༣༩ མ་དའེ་དང་དཔར་མ་གཞན་གཉིས་སུའང་། མི་དགེ་བའམ་མི་མངོན་པར་འདུ་ཤེད་དེ། ཞེས་བྱུང་ཡང་། མི་དགེ་བའམ་མི་གཡོ་བ་མངོན་པར་འདུ་ཤེད་དེ། ཞེས་པ་ཡིན་དེས་པས་བཅོས་ཡོད།

༡༣༤ བགོས། དཔལ་སྒྲུབས།

༡༣༥ ཚ་བ། དཔལ་སྒྲུབས།

༡༣༧ ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དཔལ་སྒྲུབས།

༡༣༨ སྡེ་དགེ ༣༡༣༥ བསྟན། དབུ་མ། ཅ ཀླ་སྒྲུབ། རྟེན་འབྲེལ་སྙིང་པོའི་ཚོག་ལེའུར་བྱས་པ། ཤྲཱི་ཀ ༡ ཤོག ༩༥ བ༢

༡༣༩ མ་དའེར། སྲིད་པ། ཞེས་བྱུང་། སྲིད་པ། ཞེས་དཔལ་སྒྲུབས་དང་མི་རིགས་དའེ་སྐྱེན་ཁང་ཡུར་བཅོས།

༡༤༠ སྐྱམ་བུ་མི་སེམས། དཔལ་སྒྲུབས།

༡༤༡ མ་དའེ་དང་མི་རིགས་དའེ་སྐྱེན་ཁང་གཅེས་སུ། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པས་ཏ་ཤི་འབར་དུ་མངོན་པར་གྲུབ་ཅིང་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ནས། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་ཡས་ཏ་ཤི་འབར་དུ་མངོན་པར་གྲུབ་ཅིང་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་བྱུང་ཡང་། དཔལ་སྒྲུབས་དཔར་མ་ཡུར། དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་པའི་ཚོག་སྐྱབ་སྟ་དེ་མེད་པ་དག་པར་མངོན་པས་དེ་བཞིན་བཅོས་ཡོད།

༡༤༢ བསྐྱབ། དཔལ་སྒྲུབས།

༡༤༣ སྡེ་དགེ ༤༩ བཀའ། ཚལ་ཆེན། ཁ ས་བཅུ་པའི་མདོ། ཤོག ༢༢༢ བ༢

༡༤༤ སྡེ་དགེ ༢༡༠ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཚ སྣ་ལུ་ལྟར་བའི་མདོ། ཤོག ༡༡༤ བ༩

༡༤༥ སྡེ་དགེ ༣༢༧༡ བསྟན། དབུ་མ། ཛ ཞི་བ་ཡུ། སྒྱོད་འཇུག ལེའུ ༢ ཤྲཱི་ཀ ༥༠ ཤོག ༢༧ ན༢

༡༤༦ གོང་མཚུངས། སྒྱོད་འཇུག ལེའུ ༢ ཤྲཱི་ཀ ༡༣༠ ཤོག ༢༢ བ༣

༡༤༧ གོང་མཚུངས། སྒྱོད་འཇུག ལེའུ ༢ ཤྲཱི་ཀ ༡༡༣ ཤོག ༢༢ ན༡

༡༤༢ སྡེ་དགེ ༤༠༥༠ བསྟན། མངོན་པ། ཁུ དབྱིག་གཉེན། ཚོས་མངོན་པའི་མཛོད་ཀྱི་ཀཱ་ཤཱད་པ། གནས། ༤ ཤོག ༡༡ བ༡ འདི་མཛོད་འགྲེལ་དུ་བྱང་བའི་བསྟུ་བའི་ཚོགས་བཅད་ཡིན།

༡༤༨ དཔལ་སྒྲུབས་དཔར་མར། ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་ཅེས་པ་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །བར་ཀྱི་ཚོག་འདི་རྣམས་མི་བྱུང་བ་དཔྱད།

རཀ་ སྒྲུབ། དབལ་སྦྱངས།

རཀ། སྡེ་དགེ ཅ་རྩ། བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། བྱང་སེ། ལེའུ ། རོག ། །། ནཀ

རཀ་ སེམས་པ་བདེ་བ། དབལ་སྦྱངས།

རཀ་ སྡེ་དགེ ཅ་ཀ་ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི བྱམས་མཛོད། མདོ་སྡེ་རྒྱུན། ལེའུ ། ཤྩོག ཁཨ རོག ། ནཀ

རཀ་ སྡེ་དགེ ཅ་རྩ། བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། བྱང་སེ། ལེའུ ། རོག ། །། ནཅ

རཀཀ སྡེ་དགེ ཅ།རཀ་ བསྟན། སྤྲིང་ཡིག དེ་ མཛོད་ཡོ་གྱུ་སྒྲུབ། བཤེས་སྤྲིང་། ཤྩོག ཅ། རོག ཅ་ བཅ

རཀཁ སྡེ་དགེ ། ཟ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ མདོ་སྡུད་པ། ལེའུ ཀ ཤྩོག ། རོག ཁ ནཀ

རཀག སྡེ་དགེ ། །ཁ། བསྟན། དབུ་མ། འ རྒྱ་བ་གྲགས་པ། དབུ་མ་འཇུག་པ། སེམས་བསྒོམ། ཁ ཤྩོག ། རོག ། ཅ། ན།

རཀང སྡེ་དགེ ། ཟ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ མདོ་སྡུད་པ། ལེའུ ། ། ཤྩོག ཅ རོག ། ། བ ཟ

རཀཅ སྡེ་དགེ ། ། ། བསྟན། དབུ་མ། ཁི དབལ་མར་མེ་མཛད་ཡེ་ཤེས། ལམ་སྒྲོན། ཤྩོག ཅཅ རོག ། ། ནཀ

རཁ། སྡེ་དགེ ། ། ཀཀ། བསྟན། དབུ་མ། ཁི དབལ་མར་མེ་མཛད་ཡེ་ཤེས། ལམ་སྒྲོན། ཤྩོག ཅ རོག ། ། ནཀ

རཁཀ སྡེ་དགེ ཅ་ཀ་ བསྟན། དབུ་མ། ཁ རྒྱལ་སྲས་ཞི་བ་ཧྲྀ། སྒྲོད་འཇུག ལེའུ ། ཤྩོག ། རོག ། ། བ

རཁཁ སྡེ་དགེ ཅ་ཀ་ བསྟན། སེམས་ཙམ། དེ འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། མངོན་པ་ཀུན་བཏུས། ལེའུ ། རོག ཅ་ བཅ

རཁག ཚོང་ཁེད་སྒེ་མེད་དུ་ཤེས་པའོ།། དབལ་སྦྱངས།

རཁང སྡེ་དགེ ། ། བཀའ། དཀོན་རྩེགས། ཆ བདུན་བརྒྱ། རོག ། །། བ

རཁཅ སྡེ་དགེ ། ། བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ མདོ་སྡུད་པ། ལེའུ ། ཤྩོག ། ། རོག ། ནཀ

རཁཅ སྡེ་དགེ ། ། ། བསྟན། དབུ་མ། ཁི དབལ་མར་མེ་མཛད་ཡེ་ཤེས། ལམ་སྒྲོན། ཤྩོག ། ། རོག ཅ ནཀ

རཁཅ དབལ་སྦྱངས་དཔར་མར་ཇོ་བོའི་ཞེས་བའི་ཚིག་འདི་མི་བྱུང་།

རཁཅ སྡེ་དགེ ། ། ། བསྟན། དབུ་མ། ཁི དབལ་མར་མེ་མཛད་ཡེ་ཤེས། ལམ་སྒྲོན། ཤྩོག ། ། རོག ། ནཀ

རཁཅ ནམ་པ་གཉིས་ཞེས་བྱ་བ་དེ་གང་ཡིན་ན། དབལ་སྦྱངས།

རཁཅ གང་ཟགཀ་གི་བདག་ཅེས་བྱ་བ། དབལ་སྦྱངས།

༢༧༩ དཔལ་སྒྲུབས་དཔར་མན། ནམ་མི་བྱེད་དགུ་བྱེད་རིག་རིག་ཐུ་ཐུ་ཡོ། ཞེས་པའི་བར་གྱི་ཚིག་འདི་རྣམས་མི་བྱུང་བ་དབྱུག།

༢༨༠ འདི་འཕགས་པ་གནས་བརྟན་སྐེ་བའི་མདོ་ཁྱེ་བྱག་པ་ཞིག་ཡིན་ཅིང་། བོད་འགྱུར་མ་བཞུགས་ཤིང་། པུ་ལིའི་གསུང་རབ་ནས་ཀྱང་ཁྲངས་འཚོལ་ཞུ་མ་ཐུབ།

༢༨༡ དཔལ་སྒྲུབས་དཔར་མན་ཇོ་ནས་པ་དེས་ལས་བསྒྱེད་དོ།། ཞེས་པའི་ཚིག་འདི་མི་བྱུང་།

༢༨༢ བདག་དེ་ཡིན་ནོ། །དཔལ་སྒྲུབས།

༢༨༣ སྐེ་དགེ ৬২৭০ བསྟན། ཚད་མ། ཅ རྣམ་འགྲེལ། ཚད་མ་སྒྲུབ་པའི་ལེའུ། ༡ ཤློཀ ༢༢༧ ཤོག ༡༡༤ ན།

༢༨༤ འདི་ཡང་གོང་དུ་དྲངས་པ་ཡུར་གནས་བརྟན་སྐེ་བའི་མདོ་ཞེག་ཡིན།

༢༩༠ གཉིས་པོ་དེ་ལ། དཔལ་སྒྲུབས།

༢༩༡ སྐེ་དགེ ৬১৫২ བསྟན། སྒྲིང་ཡིག གེ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ། ལེའུ ༡ ཤློཀ ༢༢ ཤོག ༡༠༢ ན༢

༢༩༢ གལ་ཏེ་བདག་དེ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་ནས་བདེན་པར་ཡོད་ན། དཔལ་སྒྲུབས།

༢༩༣ སེམས་ཀྱིས་ངོ་བོ་མཐོང་བའི། དཔལ་སྒྲུབས་དཔར་མན་མི་གསལ།

༢༩৬ སྐེ་དགེ ৬১৫২ བསྟན། སྒྲིང་ཡིག གེ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ། ལེའུ ༡ ཤློཀ ༢༢ ཤོག ༡༠༢ ན༢

༢༩৫ བདེན་པ་མཐོང་བའོ།། དཔལ་སྒྲུབས་དཔར་མན། བཤམ་སེམས་སམ། ཞེས་པ་མི་བྱུང་།

༢༩৬ མི་རྟུང་ལ། དཔལ་སྒྲུབས།

༢༩৭ དེ་ནི་རྒྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔལ་སྒྲུབས།

༢༩৮ མི་བསྒྱེད་པས། དཔལ་སྒྲུབས།

༢༩৯ སྐེ་དགེ ৬০৭৬ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཤེ སྒོམ་དབྱེན་དབྱིག་གཅིན། ཉི་ཤུ་པ། ཤློཀ ༡༢ ཤོག ༣ བ༣

༢৭০ རང་གི་སེམས་ཉིད། དཔལ་སྒྲུབས།

༢৭১ དཔལ་སྒྲུབས་དཔར་མན། འདི་རང་གི་སེམས་ལ་དེ་ལྟར་དུ་ཤར་བས་སྣང་བ། ཞེས་པའི་ཚིག་རྣམས་མི་བྱུང་།

༸༠༤ སྡེ་དགེ ༦༦ བཀའ། ཚལ་ཆེན། ཀ ས་བཅུ་བའི་མདོ། ཤོག ༡༡༠ བ།

༸༠༥ སྡེ་དགེ ༡༠༣ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཅ ལང་ཀར་གཤེགས་བའི་མདོ། ལེའུ ༡༠ ཐྲོག ༡༡༣ ཤོག ༡༦༤ ན།

༥༠༠ དཔལ་སྒྲུབ་དཔར་མར། མེད་པ་སྣང་ཞིང་འདུག ཞེས་བའི་ཚོག་འདི་མི་བྱུང་།

༥༠༡ མ་དཔེ་དང་མི་རིགས་དང་། སྣུན་དཔར་མར་ཡིག་ཆུང་དུ་བྱུང་བ་འདི་རྣམས་དཔལ་སྒྲུབ་དཔར་མར་ཡིག་ཆེན་ཏུ་གཞུང་དགྱེས་ལ་བྱུང་བས་བརྟག།

༥༠༢ ཕྱིར་དང་། ཞེས་པ་དཔལ་སྒྲུབ་དཔར་མར་མི་བྱུང་།

༥༠༣ འདི། ཞེས་པ་དཔལ་སྒྲུབ་དཔར་མར་མེད།

༥༠༤ ཡིག་ཆུང་འདི་དག་དཔལ་སྒྲུབ་དཔར་མར་མེད།

༥༠༥ དེ་ལ་དུས་གསུམ་གྱི་ཚ་ཤས། ཤེས་པ་དཔལ་སྒྲུབ་དཔར་མར་མེད།

༥༠༦ སྡེ་དགེ ༡༡༥ བསྟན། སྒྲིང་ཡིག གེ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ། ལེའུ ༡ ཐྲོག ༧ ཤོག ༡༠ ན།

༥༠༧ ཕྱི་ནང་གང་དུའང་བཙལ། དཔལ་སྒྲུབ། བར་གསུམ་སྐོད་སྣང་གང་དུ་གནས་པ་བཙལ། ཞེས་པ་ནས། སྣ་བསམ་ཤེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་ཡིན་བས། ཞེས་བའི་བར་ཀྱི་ཚོག་རྣམས་དཔལ་སྒྲུབ་དཔར་མར་མི་བྱུང་བ་བརྟག

༥༠༨ སྡེ་དགེ ༨ བཀའ། དགོན་བརྩེགས། ཚ འོད་སྲུང་གིས་ཞུས་པའི་ལེའུ བམ་པོ། ༢ ཤོག ༡༦ ན༢

༥༠ཀ དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། ཞེས་པ་ནས། རྟོག་པ་དང་མི་རྟོག་པའི་ཡུལ་ལས་འདས་པའོ།། ཞེས་པའི་བར་གྱི་ཚོག་རྣམས་དཔལ་སྒྲུབ་དཔར་མར་མི་བྱུང་བ་བརྟག

༥༡༠ མདོ་འདི་བཀའ་འགྱུར་དུ་མ་བཞུགས་ལ་མ་དཔེར་གང་ལས་དྲངས་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

༥༡༡ སྡེ་དགེ ༡༢༥ བཀའ། མདོ་སྡེ། ད ཆོས་ཉིད་མི་གཡོ་བའི་མདོ། ཤོག ༡༣༢ བ༢

༥༡༢ སྡེ་དགེ ༢༥༣༡ བསྟན། དབུ་མ། ལ རྒྱལ་སྲས་ཞི་བ་ཕྲིན། སྤྱོད་འཇུག ལེའུ ༯ ཐྲོག ༢༣ ཤོག ༣༡ བ།

༥༡༣ སྡེ་དགེ ༢༢༥༡ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞི ཐུབ་ཆེན་ཉེ་ལོ་བ། དོ་ཤ་མཛོད། ཤོག ༡༣༥ བ། ཚོག་ཇི་བཞིན་མི་སྨྲང་། ཉེ་ལོ་བའི་གསུངས་དེ་ཡང་དཔལ་སྒྲུབ་དཔར་མར་མི་སྨྲང་བས་བརྟག

༥༡༤ སྡེ་དགེ ༡༢ བཀའ། དགོན་བརྩེགས། ཀ ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་དབྱེར་མེད་པར་བསྟན་པའི་མདོ། ཤོག ༡༩༣ ན༣

༥༡༥ སྡེ་དགེ ༣༥༣༡ བསྟན། དབུ་མ། ལ ཞི་བ་ཡྷ། སྤྱོད་འཇུག ལེའུ ༯ ཐྲོག ༥༡ ཤོག ༣༣ ན༩

༥༡༦ གོང་མཚུངས། སྤྱོད་འཇུག ལེའུ ༯ ཐྲོག ༥༢ ཤོག ༣༣ ན༥

༥༡༧ བདག་གཉིས་པོ་དེ་དངོས་པོར་ཡོད་པ་ལས། དཔལ་སྒྲུབས།

৫৶১ བདག་གཉིས་ཞེས་བྱ་བའི་ཚོས། དབལ་སྦྱངས།

৫৶৫ སྡེ་དགེ ༡༡৬৯ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞེ གྲུབ་ཆེན་ས་ར་ཏ། མི་ཟད་པའི་གཏེར་མཛོད་མན་ངག་གི་གླུ། ཤོག ༡৫ ན৲

৫২০ སྡེ་དགེ ৶০৶ བགའ། མདོ་སྡེ། ཅ ལང་གར་གཤེགས་པའི་མདོ། ཚེལྷ ৶০ ཐྲོག ৭৫৭ ཤོག ৶১০ བ২

৫২৶ སྡེ་དགེ ৬৶৭১ བསྟན། སྒྲིང་ཡིག གི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ། ཚེལྷ ৶ ཐྲོག ৫১ ཤོག ৶০ བ২

৫২২ དོན་དངོས་པོར་ཤུ་བ་ནི། དབལ་སྦྱངས།

৫২২ སྡེ་དགེ ༡༡৬৯ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞེ གྲུབ་ཆེན་ས་ར་ཏ། མི་ཟད་པའི་གཏེར་མཛོད་མན་ངག་གི་གླུ། ཤོག ༡৫ ན৲
ས་ར་ཏཱའི་གསུང་དངོས་པོར་འཛིན་ཞེས་བའི་ལུང་འདི་དབལ་སྦྱངས་དཔར་མར་མི་བྱེད་བ་བརྟག

৫২৯ སྡེ་དགེ ২৶ བགའ། དགོན་བཅུགས། ཆ ཏོད་སྡུང་གིས་ཞུས་པའི་ཚེལྷ ཤོག ৶২২ བ৶

৫২৫ ཇི་སྐད་དུ། རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀས། དབལ་སྦྱངས།

৫২৬ སྡེ་དགེ ২২২৯ བསྟན། དབུ་མ། ཅ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རྩ་བ་ཤེས་རབ། རབ་བྱེད། ༡৯ ཐྲོག ৶৶ ཤོག ৶৫ ན২

৫২৶ ཞེས་དང་། གང་དག་སྟོང་པ་ཉིད་ཤུ་བ།། དབལ་སྦྱངས།

৫২২ སྡེ་དགེ ২২২৯ བསྟན། དབུ་མ། ཅ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རྩ་བ་ཤེས་རབ། རབ་བྱེད། ৶২ ཐྲོག ২ ཤོག ২ ན৬

৫২৮ འགྲུས་སྒྲན། དབལ་སྦྱངས།

৫২০ བསྒོམ། དབལ་སྦྱངས།

৫২৶ སྡེ་དགེ ৬৶৭১ བསྟན། སྒྲིང་ཡིག གི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ། ཚེལྷ ৶ ཐྲོག ৭৶ ཤོག ৶০৫ ན২

৫২২ དེས་ན་སྣ་མ་ཡས། དབལ་སྦྱངས།

৫২২ ཕྱིར་རོ། དབལ་སྦྱངས།

৫২৬ སྡེ་དགེ ২২২৯ བསྟན། དབུ་མ། ཅ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རྩ་བ་ཤེས་རབ། རབ་བྱེད། ৶৭ ཐྲོག ৶০ ཤོག ৫ ན২

৫২৭ སྒོངས་བས། དབལ་སྦྱངས།

৫২৬ སྡེ་དགེ ৬৶৭১ བསྟན། སྒྲིང་ཡིག གི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ། ཚེལྷ ৶ ཐྲོག ৭৬ ཤོག ৶০৫ ན২

৫২৶ མཐའ་གཉིས་ལ། དབལ་སྦྱངས།

৫২২ སྡེ་དགེ ৬৶৭১ བསྟན། སྒྲིང་ཡིག གི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ། ཚེལྷ ৶ ཐྲོག ৭৶ ཤོག ৶০৫ ན২

৫২৫ གོང་དུ་ཡིག་ཆུང་ནང་དུ་བྱུང་བའི་མཆན་ཚ་ཚང་དབལ་སྦྱངས་དཔར་མར་མི་བྱེད་བ་བརྟག

৫৬০ སྡེ་དགེ ৬৶৭১ བསྟན། སྒྲིང་ཡིག གི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ། ཚེལྷ ৶ ཐྲོག ৭৶ ཤོག ৶০৫ ན২

৫৬৶ སྡེ་དགེ ২২২৯ བསྟན། དབུ་མ། ཅ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རྩ་བ་ཤེས་རབ། རབ་བྱེད། ৶৫ ཐྲོག ৶০ ཤོག ৫ ན২

ཀ༩༢ སྒྲངས། དབལ་སྒྲངས།

ཀ༩༣ སྡེ་དགེ ༡༤ བཀའ། དཀོན་བརྩེགས། ཀ འོད་སྲུང་གིས་ཞུས་པའི་ལེའུ་ ཨོག ༡༣༠ བ།

ཀ༩༤ སྡེ་དགེ ༣༡༷། བསྟན། དབུ་མ། ལ ཞེ་བ་ཡྷ། སྒྲོད་འཇུག ལེའུ ༮ ཤྲོག ༡༠༣ ཨོག ༣༩ བ༷

ཀ༩༥ དབུ་མ་ཉིད་ལའང་རྟག་ཏུ། དབལ་སྒྲངས།

ཀ༩༦ སྡེ་དགེ ༣༮༡༮ བསྟན། དབུ་མ། ཀི མར་མེ་མཛད། དབུ་མའི་མན་ངག ཨོག ༮༤ བ༤ རྩོ་བོས་ཀྱང་ཞེས་པའི་ལུང་འདི་ཚ་ཚང་དབལ་སྒྲངས་དབར་མར་མེ་བྱང་བ་བརྟག

ཀ༩༧ སྡེ་དགེ ༣༷༥༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་མགོན། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ༣ ཤྲོག ༡ ཨོག ༧ བ༩

ཀ༩༨ སྐུ་ངན་ལས་འདས་པ་འཆད་པ་ལ། དབལ་སྒྲངས།

ཀ༩ཀ ཡིན་ནམ་འོན་ཏེ། དབལ་སྒྲངས།

ཁ༡༠ སྡེ་དགེ ༤༡༤༎ བསྟན། སྒྲིང་ཡིག གེ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ། ལེའུ ༡ ཤྲོག ༩༢ ཨོག ༡༠༎ བ༢

ཁ༡༡ སྡེ་དགེ ༣༎༢༩ བསྟན། དབུ་མ། ཅ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རྩ་བ་ཤེས་རབ། རབ་བྱེད། ༡༤ ཤྲོག ༡ ཨོག ༡༨ ན༷

ཁ༡༢ གོང་མཚུངས། རྩ་བ་ཤེས་རབ། རབ་བྱེད། ༡༤ ཤྲོག ༷ ཨོག ༡༨ བ༢

ཁ༡༣ བློ་ཐམས་ཅད་ཟད་པ་དེ་ཉིད་ལ་སྐྱ་རན་ལས་ཞེས་བྱའོ། །དབལ་སྒྲངས། དེར་བློ་འདས་བརྗོད་བྱལ་ཞེས་པའི་ཚིག་མི་བྱུང་བ་བརྟག

ཁ༡༤ སྡེ་དགེ ༤༡༤༎ བསྟན། སྒྲིང་ཡིག གེ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ། ལེའུ ༡ ཤྲོག ༩༢ ཨོག ༡༠༎ བ༢

ཁ༡༥ སྡེ་དགེ ༣༎༷༡ བསྟན། དབུ་མ། ལ ཞེ་བ་ཡྷ། སྒྲོད་འཇུག ལེའུ ༮ ཤྲོག ༣༡ ཨོག ༣༢ ན༩

ཁ༡༦ སྡེ་དགེ ༡༨༠ བཀའ། མདོ་སྡེ། བ ཚངས་པས་ཞུས་པའི་མདོ། ཨོག ༣༣ བ༣

ཁ༡༧ སྡེ་དགེ ༡༡༣ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཇ དམ་ཚོས་པདྨ་དཀར་པོའི་མདོ། ལེའུ ༡ ཨོག ༷༮ བ༣

ཁ༡ཀ སྒྲངས། དབལ་སྒྲངས།

ཁ༢༠ སྡེ་དགེ ༣༢༢༩ བསྟན། དབུ་མ། ཅ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རྩ་བ་ཤེས་རབ། རབ་བྱེད། ༡༤ ཤྲོག ༣ ཨོག ༡༨ ན༨

ཁ༢༡ སྐྱེ་འཁྲིག་སྒྲངས་ཐོབ། དབལ་སྒྲངས།

ཁ༢༢ དེ་གང་གིས་ཀྱང་བྱས་པའམ། དབལ་སྒྲངས།

ཁ༢༣ ནམ་མཁའ་རིན་པོ་ཆེའི་མདོ་འདི་ངོས་འཛིན་མ་བྱབ་ལ། ཤྲོག་འདི་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོའི་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་དང་རྒྱུད་བླ་མ་ཀཱ་ཤིས་ཀར་བྱུང་། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ༤ ཤྲོག ༢༡ ཨོག ༡༠ ན༣ དང་། རྒྱུད་བླམ། སྐབས། ༡ ཨོག ༶༡ བ༤

৫৬২ དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་ཅེས་བྱ་བའི་ཚིག་དེ་དག་ཀྱང་། ལྷོག་པས་བཅད་པའི་ངོས་ནས། དཔལ་སྦྱིན།

৫৬৩ ཤེས་རབ་ཀྱི་ཉོན་ནི། དཔལ་སྦྱིན།

৫৬৪ རབ་རྩལ། མི་རིགས་དཔེ་སྐྱེན།

৫৬৫ སྡེ་དགེ ৭৩ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ རབ་རྩལ་གྱི་རྣམ་པར་གཞོན་པས་ཞུས་པའི་མདོ། ཤོག ২২ ན།

৫৬৬ ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཤེས་གསུངས་སོ། །དཔལ་སྦྱིན།

৫৬৭ དེས་ཤེས་རབ་ཤེས་པར་བྱ་བ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དཔལ་སྦྱིན།

৫৬৮ ད་ནི་ཤེས་རབ་གོམས་པར་བྱ་བ། དཔལ་སྦྱིན།

৫৬৯ བཞུ་བཏུལ་མ་བྱས་ཀྱི་བར་དུ་དབུལ་མི་སྣང་ལ། དཔལ་སྦྱིན།

৫৭০ སྡེ་དགེ ৫০ བཀའ། དཀོན་བརྩེགས། ཚ ཤེར་ཕྱིན་བདུན་བརྒྱ་པ། ཤོག ২০৯ ན།

৫৭১ ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ལྟར་བྱའོ། དཔལ་སྦྱིན།

৫৭২ ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་སྟོན་འགྱོ་ལྟར་བྱའོ།། ཤེས་པ་དཔལ་སྦྱིན་དཔར་མར་མེད་བས་བཅིངས།

৫৭৩ དེ་ནས་མཉམ་པར་བཞག་པ་ནི་ཡོད་མེད་དམ་བྲལ་དོར་ལ་སོགས་པ་ཅི་ལ་ཡང་མི་སེམས་པར་བཞག་གོ །དཔལ་སྦྱིན།

৫৭৪ བཀའ་བརྒྱུད་པའི་རྣམ་ཐར་ཡོད་དང་། ནུ་རོ་པའི་རྣམ་ཐར་དྲི་མེད་ཤེགས་བཞད་བདེ་ཆེན་འབྲུག་སྒྲ། ཤོག ৭১ ན২ དེ་ལྟར་ཡང་ཉེ་ལོས། ཤེས་པ་ནས། ཤེས་པ་སྦྱོས་དང་བྲལ་བར་བཞག །ཅེས་གསུངས་སོ།། ཤེས་པའི་བར་ཀྱི་གཞུང་ཚོགས་ཚང་དཔལ་སྦྱིན་དཔར་མར་མི་བྱེད།

৫৭৫ འདིར་སེམས་ཉིད་ངལ་བསོ་གསུངས་པའི་གཞུང་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

৫৭৬ མ་དཔེར། ཀུ་སྐྱབ་ཀྱིས་ཤེས་དྲངས་ཀྱང་། ལུང་འདི་ས་ཅ་ཉའི་དོ་ཤ་མཛོད་དུ་བཞུགས་པའི་གཤམ་གསལ་དེ་མིན་ནམ་སྟམ་པས་བརྟག ཀུང་ཆེན་ལོ་བ་ནས་སེམས་ཚགས་ཚུད་པས་ན། །དེར་ནི་འགྲོ་འོང་ཚད་ནས་ངལ་བ་སྟེ། །འདི་ལྟར་ཏོགས་ན་གང་དུའང་འདི་ས་མེད། །སྡེ་དགེ ২২২৯ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ས་ར་ཀ། དོ་ཤ་མཛོད་ཀྱི་ཀུ། ཤོག ৶৯ བ২

৫৭৭ ཀུ་སྐྱབ་ཀྱི་ལུང་འདིའི་གཞུང་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

৫৭৮ རི་བྲོད་དབང་ཐུག་གི་ལུང་འདིའི་གཞུང་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

৫৭৯ སྒོམ་དོན་གྲུབ་པ་ཤེས་པའི་གཞུང་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

৫৮০ སྡེ་དགེ ২২২৯ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཕི གྲུབ་ཆེན་ས་ར་ཀ། དོ་ཤ་མཛོད་ཀྱི་ཀུ། ཤོག ৶৭ བ২

৫৮১ སྡེ་དགེ ২২৶৭ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཤི མར་མེ་མཛད་ཡེ་ཤེས། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ལྟ་བའི་ཀུ། ཥྩི་ཀ ২ ཤོག ২৭৭ ན৭

๙๔๓ སྡེ་དགེ ๙๐ བཀའ། དགོན་བརྩེགས། ཚ ཤེར་ཕྱིན་བདུན་བརྒྱ། ཤོག ๑๔๙ ན๓

๙๔๒ སྡེ་དགེ ๑๓ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བརྒྱད་སྟོང་པ། ལེའུ ๑๙ ཤོག ๑๙๗ བ๙

๙๔๑ གོང་མཚུངས། བརྒྱད་སྟོང་པ། ཤོག ๑๑๑ བ๓

๙๔๐ གོང་མཚུངས། བརྒྱད་སྟོང་པ། ཤོག ๓๓๓ བ๒

๙๓๙ སྡེ་དགེ ๑๓ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ མདོ་སྡུད་པ། ལེའུ ๑ ཐྲོག ๑๙ ཤོག ๓ ན๗

๙๓๓ སྡེ་དགེ ๑๗๒๓ བཀའ། རྒྱུད་འགྲེལ། ཤ དག་གི་དབང་ཕྱུག་གྲགས་པ། ཁཚེ་བ་བསྒྲུབའི་མན་ངག ཤོག ๑๓๓ བ๑

๙๓๘ སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ཇི་ལྟ་བུ་མཐོང་ཞེན། དབཡ་སྒྲུབས།

๙๙๐ སྡེ་དགེ ๓๓๒ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཁ ཆོས་ཡང་དག་པ་སྡུད་པའི་མདོ། ཤོག ๘๒ བ๙

๙๙๑ སྡེ་དགེ ๓๙๐๓ བསྟན། དབུ་མ། ཙ མར་མེ་མཛད་ཡེ་ཤེས། བདེན་པ་གཉིས་ལ་འཇུག་པ། ๗๓ ན๘

๙๙๓ སྡེ་དགེ ๑๓ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ མདོ་སྡུད་པ། ལེའུ ๑๓ ཐྲོག ๙ ཤོག ๒ བ๓

๙๙๓ རྗེས་ཐོབ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད། དབཡ་སྒྲུབས།

๙๙๔ བསྟག་གི། དབཡ་སྒྲུབས།

๙๙๔ སྡེ་དགེ ๑๓ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ མདོ་སྡུད་པ། ལེའུ ๑ ཐྲོག ๑๔ ཤོག ๓ བ๔

๙๙๘ དབཡ་སྒྲུབས་དབང་མར་ཉིད་དེ་འཛིན་རྒྱལ་བའིའི་མདོ་འདིའི་ཡུང་ཆ་ཚང་མི་བྱུང་བ་བརྟག

๙๙๗ སྡེ་དགེ ๑๓๗ བཀའ། མདོ་སྡེ། ད ཉིད་དེ་འཛིན་རྒྱལ་བའིའི་མདོ། ལེའུ ๙ ཐྲོག ๑๘ ཤོག ๑๘ བ๓

๙๙๒ སྒོམ་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་གཞུང་ངོས་འཛིན་མ་བྱབ།

๙๙๙ སྡེ་དགེ ๑๓ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ མདོ་སྡུད་པ། ལེའུ ๑ ཐྲོག ๑๑ ཤོག ๓ བ๓

๑๐๐๐ དར་ཅིག་ཙམ་གནས་ཀྱང་། སྟོན་པ་བསྐལ་པའི་བར་དུ་བཉང་བ་བསོད་ནམས་ཆེ་བར་བཤད་དེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། ཞེས་དབཡ་སྒྲུབས་དབར་མར་ཚོག་བསྟུས་ནས་བྱུང་།

๑๐๐๑ ནའང་ནས་འོག་ཏུ་དེ་ལྟར་ཡང་། ཞེས་བའི་བར་གྱི་ཚོག་རྣམས་དབཡ་སྒྲུབས་དབར་མར་མི་བྱུང་།

๑๐๐๒ དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པའི་མདོ་ཞེས་པའི་གཞུང་ངོས་འཛིན་མ་ཐྲབ།

๑๐๐๓ རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་རྒྱས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། ཞེས་པ་ནས་ཤོག་བུ་གསུམ་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ། ཇོ་བོས་ཀྱང་། ཅིག་ཏུ་མ་ཉམ་བཞག་ནེམས་བརྟན་ན། །ལུས་ངག་དགེ་ལ་མི་བརྩོན་བྱ། །ཞེས་བའི་བར་གྱི་གཞུང་ཆ་ཚང་དབཡ་སྒྲུབས་དབར་མར་མི་བྱུང་བས་བརྟག

๑๐๐๔ སྡེ་དགེ ๙๘๘ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཅ རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་རྒྱས་པའི་མདོ། ཤོག ๙๙๗ བ๙ འགྲུར་ཁྲིད་ཆེ།

༡༠༠༤ གཅུག་ཏོར་ཆེན་པོའི་མདོ་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

༡༠༠༥ སྡེ་དགེ ༡༩༩ བཀའ། མདོ་སྡེ། བ ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་དད་པ་རབ་ཏུ་སྐྱེམ་པའི་མདོ། ཤོག ༢༢ བཞི་ཁ་བཞིན་ལུང་མེད། མདོ་འདི་ལ་དད་པ་ལ་འཇུག་པའི་མདོ་མཚན་གཞན་དུ་བརྗོད་དོ།།

༡༠༠༧ སྡེ་དགེ ༡༨༠ བཀའ། མདོ་སྡེ། མ ཆོས་ཐམས་ཅད་ཟབ་མོད་པ་བསྟན་པའི་མདོ། ཤོག ༢༠༩ ནཡ

༡༠༠༨ སྡེ་དགེ ༢༣༠ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཁ སའི་སྙིང་པོ་འཕགས་ལོ་བརྒྱའི་མདོ། ལེའུ ༣ ཤོག ༡༣༢ བཅ

༡༠༠༩ གོང་མཚུངས། སའི་སྙིང་པོ་འཕགས་ལོ་བརྒྱའི་མདོ། ལེའུ ༣ ཤོག ༡༣༠ བཡ ཆོག་རྡེ་བཞིན་པ་ལུང་དུ་མེད།

༡༠༡༠ སྡེ་དགེ ༡༡༨ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཅ ཀླུའི་རྒྱལ་པོ་མ་དྲོས་པས་ཞུས་པའི་མདོ། ཤོག ༢༡༠ ནཧ

༡༠༡༡ སེམས་བསྐྱེད་ཚེན་པོའི་མདོ་བརྟེད་སོན་མ་བྱུང་།

༡༠༡༢ སྡེ་དགེ ཅ༡༣ བཀའ། རྒྱུད། ང ཀྱི་རྡོ་རྗེ། ལེའུ ༡ ཤོག ༨ ན༣

༡༠༡༣ སྡེ་དགེ ༣༨༨ བཀའ། རྒྱུད། ཀ སངས་རྒྱས་མཁའ་སྐྱེས། ལེའུ ༡ ཤོག ༡༡༢ ནཧ

༡༠༡༤ སྡེ་དགེ ༤༠ བཀའ། རྒྱུད། ཀ རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་རྩེ་མོ། ལེའུ ༡ ཤོག ༡༡༤ བ༡

༡༠༡༥ སྡེ་དགེ ༤༠༡ བཀའ། རྒྱུད། ཀ གསང་བ་བདུད་རྩིའི་རྒྱལ་པོའི་རྒྱུད། ལེའུ ༡ ཤོག ༢༣༤ བཧ

༡༠༡༦ སྡེ་དགེ ༡༣༠ བཀའ། མདོ་སྡེ། ན རྡོ་རྗེའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་ཡི་གེ ཤོག ༡༢༤ བ༣

༡༠༡༧ སྡེ་དགེ ༡༨༠ བཀའ། མདོ་སྡེ། བ ཚངས་པ་ཁྱད་པར་སེམས་ཀྱིས་ཞུས་པའི་མདོ། བམ་པོ། ༣ ཤོག ༥༡ ན༢ འགྲུབ་ཁྱད་ཆེ།

༡༠༡༨ སྡེ་དགེ ༢༣༠ བཀའ། རྒྱུད། ང ཀླུའི་རྒྱལ་པོ་འཕགས་ལོ་བརྒྱའི་མདོ། ལེའུ ༣ ཤོག ༡༡ ནཡ

༡༠༡༩ གོང་མཚུངས། སའི་སྙིང་པོ་འཕགས་ལོ་བརྒྱའི་མདོ། ལེའུ ༣ ཤོག ༡༡༡ བཡ

༡༠༢༠ ནམ་མཁའ་རིན་པོ་ཆེའི་མདོ་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ་མོད། ལུང་འདི་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་རིམ་ཡུར་བཀོད། སྡེ་དགེ ༡༢༠༢ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། ལེའུ ༢ ཤོག ཅ༢ ན༩

༡༠༢༡ སྡེ་དགེ ༥༠ བཀའ། དཀོན་བརྩེགས། ང ཡབ་སྲས་མཇལ་བའི་མདོ། ལེའུ ༢༩ བམ་པོ། ༨ ཤོག ༨༨ བ༣

༡༠༢༢ སྡེ་དགེ ཅ༠༢ བཀའ། རྒྱུད། ཀ གསང་བ་བདུད་རྩིའི་རྒྱལ་པོའི་རྒྱུད། ལེའུ ༡ ཤོག ༢༣ བ༣

༡༠༢༣ སྡེ་དགེ ༣༨༡༠ བསྟན། དབུ་མ། ཀི ཕི་མཉ་མི་ཏྲ། ཅིག་ཅར་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་སྒོམ་དོན། ཤོག ༡༣ བ༡ ལུང་འདི་ཕི་མཉའི་ཅིག་ཅར་འཇུག་པར་ཐོགས་སུ་རྒྱས་པའི་མདོ་ལས་དྲངས་པ་ར་སྣང་།

༡༠༢༤ སྡེ་དགེ ར༠ བཀའ། དཀོན་བརྩེགས། ཚ ཕྱེའི་བུས་ཞུས་པའི་མདོ། ཤོག ༡༢ བ༡

༡༠༢༥ སྡེ་དགེ ༢༣༨ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཁ སའི་སྙིང་པོ་འཕགས་ལོ་བརྒྱའི་མདོ། ལེའུ ཅ བམ་པོ། ༡ ཤོག ༡༣༠ བ༣

๗๐๑๘ རབ་ཏུ་མི་གནས་པའི་རྒྱུད་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

๗๐๑๙ སྡེ་དགེ ༡༡༩ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཤི ཀྱབ་ཆེན་སར་ཅ་ཤ། དོ་ཤ་མཛོད་ཀྱི་གླུ། ཤོག ๒๗ བ

๗๐๑๑ སྡེ་དགེ ๙๐๑ བཀའ། རྒྱུད། ཀ གསང་བ་བདུད་རྩིའི་རྒྱལ་པོའི་རྒྱུད། ལེའུ ๗ ཤོག ๑๓๙ བ๑

๗๐๑๒ ཡེ་ཤེས་སྙིང་པའི་རྒྱན་ཀྱི་མདོའི་ནང་འཚོལ་ཞིབ་ཞུས་ཀྱང་མ་བརྟེད་པས་མ་དཔེར་གང་ལས་དྲངས་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

๗๐๑๐ སྡེ་དགེ ๑๗๑ བཀའ། རྒྱུད། ཁ དཔལ་བའི་མཆོག་འཇྱུང་བ། ལེའུ ๑๑ ཤོག ๑๐๙ བ๑

๗๐๑๗ ནམ་མཁའ་རིན་པོ་ཆེའི་མདོ་ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

๗๐๑๑ སྡེ་དགེ ๑๙๐ བསྟན། དབུ་མ། ཁི ཇོ་བོ་རྗེ་མར་མེ་མཛད་ཡེ་ཤེས། སྒོང་པ་བསྡུས་པའི་སྒོན་མ། ཤོག ๑๗๑ ན༡ སྒོ་ར་ན་མཉམ་གཞག་སེམས་བཟུན་ན།

๗๐๑๑ ཤས་ཆུང་། དཔལ་སྒྲུབ།

๗๐๑๒ སྡེ་དགེ ๒๗๑๙ བསྟན། དབུ་མ། ཁི ཤ་ཐ་ཀ་ཡ་ཤ་ཀ་ཡ་ཀ་ཡ་ཤ་ཀ་ཡ་ཤ་ཀ་ཡ་ཤ

༡༠༩༨ སྡེ་དགེ ༣༡༩༧ བསྟན། དབུ་མ། ཁི དཔལ་མར་མེ་མཛད་ཡེ་ཤེས། ལམ་སྒྲོན། ཤྲཱི་ཀ ༡༡ ཤོག ༢༩༠ བཀ

༡༠༡༠ སྡེ་དགེ ༡༡ བཀའ། ཚལ་ཆེན། ཁ ས་བཅུ་པའི་མདོ། ཤོག ༡༷༠ ན༢

༡༠༡༡ དེ་ལ་གོམས། དཔལ་སྦྱིན།

༡༠༡༢ ས་གོང་མ། དཔལ་སྦྱིན།

༡༠༡༣ སའི་དེས་ཚོགས་ཆེ། མི་རིགས་དང་སྐྱེ་བ་ལེན། ཞེས་པ་ནས། དཔེར་ན་ཞིང་ས་བཞིན་ནོ།། ཞེས་པའི་བར་དཔལ་སྦྱིན་དང་མར་མེ་བྱང་།

༡༠༡༤ བཞིན། མི་རིགས་དང་། སྐྱེ།

༡༠༡༥ དོན་གྲུབ། དཔལ་སྦྱིན།

༡༠༡༦ སྡེ་དགེ ༥༠༢༠ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོ་སྤྱོ་རྒྱན། ལེའུ ༢༡ ཤློ་ཀ ༣༢ ཤོག ༣༷ བ༣

༡༠༡༷ སྡེ་དགེ ༣༷༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ༡ ཤློ་ཀ ༩ཀ ཤོག ༣ བ༷

༡༠༡༨ ཚོམས། དཔལ་སྦྱིན།

༡༠༡ཀ སྡེ་དགེ ༡༡ བཀའ། ཚལ་ཆེན། ཁ ས་བཅུ་པའི་མདོ། ཤོག ༡༢༢ བཀ

༡༠༦༠ གོང་མཚུངས། ལེའུ ༡ ཤློ་ཀ ༣༣ ཤོག ༡༢༢ ན༷ ས་ཐོབ་ཀྱི་མ་ཐག་ཏུ་འཇིགས་པ་ལྟ་དང་བྲལ། འཚོ་བ་མེད་དང་འཆི་དང་མན་ངན་སྐྱགས་ངན་འགྲོ་དང་། འཁོར་གྱི་འཇིགས་བྲལ་དེ་ལ་བགེ་ཚའི་ཤུམ་པ་མེད།

༡༠༦༡ སྡེ་དགེ ༡༡ བཀའ། ཚལ་ཆེན། ཁ ས་བཅུ་པའི་མདོ། ཤོག ༡༢༣ ན༢

༡༠༦༢ སྡེ་དགེ ༥༠༢༡ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི བྱམས་པ། དབུས་མཐའ་རྣམ་འགྲེད། ལེའུ ༢ ཤློ་ཀ ༡༧ ཤོག ༥༢ ན༡

༡༠༦༣ སྡེ་དགེ ༡༡ བཀའ། ཚལ་ཆེན། ཁ ས་བཅུ་པའི་མདོ། ཤོག ༡༢༨ ན༡

༡༠༦༤ མ་དཔེར། སྐྱེས་པའི་ཁྱད་པར་ནི། ཞེས་སྦྱར་ཡང་དཔར་མ་གཞན་ཡུར། སྐྱེ་བའི་ཁྱད་པར་ནི། ཞེས་བཅོས།

༡༠༦༥ སྡེ་དགེ ༥༡༥༢ བསྟན། སྤྱིར་ཡིག གེ མགོན་པོ་བློ་སྐྱེབ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ། ལེའུ ༡ ཤློ་ཀ ༥༢ ཤོག ༡༢༣ བ༥

༡༠༦༦ བསམ་གྱི། དཔལ་སྦྱིན།

༡༠༦༧ སྡེ་དགེ ༡༡ བཀའ། ཚལ་ཆེན། ཁ ས་བཅུ་པའི་མདོ། ཤོག ༡༢༥ ན༨

༡༠༦༨ སྡེ་དགེ ༥༠༢༠ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོ་སྤྱོ་རྒྱན། ལེའུ ༢༡ ཤློ་ཀ ༣༢ ཤོག ༣༷ བ༥

༡༠༦༩ བཟོ། དཔལ་སྦྱིན།

༡༠༷༠ སྡེ་དགེ ༣༷༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ༡ ཤློ་ཀ ༡༢ ཤོག ༥ ན༢

༡༠༷༡ བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ། དཔལ་སྦྱིན།

༡༠༧༢ སྡེ་དགེ ཡཡ བཀའ། ཚལ་ཆེན། ཁ སা་བཅུ་བའི་མདོ། ཤོག ༡༸༣ ན༩

༡༠༧༣ རྒྱ་ཆེ་བ། མི་རིགས་དབེ་སྐྱེན།

༡༠༧༤ སྡེ་དགེ ཡཡ བཀའ། ཚལ་ཆེན། ཁ སা་བཅུ་བའི་མདོ། ཤོག ༡༸༣ ན༢

༡༠༧༥ སྡེ་དགེ ༦༠༢༽ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི བྱམས་པ། དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད། ལེའུ ༢ ཐྲོག ༡༩ ཤོག ༩༢ ན༧

༡༠༧༦ མགོ་ཐོན། དབའ་སྐྱེས།

༡༠༧༧ སྡེ་དགེ ༥༡༥ བསྟན། སྒྲིང་ཡིག གེ མཁོན་པོ་ཀུ་སུམ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ། ལེའུ ༡ ཐྲོག ༩༩ ཤོག ༡༢༣ བ༥

༡༠༧༨ སྡེ་དགེ ༦༠༢༠ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི བྱམས་པ་མཁོན་པོ། མངོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ ༢༠ ཐྲོག ༢༣ ཤོག ༢༧ བ༩

༡༠༧༩ སྡེ་དགེ ༣༧༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མཁོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ༡ ཐྲོག ༡༣ ཤོག ༦ ན༩

༡༠༨༠ སྡེ་དགེ ཡཡ བཀའ། ཚལ་ཆེན། ཁ སা་བཅུ་བའི་མདོ། ཤོག ༢༠༽ ན༧

༡༠༨༡ སྡེ་དགེ ༦༠༢༽ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི བྱམས་པ། དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད། ལེའུ ༢ ཐྲོག ༡༩ ཤོག ༩༢ ན༧

༡༠༨༢ བཟློག དབའ་སྐྱེས།

༡༠༨༣ སྡེ་དགེ ༥༡༥ བསྟན། སྒྲིང་ཡིག གེ མཁོན་པོ་ཀུ་སུམ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ། ལེའུ ༡ ཐྲོག ༥༤ ཤོག ༡༢༣ བ༨

༡༠༨༤ སྡེ་དགེ ༦༠༢༠ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི བྱམས་པ་མཁོན་པོ། མངོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ ༢༠ ཐྲོག ༣༤ ཤོག ༣༧ བ༤

༡༠༨༥ སྡེ་དགེ ༣༧༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མཁོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ༡ ཐྲོག ༡༥ ཤོག ༦ ན༤

༡༠༨༦ སྡེ་དགེ ཡཡ བཀའ། ཚལ་ཆེན། ཁ སা་བཅུ་བའི་མདོ། ཤོག ༢༠༨ ན༤

༡༠༨༧ དེའི། མི་རིགས་དབེ་སྐྱེན།

༡༠༨༨ སྡེ་དགེ ཡཡ བཀའ། ཚལ་ཆེན། ཁ སা་བཅུ་བའི་མདོ། ཤོག ༢༠༨ བ༧

༡༠༨༩ སྡེ་དགེ ༦༠༢༽ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི བྱམས་པ། དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད། ལེའུ ༢ ཐྲོག ༡༩ ཤོག ༩༢ ན༧

༡༠༩༠ སྡེ་དགེ ༥༡༥ བསྟན། སྒྲིང་ཡིག གེ མཁོན་པོ་ཀུ་སུམ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ། ལེའུ ༡ ཐྲོག ༩༨ ཤོག ༡༢༣ བ༧

༡༠༩༡ བྱ་དཀའ། དབའ་སྐྱེས།

༡༠༩༢ སྡེ་དགེ ༦༠༢༠ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི བྱམས་པ་མཁོན་པོ། མངོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ ༢༠ ཐྲོག ༣༥ ཤོག ༣༧ བ༤

༡༠༩༣ སྡེ་དགེ ༣༧༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མཁོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ༡ ཐྲོག ༡༨ ཤོག ༦ ན༩

༡༠༩༤ སྡེ་དགེ ཡཡ བཀའ། ཚལ་ཆེན། ཁ སা་བཅུ་བའི་མདོ། ཤོག ༢༡༨ ན༣

༡༠༩༥ ཁོང་མཚུངས། ས་བཅུ་བའི་མདོ། ཤོག ༢༡༥ བ༨

༡༠༩༦ སྡེ་དགེ ༦༠༢༽ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི བྱམས་པ། དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད། ལེའུ ༢ ཐྲོག ༡༩ ཤོག ༩༢ ན༧

༡༠༨༣ སྡེ་དགེ ཅ།༡༤ བསྟན། སྨིང་ཡིག གེ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ། ལེའུ ༡ ཤློཀ ༡༡ ཚིག ༡༢ ན།

༡༠༨༤ ས་དེ་ལ། དབལ་སྒྲངས།

༡༠༨༥ སྡེ་དགེ ཅ༠༢ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ ༢༡ ཤློཀ ༣༤ ཚིག ༣༣ བཅ

༡༡༠༠ སྡེ་དགེ ༣༣༤ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ༡ ཤློཀ ༡༤ ཚིག ཅ ན།

༡༡༠༡ སྡེ་དགེ ཅཅ བཀའ། ཕལ་ཆེན། ཁ ས་བཅུ་པའི་མདོ། ཚིག ༢༢༤ བཅ

༡༡༠༢ གོང་མཆུངས། ས་བཅུ་པའི་མདོ། ཚིག ༢༡༤ ན།

༡༡༠༣ སྡེ་དགེ ཅ༠༢ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི བྱམས་པ། དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད། ལེའུ ༢ ཤློཀ ༡༤ ཚིག ཅ༢ ན།

༡༡༠ཅ སྡེ་དགེ ཅ།༡༤ བསྟན། སྨིང་ཡིག གེ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ། ལེའུ ༡ ཤློཀ ༡༣ ཚིག ༢༢ཅ ན༣

༡༡༠ཆ སྡུང་བའི་མཐར། མི་རིགས་དཔེ་སྐྱེན།

༡༡༠ཇ སྡེ་དགེ ཅ༠༢ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ ༢ ཤློཀ ༣༤ ཚིག ༣༣ བཇ

༡༡༠ཉ སྡེ་དགེ ༣༣༤ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ༡ ཤློཀ ༥༠ ཚིག ཅ ན།

༡༡༠ཏ གོང་མཆུངས། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ༡ ཤློཀ ༤༣ ཚིག ཅ ན༣

༡༡༠ཐ སྡེ་དགེ ཅཅ བཀའ། ཕལ་ཆེན། ཁ ས་བཅུ་པའི་མདོ། ཚིག ༢༣༤ ན།

༡༡༡༠ གོང་མཆུངས། ས་བཅུ་པའི་མདོ། ཚིག ༢༣༤ ན།

༡༡༡༡ སྡེ་དགེ ཅ༠༢ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི བྱམས་པ། དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད། ལེའུ ༢ ཤློཀ ༡༤ ཚིག ཅ༢ ན།

༡༡༡༢ སྡེ་དགེ ཅ།༡༤ བསྟན། སྨིང་ཡིག གེ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ། ལེའུ ༡ ཤློཀ ༤༤ ཚིག ༢༢ཅ ན།

༡༡༡༣ སྡེ་དགེ ཅ༠༢ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ ༢ ཤློཀ ༣༣ ཚིག ༣༣ བཇ

༡༡༡ཅ སྡེ་དགེ ༣༣༤ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ༡ ཤློཀ ༥༣ ཚིག ཅ བཅ

༡༡༡ཆ སྡེ་དགེ ཅཅ བཀའ། ཕལ་ཆེན། ཁ ས་བཅུ་པའི་མདོ། ཚིག ༢ཅ༤ ན།

༡༡༡ཇ རྒྱན་གྱི་རྣམ་པ། དབལ་སྒྲངས།

༡༡༡ཉ སྡེ་དགེ ཅཅ བཀའ། ཕལ་ཆེན། ཁ ས་བཅུ་པའི་མདོ། ཚིག ༢ཅ༣ བཅ

༡༡༡ཏ སྡེ་དགེ ཅ༠༢ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི བྱམས་པ། དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད། ལེའུ ༢ ཤློཀ ༡༤ ཚིག ཅ༢ ན།

༡༡༡ཐ གོང་མཆུངས། དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད། ལེའུ ༢ ཤློཀ ༡༤ ཚིག ཅ༢ ན།

༡༡༢༠ སྡེ་དགེ ཅ།༡༤ བསྟན། སྨིང་ཡིག གེ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ། ལེའུ ༡ ཤློཀ ༤༣ ཚིག ༢༢ཅ ན།

༡༡༢༡ ཕྱ་རབ་ཀྱི་རྣལ་སྟེང་། དབལ་སྒྲངས།

༡༡༢༢ སྡེ་དགེ ༤༠༢༠ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ ༢༡ ཤློ་ཀ ༢༣ ཚིག ༢༣ བ༣

༡༡༢༣ སྡེ་དགེ ༢༣༢༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ༡ ཤློ་ཀ ༥༨ ཚིག ༤ བ༤

༡༡༢༤ སྡེ་དགེ ༤༤ བཀའ། ཕལ་ཆེན། ཁ ས་བཟུ་བའི་མདོ། ཚིག ༢༡༢ ན༤

༡༡༢༥ རྒྱན་གྱི་རྣམ་པ། དབལ་སྦྱིངས།

༡༡༢༨ སྡེ་དགེ ༤༤ བཀའ། ཕལ་ཆེན། ཁ ས་བཟུ་བའི་མདོ། ཚིག ༢༡༣ བ༨

༡༡༢༩ གོང་མཚུངས། ས་བཟུ་བའི་མདོ། ཚིག ༢༡༤ བ༡

༡༡༣༠ སྡེ་དགེ ༤༡༤ བསྟན། སྤྱིང་ཡིག གེ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ། ལེའུ ༡ ཤློ་ཀ ༡༨ ཚིག ༡༢༤ ན༨

༡༡༣༨ ཐོས་བའི་ཚོས་ལ། ས་བཟུ་བའི་མདོ་འགྲེལ། ཐོབ་བའི་ཚོས་རྟེན་ལ། དབལ་སྦྱིངས།

༡༡༣༠ སྡེ་དགེ ༤༠༢༠ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ ༢༡ ཤློ་ཀ ༢༤ ཚིག ༢༣ བ༣

༡༡༣༡ འཕགས་པ། ཞེས་པ་དབལ་སྦྱིངས་དབང་མར་མེད།

༡༡༣༢ སྡེ་དགེ ༤༤ བཀའ། ཕལ་ཆེན། ཁ ས་བཟུ་བའི་མདོ། ཚིག ༢༧༡ བ༢

༡༡༣༣ སྡེ་དགེ ༤༡༤ བསྟན། སྤྱིང་ཡིག གེ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ། ལེའུ ༡ ཤློ་ཀ ༥༠ ཚིག ༢༢༤ ན༨

༡༡༣༤ བྱམས་པ་དང་བྱམས་པའི། ཞེས་པ་ནས། དོན་ལ་འགལ་བ་མེད་དེ། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་ཡིག་ཚུད་འདི་རྣམས་དབལ་སྦྱིངས་དབང་མར་མི་བྱུང་བས་བརྟག

༡༡༣༥ སྡེ་དགེ ༤༤ བཀའ། ཕལ་ཆེན། ཁ ས་བཟུ་བའི་མདོ། ཚིག ༢ཅ༤ བ༧

༡༡༣༨ གོང་མཚུངས། ས་བཟུ་བའི་མདོ། ཚིག ༢ཅ༣ བ༨

༡༡༣ཅ དེ་ཕལ་ཆེར་ལྟའི། དབལ་སྦྱིངས།

༡༡༣༡ སྡེ་དགེ ༤༡༤ བསྟན། སྤྱིང་ཡིག གེ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ། ལེའུ ༡ ཤློ་ཀ ༧༧ ཚིག ༢༢༤ ན་ཅ

༡༡༣ཀ སྡེ་དགེ ༢༢༧༧ བསྟན། དབུ་མ། འ དབུ་མ་འཇུག་པ། སེམས་བསྒོམ། ༧༧ ཤློ་ཀ ཀ ཚིག ༢༧༨ ན༣ འགྲུར་ཁུངས་ཆེ།

༡༡ཅ༠ ཐོབ་ཀྱིས། དབལ་སྦྱིངས།

༡༡ཅ༡ ས་དང་པོ་རབ་ཏུ། དབལ་སྦྱིངས།

༡༡ཅ༢ བར་ལས། དབལ་སྦྱིངས།

༡༡ཅ༣ བྱང་སར་ལས། ཞེས་པ་དབལ་སྦྱིངས་དབང་མར་མི་བྱུང་།

༡༡ཅ༤ སྡེ་དགེ ༤༠༣ཅ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། བྱང་སེ། ལེའུ ཅ ཚིག ༡༨ བ༣

༡༡ཅ༥ སྡེ་དགེ ༣ཅ༤ཅ བསྟན། དབུ་མ། ཁི དབལ་མར་མེ་མཛད་ཡེ་ཤེས། ལམ་སྒྲོན། ཤློ་ཀ ༥ ཚིག ༢ཅ༠ བ༥

།།།།ᒾᒾᒾᒾ ས་ལེར། མི་རིགས་དབེ་སྐྱན།

།།།།ᒾᒾᒾᒿ སྡེ་དགེ །།ཇ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ མདོ་སྡུད་པ། ལེའུ ᒿ ཐྱོག ᒿ ཤོག ᒾ བཞ

།།།།ᒾᒾᒾᒽ སྡེ་དགེ ། བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཙ ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་པ། ལེའུ ᒾᒽ ཤོག ཇᒾཇ བཇ

།།།།ᒾᒾᒾᒾ སྡེ་དགེ ། བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཅ ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་པ། ལེའུ །། ཤོག ཇཇཇ ནᒿ

།།།།ᒾ སྡེ་དགེ ᒾᒾཞᒾ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི བྱམས་པ་མཐོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱུན། ལེའུ །ᒾ ཐྱོག ཇ། ཤོག །ᒾ ནᒽ

།།།།ᒽ གོང་མཚུངས། མདོ་སྡེ་རྒྱུན། ལེའུ ᒾ ཐྱོག ᒾᒿ ཤོག །། བᒾ

།།།།ᒽ སྒྲིང་ཡིག་བདུད་རྩིའི་ཕིགས་པ། རྗོག་ཏྲོ་ལྡན་ཤེས་རབ། བཀའ་གདམས་གསུང་འབུམ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་པོད་དང་པོ། ཤོག ᒿᒾᒾ ཤྲེང་། ᒾ

།།།།ᒾ སྡེ་དགེ །།ཇ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ མདོ་སྡུད་པ། ལེའུ །ཇ ཐྱོག ᒾ ཤོག ཅ བཇ

།།།།ᒾ འགྲུར། དཔལ་སྒྲེགས།

།།།།ᒽ སྡེ་དགེ ᒾᒽᒾᒾ བསྟན། མངོན་པ། ཀུ དབྱིག་གཉེན། ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་རང་འགྲེལ། གནས། ། ཤོག ᒾཇ བᒾ

།།།།ᒾ སྡེ་དགེ ᒾᒾཇᒾ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི བྱམས་པ་མཐོན་པོ། རྒྱུད་བླ་མ། སྐབས། ཇ ཐྱོག ᒾཇ ཤོག ᒿᒾ བཞ

།།།།ᒿ སྡེ་དགེ ཇཇཅ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཞ ཆོས་ཡང་དག་པ་སྣང་བའི་མདོ། ཤོག ᒾᒿ བᒾ

།།།།ᒾ སྡེ་དགེ ᒿᒾ བཀའ། དཀོན་བརྩེགས། ང ཡབ་སྲས་མཆོག་བའི་མདོ། ལེའུ ཇᒾ བམ་པོ། །ᒾ ཤོག །།།། ནཅ

།།།།ᒾ དེ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཇི་ལྟར་མེད་ན། ཀུན་རྫོབ་ནི། དཔལ་སྒྲེགས།

།།།།ᒽ སྡེ་དགེ ᒾᒾ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཁ མདོ་རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ། འདིའི་ནང་འཕྲོལ་ཞིབ་བྱེད་ཀྱང་མ་རྟེད། དཔལ་སྒྲེགས་དཔར་མར་རྒྱ་ཆེར་རོལ་པའི་མདོའི་ཡིག་ཆུང་གི་ལུང་ཚ་ཚང་མི་བྱུང་།

།།།།ᒽ དཔལ་སྒྲེགས་དཔར་མར་ཞེས་གསུངས་སོ་ཞེས་པ་འདི་མི་བྱུང་བ་དག་པར་སྣང་ནའང་མ་དེ་ལེ་རང་སོར་བཞག་ཡོད།

།།།།ᒾ འགྲུལ་པ་ཙམ་དུ་ཤེས་པ་ན། །མ་འགྲུལ་ཉིད་དུ་དེས་པར་བཟུང་། །ཞེས་པ་འདི་གང་ནས་དྲངས་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

།།།།ᒿ མཚན་མས། ཞེས་མི་རིགས་དབེ་སྐྱན་ཞུང་དུ་བྱུང་ཡང་ནོར་པར་དེས།

།།།།ᒾᒾ སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུལ་བྱས་ཀྱང་། དཔལ་སྒྲེགས། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཡུལ་དུ་བྱས་ཀྱང་། མི་རིགས་དབེ་སྐྱན་ཞང་།

།།།།ᒾᒿ ཇི་སྙེད་པ་མཉེན་པ། དཔལ་སྒྲེགས།

།།།།ᒾᒽ འདི་རྗོག་ཏྲོའི་སྒྲིང་ཡིག་བདུད་རྩིའི་ཕིགས་པའི་ནང་བྱོང་། རྗོག་ཏྲོ་ལྡན་ཤེས་རབ། བཀའ་གདམས་གསུང་འབུམ་ཕྱོགས་སྒྲིག་པོད་དང་པོ། ཤོག ᒿᒾᒾ ཤྲེང་། ᒿ

།།།།ᒽᒿ སྡེ་དགེ ᒾᒽ བཀའ། དཀོན་བརྩེགས། ཀ སྒོ་མཐའ་ཡས་པ་རྣམ་པར་སྤྲོང་བ་བསྟན་པའི་ལེའུའི་མདོ། ཤོག ᒾᒾ བᒿ

།།།།ཀ་ སྟེ་དགེ །།།ཀ་ བསྟན། བསྟོད་ཚོགས། ཀ མཐོ་བཙུན་གྲུབ་རྗེ། ཞུད་པར་འཕགས་བསྟོད། ཤྲོག ཅཀ ཤོག ཅ ཅཀ

།།།།ཁ་ འདིར་དགེ་བཤེས་པ་ནི་ཞེས་པ་སུ་ཡིན་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

།།།།ག་ སྟེ་དགེ ཅ་ཅ་ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཡི ཏྲིམས་པ་མཚོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ཤེལྲུ ཀ ཤྲོག ཅ ཤོག ཀ ཅ།

།།།།ང་ སྟེ་དགེ ཅ་ཅ་ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཡི ཏྲིམས་པ་མཚོན་པོ། རྒྱུད་བླ་མ། སྐབས། ཅ ཤྲོག ཅ ཤོག ཀཅ ཅཅ

།།།།ཅ་ སྟེ་དགེ ཅ་ཅ་ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཡི ཏྲིམས་པ་མཚོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ཤེལྲུ །ཀ ཤྲོག །ཅ ཤོག ཅ ནཅ

།།།།ཆ་ སྟེ་དགེ ཅ་ཅ་ བསྟན། ཏཱ་ལ་གྱགས་པ། སྒྲུབས་འགྲོ་བདུན་ཟུར། ཤོག ཅཀ། ནཅ

།།།།ཇ་ སྟེ་དགེ ཅ་ཅ་ བསྟན། དབུ་མ། གི རྒྱ་བ་གྱགས་པ། སྒྲུབས་འགྲོ་བདུན་ཟུར། ཤོག ཅཀ། ནཅ

།།།།ཉ་ སྟེ་དགེ ཀཀཤ བཀའ། རྒྱུད། ཨ འཕགས་པ་གཞེར་འོད་དམ་བའི་མདོ། ཤེལྲུ ཅ ཤོག །ཤཅ བ།

།།།།ཏ་ སྟེ་དགེ ཅ་ཅ་ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཡི ཏྲིམས་མགོན། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ཤེལྲུ །ཀ ཤྲོག ཤཀ ཤོག །། བཅ

།།།།ཐ་ སྟེ་དགེ །ཅ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བརྒྱད་སྟོང་པ། ཤེལྲུ ཅ། ཤོག ཅཅ། བཅ

།།།།ད་ སྟེ་དགེ །ཅ། བཀའ། མདོ་སྡེ། ད ཉིང་དེ་འཛིན་རྒྱལ་བའི་མདོ། ཤེལྲུ །། ཤོག ཤཅ ན། དེ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་
ནམ།

།།།།ན་ དེ་ཙམ་ན། དཔལ་སྦྲུངས།

།།།།པ་ དེ་ལྟར་ཡང་། དཔལ་སྦྲུངས།

།།།ཀ་ ཡིན་ན་ཡང་། དཔལ་སྦྲུངས།

།།།ཁ་ གྲངས་དེས་ཀྱི། དཔལ་སྦྲུངས།

།།།ག་ ཐོབ་ན། དཔལ་སྦྲུངས།

།།།ང་ ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན། དཔལ་སྦྲུངས།

།།།ཅ་ དུ་མ་དང་། ཞེས་པ་དཔལ་སྦྲུངས་དཔར་མར་མི་བྱུང་བ་ལྟར་དག་པར་སྣང་ཡང་མ་དཔེ་རང་སོར་བཞག

།།།ཇ་ ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ། དཔལ་སྦྲུངས།

།།།ཉ་ སྒྲངས་པ་དང་། དཔལ་སྦྲུངས། ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། དཔལ་སྦྲུངས་དཔར་མར་མེད།

།།།ཏ་ སར་དང་ལམ་ལ། དཔལ་སྦྲུངས།

།།།ཐ་ གཞན་དོན་བྱ། དཔལ་སྦྲུངས།

།།།ད་ ངོ་ལ། དཔལ་སྦྲུངས།

།།།ན་ ཐ་སྙད་བྱ། དཔལ་སྦྲུངས།

།།།པ་ མི་མངའ་བོ། །དཔལ་སྦྲུངས་དཔར་མར། མི་མངའ་བའི་ཕྱིར། བྱ་མ་མི་ལས་གསུངས་པ་དེ་ཀ་ལྟར་ཡིན་ནོ།།

།།།།ཀ ཐྲོ་ནས་བཅལ་ན། ཚོས་སྐྱེའི། དཔལ་སྦྱིངས།

།།།།ཁ ཐྲོ་བསྐྱེར། དཔལ་སྦྱིངས།

།།།།ག ཡིག་ཆུང་འདི་དཔལ་སྦྱིངས་དཔར་མར་མེད།

།།།།ང སྡེ་དགེ ཅ०།ཅ བསྟན། སེམས་ཙམ། པི བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་བླ་མ། སྐབས། ། ཤྩོག །།ང ཁཾ

།།།།ཅ སྡེ་དགེ ཅ०།० བསྟན། སེམས་ཙམ། པི བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ། ། ཤྩོག ཁ། ཚེག །། བ།

།།།།ཆ གོང་མཆུངས། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ། ། ཤྩོག ཁ། ཚེག །། ན།

།།།།ཇ སྡེ་དགེ །།ཁ། བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ། ཤྩོག །། ཚེག །། བ།

།།།།ཉ སྡེ་དགེ ཅ०།० བསྟན། སེམས་ཙམ། པི བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ། ཅ ཤྩོག ཁ། ཚེག །། བ།

།།ཀ०० སྡེ་དགེ ཅ०།ཅ བསྟན། སེམས་ཙམ། པི བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་བླ་མ། སྐབས། ། ཤྩོག །། ཚེག ཁ། བ།

།།ཀ།། གོང་མཆུངས། རྒྱུད་བླ་མ། ལེའུ། ། ཤྩོག ཅ། ཚེག

།།ཀ།། སྡེ་དགེ །།ཁ། བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ། ཤྩོག ། ཚེག

།།ཀ།། སྡེ་དགེ ཅ०།० བསྟན། སེམས་ཙམ། པི བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ། ། ཤྩོག ཁ། ཚེག །། བ།

།།ཀ།། ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ་སྡེ། དཔལ་སྦྱིངས།

།།ཀ།། འཕགས། དཔལ་སྦྱིངས།

།།ཀ།། སྡེ་དགེ ཅ०།० བསྟན། སེམས་ཙམ། པི བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ། ། ཤྩོག ཁ། ཚེག །། བ།

།།ཀ།། དཔལ་སྦྱིངས་དཔར་མར་སྐབས་འགར། སྐུར། ཞེས་པར། སྐུ་ཞེས་རྗེས་འཇུག་མེད་པ་བླུང་།

།།ཀ།། སྡེ་དགེ ཅ०།ཅ བསྟན། སེམས་ཙམ། པི བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་བླ་མ། སྐབས། ཅ ཤྩོག །། ཚེག ཁ། ཁ།

།།ཀ།། ཞུགས་པ། དཔལ་སྦྱིངས།

།།ཁ།། སྐུ་ཚོགས་པ་མཛད་པ། དཔལ་སྦྱིངས།

།།ཁ།། སྐང་བ་དེ་ལ་དད་ཅིང་འདུན་ཏེ། དཔལ་སྦྱིངས།

།།ཁ།། སྡེ་དགེ ཅ०།ཅ བསྟན། སེམས་ཙམ། པི བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་བླ་མ། སྐབས། ཅ ཤྩོག ཚེག ཅ། ཁ།

།།ཁ།། ཡིག་ཆུང་དེ་རྣམས་དཔལ་སྦྱིངས་དཔར་མར་མི་གསལ།

།།ཁ།། སྐུལ། དཔལ་སྦྱིངས།

།།ཁ།། སྡེ་དགེ ཅ०།ཅ བསྟན། སེམས་ཙམ། པི བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་བླ་མ། སྐབས། ཅ ཤྩོག །། ཚེག ཅ། བ།

།།ཁ།། རྗོག་པ། དཔལ་སྦྱིངས།

༡༢༡᳚ ལཚམ། དཔལ་སྦྱིངས།

༡༢༡༎ སྟེ་དགེ ༥༠༩ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་བླ་མ། སྐབས། ཅ ཤྲཱི་ཀ ༢༢ ཤོག ༨༎ བ།

༡༢༡᳚ དེས་ན། དཔལ་སྦྱིངས།

༡༢༢༠ སྟེ་དགེ ༥༠༩ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་བླ་མ། སྐབས། ཅ ཤྲཱི་ཀ ༩༢ ཤོག ༨ང ནཾ།

༡༢༢༡ སྟེ་དགེ ༥༠༩ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་བླ་མ། སྐབས། ཅ ཤྲཱི་ཀ ༩༣ ཤོག ༨ང ནཾ།

༡༢༢༢ གོང་མཆུངས། རྒྱུད་བླ་མ། སྐབས། ཅ ཤྲཱི་ཀ ༡༣ ཤོག ༨ང བ᳚

༡༢༢༣ གོང་མཆུངས། རྒྱུད་བླ་མ། སྐབས། ཅ ཤྲཱི་ཀ ༡ང ཤོག ༨ང བ᳚

༡༢༢༤ གོང་མཆུངས། རྒྱུད་བླ་མ། སྐབས། ཅ ཤྲཱི་ཀ ༨༢ ཤོག ᳚༠ ནཾ

༡༢༢༥ གོང་མཆུངས། རྒྱུད་བླ་མ། སྐབས། ཅ ཤྲཱི་ཀ ᳚༨ ཤོག ᳚༠ བ།

༡༢༢༦ འདི་ནི་བཅྱེ་དར་མ་སྐྱབས་ཀྱིས་བསྐྱལ་བའི་ངོར། ཞེས་བའི་ཚིག་འདི་དཔལ་སྦྱིངས་དཔར་མར་མི་བྱུང་།

༡༢༢᳚ ནོར་ལྷ་བུ། དཔལ་སྦྱིངས།

༡༢༢༨ སྨོན་ཚིག་འདི་དཔལ་སྦྱིངས་དཔར་མར་གཞུང་རྫོགས་བའི་མཇུག་མཛད་པ་བའི་མཚན་བྱང་གི་གོང་དུ་བྱུང་།

ཐུབ་པ་དགོངས་གསལ་གྱི་མཆན།

འདིར་ང་ཚོས་མ་དའེ་སྟེ་དགེ་དཔར་མའི་ས་སྐྱ་བཀའ་འབུམ་གྱི་ས་བཅུ་གསུང་འབུམ་དུ་བཞུགས་པ་དེ་ལ་གཞི་བྱས་ཤིང་། དེ་དང་དཔར་མ་གཞན་ཚན་ཚུན་བསྟུར་ཡུལ་ནི། སྟེ་དགེ་དཔར་མ་གཞི་ལ་བྱས་བའི་སྣང་ཀོག་ཤིང་དཔར་དང་། ཡང་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༣༠ ལོའི་ས་སྐྱའི་ཤིང་དཔར། ཐུགས་མོན་གཞེས་ཡིག་ཅིས་མ། ཐུགས་མོན་ཕང་སྐྱེ་ཆ་བྱ་བྱང་དུ་བཞུགས་བའི་དབུ་མེད། ཞ་ལུ་དགོན་ན་བཞུགས་བའི་གོང་མ་རྣམ་པ་འགྲུང་འབྱམ་ཅིས་མ་ཡོད་བཅུ་བདུན་ཀྱི་ཚོངས་སུ་བཞུགས་པ་དང་། ལུ་ཐུ་དགོན་ན་བཞུགས་བའི་གོང་མ་རྣམ་པ་འགྲུང་འབྱམ་ཅིས་མ་ཡོད་བཅུ་ཡོད་བའི་ཚོངས་སུ་བཞུགས་པ་རྣམས་ཡིན། དཔར་མ་དེ་རྣམས་ལ་རིམ་པ་བཞིན་བསྟུས་ཚོག སྣང་ཀོག ས་སྐྱ་ཤིང་དཔར། གསེར་ཅིས། ཐུགས་ཕང་དབུ་མེད། ཞ་ལུ། ལུ་ཐུ་ཞེས་བགོད་ཡོད་པས་མཉེན་པར་མཛོད།

༡ ཐུབ་བའི་དགོངས་པ་གསལ་བ་ཞེས་བྱ་བ། གསེར་ཅིས། ཐུགས་མོན་ཕང་དབུ་མེད།

༢ སྟེ་དགེ ༥༠༥༠ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ ༢༠ ཤྲཱི་ཀ ༨༡ ཤོག ᳚༤ ནང ཐེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར་བུ། སྨོན་མེད་པ་ལ་འཇུག་ཅིད་དང་། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སྨིན་བྱེད་དང་།།

᳚ མ་དའེ་དང་དཔར་མ་གཞན་ལ། ཡོད་མེད་གཅིས་དང་། ཞེས་བྱུང་ཡང་སྟེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར་ལྟར། ཡོད་མེད་ཅིད་དང་།

ཞེས་བཅོས།

༤ སྡེ་དགེ ༩༡༠ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ ༤ ཐྲོག ༤ ཤོག ༤ ན།

༥ གོངས་མཚུངས། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ ༤ ཐྲོག ༥ ཤོག ༤ ན།

༦ གོངས་མཚུངས། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ ༤ ཐྲོག ༦ ཤོག ༤ ན།

༧ སྡེ་དགེ ༩༢༩ བསྟན། ཡུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས། ངོ་ ཙ་ན་ཀ རྒྱལ་པོའི་ཡུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས། ལེའུ ༢ ཤོག ༡༣ན ན།

༨ སྡེ་དགེ ༩༡༠ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ ༤ ཐྲོག ༡༡ ཤོག ༤ ན། ཡོད་བཞང་རྒྱུ་དང་བྲལ། ཞ་ལུ།

༩ སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ། ཞ་ལུ། ལུ་ཡུ།

༡༠ སྡེ་དགེ ༩༡༠ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ ༡༠ ཐྲོག ༢ ཤོག ༩ ན།

༡༡ སྡེ་དགེ ༢༩༣ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཀ མདོ་ཆེན་པོ་རྒྱལ་མཆན་དམ་པ། ཤོག ༢༧༨ ན།

༡༢ གཉིས་པ་ཡུལ་མཆོག་ནི། ལུ་ཡུ།

༡༣ སྡེ་དགེ ༩༡༩ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་བླ་མ། ལེའུ ༡ ཐྲོག ༡༠ ཤོག ༡༡ བ།

༡༤ སངས་རྒྱས་ཤྲཱི་ཐུབ་པ། ཞ་ལུ།

༡༥ ཇི་སྲིད་འཚོ་བའི་སྐྱེ་དེ། ཞ་ལུ།

༡༦ དེ་མི་འཐད་དེ། དེ་ཡུར་བྱས་ན། ཞ་ལུ། ལུ་ཡུ།

༡༧ སྨོན་དཔོན་གྱིས། ཞེས་མ་དཔེ་དང་། སངས་ཀྱི་ཤིང་དཔར། གསེར་བྱིས་སུ་བྱང་ཡང་སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར་ཡུར་བཅོས།

༡༨ སྡེ་དགེ ༩༡༩ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་བླ་མ། ལེའུ ༡ ཐྲོག ༡༨ ཤོག ༤༤ བ།

༡༩ བར་ཚད་ཞི་ཞིང་བསམ་པ་འགྲུབ། ཞ་ལུ།

༢༠ འཕྲོག་མ་ཚང་བ་གཅིག་ཏུ་ཅིག ཞ་ལུ། འཕྲོག་མའི་མདོ་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

༢༡ སྡེ་དགེ ༩༢༠ བཀའ། རྒྱུད། ཅ རྒྱུད་ངོ་རྩེ་རྩེ་མོ། ཤོག ༡༥༢ བ།

༢༢ སོགས་པ་གཞན་བྱེད་པ། ཞ་ལུ། ལུ་ཡུ།

༢༣ སྡེ་དགེ ༣༢༡ བསྟན། དབུ་མ། ཁ ཞི་བ་ཕྱོ། སྒོམ་འཇུག ལེའུ ༤ ཐྲོག ༡༥ ཤོག ༡༩ ན།

༢༤ སྡེ་དགེ ༡ བཀའ། འདུལ་བ། ཀ སྡེ་ཚན་གཞི། ཤོག ༢༣༢ ན།

༢༥ སྡེ་དགེ ༡༡༠ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཅ མྱང་འདས། ཤོག ༡༢༠ ན། དགེ་འདུན་ལ་ནི་སྐྱབས་གསོལ་ན། །སྐྱེགས་ཅན་

ལ་ཚོགས་མི་འགྱུར། །སར་སྐྱེའི་ཤིང་དབར། གསེར་ཡིག་བྱིས་མ་དང་། ཕྱག་མི་བྱེད། ཞ་ལྷ།

༢༨ དེ་ཡང་ལ་ལ་གོས་སེར་ཡོ། ཞ་ལྷ།

༢༩ དང་ཡོལའང་། ཞ་ལྷ།

༣༠ སེ་དགེ ༡༠༢༠ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཡི བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ ༣ ཤློཀ ༦ ཚིག ༨ བཟ

༣༡ གོང་མཚུངས། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ ༡ ཤློཀ ༣ ཚིག ༦ བ།

༣༢ གོང་མཚུངས། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ ༡ ཤློཀ ༢ ཚིག ༦ བ༨

༣༣ བ་ལྤ་བྱའི། ཞ་ལྷ།

༣༤ སེ་དགེ ༡༠༢༠ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཡི བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ ༡༡ ཤློཀ ༡༡ ཚིག ༡༣ ནཋ

༣༥ སེ་དགེ ༣༢༣༽ བསྟན། དབུ་མ། ཀ རྒྱལ་སྲས་ཞི་བ་ལྷ། སྤྱོད་འཇུག ལེའུ ༣ ཤློཀ ༡༢ ཚིག ༢༠ བ༨

༣༦ སེ་དགེ ༤༡༤༽ བསྟན། འདུལ་བ། སུ གསང་བ་བྱིན། གཞོན་ནུ་མ་བདུན་གྱི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ། ཚིག ༢༤༤ བཟ

༣༧ སེ་དགེ ༡༤ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཀ མདོ་སྡེ་བསྡུས་བཟང་། ཤློཀ ༢༡ ཚིག ༢༨༡ ནཁ

༣༨ སེ་དགེ ༣༢༣༽ བསྟན། དབུ་མ། ཀ རྒྱལ་སྲས་ཞི་བ་ལྷ། སྤྱོད་འཇུག ལེའུ ༣ ཤློཀ ༡༠ ཚིག ༢༡ ནཁ

༣༩ སེ་དགེ ༡༠༨༠ མངོན་པ། ཀུ སྤྲོ་བ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། ཆོས་མངོན་པ་མཛོད། གནས། ༤ ཤློཀ ༤༤ ཚིག ༡༣ ན།

༤༠ སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ། ཞ་ལྷ།

༤༡ སེ་དགེ ༤༠༢༠ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཡི མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ ༡༨ ཤློཀ ༢༨ ཚིག ༢༤ བ༣ སྐྱིང་རྗེའི་འཁུ་བ་
བྱམས་པ་སྟེ།།

༤༢ སེ་དགེ ༣༸༤༠ བསྟན། དབུ་མ། ཁི རྒྱལ་སྲས་ཞི་བ་ལྷ། བསྡུབ་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ། ལེའུ ༡ ཚིག ༣ བ༣

༤༣ སེ་དགེ ༨༣ བཀའ། དགོན་བརྩེགས། ཚ འོད་སྲུང་གི་ལེའུ ཚིག ༡༢༠ ན༤

༤༤ སེ་དགེ ༢༤༠ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཟ ནམ་མཁའི་སྙིང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཆེན་པོའི་མདོ། ཚིག ༢༣༤ ན༣

༤༥ ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཐ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ། ཞ་ལྷ།

༤༦ གཞན་ལ་ཕན་པར་སྙིང་བའོ། །ཞ་ལྷ།

༤༣ སེ་དགེ ༤༡༤༽ བསྟན། སྤྱིར་ཡིག གི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ། ལེའུ ༤ ཤློཀ ༡༩ ཚིག ༡༽ བ༤

༤༽ སེ་དགེ ༡༣ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན་སྣ་ཚོགས། ཀ སྡུད་པ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ། ཚིག ༡ ན།

๔๙ སྡེ་དགེ ༣༥༨། བསྟན། དབུ་མ། ལ སྒོད་འཇུག ལེའུ ༥ ཤློ་ཀ ༨๙ ཤོག ༡༨ བ།

๕๐ འགོར་ལོས་བསྐྱེར་བའི་རྒྱལ་པོ་གྲགས་པ། ཞ་ལུ།

๕๑ སྡེ་དགེ ༥༥ བཀའ། དཀོན་བརྩེགས། ཅ ཅེ་བར་འགོར་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ། ཤོག ๑๑๙ ན།

๕๒ སྤྱིན་པ་ལ་གཅོོད་མི་བྱ་བར། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ཞ་ལུ། ལུ་ཟླ།

๕๓ རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པས། ཞ་ལུ།

๕๔ སྡེ་དགེ ༣༥༨། བསྟན། དབུ་མ། ལ སྒོད་འཇུག ལེའུ ๓ ཤློ་ཀ ๑๙ ནས་ ๑๙ ཤོག ๑๗ ན།

๕๕ སྡེ་དགེ ๓๙๓ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཨཿ དྲིན་ལན་བསབ་པའི་མདོ། ཤོག ๗๙๓ བ།

๕๙ སྡེ་དགེ ๙๓ བཀའ། དཀོན་བརྩེགས། ཚ དྲང་སྲོང་རྒྱས་པས་ཞུས་པའི་མདོ། ཤོག ๑๑๗ ན།

๕๗ སྡེ་དགེ ๙๔ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཀ མདོ་སྡེ་བསྡུས་བཟང་། ཤོག ๑๑๔ བ།

๕๑ སྡེ་དགེ ๔๐๑๐ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི བྱམས་པ་མཐོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ ๗ ཤློ་ཀ ๔๑ ཤོག ๑๑ ན།

๕๙ མདོ་ལས། སྤྲིང་བ་དག་ནི་མཐོང་ཐུབ་ན། །སངས་རྒྱས་འདུ་ཤེས་རབ་ཏུ་བསྒོམ། །ཞེས་པའི་མདོ་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

๕๐ ཐུན་ཚེགས་ཆེད་བྱ། ཞ་ལུ།

๕๗ སྡེ་དགེ ๑๑๗། བསྟན། དབུ་མ། ལ སྒོད་འཇུག ལེའུ ๑ ཤློ་ཀ ๑๕ ཤོག ๗๑ བ། བསམ་པ་སྡུད་དུ་རྫོགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་བྱུང་།

๕๑ སྡེ་དགེ ๙ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀྵ་ཁྲི། ཚ ཤོག ๙๙ བ།

๕๓ འདི་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྡེ་དགེ ๑๗๐ བསྟན། སྐྱེས་རབས། ཏུ སྤྲོ་བ་དཔོན་དཔའ་བོ། སྐྱེས་ཐའི་རབས་ཀྱི་རྒྱུད། སྐྱེས་རབས། ๙ ཤོག ๓๐ བ། དང་། སྐྱེས་རབས། ๑ ཤོག ๑ ན། དང་། སྐྱེས་རབས། ๖ ཤོག ๑๗ ན། ནང་བཞུགས།

๕๖ སྡེ་དགེ ๓๑๗ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཚ མཛངས་བླུན་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ། ལེའུ ๑๑ ཤོག ๑๙๗ ན།

๕๗ སྡེ་དགེ ๓๙๐ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཨཿ གསེར་མདོག་གི་སྟོན་གྱི་སྒོར་བ། ཤོག ๙๗ བ།

๕๘ སྡེ་དགེ ๔๐๑๐ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི བྱམས་པ་མཐོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ ๑๗ ཤློ་ཀ ๙ ཤོག ๑๑ བ།

๕๙ གོང་མཚུངས། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ ๑๗ ཤློ་ཀ ๓๐ ཤོག ๑๑ བ།

๖๐ སྡེ་དགེ ๓๙๗། བསྟན། དབུ་མ། ལ ཞི་བ་ལྷ། སྒྲོད་འཇུག ལེའུ ๘ ཤློ་ཀ ๑๓๓ ཤོག ๑๐ ན།

๖๑ སྡེ་དགེ ๔๐๑๘ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི དབྱིག་གཅེན། མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་བཤད་པ། ཤོག ๑๗๙ བ།

๖๒ སྡེ་དགེ ๑๓ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན་སྐྱ་ཚོགས། ཀ སྐུད་པ་ཚོགས་སུ་བཅད་པ། ཤོག ๑๙ བ།

།།) སྡེ་དགེ །།།། བཀའ། མདོ་སྡེ། ད ཉིང་དེ་འཛིན་རྒྱལ་བོའི་མདོ། ལེའུ ༈ ཤོག །། ན༤

།།) ཕྱ་མ་ཡིས་ནི་བཤེས་དང་འབྲེད། །རྒྱབ་མོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་སྐྱན་ཐོས། །མ་འབྲེལ་བ་ཡིས་ཚོགམི་བཙུན། །ལུ་ཚུ།

།།) ལོག་བར་ལྟ་བས་ལྟ་དན་ཉིད། །ལུ་ཚུ།

།།) སྡེ་དགེ ༡།།། བསྟན། སྤྱིར་ཡིག གེ མགོན་པོ་ཀུ་སྐྱབ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ། ལེའུ ། ཤྲོག །། ཤོག །།།) བཟ

།།) སྡེ་དགེ ༤ བཀའ། འདུལ་བ། ཐ ཕྱན་ཚོགས་ཀྱི་གཞི། བམ་པོ། །། ཤོག །།༠ ན།)

།།) སྡེ་དགེ །༠། བཀའ། རྒྱུད། ཁ དཔུང་བཟང་གིས་ཞུས་པའི་རྒྱུད། ལེའུ ། ཤོག །།།། ན།)

།།) སྡེ་དགེ ༥།།༠ བསྟན། ཚད་མ། ཅ ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ། ཚད་མ་གྲུབ་པའི་ལེའུ ། ཤྲོག །།།། ཤོག ।।།) ན༤

།།) སྡེ་དགེ །།།༩ བསྟན། དབུ་མ། ཙ མགོན་པོ་ཀུ་སྐྱབ། རྩ་བ་ཤེས་རབ། རབ་ཏུ་དེ། །༤ ཤྲོག ।।) ཤོག ।།) བ༩

།།) སྡེ་དགེ ।།།། བཀའ། མདོ་སྡེ། ཉ ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་བ་འདས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ཤོག ༤ ན།།

།༠ འདོད་ལོག་སྤྲངས་པས་མི་གཙང་སྦྱོད་ཤུགས་ལ་སྤྲངས། ཞ་ལྷ།

།།) སྡེ་དགེ ༥།༥།) བསྟན། འདུལ་བ། སུ སྤྲོབ་དཔོན་སུ་ན་ཡ་སྤྱི། དགེ་བསྙེན་ཀྱི་སྡོམ་པ་བརྒྱད་པ། ཤོག ।།༤ བ།)

།།) སྡེ་དགེ །།༤ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཚ ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཚོམས། ཚོམས། །། ཤོག །།༠ བ།)

།།) སྡེ་དགེ ༥༥།༠ བསྟན། སྨ་ཚོགས། ནོ སུ་པའི་མཐའ་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས། ཤོག ।།༠ བ།)

།༩ ཁོ་བོའི་བློ་མ་རྗེ་བཙུན་ཁ་སྐྱ་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་རྗེ་བཙུན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་ཡིན་ངེས་ལ་དེའི་གསུང་འདི་གང་ནས་དྲངས་ལཚོའི་ཁིབ་ཞུས་ཀྱང་རྣེད་སོན་མ་གྱུར།

།།) སྡེ་དགེ །༠།) བཀའ། རྒྱུད། ཁ ཡེགས་པར་གྱུབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུད་ཆེན་པོ་ལས་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་རིམ་པར་ཕྱེ་བ། ཤོག ।།།། བ།

།།) སྡེ་དགེ ། བཀའ། འདུལ་བ། ཀ འདུལ་བ་གཞི། ཤོག ।།།། བ།)

།།) ས་པཉ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན། པོད། ཐ ས་སྐྱ་ཡེགས་བཤད། རབ་བྱེད། ། ཤྲོག །) ཤོག །) བ།)

།༠ སྡེ་དགེ ༥།༠ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ ।། ཤྲོག ། ཤོག །) བ།

།།) གོང་མཆུངས། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ ।། ཤྲོག །) ཤོག །། བ། མ་དབེར་གསུངས་པའོ། །ཞེས་བྱུང་ཡང་། མ་ཚགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ། ཞེས་བཅོས་པ་ཡིན།

།།) སྡེ་དགེ །།།། བཀའ། མདོ་སྡེ། ད ཉིང་དེ་འཛིན་རྒྱལ་བོའི་མདོ། ལེའུ ༤ ཤོག །། བ།)

৫২ སྡེ་དགེ ২ བཀའ། འདུལ་བ། ཅ སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ། ཤོག ২ བ།

৫৩ སྡེ་དགེ ৬।৭২ བསྟན། སྤྱིར་ཡིག གེ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ། ལེའུ ২ ཐྲོག ২২ ཤོག ।।।৶ བ།

৫৪ སྡེ་དགེ ৬।৬২ བསྟན། སྤྱིར་ཡིག གེ དབྱིག་གཉེན། ཡོན་ཏན་བདུན་ཡོངས་སུ་བརྗོད་པའི་གཏམ། ཤོག ।৬২ ৰ৶

৫৬ སྡེ་དགེ ।২ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན་སྣ་ཚོགས། ཀ མདོ་སྡུད་པ། ཤོག ।৫ བ২

৫৶ སྡེ་དགེ ৬০২০ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ ২। ཐྲོག ৭২ ཤོག ২২ བ২ ཐྲོག་འདི་སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར་ཡུར་བཅོས་པ་ཡིན།

৫২ སྡེ་དགེ ২২৶। བསྟན། དབུ་མ། ལ རྒྱལ་སྲས་ཞི་བ་ལྷ། སྤྱོད་འཇུག ལེའུ ৮ ཐྲོག ২ ཤོག ।৬ བ৬

৫৫ གོང་མཆུངས། སྤྱོད་འཇུག ལེའུ ৮ ཐྲོག ৬ ཤོག ।৬ བ৭

।০০ གོང་མཆུངས། སྤྱོད་འཇུག ལེའུ ৮ ཐྲོག ৭ ཤོག ।৬ བ৭

।০। གོང་མཆུངས། སྤྱོད་འཇུག ལེའུ ৮ ཐྲོག ৭ ཤོག ।৬ བ৭

।০২ རང་སྣང་པ་མ་ཡིན་གཞན་ཅི་ལའང་། ཞ་ལྷ

।০২ སྡེ་དགེ ৭৮ བཀའ། དཀོན་བརྩེགས། གཟུང་ཚུལ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་བྱེད། ལེའུ ২ ཤོག ৫২ བ২

।০৬ སྡེ་དགེ ২২৶। བསྟན། དབུ་མ། ལ ཞི་བ་ལྷ། སྤྱོད་འཇུག ལེའུ ৮ ཐྲོག ৭ ཤོག ।৬ བ২

।০৭ སྡེ་དགེ ৬।৭২ བསྟན། སྤྱིར་ཡིག གེ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ། ལེའུ ২ ཐྲོག ২০ ཤོག ।।।৫ བ২

।০৮ སྡེ་དགེ ২২৶। བསྟན། དབུ་མ། ལ ཞི་བ་ལྷ། སྤྱོད་འཇུག ལེའུ ৮ ཐྲོག ৶ ཤོག ।৬ བ৶

।০৶ གོང་མཆུངས། སྤྱོད་འཇུག ལེའུ ৮ ཐྲོག ।০ ཤོག ।৫ ৰ৶

।০৲ གོང་མཆུངས། སྤྱོད་འཇུག ལེའུ ৮ ཐྲོག ৮ ཤོག ।৬ བ৮

।০৯ མདོ་འདི་ངོས་འཛིན་མ་གྲུབ།

।।০ སྡེ་དགེ ২২৶। བསྟན། དབུ་མ། ལ ཞི་བ་ལྷ། སྤྱོད་འཇུག ལེའུ ৮ ཐྲོག ২৫ ཤོག ।৮ ৰ৬

।।। གོང་མཆུངས། སྤྱོད་འཇུག ལེའུ ৫ ཐྲོག ।২ ཤོག ।০ བ৬

।।২ གོང་མཆུངས། སྤྱོད་འཇུག ལེའུ ৮ ཐྲོག ৬০ ཤོག ।৮ ৰ৬

।।২ སྡེ་དགེ ৬০৲৫ མངོན་པ། ཀུ དབྱིག་གཉེན། ཆོས་མངོན་པ་མཛོད། གནས། ২ ཐྲོག ২৶ ཤོག ২ ৰ৮

।।৬ སྡེ་དགེ ২২৶। བསྟན། དབུ་མ། ལ ཞི་བ་ལྷ། སྤྱོད་འཇུག ལེའུ ৮ ཐྲོག ৬২ ཤོག ।৮ ৰ৫

।।৭ གོང་མཆུངས། སྤྱོད་འཇུག ལེའུ ৮ ཐྲོག ৬২ ཤོག ।৮ ৰ৮

।।৮ གོང་མཆུངས། སྤྱོད་འཇུག ལེའུ ৮ ཐྲོག ৮২ ཤོག ।৶ ৰ৫

༡༡᳘ གོང་མཚུངས། སྦྱོང་འཇུག ལེའུ ༨ ཤློཀ ༤᳘ ཤོག ༡༨ བ།

༡༡༽ གོང་མཚུངས། སྦྱོང་འཇུག ལེའུ ༨ ཤློཀ ༡༤༽ ཤོག ༣༨ བ།

༡༡༨ གཉིས་པ་དུས་ལ་བསླབ་པ་ནི། ཞ་ལྷ།

༡༢༠ སྡེ་དགེ ༤༡᳘ བསྟན། འདུལ་བ། ཇུ ཡོན་ཏན་འོད། འདུལ་བ་མདོ་རྩ་བ། ཤོག ༢༨ ནས

༡༢༡ སྡེ་དགེ ༤༡༢ བསྟན། སྒོང་ཡིག ཅ་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། བཤེས་སྒོང་། ཤློཀ ༡ ཤོག ༤ཇ བ᳘

༡༢༢ སྡེ་དགེ ༤༠ བཀའ། རྒྱུད། ཀ རྒྱུད་དོ་རྗེ་རྩེ་མོ། ཤོག ༡༤༨ ནས འདི་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནམ་ཇི་བཞིན་མ་རྟེད།

༡༢༣ སྡེ་དགེ ༣༨᳘ བསྟན། དབུ་མ། ལ སྒྱོད་འཇུག ལེའུ ༨ ཤློཀ ༡༠༤ ཤོག ༡༨ བ།

༡༢༤ གོང་མཚུངས། སྒྱོད་འཇུག ལེའུ ༨ ཤློཀ ༡༡༽ ཤོག ༡༨ ནའ

༡༢༥ གོང་མཚུངས། སྒྱོད་འཇུག ལེའུ ༨ ཤློཀ ༡༠᳘ ཤོག ༡༨ བ།

༡༢༦ གོང་མཚུངས། སྒྱོད་འཇུག ལེའུ ༨ ཤློཀ ᳘ ཤོག ᳘ བ᳘

༡༢᳘ སྡེ་དགེ ༤༠༠ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཡི ྱུམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ ᳘ ཤློཀ ༡༠ ཤོག ༡༽ བ᳘

༡༢༨ སྡེ་དགེ ༤༠༠ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཡི ྱུམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ ᳘ ཤློཀ ༣༢ ཤོག ༢༢ བ།

༡༣༠ སྡེ་དགེ ༣༨᳘ བསྟན། དབུ་མ། ལ ཞི་བ་ལྷ། སྒྱོད་འཇུག ལེའུ ༨ ཤློཀ ༡༣༤ ཤོག ༡༠ ནའ

༡༣༡ སྡེ་དགེ ༡༣ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན་སྣ་ཚོགས། ཀ སྡུད་པ་ཚོགས་སུ་བཅད་པ། ཤོག ༡༨ བ།

༡༣༢ སྡེ་དགེ ༤༡༢ བསྟན། སྒོང་ཡིག ཅ་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། བཤེས་སྒོང་། ཤློཀ ༡༥ ཤོག ༤༡ བ།

༡༣᳘ སྡེ་དགེ ༤༠᳘ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཡི ྱུམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ ᳘ ཤློཀ ༤༠ ཤོག ᳘᳘ ནའ

༡༣᳘ སྡེ་དགེ ᳘᳘᳘ བསྟན། དབུ་མ། ལ ཞི་བ་ལྷ། སྒྱོད་འཇུག ལེའུ ᳘ ཤློཀ ᳘᳘ ཤོག ᳘᳘ བ᳘

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་ཀྱང་། སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར་ལྷར་བསྡེབ་པ་ནི་ཞེས་པར་བཅོས་ཡོད།

༡༣᳘ སྡེ་དགེ ༡༢ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བརྒྱད་སྟོང་པ། ལེའུ ᳘᳘ ཤོག ᳘᳘᳘ ནའ

༡༣᳘ སྡེ་དགེ ᳘᳘᳘ བསྟན། དབུ་མ། ལ ཞི་བ་ལྷ། སྒྱོད་འཇུག ལེའུ ᳘ ཤློཀ ༡༡ ཤོག ᳘᳘ བ᳘

༡༣᳘ གོང་མཚུངས། སྒྱོད་འཇུག ལེའུ ᳘ ཤློཀ ᳘ ཤོག ᳘᳘ བ᳘

༡༣᳘ གོང་མཚུངས། སྒྱོད་འཇུག ལེའུ ᳘ ཤློཀ ᳘ ཤོག ᳘᳘ ནའ

༡༣᳘ གོང་མཚུངས། སྒྱོད་འཇུག ལེའུ ᳘ ཤློཀ ᳘ ཤོག ᳘᳘ ནའ

༡᳘᳘ གོང་མཚུངས། སྒྱོད་འཇུག ལེའུ ᳘ ཤློཀ ᳘ ཤོག ᳘᳘ ནའ

༡༩༡ གོང་མཚུངས། སྨྱོད་འཇུག ལེའུ ༣ ཤློཀ ༨ ཚིག ༡༠ ན༨

༡༩༢ གོང་མཚུངས། སྨྱོད་འཇུག ལེའུ ༣ ཤློཀ ༣ ཚིག ༡༠ ན༣

༡༩༣ གོང་མཚུངས། སྨྱོད་འཇུག ལེའུ ༣ ཤློཀ ༤ ཚིག ༡༠ ན༣

༡༩༤ སྒེ་དགེ ༩༩ བཀའ། ཞལ་ཆེན། ཀ སྨྱོད་ཡུལ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་མདོ། ལེའུ ༡༨ ཚིག ༢༡༢ ན༡

༡༩༥ འདིར་སློབ་དཔོན་ཨེ་ཝོས་སྐྱིང་པོས་མཛད་པའི་སྨྱོད་ཡུལ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་དོན་བསྡུས་གསུངས་པ་བསྟན་འགྲེལ་དུ་མ་བརྟེད་མོད། སྒེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར་དུ་སྒྲུ་ཅན་འཛིན་གྱིས་མཛད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྨྱོད་ཡུལ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་མདོའི་དོན་མདོར་བསྡུས་པ་ཞེས་པ་ཞེག་བཞུགས་པ་དེར་དགོངས་སམ་བརྟག གཞུང་དེ་ནི་སྒེ་དགེ ༢༡༥༤ བསྟན་འགྱུར་མ། གི ཚིག ༢༢༥ བ། ནས་ ༢༢ན ན༢ བར་བཞུགས།

༡༩༦ ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་བསྟི་གནས་སུ། ཞ་ལུ་དགོན།

༡༩ན སྒེ་དགེ ༢༢ན། བསྟན། དབུ་མ། ལ ཞི་བ་ལྷ། སྨྱོད་འཇུག ལེའུ ༡ ཤློཀ ༡༠། ཚིག ༡༩ ན༩

༡༩༡ སྒེ་དགེ ༢༢༩༨ བསྟན། དབུ་མ། ཚ འཕགས་པ་ལྷ། བཞི་བརྒྱ་པ། ལེའུ ༡ ཤློཀ ༡ ཚིག ༨ ན༡

༡༩ཀ སྒེ་དགེ ༤༠༩༢ བསྟན། སེམས་ཙམ། རི འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྡུས་པ། ཚིག ༩༠ བ།

༡༡༠ སྒེ་དགེ ༤༠༢༠ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི བྱམས་པ་མཐོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ ༡ཤ ཤློཀ ༡༡ ཚིག ༢༡ བཀ

༡༡༡ གོང་མཚུངས། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ ༡ཤ ཤློཀ ༢༢ ཚིག ༢༢ བཅ

༡༡༢ སྒེ་དགེ ༡༣ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ སྣད་པ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ། ཚིག ༡ཀ བ༢

༡༡༣ སྒེ་དགེ ༤༠༢༠ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི བྱམས་པ་མཐོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ ༡༠ ཤློཀ ༢ཤ ཚིག ཀ བཡ

༡༡ཀ སྒེ་དགེ ༡༡༡ཀ བསྟན། བསྡོད་ཚིགས། ཀ འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཆོས་སྐུ་ལ་གནས་པའི་བསྡོད་པ། ཚིག ཅ༢ ན༥

༡༡ཅ སངས་རྒྱས་ཀྱི་དོན་དུ་སེམས་མ་ཉམ་པར། ལུ་ཕྱ།

༡༡ཆ སྒེ་དགེ ༢ཤཀ། བསྟན། དབུ་མ། ལ ཞི་བ་ལྷ། སྨྱོད་འཇུག ལེའུ ཅ ཤློཀ ༡ ཚིག ༢༢

༡༡ཇ དེའི་སྡོམས་ཀྱིས་སྨྱོད་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག ལུ་ཕྱ།

༡༡ཉ སྒེ་དགེ ༢ཤཀ། བསྟན། དབུ་མ། ལ ཞི་བ་ལྷ། སྨྱོད་འཇུག ལེའུ ཀ ཤློཀ ༡༧ ཚིག ༢ཇ ན༩

༡༡ཏ སྒེ་དགེ ༡༢ཇ བཀའ། མདོ་སྡེ། ད ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ། ལེའུ ཀ ཚིག ༢ཇ ན༣

༡༡ཐ སྒེ་དགེ ༤༡༠ བསྟན། ཚད་མ། ཅེ ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ། ཚད་མ་གྲུབ་པའི་ལེའུ ཤློཀ ༢༡༩ ཚིག ༡༡༥ བ༩

༡༡ད སྒེ་དགེ ༤ཀ༩ བཀའ། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ རྣམ་སྣང་མདོར་བྱང་། སེམས་ཀྱི་ཁྲིད་པར་རིམ་པ་ཕྱེ་བ། ཚིག ༡༡༢ བ།

༡༡ན སྒེ་དགེ ༢ཤཀ། བསྟན། དབུ་མ། ལ ཞི་བ་ལྷ། སྨྱོད་འཇུག ལེའུ ར ཤློཀ ཅ ཚིག ༢༢ ན༣

༡༥༣ གོང་མཚུངས། སྦྱོང་འཇུག ལེའུ ༨ ཐྲོག ༡༠ ཤོག ༢༣ བ།

༡༥༤ གོང་མཚུངས། སྦྱོང་འཇུག ལེའུ ༨ ཐྲོག ༡༢ ཤོག ༢༣ བ།

༡༥༥ གོང་མཚུངས། སྦྱོང་འཇུག ལེའུ ༨ ཐྲོག ༡༥ ཤོག ༢༩ ན༢ ཐྲོག་འདི་སྔོ་དགེ་བསྟན་འགྱུར་དུ་བྱུང་བ་ལྟར་བཅོས།

༡༥༦ སྔོ་དགེ ༢༢༡ བསྟན། དབུ་མ། ལ ཞི་བ་ལྷ། སྦྱོང་འཇུག ལེའུ ༨ ཐྲོག ༢༢ ཤོག ༢༩ ན།

༡༥༧ སྔོ་དགེ ༡ བཀའ། འདུལ་བ། ཀ འདུལ་བ་གཞི། བམ་པོ། ༢༣ ཤོག ༢༠༣ བ།

༡༥༨ སྔོ་དགེ ༡༡༠ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པའི་མདོ། ཤོག ༡༨༧ བ།

༡༥༩ མི་ཏྲེ་པའི་གཞུང་རོས་འཛིན་མ་ཐྲབ།

༡༦༠ སྔོ་དགེ ༢༢༧ བསྟན། དབུ་མ། ལ ཞི་བ་ལྷ། སྦྱོང་འཇུག ལེའུ ༨ ཐྲོག ༧༥ ཤོག ༢༨ བ།

༡༦༡ གོང་མཚུངས། སྦྱོང་འཇུག ལེའུ ༨ ཐྲོག ༡༠ ཤོག ༢༨ བ།

༡༦༢ གོང་མཚུངས། སྦྱོང་འཇུག ལེའུ ༨ ཐྲོག ༡༨ ཤོག ༢༩ ན།

༡༦༣ གོང་མཚུངས། སྦྱོང་འཇུག ལེའུ ༨ ཐྲོག ༣༥ ཤོག ༢༩ བ།

༡༦༤ སྔོ་དགེ ༤༡༠ བསྟན། སྐྱེས་རབས། ཀུ དཔའ་བོ། སྐྱེས་རབས་ཀྱི་རྒྱུད། སྐྱེས་རབས། ༢༢ ཤོག ༡༢༽ བ།

༡༦༥ སྔོ་དགེ ༤༠༨ མངོན་པ། ཀུ དབྱིག་གཉེན། ཆོས་མངོན་པ་མཛོད། གནས། ༤ ཐྲོག ༈ ཤོག ༡༈ ན།

༡༦༦ སྔོ་དགེ ༤༠༠ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ ༡༧ ཐྲོག ༤༣ ཤོག ༣༽ ན།

༡༦༧ གོང་མཚུངས། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ ༡༽ ཐྲོག ༣ཤོ ཤོག ༢༨ བ།

༡༦༨ མ་གྲུར་པ་གང་ཡང་མེད་པས། ཞ་ལུ།

༡༦ཤོ སྔོ་དགེ ༡༢༧ བཀའ། མདོ་སྡེ། ད ཉིང་དེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ། ལེའུ ༤ཤ ཤོག ༡༡༤ བ།

༡༧༠ སྔོ་དགེ ༤༡༤ བསྟན། སྤྲིང་ཡིག གེ མགོན་པོ་གླུ་སྒྲུབ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ། ལེའུ ༣ ཐྲོག ༡༣ ཤོག ༡༡༧ བ།

༡༧༡ སྔོ་དགེ ༤༡༤ བསྟན། སྐྱེས་རབས། ཀུ དཔའ་བོ། སྐྱེས་པའི་རབས་ཀྱི་རྒྱུད། སྐྱེས་རབས། ༡ ཤོག ༢ཤ ན།

༡༧༢ གོང་མཚུངས། སྦྱོང་འཇུག ལེའུ ༨ ཐྲོག ༡ཤ ཤོག ༢ཤ ན།

༡༧༣ གོང་མཚུངས། སྦྱོང་འཇུག ལེའུ ༨ ཐྲོག ༡ཤ ཤོག ༢ཤ ན།

༡༧༤ གོང་མཚུངས། སྦྱོང་འཇུག ལེའུ ༨ ཐྲོག ༡ཤ ཤོག ༢ཤ ན།

༡༧༥ གོང་མཚུངས། སྦྱོང་འཇུག ལེའུ ༨ ཐྲོག ༡ཤ ཤོག ༢ཤ ན།

༡༧༦ གོང་མཚུངས། སྦྱོང་འཇུག ལེའུ ༨ ཐྲོག ༡ཤ ཤོག ༢ཤ ན།

༡༧༧ གོང་མཚུངས། སྦྱོང་འཇུག ལེའུ ༨ ཐྲོག ༡ཤ ཤོག ༢ཤ ན།

༡༧ཤ གོང་མཚུངས། སྦྱོང་འཇུག ལེའུ ༨ ཐྲོག ༡ཤ ཤོག ༢ཤ ན།

༡ཤ༠ གོང་མཚུངས། སྦྱོང་འཇུག ལེའུ ༨ ཐྲོག ༡ཤ ཤོག ༢ཤ ན།

༡ཤ༡ གོང་མཚུངས། སྦྱོང་འཇུག ལེའུ ༨ ཐྲོག ༡ཤ ཤོག ༢ཤ ན།

༡ཤ༢ གོང་མཚུངས། སྦྱོང་འཇུག ལེའུ ༨ ཐྲོག ༡ཤ ཤོག ༢ཤ ན།

༡ཤ༣ གོང་མཚུངས། སྦྱོང་འཇུག ལེའུ ༨ ཐྲོག ༡ཤ ཤོག ༢ཤ ན།

༡ཤ༤ གོང་མཚུངས། སྦྱོང་འཇུག ལེའུ ༨ ཐྲོག ༡ཤ ཤོག ༢ཤ ན།

༡ཤ༥ གོང་མཚུངས། སྦྱོང་འཇུག ལེའུ ༨ ཐྲོག ༡ཤ ཤོག ༢ཤ ན།

༡ཤ༦ གོང་མཚུངས། སྦྱོང་འཇུག ལེའུ ༨ ཐྲོག ༡ཤ ཤོག ༢ཤ ན།

༡ཤ༧ མདོ་ལས། ཚོར་བ་གང་ཅི་ཡང་རུང་བ་དེ་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་བའོ། །ཞེས་བའི་མདོ་འདི་ངོས་འཛིན་མ་ཐྲབ།

༡༢༢ སྡེ་དགེ ཅ༠༢༠ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ ༡༢ ཤློཀ ༄༨ ཤོག ༢ བ ན༤

༡༢ཀ སྡེ་དགེ ༢༣༢ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཀ ཚོས་ཡང་དག་པར་སྡུད་པའི་མདོ། ཤོག ༢ཅ ན༤

༡ཀ༠ སྡེ་དགེ ༢༢ཀ༡ བསྟན། དབུ་མ། ཅ ཞི་བ་ལྷ། སྒོམ་འཇུག ལེའུ ༢ ཤློཀ ཀ༠ ཤོག ༢ཀ ན༢

༡ཀ༡ སྡེ་དགེ ཅ༡༢༢ བསྟན། སྒྲིང་ཡིག ཅ་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། བཞེས་སྒྲིང་། ཤོག ཅ༣ བ༡

༡ཀ༢ སྡེ་དགེ ༢༢ཀ༡ བསྟན། དབུ་མ། ཅ ཞི་བ་ལྷ། སྒོམ་འཇུག ལེའུ ༢ ཤློཀ ཀ༡ ཤོག ༢༡ ན༤

༡ཀ༣ གོང་མཚུངས། སྒོམ་འཇུག ལེའུ ༢ ཤློཀ ཀ༢ ཤོག ༢༡ ན༤

༡ཀ༤ གོང་མཚུངས། སྒོམ་འཇུག ལེའུ ༢ ཤློཀ ཀཀ ཤོག ༢༡ བ༡

༡ཀ༥ གོང་མཚུངས། སྒོམ་འཇུག ལེའུ ༢ ཤློཀ ༡ཅ༠ ཤོག ༢༢ བ༢

༡ཀ༦ སྡེ་དགེ ཅ༡༡༢ བསྟན། སྒྲིང་ཡིག གེ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ། ལེའུ ༡ ཤློཀ ༡ཅ ཤོག ༡༢ན ན༤

༡ཀ༧ སྡེ་དགེ ༢༢ཀ༡ བསྟན། དབུ་མ། ཅ ཞི་བ་ལྷ། སྒོམ་འཇུག ལེའུ ༡༠ ཤློཀ ༤༤ ཤོག ཅ༠ ན༢

༡ཀཀ སྡེ་དགེ ༣༤༢ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཨཿ སངས་རྒྱས་དྲིན་ལན་བསབ་པའི་མདོ། ལེའུ ཅ ཤོག ༡༡ཀ ན༢

༢༠༠ སྡེ་དགེ ༢༢ཀ༡ བསྟན། དབུ་མ། ཅ ཞི་བ་ལྷ། སྒོམ་འཇུག ལེའུ ༢ ཤློཀ ༡༢༡ ཤོག ༢༢ བ༡

༢༠༡ གོང་མཚུངས། སྒོམ་འཇུག ལེའུ ༢ ཤློཀ ༡ཀ༢ ཤོག ༣༠ ན༢

༢༠༢ གོང་མཚུངས། སྒོམ་འཇུག ལེའུ ༢ ཤློཀ ༡ཀ༨ ཤོག ༣༠ ན༥

༢༠༣ གོང་མཚུངས། སྒོམ་འཇུག ལེའུ ༢ ཤློཀ ༡ཀཀ ཤོག ༣༠ ན༥

༢༠ཅ གོང་མཚུངས། སྒོམ་འཇུག ལེའུ ༢ ཤློཀ ༡ཀའ་ ཤོག ༣༠ ན༤

༢༠ཆ གོང་མཚུངས། སྒོམ་འཇུག ལེའུ ༢ ཤློཀ ༡ཀཅ ཤོག ༣༠ ན༤

༢༠ཇ གོང་མཚུངས། སྒོམ་འཇུག ལེའུ ༢ ཤློཀ ༡ཀཆ ཤོག ༣༠ ན༤

༢༠ཉ གོང་མཚུངས། སྒོམ་འཇུག ལེའུ ༢ ཤློཀ ༡ཀཇ ཤོག ༣༠ ན༤

༢༠ཏ གོང་མཚུངས། སྒོམ་འཇུག ལེའུ ༢ ཤློཀ ༡ཀཉ ཤོག ༣༠ ན༤

༢༠ཐ གོང་མཚུངས། སྒོམ་འཇུག ལེའུ ༢ ཤློཀ ༡ཀཏ ཤོག ༣༠ ན༤

༢༠ད གོང་མཚུངས། སྒོམ་འཇུག ལེའུ ༢ ཤློཀ ༡ཀཐ ཤོག ༣༠ ན༤

༢༠ན གོང་མཚུངས། སྒོམ་འཇུག ལེའུ ༢ ཤློཀ ༡ཀད ཤོག ༣༠ ན༤

༢༠པ གོང་མཚུངས། སྒོམ་འཇུག ལེའུ ༢ ཤློཀ ༡ཀན ཤོག ༣༠ ན༤

༢༠ཕ གོང་མཚུངས། སྒོམ་འཇུག ལེའུ ༢ ཤློཀ ༡ཀཔ ཤོག ༣༠ ན༤

༢༠བ གོང་མཚུངས། སྒོམ་འཇུག ལེའུ ༢ ཤློཀ ༡ཀཕ ཤོག ༣༠ ན༤

༢༠མ གོང་མཚུངས། སྒོམ་འཇུག ལེའུ ༢ ཤློཀ ༡ཀབ ཤོག ༣༠ ན༤

༢༠ཙ གོང་མཚུངས། སྒོམ་འཇུག ལེའུ ༢ ཤློཀ ༡ཀམ ཤོག ༣༠ ན༤

༢༠ཚ གོང་མཚུངས། སྒོམ་འཇུག ལེའུ ༢ ཤློཀ ༡ཀཙ ཤོག ༣༠ ན༤

༢༠ཛ གོང་མཚུངས། སྒོམ་འཇུག ལེའུ ༢ ཤློཀ ༡ཀཚ ཤོག ༣༠ ན༤

༢༠ཝ གོང་མཚུངས། སྒོམ་འཇུག ལེའུ ༢ ཤློཀ ༡ཀཛ ཤོག ༣༠ ན༤

༢༠ཞ གོང་མཚུངས། སྒོམ་འཇུག ལེའུ ༢ ཤློཀ ༡ཀཝ ཤོག ༣༠ ན༤

༢༠ཟ གོང་མཚུངས། སྒོམ་འཇུག ལེའུ ༢ ཤློཀ ༡ཀཞ ཤོག ༣༠ ན༤

༢༠འ གོང་མཚུངས། སྒོམ་འཇུག ལེའུ ༢ ཤློཀ ༡ཀཟ ཤོག ༣༠ ན༤

༢༠ཡ གོང་མཚུངས། སྒོམ་འཇུག ལེའུ ༢ ཤློཀ ༡ཀའ ཤོག ༣༠ ན༤

༢༡༣ གོང་མཚུངས། སྒྲོད་འཇུག ལེའུ ༤ ཤློཀ ༡༥༨ ཤོག ༢༠ བ༩

༢༡༩ གོང་མཚུངས། སྒྲོད་འཇུག ལེའུ ༤ ཤློཀ ༡༥༣ ཤོག ༢༠ བ༩ ཤློཀ་འདི་སྔོ་དག་བསྟན་འགྲུར་ཡུར་བཅོས།

༢༡༥ སྔོ་དག ༣༢༩ བསྟན། དབུ་མ། ཙ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རྩ་བ་ཤེས་རབ། རབ་བྱེད། ༢༩ ཤློཀ ༡༡ ཤོག ༡༥ ན༢

༢༡༨ སྔོ་དག ༡༢༠༠ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། དེ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ། ཤློཀ ༩༨ ཤོག ༩༠ ན༥

༢༡༣ སྔོ་དག ༩༠༢༠ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྔོ་རྒྱན། ལེའུ ༡༣ ཤློཀ ༡༢ ཤོག ༢༡ བ༥

༢༡༢ གོང་མཚུངས། མདོ་སྔོ་རྒྱན། ལེའུ ༡༣ ཤློཀ ༢༩ ཤོག ༢༢ བ༩

༢༡༨ སྔོ་དག ༡༢ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན་སྙེ་ཚོགས། ཀ སྦུད་པ། སྐབས། ༣ ཤློཀ ༥ ཤོག ༡༨ བ༢

༢༢༠ སྔོ་དག ༩༠༢༠ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྔོ་རྒྱན། ལེའུ ༢༡ ཤློཀ ༥༡ ཤོག ༡༢ ན༣

༢༢༡ སྔོ་དག ༩༡༡༨ བསྟན། འདུལ་བ། ཞུ ཡོན་ཏན་འོད། འགྲེལ་པ་མདོར་བཤད་བརྗོད་པ་རང་གི་རྣམ་བཤད། ཤོག ༢༢ བ༢

༢༢༢ སྔོ་དག ༩༢༢༩ བསྟན། ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས། ངོ་ ཙ་ན་ག ཙ་ན་གའི་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས། ལེའུ ༤ ཤོག ༡༢༨ ན༣

༢༢༣ གོང་མཚུངས། ཙ་ན་གའི་རྒྱལ་ཡོའི་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས། ལེའུ ༤ ཤོག ༡༢༣ བ༤

༢༢༩ སྐ་བཏུ་གྱན་དགའ་རྒྱལ་མཚན། ཡོད། ཐ ལེགས་པར་བཤད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར། རབ་བྱེད། ༢ ཤློཀ ༡༡ ཤོག ༥ ན༡

༢༢༤ སྔོ་དག ༢༢༣༡ བསྟན། དབུ་མ། ཁ ཁི་བ་ལྟ། སྒྲོད་འཇུག ལེའུ ༥ ཤློཀ ༢༩ ཤོག ༡༡ ན༩

༢༢༨ སྔོ་དག ༩༠༨ བསྟན། མདོན། ཀུ དབྱིག་གཉེན། ཚོས་མདོན་པ་མངོན། གནས། ༡ ཤློཀ ༢ ཤོག ༡ ན༩ མ་དབེར་དེ་མེད་པས་ཀྱང་ཞེས་བྱྱོང་ཡང་། མངོན་རྟ་ལྟར་བཅོས།

༢༢༣ སྔོ་དག ༩༢༡༠ བསྟན། ཚད་མ། ཅ ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ། ཚད་མ་གྲུབ་པའི་ལེའུ ཤློཀ ༢༡༩ ཤོག ༡༡༥ བ༥

༢༢༨ གོང་མཚུངས། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ། རང་དོན་ལེའུ ཤློཀ ༢༩༢ ཤོག ༡༠༢ བ༥ དེས་ན་བན་པའི་སྐབ་པས་བཤད།།

༢༢༨ མདོ་ལས། ཁྱོད་དེ་ཙམ་དུ་སྣུག་བསྲལ་གྱི་ཚོར་བ་མི་བཟོད་པ་ལ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་འདི་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

༢༣༠ སྔོ་དག ༣༢༨ བཀའ། མདོ་སྔོ། ས ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཚིམས། ཐོས་པའི་ཚིམས། ༢༢ ཤོག ༢༢༢ བ༢

༢༣༡ མ་ཉན་པར་བྱས་ན་ཡུག་མཐོང་འཕེལ། །ཞེས་པའི་ལུང་འདིའི་ཞུགས་རྟེད་སོན་མ་བྱུང་།

༢༣༢ ཁོ་བོས་བྱས་པའི་རིགས་པའི་གཏེར་ཞེས་པ་ནི་ཚད་མ་རིགས་གཏེར་ལ་དགོངས་པ་གོ་སླ་ཞིང་། གྲུབ་པའི་མཐའི་དབྱེ་བ་ཞེས་པ་ནི་སངྒ་སྦྱིན་གྱི་མ་ཧཱ་ནཱ་མ་ཀ་ར་ཏ་ཀྱི་ཟ་ཧཱ་ནཱ་ཡ་ཏ་ཀ་ཡིན་ཞེས་བཞེད་དེ། དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་གཞུང་གཅིག་

ཡིན་པ་བསྟོད་དུ་མེད་མོད། སྡ་པཉ་ཀྱི་གསུང་འབྱམ་དུ་གྱུབ་བཞི་རྣམ་འབྱེད་ཅེས་པ་མ་འཁྲུགས་པས་ཁོ་བོས་ཤིབ་ཏུབ་བརྟག་ན་དེའི་གསུང་གཞུང་ལུགས་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཤེས་པ་ས་པཉ་ཀྱི་གསུང་འབྱམ་པོད་དང་པོར་བཞུགས་པ་དེ་རང་ཡིན་པར་མཐོང་བས་བརྟག

༢༣༣ འདི་ར་སྡ་པཉ་ཀྱིས་མདོ་གང་ལ་དགོངས་པ་དོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

༢༣୯ གཅོད་པས་རྒྱལ་པོ་དང་མ་ཁས་པ་རྣམས་དཔང་བཀྱིས་ལ། ཞ་ལྷ།

༢༣༥ རྒྱ་ནག་མ་ཁན་པོ་ན་རེ། ཞ་ལྷ།

༢༣୬ ལྷང་འདིའི་ཞུངས་རྣེད་སོན་མ་བྱུང་།

༢༣୭ བྱམ་ཟེ་མོ་སྐུད་པ། ཞ་ལྷ།

༢༣୮ སྟེ་དགེ ༢༢༥ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཕི ཀུ་སྐྱབ་སྟོང་པོ། ཐུག་རྒྱ་བཞི་གཉན་ལ་དབབ་པ། ཤོག ୬୬ བ୬

༢༣୮ གོལ་ས་གསུམ་ཁམས་གསུམ་གྱི། ཞ་ལྷ། ལྷ་ཐུ།

༢୯୦ དམྱལ་བར་འགྲོ་བ་བྱང་རྒྱབ་གྱི། །གཉན་གྱི་གེགས་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་གཞུང་དོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

༢୯୨ སྟེ་དགེ ༣୬୦ བཀའ། རྒྱུད། ཀ འཇམ་དཔལ་མཚན་བརྗོད། ཤོག ༡୦ ན།

༢୯༢ སྟེ་དགེ ୮ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཕེ་ཁྲི། ཚ ཤོག ༡༣୦ བ༣

༢୯༣ སྟེ་དགེ ༡༣ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན་སྟ་ཚོགས། ཀ སྡུད་པ་ཚོགས་སུ་བཅད་པ། སྐབས། ཁ ཤོག ༡༨ བ༣

༢୯୯ སྟེ་དགེ ୧୦ བཀའ། དཀོན་བརྩེགས། ཅ ཤྲེའི་བུ་བློ་གྲོས་རབ་གནས་ཀྱིས་ཞུས་པ་ལུང་བསྟན་པའི་མདོ། ཤོག ༡୬ བ୬

༢୯୮ སྟེ་དགེ ୯୦୧୦ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི བྱམས་པ་མཐོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ཡེའུ ༡༢ ཐྲོག ୩୮ ཤོག ༡୩ བ༣

༢୯୬ སྟེ་དགེ ୯୦୧୩ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཉི ངེན་ཚེན་འབྱུང་གནས་ཞེ་བ། དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་མན་ངག ཤོག ༢༣୦ བ୯

༢୯୭ སྟེ་དགེ ୯୦୧୯ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཅི བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ། ཡེའུ ༡ ཤོག ୩ ན༣

༢୯୮ སྟེ་དགེ ༡༢ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བཅུད་སྡོང་པ། ཡེའུ ༡ ཤོག ༣ ན༣

༢୯୯ སྟེ་དགེ ୯୦୧୮ བསྟན། མདོན་པ། ཀུ དབྱིག་གཉེན། ཆོས་མདོན་པ་མངོན་པ། གཅས། ୮ ཐྲོག ୩ ཤོག ༡༨ བ୭

༢୩୦ སྟེ་དགེ ୯୦୧୮ བསྟན། མདོན་པ། ཀུ དབྱིག་གཉེན། ཆོས་མདོན་པ་མངོན་པ། གཅས། ୮ ཐྲོག ୩ ཤོག ༡༨ བ୭

༢୩୧ སྒོམ་དབོན་ཙོན་ཙོན་གོ་མིའི་གཞུང་དོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

༢୩༢ སྟེ་དགེ ༢༣༨ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཁ ཆོས་ཡང་དག་པར་སྡུད་པ། ཤོག ୨୯ ན།

༢୩୩ སྟེ་དགེ ୯༢୭୦ བསྟན། ཚད་མ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ། ཚད་མ་སྒྲུབ་པའི་ཐེག་ཐྲོག ༣୫ ཤོག ୭୦୨ བ୭

༢༤༩ སྡེ་དགེ ༣༨༡ བསྟན། དབུ་མ། འ རླུ་བ་གྲགས་པ། དབུ་མ་འཇུག་པ། སེམས་བསྒོམ། ། ཤྲཱི། ། ཚིག ། ༡༠། ན།

༢༤༥ སྡེ་དགེ ། །།༠༨ བསྟན། བསྟོད་ཚོགས། ཀ མཐོ་བཙུན་གྲུབ་རྗེ། ཁྲོད་བར་འཕགས་བསྟོད། ཚིག ། ན།

༢༤༨ སྡེ་དགེ ། ༣ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན་སྣ་ཚོགས། ཀ སྡུད་པ། རྒྱབས། ། ཚིག ། །། བ༣

༢༤། སྡེ་དགེ ༣༨། བསྟན། དབུ་མ། ཁ ཞི་བ་ལྷ། སྒྱོད་འཇུག ལེའུ ། ཤྲཱི། ། ཚིག ༣༠ བ།

༢༥༢ སྡེ་དགེ ༤༡། བསྟན། ཚད་མ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ། ཚད་མ་གྲུབ་བའི་ལེའུ ། ཤྲཱི། ། ཚིག ། །། ན།

༢༥༨ སྡེ་དགེ ༣ཀ༨ བསྟན། དབུ་མ། ཁི ཞི་བ་ལྷ། བསྡུབ་བཏུས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ། ཤྲཱི། ། ཚིག ། བ།

༢༦༠ སྡེ་དགེ ། །།། བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཎི ནཱ་རོ། ངོ་རྒམཛོད་ཀྱི་གླུ། ཚིག ། ། བ།

༢༦། སྡེ་དགེ ༤༡། བསྟན། ཚད་མ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ། ཚད་མ་གྲུབ་བའི་ལེའུ ། ཤྲཱི། ། ། ། ན།

༢༦༢ གོང་མཚུངས། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ། ཚད་མ་གྲུབ་བའི་ལེའུ ཤྲཱི། ། ། ཚིག ། །། བ།

༢༦༣ སྡེ་དགེ ༥ཀ༩ བཀའ། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ རྣམ་སྣང་མཛད་བྱང་། སེམས་ཀྱི་ཁྲྀད་བར་དམ་པ་ཕྱེ་བ། ཚིག ། །། བ།

༢༦༥ རྗེ་སྲིད་ཚོགས་གཉིས་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པར། །ཞེས་སོགས་མདོ་སྡུད་བའི་ལུང་འདི་འཚོལ་ཞིབ་ཞུས་ཀྱང་མ་རྙེད།

༢༦། སྡེ་དགེ ། ། ། བཀའ། མདོ་སྡེ། ཐ འདའ་ཀ་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ། ཚིག ། །། ན།

༢༦༨ གྲངས་ཅན་ཀྱི་གཞུང་ལས། ལྟ་མིག་རྣམ་དག་བསྒྲབ་ནས་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གྲངས་ཅན་ཀྱི་གཞུང་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

༢༦། སྡེ་དགེ ༣ཀ༨ བསྟན། དབུ་མ། ཁ ཞི་བ་ལྷ། སྒྱོད་འཇུག ལེའུ ། ཤྲཱི། ། ། ། ན།

༢༧༡ སྡེ་དགེ ། །། བཀའ། མདོ་སྡེ། ཅ ཏྲི་ཏོ་རྩུ་མཚོས་ཞུས་བའི་མདོ། ལེའུ ། ། ཚིག ། ། ན།

༢༧༨ སྡེ་དགེ ། ། ། བཀའ། ཤེར་ཕྱིན་སྣ་ཚོགས། ཀ སྡུད་པ། ཚིག ། ། ན།

༢༧། སྡེ་དགེ ། ། ། བཀའ། མདོ་སྡེ། ཅ ཀྱི་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ། ལེའུ ། ཚིག ། ། ན།

༢༧༢ གོང་མཚུངས། ཀྱི་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ། ལེའུ ། ཚིག ། ། ན།

༢༧༤ སྡེ་དགེ ། ། བཀའ། ཤེར་ཕྱིན་སྣ་ཚོགས། ཀ སྡུད་པ། ཚིག ། ། ན།

༢༧། སྡེ་དགེ ། །།། བཀའ། ཤེར་ཕྱིན་ཡི་གེ་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་གཅིག་པ། ལེའུ ། ། ཚིག ། །། ན།

༢༧༨ གོང་མཚུངས། ཀྱི་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ། ལེའུ ། ཚིག ། ། བ།

༢༧༨ གོང་མཚུངས། ཉིང་དེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ། ལེའུ ༥ ཤོག ༢༧ ན༧

༢༨༠ སྡེ་དགེ ཉ༢༡༠ བསྟན། ཚད་མ། ཅ ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ། མངོན་སུམ་ལེའུ ཤྲོག ༢༨༡ ཤོག ༡༢༩ ན༩

༢༨༡ སྡེ་དགེ ༣༢༨ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཁ ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཚོམས། ཐོས་པའི་ཚོམས། ༢༢ ཤོག ༢༢༥ བ༢

༢༨༢ སྡེ་དགེ ༡༥༠ བཀའ། མདོ་སྡེ། མ ཚོས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་མེད་པར་བསྟན་པའི་མདོ། ཤོག ༢༧༣ བ༢

༢༨༣ སྡེ་དགེ ༥༢ བཀའ། དགོན་བཅུགས། ཚ ཡུ་མོ་དཔལ་ལྡེང་གི་སེམྦྷིའི་སྒྲུབ་ཐེས་བྱ་བའི་མདོ། ཤོག ༢༥༨ བ༨

༢༨༤ སྡེ་དགེ ༣༢༩ བསྟན། དབུ་མ། ཅ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རྩ་བ་ཤེས་རབ། རབ་བྱེད། ༢༩ ཤྲོག ༨ ཤོག ༡༩ བ༧

༢༨༥ སྡེ་དགེ ༣༨༧ བསྟན། དབུ་མ། ཅ ཞི་བ་ལྷ། སྒྲོན་འཇུག ལེའུ ༥ ཤྲོག ༢ ཤོག ༣༡ ན༡

༢༨༦ སྡེ་དགེ ༣༨༩ བསྟན། དབུ་མ། ཡ ཟླ་བ་གྲགས་པ། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པ། ཤོག ༨ ན༢

༢༨༧ སྡེ་དགེ ༣༨༨ བསྟན། དབུ་མ། ས ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོ། བདེན་གཉིས་རྣམ་འབྱེད། ཤོག ༡ ན༩

༢༨༨ སྐྱང་བ་ཐ་སྙད་དུ་དོན་བྱེད་ཚུལ་ཤིང་། ཞ་ཡུ

༢༨༩ སྡེ་དགེ ༣༨༨ བསྟན། དབུ་མ། ས ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོ། བདེན་གཉིས་རྣམ་འབྱེད། ཤྲོག ༡༢ ཤོག ༢ ན༩

༢༩༠ རྗེས་ཐོབ་ཀྱན་རྫོབ། ཞ་ཡུ།

༢༩༡ སྡེ་དགེ ༣༨༩ བསྟན། དབུ་མ། ཅ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ། ཤྲོག ༧ ཤོག ༡༠ ན༩

༢༩༢ རྗེས་ཐོབ་ཀྱན་རྫོབ། ཞ་ཡུ།

༢༩༣ སྡེ་དགེ ༡༥༠༢ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངེ་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ། ༥ ཤོག ༥༧ ན༢

༢༩༤ སྡེ་དགེ ༡༠༧ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཅ དགོངས་པ་རབ་གྲོལ་པ། ལེའུ ༣ ཤོག ༣ ན༣

༢༩༥ སྡེ་དགེ ༢ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཤེར་ཕྱིན་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་པའི་ནང་འཆོལ་ཞིབ་བྱེད་ཀྱང་མ་རྟེད།

༢༩༦ སྡེ་དགེ ༢ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཤེར་ཕྱིན་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་པའི་ནང་འཆོལ་ཞིབ་བྱེད་ཀྱང་མ་རྟེད།

༢༩༧ སྡེ་དགེ ༡༣ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན་སྣ་ཚོགས། ཀ སྡུད་པ། སྐབས། ༢ ཤྲོག ༡༢ ཤོག ༢ བ༩

༢༩༨ སྡེ་དགེ ཉ༢༡༠ བསྟན། ཚད་མ། ཅ ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ། རང་དོན་རྗེས་དཔག ཤྲོག ༡༥༥ ཤོག ༡༠༡ བ༩

༢༩༩ སྡེ་དགེ ༡༠༧ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཅ དགོངས་པ་རབ་གྲོལ་པ། ལེའུ ༣ ཤོག ༩ བ༡

༣༠༠ སྡེ་དགེ ཉ༢༡༠ བསྟན། ཚད་མ། ཅ ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ། རང་དོན་ལེའུ ཤྲོག ༡༢༣ ཤོག ༩༧ ན༧

༣༠༡ སྡེ་དགེ ༣༡༣༢ བསྟན། དབུ་མ། ཅ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རྩོད་པ་བརྒྱོག་པའི་འགྲེལ་པ། ཤོག ༡༣༡ བ༢

༣༠༢ སྡེ་དགེ ཅ༠ཉ༨ བསྟན། སེམས་ཙམ། རི འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བཏུས། ལེའུ ༣ ཤོག ༡༠ བ༧

༣༠༣ སྡེ་དགེ ༢ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་པ། སྒྲིང་གཞིའི་ལེའུ ཤོག ༣ བ༥

༣༠༤ སྡེ་དགེ ༡༢༻ བཀའ། མདོ་སྡེ། ད ཉིང་དེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ། ལེའུ ༤ ཤོག ༡༣ བ།

༣༠༥ སྡེ་དགེ ༤༤ བཀའ། ཚལ་ཆེན། ཚ བཟང་སྤྱོད་སྨོན་ལམ། ཤོག ༣༡༨ བ།

༣༠༦ སྡེ་དགེ ༥༠༠ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ ༡༻ ཤྩོག ༡༣ ཤོག ༢༡ བ།

༣༠༧ གོང་མཆུངས། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ ༡༻ ཤྩོག ༣༥ ཤོག ༢༢ བ།

༣༠༨ སྡེ་དགེ ༡༣ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན་སྟ་ཨོཾཁ། ཀ སྟུང་པ། སྐབས། ༻ ཤྩོག ༤ ཤོག ༡༨ བ།

༣༠༩ སྡེ་དགེ ༥༠༠ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ ༢༡ ཤྩོག ༣༢ ཤོག ༣༢ ན།

༣༡༠ གོང་མཆུངས། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ ༡༻ ཤྩོག ༢ ཤོག ༢༡ ན།

༣༡༡ གོང་མཆུངས། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ ༡༻ ཤྩོག ༡ཉ ཤོག ༢༡ བ།

༣༡༢ གོང་མཆུངས། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ ༡༻ ཤྩོག ༡༤ ཤོག ༢༡ བ།

༣༡༣ གོང་མཆུངས། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ ༡ཀ ཤྩོག ༦༢ ཤོག ༣༠ ན།

༣༡ཉ སྡེ་སྣོར་དང་མཐུན་པ། ཁ་ལྟ། ལུ་ཐུ།

༣༡༤ གསང་སྔགས་ཀྱི་འདུ་མཐུན་པ་རྣམས་དང་མི་འགལ་བ། མི་མཐུན་པ་རྣམས་མ་འདྲེས་པར་བཤད་པ་སྡེ། ཁ་ལྟ། ལུ་ཐུ།

༣༡༥ སྡེ་དགེ ༥༠༠ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ ༡༣ ཤྩོག ༢༣ ཤོག ༡༻ བ།

༣༡༻ སྡེ་དགེ ༣༥༤ བསྟན། དབུ་མ། ཡ ཟླ་བ་གྲགས་པ། བཞི་བརྒྱ་པའི་རྒྱ་ཚིར་འགྲེལ། ཤོག ༡༡༠ ན།

༣༡༦ སྡེ་དགེ ༥༠༠ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ ༢ ཤྩོག ༡༤ ཤོག ༣ ན།

༣༡༧ སྡེ་དགེ ༥༠༤ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་བླ་མ། སྐབས། ༤ ཤྩོག ༡༠ ཤོག ༧༢ བ།

༣༢༠ སྡེ་དགེ ༣༤༻ བསྟན། དབུ་མ། ཅ སྤྱོད་འཇུག ལེའུ ༤ ཤྩོག ༥༨ ཤོག ༣༨ བ།

༣༢༡ སྡེ་དགེ ༥༠༣༻ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཞི འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། བྱང་སེ། ལེའུ ༡༠ ཤོག ༢༥ ན།

༣༢༢ སྡེ་དགེ ༥༡༤༠ བསྟན། སྐྱེ་རབས། ཀུ དཔའ་བོ། སྐྱེས་རབས་ཀྱི་རྒྱུད། སྐྱེས་རབས། ༣༣ ཤོག ༡༣༡ ན།

༣༢༣ སྡེ་དགེ ༣༤༥༤ བསྟན། དབུ་མ། ཚ འཕགས་པ་ཤྲཱ། བཞི་བརྒྱ་པ། རབ་ཏུ་དེབ། ༤ ཤྩོག ༢༢ ཤོག ༡༠ ན།

༣༢༤ སྡེ་དགེ ༣༤༻ བསྟན། དབུ་མ། ཝ ཞི་བ་ཤྲཱ། སྒྲུབ་འཐྲེག ལེའུ ༻ ཤྩོག ༢༥ ཤོག ༢༡ ན།

༣༢༥ གོང་མཆུངས། སྒྲུབ་འཐྲེག ལེའུ ༨ ཤྩོག ༡༩ ཤོག ༡༥ ན།

༣༢༦ སྡེ་དགེ ༥༠༠ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ ༡༻ ཤྩོག ༻ཇ ཤོག ༢༩ བ།

༣༢༻ གོང་མཆུངས། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ ༡༻ ཤྩོག ༻ཉ ཤོག ༢༩ བ།

༣༢༧ གོང་མཆུངས། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ ༡༻ ཤྩོག ༻ཉ ཤོག ༢༩ བ།

༢༢८ སྡེ་དགེ ༡༠༢༨ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི སྒོང་བ་དོོན་དབྱིག་གཅེན། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ཐི་བཤད་པ། ཤོག ༡༡༠ བཀ

༢༣༠ སྡེ་དགེ ༡༠༢༠ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི མདོ་སྡེ་རྒྱན། ཤེལྤ ༡༠ ཤྲི་ག ༥༣ ཤོག ༣༤ ན༩

༢༣༡ སྡེ་དགེ ༡༠༩८ བསྟན། སེམས་ཙམ། རི ཐོགས་མེད། ཆོས་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ། ཤོག ८༢ བ༣

༢༣༢ སྡེ་དགེ ༡༠༨८ བསྟན། མངོན་པ། ཀུ དབྱིག་གཅེན། ཆོས་མངོན་པ་མཛོད། གནས། ༥ ཤྲི་ག ༢༣ ཤོག ༡८ བ༣

༢༣༣ སྡེ་དགེ ༡༠༩८ བསྟན། སེམས་ཙམ། རི ཐོགས་མེད། ཆོས་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ། ཤོག ८༢ བ༥

༢༣༤ སྡེ་དགེ ༡༠༨८ བསྟན། མངོན་པ། ཀུ དབྱིག་གཅེན། ཆོས་མངོན་པ་མཛོད། གནས། ༥ ཤྲི་ག ༢༩ ཤོག ༡८ བ༣

༢༣༥ སྡེ་དགེ ༡༠༨८ བསྟན། མངོན་པ། ཀུ དབྱིག་གཅེན། ཆོས་མངོན་པ་མཛོད། གནས། ༥ ཤྲི་ག ༢༩ ཤོག ༡८ བ༣

༢༣६ སྡེ་དགེ ༡ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན་སྟོ་ཆོགས། ཀ སྡུད་པ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ། ཤོག ༣ བ༤

༢༣༧ སྡེ་དགེ ༡༠༨८ བསྟན། མངོན་པ། ཀུ དབྱིག་གཅེན། ཆོས་མངོན་པ་མཛོད། གནས། ༥ ཤྲི་ག ༢९ ཤོག ༡८ བ༣

༢༣༨ སྡེ་དགེ ༣८༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མཐོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ༡ ཤྲི་ག ༣९ ཤོག ༣ ན༨

༢༣९ མ་དཔེར་མཛོད་དུ་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་ལྟང་འདི་བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་ལ་ཆེན་དུ་བྱུང་། སྡེ་དགེ ༣८८༡ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཚ ཤྲི་བ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་ཆེན། ཤོག ༡९८ བ८ མཛོད་དུ་ནི། དེ་ནི་སྐད་ཅིག་གཅིག་དེ་བཞིན།། ཆོས་མཆོག ཅེས་བྱུང་བ་དོན་གཅིག སྡེ་དགེ ९०८८ བསྟན། མངོན་པ། ཀུ དབྱིག་གཅེན། ཆོས་མངོན་པ་མཛོད། གནས། ५ ཤྲི་ག ༡८ ཤོག ༡८ བ༡

༢༤१ སྡེ་དགེ ༣८८८ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མཐོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ३ ཤྲི་ག ༡१ ཤོག ५ བ३

༢४२ སྡེ་དགེ ३८८८ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཚ སྡེ་བཟང་པོ། བརྒྱད་སྟོང་པའི་བཤད་པ། ཤེལྤ ༡ ཤོག ११ ན८

༢९० སྡེ་དགེ ९०१८ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི བྱམས་པ་མཐོན་པོ། དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད། ཤེལྤ ९ ཤྲི་ག ८ ཤོག ९३ ན५

༢९१ སྡེ་དགེ ९०८८ བསྟན། མངོན་པ། ཀུ དབྱིག་གཅེན། ཆོས་མངོན་པ་མཛོད། གནས། ५ ཤྲི་ག ३ ཤོག ११ ན१

༢९२ གོང་མཚུངས། ཆོས་མངོན་པ་མཛོད། གནས། ५ ཤྲི་ག ८८ ཤོག ११ བ३

༢९३ བསྟུ་བའི་ལུང་དེ་འཚོལ་ཞིབ་བྱེད་ཀྱང་མ་རྙེད།

༢९९ སྡེ་དགེ ३८८८ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མཐོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ༡ ཤྲི་ག ३९ ཤོག ३ ན५

༢९५ མངོན་རྟོན་དང་རྟུད་བློ་མ་གཉེས་གར། ཞ་ལྷ།

༢९६ སྡེ་དགེ ३८८८ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མཐོན། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྣབས། ५ ཤྲི་ག ११ ཤོག ༡० ན३

༢९८ སྡེ་དགེ ३८८८ བསྟན། རྒྱུ་མ། ཁ སྒྲོལ་འཇུག ཤེལྤ ८ ཤྲི་ག ११५३ ཤོག ३५ བ५

༢९९ སྡེ་དགེ ९०१८ བསྟན། མངོན་པ། ཀུ དབྱིག་གཅེན། ཆོས་མངོན་པ་མཛོད། གནས། ५ ཤྲི་ག ५५ ཤོག ९० བ५

༢९८ སྡེ་དགེ ९०३८ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཞེ འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྟུ་བ། ཤོག ५८

ན། མ་དཔེར་བརྡ་གསལ་བ་ཞེས་གསོ་རྩོན་འཇུག་བྱྱང་ཡང་འདིར་སྡེ་དགེ་དཔར་མ་ཡྱར་བགོད་པ་ཡིན།

༣༥ སྡེ་དགེ ༡༢ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བརྒྱད་སྟོང་པ། ཕེཝྱ ། ཤོག ༣ བཟ

༣༡ སྡེ་དགེ ཅ०५८ མངོན་པ། ཀུ དབྱིག་གཅེན། ཚོས་མངོན་པ་མཛོད། གནས། ༤ ཤྱོག ༢༡ ཤོག ༡८ བ༤

༣༢ གོང་མཚུངས། ཚོས་མངོན་པ་མཛོད། གནས། ༤ ཤྱོག ༢༡ ཤོག ༡८ བ༤

༣༣ སྡེ་དགེ ༥० བཀའ། དཀོན་བརྩེགས། ཅ ཡྱའི་བྱ་བྱོ་གོས་རབ་གནས་ཀྱིས་ཞུས་པའི་མདོ། ཤོག ༣ བཟ

༣༤ མདོ་ཡས། སྒྲ་བ་མེད་པ་བདེན་པ་གཅིག་ཡིན་ན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་ངོས་འཛིན་མ་ཐྱབ།

༣༥ སྡེ་དགེ ༣༢༥ བསྟན། དབུ་མ། ཅ མཁོན་པོ་ཀུ་སྐྱུབ། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ། ཤྱོག ༡༢ ཤོག ༢० ན༻

༣༦ སྡེ་དགེ ༣༢༦ བསྟན། དབུ་མ། ཅ མཁོན་པོ་ཀུ་སྐྱུབ། རྩ་བ་ཤེས་རབ། རབ་ཏུ་དེ། ། ཤྱོག ༣ ཤོག ། ན༣

༣༧ གོང་མཚུངས། རྩ་བ་ཤེས་རབ། རབ་ཏུ་དེ། ༢༥ ཤྱོག ། ० ཤོག ། ༡ བ༣

༣༨ སྡེ་དགེ ། ༥༡ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཐ ཀུའི་རྒྱལ་པོ་མ་དོ་ཞས་པའི་ཞུས་པའི་མདོ། ཤོག ༢༣० བ༢

༣༩ སྡེ་དགེ ༣༢༡ བསྟན། དབུ་མ། ཅ མཁོན་པོ་ཀུ་སྐྱུབ། སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ། ཤྱོག ༣० ཤོག ༢༡ བ༡

༣८० སྡེ་དགེ ༣༢༡ བསྟན། དབུ་མ། ཅ རྩ་བ་ཤེས་རབ། རབ་ཏུ་དེ། ༢९ ཤྱོག ། ८ ཤོག ། ༥ ན༡

༣८། མ་དཔེར། ཟག་པ་མེད་པའི་བདེ་བ་དང་ཞེས་བྱྱང་ཡང་། ཟག་པ་མེད་པའི་དགེ་བ་ཞེས་ཤ་ལུ་ཡྱར་བཅོས།

༣८२ སྡེ་དགེ ༣༣८༣ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ རྣམ་གྲོལ་སྡེ། སྟོང་ཕྱག་ཉི་ཤུ་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མདོར་བཤད་ཀྱིས་ཟུན་ཀྱི་འགྲེལ་པ། ཤོག ། ༣५ ན༢

༣८३ སྡེ་དགེ ཅ०५८ མངོན་པ། ཀུ དབྱིག་གཅེན། ཚོས་མངོན་པ་མཛོད། གནས། ༥ ཤྱོག ༡० ཤོག ༡९ བ།

༣८९ ཟྱང་དུ་འཇྱེལ་བ།ཁམས་དང་སྐ་ལས་འདས་པས། ཤ་ལུ།

༣८५ སྡེ་དགེ ཅ०५८ མངོན་པ། ཀུ དབྱིག་གཅེན། ཚོས་མངོན་པ་མཛོད། གནས། ༥ ཤྱོག ९ ཤོག ९ ན༣

༣८८ སྡེ་དགེ ९།५༥ བསྟན། སྒྲ་རབས། གེ མཁོན་པོ་ཀུ་སྐྱུབ། རིན་ཆེན་ཕྱེད་པ། ཕེཝྱ ५ ཤྱོག ९० ཤོག ། ༢༣ བ༣

༣८७ སྡེ་དགེ ९०२० བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི བྱམས་པ་མཁོན་པོ། མདོ་སྡེ་ཟུན། ཕེཝྱ ། ༢ ཤྱོག ७५ ཤོག ། ८ ན།

༣८८ སྡེ་དགེ ९०२९ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི བྱམས་པ་མཁོན་པོ། རྒྱུད་བླ་མ། སྐབས། ། ཤྱོག ८७ ཤོག ५७ བ༣

༣९० སྡེ་དགེ ९९ བཀའ། ཚལ་ཆེན། ཁ མདོ་སྡེ་ས་བཅུ་པ། ཕེཝྱ ༣། ཤོག ། ༢८ ན།

༣७० གོང་མཚུངས། མདོ་སྡེ་ས་བཅུ་པ། ཕེཝྱ ༣། ཤོག ३०० ན९

༣७। སྡེ་དགེ ३०२९ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི བྱམས་པ་མཁོན་པོ། རྒྱུད་བླ་མ། སྐབས། ། ཤྱོག ७२ ཤོག ९ བ९

༣७२ སྡེ་དགེ ९९ བཀའ། ཚལ་ཆེན། ཁ མདོ་སྡེ་ས་བཅུ་པ། ཕེཝྱ ༣། ཤོག ། ८८ ན७

༡༧༦ སྡེ་དགེ ༩༡༠ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ ༡༡ ཤློ་ཀ ༩༠ ཤོག ༡༥ ན།

༡༧༩ གོང་མཚུངས། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ ༡༡ ཤློ་ཀ ༡༣ ཤོག ༡༧ བ།

༡༨༠ གོང་མཚུངས། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ ༡༠ ཤློ་ཀ ༥༩ ཤོག ༡༤ ན།

༡༨༡ སྡེ་དགེ ༡༧༥༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ༡ ཤློ་ཀ ༡༠ ཤོག ༢ ན།

༡༨༢ སྡེ་དགེ ༡༡༩༧ བསྟན། བསྡོད་ཚོགས། ཀ རྟ་དབྱངས། བསྡོད་པ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་པ། ལེའུ ༡ ཤོག ༡༡༠ ན།

༡༨༣ སྡེ་དགེ ༡༧༥༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ༥ ཤློ་ཀ ༡ ཤོག ༡༡ ན།

༡༨༤ གོང་མཚུངས། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ༥ ཤློ་ཀ ༡༢ ཤོག ༡༡ བ།

༡༨༥ གོང་མཚུངས། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ༥ ཤློ་ཀ ༡༣ ཤོག ༡༢ བ།

༡༨༦ ཁྲེད་པར་འགའ་ཞེག་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུར་བཞེད་དོ། །ཞ་ཡུ།

༡༨༨ ཡོད་ན་སངས་རྒྱས་ནི་ཡོད་ཡེ་ཤེས་ནི་མེད་པས། ཞ་ལུ་དགོན།

༡༨༨ སྡེ་དགེ ༡༢༣ བཀའ། མདོ་སྡེ། ད ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་བའིའི་མདོ། ལེའུ ༥ ཤོག ༡༧ བ།

༡༨༩ སྡེ་དགེ ༡༡༩༩ བསྟན། དབུ་མ། ཅ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རྩ་བ་ཤེས་རབ། རབ་བྱེད། ༡༥ ཤློ་ཀ ༡༠ ཤོག ༨ ན།

༡༩༠ གོང་མཚུངས། རྩ་བ་ཤེས་རབ། རབ་བྱེད། ༡༩ ཤློ་ཀ ༡༢ ཤོག ༡༣ བ།

༡༩༡ སྡེ་དགེ ༡༥ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན་སྣ་ཚོགས། ཀ རབ་རྩལ་རྣམ་གཅོད་བས་ཞུས་པ། ལེའུ ། ཤོག ༡༣ བ།

༡༩༢ ས་བཅུ་གྱིས་སྨོན་དང་ཚུལ་གོམེའི་གསུང་འདི་གང་ལས་དྲངས་གཞུང་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

༡༩༣ སྡེ་དགེ ༡༥༠༩ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ངི་ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ། ༡ ཤོག ༥༨ ན།

༡༩༤ གོང་མཚུངས། རིམ་ལྔ། རིམ་པ། ། ཤོག ༦༡ བ།

༡༩༥ སྨྲོས་བྱལ་ལ་མཛད་ལ། ཞ་ལུ། ལུ་ཐུ།

༡༩༧ སྡེ་དགེ ༩༠༡༠ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ ། ཤློ་ཀ ༥༢ ཤོག ། བ།

༡༩༨ སྡེ་དགེ ༡༡། བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཤི ཚེ་རྩ་རྒྱ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱབས་པའི་ཐབས། ཤོག ༣༡ བ།

༡༩༩ སྡེ་དགེ ༡༡། བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཤི ཚེ་མ་རྒྱ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱབས་པའི་ཐབས། ཤོག ༣༡ ཨ།

༢༠༠ སྡེ་དགེ ༡༡། བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཤི ཚེ་མ་རྒྱ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱབས་པའི་ཐབས། ཤོག ཨ།

༢༠༡ སྡེ་དགེ ༡༡། བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཤི ཚེ་མ་རྒྱ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱབས་པའི་ཐབས། ཤོག ཨ།

༢༠༢ དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྣམ་ཐར། ཟེལ་གཅོད། ཟད་པ། མངོན་ཤེས་ལྔ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་པ་དང་ཟུན་མོང་དང་། ཟག་པ་
ཟད་པའི་མངོན་ཤེས། ཉོན་མོངས་མེད་པ། སྨོན་པ་ཤེས་པ། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ལ་སོགས་སྨོད་མ་ཐུན་མོང་བ་
དང་། མཚན་དཔེ་དང་། དབང་བསྡུ་དང་། གཟུངས་ཀྱི་སྐོ་ལ་སོགས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལ་གནས་པ་དང་ཐུན་

མོང་བའོ།། གཉིས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི། སྟོབས་བཅུ། མི་འཇིགས་པ་བཞི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད། བག་ཆགས་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པ་ལ་སོགས་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ལ་མངའ་བའི་མ་འདྲེས་པའི་ཆོས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །ཞེས་པ། ལུ་ཕྲུ།

༩༨ དེ་ལ་ཐོག་མར་ཚད་མེད་པ་བཞི། ཞེས་པ། ལུ་ཕྲུ།

༩༩ སྟེ་དགེ ༥༡༠ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཡི བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ཤེལ། ༡༡ ཤྲོག ༩༩ ཨོག ༣༡ ན༣

༡༠༠ གོང་མཚུངས། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ཤེལ། ༡༡ ཤྲོག ༩༥ ཨོག ༣༡ ན༩

༡༠༡ གོང་མཚུངས། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ཤེལ། ༡༡ ཤྲོག ༩༨ ཨོག ༣༡ ན༩

༡༠༢ ཇོན་མོངས་པ་སྤྱི་བ་ཙམ་སྤོང་གི་གཞན་ནི་སེལ་བར་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་པ། ལུ་ཕྲུ།

༡༠༣ སྟེ་དགེ ༥༡༠ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཡི བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ཤེལ། ༡༡ ཤྲོག ༩༣ ཨོག ༣༡ ན༡

༡༠༤ གོང་མཚུངས། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ཤེལ། ༡༡ ཤྲོག ༩༡ ཨོག ༣༡ ན༡

༡༠༥ གོང་མཚུངས། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ཤེལ། ༡༡ ཤྲོག ༩༨ ཨོག ༣༡ ན༩

༡༠༦ གསུམ་པ་དོན་གྱི་དབྱེ་བ་སྟེ། ཞེས་པ། ལུ་ཕྲུ།

༡༠༧ སྟེ་དགེ ༥༡༠ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཡི བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ཤེལ། ༡༡ ཤྲོག ༥༠ ཨོག ༣༡ ན༣

༡༠༨ གོང་མཚུངས། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ཤེལ། ༡༡ ཤྲོག ༥༡ ཨོག ༣༡ ན༣

༡༠༩ གོང་མཚུངས། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ཤེལ། ༡༡ ཤྲོག ༥༢ ཨོག ༣༡ བ༡

༡༡༠ གོང་མཚུངས། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ཤེལ། ༡༡ ཤྲོག ༤༨ ཨོག ༡༥ བ༣

༡༡༡ སཐོ་རིས་དེའང་སྟར་ལམ་བསྟོམ་པ་ལ། ཞེས་པ། ལུ་ཕྲུ།

༡༡༢ སྟེ་དགེ ༥༡༠ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཡི བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ཤེལ། ༡༡ ཤྲོག ༥༣ ཨོག ༣༡ བ༡

༡༡༣ གོང་མཚུངས། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ཤེལ། ༡༡ ཤྲོག ༥༩ ཨོག ༣༡ བ༢

༡༡༤ གོང་མཚུངས། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ཤེལ། ༡༡ ཤྲོག ༥༥ ཨོག ༣༡ བ༣

༡༡༥ གོང་མཚུངས། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ཤེལ། ༡༡ ཤྲོག ༥༨ ཨོག ༣༡ བ༣

༡༡༦ གོང་མཚུངས། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ཤེལ། ༡༡ ཤྲོག ༥༤ ཨོག ༣༡ བ༤

༡༡༧ གོང་མཚུངས། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ཤེལ། ༡༡ ཤྲོག ༥༡ ཨོག ༣༡ བ༤

༡༡༨ ཡོད་ལ། ལུ་ཕྲུ།

༡༡༩ སྟེ་དགེ ༥༡༠ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཡི བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ཤེལ། ༡༡ ཤྲོག ༥༨ ཨོག ༣༡ བ༤

๙๗๎ གོང་མཚུངས། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ། ༡༧ ཤློ་ཀ ༥༠ ཚིག ༣༡ བཡ

๙๗๏ འདི་ནི་ས་པཊ་ཀྱིས་གོང་དུ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མདོ་སྡེ་རྒྱན་དུ་ཚིགས་བཅད་དུ་མ་བསྡེབས་པ་རྣམས་འདིར་ཚིགས་བཅད་དུ་མཛད་དེ་ཁ་སྐོང་བར་གསུངས་པའི་གྲས་ཡིན། གཤམ་དུའང་ཚིགས་བཅད་དུ་བཀོད་པ་མཆན་མ་བཏགས་པ་རྣམས་ཀྱང་འདི་དང་མཚུངས་པར་ས་པཊ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཁ་སྐོང་ཚིགས་བཅད་དུ་ངོས་འཛིན་དགོས་པར་སྣང་།

๙๙๐ སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དགུ་ནི། ཞེ་ལྟ

๙๙๑ སྡེ་དགེ ๙๐๙๙ མངོན་པ། ཀུ དབྱིག་གཅེན། ཚོས་མངོན་པ་མཛོད། གནས། ༤ ཤློ་ཀ ༡༤ ཚིག ༡๙ ནཻ

๙๙๒ སྡེ་དགེ ༣๗༤๶ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྐབས། ༥ ཤློ་ཀ ༡๙ ཚིག ༤ ནཻ

๙๙๓ སྡེ་དགེ ๙๐๙๐ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ། ༡༧ ཤློ་ཀ ༥༧ ཚིག ༣༤ ནཻ

๙๙๔ གོང་མཚུངས། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེའུ། ༡๐ ཤློ་ཀ ༣༤ ཚིག ༡๐ ནཻ

๙๙๕ གཏམ་བརྒྱད་འདིའི་ཞུངས་མདོ་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

๙๙๖ གཏམ་བརྒྱད་འདིའི་ཞུངས་མདོ་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

๙๙๗ འདི་མདོ་སྡེའ་དུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ནས་དབུས་གཙང་དུ་དབེ་བསྐྱངས་བའི་ཚེ་སློབ་མ་རྣམས་ལ་སྦྱིངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞ་ལུ་དགོ་ན།

ལྟང་འདྲེན་ཕྱག་དབེ་མཚན་གཞུང་།

བཀའ་འགྱུར།

ཀྱེའི་རྡོ་རྗེ། སྡེ་དགེ ৬།৶ བཀའ། རྒྱུད། ང་ པེ་ཅིང་། ।০ ཀ

འཕགས་པ་ཀློའི་རྒྱལ་པོ་མ་དྲོས་པའི་ཞུས་པའི་མདོ། སྡེ་དགེ ।।৭ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཚ པེ་ཅིང་། ২২২ ཟུ

དཀོན་མཆོག་ཅ་ལ་ལའི་གཟུངས། སྡེ་དགེ ।৬৭ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཁ པེ་ཅིང་། ৬৶২

དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་གྱི་མདོ། སྡེ་དགེ ২২।। བཀའ། མདོ་སྡེ། ཁ པེ་ཅིང་། ২৮৶ ཀྱོ

འཕགས་པ་བསྐལ་པ་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། སྡེ་དགེ ৭৬ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཀ པེ་ཅིང་། ৶৬২ ཙི

ཕྱིམ་བདག་དཔས་བྱིན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ། སྡེ་དགེ ৶২ བཀའ། དཀོན་བརྩེགས། ཅ པེ་ཅིང་། ৶৬০·২২ ཟི

ཕྱིམ་བདག་དྲག་ཤུལ་ཅན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ། སྡེ་དགེ ৬২ བཀའ། དཀོན་བརྩེགས། ང་ པེ་ཅིང་། ৶৬০·২০ ཞེ

གང་པོ་ལ་སོགས་པ་རྟོགས་བརྗོད་བརྒྱ་པ། སྡེ་དགེ ২৬২ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཙཱ པེ་ཅིང་། ।০।।২ ཙུ

གང་པོས་ཞུས་པའི་མདོ། སྡེ་དགེ ৬।। བཀའ། དཀོན་བརྩེགས། ང་ པེ་ཅིང་། ৶৬০·।।২

གཡུ་མགོ་རིའི་མདོ། སྡེ་དགེ ।।০৮ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཅ པེ་ཅིང་། ৶৶৶ ངུ

གོ་ཆའི་བཀོད་པ་བསྟན་པའི་མདོ། སྡེ་དགེ ৭।। བཀའ། དཀོན་བརྩེགས། ཁ པེ་ཅིང་། ৶৬০ ཇོ

སྒོ་མཐའ་ཡས་པ་རྣམ་པར་སྦྱོང་བ་བསྟན་པའི་ལེའུའི་མདོ། སྡེ་དགེ ৬৬ བཀའ། དཀོན་བརྩེགས། ཀ པེ་ཅིང་། ৶৬০·২ ཚོ

རྒྱ་ཆེན་རོལ་པའི་མདོ། སྡེ་དགེ ৮৭ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཁ པེ་ཅིང་། ৶৬২ ཀུ

རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པའི་མདོ། སྡེ་དགེ ২২।। བཀའ། མདོ་སྡེ། ཇ པེ་ཅིང་། ২২৶ ཆུ

དགའ་བོ་ལ་མངལ་ན་གནས་པ་བསྟན་པའི་མདོ། སྡེ་དགེ ৭৶ བཀའ། དཀོན་བརྩེགས། ཀ པེ་ཅིང་། ৶৬০·।৬

འཕགས་པ་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ། སྡེ་དགེ ।।০৮ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཅ པེ་ཅིང་། ৶৶৬ ངུ

ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཚོམས། སྡེ་དགེ ২২৮ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཟ པེ་ཅིང་། ৮৮২ ཀྱ

ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་དབྱེར་མེད་པར་བསྟན་པའི་ལེའུ། སྡེ་དགེ ৭২ བཀའ། དཀོན་བརྩེགས། ཁ པེ་ཅིང་། ৶৬০·২ ཇོ

ཆོས་བཅུ་པའི་མདོ། སྡེ་དགེ ৭৯ བཀའ། དཀོན་བརྩེགས། ཁ པེ་ཅིང་། ৶৬০·৮ ཇོ

ཆོས་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་ལས་མི་གཡོ་བར་ཐ་དད་པར་ཐམས་ཅད་ལ་སྣང་བའི་མདོ། མཚན་གཞན་ཆོས་ཉིད་མི་གཡོ་བའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༡༢༤ བཀའ། མདོ་སྡེ། ད བེ་ཅིང་། ᨳᨳᨶ ᨴᩢ

ཆོས་བཞི་བསྟན་པའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༢༩༠ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཟ བེ་ཅིང་། ᨶ᩠ᨶᨻ ᨶᩢ

འཕགས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་འཛུད་པ་མེད་པར་བསྟན་པའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༡༢༠ བཀའ། མདོ་སྡེ། མ བེ་ཅིང་། ᨴᩩᨳ ᨾᩢ

འཕགས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་མཉམ་པ་ཉིད་རྟམ་པར་སྟོས་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི། (ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ།) མཚན་གཞན་རྟ་ཐོག་མའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༡༢ᨳ བཀའ། མདོ་སྡེ། ད བེ་ཅིང་། ᨳᨶᨴ ᨾᩢ

འཕགས་པ་ཆོས་ཡང་དག་པར་སྡུད་པའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༢༣༡ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཞ བེ་ཅིང་། ᨶᨻᨾ ᨿᩩ

འཕམ་དཔལ་རྟམ་པར་རོལ་བའི་མདོ། སྡེ་དགེ ᨶᨻ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཁ བེ་ཅིང་། ᨳᨶᨾ ᨠᩩ

འཕམ་དཔལ་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་བཀོད་པའི་མདོ། སྡེ་དགེ ᨴᨴ བཀའ། དཀོན་བརྩེགས། ག བེ་ཅིང་། ᨳᨶᨻ᩠ᨶᨴ ᨷᩢ

འཕམ་དཔལ་ཡི་ཤེས་སེམས་དཔའི་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ། འཕམ་དཔལ་མཚན་བརྗོད། སྡེ་དགེ ᨳᨶᨻ བཀའ། རྒྱུད། ཀ བེ་ཅིང་། ᨳ ᨠ

སྐྱིང་རྡེ་ཚེན་པོའི་བརླ་དགར་པོའི་མདོ། སྡེ་དགེ ᨶᨶᨶ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཆ བེ་ཅིང་། ᨾᨾᨴ ᨱᩩ

རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་རྒྱས་པའི་མདོ། སྡེ་དགེ ᨳᨶᨴ བཀའ། མདོ་སྡེ། འ བེ་ཅིང་། ᨴᨳᨶ ᨷᩩ

ཐར་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། སྡེ་དགེ ᨳᨶᨾ བཀའ། མདོ་སྡེ། འ བེ་ཅིང་། ᨴᨳᨻ ᨷᩩ

ཐབས་མཁས་པ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་དྲིན་ལན་བསྐབ་པའི་མདོ། སྡེ་དགེ ᨳᨻᨳ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཨཿ བེ་ཅིང་། ᨶᨶᨻᨳ ᨿ

ཞེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་དད་པ་རབ་ཏུ་སྨོན་པའི་མདོ། སྡེ་དགེ ᨶᨾᨾ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཐ བེ་ཅིང་། ᨳᨶᨳ ᨲᩩ

དམ་ཆོས་པདྨ་དཀར་པོའི་མདོ། སྡེ་དགེ ᨶᨶᨳ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཇ བེ་ཅིང་། ᨾᨳᨶ ᨤᩩ

དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསང་བའི་མདོ། སྡེ་དགེ ᨾᨴᨾ བཀའ། རྒྱུད། ཐ བེ་ཅིང་། ᨶᨳᨾ ᨨ

དེས་པས་ཞུས་པའི་མདོ། སྡེ་དགེ ᨾᨶ བཀའ། དཀོན་བརྩེགས། ཅ བེ་ཅིང་། ᨾᨻᨴ᩠ᨾ ᨧ

དྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་པས་བསྟན་པའི་མདོ། སྡེ་དགེ ᨶᨾᨻ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཨ བེ་ཅིང་། ᨳᨾᨳ ᨿᩩ

རྡོ་རྗེའི་ཁྲིད་དེ་འཛིན་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ཡི་གེ སྡེ་དགེ ᨶᨳᨶ བཀའ། མདོ་སྡེ། ན བེ་ཅིང་། ᨳᨴᨳ

སྟོང་པོ་བཀོད་པའི་མདོ། སྡེ་དགེ ᨾᨾ བཀའ། ཚལ་ཆེན། ཀ བེ་ཅིང་། ᨾᨻᨶ

འདུས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ཀོག་གི་མདོ། སྡེ་དགེ ᨶᨳᨳ བཀའ། མདོ་སྡེ། ན བེ་ཅིང་། ᨳᨴᨻ ᨲᩩ

མདོ་ཆེན་པོ་རྒྱལ་མཚན་དམ་པ། སྡེ་དགེ ᨳᨴᨳ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཤ བེ་ཅིང་། ᨴᨳᨴ ᨿᩩ

མདོ་སྡེ་ས་བཏུབ། སྡེ་དགེ ཡཡ བཀའ། ཚལ་ཆེན། ཁ ཝ་ཅིང་། ㄐㄏㄐ

འདུལ་བ་ཕྲན་ཚེགས་ཀྱི་གཞི། སྡེ་དགེ ᠔ བཀའ། འདུལ་བ། ཐ ད ཝ་ཅིང་། ㄐㄧㄒㄐ དེ

འདུལ་བ་གཞི། སྡེ་དགེ ㄐ བཀའ། འདུལ་བ། ཀ ཝ་ཅིང་། ㄐㄧㄒㄧ ཞེ

འཕགས་པ་དྲང་སྲོང་རྒྱས་པས་ཞུས་པའི་མདོ། སྡེ་དགེ ཅཅ བཀའ། དཀོན་བརྩེགས། ཆ ཝ་ཅིང་། ㄐㄏㄧㄧ་ㄧㄕ འི

འཕགས་པ་འདུལ་བ་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་ཉེ་བར་འཚོར་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ། སྡེ་དགེ ᠕ᠠ བཀའ། དཀོན་བརྩེགས། ཅ ཝ་ཅིང་། ㄐㄏㄧ་ㄒㄧ ཟི

འཕགས་པ་ནམ་མཁའི་སྙིང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། སྡེ་དགེ ཉཀཨ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཟ ཝ་ཅིང་། ㄑㄒㄏ ཞུ

རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཆེན་པོ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་རྣམ་པར་སྐུལ་བའི་ཀུན་གྱིས་སྨོན་པ་མདོ་སྡེའི་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚོགས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས། (རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་།) སྡེ་དགེ ᠔ㄑ᠔ བཀའ། རྒྱུད། ཐ ཝ་ཅིང་། ㄐㄒㄏ ཐ

འཕགས་པ་དཔུང་བཟང་གིས་ཞུས་པའི་རྒྱུད། སྡེ་དགེ ཨ᠐ཀ བཀའ། རྒྱུད། ཁཟ ཝ་ཅིང་། ᠔ㄒㄨ ཚ

སྤྱོད་ཡུལ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་མདོ། སྡེ་དགེ ཡཡ བཀའ། ཚལ་ཆེན། ཀ ཝ་ཅིང་། ㄐㄏㄐ

སྤྱོད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མདོ་རྣེད་སོན་མ་བྱུང་། བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་དུ་མདོ་འདིའི་མཚན་བཀོད་འདུག་ཀྱང་ད་ལྟ་བཞུགས་མེད། དཔལ་བའི་མཆོག་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ། སྡེ་དགེ ㄒㄐㄒ བཀའ། རྒྱུད། ཁ ཝ་ཅིང་། ㄒ᠐ ཀ

ཚགས་མོའི་རྟོགས་བརྗོད། སྡེ་དགེ ㄒ᠔ཀ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཚཾ ཝ་ཅིང་། ㄐ᠐ㄐ᠔ ཙུ

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ། སྡེ་དགེ ㄑ᠕ བཀའ། དཀོན་བརྩེགས། ཀ ཝ་ཅིང་། ㄐㄏㄧ་ㄐㄒ རོ

བྱམས་པ་སེང་གེ་སྒྲ་ཆེན་ཀྱི་མདོ། སྡེ་དགེ ᠕ㄐ བཀའ། དཀོན་བརྩེགས། ཅ ཝ་ཅིང་། ㄐㄏ᠐་ㄒㄒ ཟི

བློ་གྲོས་མི་ཟད་པ་བསྟན་པའི་མདོ། སྡེ་དགེ ㄐㄐㄑ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཨ ཝ་ཅིང་། ㄒ᠔ㄒ བུ

འཕགས་པ་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པའི་མདོ། སྡེ་དགེ ㄐㄑㄒ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཐ ཝ་ཅིང་། ㄒㄐㄑ བུ

འཕགས་པ་མེ་ཏོག་གི་ཚོགས་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ། སྡེ་དགེ ㄒ᠕᠕ བཀའ། མདོ་སྡེ། འ ཝ་ཅིང་། ᠔ㄒㄒ ཟུ

འཕགས་པ་མེ་ཏོག་བརྩེགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གཟུངས། སྡེ་དགེ ㄒㄒ᠕ བཀའ། གཟུངས་འདུས། ཚེ ཝ་ཅིང་། ㄑ᠐ㄐ འ

གཙུག་ན་རིན་པོ་ཆེས་ཞུས་པའི་མདོ། སྡེ་དགེ ᠔ㄐ བཀའ། དཀོན་བརྩེགས། ཆ ཝ་ཅིང་། ㄐㄏ᠐་ㄐ᠕ འི

ཚངས་པས་ཞུས་པའི་མདོ། སྡེ་དགེ ㄐㄑㄒ བཀའ། མདོ་སྡེ། བ ཝ་ཅིང་། ㄒㄒㄑ ཐུ

ཚངས་པ་ཁྱད་པར་སེམས་ཀྱིས་ཞུས་པའི་མདོ། སྡེ་དགེ ㄐ᠕᠐ བཀའ། མདོ་སྡེ། བ ཝ་ཅིང་། ㄒㄒ᠕ ཐུ

ཚེའི་མཐའི་མདོ། སྡེ་དགེ ㄒ᠐᠕ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཝ ཝ་ཅིང་། ᠔᠕ㄒ ཤུ

ཚུལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་པར་ལྡན་པའི་མདོ། སྡེ་དགེ ㄒ᠐ㄒ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཝ ཝ་ཅིང་། ᠔᠕᠔ ཤུ

མཛངས་བླུན་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༣༩༡ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཙ པེ་ཅིང་། ༡༠༠༤ ཏུ

ཕེ་ཤེས་སྣང་བའི་རྒྱན་གྱི་མདོ། སྡེ་དགེ ༡༠༠ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཊ པེ་ཅིང་། ㉗㉤་ ཁུ

བཟང་སྤྱོད་སྨོན་ལམ། སྡེ་དགེ ༩༩ བཀའ། ཕལ་ཆེན། ཚ པེ་ཅིང་། ㉘㉡

འཕགས་པ་འོད་སྲུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༢㉘ བཀའ། དཀོན་བརྩེགས། ཆ པེ་ཅིང་། ㉘㉠་༩ འི

འཕགས་པ་ཡོངས་སུ་རྒྱུ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༡༡༨ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཀ པེ་ཅིང་། ㉗㉘ རྣ

ཡབ་སྲས་མཛལ་བའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༥༠ བཀའ། དཀོན་བརྩེགས། ང་ པེ་ཅིང་། ㉘㉠㉡ ཞེ

རབ་ཀྱི་རྩལ་གྱིས་རྣམ་པར་གཐོན་པས་ཞུས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བསྟན་པ། (རབ་རྩལ་རྣམ་གཐོན་གྱི་མདོ) སྡེ་དགེ ༡༩ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན་སྟྲ་ཚོགས། ཀ པེ་ཅིང་། ㉗㉡ ཅོ

རབ་རྩལ་གྱི་རྣམ་པར་གཐོན་པས་ཞུས་པའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༡༩ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ པེ་ཅིང་། ㉗㉡ ཅོ

ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༡༠㉗ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཅ པེ་ཅིང་། ㉗㉣ ངྀ

ལས་བརྒྱ་ཐམ་པ། སྡེ་དགེ ༣༩༠ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཉ པེ་ཅིང་། ༡༠༠㉗ སུ

ལག་བཟང་ཀྱིས་ཞུས་པའི་མདོ། སྡེ་དགེ ㉖ བཀའ། དཀོན་བརྩེགས། ཅ པེ་ཅིང་། ㉘㉠་㉡ ཟི

ཤེགས་པར་གྱུར་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུད་ཚེན་པོ་ལས་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་རིམ་པར་ཕྱེ་བ། (ཤེགས་གྱུར་ཀྱི་རྒྱུད།) སྡེ་དགེ ༢༠㉗ བཀའ། རྒྱུད། ཁ པེ་ཅིང་། ༩㉡ ཚ

འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྡུད་པ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ། (མདོ་སྡུད་པ) སྡེ་དགེ ㉑ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན་སྟྲ་ཚོགས། ཀ པེ་ཅིང་། ㉗㉤ ཅོ

འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བརྒྱད་སྟོང་པ། (བརྒྱད་སྟོང་པ) སྡེ་དགེ ㉑ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ པེ་ཅིང་། ㉗㉩ མི

ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་པ། (འཕྲལ།) སྡེ་དགེ ། བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཨ པེ་ཅིང་། ㉗㉠ ད

ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟོང་ཕྲག་ཉི་ཤུ་ལྔ་པ། (ཉི་ཁྲི།) སྡེ་དགེ ༨ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཨ པེ་ཅིང་། ㉓㉑ ཉི

ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྡོ་རྗེ་གཅོད་པ། སྡེ་དགེ ㉑ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ པེ་ཅིང་། ㉗㉨ ཅོ

ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བདུན་བརྒྱ་པ། སྡེ་དགེ ༩༠ བཀའ། དཀོན་རྩེགས། ཚ པེ་ཅིང་། ㉘㉠་㉩ ཞེ

སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཁྱམ་པར་སྨྱོར་བ་མ་ཁད་འགྲོ་མ་སྐྱེ་མ་བདེ་བའི་མཚོག་ཅེས་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། སངས་རྒྱས་མཁྱམ་སྨྱོར། སྡེ་དགེ ༣㉤ བཀའ། རྒྱུད། ཀ པེ་ཅིང་། ། ཀ

སངས་རྒྱས་ཐུགས་བོ་ཚེའི་མདོ། སྡེ་དགེ ㉩㉩ བཀའ། ཕལ་ཆེན། ཚ པེ་ཅིང་། ㉘㉡

སྤུ་ལུ་ལྟར་བའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༢༡༠ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཚ པེ་ཅིང་། ༡༣༨ ཟུ

སོ་སོར་ཐར་བའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༢ བཀའ། འདུལ་བ། ཅ པེ་ཅིང་། ༡༠༢༡ ཆེ

སའི་སྙིང་པོ་འཕོར་ལོ་བཟུང་བའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༢༢༨ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཀ པེ་ཅིང་། ༩༠༤ ཐུ

སྒེད་མེད་ཀྱི་བྱས་ཤུས་བའི་མདོ། (བསོད་ནམས་ཐམས་ཅད་བསྟུས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་མདོ།) སྡེ་དགེ ༡༢༩ བཀའ། མདོ་སྡེ། ན པེ་ཅིང་། ༡༠༢ ཏུ

གསང་བ་བདུད་རྩིའི་རྒྱལ་པོའི་རྒྱུད། སྡེ་དགེ ༩༠༡ བཀའ། རྒྱུད། ཐ པེ་ཅིང་། ༩༤ ང་

འཕགས་པ་གསེར་འོད་དམ་པའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༤༤༤ བཀའ། རྒྱུད། ཝ པེ་ཅིང་། ༡༤༣ ཝ

གསེར་འོད་དམ་པའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༤༤༤ བཀའ། རྒྱུད། ཝ པེ་ཅིང་། ༡༣༩ ཝ

གསང་བ་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་རྩེ་མོ། སྡེ་དགེ ༩༨༠ བཀའ། རྒྱུད། ཀ པེ་ཅིང་། ༡༡༦ ཀ

འཕགས་པ་ལྷ་མོ་དཔལ་ལྡེའུ་གི་སྒྲུབ་པའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༡༦ བཀའ། དཀོན་བརྩེགས། ཆ པེ་ཅིང་། ༣༤༠.༩༨ འི

འཕགས་པ་ལྷའི་ཐུགས་རྗེ་གོས་རབ་གནས་ཀྱིས་ཞུས་པའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༨༠ བཀའ། དཀོན་བརྩེགས། ཅ པེ་ཅིང་། ༣༤༠.༦༤ ཟེ

ལྷག་བསམ་བསྒྲུལ་བར་བསྟན་པའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༤༨ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཅ པེ་ཅིང་། ༣༤༠.༢༡ ཟེ

བསྟན་འགྱུར།

མཛོན་པོ་ཀུ་སུམ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་སྙིང་པོའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ། སྡེ་དགེ ༢༢༦ བསྟན། དབུ་མ། ཙ པེ་ཅིང་། ༡༢༦ ཙ

———— སྒོང་ཁེད་བདུན་ཐུ་པ། སྡེ་དགེ ༢༢༧ བསྟན། དབུ་མ། ཙ པེ་ཅིང་། ༡༢༧ ཙ

———— རྩ་བ་ཤེས་རབ། སྡེ་དགེ ༢༢༩ བསྟན། དབུ་མ། ཙ པེ་ཅིང་། ༡༢༩ ཙ

———— སྒོར་བ་བཟློག་པའི་འགྲེལ་པ། སྡེ་དགེ ༢༢༢ བསྟན། དབུ་མ། ཙ པེ་ཅིང་། ༡༢༢ ཙ

———— རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ། སྡེ་དགེ ༤༡༥ བསྟན། སྤྲིང་ཡིག གེ པེ་ཅིང་། ༥༥༢ དེ་

———— རིམ་པ་ལྔ་པ། སྡེ་དགེ ༡༥༠ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཉི པེ་ཅིང་། ༢༨༨ གི

———— རིགས་པ་དྲུག་ཐུ། སྡེ་དགེ ༢༢༥ བསྟན། དབུ་མ། ཙ པེ་ཅིང་། ༡༢༥ ཙ

———— བཤེས་སྤྲིང་། སྡེ་དགེ ༤༡༢ བསྟན། སྤྲིང་ཡིག དེ་ པེ་ཅིང་། ༥༢༢ དེ་

ཀུ་སུམ་སྙིང་པོ། ཕྱག་རྒྱ་བཞི་གཉན་ལ་དབབ་པ། སྡེ་དགེ ༢༢༥ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཕི པེ་ཅིང་། ༣༠༨ མི

མ་ཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཚོ། སྒོམ་པ་ཉི་ཤུ་བའི་འགྲེལ་པ། སྡེ་དགེ ༤༠༢ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཉི པེ་ཅིང་། ༥༥༢ ཀུ

གྲུབ་ཆེན་ཉེ་ལོ་པ། དོ་ཏ་མཛོད། སྡེ་དགེ ༡༡༧ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞི བེ་ཅིང་། ༣༡༡ ཙོ

གྲུབ་ཆེན་སངས་ར་ཀ། དོ་ཏ་མཛོད་ཀྱི་གླུ། སྡེ་དགེ ༡༡༡ཉ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཤི བེ་ཅིང་། ༣༠༧ མི

———— མི་ཟད་པའི་གཉེར་མཛོད་མན་ངག་གི་གླུ། སྡེ་དགེ ༡༡ཀཉ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཞི བེ་ཅིང་། ༣༡༡ ཅ

གཏམ་བའི་བཤེས་གཉེན། ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད། སྡེ་དགེ ཅ༠ཀ༢ བསྟན། མངོན་པ། གུ བེ་ཅིང་། ཀཀཀ༣ ཅུ

སློབ་དཔོན་ངག་གི་དབང་ཕྱུག་གྲགས་པ། འཕེ་བ་བསླུ་བའི་མན་ངག སྡེ་དགེ ༡ཚ༤༠ བཀའ། རྒྱུད་འགྲེལ། ཀ བེ་ཅིང་། ༢ཁ༢༠ ལ

སྒྲ་གཅན་འཛིན་བཟང་པོ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་མདོའི་དོན་མདོར་བསྡུས་པ། སྡེ་དགེ ༣ཀ༥ཀ བསྟན། དབུ་མ། གི བེ་ཅིང་། ཀ༣༥༠ ཁི

དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། རྒྱུད་གཞན་གྲུབ་པ། སྡེ་དགེ ༤༢༡ཀ བསྟན། ཚད་མ། ཆེ བེ་ཅིང་། ཀཚ༡ཅ ཆེ

———— ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ། སྡེ་དགེ ༤༢༡ བསྟན། ཚད་མ། ཅེ བེ་ཅིང་། ཀཚ༠ཀ ཅེ

སློབ་དཔོན་ཆོས་ལྡན་རབ་འབྱོར་དབྱངས། དབུ་ཐ་ཅེར་བཞག་ཚུང་བ།སྡེ་དགེ ༤༡ཚཀ བསྟན། སྒྲིང་ཡིག ཅ· བེ་ཅིང་། ཀ༤ཚཀ ཅ·

སློབ་དཔོན་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པ། རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་རྩ་བའི་ལྷུང་བའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ། སྡེ་དགེ ༢༤༢༢ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐི བེ་ཅིང་། ༢༢༡༤ ཆོ

སློབ་དཔོན་རྣ་དབྱངས། བསྡོད་པ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་པ། སྡེ་དགེ ༡༡༤ཀ བསྟན། བསྡོད་ཚིགས། ཀ བེ་ཅིང་། ༢༠༢༢ ཀ

———— མུ་དན་བསལ་བ། སྡེ་དགེ ཅ༡ཀཀ བསྟན། སྒྲིང་ཡིག ཅ· བེ་ཅིང་། ཀཅཀཀ ཅ·

འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། རྒྱུད་བླ་མའི་རྣམ་བཤད། སྡེ་དགེ ༤༠༢༤ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི བེ་ཅིང་། ཀཀ༢ཅ ཕི

———— ཆོས་ཀྱི་སྣུ་ལ་གནས་བའི་ཡོན་ཏན་ལ་བསྡོད་པ། སྡེ་དགེ ༡༡༡༤ བསྟན། བསྡོད་ཚིགས། ཀ བེ་ཅིང་། ༢༠༠ཀ ཀ

———— ཆོས་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ། སྡེ་དགེ ༤༠༤ཀ བསྟན། སེམས་ཙམ། རེ བེ་ཅིང་། ཀཀཀ༠ ཡི

———— རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྟུ་བ། སྡེ་དགེ ༤༠༢༡ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཞེ བེ་ཅིང་། ཀཀཀ༢ ཀུ

———— བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས། སྡེ་དགེ ༤༠༢ཀ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཤི བེ་ཅིང་། ཀཀ༢༡ ཞེ

སློབ་དཔོན་མཛོ་བཙུན་གྲུབ་རྡེ། ཁྲེད་པར་འཕགས་བསྡོད། སྡེ་དགེ ༡༡༠ཀ བསྟན། བསྡོད་ཚིགས། ཀ བེ་ཅིང་། ༢༠༠༡ ཀ

འཕགས་པ་རྣམ་གོལ་སྡེ། སྡོང་ཕྲག་ཉི་ཤུ་ལྔ་པའི་མན་དག་གི་བསྟན་བཅོས་མདོར་བར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ཀྱི་འགྲེལ་པ། སྡེ་དགེ

ཇ།ཇ།ཇ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ པེ་ཅིང་། ཀ།།།། ཀ

སྒོབ་དཔོན་དཔའ་བོ། སྐྱེས་བའི་རབས་ཀྱི་རྒྱུད། སྡེ་དགེ ཅ།།ཀ བསྟན། སྐྱེས་རབས། ཏུ པེ་ཅིང་། ཀཅཀ ཀེ

འཕགས་པ་ཡུམ། དབུ་མ་བཞི་བརྒྱ་པ། སྡེ་དགེ །།ཅཅ བསྟན། དབུ་མ། ཚ པེ་ཅིང་། ཀ།ཅཅ ཚ

བློ་གྲོས་བརྟན་པ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བཤད། སྡེ་དགེ ཅ།།ཅ བསྟན། སེམས་ཙམ། མི པེ་ཅིང་། ཀཀ།།

རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་བླ་མ། སྡེ་དགེ ཅ།།ཅ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི པེ་ཅིང་། ཀཀ།། ཕི

———— མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྡེ་དགེ །།ཇ།ཅ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ པེ་ཅིང་། ཀ།།ཅ ཀ

———— མདོ་སྡེ་རྒྱན། སྡེ་དགེ ཅ།།ཅ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི པེ་ཅིང་། ཀཀ།། ཕི

———— དབུས་མཐའ་རྣམ་འགྲེད། སྡེ་དགེ ཅ།།། བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི པེ་ཅིང་། ཀཀ།། ཕི

སྒོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། ཚོས་མངོན་པ་མཛོད། སྡེ་དགེ ཅ།ཅ་ མངོན་པ། ཀུ པེ་ཅིང་། ཀཀཅ་ ཀུ

———— ཚོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་བཤད་པ། སྡེ་དགེ ཅ།ཅ་ བསྟན། མངོན་པ། ཀུ རང་འགྲེལ་ལ།
པེ་ཅིང་། ཀཀཅ།། ཀུ

———— ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡ། སྡེ་དགེ ཅ།།ཅ བསྟན། སེམས་ཙམ། རྀ པེ་ཅིང་། ཀཀ།ཇ ཎི

———— ཉི་ཤུ་པ། སྡེ་དགེ ཅ།ཅ། བསྟན། སེམས་ཙམ། ཤི པེ་ཅིང་། ཀཀཀཇ སི

———— མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་བཤད་པ། སྡེ་དགེ ཅ།།ཅ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི པེ་ཅིང་། ཀཀ།ཇ ཕི

———— སྡེ་དགེ ཅ།།ཅ། སྨྲིང་ཡིག གེ ཚོགས་ཀྱི་གཏམ། པེ་ཅིང་། ཀཅཅ ངེ་

མར་མེ་མཛད་ཡེ་ཤེས། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ལྡ་བའི་གྲྭ། སྡེ་དགེ །།།། བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཤི པེ་ཅིང་། །།ཀ། ཅོ

———— བདེན་པ་གཉིས་ལ་འཇུག་པ། སྡེ་དགེ ཇཅ།། བསྟན། དབུ་མ། ཙ པེ་ཅིང་། ཀ།ཅཀ ཏ

———— སྨྲོད་པ་བསྡུས་པའི་སྨྲིན་མ། སྡེ་དགེ ཇཅཅ། བསྟན། དབུ་མ། ཁི པེ་ཅིང་། ཀ།།ཇ ཀི

———— བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་སྨྲིན་མ། སྡེ་དགེ ཇཅཉ་ བསྟན། དབུ་མ། ཁི ལམ་སྨྲིན། པེ་ཅིང་། ཀ།ཉཀ ཀི

———— སེམས་བསྒོམ་པ་དང་སྟོམ་པའི་ཆོ་གའི་རིམ་པ། སྡེ་དགེ ཇཅཀ བསྟན། དབུ་མ། གི པེ་ཅིང་། ཀ།ཉཉ ཁི

སྒོབ་དཔོན་སྨྲི་ཏ་ཛ་ཀ་རྟ་ན་ཀཱཏི། འཕགས་དང་ཉེ་ཞིང་ལྡེ་བཀྲད་སྟོང་པ་གསུམ་དོན་མཐུན་པར་མངོན་རྟོགས་བརྒྱད་དུ་བསྟན་པ།
སྡེ་དགེ ཇ།ཇཅ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཁ པེ་ཅིང་།

སྒོབ་དཔོན་ཙན་དྲ་གོ་མི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོམ་པ་ཉི་ཤུ་པ། སྡེ་དགེ ཅ།།། བསྟན། སེམས་ཙམ། ཉ པེ་ཅིང་། ཀཀ།། ཀུ

———— སྒོབ་མ་ལ་སྨྲིངས་པའི་སྨྲིང་ཡིག སྒོབ་སྨྲིང་། སྡེ་དགེ ཅ།།ཇ བསྟན། སྨྲིང་ཡིག ངེ་

པེ་ཅིང་། ཁ་ཤར་རྟ ཅེ་

ཤི་མལ་མི་ཏྲ། ཅིག་ཅར་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྐོམ་དོན། སྟེ་དགེ ཐ་ག་ཁ་ཐ་ཐ་ཐ

བོད་ཀྱི་མ་བས་གྲུབ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་།

རྗོག་བློ་ལྡན་ཤེས་རབ། (༡༥༤༠—༡༦༠༨) སྤྱིར་ཡིག་བདུད་རྩིའི་ཕེགས་པ། ༢༠༠༨ ལོར་བཀའ་གདམས་གསུང་འབུམ་ཕྱོགས་སྒྲིག་བོད་དང་བོར། དབལ་བཅེགས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་ནས་དཔར་དུ་བཏབ།

ཞང་གཡུ་བྲག་པ་བརྩོན་འགྲུས་གྲགས་པ། (༡༡༢༣—༡༡༨༣) ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལམ་ཟབ་མཐར་ཐུག གསུང་འབུམ་བོད། ང མ་ཁན་པོ་བཤད་སྒྲུབ་བསྟན་འཛིན་དང་བློ་མ་ཕྱིན་ལས་རྣམ་རྒྱལ་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༩ ལོར་ཤྲི་ཡིར་དཔར་དུ་བསྒྲུན།

ས་སྐྱ་པཎྜི་ཏ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན། (༡༡༤༣—༡༢༤༡) ལེགས་བར་བཤད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར། (ས་སྐྱ་ལེགས་བཤད།) བོད། ཐ སྐེ་དགེ་དཔར་མ།

དབལ་ནུ་རོ་བའི་རྣམ་ཐར་དྲི་མེད་ལེགས་བཤད་བདེ་ཆེན་འབྲུགས་སྒྲ། བཀའ་བརྒྱད་བའི་རྣམ་ཐར་བོད་དང་བོ། བཀྲ་ཤིས་ལྷོ་དས་གསུང་རབ་ཤམས་གསོ་རྒྱུན་སྐྱེལ་དཔར་ཁང་ནས་དེབ་ཆེན་ཀྱི་གཟུགས་སུ་ ༡༩༧༩ ལོར་དཔར་དུ་བཏབ།

ཞུ་སྒྲིག་བའི་ཁྲངས་བཅོལ་གྱི་ཡིག་ཚ་ཁག

འཕགས་པ་དགོངས་པ་རིས་པར་འགྲེལ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༡༠༨ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཅ པེ་ཅིང་། ༣༣༩ དུ་

འཕགས་པ་ཆོས་ཡང་དག་པར་སྡུད་པའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༢༣༤ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཁ པེ་ཅིང་། ༡༠༩ ཟུ

འཕགས་པ་དམ་པའི་ཆོས་དྲན་པ་ཉེར་བར་གཞག་པ། སྡེ་དགེ ༢༤༣ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཡ ནས་ ཀ པེ་ཅིང་། ༡༡༢ འུ

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ། སྡེ་དགེ ༡༨ བཀའ། དཀོན་བརྩེགས། ཀ པེ་ཅིང་། ༣༨༠.༡ ཪ

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་ཐབས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་རྣམ་པར་འཇུག་པ་བསྟན་པའི་མདོ། (བདེན་པ་ཡོའི་ལེའུ) སྡེ་དགེ ༡༩༨ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཐ པེ་ཅིང་། ༥༡ རྒྱ

འཕགས་པ་ཡོངས་སུ་སྨྱན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༡༡༨ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཅ པེ་ཅིང་། ༣༤༣ རྨ

ལག་བཟངས་ཀྱིས་ཞུས་པའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༣༠ བཀའ། དཀོན་བརྩེགས། ཅ པེ་ཅིང་། ༣༨༠.༢༨ ཟ

སངས་རྒྱས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞེས་བྱ་བ་ཕེན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། སྡེ་དགེ ༡༤ བཀའ། ཕལ་ཆེན། ཀ པེ་ཅིང་། ༣༨༡

མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ། སྡེ་དགེ ༤༡༥ བསྟན། སྤྲིང་ཡིག ཀི པེ་ཅིང་། ༡༨༡༥ དེ་

འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡ། སྡེ་དགེ ༤༠༢༣ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི པེ་ཅིང་། ༡༡༢༥ ཞེ

རོ་བོ་རྗེ་དཔལ་ལྡན་ཨ་ཏི་ཤ། བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་སྒྲོན་མ། སྡེ་དགེ ༣༨༤༣ བསྟན། དབུ་མ། ཁི ལམ་སྒྲོན། པེ་ཅིང་། ༡༣༤༣ ཀི

རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། སྡེ་དགེ ༣༣༨ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ པེ་ཅིང་། ༡༡༨༤ ཀ

———— མདོ་སྡེ་རྒྱན། སྡེ་དགེ ༤༠༢༠ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཕི པེ་ཅིང་། ༡༡༢༡ ཕི

རྒྱལ་སྲས་ཤཱི་བ་ཡྷ། བསྡུབ་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ། སྡེ་དགེ ༣༨༤༠ བསྟན། དབུ་མ། ཁི པེ་ཅིང་། ༡༣༤༨ ཀི

———— སྤྱོད་འཇུག སྡེ་དགེ ༣༨༣༡ བསྟན། དབུ་མ། ཅ པེ་ཅིང་། ༡༣༣༢ ཅ

སྤྱོད་དཔོན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ། དབུ་མ་རྩ་བའི་འགྲེལ་པ་ཚིགས་གསལ། སྡེ་དགེ ༣༤༨༠ བསྟན། དབུ་མ། འ པེ་ཅིང་། ༡༣༨༡ འ

———— དབུ་མ་བཞི་བརྒྱ་པའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ། སྡེ་དགེ ༣༤༨༤ བསྟན། དབུ་མ། ཨ པེ་ཅིང་། ༡༣༨༨ ཨ

———— དབུ་མ་འཇུག་པ། སྡེ་དགེ ༣༤༨༡ བསྟན། དབུ་མ། འ པེ་ཅིང་། ༡༣༨༢ འ

———— དབུ་མ་འཇུག་པའི་བཤད་པ། སྡེ་དགེ ༣༤༨༢ བསྟན། དབུ་མ། འ པེ་ཅིང་། ༡༣༨༣ འ

དཀར་ཆག་མཐོང་བས་ཡིད་འཕྲོག་ཆོས་མཛོད་བྱེ་བའི་ཕྱེ་མིག ས་ལུགས་གསུང་རབ་དཀར་ཆག ༡༨༤༨ ལོར་བག་དབང་

སྟོ་བས་རྒྱལ་ནས་ཕྱི་ལི་ར་དཔར་དུ་བཏབ།

ཀུན་མཁྱེན་ཀློང་ཆེན་རབ་འབྱམས་པ་དྲི་མེད་འོད་ཟེར། (༡༦༠༤–༡༦༤༦) རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་སེམས་ཀྱི་ངང་ལ་གསོ། གསུང་འབུམ། ང་ སྐེ་དགེ་དཔར་མ། ༡༠༠༤ ལོར་བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བཏུས་པོད་ཕྲེང་གསུམ་པར་བཞུགས།

གངས་ཅན་མཁས་གྲུབ་རིན་བྱོན་མིང་མཛོད། ༡༩༥༢ ལོར་ཀན་སུའུམི་རིགས་དང་སྐྱན་ཁང་ནས་དཔར་དུ་བཏབ།

དགེ་བཤེས་པོ་ཏོ་བ་རིན་ཆེན་གསལ། (༡༠༢ཀ–༡༡༠།) དའེ་ཆོས་རིན་ཆེན་སྐྱབས་པ། ༡༩༥༡ ལོར་པེ་ཅིང་མི་རིགས་དང་སྐྱན་ཁང་ནས་གངས་ཅན་རིགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཨ་ཀྲོ་ཏ་རིན་ཆེན་ཐང་ཡིག་ཚང་ནས་ཟེགས་བཀྲམ་ཕྱི་ལྟར་དཔར་དུ་བཏབ།

བློ་ཡུངས་པ་བློ་གྲོས་འབྱུང་གནས། དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་གི་སྐབས། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་འཇུག་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་བཤད་པ། (བསྟན་རིམ་ཆེན་མོ་) ༡༠༠༨ ལོར་དཔལ་བརྩེགས་པོད་ཡིག་དབེ་རྩིང་ཁིབ་འཇུག་ཁང་ནས་བཀའ་གདམས་གསུང་འབུམ་ཕྱོགས་བསྡིགས་པོད་བཞི་པར་དཔར་དུ་བཏབ།

བློ་པོ་མ་ཁན་ཆེན་བསོད་ནམས་ལྷུན་གྲུབ། (༡༩༤༨–༡༤༣༣) ཐུབ་པའི་དགོངས་པ་གསལ་བའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་མདོ་རྩམ་པར་བཤད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར། བོད་ཀྱི་བཙུ་ཕྲག་རིག་མཛོད་ཆེན་མོ། དཔལ་ས་སྐྱ་པའི་གསུང་རབ་པོད་བཙུ་གཅིག་པ། ༡༠༠༩ ལོར་མཚོ་སྨོན་མི་རིགས་དང་སྐྱན་ཁང་ནས་དཔར་དུ་བཏབ།

རྗེ་ཚོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པ། (༡༤༥ཀ–༡༩༡༨) བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ། གསུང་འབུམ། བ ཞོལ་དཔར།

————རྗེ་བཙུན་བློ་མ་ཚོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་ངོ་མཚར་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་བའི་འཇུག་ངོགས། གསུང་འབུམ། ཀ

ཐོ་ཡོན་ཡེ་ཤེས་དོན་གྲུབ་བསྟན་བའི་རྒྱལ་མཚན། (༡༧༡༤–༡༨༤༤) ལེགས་པར་བཤད་པ་བཀའ་གདམས་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་གི་གཅེས་བཏུས་ནོར་བུའི་བང་མཛོད། ༡༩༩༥ ལོར་མཚོ་སྨོན་མི་རིགས་དང་སྐྱན་ཁང་ནས་དེབ་གཟུགས་སུ་དཔར་དུ་བཏབ།

དུགས་པོ་སྐོམ་ཆེན་དགའ་དབང་གྲགས་པ། དུས་རབས་བཅོ་ལྔ་པ། ལམ་རིམ་ལེགས་གསུང་ཉིད་ལྡུ། ༡༠༠༤ ལོར་བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བཏུས་པོད་ཕྲེང་དྲུག་པར་བཞུགས།

དུགས་པོ་ལྷ་རྗེ་བསོད་ནམས་རིན་ཆེན། (༡༠༧ཀ–༡༡༤༣) ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན། ༡༠༠༢ ལོར་དཔར་དུ་བཏབ་པ། བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བཏུས་པོད་ཕྲེང་བཅུ་པར་བཞུགས།

སྐེ་དགེ་པར་ཁང་གི་དཀར་ཆག་ཞིབ་རྒྱས་སུ་བགོད་པ་ཤེས་བྱའི་སྐོ་འབྱེད། ༡༩༩ལ ལོར་ཀྱུང་གོའི་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་དང་སྐྱན་ཁང་ནས་དཔར་དུ་བཏབ།

སྟེ་དགེ་བཀའ་བསྟན་དགར་ཚག ༡༩༩ ལོར་ཉི་ཁོང་ཏོ་ཅོ་ལུ་མཐོ་སློབ་ནས་དེབ་གཟུགས་སུ་དཔར་དུ་བཏབ། བཅ་ཚེན་བློ་བཟང་ཚོས་རྒྱན། (༡༤༧༠—༡༨༨༢) ཡམ་རིམ་བདེ་ཡམ་དམར་ཁྲིད། ༢༠༠༤ ལོར་དཔར་དུ་བཏབ་པ། བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བཏུས་པོད་ཁྲེད་དུག་པར་བཞུགས། ཚལ་པ་ཀུན་དགའ་རྡོ་རྗེ། (༡༩༠ཀ—༡༩ཁ) དེབ་ཐེར་དམར་པོ། ༡༩༨ ལོར་མི་རིགས་དབེ་སྐྲན་ཁང་ནས་དེབ་གཟུགས་སུ་དཔར་དུ་བཏབ། ཞང་མདོ་སྟེ་དཔལ། ཐུབ་པའི་དགོངས་གསལ་ཁུལ་སྐབས་འཕགས་པའི་ཡམ་གྱི་སྐྱང་འགྲེལ་བླ་བའི་འོད་ཟེར། བོད་ཀྱི་བཙུ་ཕྲག་རིག་མཛོད་ཚེན་མོ། དཔལ་ས་སྐྱ་པའི་གསུང་རབ་པོད་བཙུ་གཅིག་པ། ༢༠༠ ལོར་མཚོ་སྟོན་མི་རིགས་དབེ་སྐྲན་ཁང་ནས་དཔར་དུ་བཏབ། ཞྭ་སེར་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེ་རྡེ་ཅོ་ཁ་པ་ཚེན་པོས་གཅོས་སྐྱེས་ཚེན་དམ་པ་རིམ་བྱང་གི་གསུང་འབུམ་དཀར་ཚག་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིགས་པའི་དྲི་མེད་རླུ་ཤེལ་གཙང་མའི་མེ་ལོང་། ༡༩༥༠ ལོར་བོད་སྐོར་ཁག་མི་རིགས་དབེ་སྐྲན་ཁང་ནས་དཔར་དུ་བཏབ། ལས་ཚེན་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན། དུས་རབས་བཅོ་ལྔ་པའི་དཀྱིལ་དུ་འཁྲུངས། བཀའ་གདམས་ཚོས་འབྱུང་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ། ༢༠༠ རྡོ་རྗེ་སྐོར་མི་དམངས་དབེ་སྐྲན་ཁང་ནས་དེབ་གཟུགས་སུ་དཔར་དུ་བཏབ། ས་པཎ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན། (༡༡༤༢—༡༤༡) ཐུབ་པ་དགོངས་གསལ། གསུང་འབུམ། ཐ ས་སྐྱ་བཀའ་འབུམ་པོད་ལྔ་པ། སྟེ་དགེ་དཔར་མ། ཡང་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༢ ལོའི་ས་སྐྱའི་ཤིང་དཔར། གློ་མོན་ཐང་གི་གསེར་ཡིག་ཐིས་མ། གློ་མོན་ཐང་སྐྱེ་ཙ་ཀླ་བྱང་དུ་བཞུགས་པའི་དབུ་མེད། ཞ་ལུ་དགོན་ན་བཞུགས་པའི་གོང་མ་རྣམ་ལྔའི་གསུང་འབུམ་ཐིས་མ་པོད་བཅུ་བདུན་གྱི་ཁོངས་སུ་བཞུགས་པ་དང་། ལུ་ཕུ་དགོན་ན་བཞུགས་པའི་གོང་མ་རྣམ་ལྔའི་གསུང་འབུམ་ཐིས་མ་པོད་བཅུ་ཡོད་པའི་ཁོངས་སུ་བཞུགས་པ། ———— གསུང་འབུམ། ཀ སྟོམ་གསུམ་རབ་དབྱེ། ས་སྐྱ་བཀའ་འབུམ་པོད་ལྔ་པ། སྟེ་དགེ་དཔར་མ། ལྷ་འབྲི་སྐུང་པ། བཀའ་གདམས་ཀྱི་མན་ངག་ཞེའུ་ཐུམ་སྟོན་པའི་འགྲེལ་པ། དབེ་རིང་། ༡༩ཅཨ ལོར་བཙོན་འགྲེས་སེང་སྐྱེས་བཀྲས་ཕྱན་དཔར་མ་དེ་ཉིད་དེབ་ཚེན་དུ་དཔར་དུ་བཏབ། ༡༩༥༡ ལོར་ཞེ་ཅིང་མི་རིགས་དབེ་སྐྲན་ཁང་ནས་གངས་ཅན་རིག་བཟང་ཚོས་རྒྱལ། ཞི་ཁ་ཁོ་ཏོ་ཅོ་ལུ་མཐོ་སློབ་ནས་དེབ་གཟུགས་སུ་དཔར་དུ་བཏབ། ཚལ་པ་ཀུན་དགའ་རྡོ་རྗེ། (༡༩ཅ—༡༩ཆ) དེབ་ཐེར་དམར་པོ། ༡༩ཁ ལོར་མི་རིགས་དབེ་སྐྲན་ཁང་ནས་དེབ་གཟུགས་སུ་དཔར་དུ་བཏབ། ཞང་མདོ་སྟེ་དཔལ། ཐུབ་པའི་དགོངས་གསལ་ཁུལ་སྐབས་འཕགས་པའི་ཡམ་གྱི་སྐྱང་འགྲེལ་བླ་བའི་འོད་ཟེར་ཟེའུ་ཐུམ་སྟོན་པའི་ཞལ་ལུང་། ཀ ༡༩ཅཨ ལོར་བླ་མ་གྱུར་དེ་བས་ཕྱི་ལོར་དཔར་དུ་བཏབ།

བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བཀླས་ཡོ་གས་སྒྲིག་འགན་འཛིན། ཐུབ་བསྟན་སྒྱིན་པ།
དཔེ་འདིའི་ཞུན་ཐིག་པ་གཅོ་བོ། ཐུབ་བསྟན་སྒྱིན་པ། བློ་བཟང་རྡོ་རྗེ་རབ་གྲིང་། བློ་བཟང་ཚེས་དན།
མ་དཔེ་ཀམ་ཐུ་ར་འཇུག་རྒྱུའི་འགན་འཛིན། དགའ་ཤར་དཔེ་མཛོད་ཁང་།
དཔར་སྒྲིག་འགན་འཛུར་བ། བའི་ཚེན་རྡོ་རྗེ།
དཔེ་སྐྲན་འགན་འཛུར་བ། བློ་བཟང་ཚེས་དན།

བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བཀླས་པོད་ཁྲེང། ༡༠

བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་སྟོན་པའི་གཞུང་གཅེས་བཀླས།

བརྩོད་བྱ། ཕེག་པ་ཚེན་པོའི་བསྟན་པ་དང་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་པ།

བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཞིབ་དཔྱོད་ཁང་ནས་ཡོ་གས་བསྒྲིགས་དང་དཔར་བསྐྲུན་ཞུས།
སྐྱི་ལོ་ ༢༠༠༤ ལོར་ཤྲི་ཡིར་དཔར་ཕེངས་དང་པོ་བསྐྲུན།